

ကျွန်ုပ်တို့၏ အနာဂတ်

အမေရိကန်တစ်ဦး၏ ဘဝဖြစ်စဉ်

ဘရိုင်လင် အာကူးဟတ်ထ်

20/12/99

RALPH BUNCHE

An American Life

Brian Urquhart

မဟာမိ

ဘာသာပြန်သည်

ပထမအကြိမ်
၁၉၉၆ ခုနှစ်
မေတ္တာလက်ဆောင်
အုပ်စု ၅,၅၀၀

ပုံနှိပ်သူနှင့် ထုတ်ဝေသူ
မစ္စတာ ဒတ်ကလတ်စ် အမ် ဘားနစ်
ပုံနှိပ်သူမှတ်ပုံတင်အမှတ် - ၀၂၈၇၂
ထုတ်ဝေသူမှတ်ပုံတင်အမှတ် - ၀၃၀၇၄
အမေရိကန်ပြန်ကြားရေးဌာန
အမေရိကန်သံရုံး
၅၈၁၊ ကုန်သည်လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

Copyright © 1993 by Brian Urquhart. *All rights reserved.*
Frontispiece photograph courtesy United Nations. Printed
in the United States of America.

မာတိကာ

စာရေးသူ၏ အမှာ နိဒါန်း	၁ ၆
အခန်း (၁) ဘဝ၏အစ	၁၀
အခန်း (၂) ယူစီအယ်လ်အေ၊ ဟားဘတ်နှင့် ဟောင်းဝါဒ်	၂၇
အခန်း (၃) ဟောင်းဝါဒ်မှသည် အနာဂတ်ခရီး	၄၂
အခန်း (၄) အင်္ဂလန် ၁၉၃၇	၅၆
အခန်း (၅) အာဖရိကနှင့် အာရှ	၆၅
အခန်း (၆) အမေရိကန် အကျပ်အတည်းတစ်ခု	၇၆
အခန်း (၇) စစ်ပျိုးချိန်	၈၈

အခန်း (၈) ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း ဝေါရှင်တင်နှင့် အိုအက်စ်အက်စ်	၉၇
အခန်း (၉) ဆဲန်ဖရန်စစ္စကိုသို့ ခရီးတစ်ထောက်	၁၀၈
အခန်း (၁၀) ကုလသမဂ္ဂ တည်ဆောက်ခြင်း	၁၁၉
အခန်း (၁၁) ပဲလ်လက်စတိုင်း	၁၃၈
အခန်း (၁၂) ပဲလ်လက်စတိုင်းတွင် ဖြန့်ဖြေရေးတာဝန်ခံနှင့်အတူ	၁၅၆
အခန်း (၁၃) ယာယီဖြန့်ဖြေရေးအရာရှိဘဝနှင့် ပါရီဝယ်	၁၉၉
အခန်း (၁၄) ရိုဒ်တွင် စစ်ရပ်စဲရေးဆွေးနွေးချက်	၂၁၅
အခန်း (၁၅) စစ်ရပ်စဲရေးဆွေးနွေးပွဲ	၂၃၇
အခန်း (၁၆) ဖြန့်ဖြေရေးလုပ်ငန်း၏ နိဂုံးနှင့် နိဘယ်ဆု	၂၄၈

အခန်း (၁၇) မှေးမှေးမှိန်မှိန် တစ်ခန်းရုပ်ချိန်	၂၆၇
အခန်း (၁၈) သစ္စာခံပြဿနာ	၂၈၃
အခန်း (၁၉) အဏုမြူစွမ်းအင်ကို ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် အသုံးပြုခြင်း	၂၉၈
အခန်း (၂၀) ဆူးအက်စနှင့် ပထမဆုံး ငြိမ်းချမ်းရေးထိန်းသိမ်းမှုတပ်ဖွဲ့	၃၀၈
အခန်း (၂၁) လက်ဘနွန် ၁၉၅၈ နှင့် အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ	၃၄၉
အခန်း (၂၂) ကွန်ဂို	၃၆၀
အခန်း (၂၃) ဟာမာရိုးလ်ဒ်အား ဆုံးရှုံးခြင်း	၄၀၃
အခန်း (၂၄) ကတန်ဂါခွဲထွက်ရေးနိဂုံး	၄၁၉
အခန်း (၂၅) ယီမင်	၄၃၅

အခန်း (၂၆) ၄၄၆
ဆိုက်ပရပ်စ်နှင့် ကက်ရှ်မီးယား

အခန်း (၂၇) ၄၆၇
ဗီယက်နမ်

အခန်း (၂၈) ၄၈၇
အမှောင်ဖုံးလာသော ကြေးမုံပြင်

အခန်း (၂၉) ၅၀၀
ခြောက်ရက်စစ်ပွဲ

အခန်း (၃၀) ၅၂၇
စခန်းသိမ်းခြင်း

အခန်း (၃၁) ၅၄၀
ဘာရီန့်

အခန်း (၃၂) ၅၄၈
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအတဝင်း ပြည်သူ့အခွင့်အရေးနှင့်
လူမျိုးရေးပြဿနာများ

အခန်း (၃၃) ၅၇၂
ဘဝ၏ နိဂုံး

စာရေးသူ၏ အမှာ

ကျွန်ုပ်သည် ရှာဖွေ ဘန်ချ်နှင့် နှစ်ပေါင်းများစွာ ရင်းနှီးသိကျွမ်း ခဲ့သည်။ ဤမျှသောကာလအတွင်း သူ့ဘဝဇာတ်ကြောင်း၊ သူ့သက်တမ်း တစ်လျှောက် စွမ်းဆောင်အောင်မြင်ခဲ့သည့် ဖြစ်စဉ်မှတ်တမ်းများကို စာအုပ် ရေးရန် သူစိတ်ဝင်စားပုံ မပြခဲ့ပါ။ ဤသို့ ရေးရန် တိုက်တွန်းကြသူများ ကိုလည်း အကြောင်းအမျိုးမျိုးပြ၍ ငြင်းဆိုခဲ့သည်ချည်း တွေ့ရသည်။ စိတ်ဝင်စားစရာမရှိသည့် သူ့အကြောင်းကို ဖတ်သူများ ငြီးငွေ့ကြလိမ့် မည်။ မဏ္ဍပ်တိုင်တက်ပြသလိုဖြစ်ပြီး ကိုယ်ဂုဏ်ကိုယ်ဖော် မသူတော်ဘဝ ရောက်မည်ဟူ၍ ဆင်ခြေတွေ ပေးတတ်သည်။ သူ့စိတ်ထဲတွင်မူ သူ၏ မျိုးရိုးစစ်မြစ်အကြောင်း မှတ်တမ်းတင်လိုသည့် ဆန္ဒရှိသည်မှာ မငြင်းသာ ပေ။ တစ်ချိန်က သူ၏ နှမဝမ်းကွဲ ဂျိန်း တေလာအား အကူအညီတောင်း ခဲ့ဖူးသည်။ သို့ရာတွင် အချိန်နှောင်းခဲ့သဖြင့် သူ့မှာ မျက်စိမှန်ကာ ကျန်း မာရေး ကျဆင်းခဲ့ချေပြီ။ တစ်ဘက်တွင်လည်း ကုလသမဂ္ဂ၏ တာဝန် များ အဆမတန် ပိနေဆဲ ဖြစ်သည်။ ထိုထိုသော အကြောင်းများကြောင့် ရေးဖြစ်ပုံ မရခဲ့ပါ။

ဘန်ချ်သည် သူ၏ အတွေးအခေါ်များ၊ လုပ်ဆောင်ချက်များကို ကိုယ်တိုင်ရေးသော ကိုယ်ရေးမှတ်စုများတွင် မှတ်တမ်းတင်ရစ်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်သည် ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ဟောင်း ဒက်ဂ် ဟာမာရိုးလ်ဒ်၏ ကိုယ်ရေးဖြစ်စဉ်စာအုပ်ကို ၁၉၇၀ ခုနှစ်တွင် ရေးခဲ့သည်။ ဘန်ချ်ကိုယ်တိုင် ကျွန်ုပ်အား ဖွင့်ဟ မပြောသော်လည်း သူ၏ ကိုယ်ရေးဖြစ်စဉ်စာအုပ်ကို ကျွန်ုပ်ပဲ ရေးပေးလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ထားပုံရသည်။ လူတော်တော်များ များလည်း ကျွန်ုပ်ကို ဤသို့ ပြောကြသည်။ သူ့ဆန္ဒကို ဖြည့်ဆည်းသည့်

အနေဖြင့် သူ၏ဖြစ်စဉ်မှတ်တမ်းစာအုပ် ယခု ရေးခဲ့ပါပြီ။ ဤသို့ရေးရာ တွင် သူ၏ ရှုထောင့်အဖြစ်ဖြင့် လောကရေးရာ သုံးသပ်ပုံကို အလေး ပေးထားသည်။ ဖြစ်နိုင်သမျှ သူ့အဘော်၊ သူ့စကားဖြင့် မူရင်းမပျက် ဖော်ပြမှတ်တမ်းတင်ထားသည်။

တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားဘဝမှ အစပြု၍ တစ်သက်တာဘဝခရီး တစ်လျှောက်လုံး ဘန်ချ်သည် မနားမနေ အလုပ်လုပ်သူဖြစ်သည်။ သူ့ ဘဝဇာတ်ခုံတွင် အသုံးတော်ခံခဲ့သော ပဓာနဖြစ်စဉ်များအား သက်သေပြု ထားသော ရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းများ၊ အစိုးရစာရွက်စာတမ်းများ၊ အခြား အထောက်အထား စာတမ်းများကို သုတေသီများ ယခုအခါ အလွယ် တကူ ဖတ်ရှုနိုင်ပြီဖြစ်သည်။ သူ့ဘဝဇာတ်လမ်းကို ကဏ္ဍအလိုက် ပို၍ ပြည့်ပြည့်စုံစုံရေးရန် အခြေအနေ ပေးနေပါပြီ။ ကျွန်ုပ်ရေးသော ဤ စာအုပ်တွင်မူ သူ့အကြောင်းကို ရှုထောင့်စုံမှ အနှစ်သာရရှိရှိ အကျယ် မချဲ့ဘဲ စာဖတ်ပရိသတ်များ စိတ်ဝင်စားအောင် ဆွဲဆောင်ရေးသားရန် ရည်ရွယ်ထားသည်။

သူ၏ ကိုယ်ရေးဖြစ်စဉ်စာအုပ်ရေးရသည့် အကြောင်းများအနက် အဓိက တွန်းအားပြုသော အချက်ကား ကျွန်ုပ်နှင့်သူ နှစ်ဦးအကြား တည်ရှိ သည့် ရင်းနှီးခင်မင်မှုပင်ဖြစ်သည်။ သူ့အား ၁၉၄၅ ခုနှစ်နှောင်းပိုင်းတွင် လန်ဒန်မြို့၌ ပထမဆုံးအကြိမ် စတင်တွေ့ခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ ဖွဲ့ရန် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရေး ကော်မရှင်အစည်းအဝေးများ ကျင်းပနေချိန်တွင်ဖြစ် သည်။ ထို့နောက် ၁၉၅၄ ခုနှစ်မှ သူ့ကွယ်လွန်သည့် ၁၉၇၁ ခုနှစ်အထိ ရှည်လျားသည့် ကာလတစ်လျှောက် ကုလသမဂ္ဂတွင် ကျွန်ုပ်သည် သူ၏ လက်ထောက်အဖြစ် နီးနီးကပ်ကပ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ် သည် သူ့အား အလွန်ပင် လေးစားခင်မင်ခဲ့ကြောင်း ယခု ရေးသား တင်ပြချက်များက ဖော်ညွှန်းကြမည်သာ။

ဘန်ချ်သည် အများနှင့်မတူ ထူးခြားသူတစ်ဦးဖြစ်သည်။ ထင် ပေါ်ကျော်ကြားမှုကို သာယာမက်မောခြင်း၊ ထိခိုက်တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိဘဲ ဥပက္ခာပြုနိုင်သူဖြစ်သည်။ “ဘန်ချ်သည် အရှိန်အဝါ ကြီးလာလေလေ

ပို၍ နူးညံ့ပျော့ပျောင်း ဆက်ဆံ၍ ကောင်းလာလေလေဖြစ်သည်။” သူ့ အသုဘအခမ်းအနားတွင် ကျွန်ုပ်ပြောခဲ့သည့် အောက်မေ့ဘွယ်စကားများ သည် သူ့ဘဝ၊ သူ့စရိုက်လက္ခဏာကို အမှန်ဆုံး ဂုဏ်ပြုလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ် ဒက်က် ဟာမာရိုးလ်ဒ်က ကျွန်ုပ်အား ရှာဖွေ ဘန်ချ်၏ လက်အောက်တွင် ထမ်းဆောင်ရန် ၁၉၅၄ ခုနှစ်က တာဝန် ပေးခဲ့သည်။ ဘန်ချ်သည် ကျွန်ုပ်အပေါ် ရင်းနှီးစွာ ဆက်ဆံခဲ့သော်လည်း စိတ်ထက်သန်ပုံ မရပါ။ သူသည် အလုပ်ကို ကိုယ်တိုင်သာ လုပ်လိုစိတ် ရှိပြီး တာဝန်ကို ခွဲဝေပေးရန် သဘောကျပုံ မရကြောင်း သိလာရသည်။ ထို့ပြင် လက်အောက်ငယ်သား တပည့်တပန်းနှင့် တဆောင်တယောင် နေရခြင်းကို လုံးဝနှစ်ခြိုက်သာယာခြင်း မရှိကြောင်းလည်း သိလာရသည်။ ကျွန်ုပ်သည် သုံးနှစ်မျှ သူ၏ အလုပ်သင်ဘဝဖြင့် အမျိုးမျိုး အစမ်းသပ်ခံ ခဲ့ရသည်။ ဤအချိန်ကာလသည် အမှန်စင်စစ် ကျွန်ုပ်အတွက် တန်ဖိုး မဖြတ်နိုင်သော လေ့ကျင့် သင်ကြားမှုကာလဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ နောက်ပိုင်းတွင်မူ ကျွန်ုပ်သည် သူ၏ အယုံမှတ်ဆုံးလုပ်ဖော်ကိုင်ဘက်နှင့် အရင်းနှီးဆုံးမိတ်ဆွေအဖြစ် ဆက်ဆံလုပ်ကိုင်နိုင်ခဲ့သည်။ ဘန်ချ်နှင့်အလုပ် လုပ်ရသဖြင့် ထူးခြားသော အတွေ့အကြုံသစ်များ ရခဲ့သည်။ သာဓကပြ ရလျှင် စူးအက်ပြဿနာနှင့် ပထမဆုံး ကုလသမဂ္ဂ ငြိမ်းချမ်းရေးထိန်း သိမ်းမှုတပ်ဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းတာဝန်ပေးအပ်သည့် ဖြစ်စဉ်များ၊ ၁၉၆၀ နှစ် ကွန်ဂိုနိုင်ငံရေးပြဿနာများတွင် ဘန်ချ်၏ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းလုပ်ဆောင် ချက်များမှာ ချီးကျူးဖွယ်ရာဖြစ်သည်။ သူနှင့် ကြာကြာလုပ်လာရလေ သူ့အပေါ် ဆတိုး၍ လေးစားရလေပင် ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

၁၉၇၁ ခုနှစ် ဘန်ချ် ရောဂါဖိစီး သေလုနီးအချိန်တွင် သူ၏ မှတ်တမ်းစာရွက်များ စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် ပတ်သက်၍ သူ့ဆန္ဒနှင့် ညွှန်ကြား ချက်များကို သူ၏ သေတမ်းစာတွင် ဖော်ပြ ရေးသားထားရစ်ရန် ကျွန်ုပ် သူ့ကို သတိပေးခဲ့သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အမေရိကရှိ စာကြည့် တိုက်ကြီးများမှ ပုဂ္ဂိုလ်များသည် ယခုတလော သူ့ရုံးခန်းသို့ အဝင်

အထွက် အထူးများနေသည်ကို ကျွန်ုပ် သတိပြုမိသည်။ ယင်းပုဂ္ဂိုလ်များ သည် သူ၏ စာရွက်စာတမ်းများကို ရယူလိုကြသည်။ ဘန်ချ်က သူတို့ အား ကျေနပ်အောင် နှစ်သိမ့်ထားပုံရသည်။

ကျွန်ုပ်က သူ့အား ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေးတိုင်း ဆင်ဂေ့ရန်ရှောင်လုပ်သည်ချည်းဖြစ်နေသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ကျွန်ုပ်အား သူ၏ အမွေထိန်းအဖြစ် တာဝန်ပေးလိုက်တော့သည်။ သို့ရာတွင်သူ၏ ဆန္ဒတစ်ခုကို တိတိကျကျ ရှင်းလင်းစွာဖော်ထုတ်ထားခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂ တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်သည့်ကာလနှင့် ပတ်သက်သော စာရွက်စာတမ်း များနှင့် ကိုယ်ရေးမှတ်စုများကို တင်းတင်းကျပ်ကျပ် စောင့်ထိန်းပြီး သေ သေချာချာ စိစစ်ပြီးမှ ဖတ်ခွင့်၊ ညွှန်းခွင့်ပြုရန် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ ဘန်ချ် ကွယ်လွန်ပြီးနောက် သူ့ဇနီး ရသ်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့ တိုင်ပင်ပြီး ယင်းစာရွက် စာတမ်း မှတ်တမ်းမှတ်ရာများကို လော့စ် အဲန်ဂျာလိစ်တက္ကသိုလ် (ယူစီ အယ်လ်အေ) နှင့် ကုလသမဂ္ဂ မော်ကွန်းတိုက်သို့ ထိန်းသိမ်းရန် လွှဲပြောင်း ပေးခဲ့သည်။ ရသ် ဘန်ချ် ကွယ်လွန်သွားသောအခါ ကျန်နေသေးသော ရာဖ် ဘန်ချ်၏ ကိုယ်ရေးစာတမ်းများကို နယူးယောက်မြို့တော်ရှိ ရွန်ဘတ် လူမည်းယဉ်ကျေးမှု သုတေသနဌာနသို့ လွှဲပြောင်းထားရှိခဲ့သည်။

ဤစာအုပ်တွင် သုံးထားသော ဝေါဟာရအခေါ်အဝေါ်တစ်ခု နှင့်ပတ်သက်၍ အနည်းငယ်ရှင်းလိုပါသည်။ ရာဖ် ဘန်ချ်သည် အမေရိ ကန်လူမည်းများ၏ အခေါ်အဝေါ်ကို နီဂရိုးဟု အမြဲတမ်းသုံးစွဲထားသည်။ “ဒီဝေါဟာရစကားက ကျွန်တော်တို့ရဲ့ မျိုးရိုး၊ ဇစ်မြစ်ကို ဖော်ညွှန်းတာ ဖြစ်တယ်။ ရှုတ်ချတဲ့စကားလုံး၊ သေးသိမ်တဲ့စကားလုံး၊ မနှစ်မြို့စရာ စကားလုံး မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော်ရဲ့ မျိုးရိုးဇာတိ ဇစ်မြစ်ကို ပြဆိုတာ ဖြစ်လို့ ကျွန်တော်ဟာ အမြဲတမ်း ဂုဏ်ယူတယ်” ဟု ပြောလေ့ရှိသည်။ မျက်မှောက်ခေတ်တွင်မူ လူမည်းများကို အာဖရိက အမေရိကန်များဟု ဝေါဟာရသစ်ဖြင့် ခေါ်ကြသည်။ ဤဝေါဟာရသည် ဘန်ချ် အသက်ရှင် စဉ်က ခေတ်မစားသေးသဖြင့် သူမည်သို့ဆန္ဒရှိမည်ကို ကျွန်ုပ် မခန့်မှန်း နိုင်ပါ။ ယခုစာအုပ်တွင် ရာဖ် ဘန်ချ် ကိုယ်တိုင်ပြောသော စကားလုံး၊

ကိုယ်တိုင်ရေးသော စာညွှန်းများမှတစ်ပါး ဤလူမည်းများအကြောင်း ရေးသားတိုင်း ဘန်ချ်ကိုယ်တိုင်ပင် ဝေါဟာရမူကွဲအဖြစ် သုံးသည်။ “အမေရိကန် လူမည်းများ” ဟူသည့်အသုံးအနှုန်းကို အစဉ်တစိုက် သုံးထားပါသည်။

ဤစာအုပ် ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် ကူညီ ထောက်ပံ့ကြသူ အားလုံးကို အမည်နာမ ထုတ်ဖော်၍ ကျေးဇူးစကားပါးရန် ခက်ခဲမည် ဖြစ်ပါသည်။ သို့တစေ ကျေးဇူးတင်ထိုက်သောသူ အားလုံးကို ကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း ယေဘုယျခြုံ၍ မှတ်တမ်းတင်ထိုက် အပ်ပါသည်။ အထူးပြု၍ ကျေးဇူးတင်ထိုက်သူများကိုမူ အမည်နာမ ထုတ်ဖော်၍ရေးရ မည်ဖြစ်ရာ တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သော အကြံဉာဏ်များ ပေးခဲ့သူ ရှာဖွေ ဘန်ချ်၏ ညီမဝမ်းကွဲ ဂျန်ဆင်/ ဘန်ချ် မိသားစု၏ မျိုးဆက်သမိုင်းမှတ်တမ်း ရေးသူ ဂျိန်း တေလာ (ကွယ်လွန်) အားလည်းကောင်း၊ အစစအရာရာ အားပေးထောက်ကူကြသော သမီး ဂျူး ဘန်ချ်နှင့် သား ရှာဖွေ ဘန်ချ် ဂျူနီယာအားလည်းကောင်း အထူးကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်း မှတ်တမ်းတင် အပ်ပါသည်။

ဘရိုင်ရင် အာကူးဟတ်ထ်

တိုင်ရင်ဂင်မ်
မက်ဆက်ချူးဆက်
မတ်လ ၁၉၉၃ ခုနှစ်။

နိဒါန်း

စိုစွတ်ထိုင်းမှိုင်း၍ချမ်းအေးသော မြေထဲပင်လယ် ဆောင်းရာသီ၏ နေ့တစ်နေ့တွင် ကုလသမဂ္ဂပိုင် အဖြူရောင် လေယာဉ်ငယ်တစ်စီးသည် ပဲလ်လက်စတိုင်း ပဋိပက္ခကြားဝင်ဖြန်ဖြေရေး တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် ခန့်ထားခြင်းခံရသော ရှာဖွေ ဘန်ချ်အား တင်ဆောင်ကာ ရိုဒ်ကျွန်းငယ်သို့ ဆိုက်ရောက်လာသည်။ အချိန်ကား ၁၉၄၉ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလဖြစ်သည်။ သူသည် အလွန်ခက်ခဲသော ပြဿနာတစ်ရပ်ကို ဆောင်ရွက် ဖြေရှင်းရန် ရောက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုပြဿနာကား အခြားမဟုတ်။ မကြာမီက တည်ထောင်ခဲ့သော အစွဲရေးနိုင်ငံသစ်နှင့် အိမ်နီးချင်း အာရပ်လေးနိုင်ငံအကြား အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူစာချုပ်များ ချုပ်ဆိုရန် ဖြစ်သည်။ အစွဲရေးနိုင်ငံသစ် ထူထောင်ခဲ့သည့် ယခင်ရှစ်လခန့်မှ စ၍ ပြင်းပြင်းထန်ထန် တိုက်ပွဲများ ဖြစ်ခဲ့သည့် အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသအတွင်း စစ်မက်တိုက်ခိုက်မှုများ ရပ်စဲပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးရရှိရန်ကိစ္စမှာ ရှာဖွေ ဘန်ချ်အပေါ် လုံးလုံးလျားလျား တည်ရှိနေသည်။ သူ၏ စေ့စပ်ညှိနှိုင်းမှုအောင်မြင်မှသာလျှင် ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် မျှော်လင့်ချက် ရှိနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

ဘန်ချ်သည် ဤရိုဒ်ကျွန်းငယ်တွင် ပထမပိုင်းက နေထိုင်စဉ် အတွင်း ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်ဖွယ်အဖြစ်ဆိုးတစ်ရပ် ဂျေရုစလင်မြို့၌ ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ သူ့လုပ်ဖော်ကိုင်ဘက် အရင်းနှီးဆုံးမိတ်ဆွေဖြစ်သူ မြို့စားကြီး ကောင့်ထံ ဖော်ခံ ဘားနားဒေါ့ထံသည် ကုလသမဂ္ဂ ဖြန်ဖြေရေး တာဝန်ခံအဖြစ် ဆောင်ရွက်နေစဉ် စတန်းအကြမ်းဖက်ဂိုဏ်းသားများ၏ လက်ချက်ဖြင့် လုပ်ကြံခြင်း ခံခဲ့ရသည်။ ထိုအရေးပေါ်ပြဿနာကြောင့် ယခင် သုံးလကျော်ခန့်က သူသည် ရိုဒ်ကျွန်းမှ ရေးကြီးသုတ်ပြာ ထွက်ခွာခဲ့ရသည်။

ဘန်ချ်သည် ယခုတစ်ခေါက်တွင် ဘားနားဒေါ့ထံ၏ တာဝန်ကို ဆက်ခံသူ ကုလသမဂ္ဂ ဖြန့်ဖြူးရေးအရာရှိအဖြစ် ပြန်လည်ရောက်ရှိလာခြင်းဖြစ်သည်။ ရင်ဆိုင်ရမည့် လုပ်ငန်းကား အရေးကြီးသည်နှင့်အမျှ စိတ်ခြောက်ခြားဖွယ်ဖြစ်နေသည်။ သို့ရာတွင် သူ၏ ဇွဲ၊ လုံ့လဝီရိယ၊ စိတ်ရှည်သီးခံမှုနှင့် ပရိယာယ်ကြွယ်ဝမှုများကြောင့် လအနည်းငယ်အတွင်း စစ်ရပ်စဲရေး သဘောတူစာချုပ် လေးခုကို အောင်မြင်စွာ ချုပ်ဆိုနိုင်ခဲ့သည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသတွင် ခုနစ်နှစ်ကြာမျှ စစ်မီးငြိမ်း၍ လူအများသေဘေးမှ ဝေးခဲ့ကြသည်။ အမြဲတမ်း ငြိမ်းချမ်းရေး သဘောတူညီချက် ရရှိရေးအတွက် အခြေခံကျသော အုတ်မြစ် ချပေးခဲ့သည်။ သူ့မျှော်မှန်းခဲ့သည့် ထာဝစဉ်ငြိမ်းချမ်းရေးကား အလှမ်းဝေးနေဆဲဖြစ်ကြောင်း ကြေကွဲဖွယ်ရာ တွေ့နေရသည်။ သူ၏ ပြောင်မြောက်သည့် စွမ်းဆောင်ချက်ကြောင့် သူ့အား ရိုဒ်ကျောက်သားရုပ်တုသစ်ကြီးဟု ဂုဏ်ပြုခေါ်ဝေါ်ခဲ့သည်။ မတည်မငြိမ် လှုပ်ရှားပြောင်းလဲနေသော ကမ္ဘာလူသားများအတွက် အားကိုးရာ မဏ္ဍိုင်အဖြစ်လည်း နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းက သူ့ကို အသိအမှတ်ပြုထားကြသည်။

ဘန်ချ်သည် စံပြုလောက်သော မျိုးရိုးဗီဇ၏ မဆုတ်မနစ်တက်ကြွသော စိတ်နေသဘောထား၊ ပညာရှင်တစ်ဦး၏ ထက်မြက်သော ဉာဏ်အရည်အသွေး၊ မနုဿဗေဒပညာရှင်တစ်ဦး၏ ခွဲခြားစိတ်ဖြာ ပိုင်းခြားဝေဖန်တတ်သည့် လက်တွေ့အတွေ့အကြုံ၊ အဖိနှိပ်ခံလူနည်းစုများအတွက် အားကိုးရာ တရားမဏ္ဍိုင်စသည့် ကောင်းမြတ်သော အရည်အချင်းများဖြင့် ကုလသမဂ္ဂကို အလုပ်အကျွေးပြုခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂတွင် တာဝန် မထမ်းဆောင်မီ ကာလအတွင်း သူသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင် လူဖြူလူမည်း အခွင့်အရေး တန်းတူညီမျှရေးအတွက် ရဲရဲဝံ့ဝံ့ လှုံ့ဆော်စည်းရုံးပေးသည့် ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်ခဲ့သည်။ ထို့အပြင် အာဖရိကတိုက်နှင့် ပတ်သက်၍ ကျွမ်းကျင်သူ ပညာရှင် ကိုလိုနီဆိုင်ရာ အရေးအရာများတွင် အတွေ့အကြုံရှိသူ အမေရိကန်ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးအဖြစ်လည်း အသိအမှတ်ပြုခြင်း ခံထားရသူဖြစ်သည်။ ကုလသမဂ္ဂ

ပဋိညာဉ်စာချုပ်များ ရေးဆွဲရာ၌ အရေးပါသောအခန်းမှ ပါဝင်ဆောင်ရွက် ခဲ့သူဖြစ်သည်။ ကိုလိုနီစနစ် ဖျက်သိမ်းရေးဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂ၏ အရေး ပါသော လုပ်ငန်းတွင်လည်း တက်တက်ကြွကြွ ခိုင်မာစွာ ရပ်တည်ခဲ့သော အကျိုးတော်ဆောင်ဖြစ်ခဲ့သည်။

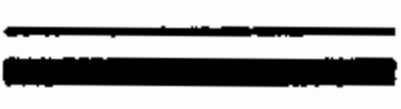
ဘန့်ချ်သည် ပဲလ်လက်စတိုင်း အရေးကိစ္စတွင် အောင်မြင်စွာ ကြားဝင်ဖြန့်ဖြေပေးနိုင်မှုကြောင့် နိဘယ်ငြိမ်းချမ်းရေးဆုကို ချီးမြှင့်ခြင်း ခံခဲ့ရပြီး ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်း ထင်ပေါ်ကျော်ကြား လူသိများခဲ့သည်။ သူသည် ကွယ်လွန်သည့်အထိ အနှစ်နှစ်ဆယ်ခန့် အစဉ်တစိုက် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ အစည်းကြီးတွင် နိုင်ငံတကာ ပဋိပက္ခ၊ အငြင်းပွားမှုများကို စေ့စပ်ကြား ဝင်ဖြန့်ဖြေပေးသည့် ထိပ်တန်းတာဝန်ခံ အရာရှိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ သည်။ ကုလသမဂ္ဂ ငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်းမှုစီမံချက်များ အကောင် အထည်ဖော်ရေးအဖွဲ့၏ ကနဦးတည်ထောင်ပုံဖော်သူနှင့် ညွှန်ကြားရေးမှူး တာဝန်များကိုလည်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သေးသည်။ သူသည် နိုင်ငံတကာ တာဝန်ထမ်းအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးအဖြစ် သစ္စာရှိရှိ ထိရောက်စွာ တာဝန်ထမ်းရွက် ခဲ့သည်။ “နိုင်ငံတကာဝန်ထမ်းတစ်ဦးရဲ့ ခံယူချက်ဟာတော့ ပိုင်းခြားမေဖန် တတ်တဲ့ ဆင်ခြင်တုံတရား၊ ပွင့်လင်းမှုနဲ့ သစ္စာတရားပဲဖြစ်တယ်။ ဒီ အရည်အချင်းတွေနဲ့ ပြည့်စုံရင်ပဲ ခိုင်ခိုင်မာမာ ရပ်တည်နိုင်ပါပြီ” ဟု သူ မကွယ်လွန်မီ နိုင်ငံတကာ ဝန်ထမ်းဆိုသည့် ဝေါဟာရကို ဤသို့ အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားရစ်ခဲ့သည်။

အောင်မြင်ကျော်ကြားလူသိများသည့် ဘဝခရီးကိုလှမ်းလျှောက် ခဲ့သော ရာဖ် ဘန့်ချ်သည် လောကဓံ၏ ရိုက်ခတ်မှုဒဏ်ကို မယိမ်းမယိုင် ကြံ့ကြံ့ခံခဲ့သည်။ သူသည် သနားကြင်နာတတ်သည်။ အသောအရွမ်း ပြော၍ လူအများနှင့် ရောနှောနေတတ်သည်။ အဆောင်အယောင်ကို ရွံ့မုန်းသည်။ အောက်ခြေမလွတ် ဘဝမမေ့သူဖြစ်သည်။ သူသည် လုပ် ငန်းတစ်ခု လုပ်ဆောင်ရာတွင် အောင်မြင်မှု ရရေးကိုသာ ဦးတည်ချက် ထားသည်။ နာမည်ကောင်းယူရန် လုံးဝ စိတ်မရှိသူဖြစ်သည်။ ပြည်သူ ပြည်သား လူအများစုကိုသာ စိတ်ဝင်စားသည်။ ဂုဏ်ရှိန်မြင့်သူ လူ့မလိုင်

များအား အာရုံမထားပါ။ အဆင့်အတန်း နိမ့်ကျချို့တဲ့သိမ်ငယ်သော လူငယ်များ၏ ဘဝကို များစွာ စာနာစိတ်ရှိသူဖြစ်သည်။ အကျော်ဇောယုပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ဖောက်ပြန်တတ်မှုနှင့် အခွင့်အရေးပေးမှုများကို အလေးမထားသူဖြစ်သည်။ မွေးဖွားရာ ဗီဇ၊ သူ့ဘဝအစကို စိုးစဉ်းမျှ မေ့သူမဟုတ်ခဲ့ပါ။

ကုလသမဂ္ဂအနေဖြင့် နေ့စဉ်ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းနေရသော ပကတိလူမှုရေးပြဿနာ အထွေထွေကိုလည်း အမြဲတမ်းအာရုံထားသူဖြစ်သည်။ သူသည် အမေရိကန်နိုင်ငံသား ဖြစ်ခြင်းအပြင် လူမည်းဖြစ်ခြင်းကို အမြဲတမ်း ဂုဏ်ယူခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အမေရိကန်အစိုးရနှင့် ပြည်သူတို့က လူမည်းများအပေါ် ထားရှိသည့် သဘောထားများ၊ လူမှုရေးနိမ့်ကျခြင်းကို ထောက်ကူရန် ပျက်ကွက်မှုများအတွက် ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဝေဖန်ခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီး၏ အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍ၊ ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသားများအတွက် ဆောင်ရွက်ရမည့် တာဝန်အပြင် စွမ်းဆောင်ရည်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မယိမ်းမယိုင် ခိုင်ခိုင်မာမာ ယုံကြည်ချက်ထားသူဖြစ်သည်။

ရာဖ် ဘန်ချ် ကွယ်လွန်သောအခါ သူ၏ ဈာပနအခမ်းအနားတွင် တတိယမြောက် ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ် ဦးသန့်က ဤသို့ချီးကျူးဂုဏ်ပြုခဲ့သည်။ “သူ၏ ကိုယ်ပိုင်အရည်အသွေးများကြောင့် ရာဖ်ဘန်ချ်သည်ပင်လျှင် အမှန်စင်စစ် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုဟူ၍ ခေါ်ထိုက်သူ ဖြစ်ပေတော့သည်။”

အခန်း (၁)

ဘဝ၏အစ

မာနရှိတဲ့မျိုးနွယ်

“ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဂျွန်ဆင်မျိုးနွယ်စုဟာ မာနကြီးတဲ့ မိသားစု တစ်ခုပါပဲ။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ဘယ်သူ့ကိုမှ ဒူးမထောက်၊ အညံ့မခံဘူး။ အလုပ်ကို ကြိုးစားလုပ်တယ်။ ပိုက်ဆံမရှိတာကို ရှက်စရာလို့ မထင်ပါဘူး” ဟု ရာဖ် ဂျွန်ဆင် ဘန်ချ်က ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် ရေးထားဖူးသည်။

ရာဖ် ဘန်ချ်၏ ဘေးဖြစ်သူ ဂျိမ်းစ် ဂျွန်ဆင်သည် ဗာဂျီးနီးယား ပြည်နယ်သား ဘက်ပ်တစ်ဂိုဏ်းဝင် တရားဟောဆရာတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ငွေဝယ်ကျွန်ဘဝမှ လွတ်မြောက်ပြီးသူဖြစ်သည်။ ဂျိမ်းစ်သည် မစ်ဇူးရီး ပြည်နယ်သူ အဲလဲနာ မက်ဒဲန်နှင့် ၁၈၃၀ ခုနှစ် အလယ်ခန့်တွင် အိမ်ထောင်ပြုသည်။ ထိုအချိန်က မစ်ဇူးရီးပြည်နယ်သည် အမေရိက မြောက်ပိုင်းနှင့် တောင်ပိုင်းနိုင်ငံနှစ်ခုအကြားတွင် တည်ရှိနေသော နယ်ခြားပြည်နယ်တစ်ခုဖြစ်သည်။

လူမည်းလူမျိုးများ နေထိုင်ကြပြီး လူမည်းဦးရေ တစ်ဝက်မှာ လွတ်လပ်သော နိုင်ငံသားအဖြစ် ခံယူခွင့်ရကြသည်။ တစ်ဝက်မှာမူ ကျွန်အဖြစ် တည်ဆဲပင်။ အဲလဲနာ၏ မိခင်သည် အိမ်ကျွန်တစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ ဖခင်ကား အိုင်းရစ်ကက်သလစ်မျိုးဆက် ခြံပိုင်ရှင်တစ်ဦးဖြစ်သည်။ သူ၏ သားသမီး ဆွေစဉ်မျိုးဆက်တည်းတွင် မည်သူတစ်ယောက်မျှ ကျွန်မဖြစ်စေရဟု ပြတ်ပြတ်သားသား အမိန့်ချမှတ်ထားသည်။

ရာဖ် ဘန်ချ်၏ ဘေးဖြစ်သူ ဂျိမ်းစ် ဂျွန်ဆင်သည် အီလီနွိုင်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်း အော်လ်တင်ဒေသ၌ လယ်ယာမြေဧက ၂၀၀ ကို တစ်ဧကလျှင် ၃.၃၄ ဒေါ်လာဖြင့် လေလံပွဲတွင် လေလံဆွဲ၍ ဝယ်ယူ

ထားလိုက်သည်။ ထိုလယ်ယာမြေသည် သားစဉ်မြေးဆက် မိသားစု လက်ဝယ် မထုခွဲဘဲ ရှိခဲ့သည်။ ဘေးတော်သူ ဂျန်ဆင်တို့ ဇနီးမောင်နှံမှ သားခြောက်ယောက်၊ သမီးငါးယောက် ထွန်းကားခဲ့သည်။ တစ်ယောက် မျှ အဖိတ်အစင် မရှိဘဲ အရွယ်ရောက်သည်အထိ ကြီးပြင်းခဲ့သည်။

ရာဖ် ဘန်ချ်၏ အဘိုးဖြစ်သူ သောမတ်စ် နဲလ်စင် ဂျန်ဆင် သည် ငယ်စဉ်က ကျောင်းတက်ပြီး စာရေးစာဖတ်တော်သူတစ်ဦးဖြစ် သည်။ မိသားစုပိုင်ခြံတွင် အလုပ်လုပ်ပေးသော်လည်း စာပေဘက်တွင် ဝါသနာကြီးသဖြင့် အော်လ်တင်မြို့တွင် ဖွင့်သော ရုပ်ထံလက်ဖ်ကောလိပ် တွင် တက်ရောက်ပညာသင်ကြားခဲ့ပြီး ၁၈၇၅ ခုနှစ်တွင် တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ကို ဆွတ်ခူးရရှိခဲ့သည်။ လူဖြူများ ကြီးစိုးသောခေတ်၌ စာတတ်ပေတတ် တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ရ ကျွန်မဟုတ်သော လူမည်း အထူးရှားပါးလှသည့်အထဲ တွင် သောမတ်စ်တစ်ဦး ဘွဲ့ရသည့်အဖြစ်မှာ ထူးခြားနေသည်။

သောမတ်စ်သည် ဆရာအတတ်ကို လေ့ကျင့်ခဲ့သူဖြစ်သော ကြောင့် ကျွန်ဘဝမှလွတ်မြောက်ခဲ့သူ လူမည်းများအား စာသင်ပေးသည်။ ညပိုင်း၌ ဒေသတွင်းရှိ ဘာသာရေးဘုရားကျောင်းများတွင် ညသင်တန်းများ ဖွင့်၍ စာပို့ချပေးသည်။ သူ၏ တပည့်များတွင် လှပနုနယ်ရှက်စနိုးအရွယ် ချစ်ဖွယ်ကောင်းသည့် လူစီ အေ တေလာအမည်ရှိ မိန်းမပျိုတစ်ယောက် ကိုအထူးသတိပြုမိခဲ့သည်။ လူစီ တေလာသည် မစ်ဇူးရီးပြည်နယ် ဆေဒါ လီယားမြို့၌ ၁၈၅၅ ခုနှစ် မတ်လ ၁၀ ရက်နေ့တွင် မွေးဖွားသူဖြစ်သည်။ သူ၏ မိခင်အမည်မှာ အဲမဲလင်းဖြစ်ပြီး အိမ်ကျွန်တစ်ဦးဖြစ်သည်။ ဖခင် မှာ အိုင်းရစ်လူမျိုး မြေပိုင်ရှင်တစ်ဦးဖြစ်သည်။

အမေရိကန်ပြည်တွင်းစစ် ပြီးဆုံးသည့်အခါ အဲမဲလင်းသည် သူ့သမီး လူစီ၊ သားဖရဲန့်ခ်တို့ကိုခေါ်၍ အော်လ်တင်မြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့ ခဲ့သည်။ လူစီသည် ကျောင်းတစ်နှစ်တက်ပြီးနောက် ရုသ်မိသားစု၏ နေ အိမ်တွင် အိမ်ဖော်အဖြစ် အလုပ်လုပ်သည်။ ရုသ်မိသားစုကား လူစီအပေါ် သနားကြင်နာသဖြင့် မိသားစုတစ်ဦးကဲ့သို့ သဘောထားဆက်ဆံသည်။ ညပိုင်း အလုပ်ပြီးချိန်တွင် ဆေးလဲမ် ဘက်ပ်တစ္ဆဘုရားရှိခိုးကျောင်း၌

ဖွင့်ထားသော ညကျောင်းကို တက်ရောက်စာသင်စေခဲ့သည်။ လှပသော ညကျောင်းသူ လူစီနှင့် အရွယ်ကောင်း ပညာတတ် ကျောင်းဆရာလေး သောမတ်စ်တို့ ရင်းနှီးကြရာမှ ချစ်ခဲ့ကြသည်။ သောမတ်စ် ကောလိပ် ပညာပြီးဆုံးအောင် ချစ်သူဘဝနှင့် အတန်ကြာ စောင့်ဆိုင်းပြီးမှ ၁၈၇၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင် လက်ထပ်ခဲ့ကြသည်။

သောမတ်စ်၏ ရည်မှန်းချက်ကား ကျွန်ဘဝမှ လွတ်မြောက်သူ များ၏ ပညာရေးအဆင့်မြှင့်တင်ပေးခြင်း ဖြစ်သည်။ သူသည် ကဲန်းဆတ်စ် ပြည်နယ်၊ ဖော့ထ်စကော့တ်မြို့လေးအနီးရှိ အမေရိကန် လူနီအင်ဒီးယန်း မျိုးနွယ်စုများ နေထိုင်သော ဒေသတွင် ဖွင့်ထားသည့် လူမည်းများအတွက် စာသင်ကျောင်းငယ် တစ်ခု၌ ကျောင်းဆရာလုပ်သည်။ လူစီနှင့် သောမတ်စ် အိမ်ထောင်တစ်ဆက် ၁၅ နှစ်အတွင်း သားသမီး ဆယ်ယောက် ထွန်းကား ခဲ့သည်။ သားဦးလေးကား ဖော့ထ်စကော့တ်တွင် ချို့တဲ့စွာ ကွယ်လွန် ခဲ့သည်။ သားသမီး ငါးယောက်သာ ကြီးသည်အထိ အဖတ်တင်သည်။ ဒုတိယသမီး နောင်အခါ ရှာဖွေ ဘန်ချ်၏ မိခင်လောင်းဖြစ်သူ အော်လစ်စ် အား ၁၈၈၂ ခုနှစ် ဧပြီလ ၃ နေ့တွင် ကဲန်းဆတ်စ်ပြည်နယ်မှာပင် မွေးဖွား သန့်စင်ခဲ့သည်။

၁၈၈၅ ခုနှစ်တွင် သောမတ်စ်မိသားစုတို့ တက္ကဆတ်စ်ပြည်နယ် ဝက်ကိုမြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ပြီး အမေရိကန်လူမည်းများ၏ ကျောင်းတစ်ခု တွင် ကျောင်းအုပ်အဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့သည်။ ချို့တဲ့သော ကျောင်းသား များအတွက် သူ၏ လစာထဲမှ ဖဲ့၍ စာအုပ်များ၊ ကျောင်းအသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများ ဝယ်ယူထောက်ပံ့ပေးသေးသည်။ ထို့ပြင် တက္ကဆတ်စ်ဘက်ပီ တစ္ဆစတား အမည်ရှိ အပတ်စဉ်ထုတ် သတင်းစာ၏ အယ်ဒီတာအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။ သောမတ်စ်၏ ဝါသနာမှာ နက္ခတ္တဗေဒပညာဖြစ်သည်။ သူတို့၏ အိမ်ထောင်ရေးဘဝခရီးမှာ ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့ဖွယ်ဖြစ်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ၁၈၉၀ နိုဝင်ဘာလတွင်သောမတ်စ်ခမြာ ငှက်ဖျားမိ၍ အသက် ၄၀ အရွယ်၌ပင် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။ သူမကွယ်လွန်မီ အိမ်ထောင်၏တာဝန် အဝဝကို ဆက်လက် ကြပ်မတ်သွားရန် သမီးအကြီးဆုံး အက်သာလ်အား

အပ်ခဲ့သည်။ အက်သာလ်သည် ဖခင်၏စကားကို မြေဝယ်မကျ နာယူကာ မိမိ၏ ကိုယ်ကျိုးကိစ္စများ လုံးဝ ဥပက္ခာပြုပြီး မိခင်တစ်သက် ရိုသေစွာ လုပ်ကျွေးပြုစုခဲ့သည်။

လူစီ ဂျွန်ဆင်သည် အသက် ၃၅ နှစ်အရွယ်၌ပင် မုဆိုးမဘဝ သို့ ရောက်ရရှာသည်။ ကလေးငါးယောက် ကျန်ရစ်ပြီး ငွေကြေးချို့တဲ့ မှုနှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။ ကွယ်လွန်ခဲ့သော ခင်ပွန်း၏ စာအုပ်များ၊ နက္ခတ်ကြည့် မှန်ပြောင်းများအားလုံး ရောင်းပစ်ရသည်။ စရိတ် မလုံ လောက်သဖြင့် မြို့ခံလူများက ပြဇာတ်ကဏ္ဍ ရန်ပုံငွေရှာကာ ထောက်ပံ့ ပေးကြသည်။ ထိုစုဆောင်းရရှိငွေများဖြင့် လူစီမိသားစု အော်လ်တင်ရှိ ဂျွန်ဆင်မိသားစုခြံသို့ ပြန်ရောက်လာခဲ့ကြသည်။ နှစ်နှစ်တာမျှ စုစုဝေးဝေး နေကြစဉ် လူစီ၏ ငယ်ချစ်တစ်ဦးက နှောင့်ယှက်သဖြင့် ဘေးကင်းရာ အင်ဒီယားနားပြည်နယ် မစ်ရှီဂင်စီတီမြို့သို့ ပြောင်းကြပြန်သည်။ သူ့ ခင်ပွန်းသည်၏ အမွေဖြင့် မစ်ရှီဂင် ကန်ဘောင်အနီး အိမ်တစ်ဆောင်ဝယ်၍ နေထိုင်ကြသည်။ လူစီသည် ဗရီးလင်းဟော်တယ်တွင် သန့်ရှင်းရေးအလုပ်၊ သိုးမွေးစက်ရုံ၊ ကုလားထိုင်လုပ်သည့်စက်ရုံများတွင် လှည့်လည်လုပ်ကိုင် ကာ အသက်မွေးရသည်။ ဤနည်းဖြင့် အေးချမ်းစွာ ကလေးများကို ကြီးပြင်းသည်အထိ ထိန်းကျောင်းခဲ့သည်။

အောလစ်မ်သည် အိမ်ထောင်၏ စီမံခန့်ခွဲမှုတာဝန်ကို ယူထား သည်။ အိမ်ထောင်ရှိမောင်နှမများအပေါ်သာမက အိမ်နီးချင်းကလေးများ အပေါ်၌ပင် သြဇာလွှမ်းမိုးသည်။ အထူးသဖြင့် ကလေးအချင်းချင်း ဗိုလ် ကျသူများကို အညှာမပေးဘဲ ဆုံးမတတ်သူဖြစ်သည်။ ထိုဒေသတွင် မကြာခဏ ကျင်းပသော ဘေ့စ်ဘောပွဲများသည် ၎င်းတို့မိသားစုအတွက် အပန်းဖြေရာဖြစ်သည်။ ထိုဘေ့စ်ဘောပွဲတစ်ခုတွင် အမကြီး အက်သာလ် နှင့် အောလစ်မ်တို့သည် နယ်လှည့်ဆံပင်ညှပ်သမားလေး ဖရက်ဒ် ဘန်ချ် နှင့် ဂျွန် တေလာကို တွေ့ခဲ့ကြသည်။ ဖရက်ဒ် ဘန်ချ်သည် အိုဟိုင်းယိုး ပြည်နယ်၊ ဇိန်စ်ဗီးလ်မြို့သားဖြစ်၍ သပ်သပ်ရပ်ရပ် ဝတ်စားပြီး ကြည့် ကောင်းသူဖြစ်သည်။ အောလစ်မ်နှင့် ဖရက်ဒ် ဘန်ချ်တို့ ချစ်ကြိုက်ကြပြီး

မကြာမီ ဒီးထရွိုက်မြို့တွင် လက်ထပ်ကြသည်။ ဂျွန် တေလာနှင့် အက် သာလ်တို့မှာ ဖူးစာကံ ကျသဖြင့် လွဲခဲ့ကြသည်။

ဖခင်သောမတ်စ် ကွယ်လွန်ပြီးနောက် လူစီသည် ကလေးများ ကို ကြီးပြင်းသည်အထိ ပင်ပင်ပန်းပန်း ရှာဖွေကျွေးခဲ့သည်။ ကလေးများ ၏ ပညာရေးနှင့် နေထိုင်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်မည့်နေရာကို အမြဲတမ်း စူးစမ်း ရှာဖွေရသည်။ လူစီသည် သမီးကြီး အက်သာလ်အား အလုပ်အကိုင် အဆင်ပြေစေရန် ဒီးထရွိုက်သို့ စေလွှတ်လိုက်သည်။ ၁၉၀၀ ပြည့်နှစ် ဆောင်းဦးပေါက်ရာသီတွင် မိသားတစ်စုလုံး ပြောင်းသွားကြသည်။ ကလေးများကလည်း တစ်ဘက်တစ်လမ်းက အလုပ်လုပ်ကြသည်။ အော လစ်မ်သည် ယခု ၁၈ နှစ်ရှိခဲ့ပြီး တောမ်သည် ၁၃ နှစ်၊ ချာလီသည် ၁၅ နှစ်ပင် ရှိကြချေပြီ။ ကလေးများ လုပ်စာဖြင့် လူစီသည် အလုပ်မလုပ်ရ တော့ဘဲ အိမ်မှာ စီမံခန့်ခွဲနေရရှာသည်။ ဒီးထရွိုက်တွင် လူစီတို့မိသားစု သည် ၄၃၄၊ အဲန်တော်နီလမ်းရှိ တစ်ထပ်တိုက်လေးကို ဝယ်ယူ၍ အခြေ တကျ နေထိုင်ကြသည်။

ရာဖ် ဘန်ချ်သည် ၁၉၀၃ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၇ ရက်နေ့တွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။ ဖခင်ဖြစ်သူ ဖရက်ဒ် ဘန်ချ်သည် အလုပ်ကြိုးစားသူ ဖြစ်သည်။ အပေါင်းအသင်းလည်းဆန့်ပြီး အငြိမ်မနေတတ်သူဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အောလစ်မ်မိသားစု အသိုင်းအဝိုင်းနှင့် ဝင်ဆန့်လှခြင်း မရှိလှ ပါ။ သူ၏ဇနီးချော အောလစ်မ်အား လွန်စွာ ချစ်မြတ်နိုးပြီး သူတစ်ပါး စေ့စေ့ကြည့်ခြင်းကိုပင် မခံရပ်နိုင်လောက်အောင် သဝန်တို့သူဖြစ်သည်။

ဘန်ချ်တို့ မိသားစုသည် စီးပွားရေးမပြေလည်ကြသဖြင့် ရေ ကြည်ရာ မြက်နုရာသို့ အခြေအနေအရ ပြောင်းရွှေ့ကြရသည်။ သူတို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ကြသော မြို့များမှာ အိုဟိုင်းယိုးပြည်နယ်ရှိ ကလိမ်လဲန်း၊ တဲနက်ဆီးပြည်နယ်ရှိ နော့စ်ဗီးလ်နှင့် အိုဟိုင်းယိုးပြည်နယ်ရှိ တိုလီဒိုမြို့ များဖြစ်သည်။ တိုလီဒိုမြို့တွင် ရာဖ်၏နှမ ဂရေစ်ကို ၁၉၀၉ ခုနှစ်တွင် မွေးဖွားခဲ့သည်။ ဤအတောအတွင်း ငွေကြေး အကျပ်အတည်းနှင့်လည်း ရင်ဆိုင်ကြရသည်။ အစ်မကြီး အက်သာလ်သည် ထိုသတင်းကြားသဖြင့်

သွားကြည့်ရာ ညီမ အောလစ်စ် ချောင်းဆိုး၍ ဖျားနာနေသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဖရက်ဒ်မှာလည်း အလုပ်လက်မဲ့ ဖြစ်နေသည်။ အက်သာလ်သည် မနေသာတော့ဘဲ သူတို့မိသားစုအား ဒီးထရိုက်သို့ ခေါ်သွားရသည်။ အောလစ်စ်ကို ဆရာဝန်နှင့် စမ်းသပ်စစ်ဆေးကြည့်ရာ တီဘီဖြစ်နေကြောင်း သိခဲ့ရသည်။ အောလစ်စ်သည် အဆုတ်ရောဂါကုဆေးရုံတွင် နှစ်နှစ်ကြာ အောင် ဆေးကုသမှု ခံခဲ့ရသည်။ သူတို့၏ကလေးများကို အဘွားဖြစ်သူ လူစီကပင် ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက် ထားရသည်။ ဖခင်ဖြစ်သူ ဖရက်ဒ် အတွက် နေစရာအခန်းပို မရှိသဖြင့် တခြားတွင်နေပြီး သားသမီးများကို မကြာခဏ လာရောက် ကြည့်ရှုခဲ့သည်။

“ကျွန်တော့်ရဲ့ကလေးဘဝမှာ ဆင်းရဲခြင်းသံသရာထဲ လည်နေခဲ့ရတယ်” ဟု ရှာဖ်က မှတ်တမ်းရေးခဲ့သည်။ “ဒါပေမယ့် ဂီတသံလွှမ်းနေပြီး ပျော်စရာလေးပါပဲ။ ကျွန်တော်ဟာ ဂီတဝါသနာပါတဲ့အတွက် လမ်းလျှောက် တီးဝိုင်းတွေနောက်ကို ကောက်ကောက်ပါအောင် လိုက်လေ့ရှိတယ်။ အထူးသဖြင့် အော်ဂင်တူရိယာတီးတဲ့ ဂျာမန်တီးဝိုင်းကို အကြိုက်ဆုံးပဲ”

ဒီးထရိုက်မြို့တွင် သီဆိုအသုံးတော်ခံသော အနောက်တိုင်း သံစုံတီးဝိုင်းပွဲတစ်ခုသို့ ရှာဖ် ဘန်ချ်အား သူ့အဖေက ခေါ်သွားသဖြင့် နားထောင်ခဲ့ရသည့် အဖြစ်အပျက်ကို ကောင်းစွာ မှတ်မိလျက်ပင်ရှိသည်။ ထိုနေ့က ကောင်းမွန်စွာ ဝတ်ထားခြင်း မရှိသဖြင့် အဆူပင် ခံရသေးသည်။ ဤဂီတသံစုံပွဲမှာ သူ၏ ပထမဆုံး အတွေ့အကြုံဖြစ်သည်။

ဘန်ချ်ကြည့်ဖူးသော ပထမဆုံး စင်တင်ဂီတသံစုံတီးဝိုင်းပွဲတော်မှာ လော့စ် အဲန်ဂျလိစ်တွင်ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ သူ့ဂီတကို စွဲလမ်းသွားခဲ့တော့သည်။

ကလေးဘဝတွင် အခြားပျော်ရွှင်ဖွယ်ရာ ဖြစ်စဉ်များမှာ ဘီယာ တင်သော မြင်းလှည်းကြီးနောက် နှင်းလျှောက် ချိတ်၍ စီးခြင်း၊ နွေအခါတွင် ဘဲလ်အိုင်းလ်၌ ရေကူးခြင်း၊ နာမည်ကျော် ဘာနန်နှင့် ဘောလီဆပ် ကပ်ပွဲကိုကြည့်ခြင်း စသည်တို့ဖြစ်ကြောင်း ရှာဖ်က အောက်မေ့ဖွယ် မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်။

ဂျန်ဆင်မိသားစုသည် သူတို့ ဝတ်ပြုနေကျ ဒုတိယ ဘက်ပိတစွ ဘုရားကျောင်း၏ ဝတ်ရွတ်တေးဂီတအဖွဲ့တွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်လှုပ်ရှား ခဲ့ကြသည်။ ထိုအထဲတွင် တတိယသား (ရှာဖ်၏ဦးလေး) ချာလီသည် အကဲဆုံးဖြစ်သည်။ နေအိမ်တွင် မရပ်မနား ဒရမ်အတီးကို နားမခံသာ အောင် လေ့ကျင့်သောကြောင့် အိမ်ရှင်ဂျူးမကြီး ရိုင်းစတိုင်း၏ တိုင်တော မှု မကြာခဏ ခံခဲ့ရသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ချာလီသည် ဗုံသံစုံတီးရာတွင် ကျွမ်းကျင်လာသဖြင့် နာမည်ကျော် မီးလစ်လူမည်းသံစုံတီးပိုင်းတွင် တီး သည့်အဆင့်ထိ ရောက်ရှိခဲ့ပြီး ဝင်ငွေလည်း အသင့်အတင့် ရလာခဲ့သည်။

ချာလီသည် နောက်ပိုင်း၌ ကျန်းမာရေး ချွတ်ယွင်းလာပြီး အမ အော်လစ်ဗ်ကဲ့သို့ အဆုတ်ရောဂါ စွဲကပ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် အစ်မအကြီး ဆုံး အက်သာလ်က ချာလီအား အနားယူ ဆေးကုရန် နယူးမက္ကဆီကို ပြည်နယ် အဲလ်ဘာကာကီးမြို့သို့ ၁၉၁၄ ခုနှစ် မေလတွင် ပို့လိုက်သည်။ အောလစ်ဗ်လည်း စက်တင်ဘာလတွင် လိုက်သွားသည်။ ရှာဖ်လည်း အဘွားလူစီနှင့်အတူ ၁၉၁၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် စန်တာဖေး မီးရထားဖြင့် အဲလ်ဘာကာကီးသို့ ရောက်ရှိသည်။ ရှာဖ်ဖခင် ဖရက်ဒ် လည်း ရောက်လာသည်။ ဦးလေးဖြစ်သူ တောမ် ကဲန်းဆတ်စီတီသို့ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ပြီး အဒေါ် နဲလ်ကမူ တက္ကဆတ်စ်ပြည်နယ် ကော်ဆီယာနာမြို့ တွင် ကျောင်းဆရာမအလုပ်ကို လက်ခံလိုက်သည်။ ဤသို့လျှင် ဒီးထရိုက် မြို့၌ တစုတဝေး ပျော်ပျော်ပါးပါး နေခဲ့ရသော မိသားစု၏ ဘဝလေး သည် နိဂုံးချုပ် အဆုံးသတ်ခဲ့ချေပြီဖြစ်သည်။

၁၉၁၅ ခု ပတ်ဝန်းကျင်တွင် အဲလ်ဘာကာကီးမြို့လေးသည် ဖွံ့ဖြိုးမှုဟူ၍ မည်မည်ရရ မတွေ့ပါ။ စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းများတွင်လည်း ပြောပလောက်အောင် မရှိသေးပါ။ အဓိကအားဖြင့် ပန်းနာရောဂါသည် များ၊ အဆုတ်ဝေဒနာရှင်များ ကျန်းမာရေးအတွက် အနားယူသည့်မြို့လေး မျှသာ ဖြစ်ခဲ့သည်။ သူတို့မိသားစုအကြောင်းကို အိမ်နီးချင်းတစ်ဦးဖြစ်သူ ယိုလာ ဘရင်နန်ဆင်က ဤသို့ရေးသားထားကြောင်း ဖတ်ရသည်။

“အောလစ်ဗ်ဟာ သိမ်မွေ့နူးညံ့ပြီး သဘောကောင်းလွန်းလို့

သူ့အပေါ် လူတိုင်းက သနားကြင်နာကြတယ်။ သူဟာ ကောင်းကင်ဘုံက နတ်သမီးလေးလို့ လူတိုင်းက ထင်ကြတယ်။ ရှာဖွေကတော့ ကျွန်ုပ်ရဲ့ မီးဖိုမှာ လာထိုင်ရင်း စကားပြောလေ့ရှိတယ်။ သူဟာ စကားပြောကောင်းရုံတင် မဟုတ်ဘူး၊ စိတ်ကူးလည်း ယဉ်တတ်တယ်။ ကျွန်ုပ်ရဲ့မီးဖိုပြတင်းပေါက်ကနေပြီး မြင်ရတဲ့ တောင်ပြာတန်းကြီးရယ်၊ တောင်ထိပ်တစ်ဝိုက် နှင်းတွေနဲ့ဖုံးနေတဲ့ ကျောက်တုံးတွေကိုလည်း ငေးကြည့်တတ်တယ်။ နောက်ပြီး လေးလေးနက်နက် ဒီလိုပြောတယ်လေ။ ‘တစ်နေ့ကျရင် ကျွန်တော် ဒီတောင်ထိပ်ပေါ် လမ်းလျှောက်ပြမယ်’ တဲ့။ သူပြောင်ခဲ့တဲ့ စကားတွေဟာ သူ့ရဲ့ အနာဂတ်ဘဝအတွက် နမိတ်ဖတ်နေသလားလို့ တောင် ကျွန်ုပ် ထင်မိခဲ့တယ်” ဤသည်ကား ယိုလာ ဘရင်နံဆင်၏ မှတ်ချက်များပေတည်း။

ဂျန်ဆင်မိသားစုသည် အဲလ်ဘာကာကီးမြို့တွင် ဝါသနာထုံခဲ့သော တေးဂီတသီဆိုခြင်းကို ဆက်လက် လုပ်ဆောင်ကြသည်။ ရှာဖွေ၏ မိခင် အောလစ်ဗ်သည် တနင်္ဂနွေနေ့ညနေပိုင်း ကော်နံဆတ်သံစုံတီးဝိုင်းသို့ သွားတတ်သည်။ ကျန်းမာရေး ချို့တဲ့၍ လမ်းမလျှောက်နိုင်သည့်အတွက် ဘီးတပ်တွန်းလှည်းနှင့် သွားလေ့ရှိသည်။ ရှာဖွေက မိခင်၏ တွန်းလှည်းကို တွန်းပြီးနောက် ရှေ့သို့ကြို၍ ပြေးနှင့်သည်။ တွန်းလှည်းအရှိန်လျော့သွားသည့်အခါ ထပ်၍တွန်းကာ ရှေ့မှပြေးကာ ဖမ်းပေးပြန်သည်။ ဤနည်းဖြင့် စရိတ်လည်းသက်သာ၊ လိုရာခရီးလည်းရောက်သည့်အပြင် ရှာဖွေအတွက် ကျန်းမာကြံ့ခိုင်ပြီး အမောလုံသည့် အကျိုးသက်ရောက်ခဲ့သည်။

ကလေးဘဝတွင် အမြဲတစေ မမေ့နိုင်သော အတွေ့အကြုံတစ်ခုကား ဦးလေးချာလီနှင့် တောတန်းတစ်လျှောက် အမဲပစ်လိုက်ရခြင်းဖြစ်သည်။ အမဲလိုက်၍ အပြန်တွင် ယုန်များ၊ ငှက်များ တစ်ထမ်းကြီးသယ်လာနိုင်ခဲ့သည်။ အဖွားလူစီအိမ်တွင် စီမံချက်ပြုတ်ပေးသည့် ထောပတ်နှင့် ကြော်ထားသော ငှက်သား၊ ကြက်သားစွပ်၊ အိမ်တွင်ဖုတ်သော ဘီစကစ်၊ ပေါင်မုန့်နှင့် ရေခဲမုန့်များ၏ အရသာကိုလည်း ရှာဖွေက တအောင့်မေ့မေ့ ဖြစ်ရသည်။

ရုတ်၏ ကျောင်းနေဖက်သူငယ်ချင်းများတွင် မက္ကဆီကန်နှင့် အင်ဒီးယန်းလူငယ်များလည်းပါဝင်ကြသည်။ သူသည် ကျောင်းသင်ခန်းစာများကို ကောင်းစွာ လိုက်နိုင်းခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အတန်းထဲတွင် စကားများသဖြင့် မကြာခဏ ဒဏ်ပေးခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်။ တစ်ခါတွင် သူ့ဆရာမ အဲမ်မာ ဘဲလ် စွယ်က သူ့အား စကားများလွန်းသဖြင့် စာသင်ခန်းထောင့်တစ်ခုတွင် နံရံကို မျက်နှာမူ၍ မတ်တပ်ရပ်စေလျက် ဒဏ်ခတ်လိုက်သည်။ တစ်ကြိမ်တွင်လည်း သူ့လက်ခေါက်ကို ရိုက်ရသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေကာမူ ရုတ်သည် ဆရာမ အဲမ်မာနှင့် သူ၏ အတန်းကို သတိတရရှိခဲ့သည်။ အတန်းသား ၃၆ ယောက်ထဲတွင်လည်း လူမည်းဟူ၍ သူ့အပါအဝင် နှစ်ယောက်သာရှိသည်။ သို့ရာတွင် အားလုံး အဆင့်အတန်း မခွဲခြားဘဲ တသားတည်း ဆက်ဆံကြသည်။

ရုတ်မိသားစုသည် အမှတ် ၆၂၁၊ နော့သ်စထရီတွင် နေကြသည်။ မိခင် အောလစ်စ်နှင့် ဦးလေးချာလီ၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေ တစ်နေ့တခြား ဆိုးဝါးလာသဖြင့် အားလုံး စိတ်မကောင်းဖြစ်ကြရသည်။ ဖခင် ဖြစ်သူ ဖရက်ဒ်လည်း အလုပ်ရှာရန် ထွက်သွားပြန်ရာ မိခင်အောလစ်စ်မှာ ပို၍ အားငယ်သွားပြီး စိတ်လျော့သလိုဖြစ်သွားပြီး ၁၉၁၇ ခု ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။ ဦးလေးချာလီလည်း မိမိ၏ဘဝကို စိတ်နာ၍ အောလစ်စ်ကွယ်လွန်ပြီး သုံးလအကြာတွင် မိမိကိုယ်ကို သတ်သေလိုက်သည်။

တစ်ဆယ့်သုံးနှစ်သားမျှသာ ရှိသေးသော ရုတ်၏ နုနယ်သည့် ကလေးသာသာဘဝတွင် မိခင်နှင့် အချစ်ဆုံးဦးလေး ချာလီ ၂ ဦးလုံး မရှေးမနှောင်း ဆုံးရှုံးရသည့်ဖြစ်ရပ်နှင့် ကြုံခဲ့ရသည်။ မိခင်မှာ အသက် ၃၅ နှစ်မျှသာ ရှိသေးသဖြင့် ယူကျုံးမရဖြစ်ရှာပေမည်။ ဤသို့ဖြင့် ရုတ်၏ ဘဝဇာတ်လမ်း တစ်ခန်းရပ်ခဲ့တော့သည်။ ၁၉၆၇ ခုနှစ်အတွင်း သူငယ်ချင်းတစ်ဦး၏ မိခင်ဈာပနသို့ တက်ရောက်ပြီးနောက် ဤသို့ ကိုယ်ရေးမှတ်တမ်းတစ်ပုဒ် ရေးဖြစ်ခဲ့သည်။ “ကျွန်ုပ် အသက်အရွယ် ငယ်ငယ်လေးနဲ့ အမေကို ဆုံးရှုံးရတာ အခုအချိန်မှာ အတိုင်းမသိ နောင်တရနေဆဲ

ပင် ဖြစ်ရတယ်။ ပြောရရင် အမေလည်း အသက်ငယ်သေးတာပဲ။ ဘဝရဲ့ လှည့်စားမှုကို ခံရတယ်လို့ အောက်မေ့မိတယ်။ အမေဟာ အင်မတန် လှတယ်။ ချစ်စရာကောင်းတယ်။ စိတ်ကူးယဉ်တတ်တယ်။ တေးဂီတနဲ့ ကဗျာ အနုပညာရသမြောက်တယ်။ ဒါပေမယ့် တစ်သက်လုံး လူမမာဘဝ နဲ့ နေခဲ့ရတယ်။ သူမကွယ်လွန်မီညက နွားနို့သောက်ချင်တယ်လို့ ပြော ရှာတယ်။ ဒါပေမယ့် နွားနို့မရှိတော့ဘူးလေ။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ ကျွန်ုပ်က အကုန်သောက်လိုက်ပြီကိုး။ ဒီဖြစ်ရပ်ကို ကျွန်ုပ်တစ်သက် ဘယ်လိုမှ မေ့မရတော့ပါ။”

ရာဖ်သည် သူ့အမေလက်ရေးနှင့် တစ်စောင်တည်းသောစာကို တစ်သက်ပတ်လုံး အမြတ်တနိုးသိမ်းထားခဲ့သည်။ ထိုစာမှာ အောလစ်မ် က သူ့မောင် တောမ်နှင့် ညီမနဲလ်ထံ မကွယ်လွန်မီ တစ်နှစ်ခန့်က ရေးခဲ့ သော စာရှည်ကြီးဖြစ်သည်။

“နဲလ်ရေ ငါဟာ အခုအထိ ခပ်ပေါ့ပေါ့နေတုန်းပဲ။ ဒါပေမယ့် နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြုပြင်နေတယ်။ ဘဝမှာ ပျော်အောင်၊ တိမ်းတိမ်းရောင့်ရဲမှုရှိအောင်၊ အမုန်းတရားကို မေတ္တာနဲ့ အစားထိုးတတ် အောင်၊ အမှန်ကို အမှန်အတိုင်း ရှုမြင်သုံးသပ်တတ်အောင်၊ ဘုရားသခင် ရဲ့အနားမှာ အမြဲနေနိုင်ရအောင် ကြိုးစားနေတယ်လေ။ ငါဟာ အခုအထိ ညည်းညူတတ်တုန်းပဲ။ ငါ့ကျန်းမာရေးအတွက် ဂျီးများနေတုန်းပဲ။ ဒါပေ မယ့် ကျန်းမာရေးနဲ့ ပျော်ရွှင်မှုရှိစေဖို့၊ မျှော်လင့်ချက်နဲ့ သန္နိဋ္ဌာန်ချထား တယ်။ ငယ်စဉ်က ထားခဲ့တဲ့ ငုတ်လျှိုးနေတဲ့ ငါ့ရဲ့ရည်ရွယ်ချက်တွေဟာ တဖြည်းဖြည်း ပြန်ပေါ်လာတယ်။ ငါ့ကျောင်းနေတုန်းက ရူးခဲ့တဲ့ ကဗျာ စပ်ချင်စိတ်၊ ကဗျာဆရာမဖြစ်ချင်တဲ့စိတ်တွေပေါ့လေ။ ရာဖ်ဟာ ကျောင်း မှန်မှန်တက်နေတယ်။ ကြိုးလည်းကြိုးစားတယ်။ စိတ်ဓါတ်လည်း ပြုပြင် လာတယ်။ ဖရက်ဒ်လည်း အလုပ်မှန်မှန်လုပ်တယ်။ ဝင်ငွေထွက်ငွေလည်း မျှတအောင်သုံးပါတယ်။ တင်းတိမ်ရောင့်ရဲအောင်လည်း ကြိုးစားတယ်။ ဒို့ခြံထဲမှာ နှင်းဆီပန်းတွေ ပွင့်နေပြီလေ။ တောမ်က စန္ဒရားတစ်လုံး ပို့ လိုက်လို့ ပျော်နေရတယ်။ ညနေပိုင်း နေဝင်ဆည်းဆာရဲ့ အလှဟာ

တယ်သာယာဖို့ကောင်းတာပဲ နဲလ်” အောင်စိမ်းက သူ့ညီ၊ ညီမနဲ့မောင်
များကို သတိရကြောင်း အစစ ကူညီခြင်းကို ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ရေး
သားနိဂုံးချုပ်ထားသည်။ ဤစာကို ဖတ်ရသော ရှာဖွေ၏ စိတ်ထဲတွင် မိခင်
၏ ဆုံးရှုံးမှုကို မည်မျှ ခံစားနေရကြောင်းကို ခန့်မှန်းနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အဘွား လူစီ ဂျွန်ဆင်သည် သားနှင့်သမီး ကွယ်လွန်သဖြင့်
စိတ်ဓါတ် အကြီးအကျယ် ကျခဲ့ရှာသည်။ သမီးကြီး အက်သာလ်လည်း
အလားတူ စိတ်ထိခိုက်ခဲ့သည်။ တရားဟောဆရာတစ်ဦး၏ ဖျောင်းဖျာမှု
ကြောင့်တကြောင်း၊ မြေးတော်သူ ရှာဖွေနှင့် ဂရေစ်တို့အား စောင့်ရှောက်
ရန် တာဝန်ရှိသေးသည်ကို သတိမမိခြင်းကြောင့်တကြောင်း စိတ်တင်းရ
ပြန်သည်။ ရှာဖွေ၏ဖခင် ဖရက်ဒ်သည် ဂျွန်ဆင်မိသားစုတို့နှင့် အစေးမကပ်
သဖြင့် ပြန်မလာတော့ပါ။ ထို့ကြောင့် ရှာဖွေနှင့် ဂရေစ်တို့အား အဘွားလူစီ၊
အဒေါ်အက်သာလ်နှင့် နဲလ်၊ ဦးလေးတော်မတို့က ပူးတွဲတာဝန်ယူစောင့်
ရှောက်ထားကြသည်။ သူတို့သည် လော့စ် အဲန်ဂျလိစ်သို့ ပြောင်းရွှေ့နေ
ထိုင်ကြသည်။ အဒေါ်နဲလ်သည် ၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင် လော့စ် အဲန်ဂျလိစ်
၌ပင် ကွယ်လွန်ခဲ့ရှာသည်။

ရှာဖွေ ဘန်ချ်အား ယခုကဲ့သို့ ထင်ပေါ်ကျော်ကြားလာစေရန်
တွန်းအားပေးခဲ့သည့်အကြောင်း ပြောပြရန် လူတစ်ဦးက ၁၉၆၈ ခုနှစ်တွင်
မေးခဲ့သည်။ ရှာဖွေ၏ ဖြေကြားချက်ကား ဤသို့တည်း။-

“ကျွန်တော် မိဘနှစ်ပါးလုံး ဆုံးရှုံးခဲ့ပြီးနောက် ကျွန်တော့်ရဲ့
ဘဝကို မိခင်ဘက်မှ အဘွားက ပဲ့ပြင်ခဲ့တယ်။ ဘာပဲလုပ်လုပ် အကောင်း
ဆုံးဖြစ်အောင် လုပ်ချင်တဲ့စိတ်ဓါတ် သွင်းပေးခဲ့တယ်။ ဒါမှပဲ အောင်မြင်
မှုအတွက် ဂုဏ်ယူတတ်မယ်၊ အဖိုးတန်တဲ့အတွေ့အကြုံကိုလည်း တန်ဖိုး
ထားတတ်မှာဖြစ်တယ်။ ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာရဲ့ တန်ဖိုးကိုလည်း နားလည်
အောင် သင်ပေးခဲ့တယ်။ ကိုယ့်မျိုးရိုးဇာတိ၊ မိသားစုနဲ့ လူမှုရေးအသိုင်း
အဝိုင်းကို ဂုဏ်ယူတတ်ဖို့ သင်ပေးတယ်။ အလုပ်ရဲ့ တန်ဖိုးနဲ့အကျိုး
တရားရလဒ်ရဲ့ အနှစ်သာရကို သင်ပေးခဲ့တယ်။ သူ့ကိုယ်တိုင် ပညာမသင်
ခဲ့ရသော်လည်း ပညာရဲ့တန်ဖိုးကို ကောင်းကောင်းနားလည်တယ်။ ပညာ

အရည်အချင်း အမြင့်ဆုံးရောက်အောင် ကြိုးစားဖို့၊ အကောင်းဆုံးကျောင်း မှာနေဖို့ ဆုံးမခဲ့တယ်။”

အဘွားလူစီကို နာနာဟူ၍ အများက ခေါ်လေ့ရှိသည်။ နာနာ ၏အကြောင်းကို ရှာဖွေက ၁၉၆၉ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလထုတ် **ရိုးဒါးစ် နိုင်ကျက်စ်** တွင် “ကျွန်ုပ် မမေ့နိုင်ဆုံးသော သူ၏အကြောင်း” ဆောင်းပါး ဖြင့် ရေးသားမှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်။-

“နာနာကို နီဂရိုးဟူ၍ ပြောမှ သိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ သူ့ရုပ်ရည် ရူပကာသည် ကော့ကေးရှန်းလူဖြူဘက်သို့ နှယ်သည်။ သူမ၏ အမွှာမောင် ဖရဲန့်ခ်အား ငယ်စဉ်ကပင် လူဖြူအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခဲ့ကြသည်။ နာနာ သည် ဗဟိုဒွအသွင်သဏ္ဍာန်အားဖြင့် လူဖြူဟု ထင်မှတ်ရသော်လည်း ဝမ်းတွင်းဗီဇဓိတ်ဓာတ်ကား အမည်းမျိုးရိုး နီဂရိုးစစ်စစ်ဖြစ်သည်။ နာနာ သည် လူမည်းမျိုးရိုးမှ ဆင်းသက်ရခြင်းကို ဂုဏ်ယူမဆုံးဖြစ်သည်။ ဤ စိတ်ဓါတ်သည် ငယ်စဉ်ကပင် ကျွန်ုပ်၏သဏ္ဍာန်တွင် ခိုင်မာစွာ ငြိတွယ် နေပြီးဖြစ်သည်။”

နာနာ၏မောင် ဖရဲန့်ခ် လူဖြူအဖြစ် ခံယူခဲ့ခြင်းမှာ မဟာအမှား ဖြစ်ကြောင်း အဘွားနာနာက မကြာခဏပြောသည်။ သို့ရာတွင် ဖရဲန့်ခ်၏ လုပ်ဆောင်ချက်မှာ လူဖြူများ၏ အဆင့်မြင့်မားမှုကို အထင်ကြီးခြင်း ကြောင့် မဟုတ်ဘဲ နီဂရိုးများကို အဆမတန် ချိုးနှိမ်မှုကို အဆင့်အတန်း ခွဲခြားမှုကို မခံနိုင်၍သာ အခက်အခဲများမှ လွတ်ရာလွတ်ကြောင်း ထွက် ပေါက်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ရကြောင်း အဘွားက ရှာဖွေကို လျှောက်လဲ ရှာ သည်။ နာနာသည် လူမည်းဖြစ်ရခြင်းကို များစွာ ဂုဏ်ယူခဲ့သည်။ ရှာဖွေ နှင့်ညီမ ဂရေစ်ကိုလည်း ဤသို့ ဂုဏ်ယူနိုင်ရန် အမြဲဆုံးမသည်။

“ကိုယ်ကျင့်တရားနဲ့ သိက္ခာကို အမြဲထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ပါ။ ကိုယ်ကစပြီး ဘယ်တော့မှ ရန်မဖြစ်ပါနဲ့၊ ဒါပေမယ့် ကိုယ့်ရဲ့သိက္ခာနဲ့ ခံယူချက်ကို ထိပါးလာရင် အရှုံးပေးပြီး ထွက်မပြေးပါနဲ့။ မင်းကို ဘယ် သူကမှ နှိမ်တာ မခံပါနဲ့။”

အဘွားနာနာ၏ ဆုံးမဩဝါဒများသည် ရှာဖွေအား အနာဂတ်

တွင် မီးရှူးသဖွယ် လမ်းပြဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုအကြောင်းကို သူဤသို့ ရေးထားခဲ့သည်။-

“ကျောင်းပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ကျောင်း၏ ပြင်ပလောကတွင် ကျွန်ုပ်သည် ယှဉ်ပြိုင်၍ အနိုင်ယူလိုသော စိတ်ဓါတ် အမြဲတမ်း ခိုင်ခိုင် မာမာ ခံယူထားသည်။ အထူးသဖြင့် လူဖြူများနှင့် ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်ရ သည့်အခါ အနိုင်မခံ အရှုံးမပေးသော စိတ်ဓါတ် ပိုမို၍ ပြင်းထန်ခဲ့သည်။ ဤသတ္တိကား အဘွားနာနာ သွင်းပေးသည့် သတ္တိပင်ဖြစ်သည်။ ‘ငါ့မြေး သူတို့လူဖြူတွေ လုပ်နိုင်တာအားလုံး ငါ့မြေးလည်း လုပ်နိုင်တယ်ဆိုတာ သူတို့သိကြပါစေ။’ ဤသည်ကား အဘွား၏ အဆုံးအမပေတည်း။”

နာနာသည် ရှာဖွေ၏ ပညာရေးကို အထူးအပင်ပန်းခံ၍ စိတ်ဝင် တစား စောင့်ကြည့်ကြပ်မတ်ပေးသည်။ ရှာဖွေတို့ လော့စ် အဲန်ဂျလိစ်တွင် ရောက်ပြီးနောက် ၁၉၁၇ ခုနှစ်တွင် လမ်း ၃၀ ဥပစာတန်းကျောင်း၌ ကျောင်းထားပေးသည်။ ရှာဖွေသည် ကျောင်းစာများကို လေ့လာရာတွင် စိတ်ဝင်စားမှု နည်းပါးကြောင်း အကဲခတ်မိသဖြင့် အကျိုးအကြောင်းကို စုံစမ်းကြည့်ရာ၌ ရှာဖွေအား လူမည်းများသင်ကြားသော အသက်မွေးဝမ်း ကျောင်း ဘာသာရပ်များ (လက်ရေးတို၊ စာရင်းကိုင်ပညာစသည်) ကိုသာ သင်ကြားစေကြောင်း နာနာသိခဲ့ရသည်။ ထိုကျောင်းတွင် လူဖြူလူများစု တက်သော ကျောင်းဖြစ်သည်။ ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး၏ အဆိုအရ ရှာဖွေ သည် တက္ကသိုလ်ပညာ ဆည်းပူးမည် မဟုတ်ဟု ယူဆခဲ့သဖြင့် ဤသို့ ဘာသာတွဲသတ်မှတ်လိုက်ကြောင်း နာနာကို ပြောပြခဲ့သည်။ နာနာက ကျောင်းအုပ်ကြီးအား “ကျွန်မရဲ့မြေးဟာ တက္ကသိုလ်ပညာကို သင်ကြား မှဲသူဖြစ်တယ်။ တက္ကသိုလ်တက်နိုင်အောင် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ပေးရမယ် လေ” ဟု ပြောကာ ရှာဖွေအား တက္ကသိုလ်ပညာရပ်များအတွက် ကြိုတင် လေ့ကျင့်ပေးသည်။ အတန်းများတွင် ပြောင်းရွှေ့တက်ရောက်သင်ကြား စေခဲ့သည်။

ရှာဖွေသည် ၁၉၂၂ ခုနှစ်တွင် အခြေခံပညာစာမေးပွဲ အောင်မြင် ခဲ့သည်။ ကျောင်းက ကျင်းပသော ဘွဲ့နှင်းသဘင်အခမ်းအနားအပြီးတွင်

ဂျက်ဖာဆင်အထက်တန်းကျောင်း ကျောင်းအုပ် မစ္စတာ ဖူလ်တင်က နာနာ အား အောက်ပါ ပဋိပက္ခာရစကားကို ပြောလိုက်မိသည်။-

“ရှာဖွေ စာမေးပွဲအောင်ပြီး ကျွန်တော်တို့ရဲ့ ဂျက်ဖာဆင်ကျောင်း ကို စွန့်ခွာတာ သိတ်စိတ်မကောင်းဖြစ်ရတယ်။ မစ္စစ်ဂျန်ဆင်ရယ်၊ ကျွန် တော်တို့အားလုံး သူ့ကို သဘောကျလက်ခံကြတယ်။ သူဟာ ကျောင်း သားကောင်းတစ်ယောက်၊ ထူးချွန်တဲ့ အားကစားသမားတစ်ယောက်ဖြစ် တယ်။ အမှန်ပြောရရင် ရှာဖွေကို နီဂရိုးတစ်ယောက်ရယ်လို့ ဘယ်သူကမှ မထင်မှတ်ကြပါဘူး”

အဘွားနာနာက မဆိုင်းမတွပင် ပြန်ပြောချလိုက်သည်။ “ရှင် ဒီလိုပြောတာ သိပ်မှားတယ်။ ကျွန်မရော ရှာဖွေကိုရော မျိုးရိုးတစ်ခုလုံးကို ရော စော်ကားလိုက်တာဖြစ်တယ်။ ရှာဖွေကို ဘာကြောင့် နီဂရိုးလို့ မထင် ဘူးလို့ပြောရတာလဲ။ ရှာဖွေဟာ နီဂရိုးစစ်စစ်ပဲ။ ဒီလို နီဂရိုးဖြစ်တာကို လည်း ဂုဏ်ယူတယ်။ ကျွန်မလည်း ဒီလိုပဲ ဂုဏ်ယူတယ်။ လူဖြူမှပဲ မွန်မြတ်တယ်လို့ ရှင်ဘာကြောင့် ပြောရတာလဲ”

နာနာသည် ဤသို့စကားကို ရွေး၍ ပြောချပြီးနောက် ကျောင်း အုပ်ကြီးအား နှုတ်ဆက်ကာ ရှာဖွေကို လက်တွဲ၍ ကျောင်းပရဂုဏ်မှ ထွက်ခွာခဲ့သည်။ ရှာဖွေတို့မိသားစုသည် လော့စ် အဲန်ဂျလိစ်မြို့၌ အခြေမချ မီ မြို့အတော်များများတွင် နေစဉ်အတွင်း လူမျိုးပေါင်းစုံနှင့် ရောနှောနေ ထိုင်ခဲ့ကြသည်။ ဒီးထရိုက်မြို့တွင်နေစဉ် လူမည်းများပြောပလောက်အောင် မရှိသေးပေ။ မကြာသေးမီက သြစတြီးယားနှင့် ဂျာမဏီမှ ပြောင်းရွှေ့ လာသူများနှင့် ရောနှောနေခဲ့ကြသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဇာတိသား အမေရိ ကန်များက အသစ်ပြောင်းရွှေ့လာကြသော ပြည်ဝင်သူများ၊ အထူးသဖြင့် အီတာလျံ ပြည်ဝင်သားများအပေါ် အာယာတထားကြသည်။ အမေရိကန် လူမည်းများအပေါ် အာရုံစိုက်မှု နည်းသေးကြောင်း တွေ့ရသည်။ ထို့ ကြောင့် ရှာဖွေငယ်စဉ်အတွင်း နီဂရိုးပြဿနာနှင့် အသားအရောင်ခွဲခြားမှု ၏ ဒဏ်ကို ပြောပလောက်အောင် ရင်မဆိုင်ခဲ့ရပေ။

လော့စ် အဲန်ဂျလိစ်သို့ရောက်မှပင် လူမျိုးရေးခွဲခြားမှုပြဿနာကို

စတင်ထိတွေ့ခံစားခဲ့ရသည်။ ရှမ်းအနေနှင့် နီဂရိုးစစ်စစ်နှင့် နှိုင်းစာလျှင်
ဖြောင့်တော့တော့ကပြားဖြစ်နေသဖြင့် မချင့်မရဲ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

လူမျိုးရေးခွဲခြားမှု၊ အာဃာတရှိမှု၊ ချိုးနှိမ်မှုဒဏ်များကိုမူ ရှမ်း
ငယ်စဉ်က မကြာခဏ တွေ့ကြုံခဲ့ရသည်။ သူ့ခြောက်နှစ်သားအရွယ်က
တဲနက်ဆီးပြည်နယ် နော့စ်ဗီးလ်မြို့သို့ မီးရထားစီးသွားရာ လက်မှတ်
စစ်က သူတို့သားအမိအား လူမည်းများသာ စီးရသည့် ရထားတွဲသို့
ပြောင်းခိုင်းလိုက်သည်။ သူ့အမေက အကြောက်အကန် ငြင်းဆန်သော
ကြောင့် လက်မှတ်စစ်က အလျော့ပေးခဲ့ရသည့် သာဓကတစ်ခု ရှိခဲ့သည်။
တစ်ကြိမ်ကလည်း နော့စ်ဗီးလ်မြို့နီစီပယ် အပန်းဖြေပန်းခြံတွင် ကစားနေ
စဉ် အစောင့်တစ်ဦးက ထိုနေရာသည် လူမည်းများအတွက်မဟုတ်ဟုဆို
ကာ မောင်းထုတ်ခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

၁၉၁၇ ခုနှစ်အတွင်း သူတို့ လော့စ် အဲန်ဂျလိစ်သို့ ပြောင်းလာ
စဉ် ဦးလေးတောမ်က ကြိုတင် သွားနှင့်ပြီး အားလုံးနေရန် ဂရစ်ဖစ်
အဲဗဲနယူးတွင် အိမ်တစ်လုံး ငှားလိုက်သည်။ သူတို့ မပြောင်းလာခင်
အိမ်ပိုင်ရှင်လူဖြူက အသားအရောင် ညိုဖျော့ဖျော့ဖြစ်သော ရှမ်းနှင့် အန်တီ
နဲလ်ကို မြင်လိုက်ရာ လူမည်းမှန်း သိသွားသည်။ ထို့ကြောင့် လူဖြူအိမ်
ပိုင်ရှင်က ငှားရမ်းပြီးသော အိမ်သော့ကို ပြောင်း၍ ခတ်လိုက်သည်။

ရှမ်းတို့မိသားစုသည် ပစ္စည်းများနှင့် ဆိုက်ရောက်လာသည့်
အခါ အိမ်ထဲဝင်ရန် အခက်အခဲ တွေ့ရတော့သည်။ သို့ရာတွင် တောမ်က
လုံးဝ အလျော့မပေး။ တုံ့နေဆုတ်ဆိုင်းခြင်းလည်းမရှိ၊ ကြောက်ရွံ့သော
အမူအရာလည်း မပြခဲ့။ “ကျွန်ုပ်တို့ အိမ်ငှားခကို အပြေအလည် ချေခဲ့ပြီ
ပဲ။ ကျွန်ုပ်တို့ ရအောင်နေမယ်” တောမ်သည် ပြောပြောဆိုဆို တံခါးမကို
ပုခုံးအားနှင့် တွန်းဖွင့်ပြီး ငှားရမ်းထားသည့် ကာလ ကုန်ဆုံးသည်အထိ
နေသွားကြသည်။

ရှမ်းသည် ကျောင်းစာများကို အပတ်တကုတ် ကြိုးစားမှတ်သား
နာယူခဲ့သည်။ အတန်းတိုင်းတွင် ထိပ်မှ ပြေးလျက်ရှိသည်။ သို့ရာတွင်
သူ့အား ကျောင်းသား ဂုဏ်ထူးဆောင် အသင်းအဖွဲ့ဖြစ်သော အက်ဖီးဘီယံ

ဆိုစိုင်းယတီးသို့ ဝင်ခွင့် မပေးဘဲ ပယ်ထားခဲ့သည်။ သူ၏ဆရာများကိုယ် တိုင်က ထောက်ခံပြောဆိုသော်လည်း အချည်းနှီးဖြစ်ခဲ့သည်။

ရှာဖွေသည် ဒေါသမွန်ကာ ကျောင်းမှထွက်ရန်အထိ စဉ်းစားခဲ့ ကြောင်း ၁၉၆၉ ခုနှစ်တွင် ကိုယ်တိုင်ရေးမှတ်စု၌ ဝန်ခံခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် “ဘယ်လိုကိစ္စမျိုးနဲ့ ရင်ဆိုင်ရသည်ဖြစ်စေ၊ ချစ်သားရဲ့ မျှော်လင့်ချက်၊ ယုံကြည်ချက်နဲ့ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်က သွေဖည်မသွားပါစေနဲ့” ဟူ သည့် မိခင်၏ သြဝါဒကို ကြားယောင်လာသဖြင့် မာန်လျော့ခဲ့ရသည်။ ဒီအသင်းမဝင်ရလည်း ဘာဖြစ်သလဲဟူသည့်စိတ်ဖြင့် ပညာရေးခရီးကြမ်း ကို ဆက်၍ လှမ်းခဲ့သည်။

ဤသို့ အသားအရောင် မျိုးရိုးဗီဇကို အကြောင်းပြု၍ စော်ကား မှုကို နောင်အနှစ်သုံးဆယ်ကြာသော ကာလတွင်မှ ပြန်လည်ပြင်ဆင်ပေး လာသည်။ အက်ဖီးဘီယံ ဆိုစိုင်းယတီးအဖွဲ့၏ ဥက္ကဋ္ဌ ရှာဖွေ အမ်မိ လွိုက် က ရှာဖွေ ဘန်ချ်အား ဂုဏ်ထူးဆောင်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဝင်ခွင့်ပြုခဲ့သည်။

အဘွားနာနာ၏ အမြင်ကျယ်မှုနှင့် တိုက်တွန်းမှုသာ မရှိခဲ့လျှင်၊ သူကောလိပ်ပညာ ဆည်းပူးဖြစ်မည်မဟုတ်ဟု ရှာဖွေ အမြဲတမ်းပြောလေ့ ရှိသည်။ လော့စ် အဲန်ဂျလစ်အရှေ့ပိုင်းတွင် နေရသူ လူမည်းလူရွယ်တစ်ဦး အဖို့ အဆင့်မြင့်ပညာ ဆည်းပူးရန် မက်လုံးနှင့် တွန်းအား ပြောပလောက် အောင် မရှိခဲ့ပေ။ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ရုန်းကန်လှုပ်ရှားနေရသည်။ သူ၏ပတ် ဝန်းကျင်တွင် တက္ကသိုလ်ပညာရပ်မှာ အလှမ်းဝေးလွန်းလှသည်။ အထက် တန်းကျောင်းတက်နေစဉ်အတွင်း ကော်ဇောရက်သည့်အလုပ် လုပ်လျှင် ဝင်ငွေ အထိုက်အလျောက် ရနိုင်သည်ကို သိပြီးဖြစ်သည်။ သူသည် အားကစားသမား တစ်ဦးဖြစ်သည့် အားလျော်စွာ ရောင်းရင်းလူမည်းအား ကစားသမားများနှင့်သာ ပေါင်းသင်းသည်။ သူ့ သူငယ်ချင်းများသည် ရည်မှန်းချက် ကင်းမဲ့စွာဖြင့် အချိန်ကုန်လွန်စေခဲ့သည်။ သူတို့၏ သူငယ် ချင်းများအနက် သုံးဦးသာ တက္ကသိုလ်ပညာကို ဆက်လက် သင်ကြား ခဲ့သည်။ နှစ်ဦးမှာ မိဘများက ငွေကြေး တတ်နိုင်၍ ထားပေး သောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ရှာဖွေတက္ကသိုလ် သွားရသည့် အကြောင်းကား

အဘွားနာနာက ခေါင်းမာမာနှင့် တိုက်တွန်းသောကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု ရှုဖွယ်က ပြောရှာသည်။

ရှုဖွယ်သည် ယူစီအယ်လ်အေ တက္ကသိုလ်မှ ထူးချွန်အဆင့်ဖြင့် ၁၉၂၇ ခုနှစ်တွင် ဘွဲ့ရခြင်းကို အဘွားနာနာ ကျေနပ်စွာ မြင်တွေ့ခဲ့ရသည်။ ထိုအချိန်တွင် အဘွားမှာ ၇၂ နှစ် ရှိပြီဖြစ်သည်။ အဘွားနာနာသည် မြေးရှုဖွယ်ထံ ၁၉၂၈ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၄ ရက်နေ့တွင် နောက်ဆုံးစာတစ်စောင် ရေးခဲ့သည်။ အဘွားနာနာ၏စာကို အောက်ပါစာကြောင်းလေးဖြင့် အဆုံးသတ်ထားသည်။ “ငါ့မြေး ဒီနှစ်ဟားဘတ်တက္ကသိုလ်က ဘွဲ့ရမှာလား” ဟူသတည်း။ နောက် ခုနှစ်ရက်အကြာတွင် အဘွားနာနာ ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

အခန်း (၂)

ယူစီအယ်လ်အေ၊ ဟားဘတ်နှင့် ဟောင်းဝါဒီ

စတင်ခြင်းနှင့် ပေါင်းစည်းခြင်း

“ယူစီအယ်လ်အေတက္ကသိုလ်နယ်မြေတွင် ကျွန်ုပ်၏ဘဝ စသည် ဟု ပြောရပေမည်။ အမိတက္ကသိုလ်သည် ကျွန်ုပ်ဘဝကို စတင်ပျိုးထောင် ပေးခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်၏ဘဝလမ်းကြောင်းကိုလည်း ပြောင်းသွားစေရန် ပံ့ပိုးထောက်ပံ့ပေးခဲ့သည်။”

အထက်ပါ ဂုဏ်ပြုဂါထာဖြင့် ရှာဖွေ ဘန်ချ်သည် ၁၉၆၉ ခုနှစ် တွင် ယူစီအယ်လ်အေနယ်မြေအတွင်း သူ့ကို ဂုဏ်ပြုသော အားဖြင့် ဆောက်လုပ်ခဲ့သော ရှာဖွေ ဘန်ချ် အဆောင်ဖွင့်ပွဲ အခမ်းအနား၌ သူ၏ အမိတက္ကသိုလ်အား ကိုယ်တိုင် အမွမ်းတင် ကျေးဇူးစကား ပြောခဲ့သည်။

ရှာဖွေသည် တက္ကသိုလ် မတက်မီ နွေရာသီအားလပ်ရက်အတွင်း စုဆောင်းထားသော ငွေဖြင့် ကားဟောင်းတစ်စီးဝယ်၍သူငယ်ချင်းများဖြင့် အပျော်ကြူးခဲ့သည်။ မှောင်ခိုချက်သော အရက်ပြင်းနှင့် ပန်းသီးဘရန်ဒီကို အမူးသောက်၍ စင်ထရယ်လ်အဲဗဲနယူး လမ်းမကျယ်ကြီးပေါ် စုန်ချည် တလှည့် ဆန်တက်တစ်ခါဖြင့် ဒလကြမ်း သောင်းကြမ်းခဲ့ကြသည်။ အဘွားနာနာ၏ မလျှော့သော တိုက်တွန်းမှုကြောင့်သာ ယူစီအယ်လ်အေ တက္ကသိုလ်သို့ တက်ရန် စာရင်းသွင်းခဲ့သည်။ ပထမနှစ် စာသင်နှစ်ထက် ဝက်ကျော် ကုန်လွန်ပြီးမှ မိမိကိုယ်ကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ခဲ့ပြီး ပညာကို အလေးထား၍ သင်ယူခဲ့သည်။

ဘန်ချ်တက္ကသိုလ်ရောက်စဉ်က ကျောင်းသားဦးရေမှာ ၃,၅၀၀ ခန့်သာ ရှိသေးသည်။ နကိုက အပေါင်းအသင်းနှင့် နေတတ်သူဖြစ်သဖြင့် ယောက်ျားလေးသူငယ်ချင်းနှင့် မိန်းကလေးသူငယ်ချင်း အထူးပေါ့သူဖြစ်

သည်။ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများ၊ အပျော်ထမ်းခရီးထွက်ခြင်းကို များစွာ နှစ်ခြိုက်
သည်။ သူတက္ကသိုလ်မှ ထွက်သည့်တိုင် လော့စ် အဲန်ဂျလိစ်မြို့ကိုရောက်
တိုင်း သူငယ်ချင်းဟောင်းများနှင့် တွေ့လေ့ရှိသည်။ မိတ်ဆုံပွဲများလည်း
လုပ်လေ့ရှိသည်။

ဘန်ချ်တက္ကသိုလ်ပညာဆည်းပူးနေစဉ် ကာလအတွင်း ဘာသာ
ရပ်ဆိုင်ရာ ပါမောက္ခအတော်များများနှင့် သိကျွမ်းခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့်
ဝိဇ္ဇာဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ ပါမောက္ခချုပ် စီ အိတ်ချ် ရီးဘားကို အခင်ဆုံး
ဖြစ်သည်။ ရီးဘားသည် ယခင်က ဘာကီလီတက္ကသိုလ်မှ အတွေးအခေါ်
ပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်ခဲ့သည်။ ပါမောက္ခ ရီးဘား၏ ထိုးထွင်းဉာဏ်၊ ရင့်
ကျက်ကြွယ်ဝသော ဗဟုသုတ၊ ထက်မြက်သော ဟာသ၊ ပြောင်မြောက်
သော ဝေါဟာရ အသုံးအနှုန်းများသည် ဘန်ချ်အတွက် ပညာယူစရာ
ဖြစ်ခဲ့သည်။

ယူစီအယ်လ်အေ၌ ပညာဆည်းပူးချိန်တွင် ဘန်ချ်သည် ဘက်စုံ
ထူးချွန်အောင်မြင်ခဲ့သည်။ သူ့အား ပညာရှင်တစ်ဦးအဖြစ် အသိအမှတ်ပြု
ခြင်း ခံခဲ့ရသည်။ စကားပြောအတတ် စကားရည်လှသည့်အတတ်ကို
အထူးတလည် လေ့ကျင့်၍ မကြာခဏ ဟောပြောပွဲများ၊ စကားရည်လှပွဲ
များတွင် တက်ရောက်ကာ ပညာပြိုင်တတ်သည်။ သူ၏ ထူးချွန်မှုကြောင့်
စကားရည်အသင်း ဒက္ခိဏအသင်းခွဲ၏ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တင်မြှောက်ခြင်း
ခံရသည်။ သတင်းဆောင်းပါးများလည်း ရေးသေးသည်။ သူ၏ဆောင်း
ပါးများကို ယူစီအယ်လ်အေ သတင်းစာတွင် မကြာခဏ ဖော်ပြခြင်းခံရ
သည်။ ဘတ်စ်ကက်ဘောကို ထူးချွန်စွာ ကစားတတ်သူဖြစ်သောကြောင့်
ကျောင်းသားကျောင်းသူကြိုက် အကျော်အမော်ဖြစ်ခဲ့သည်။

ယူစီအယ်လ်အေ၌ ပညာဆည်းပူးနေစဉ်အတွင်း ဝေဒနာနှစ်ခု
ဖိစီးခဲ့ရာ သေသည်အထိ ခံစားခဲ့ရသည်။ ပထမနှစ်စသင်ကာလ ကုန်ဆုံး
လုနီးအချိန်တွင် သူခေါင်းကိုက်ဝေဒနာ အကြီးအကျယ် ခံစားခဲ့ရသည်။
သူသည် ကျောင်းအားချိန်တွင် အမျိုးသမီး အားကစားရုံတွင် အစောင့်
အဖြစ် အလုပ်လုပ်ရင်း ငွေရှာခဲ့သည်။ ပင်ပန်းသည့်ဒဏ်ကြောင့်ရောဂါ

ဝင်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ဆရာဝန်များနှင့် စမ်းသပ်ကြည့်ရာ နားဝေဒနာ ကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း ရောဂါရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့သည်။ ဆေးရုံတက်၍ ဆေးကု သမှု ခံယူပြီး နား နှစ်ခါ ခွဲရသည်။ ထိုသို့ ကုသခံပြီးနောက်ပိုင်းတွင် ဘန်ချ်၏ လက်ဝဲနားမှာ သေသည်အထိ လုံးဝ မကြားရတော့ပေ။ ဤ ကား ပထမဝေဒနာတည်း။

ဒုတိယဝေဒနာကို အားကစားလှုပ်ရှားနေစဉ် ရခဲ့သည်။ ဘန်ချ် သည် အားကစားဘက်စုံထူးချွန်သဖြင့် ယူစီအယ်လ်အေတွင် အားကစား ဆိုင်ရာ စကောလာရှစ်ထောက်ပံ့မှု ရခဲ့သည်။ တစ်ချိန်တွင် အမေရိကန် ဘောလုံး (အင်္ဂလိပ်အခေါ် ရပ်ခဲဘီ) ကစားနေစဉ် ဘယ်ဘက်ခြေသလုံး တွင် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရပြီး သွေးခဲသည့်ဝေဒနာ စွဲကပ်ခဲ့သည်။ ထိုဒဏ်ရာ ပြင်းထန်သည့်အခါ မခံမရပ်နိုင်အောင် ခံစားရသဖြင့် အမြဲတမ်း ပတ်တီး ဖြင့် ခြေသလုံးကို တင်းကျပ်စွာ စည်းနှောင်ထားရသည်။ သန်တုန်း မြန်တုန်း နုပျိုထက်မြက်သည့်အရွယ်တွင် ဒဏ်ရာကို မမှုတ် နေခဲ့သည်။ ဘောလုံး မကစားနိုင်တော့သဖြင့် ဘက်စုံကန်ဘောဘက်သို့ ပြောင်း၍ ကစားသေးသည်။ သူသည် ဗာစီတီ ဘတ်စ်ကန်ဘောအသင်းတွင် သုံး နှစ်ဆက်တိုက် ပါဝင်ကစားခဲ့ပြီး သူ့အသင်းတွင် ချန်ပီယန်ဗိုလ်လုပွဲတွင် သုံးနှစ်တိတိ ဗိုလ်စွဲခဲ့သည်။ ထိုအောင်ပွဲအတွက် ချီးမြှင့်ခဲ့သော ရွှေဘော လုံး သုံးဆူသည် သူ့အမြတ်နိုးဆုံး ပစ္စည်းများတွင် အပါအဝင်ဖြစ်ပြီး တယုတယ သိမ်းဆည်းထားသည်။

ယူစီအယ်လ်အေတွင် ကျောင်းတက်နေစဉ် ဘန်ချ်သည် ဝင်ငွေ ရအောင် အားလပ်ချိန်တိုင်း တဘက်တစ်လမ်းက အလုပ်မျိုးစုံလုပ်ခဲ့သည်။ တစ်ချိန်က အသံတိတ်ရုပ်ရှင်ကားမှ မင်းသားချားလ်စ် ရေး၏ အိမ်ဖော် အဖြစ် လုပ်ဖူးသည်။ သူငယ်ချင်း ချားလ်စ် မက်သယူးနှင့် အစုစပ်လုပ်၍ ကားတစ်စင်းကို ၂၅ ဒေါ်လာနှင့်ဝယ်ကာ စတိုးဆိုင်များ၊ စားပွဲရုံများသို့ ကားနှင့်သွား၍ သန့်ရှင်းရေးအလုပ် လုပ်ဖူးသည်။ တစ်ကြိမ်တွင် ဆီယက် တဲလ်မြို့အထိ ခရီးထွက်ခဲ့သည်။ လော့စ် အဲန်ဂျလိစ်သို့ အပြန် သူငယ် ချင်းတစ်ယောက်နှင့် ပူးပေါင်း၍ သင်္ဘောကုမ္ပဏီမှ အိပ်ချ် အက်ဖ် အဲလိပ်

ဇင်းဒါး ပင်လယ်ကူး ဇိမ်ခံသင်္ဘောပေါ်ခိုး၍ လိုက်ခဲ့သည်။ သင်္ဘောထွက်
၍ မကြာမီပင် သူ့အား တွေ့သွားသည်။ ဒဏ်ပေးသည့်အနေဖြင့် သူ့
အား မီးဖိုထဲတွင် မြေပဲတောင့် အခွံနွာသည့်အလုပ်ကို လုပ်ခိုင်းသည်။
သူ့အလုပ်ကို သင်္ဘောက သဘောကျသဖြင့် တစ်နေ့လုံး သင်္ဘောပေါ်
အလုပ်လုပ်ခဲ့သည်။ နောက်နှစ်တွင်လည်း ထိုသင်္ဘော၌ပင် စားပွဲထိုး
အလုပ်လုပ်ရင်း ကျောင်းစရိတ်အတွက် ငွေစုခဲ့သည်။

ဘန်ချ်တက္ကသိုလ်တွင် ရှိနေမည့်အချိန်အတွင်း လူဖြူလူမည်း
ပြဿနာ ပြောပလောက်အောင် မတွေ့ခဲ့ပေ။ ထူးထူးခြားခြားဖြစ်ရပ်
တစ်ခုသာ ပေါ်ခဲ့သည်။ ယူစီအယ်လ်အေက ထိုပြဿနာကို ကိုင်တွယ်
ဖြေရှင်းပုံမှာ စံပြလောက်ဖွယ်ဖြစ်ခဲ့သည်။ ပထမနှစ်ကျောင်းသားများ၏
ဘတ်စကက်ဘောအသင်းတွင် ပါဝင်သော လူဝီစီယားနားမှ ကျောင်းသား
ငယ်တစ်ဦးက အသင်းနည်းပြ ကယ်ဒီ ဝပ်စ်ထံသွား၍ အရေးဆိုသည့်
ကိစ္စမှ ပြဿနာစခဲ့သည်။ တက္ကသိုလ်အားကစားလှုပ်ရှားမှုများတွင် လူ
မည်းနှင့် မတွဲရန် သူ့မိဘများက တင်းတင်းကျပ်ကျပ်မှာထားခဲ့ကြောင်း၊
ယခု သူပါဝင်သည့် အသင်းတွင် လူမည်းတစ်ယောက် ရှိနေသည်ကို
တွေ့နေရကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ဤပြဿနာ ဖြေရှင်းပေးရန် တောင်းဆို
ကြောင်းဖြင့် ကျောင်းသားက စိတ်လက် မအိမသာနှင့် တင်ပြနေသည်။
နည်းပြဆရာကလည်း လွယ်လွယ်ပင် သူ့အား အဖြေပေးလိုက်သည်။
သူ့အနေနှင့် ပြဿနာရှင်းသွားလိုလျှင် အသင်းမှထွက်ရန် နည်းလမ်း
တစ်ခုသာရှိကြောင်း ပြောလိုက်သည်။ ထိုကျောင်းသားငယ်မှာ ခေတ္တမျှ
တွေဝေသွားပြီး နောက်ဆုံး၌ ထိုဘတ်စကက်ဘောအသင်းတွင် လက်ရှိ
အနေအထားအတိုင်း ပါဝင်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ နည်းပြဆရာက ထို
ကျောင်းသားငယ်အား ဘန်ချ်နှင့် တွဲပေးလိုက်သည်။ မကြာမီအတွင်း
သူတို့နှစ်ဦး ရင်းနှီးသွားကြသည်။

ဘန်ချ်သည် ယူစီအယ်လ်အေနှင့် အနီးတစ်ဝိုက်တက္ကသိုလ်၊
ကောလိပ်များတွင် ကျင်းပလေ့ရှိသော လူဖြူလူမည်းလူမျိုးရေးဆွေးနွေး
ပွဲများတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်လှုပ်ရှားခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် စကားရည်

လှပွဲများတွင် အမြဲတက်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်တတ်သည်။ ဤသို့ လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ရာမှ ပိုမို လေးနက်သော အတွေးအခေါ်များ၊ ခံယူချက်များ၊ မူပိုင်းဆိုင်ရာ အယူအဆများဘက်ဆီသို့ ဦးတည်လာခဲ့သည်။ သူ့စကားများတွင် နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး၊ ကိုလိုနီဝါဒ ဆန့်ကျင်ရေး၊ လူမျိုးရေးခွဲခြားမှု ဆန့်ကျင်ရေး လှုံ့ဆော်ချက်များ ပါဝင်လာသည်။ ဥပမာပြုရလျှင် စကားရည်ပွဲတစ်ခု၌ သူ့အောက်ပါအတိုင်း ပြောသွားသည်။—

“ကမ္ဘာလူသားအချင်းချင်းကို သွေးကွဲအောင်၊ လူမျိုးရေးမုန်းတီးမှုတွေ၊ အမျိုးသားရေးစိတ်ဓာတ်ကို ဆွပေးပြီး ရန်စောင်နေမှုတွေ ပြင်းထန်လာအောင် ဝါဒဖြန့်လက်နက်ကို တွင်တွင်ကျယ်ကျယ် သုံးကြရင် ဒီကမ္ဘာကြီးဟာ မကြာမီအတွင်း အုံကြွမှုတွေနဲ့ ပွက်ပွက်ဆူအောင် တွေ့ရတော့မယ်ဆိုတာ လုံးဝ သံသယဖြစ်စရာ မရှိပါဘူး။”

အနာဂတ်ငြိမ်းချမ်းသာယာသော ပတ်ဝန်းကျင်ဖြစ်စေရန် ဖန်တီးပေးနိုင်မည့်အကြောင်း တရားနှစ်ခုကို ဘန်ချီ သုံးသပ်မိသည်။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ နိုင်ငံတိုင်း ပါဝင်ဖွဲ့စည်းသည့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းကြီးတစ်ခု ပေါ်ထွန်းရေးနှင့် နိုင်ငံတကာစိတ်ဓာတ်နှင့် ဆန္ဒအပြည့်အဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပင်ဖြစ်သည်။ ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီး အပြီးတွင် တည်ထောင်ခဲ့သည့် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံပေါင်းစုံ အဖွဲ့ချုပ်နှင့် ကမ္ဘာတရားရုံးချုပ် စသည့်အဖွဲ့အစည်းများကို ဘန်ချီက စံနမူနာအဖြစ်ထားပုံရသည်။ အနာဂတ်ကမ္ဘာပေါင်းစည်းညီညွတ်ရေးအတွက် အားတက်ဖွယ် ရှေ့ပြေးသာဓကများဟု ကင်ပွန်းတပ်လိုက်သည်။ ထိုအဖွဲ့အစည်း၏ လှုပ်ရှားမှုတွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက ဥပက္ခာပြုထားခြင်းကို ရှုတ်ချသည်။ စစ်မှန်သော ငြိမ်းချမ်းရေးရရှိရန်အတွက် နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်း၏ တူညီသော ဆန္ဒ တဖွားဖွားပေါ်လာနိုင်စေရန်၊ လူမှုပညာရေး ဖွံ့ဖြိုးမှုကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဆောင်ရွက်ရန်ပြောသည်။ ထို့ပြင် နိုင်ငံကြီးများက ထားရှိသော မျက်ကန်းမျိုးချစ်လူမျိုးကြီးဝါဒကိုလည်း ရှုတ်ချသည်။ ဤသို့ အစွန်းရောက် စွဲလမ်းမှုများကို ပညာပေးလုပ်ငန်းများ၊ သတင်းဖြန့်ချိရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်၍ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန် အဆိုပြုသည်။ ဘန်ချီငယ်စဉ်က တွေးခေါ်ကြံဆ

ဟောပြောခဲ့သည့် လမ်းစဉ်များကို ကြီးလာသောအခါ ကိုယ်တိုင်ပင် လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ခွင့် ရခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် အဖြူအမည်း အသားအရောင် ခွဲခြားသည့်စနစ် ကို များစွာ ရှုံ့မှန်းခဲ့သည်။ အခွင့်ရတိုင်း ခါးခါးသည်းသည်း ရှုတ်ချခဲ့ သည်။ ထိုအချိန်ပိုင်းတွင် လော့စ် အဲန်ဂျလိစ်မြို့တွင် လူမည်းများသာ ကူးရသည့် ရေကူးကန်တစ်ကန်ကို ဖွင့်လိုက်သည်။ ထိုရေကူးကန်တွင် လူမည်းများသာဟု ရေးထားသော ဆိုင်းဘုတ်ကို မြင်သာထင်သာ ချိတ် ဆွဲထားသည်။ ဤဆောင်ရွက်ချက်ကို လူဖြူလူမည်း ခွဲခြားသည့် သာဓက တစ်ရပ်အဖြစ် ဦးတည်ကာ ဆန့်ကျင်ခဲ့သည်။ လူမည်းများအားလုံး မိမိ မျိုးရိုးစစ်မြစ်၏ မွန်မြတ်မှုကို တန်ဖိုးမြင့်ရန် လူဖြူလူမည်း ခွဲခြားသည့် စနစ်ကို အဆုံးစွန် ဆန့်ကျင်ရန် လှုံ့ဆော်ခဲ့သည်။

“ဒီလူမျိုးရေးအဆင့်အတန်း ခွဲခြားမှုနဲ့ မောက်မာရိုင်းပြော လူ မည်းတွေကို ရှုတ်ချတဲ့ ဖြစ်ရပ်တွေကို ခင်ဗျားတို့လူကြီးတွေ ဘယ်လိုပဲ သဘောထားထား၊ ကျွန်တော်တို့ လူငယ်တွေအတွက်ကတော့ မီးခဲပြာဖုံး လို တအုံ့နွေးနွေး ခံစားရတယ်။ ဒီလို စော်ကားမှုတွေကို လူကြီးတွေလို သည်းခံနိုင်ဖို့ ကျွန်တော်တို့ အရေမထူသေးဘူးလို့ ပြောရမယ်။ လော့စ် အဲန်ဂျလိစ် နီဂရိုးတွေကို စော်ကားတဲ့ ရေကူးကန်ရဲ့ဖြစ်ရပ်ကို မြင်တိုင်း သွေးဆူလာရတယ်။ ဒီလို လုပ်ထားတာကိုပဲ ကျွန်တော်တို့လူမည်းတွေ သွားရောက်ပျော်ပါးနေတာ တွေ့ရတော့ ပိုဒေါသထွက်ရတယ်။ ဒီလို ခွဲ ခြားထားတာကိုပဲ သဘောတူလက်ခံသလိုဖြစ်နေတယ်။

“ကျွန်တော်တို့ လူမည်းမျိုးနွယ်တွေကို မထေမဲ့မြင် ပျက်ရယ်ပြု နေတဲ့ လူမည်းများသာ ဆိုင်းဘုတ် ချိတ်ထားတဲ့ အဲဒီရေကူးကန်ကို ရေ ကူးပျော်ပါးကြတဲ့ လော့စ် အဲန်ဂျလိစ် နီဂရိုးတွေဟာ အရူးရင်လည်းဖြစ်ရ မယ်။ ဒါမှ မဟုတ်ရင် ကိုယ့်မျိုးနွယ်တွေကို သစ္စာဖောက်သူရင်လည်း ဖြစ်ရမယ်” ဤကား ဘန်ချ်၏ မိန့်ခွန်းများစွာထဲမှ သာဓကတစ်ခု ဖြစ်သည်။

နီဂရိုးမျိုးနွယ်စုအား သေးသိမ်စေသော အကြောင်းတရားကို

တွန်းလှန်ရန်တစ်ခုတည်းသော နည်းလမ်းမှာ နီဂရိုးများ၏ ပညာရေး အဆင့် မြင့်ပေးရန်သာဖြစ်ကြောင်း၊ သို့မှသာလျှင် နီဂရိုးများသည် အခြား မျိုးနွယ်စုများနှင့် ရင်ဘောင်တန်းနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ဘန်ချီက ပြောခဲ့ သည်။

ဘန်ချီသည် ယူစီအယ်လ်အေတက္ကသိုလ်တွင် နိုင်ငံရေးသိပ္ပံ အထူးပြုဘာသာရပ်ကို သင်ကြားလေ့လာခဲ့သည်။ သူသည် နိုင်ငံတကာ ရေးရာကဏ္ဍကို စိတ်ဝင်တစားဖြစ်ခဲ့သည်။ ၁၉၂၇ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံရေးသိပ္ပံ ဘာသာရပ်ကို ထူးချွန်အဆင့်မြင့် အောင်မြင်ခဲ့သည်။ အတန်းတွင် အမြင့် ဆုံးအဆင့်ဖြင့် အောင်မြင်ခဲ့သည့်အတွက် ဘွဲ့နှင်းသဘင်အခမ်းအနားတွင် ဘွဲ့ရသူများကိုယ်စား စကားပြောရန် အခွင့်အရေးပေးခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

သူပြောရသည့် ဘာသာရပ်များကို ပါမောက္ခချုပ် ရီးဘားနှင့် တိုင်ပင်ပြီး အတွေးအခေါ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အရည်အသွေးများ မြင့်တင်ရေးကို ဦးတည်သည့် မိန့်ခွန်း ရေးသားပြုစုခဲ့သည်။ မိန့်ခွန်း၏ အနှစ်သာရမှာ ဘဝ၏ လက်တွေ့နယ်ပယ်၌ အသုံးဝင်စေမည့် အတွေးအခေါ်ပိုင်းနှင့် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ အရည်အသွေးများကို မြင့်တင်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ဖော် ညွှန်းထားသည်။ ယခု လူသားများရင်ဆိုင်နေရသော လူမှုဆိုင်ရာပြဿနာ များအား ဖြေရှင်းသင့်သည့် နည်းလမ်းများကို လျှောက်လဲထားသည်။ အစွန်းရောက် ရုပ်ဝတ္ထုကို အသားပေးသည့် ဝါဒများအား ရှုတ်ချပြီး လူမှုရေးအရ တန်ဖိုးရှိသော လူသားအဖြစ်ရောက်အောင် မြင့်တင်ပေးရန် တိုက်တွန်းထားသည်။ မြင့်မြတ်သောအတွေးအခေါ်၊ နိုင်ငံတကာကို လွမ်း ခြံ့ရှုမြင်သုံးသပ်တတ်သော စိတ်ထားကို အမွမ်းတင်ထားသည်။ သို့မှ သာလျှင် ကျဉ်းမြောင်းသော လူတန်းစားအမြင်၊ ကိုယ့်နိုင်ငံတစ်ခု၏ အကျိုး ကိုသာ ရှေ့ရှုသည့် အမြင်များကို ကျော်လွှားနိုင်ပြီး ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံး ပျံ့နှံ့သွားမည့် ဂရုဏာတရား ထားတတ်လာမည်ဖြစ်ကြောင်း အကြံပြု ထားသည်။

ဘန်ချီ၏ မိန့်ခွန်းသည် သူ့ဘဝခရီးအတွက် ရှေ့ပြေးနိမိတ်ပင် ဖြစ်ခဲ့သည်။ သူ့အလုပ်ခွင်သို့ ဝင်ရောက်ဆောင်ရွက်လာသောအခါ ရင်

ဆိုင်ရသော ပြဿနာ အရပ်ရပ်ကို ဖြေရှင်းရာ၌ ဤနည်းများကိုပင် လက်တွေ့အသုံးချခဲ့သည်။

ဘန့်ချ်၏ ဟားဘတ်တက္ကသိုလ်၌ နိုင်ငံရေးသိပ္ပံ ဘာသာရပ်အတွက် ဘွဲ့လွန်သင်တန်းတက်ရန် ပညာသင်ဆုရခဲ့သည်။ နတ်ကောင်းများက စောင်မခြင်းဟု ဘန့်ချ်ကဝမ်းသာခဲ့သော်လည်း ပေးသောထောက်ပံ့ကြေးမှာ ကျောင်းလခအတွက်သာ လုံလောက်သည်။ ထုံးစံအတိုင်း ဂျွန်ဆင်မိသားစုက ထောက်ပံ့ရန် စီစဉ်ကြပြန်သည်။ ဦးလေးတောမ်နှင့် ဒေါ်လေးနဲလ်တို့က ရှာဖွေ၏ စရိတ်အတွက် ဘုရားရှိခိုးကျောင်းများတွင် ပဒေသာကပွဲများ ကပြ၍ ရန်ပုံငွေ ရှာပေးကြသည်။ လော့စ် အဲန်ဂျလိစ်မှ စာရိတ္တနှင့် လူမှုရေးဆိုင်ရာ သောကြာသင်းကလည်း “ရှာဖွေ ဘန့်ချ်ကျောင်းစရိတ်ရန်ပုံငွေ ဒေါ်လာ ၁,၀၀၀ စုဆောင်းပွဲ” ကျင်းပခဲ့သည်။ “လူမည်းမျိုးနွယ်မှ ပညာထူးချွန်၍ အလားအလာကောင်းသော လူငယ်တစ်ဦးအား ဟားဘတ်တက္ကသိုလ် ပထမနှစ် ဘွဲ့လွန်သင်တန်းတွင် မပူမပင် ပညာသင်နိုင်ရန် လူမည်း မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းက ဝမ်းမြောက်စွာ ထောက်ပံ့မည်ဟု ယုံကြည်ကြောင်း” ဟူသည့် ဆော်ဩချက်ဖြင့် ရန်ပုံငွေ ရှာခဲ့ရာ ဒေါ်လာ ၁,၀၀၀ ထက် ကျော်လွန်၍ ကောက်ခံရရှိခဲ့ကြသည်။

ဘန့်ချ်သည် သောကြာအသင်း၏ စေတနာနှင့် ဆောင်ရွက်မှုကို မမေ့။ ၁၉၆၉ ခုနှစ်တွင် ဦးလေးတောမ် ဂျွန်ဆင်၏ မြေး ရော်နာလ်တေလာ ရေးတက္ကသိုလ်တက်သည့်အခါတွင် ကျောင်းစရိတ်ထောက်ပံ့ငွေ ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။ “ကျွန်ုပ်အား ၁၉၂၇ ခုနှစ်တုန်းက ဟားဘတ်တက္ကသိုလ်တက်နိုင်ရန်အတွက် စိတ်ကောင်းစေတနာနဲ့ ကူညီခဲ့ကြတဲ့ လော့စ် အဲန်ဂျလိစ်က သောကြာအသင်းသူ လူမည်း အမျိုးသမီးတွေကို သတိတရ ဂုဏ်ပြုတဲ့အနေနဲ့ ထောက်ပံ့လိုက်ပါတယ်” ဟု ဘန့်ချ်က ဆိုခဲ့သည်။

ဘန့်ချ်သည် အမေရိကန်တွင် လူမည်းပြဿနာ၏ အတိမ်အနက်ကို ကောင်းစွာ သိရှိနေပြီဖြစ်သည်။ လူမည်းခေါင်းဆောင်များနှင့် လည်း ထိတွေ့မှု ရှိနေသည်။ လူမည်းဘဝမြှင့်တင်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရန် သန့်ဋ္ဌာန် ချထားပြီးဖြစ်သည်။ သူ ဟားဘတ်တက္ကသိုလ်တက်

ပြီး ရက်သတ္တပတ် ငါးပတ်အကြာတွင် ယူစီအယ်လ်အေမှ ပါမောက္ခချုပ် ရိုးဘားထံ အောက်ပါအတိုင်း စာရေးခဲ့သည်။

“ကျွန်တော်သည် ဟားဘတ်တွင် ဥပဒေရေးရာကဏ္ဍထက် ပညာရပ်ဆိုင်ရာ ကဏ္ဍတွင် ဘဝမြှုပ်နှံရန် ဆုံးဖြတ်ပြီးဖြစ်ပါသည်။ ပီအိတ်ချ်ဒီ ပါရဂူဘွဲ့ရသည်အထိ ဖြစ်သည့်နည်းနှင့် ကြိုးစားပါတော့မည်။ ကျွန်တော်သည် နွေရာသီအတွင်း လူမည်းခေါင်းဆောင်များနှင့် ခရီးထွက်စဉ်က တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သော အတွေ့အကြုံများ ရခဲ့ပါသည်။ အသက်ရှင်နေစဉ်အတွင်း လုပ်ရမည့် အလုပ်ဝန်တာ များလှကြောင်း သဘောပေါက်ခဲ့ရပါသည်။”

ဘန့်ချ် ဟားဘတ်တက္ကသိုလ်သို့ ရောက်ချိန်တွင် လူမည်းကျောင်းသူကျောင်းသား ၃၀ မှ ၄၀ အတွင်းသာရှိသည်။ တစ်ဆောင်တည်းနေသူများအနက်မှ နှစ်ယောက်ကို တစ်သက်တာသူငယ်ချင်းအဖြစ် ပေါင်းသင်းခဲ့သည်။ ဝီလျံ ဟော့စ်တီးသည် နောင်အခါတွင် ပြည်ထောင်စုတရားသူကြီးတစ်ဦးဖြစ်လာခဲ့သည်။ စီးပွားရေးပညာရှင် ရောဘတ် ဝီးဘားသည် သမ္မတ ကဲနီ နဒီအစိုးရတွင် အိမ်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ကော်ပိုရေးရှင်းအကြီးအကဲဖြစ်ခဲ့သည်။ သမ္မတ လင်ဒင် ဂျွန်ဆင်အစိုးရလက်ထက်တွင် အိမ်ယာနှင့် မြို့ပြဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ သူသည် ဂျွန် ပီ ဒေးဗစ္စနှင့်လည်း မကြာခဏတွေ့သည်။ ဒေးဗစ္စသည် အင်္ဂလိပ်စာပေကို လေ့လာသူဖြစ်ပြီး နောင်တွင် အမျိုးသား နီဂရိုးကွန်ဂရက်တွင် အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ လူဖြူလူမည်း ပြဿနာများကို လူမည်းခေါင်းဆောင်များနှင့် ညသန်းကောင်တိုင်အောင် ဆွေးနွေးရခြင်းသည်ပင်လျှင် ဘန့်ချ်အတွက် ပညာများစွာ ရခဲ့သည်။

ဘန့်ချ်သည် ဟားဘတ်၌ ကျောင်းတက်နေစဉ်မှာပင် အားလပ်ချိန်များတွင် ငွေရှာရသည်။ ဂျွန် ဖိလစ်၏ စာအုပ်အဟောင်းဆိုင်တွင် အလုပ်လုပ်သည်။ ထိုအလုပ်ရသည့် ဇာတ်လမ်းမှာ ရယ်စရာပင် ဖြစ်သေးတော့သည်။ ယူစီအယ်လ်အေမှ ပါမောက္ခ တစ်ဦးက ဘန့်ချ်အား မိတ်ဆက်စာတစ်စောင် ရေးပေးခဲ့သည်။ ဘန့်ချ်အား စာအုပ်လျှော့ဈေးနှင့်

ရောင်းပေးရန် အကူအညီတောင်းစာဖြစ်သည်။ ဆိုင်ပိုင်ရှင် ဖိလစ်က အကူအလုပ်သမား အလိုရှိကြောင်း ကြော်ငြာထားသည်နှင့် တိုက်တိုက် ဆိုင်ဆိုင်ဖြစ်နေသည်။ ဘန်ချ်က အကျိုးအကြောင်းရှင်းပြချိန်ပင် မရတော့ဘဲ ဖိလစ်က တစ်ပတ်လျှင် ၁၀ ဒေါ်လာဖြင့် ကျောင်းချိန်ပြင်ပ၌ အလုပ်လုပ်ရန် ခန့်ထားလိုက်သည်။ ဖိလစ်သည် မျက်စိမှန်သဖြင့် ဘန်ချ်အား လူမည်းမှန်း သတိမပြုမိခဲ့ပါ။ အချိန်အတန်ကြာမှသာ သိရတော့သည်။ ယင်းသို့သိချိန်တွင် ဘန်ချ်သည် ဖိလစ်အတွက် လက်မလွှတ်နိုင်သော လူတစ်ဦး ဖြစ်နေချေပြီ။ ဘန်ချ် လူမည်းဖြစ်ကြောင်းကို အစကသိခဲ့လျှင် မိမိက ခန့်မည် မဟုတ်ကြောင်း၊ ယင်းသို့ မခန့်မိခဲ့လျှင် မိမိအဖို့ မဟာ အမှားတော်ကြီးပင် ဖြစ်ပေမည်ဟု ဖိလစ်က ရိုးသားပွင့်လင်းစွာ ဘန်ချ်အား ပြောခဲ့သည်။

၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် ဘန်ချ်က ဖိလစ်ထံ စာတစ်စောင်ရေးခဲ့သည်။ သူ့စာအုပ်ဆိုင်တွင် အလုပ်လုပ်စဉ်က ပျော်ရွှင်စရာအချိန်များကို အောက်မေ့ဘွယ် ဖော်ပြထားသည်။ ထို့အပြင် လော့စ် အဲန်ဂျလိစ်မြို့တွင် သူတရားဟောနေစဉ် ဖိလစ် တက်ရောက် နားထောင်သဖြင့် အံ့ဩဝမ်းမြောက်ကြောင်းလည်း ထည့်ရေးထားသည်။ ဖိလစ်သည် အသက်ကြီးရင့်၍ အနားယူပြီးနောက် ဟားဘတ်တက္ကသိုလ်မြို့လေး (ကိန်းဘရစ်ချ်မှ လော့စ် အဲန်ဂျလိစ်) သို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ခဲ့သည်။ ဖိလစ်ကွယ်လွန်သွားသည့်အခါ သူ့သားထံ ဘန်ချ်က နှစ်သိမ့်စာတစ်စောင် ရေးခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် ၁၉၂၈ ခုနှစ် ဂျန်လတွင် ဟားဘတ်တက္ကသိုလ်မှ မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့ကို ရခဲ့သည်။ ဆရာများက ဘန်ချ်၏အရည်အသွေးကို နှစ်ခြိုက်သဖြင့် ပါရဂူဘွဲ့ ဆက်ယူနိုင်ရန် သေးယားစကောလားရှစ် အထောက်အပံ့ပေးခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှာပင် ဝေါရှင်တင် ဒီစီရို ဟောင်းဝါဒိ တက္ကသိုလ်က နိုင်ငံရေးပညာ မဟာဌာနတစ်ခု ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ပေးရန်နှင့် နည်းပြအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရန် ကမ်းလှမ်းချက် ရထားသဖြင့် ဟားဘတ်တက္ကသိုလ်၏ စကောလားရှစ်ကို လက်မခံဘဲ ငြင်းပယ်ခဲ့သည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအတွင်း လူမည်းများ တက်ရောက်

သင်ကြားသည့် ထိပ်တန်းတက္ကသိုလ်တစ်ခုဖြစ်သော ဟောင်းဝါဒ်တွင် နိုင်ငံရေးသိပ္ပံ မဟာဌာနတစ်ခုကို ထူထောင်၍ စီမံခန့်ခွဲလမ်းညွှန်မှုပြုရန် အခွင့်အလမ်းသည် ဘန်ချ်အတွက် စွမ်းဆောင်ရည် အကဲခမ်းပွဲတစ်ခုဟု ယူဆလိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် သူ အကောင်းဆုံးနှင့် အအောင်မြင်ဆုံး ဖြစ်အောင် လုပ်ပြလိုက်သည်။ ထိုတက္ကသိုလ်တွင် စာသင်ပြရင်း ပြင်ပ လောကနှင့် အဆက်အသွယ်များ ရရှိ၍ ကျယ်ပြန့်စွာ လှုပ်ရှားနိုင်ခဲ့သည်။

များမကြာမီအချိန်တွင် ဟောင်းဝါဒ်တက္ကသိုလ်၏ ပတ်ဝန်းကျင် ကို ဘန်ချ် မနှစ်မြို့စရာအဖြစ် မြင်လာသည်။ အနေအထိုင် ကျဉ်းကျပ် လွန်းသည့်အဖြစ်ကိုလည်း ခံစားရသည်။ တက္ကသိုလ်၏ အကြီးအကဲဥက္ကဋ္ဌ မော်ဒီဆိုင် ဂျန်ဆင်နှင့် ကတောက်ကဆဖြစ်လာသည်။ ထို့အပြင် ဝေါရှင် တင် ဒီစီ၏ အနေအထားအရ လူဖြူလူမည်းခွဲခြားမှုပြင်းထန်လွန်းကြောင်း တွေ့ရှိခံစားလာရသည်။

“နိုင်ငံတစ်ခု၏ မြို့တော်ဖြစ်တဲ့ ဝေါရှင်တင် ဒီစီမှာ နေရတာ ဟာ ထောင်ကျခံနေရတာနဲ့ တူလိုက်တာ။ ဝေါရှင်တင်မှာ နီဂရိုးတစ် ယောက်အတွက် လူ့သိက္ခာနဲ့ လျော်ညီအောင် နေနိုင်ဖို့ အင်မတန်ခက် ပါတယ်” ဟု ဘန်ချ်က ညည်းညူမိသည်။

ဘန်ချ်က ၁၉၂၈ ခုနှစ်မှ ၁၉၃၃ ခုနှစ်အထိ ဟောင်းဝါဒ် တက္ကသိုလ် နိုင်ငံရေးသိပ္ပံ မဟာဌာနတွင် တက်ကြွစွာ ဦးဆောင်လှုပ်ရှား ခဲ့သည်။ ၁၉၅၀ ခုနှစ်အထိ ထိုမဟာဌာနတွင် ပါမောက္ခအဖြစ် ဆောင် ရွက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ပညာရေးလောကနှင့် သူ့ဘဝရည်မှန်းချက် မဆက်စပ်တော့ကြောင်း သိလာသဖြင့် ပညာရေးလောကမှ အပြီးအပိုင် ကျောခိုင်းလိုက်တော့သည်။

ဟောင်းဝါဒ်သို့ရောက်ပြီး ပထမနှစ်အတွင်း ဘန်ချ်သည်သူ၏ ဇနီးဇလောင်းနှင့်စတင်တွေ့ခဲ့သည်။ ရုသ် အက်သာလ် ဟဲရစ္စသည် အယ်လ် လာဘားမားပြည်နယ် မော့နဂမ်းမရီးမြို့တွင် မွေးသည်။ သူမ၏ဖခင် ချားလ်စ် အော်စကာ ဟဲရစ္စသည် အိုဘာလင်နှင့် ဟောင်းဝါဒ်တက္ကသိုလ် များတွင် ပညာဆည်းပူးခဲ့သည်။ ထို့နောက် မော့နဂမ်းမရီးစာတိုက်တွင်

စာပို့တိုက် စာရေးကြီးအဖြစ် ၃၅ နှစ်တိတိ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။
မြို့သူမြို့သား အဖြူအမည်းမရွေး သူ့ကို ချစ်ခင် လေးစားကြသည်။ သား
သမီး ၁၀ ယောက် ထွန်းကားသည်။ မိဘနှစ်ဦးလုံးက ရုသ်အား ပညာ
ဆည်းပူးရန် အထူးအားပေးခဲ့သည်။ အယ်လ်လာဘားမားအစိုးရကျောင်းမှ
အောင်ပြီးနောက် သူတို့မိသားစုတစ်ခုလုံး ဝေါရှင်တင် ဒီစီသို့ ပြောင်းလာ
ကြသည်။ ရုသ်သည် စာပြသည့် ဆရာမအလုပ်ရသည်။ နေ့ခင်းတွင်
အလုပ်လုပ်၍ တက္ကသိုလ်ဘွဲ့တစ်ခု ရနိုင်ရန် အရည်အချင်း ပြည့်မီသည်
အထိ ဟောင်းဝါဒ်ညကျောင်းတက်၍ စာပေလေ့လာခဲ့သည်။

၁၉၂၈ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ နေ့တစ်နေ့ဝယ် ရုသ်သည်
အိမ်၌သူငယ်ချင်း လုပ်ဖော်ကိုင်ဘက် ဆရာမများနှင့် စုရုံးကာ ထွေရာ
လေးပါး စကားဖောင်ဖွဲ့လျက်ရှိသည်။ စကားဝိုင်းတွင် မိမိတို့ စာသင်
သော ကျောင်းအကြောင်း၊ မိန်းကလေးများ အသိုင်းအဝိုင်းတွင် ရေပန်း
စားနေသော ယောက်ျားပျိုလေးများအကြောင်း တစ်ယောက်တစ်ခွန်း
အတင်းပြောလျက်ရှိသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဟောင်းဝါဒ်တက္ကသိုလ်မှ ပါမောက္ခ
မော်တီမာ တီးဗားက မိမိတို့ လာလယ်လိုကြောင်း၊ မကြာမီကမှ ရောက်
လာသော နိုင်ငံရေးသိပ္ပံမှ ဆရာကိုလည်း ခေါ်လာလိုကြောင်း ခွင့်တောင်း
လာသည်။ ဧည့်သည်များ စုံစုံညီညီ ရောက်လာပြီးနောက် စကားဝိုင်းဖွဲ့
ပြောကြရာမှ မကြာမီ ကျင်းပမည့် ကပွဲအကြောင်းရောက်သွားသည်။
မော်တီမာနှင့် တွဲကမည့်အဖော်မှာ ရုသ်ဖြစ်သည်။ ဤအတွဲကို အစကပင်
နှစ်ဦးသဘောကျ ရွေးထားပြီး ဖြစ်သည်။ ဆရာမ သဲလ်မာ၌ တွဲစရာ
ကိုလူပျို မရှိသေးဘဲ အဖော်ပဲနေရှာသည်။ ဘန်ချ်အား သဲလ်မာနှင့် တွဲ
ရန် အားလုံးက ဝိုင်းလှော်ပေးကြသည်။ သို့ရာတွင် ဘန်ချ်က “ဟို
စန္ဒရားတီးတဲ့ ထိုင်ခုံလေးပေါ်မှာ ထိုင်နေတဲ့ အေးဆေးလှပတဲ့ မိန်းက
လေး” နှင့်ပဲ အဖော်လုပ်လိုကြောင်း၊ မိမိ၏ဆန္ဒကို မယိမ်းမယိုင် ခိုင်မာ
စွာနှင့် ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့စွာ ကြေညာခဲ့သည်။ မမျှော်လင့်သော ကြေညာ
ချက်ကြောင့် အားလုံး ကြောင်စီစီနှင့် ငြိမ်သွားကြသည်။ ဆိတ်ငြိမ်ခြင်း
သည် သဘောတူခြင်းမည်၏ဟူသည့် အဆိုအမိန့်အတိုင်း မည်သူကမျှ

ငြင်းဆိုခြင်း မပြုသဖြင့် ရှာဖွေသည် ရုတ်တရက် တွဲခွင့်ရသွားသည်။ ထိုနေ့ ထိုအချိန်မှစ၍ သူတို့နှစ်ဦးစလုံး အဖော်သစ်များ မရှာတော့ဘဲ ရာသက်ပန် တွဲသွားလေတော့သည်။

ထိုသို့ နှစ်ဦးတွေ့ဆုံကြည်နူးခဲ့ကြပြီးနောက် ရုတ်တရက် ဘန်ချ် ၏ နိုင်ငံရေးသိပ္ပံအတန်း၌ တက်ရောက် စာသင်ကြားသည်။ ၁၉၃၀ ပြည့် နှစ် ဂျန်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ရုတ်တရက် မောင်လေးနေအိမ်၌ လက်ထပ်ခဲ့ကြ သည်။

ဘန်ချ်သည် ရုတ်တရက် လက်ထပ်မီ ၁၉၂၉ ခုနှစ် ဆောင်းဦး ပေါက်တွင် ဟားဘတ်တက္ကသိုလ်သို့ ပါရဂူဘွဲ့ အကြိုသင်တန်းတက် ရန် သွားခဲ့ရသည်။ ရုတ်တရက် ခွဲခွာနေရသည့် တစ်နှစ်နီးနီးအချိန်သည် ဘန်ချ်အပို အနေရအခက်ဆုံး အချိန်ဖြစ်ခဲ့သည်။ စာတွေကလည်း များမှ များ၊ ဒီအထဲ ဂျာမန်ဘာသာစကား သင်ရသည်မှာ စိတ်ပျက်စရာ အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ပညာအရာ၌ အကြောမခံလိုစိတ် ရှိသူဖြစ်၍ မနေမနား ကြိုးစားခဲ့သည်။ အဆက်မပြတ် ဖတ်နေရသော ရုတ်တရက် စာများသည်သာလျှင် သူ့အတွက် အားဆေးဖြစ်ကာ အသက်ဆက် စေခဲ့သည်။

စိတ်ပျက်တစ်ခါ အားတင်းတစ်လှည့်ဖြင့် အချိန်ကို ကုန်လွန် စေခဲ့ရသည်။ ဘာသာရပ်ကြီးကြပ်သူများ၏ အားပေးမှုဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ယုံကြည်မှု တိုးတက်ခိုင်မာလာကြောင်း တွေ့ရသည်။

ဟားဘတ်တက်နေစဉ်အတွင်း ဘန်ချ်သည် မိမိ၏ ကျန်းမာရေး အခြေအနေကို အမြဲတမ်း သတိထားနေရသည်။ ခေါင်းကိုက်ခြင်း၊ အစာ မကြေ လေအောင့်ခြင်း၊ အသက်ရှူမဝခြင်း၊ သွားကိုက်ခြင်းစသည့် ဝေဒ နာများ ခံစားခဲ့ရသည်။ မေလတွင် ပသိရောင်သဖြင့် စတီးလ်ဆေးရုံသို့ တက်၍ ခွဲစိတ်ကုသခြင်း ခံရသည်။ နှာခေါင်းထိပ်ခတ်နာ ဖြစ်သဖြင့် ခွဲရသေးသည်။ ဘယ်ဘက်ခြေသလုံးတွင် သွေးခဲနေသဖြင့် သွေးကျဆေး ထိုးသွင်းခဲ့ရသည်။ အလုပ်ပင်ပန်းလွန်းသောကြောင့် စိတ်သက်သာမှု ရရှိ စေရန် အာရုံပြောင်းသည့်အနေဖြင့် ဆေးလိပ်စမ်းသောက်ရာမှ စွဲစွဲလမ်း

လမ်းဖြစ်ခဲ့ရသည်။ အနှစ် ၂၀ ကြာမှ ဆေးလိပ်ဖြတ်နိုင်ခဲ့သည်။ ဤအဖြစ် အပျက်အားလုံးကို ဘန်ချီက ရသ်အား တစ်လုံးမကျန် စာဖြင့် အသိပေး ခဲ့သည်။ ရသ်ကလည်း နှစ်သိမ့်အားပေးမှုဖြင့် ရက်မခြား တုန်ပြန်ရှာ သည်။

ဘန်ချီသည် ငွေကြေးအကျပ်အတည်းနှင့် အမြဲတမ်း နပမ်းလုံး နေရသည်။ တက္ကသိုလ်တက်နေစဉ်အတွင်း အပိုဝင်ငွေရှာရန် အချိန်မရ သဖြင့် လွန်စွာ ခြိုးခြံရသည်။ လက်မထပ်မီ နှစ်လအလိုမျှ အချိန်တိုင် အောင် ဘယ်မှာ နေရမည်ကို မသိနိုင်သေး။ လွတ်လပ်မှုကို အလွန်မြတ် နိုး၍ ဇီဇာကြောင်တတ်သော ရှာဖွေက ဝေါရှင်တင်ရှိ ရသ်မိခင်၏အိမ်တွင် လုံးဝ မနေဟု ခေါင်းမာမာ ငြင်းသည်။ ကိန်းဘရစ်ချီမြို့တွင် သုံးလ နေ ထိုင်စရိတ်ကို တွက်ကြရာ၌ ဒေါ်လာ ၇၀၀ မျှ လိုသည်။ စားစရိတ်အပြင် သူတို့လွန်စွာ လိုချင်သော ဖိဒ်မော်တော်ကားအတွက် ပထမအရစ် လက် ငင်းပေးချေရန်၊ အခန်းခများအတွက် သုံးရန်ဖြစ်သည်။ စိုက်ကော်ချုံပေါ် ရောက်ဥပမာနှင့်အညီ ကောင်းကံအကျိုးပေးလာချိန်တွင် အလိုအလျောက် အစစ အဆင်ပြေလာသည်။ ပညာရေးဘုတ်အဖွဲ့က ဘန်ချီအား ပါရဂူဘွဲ့ အတွက် သုတေသနကျမ်းပြုစုရန် ဒေါ်လာ ၄၀၀ ထောက်ပံ့လာသည်။ ဟောင်းဝါဒ်တက္ကသိုလ်က လာမည့်စာသင်နှစ်အတွက် သူ့အား လက် ထောက် ပါမောက္ခရာထူးတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် ခန့်ထားခြင်းကို အတည်ပြုကြောင်း သိလာရသည်။ ဇွန်လ၌ ကျင်းပသော စာမေးပွဲတွင် ထူးချွန်စွာ အောင်ပန်းဆွတ်ခူးခဲ့သည်။ ဘန်ချီသည် အလွန်လိုချင်သော အပြာရောင် ဖိဒ်ကားအတွက် ပထမအရစ် ၆၁၉ ဒေါ်လာကို လက်ငင်း ငွေချေလိုက်သည်။

ဘန်ချီနှင့် ရသ်တို့သည် တစ်ယောက်အပေါ်တစ်ယောက် ယုယ ကြင်နာကြသည်။ အိမ်ထောင်ရေးရိပ်မြဲကို ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲ တည်ဆောက်ကြ ပြီး ဘဝခရီး လက်တွဲကာ တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် လျှောက်လိုကြသည်။ တတ်သင့်သည့်ပညာနှင့် တန်ဖိုးရှိသော အတွေ့အကြုံများကို ဆည်းပူးလို ကြသည်။ သိက္ခာရှိသော အသက်မွေးမှု ပြုလိုကြသည်။ သို့ရာတွင် အား

လုံး ဟန်ချက်ညီညီကား မပြည့်စုံနိုင်ကြပေတကား။ လက်ထပ်ပြီးလျှင် သူတို့နှစ်ဦး တစ်သက်မခွဲတမ်း လက်တွဲကြမည်ဟု အခါခါပင် ပြောခဲ့ကြ သည်။ ဤအချက်တွင်လည်း ဆုတောင်းမပြည့်ခဲ့ကြ။ ပထမ သားဦးမွေး ၍ မကြာမီအတွင်း ဘန်ချ်သည် အာဖရိကနိုင်ငံသို့ သုတေသနကျမ်း အတွက် ကွင်းဆင်းလေ့လာရန် သွားခဲ့ရသည်။ သူတို့၏ နှစ်နှစ်မြောက် မင်္ဂလာနှစ်ပတ်လည် ၁၉၃၂ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ပဲရစ်မှနေ၍ တောင်းပန်လွှာ ရေးသားခဲ့သည်။ တတိယနှစ်ပတ်လည်ကိုလည်း ဟား ဘတ်တက္ကသိုလ်မှ ရသီထံ အမျက်ဖြေစာရေးရသည်။

“ဒီသုတေသနကျမ်းကို ဒီနေ့မှာ အပြီးရေးမယ်။ ဒါပြီးရင်တော့ တို့နှစ်ယောက် ဘယ်တော့မှ မခွဲဘဲနေကြမယ်” ဟု ရေးမည့်သာ ရေးရ သည်။ သူတို့နှစ်ဦး၏ အနာဂတ်ဘဝခရီးကား မောင်တစ်ရွာမယ်တစ်မြို့ ဇာတ်လမ်းထဲတွင် တဝဲလည်လည် ကျင်လည်ကြရန် အကြောင်း အခါခါ ဖန်လာတော့သည်။

အခန်း (၃)

ဟောင်းဝါဒ်မှသည် အနာဂတ်ခရီး

အရွယ်နှင့်မမျှအောင် အပြန်ကျယ်သလော

ကမ္ဘာစီးပွားရေးကပ်ကြီး ကျရောက်ခဲ့သည့် ၁၉၂၉ ခုနှစ် ဆယ်စုနှစ်ကာလသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် လူမည်းများအတွက် ခါးသည်းသော အတွေ့အကြုံများ ရင်ဆိုင်ရသောနှစ်များဟု ခေါ်ဆိုရမည် ဖြစ်သည်။ လူမည်းများအတွက် အခြေခံကျသော အခက်အခဲများ မျှော် လင့်ချက်ရောင်ခြည်တန်းများ၊ စိတ်ဓါတ်ကျဆင်းဖွယ်ဖြစ်စဉ်များနှင့်နိမ့်ချည် တစ်ခါ မြင့်ချည်တစ်လှည့် ကြုံတွေ့နေရသည်။ လူမည်းနိုင်ငံရေးခေါင်း ဆောင် အော်စကာ ဒီ ပရိစ်သည် ၁၉၂၈ ခုနှစ်တွင် မြောက်ပိုင်းပြည်နယ် ဒေသမှ ကွန်ဂရက်အောက်လွှတ်တော်သို့ ရိပတ်ဘလီကင်ပါတီ၏ ပထမ ဆုံးသော လူမည်းကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် အရွေးခံရသည်။ နီဂရိုးများ၏ ဘဝအခြေအနေ မြင့်မားရေး၊ လူမှုရေးအခွင့်အရေးများ ရရှိရေးအတွက် ဦးဆောင်ရန် နိုင်ငံရေးလောကထဲ လူမည်းများ ဝင်ရောက်သင့်ပြီဟု လူထုစည်းဝေးပွဲများတွင် အော်စကာက လှုံ့ဆော်ခဲ့သည်။ ဤသို့ လှုပ် ရှားနေသော ဆယ်စုနှစ်ကာလတွင် ဘန်ချ်သည် လူးရင်းလွန်ရင်း လော ကအလယ်တွင် ရင့်ကျက်တည်ငြိမ်လာခဲ့သည်။

ဖရဲန့်ကလင် ရုစဗဲလ် ၁၉၃၂ ခုနှစ် သမ္မတရွေးကောက်တင်မြောက် ခံရသည့်ကာလပိုင်းတွင်မှ လူမည်းဆန္ဒရှင်များသည် ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ သို့ ဝင်ရောက် အားပေးလာသည်။ သမ္မတ ရုစဗဲလ်သည် အုပ်ချုပ်ရေး ယန္တရားတွင် တာဝန်ရှိသော ရာထူးကြီးများသို့ လူမည်းအမေရိကန်များ အား စတင်ခန့်ထားလာခဲ့သည်။ ၁၉၃၃ ခုနှစ် အနေအထားမြို့နေ လူမည်း

များ၏ လူဦးရေ လေးပုံတစ်ပုံသည် အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်နေသည်။ ၁၉၃၄ ခုနှစ်အတွင်း မြောက်ပိုင်းပြည်နယ်များ၌ လူမှုရေးထောက်ပံ့မှု ရယူခဲ့သော အလုပ်လက်မဲ့များအနက် လူမည်း ၅၂ ရာခိုင်နှုန်းထိရှိပြီး လူဖြူ ၁၂ ရာခိုင်နှုန်းသာ ရှိခဲ့သည်။ ၁၉၃၅ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ နီဂရိုးအမျိုးသမီးများကောင်စီကို စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ၁၉၃၆ ခုနှစ် သမ္မတလောင်းရွေးကောက်ပွဲတွင် ရုစဗဲလ်သည် လူမည်း မဲဆန္ဒရှင်များ၏ အားပေးမှု တိုးတက် ရရှိလာခဲ့သည်။

၁၉၃၆ ခုနှစ်တွင် ဂျာမနီပြည်၌ ဟစ်တလာက ကမကထပြု၍ ကမ္ဘာ့အိုလံပစ်ပွဲတော် ကျင်းပခဲ့သည်။ အမေရိကန်လူမည်းတာတိုအပြေးချန်ပီယံ ဂျက်စီ အိုင်စ်သည် ရွှေတံဆိပ်ဆု လေးခုတိတိ ဆွတ်ခူး၍ အောင်ပွဲခံနိုင်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် လူဖြူများသာ အရာရာ သာလွန်မြင့်မြတ်သည်ဟု တယူသန် အစွဲအလမ်းကြီးလှသော ဟစ်တလာက လူမည်းအားကစား သူရဲကောင်း အိုင်စ်အား လူလယ်ကောင်တွင် မထေမဲ့မြင်ပြုခဲ့သည်။ ၁၉၃၆ နှစ်၌ပင် မယ်ရီလင်းတက္ကသိုလ်၌ လူမည်းကျောင်းသား ဒေါ်နဲလ် မာရေးအား ဘွဲ့လွန်ဥပဒေသင်တန်းသို့ တက်ရောက်ခွင့်ပြုရန် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု တရားလွှတ်တော်ချုပ်က အမိန့်ချခဲ့သည်။

၁၉၃၇ ခုနှစ်တွင် ဘန်ချ်၏ ဟားဘတ်ကျောင်းနေဘက်သူငယ်ချင်း ဝီလျံ အိပ်ချ် ဟော့စ်တီသည် ဗားဂျင်းကျွန်းစုခရိုင် တရားရုံးတော်တွင် ပထမဆုံးသော ပြည်ထောင်စုတရားသူကြီးအဖြစ် ခန့်ထားခြင်းခံရသည်။

ဤသို့လျှင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၌ လူဖြူလူမည်း ခွဲခြားမှု ဆန့်ကျင်ရေးလူမည်းလှုပ်ရှားမှုများ ရှင်သန်ထက်မြက်လာခဲ့သည်။ အလုပ်ခန့်ထားရေးကိစ္စများတွင် လူမည်းများ ပိုမို နေရာရလာကြသော်လည်း အသားအရောင် ခွဲခြားရေးနှင့် လူဖြူဘက်လိုက်မှုများ ပြင်းထန်ဆဲဖြစ်သည်။ ၁၉၄၀ ခုနှစ်တွင် ဘင်ဂျမင် အို ဒေးဗစ္စသည် အမေရိကန်လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့တွင် ပထမဆုံးသော လူမည်းဗိုလ်ချုပ်အဖြစ် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်း ခံရသည်။ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ဘန်ချ်၏ ဟားဘတ်ကျောင်းနေ

ဘက်သူငယ်ချင်း ရောဘတ် ဝီးဗားအား အစိုးရက အမေရိကန်အမျိုးသား ကာကွယ်ရေးစီမံကိန်းတွင် အမေရိကန်လူမည်းများကိုလူဖြူများနှင့်တန်းတူ အမှယမ်းနိုင်ရေးအတွက် ဆော်ဩစည်းရုံးရန် တာဝန်ပေးအပ် ခန့်ထားခြင်း ခံရသည်။

ဘန်ချ်သည် လူဖြူလူမည်းပြဿနာကို အကြောင်းပြု၍ ကျဉ်းမြောင်းသော အမြင်ဖြင့် နိုင်ငံရေးဆောင်ရွက်လိုသောစိတ် မရှိခဲ့။ ပင်ကိုယ်ပညာထူးချွန်မှုနှင့် စွမ်းရည်ကား မြင့်မားပြီးဖြစ်သည်။ သုတေသနစူးစမ်းမှုတွင် ထက်မြက်နက်ရှိုင်းသည်။ ပြဿနာတစ်ရပ်ကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာသောနည်းဖြင့် သုံးသပ်တတ်သည်။ တာဝန်ယူလိုစိတ် ပြင်းထန်သည်။ အခြေအတင် အတိုက်အခံဆွေးနွေးခြင်း စကားရည်လှခြင်း အတတ်ပညာတွင် ထူးချွန်ပြောင်မြောက်သည်။ အလုပ်လုပ်ရာတွင်လည်း စူးစူးစိုက်စိုက်ရှိသည်။ ၁၉၃၀ မှ ၁၉၄၀ အထိ ဆယ်စုတစ်ခေတ်တွင် ဘန်ချ်သည် အရေးပါသော သုတေသနစာတမ်းများ၊ ပညာရပ်ဆိုင်ရာဆောင်းပါးများ အများအပြားရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ဟောပြောပွဲများစွာ ဆင်နွှဲခဲ့သည်။ ဘန်ချ်အား ကျွမ်းကျင်သူပညာရှင်အဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခြင်းခံရပြီး တာဝန်တစ်ခုပြီးတစ်ခု ပေးအပ်ခြင်း ခံရသည်။

ဘန်ချ်သည် ငယ်စဉ်ကပင် အခြားလူမည်းပညာတတ်များနှင့် မတူ၊ တစ်မှုထူးခြားနေသည်။ သူသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအတွင်းရှိ လူမည်းပြဿနာအပေါ် စာနာစိတ်ရှိသည်။ သို့ရာတွင် ပိုမိုကျယ်ပြန့်သည့် ကမ္ဘာ့အမြင်ဖြင့် ပြဿနာအရပ်ရပ်ကို သုံးသပ်လေ့ရှိသည်။ စီးပွားရေးကပ်ဆိုးကြောင့် ကမ္ဘာတွင် ဂယက်ရိုက်မှု၊ ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်နိုင်ငံများတွင် စိုးမိုးသူများ၏ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှု၊ ခေါင်းပုံဖြတ် အမြတ်ကြီးစားမှု၊ လူမျိုးရေးခွဲခြားမှု၊ အခွင့်အလမ်းခေါင်းပါးမှု၊ ဆင်းရဲတွင်းနက်မှု၊ တရားမျှတခြင်း ကင်းမဲ့မှုစသည့် ကျယ်ပြန့်နက်ရှိုင်းသော စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ နိုင်ငံရေးများအပေါ် အာရုံဝင်စားသည်။ သူသည် ကမ္ဘာတစ်ဝန်းရှိ ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်ခြင်း ခံရသော လူမျိုးအားလုံး၏ ဘဝကို မြှင့်တင်ပေးရန် စိတ်ဆန္ဒပြင်းပြသည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင်ရှိသော လက်တစ်ဆုပ်စာ

လူနည်းစုအတွက်သာ အာရုံမဝင်စား။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ ပြဿနာသည် ကမ္ဘာ့ပြဿနာ၏ ခွဲခြားစိတ်ဖြာ၍ မရကောင်းသော ယေဘုယျ ပြဿနာကြီးတွင် လွှမ်းခြုံပါဝင်သည်ဟု ခံယူထားသည်။ ဤနည်းဖြင့် ဘန်ချ်သည် အမေရိကန်လူမည်းများ အရေးကိစ္စတွင် ပညာရှင်ဆန်ဆန် ရင့်ကျက်သော အတွေးအမြင်ဖြင့် လက်တွေ့ကျသော အခန်းကဏ္ဍမှ ရပ်တည်၍ လှုပ်ရှားခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် ပါရဂူဘွဲ့အတွက် သုတေသနကျမ်းပြုစုရေးကိစ္စ မပြီးပြတ်သေးသဖြင့် ၁၉၃၁ ခုနှစ် တစ်နှစ်လုံး ပညာရေးကိစ္စနှင့် အချိန် ကုန်လွန်ခဲ့သည်။ ဤအတောအတွင်း ပြင်သစ်ကိုလိုနီ လက်အောက်ခံ ဒဟိုးမီးနိုင်ငံနှင့် နိုင်ငံပေါင်းစုံအဖွဲ့ချုပ်၏ သဘောတူညီချက်ဖြင့် ပြင်သစ်က အုပ်ချုပ်နေသော တိုဂိုလဲန်းနိုင်ငံအတွင်း ပြင်သစ်၏ ကိုလိုနီအုပ်ချုပ်ပုံ စနစ် နှိုင်းယှဉ်ချက်ကို သုတေသနပြု၍ စာတမ်းတင်ပြရန် ဘန်ချ်အား ရိုဇင်ဝေါလ် ပညာရေးသုတေသနအဖွဲ့က ထောက်ပံ့ငွေ ဒေါ်လာ ၂,၀၀၀ ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် ၁၉၃၁-၃၂ စာသင်နှစ်အတွင်း အာဖရိကတိုက်နှင့် ဥရောပတိုက်များတွင် ခရီးထွက်ရန် မူလက စီစဉ်ထားသည်။ သို့ရာတွင် ဟောင်းဝါဒတက္ကသိုလ်က သူ့အား ဥက္ကဋ္ဌ မော်ဒီဆိုင်း ဂျန်ဆင်၏ လက်ထောက်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ရန် ခန့်ထားလိုက်သည်။ ထိုရာထူးသည် သူ့အတွက် လခပိုရသည့်အပြင် အတွေ့အကြုံသစ်များလည်း ရနိုင်ရန် အခွင့်အလမ်း ရှိသဖြင့် လက်ခံခဲ့သည်။ သူ့အမေရိကတွင် ဆက်နေသည့် အကြောင်းတစ်ရပ်လည်း ရှိနေသည်။ သူ၏ဇနီးရသ်သည် ကိုယ်ဝန်အရင့် အမာနှင့်ဖြစ်၍ သားဦးမွေးသည့်အထိ ဇနီး၏အနားတွင် စောင့်လိုသည့် ဆန္ဒရှိနေသည်။ ရသ်သည် ၁၉၃၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် သမီးဦး ဂျူးကို မွေးခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် ၁၉၃၂ ခုနှစ် ဇွန်လတွင်မှ ဥရောပသို့ ရေကြောင်း ခရီးဖြင့် ထွက်ခွာနိုင်ခဲ့သည်။ ပြင်သစ်နိုင်ငံတွင် လေးလမျှ ရပ်နားပြီး သုတေသန လုပ်ငန်းအတွက် အချက်အလက် အထောက်အထားများစွာ

စုဆောင်းခြင်း၊ နောက်ခံသမိုင်းသုတေသနပြုစုခြင်း၊ နိုင်ငံပေါင်းစုံအဖွဲ့ချုပ်ရှိ တာဝန်ခံအရာရှိများနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုများ တရစပ် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဟိုဂိုလဲန်းဒ်နှင့် ဒဟိုးမီးရှိရာ အာဖရိကတိုက်သို့ ခရီးဆက်ပြီး ပြင်သစ် ကိုလိုနီအုပ်ချုပ်ရေး ဆောင်ရွက်နေပုံကို လက်တွေ့ လေ့လာခဲ့ သည်။ ပြင်သစ်နိုင်ငံ ပါရီမြို့တော်သို့ ၁၉၃၃ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလလယ် ခန့်တွင် ပြန်ရောက်ခဲ့သည်။

ပါရီမြို့တွင် ရပ်နားစဉ်အတွင်း နေရာအနံ့ သွားရောက်လေ့လာ ခဲ့သည်။ ပါရီ၌ အမေရိကန်လူမည်းမျိုး ပညာရှင်များ၊ ပန်းချီဆရာအနု ပညာရှင်များ အများအပြားကို တွေ့ခဲ့သည်။ လွန်းရွန်မြင်းပြိုင်ပွဲကိုလည်း ရောက်ခဲ့သေးသည်။

“ပါရီဟာ သိပ်လှပသာယာတဲ့ မြို့တော်ဖြစ်တယ်။ ဒါပေမယ့် ပြင်သစ်အလှရော၊ ပြင်သစ်နဲ့ဆိုင်သမျှကိုပါ စိတ်မဝင်စားပါဘူး။ ပြင်သစ် အစားအသောက်ကတော့ ဆိုးဆိုးဝါးဝါးပဲလေ၊ ဒီရောက်ကတည်းက အစာမကြေ ဝမ်းလျှောတဲ့ဒဏ်ခံနေရတယ်။ ပြင်သစ်လူမျိုးတွေဟာ သူလို ငါလိုတွေပါပဲ။ သိပ် ဆန်းဆန်းပြားပြား မဟုတ်ဘူး။ ပြင်သစ်မတွေရဲ့ ဝတ်စားဆင်ယင်မှုတွေကို တွေ့ရရင် တော်တော်စိတ်ပျက်မိလိမ့်မယ်။ ခေတ်ဆန် ဖက်ရှင်ရပ်ကွက်မှာတောင် သိပ်ထူးခြားတာ မတွေ့ရဘူး။ ဒါပေမယ့် သူတို့ရော၊ ကလေးတွေပါ အပျံ့စား ဝတ်ကြတယ်” ဟု ဘန်ချ် က ရုသ်ကို စာရေးခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် ပါရီသို့ရောက်၍မှ တစ်ပတ်မကြာမီ အိမ်လွမ်းနာ ကျရှာတော့သည်။ ရသည့်ထောက်ပံ့ငွေမှာ မလောက်မငနှင့် လွန်စွာ ခြီးခြံချွေတာနေရသည်။ သို့တစေ ဘန်ချ်သည် ငွေရေးချို့တဲ့မှုကို ဂရု မထားနိုင်တော့။ ရုသ်အား ခြောက်လသမီး ဂျူးကို အပါခေါ်၍ ပါရီသို့ လိုက်လာရန် တောင်းပန်ရှာသည်။ နားပူစာတွေ တောင်လိုပုံမျှ ရေးတော့ မှ ရုသ်တို့သည် ၁၉၃၃ ခုနှစ် ဂျူလိုင်လ ၂၂ ရက်နေ့တွင် ပါရီသို့ ရောက်ကြသည်။

ဘန်ချ်သည် ရုသ်တို့အား ပါရီတွင် ထားခဲ့ပြီး တစ်ယောက်

တည်း အာဖရိကတိုက် အနောက်ခြမ်းဆီသို့ နိုဝင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့တွင် ခရီးထွက်ပြန်သည်။ အာဖရိကတွင်နေစဉ် ကိုလိုနီအစိုးရ၏ ရုံးများ၊ အုပ်ချုပ်ပုံစနစ်များ၊ အဆောင်အယောင်များကို အနီးကပ်လေ့လာခဲ့သည်။ ဒေသခံတိုင်းရင်းသားများ၏ ဆင်းရဲတွင်းနက်ရှိုင်းပုံကို မြင်ရ၍ တုန်လှုပ်ခဲ့သည်။ အလုပ်နားချိန်တွင် စိတ်ပြေလက်ပျောက် ဒေသအနှံ့ လည်ပတ်ခဲ့သည်။ လှပသော ဒါကာဈေးရုံခင်း၊ ငါးသေတ္တာလို ကြပ်ညပ်၍ စီးရသော ဘတ်စ်ကားခရီး၊ ခန့်ညားထည်ဝါသော ရှေးဒဟိုးမီးဘုရင်များ၏ နန်းတော်ရာများ၊ ပြင်သစ်များ မသိမ်းပိုက်မီ နောက်ဆုံး ထီးနန်းခံခဲ့သော ဒဟိုးမီးဘုရင် ဘီဟန်ဇင်၏ အရိုးဂူများ၊ အလွန်အကျွံ အရက်သောက်နိုင်ကြသော ပြင်သစ်ကိုလိုနီအုပ်ချုပ်ရေး မြို့ပြဝန်ထမ်းများ စသဖြင့် ဘဝဇာတ်လမ်း အခန်းခန်းအထွေထွေကို လေ့လာခဲ့သည်။

ကိုလိုနီ အာဖရိကတိုက်နှင့် ကိုလိုနီစနစ်၏ ပထမဆုံး နဖူးတွေ့ ခူးတွေ့ အတွေ့အကြုံများကို ဘန်ချ်က သူ့သူငယ်ချင်း ရောဘတ် ဝီးဗားထံ အောက်ပါအတိုင်း စာတစ်စောင်ကို ဒီဇင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့စွဲဖြင့် လိုမေမြို့မှ ရေးခဲ့သည်။-

“တောက်ပလှတဲ့ အပူပိုင်းဒေသရဲ့ ကောင်းကင်အောက်မှ အတ္တလဲန်တစ် သမုဒ္ဒရာရဲ့ လှိုင်းခတ်သံကို နားထောင်ရင်း ဟော်တယ် ဒီဖရန့်စ်ရဲ့ လသာဆောင်မှာ ကျွန်တော် ထိုင်နေရင်း တွေးနေမိတယ်။ ဟော်တယ်ထဲက လွင့်လာတဲ့ ဓါတ်ပြားတေးသီချင်းကို ကျယ်လောင်စွာ ကြားနေရတယ်။ ပြင်သစ်ပိုင်နက်ဒေသဖြစ်လို့ ပြင်သစ်သီချင်းပဲ ဖြစ်တော့ မပေါ့။ ဒီနိုင်ငံဟာ အတော့်ကို သာယာဘွယ်ကောင်းတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒေသရှုခင်းတွေရယ်၊ နေထိုင်ကြတဲ့ လူမျိုးတွေကို လေ့လာလိုက်တော့ ရှေ့မှာ ဘာတွေဖြစ်တော့မယ်၊ ဘာတွေဖြစ်သင့်တယ်ဆိုတာ တွေးကြည့်ရင်း စိတ်ရှုပ်ရတယ်။ အကြံကောင်းတွေတော့ ပေးဖို့လိုတာပေါ့။ ဒါပေမယ့် ဝေဖန်တာက ပိုလွယ်တယ်လေ။ ပြဿနာရဲ့ အတိုင်းအတာကတော့ ကြီးမားကျယ်ပြန့်လှတယ်။ ဒီပြဿနာကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းဖို့ တောင်စမ်း မြောက်စမ်းလုပ်နေတဲ့လူတွေကတော့ အမြင်တိမ်ကြတယ်။”

ဘန့်ချ်သည် ဒဟိုးမီးနိုင်ငံမှ အပြန်တွင် အက္ကရာ၊ မွန်ရိုးဗီယား၊ ဖရီးတောင်း၊ ဒါကာမြို့များသို့ ဝင်ရောက်ရပ်နားလည်ပတ်ပြီး ၁၉၃၃ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် ပါရီမြို့သို့ ပြန်ရောက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဇနီး၊ သမီး နှင့်အတူ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ ပြန်ကြပြီးနောက် ဟောင်းဝါဒ တက္ကသိုလ်တွင် ပြန်လည် အလုပ်ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ဒုတိယသမီးဂျိန်းကို ၁၉၃၃ ခုနှစ် မေလတွင် မွေးခဲ့သည်။

ဘန့်ချ်သည် နွေရာသီကျောင်းပိတ်ရက်အတွင်း ဟားဘတ်သို့ ပြန်သွားပြီး ပါရဂူဘွဲ့အတွက် တင်ပြရန်ရှိသော သုတေသနကျမ်းကို ဆက်လက်ရေးသားရသည်။ သူ၏အကြံပေးဆရာ အာသာ အင်န် ဟောလ် ကူးမ်နှင့် သူ့အကြောင်း စိတ်ဝင်စားကြသူများက ကျမ်းစာ၏ အဆင့်မြင့်ပုံ ကို ချီးကျူးကြပြီး စာအုပ်ထုတ်ရန် တိုက်တွန်းကြသည်။ ကာယကံရှင် ကိုယ်တိုင်ကမူ သူ့ကျမ်း၏ အဆင့်အတန်းကို မကျေနပ်ခဲ့။ ရည်ညွှန်း ကျမ်းကိုးများ မပြည့်စုံမှုကို တဖွဖွ အပြစ်တင်နေမိသည်။ ဇနီးရသ်နှင့် ခွဲခွာနေရသည့်အတွက် အဖော်မဲ့၊ အထီးကျန်ဘဝကို နာကျည်းချက်သည် လည်း သူ၏စိတ်ကို ကသောင်းကနင်းဖြစ်စေခဲ့သည်။ ဒီအထဲ ရသ်ဆီက စာမရသည့်အတွက် ပို၍ သောကဝေရသည်။

ရသ်ဘက်ကကြည့်လျှင် ကလေး နှစ်ယောက်၏တာဝန်ကို တစ်ယောက်တည်း ရုန်းကန်နေရသဖြင့် အားလပ်ချိန်ပင် မရှိပါ။ ခင်ပွန်း ဘန့်ချ် ခရီးထွက်ချိန်မှာ ပို၍သာ များနေသည်။ အလုပ်တစ်ခု ပြီးလျှင် ပြန်လာတော့မည်ဟု တဖွဖွ ပြောပြောနေသည့်ကြားထဲကပင် အလုပ်သစ် များ ရောက်နေပြန်သည်။

ဘန့်ချ် ရေးသားပြုစုတင်ပြသော သုတေသနစာတမ်းကို ပညာ ရေးအဖွဲ့က လက်ခံ၍ ၁၉၃၄ ခုနှစ်ဖေဖော်ဝါရီလတွင် သူ့အား ပါရဂူဘွဲ့ ချီးမြှင့်လိုက်သည်။ အစိုးရဘာသာရပ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပညာသင်နှစ်တစ်နှစ် အတွင်း ပြုစုသမျှ စာတမ်းများတွင် ဘန့်ချ် ပြုစုသော စာတမ်းသည် အကောင်းဆုံးဖြစ်သဖြင့် တော့ပံပန်ဆုကိုလည်း ထပ်ဆင့်ဆွတ်ခူးနိုင်ခဲ့သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီးတွင် ပေါ်ပေါက်လာမည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီး၌

ကိုလိုနီစနစ် ဖျက်သိမ်းရေး၊ အထိန်းသိမ်းခံ နယ်မြေများ ကြီးကြပ်ရေး ဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်ရန် သူ့အတွက် ထိုစာတမ်းကပင် ကြိုတင် လမ်းခင်း ပေးလိုက်သည်။

ကိုလိုနီလက်အောက်ခံ နိုင်ငံများအား ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ပြန် လည်ရရှိလာသည့်အထိ ငြိမ်းချမ်းသောနည်းဖြင့် ပြောင်းလဲ ပေးသွားရန် အစီအစဉ် ပြုလုပ်သင့်ကြောင်း ဘန့်ချ်က သဘောထားအမြင်ရှိသည်။ အာဖရိက အနောက်ပိုင်းရှိ ပြင်သစ်လက်အောက်ခံ ကိုလိုနီနိုင်ငံများသည် ပြင်သစ် အုပ်ချုပ်သူလူတန်းစား၏ မတရားဖိနှိပ်မှုများကို တဖြည်းဖြည်း သိလာကြကြောင်း လက်တွေ့လေ့လာရေး ဆောင်ရွက်နေစဉ် ရိပ်စားမိ သည်။ အာဖရိကလူမျိုးများ၏ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးခေတ်နောက်ကျမှု၊ နေထိုင်မှုအဆင့်အတန်း အလွန်အမင်း နိမ့်ကျမှုကို တထိတ်တလန့် တွေ့ ခဲ့ရသည်။ ဒဟိုးမီးနိုင်ငံနှင့် ဟိုဂိုနိုင်ငံကို အုပ်ချုပ်သော ပြင်သစ်များအနေနှင့် နိုင်ငံပေါင်းစုံအဖွဲ့ချုပ်သို့ တင်ပြသော အစီရင်ခံချက်များသည် အကောင်း တွေကိုသာ ဖော်ပြထား၍ လက်တွေ့ဘဝနှင့် တခြားစီဖြစ်နေသည်။

ကိုလိုနီစနစ်၏ အအုပ်ချုပ်ခံနိုင်ငံများ၊ နိုင်ငံပေါင်းစုံအဖွဲ့ချုပ်၏ ကြီးကြပ်မှုအောက်ရောက်နေသော နိုင်ငံများရှိနိုင်ငံသားများအနေနှင့် နိုင်ငံ ပေါင်းစုံအဖွဲ့ချုပ်သို့ အသနားခံပိုင်ခွင့်၊ အယူခံပိုင်ခွင့်ပေးထားသင့်ကြောင်း၊ နိုင်ငံပေါင်းစုံအဖွဲ့ချုပ်ကလည်း ထိုအအုပ်ချုပ်ခံနိုင်ငံများ၏ ပကတိအခြေ အနေများကို လက်တွေ့သိရှိပြီး လိုအပ်သလို ပြုပြင်ပေးနိုင်ရေးအတွက် မကြာခဏ ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးသင့်ကြောင်း ဘန့်ချ်က သဘောရသည်။

ကိုလိုနီနယ်ချဲ့စနစ်နှင့် အမေရိကန် လူမည်းပြဿနာများအပေါ် ဘန့်ချ်က သုံးသပ်ရာတွင် လူမည်းမျိုးနွယ်စု၏ အနေအထားသည် အရေး ကြီးသော အကြောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သော်လည်း နယ်ချဲ့များ၏ နယ်မြေများ များ ပိုင်ဆိုင်လိုသည့် လောဘတရားသည် အဓိကဖြစ်နေသည်။ လူမျိုး ရေးဖိနှိပ်မှု၏ အခြေခံအကြောင်းသည် စီးပွားရေးဦးတည်ချက်ဖြစ်သည်။ နယ်ချဲ့စနစ် တစ်နည်းအားဖြင့် အရင်းရှင်စနစ်ကို နိုင်ငံတကာအဆင့်သို့ ဖြန့်ကျက် ကျင့်သုံးလိုက်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ နယ်ချဲ့အရင်းရှင်များသည်

ဥရောပတိုက် အသားဖြူလူမျိုးများသာဖြစ်ကြလေရာ အသားဖြူလူနည်းစု များက အသားဖြူမဟုတ်သော လူများစုအပေါ် ချယ်လှယ်သည်မှာ ထင်ရှားခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ကမ္ဘာပေါ်ရှိ အဖိနှိပ်ခံ၊ အစိုးမိုးခံ လူအချင်းချင်း စည်းလုံးညီညွတ်ခဲ့လျှင် ကြီးမားသော ပြောင်းလဲမှုကြီးများ ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပြီး ကိုလိုနီနယ်ချဲ့စနစ်ကို တိုက်ဖျက်နိုင်ကာ လူဖြူများ၏ စိုးမိုးမှု ရပ်စဲသွားစေနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အလားတူပင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအတွင်း အသားဖြူနှင့် အသားမည်း အလုပ်သမားများ ပေါင်းစည်းညီညွတ်ခဲ့လျှင် ကြီးမားသော ပြောင်းလဲမှု ဖြစ်ပေါ်စေမည်။

ဘန်ချ်သည် လူဖြူလူမည်းပြဿနာ၊ ကိုလိုနီစနစ်လက်အောက်တွင် အစိုးမိုးခံရသော အာဖရိကတိုက်မှ နိုင်ငံများ၏ ဘဝအကြောင်းကို ၁၉၃၃ ခုနှစ်ခန့်က ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း ရှုမြင်သုံးသပ်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က သူ၏သဘောထားအမြင်များမှာ နက်နဲပြီး အနာဂတ်အတွက် နိမိတ်ဖတ်သကဲ့သို့ ဖြစ်နေသည်။ ဘန်ချ်၏ သဘောထားအမြင်များသည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီးဆုံးပြီးနောက် အသစ်ဖွဲ့စည်းလာသည့် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့ကြီး၏ အောက်တွင် ဖွဲ့စည်းထားသော မလွတ်လပ်သေးသော ကိုလိုနီနိုင်ငံငယ်များအား ကြီးကြပ်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့၏ လုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် များစွာ အထောက်အကူပြုခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် ၁၉၃၀ ခုနှစ်မှ ၁၉၄၀ ခုနှစ်အထိဆယ်စုတစ်ခေတ်အတွင်း မှတ်သားလောက်သော သုတေသနစာတမ်းများ၊ ဆောင်းပါးများစွာ ရေးသားနိုင်ခဲ့သည်။ အကြောင်းအရာများမှာ လူမျိုးရေးခွဲခြားမှု တိုက်ဖျက်ရေး၊ မာ့ခ်စ်ဝါဒအပေါ် သုံးသပ်ချက်၊ အမေရိကန်ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ ရည်မှန်းချက်များ၊ ဖက်ဆစ်စနစ် ထွန်းကားခြင်း အကြောင်း၊ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်နှင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ အခန်းကဏ္ဍ၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ အခန်းကဏ္ဍတွင် လူမည်းများ၏ ရပ်တည်ချက်နှင့် စွမ်းဆောင်ချက်များ စသဖြင့် လေးနက်ကျယ်ပြန့်လှသည်။

ဘန်ချ်ရေးသားခဲ့သော စာအုပ်စာတမ်းများအနက် ၁၉၃၆ ခုနှစ်ထုတ် လူမျိုးရေးကို ကမ္ဘာ့အမြင်ဖြင့် သုံးသပ်ချက်တွင် သူ၏ စာတွေ့

လက်တွေ့ဗဟုသုတများ၊ အာဖရိက၏ အတွေ့အကြုံများကို အခြေပြုကာ ရေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ လူမျိုးရေးဆိုင်ရာ သဘောထားသိဝရီများကို လူမှုရေး အမြင်ဖြင့် လေ့လာခဲ့သည်။ ကမ္ဘာတွင် ဖြစ်ပေါ်နေသော အခြေအနေ အရပ်ရပ်အကြောင်းလည်း သုံးသပ်ထားသည်။ လူမျိုးရေးနှင့် နယ်ချဲ့စနစ် အကြောင်းလည်း ပါသည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင် ဖြစ်ပေါ်နေ သော လူဖြူလူမည်း လူမျိုးရေးပြဿနာအကြောင်းကိုလည်း အကျယ်ချဲ့ ဤ ဆွေးနွေးထားသည်။-

“လူမျိုးရေးဟူသည့် ဝေါဟာရအသုံးအနှုန်းသည် အမေရိက အတွက် ဆောင်ပုဒ်တစ်ခုသဖွယ် ဖြစ်နေသည်။ အမေရိကန်လူမှုရေးအဖွဲ့ အစည်းအနေနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသော အခြေခံပြဿနာတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ နားလည်ရန် ခက်သော ပြဿနာလည်းဖြစ်သည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံတွင် နေထိုင်ကြသော လူမျိုးပေါင်းစုံတို့အကြား သဘာဝကျကျ ရှုမြင်သုံးသပ် ဤ လူတန်းစားအသီးသီး၏ အရေးကိစ္စကို ညှိပေးရန်အတွက် အတား အဆီးတစ်ရပ်လည်း ဖြစ်နေသည်။ လူမျိုးရေးနှိပ်ကွပ်မှုများ ဖြစ်ရခြင်း၏ အခြေခံအကြောင်းတရားသည် စီးပွားရေး ယှဉ်ပြိုင်မှုကြောင့်ပင်ဖြစ်သည်” ဟု ဘန်ချ်က ဆိုထားသည်။ နီဂရိုးလူမျိုးများနှင့် ပတ်သက်၍ ဆက်လက် ရေးသားရာ၌ နီဂရိုးများသည် မိမိတို့ မျိုးနွယ်စု၊ မိမိတို့လူတန်းစားဆိုင်ရာ အရေးကိစ္စများကို အသိတရားရှိရှိ စိတ်ဝင်တစား လေ့လာနေကြရန်၊ လူ ဖြူအလုပ်သမားလူတန်းစားနှင့် မဟာမိတ်ဖွဲ့ကာ စီးပွားရေးနှင့် နိုင်ငံရေး တရားမျှတမှုနှင့် သာတူညီမျှမှုဖြစ်စေရေးကို ကြိုးစားကြရန် တိုက်တွန်း ထားသည်။

လူမျိုးရေးနှင့် ပတ်သက်၍ လွဲမှားသော သိပ္ပံနည်းကျ သိဝရီ သဘောတရားများသည် ချယ်လှယ်လိုသူများအတွက် စီးပွားရေးနှင့် နိုင်ငံရေး အရ စိတ်တိုင်းကျ ချုပ်ကိုင်နိုင်ရန်အတွက် အလွန်အသုံးဝင်လှကြောင်း ဘန်ချ်ကဆိုထားသည်။ မျိုးနွယ်စုအတွင်း အုပ်စုအချင်းချင်း သင်းကွဲကာ ပဋိပက္ခကို ဖန်တီးခြင်းဖြင့် အုပ်စိုးသူ လူနည်းစုက လူအများအပေါ် စိုးမိုး ချယ်လှယ်ရန် အခွင့်အလမ်း ဖန်တီးပေးရာ ရောက်သည်။ ထို့ကြောင့်

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင်ရှိနေသော လူဖြူလူမည်း လူမျိုးရေးပြဿနာသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ အနာဂတ်ကိုသာမက ကမ္ဘာကြီး၏ ငြိမ်းချမ်းသာယာရေးကိုပါ ခြိမ်းခြောက်လျက်ရှိသည်။ လူမျိုးရေးပြဿနာသည် ယခုအခါတွင် လူတန်းစားပြဿနာ အဖြစ်သို့ ဦးတည်ပြောင်းလဲနေသည်ကို တွေ့မြင်နေရသည်။ ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံးတွင် အလုပ်လုပ်သူ လူတန်းစားနှင့် အလုပ်ပိုင်ရှင် လူတန်းစားနှစ်ရပ်အကြား ပဋိပက္ခသည် ကြီးထွားနေသည်။ အနာဂတ်ကမ္ဘာတွင် ပေါ်လာမည့် ရုန်းကန်လှုပ်ရှားမှုများသည် ချမ်းသာသော လူတန်းစားနှင့် ဆင်းရဲသော လူတန်းစားနှစ်ရပ်အကြားတွင် ပေါက်ကွဲမည်ဖြစ်သည်။ ဆင်းရဲသော လူတန်းစား၏ ဦးရေသည် အများစုဖြစ်မည်။ ထိုအချိန်တွင် လူတန်းစားပဋိပက္ခသည် လူမျိုးရေးပဋိပက္ခကို အစားထိုးလွှမ်းမိုးသွားလိမ့်မည်။ ဤသို့လက်ငင်း ကမ္ဘာပြဿနာ၊ အမေရိကန်ပြဿနာအပေါ် ဘန်ချ် သုံးသပ်၍ အနာဂတ်အတွက်ပါ ဟောကိန်းထုတ်ခဲ့သည်။ နောင်အနှစ်ငါးဆယ်ကြာမြင့်လာချိန်တွင် ချမ်းသာသော လူတန်းစား လူနည်းစုနှင့် ဆင်းရဲသောလူတန်းစားလူများစု၊ တစ်နည်းဆိုလျှင် ချမ်းသာသော ကမ္ဘာမြောက်ဘက်ခြမ်းဝင် လူတန်းစားနှင့် ဆင်းရဲသောတောင်ဘက်ခြမ်း လူတန်းစားနှစ်ရပ်အကြား တင်းမာမှုများ အငြင်းပွားမှုများ၊ ကမ္ဘာနှင့်လွှမ်းခြုံ၍ ဖြစ်ပွားသော လူတန်းစားတိုက်ပွဲများ တရှိန်ငြီးငြိး ပြင်းထန်လျက်ရှိသည်ကို တွေ့ကြမည်ဖြစ်သည်။

၁၉၃၀ နှစ်လွန် ဆယ်စုနှစ်ကာလတွင် ဘန်ချ်သည် အမေရိကန်လူမည်းများ ဘဝမြှင့်တင်ရေးအတွက် အားကြီးမာန်တက် လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ခေတ်ပြိုင်လူမည်းခေါင်းဆောင်များ၊ လူမည်းအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြေခံအကြောင်းရပ်များတွင် အယူအဆ သဘောထားကွဲလွဲကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဘန်ချ်၏ အမြင်အရ အမေရိကန်နိုင်ငံတွင် ရင်ဆိုင်နေရသော ပြဿနာသည် လူမျိုးရေးချည်း သက်သက်ကြောင့်မဟုတ်ဘဲ အလုပ်သမား လူတန်းစား တစ်ရပ်လုံး၏ လူနေမှုအဆင့်အတန်းကို မြှင့်တင်ပေးရန် ပျက်ကွက်မှုကြောင့်ဖြစ်သည်။ ယခု လူမည်းအဖွဲ့အစည်းများက ရှေ့တန်းတင်နေသော ဝါဒသဘောထားခံယူချက်များသည် လူဖြူ

များ၏ အနိုင်ကျင့် စိုးမိုးသော အပြုအမူများကို ဒဏ်ပြန်ခြင်းမျှ ဖြစ်နေသည်။ လူမည်းများ၏ အခြေခံလိုအပ်ချက်ကို ထိမိခြင်း မရှိဟု သုံးသပ်သည်။ လူမည်းများအား အပြုသဘောဆန်သည့် နိုင်ငံရေးနှင့် လူမှုရေး တွေးခေါ်မြော်မြင်ပုံများကို လေ့ကျင့် မြှင့်တင်ပေးရမည်ဟုဆိုသည်။ သူသည် လူမည်းများဆိုင်ရာ ညီလာခံ နှစ်ခုကို ကျင်းပနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ပထမညီလာခံကို ဟောင်းဝါဒ်တက္ကသိုလ်တွင် ၁၉၃၅ ခုနှစ်၌ ကျင်းပခဲ့သည်။

သမ္မတ ရုစဗဲလ်၏ အုပ်ချုပ်ရေးသက်တမ်းအတွင်း အကောင်အထည်ဖော်သည့် နယူးဒီလီခေါ် လူနေမှုစနစ်သစ် စီမံချက်အရ နီဂရိုးများ၏ အဆင့်နှင့် ရပ်တည်ချက်အကြောင်း ဆွေးနွေးကြသည်။ ၁၉၃၆ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၄-၁၅ ရက်တွင် အမျိုးသားနီဂရိုးကွန်ဂရက်၏ ဖွဲ့စည်းရေးညီလာခံတစ်ရပ် ကျင်းပရာတွင်လည်း နီဂရိုးများ၏ ဘဝမြှင့်တင်ရေး၊ နီဂရိုးအလုပ်သမားများ အလုပ်ရရှိရေးကို ဆွေးနွေးကြသည်။

ဘန်ချ်သည် ၁၉၃၆ ခုနှစ် မေလအတွင်းဟောင်းဝါဒ်တက္ကသိုလ်၌ပင် ညီလာခံတစ်ရပ် ဦးစီးကျင်းပခဲ့သည်။ ညီလာခံ၏ ဘာသာရပ်မှာ “အာဖရိကနှင့် အာရှအရှေ့ဖျားနိုင်ငံများ၌ တွေ့ကြုံနေရသော ခေတ်သစ်အရင်းရှင်နယ်ချဲ့ဝါဒ၏ အကျပ်အတည်းများ” ဖြစ်သည်။

ဘန်ချ်သည် အာဖရိကတိုက်အကြောင်း များစွာ စိတ်ဝင်စားခဲ့သည်။ အထက်ပါညီလာခံ ကျင်းပပြီးနောက် အာဖရိကနိုင်ငံများတွင် ကိုလိုနီနယ်ချဲ့များ၏ စိုးမိုးမှု၊ အနောက်နိုင်ငံယဉ်ကျေးမှုများ ပျံ့နှံ့လာမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အာဖရိကန်နိုင်ငံသား ရှုထောင့်အမြင်ဖြင့် ယူသည့် ဘာသာရပ်ကို စိမ့်ကိန်းတစ်ခုအဖြစ် သုတေသနပြုရန် ကြိုးစားပြန်သည်။ ဘန်ချ်၏ အဆိုပြုချက်ကို လူမှုရေးသိပ္ပံသုတေသနကောင်စီက လက်ခံခဲ့သည်။ ဤသုတေသနစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်မီ ဘန်ချ်အနေနှင့် ဤဘာသာရပ်ဆိုင်ရာ အကျော်အမော် ပညာရှင်သုံးဦးထံ တွဲဖက်နည်းခံလေ့လာရမည်ဟု စည်းကမ်းချက်တစ်ခု ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုပညာရှင်သုံးဦးကား နော့သ်ဝက်စတဲန်းတက္ကသိုလ်မှ ပညာရှင် မဲလ်ဗီးလ် ဟားကိုဗစ်၊

လန်ဒန် စီးပွားရေးတက္ကသိုလ်မှ ဘရွန်နစ်စလော မာလဲန်နောစကီး၊ ကော့ပ်
တောင်းတက္ကသိုလ်မှအိုက်ဇက် ရှပီးရားတို့ဖြစ်ကြသည်။ ဘန်ချ်အား အဆိုပါ
လူမျိုးရေးသိပ္ပံ သုတေသနကောင်စီက နှစ်နှစ်သက်တမ်းအတွက် ထောက်ပံ့
ကြေးပေးခဲ့ခြင်းကို အံ့ဩဝမ်းမြောက်စွာ သိရှိခဲ့သည်။ အကြောင်းကား
သူက တစ်နှစ်တာကာလအတွက်သာ တောင်းခံထားခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။

ဘန်ချ်၏ ထင်ပေါ်ကျော်ကြားမှုနှင့် မကြာခဏသားပစ်၊ မယား
ပစ် ခရီးထွက်သည့်ဒဏ်ကို ဇနီးဖြစ်သူ ရသမ်မြော လှလှကြီးခံနေရသည်။
ဘန်ချ်က ဇနီးအား ဤလုပ်ငန်းတစ်ခုပြီးလျှင် ရပ်တော့မည်၊ ဇနီးအနား
တစ်ဖဝါးမခွာဘဲ တပူးတွဲတွဲ နေပါမည်ဟု တဖွဖွနှစ်သိမ့်သည်။ ယင်းသို့
နှစ်သိမ့်သည့်ကြားမှပင် ခရီးထွက်စရာ အလုပ်ကိစ္စများ အဆက်မပြတ်
ပေါ်လာသည်။ ၁၉၃၆ ခုနှစ်သာမက ၁၉၃၇ ခုနှစ်အတွင်းမှာပင် အိမ်နှင့်
ကာလရှည်ကြာစွာ ခွဲခွာနေရမည့် စီမံကိန်းအသင့်ရှိနေပြန်ပြီ။ ရသမ်သည်
ဘန်ချ်၏ အောင်မြင်မှုကို ရင်တမမဖြင့် တကြောင့်ကျကျဖြစ်နေရရှာသည်။
၁၉၃၆ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၆ ရက်နေ့တွင် သူ၏ခင်ပွန်းအား ဤသို့စာရေး
ခဲ့သည်။-

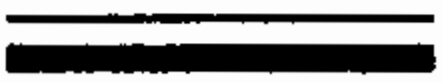
“ရုတ်ရယ် လာမယ့်နှစ်နှစ်တာကာလဟာ ကျွန်မအတွက် အိပ်
မက်ဆိုးတွေလိုပဲ ခြောက်ခြားနေတယ်။ တွေးရမှာလည်း မုန်းတယ်။
ညညလည်း အိပ်မပျော်ဘူး။ ဒီအကြောင်းပဲ စဉ်းစားနေမိတယ်။ ရုတ်
အတွက် အကောင်းမှန်သမျှ ခံစားစေချင်ပါတယ်။ လျှမ်းလျှမ်းတောက်
အောင်မြင်မှုတွေလည်း အဆက်မပြတ် ရစေချင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အိမ်
ထောင်ကြီး ပြိုကွဲသွားမှာကိုတော့ သိပ်စိုးရိမ်မိတယ်။ စဉ်းစားလိုက်တိုင်း
သေချင်တာပါပဲလေ-----”

သမီးနှစ်ယောက်၏ ဆူဆူညံညံရန်ဖြစ်သံများ နားညည်းအောင်
နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ကြားနေရသဖြင့် ရသမ်မှာ အာရုံပြား၍ ရူးချင်စိတ်ပင်
ပေါက်ခဲ့ရသည်။ ဒီအချိန်မျိုးတွင် ခင်ပွန်းဖြစ်သူ ရုတ် အနားမှာ မရှိသည့်
အတွက် အားငယ်သလိုဖြစ်သည်။ သူမ၏ ဘဝပေး အကျိုးဆက်ကား
အနာဂတ်တွင်လည်း တစ်ရွာစီနေ တစ်မြေစီခြားဖြစ်ရပ်နှင့် ရင်ဆိုင်နေရ

ဦးမည်သာ။ ရုသ်သည် နေ့ခင်းတွင် ပထမတန်းကျောင်းသားများကို စာ
ပြပေးဆဲဖြစ်ရာ စာလည်းသင်၊ အိမ်ထောင်လည်းထိန်းရသည့် တာဝန်နှစ်ခု
ကို တစ်ပြိုင်တည်း ဆောင်ရွက်ရသည်။ ပင်ပန်းမှုဒဏ်ကို စိတ်မောကိုယ်
မော ရင်ဆိုင်ရသည်။ သမီးများအား ပဲ့ပြင်ထိန်းကျောင်းမှုနှင့် ပတ်သက်
၍ မိခင်နှင့် အယူအဆချင်း မတူသဖြင့် မကြာခဏ ကတောက်ကဆဖြစ်
ရသေးသည်။ ထို့ကြောင့် ညနေပိုင်းတွင် အိမ်တွင်းပုန်းသာသာ ဖြစ်ရ
သည်။ ဘန်ချ်ကိုယ်တိုင်လည်း ဇနီးမယား သမီးများနှင့် ခွဲနေရသည့်
အတွက် စိတ်မချမ်းသာခဲ့ပါ။ သို့ရာတွင် မိန်းမကျေနပ်အောင် စာဖြင့်
မချော့တတ်ခဲ့ပါ။ ၁၉၃၆ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ရေး
သောစာ၌ “နေ့စဉ်နဲ့အမျှ မင်းနဲ့ ကလေးတွေကို ဆတိုး၍ ချစ်နေရတယ်၊
မင်းတို့နဲ့ ခွဲနေရမှပဲ ဒီလောက်ထိ လွမ်းတသသဖြစ်ရတာကို သိလာရ
တယ်” ဟု ဖော်ပြခဲ့သည်။

ဘန်ချ် အာဖရိက သုတေသနတာဝန်များ ပြီးဆုံး၍ ဥရောပ
ပြန်ချိန်၌ ရုသ်နှင့် ကလေးများ ဘန်ချ်နှင့် ဥရောပတွင် ပေါင်းဆုံရေးကိစ္စ
ကို ဇနီးမောင်နှံနှစ်ယောက်ကြား လပေါင်းအတော်ကြာအောင် ဆွေးနွေး
ခဲ့ကြရသည်။ ၁၉၃၇ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ဘန်ချ်၏နေ့စဉ်
မှတ်တမ်းတွင် အောက်ပါအတိုင်း ရေးသားထားသည်ကို ဖတ်ရှုရသည်။-

“ရုသ်ထံမှ အထူးချောပို့ဖြင့် စာရသည်။ သူနှင့် ကလေးများ
ကျွန်ုပ်နှင့်အတူ ကမ္ဘာတစ်ပတ် ခရီးကို လိုက်တော့မယ်တဲ့။ ကျွန်ုပ်များစွာ
အားတက်မိသည်။ တယ်လည်း ချစ်မြတ်နိုးစရာကောင်းတဲ့ မိန်းကလေး
ပေပဲ။”

အခန်း (၄)

အင်္ဂလန်ပြည် ၁၉၃၇

ဣန္ဒြေကြီးတဲ့ ကျွန်းငယ်သားများ

ဘန်ချ်မိသားစုသည် ၁၉၃၇ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၅ ရက်နေ့တွင် ဘာရင်ဂါးရီးယား ပင်လယ်ကူးသင်္ဘောဖြင့် အမေရိကမှ အင်္ဂလန် နိုင်ငံသို့ ထွက်ခွာခဲ့သည်။ အင်္ဂလန်သို့ ရောက်သည့်အခါ သူတို့၏ ပထမဆုံးအမြင်နှင့် မှတ်ချက်မှာ ညစ်ပတ်၍ စိတ်ပျက်ဖွယ်ကောင်းသော ဂိုလ်ဒါဂရင်းတည်းခိုခန်း၏ အဆင်အပြင်နှင့် ဆက်ဆံရေးပင်ဖြစ်သည်။ ရောက်ပြီး မကြာမီ ပိုမို၍ကောင်းသော အားလ်ကော့ဒ်ရှိ အိမ်ခန်းများသို့ ပြောင်းရွှေ့လိုက်ကြသည်။ အင်္ဂလန်နိုင်ငံတွင် မိသားစုတို့ စုစုစည်းစည်းပျော်ရွှင်စွာဖြင့် အချိန်ကုန်လွန်ခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် မှန်တေတေစကားနည်းပြီး၊ ယဉ်ကျေးပျူငှာပြီး ဣန္ဒြေကြီးတဲ့ ကျွန်းငယ်သားတွေအပေါ် မယုံတစ်ဝက်ယုံတစ်ဝက်ဖြစ်နေသည်။ အင်အားကြီးနယ်ချဲ့အရင်းရှင်နိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်ခြင်းကြောင့်လည်း သံသယရှိနေသည်။ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးများသည်လည်း လူမျိုးရေးအဆင့်အတန်းခွဲခြားစိတ် ပြင်းထန်သည်။ သို့ရာတွင် အမေရိကန် လူမျိုးများထက် ပရိယာယ်ကြွယ်၍ သိမ်မွေ့ညင်သာသည်။ အရပ်စကားနှင့်ပြောလျှင်မူ အတူတူနှင့်အနုနုပင်ဖြစ်သည်။ အင်္ဂလိပ်ဆင်းရဲသားလူတန်းစားများ၏ နိမ့်ကျလှသော လူနေမှု အဆင့်အတန်းကို တုန်လှုပ်မိသည်။ အများစုသည် ခန္ဓာကိုယ် ကြံ့လှီပန်ချုံးသည်။ ညစ်ထေး၍ ပိုးစားနေသော သွားများတွေ့ရသည်။

ဘန်ချ်တို့ရောက်ချိန်သည် ဆဋ္ဌမမြောက် ဂျော့ဘုရင်၏ ထီးနန်း

ဆက်ခံပွဲ အခမ်းအနား ကျင်းပချိန်နှင့် တိုက်ဆိုင်ခဲ့သည်။ ၁၉၃၇ ခုနှစ် မေလအတွင်း ကျင်းပသော ပွဲတော်ကို ကြည့်နိုင်ရန် ဘတ်ကင်ဟဲမ်နန်း တော်ရှေ့တွင် ခင်းကျင်းထားသော နေရာများကို တပင်တပန်း ဝယ်ယူ၍ မိသားစုအား ပြခဲ့သည်။ “အလွန်ပင် ကြီးကျယ်ခမ်းနားလှပါသည်။ သို့ ရာတွင် သန်းပေါင်းများစွာသော ဆင်းရဲသားများအား ဇာတိပုညဂုဏ်မာန ဖြင့် ကြွားပြသလို ဖြစ်နေသည်” ဟု ဘန်ချ်က မှတ်ချက်ပြုသည်။

ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒဘက် စိတ်ယိုင်၍ လက်ဝဲဝါဒီ စိတ်ကူးယဉ် အတွေးအခေါ်သမား၊ တက်ကြွသော လူလတ်ပိုင်း ပညာရှင် ဘန်ချ် အတွက် အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၏ ၁၉၃၇ ခုနှစ် အခြေအနေကား စိတ်ပျက်ဖွယ် ကောင်းလှကြောင်း သုံးသပ်မိသည်။ ဆင်းရဲသားအလွှာအတွက် စီးပွား ရေးနှင့် လူမှုရေးအခြေအနေသည် တုန်လှုပ်ခြောက်ခြားဖွယ်ရှိသည်။ အာဏာရကွန်ဆားဗတစ်အစိုးရက မကြာမီ ဥရောပသို့ ပြန်နဲ့လာတော့ မည့် ဟစ်တလာဂျာမနီ၏ နယ်သိမ်းစစ်ပွဲကို ရင်ဆိုင်ရန် အဆင်သင့် မဖြစ်သဖြင့် သိက္ခာမဲ့သော အလျှော့ပေးကြားနေရေးဝါဒ ကျင့်သုံး၍ မိမိ နိုင်ငံသို့ စစ်မရောက်ရန် ကာဆီးနေရသည်။ အထူးသဖြင့် အဘီးဆီးနီး ယားနိုင်ငံကို အာဏာရှင် မူဆိုလီနီ၏ တပ်များ၏ သိမ်းပိုက်သည့်ကိစ္စ၊ စပိန်ပြည်တွင်းစစ် အရေးအခင်းကိစ္စများတွင် ဗြိတိန်နိုင်ငံက နှာစေးနေ သည်။ သို့ရာတွင် မိမိ သိမ်းပိုက်ထားသော ကိုလိုနီလက်အောက်ခံနိုင်ငံများ အပေါ်တွင်မူ မောက်မာစိုးမိုးဆဲဖြစ်သည်။ ယင်းနိုင်ငံများ၏ ခေါင်းဆောင် များနှင့် လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းမှုများကို ပြင်းပြင်းထန်ထန်ဆန့်ကျင်ဖိနှိပ် သည်။ ဤသို့ဗြိတိသျှအစိုးရက ထားရှိသော သဘောထားကို ဗြိတိသျှ နိုင်ငံတွင်းရှိ ဘန်ချ်၏ အပေါင်းအသင်း ရောင်းရင်းများဖြစ်သော အတိုက် အခံ လေဘာပါတီဝင်များ၊ လက်ဝဲဝါဒီ ပညာရှိ လူတန်းစားများ၊ ကိုလိုနီ စနစ် ဖျက်သိမ်းရေးအတွက် လှုံ့ဆော်ကြသူ ဗြိတိသျှနှင့် အာဖရိက ခေါင်းဆောင်များက အတိုက်အခံပြုကြသည်။

ဘန်ချ်သည် လန်ဒန်၌နေစဉ် လန်ဒန်စီးပွားရေးတက္ကသိုလ်ရှိ ဘရွန်နစ်စလော မာလဲန်နော့စကီးထံ ဆည်းကပ်၍ နည်းနာခံသည်။

သူ၏ ဟောပြောဆွေးနွေးပွဲများသို့ မပျက်မကွက် တက်ရောက်လေ့လာ ဆည်းပူးသည်။ ထိုဟောပြောပွဲများတက်ရင်း အာဖရိကနိုင်ငံ၏ အနာဂတ် ခေါင်းဆောင်ဖြစ်မည့်သူများနှင့် ရင်းနှီးခဲ့သည်။ ကင်ညာနိုင်ငံ၏ လွတ်လပ် ရေးတိုက်ပွဲဦးဆောင်သူ ယိုမို ကဲန်ယက်တားနှင့်တွေ့ဆုံရင်းနှီးခဲ့ပြီး သူ့ထံမှ ဆွာဟီလီ အာဖရိကန်စကားကိုပင် သင်ကြားနာယူခဲ့သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ အာဖရိကန်ခေါင်းဆောင်များကို ဘန်ချ်က မိမိအိမ်တွင် ဖိတ်ခေါ်၍ စကား ဝိုင်းဖွဲ့ကာ အချိန်ကုန်စေခဲ့သည်။ ၁၉၃၇ ခုနှစ် မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့၌ မိမိ အိမ်တွင် ကျင်းပသော စကားဝိုင်းတွင် ကဲန်ယက်တားအပြင် ကိန်းဘရစ်ချ် တက္ကသိုလ်တွင် ပညာသင်ကြားဆဲဖြစ်သော ကင်ညာလူငယ်ခေါင်းဆောင် ပီတာ ကွမ်နန်းဂျီ၊ ဂိုးလ်ကို့စ်နိုင်ငံမှ အတ်ဒို၊ ကက်ဆီ၊ အဖူရတနှင့် ဒီဂရတ်ဖ် ဂျန်ဆင်၊ ယူဂန်ဒါနိုင်ငံမှ မြန်ဇာနှင့် အာကီကီညာ ဘန်ဂို စသည်တို့ ပါဝင်ကြသည်။ ပညာတတ် အာဖရိကန်များသည် အများ အားဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်စွဲစိတ် အားကြီးကြောင်း၊ မိမိကိုယ်ကို အထင်ကြီးကြောင်း၊ အာဖရိက ညီညွတ်ရေး၊ အာဖရိက နိုင်ငံသားအချင်းချင်း အကျိုးတူ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေးကိစ္စများအတွက် စည်းလုံးရန် မျှော်လင့်ချက် နည်းပါးကြောင်း ထိုအနာဂတ် ခေါင်းဆောင်ငယ်များက သဘောရ ကြသည်။ လန်ဒန်တွင် ဘန်ချ် ရင်းနှီးခဲ့သော အမေရိကန်လူမည်းများမှာ ဂျော့ ပက်ဒ်မောနှင့် ပေါလ် ရိုဘ်ဆင်ဖြစ်သည်။ ဘန်ချ်၏ အိမ်သည် လန်ဒန်ရှိ အစွန်းရောက် အာဖရိကန်နှင့် အမေရိကန်လူမည်းများ စတည်း ချရာ နေရာဖြစ်ခဲ့သည်။

အင်္ဂလန်တွင်နေစဉ်အတွင်း ဘန်ချ်သည် ကျယ်ပြန့်စွာ ဆက် သွယ် လှုပ်ရှားခဲ့သည်။ ဒိုမီနီယံရုံးတွင် ယခင် ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ် ရမ်းမံဆေး မက်ခ်ဒေါနားလ်၏ သား မဲလ်ကမ် မက်ခ်ဒေါနားလ်သည် ဘန်ချ် အား များစွာ ကူညီခဲ့သည်။ တောင်အာဖရိကသို့ အလည်အပတ်ခရီး ချောမောပြေပြစ်စေရန် ဆောင်ရွက်ပေးသည်။ ခင်မင်ခဲ့သော နောက် တစ်ဦးမှာ လော့ဒ် ဒီ လာဝေါဖြစ်သည်။ ကိုလိုနီယယ်ရုံး စာကြည့်တိုက် ကို လွတ်လွတ်လပ်လပ် အသုံးချခွင့် ပေးခဲ့သူဖြစ်သည်။ အာဖရိကန်

ခရီးစဉ်တွင် ဘန်ချ်အား လိုအပ်သော အကူအညီပေးရန် ကိုလိုနီအုပ်ချုပ်ရေး အကြီးအကဲဘုရင်ခံများထံ စာရေးပေးခဲ့သည်။ အဲလင်နီ ဝီလ်ကင်ဆင်နှင့်လည်း ရင်းနှီးခဲ့သည်။ ဝီလ်ကင်ဆင်က ဘန်ချ်အား ဗြိတိသျှ အောက်လွှတ်တော်သို့ ဖိတ်ကြား၍ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များနှင့် မိတ်ဆက်ပေးသည်။ ဘန်ချ်သည် အဓိကရ ခေါင်းဆောင်များဖြစ်ကြသည့် လျှိုက် ဂျော့၊ စတင်နီလီ ဘောလ်ဒွင်၊ ကလီမင့်တ် အက်တလီ၊ ဆာဂျွန် ဆိုင်းမင်တို့ လွှတ်တော်တွင် အခြေအတင် ဆွေးနွေးကြပုံများကို အားပါးတရ နားထောင်ခွင့်ရခဲ့သည်။ လန်ဒန်စီးပွားရေးတက္ကသိုလ်၏ အကြီးအကဲ ဆိုရှယ်လစ်ဘောဂဗေဒပညာရှင် နာမည်ကျော် ဟဲရာလ် လတ်စကီးနှင့်လည်း တွေ့ဆုံရင်းနှီးခဲ့သည်။ အောက်ကစ်ဖော့တက္ကသိုလ်မှ ပါမောက္ခ ဟျူးဂျွမ်းစ်၊ ခေါမသမိုင်းပါမောက္ခ မိုင်းယားစသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်လည်း မိတ်ဆွေဖြစ်ခဲ့သည်။

ဘန်ချ်နှင့် ရုသ်တို့သည် အင်္ဂလန်တွင် ဇနီးမယား၊ သမီးများနှင့် လင်သားပါမကျန် စုစုစည်းစည်း ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့စွာ အမှတ်တရ အချိန်ကုန်လွန်ခဲ့ကြသည်။ မိသားစုလိုက် အပျော်ခရီးထွက်နိုင်ကြသည်။ ဗြိတိန်နိုင်ငံ၏ ရာသီဥတုသည် အခြားနှင့်မတူစာတင်လောက်အောင် စွတ်စိုထိုင်းမှိုင်းပြီး ခြင်ဆီစိမ့်မှု အေးလှသည်။ အိမ်ထဲတွင်နေစဉ်ပင် အနွေးခါတ်ရအောင် အတော်လုပ်ရသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ၊ ဘန်ချ်တို့မိသားစုအတွက်ကား ထူးခြားသော ဘဝတက္ကေအကြံပင် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဘန်ချ်သည် ယခင်က ပျက်ကွက်ခဲ့သမျှ အတိုးချကာ ရုသ်အား အိမ်မှုကိစ္စကို ကူလုပ်ပေးသည်။ ဂျူးနှင့်ဂျိန်းသမီးနှစ်ယောက်ကိုလည်း ဖရီးဘဲလ်ကျောင်းတွင် ထားပေးသည်။ မကြာခဏ မိသားစုအလိုက် ဈေးဝယ်ထွက်ကြသည်။ အိမ်နီးချင်း မိန်းမဖော် မစွစ်ကရိုက်တင်က ညနေပိုင်းတွင် လိုလိုလားလား ကလေးထိန်းပေးသဖြင့် ဘန်ချ်နှင့် ရုသ် လင်စုံမယားတို့ နာမည်ကျော် ကပွဲများ၊ ဇာတ်ပွဲများ ထွက်ကြည့်နိုင်ကြသည်။ မိတ်ဆွေများထံသို့လည်း လည်ပတ်နိုင်ကြသည်။ နာမည်ကျော် ဝင်ဘာလ်တင်တင်းနစ်ပြိုင်ပွဲများသို့လည်း မကြာခဏ ရောက်ကြသည်။

လျှာနှင့်သွားပမာ လင်နှင့်မယားအကြား ကတောက်ကဆဖြစ်ရ သည့်အခါများလည်း အနည်းအကျဉ်းရှိကြသည်။ ရသေ့မကျေနပ်ဆုံးအချက် တစ်ခုကား ဟေးမားကက် ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲကစားကွင်း၌ ဘန်ချီ စွဲစွဲလမ်းလမ်း အချိန်ဖြုန်းခြင်းဖြစ်သည်။ ဂျူးနှင့် ဂျိန်းတစ်ယောက်ယောက် နေမကောင်း ဖြစ်လျှင် ဘန်ချီသည် မြေအောက်ရထားဖြင့် ပစ်ကဲဒလီ ဆပ်ကပ်ဈေး တန်းတစ်ဝိုက်ရှိ ညလုံးပေါက်ဖွင့်သည့် ဆေးဆိုင်များသို့ သွားရောက်၍ လိုအပ်သော ဆေးများဝယ်ပေးရသည်။ ထို့နောက် ဟေးမားကက်သို့ ဆက် သွား၍ ကစားမျိုးစုံပတ်ဝန်းကျင်တွင် အချိန်ဖြုန်းတတ်သည်။ ဘန်ချီသည် ကံလိုက်သည်ဟု ဆိုရပေမည်။ ဟေးမားကက်မှ မကြာခဏပင် စီးကရက်၊ နာရီ၊ စာကြည့်မီးတိုင်၊ ငွေဇွန်းခရင်းအစုံ၊ ဓါတ်မီးခြစ်နှင့် တွဲထားသော စီးကရက်ဘူး စသည်များ အနိုင်ရပြီး အိမ်ကို ဝမ်းပမ်းတသာ သယ်ယူ လာတတ်သည်။

ရသေ့ကမူ ဘန်ချီအိမ်မကပ်ခြင်းကို ဒေါသထွက်လျက်ရှိသည်။ မကြာခဏပင် တာဝန်အရ ခရီးထွက်ရသဖြင့် လင်နှင့်မယား အတူတူ မနေရသည့်အချိန်က များနေသည့်အထဲ မကြာခင် အာဖရိကတိုက်သို့ ကာလအတန်ကြာအောင် ခရီးထွက်ရန် အစီအစဉ်ရှိနေရာ မိန်းမသားပီပီ ရသမျှအချိန်လေးတွင် လင်ယောက်ျားအား အနားမှာ ရှိနေစေချင်သည်မှာ ဓမ္မတာပင် ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။ ယခုမူ ဘန်ချီသည် အပျော်ကစားကွင်း ၌ စွဲစွဲလမ်းလမ်း အချိန်ဖြုန်းနေပြန်ပြီး ရသေ့ဒေါသထွက်ခြင်းကို အပြစ်ဆို စရာ မရှိပါချေ။

လန်ဒန်တွင် နားစဉ်ကာလအတွင်း ဘန်ချီ ခါတိုင်းလောက် အလုပ်မလုပ်ပါ။ လူမှူးရေးလှုပ်ရှားမှုများ၊ ဉာဏ်ကြီးရှင်များနှင့် တွေ့ဆုံ နှီးနှောပွဲများဖြင့် အချိန်ကုန်လွန်ခဲ့သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်၏ ဘေးဆိုးကို လည်း ကြိုတင်မြင်တွေ့နေရသဖြင့် စိုးရိမ်ကြောင့်ကြနေရသည်။

လူဖြူလူမည်း ခွဲခြားမှု တိုက်ဖျက်ရေးသည် ဘန်ချီ၏ တစ် သက်တာကာလအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် မူဝါဒနှင့် လက်တွေ့လုပ်ငန်း ပင်ဖြစ်သည်။ နေရာတိုင်း၌ လူဖြူလူမည်း ခွဲခြားမှုများကို ရင်ဆိုင်နေရ

သည်။ နယူးယောက်မှ လန်ဒန် အသွား ပင်လယ်ကူးသင်္ဘောပေါ်၌ အသားအရောင်ကိုကြည့်၍ မည်သည့်လူမျိုးဖြစ်ကြောင်း အမေးခံရသည်။ လန်ဒန်တွင် အိမ်ငှားရာ၌လည်း အသားအရောင် ခွဲခြားမှုရှိသည်။ သမီး နှစ်ယောက်ကား ငယ်သေးသဖြင့် သဘောမပေါက်ကြသေးပေ။ ကမ္ဘာ လောကတွင် လူဖြူလူမည်းလူဝါဟူ၍ ရှိကြသည်မှာ အထူးအဆန်းမဟုတ် ဟု ကလေးအမြင်ဖြင့် ခတ်ပေါ့ပေါ့ လက်ခံထားသည်။ ဇွန်လ ၂၂ ရက် နေ့တွင် ကမ္ဘာ့လက်ဝှေ့ပွဲ၌ နာမည်ကျော် လူမည်းချန်ပီယံ ဂျိုး လူဝီစ်က လူဖြူ ဂျင်းမ် ဘရက်ဒေါ့ခ်ကို အနိုင်ယူကာ ချန်ပီယံဘွဲ့ ဆက်ထိန်းနိုင် သည်။ ဗြိတိသျှ သတင်းနှင့်စာနယ်ဇင်းလောကကမူ လူမည်းနိုင်ခြင်းကို ရှုတ်ချ၍ ခပ်နှိမ်နှိမ် ရေးသားကြသည်။ ဂျိုး လူဝီစ်နှင့် ဘရက်ဒေါ့ခ် လက်ဝှေ့ပွဲ ရုပ်ရှင်ကို ဘန်ချ် သွားကြည့်ခဲ့သည်။ သူ့၏နောက်တွင်ထိုင် သော လူဖြူတစ်ယောက်က ဂျိုး လူဝီစ်အား ဟို ငမည်းဟု ကျယ်ကျယ် လောင်လောင် ဝေဖန်လျက်ရှိသည်။ လူမည်းအားကစားသမား ဂျိုး လူဝီစ် ၏ အောင်ပွဲကို ချီးကျူးမကုန်အောင် ဖြစ်နေသော ဘန်ချ်က မခံချင်စိတ် ဖြင့် တားသော်လည်း ထိုသူက မြင်လည်းမမြင်၊ စကားကို မရပ်ဘဲ ပြောမြဲတိုင်း ပြောနေသည်။ ရုပ်ရှင်ပွဲပြီး၍ ထွက်လာသော ဘန်ချ်က ထိုလူဖြူ ဝေဖန်ရေးသမားအား “အဲဒီ ငမည်းက လူဖြူ ဘရက်ဒေါ့ခ်ကို ကောင်းကောင်းကြီး ဆော်ထည့်လိုက်တယ် မဟုတ်ဘူးလားဟေ့” ဟု ပြောဖြစ်အောင် ပြောချလိုက်သည်။

ဘန်ချ်သည် တောင်အာဖရိကခရီးစဉ်ကို စီစဉ်သည့်အခါ၌လည်း အနှောင့်အယှက်တွေ့ရသည်။ လူဖြူလူမည်း ခွဲခြားမှု ပြင်းထန်လှသော နိုင်ငံတွင် နေထိုင်မှုအတွက် အခက်အခဲတွေ့မည့်အဖြစ်ကို ဘန်ချ်၏ အင်္ဂလိပ်လူမျိုး မိတ်ဆွေများက ပူပန်ကြသည်။ သို့ရာတွင် ခရီးကို ဇွတ် ထွက်ရန် သူဆုံးဖြတ်ပြီးဖြစ်သည်။ လန်ဒန်တွင်နေစဉ် သူ၏ လှုပ်ရှားမှု များကို ဗြိတိသျှအစိုးရ စုံထောက်များက စောင့်ကြည့်မည်ဟုလည်း တွက် ထားပြီးဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အယူဝါဒ ပြင်းထန်သော ကွန်မြူနစ် လူမည်းခေါင်းဆောင်များနှင့် ဝေးဝေးက ရှောင်သည်။ သူထင်သည့်

အတိုင်းပင် သူနှင့်ပတ်သက်၍ ကိုလိုနီရုံးမှတ်တမ်းများတွင် အောက်ပါ စာတစ်စောင်ကို ကိုယ်တိုင် ဖတ်ခဲ့ရသည်။-

လျှို့ဝှက်

ဒေါင်းနင်းလမ်း

၂၉ ဇွန်လ ၁၉၃၇

မဲရစ်ခင်ဗျား -

ပါမောက္ခ ရှာဖ် ဂျေ ဘန်ချ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ မေလ ၆ ရက်နေ့စွဲ ပါစာကို ဆက်လက်ရည်ညွှန်းပါသည်။ ဘန်ချ် အင်္ဂလန်နိုင်ငံတွင် နေထိုင် စဉ်ကာလအတွင်း မလိုလားအပ်သော လူမည်းများနှင့် ဆက်သွယ်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ဘန်ချ်တို့၏ အတွင်းကျကျ ဆက်ဆံရေး မည်သို့ရှိသည်ကို ကျွန်တော်တို့ မသိပါ။ ဘန်ချ်သည် နာမည်ကြီးလူမည်းများနှင့် မျက်စိလည် လမ်းမှား၍ ရောနှောသွားပုံရသည် ဟု ထင်ပါသည်။ တောင်အာဖရိကတွင် ဘန်ချ်တွေ့မည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ နောက်ကြောင်းနှင့် အဆင့်အတန်းကို သူသိပုံ မရပါ။ ထို့ကြောင့် စောင့်ကြည့်နိုင်ရန် သတင်းပေးပို့လိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ရင်းနှီးစွာဖြင့်

ဂျေ အမ် ဒဗလျူ ဖလဒ်

ဂျေ အီး အက်စ် မဲရစ်ခင်
စီအမ်ဂျီ၊ အိုဘီအီး

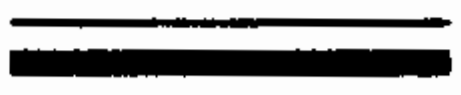
ဤသို့ ရင်ဆိုင်ခဲ့သော အခက်အခဲ အကျပ်အတည်းများကို မဲလ်ကမ် မက်ခ်ဒေါ်နားလ်၏ ကူညီပေးမှုကြောင့် ပြေလည်ခဲ့ပြီး တောင် အာဖရိကရေးရာရုံးမှ မစ္စတာ စကင်လင်ကို တွေ့ခွင့်ရခဲ့သည်။ စကင်လင် သည် ဘန်ချ်၏ ပါရဂူဘွဲ့ကိုပင် သံသယဖြစ်နေသည်။ တောင်အာဖရိက သို့သွားမည့် ရည်ရွယ်ချက်ကို ထပ်ခါထပ်ခါ မေးမြန်းခဲ့သည်။ ဘန်ချ်က သိပ္ပံနည်းကျ သုတေသန ဆောင်ရွက်ရန်သာဖြစ်ပြီး စည်းရုံးရန် မဟုတ် ကြောင်း ရှင်းပြသည်။ စကင်လုံးက ဘန်ချ်အား တောင်အာဖရိကနိုင်ငံတွင် နေစဉ်အတွင်း နိုင်ငံရေး တရားမဟောရန် ပိတ်ပင်သည်။ ပြည်ဝင်ခွင့်ပါမစ် ကိုမူ အထက်မှ ခွင့်ပြုပြီးဖြစ်သဖြင့် စကင်လင်က မတားမြစ်နိုင်ပေ။ အမေ ရိကန် ဘာသာရေးသမားများနှင့် တောင်အာဖရိကဇာတိ မျိုးနွယ် လူမည်း များအား ရှုတ်ချပြောဆိုပြီးမှ ပြည်ဝင်ခွင့် ပြုလိုက်သည်။ ဘန်ချ်သည် စကင်လင်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ပုံကို သူ၏ နေ့စဉ်မှတ်တမ်းတွင် “တကယ့် ခွေးမသား” ဟု ရေးသားထားသည်။

ဘန်ချ်၏ ခရီးအစီအစဉ် ပြုလုပ်ရာတွင်လည်း လူမျိုး ခွဲခြားမှု နှင့် ရင်ဆိုင်ရပြန်သည်။ သူစီးနင်းလိုက်ပါသည့် ဟော်လန်-အာဖရိကလိုင်း သင်္ဘောတာဝန်ခံများက သူ့အား ပြည်ဝင်ခွင့် မရက အပြန်ခရီးကို မလွဲ မသွေ စီးရမည်ဖြစ်သဖြင့် အသွားအပြန်အတွက် လက်မှတ်ဖြတ်ခိုင်းသည်။ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး တာဝန်ခံများကလည်း သူ၏ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်တွင် လူမျိုးဖော်ပြချက်နေရာ၌ အမေရိကန်လူမျိုးဟု ရေးသားထားချက်ကိုပင် သံသယဖြစ်ကြပြန်သည်။

နောက်ဆုံး သင်္ဘောမှဆင်း၍ ပြည်ဝင်ခွင့်ပါမစ် ရပြန်တော့ လည်း သင်္ဘောအဖို့ နေရာချထားမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မပြေမလည်ဖြစ်ရ ပြန်သည်။ ဘန်ချ်အား နှစ်ယောက်အိပ်ခန်းတွင် မူလက နေရာချပေးခဲ့ သည်။ သို့ရာတွင် လူဖြူတစ်ယောက်အား မလွဲမရှောင်သာ သူနှင့်အတူ နေရာချပေးရသည်ရှိသော် ထိုလူဖြူက လူမည်း ဘန်ချ်နှင့် မနေလိုဟု ကန့်ကွက်လျှင် ကိုယ်ကပင် အရုံးပေးရမည်ဖြစ်သည်။ ဤသင်္ဘောကို လေ့လာရာတွင် အဖြူသတ်သတ်၊ အမည်းသတ်သတ် ခွဲထားကြောင်း

သိလာရပြန်သည်။ သူ၏ အခက်အခဲများကို သဘောတောဝန်ခံ ဂျူးလီးယတ် လဲဝင်းက ကြားဝင်ဆောင်ရွက်ပေးသည်။ သဘောလောင်းဌာနချုပ် ဖြစ်သော အင်မ်စတာဒမ်ထိ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ကြရသည်။ နောက်ဆုံး ကုင် သဘောတောဝန်ခံများက ရိုသေစွာဖြင့် ဘန်ချ်အား ပို၍ကောင်းသော အခန်းတစ်ခန်းသို့ ပြောင်းရွှေ့နေရာချပေးခဲ့သည်။ သူ၏ အခန်းဖော် သဘောစီးခရီးသည်ကား ရိုးစ်အမည်ရှိ ဒတ်ချ်လူငယ်တစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ ရိုးစ်သည် ဟော်လန်-အာဖရိကသဘောကုမ္ပဏီ၏ ဝန်ထမ်းတစ်ဦးလည်း ဖြစ်သည်။ ဘန်ချ်အတွက် အဖြေပေါ်ပါပြီ။ ဥရောပတိုက်သားများလည်း လူမျိုးရေးခွဲခြားမှုစိတ်ဓာတ် ပြင်းထန်ကြပါသော်ကော။ အမေရိကန်တို့ ထက် ပရိယာယ်အရာတွင် သာလွန်သော်လည်း အစွဲအလမ်းသည်ကား ထပ်တူညီမျှ ကြီးမားကြသည်။

ဘန်ချ်သည် မိသားစုနှင့်အတူ ၃၄ နှစ်မြောက် မွေးနေ့ကို ဘဲလ်ဂျီယံနိုင်ငံ ဘရပ်ဆဲလ်မြို့တော်တွင် ကျင်းပခဲ့သည်။ ပါရီမြို့တွင် သုံးပတ်ခန့်နေထိုင်လည်ပတ်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ရုသ်နှင့် သမီးနှစ်ယောက် ကွင်းမေရီ ပင်လယ်ကူးသဘောကြီးဖြင့် နယူးယောက်သို့ ပြန်ကြသည်။ ဘန်ချ်သည် ရှာဘူးဆိပ်ကမ်းမှ ရုသ်တို့အား ပို့ဆောင်နှုတ်ဆက်သည်။ သမီးများက ဖေဖေ တာတာဟု တစ်နာရီကြာမျှ မရပ်မနား ဟစ်ကြွေး နှုတ်ဆက်သံတစာစာကို ရင်နှင့်စွာ နားထောင်နေမိသည်။ သဘောထွက် ခွာပြီး မြင်ကွင်းမှ ပျောက်သည်အထိ ဆိပ်ကမ်းတံတားတွင် ရပ်စောင့်နေ မိသည်။ ထို့နောက် ဖော်မဲ့ တစ်ကိုယ်တည်း လန်ဒန်မြို့သို့ ပြန်ခဲ့တော့ သည်။

အခန်း (၅)

အာဖရိကနှင့် အာရှ

ပင်ပေါင်ပရိယာယ်နှင့် နီဂရိုး မဝင်ရ ကယ်ပီတော်လ် ပြဇာတ်ရုံကဏ္ဍ

ဘန်ချ်သည် ၁၉၃၇ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် အာဖရိကနိုင်ငံမှ ထွက်ခွာခဲ့သည်။ ဘန်ချ်အား ဗစ်တိုးရီးယားဘူတာရုံ၌ ယိုမို ကဲန်ယက်တား၊ ပီတာ ကွမ်နန်းဂျီနှင့် ဂျူလီယတ်စ် လဲဝင်တို့က ပို့ဆောင်နှုတ်ဆက်ကြသည်။ ထို့နောက် ပင်လယ်ကူးသင်္ဘော ဘော့ရှ် ဖွန်တီန် ဖြင့် ပင်လယ်ခရီးဆက်ခဲ့သည်။ သင်္ဘောခရီးစဉ်မှာ အချိန်ကုန်ပြီး ငြီးငွေ့ဖွယ်ဖြစ်သည်။ အပျင်းပြေရန်အတွက် ပင်ပေါင်စားပွဲတင်တင်းနစ် ကိုသာ ဖိကစားခဲ့ရာ ကင်ညာနိုင်ငံ ပင်ပေါင်ချန်ပီယံမှလွဲ၍ အပျော်တမ်း ကစားဖော်များအား အနိုင်ရသည်ချည်း ဖြစ်နေသည်။

သင်္ဘောပေါ်တွင် ပင်ပေါင်ပြိုင်ပွဲတစ်ရပ် ကျင်းပခဲ့ရာ ဘန်ချ် အား ပြိုင်ပွဲစာရင်းမှ ချန်ထားကြသည်။ သူနှင့် ယှဉ်ပြိုင်ဘက်များက ပြိုင်ပွဲကျင်းပရေးမှူး စားသောက်ရေးတာဝန်ခံအရာရှိ(ပါဆာ) က စကားနည်း ရန်စဲသဘောဖြင့် ပြိုင်ပွဲမှရှောင်နေလိုက်သည်။ ညနေပိုင်းများတွင် သာမန် ခရီးသည်များနှင့် ရော့ရော့နှော့နှော့ နေလိုက်သည်။ သူတို့သည် အထက် တန်းစီး ခရီးသည်များထက် ဖော်ရွေပြီး ဆက်ဆံရေး ပြေလည်သည်။ ထမင်းစားချိန်တွင်မူ အထက်တန်း ထမင်းစားဆောင်တွင် စားရသည်။ အထက်တန်းလွှာတောင်အာဖရိကလူဖြူများက လူမည်းများအပေါ် ချိုးချိုး

နှိမ်နှိမ်ပြောသမျှ ဆိပ်ငြိမ်စွာ နားထောင်ခဲ့သည်။ သင်္ဘောစစ်သည့် ပထမ
နေ့ညစာ ထမင်းစားဆောင်တွင် လူမည်း တစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ မတွေ့
ခဲ့ရ။ “ဂျင်းမ် ကရီး တစ်ယောက်မှ မရှိပါလား” ဟု ဘန်ချ်စိတ်ထဲ၌ မှတ်
ချက် ပြုမိသည်။ (ဂျင်းမ် ကရီးဟူသည့် ဝေါဟာရသည် လူမည်းများအား
ချိုးနှိမ်ခေါ်ဝေါ်သော အမည်ဖြစ်သည်။ နီဂရိုး-နစ်ဂါးဟုလည်း ခေါ်ကြ
သည်။)

ကျော်တောင်းမြို့သို့ ရောက်သည့်အခါ ဘန်ချ်သည် အသား
ရောင်ရှိသော လူများသာ နေရသည့် အိမ်ခန်းတွင် ငှားနေလိုက်သည်။
တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ၌ နေစဉ်အတွင်း သုတေသနလုပ်ငန်းများအတွက်
ဆက်လက်စူးစမ်းလေ့လာမှုများ ပြုလုပ်သည်။ လေ့လာသည့်အကြောင်း
အရာမှာ တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ၌ရှိသော ဥရောပမဟုတ်သော မျိုးနွယ်စုများ
၏ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးအဆင့်အတန်း အခြေအနေ သုံးသပ်
ချက်ဖြစ်သည်။ သူ၏နည်းပြ အကြံပေးပညာရှင်ကား ကျော်တောင်း
တက္ကသိုလ်မှ ပါမောက္ခ အိုင်ဇက် ရှပေးရားဖြစ်သည်။ အောက်တိုဘာလ
တစ်လလုံးလုံး ကျော်တောင်း၌ ဆွေးနွေးပွဲများတက်ခြင်း၊ မှတ်တမ်းပြု
ခြင်း၊ ခရီးထွက်ခြင်းဖြင့် အချိန်ကုန်လွန်ခဲ့သည်။ တောင်အာဖရိကနိုင်ငံရှိ
လေဆိုးသိုး၊ အဲလစ်စ်၊ သာဗာနချူ၊ ဘလွန်မ်ဖွန်တိန်း၊ မာဖေကင်း၊
ဂျီဟဲနက်စ်ဘတ်ဂ်၊ ဘီနိုနီ၊ ပရီတိုးရီးယားနှင့် ဒါဘင်မြို့များသို့ အနံ့
ရောက်ခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သွားလေရာတိုင်း၌ အသားအရောင်ခွဲခြားသည့်ဖြစ်စဉ်မှာ
အရိပ်ပမာ သူ့နောက်ကလိုက်၍ နှောင့်ယှက်လျက်ရှိသည်။ သူသည်
အသားအရောင်ရှိသော်လည်း ပါရဂူဘွဲ့ ရပညာတတ်၊ တက္ကသိုလ်ပါမောက္ခ
အကျော်အမော်နှင့် ထင်ရှားသော စာရေးဆရာတစ်ဦးဖြစ်သဖြင့် ရိုင်းရိုင်း
ပြုပြု မစော်ကားရဲပေ။ ဥရောပသားများသာ ဟူသော ဆိုင်းဘုတ်များကို
သွားလေရာနေရာတိုင်း၌ တွေ့နေရသည်။ သို့ရာတွင် ထိုအချိန်ထိ ပထမ
တန်းတွဲများမှ မောင်းထုတ်ခြင်း မခံခဲ့ရသေး။ သူ၏ ထင်ပေါ်ကျော်စော
မှုကြောင့်ပင်ဖြစ်ကြောင်း သဘောပေါက်မိသည်။ မီးရထားခရီးများတွင်

သူ့အား ပထမတန်း သီးသန့်အခန်းများ စီစဉ်ထားပေးသည်။ သို့ရာတွင် တစ်ယောက်တည်းစီးရသည်က များသည်။

အသားအရောင်ခွဲခြားမှုပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ အရေထူနေပြီ ဖြစ်သော ဘန်ချ်သည် တောင်အာဖရိကနိုင်ငံတွင်း ခရီးထွက်ရာတွင် တတ်နိုင်သမျှ အမည်းများသာ သတ်မှတ်ထားသော အိမ်များ၊ အခန်းများ၌ သာ နေလေ့ရှိသည်။ လူမည်းမိတ်ဆွေများ၊ သူ့အပေါ် ခင်မင်ပြီး အယူ မသည်းသည့် လူဖြူများနှင့် သွားလာသည်။ အားလပ်ချိန်ပင် မထားတော့ဘဲ နေ့ခင်းတွင် ရုံးသွားဆွေးနွေးပွဲ အစည်းအဝေးပွဲများ တက်သည်။ ညနက်မှ မှတ်စုများ ရေးသားမှတ်တမ်းပြုသည်။ ကျောင်းများ၊ အလုပ် သမားအဖွဲ့များ၊ အကျဉ်းထောင်များကိုလည်း လည်ပတ်ခဲ့သည်။

အာဖရိကစစ်မြစ်ရှိ အမေရိကန်သား လူမည်း ဘန်ချ်အား တောင်အာဖရိကနွယ်ဖွား တိုင်းရင်းသားများက တလေးတစား ဆက်ဆံ ကြသည်။ လူဖြူများ ကြီးစိုးချယ်လှယ်သော အသိုင်းအဝိုင်းတွင် ထိုးဖောက်ရပ်တည်နိုင်ခြင်းကို အံ့ဩချီးမွမ်းကြသည်။ အမေရိကန်လူမည်း အဆိုတော်များ၊ အားကစားထူးချွန်သူများကိုလည်း သိကြ၊ ဂုဏ်ယူကြ သည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များကား လက်ငှေ့ချန်ပီယံ ဂျိုး လူဝီစ်၊ တာတိုအပြေး ချန်ပီယံ ဂျက်ဆီ အိုဝင်စ်၊ ဂီတပညာရှင် ချူစ် အဲလင်းတင်၊ အဆိုကျော် ပေါလ် ရိုဘ်ဆင်တို့ ဖြစ်ကြသည်။ ထိုလူမည်းများတွင် ဂျိုး လူဝီစ်နှင့် ပေါလ်တို့အား လူသိအများဆုံး ဖြစ်ကြသည်။

ဘန်ချ်သည် တောင်အာဖရိကတွင် တရားဟောခြင်းကို အတတ် နိုင်ဆုံးရှောင်သည်။ သို့ရာတွင် စိတ်ဓာတ်ကျ၍ သိမ်ငယ်နေသော တောင် အာဖရိက လူမည်းတိုင်းရင်းသားများအား တတ်နိုင်သမျှ မြင့်တင်အားပေး ခဲ့သည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင် တာဝန်ကြီးရာထူးများဖြစ်သော တရားသူကြီးများ၊ အစိုးရဝန်ထမ်းများ၊ ပညာရှင်များ၊ အနုပညာရှင်များ ထဲတွင် လူမည်းများ နိုင်နိုင်နင်းနင်း တာဝန်ယူ၍ အများပြည်သူတို့၏ လေးစားမှုကို ခံရသည့် သာဓကကို ပြောပြရသည်။

တောင်အာဖရိကလူမည်းလူငယ်များသည် မိမိတို့၏ မျိုးရိုးဇာတိ

နှင့် ယဉ်ကျေးမှုကို အထင်မကြီးဘဲ လူမည်းဖြစ်ခြင်းကိုပင် အရှက်ကြီး ရှက်ကြပြီး လူဖြူများ၏ ထုံးစံများ၊ အဆင့်အတန်းများကို အားကျအတုခိုး ကြသည်။

ဘန့်ချ်၏ ပညာရေးထောက်ပံ့မှု အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန် ချမှတ်ထားသော စီမံကိန်းအရ သုတေသနလေ့လာရန် ဘာသာရပ်မှာ “ဥရောပသား မဟုတ်သော တောင်အာဖရိကနိုင်ငံသားများအပေါ် တောင် အာဖရိကအစိုးရက ချမှတ်ကျင့်သုံးသော အစိုးရမူဝါဒများ၏ အကျိုးသက် ရောက်မှုများ” ဖြစ်သည်။

ဘန့်ချ်သည် တိုတောင်းသော ကာလအတွင်း တောင်အာဖရိက နိုင်ငံတွင် လူတန်းစားအလွှာအသီးသီးမှ လူများနှင့် တွေ့ဆုံ၍ ဆွေးနွေး ခဲ့သည့် အကြောင်းအရာ ဘာသာရပ် ရှုထောင့်အထွေထွေ၊ ပတ်ဝန်းကျင် အနေအထား၊ ပွဲလမ်းသဘင်များ၊ လူမှုရေးဓလေ့ထုံးစံများ၊ ကျောင်းကန် ဘုရားပွဲများ၊ ကျောင်းလူမှုရေး အဆောက်အအုံစသည်များနှင့် ပတ်သက်၍ မှတ်တမ်းတင်ချက်များမှာ အထူးအကွက်စေ၍ စိတ်ဝင်စားဖွယ် ရှိလှသည်။

အသားအရောင် ခွဲခြားမှု ပြင်းထန်လှသော တောင်အာဖရိက နိုင်ငံ၌ပင် ဘန့်ချ်သည် စိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်လောက်သည့် အတွေ့ အကြုံများနှင့် မရင်ဆိုင်ခဲ့ပါ။ သူ့အား ပညာရေးစရိတ် ထောက်ပံ့သော လူမှုရေး သိပ္ပံသုတေသနကောင်စီ (အက်စ်အက်စ်အာရ်စီ) ထံ အောက် ပါအတိုင်း အစီရင်ခံခဲ့သည်။-

“တောင်အာဖရိကနိုင်ငံတွင်းသို့ ဝင်ခွင့်ရရေးသည် အဓိက ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတွင်းသို့ ဝင်ခွင့်ရလျှင်မူ ကျွန်ုပ်ကဲ့သို့သော အမေရိကန် နိဂရိုးတစ်ဦးအဖို့ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော ဆင်ခြင်သုံးသပ် ခွဲခြား ဝေဖန်တတ်သည့် အသိဉာဏ်၊ ဆက်ဆံရေးပရိယာယ်၊ ဟာသခါတ်ရှိခဲ့ လျှင် အလုပ်လုပ်ရသည့် အခက်အခဲ မရှိကြောင်း ကျွန်ုပ် အပြည့်အဝ ယုံကြည်ပါသည်။”

ဤနှစ် ခရစ်စမတ်ပွဲတော်ကိုလည်း အိမ်နှင့်ဝေးလှသော ဒေသ တွင် တစ်ကိုယ်တည်း ဆင်နွှဲခဲ့ရပြန်ချေပြီ။ အိမ်ကို အလွန်ပင် လွမ်းဆွတ်

သတိရမိသည်။ ၁၉၃၈ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့တွင် ဒါဘင်မြို့မှ တစ်ဆင့် တာ့စမန်ပင်လယ်ကူးသင်္ဘောဖြင့် မွန်ဘာဆာသို့ ခရီးဆက်ရသည်။ ပင်ပန်းနွမ်းနယ်လှသော်လည်း သုတေသနကောင်စီသို့ သုံးလပတ် အစီရင်ခံစာကို မှန်မှန်ရေးသားပေးပို့ခဲ့သည်။ မွန်ဘာဆာရောက်သည့်အခါ သင်္ဘောမှဆင်း၍ ကင်ညာနိုင်ငံ နိုင်ရိုးဘီးမြို့သို့ မီးရထားဖြင့် ခရီးဆက်ခဲ့သည်။ လမ်းခရီးတွင် သတင်းထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့မှ လူဖြူအရာရှိ ကပ္ပတိန် နီးလ် စတီးဝပ်နှင့် တွေ့ဆုံရင်းနှီးခဲ့သည်။ ဘန်ချ်၏ လှုပ်ရှားမှုများကို စောင့်ကြည့်ကြမည်ဖြစ်ကြောင်း သူ့အား အာဖရိကမိတ်ဆွေများက ကြိုတင်၍ သတိပေးကြသည်။ ကပ္ပတိန်နှင့် တွေ့သည့်အခါမှ မှန်ကြောင်း သိရသည်။ ဆန်ကျင်မှတစ်ခုမှ မလုပ်ခဲ့သည့် ဘန်ချ်က တုန်လှုပ်ခြင်း မရှိခဲ့ပါ။

နိုင်ရိုးဘီးမြို့တွင် လန်ဒန်၌ ခင်မင်ခဲ့သော လူမည်းခေါင်းဆောင် ကဲန်ယက်တားနှင့် ကီကုယု အဖွဲ့ဝင်များက တခမ်းတနား ကြိုဆိုကြသည်။ အိန္ဒိယလူမျိုး မစ္စတာ အာရ် ပီ ဒတ်စ်နှင့်တည်းခိုသည်။ အိန္ဒိယ ဂျင်မခါ နာကလပ်တွင် အပျော်တမ်း တင်းနစ် ကစားသည်။ တစ်နေ့ကုန် အိန္ဒိယလူမျိုး၊ အာဖရိကလူမျိုးများနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး၊ သုတေသနဆိုင်ရာ သတင်းယူ မှတ်တမ်းပြုစုခဲ့သည်။ အခြေအနေပေးသည့်အခါ ဘုရင်ခံနှင့် ကိုလိုနီအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့မှ အဖွဲ့ဝင် တစ်ဦးဦးနှင့် ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ အဆုံးအားဖြင့် ကားတိုက်မှုများ၊ ဈေးများ၏ ရှုခင်းများပါမကျန် အသေးစိတ် လေ့လာခဲ့သည်။ ရုပ်သေခါတ်ပုံပေါင်း ၁၂,၀၀၀ ခန့်၊ ရုပ်ရှင်ဖလင်ပေပေါင်း ၁၄,၀၀၀ ခန့် ရိုက်ကူးနိုင်ခဲ့သည်။

နိုင်ရိုးဘီးရောက်စဉ် လန်ဒန်၌ ခင်မင်ခဲ့သော မိတ်ဆွေ ပီတာ ကွမ်နန်းဂျ်၏ဖခင် လူမျိုးစုအကြီးအကဲ ကွမ်နန်းဂျ်နေထိုင်ရာမြို့တော်နှင့် ၁၀ မိုင်ကွာ ကီယန်ဘူမြို့သို့ သွားလယ်ခဲ့သည်။ သူ့အား ဂုဏ်ပြုဧည့်ခံသည့် အနေဖြင့် သိုးတစ်ကောင်သတ်၍ စားသောက်ပွဲ ကျင်းပပေးသည်။ သူ့အား ကာရီယိုကီဟု နာမည်ဖြင့် ချီးမြှင့်ခေါ်တွင်စေသည်။ သေရွာက ပြန်လာသူဟု တိုက်ရိုက်အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ ဆိုလိုရင်းသဘောမှာ ဘိုးစဉ်

ဘောင်ဆက်များ လက်ထက်တွင် အာဖရိကနိုင်ငံမှ ကျွန်အဖြစ် ဖမ်းဆီး
ခေါ်ဆောင်ခြင်းခံခဲ့ရပြီး ယခုအချိန်တွင် လွတ်လပ်သူအဖြစ် ဇာတိမွေးရပ်
နိုင်ငံသို့ ပြန်လာသူဟူ၍ အဓိပ္ပါယ်ဖြစ်သည်။ အကြီးအကဲက သူ့အား
ကိုယ်ရေးတပည့်တစ်ဦး၊ ထမင်းချက်တစ်ဦးပေးထားသည်။

ဘန်ချ်သည် ၁၉၃၈ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလလယ်တွင် တောနက်
ခရီးလှည့်ရန် ပြန်ရောက်လာသည်။ ယခုတစ်ခေါက်တွင် ကီယန်ဘူအကြီး
အကဲ ကွမ်နန်းဂျီအား အာဖရိက-အမေရိကန်နာမည်ကြီးအဆိုကျော် ရို.ဘ်
ဆင်၊ ဂျိုဇက်ဖင်း တေလာ၊ ဖက် ဝေါလာ၊ ဘင်နီ ဝတ်ဒ်မင်းတို့၏ ဓါတ်
ပြားများ လက်ဆောင်ပေးခဲ့သည်။

ခရီးရှည်ထွက်ရန်အတွက် ဖိုဒ်ကားတစ်စီးကို စတာလင်ပေါင်
၄၀ ဖြင့် ဝယ်ခဲ့သည်။ ကားမှာ တလမ်းလုံး ဒုက္ခပေးသည်။ ဒရိုင်ဘာ
အိုဘီ ဒီယာအမည်ရှိ ယာဉ်မောင်းတစ်ဦးနှင့် ဝီလျံအမည်ရှိ ထမင်းချက်
တို့ကို ငှားခဲ့သည်။ တောလမ်းဖြစ်၍ ကြမ်းတမ်းလှသည်။ တောလည်
ခရီးမထွက်ဖူး၍ ကြောက်စိတ်မွန်နေသည်။ မောင်တစ်ရွာ၊ မယ်တစ်မြို့
ဇာတ်လမ်းတွင် ဘန်ချ်က အာဖရိကတွင် ဆဖာရီတောလည်ခရီးထွက်နေ
ချိန်၌ ဇနီး ရုသ်မှာ ဝေါရှင်တင်တွင် မိခင်အိမ်တွင် နေထိုင်ရသည်။ စာပြ
သည့်အလုပ်၊ ကလေးထိန်းသည့် အလုပ်နှစ်ခုကို ဆက်လုပ်ရရှာသည်။
ဥရောပခရီးမှ အမေရိကသို့ ပြန်ရောက်သည့်အခါတွင် သူတို့၏နေအိမ်
ကို အိမ်ငှားများက ဖျက်ဆီးသဖြင့် ပျက်စီးနေသည်ကို တွေ့ရသည်။
ကလေးများ ကြက်ညှာချောင်းဆိုးရောဂါ ရလာသဖြင့် ဆေးကုရသေး
သည်။ ရုသ်၏ ငါးနှစ်တာ အိမ်ထောင်ရေးသက်တမ်းတွင် ဘန်ချ်အိမ်
တွင် မရှိသည့်အချိန်မှာ ထက်ဝက်မျှပင် ကျော်ချေသည်။

“ရှင်ကတော့ အာဖရိကမှာ ဇိမ်ကျနေတယ်ပေါ့၊ ကျမမှာတော့
တစ်ချိန်လုံး စိတ်ညစ်နေရတယ်လေ။ အဖေမရှိဘဲ ကလေးတွေကို ကြီး
ပြင်းအောင် ကျွေးမွေးပညာပေးရတဲ့အ လုပ်ဟာ အတော်ခက်တာပဲ။ ဒီ
အထဲမှာ ကိုယ့်ဟာကိုယ် သီးခြားမနေရဘဲ သူများတွေနဲ့ ပေါင်းနေရတဲ့
ဒုက္ခဟာ ပိုပြီးခဲနေရတယ်။ နောက်နှစ် သုတေသနတာဝန်ပြီးလို့ ဟောင်း

ဝါဒတက္ကသိုလ်ကို ပြန်ရောက်ရင်လည်း အရှုပ်တော်ပုံတွေနဲ့ ရင်ဆိုင်ရလိမ့်မယ်” ဟု ရသံက ညည်းညည်းညာညာ စာရေးခဲ့သည်။

ဘန့်ချ်ကလည်း သူ၏ တောလယ်ခရီး မသက်သာကြောင်း ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၅ ရက်နေ့စာတွင် ချေပထားသည်။-

“ငါလည်း ခရီးရှည်ထွက်ဖို့အတွက် အခက်အခဲတွေနဲ့ တွေ့နေရလို့ စိတ်ဓါတ်ကျနေရတဲ့အထဲ မင်းရဲ့စာရလို့ ပိုဆိုးသွားတယ်။ အချိန်နဲ့အမျှ စားကောင်းခြင်း မစားရ၊ အိပ်ကောင်းခြင်း မအိပ်ရနဲ့ ပင်ပန်းလှတယ်။ မှတ်ခြင်ယင်တွေကိုလည်း တဖတ်ဖတ် ရိုက်နေရတယ်။ စားတဲ့အစားတိုင်း၊ သောက်တဲ့ရေတိုင်း သန့်မှသန့်ပါ့မလားလို့ စိုးရိမ်နေရတယ်။ ငှက်ဖျား မဝင်အောင် ကွီနိုင်လည်း အမြဲသောက်ရတယ်။ နေ့ပူလို့ညချမ်း၊ ပြင်းထန်တဲ့ရာသီဒဏ်လည်း ခံနေရတယ်။ ပစ္စည်းတွေလည်း ထုတ်လိုက်သိမ်းလိုက်၊ နေ့ရောညပါ မှတ်စုတွေရေးလိုက်နဲ့ အချိန်ကုန်ရတယ်။ ငါစီးတဲ့ ဖို့ဒ်ကားလည်း လမ်းကဆိုးဆိုးနဲ့ ဘယ်တော့ပျက်မလဲလို့ ရင်တမမပဲ။ လက်ထဲမှာ ငွေလည်း နည်းနည်းပဲ ကျန်တော့တယ်” ဟု ဘန့်ချ်က ချစ်ဇနီးထံ အပြန်အလှန် ညည်းစာပို့လိုက်သည်။

ဘန့်ချ်သည် ကိစ္စမမြို့မှ ယူဂန်ဒါနိုင်ငံ ကန်ပါလာမြို့တော်သို့ သွားခဲ့သည်။ ဘဂန်ဒါဘုရင် ကဘက မင်းခမ်းမင်းနားဖြင့် ရောက်လာသည်ကို မြင်ခဲ့ရသည်။ ယူဂန်ဒါတွင် ၁၄ ရက်ကြာ ဆွေးနွေးခြင်း၊ လေ့လာခြင်း၊ မှတ်စုရေးခြင်းဖြင့် အချိန်ကုန်လွန်ခဲ့သည်။ ယူဂန်ဒါမှတစ်ဆင့် ဘဲလ်ဂျီယံ၊ ကွန်ဂိုနိုင်ငံသို့ ခရီးဆက်ခဲ့ပြန်သည်။ ရာသီဥတုကား ဆိုးဝါးပြင်းထန်လှသည်။ ညပိုင်းတွင် ခြင်္သေ့ဟောက်သံ၊ တဝီဝီနှင့် ပျံသန်းနေသော ခြင်္သေ့များကို စိတ်ပျက်စွာ နားထောင်ရင်း ကားထဲ၌ အချိန်ကုန်လွန်ခဲ့ရသည်။ အီစုရီတောထဲတွင် လူပုလေးများ တွေ့ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဗီတိုရိယာကန်ဘေးရှိ ဗြိတိသျှနယ်မြေဖြစ်သော ဘူကိုဘာမြို့သို့ ပြန်ရောက်လာသည်။ ခရိုင်ဝန်တစ်ဦးက စီစဉ်ပေးသော ဘန်ဂလိုတွင် အမောဖြေပြီးနောက် ယူဂန်ဒါဘုရင်ခံနှင့် တွေ့ဆုံ၍ နေ့လည်စာစားရန် အပြေးအလွှား ကန်ပါလာမြို့တော်သို့ ပြန်ခဲ့ရသည်။ မတ်လ ၂၈ ရက်နေ့တွင်

ကင်ညာနိုင်ငံ၊ နိုင်ရီးဘီးမြို့သို့ ပြန်ရောက်ခဲ့သည်။ တစ်ပတ်ကြာမျှနေပြီး ကွမ်နန်းဂျီနှင့် ဆွေးနွေးချက် မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်။ နှုတ်ဆက်ပွဲတွင် ကွမ်နန်းဂျီက ဘန်ချ်အား အာဖရိကန် လှံနှင့် ဒိုင်းတစ်ခု လက်ဆောင်ပေးခဲ့သည်။

ဘန်ချ်၏ အာဖရိကခရီးစဉ်မှ ရခဲ့သော အတွေ့အကြုံသည် အနာဂတ်ကာလ၌ကုလသမဂ္ဂတာဝန်ထမ်းဆောင်ရာတွင် များစွာအထောက်အကူရခဲ့သည်။ ထို့အပြင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၌ ရင်ဆိုင်ရသော လူမျိုးရေးခွဲခြားမှုပြဿနာကို တသီးတခြား ကွက်ကွက်လေး မမြင်တော့ဘဲ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ လူနည်းစုဖြစ်သော လူမျိုးငယ်များနှင့် ဥရောပတိုက်သား မဟုတ်သူများ ရင်ဆိုင်နေရသော နိုင်ငံတကာအတိုင်းအတာရှိသော ပြဿနာကြီးတစ်ခု၏ အစိတ်အပိုင်းမျှသာ ဖြစ်ပါကလားဟု အမြင်ကျယ်ကျယ်လေးလေးနက်နက် သုံးသပ်နိုင်ခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် ဧပြီလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ဘူတီကိုး ကုန်တင်သင်္ဘော စုတ်စုတ်ချာချာလေးနှင့် စင်္ကာပူသို့ ခရီးဆက်ပြန်သည်။ အာဖရိကဆွေးနွေးကြမ်း၏ ပင်ပန်းနွမ်းနယ်မှုကို သင်္ဘောပေါ်တွင် အနားယူရင်း ပြေစေခဲ့သည်။ ဘာရောဂါမျှ မရခဲ့ခြင်းကို ကျေးဇူးပင် တင်နေရသည်။ မွေးရပ်မြေမှ သီရိဂေဟာသို့ ဦးတည်နေပြီဖြစ်၍ ပျော်နေသည်။ အစာကောင်းကောင်းစားရင်း ရုသ်က ပို့ပေးသော တိုင်း မဂ္ဂဇင်းတစ်ထပ်ကြီးကို တစ်ဝကြီးဖတ်ရင်း ပင်ပေါင်၊ တင်းနစ်ကစားရင်း အပန်းဖြေခဲ့သည်။

“ခရီးသည်တွေဟာ တယ်လဲ ဘဝင်ကိုင်ကြသကိုး၊ ငါ့ကို အထင်သေးအမြင်သေးဆက်ဆံတယ်။ ငါကလည်း သူတို့လိုပဲ ပြန်လုပ်ပြလိုက်တယ်။ ထမင်းစားဆောင်၊ စားပွဲတစ်ခုမှာ ငါ့ကို တစ်ယောက်ထဲနေရာချတယ်။ ငါ့ရဲ့ ထမင်းစားဖော်ဟာ ဂျာဗားကျွန်းသား ကပြားတစ်ယောက်ဖြစ်တယ်” ဟု ဘန်ချ်က ရုသ်အား ရေးခဲ့သည်။

ဘန်ချ်အား တွေ့ခါစအချိန်တွင် အသားမည်းလူမျိုးတစ်ယောက် အဖြစ် ခတ်ဖယ်ဖယ်လုပ်သော်လည်း တဖြည်းဖြည်း အနေကြာသောအခါ ဘန်ချ်၏ ကိုယ်ဟန်အမူအရာ၊ ရင့်ကျက်တည်ငြိမ်မှု၊ ထက်မြက်သောဉာဏ်

စွမ်းညာဏ်စ ပညာအရည်အသွေးနှင့် ကျယ်ပြန့်သော အတွေ့အကြုံများကြောင့် မလေးစားဘဲ မနေနိုင်အောင် ဖြစ်လာကြသည်ချည်းဖြစ်သည်။

သူသည် ဒတ်ချ်တရားသူကြီးတစ်ဦးနှင့် ဒတ်ချ်ကိုလိုနီအုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ကို ညလုံးပေါက်နီးပါး စကားလက်ဆုံကျခဲ့သည်။ အင်္ဂလိပ်လူမျိုး ခရီးသည်များနှင့်လည်း အလားတူ စကားပြောနိုင်ခဲ့သည်။ ထိုခရီးစဉ်အတွင်း အရှေ့အာဖရိကတိုက်နှင့် စပ်လျဉ်းသည့်မှတ်စုကို အပြီးသတ်ခဲ့သည်။

အာဖရိက-စင်္ကာပူ ရေကြောင်းခရီးမှာ ၁၂ ရက်ကြာခဲ့သည်။ ဤကာလအတွင်း ဘန်ချ်သည် သူ၏ မိသားစုရေးရာ ကိစ္စကို အချိန်ယူစဉ်းစားနိုင်ခဲ့သည်။ သူ့ကို ဟာပိုင်အိဉ် လာတွေ့ရန် ရုသ်အား စာရေး၍ ခေါ်သေးသည်။ ရုသ်က မိန်းမသား အိမ်ရှင်မပီပီ ကလေးများနှင့် ကသီလင်တဖြစ်မည်စိုး၍တစ်ကြောင်း၊ စရိတ်ပိုကုန်မည်ကို နှမြော၍တစ်ကြောင်း ငြင်းခဲ့သည်။

“ငါဟာ အိမ်ထောင်ဦးစီး ခင်ပွန်းသည်တစ်ယောက်အနေနဲ့ တာဝန်မကျေခဲ့တာတွေကို တစ်ယောက်ထဲ ခွဲနေရမှ ပိုသိလာခဲ့တယ်။ စိတ်တိုတာတွေ၊ ခေါင်းမာတာတွေ၊ တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်တာ၊ ဒေါသကြီးတာတွေဟာ တကယ်စဉ်းစားကြည့်ရင် မကျော်လွှားနိုင်လောက်အောင် ကြီးမားတဲ့ ပြဿနာတွေ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒီနှစ် အိမ်ပြန်ရောက်ရင် ဒါတွေ မဖြစ်ဖို့ စနစ်တကျ အစီအစဉ်ချထားတယ်။ ကုန်လွန်ခဲ့တဲ့ အတိတ်ကာလ တုန်းက ငါဟာ ခင်ပွန်းကောင်းတစ်ယောက် မဖြစ်ခဲ့ပေမယ့် အနာဂတ်ကာလများမှာ ဖြစ်အောင်ကြိုးစားပါမယ်။ မဖြစ်ခဲ့ရင်တော့ ငါဟာ အထိန်းအကွပ်မရှိတဲ့လူ၊ စိတ်ခါတ်ကြံ့ခိုင်မှု မရှိတဲ့လူလို့ ပြောပါတော့။ ငါ့မှာ ကောင်းတဲ့အချင်းအရာ ဘာရှိတယ်၊ မကောင်းတဲ့အကျင့် ဘာတွေရှိတယ် ဆိုတာ ဒီနှစ်အတွင်း ကောင်းကောင်း ဝေဖန်သုံးသပ်ပြီးပါပြီ ရုသ်ရယ်” ဤသို့လျှင် ဘန်ချ်က ရုသ်အား အမျက်ဖြေစာဖြင့် ကတိပြုခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် မေလ ၁ ရက်နေ့တွင် စင်္ကာပူသို့ ဆိုက်ရောက်လာခဲ့သည်။ စင်္ကာပူမြို့တစ်ဝိုက်နှင့် ဂျဟိုးမြို့သို့ လည်ပတ်ခဲ့သည်။ မေ

လ ၈ ရက်နေ့တွင် ဘက်တေးဗီးယားသို့ ရောက်ပြီး ကျောင်းများ၊ ကိုလိုနီအုပ်ချုပ်ရေးဗဟိုရုံးများသို့ သွားရောက် လေ့လာခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဆိုရာဘိုင်ယာ၊ ဗာလီ၊ ဂျော့ခ်ဂျာကာတာ စသည့်မြို့များသို့လည်း သွားခဲ့သည်။ ဒတ်ချ်ကိုလိုနီအုပ်ချုပ်ရေးစနစ်၏ လူမျိုးခွဲခြားရေးဝါဒ ပျော့ပြောင်းမှုကို အာရုံပြုမိသည်။ “အရှေ့အာဖရိကတိုက်တွင် ပြင်းထန်သော လူမျိုးရေးခွဲခြားမှုစနစ်အား ကိုယ်တွေ့ကြုံခဲ့ရပြီးနောက် ဒတ်ချ်ကိုလိုနီစနစ်လက်အောက်တွင် ကျောင်းစာသင်ခန်းတစ်ခုထဲတွင် လူမျိုးပေါင်းစုံ ရောနှောစာသင်နေသည့် မြင်ကွင်းကို စိတ်ဝင်စားမိသည်” ဟု သူမှတ်ချက်ပြုထားသည်။

မေလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် တီစဒိန်း ပင်လယ်ကူးသင်္ဘောစီးနင်းကာ မကားဆား၊ ဘာလိမ် ပါပွန်၊ မနီလာမြို့များမှတစ်ဆင့် ဟောင်ကောင်သို့ ရောက်သွားခဲ့သည်။

ဟောင်ကောင်မြင်ကွင်းကိုလည်း ဘန်ချီက လေ့လာခဲ့သည်။ လမ်းဘေးတွင် အိပ်နေကြသည့် ထောင်ပေါင်းများစွာသော တရုတ်များ၊ ရာပေါင်းများစွာသော မိန်းမနှင့် ကလေးသူတောင်းစားများကို မျက်စိထဲမှ မထွက်ခဲ့။ စစ်ရိပ်စစ်ငွေများလည်း တိမ်တောင်သဖွယ် တလိပ်လိပ်တက်လျက်ရှိသည်။ ဂျပန်၏ သိမ်းပိုက်အုပ်စိုးမှုအောက်တွင် ကျရောက်ခဲ့ကာ တရုတ်ပြည် ကန်တုံမြို့သို့ သွားရောက်လေ့လာလိုစိတ် ပြင်းပြလှသော်လည်း ဘေးအန္တရာယ် ကြီးလွန်းသဖြင့် လက်လျှော့လိုက်သည်။ မကြာမီကပင် ဂျပန်စစ်လေယာဉ်များက မီးရထားတစ်စင်းကို ဗုံးကြဲရာ လူစီးတွဲသုံးတွဲ တိုက်ရိုက်ထိမှန်ပြီး ခရီးသည်များစွာ သေကျေပျက်စီးခဲ့သည်။ တစ်နှစ်တာမျှ ကြာခဲ့ပြီးဖြစ်သော ခရီးကို သူအတိတ်မှာ ထားခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ “နောင် ဘယ်တော့မှ မခွဲဘဲ နေကြပါစို့” ဟု ဘန်ချီက ရေးနေကျအတိုင်း စာကို အဆုံးသတ်ထားသည်။

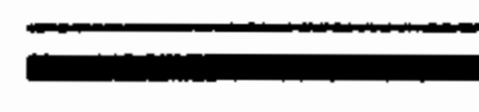
ဘန်ချီသည် ဟောင်ကောင်မှ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ အဲမ်းပရက်စ် အော့ဖ် အေးရှား ပင်လယ်ကူးခရီးသည်တင် ဇိမ်ခံသင်္ဘောဖြင့် ပြန်ရန် စီစဉ်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် လက်မှတ်ကုန်သွားသဖြင့် ရှာန်ဟော့စ်

သင်္ဘောဖြင့် ပြန်ရသည်။ ရန်စီမြစ်ကြောတစ်လျှောက် ဆန်တက်၍ ရှန်
ဟိုင်းမြို့သို့ သွားခဲ့သည်။ ရှန်ဟိုင်းဆိပ်ကမ်းတွင် စစ်သင်္ဘောများဖြင့်
ပြည့်ကျပ်နေသည်ကို တွေ့ခဲ့ရသည်။

ရှာန်ဟော့စ် သည် ဆန်ဖရန်စစ္စကိုမြို့တော်သို့ ဇူလိုင်လ ၇ ရက်
နေ့တွင် ဆိုက်ကပ်သည်။ အမေရိကန်မြေပေါ်တွင် ခြေချသည်နှင့် ပထမ
ဆုံးဖတ်ရသော ဆန်ဖရန်စစ္စကို ခရော်နီကယ်လ် သတင်းစာ၏ မျက်နှာဖုံး
စာမျက်နှာတွင် မစ္စစ္စပီပြည်နယ်၌ နိဂရိုးတစ်ယောက်အား လူဖြူများက
ဥပဒေကို မျက်ကွယ်ပြု၍ သတ်သည့်သတင်းကို ဖော်ပြထားသည်။

သုံးရက်အကြာ လော့စ် အဲန်ဂျလိစ်မြို့တွင် ဘန်ချ်အား ရုသ်နှင့်
သမီးနှစ်ယောက်က ကြိုဆိုနေကြသဖြင့် အားတက်ခဲ့သည်။ လော့စ် အဲန်
ဂျလိစ်တွင် ရက်သတ္တပတ် အတန်ကြာအောင် နေထိုင်ရင်း ဆွေမျိုးမိတ်
သင်္ဂဟများထံ လည်ပတ်ရင်း အချိန်ကုန်စေခဲ့ကြသည်။ ဒေါ်လေး အက်
သာလ်နှင့်နဲလ်တို့အား သူတို့ငယ်စဉ်က နေထိုင်ခဲ့သော အိမ်ဟောင်းတွင်
သွားတွေ့သည်။ ဂျန်ဆင်မျိုးနွယ်ဆက်၏ ဂုဏ်ယူဝင့်ကြွားလေးစားထိုက်
သော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးအား မျိုးဆက်ငယ်များက အကျွမ်းတဝင်ဆက်ဆံလေ့လာ
ခင်မင်ရင်းနှီးခွင့် ရခဲ့သည်။ ယခုတစ်ခေါက်ပြည်တော်ပြန်ခရီး ပြီးနောက်
ထပ်မံခွဲခွာရန်အကြောင်း လောလောဆယ် မပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါ။

ဘန်ချ်သည် ခွဲခွာခဲ့ရသမျှအတိုးချ၍ နောက်ခြောက်နှစ်တိုင်တိုင်
မိသားစုနှင့် မကွဲမကွာ အတူနေလေတော့သည်။

အခန်း (၆)

အမေရိကန် အကျပ်အတည်းတစ်ခု

ဆွီဒင်သခင်ကြီးအတွက် ကျွန်ခံခြင်း

ဘန်ချ်သည် ဥရောပနှင့် အာဖရိကတိုက်သို့ သုတေသနလေ့လာရေးခရီးသွားနေစဉ်အတွင်း သူ၏ မူရင်းအလုပ်ရှင်ဖြစ်သော ဟောင်းဝါဒ်တက္ကသိုလ်က သူ့အား တင်းပြည့်ပါမောက္ခအဖြစ် ရာထူးတိုးမြှင့်ပေးခြင်းခံခဲ့ရရာ လစာရော၊ သိက္ခာပါ များစွာမြင့်မားခဲ့သည်။ တစ်နှစ်ခွဲကာလမျှ ပြင်ပတာဝန်များနှင့် လူးလာဆန်ခပ်လုပ်ပြီးမှ တက္ကသိုလ်ပညာရေးလောက၏သမားရိုးကျလုပ်ငန်းများ ပြန်လည်ဆောင်ရွက်ရသဖြင့် နေသားတကျဖြစ်အောင် အတန်ပင် ကြိုးစားရသည်။ သူ့အား ပါမောက္ခချုပ်ရာထူးကို ပေးသေးသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးတာဝန်များနှင့် ဝန်ပိမခံလိုသဖြင့် ငြင်းခဲ့သည်။ စာပို့ချရင်း၊ သူဝါသနာပါသော စာတမ်းရေးရင်း၊ သုတေသနလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရင်း ခေါင်းရှင်းရှင်းဖြင့် လွတ်လွတ်လပ်လပ်နေလိုသည့် ဘဝကို ရွေးချယ်ခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် တောင်အာဖရိကနိုင်ငံရှိ ဥရောပသားမဟုတ်သည့် လူမျိုးစုများအကြောင်းကို အမြန်ဆုံး စာတမ်းတစ်စောင်ရေးရန် ရည်ရွယ်ထားသည်။ ဤသုတေသနလုပ်ငန်းအတွက် အဲနစ်ဖီဖီး ထောက်ပံ့ငွေဒေါ်လာ ၅၀၀ ကို ၁၉၃၉ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ချီးမြှင့်ခြင်းကိုလည်း အသာတကြည် လက်ခံလိုက်သည်။

တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ဘန်ချ်အပါအဝင် လူမည်းပညာရှင်များ၊ တက္ကသိုလ်ဆရာများသည် ဆွီဒင်လူမျိုး ဘောဂဗေဒပညာရှင် ဝွန်းနာ

မာဒယ်လ်နှင့်အတူ အချိန်ပိုင်းသုတေသနလုပ်ငန်းကို စတင်လုပ်ဆောင်
နေကြသည်။ နယူးယောက်ရှိ ကားနဂျီ ကော်ပိုရေးရှင်းက အမေရိကန်
ပြည်ထောင်စုရှိ နီဂရိုးများအကြောင်း လူမှုရေးရှုထောင့်မှ လေ့လာချက်
စီမံကိန်းကြီးတစ်ခုကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်သုတေသနပြုရန်အတွက် ဝန်းနာ
မာဒယ်လ်အား စီမံကိန်းဒါရိုက်တာအဖြစ် ခန့်ထားတာဝန်ပေးခဲ့သည်။ ထို
သုတေသနစာတမ်းကို ၁၉၄၄ ခုနှစ်တွင် ပြုစုပြီးစီးခဲ့၍ မှတ်တမ်းဝင်စာအုပ်
ထုတ်ဖြစ်သည်။ စာအုပ်အမည်မှာ -

အမေရိကန် အကျပ်အတည်း တစ်ခု - နီဂရိုးပြဿနာနှင့်
ခေတ်သစ် ဒီမိုကရေစီ ဖြစ်သည်။

ဘန့်ချ်သည် တက္ကသိုလ်စာပြသည့်အလုပ်၊ ရေးလက်စ တောင်
အာဖရိက သုတေသနစာတမ်းနှင့် ကားနဂျီ၏ လေ့လာချက် အလုပ်များ
အကြား ဝက်ပါလည်နေရှာသည်။

ဘန့်ချ်သည် တောင်အာဖရိကသုတေသနလေ့လာရေးစာတမ်းကို
၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် အောက်တိုဘာလခန့်မှ စတင်ရေးနိုင်သည်။ ရေး၍ အရှိန်
မရမီ ရပ်သွားရပြန်သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြန့်လာချိန်တွင် အခြား
အရေးကြီးသော တာဝန်များ ပိလာသဖြင့် ရပ်ဆိုင်းထားရပြန်သည်။ ထို
ကာလအတွင်း ဆောင်ရွက်ရသော မဟာဗျူဟာအဖွဲ့ရုံးလုပ်ငန်း၊ နိုင်ငံခြား
ရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် စစ်ကြီးအပြီး ဖွဲ့စည်းလာသော ကုလသမဂ္ဂ လုပ်ငန်း
တာဝန်များအတွက် သူ၏ လေ့လာချက်များသည် လွန်စွာ အသုံးဝင်
အထောက်အကူပြုခဲ့သည်။

ဘန့်ချ်အား မာဒယ်လ်၏ သုတေသနလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်
ဟောင်းဝါဒတက္ကသိုလ် အာဏာပိုင်များက ခွင့်ပြုချက် ပေးခဲ့သော်လည်း
သူကိုယ်တိုင်က လက်ခံရန်ကိစ္စကို မတင်မကျဖြစ်နေခဲ့သည်။ လူမှုရေးသိပ္ပံ
သုတေသနအဖွဲ့မှ ကျွမ်းကျင်သူ ပညာရှင် ဒေါ်နာလ် ယမ်းကလည်း
သူ့အား မာဒယ်လ်၏ စီမံကိန်းကို လက်ခံရန် တိုက်တွန်းသည်။ ယမ်း
သည် ဘန့်ချ်အား အာဖရိကသုတေသနဆောင်ရွက်ရန် ငွေကြေးထောက်
ပံ့ခဲ့သူဖြစ်သည်။

ယမ်းကိုယ်တိုင် မာဒယ်လ်အား ဘန်ချ်၊ ပါမောက္ခ ဟာ့စ်ကိုဗစ် တို့နှင့် မိတ်ဆက်ပေးသည်။ ထို့နောက် သူတို့အားလုံး နယူးယောက်ရှိ လူမည်းများနေထိုင်ရာ ဟာလင်ရပ်ရှိ ညဖျော်ဖြေပွဲများသို့ သွားရောက် လေ့လာခဲ့သည်။ မာဒယ်လ်နှင့် ပါမောက္ခ ဟာ့စ်ကိုဗစ်တို့ သက်ကြီးပညာရှင် နှစ်ဦးသည် ဟာလင် ကချေသည်များ၏ မြူးမြူးကြွကြွအကများကို လုံးဝ အာရုံမဝင်စားဘဲ လူမျိုးရေးပြဿနာများကို စိတ်ဝင်တစား ဆွေးနွေးကြ ခြင်းကို ဘန်ချ်က ကြည့်၍ ပြုံးမိသည်။

ဘန်ချ်စိတ်ထဲတွင် မတင်မကျဖြစ်ရခြင်းမှာ အကြောင်းရှိသည်။ သူလေ့လာခဲ့သော တောင်အာဖရိက သုတေသနစာတမ်းများကို သွေး မအေးမီ အပြီးရေးချင်သည်။ ဟောင်းဝါဒ်တက္ကသိုလ်နှင့် ကင်းကွာရသည့် ကာလရှည်ကြာလွန်းသဖြင့် အာဏာပိုင်များအပေါ် အားတုံ့အားနာဖြစ်နေ သည်။

သူမရှိသဖြင့် သူတာဝန်ယူထားသော ဘာသာရပ်ပညာမဟာဌာန တွင် အကြီးအကျယ် ခါးပြတ်ထိခိုက်ကြောင်း သူခံစားမိသည်။ ထို့အပြင် မာဒယ်လ်ဆောင်ရွက်မည့် နီဂရိုးမျိုးနွယ်စု၏ပြဿနာသည် သူ၏ ဗီအေရုံ ဝင်ထားသော ဘာသာရပ်ဖြစ်သည်။ သူကိုယ်တိုင်ပင် သုတေသနပြုရန် ရှေးမဆွကပင် စိတ်ကူးရှိခဲ့သည်။ အချိန်မရှိ၍တစ်ကြောင်း၊ ငွေထောက်ပံ့ မည့်အဖွဲ့ မရှိ၍တစ်ကြောင်း အကောင်အထည်မဖော်နိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ မာဒယ်လ်၏လုပ်ငန်းများကို ၁၉၃၈ ခုနှစ်တွင် စခဲ့ပြီး ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် စက်တင်ဘာလတွင် ပြီးမည်ဟု ခန့်မှန်းထားသည်။ လုပ်ငန်းပမာဏမှာ ကြီးမား ကျယ်ပြန့်နက်ရှိုင်းသဖြင့် ပြီးနိုင်ပါ့မလားဟု သူသံသယရှိခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် သုတေသနပြုရမည့်ဘာသာရပ်သည် ဘန်ချ်၏သည်းခြေကြိုက် ဖြစ်သဖြင့် ဆွဲဆောင်မှုအား ကြီးမားလှသည်။ ၁၉၃၉ ခုနှစ် ဇွန်လတွင် သူသည် မာဒယ်လ်၏လုပ်ငန်းတွင် လုံးလုံးလျားလျား စိတ်ရောက်ပါ လှုပ်ရှားနေသည်ကို တွေ့ခဲ့သည်။ မာဒယ်လ်၏စီမံကိန်းအဖွဲ့ကို ထိပ်တန်း ပညာရှင် ခြောက်ဦးက ဦးဆောင်ကြီးကြပ်သည်။ ကျွမ်းကျင်သူပညာရှင် ၅၀၊ လက်ထောက် ၃၆ ဦး၊ သီးခြား အထောက်အကူပြုပညာရှင် ၃၁ ဦး

ပါဝင် လှုပ်ရှားခဲ့သည်။ ထိုကာလအတွင်း စာမျက်နှာ ၁၅,၀၀၀ ခန့်ရှိ ပင်တိုင်ရေးစာတမ်း ၄၄ စောင် ပြုစုနိုင်ခဲ့သည်။ ကွင်းဆင်းလေ့လာချက် များ၊ ရာပေါင်းများစွာသော တွေ့ဆုံဆွေးနွေးချက် မှတ်တမ်းများအပေါ် မှီး၍ ပြုစုထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

ဘန့်ချ်သည် ထိပ်တန်းပညာရှင် ခြောက်ဦးတွင် တစ်ဦးအပါအဝင် ဖြစ်ပြီး စီမံကိန်းဒါရိုက်တာ မာဒယ်လ်နှင့် အနီးကပ်ဆုံး၊ အရင်းနှီးဆုံး ဆက် ဆံရသူဖြစ်သည်။ ဘန့်ချ်ကိုယ်တိုင် စာတမ်း လေးစောင် ပြုစုတင်ပြခဲ့သည်။ ထိုစာတမ်းများအနက် အဓိကအကျဆုံးစာတမ်းကို ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် ဩဂုတ် လခန့်တွင်မှ ပြီးခဲ့သည်။ စာတမ်းခေါင်းစဉ်မှာ “ နီဂရိုးများ၏ နိုင်ငံရေး အဆင့်အတန်း ” ဖြစ်သည်။ စာမျက်နှာ ၁,၆၆၀ ရှိ၍ အခန်း ၁၉ ခန်း၊ နောက်ဆက်တွဲ သုံးတွဲဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။

မာဒယ်လ်၏ နီဂရိုးရေးရာ သုတေသနပြုချက်သည် အလွန်ပင် ကျယ်ပြန့်ပြည့်စုံသည့် လေ့လာချက်တစ်ခုအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုကြသည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအတွင်း ဖြစ်ပွားနေသော လူမျိုးရေးဆက်ဆံမှု အနေအထားကို နက်ရှိုင်းစွာ လေ့လာသုံးသပ်ထားသည်။ မာဒယ်လ်၏ ရည်ရွယ်ချက်ကား သုတေသနစာတမ်းတစ်စောင် ဖြစ်ရုံမျှ မဟုတ်ဘဲ ပေါ်လစီရေးဆွဲချမှတ်မည့် တာဝန်ခံများအတွက် လမ်းညွှန်ချက်အဖြစ် မှီ ငြမ်းပြုနိုင်မည့်အဆင့်ထိ မှတ်တမ်းဝင်အောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

မာဒယ်လ်၏လက်အောက်တွင် ဘက်စုံရှုထောင့်စုံမှ ကျွမ်းကျင်သူ ပညာရှင်များကို စုစည်းခဲ့သည်။ သူတို့တင်ပြသော စာတမ်းများနှင့်ပတ် သက်၍ အဆုံးအဖြတ်ပေးသူမှာ မာဒယ်လ်သာဖြစ်သည်။ သူ၏ဉာဏ်ကြီး ရှင်အဖွဲ့တွင် ထူးချွန်ထင်ရှားလူသိများသော လူမည်းပညာရှင်အများအပြား ပါဝင်သည်။ ထိုသူတို့ကား စတာလင် ဘရောင်း၊ ဒေါက်ဆီ ဝီလ်ကားဆင်၊ အိုင်လိန်းန် လော့ခ်၊ ကဲနန် ကလပ်ခ်စသည်တို့ဖြစ်သည်။ ဘန့်ချ်သည် ပညာပိုင်းဆိုင်ရာ အနေအထားတွင်သာမက ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ မာဒယ်လ်နှင့် နီးနီးကပ်ကပ် လက်ပွန်းတတီး ဆက်ဆံနိုင်ခဲ့သည်။

ပညာရှင်အဖွဲ့တွင်ပါဝင်သော ကဲနန် ကလပ်ခ်က “ ကျွန်တော်

သည် ဘန်ချ်၊ မာဒယ်လ်နှင့် အခြားဝါရင့်ပညာရှင်များ ဆွေးနွေးကြတာကို နားထောင်ခွင့်ရခဲ့ပါတယ်။ ဘန်ချ်ရဲ့ အတွေးအမြင် ကြည်လင်ပြတ်သားပုံ၊ သူ့ရဲ့သတ္တိ၊ သူ့ရဲ့စွဲလုံ့လဝီရိယနှင့် လူသားများအပေါ် စာနာထောက်ထား ကတ်တဲ့ ကရုဏာတွေကို တလေးတစားဖြစ်မိပါတယ်။ ဘန်ချ်ဟာ လုံးဝ ဟန်မဆောင်တတ်သူ၊ ဟန်မဆောင်နိုင်သူတစ်ဦးဖြစ်ပါတယ်။ သူဟာ သုတေသနလက်ထောက်တွေရဲ့ တင်ပြချက်တွေကို စူးစူးစိုက်စိုက်နားထောင် တယ်။ မာဒယ်လ်ရဲ့ အကြံပြုချက်တွေကို နားထောင်သလိုဘဲ တန်းတူရည် တူထားပြီး ဆက်ဆံလေ့ရှိတယ်။ ပြီးတော့ ဒီအကြံပြုချက်တွေကို ယထာ ဘူတကျကျ အရှိအတိုင်း ချင့်ချိန်သုံးသပ်တယ်။ ဘက်လိုက်တာတွေ၊ နှိမ့် ချတာတွေ လုံးဝ မတွေ့ရပါ” ဟု ဘန်ချ်၏ ပင်ကိုယ်ရေးစွမ်းရည်များကို တလေးတစားပြောခဲ့သည်။

မာဒယ်လ်နှင့် ဘန်ချ်သည် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အပြန်အလှန်လေး စားခင်မင်ကြပြီး စီမံကိန်းကာလအတွင်း သဘောတူတစ်ခါ၊ ငြင်းခုံလျက် တစ်လှည့်ဖြင့် သုတေသနခရီးနှင့်ခဲ့ကြသည်။ ပဓာနကျသော အကြောင်း အရာများတွင် အယူအဆ မတူကြချေ။ မာဒယ်လ်သည် မာဒ်စ်ဝါဒကို အကြွင်းမဲ့ တရားသေဝါဒဟု ယူဆသည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင် ဖြစ်ပေါ်နေသော လူမျိုးရေးခွဲခြားမှုပြဿနာပြေလည်နိုင်ရန် အလုပ်သမား လူတန်းစားတို့ ပေါင်းစည်းညီညွတ်ရေးသာလျှင် အကောင်းဆုံးအခြေခံ ဖြစ်ကြောင်း၊ အမေရိကန်လူမည်းများ၏ အနာဂတ်မျှော်လင့်ချက်သည် စီးပွားရေးနှင့် နိုင်ငံရေး ပြောင်းလဲမှုအပေါ် များစွာ တည်နေကြောင်း လက်ခံထားသော ဘန်ချ်၏အယူအဆကို မာဒယ်လ်က သဘောမတူ ဆန့် ကျင်သည်။ လူမျိုးအချင်းချင်း မဟာမိတ်ဖြစ်ရေးသည် လူမှုအခွင့်အရေးကို တောင်းခံတိုက်ပွဲဝင်ရန် ပဓာနကျသော အခြေခံ အကြောင်းတရားဖြစ် ကြောင်း အယူအဆကို မာဒယ်လ်က မဖြစ်နိုင်ဟု သံသယဝင်သည်။

လူဖြူအလုပ်သမား လူတန်းစားတစ်ရပ်လုံးသည်ပင်လျှင် လူမျိုး ရေးခွဲခြားမှုကို ရှေ့တန်းတင်ထားသော အမာခံအုပ်စုဖြစ်သည်ဟု မာဒယ်လ် ကဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် လူမည်းများအနေနှင့် အခြေခံအကျဆုံးဖြစ်သော

အမေရိကန်ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေပါ လွတ်လပ်မှု၊ ညီမျှမှုနှင့် စည်းလုံးညီညွတ်မှုဟူသည့် မူလအခွင့်အရေးကို လက်ကိုင်ထားရန်၊ အမေရိကန်လူမည်းများအား မဲဆန္ဒပေးပိုင်ခွင့်ကို တိုးချဲ့ပေးရေးအတွက် အမေရိကန်တရားလွတ်တော်ချုပ်နှင့် အမေရိကန်အစိုးရကို ဖိအားပေးရန်တောင်းဆိုခြင်းဖြင့် လုပ်ဆောင်မှ ပြေလည်မည်ဟု မာဒယ်လ်က ယူဆသည်။

မာဒယ်လ်သည် ဘန်ချ်နှင့် နီးနီးကပ်ကပ်နေရင်း ဘန်ချ်၏ စွမ်းရည်အတွေ့အကြုံ၊ အရည်အချင်းများကို သိလာသဖြင့် တလေးတစား ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဘန်ချ်ကိုယ်စားပြုသော အမေရိကန်လူမည်းများ ရင်ဆိုင်နေရသော အတားအဆီးများနှင့် အနာဂတ်အလားအလာကိုလည်း အနီးကပ် သိလာခဲ့သည်။ လူမည်းများ၏ အမူအကျင့်၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်ပတ်သက်၍ ဘန်ချ်၏ သုတေသနဆောင်ရွက်ချက်များကို များစွာ မှီငြမ်းပြုခဲ့ရသည်။

ဘန်ချ်သည် စီမံကိန်းကာလစောစောပိုင်း၌ နယူးယောက်ဌာနချုပ်တွင် မာဒယ်လ်နှင့်အနီးကပ်ရုံးထိုင်သည်။ သုတေသနလုပ်ငန်းအတွက် အချက်အလက်များ ရရှိရန် မကြာခဏ ကွင်းဆင်းကြရသည်။ အောက်ခြေ လုပ်ငန်းများကို ဘန်ချ်၏လက်ထောက် သုံးဦးက ဆောင်ရွက်ကြသည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု တောင်ပိုင်းပြည်နယ်များဖြစ်သော အယ်လ်လာဘားမား၊ ဂျော်ဂျီယာ၊ မြောက်ကယ်ရိုလိုင်းနား၊ တောင်ကယ်ရိုလိုင်းနားများသို့ အလေးပေး လေ့လာကြသည်။

၁၉၃၉ ခု အောက်တိုဘာလတွင် ဘန်ချ်ကိုယ်တိုင် တောင်ပိုင်းပြည်နယ်များသို့ ကိုယ်ပိုင် ဖိဒ်စလွန်းကားဖြင့် ခရီးဆန်ခဲ့သည်။ သူ့နောက်သို့ မာဒယ်လ် မကြာမီ လိုက်လာခဲ့သည်။ ထိုစဉ်အချိန်ကာလများက မြောက်ပိုင်းပြည်နယ်နေ လူမည်းအမေရိကန်တစ်ဦး တောင်ပိုင်းပြည်နယ်သို့ ခရီးထွက်လျှင် အများတကာက စိတ်ဝင်တစားရှိသည်။ စိုးရိမ်မကင်းလည်း ဖြစ်ပုံရသည်။ တောင်ပိုင်းပြည်နယ်များတွင် လူဖြူလူမည်း ခွဲခြားစိတ် ပြင်းထန်သောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ ဘန်ချ် ဘေးမသီရန်မခ အိမ်ပြန်ရောက်စေကြောင်း ဆုတောင်းပေးကြရသည်။ အချို့မိတ်ဆွေများက ဘန်ချ်အား သေနတ်ဆောင်ခိုင်းသည်။

ဘန့်ချ် ဝေါရှင်တင်ပြည်နယ်မှ တောင်ဘက်သို့ ဦးတည်၍ သွားလျှင်ပင် လူဖြူလူမည်း ခွဲခြားသည့် သရုပ်သကန်ကို မကြာမီပင် ရင်ဆိုင်ရတော့သည်။ ရောက်လေရာ နေရာတိုင်း၌ “လူဖြူများသာ” ဟူသည့် သက်မဲ့ဆိုင်းဘုတ်နှင့် ပြေးမလွတ်အောင် တွေ့နေရသည်။ သက်ရှိ လူများနှင့် ဆက်ဆံရာတွင်လည်း ခွဲခြားသည့် သာဓကများနှင့် ရင်ဆိုင်ရသည်။ ဗာဂျီးနီးယားပြည်နယ် ရစ်ချ်မင်မြို့ရှိ လူမျိုးအချင်းချင်း ဆက်ဆံရေးကော်မတီဥက္ကဋ္ဌနှင့် တွေ့ဆုံသည့် ဖြစ်ရပ်လေးနှင့် ပတ်သက်၍-

“သူ (ဥက္ကဋ္ဌ) သည် ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့လှသည်။ မြေညီထပ်သို့ ဆင်းရာတွင် သူနှင့်အတူ ဓါတ်လှေကားစီးခဲ့သည်။ သူ၏ လူဖြူမိတ်ဆွေများရှေ့တွင် ကျွန်ုပ်နှင့် စကားလက်ဆုံကျခဲ့သည်။ လမ်းပေါ်ရောက်သည့်အခါတွင်မူ သူ့မှာ ဣန္ဒြေမရတော့၊ မျက်နှာလည်း နီမြန်းလာသည်။ မကြာမီပင် သူလစ်ပြေးသွားတော့သည်” ဟု ဘန့်ချ်က သူ့ဒိုင်ယာရီတွင် မှတ်တမ်းတို့ခဲ့သည်။

ခရီးတစ်လျှောက် အေးအေးဆေးဆေး ဆောင်ရွက်ရိုး ဆောင်ရွက်စဉ်အတိုင်း တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခြင်း၊ တစ်ဦးချင်း မေးခွန်းပြု၍ အဖြေထုတ်ခြင်း၊ မှတ်စုရေးခြင်းများဖြင့် နေ့ရောညပါ မအားမလပ် အလုပ်လုပ်ခဲ့သည်။ လူမျိုးရေးခွဲခြားမှု ပြင်းထန်လင့်ကစား သူနှင့်တွေ့ရသော လူဖြူများသည် သူ့အား ရည်မွန်စွာ ဆက်ဆံကြသည်။

မာဒယ်လ်သည် ဘန့်ချ်နှင့် ဗာဂျီးနီးယားပြည်နယ် ချာလ်တင်မြို့တွင် ပေါင်းဆုံသည်။ မာဒယ်လ်ရောက်မှ ကသောင်းကနင်းဖြစ်ရတော့သည်။ မာဒယ်လ်သည် အလွန်ပင် နောက်ပြောင်တတ်သည်။ အလုပ်နှင့်လာခြင်းကိုပင် အပျော်ခရီးထွက်သည်ဟု သဘောထားပုံရသည်။ သူ၏ နောက်ပြောင်မှုကြောင့် ဘန့်ချ် ချောက်ကျလုနီး အကြိမ်ပေါင်းများစွာ ရောက်ခဲ့ရသည်။ ကသောကမြော သုတ်ခြေတင်၍ ထွက်ပြေးရပေါင်းလည်း မနည်းတော့။ မာဒယ်လ်သည် ဥရောပတိုက်သား ပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်ရာ လူမျိုးဗီဇအလျောက် မောက်မာသည်။ ရိုးစင်းသည်။ ရွတ်နောက်သည့်ဝါသနာကြီးသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်အနေအထားကို မချင့်ချိန်ဘဲ မဆင်မခြင်ပြုမူသည်။

သူ၏ အမူအကျင့်ကြောင့် ဘန်ချ်နှင့်သူ့အား မည်မျှ အန္တရာယ်ကြီးမားကြောင်း သိပုံမရပါ။

ခရီးစဉ်တစ်လျှောက် မြို့တစ်မြို့ရောက်လျှင် မာဒယ်လ်သည် အကောင်းဆုံးဟော်တယ်ကို ရှာ၍တည်းမည်။ ဘန်ချ်ကမူ သူ၏ လူမည်းအဆက်အသွယ်များက ရှာပေးသော နေရာများတွင် ဖြစ်သလို တည်းခိုရသည်။ စားသောက်ဆိုင်များတွင် ဘီယာသောက်ရာတွင်ဖြစ်စေ၊ အစားစားရာတွင်ဖြစ်စေ၊ မာဒယ်လ်၏မနေတတ်မထိုင်တတ်မှုကြောင့် အမြဲတမ်း ပြဿနာပေါ်ခဲ့သည်။ မာဒယ်လ်သည် စုကားကို ကျယ်လောင်စွာ ပြောတတ်သည်။ လူစုံလျှင် နီဂရိုးပြဿနာများကို ဒိုင်ခံ၍ရှင်းသည်။ ဘန်ချ်ခမြာ မာဒယ်လ်အား ကြိုးစား၍ ထိန်းသော်လည်း မရသည်ကများသည်။

ဘန်ချ်စိုးရိမ်သည့်အတိုင်း မကြာမီ ပြဿနာပေါ်တော့သည်။ ပြဿနာ၏အစကား အက်တ်လဲန်တာမြို့တွင် ဂျော်ဂျီယာ အမျိုးသမီးများကမ္ဘာ အမည်ရှိ သတင်းစာအယ်ဒီတာ မစ္စစ် ဂျေ အီ အဲန်ဒရူးစ်အား မာဒယ်လ် ကိုယ်တိုင် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခန်းပင်ဖြစ်သည်။ ထိုအမျိုးသမီးသည် စိတ်ရောဂါ ရှိကြောင်း ဘန်ချ်နောက်မှ စုံစမ်းသိရှိရသည်။ ထိုအမျိုးသမီးအား မာဒယ်လ်က တွေ့ဆုံဆွေးနွေးချိန်တွင် ဘန်ချ် မရှိချေ။ လူခွဲ၍ အလုပ်ရှိရာသို့ ကိုယ်စီကိုယ်ငှ သွားနေကြသည်။

ဘန်ချ်သည် ထိုညနေတွင် လူမည်း လယ်သမားတစ်ဦးအား တွေ့ဆုံမေးမြန်းရန် မြို့ပြင် ရှစ်မိုင်ခရီးထွက်သွားသည်။ ညနေပြန်ရောက်သည့်အခါ သူတည်းခိုနေသော မြို့ခံလူမည်း ဒေါက်တာ ဘောကာ၏ ကလေးများက ဘန်ချ်အား လေးကြိမ်တိုင်တိုင်ရှာနေကြောင်း ဆီးပြောသည်။ မာဒယ်လ်တော့ ပြဿနာဖြစ်လေပြီလားဟု အကြောင်းသိဖြစ်သော ဘန်ချ်က ခေါင်းနပမ်းများ ကြီးသွားတော့သည်။ မာဒယ်လ်တို့ တည်းခိုသော ဟော်တယ်သို့ ဖုန်းဖြင့်ဆက်ကြည့်ရာ ဟော်တယ်မှထွက်သွားပြီး ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ မာဒယ်လ်ခမြာ အနောက်လွန်၍ ပြဿနာဖြစ်ကာ ကသုတ်ကရက် ထွက်ပြေးသွားလေပြီလောစိုးရိမ်ရပြန်သည်။ ညတွင်းချင်း ၁၁ နာရီခန့်တွင် မာဒယ်လ်တို့ ဘန်ချ်ဆီ ရောက်လာကြ၍ အယ်လ်လာ

ဘားမားသို့ ချက်ချင်း သွားကြရန် ပြောပြောဆိုဆိုပင် ပစ္စည်းသိမ်းကာ ထွက်ကြသည်။

ကားပေါ်ရောက်မှ မာဒယ်လ်၏ဇာတ်လမ်းကို သိလာရသည်။ မာဒယ်လ်သည် မစ္စစ်အဲန်ဒရူးစ်နှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းစဉ် လူဖြူနှင့်လူမည်း ဖို-မ ဆက်ဆံရေးပြဿနာ၊ လူမည်းယောက်ျားများအကြောင်းကို အယ်ဒီတာ အမျိုးသမီးက ပြစ်ပြစ်ခါခါ ရှုတ်ချပြောဆိုကြောင်း၊ မာဒယ်လ်ကလည်း ဝသီအလျောက် မစ္စစ်အဲန်ဒရူးစ်အား ထိခိုက်နစ်နာစေသော စကားများဖြင့် ပြန်လှန်ပြောဆိုရာမှ ပြဿနာကြီးကျယ်သွားခဲ့ကြောင်း မာဒယ်လ်က နောက်ကြောင်းပြန်ခဲ့သည်။ ဘန်ချ်၏ အဖွဲ့ဝင် လူဖြူ လူမှုရေးသိပ္ပံပညာရှင် အာသာ ရေပါ၏ဇနီးက ပြောပြရာ၌ မစ္စစ်အဲန်ဒရူးစ်က သူ့အား မာဒယ်လ်က အသရေဖျက်စော်ကားမှုဖြင့် တရားစွဲကြောင်း၊ အက်တ်လဲန်တာ ရဲအဖွဲ့ကလည်း မာဒယ်လ်အား တွေ့ရာနေရာတွင် ဖမ်းရန်စီစဉ်ထားကြောင်း၊ ဘူတာရုံ၊ ကားဆိပ်များတွင်လည်း စောင့်ကြည့်နေကြကြောင်း သိလာရသည်။

ဘန်ချ်သည် တစ်ညလုံး ကားကို မရပ်မနားမောင်းခဲ့ရာ နံနက် ၄ နာရီခွဲတွင် အယ်လ်လာဘားမားပြည်နယ်သို့ ရောက်ခဲ့သည်။ မာဒယ်လ်သည် ပြဿနာတက်ခဲ့သည့်အဖြစ်ကို မမှတ်သေး။ သူတို့သုံးဦးလုံး အဖြူများသာ တည်းရသည့် ဟော်တယ်သို့ အတူတူ တည်းခိုကြမည်ဟု ဇွတ်တရွတ်ပြောလာပြန်သည်။ ဘန်ချ်နှင့် အတူလိုက်ပါလာသော အာသာ ရေပါသည် စိတ်ပျက်ကြောက်ရွံ့လာသဖြင့် နေမကောင်းဟု အကြောင်းပြကာ လမ်းခွဲခဲ့သည်။ ဘန်ချ်လည်း တစ်ကိုယ်လုံး ကိုက်ခဲပြီး ညာဘက်ခြေထောက်တွင် မခံမရပ်နိုင်အောင် နာကျင်လာသဖြင့် ခရီးတစ်ထောက် နားခဲ့သည်။ အယ်လ်လာဘားမားပြည်နယ် မော့နဂမ်းမရီးမြို့တွင် ဇနီးရုသ်၏ အိမ်ကို ဓါတ်ပုံရိုက်ခဲ့ပြီး ရုသ်၏ ငယ်ပေါင်းမိတ်ဆွေများထံ သွားရောက် နှုတ်ဆက်ခဲ့သည်။ ထိုနောက် နယူးအော်လင်းမြို့သို့ ခရီးဆက်ပြီး ထိုမြို့၌ ဘန်ချ်၏ ခြေထောက်ရောဂါ ကုခဲ့ရသည်။

နယူးအော်လင်းတွင်လည်း အလုပ်များခဲ့ကြသည်။ လူတန်းစား

အလွှာမျိုးစုံကို တွေ့ဆုံမေးမြန်းရာတွင် ပြေပြေလည်လည်ရှိခဲ့သည်။ အကျဉ်း အကျပ်နှင့်လည်း တွေ့ခဲ့ရသည်။ လမ်းခရီး၌ကား သွားနေစဉ် ကားကြို စီးလိုသော လူဖြူအမျိုးသမီးတစ်ဦးအား မာဒယ်လ်က တင်ခေါ်လိုသဖြင့် ဘန်ချ်မှာ ရင်တထိတ်ထိတ်ဖြင့် တင်ခေါ်ခဲ့သည်။ မာဒယ်လ်သည် တောင် ပိုင်းပြည်နယ်များတွင် လူမည်းများအပေါ် လူဖြူများ၏ နိုင်ထက်စီးနင်း ပြုကျင့်မှုများကို ကြိတ်ထားရာမှ ယခုအမျိုးသမီးအား အတိုးချ၍ ပြောပြန် သည်။ မစ္စစ်အဲန်ဒရူးစ်ဇာတ်လမ်းတစ်ခု ပေါ်လေဦးမလား၊ အမျိုးသမီးက ဒေါသဖြင့် ဆင်းလာပြီး နီဂရိုးဒရိုင်ဘာတစ်ဦးနှင့် ကွန်မြူနစ် နိုင်ငံခြား သားတစ်ဦးက သူမအား စော်ကားသည်ဟု အမှူရှာဦးမလားဟု ဘန်ချ် ရင်မနေရသည်။ ကံကောင်းထောက်မသဖြင့် အမျိုးသမီးသည် ဟက်တီးစ် ဘတ်မြို့ရောက်သည့်အခါ အသာတကြည် ဆင်းသွားသဖြင့် ထိုအချိန်မှပင် ဘန်ချ်သက်ပြင်းချနိုင်တော့သည်။ မာဒယ်လ်သည် လမ်း၌ ပို၍ဆိုးလာ သည်။ စကားပြောရာတွင်လည်း ထိန်းသိမ်းစောင့်စည်းမှုမရှိ၊ တာဝန်ကျ အရာရှိများနှင့် စကားပြောရာတွင်လည်း စော်ကားသကဲ့သို့ ကြမ်းတမ်း သော စကားလုံးများ သုံးလာသည်။ ပြဿနာကြီးငယ် မဖြစ်သည်မှာ ကံကောင်းလှသည်။

နိုဝင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် ကွင်းဆင်းလေ့လာသည့်လုပ်ငန်း ကို အဆုံးသတ်ခဲ့သည်။ မာဒယ်လ်သည် နယူးယောက်သို့ လေယာဉ်ခရီး ဖြင့် ပြန်သွားသည်။ ဘန်ချ်သည် တစ်ယောက်တည်း ခြေနာရောက်ရှိလင့် ကစား ကိုယ့်ကားကိုယ်မောင်းကာ အိမ်အရောက် မိုင်တစ်ထောင်ခန့်ပြန်ရ ချေဦးမည်။ နိုဝင်ဘာလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် အိမ်ပြန်ချင်စောဖြင့် အားတင်း ၍ ဘာမင်ဂဲမ်မှ မောင်းခဲ့ရာ ဝေါရှင်တင်နေအိမ်သို့ နံနက် ၂ နာရီ ၃၀ တွင် ရောက်ခဲ့သည်။

ထိန်းရခက်သော မာဒယ်လ်နှင့် မည်မျှပင် အလုပ်လုပ်ရစေကာမူ ဘန်ချ်သည် အိမ်ကိုသာ အမြဲသတိရလျက်ရှိသည်။

“ရှင်ပြောတော့ သုံးပတ်ထဲကြာမယ်ဆို၊ အခုအိမ်ကထွက်သွား တာ ငါးပတ်ထဲရောက်ခဲ့ပြီ။ ကျွန်မတော့ ထာဝရ မုဆိုးမလို ဖြစ်နေပြီ”

ဟု ရသက ဘန်ချ်အား ခန့်ထားသည်။ ရသဘက်ကကြည့်လျှင်လည်း အဆိုးမဆိုသာပေ။ ကျောင်းသား ၅၀ ရှိသော သင်တန်းကို တစ်နေ့ကုန် စာသင်ရသည်။ အိမ်ပြန်ရောက်သောအခါ သမီး နှစ်ယောက်ကို ထိန်းရ သေးသည်။ သူ့ခမ္ဘာ မသက်သာလှသည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်သည်။ ဂျိုးနှင့် ဂျိန်းအဖို့လည်း ဖခင်၏ ထိန်းကျောင်းမှု ကင်းမဲ့ခဲ့သည်။ ပင်ပန်းလွန်း သော မိခင်၏ ဆူပူကြိမ်းမောင်းမှုကိုလည်း ခံနေရသဖြင့် စိတ်သက်သာပုံ မရကြပေ။ ဘန်ချ်အဖို့ ယခုလုပ်ငန်းပြီးလျှင် အိမ်တွင် ကြာကြာနေရမည် ဟု မျှော်မှန်းထားသည်။ သူတို့မိသားစု တစ်သီးတခြား လွတ်လပ်စွာနေ နိုင်ရန် အိမ်သစ်တစ်လုံးဝယ်ရန် စီစဉ်လိုက်သည်။ အပိုမကြွားဘဲ နေသာ ထိုင်သာရုံ ဆောက်ပေးရန် ဗိသုကာဟိလ်ယတ် ရော်ဘင်စင်အား ဘန်ချ် က မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သည်။ ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဇွန်လအတွင်း ၁၅၁၀၊ ဂျက်ခ်ဆင် လမ်းရှိ နေအိမ်သစ်သို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ခဲ့သည်။

မာဒယ်လ်၏ စာအုပ်သည် ၁၉၄၄ ခုနှစ်တွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ အမေရိကန်လူမည်းများအကြောင်း ဘက်စုံ၊ ထောင့်စုံမှ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ သုတေသနပြုထားသည့် မှတ်တမ်းဝင်စာအုပ်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့သည်။ အကျိုးသက်ရောက်မှုလည်း ရှိခဲ့သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီးလုချိန်တွင် ထုတ်ခဲ့သဖြင့် လူမည်းအမေရိကန်လူမျိုးများအတွက် မူလအခွင့်အရေးများ ရရှိအောင် လုံ့ဆော်ရန်အားသစ်လောင်းသော စာအုပ်ဖြစ်ခဲ့သည်။ သို့ရာ တွင် မာဒယ်လ်၏ များ၊ လက်ဝဲစွန်းရောက် အဖွဲ့များ၊ လက်ယာစွန်းရောက် ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်တောင်ပိုင်းပြည်နယ်များရှိ လူဖြူလူမည်း ခွဲခြားရေး ရှေ့တန်း တင်ထားသူများက ပြင်းပြင်းထန်ထန် ကန့်ကွက်ခဲ့သည်။

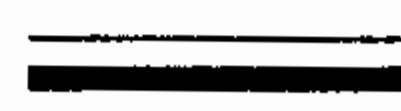
မာဒယ်လ်၏ စာအုပ်သည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင် ဖြစ်ပွား နေသော လူမျိုးရေးပြဿနာများအပေါ် အမြင်သစ်ဖြင့် ရှုမြင်သုံးသပ် နိုင်ရန် လမ်းဖွင့်ပေးလိုက်သည်။ ထိုပြဿနာများကို အရေးတကြီးဖြေရှင်း ရန် လိုနေပြီဖြစ်ကြောင်း မီးမောင်းထိုးပြခဲ့သည်။

ဝွန်းနာ မာဒယ်လ်၏ စာအုပ်နှင့်ပတ်သက်၍ စာရေးဆရာ ဝေါလ်တာ ဂျက်ခ်ဆင်က -

“ထိုစာအုပ်သည် လူမျိုးရေးကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ပျော့ပြောင်းသော အမြင်သစ်ကို ပေါ်စေခဲ့သည်။ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်များ၊ တရားသူကြီးများ၊ လူ့အခွင့်အရေးလှုပ်ရှားမှုခေါင်းဆောင်များ၊ ထောင်ပေါင်းများစွာသော ပညာတတ်လူဖြူများ၏ အတွေးအခေါ်ကိုပါ ပြောင်းလဲစေခဲ့သည်။ လူ့အခွင့်အရေး တောင်းဆိုချက်အပေါ် ထောက်ခံယိုင်းပင်းမှ၊ တန်းတူညီမျှ အခွင့်အလမ်း ပေါ်ပေါက်ရေး၊ အမေရိကန်ယဉ်ကျေးမှု ပတ်ဝန်းကျင်တွင် လူမည်းများအား ပေါင်းစည်း ပါဝင်စေရေး စသည့် အကြောင်းအရာများအတွက် မာဒယ်လ်၏ သုတေသနကျမ်းသည် သော့ချက်သဖွယ်ရှိခဲ့သည်။ ထိုစာအုပ် ထုတ်ပြန်သော ၁၉၄၄ ခုနှစ်မှစ၍ အနှစ် ၂၀ တိုင်တိုင် ယင်းအတွေးအမြင်များ ရှင်သန်ဆဲဖြစ်ရာ ဒီလိုင်းဂယက် ပြင်းထန်လှသော လူမျိုးရေးလှုပ်ရှားမှုများကဏ္ဍအတွက် ဤစာအုပ်၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုကို ချင့်ချိန် ခန့်မှန်းနိုင်မည်ဖြစ်သည်” ဟု ရေးသားခဲ့သည်။

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်လွန် ဆယ်စုခေတ်တွင် လူမျိုးလှုပ်ရှားမှုများ ပြင်းထန်ခဲ့သည်။ လူမည်းများသည် ပို၍ အစွန်းရောက် အကြမ်းဖက်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ လူမည်းအခွင့်အရေး တောင်းဆိုမှုများ ကစဉ့်ကရဲဖြစ်ခဲ့ရသည်။ မာဒယ်လ်၏ စာအုပ်ပါ သဘောတရားများ၊ ပျော့ပြောင်းသော ခံယူချက်များကို ယုံကြည်မှုအားနည်းလာသည်။ ရှုပ်ထွေး၍ အငြင်းပွားဝေဖန်နေသော မျက်မှောက်ခေတ်နှင့် ဆီလျော်မှု လျော့ပါးလာသည်။ မာဒယ်လ် တင်ပြခဲ့သော ပြဿနာတစ်ခုခုသည် ပိုမို၍ တုန်လှုပ်ဖွယ်ကောင်းသော ပြဿနာမြောက်များစွာ ဆင့်ပွားလာကြောင်း တွေ့ရသည်။

မည်သို့ပင်ဆိုစေ ဝှန်းနာ မာဒယ်လ် စုစည်းပြုစုရေးသားခဲ့သော *An American Dilemma* အမည်ရှိ စာအုပ်သည်ကား သမိုင်းဝင် ကျမ်းတစ်စောင် ဖြစ်ခဲ့ကြောင်းကို မှတ်တမ်းတင်ရမည်သာ။

အခန်း (၇)

စစ်ပျိုးချိန်

ကမ္ဘာ့ အကျပ်အတည်းနှင့် အမေရိကန် လူမည်းများ၏ကြမ္မာ

ဘန်ချ်သည် ဝှန်းနာ မာဒယ်လ်၏ သုတေသနလုပ်ငန်း စီမံကိန်း အတွက် စာတမ်းများ ပြုစုနေချိန်တွင် ဥရောပတွင် စစ်စတင်ဖြစ်ပွားနေပေပြီ။ ထိုဥရောပစစ်ပွဲ၏ ဂယက်နှင့် အမေရိကန်လူမည်းများ၏ ကြမ္မာကို ဘန်ချ် အခါမလပ် စဉ်းစားနေမိ၏။ ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် နွေဦးအကြိုနှင့် နွေရာသီအချိန်၌ ဟစ်တလာ၏ တင့်ကားများသည် ဒဲန်းမတ်၊ နော်ဝေး၊ ဟော်လန်၊ ဘယ်လ်ဂျီယန်နှင့်ပြင်သစ်နိုင်ငံများသို့ အောင်ပွဲခံ၍ ဝင်ရောက် ချီတက်သိမ်းပိုက်ထားပြီးဖြစ်သည်။ သူသည် ဖက်ဆစ်ဂျာမန်တို့၏ စစ် အရှိန်အဟုန်ကို အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှ မျက်ခြည်မပြတ် လေ့လာနေ ခဲ့သည်။ ဤအတိုင်းဆိုလျှင် ဗြိတိန်နိုင်ငံသည်လည်း မကြာမီ နာဇီဂျာမန် လက်အောက်သို့ ရောက်ပေတော့မည်။ မေလ ၁ ရက်နေ့၌ ဝှန်းနာ မာဒယ်လ်နှင့် ဇနီး အယ်လ်ဗာတို့ ဆွီဒင်ကို ပြန်ကြရာတွင် ဘန်ချ်က ကြေကွဲဝမ်းနည်းစွာ နှုတ်ဆက်ခဲ့သည်။

ဥရောပတိုက်တွင် ဖက်ဆစ်ဝါဒ ထွန်းကားပြီး နာဇီဂျာမန်တို့ အောင်ပွဲခံနေသည့်ဖြစ်ရပ်သည် အမေရိကန်လူမည်းများအတွက် သေတွင်း တူးသည့်ပမာ နိမိတ်ဆိုးများအဖြစ် ဘန်ချ်ကမြင်သည်။ နာဇီ၏ အောင်ပွဲ ဂယက်သည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရှိ နာဇီဝါဒီများ တစခန်းထရန်

အကြောင်းရှိလာမည်။ အမေရိကန်ဖက်ဆစ်ဝါဒ ပြန့်ပွားလျှင် လူမည်းများ အား အဆင့်နိမ့်မျိုးနွယ်စုဘဝသို့ ထာဝရ နိမ်ထားပေတော့မည်။ ထို့ကြောင့် လူမည်းအမေရိကန်များအတွက် အနောက်တိုင်းဒီမိုကရေစီစနစ်ကို ခုခံကာကွယ်ပေးရန်ကိစ္စမှာ ထိပ်တန်း အရေးကြီးအဆင့်တွင် ရှိနေသည်။ အမေရိကန်ဒီမိုကရေစီစနစ် မည်မျှပင် ပျော့ကွက်၊ အားနည်းချက်ရှိစေကာမူ ဖက်ဆစ်စနစ်ထက်စာလျှင် တော်သေးသည်။ လူမည်းများအား ဖက်ဆစ် စနစ်၏ အန္တရာယ်ကို သတိပေးရန် ဘန်ချ်သဘောဆန္ဒရှိနေသည်။ အမေရိကန်လူမည်းအသင်းအဖွဲ့ခေါင်းဆောင်များကိုလည်း သူ့အထင်မကြီးပါ။ ဒေသစွဲစိတ်နှင့် ကိုယ့်အဖွဲ့အစည်းကိုမှ အထင်ကြီးစိတ်ပြင်းထန်လှကြောင်း သုံးသပ်သည်။ ခေါင်းဆောင်မှစိတ်ဓါတ်၊ အဖွဲ့အစည်းစိတ်ဓါတ် မပြုပြင် ခဲ့လျှင် လူမည်းများအနေနှင့် လူမျိုးရေးအတွေးအခေါ်များ တိုးတက်မလာ ဘဲ တန်နေမည်။ ဒီထက်မက ကျဆင်းနိုင်သေးသည်။ ကျဉ်းမြောင်းသော ပတ်ဝန်းကျင်တွင် နေရသည့် အတိတ်ဖြစ်စဉ်မှ နာဇီတို့၏ ညှင်းပန်းနှိပ် စက်သော အကျဉ်းစခန်းများတွင် စံမြန်းရသည့် အနာဂတ်ဖြစ်စဉ်သို့ ရှေ့ရှုနေရပေမည်ဟု ဘန်ချ်က ၁၉၃၉ ခုနှစ် ဂျူလိုင်လအတွင်း မှတ်စု ရေးမိသည်။

တတိယအကြိမ်မြောက်နီဂရိုးအမျိုးသားကွန်ဂရက်ကို ဝေါရှင်တင် မြို့တော်တွင် ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် ဧပြီလအတွင်း ကျင်းပခဲ့သည်။ ဤအချိန် တွင် အဲန်အဲန်စီခေါ် နီဂရိုးကွန်ဂရက်အတွင်း ကွန်မြူနစ်ဝါဒစွဲရှိသူများ ဝင် ရောက်စိုးမိုး ချယ်လှယ်နေချိန်ဖြစ်သည်။ နီဂရိုးမျိုးနွယ်စုတစ်ရပ်လုံးအား ကိုယ်စားပြုနိုင်ခြင်း မရှိတော့ဟု ဘန်ချ်က မြင်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ထို အဖွဲ့အစည်းကို ဖဲခွာခဲ့သည်။ နီဂရိုး လူထုကမူ ယင်းအဖွဲ့အစည်းအတွင်း ဖြစ်ပေါ်လှုပ်ရှားနေသော အခြေအနေများကို သိပုံ၊ စိတ်ဝင်စားပုံမရကြပါ။ အဲန်အဲန်စီသည် ဗြိတိန်နှင့်ပြင်သစ်ကို ရှုတ်ချပြီး ထိုအချိန်က ဟစ်တလာ ၏ မဟာမိတ်ဖြစ်သည့် ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို ထောက်ခံကြသည်။ နီဂရိုး ကွန်ဂရက်ဥက္ကဋ္ဌ အေ ဖိလစ် ရဲန်ဒေါ့ဖ်သည်လည်း မထိန်းနိုင်တော့ပါ။ ရဲန်ဒေါ့ဖ်က ဆိုဗီယက်ယူနီယံနှင့် အာဏာရှင်နိုင်ငံများအား မထောက်ခံ

ပါ။ ကွန်ဂရက်အား ဘက်မလိုက်ဘဲ လွတ်လပ်စွာ ကြားနေရ၍ နီဂရိုးဘဝ ကောင်းစားရေးကို နီဂရိုးများကသာ ဆောင်ရွက်ရန် လွတ်လပ်သော အတွေး အခေါ်၊ ရဲဝံ့သော လုပ်ဆောင်ချက်၊ ဆင်ခြင်တုံတရားနှင့် ပြဿနာကို ဖြေရှင်းရန် ရဲန်ဒေါ့ဖ်က တိုက်တွန်းသည်။ အများဆန္ဒနှင့် မကိုက်ညီ သဖြင့် ရဲန်ဒေါ့ဖ် ဥက္ကဋ္ဌ ရာထူးမှ နှုတ်ထွက်ခဲ့သည်။

ဘန့်ချ်သည် အမေရိကန်လူမည်းများ၏ ဘဝရှေ့ရေးကို အမြဲ စိတ်ဝင်စားနေသူဖြစ်သည်။ လူမည်းများအနေနှင့် ပြင်ပကမ္ဘာ၏ လှုပ်ရှား မှုများကို စိတ်ဝင်တစား မလေ့လာဘဲ ဥရောပစစ်မီးဂယက်၏ အန္တရာယ် ကိုလည်း ရိပ်စားမိပုံပင် မရခြင်းကို သူအားမရခဲ့ပါ။

ဘန့်ချ်သည် မဟာမိတ်နိုင်ငံများအားကူညီရင်း အမေရိကန်နိုင်ငံ အား ကာကွယ်ရေးကော်မတီ၏ အကြီးအကဲ ဝီလျံ အဲလဲန် ဝိုက်ထံသို့ လည်း စာရေးခဲ့သည်။ ယခု ဖြစ်ပွားနေသည့် ဥရောပစစ်ပွဲ၏ဂယက်သည် အမေရိကန်လူမည်းများအတွက် အရေးပါသည့် ပြဿနာတစ်ခုဖြစ်သည်။ လူမည်းများအနေနှင့် လူဖြူများက မည်သို့ပင် ဆဲဆိုရှုတ်ချ ခေါင်းပုံဖြတ် စေကာမူ လူမည်းများ၏ အနာဂတ်ဘဝ မျှော်မှန်းချက်သည် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုနှင့် တသားတည်းရှိသည်။ ဒီမိုကရေစီ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး အတွက် ယခုစစ်ပွဲတွင် အမေရိကန်လူမည်းများကိုလည်း စစ်မှန်စွာ ပြုသင့်သည်ဟု ဘန့်ချ်၏စာတွင် ပါရှိသည်။

ဘန့်ချ်သည် နီဂရိုးများအရေးကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ နည်းလမ်း သစ်များ ရှာကြံရန် မေလ ၃ ရက်နေ့တွင် သမ္မတကတော် မစ္စစ်ရုစဗဲလ် နှင့် တွေ့ဆုံတောင်းစာ ရေးခဲ့ရာ အိမ်ဖြူတော်တွင် မေလ ၁၃ ရက်နေ့ နေ့လည်စာစားပွဲဖိတ်စာကို အံ့အားသင့်စွာ လက်ခံရရှိခဲ့သည်။ ချိန်းသော နေ့တွင် သွားရောက်ခဲ့ရာ အိမ်ဖြူတော်မှ ဆီးကြိုနေသော အရာရှိများ မျက်နှာပျက်နေကြောင်း သူသတိပြုမိသည်။ သမ္မတကတော် မစ္စစ်ရုစဗဲလ် နှင့် တွေ့ဆုံချင်း သူနီဂရိုးဖြစ်မှန်း ကြိုတင်သိမသိမေးခွန်းထုတ်ခဲ့သည်။ အိမ်ဖြူတော်၏ ထုံးစံတစ်ခုကား ဖိတ်ကြားခံရသူ၏ မည်သူမည်ဝါဖြစ် ကြောင်း ကြိုတင်၍ တိတိကျကျ စုံစမ်းထားလေ့ရှိခြင်းဖြစ်သည်။ ဘန့်ချ်

က သူ့အား ဖိတ်ကြားခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဤသို့ စုံစမ်းထားခြင်း ရှိမရှိ ဇေဝေဝါဖြစ်နေသဖြင့် သမ္မတကတော် မစွစ်ရစဉ်အား တဲ့တိုးမေးလိုက် ခြင်းဖြစ်သည်။ မစွစ်ရစဉ်ကလည်း ဘန့်ချ် လူမည်းဖြစ်သည်ကို ကြို တင်သိရှိထားကြောင်း၊ ဘန့်ချ်က မေးခွန်းထုတ်မှ သတိထားမိကြောင်း၊ သို့ရာတွင် ဤကိစ္စမှာ အရေးကြီးလှသည်ဟု မပြောလိုကြောင်း၊ အိမ်ဖြူ တော်သို့ အမေရိကန်လူမည်းများအား ဖိတ်ခေါ်ကျွေးမွေးခြင်းများ မကြာ ခဏရှိပါကြောင်း၊ ဤသို့ ဖိတ်ကြားရာတွင် အဖြူအမည်းကိစ္စ ကြိုတင်၍ မစုံစမ်းကြောင်း မစွစ်ရစဉ်က စိတ်ရှည်ရှည် ဖြေကြားသည်။

နေ့လည်စာကို အိမ်ဖြူတော် လေသာဆောင်တွင် ကျွေးမွေး ဧည့်ခံသည်။ နွေဦးအကြိုရာသီဖြစ်၍ သာယာလှသည်။ မစွစ်ရစဉ်သည် ဖော်ရွေ၍ ဟိတ်ဟန်လုံးဝ မရှိပါ။ ဘန့်ချ်အတွက်လည်း တရင်းတနီး ပွင့်လင်းစွာ စကားပြောခွင့် ရခဲ့သည်။

“သူ့မျက်စိဟာ ပြာလဲ့ပြီး ကြည်လင်နေတယ်။ အသိဉာဏ်မြင့် မားတဲ့အမျိုးသမီးကြီးဖြစ်တယ်။ တွေ့ရ၊ မေးမြန်းရသမျှထဲမှာ သူ့လောက် ရိုးသားဖြူစင်တဲ့လူ မတွေ့ခဲ့ဖူးပါ။ သူဟာ စင်းစင်းတွေးခေါ်တတ်တာ၊ ကျိုးကြောင်း ဆင်ခြင်တုံတရားကောင်းတာ တွေ့ခဲ့ရတယ်” မစွစ်ရစဉ် အကြောင်း ဘန့်ချ်တို့ထားသော မှတ်စုလေးဖြစ်သည်။

ဘန့်ချ်သည် မစွစ်ရစဉ်အားမေးရန် မေးခွန်း ၁၀ ခု ပြင်ဆင် လာခဲ့သည်။ မစွစ်ရစဉ်က စိတ်ပါဝင်စားစွာ မေးသမျှဖြေခဲ့သည်။ အမေ ရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင် စီးပွားရေးကျဆင်းခဲ့လျှင် အမေရိကန်လူမည်းများ ၏ ဘဝလည်း အလားတူ ဒုက္ခတွေ့ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ နာဇီဝါဒ အောင် မြင်စိုးမိုးခဲ့လျှင် လူမျိုးရေး ခွဲခြားမှုများ ပိုမို ပြင်းထန်လာမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အမေရိကန် လူမည်းများအတွက် နိုင်ငံသားအခွင့်အရေး တန်းတူရသင့် ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် လူမျိုးရေးအရ သာတူညီမျှဖြစ်ရေးဆိုသည့်ကိစ္စမှာ မရှင်းမရှင်းဖြစ်နေကြောင်း ပြောပါသည်။

နိုင်ငံတကာ အရေးအခင်း အခြေအနေများကို မစွစ်ရစဉ်က ရတက်အေးပုံ မရကြောင်း ဘန့်ချ်သုံးသပ်မိသည်။ ဥရောပ မဟာမိတ်

များ၏ အခြေအနေမှာလည်း စိတ်ဓါတ်ကျဖွယ်ဖြစ်နေသည်။ အမေရိကန် နိုင်ငံသည် စစ်တိုက်ရန် လိုအပ်သော ပြင်ဆင်မှုများ မရှိသေးပါ။ နာဇီ ဝါဒသာ အောင်မြင်ခဲ့လျှင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုထဲတွင် နာဇီသူလျှို့ များ၊ ဘက်တော်သားများ ရှိမည်ဖြစ်ရာ နာဇီဝါဒလွှမ်းမိုးသွားနိုင်ကြောင်း၊ နာဇီ၏ နိုင်ငံရေး၊ လူမျိုးရေးဝါဒ သဘောထားသည် ယဉ်ကျေးမှုတစ်ခု လုံးကိုပင် ခြိမ်းခြောက်လျက်ရှိကြောင်း မစွန့်ရစေလိုက် သူ့သဘောထား ကို ဖော်ထုတ်ဆွေးနွေးခဲ့သည်။

“လူမည်းအလုပ်သမား၏ ဘဝနှင့် တန်းတူမျှတမှု၊ ညီမျှမှု အတွက် သူ၏ ကြိုးပမ်းလုပ်ဆောင်မှုများ” ခေါင်းစဉ်ဖြင့် စာတမ်းတစ် စောင် ရေးပေးရန် မစွန့်ရစေလိုက် ဘန်ချ်အား စက်တင်ဘာလတွင် တောင်းဆိုခဲ့သည်။ ဘန်ချ်က မဆိုင်းမတွပင် ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ရေးလိုက် သည်။ အမေရိကန်လူမည်းများတွင် လက်ရှိအားဖြင့် ပြဿနာသုံးရပ်နှင့် ရင်ဆိုင်နေကြောင်း၊ ပထမ-အလုပ်လုပ်နိုင်ခွင့် ရရှိရေး၊ ဒုတိယ-လုပ် အားနှင့် လျော်ညီစွာ လုပ်ခရရှိရေး၊ တတိယ-လုပ်အားနှင့် လျော်ညီစွာ ရာထူးတိုးမြှင့်ခံစားခွင့်၊ လစာတိုးမြှင့်ခံစားခွင့်ရှိရေး ဟူ၍ဖြစ်ကြောင်း ဖော် ပြလိုက်သည်။ စီးပွားရေးအရ တရားမျှတမှု ရှိခြင်းသည် အမေရိကန်လူ မည်းများအတွက်သာမက ဒီမိုကရေစီအဆောက်အအုံအပေါ် လေးစားရေး နှင့် မပျက်စီးအောင် ထိန်းသိမ်းရေးအတွက်ပါ အရေးကြီးကြောင်းကိုလည်း ဆွေးနွေးသည်။ လူဖြူများက လူမည်းများအပေါ် ထားရှိသည့် ပုံသေ သမားရိုးကျ အတွေးအခေါ်များ၊ လူမည်းများကိုယ်တိုင် ဤလူဖြူလူမည်း ပြဿနာအပေါ် ထားရှိသော ထင်မြင်ချက်ကိုလည်း ဆွေးနွေးထားသည်။ အလုပ်လုပ်ပိုင်ခွင့်၊ လုပ်အားနှင့် လျော်ညီသော လုပ်ခခံစားခွင့်သည် ငွေ ဒဂါးတစ်ပြား၏ တစ်ဘက်မျက်နှာနှင့်တူကြောင်း၊ နိုင်ငံရေးနှင့် လူမှုရေး အခွင့်အရေးရပိုင်ခွင့်မှာ ကျန်တစ်ဘက်မျက်နှာနှင့်တူကြောင်း၊ ငွေဒဂါးတစ် ခုတွင် နှစ်မျက်နှာစလုံး၌ စာမရေးထားလျှင် အဓိပ္ပါယ်မရှိသကဲ့သို့ အမေ ရိကန်လူမည်းများအဖို့လည်း အလားတူ အခွင့်အရေးနှစ်ရပ် မရလျှင် အဓိပ္ပါယ် မရှိကြောင်းကိုပါ ဆွေးနွေးခဲ့သည်။

လက်ရှိတွေ့နေရသော ပြဿနာအရပ်ရပ်နှင့်ပတ်သက်၍ ဘန့်ချိက ထင်မြင်ချက်ပေးရာတွင် -

“စင်းလုံးချောမဟုတ်သည့် ဒီမိုကရေစီစနစ်နှင့် အကြွင်းမဲ့အာဏာရှင်စနစ်နှစ်ရပ်အကြား တစ်ခုခုကို နီဂရိုးများက မလွဲမသွေ ရွေးချယ်ရတော့မည်။ ယခုစစ်ပွဲတွင် မည်သူနိုင်မည်နည်းဟူသည့် မေးခွန်းသည် အလွန်အရေးအကြီးဆုံး ဖြစ်နေသည်။ အမေရိကတွင် အမျိုးသားဖက်ဆစ်စနစ် အမြစ်တွယ်နိုင်ရန် အကြောင်းတရားများ ရှိနေသည်။ လူမျိုးရေးရာပြဿနာ၊ ဆင်းရဲသော ပြည်သူများ၊ အောင်မြင်သော ဝါဒစနစ်ကို တန်ဖိုးထားသည့် ဗီဇိတ်ဓါတ်၊ စကားပြော ကောင်းသူနောက်လိုက်တတ်သော လူထု၊ အလုပ်အကိုင်မရှိ ရည်ရွယ်ချက်မရှိ လေလွင့်၍ မကျေနပ်သော လူငယ်များ၊ မတည်ငြိမ်သော တောင်ပိုင်းပြည်နယ်များ၊ အမြတ်ရရင် ဘာမဆိုလုပ်မည့်လူစုစသည့်အခြေအနေများသည် နီဂရိုးများအတွက် အန္တရာယ်ရှိသည်” ဟု ဘန့်ချိက ဆိုထားသည်။

တောင်အာဖရိကနိုင်ငံရှိ ဥရောပနယ်ဝင် မဟုတ်သူများ၏ အကြောင်း သုတေသနပြုချက်များကို ဘန့်ချိက အတော်ကြာကြာ မကိုင်နိုင်ခဲ့ပေ။ အာဖရိကမှပြန်ရောက်၍ မကြာမီ ဝွန်းနာ မာဒယ်လ်၏ သုတေသနအဖွဲ့တွင် ဝင်ရောက်ခဲ့ရသည်။ ဝွန်းနာ မာဒယ်လ်၏ လုပ်ငန်းပြီးမှ မူလ လုပ်ငန်းဘက်သို့ ဦးလှည့်နိုင်တော့သည်။ အာဖရိကနိုင်ငံများသည် ဥရောပ နိုင်ငံကြီးများအချင်းချင်း တိုက်သည့် စစ်ပွဲတွင် အရှင်ကြီးများ၏ နောက်တော်ပါများအဖြစ် ဝင်ရောက်ဆင်နွှဲကြရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ စစ်အေးကာလအတွင်း အာဖရိကနိုင်ငံများသည် စီးပွားရေးခေါင်းပုံဖြတ်ခံရကြောင်း၊ ယခု စစ်ပူကာလတွင် စစ်မြေပြင် အဖြစ်ခံရကြောင်း ဘန့်ချိက သူ့အမြင်ကို မှတ်ချက်ပြုထားသည်။

ဘန့်ချိသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ဒုတိယကမ္ဘာစစ်တွင် ဝင်ရောက်ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခြင်း မပြုသေးမီ ကာလတစ်လျှောက်လုံး အမေရိကန် နီဂရိုးများ၏ ရပ်တည်မှုနှင့် အခွင့်အရေးကိစ္စကို မနားမနေဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ စာလည်းရေးသည်။ တရားလည်း ဟောသည်။ စည်းရုံးရေး

လည်းဆင်းသည်။ ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် သူ့အောက်ပါအတိုင်း ရေးခဲ့သည်။-

“အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင် နေကြသော နီဂရိုးများအတွက် အခြေခံရည်ရွယ်ချက်တစ်ခုတည်းသာရှိသည်။ ထိုအချက်ကား အမေရိကန် နိုင်ငံသားအဖြစ် အပြည့်အဝ ခံစားရေးပင်ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာတစ်ဝန်း ဒီမို ကရေစီစနစ် အကျပ်အတည်းတွေ့နေချိန်၌ အမေရိကန်နိုင်ငံအတွင်း မှီ တင်းနေထိုင်ကြသော နိုင်ငံသား တစ်ဆယ့်သုံးသန်းအတွက် တန်းတူညီမျှ အခွင့်အရေး မပေးနိုင်လျှင် ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေကို ပျက်ရယ် ပြုရာ ကျပေမည်။”

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်တွင် အမေရိက ပါဝင်တိုက်ခိုက်ပေးရန် ပြင် ဆင်ဆဲအချိန်တွင် ကာကွယ်ရေးပစ္စည်း ထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍရှိ စက်ရုံများတွင် အလုပ်သမား အမြောက်အများ ခန့်ထား အသုံးချရသည်။ သို့ရာတွင် အမေရိကန် လူမည်းများအား ယင်းစစ်နက်လက်ပစ္စည်း စက်ရုံများတွင် အလုပ်လုပ်ခွင့် မရကြပေ။ ထို့ကြောင့် အမေရိကန်လူမည်း တစ်သိန်းခန့် ဝေါရှင်တင်မြို့တော်သို့ ချီတက်ဆန္ဒပြရန် စီစဉ်ကြသည်။ ဇွန်လ ၂၅ ရက် တွင် သမ္မတ ရုစဗဲလ်က အစိုးရနှင့် ကာကွယ်ရေးပစ္စည်း ထုတ်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းများတွင် အလုပ်ခန့်ထားရာ၌ ခွဲခြားကန့်သတ်မှုကို အမိန့်အမှတ် ၈၈၀၂ ဖြင့် တားမြစ်လိုက်သည်။ ထိုအမိန့်ထုတ်ပြန်လိုက်သဖြင့် လူမည်း များ၏ ဆန္ဒပြရေးအစီအစဉ်ကို ဖျက်သိမ်းလိုက်ကြသည်။ ငါးလအကြာ တွင် အမေရိကန်တို့၏ ပုလဲဆိပ်ကမ်းကို ဂျပန်တို့က ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့ သည်။ အမေရိကန်လူမည်းများကွန်ဂရက်က လူမည်းများအား စစ်ရေးကိစ္စ တွင် တစ်တပ်တစ်အား ပါဝင်ကြရန် လှုံ့ဆော်ခဲ့သည်။

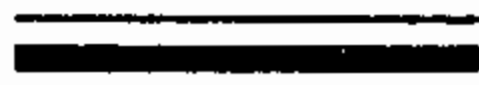
ဘန်ချ်သည် ယခုအချိန်တွင် လူသိများသော ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး ဖြစ်နေပါပြီ။ လက်ရှိ ပါမောက္ခရာထူးတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသူဖြစ် သည်။ အမေရိကန်လူမည်းများ၏ ဘဝမြှင့်တင်ရေးအတွက် လက်တွေ့ ကျကျ ဆောင်ရွက်နေသူဖြစ်သည်။ အာဖရိကပြဿနာများ၊ လူမျိုးရေး ပြဿနာများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နှံ့စပ်ကျွမ်းကျင်သော ပညာရှင်တစ်ဦးအဖြစ်

အသိအမှတ်ပြုခြင်းခံရသူဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် သူကိုယ်တိုင် လူမည်းဖြစ် နေခြင်းကြောင့် အဆင့်အတန်း ခွဲခြားမှုကို တစ်နည်းမဟုတ်တစ်နည်း ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရဆဲဖြစ်သည်။ ဤသို့လူမည်းများအား အဆင့်အတန်း ခွဲ၊ သိက္ခာချသည့် အကျိုးဆက်ကို သူ၏သမီးများအား နာကျည်းမသွား စေရန် အတတ်နိုင်ဆုံး ထိန်းကျောင်းပေးခဲ့သည်။

တနင်္ဂနွေနေ့ အားလပ်ရက်တစ်ရက်တွင် ဘန်ချ်မိသားစုသည် ဟောင်းဝါဒ်တက္ကသိုလ်မှ ထင်ပေါ်ကျော်ကြား လေးစားခြင်းခံရသော စီးပွားရေးပညာရှင် လူမည်း အော့စ် ဟဲရစ္စနှင့်အတူ ဂရိတ်ဖော့လ်ပန်းခြံ အပန်းဖြေစခန်းသို့ သွားကြရာ လူဖြူအစောင့်တစ်ဦးက ဝင်ခွင့်မပြုဘဲ တားမြစ်သဖြင့် လှည့်ပြန်ခဲ့ကြရသည်။

ဘန်ချ်က သမီးများ၏ တုန့်ပြန်မှုကို အကဲခတ်လိုက်သည်။ ဂျူးက ဤဖြစ်ရပ်ကို ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ် လူမျိုးရေး ခွဲခြားမှု အတွေ့အကြုံတစ်ခုဟု သဘောထားလက်ခံသည့် အမှုအရာကို တွေ့ခဲ့သည်။ ဂျိန်းနှင့်ဂျူးတို့သည် မြို့နှင့် သုံးမိုင်ခန့်ဝေးသော လူမည်းကျောင်းသို့ တက်ကြသည်။ ဘန်ချ်သည် လူဖြူနှစ်ယောက်နှင့်အတူ ကားအတူစီးလေ့ရှိရာ ရုံးအသွားတွင် ဂျိန်းအား လမ်းထောင့်တစ်နေရာတွင် ချပေးလေ့ရှိသည်။ ဂျိန်းသည် ထိုနေရာမှတစ်ဆင့် ကျောင်းသို့ ခြေလျင်လျှောက်သွားရသည်။ မိုးအလွန်ရွာသည့်အချိန်များ၌ပင် ဂျိန်းက ထိုကားအား ကျောင်းအထိရောက်အောင် အပို့မခံဘဲ လမ်းထောင့်မှာသာ ချပေးရန် အကြောက်အကန် ပြောတတ်သည်။ သမီး၏လုပ်ရပ်ကို ဖခင်ဘန်ချ်က နောက်မှသိရသည်။ အကြောင်းကား ဤသို့တည်း။ လူဖြူတစ်ဦးက လူမည်းတစ်ဦးနှင့် ရောထွေးယှက်တင်နေခြင်းကို လူဖြူပတ်ဝန်းကျင်က ရှုတ်ချသည့်ဖြစ်ရပ်မှာ လူတိုင်းသိနေကြသည်။ ဂျိန်းကမူ သူ့လူဖြူနှစ်ဦးနှင့် ကားအတူစီးခြင်းကို လူမည်းသူငယ်ချင်းများ တွေ့သွားလျှင် သူ့အတွက် လွန်စွာ အနေခက် အရှက်ရမည်ဟု ပြောသည်။ ဤကား လူဖြူလူမည်း အဆင့်ခွဲခြားသည့် ပြဿနာတွင် လူမည်းများဘက်က ရောင်ပြန်ဟပ်သည့် သာဓကအဖြစ် ဘန်ချ်ကိုယ်တိုင် တုန့်လှုပ်စွာ ခံစားခဲ့ရကြောင်း မှတ်တမ်းတင်ထားခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် စစ်ကာလအတွင်း ဝေါရှင်တင်မှ ပြောင်းရွှေ့ရမည့် အကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ နောက်ကာလများတွင် ဝေါရှင်တင်မြို့တော် ၌ပင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရမည့်အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း လုံးဝ တွေးထင် ထားခြင်း မရှိပါ။ အမေရိကန်နိုင်ငံ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်၌ ဝင်ရောက်တိုက် ခိုက်ချိန်တွင် ဘန်ချ်သည် ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းအဖြစ် တာဝန်သစ်များကို ထမ်းဆောင်ရန် အကြောင်းပေါ်လာခဲ့သည်။

အခန်း (၈)

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း ဝေါရင်တင်နှင့် အိုအက်စ်အက်စ်

အစားထိုးမရနိုင်သောပုဂ္ဂိုလ်

ဥရောပတိုက်အတွင်း စစ်ကြီးဖြစ်ချိန်မှ နှစ်နှစ်အကြာ ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဇွန်လခန့် အချိန်၌ ဟစ်တလာသည် အနောက်ဥရောပတိုက်ကို အောင်မြင်စွာ ပိုင်စိုးထားနိုင်ခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို ဝင်တိုက်ရာ ကနဦးပိုင်းတွင် လျှမ်းလျှမ်းတောက် အောင်ပွဲခံခဲ့သည်။ ကမ္ဘာ့အရှေ့ခြမ်းတွင် ဂျပန်၏ စစ်ပြင်ဆင်မှုသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို ခြိမ်းခြောက်နေသည်။ အမေရိကသည် ယခုအချိန်အထိ စစ်ထဲ မဝင်သေးသော်လည်း ကြာကြာရှောင်ရှောင် မရနိုင်ဟု သိလာသဖြင့် ကာကွယ်ရေးအတွက် ပြင်ဆင်မှုကို အပြင်းအထန် လုပ်ဆောင်ရတော့သည်။

စစ်အတွက် ပြင်ဆင်ရာတွင် သတင်းစုဆောင်း ထောက်လှမ်းရေးလုပ်ငန်းသည် အရေးပါသည့်လုပ်ငန်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် သမ္မတရုစဗဲလ်က ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၁ ရက်နေ့တွင် သတင်းစုစည်းရေးရုံးကို ဖွဲ့စည်းလိုက်သည်။ ထိုရုံးအဖွဲ့သည် နောင်အခါတွင် မဟာဗျူဟာအဖွဲ့(အိုအက်စ်အက်စ်) ဖြစ်လာသည်။ ထိုရုံးကို ကွန်ဂရက် စာကြည့်တိုက်တွင် ရုံးဖွင့်ထားသည်။ သတင်း စုဆောင်းရာတွင် ပညာရှင်များကို အမာခံထားရန် လိုအပ်သဖြင့် တက္ကသိုလ်မှ ဆရာများ၊ သတင်းစာဆရာများ၊ အသိပညာရှင် အတတ်ပညာရှင်များ၊ စာရေးဆရာများကို ခေါ်ယူစုစည်းခဲ့သည်။ အမေရိကန်တပ်များကို စစ်ဆင်ရန် မျှော်မှန်းသော

နိုင်ငံများ၏ လုံခြုံရေး သတင်းများစုဆောင်းခြင်း၊ ပြုစုရေးသားခြင်း၊ ဝါဒ ဖြန့်ခြင်း၊ စိတ်ဓါတ်စစ်ဆင်ရေးတိုက်ပွဲ ဆင်နွဲခြင်းစသည့် လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ကြသည်။

အိုအက်စ်အက်စ်တွင် အာဖရိကရေးရာ ကျွမ်းကျင်သူ လူမည်း ပညာရှင်တစ်ဦး လိုအပ်သဖြင့် ဟားဘတ်တက္ကသိုလ်သို့ တောင်းခဲ့သည်။ ဟားဘတ်တက္ကသိုလ်က ဘန်ချ်အား ထောက်ခံခဲ့သဖြင့် စက်တင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ကွန်ဂရက်၏ စာကြည့်တိုက်၌ လူမှူးရေးသိပ္ပံ စိစစ်ရေးမှူး အဖြစ် တစ်နှစ်လျှင် လစာ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၄,၆၀၀ ဖြင့် ခန့်ထား ခြင်းခံရသည်။

ဘန်ချ်သည် အစိုးရဝန်ထမ်းအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရာ၌ ကျင့်ဝတ်၊ သိက္ခာနှင့် စည်းကမ်းကို ကောင်းစွာ စောင့်စည်းခဲ့သည်။ သူ၏ တစ်ဦး ချင်းသဘောဆန္ဒခံယူချက်များကို ထုတ်ဖော်ပြောတတ်သည့်ဗီကို ဖျောက် ရန် မလွယ်ကြောင်း တွေ့နေရသည်။ အိုအက်စ်အက်စ်ကဲ့သို့ အစစ နှုတ် လုံရန် လျှို့ဝှက်ချက် မပေါက်ကြားအောင် ထိန်းသိမ်းရန် လိုအပ်သည့် လုပ်ငန်းတာဝန်ကို ယခုဆောင်ရွက်နေရသည့်အခါတွင် မိမိကြောင့် အစိုးရ အဖွဲ့နှင့် ရုံးလုပ်ငန်း မထိခိုက်စေရန် များစွာ ဆင်ခြင်နေရသည်။ ထိုကာလ အတွင်း ဘန်ချ်သည် လူပုံအလယ် ဟောပြောပွဲများ၊ ဆွေးနွေးပွဲများ လက်ခံခြင်း မပြုတော့ပါ။

ဘန်ချ်သည် အစိုးရဝန်ထမ်းအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်စေကာမူ ကိုယ်အမူအရာ၊ စိတ်သဘောထား စိုးစဉ်းမျှ ပြောင်းလဲမှု မရှိခဲ့ပါ။ သူ့ ဘဝတစ်သက်တာတွင် ကြွားဝါလိုစိတ်၊ အသားယူလိုစိတ်၊ ကိုယ့်ကိုယ် ကိုယ် ဂုဏ်ဖော်လိုစိတ် လုံးဝ မရှိခဲ့ပါ။ သူ့စွမ်းဆောင်မှုများကို ကြွားရန် မဆိုထားနှင့်၊ စကားဟာခြင်းပင် မပြုသည့်လူစားဖြစ်သည်။ သူသည် လုပ် ဆောင်ရမည့်တာဝန်ကို လေးလေးနက်နက် စဉ်းစားတတ်သည်။ ရည်မှန်း ချက်ရောက်အောင် အကောင်းဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ပေးသည်။ ပေါ် ပေါ်ထင်ထင်လည်းမနေ၊ မလုပ်ဘဲ အသားမယူ မဏ္ဍပ်တိုင် မတက်တတ် သူဖြစ်သည်။

အိုအက်စ်အက်စ်တွင် ဘန်ချ်သည် အာဖရိကနိုင်ငံရှိ ဗြိတိသျှ ကိုလိုနီများနှင့် ပတ်သက်၍ တာဝန်ခံရသည်။ ကိုလိုနီလက်အောက်ခံနိုင်ငံ များတွင် ကင်ညာ၊ ယူဂန်ဒါ၊ တန်ဂနီညီက-ညာဆာလင်၊ ရီဒီးရှား၊ တောင် အာဖရိက၊ အထိန်းသိမ်းခံ တောင်အာဖရိကနိုင်ငံငယ်များ၊ အနောက်တောင် အာဖရိကနိုင်ငံများ အကျုံးဝင်သည်။ ဘန်ချ်သည် သူ၏ စည်းကမ်းအတိုင်း အကြောင်းအရာများကို ပညာရှင်ဆန်ဆန် သုတေသနပြုသည်။ လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် လွယ်ကူအောင် လမ်းကြောင်းချပေးသည်။ ထိုနိုင်ငံများနှင့် ပတ်သက်၍ နောက်ဆုံး သတင်းမှန်များရအောင် စုဆောင်း သည်။

ထိုနိုင်ငံသားများ၏ စရိုက်လက္ခဏာများ နေ့စဉ်တွေ့နေရသော ပြဿနာများအထိ အသေးစိတ်လေ့လာမှတ်တမ်းပြုစုခဲ့သည်။ အထောက် အထားပြုစာအုပ်စာတမ်းများ ကွန်ဂရက်စာကြည့်တိုက်တွင် မပြည့်စုံသဖြင့် စွယ်စုံကျမ်းများ၊ သူ၏ စာတမ်းများကို အားယူရသည်။ အာဖရိကတိုက် သို့ အမေရိကန်စစ်တပ်က တိုက်ရန် အစီအစဉ်ရှိရာ အာဖရိကနိုင်ငံတွင် ကျန်းမာရေးအခြေအနေများ ကြိုတင်လေ့လာရန်နှင့် အမေရိကန်စစ်သား များအတွက် ဆောင်ရန်၊ ရှောင်ရန်အချက်များကို လက်စွဲစာအုပ်ပြုစုရန် အမေရိကန်စစ်တပ်ဆရာဝန်များ စေလွှတ်သင့်ကြောင်း ဘန်ချ်က အကြံပြု ထားသည်။ အမေရိကန်လူမည်းများကိုလည်း အစိုးရနှင့် မပတ်သက်သော အဖွဲ့အစည်းများ၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် မဟာမိတ်တို့၏ စစ်ရေးမဟာ ဗျူဟာအတွက် စည်းရုံးရန် အာဖရိကတိုက်သို့ စေလွှတ်သင့်ကြောင်းကို လည်း တိုက်တွန်းခဲ့သည်။ မြောက်အာဖရိကတိုက် စစ်ဆင်ရေးတွင် ပါဝင် ကြမည့် အမေရိကန်စစ်သားများအတွင်း လက်စွဲစာစောင်ကိုလည်း ရေး သားပြုစုခဲ့သည်။ ဘန်ချ်၏ ဆောင်ရွက်ချက်ကို နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန က အသိအမှတ်ပြု ချီးကျူးဖော်ပြထားသည့်စာတစ်စောင်ကို ၁၉၄၃ခု ခုနှစ် မတ်လတွင် လက်ထောက်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အက်ဒွပ် အာရ် စတက် တင်းနီးယတ်စ်က ဘန်ချ်ထံသို့ ရေးသားပေးပို့ခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် စာစောင်ရေးသားရာတွင် သတင်းမှန်ကို ခိုင်လုံ

သောနေရာများမှ ရအောင် ပင်ပန်းခံ၍ စုဆောင်းလေ့ရှိသည်။ အာဖရိက နိုင်ငံတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ဖူးသော ပြင်သစ်အရာရှိများ၊ ဘယ်လ်ဂျီယံ အုပ်ချုပ်ရေးအရာရှိများ၊ ဗြိတိသျှမြို့ပြအုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ အရာရှိကြီးများထံ တကူးတက သွားရောက်တွေ့ဆုံ၍ နောက်ဆုံးသတင်းကို ရယူခဲ့သည်။

ဥရောပ၏ စစ်မျက်နှာနှင့် အာဖရိကစစ်မျက်နှာများတွင် အမေရိကန်တို့ အောင်ပွဲဆင်လိုလျှင် ဥရောပ မဟာမိတ်များ၏ စိတ်ဆန္ဒသဘောထားများကိုလည်း နားလည်ထားရန် လိုမည်ဖြစ်ကြောင်း ဘန်ချ်က ခံယူထားသည်။ အထူးသဖြင့် ကိုလိုနီနယ်ချဲ့နိုင်ငံကြီးများကို ပို၍ နားလည်သင့်သည်ဟု ယူဆသည်။ အာဖရိကတိုက်တွင် ကိုလိုနီစနစ် ဖျက်သိမ်းရေးကို စိတ်ဝင်စား၍ အားတက်သရော ဆောင်ရွက်နေသော အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကို ကိုလိုနီနယ်ချဲ့အရင်းရှင်နိုင်ငံများက စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့ကြသည်။ ထို့အပြင် နိုင်ငံခြားရောက် အမေရိကန်စစ်သားများ၏ လူဖြူလူမည်းခွဲခြားရေးဝါဒသဘောထားကိုလည်း ဥရောပနိုင်ငံသားများက စိုးရိမ်မကင်းရှိကြသည်။ အင်္ဂလန်နိုင်ငံတွင် လူဖြူလူမည်းကိစ္စကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် အစွဲအလမ်းမထားကြချေ။ အမေရိကန်စစ်သားများက လူဖြူလူမည်းပြဿနာကို အင်္ဂလန်သို့ သယ်ဆောင်လာခဲ့လျှင်လည်း အထင်အမြင် လွဲမှားမှုများ ရှိလာမည်ကို အင်္ဂလန်နိုင်ငံသားများက စိုးရိမ်လျက်ရှိသည်။ ဘန်ချ်က ဤအရေးကိစ္စ မပေါ်ပေါက်စေရန် သူ၏ ဗြိတိသျှမိတ်ဆွေများနှင့် တတ်နိုင်သမျှ လက်တွဲဖြေရှင်းခဲ့သည်။

အမေရိက၏ စစ်ရေးကိစ္စတွင် အမေရိကန်လူမည်းများ အင်တိုက်အားတိုက် လူဖြူများနှင့် လက်တွဲ၍ တိုက်ပွဲဝင်ကြရန် ဘန်ချ်က အားသွန်ခွန်စိုက် စည်းရုံးတိုက်တွန်းဆော်ကြခဲ့သည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်မှုကြောင့် အမေရိကန်လူမည်းများသည် စစ်သုံးပစ္စည်းစက်ရုံများတွင်လည်းကောင်း၊ စစ်မြေပြင်တွင်လည်းကောင်း၊ နောက်တန်း အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းများဖြစ်သော ယာဉ်မောင်းကျွမ်းကျင်သူ အလုပ်သမားစသဖြင့် ပါဝင်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။

ဘန်ချ်သည် အိုအက်စ်အက်စ်တွင် မဟာဗျူဟာလေ့လာရေး

လုပ်ငန်းများ၊ စိတ်ဓါတ်စစ်ဆင်ရေးစသည့် သမားရိုးကျ တာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ရသည်။ သူသည် အမေရိကန်နိုင်ငံခြားကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ဆွေးနွေးပွဲများ၊ တွေ့ဆုံမေးမြန်းပွဲများ မကြာခဏပြုလုပ်သည်။ နိုင်ငံခြား ရေးရာနှင့်ပတ်သက်၍ သီးခြားသုတေသနလုပ်ငန်းများလည်း ဆောင်ရွက် သည်။ အာဖရိကတိုက် စစ်ဆင်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍လည်း အကြံပြုရသေး သည်။ ထို့ပြင် ၁၉၄၂ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ပစိဖိတ်ဒေသဆက်ဆံရေး ဆိုင်ရာအဖွဲ့မှ ကျင်းပသော ညီလာခံသို့လည်း အမေရိက၏ ကိုယ်စား လှယ်တစ်ဦးအဖြစ် ပါဝင်တက်ရောက်ရသည်။

ထိုညီလာခံကို ကနေဒါနိုင်ငံ ကိုဘက်ပြည်နယ်၊ မော့န် ထရင်းဘ လော့ခ်တွင် ကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုညီလာခံတွင် အထင်ကရခေါင်းဆောင်များ တက်ရောက်ခဲ့ကြောင်း ဘန်ချ်က မှတ်တမ်းတင်ထားခဲ့သည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ် များမှာ လော့ဒ်ဟေလီ၊ ဆာ ဖရက်ဒရစ် ဂျိုက်၊ ခရီချ် ဂျူး၊ ရာမဆွာမိ မူဒါ လီယား၊ ဆာ ဇေရူလာ ခန်း၊ လက်စတာ ပီယားဆင်၊ ပေါလ် မာတင်၊ ဘရွတ်ခ် ကလက်စ်တင်၊ ဟျူး ကင်းလီဆိုက်ဒ်၊ လီယို ပတ်စ်ဗောလ်စကီ၊ ပေါလ် ဟဲလတ်တို့ ဖြစ်ကြသည်။ ဟေလီနှင့် ဂျိုက်တို့သည် ကိုလိုနီ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်လက်အောက်တွင် ထင်ရှားသော အုပ်ချုပ်ရေးတာဝန်ခံများ ဖြစ်သည်။ မူဒါလီယားသည် အိန္ဒိယနိုင်ငံကိုယ်စားလှယ်၊ ဇေရူလာ ခန်းသည် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံကိုယ်စားလှယ်များ ဖြစ်ကြ၍ စစ်ကြီးအပြီး ကုလသမဂ္ဂ တွင် မိမိတို့နိုင်ငံအတွက် ကိုယ်စားပြုခဲ့သည်။ ကရီချ် ဂျူးသည် စစ်ကြီး အပြီး လေဘာအစိုးရတွင် ကိုလိုနီဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဖြစ်ခဲ့သည်။ ပီယားဆင် နှင့် မာတင်တို့သည် ကနေဒါနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများဖြစ်ခဲ့သည်။ ကလက်စ် ဆင်သည် ၁၉၄၆-၅၄ ကာလတွင် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဖြစ်ခဲ့သည်။ ပတ်စ် ဗောလ်စကီးသည် ကုလသမဂ္ဂ ပဋိညာဉ်စာတမ်းရေးရာတွင် ပါဝင်ခဲ့သူဖြစ် သည်။ ကင်းလီဆိုက်ဒ်သည် ကုလသမဂ္ဂ၏ စီးပွားဖွံ့ဖြိုးမှုလုပ်ငန်းကဏ္ဍ ကို ဦးဆောင်ပေးခဲ့သည်။ ဟဲလတ်သည် သြစတြေးလျနိုင်ငံ၏ ဘုရင်ခံ ချုပ်ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဤညီလာခံတွင် ကုလသမဂ္ဂပဋိညာဉ်စာတမ်း အခန်း ၁၁၊ ၁၂၊ ၁၃ အတွက် ပါဝင်မည့် အခြေခံများကို ဆွေးနွေးချမှတ်နိုင်ခဲ့ကြသည်။

ထို မော့န် ထရင်းဘလော့န်တွင် ကုလသမဂ္ဂဖွဲ့စည်းရေးနှင့် ပတ်သက်၍ အကြောင်း နှစ်ရပ်ကို ဦးတည်ဆွေးနွေးကြသည်။

ပထမအကြောင်း။ ။ စစ်ရေးစစ်ရာနှင့် ပတ်သက်၍ မည်သို့ ထိရောက်စွာ ခန့်ခွဲမည်။ လူမျိုးရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး တရားမျှတမှု၊ လူမှုရေးသက်သာချောင်ချိရေးကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ အခြေခံမူများ မည်သို့ ချမှတ်မည်ကို ဆွေးနွေးရန်။

ဒုတိယအကြောင်း။ ။ စစ်အတွင်းနှင့် စစ်ပြီးကာလ၌ ကုလ သမဂ္ဂတွင် လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်ရမည့် အခြေခံစီမံကိန်းများ ဖြစ်လာစေရန် မည်သို့ ဆောင်ရွက်သင့်သည်ကို ဆွေးနွေးရန်။

ဤ မော့န် ထရင်းဘလော့န် ဆွေးနွေးပွဲ ကျင်းပသည့်အတွက် စစ်တွင်းကာလနှင့် စစ်ကြီးပြီးဆုံးသည့်နောက် အနာဂတ်ကမ္ဘာတွင် ချမှတ် အကောင်အထည်ဖော်မည့် မူဝါဒများ၊ ရည်မှန်းချက်များ ဆွေးနွေးခွင့် ရရှိသည့် အကျိုးကျေးဇူး ဖြစ်ထွန်းခဲ့သည်။ ထို့ပြင် မဟာမိတ်နိုင်ငံများမှ အဆင့်မြင့် ခေါင်းဆောင်များနှင့် တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးချက်များ ကြားနာရ သည့်အတွက်လည်း များစွာ တန်ဖိုးရှိခဲ့သည်။

မော့န် ထရင်းဘလော့န် ဆွေးနွေးပွဲတွင် ဘန်ချီက လူမှုရေးနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ ဘာသာရပ်တွင် အခမ်းအနားမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက် ရသည်။ ထိုအတွေ့အကြုံများသည် နောင်အခါတွင် ဘန်ချီအား ကိုလိုနီစနစ် ဖျက်သိမ်းရေး အထိန်းသိမ်းခံ နယ်မြေများကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ဦးဆောင် ဦးရွက်ပြုရန်အတွက် အခြေခံကောင်းများ ဖြစ်ခဲ့သည်။

အဆိုပါညီလာခံတွင် ဘန်ချီ ပြုစုတင်ပြခဲ့သော စာတမ်း၏ အခြေခံသဘောတရားမှာ စစ်ကြီးပြီးသည့်အခါ ကိုလိုနီလက်အောက်ခံနိုင်ငံ များအား ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးပေးရာတွင် ကိုလိုနီနယ်ချဲ့နိုင်ငံကြီးများက ရိုးသားစင်ကြယ်မှု ရှိကြရန်၊ ကိုလိုနီလက်အောက်ခံနိုင်ငံသားများအနေနှင့် သိက္ခာရှိရှိ အဆင့်မီမီ နေပိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟူသော မူလအခွင့်အရေးကို စာနာ စိတ်နှင့် ကညီတညွတ်တည်း အသိအမှတ်ပြုရန် စသည့်အရေးပါသော အဆိုပြုချက်များပါရှိသည်။ သူစကားပြောပြီးသောအခါ ညီလာခံတက်

ရောက်သူများက တခဲနက် ချီးကျူးကြဘာပေးကြသည်။ ဤညီလာခံတွင် ဘန်ချ်အတွက် အကျိုးများစွာ ရရှိခဲ့သည်။ မိတ်ဆွေသည် အများအပြား နှင့်လည်း တွေ့ဆုံရင်းနှီးခွင့် ရခဲ့သည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များသည် နောင်တစ်ချိန် တွင် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၌ ဘန်ချ်နှင့် ပြန်လည်ဆုံစည်း၍ အရေးပါသော လုပ်ငန်းများတွင် ပူးတွဲဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။

၁၉၄၃ ခုနှစ်ရောက်သည့်အခါ ဘန်ချ်သည် အိုအက်စ်အက်စ်၏ အလုပ်တွင် ငြီးငွေ့လာသည်။ ထိုအချိန်၌ အာဖရိကတိုက်တွင် မဟာမိတ် တပ်များ အနိုင်ရနေ၍ မကြာမီ အားလုံး သိမ်းပိုက်ရန် အလားအလာ တွေ့မြင်နေရသည်။ ထို့ကြောင့် အိုအက်စ်အက်စ်၏ လုပ်ငန်းဘောင်မှာ ကျဉ်းမြောင်းလာတော့သည်။ ဘန်ချ်သည် မော့န့် ထရင်းဘလော့န့် ညီလာခံ တက်ပြီးနောက် စစ်ပြီးခေတ် ပြန်လည်ထူထောင်ရေးလုပ်ငန်းများ၊ ကိုလိုနီ လက်အောက်ခံနိုင်ငံများ၏ အနာဂတ်အရေးကို ပို၍ စိတ်ဝင်စား လာသည်။ အိုအက်စ်အက်စ် တာဝန်ခံ အကြီးအကဲများက ဘန်ချ်၏ မြင့်မားသော အရည်အသွေး၊ ရင့်ကျက်သော အတွေ့အကြုံ၊ အထူးသဖြင့် အာဖရိကရေးရာတွင် ထိပ်တန်းပညာရှင် တစ်ဦးအဖြစ် အသိအမှတ် ပြုကြသည်။ ဘန်ချ်၏ စွမ်းဆောင်မှုကြောင့် အိုအက်စ်အက်စ်အဖို့ များစွာ အကျိုးရှိခဲ့သည်။ အစားထိုး၍ မရနိုင်သော ပညာရှင်တစ်ယောက် ဟူ၍ပင် ချီးကျူးကြသည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးသည် မဟာမိတ်များ အောင်ပွဲခံ၍ ပြီးဆုံး လုနီးအချိန်သို့ ရောက်လာပြီဖြစ်သည်။ ဘန်ချ်သည် အာဖရိကနှင့် အာရှရှိ ကိုလိုနီလက်အောက်ခံနိုင်ငံများအား ကိုလိုနီလက်အောက်မှ လွတ်မြောက် ၍ ကိုယ်ပိုင်လွတ်လပ်ခွင့်နှင့် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရရန်အတွက် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ပေး ရန် ပို၍ စိတ်ဝင်စားလာခဲ့သည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအစိုးရသည် စစ်တိုက်ရန်သာ အာရုံထားခဲ့သည်။ စစ်ကြီးပြီးဆုံးသည့်နောက် ကိုလိုနီ နိုင်ငံများအရေးကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ကြိုတင်စဉ်းစားထားသော အစီအစဉ် များ မရှိကြောင်း မြင်နေရသည်။ ဘန်ချ်သည် အာဖရိကရေးရာတွင် ၁၂ နှစ်မျှ လက်တွေ့အတွေ့အကြုံများရှိခဲ့သည်။ သုတေသနလုပ်ငန်းကိုလည်း

နက်ရှိုင်းစွာ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ပုဂ္ဂိုလ်ချင်းအဆက်အသွယ်လည်း ကျယ်
ကျယ်ပြန့်ပြန့်ရှိသည်။ သူသည် အမေရိကန် လူမည်းဖြစ်ခြင်းကြောင့်
အလုပ်လုပ်ရာတွင် အဟန့်အတား မဖြစ်ခဲ့ပါ။ သူ့အား ဥရောပ ကိုလိုနီ
အုပ်ချုပ်ရေးအကြီးအကဲများက ပို၍ပင် လေးစားကြသည်။

ဘန့်ချ်သည် တစ်ဦးချင်းအနေနှင့် အာဖရိကရေးရာကိစ္စများတွင်
ပါရဂူ မြောက် စွမ်းဆောင်နိုင်သူဖြစ်သည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအစိုးရ
အပေါ်တွင်မူ စစ်ပြီးကာလတွင် ဆောင်ရွက်မည့် နိုင်ငံခြားရေးရာမူဝါဒနှင့်
ရည်မှန်းချက် မရှိကြောင်း အခြားမဟာမိတ်နိုင်ငံများက ဝေဖန်စပြုလာ
သည်ကို ဘန့်ချ် ကြုံတွေ့နေရသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးတွင် အမေရိ
က က ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခြင်းကို ဥရောပမဟာမိတ်များက လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ
ကျေးဇူးတင်သည့်အနေအထားလည်း မရှိပါ။ ဟစ်တလာ၏ရန်မှ လွတ်
မြောက်လျှင် ဥရောပနိုင်ငံများသည် မိမိတို့၏ ဩဇာကို ပြန်လည်လွှမ်းမိုး
ရန် ကြိုးစားရန် အစီအစဉ်ရှိသည့် အမေရိကသည် အင်အားကြီးမား
ခြင်းကို အကြောင်းပြုကာ ဥရောပတွင် ဝင်စွက်ပါမည်လောဟု စိုးရိမ်ပူပန်
စပင် ရှိနေပြီဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အမေရိကန်အစိုးရသည် ဥရောပ
မဟာမိတ်နိုင်ငံများနှင့် စစ်ပြီးကာလ ကိုလိုနီစနစ် ဖျက်သိမ်းရေးကိစ္စအပါ
အဝင် အခြားကိစ္စများကို ရင်းရင်းနှီးနှီး ထိတွေ့၍ ဆွေးနွေးသင့်သည်ဟု
ဘန့်ချ်က သဘောထားရှိခဲ့သည်။ သူသည် အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို သုံး
သပ်သောအခါ သူ့အနေနှင့် အိုအက်စ်အက်စ်မှနှုတ်ထွက်ရန် သဘောဆန္ဒ
ပို၍ ကြီးမားလာခဲ့သည်။

စစ်တွင်းတစ်လျှောက်လုံး ဘန့်ချ်သည် ဝေါရှင်တင်တွင် အတန်
ကြာအောင် နေခွင့်ရခဲ့သည်။ သူ၏ အိမ်ထောင်ရေးသက်တမ်းအတွင်း
ဤအချိန်ကလေး၌သာ မိသားစုနှင့် စုစုစည်းစည်း အိမ်ထောင်ရေး သာ
ယာမှုသုခချမ်းသာကို ခံစားခဲ့ရသည်။ သူငယ်ချင်းများနှင့် မကြာခဏ ဆုံ
တွေ့ကြသည်။ ညနေချမ်းကာလတွင် လင်မယားမိသားစု အပြင်ထွက်၍
ဈေးတန်း လမ်းလျှောက်၊ ပွဲကြည့်ရင်း စိတ်ဖျော်ဖြေကြသည်။ စနေ၊
တနင်္ဂနွေ အားလပ်ရက်များတွင် ဘန့်ချ်သည် အိမ်ဝင်းရှိပန်းခြံတွင် မြေဆွ

ပန်းစိုက်ပေါင်းသင်ရင်း အချိန်ကုန်လွန်ခဲ့သည်။ အိမ်သစ်ကိုလည်း ရှင်းလင်းထိန်းသိမ်းသည်။ သူတို့၏ တတိယမြောက်သားလှရတနာ ရှာဖွေ ဂျူနီယာသည် ၁၉၄၃ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၈ ရက် နံနက် ၅ နာရီ ၁၂ မိနစ်တွင် မွေးဖွားခဲ့ရာ၌ ဘန့်ချ်သည် အလုပ်မှ နှစ်ပတ် ခွင့်ယူကာ ကလေးထိန်း၊ နို့ဘူးဆေး၊ နို့ဖျော်သည့်အလုပ်ကို ဇနီးနှင့်မျှ၍ ဆောင်ရွက်သည်။ မြက်ခင်းပြင်ကိုလည်း ပြုပြင်သေးသည်။ ဘန့်ချ်သည် မိသားစု၏ ဘဝသာယာမှုကို ခုံမင်တတ်ကြောင်း အလုပ်နှင့် သက်သေပြရာ ရောက်သည်။ တစ်ဘက်မှလည်း အိုအက်စ်အက်စ် အလုပ်တာဝန် ပေါ့ပါးသဖြင့် စိတ်သက်သာမှုရခြင်းကိုလည်း ပေါ်လွင်စေခဲ့သည်။

ဝေါရှင်တင်နေပြည်တော်တွင် အသားအရောင် ခွဲခြားမှုကား စစ်အတွင်းကာလ၌ပင် ပြင်းထန်ဆဲဖြစ်ကြောင်း ဘန့်ချ်ကိုယ်တွေ့ကြုံခဲ့သည်။ ဘန့်ချ် မေ့မရအောင် ဒေါသထွက်ခဲ့ရသည့် ဖြစ်ရပ်တစ်ခုကို မှတ်မှတ်ရရ မှတ်တမ်းတင်ထားသည်။ တစ်ချိန်တွင် သူတို့၏ အိမ်မွေးမွေးကလေးသေဆုံးခဲ့သည်။ သားသမီးများက မွေးလေးကို တိရစ္ဆာန်သုသာန်တွင် မြေမြှုပ်လိုကြသည်။ ဘန့်ချ်သည် တာဝန်ရှိသူများနှင့်စီစဉ်ပြီးနောက် မွေးကို မြေမြှုပ်ရန် သုသာန်သို့ သွားသောအခါ လူဖြူများ တိရစ္ဆာန်တို့အတွက်နေရာသပ်သပ်၊ လူမည်းများ တိရစ္ဆာန်တို့အတွက်သပ်သပ် ခွဲထားကြောင်း တွေ့ခဲ့ရသည်။ ဤဖြစ်ရပ်ကြောင့် ဘန့်ချ် မေ့မရအောင် စိတ်ထဲ စွဲနေသည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် သမ္မတ ထရူးမင်းက လက်ထောက်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးရာထူးကို ကမ်းလှမ်းခဲ့သည်။ သမ္မတက ဒုနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဒီးန် ရပ်စ်အား ဘန့်ချ်ရှိရာ နယူးယောက်ကိုလွှတ်၍ ဆွဲဆောင်ခိုင်းသည်။ ဘန့်ချ်က ငြိမ်းချမ်းရေးကာလတွင် ဝေါရှင်တင်တွင် မနေလိုသည့်အကြောင်း မွေးဥပမာ ပြ၍ ငြင်းဆန်လိုက်သည်။

ဘန့်ချ်၏ ပညာသမ္ဘာနှင့် ထင်ပေါ်ကျော်ကြားမှုကြောင့် ရုံးအသိုင်းအဝိုင်းတွင် လေးစားမှုရသည်။

“ကျွန်တော့်အတွက် ရုံးအလုပ်လုပ်ရတာ အဆင်ပြေပါတယ်၊ ကျွန်တော့်လက်အောက်မှာ အမှတ်တမ်းဖို့ လက်ထောက်အဖြစ် လူဖြူမိန်းမ

တစ်ယောက်ရှိတယ်၊ လူဖြူယောက်ျားသုံးယောက်လည်းရှိတယ်၊ သူတို့နဲ့ ဆက်ဆံရတာ အခက်အခဲ မတွေ့ရပါဘူး” ဟု ဘန်ချ်က အဒေါ် အက် သာလ်နှင့် နဲလ်တို့ထံ စာရေးပြောပြသည်။

ရုံးလောကပြင်ပတွင်မူ လူဖြူများက လူမည်းဖြစ်သူ ဘန်ချ် အပေါ် မည်သို့ဆက်ဆံမည်ကို မရေရာလှပါ။ ၁၉၄၃ ခုနှစ် မေလအတွင်း ဘန်ချ်အား လူဖြူအရာရှိ ဝီးလတ် ပါးခဲက ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီး ဌာန၏ စားသောက်ဆိုင်တွင် နေ့လည်စာဖိတ်ကျွေးသည်။ ဝီးလတ်ကိုယ် တိုင်ပင် ကျွေးမည့်သာကျွေးရသည်။ ဘန်ချ်အား နှင်ထုတ်လေမည်လားဟု စိတ်တထင့်ထင့်ဖြစ်ခဲ့သည်။ ကံကောင်းထောက်မသဖြင့် စိတ်မချမ်းမြေ့ ဖွယ်၊ မျက်နှာပျက်ဖွယ်ရာ မကြုံတွေ့ခဲ့ပါ။

လူဖြူလူမည်းခွဲခြားသည့်ပြဿနာ ပြေလည်စေသည့် ဖြစ်ရပ် တစ်ခု မှတ်မှတ်ရရ ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည်။ တစ်နေ့တွင် ဒီးနဲ ရပ်စ်သည် ဘန်ချ်အား စစ်ဝန်ကြီးဌာန အရာရှိများစားရိပ်သာသို့ နေ့လည်စာစားရန် ခေါ်သွားသည်။ လူမည်းတစ်ယောက်အား ဤနေရာသို့ နေ့လည်စာစား စေခြင်းမှာ ပထမဆုံးအကြိမ်ဖြစ်သည်။ ဒီးနဲ ရပ်စ်နှင့် ဘန်ချ်တို့နှစ်ယောက် စားရိပ်သာသို့ အေးအေးဆေးဆေး လမ်းလျှောက်လာသည့် ဖြစ်ရပ်မှာ ထိုလောကတွင် လှုပ်လှုပ်ရှားရှား ဟိုးလေးတကျော်ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဒီးနဲ ရပ်စ် ၏ အကြီးအကဲ တာဝန်ခံအရာရှိက ထိုဖြစ်စဉ်ကို လုံးဝတာဝန်ယူထောက် ခံခဲ့သည်။ စားရိပ်သာအတွင်း ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှု လုံးဝ မဖြစ်ခဲ့ပါ။ ဤ သို့လျှင် လူမည်းများ လုံးဝ ဝင်ရောက်ခွင့် မရှိသော စားရိပ်သာ၏ အစဉ် အလာတစ်ခု ချုပ်ငြိမ်းခဲ့ပြီး လူဖြူနှင့် လူမည်း ယှဉ်တွဲ၍ တွဲစားသောက် ခွင့် ရခဲ့သည်။

“ထူးဆန်းတာက ဒီစစ်ဝန်ကြီးဌာန အရာရှိ စားရိပ်သာထဲ လူမည်းများ ဝင်ခွင့်မရှိဘူးဆိုတာ ကျွန်ုပ်ရော ဘန်ချ်ပါ လုံးဝ သတိမမူ မိကြခြင်းပဲဖြစ်တယ်၊ နှစ်ယောက်စလုံး သိပ်ဆာနေကြပြီဆိုတာပဲ အာရုံရှိ နေတယ်။” ဤသို့ ဒီးနဲ ရပ်စ်က ၁၉၉၁ ခုနှစ်တွင် ထိုအဖြစ်အပျက် အကြောင်း ရေးသားခဲ့သည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနတွင် အရည်အချင်းပြည့်ဝပြီး စွမ်းဆောင်ရည် မြင့်မားသော အမေရိကန်လူမည်းအချို့ကို အရေးပါသော ရာထူးများ၌ ခန့်ထားသင့်ကြောင်း၊ လူမည်းခေါင်းဆောင် ပညာရှင် ဒေါက်တာ ရှာဖ် ဘန်ချ်ထက် သင့်တော်သူကို တွေ့နိုင်မည် မဟုတ်ကြောင်းဖြင့် ဘန်ချ်အား နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနတွင် မိတ်ဆွေ အဲန်စင် စတုတ်စ်က ဤသို့ စာရေးခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် အိုအက်စ်အက်စ်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေစဉ် ၁၉၄၃ ခုနှစ်လယ်ခန့်တွင် ရာထူး အပြောင်းအရွှေ့ကိစ္စ ပေါ်လာခဲ့သည်။ အိုအက်စ်အက်စ် သုတေသနနှင့် ဆန်းစစ်ရေးညွှန်ကြားရေးမှူး ဒေါက်တာ ဝီလျံ လင်ဂါက ဘန်ချ်အား အိုအက်စ်အက်စ်တွင် နေမြဲတိုင်းနေပြီး နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနတွင် အချိန်ပိုင်းတာဝန်ထမ်းရန် ဘန်ချ်ကို နားချသည်။ ဘန်ချ်ကိုယ်တိုင်က သူ၏ ပညာနှင့် အတွေ့အကြုံကို ထိုက်ထိုက်တန်တန် အသုံးချနိုင်မည့် နေရာမျိုးကို ထမ်းဆောင်လိုစိတ်ရှိသည်။

ဘန်ချ်အား နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနသို့ ပြောင်းရွှေ့တာဝန် ထမ်းဆောင်ရန် ယင်းဌာနက ၁၉၄၃ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၈ ရက် နေ့စွဲပါ စာဖြင့် တရားဝင်အကြောင်းကြားလိုက်သည်။ ဘန်ချ်သည် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၏ အရာရှိအဖြစ် ၁၉၄၄ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆို၍ စတင်တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

အခန်း (၉)

ဆဲန်ဖရန်စွစကိုသို့ ခရီးတစ်ထောက်

အပင်ပန်းဆုံးညီလာခံ

ပထမကမ္ဘာစစ်ကာလအတွင်း ဖရဲန့်ကလင် ရုစဗဲလ်သည် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန(ရေ)၏ လက်ထောက်အတွင်းဝန်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ အမေရိကန်တို့သည် ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီး ပါရီတွင် ကျင်းပသော ငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ထားခြင်း မရှိသဖြင့် အမှားများစွာ ပေါ်ခဲ့ရသည့် အတွေ့အကြုံများကို ရုစဗဲလ် ကောင်းစွာသတိချပ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ် ဥရောပတိုက်တွင် စတင်ဖြစ်ပွားသည့်အခါ သမ္မတ ရုစဗဲလ်သည် စစ်ပြီးကာလကို မြော်မှန်း၍ စီမံကိန်းများ ကြိုတင်ရေးဆွဲရန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၏ တာဝန်တစ်ရပ်အဖြစ် ၁၉၃၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလမှ စတင်၍ သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ ဂျပန်လေတပ်မှ ပုလဲဆိပ်ကမ်းကို ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်သည့် ၁၉၄၁ ခုနှစ်မှစ၍ သမ္မတ ရုစဗဲလ်က နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ကော်ဒယ်လ် ဟားလ်အား မဟာမိတ်တပ်များ စစ်အောင်နိုင်ပြီး နောက်ပိုင်း ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အထူးလုပ်ငန်းအဖွဲ့တစ်ခုကို ကြိုတင်ဖွဲ့စည်းလိုက်သည်။ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးပွဲများ၊ ညီလာခံများ ကျင်းပသည့်အခါ ပေါ်ပေါက်လာနိုင်မည့် ပြဿနာအားလုံးကို ထိုအထူးလုပ်ငန်းအဖွဲ့က ကြိုတင်မျှော်မှန်း၍ သုတေသနစာတမ်းများ၊ လေ့လာချက်များ ပြုစုထားခဲ့သည်။ လုပ်ငန်းကဏ္ဍ တစ်ခုသည် ဥရောပတွင် စစ်ကြီးအပြီး နယ်နိမိတ်သစ်များ ပြန်လည်သတ်မှတ်ရေးအတွက် ကြိုတင်လေ့လာသည်။ နောက်ကဏ္ဍတစ်ခုသည် စစ်လျော်ကြေးကိစ္စကို ကြိုတင်လေ့လာ

သည်။ နောက်ကဏ္ဍတစ်ခုသည် စစ်ရှုံးသူ ရန်သူနိုင်ငံများ၏ လက်နက် အင်အား ဖျက်သိမ်းရေးကိစ္စကို ကြိုတင်လေ့လာသည်။

ထို့အပြင် စစ်ပြီးကာလတွင် နိုင်ငံပေါင်းစုံအဖွဲ့ချုပ်အသစ်တစ်ခု ဖွဲ့စည်းရေးနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ တရားရုံးချုပ်အသစ်တစ်ခု ဖွဲ့စည်းရေး ကိစ္စ ဆောင်ရွက်ရန် အထူးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ငယ်တစ်ခုကိုထပ်မံဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးချိန်တွင် စစ်ရှုံးအင်အားစုက ပိုင်ဆိုင်ခဲ့သော ကိုလိုနီ လက်အောက်ခံနိုင်ငံများအား နိုင်ငံပေါင်းစုံအဖွဲ့ချုပ်က ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်သည့်လုပ်ငန်းတစ်ခု ရှိခဲ့သည်။ ယခု ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီးချိန် တွင်လည်း အာဖရိကနှင့် အာရှရှိ ကိုလိုနီလက်အောက်ခံနိုင်ငံများ၏အရေး ကိစ္စကို မည်သို့ ဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း ယခင်စနစ်ဟောင်းကို လေ့လာ၍ ပိုမိုကောင်းမွန်သော ထိန်းသိမ်းရေး အစီအစဉ်တစ်ရပ် ရေးဆွဲထားရန် ဤအထူးလုပ်ငန်းအဖွဲ့အား တာဝန် ချမှတ်ခဲ့သည်။ ဤဘာသာရပ်နှင့် ပတ်သက်၍ အသင့်တော်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဘန်ချ်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဤအထူး လုပ်ငန်းအဖွဲ့ တာဝန်ခံ ဘင်ဂျမင် ဂေးရစ်က နားလည်ထားသည်။ ဘန်ချ် သည် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနသို့ရောက်၍ ရက်သတ္တ နှစ်ပတ်မျှပင် မကြာသေးမီအချိန်တွင် သူ့အား အထူးလုပ်ငန်း အဖွဲ့ငယ်က တောင်း လာတော့သည်။ သူ၏ လက်ရှိအကြီးအကဲကလည်း လက်မလွှတ်လို သဖြင့် လူကြီးနှစ်ဦးကြား အတန်ကြာအောင် အငြင်းပွားခဲ့ကြသေးသည်။ ဘန်ချ်သည် တာဝန်သစ်ကို ၁၉၄၄ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင်မှ ပြောင်းရွှေ့ တာဝန်ယူနိုင်ခဲ့သည်။

ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးချိန်တွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သော နိုင်ငံပေါင်းစုံ အဖွဲ့ချုပ်လက်အောက်တွင် အထိန်းသိမ်းခံနယ်မြေများ ရှိခဲ့သည်။ ယခု ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးလျှင် နိုင်ငံပေါင်းစုံ အဖွဲ့ချုပ်ကဲ့သို့ ကမ္ဘာ့အဖွဲ့ချုပ် တစ်ခုဖွဲ့ရန် စီစဉ်ထားသည်။ အထိန်းသိမ်းခံ ကိုလိုနီနယ်မြေများနှင့် ပတ် သက်သည့် သဘောထားကို နောင်လာမည့် အဖွဲ့ချုပ်က လက်ခံထား သည်။ အင်္ဂလိပ်နှင့် အခြားနယ်ချဲ့နိုင်ငံများက ကိုလိုနီလက်အောက်ခံနိုင်ငံ များဟု ခေါ်သည်။ အမေရိက က အမှီခိုခံဒေသများဟုခေါ်သည်။ ကိုလိုနီ

နိုင်ငံအားလုံးကို ကမ္ဘာ့အဖွဲ့၏ လက်အောက်တွင် အထိန်းသိမ်းခံနယ်မြေများအဖြစ် ထားရှိပြီး လုံးဝ လွတ်လပ်ရေးရရှိစေရန်အတွက် အခြေအနေများ ဖန်တီးပေးရန် မူလက အယူအဆရှိခဲ့သည်။ ဗြိတိသျှတို့က ထိုအယူအဆကို လမ်းကြောင်းလွှဲလိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် အထိန်းသိမ်းခံနယ်မြေများဟူသည့် ဝေါဟာရတွင် ယခင်နိုင်ငံပေါင်းစုံအဖွဲ့ လက်အောက်တွင် ရှိခဲ့သော နိုင်ငံငယ်များ၊ စစ်ရှုံးနိုင်ငံများ၏ လက်အောက်ခံ ကိုလိုနီနိုင်ငံများနှင့် မိမိဆန္ဒအလျောက် အထိန်းသိမ်းခံအဖြစ် အပ်နှံသူများသာ ပါဝင်တော့သည်။ ထိုအမှီခိုခံဒေသများ သို့မဟုတ် ကိုလိုနီလက်အောက်ခံနိုင်ငံများအား ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် အစီအစဉ်ပြုရန်သာ ရည်မှန်းချက်ထားရှိရန် ဖြစ်ပြီး လုံးဝလွတ်လပ်ရေးကို အဓိက ဦးတည်ချက်မထားရန် ဗြိတိသျှ၏ ဆန္ဒသဘောထားကို အမေရိကအား လက်ခံရန် ဆွဲဆောင်အောင်မြင်ခဲ့သည်။

ကိုလိုနီလက်အောက်ခံနိုင်ငံများနှင့် ပတ်သက်သည့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ယေဘုယျမူဝါဒကို ချမှတ်ကြေညာရန် အမေရိကန်အစိုးရက သဘောထားရှိသည်။ အမှီခိုခံနယ်မြေဒေသအတွင်း လူမှုရေးဆိုင်ရာ အနိမ့်ဆုံးစံ သတ်မှတ်ချက်များ ထားရှိသင့်ကြောင်း အမေရိကန်အစိုးရ၏ သဘောထားကို ဖီလာဒဲလ်ဖီးယားမြို့တွင် ၁၉၄၄ ခုနှစ် မေလအတွင်း ကျင်းပသော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမားများညီလာခံတွင် ဘန်ချ်က တင်ပြခဲ့သည်။ ဤအခြေခံမူဝါဒကို ကိုလိုနီနယ်ချဲ့အရင်းရှင်နိုင်ငံများက စဉ်းစားခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ အလုပ်သမားရေးရာကိစ္စနှင့် လူနေမှုအဆင့်အတန်း ကိစ္စများသည် နိုင်ငံတကာအဆင့်တွင် ဆွေးနွေးရန် မလိုအပ်ပုံ သဘောထားကြသည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ ဖွဲ့စည်းရေးကိစ္စ ဆွေးနွေးရာတွင် အမှီခိုခံ နယ်မြေများနှင့် ပတ်သက်၍ ကျယ်ပြန့်သော သဘောထားများ ပါရှိသည်။ ကြေညာစာတမ်း ထုတ်ပြန်ရေးအတွက် ဘန်ချ်၏ တင်ပြချက်များသည် ရှေ့ပြေးသာဓကအဖြစ် များစွာ ထောက်ကူခဲ့သည်။

၁၉၄၄ ခုနှစ် ဩဂုတ်လအတွင်း ဝေါရှင်တင်ဒီစီမြို့တော်တွင်

ဒန်ဘာတန်အုတ်ခဲစ် ဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပရန် လျာထားချက်ရှိခဲ့သည်။ စစ်ပြီးသည့်အခါ ဖွဲ့စည်းမည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းအသစ်၏ ပဋိညာဉ်စာတမ်း မူကြမ်းရေးဆွဲရာတွင် ပါဝင်သင့်သည့်အချက်များ ညှိနှိုင်းရန် ရည်ရွယ်ထားသည်။ ဆွေးနွေးရာတွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ဗြိတိန်နှင့် ပြင်သစ်ကတစ်ဘက်၊ ဆိုဗီယက်ရုရှားနှင့် တရုတ်ကတစ်ဘက် မျက်နှာချင်းဆိုင် ဆွေးနွေးကြသည်။ ဘန်ချ်တို့အဖွဲ့ငယ်က ဆွေးနွေးပွဲ၏ ရုံးလုပ်ငန်းများကို ပူးတွဲဆောင်ရွက်ပေးရသည်။ စစ်ရှုံးဂျာမန်များ ယခင်က အုပ်ချုပ်ခဲ့သော မြောက်ပစိဖိတ်ဒေသရှိ မာရီယာနား၊ ကာရိုလင်နှင့် မာရှယ်ကျွန်းများအား အထိန်းသိမ်းခံနယ်မြေများအဖြစ် ကုလသမဂ္ဂလက်အောက်တွင် ကိစ္စကို အမေရိကန်အစိုးရလက်အောက်ရှိ ဌာနအချင်းချင်း အငြင်းပွားကြသဖြင့် ထိုကိစ္စကို မဆွေးနွေးဘဲ ချန်လှပ်ထားခဲ့ရသည်။

ဤဆွေးနွေးပွဲတွင် နိုင်ငံအများအပြားမှ ပညာနှင့် အတွေ့အကြုံ ရင့်ကျက်သော ပညာရှင်များ၊ ကျွမ်းကျင်သူများနှင့်တွေ့ဆုံရပြီး လုပ်ကိုင်ပုံနည်းစနစ်များကို လေ့လာခွင့်ရသဖြင့် ဘန်ချ်အဖို့ များစွာ အကျိုးရှိခဲ့သည်။

ဒန်ဘာတန်အုတ်ခဲစ်ဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပနေစဉ်အတွင်း စစ်ကြီး၏ အခြေအနေမှာ ထူးခြားစွာ ပြောင်းလဲခဲ့သည်။ ဩဂုတ်လ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ပြင်သစ်နိုင်ငံ ပါရီမြို့သည် ဂျပန်လက်အောက်မှ လွတ်မြောက်ခဲ့သည်။ မာဆေးမြို့လည်း ဩဂုတ်လ ၂၀ ရက်နေ့တွင် လွတ်မြောက်ခဲ့သည်။ ဘယ်လ်ဂျီယံ ဘရပ်ဆဲလ်မြို့သည် စက်တင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် လွတ်မြောက်ခဲ့သည်။ ဩဂုတ်လ ၁၅ ရက်နေ့ခန့်တွင် ရူမေးနီးယားနိုင်ငံ၊ ဘူခါရက်စ်မြို့တော်နှင့် ပိုလန်နိုင်ငံ ဝါဆောမြို့တော်များအား ရုရှားတပ်နီက သိမ်းပိုက်လိုက်သည်။ အာရှတိုက် အိန္ဒိယနိုင်ငံသို့ ကျူးကျော်သော ဂျပန်တပ်များလည်း တိုက်ထုတ်လိုက်ကြသည်။ ဂျာမန်၊ အီတလီ၊ ဂျပန်ဝင်ရိုးစွန်းတန်း စစ်ပြိုင်နိုင်ငံများ အရှုံးပေါ်နေပြီး မဟာမိတ်တပ်များ အောင်ပွဲခံလျက်ရှိရာ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီးဆုံးရန် အလားအလာကို မြင်နေရပြီဖြစ်သည်။

ဒန်ဘာတန်အုတ်ခဲစ်ညီလာခံတွင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာအဖွဲ့ငယ်

တစ်ခု ဖွဲ့စည်းရန် ပဋိညာဉ်စာတမ်းမူကြမ်းကို သဘောတူခဲ့ကြသည်။ အဖွဲ့အစည်း၏ အမည်ကိုလည်း ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဟု ခေါ်ရန် သဘောတူကြသည်။ ထိုဆွေးနွေးပွဲတွင် အဓိကအချက်သုံးချက်တွင် လိပ်ခဲတည်းလည်း ဖြစ်ခဲ့သည်။ ပထမတစ်ချက်-လုံခြုံရေးကောင်စီတွင် အမြဲတမ်းကိုယ်စားလှယ်များသည် မိမိတို့ပါဝင်နေကြသော အငြင်းပွားမှုများတွင် မဲပေးခွင့် မိတို့အာဏာသုံးခွင့် ရှိစေရန်၊ ဒုတိယအချက်-ကုလသမဂ္ဂစတင်တည်ထောင်သည့် နိုင်ငံများစာရင်းတွင် ဆိုဗီယက်ရုရှားသာမက ဆိုဗီယက် လက်အောက်ခံ ၁၆ နိုင်ငံများပါ ထည့်သွင်းရန်၊ တတိယအချက်-အမှီခိုခံနိုင်ငံများနှင့် အထိန်းသိမ်းခံနိုင်ငံများ အရေးကိစ္စ မဆွေးနွေးဖြစ်သည့်ကိစ္စစသည်များဖြစ်သည်။ ပထမနှစ်ချက်ကို ယော်လ်တာတွင် ၁၉၄၅ ခုနှစ်က ကျင်းပသော ထိပ်သီးညီလာခံတွင် သဘောတူညီချက်ရခဲ့သည်။ တတိယအချက်ကိုမူ ၁၉၄၅ ခုနှစ် ဇွန်လခန့်တွင်မှ သဘောတူညီချက် ရခဲ့ကြသည်။

ကိုလိုနီလက်အောက်ခံနိုင်ငံများအရေးကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ကိုလိုနီအရင်းရှင်နိုင်ငံကြီးများဖြစ်သော ဗြိတိန်၊ ပြင်သစ်၊ နယ်သာလင်နိုင်ငံများ၏ သဘောထားအယူအဆများ ကွဲပြားကြသည်။ ဗြိတိန်က ဗြိတိသျှအင်ပါယာအောက်ရှိ ကိုလိုနီလက်အောက်ခံနိုင်ငံများကို ဗြိတိသျှ၏ ချုပ်ကိုင်မှုဖြင့် တဖြေးဖြေး ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးအဆင့်ကို ပထမပေးလိုသည်။ နိုင်ငံတကာကြီးကြပ်မှုထက် မိမိတို့ အစီအစဉ်အတိုင်း လုပ်လိုသည့်ဆန္ဒကို ဖော်ထုတ်ခဲ့သည်။ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးအဆင့်မှ တဖြေးဖြေး တိုးတက်ပြောင်းလဲဖြစ်စဉ်နည်းအရ လွတ်လပ်ရေးအဆင့်ကို ပေးလိုသည်။ ဤကား ဗြိတိသျှတို့၏ သဘောထားဖြစ်သည်။

ကိုလိုနီလက်အောက်ခံနိုင်ငံများ၏ အနာဂတ်အရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ပြင်သစ်နိုင်ငံ၏ သဘောထားမှာ ဗြိတိန်နှင့် များစွာ ခြားနားသည်။ ၁၉၄၄ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် အာဖရိကတိုက် ပြင်သစ်လက်အောက်ခံကွန်ဂိုနိုင်ငံ ဘရာဇာဗီးလ်မြို့တော်တွင် ကျင်းပသော ပြင်သစ်ဘုရင်ခံနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအကြီးအကဲများ၏ ညီလာခံတွင် ပြင်သစ်တို့၏ သဘောထားကို သိရသည်။ ပြင်သစ်တို့သည် ကိုလိုနီနိုင်ငံများ၊ လူမျိုးများနှင့် ပြင်သစ်

ပြည်မတို့ ပူးပေါင်းနေထိုင်သွားရန် လိုလားသည်။ နိုင်ငံတကာ ကြီးကြပ်မှုကို လက်မခံဘဲ ပယ်ချသည့်သဘော ပေါ်လွင်သည်။

ဘန်ချ်သည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကြီးကြပ်မှုအစီအစဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ စိတ်ဝင်စားစွာ လေ့လာ၍ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ သူ၏ ကြိုးစားမှုနှင့် အရည်အသွေးကို အများက ချီးကျူးခဲ့သည်။ သူ၏ အတွေးအခေါ်များကို အခါအားလျော်စွာ မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်။ ဆဲန်ဖရန်စစ္စကို ညီလာခံတွင် ဆွေးနွေးမည့် ကိုလိုနီအရေးကိစ္စအကြောင်းကို ဘန်ချ်က အောက်ပါအတိုင်း မှတ်တမ်းပြုထားသည်။-

“ကိုလိုနီအုပ်ချုပ်ရေးစနစ် သက်ဆိုးရှည်ရန် ကြိုးပမ်းခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ လူ့ကျင့်ဝတ်ဆိုင်ရာ သဘောထားအမြင် ပြောင်းလဲနေကြောင်း မျက်မှောက်ကမ္ဘာက သိလာသည်။ လူမျိုးတစ်မျိုးတစ်မျိုးက အခြားလူမျိုးတစ်မျိုးကို အမြဲတမ်း အုပ်ချုပ်သွားနိုင်ရန် တော်တည့်ဖြောင့်မှန်သော စာရိတ္တနှင့် ကိုယ်ကျင့်သိက္ခာ မည်မျှရှိသနည်းဟု မေးခွန်းထုတ်စရာဖြစ်နေသည်” ဤသို့ ဘန်ချ်ရေးခဲ့သည်။

“ကိုလိုနီအရင်းရှင်နိုင်ငံကြီးများဖြစ်သော ဗြိတိန်၊ ပြင်သစ်နှင့် နယ်သာလင်နိုင်ငံများသည် အာရှ အရှေ့ဖျား လက်အောက်ခံနိုင်ငံများ၏ တိုးတက်မှုကို ဆောင်ရွက်ပေးသည့်ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ အငြင်းပွားဖွယ် မရှိပါ။ ယခု စဉ်းစားရမည့်ကိစ္စသည် ၎င်းနိုင်ငံများအား ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး ပေးရန် အချိန်ကာလ သတ်မှတ်ခြင်း၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်အစီအစဉ်ကို အရှိန်အဟုန်ဖြင့် တိုးမြှင့်ပေးခြင်း၊ ကိုလိုနီစနစ် ဖျက်သိမ်းရေးလုပ်ငန်း မြန်ဆန်စေရေးအတွက် အစီအမံများ ပြုလုပ်ခြင်း၊ ကောင်းမွန်ဆိုးမွန်နှင့် ပတ်သက်၍ တာဝန်ရှိသည့်အဖြစ်ကို လက်ခံခြင်းစသည်များကို ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ပါသည်” ဟု ဘန်ချ်က ဆက်လက်အာဘော်ပြုခဲ့သည်။

၁၉၄၅ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ဘန်ချ်တို့ ဆွေးနွေးပွဲ ပြုလုပ်နေကြစဉ် သမ္မတ ရုစဗဲလ် ကွယ်လွန်သည့်သတင်းကို ၅ နာရီ ၄၀ မိနစ်အချိန် ရရှိခဲ့ကြသည်။ နောက် ခြောက်ရက်အကြာတွင် ဘန်ချ်သည် အမေရိကန်အစိုးရ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးအဖြစ် ဆဲန်ဖရန်စစ္စကိုမြို့

သို့ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်း ဖွဲ့စည်းရေးကိစ္စ ညှိနှိုင်းရန် ထွက်ခွာခဲ့သည်။ ဧပြီလ ၂၅ ရက်နေ့တွင်ဆွေးနွေးပွဲဖွင့်ပွဲကို အော်ပရာဟောက်စ် တွင် ကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုဖွင့်ပွဲသို့ ကုလသမဂ္ဂ စတင်တည်ထောင်ရာတွင် ပါဝင်ခဲ့သော နိုင်ငံ ၅၀ မှ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများနှင့် သြဇာတိက္ကမရှိသူ လူကြီးများ တက်ရောက်ကြသည်။ “ဒီလို ကြီးကျယ်ခမ်းနားတဲ့ပွဲကို တက်ရောက်ခွင့်ရတဲ့ တစ်ဦးတည်းသော နီဂရိုးအဖြစ် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ဂုဏ်ယူမိတယ် ရသ်ရယ်” ဟု ဘန်ချ်က သူ့ဇနီးအား စာရေးခဲ့သည်။

ကုလသမဂ္ဂမှ တာဝန်ယူရမည့် အထိန်းသိမ်းခံနယ်မြေများ၏ အစီအစဉ်ရေးဆွဲသည့်ကိစ္စသည် ဘန်ချ်အတွက် အချိန်အကြန့်ကြာဆုံး၊ အခက်ခဲဆုံး၊ အပင်ပန်းဆုံးနှင့် စိတ်အရှည်ရဆုံး လုပ်ငန်းဖြစ်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံတိုင်းသည် အလျှော့မပေးဘဲ ကိုယ့်အကျိုးကို ရှေ့တန်းတင်၍ အခြေအတင် ဆွေးနွေးကြသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ကုလသမဂ္ဂ ပဋိညာဉ်စာတမ်း အခန်း ၁၁ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် မရသေးသောဒေသများဆိုင်ရာ ကြေညာစာတမ်းခေါင်းစဉ်အောက်တွင် အောက်ပါရေးသားချက်ကို သဘောတူညီမှု ရခဲ့သည်။-

“ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးနည်းပညာနှင့်လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာ၌ တိုးတက်အောင် ကူညီရန် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံချင်း၏ နယ်မြေဒေသနှင့် လူမျိုးများ၏ အခြေအနေများ၊ မတူညီသော တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးမှုနှုန်းနှင့် အရှိန်များကို အလေးပေး သုံးသပ်ကာ လွတ်လပ်သော နိုင်ငံရေး အဖွဲ့အစည်းများ စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ကူညီပံ့ပိုးရန်” ဟု ပြဋ္ဌာန်းနိုင်ခဲ့သည်။

ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီးတွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည့် နိုင်ငံပေါင်းစုံအဖွဲ့ချုပ်အောက်တွင် ဖွဲ့စည်းထားသည့် အအုပ်ချုပ်ခံ နယ်မြေများကိစ္စ၌ ပဲလ်လက်စတိုင်းနယ်မြေကိစ္စ ပါဝင်ခဲ့သည်။ ယခု အသစ်ဖွဲ့စည်းမည့်ကုလသမဂ္ဂတွင် ပဲလ်လက်စတိုင်းကို အထိန်းသိမ်းခံနယ်မြေအဖြစ် ဆက်လက်တည်ရှိခွင့်ရှိရန် ဂျူးကိုယ်စားလှယ်များနှင့် အာရပ်ကိုယ်စားလှယ်များက မိမိတို့၏ ရှုထောင့်အမြင်များဖြင့် တင်ပြလာကြသည်။ သို့ရာတွင် ပဲလ်လက်

စတိုင်းနယ်မြေသည် ကုလသမဂ္ဂ ကြီးကြပ်မှုအောက်သို့ မရောက်ခဲ့ပါ။

ကုလသမဂ္ဂလက်အောက်တွင် ဖွဲ့ထားသောအဖွဲ့ ခြောက်ဖွဲ့တွင် အပါအဝင်ဖြစ်သည့် ကြီးကြပ်ထိန်းသိမ်းရေးကောင်စီသည် အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍတွင် ရပ်တည်နိုင်ခဲ့သည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာမိသားစုသည် အမှီခိုခံနိုင်ငံများ၏ တိုးတက်မှုကို ကူညီရန် တာဝန်ရှိလာသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ကမ္ဘာတစ်ခုလုံး လုံခြုံမှုနှင့် အေးချမ်းသာယာမှု ရှိရေးအတွက် အကောင်းဆုံးအာမခံချက်ကား လွတ်လပ်သော၊ အကျင့်သိက္ခာ မြင့်မားသော၊ ချမ်းသာကြွယ်ဝသော လူများနေထိုင်မည့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကမ္ဘာပင် ဖြစ်သည်ဟု ဝိဂြိုဟ်ပြုထားခြင်းကြောင့်ပင်တည်း။ ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့ဖွဲ့စည်းပြီးနောက် အနှစ် ၃၀ အကြာတွင် ကိုလိုနီအင်ပါယာနိုင်ငံများ၏ အခန်း ချုပ်ငြိမ်းခဲ့သည်။ လက်အောက်ခံနိုင်ငံအားလုံး လွတ်လပ်ရေး ရခဲ့ကြသည်။ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေးပထဝီမြေပုံ နယ်နိမိတ်အနေအထားလည်း များစွာ ပြောင်းလဲခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့ဝင်ဦးရေလည်း သိသိသာသာ တိုးလာခဲ့သည်။

ကုလသမဂ္ဂပဋိညာဉ်စာချုပ်ကို ဆဲနီဖရန်စစ္စကိုမြို့တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည်။ ထိုအခမ်းအနားသည် နိုင်ငံတကာ ဆက်ဆံရေးသမိုင်းတွင် ထင်ရှားသော သာဓကဖြစ်ခဲ့သည်။ ဆွေးနွေးပွဲ ကျင်းပချိန်တွင် ကမ္ဘာစစ်ကြီး မပြီးဆုံးသေးပါ။ စစ်ပွဲ၏ အနိဋ္ဌာရုံကို ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသားများ မည်မျှ ခံစားရကြောင်း ဤညီလာခံသို့ တက်ရောက်လာကြသော ခေါင်းဆောင်များ ကောင်းကောင်းသိကြသည်။ အနာဂတ်၏ ကောင်းကျိုးအမြင်ထား၍ အတွေးသစ်အမြင်သစ်များကို ရဲဝံ့စွာ ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဤပဋိညာဉ်စာချုပ်ကို အားလုံး သဘောတူညီစွာဖြင့် လက်မှတ်ထိုးခဲ့ကြသည်။ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီး ဖွဲ့စည်း၍ များမကြာမီအချိန်တွင် အရှေ့အုပ်စုနှင့် အနောက်အုပ်စု၏ ပဋိပက္ခများ၊ စစ်အေးစစ်ပွဲများ ပေါ်လာပြီး ကမ္ဘာ့အဖွဲ့၏ တိုးတက်မှုကို အနှစ် ၄၀ ကြာမျှ တုန်နှေးစေခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ကိုလိုနီစနစ် ဖျက်သိမ်းရေးလုပ်ငန်းမှာ ထူးခြားသော အောင်မြင်မှုအဖြစ် မှတ်တမ်းတင်နိုင်ခဲ့သည်။

ဤဆန်ဖရန်စစ္စကို ဆွေးနွေးပွဲတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ချက်နှင့် အတွေ့အကြုံသည် ဘန်ချ်၏ ဘဝအတွက် ထူးခြားသော မှတ်တိုင်ဖြစ်ခဲ့သည်။ သူ့အား အလွန်တော်ပြီး လေးစားထိုက်သော ပညာရှင်အဖြစ် နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းက အသိအမှတ်ပြုလာကြသည်။ နိုင်ငံ၏တာဝန်ကို စွမ်းစွမ်းတမံ အပြည့်အဝ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဆန်ဖရန်စစ္စကိုတွင် ရခဲ့သော အတွေ့အကြုံများ၊ ဆုံဆည်းခဲ့ရသော မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းများကို အကြောင်းပြု၍ ကုလသမဂ္ဂတွင် နိုင်ငံတကာဝန်ထမ်းအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် များစွာ စိတ်အားထက်သန်ခဲ့သည်။

“ဒီအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့ကြီးမှာ တို့.ရဲ့မိတ်ဆွေတွေ၊ လုပ်ဖော်ကိုင်ဘက်တွေ အတော်များများဟာ တစ်နှစ်အတွင်း တာဝန်ထမ်းဆောင်ကြဖို့ပြင်နေကြပြီ။ ငါလည်း ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ခုခုကို မကြာမီ ချမှတ်ကြဖို့လိုလာပြီ။ အားလုံး အခြေအနေကောင်းရင်ပေါ့လေ- တို့အတွက် အစစအရာရာ ကောင်းလိမ့်မယ်လို့ထင်တယ်။ အထူးသဖြင့် ကလေးတွေအတွက် ပိုသင့်တော်လိမ့်မယ်။ ဘဝသစ်၊ ပတ်ဝန်းကျင်သစ်တွေကို ပြန်စကြမယ်။ ကလေးတွေကို ကျောင်းကောင်းတွေမှာ ထားပေးမယ်။ အပယ်ခံနေရာတွေကို တွေ့ရမှာ မဟုတ်ဘူး။ နီဂရိုးလို ရှုတ်ချခံရမှာလည်း မဟုတ်တော့ဘူးလေ” ဟု ဘန်ချ်က အားတက်သရော ရသံထံ စာရေးသည်။

အလုပ်များ၏ မအားလပ်သည့်ကြားကပင် အဝေးတွင် ခွဲထားခဲ့ရသည့် ဇနီးမယား သမီးသားများကို အမြဲသတိရနေသည်။

“တို့နှစ်ယောက်စလုံးဟာ သမီးတွေအပေါ် တင်းကျပ်လွန်းတယ်ထင်တတ်၊ ဒါဟာ တို့အမှားတွေပဲ။ သူတို့အပေါ် မေတ္တာပိုထားပြီး ပြစ်တင်မောင်းမဲတာ လျော့ဖို့ ကြိုးစားသင့်တယ်။ သူတို့ကို တို့.ရဲ့ နှလုံးသားထဲ နီးနီးကပ်ကပ် မယုယနိုင်ခဲ့ဘူး။ တို့.ရဲ့ ချစ်ခြင်းမေတ္တာတွေကို သူတို့နဲ့မျှပြီး မခံစားနိုင်ခဲ့ဘူး။ သမီးနှစ်ယောက်လုံး တို့ကို ချစ်မှ ချစ်တတ်ကြသေးလား မသိဘူး။ တို့ဟာ သူတို့.ရဲ့ ချစ်ရမယ့် မိဘတွေလို မနေခဲ့ဘူး။ သူတို့.ရဲ့ အရှင်သခင်တွေလို ပြုကျင့်ဆက်ဆံခဲ့တယ်။ ဒါတွေကို အရင်းစစ်လိုက်တော့ ငါ့မှာ အများကြီးတာဝန်ရှိတယ်။ ဒါတွေကို တို့.

ပြင်ကြရအောင်” ဟု ဘန့်ချ် ရေးထားသေးသည်။

ဘန့်ချ်သည် သမီးငယ် ဂျိန်းအား သီးခြားစာတစ်စောင် ရေးခဲ့ သေးသည်။-

“ဖေဖေဟာ သမီးငယ်နဲ့ သမီးကြီးဂျုံးအပေါ် ဆက်ဆံရေး တင်းမာမိတယ်။ ဒါပေမယ့် သမီးတို့ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် တော်လှပြီလို့ စိတ်ကြီးဝင်သွားမှာစိုးလို့။ နောက်ဆိုရင် သမီးတို့အတွက် ပိုပြီး ကြင်နာ တတ်တဲ့ ဖေဖေဖြစ်အောင် အထူးကြိုးစားပါမယ်။ သမီးတို့လည်း မေမေ အပေါ် ကြင်နာဖို့၊ နားလည်သဘောပေါက်ဖို့၊ ပိုပြီးကြိုးစားကြမယ်လို့ ဖေဖေယုံပါတယ်။ အခုအချိန်မှာ သမီးနဲ့ဂျုံးဟာ မိခင်ရဲ့မေတ္တာနဲ့ ကြင်နာ မှုကို နားလည်တတ်ဖို့ သိပ်ငယ်သေးတယ်။ တစ်နေ့နေ့ကျရင် သမီးတို့ ကောင်းကောင်းသိလာကြပါလိမ့်မယ်။ ဖေဖေက တကယ်သိလို့ပြောနေ တာပါ။ ဖေဖေမှာ အင်မတန် ကြင်နာတတ်ပြီး ချစ်ရာကောင်းတဲ့အမေ ရှိခဲ့ဖူးတယ်။ ဒါပေမယ့် ဖေဖေဟာ သမီးကြီးဂျုံးရဲ့ အသက်ထက် တစ်နှစ် လောက်သာ ကြီးသေးတဲ့အချိန် (၁၄ နှစ်သား) မှာ အမေကို ဆုံးရှုံးခဲ့ရ တယ်လေ။” ဤကား သမီးငယ်ကို နှစ်သိမ့်စေသော စာလေးဖြစ်သည်။

ဘန့်ချ်သည် ရုံးတက်စဉ်နှင့် အိမ်နေစဉ် လူတစ်ကိုယ်ထဲ မတူ သော အမူအကျင့်နှင့် ဆက်ဆံရေးသဏ္ဍာန်နှစ်ခုကို အကြောင်းပြု၍ အိမ် သူချစ်ဇနီးနှင့် မကြာခဏ စာရေးရှင်းချက်ထုတ်နေရသည်။ သူရေးသော စာကို ကြည့်ပါဦး။-

“ငါနဲ့ အလုပ်လုပ်သူတိုင်းက ငါ့ကို သဘောကျတယ်တဲ့။ ဒီ ဌာနမှာ တရားမျှတမှု အရှိဆုံး၊ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ဆုံး၊ ဆက်ဆံရေး အကောင်းဆုံးလို့ ပြောကြတယ်။ ရုံးမှာ ငါ့ရဲ့ ကိုယ်ကျင့်တရားနဲ့ ဆက် ဆံမှုကို ထူးချွန်မှုအဆင့်မှာ ရှိတယ်လို့ အကဲဖြတ်ထားတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီကောင်းတဲ့စရိုက်လက္ခဏာတွေဟာ အိမ်ကို ပါမလာခဲ့ဘူးလေ။ အိမ်မှာ ငါဟာ စိတ်တိုတယ်၊ စကားများတယ်၊ ရန်ရှာတယ်၊ တစ်ခါတစ်ခါ ရုန့်ရင်း ကြမ်းတမ်းတယ်လို့တောင် အပြောခံရတယ်။ ဘာ့ကြောင့်ဒီလိုဖြစ်ရတယ် ဆိုတာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်တောင် မသိနိုင်အောင် ဖြစ်ရတယ်။ ငါဟာ ဇနီး

ဖြစ်သူကို အသက်တမျှချစ်တယ်။ ကလေးတွေကိုလည်း အင်မတန်ချစ်ပါတယ်။ ဒီတစ်ခါ အိမ်ပြန်ရင် ပြင်ဖို့ ကြိုးစားရဦးမယ်---”

ဘန့်ချ်သည် နိုင်ငံတကာ ဝန်ထမ်းအဖွဲ့ဖြစ်သော ကုလသမဂ္ဂသို့ ပြောင်းရွှေ့ တာဝန်ထမ်းဆောင်သည့်အခါတွင် သူ့အတွက် သူ့ဇနီးရသ်အတွက်နှင့် သူ၏ အိမ်ထောင်ရေးဘဝခရီးအတွက် ယခုထက် အဆပေါင်းများစွာ ပြဿနာများ၊ တင်းမာမှုများနှင့် ရင်ဆိုင်ရပြန်သည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ထိုလုပ်ငန်း၏ ပြင်းထန်လှသော ဆွဲဆောင်မှုကို တွန်းလှန်နိုင်သော အင်အား ဘန့်ချ်တွင် မရှိကြောင်း တွေ့လာရတော့သည်။

အခန်း (၁၀)

ကုလသမဂ္ဂတည်ဆောက်ခြင်း

နိုင်ငံတကာဝန်ထမ်းအဖွဲ့သို့

ကုလသမဂ္ဂ ပဋိညာဉ်စာချုပ်အရ နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခု တည်ဆောက်ရန်ကိစ္စသည် ကုလသမဂ္ဂ ဖွဲ့စည်းမှုအတွက် ပြင်ဆင်ရေး ကော်မရှင်၏ တာဝန်ဖြစ်သည်။ ထိုပြင်ဆင်ရေးကော်မရှင်၏ အစည်းအဝေးကို ၁၉၄၅ ခုနှစ် ဆောင်းဦးရာသီတွင် လန်ဒန်မြို့၌ ကျင်းပရန် စီစဉ်ထားသည်။ ထိုအစည်းအဝေးတွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့၏ ခေါင်းဆောင်အဖြစ် အက်ဒွပ် အာရ် စတက်တင်းနီးယတ်စ် အား ခန့်ထားသည်။ အက်ဒ်လေ စတီဗင်ဆင်သည် ဒုတိယခေါင်းဆောင် ဖြစ်သည်။ စက်တင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့စွဲပါ အမိန့်အရ ဘန်ချ်အား ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်၏ အကြံပေးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရန် တာဝန်ပေးလိုက်သည်။ အမေရိကန်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တွင် ဆန်ဖရန်စစ္စကိုမှ ဘန်ချ် အသိမိတ်ဆွေများစွာ ပါဝင်ခဲ့သည်။ ဣန္ဒြေတစ်ခွဲသားနှင့် ခတ်တည်တည်နေတတ်ကြသော အကြံပေးအဖွဲ့ဝင်များအကြား ဘန်ချ်က အသောအရွန်းဖောက်၍ ရော့ရော့နှော့နှော့နေတတ်သဖြင့် ခင်မင်သူများ သည်။ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများ၊ ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများ၊ အတွင်းရေးမှူးများမှအစ တံခါးစောင့်များအထိ ကျောသားရင်သား မခြား တရင်းတနှီး ဆက်ဆံတတ်သည်။ ထင်ရှားကျော်ကြားသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများထက် လူမသိသော တက်သစ်စ လူငယ်များကို ပို၍ အရေးထားသည်။ ဘန်ချ်

ကိုလည်း လူတိုင်းက ရိုသေလေးစားစွာ ဆက်ဆံကြသည်။ အထူးသဖြင့် ဥရောပတိုက် ကိုလိုနီနိုင်ငံကြီးများမှ အရာရှိများက ရွံ့ကြသည်။

ကုလသမဂ္ဂ ဖွဲ့စည်းမှုပြင်ဆင်ရေးကော်မရှင်၏ ပင်မလုပ်ငန်းများကို အမှုဆောင်ကော်မတီက ဆောင်ရွက်သည်။ အဖွဲ့ဝင်များတွင် အထင်ကရပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ ပါဝင်ကြသည်။ ဗြိတိန်အစိုးရကို အားနက်စ် ဘီဗန်နှင့် ဖိလစ် နိုဝယ် ဘောကာက ကိုယ်စားပြုသည်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ အတွက် အွန်ဒရေ ဂရိုမီကိုက ကိုယ်စားပြုသည်။ ကနေဒါအတွက် လက်စတာ ပီယားဆင်က ကိုယ်စားပြုသည်။ ချက်ကိုစလိုဗေးကီးယား အတွက် ယန် မာဆားရစ်ခ်က ကိုယ်စားပြုသည်။ တရုတ်ပြည်အတွက် ဝဲလင်တင် ခူးက ကိုယ်စားပြုသည်။ သြစတြေးလျအတွက် ဟားဘတ် အက်ဗတ်က ကိုယ်စားပြုသည်။ ထက်မြက် ထူးချွန်၍ အတွေ့အကြုံ ရင့်ကျက်သော ခေါင်းဆောင်ကြီးများဖြစ်သောကြောင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက် ရာ၌ ထိရောက်သည်။ အလုပ်အပေါ် အာရုံအပြည့်ထား၍ ပြီးအောင် ပုံဖော် ကြသည်။ အရှေ့အနောက်အုပ်စုတိုက်ပွဲများ၊ စစ်အေးတိုက်ပွဲများ မဖြစ် သေးသောကြောင့် စည်းစည်းလုံးလုံး ရှိကြသည်။

ဘန်ချ်သည် လန်ဒန်ကို စက်တင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ရောက်သည်။ စစ်ပြီးကာလ လန်ဒန်မြို့၏ ပျက်စီးယိုယွင်းမှုကိုကြည့်၍ ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်မိသည်။ ဝေါရှင်တင်နှင့် နိုင်းယုဉ်ကြည့်ရာတွင် မိုးနှင့် မြေတမျှ ကွာခြားနေသည်ကို တွေ့ရခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ သူသည် သမီးဂျူးနှင့် ဂျိန်းထံ သတိတရ စာရေးခဲ့သည်။

“ဖေဖေ အခုတွေ့နေရတဲ့ လန်ဒန်ဟာ အရင် ၁၉၃၇ ခုနှစ်က မိသားစုနဲ့ တွေ့ခဲ့ရတဲ့ လန်ဒန်နဲ့ တခြားစီပဲ။ စစ်ဘေးဒဏ်ကြောင့် အပျက်အစီး သိပ်များတယ်။ နေရေးထိုင်ရေး သိပ်ညံ့တယ်၊ အစား အသောက်နဲ့ လောင်စာဆီလည်း သိပ်ရှားတယ်၊ ဈေးနှုန်းလည်း သိပ်တက် တယ်။ ဒါပေမယ့် အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတွေဟာ အရင်ကအတိုင်းပဲ။ မာန ကြီးတယ်၊ သတ္တိရှိတယ်၊ ရော့ရော့နှော့နှော့ မရှိဘူး။ ပတ်ဝန်းကျင်က တော့ အံ့မှိုင်းနေတယ်။ စိတ်တွေလည်း ထုံထုံထိုင်းထိုင်းပဲ။ ပျော်ရွှင်တဲ့

အမှုအရာ လက္ခဏာတွေ သိပ်မတွေ့ရဘူး။ လူအုပ်ကြီးဟာ ပင်ပန်း နွမ်းနယ် နေသလိုပဲ” ဟူ၍ စာကို နိဂုံးချုပ်ထားသည်။

အမေရိကန်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် အထူးစားနပ်ရိက္ခာ ဝယ် ယူခွင့်ရသည်။ ရုပ်ရှင်လည်း အလကားကြည့်ရသည်။ ဘန်ချ်သည် အမြဲ တမ်း ဆာနေသည်။ လန်ဒန်မြို့ပေါ်တွင် အမေရိကန်စစ်သားများ နေရာ တကာတွင် တွေ့နေရသည်။ နာမည်ကြီး ပစ်ကဒလီဆပ်ကပ် ရုပ်ကွက် နှင့် ပတ်သက်၍ “အမေရိကန်တွေ များလွန်းတယ်၊ မိန်းမပေါ့တွေလည်း များလွန်းတယ်” ဟု မှတ်ချက်ပြုသည်။

အလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီတွင် ဘန်ချ်၏တာဝန်သည် ကုလ သမဂ္ဂမှ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရမည့် နယ်မြေကိစ္စ၊ လုပ်ငန်းစီမံချက် ရေးဆွဲ အကောင်အထည်ဖော်ရန်နှင့် အတွင်းဝန်များရုံးအဖွဲ့ တည်ထောင် ရန်ဖြစ်သည်။ ဆဲနီဖရန်စစ္စကို တာဝန်ထမ်းဆောင်စဉ်ကဲ့သို့ လူပန်းစိတ် ပန်း တာဝန် မများလှပါ။

“စကား အများကြီး ပြောကြတယ်၊ အများကြီး ဆွေးနွေးညှိ နှိုင်းကြတယ်၊ စာရေးတာ သိပ်နည်းတယ်” ဟု သူမှတ်ချက်ပြုသည်။ အရှေ့အုပ်စုနှင့် အနောက်အုပ်စုအကြား စစ်အေးတိုက်ပွဲ အရိပ်လက္ခဏာ များ ယခုအချိန်တွင် အစပျိုးလာသည်ကို တွေ့နေရသည်။ ဆိုဗီယက်ယူ နီယံက လစ်ဗျားနိုင်ငံအား မိမိလက်အောက်တွင် အထိန်းသိမ်းခံနယ်မြေ အဖြစ်ထားရန် တောင်းဆိုသည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ဆိုဗီယက်ယူ နီယံ၊ ဗြိတိန်နှင့် ပြင်သစ်တို့ ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားသော ဝန်ကြီးများကောင်စီ သည် ကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီး ဥရောပတိုက်အတွင်း ပြန်လည်ထူထောင်ရေး နယ်နိမိတ် သတ်မှတ်ရေးစသည့် ကိစ္စများနှင့် တဝဲလည်လည် ဖြစ်နေ ကြသည်။

ဘန်ချ်အတွက် ဤညီလာခံကို တက်ခြင်းဖြင့် များစွာ အကျိုး ရှိခဲ့သည်။ သူတာဝန်ယူရသော ကော်မတီခွဲများတွင် မိတ်ဆွေဟောင်းများ စွာနှင့် ပြန်လည် ဆုံဆည်းကြရသည်။ မိမိ၏ အမေရိကန်နိုင်ငံအတွက် ထိထိရောက်ရောက် ကိုယ်စားပြု၍ ဆောင်ရွက်ခွင့် ရှိလာသည်။ သူပါဝင်

သော ကော်မတီတွင် သူ့ဉာဏ်စွမ်းဉာဏ်စ၊ ဦးဆောင်မှု အဆုံးအဖြတ် နှင့် ဆောင်ရွက်ရသည်။ ကော်မတီများ၏ လေးစားမှုလည်း ခံရသည်။ အထိန်းသိမ်းခံ နယ်မြေများကိစ္စကို တာဝန်ခံမည့် ကောင်စီအား ထိထိ ရောက်ရောက် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် အခြေအနေများနှင့် စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း ကျင့်စဉ်များ အတိအကျ ရေးဆွဲရန် ခိုင်မာတောင့် တင်း၍ ကျွမ်းကျင်သူ ပညာရှင်များ ပါဝင်သည့် အတွင်းဝန်များရုံးအဖွဲ့ တစ်ရပ်ကိုလည်း ဖွဲ့စည်းရန် ဘန်ချ် များစွာ စိတ်အားထက်သန်သည်။ အမှီခိုခံနယ်မြေများ (ဝါ) ကိုလိုနီလက်အောက်ခံ နယ်မြေများ အရေးကိစ္စ တွင် မတင်းကျပ်ဘဲ ပျော့ပြောင်းညင်သာသော ရှုထောင့်မှ စဉ်းစားရန် ဘန်ချ်က ရှေ့ဆောင်တင်ပြသည်။ ယင်းအမှီခိုခံနယ်မြေများအား ထိန်း သိမ်းစောင့်ရှောက်ရာတွင် ယခင် နိုင်ငံပေါင်းစုံ အဖွဲ့ချုပ်တွင် လုပ်ဆောင် ချက်ထက် အဆင့်မြင့် အစီအစဉ်သစ်များကို ရေးဆွဲကျင့်သုံးရန် သူစေ့ ဆော်ခဲ့သည်။

ကိုလိုနီနိုင်ငံကြီးများသည် မိမိတို့ လက်အောက်ခံ ကိုလိုနီ နိုင်ငံများ၏အရေးကိစ္စတွင် ယင်းကုလသမဂ္ဂကောင်စီက နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း ပါဝင်ခြင်းကို မလိုလားသည့် သဘောဆန္ဒကို ပြကြသည်။ ယင်းနိုင်ငံ များက တင်ပြသော အစီရင်ခံစာများအား စစ်ဆေးခြင်း၊ နယ်မြေများသို့ ကွင်းဆင်းလေ့လာကြီးကြပ်ခြင်း၊ အမှီခိုခံနယ်မြေသားများက နစ်နာဆုံးရှုံး မှုများအတွက် အသနားခံစာ တင်ပိုင်ခွင့်ကိစ္စ စသည်များတွင် ကောင်စီ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို လျော့နည်းစေရန်အတွက် နည်းမျိုးစုံဖြင့် ဖိအားပေးကြ သည်။ အင်အားကြီးမားသော ဗြိတိသျှ၊ ပြင်သစ်၊ ဒတ်ချ်တို့နှင့် ဘန်ချ် သည် တစ်ယောက်တည်း ကြံ့ကြံ့ခံ ရင်ဆိုင်စစ်ထိုးရသည်။ ဤစစ်ပွဲကို “တစ်ကိုယ်တော်စစ်ပွဲ” ဟု ကင်ပွန်းတပ်ထားသည်။ ဉာဏ်ရည်တူချင်း စစ်ခင်းရသည်။ ပဋိညာဉ်ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကို ထုံးလိုချေ၊ ရေလိုနောက် ကျွမ်းကျင်နဲ့စပ်ရသည်။ စာမူကြမ်းများ ဘက်စုံထောင့်စုံ ရေပက်မဝင် အောင် လျှပ်တပြက်ဉာဏ်ဖြင့် ရေးတတ်ရသေးသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဘန်ချ်၏ တင်ပြချက်၊ ရပ်တည်ချက်များကို ကော်မတီက သဘောတူကြ

သည်။ သူ၏ စွမ်းရည်ကိုလည်း ကော်မတီဝင်များက အသိအမှတ်ပြု မှတ်တမ်းတင်ကြသည်။

အောက်တိုဘာလလယ်တွင် ဘန်ချ်သည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ်ညီလာခံသို့ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် တက်ရောက်ရန် တာဝန်ပေးချက်အရ ပါရီသို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို သမ္မတ ရုစဗဲလ်လက်အောက် အလုပ်သမားရေးရာ ဝန်ကြီးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ဖူးသော ဖရန်းစစ္စ ပါးကင်းစ်က ဦးဆောင်ခဲ့သည်။ ညီလာခံတွင် ဆွေးနွေးကြသော အကြောင်းအရာများ အနက် အမှီခိုခံနယ်မြေများနှင့် ပတ်သက်သည့် ကော်မတီတွင် ဘန်ချ်၏ ဆောင်ရွက်ချက်ကို အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ပါးကင်းစ်က တလေးတစား ချီးကျူးပြောဆိုခဲ့သည်။ အဆိုပါကော်မတီခွဲတွင် ပါဝင်တက်ရောက်ကြသူအများစုမှာ ယခင် ကိုလိုနီခေတ်ဟောင်းမှ စိုးမိုးသူ နိုင်ငံ့ကိုယ်စားလှယ်များဖြစ်ကြသည်။ ကုလသမဂ္ဂက ဆုံးဖြတ်သလို အမှီခိုခံနိုင်ငံများတွင် လုပ်ငန်းခွင်အခြေအနေများ ပိုမိုကောင်းမွန်အောင် ပြုပြင်ရေး၊ လူမှုရေးအခြေအနေများ မြှင့်တင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေးရသည့်အတွက် စရိတ်ကြီးလေးလာမည်ကို စိုးရိမ်နေကြသဖြင့် ဆွေးနွေးရာတွင် အခက်အခဲများစွာ တွေ့ရသည်။ သို့ရာတွင် ဘန်ချ်အနေဖြင့် နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ဦးဆောင်ပေးရသည်။ စကားအများကြီး ပြောရသည်။ နောက်ဆုံးတွင် အောင်မြင်မှု ရခဲ့သည်။

“ပါရီနှင့် ပါရီမြို့သားများကို ကြည့်ရတာ ထိုင်းမှိုင်းပြီး စိတ်မချမ်းသာပုံပေါက်နေတယ်။ လန်ဒန်မှာလို ပါရီမှာလည်း အမေရိကန်စစ်သားများနဲ့ ပြည့်နေတာပဲ။ စားသောက်ကုန်မှအစ ပစ္စည်း အားလုံး သိပ်ရှားတယ်။ လူတွေလည်း စိတ်ဓာတ်ကျတယ်။ လုံခြုံမှုမရှိဘူး၊ ထိတ်လန့်နေကြတယ်။ ဆာလောင်မွတ်သိပ်နေကြတယ်။ အဝတ်အစားလည်း စုတ်ခြာခြာပဲ” ဤကား ပါရီအကြောင်း ဘန်ချ်၏ မှတ်စုဖြစ်သည်။

ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့ဝင်များအား တည်ခင်းဧည့်ခံကျွေးမွေးသည့် ကက်ဖေးဒီလာပေး စားသောက်ဆိုင်မှ အစားအစာများကို ဘန်ချ်လုံးဝ မစားရ၊ ခံတွင်းမတွေ့၊ ပျို့ချင်အံချင်သလို ခံစားရသည်။ အိမ်ကိုပဲ ပြန်ချင်စိတ်

ပြင်းပြနေသည်။ စိုက်ကော် ချုံပေါ်ရောက် ဆိုသကဲ့သို့ သူ့အား ဝေါရှင် တင်သို့ အမြန်ဆုံး ပြန်လာရန် အကြောင်းကြားစာရခဲ့သည်။ သုံးရက် ကြာ လေယာဉ်ခရီးစီးရာတွင် ပရက်စ်ဝစ်၊ အိုက်စလဲန်၊ လာဗရာဒေါနှင့် နယူးယောက် တစ်ထောက်နားစခန်းများတွင် ကြန့်ကြာခဲ့သည်။ ရာသီ ဥတု ဆိုးဝါးမှုအပြင် လေယာဉ် မကြာခဏ စက်ချွတ်ယွင်းမှုကြောင့် စိတ်ပျက်ဖွယ် ကောင်းလောက်အောင် စောင့်ရသည်။ နောက်ဆုံး နိုဝင် ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့တွင်မှ နေရပ်ဌာနီ ဝေါရှင်တင်မြို့တော်သို့ ရောက် ခဲ့သည်။

ဘန့်ချ်၏ အိမ်ထောင်ရေးဘဝသည်လည်း အထစ်ထစ်အငေါ့ ငေါ့ဖြစ်နေသည်။ ဒီတစ်ခေါက် စက်တင်ဘာလ အတွင်းသူ လန်ဒန်သွား ရာ၌ လင်မယားအကြား ပြင်းပြင်းထန်ထန် ကတောက်ကဆ ဖြစ်ကြ သည်။ လင်ယောက်ျားအား ဇနီးမယား ရှည်နှင့် သားငယ် ရှာဖ်ဂျူနီယာ ကိုယ်တိုင် ဘူတာရုံ လိုက်ပို့သည်ကို ဘန့်ချ်က စေက်စက်နှင့် ဂရုမစိုက် ဟန် ပြခဲ့သည်။ နောက်တစ်နေ့ လန်ဒန်သို့ မထွက်ခွာမီ လာဂွာဒီယား လေဆိပ်မှ ဖုန်းဆက်စဉ် စကားပြောရာတွင်လည်း အဆင်မပြေသည့် အပြင် အခြေအနေ ပိုဆိုးရွားခဲ့သည်။ ဘန့်ချ်အနေနှင့် လုပ်ငန်းဘက်တွင် စိတ်မြုပ်နံ့ထားသည်။ ရှည်အနေနှင့် ယမန်နေ့ညက အိမ်ကို သူခိုး ဖောက်သဖြင့် ကတုန်ကရီဖြစ်နေသည်။ ထို့ကြောင့် လင်မယား စကား ကြောမတည့် မညက်ညောခဲ့ဘဲ တစ်ဆိုဆိုဖြစ်သွားသည်။

ထိုမပြေလည်မှုသည် ထိုမျှဖြင့် အဆုံးမသတ်ခဲ့။ တစ်ယောက် နှင့်တစ်ယောက် အပြန်အလှန် ပြစ်တင်ဖြေရှင်း ရန်တွေ့စာများ ပလူပျံ ခဲ့သည်။ ဤအထဲ ဘန့်ချ်၏စာများ နှောင့်နှေးကြန့်ကြာသဖြင့် မီးလောင် ရာ လေပင့်သကဲ့သို့ အစိုင်းအခဲ ကြီးမားခဲ့သည်။

ဆန်ဖရန်စစ္စကို ညီလာခံတွင် ဘန့်ချ်သည် မိမိ၏ စွမ်းရည်ကို ကောင်းစွာ ပြခွင့်ရသဖြင့် အများ၏ အသိအမှတ်ပြုခြင်းခံရပြီး အောင်မြင် ကျော်ကြားခဲ့သည်။ ဘန့်ချ်သည် ဇနီးအား မည်မျှပင် ကတိပေးစေကာမူ အလုပ်တာဝန် အရ အိမ်၌ မရှိသည့်ကာလက များနေသဖြင့် ရှည်က

မကျေနပ်ရသည့်အထဲတွင် ယခုလို အောင်မြင်မှုများကြောင့် ဘန်ချ်ကိုယ် တိုင်ပင် စိတ်ပြောင်းသွားလေပြီဟု ရုသ်က သံသယရှိရာမှ တစ်ဖက်သတ် မှတ်ထားလိုက်တော့သည်။ လင်မယားအကြား၌ပင် လူမျိုးရေးပြဿနာ မထင်မှတ်ဘဲ ပထမဆုံး ဝင်ရောက်နှောက်ယှက်လာတော့သည်။ “ဒို့လင် မယားအကြား ရှင့်ရဲ့ လူဖြူသူငယ်ချင်းတွေ ကြားဝင်နေပြီလား ပြောပါ ဦး” ဟူသည့် စွပ်စွဲချက်မျိုးကိုပင် ရုသ်က ရေးလာသည်။ ထို့ပြင် ရုံးနှင့် အိမ် ပတ်ဝန်းကျင်၌ ဘန်ချ်၏ ဆက်ဆံရေး ကွာခြားလာပုံကိုပါ ရုသ်က ပုံကြီးချဲ့လာတော့သည်။

“ရှင်ဟာ လူဖြူတွေရဲ့ အသိုင်းအဝိုင်းမှာ မဟာပညာကျော် လူမည်းတစ်ယောက်လို ထင်ထားတာ ကျွန်မ သိပါတယ်။ ဒါပေမယ့်လူ ဖြူတွေဟာ နှစ်ယောက်ရဲ့လုပ်အားကို ရှင်တစ်ယောက်ထဲဆီက ရနေတော့ ကျေနပ်မှာပေါ့။ ဒါပေမယ့် ဒီလို အခိုင်းခံရလို့ ရှင့်အတွက် သေချင် လောက်အောင် လုပ်ခဲ့ရတာတွေ၊ ရှင့်အိမ်ထောင်ရေး သာယာမှုကို ထိခိုက် တာတွေ ရှင်စဉ်းစားပုံ မပေါ်ဘူး။ အောင်မြင်ကျော်ကြားမှုဆိုတာ ကောင်း ပါတယ်။ ကျွန်မလည်း ရှင့်အတွက် ဝမ်းမြောက်ဂုဏ်ယူတာ အမှန်ပါပဲ။ ဒါပေမယ့် ဘဝရဲ့ ကောင်းမြတ်တဲ့ အကျင့်စရိုက်လက္ခဏာတွေကို ဒီဟာ တွေနဲ့ မလဲသင့်ဘူး၊ မျက်ကွယ် မပြုသင့်ဘူး။”

ဤသို့ ရုသ်က သူ့ခံစားချက်ကို မကွယ်မထောက် ပရိယာယ် မနှောတော့ဘဲ ဒဲ့ဒိုး ရေးလိုက်သည်။

“ရှင်ဟာ အောင်မြင်ကျော်ကြားပြီး အရေးပါတဲ့ ပညာရှင်တစ် ယောက် ဖြစ်လာလေလေ၊ မိသားစုနဲ့ ကင်းကွာလေလေ ဖြစ်မယ်ဆိုတာ ကျွန်မ နားလည် လက်ခံရတော့မှာပဲ။ အိမ်ထောင်ရေး သုခချမ်းသာနဲ့ တည်ဆောက်စံစားရမယ့် အကောင်းဆုံး အသက်အပိုင်းအခြားလေးမှာ ရှင်ဟာ အိမ်မှာ မနေနိုင်ဘူး။ ကလေးသုံးယောက်ကို အစအဆုံးတာဝန် ယူပြီး ကြီးပြင်းအောင် မွေးရမယ့်တာဝန်ကို ကျွန်မတစ်ယောက်ထဲရဲ့ ခေါင်းပေါ်မှာ ရွက်ထားနေရမှာပဲလေ။”

“ငါဟာ မင်းတို့မိသားစုအားလုံးကို တစ်ပါတည်း မခေါ်နိုင်ရင်

ဘယ်အလုပ်မှ လက်မခံတော့ဘူးလို့ ရှင်စာရေးတိုင်း အမြဲတမ်း နှစ်သိမ့် တတ်တယ်။ ဒီလို အပြောမျိုး၊ ဒီလိုအရေးမျိုး ပြောတာရေးတာ ဘယ်နှစ် ခါတောင် ရှိနေပြီလဲ။ ပြောသလို ရေးသလိုရော ဘယ်နှစ်ခါ ဖြစ်လာခဲ့ သလဲ။ ရှင်ရေးခဲ့တာတွေ၊ ပြောခဲ့တာတွေဟာ စာထဲမှာပဲ အလှအပတန် ဆာဆင်ထားတာတွေ ဖြစ်နေပါပကောလို့ ကျွန်မ မကြာခဏ အောက် မေ့နေမိတယ်”

ရသံသည် ကြိတ်မနိုင်ခဲမရ မကျေနပ်တိုင်း စိတ်လွတ်လက်လွတ် ရေးချင်တိုင်းရေးသည်။ သို့ရာတွင် စိတ်ပြေသွားသောအခါ သူလွန်မှန်း သိသဖြင့် အမျက်ပြေစာများဖြင့် ပြန်တောင်းပန်ရှာသည်။ သူ၏ဒုက္ခနှင့် ကြောင့်ကြမှုများကိုလည်း အဝေးရောက် လင်သားအား သိကြားစေသေး သည်။ သူ့ဘက်ကကြည့်လျှင်လည်း လွန်သည်ဟု မဆိုသာပေ။ အသက် သုံးဆယ့်ခုနစ်နှစ်သာသာတွင် ကလေးငယ်တစ်ယောက် သန္ဓေလွယ်၍ မွေးခဲ့ရသည်။ အပျိုဖော်ဝင်၊ ကြီးကောင်ဝင်စ မိန်းကလေးနှစ်ယောက်ကို ထိန်းရသည်။ အိမ်တစ်ဆောင်လုံးကိုလည်း စီမံခန့်ခွဲရသည်။ အလုပ်လုပ် ရသေးသည်။ ဤမျှ ကြီးလေးသည့် တာဝန်ပိသဖြင့် အိမ်မှ လုံးဝ ခွာ၍ မရသည့် အိမ်တွင်းပုန်းဘဝတွင် သံသရာလည်နေသည်။ ခင်ပွန်းသည် အနားမှာ မရှိသည့် အခြေအနေက အစစ ပို၍ ဆိုးရွားစေခဲ့သည်။

ရသံ၏ အမျက်ပြေတောင်းပန်စာကို ဘန်ချ် အချိန်မီ မရခဲ့ပါ။ စိတ်လိုက်မာန်ပါ ရေးခဲ့သော ပြစ်တင်စာများကိုသာ ဖတ်ရသော ဘန်ချ် သည် စက်တင်ဘာလ ၂၉ ရက်နေ့တွင် ဇနီးထံစာပြန်ခဲ့သည်။ သူ့အပေါ် မယုံသင်္ကာဖြစ်ခြင်းကို အံ့ဩမိကြောင်း ရှင်းချက်ထုတ်သည်။

“ငါဟာ တာဝန်ယူတဲ့ အလုပ်တိုင်းမှာ သူများထက် အမြဲတမ်း အသာရချင်တာ ငါ့ရဲ့ အစွဲအလမ်းတစ်ခုပဲ။ ဒါ့ကြောင့် ငါလုပ်တဲ့အလုပ် တွေ၊ ပါရတဲ့ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တွေမှာ သိပ်ကြိုးစားရတာဖြစ်တယ်။ နောက်ပြီး ဒို့့ရဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်မှာ အမြဲတမ်း အနှိမ်ခံရတဲ့ငါ့ရဲ့ နီဂရိုးမျိုးရိုး ဇာတိကို မေ့ထားလို့ မရဘူး။ လူဖြူတွေရှေ့မှာ ငါဟာ သူတို့ထက် မသာတောင်မှ သူတို့အောက် မကျဘူးဆိုတာ အမြဲတမ်း သက်သေပြနေ

ရတယ်။ အသိပညာ၊ စွမ်းဆောင်ရည်၊ ဗဟုသုတအရာမှာရော လူမှုဆက်ဆံရေးနယ်ပယ်မှာရော ဘက်စုံပေါ့လေ။ မင်းသိတဲ့အတိုင်း ငါ့မှာ နှစ်ကိုယ့်တစ်စိတ်လို သိတ်ခင်တဲ့ သူငယ်ချင်းဆိုတာ လူဖြူထဲမှာရော၊ လူမည်းထဲမှာရော မရှိဘူး။ ရှာလည်း မရှာဘူး။ ငါဟာ ကိုယ့်မိသားစုနဲ့နေရရင် ကျေနပ်တဲ့ လူစားမျိုးပါ။” ဘန့်ချ်သည် ဤသို့ ရသံအား ချေပခဲ့သည်။ သူတို့မိသားစု၏ အနာဂတ် ဖြောင့်ဖြူးသာယာရေး၊ သမီးများ ကောလိပ်ကျောင်းစရိတ်ရှာရေး၊ ဝင်ငွေကောင်းကောင်းရရေးတို့အတွက် အလုပ်ကို အောင်အောင်မြင်မြင် လုပ်ပြရေးစသည့် အရေးကိစ္စများကို အမြဲတမ်း တွေးပူနေရသည်။

ဘန့်ချ် ခရီးထွက်နေချိန် အိမ်မှာကျန်ရစ်သော ရသံခမြာမှာ လည်း ခင်ပွန်းသည် အပေါ် မကျေနပ်စိတ်နှင့် လေးစား အားကိုးသော ချစ်မေတ္တာစိတ်နှစ်ခုသည် နိမ့်ချည်တစ်ခါ မြင့်ချည်တစ်လှည့် လွန်ဆွဲကစားနေသည့် ဖြစ်စဉ်ထဲ နစ်နေသည်။ ဘန့်ချ်သည် စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းသော လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် ကမ္ဘာလှည့်နေချိန်တွင် မိမိမှာ ငြီးငွေ့ဖွယ်ကောင်းသော အိမ်မှုတာဝန်များနှင့် အနှောင်အဖွဲ့ခံနေရသည်။ ဘန့်ချ်သည် ရသံထံမှ စာများကို အမြဲတမ်း လည်တဆန့်ဆန့်နှင့် ရောက်လေရာဒေသမှ မျှော်သည်။

“ရသံရဲ့စာတွေဟာ ငါ့အတွက် စိတ်ရွှင်လန်းစေတဲ့ အားဆေးပါပဲ။ သူ့သာ ငါ့အပေါ် ယုံကြည်စိတ်ချရင် သိပ်ကောင်းမှာပဲ” ဟု ဘန့်ချ်က နိုဝင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့တွင် ရေးသော ကိုယ်ရေးမှတ်စုတွင် ရေးထားသည်။

ဘန့်ချ်၏ဘဝတွင် ပဓာနကျသော အချက်နှစ်ခုသာရှိသည်။ ပထမသည် သူ၏အလုပ်၊ ဒုတိယသည် သူ့၏မိသားစုဖြစ်သည်။ သူ့မှာ ဝါသနာထုံမှုဟူ၍ ပြောပလောက်အောင် မရှိပါ။ စိတ်လေစရာ အကြောင်းလည်း တစ်စုံတစ်ခုမှ မထားပါ။ သူသည် အမှန်စင်စစ် ရှေးဆန်သော ခင်ပွန်းကောင်းတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ အိမ်မှာနေစဉ် သူ့စကားတည်မှ ကြိုက်သည်။ သူပြောသမျှ ငြင်းချက်မထုတ်ဘဲ သဘောတူကြရသည်။

သူပင်ပန်းလာလျှင် စိတ်တိုလာသည်။ သည်းခံစိတ်နည်းသည်။ ဂျီတိုက်သည်။ ဘာပြောပြော နားမထောင်ဘဲ ပယ်ချတတ်သည်။ ကလေးများ၏ ပညာရေးကို အထူးအာရုံစိုက်သည်။ ပညာထူးချွန်မှ အရာရာ အောင်မြင်မည်ဟု စွဲမြဲစွာ ယုံကြည်ထားသည်။ သမီးများအပေါ် တင်းကျပ်လွန်းသဖြင့် ပြဿနာ မကြာခဏပေါ်ကာ သမီးများက အဖေနားပင် မသီတော့ကြောင်း ကြုံလာတတ်သည်။

ရှေးဆန်သော အယူအဆ လက်ကိုင်ထားသူဖြစ်သော ဘန်ချ်သည် ဇနီးမယားအပေါ် မဖောက်မပြန် သစ္စာစောင့်ထိန်းသည့် တစ်လင်တစ်မယားစနစ်ကို လုံးဝဥသယုံ လက်ခံထားသူဖြစ်သည်။ ဘန်ချ်သည် ရုပ်ရေရှုပကာ ယောက်ျားပီသ၍ ဆွဲဆောင်အား ရှိသူဖြစ်သဖြင့် မိန်းကလေးများ ဝိုင်းဝိုင်းလည်နေသည်။ သို့ရာတွင် သူ့တစ်သက်တာအတွင်း လော်လီဖောက်ပြားရန်မဆိုထားဘိ၊ စိတ်နှင့်ပင်ပြစ်မှားခဲ့မိသည့်အကြောင်း ချင်းရာ တစ်ခါမှပင် မဖြစ်ခဲ့ပါ။ အိမ်မှ မကြာခဏ ခွဲခွာနေရစေကာမူ ပျော်ပါးလိုစိတ်၊ အိမ်သူသက်ထား ဇနီးမယားအား ကွာရှင်းလိုစိတ် တစ်ဆံခြည်မျှပင် စိတ်ကူး မသန်းခဲ့ပါ။ မိသားစု အသိုင်းအဝိုင်း ပြင်ပတွင် လည်း မိတ်ဆွေအပေါင်းအသင်းဟူ၍ ပြောပလောက်အောင် မယ်မယ်ရရ မရှိခဲ့ပါ။ သူတို့သည် မကြာခဏပင် မိသားစုအလိုက် ဥရောပတစ်ခွင်၊ ဟာဝိုင်အီကျွန်း၊ လော့စ် အဲန်ဂျလစ်နှင့် အခြားဒေသများသို့ အခါအခွင့်ရတိုင်း အလည်အပတ်ခရီး ထွက်ကြသည်။ ဘန်ချ်သည် ရုပ်မြင်သံကြားတွင် အားကစားပွဲများ ကြည့်တတ်သည်။ သားငယ် ရှာဖွေဂျူနီယာနှင့် အားကစားပွဲများသို့ မကြာခဏ သွားကြည့်တတ်သည်။ အမှန်ဆိုရလျှင် သူ၏ မိသားစုသာလျှင် သူ၏ကမ္ဘာပင် ဖြစ်တော့သည်။

ဘန်ချ်သည် လန်ဒန်မှ ပြန်လာ၍ အိမ်တွင် ရက်သတ္တပတ် ခြောက်ပတ်မျှသာ နားရသည်။ ၁၉၄၆ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် လန်ဒန်မြို့၌ ကျင်းပမည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီး၏ ပထမအကြိမ် ညီလာခံသို့ အမေရိကန် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့၏ အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးအဖြစ် လိုက်ပါရန် ခန့်ထားခြင်း ခံရသဖြင့် ခရီးထွက်ရန် အကြောင်းပေါ်လာပြန်တော့သည်။

ယခုတစ်ခေါက်တွင် နာမည်ကြီး ကွင်းမေရီ ခရီးသည်တင် သင်္ဘောဖြင့် သွားကြသည်။ အမေရိကန် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တွင် သမ္မတ ဟောင်းကတော် အဲလဲနာ ရုစဗဲလ်၊ စတက်တင်းနီးယတ်စ်၊ အထက် လွတ်တော်အမတ် ထောမ် ကော်နယ်လီ၊ အာသာ ဗင်ဒင်ဘတ်၊ ဂျွန် ဖော်စတာ ဒါးလက်စ်၊ အေ့မ် ဖော့တာစ်နှင့် ပါဝင်နေကျ အကြံပေးအရာရှိ အဖွဲ့များ ပါဝင်ကြသည်။ သူတို့သည် ဗြိတိန်နိုင်ငံ ဆောက်ဟဲမ်တင် ဆိပ်ကမ်းတွင် ဆိုက်ကပ်ရာတွင် အက်ဒလေ စတီဗင်ဆင်နှင့် မြို့တော်ဝန် က အခမ်းအနားဖြင့် ကြိုဆိုကြသည်။ လန်ဒန်မြို့တော်၏ အအေးလွန် ကဲသဖြင့် ဘန်ချ် ချက်ခြင်း အအေးမိပြီး ဖျားတော့သည်။

ကုလသမဂ္ဂ ညီလာခံတွင် အမေရိကန်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့က အမှီခိုခံနယ်မြေများကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ခေါင်းဆောင်နေရာမှ ဦးဆောင် ဆွေးနွေးရန် ညှိထားကြသည်။ ဘန်ချ်သည် အမေရိကန်ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့၏ အနေအထားအပေါ် စိတ်မအေးလှ။ သမ္မတကတော်ဟောင်း မစ္စစ်ရုစဗဲလ်သာလျှင် စိတ်ဝင်စားမှု ရှိပုံရသည်။ ဝီရိယလည်းရှိသည်။ ကျန်အဖွဲ့ဝင်များကို ဘန်ချ်က အားမရပါ။

ပထမညီလာခံတွင် အထိန်းသိမ်းခံနယ်မြေများကိစ္စနှင့်ပတ်သက် သည့်ကောင်စီ၏ အခြေခံကို မြဲအောင်ပြုလုပ်ရန် ဘန်ချ်က ရည်မှန်းထား သည်။ အာဖရိကတိုက်ရှိ ဗြိတိန်က တာဝန်ယူထိန်းသိမ်းထားသော နိုင်ငံ များအား ယင်းကောင်စီအောက်သို့ လွှဲပြောင်းပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း ဗြိတိ သျှကိုယ်စားလှယ် အားနက်စ် ဘက်ဗင်က ကျေညာသည်။ ထရန်စ်ဂျော်ဒန် နိုင်ငံကို လွတ်လပ်ရေးပေးမည်ဟု ကတိပြုသည်။ ပဲလ်လက်စတိုင်းကိစ္စကိုမူ အမေရိကန်-ဗြိတိန် စုံစမ်းရေးအဖွဲ့၏ တွေ့ရှိချက်ကို စောင့်ကြည့်ရမည် ဟုပြောသည်။ ဩစတြေးလျနိုင်ငံကလည်း မိမိတို့ ထိန်းသိမ်းထားသော နောရူးနှင့် နယူးဂင်နီ နယ်မြေများကို အပ်နှံသည်။ နယူးဇီလန်နိုင်ငံက အနောက် ဆာမိုဝါးနယ်မြေကို အပ်သည်။ ဘယ်လ်ဂျီယံနိုင်ငံက ရူဝမ်ဒါ- အူရူန်ဒီနယ်မြေကို အပ်သည်။ တောင်အာဖရိကနိုင်ငံနှင့် ပြင်သစ်တို့က ပါဝင်ရန် ငြင်းဆန်သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ပြင်သစ်နိုင်ငံက မိမိ တာဝန်

ယူထားသော နယ်မြေများကို အပ်သည်။ ဤသို့ နိုင်ငံကြီးများ၏ ကတိ ပြုချက်များ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်လျှင် ကုလသမဂ္ဂ အထိန်းသိမ်းခံ နယ်မြေများဆိုင်ရာ ကောင်စီသည် အလုပ်စနစ်ရန် အခြေခံကောင်းများ ရလာမည်ဖြစ်သည်။

၁၉၄၆ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၂၉ ရက်နေ့တွင် နော်ဝေးနိုင်ငံမှ ထရစ်ဂ်ဗာ လီးအား ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်အဖြစ် ခန့်ထားလိုက် သည်။ ဘန့်ချ်သည် သူ့ဆရာဖြစ်မည့်သူအား လုံခြုံရေးကောင်စီ အစည်း အဝေးတွင် မြင်လိုက်သည်။ အလွန်ဝသောသူပဲဟု မှတ်ချက်ချမိသည်။ လန်ဒန်တွင် ညီလာခံတက်နေစဉ် ညီလာခံကော်မတီတစ်ခုတွင် အတွင်း ရေးမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်နေသော တရုတ်အမျိုးသား ပင်း ချီယာ ကူက ဘန့်ချ်အား လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူးရာထူးတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင် ရန် လာရောက်ချဉ်းကပ်သည်။ ဘန့်ချ်သည် ထိုတရုတ်အား အဖြေမပေး လိုက်ပါ။ အမှန်ဆိုလျှင် ဘန့်ချ်၏ အတွေ့အကြုံအရ မိမိကသာလျှင် ဆရာနေရာတွင် ရှိရမည်သာ ဖြစ်သည်မဟုတ်ပါလော။

ကုလသမဂ္ဂ၏ ပထမအကြိမ်မြောက် အထွေထွေညီလာခံတွင် ကမ္ဘာ့အင်အားအကြီးဆုံးနိုင်ငံဖြစ်သော အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ အသံ သည် ထူးထူးဆန်းဆန်းငြိမ်နေသည်။ ဗြိတိသျှကိုယ်စားလှယ် အားနက်စ် ဘက်ဗင်က ကွန်မြူနစ်ဆန့်ကျင်ရေး မိန့်ခွန်းများကို ရဲရဲတောက် ပြောချ သည်။ အမေရိကက ဆိုဗီယက်ယူနီယံကို ဆန့်ကျင်ရန် မဝံ့မရဲဖြစ်နေပုံ ရသည်။ “တက်ရောက်လာတဲ့ အနောက်အုပ်စုဝင် အားလုံးက ရင်ထဲမှာ ခံစားနေကြပြီး ဖွင့်မပြောရဲတဲ့ စကားတွေကို ဘက်ဗင်က သတ္တိရှိရှိပြော တယ်” ဟု ဘန့်ချ်က မှတ်ချက်ပြုသည်။

ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေးကောင်စီ၏ ပထမအကြိမ် အစည်းအဝေး ကို ဇန်နဝါရီလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုအစည်းအဝေးမှာပင် အဇာဘိုင်ဂျန်တွင် တပ်စွဲထားသော ဆိုဗီယက်စစ်သားများကိစ္စ၊ ဂရိစ်နှင့် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံတွင် ခြေကုပ်ယူထားသော အနောက်အုပ်စုများကိစ္စကို အခြေအတင် ပြောလာကြသည်။ ဤသို့ဖြင့် အနှစ် ၄၀ အကြာ အရှေ့

အုပ်စုနှင့် အနောက်အုပ်စု တိုက်ပွဲ၏ ပထမဆုံး နှုတ်ဖြင့် စစ်ဆင်မှုစတင် ခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် အမှီခိုခံနယ်မြေများ၏ အရေးကိစ္စကို အာရုံစိုက်၍ ဆောင်ရွက်သည်။ ယင်းနယ်မြေများ၏ အရေးကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ အထွေထွေညီလာခံတွင် အဆုံးအဖြတ်ပြုရန် စာတမ်းကို ကြိုးစားပမ်းစား ရေးသားသည်။ ကိုလိုနီလက်အောက်ခံနိုင်ငံများ (အမှီခိုခံနယ်မြေများ) အတွင်း ဖြစ်ပျက်နေသော စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး၊ ပညာရေးအခြေအနေ များနှင့် ပတ်သက်သည့် အစီရင်ခံစာများကို ပြုစု၍ အထွေထွေညီလာခံ တွင် အသိပေးတင်ပြရန် ဘန်ချ်က မနေမနား လှုံ့ဆော်ခဲ့သည်။ သူ၏ ကြိုးစားလှုံ့ဆော်မှုကြောင့် အမှီခိုခံနယ်မြေများကိစ္စနှင့် ပတ်သက်သည့် အစီရင်ခံစာပါ အချက်အလက်များကို အတွင်းရေးမှူးချုပ်က နှစ်လည် အစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြရန် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ရလိုက်သည်။

ဘန်ချ်သည် ထိုမျှဖြင့် မကျေနပ်သေးပါ။ “အမှီခိုခံနယ်မြေများ ရှိ ပြည်သူများ၏ အရေးကိစ္စများသည် ကမ္ဘာ့လူ့အဖွဲ့အစည်းအားလုံး၏ ငြိမ်းချမ်းသာယာရေး၊ သက်သာချောင်ချိရေးအတွက် ပဓာနကျသောကိစ္စ ဖြစ်သည်” ဟူသည့် စာကြောင်းကိုပါ ထည့်စေခဲ့သည်။ ဤနည်းဖြင့် ကိုလိုနီလက်အောက်ခံနိုင်ငံများ၏ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး ရရှိစေရန်၊ လုံးဝ လွတ်လပ်ရေး ရရှိစေရန်နှင့် ကမ္ဘာ့အဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံတွင် အမြဲ ရှိနေစေရန် အောင်မြင်စွာ ကြိုးပမ်းနိုင်ခဲ့သည်။

ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံ ပြီးဆုံးသည့်အခါ ဘန်ချ်သည် ဖေဖော်ဝါရီလလယ်ခန့်တွင် ဝေါရှင်တင်သို့ ပြန်ရောက်ခဲ့သည်။ သူ၏ အတွေ့အကြုံအရ နယူးယောက်ရုံးတွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ ကုလသမဂ္ဂကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးအဖြစ် တာဝန်ယူရမည် ဟု အများက ထင်ကြေးပေးကြသည်။ တစ်ဖက်မှလည်း သူ့အား အသစ် ဖွဲ့စည်းစဖြစ်သော ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံးတွင် အစစ နေသား တကျဖြစ်အောင် တာဝန်ယူ စီမံခန့်ခွဲပေးရန် တိုက်တွန်းချက်လည်း ရှိနေ သည်။ ကုလသမဂ္ဂ၏ ကြီးကြပ်မှုအောက်တွင် ထားရှိမည့် အထိန်းသိမ်း

ခံနယ်မြေများ၏ တာဝန်လည်း အထူးများပြားရှုပ်ထွေးပြီး သံတမန်
ရေးရာအမြင်အရ သိမ်မွေ့စွာ ကိုင်တွယ်ရမည့် အနေအထားတွင် ရှိနေ
သည်။ ဤသို့ဖြစ်နေချိန်တွင် ထိုဌာနကို လက်ထောက်အတွင်းရေးမှူး
ချုပ်အဖြစ် တာဝန်ယူထားသော တရုတ်အမျိုးသား ဗစ်တာ ဟျူးသည်
နာမကျန်းဖြစ်သဖြင့် တစ်နေ့လုံး ရက်ရှည် ဆေးရုံတက်ရောက်ကုသရန်
ရှိနေသည်။ ဤဘာသာရပ်နှင့် ပတ်သက်၍ အစားထိုးနိုင်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်
မှာ ဘန်ချ်သာလျှင် ရှိနေသည်။

ထိုသို့ ရင်ဆိုင်နေရသော အကျပ်အတည်း ပြေလည်စေရေး
အတွက် ဘန်ချ်အား ယာယီ အစီအစဉ်ဖြင့် တာဝန်ဆောင်ရွက်ပေးရန်
အမေရိကန်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့က လိုက်လျောခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံး အထိန်းသိမ်းခံ
နယ်မြေများ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရေးဌာနတွင် ယာယီညွှန်ကြားရေးမှူးအဖြစ်
ဧပြီလ ၂၂ ရက်နေ့မှ စတင်တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ပထမသက်တမ်း
မှာ ခြောက်ပတ်မျှဖြစ်သည်။ ကုလသမဂ္ဂအောက်ရှိ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်
မရသေးသောနယ်မြေများ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရေးဌာနတွင် ဗြိတိသျှနိုင်ငံသား
ဝီလ်ဖရက် ဘဲန်ဆင်က ညွှန်ကြားရေးမှူးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။
ဘန်ချ်နှင့် ဘဲန်ဆင်တို့သည် သူငယ်ချင်း ဖြစ်ကြသည်။ ကိုလိုနီစနစ်
ချုပ်ငြိမ်းလုနီးပြီဖြစ်ကြောင်း သူတို့နှစ်ဦးလုံး သိထားကြသည်။ အမှီခိုခံ
ဘဝမှ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်နှင့် လွတ်လပ်ခွင့်ဘဝသို့ ကူးပြောင်းသည့်
အခါတွင် အမှီခိုခံ ဒေသရှိ ပြည်သူလူထုများအတွက် အခြေအနေ
အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးရန် နှစ်ဦးလုံးက သဘောဆန္ဒ
ရှိကြသည်။

“ဤခေတ်သစ်တွင် ရုန်းကန်လှုပ်ရှားနေကြရသော ပြည်သူများ
အဖို့ လိုအပ်ချက်နှင့် မျှော်လင့်ချက် ကြီးမားလှသည်။ သို့ရာတွင် ကိုယ်
ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် မရကြသေးသော အမှီခိုခံနယ်မြေဒေသများရှိ ပြည်သူများ
၏ လိုအပ်ချက်နှင့် မျှော်လင့်ချက် အတိုင်းအတာသည် ပို၍ ကြီးမားရမည်
သာဖြစ်သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် သူတို့သည် မပြည့်မစုံနှင့် စခဲ့ရ

သည်။ လိုအပ်ချက်နှင့် မျှော်လင့်ချက် အဆများစွာပို၍ ထားရမည်သာ ဖြစ်သည်” ဟု ဘန်ချီက ရေးသားခဲ့သည်။

ဘန်ချီသည် ယာယီညွှန်ကြားရေးမှူးအဖြစ် လုပ်ရင်းကိုင်ရင်း ပထမခြောက်လ သက်တမ်းစေ့ခဲ့သည်။ သူ၏ အကြီးအကဲ ဗစ်တာ ဟူး က သူ့အား ဆက်၍ တာဝန်ထမ်းဆောင်ပေးရန် အနူးအညွတ် တောင်း ပန်သဖြင့် ဆက်နေခဲ့ရာ ၁၉၄၆ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ကုန်လွန်ခဲ့သည်။ နောက်ဆုံးတွင် ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ထရစ်ဂ်ဗာ လီးကိုယ်တိုင် ဘန်ချီအား အထိန်းသိမ်းခံနယ်မြေများ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရေးဌာန၏ အမြဲ တမ်း ညွှန်ကြားရေးမှူးအဖြစ် ခန့်လိုသဖြင့် အပြီးအပိုင် လွှဲပြောင်းပေးရန် အမေရိကန်အစိုးရထံ တရားဝင် တောင်းဆိုခဲ့သည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနတွင် ဘန်ချီ၏ အရည်အချင်း နှင့် စွမ်းဆောင်ရည် မြင့်မားသဖြင့် အလွန် အသုံးဝင်လျက်ရှိရာ ကုလ သမဂ္ဂသို့ လွှဲပြောင်းပေးရမည့်အတွက် များစွာထိခိုက်၍ နှမြောကြသည်။ ဘန်ချီကလည်း လိုက်လျောညီထွေ ဝမ်းနည်းစကားပြောရသည်။ စိတ်ထဲ ကမူ ကုလသမဂ္ဂရာထူးသည် သူ၏ အနာဂတ်အတွက် ပို၍ အလားအလာ ကောင်းသည်ဟု တွက်ထား၍ သွားရန် ဆုံးဖြတ်ထားသည်။ အထိန်း သိမ်းခံနယ်မြေများဆိုင်ရာ ဘာသာရပ်ကို နှစ်နှစ်ကျော်ကျော် စိတ်ရော ကိုယ်ပါ ကျေကျေညက်ညက် စာတွေ့လက်တွေ့ လေ့လာထားပြီးဖြစ် သည်။ မကြာတော့မည့် အနာဂတ်တွင် သမိုင်းတွင်လောက်အောင်လက် တွေ့အကောင်အထည် ပေါ်တော့မည်ဖြစ်သည်။

ကုလသမဂ္ဂတွင် လုပ်လိုသော အခြားအကြောင်းရှိသေးသည်။ ငြိမ်းချမ်းရေးကာလတွင် လူမျိုးရေးခွဲခြားမှု ပြင်းထန်သည့် ဝေါရှင်တင်မြို့ တွင် သူတို့ ဆက်မနေလိုတော့ပါ။ ဘန်ချီသည် ထင်ပေါ်ကျော်ကြား လေးစားထိုက်သော အဆင့်ရှိပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်နေလေရာ သူ့အတွက် အထူး အခွင့်အရေးများ ပြုလုပ်ပေးခြင်းကြောင့် မျက်နှာပူစရာ တွေ့ရမည်ဖြစ် သည်။ သူ၏ ဇနီးနှင့် သားသမီးများကိုမူ နီဂရိုးယူ၍ ပီပီပြင်ပြင် သတ် မှတ်ထားခြင်းကြောင့် အဆင့်ခွဲခြားမှုဒဏ်ကို လှလှကြီး ခံကြရသည်။

နယူးယောက်တွင်နေခြင်းဖြင့် သူတို့သားသမီးများအတွက် ပိုမိုကောင်းမွန်
သော လူမှုရေးယဉ်ကျေးမှုဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများ ရရှိမည်ဟု ဘန်ချ်
ရာ ရသံကပါ သဘောကြသည်။

ဘန်ချ်သည် သူကျင်လည်ခဲ့သည့် ပညာရေးလောကကို စိတ်
မကုန်သေးပေ။ တစ်ချိန်တွင် ပြန်သွားမည်ဟု စိတ်ကူးရှိနေသည်။ ယခု
အချိန်တွင် သူသည် ဟောင်းဝါဒိတက္ကသိုလ်၏ တင်းပြည့်ပါမောက္ခ ဖြစ်
နေပါပြီ။ အခြားတက္ကသိုလ်များကလည်း သူ့အား ရာထူးကြီးပေး၍
ဖိတ်ခေါ်နေကြသည်။

ကုလသမဂ္ဂ တည်ဆောက်ရေးကာလအတွင်း အနယ်ထိုင်အောင်
သူတာဝန်ထမ်းဆောင်ပြီးလျှင် တက္ကသိုလ်လောကကို ပြန်သွားလိုသည်။
ယခုလောလောဆယ်အချိန်တွင် ကုလသမဂ္ဂ ဌာနချုပ်ရုံးကို ဘရူနစ် ရပ်
ကွက်ရှိ ဟန်းတားကောလိပ်တွင် ယာယီဖွင့်ထားသည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ်
ဇူလိုင်လတွင် လောင်းအိုင်လင်ရှိ လိပ်ခံစပ်ကံဆက်စံသို့ ပြောသည်။
အမြဲတမ်း နေရာဖြစ်သော မန်ဟက်တန်သို့ ၁၉၅၁ ခုနှစ်တွင် ပြောင်းရွှေ့
ရုံးစိုက်ခဲ့သည်။ သူသည် သူ့ဌာနတွင် ဝါရင့်အရာရှိကြီးအဖြစ် တာဝန်ခံ
ဆောင်ရွက်နေရသည်။ အထက် အကြီးအကဲဖြစ်သူ လက်ထောက်အတွင်း
ရေးမှူးချုပ် ဗစ်တာ ဟူးမရှိသည့်အခါ အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ အကြံပေး
အရာရှိ အဖြစ်လည်း သိက္ခာရှိရှိ ဆောင်ရွက်နေရသည်။

ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံကို နယူးယောက်မြို့တွင်
၁၉၄၆ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည်။ အမေရိ
ကန်သမ္မတ ထရူးမင်းကိုယ်တိုင် ကြိုဆိုနှုတ်ခွန်းဆက်စကား ပြောကြား
သည်။ အထိန်းသိမ်းခံနယ်မြေများကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ဘန်ချ်က ကော်
မတီခွဲ၏ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရသည်။ အထိန်းသိမ်းခံနယ်
မြေများကို သက်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံများနှင့် သီးခြားသဘောတူစာချုပ်များ ချုပ်
ဆိုလွှဲပြောင်းရသည်။ ယခု ညီလာခံကျင်းပချိန်တွင် အင်အားကြီးနိုင်ငံများ
အချင်းချင်း သဘောထားကွဲနေကြောင်း မြင်တွေ့လာရသည်။ နောက်ဆုံး
အချေအတင် ဆွေးနွေးပြီးသောအခါ အာဖရိကတိုက်ရှိ ခြောက်နိုင်ငံ (တန်

ဂန်ညိက၊ တိုဂိုလဲန်း၊ ရူဝမ်ဒါ-အူရုန်ဒါ၊ ဗြိတိသျှကင်မရွန်း၊ ပြင်သစ်ကင်မ
ရွန်း) နှင့် ပစိဖိတ်ရှိ နှစ်နိုင်ငံ (နယူးဂင်နီနှင့် အနောက်ဆာမိုင်းဝါး) ပေါင်း
ရှစ်နိုင်ငံကို ကုလသမဂ္ဂ၏ ကြီးကြပ်မှုအောက်သို့ လွှဲပြောင်းပေးရန်
သဘောတူစာချုပ်များကို ဒီဇင်ဘာလ ၁၃ ရက်နေ့တွင် ညီလာခံက
အတည်ပြုခဲ့သည်။ ထို့နောက် အထိန်းသိမ်းခံနယ်မြေများ ကြီးကြပ်ရေး
ကောင်စီတစ်ခု ဖွဲ့စည်းရန် ဒီဇင်ဘာလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ဆုံးဖြတ်ခဲ့
သည်။ ဤသို့ အောင်မြင်ခဲ့ခြင်းမှာ ဘန်ချ်သည် မဆုတ်မနစ်သောလုံ့လ
ကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း အတွင်းရေးမှူးချုပ် ထရစ်ဗာ လီး၏ အုပ်ချုပ်ရေး
လက်ထောက် မစ္စတာ အင်ဒရူး ကောဒီရေးက ထုတ်ဖော်ချီးကျူးခဲ့သည်။

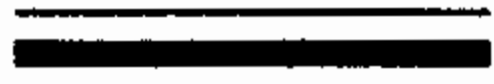
ကြီးကြပ်ရေးကောင်စီ၏ ပထမအစည်းအဝေးကို ၁၉၄၇ ခုနှစ်
မတ်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည်။ ကြီးကြပ်ရေးကောင်စီလက်
အောက်တွင် ထားရှိသော အထိန်းသိမ်းခံနယ်မြေ ရှစ်ခု၏ လူဦးရေစုစု
ပေါင်း ၁၄ သန်းပင်ရှိသည်။ တာဝန်ကား မသေးလှ။ သူတို့၏ နေမှု
ထိုင်မှုကိစ္စများ ဆောင်ရွက်ပေးရသည်။ အယူခံလွှာများ၊ အသနားခံလွှာ
များ လက်ခံကြားနာစစ်ဆေးပေးရသည်။ နယ်မြေအသီးသီးသို့ လေ့လာ
ရေးမစ်ရှင်များ စေလွှတ်ရသည်။ “ဤကောင်စီ၏ ရပ်တည်ချက်နှင့် လုပ်
ငန်းဆောင်ရွက်မှုသည် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် မရသေးသော နယ်မြေဒေသ
ရှိ ပြည်သူ သန်းရာပေါင်းများစွာအတွက် မီးရှူးတန်ဆောင်သဖွယ်ဖြစ်
သည်” ဟု ပထမအစည်းအဝေးတွင် အတွင်းရေးမှူးချုပ် ထရစ်ဗာ လီး
ကိုယ်တိုင် အဖွင့်မိန့်ခွန်း ပြောကြားခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် နယူးယောက်မြို့တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေချိန်
ရသည်သည် ဝေါရှင်တင်မြို့တော်၌ပင် နေဆဲဖြစ်သည်။ ရုံးပိတ်ရက်များတွင်
မှ ဘန်ချ်သည် နယူးယောက်မှ ဝေါရှင်တင်သို့ပြန်နိုင်သည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ်
နိုဝင်ဘာလရောက်မှ သူတို့၏ ဝေါရှင်တင်အိမ်ကိုရောင်း၍ နယူးယောက်
မြို့သို့ တစ်မိသားစုလုံး ပြောင်းရွှေ့ခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂမှ ဝန်ထမ်းများ၊
ကုလသမဂ္ဂတွင် နိုင်ငံကိုယ်စားပြု ကိုယ်စားလှယ်များ စုပေါင်းနေထိုင်ကြ
သည်။ ပါးခဲဝေးရွာတွင် အိမ်ခန်းတစ်ခန်း ဝယ်ယူနေထိုင်ကြသည်။ သူတို့

ပါးခဲးရွာကို ရွေးချယ်လိုက်သည့် အကြောင်းရှိသည်။ နယူးယောက်တွင် အဖြူမဟုတ်သော လူတန်းစားများအတွက် အိမ်ရှာရန် အခက်အခဲများစွာ တွေ့ရသဖြင့် အတွင်းရေးမှူးချုပ် ထရစ်ဂ်ဗာ လီးက မည်သို့ ဖြေရှင်းပေးသင့်ကြောင်း ဘန်ချ်နှင့် တိုင်ပင်သေးသည်။ နယူးယောက်တွင် နေထိုင်ရန် နေရာ သုံးနေရာရှိသည့်အနက် ပါးခဲးရွာသာလျှင် လူမျိုးရေး ခွဲခြားမှု မရှိသဖြင့် ဤသို့ ရွေးချယ်လိုက်ကြောင်း ဘန်ချ်က မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂ ပဋိညာဉ်စာတမ်းတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားသော မူလအခြေခံအခွင့်အရေးများတွင် လူမျိုးရေးအရ ညီမျှမှု-ဘာသာစကားအရ ညီမျှမှု၊ မိန်းမ-ယောက်ျားအရာတွင် ညီမျှမှု၊ ဘာသာရေးအရ ညီမျှမှု စသည်များ ဖော်ပြထားရာ ယင်းအချက်များကို ဖောက်ဖျက်၍ လူမျိုးရေး ခွဲခြားမှုကို ဆက်လက် ကျင့်သုံးနေသော အဖွဲ့အစည်းများအား ကုလသမဂ္ဂက ဆက်ဆံခြင်း မပြုရန် ဘန်ချ်က တိုက်တွန်းထားသည်။ ဝေါရှင်တင်တောင်ပိုင်းဒေသတွင် မီးရထားစီးရာတွင်ဖြစ်စေ၊ စားသောက်ဆိုင်များတွင်ဖြစ်စေ လူမျိုးရေးခွဲခြားမှု ပြဿနာနှင့် တွေ့နေရဆဲဖြစ်သည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ မြို့တော်ဖြစ်သော ဝေါရှင်တင်တွင် ကျွန်စနစ်ကို ဖျက်သိမ်းခဲ့သော သမ္မတ လင်းကင်း၏ ရုပ်တုကို တည်ဆောက်ထားသည်။ နီဂရိုးကို လူသားတစ်ယောက်အနေနှင့် သတ်မှတ်ဆက်ဆံရန် ဖော်ညွှန်းထားသော်လည်း ဝေါရှင်တင်မြို့တော်၌ လူဦးရေ လေးပုံတစ်ပုံမှာ နေ့စဉ်ပင် လူမျိုးရေးအဆင့်အတန်း ခွဲခြားမှု၊ အနှိမ်ခံရမှု၊ သိက္ခာချမှုများနှင့် ရင်ဆိုင်နေရဆဲဖြစ်သည်။ ဝေါရှင်တင်သည် နီဂရိုးများအတွက် သိက္ခာရှိရှိ မနေနိုင်၊ သိက္ခာရှိရှိ အလုပ်မလုပ်နိုင်သောမြို့တော်ဖြစ်သည်။ ကွန်ဂရက်လွှတ်တော်ရုံးစိုက်ရာဒေသတွင် ဤဖြစ်ရပ်မှာ ရှက်ဖွယ်လိလိပင်။ ဒီမိုကရေစီစနစ်အား ကိုယ်စားပြုသော နိုင်ငံကြီးအနေနှင့် အပြောကို လက်တွေ့ကျင့်သုံးပြုခြင်းဖြင့် စံနမူနာတင်ထားထိုက်သည်ဟု ဘန်ချ်က ၁၉၅၀ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၅ ရက် နေ့စွဲဖြင့် စာတမ်းရေးခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် တင်းပြည့်ကျပ်ပြည့် ကျေနပ်ခြင်း မဟုတ်သော်လည်း ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးတွင် မိမိဘဝကို မြှုပ်နှံလိုက်ပြီဖြစ်သည်။

အထိန်းသိမ်းခံနယ်မြေ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရေးဌာနတွင် ထမ်းဆောင်၍
မကြာလှမီကာလအတွင်း နိုင်ငံပေါင်းစုံအဖွဲ့ချုပ်လက်ထက်က ဖြေရှင်း၍
မရဘဲ တန်းလန်း ပါလာခဲ့သော ပဲလ်လက်စတိုင်းပြဿနာကို ကိုင်တွယ်
ဖြေရှင်းပေးရန် အကြောင်းဖန်လာပြန်တော့သည်။

အခန်း (၁၁)

ပဲလ်လက်စတိုင်း

မျက်နှာများလွန်းတဲ့ နောက်ကွယ်မှ စာရေးသူ

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီး စစ်နောင်ကာလတွင် ကမ္ဘာလူသားများ ရင်ဆိုင်ရသော ဦးနှောက်ခြောက်ဖွယ်ပြဿနာများအနက် ပဲလ်လက်စတိုင်းအရေးကိစ္စလောက် ဖြေရှင်းရန် ခက်ခဲသည့် ပြဿနာ မရှိဟူ၍ပင် ဆိုနိုင်ပါသည်။ ပဲလ်လက်စတိုင်းကိစ္စ၏ နောက်ခံသမိုင်းကြောင်းသည် ရှုပ်ထွေးသည်။ ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီး ၁၉၁၇ ခုနှစ်တွင် သဘောတူခဲ့သော ဘဲလ်ဖေါ ကြေညာစာတမ်းအရ နိုင်ငံပေါင်းစုံအဖွဲ့ချုပ်က ပဲလ်လက်စတိုင်းထဲတွင် ဂျူးလူမျိုးများအခြေစိုက်နေထိုင်နိုင်ရန်ဒေသကို သတ်မှတ်ထူထောင်ပေးခဲ့သည်။ ဤသို့ ဆောင်ရွက်လိုက်ခြင်းကြောင့် ဂျူးလူမျိုးများနှင့်အာရပ်လူမျိုးအချင်းချင်း မသင့်မပြတ် ဖြစ်ကြပြီး ဆက်ဆံရေး တင်းမာခဲ့သည်။ ဤသို့အခြေအနေရှိစဉ် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကာလအတွင်း နာဇီဟစ်တလာက ဥရောပရှိ ဂျူးလူမျိုးများအား မျိုးပြုတ်အောင် သုတ်သင်သတ်ဖြတ်သဖြင့် ဂျူးလူမျိုးအများအပြား အသက်ဘေးမှ လွတ်ရာလွတ်ကြောင်း ပဲလ်လက်စတိုင်းနယ်မြေသို့ ပြေးဝင်ခိုလှုံလိုသည့်ဦးရေ အဆမတန် များပြားလာခဲ့သည်။ ဂျူးလူမျိုးဦးရေ များလာသည်နှင့်အမျှ အာရပ်လူမျိုးများ၏ မကျေနပ်မှုလည်း ဆထက်တန်ဖိုးတိုးလာခဲ့သည်။ ပဲလ်လက်စတိုင်းနယ်မြေကို ထိန်းသိမ်းကြီးကြပ်ရန် နိုင်ငံပေါင်းချုပ်အသင်းက တာဝန်ပေးထားသော ဗြိတိန်နိုင်ငံသည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း အပျက်အစီး အဆုံးအရှုံးများကို ပြန်လည်ထူထောင်ရန် အပြင်းအထန် ကြိုးစားနေချိန်ဖြစ်သည်။ ဗူးလေးရာ ဖရုံဆင့်ဆိုသလို မိမိပြည်တွင်းရေး မတည်ငြိမ်ချိန်မှာပင် ပဲလ်လက်စတိုင်းမှ

ဂျူးနှင့် အာရပ်တို့၏ ညှိမရသော တောင်းဆိုချက်များကြောင့် ဗြိတိန် အတွက် ဘေးကျပ်နံ့ကျပ် ဖြစ်နေရသည်။ ဤမျှသာ မကသေး၊ ပြင်ပ ကမ္ဘာရှိ ဂျူးနှင့် အာရပ်တို့၏ မဟာမိတ်များ၊ သံယောဇဉ်ရှိသူများထံမှ လည်း ဖိအားပေးခြင်း ခံနေရပြန်သည်။

ပဲလ်လက်စတိုင်းအရေးကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ဗြိတိသျှအစိုးရအတွင်း ဌ်လည်းတိုက်ပွဲဆင်ကြသည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၃၁ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည့် ဗြိတိသျှပါလီမန်အောက်လွှတ်တော် အစည်းအဝေးတွင် ဝင် စတင် ချာချီက အာဏာရ လေဘာအစိုးရအား ပဲလ်လက်စတိုင်းအရေးကို တွယ်ရာ၌ ပြတ်သားမှု မရှိခြင်း၊ ဗြိတိသျှစစ်သားများအား ပြန်ပေးဆွဲ ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဂျူးအကြမ်းဖက်သမားများအား ပြတ်ပြတ်သားသား မနှိမ်နင်းရဲဘဲ သူရဲဘောကြောင်နေပုံကို ပစ်ပစ်ခါခါ ဝေဖန်ပြောဆိုခဲ့သည်။

ပဲလ်လက်စတိုင်းပြဿနာကို ကုလသမဂ္ဂအားလွှဲရန် ဗြိတိသျှအစိုးရ က ရည်ရွယ်ချက်ရှိသည်။ ပဲလ်လက်စတိုင်းကိစ္စ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရေး အတွက် အထူးကော်မတီတစ်ရပ် ဖွဲ့စည်းရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ကုလသမဂ္ဂ က အထူးအထွေထွေညီလာခံတစ်ရပ်ခေါ်ပေးရန် ဗြိတိသျှအစိုးရက ကုလ သမဂ္ဂအား ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂ ရက်နေ့တွင် တောင်းဆိုခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂက ဗြိတိသျှ၏ အဆိုပြုချက်ကို လက်ခံပြီး အဖွဲ့ဝင် ၁၁ ဦးပါ ဝင်သော ပဲလ်လက်စတိုင်းဆိုင်ရာ အထူးကော်မတီတစ်ရပ်ကို ဖွဲ့ခဲ့သည်။ ပဲလ်လက်စတိုင်းနှင့် ပတ်သက်ဆက်စပ်သမျှ စုံစမ်းစစ်ဆေးရန်၊ မှတ်တမ်း တင်ရန်နှင့် အစီရင်ခံရန် ထိုအဖွဲ့အား အာဏာကုန် လွှဲလိုက်သည်။ ကုလ သမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ထရစ်ဂ်ဗာ လီးက သူ၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် လက်ထောက်အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဗစ်တာ ဟူးအား တာဝန်ပေးလိုက်သည်။ လက်တွေ့လုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် အတွေ့အကြုံရင့်ကျက် သူ၏ အထောက်အကူလိုအပ်ကြောင်း ထရစ်ဂ်ဗာ လီးက သဘောရသဖြင့် ရှာဖွေ ဘန်ချ်အား ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ ကိုယ်စားလှယ်အား ကူညီရန် အထူးလက်ထောက်အဖြစ် ခန့်အပ်လိုက်သည်။

ဘန်ချ်သည် ယခုအတောအတွင်း အလုပ်တာဝန်များ နည်းချိန်

ဖြစ်သဖြင့် နွေရာသီ အားလပ်ခွင့်ရက်ရှည်ယူပြီး မိသားစုတို့နှင့်အတူ လော့စ် အဲန်ဂျလိစ်ရှိ ဦးလေးနှင့် အဒေါ်များထံ အလယ်အပတ်သွားရန် ကြိုတင်စီစဉ်ထားသည်။ ယခု မမျှော်လင့်ဘဲ အထူးတာဝန်ပေးခြင်း ခံရ ပြန်သဖြင့် သူ့မှာ ဝမ်းမသာနိုင်ဘဲ မကျေမချမ်းဖြစ်ခဲ့ရသည်။

ပဲလ်လက်စတိုင်းဆိုင်ရာ အထူးကော်မတီတွင် ပါဝင်ကြသော ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အဖွဲ့ဝင်များ၏ အရည်အချင်းနှင့် စွမ်းဆောင်မှုကို ဘန်ချ်က အားမရပါ။ အဖွဲ့တွင် သံတမန်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး ခြောက်ဦး၊ တရားသူကြီး လေး ဦးနှင့် တက္ကသိုလ်ပါမောက္ခတစ်ဦးတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ဘန်ချ်၏ အဆိုအရ သူတို့ဖက်၍ လုပ်ခဲ့ရသော ကော်မတီများတွင် ဤကော်မတီ သည် အညံ့ဆုံးဖြစ်ကြောင်း မှတ်ချက်ပြုမိသည်။ လုပ်ငန်းအစီအစဉ်လည်း မဆွဲတတ်၊ အလုပ်ကိုလည်း မခန့်ခွဲတတ်၊ အစီရင်ခံစာလည်း မရေးတတ် ကြပေ။ နောက်ဆုံး အလုပ်ဖြစ်ရန် ရည်စူး၍ ဘန်ချ်ကိုယ်တိုင် အစအဆုံး ကျဲရတော့သည်။

ဘန်ချ်သည် သူ၏ ဉာဏ်ရှိသည်နှင့်အညီ အဖွဲ့ဝင်များအား တစ်ဦးချင်းဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ထားပုံမှာ စိတ်ဝင်စားဖွယ်၊ ရယ်ဖွယ်ကောင်း သည်။ ဗစ်တာ ဟူးသည် အပျော်အပါးကြိုက်၍ စိတ်ကြီးဝင်တတ်သော လူပေါ့တစ်ယောက်ဟု မှတ်ချက်ပြုသည်။ ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌတရားသူကြီး ဆွီဒင်လူမျိုး အီမီလ် ဆဲန်းဒ်စထရမ်းသည် ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့၍ သိက္ခာ ရှိသော်လည်း မပြတ်သားသူ ပျော့ညံ့သူဟု ကင်ပွန်းတပ်ထားသည်။ အိန္ဒိယအမျိုးသား ဆာ အဗ္ဗဒူရာမန်သည် သဘောကောင်းသော်လည်း ဟောင်တတ်သည့် ခွေးကဲ့သို့ အသံကျယ်ပြီး လူမလေးဟု ဆိုပြန်သည်။ သူသည် ဂျူးနှင့် ဆန့်ကျင်သူဖြစ်သည်။ ကနေဒါနိုင်ငံသား တရားသူကြီး အီဗန် ရဲန်းဒ်သည် ငြီးတွားတတ်သည်၊ ရန်လိုတတ်သည်၊ ကိုယ့်ကိုယ် ကိုယ် အထင်ကြီးသည်၊ စကားအဆက်မပြတ် ပြောတတ်သည်။ တစ် ကိုယ်တော်သမား ဘေးထိုင်ဘုံပြောတတ်သူဖြစ်သည်။ ဥရုဂွေးနိုင်ငံသား အွန်ရစ်ခ် ဖါဘရီဂတ်သည် ကုလသမဂ္ဂအစည်းအဝေးများတွင် စကားကြော ရှည်ပြီး အနှစ်မရှိဟု နာမည်ကြီးသူဖြစ်သည်။ သူသည် ဘာကိုမှမကြိုး

စား၊ ဘာကိုမှ မသိသော လက်တင်သား လူပြောင်တစ်ဦးဟု ဘန်ချ်က သတ်မှတ်သည်။ ဣတီမာလာမှ ဟော့ရှ် ဂါဆီယား ဂရာနာဒိုးစ်လည်း စည်းကမ်းမရှိ၊ စာရိတ္တမခိုင်၊ ဘဝင်မြင့်သူ၊ အသေးအဖွဲသာ မြင်တတ်သူ၊ စကားများသူဟု သတ်မှတ်သည်။ ပိုလန်သား ကာရယ်လ် လိစိကီသည် ရန်လိုလိုက်၊ နောက်ပြောင်လိုက်နှင့် စိတ်မမှန်သူဖြစ်သည်။ အကောင်း မမြင်တတ်ဘဲ ငါမှငါသာဟူသည့်စိတ်မွေးသည်။ ဒတ်ချ်လူမျိုး နီကိုလပ်စ် ဘလွမ်သည် သိပ်မထက်မြက်လှ၊ ကပ်စေးနဲသည်။ အသိဉာဏ်တိမ်သည်။ သူသည် ဂျေရုစလင်မြို့သို့ လေ့လာရေးသွားစဉ် ငေးငေးမောမော နမော် နမဲ့လျှောက်သဖြင့် နီကိုဒေမတ်စ်၏ သင်္ချိုင်းဂူထဲမှ လိမ့်ကျဖူးသည်ဟု ဘန်ချ်က ရယ်သွမ်းသွေး၍ ပြောလေ့ရှိသည်။

အဖွဲ့ထဲတွင် တော်သူကောင်းသူများလည်းရှိကြောင်း မျှမျှတတ သုံးသပ်ထားသေးသည်။ ပီရူးနိုင်ငံသား အဲလ်ဘတ်တို ယူလိုဝါးသည် အေးဆေးသည်။ ရော့ရော့နှောနှော မနေတတ်။ ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေး ထက်မြက်သည်။ သူ၏ ရပ်တည်ချက်နှင့် တာဝန်ကို ကောင်းစွာနားလည် သဘောပေါက်၍ ပြောသလိုလုပ်တတ်သည်။ အီရန်လူမျိုး နာဇရီလာ အင် တီဇမ်သည် သိက္ခာရှိသည်။ ရည်မွန်သည်။ အတတ်ပညာထက်မြက်သည်။ မူစလင်ဘာသာဝင်တစ်ဦး ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ တရားမျှတသည်။ ယူဂို ဆလပ်လူမျိုး ဗာလီဒို ဆစ်မစ်သည် အေးဆေးတည်ငြိမ်သည်။ သိက္ခာရှိ သည်။ ရယ်စရာပြောတတ်သည်။ အစွဲမရှိ၊ ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေး အလွန် ထက်မြက်သည်။ စိတ်ထက်သန်မှု ပြင်းထန်သည်။ ဩစတြေးလျနိုင်ငံ သား ဂျန် ဟွတ်ဒ်သည် ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေးကောင်းသည်။ သို့ရာတွင် တွန်းအားနည်းသည်။ အရက်အလွန်အကျွံသောက်တတ်သည်ဟူသတည်း။

ဤမည်သော ကော်မတီဝင်များဖြင့် အလွန်အရေးကြီးသော လုပ်ငန်းကို စတင်ကြတော့သည်။ လုပ်ငန်းစလျှင်စချင်း ပဲလ်လက်စတိုင်းရှိ အာရပ်လူမျိုးများကိုယ်စားပြုသည်ဟုဆိုသော အာရပ်အဆင့်မြင့်ကော်မတီ နှင့် ထိပ်တိုက်တွေ့ရသည်။ အာရပ်အဆင့်မြင့်ကော်မတီက ကုလသမဂ္ဂ ပဲလ်လက်စတိုင်း အထူးကော်မတီနှင့် မဆွေးနွေးလိုဟု ငြင်းဆိုချက်ထုတ်

ပြန်ခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂအနေနှင့် ဗြိတိသျှတို့ထိန်းသိမ်းမှုတာဝန်ကို ရပ်စဲ
ကြောင်းနှင့် ပဲလ်လက်စတိုင်း နယ်မြေအား လွတ်လပ်ရေးပေးကြောင်း
ကြေညာရန် ပျက်ကွက်ခြင်းတို့သည် ပဲလ်လက်စတိုင်းလူမျိုးများ၏ အခွင့်
အရေးကို မျက်ကွယ်ပြုခြင်းဖြစ်သည်ဟု အကြောင်းပြသည်။ ထို့ကြောင့်
ကုလသမဂ္ဂ အထူးကော်မတီကို သပိတ်မှောက်ရန် ပဲလ်လက်စတိုင်းနေ
အာရပ်များအား လှုံ့ဆော်ကြသည်။

အလားတူပင် ပဲလ်လက်စတိုင်းဂျူးများနှင့်လည်း ထိပ်တိုက်တွေ့
ရပြန်သည်။ ကုလသမဂ္ဂ အထူးကော်မတီ ပဲလ်လက်စတိုင်းဒေသသို့ ရောက်
ချိန်၌ ဗြိတိသျှအစိုးရက ဂျူးအကြမ်းဖက်သူများအား အရေးယူမှုများနှင့်
ပတ်သက်၍ မကျေမနပ်ဖြစ်ချိန်နှင့် တိုက်ဆိုင်နေသည်။ ဗြိတိသျှအာဏာ
ပိုင်များက ပဲလ်လက်စတိုင်းဒေသအတွင်း သောင်းကျန်းကြသော ဂျူး
အကြမ်းဖက်သမားများအား ဖမ်းဆီး၍ သေဒဏ်စီရင်ချက်ချထားသည်။
ဂျူးမြေအောက် သောင်းကျန်းသူများက တန်ပြန်အနေနှင့် ဗြိတိသျှစစ်သား
များအား တန်ဆာခံအနေနှင့် ပြန်ပေးဆွဲထားပြီး သေဒဏ်ကျ ဂျူးအကြမ်း
ဖက်သမားများနှင့် လဲရန် တောင်းဆိုနေကြသည်။ ဂျူးလူမျိုးများနှင့်ပတ်
သက်၍ ပိုမိုကြီးမားသော အခြားပြဿနာတစ်စုံကား တရားမဝင် ဥပဒေမဲ့
ခိုးဝင်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ကုလသမဂ္ဂအထူးကော်မတီ ပဲလ်လက်စတိုင်းတွင်
ရှိနေစဉ်အတွင်း ဂျူးလူမျိုးများ တင်ဆောင်လာ၍ ဟိုင်ဖာဆိပ်ကမ်းသို့
ကပ်လာသော အက်စွဒတ်စ် သင်္ဘောကို ဗြိတိသျှ အာဏာပိုင်များက
ကမ်းကပ်ခွင့် မပေးဘဲ မောင်းထုတ်လိုက်သည့် အရေးကိစ္စကို မျက်မြင်
တွေ့လိုက်ကြသည်။

ဂျူးလူမျိုး ကိုယ်စားပြုအဖွဲ့ဖြစ်သော ဂျူးအေဂျင်စီ အတွင်း၌
အရမ်း အကွဲအပြဲ ဖြစ်နေကြသည်။ ဂျူးအေဂျင်စီသည် ဂျူးလူမျိုးများ
ကိုယ်စားပြုအဖွဲ့အဖြစ် တရားဝင် အသိအမှတ်ပြုခြင်း ခံရသော အဖွဲ့ဖြစ်
သည်။ ထိုအဖွဲ့က ပဲလ်လက်စတိုင်းနိုင်ငံအား နှစ်ခြမ်းခွဲခြင်းကို လိုလား
ကြသည်။ တရားမဝင် အစွန်းရောက် ဂျူးမြေအောက်အဖွဲ့နှစ်ဖွဲ့ဖြစ်သော
အာဂွန် ဇေဗယ် လျူမီနှင့် စတန်းဂိုဏ်းတို့ကမူ ပဲလ်လက်စတိုင်း နှစ်ခြမ်းခွဲ

သည့် အစီအစဉ်ကို ပြင်းထန်စွာ ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်လျက်ရှိသည်။

ဗြိတိသျှအာဏာပိုင်များနှင့် ဆက်ဆံရာတွင်လည်း အခက်အခဲ တွေ့ရသေးသည်။ ကုလသမဂ္ဂအထူးကော်မတီနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးချက် ထွက်ဆိုပေးခြင်းများကို လူသိရှင်ကြား မပြုလုပ်လိုဘဲ လျှို့ဝှက်မျက်ကွယ် ပြုလုပ်လိုကြောင်း ပြောသည်။ ထို့ပြင် ကုလသမဂ္ဂအထူးကော်မတီက တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမည့် ပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းများ၏ အမည်များကို ဗြိတိသျှအာဏာပိုင်များအား ကြိုတင်အသိပေးရန် တောင်းဆိုလာသည်။ ဤအချက်မှာ ကုလသမဂ္ဂ အထူးအဖွဲ့အနေဖြင့် လုံးဝ လက်မခံနိုင်ပါ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အထူးအဖွဲ့အနေနှင့် တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ် များသာမက တရားမဝင် မြေအောက်ဂျူးအဖွဲ့များနှင့်လည်း တွေ့ရန်ရှိ သည်။ ယင်းမြေအောက် သောင်းကျန်းသူများအား ဗြိတိသျှအစိုးရက တရားမဝင်သည့်အဖွဲ့အဖြစ် ကြေညာထားပြီး တွေ့ရာမဆိုင် ဖမ်းဆီးရန် အမိန့်ထုတ်ပြန်ထားသည်။

ကုလသမဂ္ဂအထူးအဖွဲ့အနေနှင့် ရင်ဆိုင်ရသော ပဓာနပြဿနာ ကြီးမှာ ဂျေရုဆလင်မြို့အနေအထားပင်ဖြစ်သည်။ ဤဂျေရုဆလင်မြို့တော် ကြီးသည် နှစ်ထောင်ပေါင်းများစွာကပင် သမိုင်းအစဉ်အလာကြီးမားသော ရှေးမြို့တော်ဖြစ်နေသည်။ ဤမြို့တော်၏ သမိုင်းတွင် ဂျူး၊ ရောမ၊ မူဆလင်၊ အာရပ်၊ ခရစ်ယာန်၊ တူရကီ၊ ဗြိတိသျှတို့၏ အခန်းကဏ္ဍများ အကျုံးဝင် ပတ်သက်နေကြသည်။ ဘာဘာကြီး သုံးခုအတွက် အထွတ်အမြတ်ကိုး ကွယ်ရာဒေသဖြစ်သည်။ အေးမြကြည်လင်သန့်ရှင်းသောလေ၊ ညီညီညာ ညာဖြာကျသော လင်းရောင်ခြည်၊ ရှေးမြို့ရိုးအတွင်းမှ လျှို့ဝှက်ချက်များ၊ ရွှေကျောက်စလစ်များကို အပယ်ခံ ဂျူးလူမျိုးများက တမ်းတမ်းတတရှိနေ ကြသည်။ ခေတ်အဆက်ဆက် မင်းအချင်းချင်း စစ်မက်ပြုကြသဖြင့် စစ် တလင်းဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ပရောဟိတ်များ၏ နိမိတ်ဖတ်ချက် အတိတ်တဘောင် များနှင့်လည်း လွှမ်းမိုးခဲ့သည်။ အမုန်းတရား၊ ရန်ပြုတိုက်ခိုက်မှုနှင့်သာ ထာဝရ ရင်ဆိုင်နေရသော ဒဏ္ဍာရီမြို့တော်လို ဖြစ်နေသည်။

ကုလသမဂ္ဂ အထူးကော်မတီသည် ဇွန်လ ၁၄ ရက်နေ့တွင်

လေကြောင်းခရီးဖြင့် ဂျေရုဆလင်မြို့တော်သို့ ရောက်ခဲ့သည်။ လက်နက်
ကိုင်တပ်များ အထပ်ထပ်စောင့်ကြပ်နေသည့် ခံတပ်မြို့တော်မြင်ကွင်းက
ကော်မတီဝင်များအား ဆီးကြိုခဲ့သည်။

“နေရာတိုင်းမှာ ဗြိတိသျှစစ်သားတွေကို တွေ့ရတယ်၊ အားလုံး
လက်နက်ကိုင်ထားကြတယ်။ မြို့တွင်းလမ်းပေါ် ဖြတ်သွားတိုင်း အစောင့်
စစ်သားများက တားပြီး သက်သေခံကတ်ပြားကို စစ်ဆေးကြတယ်။
အဆောက်အအုံများမှာလည်း သံဆူးကြိုး အထပ်ထပ် ကာထားတယ်။
ကင်းတဲတွေ၊ လမ်းဖြတ် အတားအဆီးတွေလည်း အနံ့ချထားတယ်။ တို့
တည်းခိုရုံးစိုက်တဲ့ အဆောက်အဦတွေကိုလည်း အစောင့် အထပ်ထပ်ချ
ထားတယ်လေ” ဟု ဘန်ချ်က ရုသ်ထံရေးသောစာတွင် မှတ်တမ်းပြုထား
သည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ် ဇွန်လ ၁၆ ရက်နေ့၊ ကော်မတီလုပ်ငန်းစသည့်
ပထမနေ့တွင် ဗြိတိသျှအာဏာပိုင်များက အာဂွန်ဂိုဏ်းဝင် ဂျူးအကြမ်း
ဖက်သမား ငါးဦးအား သေဒဏ်စီရင်ချက်ချသည့် ဖြစ်ရပ်နှင့် ကြုံတွေ့ရ
သဖြင့် ကော်မတီအတွက် စိတ်တထင့်ထင့်ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ဒေသဆိုင်ရာ
ပြည်သူများကမူ ထူးခြားသော တုန်လှုပ်မှုများ မတွေ့ရပါ။ ကုလသမဂ္ဂ
အထူးအဖွဲ့ ရောက်လာချိန်မှစ၍ အခြေအနေ အနည်းငယ် တည်ငြိမ်လာ
ကြောင်း ဒေသခံပြည်သူများက ဘန်ချ်ကို ပြောပြသည်။ ရက်သတ္တပတ်
ခြောက်ပတ် အချိန်အတွင်း အထူးကော်မတီသည် ပဲလ်လက်စတိုင်းအတွင်း
မိုင် ၆,၀၀၀ ခန့် ခရီးဆန်းခဲ့သည်။ လက်ဘနွန်၊ ဆီးရီးယား၊ ထရန်စ်
ဂျော်ဒန်နိုင်ငံများကိုလည်း ရောက်သည်။ ဂျာမနီနှင့် သြစတြေးယားရှိ
အိုးမဲ့အိမ်မဲ့ တည်းခိုရေးစခန်းများကိုလည်း ရောက်ခဲ့၍ လိုအပ်သည့် စစ်
ဆေးမေးမြန်းမှုများ ပြုခဲ့သည်။ အစီအစဉ်များကို ဘန်ချ်က ဒိုင်ခံဆောင်
ရွက်ရသည်။

ကုလသမဂ္ဂ အထူးကော်မတီသည် ဗြိတိသျှမဟာမင်းကြီး ဆာ
အဲလင် ကန်းနင်းဟဲမ်အား အစိုးရအိမ်တော်တွင် တွေ့ဆုံဂါရဝပြုခဲ့သည်။
ဘာသာရေးဆိုင်ရာ အထွတ်အမြတ်နေရာများသို့ သွားရောက်ကြည့်ရှု

လေ့လာသည်။ ထို့နောက် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ ရေးဆွဲ၍ လိုအပ်သည်များ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။ အထူးကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ ဆဲန်ဒီစထရွမ်းနှင့် ဘန်ချ်သည် ဂျူးခေါင်းဆောင် အသက် ၇၄ နှစ်ရှိ ချိမ်း ဝိုက်မင်းအား သူ့နေအိမ်သို့ သွားရောက်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးကြသည်။ ဘန်ချ်က ဝိုက်မင်းအား အတော်ကြည်ညိုလေးစားသွားသည်။ နေ့လည်စာစားပြီးသောအခါ ဝိုက်မင်းက ဘန်ချ်အား ဇူလိုင်လ ၁၃ ရက် တနင်္ဂနွေနေ့တွင် နေ့လည်စာစားရင်း ဆွေးနွေးရန် တစ်ယောက်တည်းသပ်သပ် ဖိတ်ခံခဲ့သည်။ ချိမ်း သည့်နေ့၌ သွားသည့်အခါ နေ့လည်စာဝိုင်းတွင် အိမ်ရှင် ဝိုက်မင်းအပြင် ပဲလ်လက်စတိုင်းပို့စ် သတင်းစာအယ်ဒီတာ ဂါရွန် အဂရွန်စကီနှင့်အောက်စဖို့ဒ်တက္ကသိုလ်မှ ထင်ရှားသော အတွေးအခေါ်ပညာရှင် အီဆာ ဘာလင်တို့ ရှိနေကြသည်။ ဝိုက်မင်းက သူတို့ဦးဆောင်သော ဂျူးအေဂျင်စီ၏ အစွန်းလွတ်မျှတသော အတွေးအခေါ်နှင့် ခံယူချက်များကို ကြိုတင်အသိပေးစည်းရုံးထားလိုသည့်သဘောကို ဘန်ချ် ကောင်းစွာ သဘောပေါက်သည်။ ဤပထမအစီရင်ခံစာမူကြမ်းကို ဘန်ချ်ကပင် ရေးမည်ဟု သူတို့ကျိန်းသေတွက်ဆပြီးဖြစ်၍ သိမ်းသွင်းသည့်သဘောဆောင်နေသည်။

ပဲလ်လက်စတိုင်းတွင် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမေးမြန်းချက်အချို့မှာ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသည့်အပြင် သဲထိတ်ရင်ဖိုဖွယ်လည်းဖြစ်သည်။ ဗြိတိသျှအစိုးရက တရားမဝင်အသင်းအဖြစ် ကြေညာထားသော မြေအောက်အကြမ်းဖက်အုပ်စုနှင့် လျှို့ဝှက်စွာ တွေ့ရသည့်အခါများ ရှိသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ တစ်ကြိမ်တွင် ဂျူးလက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သော ဟာဂနဌာနချုပ်သို့ သွားရန် အစီအစဉ်လုပ်ခဲ့သည်။ ထိုဆွေးနွေးပွဲတွင် ဂျူးခေါင်းဆောင် မိုရှီ ဒါယန်းနှင့် ယီဂဲလ် ယာဒင်းကို ပထမဆုံးအကြိမ် ဘန်ချ်တွေ့ဖူးလိုက်သည်။

အခြား မြေအောက်အဖွဲ့အစည်း တစ်ခုဖြစ်သော အာဂွန် ဇေလျူမီ၏ ခေါင်းဆောင် မိနာချင် ဘက်ဂင်နှင့် တွေ့ရသည့်ဖြစ်ရပ်မှာ ပို၍ သဲထိတ်ရင်ဖိုဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ဘက်ဂင်သည် ထိုအချိန်က နာမည်ကြီးအကြမ်းဖက်သမားစာရင်းဝင် လူဆိုးအဖြစ် ဗြိတိသျှအစိုးရက ဆုငွေထုတ်ထား

ခြင်း ခံနေရသည်။ ဤအကြောင်းများကြောင့် ဘန်ချ်အတွက် ထိုဆွေး
 နွေးပွဲသည် အထူးစိတ်ဝင်စားဖွယ်ဖြစ်နေသည်။ ထိုအဖွဲ့အစည်းထဲ သွား
 ရသော အစီအစဉ်မှာလည်း အထူးလျှို့ဝှက်စွာ အဆင့်ဆင့် စီစဉ်ခဲ့ရသည်။

ဘက်ဂင်ခေါင်းဆောင်သော အာဂွန်အဖွဲ့၏ ရပ်တည်ချက်မှာ
 အစွန်းတစ်ဘက်သို့ ရောက်၍ တင်းမာလွန်းကြောင်း ဘန်ချ်သတိပြုမိသည်။
 ဤဆွေးနွေးပွဲသည် သုံးနာရီမျှကြာပြီး ဘန်ချ်က အစအဆုံး သေသေချာ
 ချာ မှတ်တမ်းယူထားလိုက်သည်။ အာဂွန်အဖွဲ့၏အဆိုအရ အာရက်ဇ်
 အစွရေးအမည်တွင်သော ဂျူးလူမျိုးများ၏ ဇာတိချက်ကြွေပိုင်နက်နယ်မြေ
 နယ်နိမိတ်သည် ထရန်စ်ဂျော်ဒန်နိုင်ငံအပါအဝင် ဂျော်ဒန်နိုင်ငံ၏ တစ်ဘက်
 တစ်ချက်တွင်ရှိသော ပဲလ်လက်စတိုင်း နယ်မြေအားလုံး အကျုံးဝင်သည်။
 လွန်ခဲ့သော အနှစ်သုံးထောင်ကျော်ကာလကပင် ဂျူးလူမျိုးများ၏ ဘိုးဘွား
 များသည် ဂျော်ဒန်နိုင်ငံအား အရှေ့မှ အနောက်တိုင်အောင် ဖြတ်သန်းပြီး
 ပဲလ်လက်စတိုင်းကို တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ခဲ့သောသမိုင်းရှိခဲ့ကြောင်း ဘက်ဂင်
 က အလေးအနက်ရှင်းပြသည်။ ဤဒေသအားလုံးကို စုစည်း၍ ဟီဘရူး
 သမ္မတနိုင်ငံ ထူထောင်ပြီး ဒီမိုကရေစီအစိုးရဖွဲ့၍ အုပ်ချုပ်သွားရန် အာဂွန်
 အဖွဲ့က စီမံချက်ရှိသည်။ ပဲလ်လက်စတိုင်းနိုင်ငံတွင် ဂျူးလူမျိုးနှင့် အာရပ်
 လူမျိုး နှစ်စုလုံးအတွက် နေထိုင်ရန် နယ်မြေအလုံအလောက်ရှိသည်။
 ဗြိတိသျှတို့သည် ပဲလ်လက်စတိုင်းကို အင်အားသုံး၍ အုပ်ချုပ်နေသဖြင့်
 ဂျူးတို့ကလည်း အင်အားဖြင့်သာတွန်းလှန်ရမည်သာဖြစ်ကြောင်း ဘက်ဂင်
 ကပြောသည်။ ဗြိတိသျှတို့က တရားဝင် အသိအမှတ်ပြုထားသော ဂျူး
 အေဂျင်စီအဖွဲ့ကို ဘက်ဂင်က ပြင်းပြင်းထန်ထန်ဝေဖန်သည်။ ဗြိတိသျှတို့နှင့်
 အရောတဝင် ရှိလွန်းသည်ဟု မှတ်ချက်ပြုသည်။ ပဲလ်လက်စတိုင်းနယ်မြေ
 နှစ်ခြမ်းခွဲခြင်းကိုလည်း ကန့်ကွက်သည်။ ပဲလ်လက်စတိုင်းနယ်မြေအားလုံး
 သည် အစဉ်အလာအရ ဂျူးလူမျိုးများပိုင်သည်ဟုအခိုင်အမာရပ်တည်သည်။
 “ကျွန်ုပ်တို့ဟာ လက်တစ်ဆုပ်စာ တယူသန် အကြမ်းဖက်သမားတွေ
 မဟုတ်ဘူး။ ကျွန်ုပ်တို့ဟာ တဖြည်းဖြည်း အင်အားကြီးမားတောင့်တင်း
 လာမှာ မုချပဲ။ ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ လှုပ်ရှားမှုတိုက်ပွဲဟာ ဂျူးပြည်သူလူထုကို

အကျပ်အတည်းဖြစ်ချင်ဖြစ်မယ်၊ ဒါပေမယ့် ကျွန်ုပ်တို့ဟာ လွတ်လပ်ရေး အတွက် တိုက်နေကြတာဖြစ်တယ်” ဟု ဘက်ဂင်ကပြောရင်း ဆွေးနွေးပွဲကို နိဂုံးချုပ်ခဲ့သည်။ ဤဆွေးနွေးပွဲကို လူသိရှင်ကြား မကြေညာရန် ဘက်ဂင်က သဘောတူသည်။ သူတို့ဘက်က ကတိတည်မည်ကို ယုံကြည်ရန်၊ မိမိ တို့စကားတည်မတည်၊ မိမိတို့လုပ်ရပ်က သက်သေပြကြောင်း ဗြိတိသျှ တို့ ကောင်းစွာသိသည်ဟု ဘက်ဂင်က သက်သေညွှန်းခဲ့သေးသည်။

ဘန်ချ်သည် ဆွေးနွေးပွဲမှတ်တမ်းကိုရေးပြီးသောအခါ အာဂွန် အဖွဲ့၏ အတည်ပြုချက် ရယူရန် ပေးပို့ခဲ့သည်။ အာဂွန်အဖွဲ့ကလည်း အတည်ပြုခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂအထူးကော်မတီ ဂျီနီဗာသို့ပြန်ရောက်သည့် အခါ ဘန်ချ်နှင့် ထပ်မံတွေ့ရန် စကားဝှက်ဖြင့် အချိန်အချက်ပြုခဲ့သေး သည်။

တရားဝင် ဖွဲ့စည်း အသိအမှတ်ပြုထားသော ဂျူးအေဂျင်စီနှင့် တွေ့ရာတွင် အခက်အခဲမရှိပါ။ ခေါင်းဆောင် ဘဲန်-ဂူရီယန်နှင့် ဝိုက်ဇေး တို့က မိမိတို့၏ ရပ်တည်ချက်ကို စိတ်ဝင်စားဖွယ် တင်ပြကြသည်။ ပဲလ် လက်စတိုင်းကို နှစ်ခြမ်းပိုင်းခွဲလျှင် ဂျူးအေဂျင်စီက လက်ခံနိုင်ဖွယ်ရှိမရှိကို စိစစ်နိုင်ရန်အတွက် နှစ်ပိုင်းခွဲရေး အဆိုပြုချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း တင်ပြပေးရန် ဘန်ချ်အား အဖွဲ့တာဝန်ခံများက ပြောကြသည်။

ဂျူးနှင့်အာရပ်တို့၏ တင်ပြချက်တို့သည် မျှတခြင်းမရှိ၊ တစ် ဘက်စောင်းနင်းဖြစ်နေမှုကို ဘန်ချ်က တွေ့ရသဖြင့် ရတက်မအေးဖြစ်ရ သည်။ ထို့ကြောင့် မိမိ၏ ထင်မြင်ချက်ကို အာရပ်အဆင့်မြင့်ကော်မတီမှ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သော ဟူစိန် အယ်လ်ခါလီဒီကို နှစ်ယောက်ချင်းပြော ပြလိုက်သည်။ ကုလသမဂ္ဂ အထူးကော်မတီသည် ဘေရွတ်မြို့တော်၊ ဒမတ်စကပ်စ်မြို့တော်၊ အာမန်မြို့တော်သို့ သွားရောက်၍ အာရပ်ခေါင်း ဆောင်များနှင့် ဆွေးနွေးသည့်အခါတွင် အထိုက်အလျောက် ပြေလည်မှု ရခဲ့သည်။ ထရန်စ် ဂျောဒန်နိုင်ငံဘုရင် အဗ္ဗဒူလာက အထူးကော်မတီအား မိမိထီးနန်းစိုက်ရာ အာမန်မြို့တော်သို့ လာရန် ဖိတ်ခေါ်ခဲ့ရာ ဇူလိုင်လ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ဗြိတိသျှလေသူ ရဲများမောင်းသော လေယာဉ် သုံးစင်းဖြင့်

သွားရောက်ခဲ့ကြသည်။ ဂျူးခေါင်းဆောင် ဝိုက်မင်းကဲ့သို့ပင် ဘုရင် အဗ္ဗဒူလာက ပဲလ်လက်စတိုင်းပြဿနာသည် အလွန်အရေးကြီးသည့်အဆင့် သို့ ရောက်ရှိနေပြီဖြစ်သဖြင့် အမြန်ဆုံး ဖြေရှင်းသင့်ကြောင်း အကြံပြု သည်။ ဂျူးများအား အခြားဒေသများတွင် မျှမျှတတ ဆက်ဆံခဲ့ကြလျှင် ဤ ပဲလ်လက်စတိုင်းပြဿနာ ပေါ်စရာ မရှိဟု ဘုရင်ကြီးက ထောက်ပြ သည်။

အထူးကော်မတီသည် ဇူလိုင်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ဂျီနီဗာမြို့သို့ ပြန်သွားကြသည်။ လေ့လာရေးအတွေ့အကြုံများကို ဘန်ချ်က ပြန်လည် စုစည်းရသည်။ အငြင်းပွားနေသော အချက်အလက်များကိုလည်း ဆန်းစစ် ချိန်ဆရသည်။ အထူးကော်မတီ၏ လုပ်ဆောင်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ဘန်ချ် ဘဝင်မအေးလှပါ။ ပဲလ်လက်စတိုင်းတွင် ဂျူးနှင့် အာရပ်တို့သည် လက်ရှိ အခြေချပြီးဖြစ်ကြသည်။ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကမျှဖယ်ပေးကြမည်မဟုတ်။ ဤအချက်ကား သေချာသည်။ လက်တွေ့မပါ၊ စာအုပ်ကြီးအတိုင်းလည်း လုပ်၍မရ။ မည်သို့ ဖြေရှင်းဆုံးဖြတ်သည်ဖြစ်စေ တစ်ဘက်ကသာ၍ တစ်ဘက်က အထိုက်အလျောက် နစ်နာမည်သာဖြစ်သည်။

အရှေ့အလယ်ပိုင်း ဒေသတွင် ရက်သတ္တပတ် ငါးပတ်ကြာမျှ လေ့လာခဲ့၍ အတွေ့အကြုံရခဲ့သော ဘန်ချ်က ဤဒေသအတွင်း မည်သို့ ပင် ဖြေရှင်းစေကာမူ သွေးထွက်သံယိုမှုနှင့်မရှောင်လွှဲနိုင်ကြောင်း ရင်လေး စွာ ကြိုတင်မြင်ထားသည်။ ဗြိတိန် အမှားတော်ပုံ လုပ်ခဲ့သည်ကိုလည်း သိရှိလာသည်။ ဂျူးနှင့် အာရပ်တို့၏ တစ်ခုတည်းသော သဘောတူညီချက် မှာ ဗြိတိန် ပဲလ်လက်စတိုင်းမှ ထွက်သွားရန်ဖြစ်သည်။ အမယ်ဘုတ်ရဲ့ သူ့ချည်ခင်ကဲ့သို့ ရှုပ်ထွေးပွေလီသဖြင့် ဘန်ချ်အဖို့လည်း များစွာ စိတ်ရှုပ် မိသည်။ အချိန်ရလျှင် ရသံထံသို့ စာရေး၍ ကြံတွေ့သမျှ ဖောက်သည်ချ ရင်ဖွင့်ခဲ့သည်။-

“ငါတွေ့ကြုံခဲ့ရသမျှထဲမှာ ပဲလ်လက်စတိုင်းကိစ္စဟာ အတော့်ကို ဦးနှောက်စားတာပဲ။ သိတ်လည်း ရှုပ်ထွေးတယ်၊ ဒီကိစ္စနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ လူတိုင်းဟာ ရင်တမမ တကြောင့်ကြကြနဲ့ နေရတာချည်းပဲလေ။”

ဇူလိုင်လအတွင်း ဂျီနီဗာတွင် ပူပြင်းသည့် ရာသီဥတုဒဏ်ကို ဘန်ချ် ခံစားရသည်။ သူသည် တစ်ခါတစ်ရံ တည်းခိုရာ ဟော်တယ်မှ ထွက်၊ လမ်းဖြတ်ကူးကာ ရေကန်နံဘေးရှိ ခုံတန်းလျားရှည်ပေါ်တွင် ထိုင်ရင်း စာရေးတတ်သည်။

“ဂျီနီဗာရဲ့ အလှပသာဒထဲမှာ ရက်သတ္တပတ်အတော်ကြာကြာ နေမိရင်ပဲ ဟာတာတာဖြစ်လာတယ်။ ကြာကြာနေလေ ပျင်းလာလေလေ ပါပဲ။ ငါတစ်ခါက ပြောဖူးတယ်။ ကုလသမဂ္ဂဌာနချုပ်ဟာ ဂျီနီဗာမှာရှိရင် ကောင်းမှာပဲလို့ အခုတော့ အဲဒီဆန္ဒကို ပြင်ရတော့မယ်လေ။ ကမ္ဘာ့အပြင်ဘက်မှာရောက်နေသလို အရာရာနဲ့ ကင်းကွာနေတဲ့မြို့ပါပဲ။ ပျင်းစရာလည်း ကောင်းတယ်၊ ရာသီဥတုလည်း ဆိုးဆိုးဝါးဝါးပဲ” ဤသို့ ဂျီနီဗာအကြောင်း ရသ်အား တိုင်တည်သေးသည်။

ဘန်ချ်သည် ကာလအတန်ကြာ မရပ်မနား အလုပ်လုပ်ခြင်းကြောင့် ဒဏ်ပိလာတော့သည်။ အထူးသဖြင့် အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသတွင် ပူပြင်းသော နေဒဏ်နှင့် သဲကန္တာရတွင် လေတိုက်ခတ်စဉ် ပါလာသော ဖုန်မှုန်များ မျက်လုံးထဲဝင်သဖြင့် ကြိမ်းစပ်သော ဒဏ် နှစ်ခုကို တစ်ပြိုင်တည်း ခံစားနေရသည်။ မျက်လုံးမှာ နီပြီးရောင်နေသည်။ အလုပ်လုံးဝ မလုပ်နိုင်တော့သည်အထိ ဆိုးဝါးလာသဖြင့် ညနေပိုင်းတွင် ပန်းခြံအတွင်း ဖျော်ဖြေသော တီးဝိုင်း၏ ဂီတသံကို နားထောင်ရင်း အပန်းဖြေရသည်။ ကံအားလျော်စွာ သူ့ဝမ်းကွဲနှမ ဂျိန်း ဂျိန်းဆင်သည် ဥရောပသို့ ကျောင်းသားလေ့လာရေးအစီအစဉ်ဖြင့် ခရီးလှည့်ရင်း ဂျီနီဗာကို ဝင်ရောက်၍ သူနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ဘန်ချ်သည် နှမဂျိန်းနှင့်အတူ ညစာစားရင်း ထွေရာလေးပါး စကားပြောရင်း ငြီးငွေ့မှုကို အထိုက်အလျောက် ဖြေဖျောက်နိုင်ခဲ့သည်။

အထူးကော်မတီ၏ အစီရင်ခံစာနှင့် ထောက်ခံချက်များကို ရေးသားတင်ပြရန် အချိန်နီးကပ်လာချိန်တွင် အဖွဲ့ဝင်အချင်းချင်း ညှိမရအောင် အယူအဆ ကွဲပြားဆန့်ကျင်နေသဖြင့် ဘန်ချ် စိတ်ပျက်မိသည်။ ဂျူးအေဂျင်စီက ပဲလ်လက်စတိုင်းအား ခွဲခြမ်းရေးကိစ္စ အမြန်ဆောင်ရွက်ရန် ဆက်

လက်ဖိအားပေးလာသည်။ အာဂ္ဂန်မြေအောက်အဖွဲ့အစည်းကလည်း လျှို့ဝှက်သင်္ကေတဖြင့် ဘန်ချ်အား ဆက်သွယ်၍ ခွဲခြားမှုကို လုံးဝ လက်ခံမည်ဟုတ်ကြောင်း၊ ဂျူးအေဂျင်စီ၏ သရဲဘောကြောင်မှုကို ရှုပ်ချကြောင်း ကန့်ကွက်ချက်ကို အသိပေးလာသည်။

အထူးကော်မတီအစီရင်ခံစာကိစ္စတွင် အဖွဲ့ဝင်များ၏ သဘောကွဲလွဲမှုကြောင့် တိုးတက်မှုမရှိဘဲ အီလည်လည်ဖြစ်နေသည်။ ဥက္ကဋ္ဌလုပ်သူ ဆဲန်းဒ်စထရွမ်းက တစ်ကိုယ်တော် မရှင်းလင်းသည့် အစီရင်ခံစာ သီးခြား ရေးတင်သည်။ ယေဘုယျသုံးသပ်ရာတွင် ပဲလ်လက်စတိုင်းတွင် ဗြိတိသျှ၏ ကြီးကြပ်မှု အဆုံးသတ်ရန်နှင့် လွတ်လပ်ရေးပေးရန် အချက်ပေါ်တွင်သာ အားလုံး၏ သဘောတူညီမှု ရနိုင်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဘန်ချ်သည် မနေသာတော့ဘဲ ပြည်ထောင်စုဖွဲ့စည်းရေးကို ဦးတည်၍ အဆိုပြုချက်စာတမ်းကို အချိန်ယူ၍ရေးရာ ဩဂုတ်လ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ပြီးစီးခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အများ၏ဆန္ဒကို မရယူနိုင်သေးပေ။

သတင်းထောက်များသည် ပဲလ်လက်စတိုင်းကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ အထူးကော်မတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သတင်းကို သိလို၍ ဂျီနီဗာကုလသမဂ္ဂရုံးတစ်ဝိုက် တဝဲလည်လည်နှင့် စောင့်ဆိုင်းလျက်ရှိသည်။ ဘန်ချ်ကိုပင် ဂျူးဆန်ကျင်သူအဖြစ် ဟီးဘရူးသတင်းစာထဲတွင် ပြောင်ပုတ်ခတ် စွပ်စွဲလာသည်။

ဤသို့လိပ်ခဲတည်းလည်းဖြစ်နေခြင်းကို အဆုံးသတ်ရန်အတွက် ဥက္ကဋ္ဌ ဆဲန်းဒ်စထရွမ်း ကိုယ်တိုင်က ခွဲခြမ်းရေးစာတမ်း ရေးသားတင်ပြရန် ဘန်ချ်အား ဩဂုတ်လ ၁၅ ရက်တွင် တောင်းခံလိုက်သည်။ ဘန်ချ်ကလည်း အလုပ်ပြီးလိုစောဖြင့် မနားတမ်းရေးရာ နံနက် ၂ နာရီ ၃၀ တွင် တင်ပြလိုက်သည်။ ဘန်ချ်၏ စာတမ်းအပေါ် အခြေပြု၍ အဖွဲ့ဝင်များ ပထမဆုံးအကြိမ် တစ်စုတစ်ဝေးဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ဥက္ကဋ္ဌ၏ မပြတ်သားမှု၊ ဆွေးနွေးပွဲကို အရာရောက်အောင် မထိန်းနိုင်မှုကြောင့် ဆုံးဖြတ်ချက် မရနိုင်ဘဲ ချာချာလည်နေပြန်သည်။ အဖွဲ့ဝင် အများစုသည် ဂျူးဆန်ကျင်ရေးသမားများဖြစ်ရာ ခွဲခြမ်းရေးအဆိုကို လက်ခံခြင်း

မှာ ဂျူးပြဿနာကို အာရပ်တို့အပေါ် တာဝန်ချလို၍ဖြစ်ကြောင်း ဘန်ချီ ရိပ်မိလာသည်။

အထူးကော်မတီအနေဖြင့် ဤပြဿနာသည် အဖြေရှာနိုင်ရန် အတွက် နယ်နိမိတ်ဆိုင်ရာကိစ္စ ဆွေးနွေးရန် ကော်မတီခွဲတစ်ခု၊ ခွဲခြမ်းသော ပဲလ်လက်စတိုင်းနိုင်ငံအနေအထား ဆွေးနွေးရန် ကော်မတီခွဲတစ်ခုနှင့် မခွဲခြမ်းသော ပြည်ထောင်စုအနေအထား ဆွေးနွေးရန် ကော်မတီတစ်ခု ပေါင်းသုံးခု ဖွဲ့စည်းကာ အလုပ်လုပ်ကြရန် ဘန်ချီက ထပ်မံအဆိုပြုလိုက် ပြန်သည်။ သို့ရာတွင် ကော်မတီခွဲများတွင် ပါဝင်သော အဖွဲ့ဝင်များ၏ မညီညွတ်မှုကြောင့် ရှေ့မတိုးသာဘဲ ဖြစ်နေပြန်သည်။ ဘန်ချီသည် စိတ်မရှည်တော့သည့်အပြင် မျက်စိလည်းနာ၊ အိမ်လည်းလွမ်းသဖြင့် အမေရိကသို့ ပြန်တော့မည်ဖြစ်ကြောင်း သူ၏ အကြီးအကဲ ဗစ်တာ ဟူးအား အသိပေးလိုက်သည်။ ဟူးက ဘန်ချီပြန်လျှင် ဤအထူးကော်မတီလုပ်ငန်း ထိခိုက်မည်ကို အသေအချာသိသဖြင့် ဩဂုတ်လ ၂၉ ရက်နေ့အထိ နေပေးရန်နှင့် အစီရင်ခံစာ ပြီးသည်အထိရေးပေးရန် ညှိလိုက်သည်။

ကုလသမဂ္ဂ အထူးကော်မတီက စီးပွားရေးအရ ပူးပေါင်းမည့် အချက်ပါဝင်သည့် ခွဲခြမ်းရေး အစီအစဉ်ကို မဲပေး ဆုံးဖြတ်ကြသည်။ နယ်နိမိတ် အတိအကျ မဖော်ပြထားပေ။ အာရပ်နှင့် ဂျူးနိုင်ငံများသည် နှစ်နှစ်ကြာ အကူးအပြောင်းကာလ ဆုံးလျှင် လွတ်လပ်ရေး ရကြမည်။ ခုနစ်နိုင်ငံက ဤအစီအစဉ်ကို အများစု ထောက်ခံမဲပေးသည်။ သုံးနိုင်ငံက အနည်းစုနှင့် ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံကို ထောက်ခံသည်။ ဤအစီအစဉ်အရ အာရပ်နှင့် ဂျူးနိုင်ငံတို့သည် တိုင်းများဖြစ်ကြပြီး ဂျေရုဆလင်သည် ဘုံမြို့တော် ဖြစ်လာမည်။ ခွဲခြမ်းမှုကို ထောက်ခံသူများသည် နယ်နိမိတ် တိတိကျကျ ကိုလည်းကောင်း၊ မြို့တော် ဂျေရုဆလင်၏ ဥပဒေအရ အခြေအနေကို လည်းကောင်း သဘောမတူနိုင်ကြသဖြင့် မည်သူမျှ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ မဖြစ်ကြပေ။ ဘန်ချီကိုယ်တိုင်ကလည်း ခွဲခြမ်းရေးပေါ် မူတည်သည့် နှစ်နိုင်ငံ ပေါင်းစည်းရေးသည် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေ ညီလာခံက လွယ်လွယ်ကူကူ လက်ခံမည် မဟုတ်ဟု ကောက်ချက်ချလိုက်သည်။ ဖက်ဒရယ်

နိုင်ငံ အဆိုပြုချက်သည်လည်း ထိုနည်းလည်းကောင်းပင် ဖြစ်မည်ဟု ဆိုခဲ့သည်။

သို့ပေသည့် ဘန်ချ်မှာ သူပေးထားသော ကတိအတိုင်း အစီရင်ခံစာကို အပြီးရေးကာ ဩဂုတ်လ ၃၀ ရက်နေ့တွင် လေယာဉ်ခရီးဖြင့် ဂျီနီဗာမှ ထွက်ခွာခဲ့ရာ ဝေါရှင်တင်သို့ စက်တင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့တွင် ပြန်ရောက်ခဲ့သည်။

ဩဂုတ်လ ၃၁ ရက်နေ့တွင် အထူးကော်မတီ၏ အစီရင်ခံစာကို တရားဝင်ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။ အစီရင်ခံစာတွင် ပဲလ်လက်စတိုင်းခွဲခြမ်းရေး အများစု သဘောတူအဆိုပြုသည့် အစီရင်ခံစာတစ်ခု၊ ပြည်ထောင်စုအသွင်ဖွဲ့စည်းရေး လူနည်းစုသဘောတူအဆိုပြုသည့် အစီရင်ခံစာတစ်ခုနှင့် အားလုံး သဘောတူသည့် ထောက်ခံချက် ၁၁ ခု ပါဝင်သည်။ ထိုထောက်ခံချက်များတွင် ဗြိတိသျှ၏ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲမှု ရပ်ဆိုင်းရေး၊ အကူးအပြောင်း ကာလအတွင်း ပဲလ်လက်စတိုင်းအား ကုလသမဂ္ဂက တာဝန်ယူထိန်းသိမ်းထားရေး၊ လွတ်လပ်ရေးအတွက် ပြင်ဆင်ရေး၊ ဘာသာရေး အထွတ်အမြတ်နေရာများကို ထိန်းသိမ်းပေးရေး၊ ဥရောပမှ ရောက်ရှိနေသော ဂျူးဒုက္ခသည် ၁၅၀,၀၀၀ အား နေရာချထားရေးနှင့် ပဲလ်လက်စတိုင်းနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးကဏ္ဍ တစ်စည်းတစ်လုံးတည်းရှိရေး စသည့် အချက်များ ပါဝင်သည်။

ဤအစီရင်ခံစာကို ဘန်ချ်က ရေးခြင်းဖြစ်သော်လည်း သူကိုယ်တိုင်က အပြည့်အဝ မကျေနပ်ပါ။ ပဲလ်လက်စတိုင်း ခွဲခြမ်းရေးအဆိုပြုချက်နှင့် ပြည်ထောင်စု ဖွဲ့စည်းရေးအဆိုပြုချက် နှစ်ခုစလုံးကို ပဲလ်လက်စတိုင်းအာရပ်များက လုံးဝ ပယ်ချသည်။ ဂျူးနိုင်ငံထူထောင်ရေးကိစ္စအားလုံးကို ရှုတ်ချကြသည်။ အာရပ်၏ မွေးရာပါအခွင့်အရေးနှင့် ဆန့်ကျင်သည့် ဖြေရှင်းချက်အားလုံးကို အာရပ်ကော်မတီက တိုက်ခိုက်သွားမည်ဖြစ်ပြီး သွေးချောင်းစီးမည်သာမက တတိယကမ္ဘာစစ်သို့ပင် ရှေ့ရှုစေမည်ဟု ရာဇသံပြုသည်။ ဂျူးများကိုယ်စားပြုသည့် ဇီယွန်အထွေထွေကောင်စီကမူ ပဲလ်လက်စတိုင်း ခွဲခြမ်းရေးအဆိုပြုချက်ကို စက်တင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့ ဇူးရစ်မြို့

တွင် ဆွေးနွေးပြီး ထောက်ခံမဲ ၆၁ မဲ၊ ကန့်ကွက်မဲ ၆ မဲဖြင့် အတည်ပြု ခဲ့သည်။

ဗြိတိသျှနှင့် အမေရိကန် တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များက ပဲလ်လက်စတိုင်း ခွဲခြမ်းရေးစီမံချက်သည် လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရန် မဖြစ်နိုင်သည့် အပြင် ပဲလ်လက်စတိုင်းနေ အာရပ်လူမျိုးများအတွက် တရားမျှတမှု မရှိဟု သဘောကြသည်။ ဤစီမံချက်ကို ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံ၏ အတည်ပြုချက်ဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်သည့်တိုင်အောင် အတင်းအကျပ် ပြုရမည့်သဘောရှိနေသည်။ သွေးထွက်သံယိုမှုများနှင့် ရင်ဆိုင်ကြရမည်။ ပြည်သူ့အများလည်း ဒုက္ခတွေ့ကြမည်။ အနာဂတ်ကာလအတွက် ပဲလ်လက် စတိုင်းပြဿနာသည် အတန်ကြာအောင် ဖြေရှင်း၍ရနိုင်ရန် အလားအလာ မမြင်ဟု အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနမှ တာဝန်ရှိညွှန်ကြားရေးမှူး လွိုင် ဟဲန်ဒါဆင်က ကုလသမဂ္ဂဆိုင်ရာ အမေရိကန်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ အား သတိပေးခဲ့သည်။

သို့ရာတွင် အမေရိကန်ပြည်သူ့အဘော်အရ ဂျူးနိုင်ငံထူထောင် ပေးရန်ဖိအားပေးသဖြင့် အမေရိကန်အစိုးရက အောက်တိုဘာလ ၁၁ ရက် နေ့တွင် ပဲလ်လက်စတိုင်း ခွဲခြမ်းရေးနှင့် ဂျူးနိုင်ငံထူထောင်ရေးကိစ္စနှင့်ပတ် သက်၍ အများဆန္ဒအရ တင်ပြထားသော အစီရင်ခံစာကို သဘောတူ ထောက်ခံခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် အစီရင်ခံစာရေးသား တင်ပြပြီးနောက် ဝေါရှင်တင်ရှိ မိသားစုနှင့် ပြန်လည်ပေါင်းစည်းရန်သာ အာရုံရှိခဲ့သည်။ ပဲလ်လက်စတိုင်း ဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂ အထူးကော်မတီကို စိတ်ထဲမှ မေ့ပျောက်ထားလိုက် ပြီဖြစ်သည်။ အထွေထွေညီလာခံတွင် ဆောင်ရွက်အကောင်အထည်ဖော် ချက်များကိုလည်း စိတ်မဝင်စား၊ အာရုံမထားတော့ပါ။ အိမ်တွင် အနားယူ ပြီးနောက် သူ၏ မူရင်းတာဝန်ဖြစ်သော အထိန်းသိမ်းခံနယ်မြေများ ကြီး ကြပ်ရေးဌာနတွင် ပြန်လည်သတင်းပို့ အလုပ်ဆင်းခဲ့သည်။

ဤတစ်ကြိမ် ဘန်ချ်၏ ပြည်ပခရီးကိုလည်း ရသက လုံးဝ မကျေနပ်ပါ။ သူတို့က ၁၇ ကြိမ်မြောက်မင်္ဂလာနှစ်ပတ်လည်ကို ဘန်ချ်

က လွတ်သွားပြန်ချေပြီ။ ကလေး နှစ်ယောက်နှင့် အဖော်မဲ့တစ်ကိုယ်ချင်း ကျန်ခဲ့သော ရုသ်အတွက် နွေရာသီအားလပ်ရက် အပန်းဖြေအစီအစဉ်ကိုပင် မရေးဆွဲနိုင်ခဲ့။ ပဲလ်လက်စတိုင်းမှ ဘန်ချ်၏ စာများလည်း မလာတစ်ခါ၊ လာတစ်လှည့်၊ လာပြန်တော့လည်း အချိန်မမှန်၊ နောက်ကျသည်က များနေ သည်။ ဘန်ချ်ကမူ သူကြိုတွေ့နေရသည့်ဖြစ်စဉ်များကို ဝေဝေဆာဆာ စိတ်ဝင်တစားရေးခဲ့သည်။ ဤသို့ ရေးလေလေ၊ ရုသ်ကစိတ်တိုလေလေ ဖြစ်ရသည်။ ဘန်ချ်၏ အောင်မြင်မှုကို အာရုံမစိုက်နိုင်။ ကလေးနှစ်ယောက် နှင့် ဝန်ပီနေသည့်သူ၏ လက်ငင်းအခြေအနေထဲမှာပင် နစ်နေသည်။ လင် နှင့်မယား ဦးထမ်းပဲ့ရွက် ထိန်းကျောင်းရမည့်တာဝန်ကို ဘန်ချ် ပျက်ကွက် ခဲ့သည့်အပြစ်ကိုသာ ကြိတ်မနိုင်ခဲ့မရ၊ ဒေါသထွက်ကာ လင်သားအပေါ် အခါခါ ရန်လိုနေမိသည်။ ဇနီး၏ ငြီးတွားမှုကို အမြဲတစေ ဖတ်နေရ သော ဘန်ချ်က “တို့နှစ်ယောက်စလုံး သားသမီးတွေအပေါ် တာဝန် မကျေခဲ့ဘူး။ ငါအိမ်မှာ မရှိတဲ့အတွက် ငါ့အပြစ် အများကြီးပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ငါအိမ်မှာ ရှိနေရင်လည်း ငါ့ကိုကြောက်တာနဲ့ သိပ်ထူးမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ငါဟာ အရှုံးကို ဝန်မခံချင်ဘူး။ မင်းသာ သန္ဓေလွယ်ရတာ မပင်ပန်းဘူးဆိုရင် အခု သားငယ် ရှာဖွေနဲ့ နောက်မွေးလာမယ့်ကလေးကို တို့နှစ်ယောက် စိတ်တိုင်းကျ အရင်ကထက်သာအောင် ပြုစုကြရအောင် လား” ဟု အမျက်ဖြေစာ ရေးသည်။

ရုသ်၏ စာများသည် ခက်ထန် နာကျည်းမှုနှင့် ပြွန်းလျက်ပင် ရှိသည်။

“ရှင်ပြန်လာရင်ဖတ်ဖို့ ခန္ဓာကိုယ်မှာရှိတဲ့ အကြောတွေနဲ့ ပတ် သက်တဲ့ ဆေးပညာဆောင်းပါးတစ်ပုဒ် သိမ်းထားတယ်။ ဒီဆောင်းပါး မှာပါတဲ့အချက်တွေဟာ ရှင်နဲ့ ကွက်တိဖြစ်နေတယ်လေ။”

“သွေးတိုးရှိတဲ့ ဝေဒနာရှင်တွေမှာ များသောအားဖြင့် အောက် ပါ အချင်းလက္ခဏာတွေကို တွေ့ရတယ်။ အငြိမ်မနေနိုင်ဘူး။ ရည်မှန်း ချက်ကြီးမားတယ်၊ အမြဲတမ်း လှုပ်ရှားနေတယ်။ မဖြစ်မနေ ဇွဲနဲ့မာန်နဲ့ လုပ်တတ်တယ်။ အလုပ်ကိုလည်း မနားတမ်း ဇွတ်တရွတ်လုပ်တတ်တယ်။

ငုတ်မိသဲတိုင်ဆိုသလိုရည်မှန်းချက်ကို မရောက်ရောက်အောင် သဲကြီးမဲကြီး သွားတယ်။ ဘယ်တော့မှ အားလပ်ချိန် မယူဘူး။ သူ့ခန္ဓာကိုယ်ဖွဲ့စည်းပုံ ဟာ အရပ်ပူပြတ်ပြတ်၊ ရင်ကျယ်၊ ပုခုံးကားနဲ့ ကြံ့ခိုင်တဲ့ ပုံသဏ္ဍာန်ဖြစ် တယ်။”

“စာကတော့ ဒီလိုဆိုထားတယ်၊ ဒါနဲ့ မေးရဦးမယ်၊ ရှင့်သွေး ပေါင်နှုန်း ဘယ်လောက်ရှိသလဲ စစ်ကြည့်ပါအုံး။”

ရသံသည် နာကျည်းစိတ်နှင့် မရိုးနိုင်သော ဇာတ်လမ်းဇာတ် ကွက်ကိုဆက်၍ သီကုံးနေသည်။ ရာဖီ၏ စိတ်ဝင်စားဖွယ် ပွဲလယ်တင့် သည့်ဘဝနှင့် သူ၏ ပျင်းရိငြီးငွေ့ဖွယ် ရုန်းကန်လှုပ်ရှားနေရပုံကို အပ် ကြောင်းထပ်မျှ နှိုင်းယှဉ်ရေးနေသည်။ ဘန်ချ်သည် ဂျေရုဆလင်ပြဿနာ နှင့် အကြီးအကျယ်ခေါင်းခဲနေစဉ်တွင် သည်းမခံနိုင်တော့သည့်အလျောက် ပေါက်ကွဲသွားတော့သည်။

“ဇူလိုင် ၂ ရက်နဲ့ မင်းရေးတဲ့စာကို ပြန်ပို့လိုက်တယ်။ မင်း ရေးထားတာတွေကို စိတ်မဆိုးပါဘူး။ မင်းဒီလောက်တော့ နာကျည်း ရက်စက်တာကိုတော့ စိတ်ပျက် အံ့ဩမိတယ်”

ရသံသည် သူလွန်မှန်းသိသဖြင့် တောင်းပန်စာ ရေးခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ဘန်ချ်စာရေးပြီးမှ ရောက်လာသည်။ အိမ်တွင်းရေး မုန်တိုင်း ကား ပျက်ပြယ်သွားလေပြီ။ သို့ရာတွင် ဂယက်ကား ရိုက်ခတ်ဆဲပင် ဖြစ်သည်။ အိမ်မှာ မမြဲဘဲ မကြာခဏ ခရီးထွက်နေရသော ဘန်ချ်အပေါ် ရသံက မကျေမနပ် ခွင့်မလွှတ်နိုင်သည့်စိတ်က မလျော့သည့်အပြင် ဒီရေ အလား အရှိန်မြင့်လျက်ရှိသည်။ သူတို့လင်မယားနှစ်ယောက်စလုံး သမီး ဂျူးနှင့် ဂျိန်းအပေါ် တာဝန်ပျက်ကွက်ခဲ့သည့်ဖြစ်ရပ်ကို တစ်စုံစီမံတွေးရင်း စိတ်သောက ရောက်ခဲ့ရသည်။

ဒီတစ်ခါတွင်မူ ဘန်ချ်သည် စက်တင်ဘာလမှ နှစ်ကူးချိန်အထိ အိမ်တွင် မြဲနေတော့သည်။

အခန်း (၁၂)

ပဲလ်လက်စတိုင်းတွင်
ဖြန့်ဖြေရေးတာဝန်ခံနှင့်အတူ

လေးစားဖွယ်ခင်မင်ခြင်း၊ ကြေကွဲဖွယ် ကွေကွင်းခြင်း

ကုလသမဂ္ဂ ပဲလ်လက်စတိုင်းဆိုင်ရာ အထူးကော်မတီက ကုလ
သမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံသို့ တင်သွင်းခဲ့သော အစီရင်ခံစာကို ၁၉၄၇
ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့ အစည်းအဝေး၌ စဉ်းစားပြီး အစီရင်ခံစာ
နှင့် ပဲလ်လက်စတိုင်း အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို သုံးသပ်ရန် ကော်မတီ
တစ်ရပ် ဖွဲ့ပေးခဲ့သည်။ ထိုကော်မတီက ပဲလ်လက်စတိုင်းရှိ ဂျူးအေဂျင်စီနှင့်
အာရပ်အဆင့်မြင့် ကော်မတီအား ဖိတ်ကြားခဲ့သည်။ ဂျူးအေဂျင်စီ၏
ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ချိမ်း ဝိုက်ဇေင်း တက်ရောက်ပြီး အာရပ်ကော်မတီ
ကို ဂျမာလ် အယ်လ် ဟူစိန်နီက ကိုယ်စားပြုသည်။ ဂျူးအုပ်စုနှင့် ၎င်း
တို့ကို အားပေးသူများက ပဲလ်လက်စတိုင်း နှစ်ခြမ်းခွဲရန် တင်ပြသည်။
အာရပ်အုပ်စုက ပိုင်းခြားခြင်းကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် ကန့်ကွက်ခဲ့သည်။
နှစ်ဘက်အဖွဲ့၏ တင်ပြချက်များကို ကုလသမဂ္ဂကော်မတီက အောက်တိုဘာ
လ ၁၃ ရက်နေ့တွင် အပြီးသတ်ကြားနာခဲ့သည်။ နိုဝင်ဘာလ ၂၅ ရက်နေ့
တွင် ပဲလ်လက်စတိုင်းကိစ္စကို အဆုံးအဖြတ်ပြုရာတွင် ခွဲခြမ်းခြင်းကို
ထောက်ခံမဲ ၂၅ မဲ၊ ကန့်ကွက်မဲ ၁၃ မဲ၊ ကြားနေ ၁၇ မဲဖြင့် အတည်ပြု
ခဲ့သည်။ ပဲလ်လက်စတိုင်းအား ခွဲခြမ်းခြင်းကို မကျေနပ်သော အာရပ်
အဖွဲ့က ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံသည် ပဲလ်လက်စတိုင်း ပြည်သူ
လူထုအများစု၏ ဆန္ဒကို ဆန့်ကျင်၍ ပဲလ်လက်စတိုင်းနယ်မြေကို ပိုင်း
ခြားရန် လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိမရှိကို နိုင်ငံတကာတရားရုံးချုပ်ကို အကြံတောင်းခံ
သင့်ကြောင်း အဆိုပြုသည်။ ယင်းအဆိုပြုချက်ကို မဲခွဲရာတွင် မဲ ဆန္ဒပေးသူ

သုံးပုံနှစ်ပုံပြည့်ရန် တစ်မဲ အလိုဖြင့် ပယ်ချခြင်း ခံရသည်။

အထွေထွေညီလာခံတွင် ကော်မတီ၏ ထောက်ခံတင်ပြချက်ကို နိုဝင်ဘာလ ၂၉ ရက်နေ့၌ ပြန်လည်ဆွေးနွေးကြသည်။ ပဲလ်လက်စတိုင်းမှ နှစ်ဖွဲ့စလုံးမိမိဘက် အသာရရှိရေးအတွက် အပြင်းအထန်မဲဆွယ်ကြသည်။ အထူးသဖြင့် ကော်မတီငယ်အစည်းအဝေးတွင် ကြားနေကြသော ဟေတီ၊ လိုင်ဘေးရီးယားနှင့် ဖိလစ်ပိုင်တို့အား ကိုယ့်ဘက်ပါအောင် ဆွယ်ကြ သည်။ နောက်ဆုံး မဲပေးသည့်အခါ ယင်းသုံးနိုင်ငံစလုံးက ခွဲခြမ်းရေး ဘက်သို့ အသာမဲထည့်လိုက်ကြသည်။ ဤသို့လျှင် နိုဝင်ဘာလ ၂၅ ရက် နေ့ ကော်မတီဆန္ဒခံယူပွဲတွင် ကြားနေသော ၁၇ နိုင်ငံအနက် ၇ နိုင်ငံ သည် ခွဲခြမ်းရေးဘက်သို့ ဆန္ဒပြုကြသည်။

နိုဝင်ဘာလ ၂၉ ရက်နေ့ ညီလာခံကျင်းပချိန်တွင် နယူးယောက် မြို့ရှိ ဂျူးများသည် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ ယာယီရုံးစိုက်ရာ ဖလပ်ရှင်းမဲဒိုင်းစ် ဒေသတစ်ဝိုက် စုရုံးရောက်ရှိကာ ပဲလ်လက်စတိုင်းကိစ္စ အဆုံးအဖြတ်ကို စောင့်ဆိုင်းလျက်ရှိကြသည်။ ခွဲခြမ်းရေးအဆိုပြုချက်ကို ထောက်ခံမဲ ၃၃ မဲ၊ ကန့်ကွက်မဲ ၁၃ မဲ၊ ကြားနေ ၁၀ မဲဖြင့် အတည်ပြုခဲ့သည်။ အာရပ်နှင့် မူဆလင်နိုင်ငံမှ ကိုယ်စားလှယ်အားလုံး ကန့်ကွက်မဲပေးကြသည်။ ခွဲခြမ်း ရေးအဆို အနိုင်ရသည့်အခါ ယင်းနိုင်ငံများသည် မကျေနပ်ကြောင်း ဆန္ဒ ပြသည့်အနေဖြင့် ညီလာခံမှ ထွက်သွားကြသည်။ ပဲလ်လက်စတိုင်းဒေသ တွင် အာရပ်လူမျိုးများက သုံးရက် သပိတ်မှောက်သည်။ ဂျူးလူမျိုးများက ဝမ်းသာအားရ ပျော်ရွှင်မြူးတူးကြသည်။

ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ ပဲလ်လက် စတိုင်းရှိ အာရပ်များ၏ နယ်နိမိတ်၊ ဂျူးများ၏ နယ်နိမိတ်အပြင် ဂျေရု ဆလင်ဘာသာရေးမြို့တော်၏ အနေအထားကိုပါ သတ်မှတ်ကြသည်။ ထို့အပြင် စီးပွားရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအတွက် စီမံချက်ကိုပါ ရေး ဆွဲကြသည်။ ဗြိတိသျှတို့သည် ၁၉၄၈ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁ ရက်ထက် နောက်ကျဘဲ ထွက်ပေးရန် စီစဉ်လိုက်သည်။ ဗြိတိသျှတို့ထွက်သွားပြီး နှစ်လအတွင်း အာရပ်နိုင်ငံနှင့် ဂျူးနိုင်ငံတရားဝင်ထူထောင်ပြီးဖြစ်ရန် စီစဉ်

လိုက်သည်။ ဗြိတိသျှတို့ ထွက်ခွာပြီးချိန်မှ နိုင်ငံသစ်နှစ်နိုင်ငံ ထူထောင်
ပြီးချိန်အထိ ကြားကာလအတွင်းနယ်မြေကို ထိန်းသိမ်းရန် အဖွဲ့ဝင် ငါးဦး
ပါသော ကုလသမဂ္ဂ ပဲလ်လက်စတိုင်းကော်မရှင်တစ်ခုကို ဖွဲ့စည်းလိုက်
သည်။ ထိုကော်မရှင်အား ဗြိတိသျှတို့က အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာကို ဆင့်ကဲ
ဆင့်ကဲ အပ်နှံသွားရန် စီစဉ်ထားသည်။ ထိုကော်မရှင်ကပင် အာရပ်နှင့်
ဂျူးနိုင်ငံနယ်နိမိတ်များအပြင် ဂျေရုဆလင်မြို့တော်နယ်နိမိတ်ကိုပါ သတ်
မှတ်ပေးမည်။ နိုင်ငံများအတွင်း အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ ထူထောင်ပေး
မည်၊ စီးပွားရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အစီအစဉ်များကိုပါ ချမှတ်ပေး
သွားမည်။ ဤကား ကုလသမဂ္ဂ ပဲလ်လက်စတိုင်းကော်မရှင်က ပဲလ်လက်
စတိုင်း၏ အနာဂတ်တည်ဆောက်မှုကို မျှော်မှန်းကာ ရေးဆွဲထားသော
လုပ်ငန်းအစီအစဉ်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အာရပ်များက ဤအစီအစဉ်ကို
ရှုတ်ချထားသည့်အတွက် ကောင်းပင်ကောင်းသော်လည်း စာပေါ်မှာသာ
ကျန်ရစ်ခဲ့ပြီး လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်သည့် အဆင့်သို့ မရောက်
ခဲ့ပေ။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ အထွေထွေညီလာခံ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အတိုင်း
ဘိုလီဗီးယား၊ ချက်ကိုစလိုဗေးကီးယား၊ ဒဲန်းမတ်၊ ပနားမားနှင့် ဖိလစ်ပိုင်
ငါးနိုင်ငံ ပါဝင်သော ကော်မရှင်ကို ဖွဲ့စည်းပြီး ပထမ အစည်းအဝေးကို
နယူးယောက်မြို့၌ ၁၉၄၈ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၆ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပခဲ့
သည်။ သို့ရာတွင် အင်အားကြီး နိုင်ငံများဖြစ်သော အမေရိက၏ ရပ်
တည်ချက် ရှေ့နောက်မညီမျှ၊ ဗြိတိသျှ၏ ခေါင်းရှောင်မှု၊ အာရပ်နိုင်ငံများ
၏ အပြောင်းအလဲမြန်မှု၊ ဂျူးလူမျိုးများ၏ ပြင်းထန်သော ဆုံးဖြတ်ချက်
အပြင် ပဲလ်လက်စတိုင်းတွင် ဆိုးဝါးလာသော မငြိမ်သက်မှုများကြောင့်
ပါလက်စတိုင်းနိုင်ငံ ခွဲခြမ်းရေးကိစ္စ ထိထိရောက်ရောက် အကောင်အထည်
မဖော်နိုင်ခဲ့ပါ။ ကော်မရှင်ကိုလည်း မေလတွင် ဖျက်သိမ်းလိုက်ရသည်။

ဗြိတိသျှတို့သည် ပဲလ်လက်စတိုင်းကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ကုလ
သမဂ္ဂကော်မရှင်အား အကူအညီလုံးဝ မပေးပါ။ ကော်မရှင်သည် ပဲလ်လက်
စတိုင်းသို့ သွားရန် ရှိသော်လည်း ထိုနိုင်ငံများ တည်ထောင်နိုင်ရန် အခြေ

အနေ မရှိသေး၍ မသွားရန် ဘန်ချိက ဆုံးဖြတ်ထားသည်။ ဗြိတိသျှတို့သည် ကုလသမဂ္ဂ ကော်မရှင်သာမက ကုလသမဂ္ဂနှင့် ဆက်စပ်သမျှအားလုံး ပဲလ်လက်စတိုင်းတွင် ရပ်တည်၍ မရနိုင်ရန် ဟန့်တားနှောင့်ယှက်ထားသည်ဟု ကုလသမဂ္ဂ တာဝန်ခံတစ်ဦးဖြစ်သူ ပယ်ဘလို အာဇီကာရတ်က မှတ်တမ်းပြုခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂကော်မရှင် ပဲလ်လက်စတိုင်းသို့ ခြေချသည်နှင့် ရပ်ရွာအေးချမ်းရေးနှင့် တရားဥပဒေ ထိန်းသိမ်းရန် ခက်မည်ဟု ဗြိတိသျှတို့က ယုံကြည်ထားသည်။ ကုလသမဂ္ဂဆိုင်ရာ ဗြိတိသျှကိုယ်စားလှယ် ဆာ အက်လက်ဇင်ဒါ ကာဒိုဂန်က ဗြိတိသျှအုပ်ချုပ်ရေး မရပ်သိမ်းမီ နှစ်ပတ်အလိုကာလတွင်မှ ကုလသမဂ္ဂကော်မရှင်အား လာရောက်ရန် အကြောင်းကြားခဲ့သည်။ ဤကိစ္စမှာ မဖြစ်နိုင်ကြောင်း ဘန်ချိရော ဖိတ်ကြားသူ ကာယကံရှင် ကိုယ်တိုင်သိကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဤကိစ္စကို ပဲလ်လက်စတိုင်းမသွားမီ နယူးယောက်ဌာနချုပ်မှာပင် ထိပ်တိုက် ရှင်းကြရန် ဘန်ချိက စီစဉ်ထားသည်။

ပဲလ်လက်စတိုင်း နယ်မြေတွင် အကူးအပြောင်းကာလ မတိုင်မီ လုံခြုံရေးအခြေအနေများစွာ ယိုယွင်းလာသည်ကို တွေ့မြင်နေရသည်။ ဗြိတိသျှတပ်ကို တိုက်ခိုက်မှုများ လျော့ပါးသွားပြီး ဂျူးနှင့် အာရပ်အချင်းချင်း တိုက်ခိုက်မှုများ တိုးလာသည်။ ဗြိတိသျှတို့ကလည်း အခြေအနေကို မထိန်းနိုင်တော့ပါ။ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် ဂျေရုဆလင်မြို့ ယေဟူဒါလမ်းတွင် ဗုံးပေါက်ကွဲမှုဖြစ်ရာ ဂျူးအများစု အပါအဝင် လူ ၅၂ ယောက် သေဆုံးခဲ့သည်။ ဧပြီလ ၉ ရက်နေ့တွင် တရားမဝင်မြေအောက် အကြမ်းဖက်အဖွဲ့ဖြစ်သော အာဂွန်က ဒီးယား ယာဆင် အာရပ်ရွာတစ်ရွာကို တိုက်ခိုက်ရာ အာရပ် ၂၅၀ သေဆုံးခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ပဲလ်လက်စတိုင်း အာရပ်များသည် မိမိတို့၏ ရွာများတွင် မနေရဲတော့သဖြင့် စွန့်ခွာထွက်ပြေးကြသည်။ ပဲလ်လက်စတိုင်း ဒုက္ခသည်ပြဿနာသည် ထိုအချိန်မှ စတင်ခဲ့သည်။ နယ်မြေအနှံ့ ပြောက်ကျားစစ်ပွဲလည်း ပေါ်လာတော့သည်။

ဗြိတိသျှကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရေး အာဏာကုန်ဆုံးသည့် အချိန်တွင် ပဲလ်လက်စတိုင်းနယ်မြေအတွင်း အကြမ်းဖက်သတ်ဖြတ်မှု၊ သွေးထွက်သံယို

ဖြစ်မှ ထိန်းသိမ်းနိုင်ရန် နည်းလမ်းများကို အတွင်းရေးမှူးချုပ် ထရစ်ဗာ
လီးနှင့် ဘန်ချ်တို့နှစ်ဦး ခေါင်းချင်းဆိုင်၍ အလေးအနက် ဆွေးနွေးကြ
သည်။ ဤကိစ္စသည် နိုင်ငံတကာနှင့် အကျုံးဝင်ပတ်သက်သည့် အရေးအခင်း
တစ်ခုဖြစ်နေကြောင်း ထရစ်ဗာ လီးက ယုံကြည်ထားသည်။ ပဲလ်လက်
စတိုင်းနိုင်ငံအား နှစ်ခြမ်းခွဲ၍ တည်ထောင်ရန်ဆုံးဖြတ်ထားသော ကုလသမဂ္ဂ
အထွေထွေညီလာခံ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များ ဤအကြမ်းဖက်ဆန္ဒပြမှုကြောင့်
ပျက်ပြားသွားလျှင် မလိုလားအပ်သော အစဉ်အလာဆိုးတစ်ခု ကျန်ရစ်
မည်ကို စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်နေသည်။ ထို့ကြောင့် ပဲလ်လက်စတိုင်းဒေသ၏
လုံခြုံရေးကို ကြီးကြပ်ထိန်းသိမ်းရန် နိုင်ငံတကာ ငြိမ်းချမ်းရေးထိန်းသိမ်း
ရေးတပ်တစ်ခု လိုအပ်မည်ဖြစ်ကြောင်း အစီရင်ခံစာတစ်စောင်ရေး၍ လုံခြုံ
ရေးကောင်စီသို့ တင်ပြအဆိုပြုရန် အတွင်းရေးမှူးချုပ် လီးက ဘန်ချ်အား
တာဝန်ပေးလိုက်သည်။ သို့ရာတွင် ဤအဆိုပြုချက် မအောင်မြင်ခဲ့ပါ။
မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ နိုင်ငံတကာငြိမ်းချမ်းရေးတပ် ဖွဲ့စည်း၍ မငြိမ်မသက်
ဖြစ်နေသော ဒေသများတွင် ထိန်းသိမ်းစေရန် အယူအဆသည် ထိုစဉ်
အခါကပင် သန္ဓေတည်လာပြီးဖြစ်သည်။

ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ဗြိတိသျှတို့က ပဲလ်လက်စတိုင်းကော်မရှင်
အဖွဲ့ဝင် အနည်းငယ်ပါဝင်သော ရှေ့ပြေးအဖွဲ့ကို ပဲလ်လက်စတိုင်းသို့ စေ
လွှတ်ရန် တိုက်တွန်းလာသည်။ ဘန်ချ်က ဗြိတိသျှတို့၏ လုပ်ရပ်ကိုမယုံ။
ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြောင်း ပြသရန်
အတွက်သာ ဟန်ပြုဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်မည်ဟုဘန်ချ်က သဘောထားသည်။
သို့ရာတွင် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် အဆိုပြုချက်အတိုင်း လေးဦး
ပါဝင်သော ရှေ့ပြေးအဖွဲ့တစ်ခု ပဲလ်လက်စတိုင်းသို့ ရောက်ခဲ့သည်။ ဗြိတိ
သျှတို့က အဖွဲ့ဝင်များ၏ လှုပ်ရှားမှုကို ကန့်သတ်လိုက်သည်။ ဂျူးတို့က
ဝမ်းသာစွာ ကြိုဆိုခဲ့သည်။ အာရပ်တို့က သပိတ်မှောက်ကြသည်။
ပဲလ်လက်စတိုင်းထဲသို့ ရောက်နေပြီး အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို တွေ့မြင်နေရ
သော ကုလသမဂ္ဂတာဝန်ခံ အာဇီကရတ်က အပစ်အခတ် ရပ်စဲကြရန်နှင့်
ကြားနေနိုင်ငံများမှ စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ အရာရှိများ ပါဝင်သော တပ်ဖွဲ့များက

အပစ်အခတ် ရပ်စဲခြင်းကို စောင့်ကြပ်ပေးရန် အဖန်တလဲလဲ အဆိုပြုတင် ပြနေရသည်။

ယင်းသို့ အခြေအနေ ရှုပ်ရှုပ်ထွေးထွေးဖြစ်နေချိန်တွင် အမေရိ ကန်ပြည်ထောင်စုက မူလသဘောတူထားသော ခွဲခြမ်းရေးအဆိုကို စွန့်ပစ် ရန် လေသံများ ထွက်ပေါ်နေသည်။ အမေရိကရှိ ဂျူးများက အမေရိကန် သဘောထားပြောင်းခြင်းကို ကန့်ကွက်ကြသည်။ သို့ရာတွင် ကုလသမဂ္ဂ ဆိုင်ရာ အမေရိကန်ကိုယ်စားလှယ် ဝေါရင် အော်စတင်က ပဲလ်လက်စတိုင်း ခွဲခြမ်းရေးကိစ္စကို အင်အားသုံး၍ အကောင်အထည်ဖော်လျှင် ဖြစ်နိုင်မည် မထင်ကြောင်း လုံခြုံရေးကောင်စီသို့ တင်ပြသည်။ ထို့ပြင် ပဲလ်လက် စတိုင်းကော်မရှင်ကို ရပ်ဆိုင်းပစ်ရန်၊ ပဲလ်လက်စတိုင်းကို အထိန်းသိမ်းခံ နယ်မြေအဖြစ် ကုလသမဂ္ဂ ကြီးကြပ်ရေးကောင်စီအောက် သွတ်သွင်းရန်၊ ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ အထူးညီလာခံခေါ်ရန် တင်ပြလာသည်။

အမေရိက၏ သဘောထားပြောင်းလဲမှုသည် နကိုကမှ မရှင်း သည့်ပြဿနာကို ပိုမိုရှုပ်ထွေးစေခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂအား အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုက သစ္စာဖောက်ပြီဟု သဘောထားလိုက်ပြီး အတွင်းရေးမှူး ချုပ် ထရစ်ဗာ လီးက အလုပ်မှ နှုတ်ထွက်ရန်အခြေထိ ဆိုက်ရောက်ခဲ့သည်။ ဂျူးအင်အားစုကလည်း အမေရိကအား သစ္စာဖောက်သည်ဟု ယူဆလိုက် သည်။ အာရပ်များက ဝမ်းသာအားရ ဖြစ်ကြသည်။ ပဲလ်လက်စတိုင်းတွင် ဤဂယက်ကြောင့် အကြမ်းဖက်မှု ပိုမိုပြင်းထန်ခဲ့သည်။

ဧပြီလ ၂၃ ရက်နေ့တွင် လုံခြုံရေးကောင်စီက အပစ်အခတ်ရပ်စဲ ရေးကော်မရှင်တစ်ခု ဖွဲ့လိုက်သည်။ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဂျေရုဆလင်မြို့တော် တွင် ကောင်စစ်ဝန်ရုံးများ ဖွင့်ထားသော အမေရိကန်၊ ပြင်သစ်၊ ဘယ်လ် ဂျီယံနိုင်ငံများမှ ကိုယ်စားလှယ်များပါဝင်ပြီး အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေးကိစ္စ ကြီးကြပ်အကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်ပေးလိုက်သည်။ ဧပြီလတွင် ကျင်းပသော ကုလသမဂ္ဂအထူးညီလာခံတွင် ပဲလ်လက်စတိုင်းကော်မရှင်က မိမိတို့လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပုံနှင့် ရင်ဆိုင်ရသော အခက်အခဲများကို တင် ပြသည်။ ၎င်းတို့က တင်ပြရာတွင် ပဲလ်လက်စတိုင်းတွင် အာရပ်လူမျိုးများ

၏ ရန်စောင်မှ၊ ဗြိတိသျှတို့၏ ကူညီရန် ပျက်ကွက်မှ၊ အရှိန်မြင့်မားလာ
သော အကြမ်းဖက်မှ၊ လက်နက်ကိုင်အထောက်အကူဖြင့် အကာအကွယ်
ပေးရန် လုံခြုံရေးကောင်စီ၏ ပျက်ကွက်မှများကြောင့် ပါလက်စတိုင်း
ကော်မရှင်၏ လုပ်ငန်း မအောင်မြင်ကြောင်း အသိပေးခဲ့သည်။ တစ်လ
ကြာကျင်းပသော ညီလာခံတွင် ထိရောက်သောအဖြေတစ်စုံတစ်ရာ မပေါ်
ထွက်လာဘဲ ငြင်းခုံကြရင်း မိန့်ခွန်းပြောရင်း အချိန်ကုန်ခဲ့သည်။ ညီလာခံ
က ချမှတ်ခဲ့သော ပဲလ်လက်စတိုင်း နှစ်နိုင်ငံ ခွဲခြမ်းရေး အစီအစဉ်ကိုမူ
ဆက်လက်ထောက်ခံထားသည်။ ပဲလ်လက်စတိုင်းအား အထိန်းသိမ်းခံနယ်
မြေအဖြစ် ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ရန်အဆို ပျက်ပြယ်သွားခဲ့သည်။ ဗြိတိသျှ
အုပ်ချုပ်ရေး ရုပ်သိမ်းပြီးနောက် ပဲလ်လက်စတိုင်းတွင် အစိုးရသစ်မပေါ်မီ
ကြားကာလအတွင်း လုံခြုံရေး၊ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး
ထိန်းသိမ်းပေးရန် ကြားနေအာဏာပိုင်ပုဂ္ဂိုလ် သို့မဟုတ် အဖွဲ့တစ်ခုရှိရန်
လိုအပ်ကြောင်း အကြံပြုချက်တစ်ရပ်ကို ဗြိတိသျှကိုယ်စားလှယ် အာသာ
ဂရီချ် ဂျူးစ်က အဆိုပြုချက် တင်ပြခဲ့သည်။ ယင်းအဆိုပြုချက်အရ ပဲလ်လက်
စတိုင်းနိုင်ငံအတွင်း ကြားဝင်ဖြန့်ဖြေရေး အရာရှိထားရှိရန် အစီအစဉ်သစ်
တစ်ခု အကောင်အထည်ပေါ်ခဲ့သည်။

ဗြိတိသျှကြီးကြပ်ရေးကဏ္ဍ ပြီးဆုံးရန် နီးကပ်လာသည်နှင့်အမျှ
ပဲလ်လက်စတိုင်း၏ အခြေအနေ ဆိုးရွားလာသည်ကို မြင်တွေ့နေရသည်။
ဂျူးအေဂျင်စီသည် ဗြိတိသျှတို့ ထွက်ချိန်၌ ယာယီအစိုးရ ဖွဲ့စည်းပြီးဖြစ်
ရန် သွက်သွက်လက်လက် လှုပ်ရှားနေသည်။ အာရပ်ဖက်ကမူ ခေါင်း
ဆောင်မည့်သူ မရှိသည့်အတွက် ဖရိုဖရဲဖြစ်နေသည်။ ဒီယား ယာဆင်တွင်
အာရပ်များအား အစုလိုက်အပြုံလိုက် သတ်ဖြတ်ခံရခြင်းကြောင့် အာရပ်
အများအပြား ထွက်ပြေးကြရာ ဂျူးများက နယ်မြေများ တိုးချဲ့သိမ်းပိုက်
နေသည်ကို တွေ့နေရသည်။

မေလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ပဲလ်လက်စတိုင်းရှိ ဗြိတိသျှအုပ်ချုပ်ရေး
အကြီးအကဲဖြစ်သူ မဟာမင်းကြီး ဆာ အဲလင် ကန်နင်းဟဲမ်သည် နောက်
ချန် ဗြိတိသျှအရာရှိများ၊ တပ်သားများနှင့်အတူ ဟိုင်ဖာဆိပ်ကမ်းမှ အပြီး

အပိုင် ထွက်ခွာခဲ့သည်။ ထိုနေ့မှာပင် ဂျူးတို့က မိမိတို့အတွက် ခွဲခြမ်းထားသောဒေသတွင် အစွာရေးနိုင်သစ် ထူထောင်ကြောင်း ကြေညာခဲ့သည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသမ္မတ ထရူးမင်းက အစွာရေးနိုင်သစ်ကို အသိအမှတ်ပြုခဲ့သည်။ ယင်းသို့ အသိအမှတ်ပြုခြင်းကို အမေရိကန်ကိုယ်စားလှယ်က ကျင်းပဆဲ ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံတွင် လူသိရှင်ကြား အသိပေးခဲ့သည်။

ဤသို့ အစွာရေးနိုင်သစ် ထူထောင်ပြီး နောက်တစ်နေ့တွင် ပဲလ်လက်စတိုင်းဒေသသို့ လုံခြုံမှုပေးရန်နှင့် စည်းကမ်းများ ထိန်းသိမ်းနိုင်ရန် အီဂျစ်စစ်တပ်က ဝင်ရောက်ပြီဖြစ်ကြောင်း အီဂျစ်နိုင်ငံက ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေးကောင်စီသို့ အကြောင်းကြားခဲ့သည်။ ဂျော်ဒန်၊ လက်ဘနွန်၊ ဆီးရီးယား၊ အီရတ်နှင့် ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံများမှ စစ်တပ်များလည်း အီဂျစ်စစ်တပ်နှင့်အတူ ဝင်ရောက်လာကြသည်။ ဤသို့လျှင် စောစောပိုင်းက ဖြစ်ပွားခဲ့သော ပြောက်ကျားစစ်ပွဲအဆင့်မှ စစ်ပွဲကြီးအဆင့်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။

၁၉၄၈ ခုနှစ် မေလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် အထွေထွေညီလာခံက ပဲလ်လက်စတိုင်းဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂ ကြားဝင်ဖြန့်ဖြေရေးအရာရှိရာထူးကို တီထွင်ခဲ့သည်။ ရည်ရွယ်ချက်များအနက် အရေးအကြီးဆုံး ရည်ရွယ်ချက်တစ်ခုမှာ အနာဂတ် ပဲလ်လက်စတိုင်း ထူထောင်နိုင်ရေးအတွက် ငြိမ်းချမ်းစွာ ညှိနှိုင်းရေးလမ်းစဉ်များကို မြှင့်တင်ပေးရန်ဟူ၍ ဖော်ပြထားသည်။ ကြားဝင်ဖြန့်ဖြေရေးအရာရှိကို လုံခြုံရေးကောင်စီ အမြဲတမ်းအဖွဲ့ဝင်များက ရွေးချယ်ပေးရန် တာဝန်ပေးလိုက်သည်။ ဆွီဒင်နိုင်ငံမှ မြို့စားကြီး ဖော့ခ်ဘားနားဒေါ့ထ်အား ရွေးချယ်လိုက်ကြောင်း လုံခြုံရေးကောင်စီက မေလ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ကြေညာခဲ့သည်။

ဤပဲလ်လက်စတိုင်းကိစ္စသည် ဘန်ချ်အတွက် တစ်နည်းတစ်ဖုံ ပတ်သက်ဆက်စပ်လာပြန်သည်။ မေလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ထရစ်ဂ်ဗာ လီးက ဘန်ချ်အား မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ထ်နှင့် ပါရီတွင် သွားရောက် တွေ့ဆုံပြီး ပဲလ်လက်စတိုင်းသို့ ခေတ္တမျှ

သွားရောက်အမှုထမ်းရန် ကိုယ်တိုင် မေတ္တာရပ်ခံလာသည်။ ဘန့်ချ်၏ ရာထူးကား ပဲလ်လက်စတိုင်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ ကိုယ်စား လှယ်ချုပ်ဖြစ်သည်။ ဘန့်ချ်နှင့်ရသ်နှစ်ယောက်လုံး ဤသို့ မမျှော်လင့်ဘဲ တာဝန်ပေးခြင်း ခံရသဖြင့် တုန်လှုပ်အံ့ဩခဲ့သည်။ လေးနက်သော တာဝန်ဖြစ်သောကြောင့် ငြင်းရခက်နေသည်။ ဘန့်ချ်၊ ရသ်နှင့် သားငယ်ရာဖ် ဂျူနီယာတို့သည် စနေနေ့တွင် ကြိုတင် စီစဉ်ထားပြီးဖြစ်သည့်အတိုင်း ပဲန်ဆယ်လ်ဗေးနီးယားပြည်နယ် ဝက်စ်တောင်း ကျောင်းတက်နေသော သမီးနှစ်ယောက်ထံသွားလည်ခဲ့သည်။ အိမ်သို့ သန်းခေါင်ကျော်မှ ပြန် ရောက်သည်။ ပစ္စည်းများ ကဗျာကရာ သိမ်းဆည်းထုပ်ပိုးပြီး မေလ ၂၃ ရက် (တနင်္ဂနွေနေ့) ညနေ ၂ နာရီတွင် ပါရီသို့ လေယာဉ်ခရီးဖြင့် ထွက် ခွာခဲ့ရပြန်သည်။

ဘန့်ချ်သည် မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ထံနှင့် မေလ ၂၅ ရက် နေ့တွင် တွေ့သည်။ မြို့စားကြီးသည် ဆွီဒင်ကြက်ခြေနီအသင်း အကြီး အကဲဖြစ်သဖြင့် ဝတ်စုံဖြူဝတ်ဆင်ထားသည်။ ရင်ဘတ်တွင်လည်း ဘွဲ့ တံဆိပ်ဖဲကြိုးများ တပ်ဆင်ထားသဖြင့် ကျက်သရေရှိ၍ ခန့်ညားလှသည် ဟု ဘန့်ချ်က မှတ်ချက်ပြုသည်။

“မြို့စားကြီးသည် ဖော်ရွေပုံရသည်။ အင်္ဂလိပ်စကားကောင်းစွာ ပြောနိုင်သည်။ အရပ်ရှည်၍ ပိန်ပိန်ပါးပါးခန္ဓာကိုယ်ရှိသည်။ အသက်ရလာ ပြီဖြစ်၍ မျက်နှာတွင် အရေးအကြောင်းများ ထင်နေသော်လည်း ကြည့် ကောင်းသည်။ အလုပ်လုပ်ရန် စိတ်အားထက်သန်သည်။ ပွင့်လင်းပုံရ သည်။ အချိန်တိကျသည်။ စည်းကမ်းကြီးသည်။ အပြုသဘောဝေဖန်မှု၊ အကြံပြုမှုများကို လက်ခံတတ်သည်” ဟု ဘန့်ချ်က မှတ်ချက်ရေးထား သည်။

“မြို့စားကြီးနဲ့ တို့ အဆင်ပြေမယ်ထင်တယ်။ အကြံကောင်း ဉာဏ်ကောင်းတွေကို နားထောင်တတ်ပုံရတယ်” ဟု ဘန့်ချ်က ရသ်ထံ စာရေးလိုက်သေးသည်။ မကြာမီပင် ခွဲခြမ်းရေးအစီအစဉ်ကို ဘားနားဒေါ့ထံ က အထင်မကြီးကြောင်း ဘန့်ချ် သိရှိလာသည်။

ကြားဝင်ဖြန့်ဖြေရေးအရာရှိ မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ထံနှင့်အဖွဲ့
စီးရန် ကေအယ်လ်အမ်လေကြောင်းကုမ္ပဏီမှ ဒီစီ-၃ ဒါကိုတာလေယာဉ်
တစ်စီးကို ကုလသမဂ္ဂမှ ငှားပေးထားသည်။ ထိုလေယာဉ်အား ကြက်ခြေ
နီတံဆိပ်နှင့် ကုလသမဂ္ဂတံဆိပ် နှစ်မျိုးလုံး ရေးစေသည်။ ထို့ပြင် လေ
ယာဉ်အား တစ်စင်းလုံး အဖြူရောင်သုတ်စေသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ကုလ
သမဂ္ဂယာဉ်အားလုံးသည် အဖြူရောင်ကို တညီတညွတ်တည်း သုံးလာ
တော့သည်။ သူတို့သည် အေသင်မှတစ်ဆင့် ကိုင်ရိုသို့ ပျံသန်းရောက်ရှိ
ခဲ့သည်။

ကိုင်ရိုတွင် ဝန်ကြီးများ၊ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် တွေ့ဆုံဆွေး
နွေးခဲ့သည်။ ခါနွေဆန်းပြီဖြစ်၍ ကိုင်ရို၏ ရာသီ ပူပြင်းလှသည်။ ကိုင်ရို
တွင် နှစ်ရက်ကြာ နေပြီးနောက် အစွရေးနိုင်ငံ ဟိုင်ဖာဆိပ်ကမ်းမြို့သို့
ဗြိတိသျှလေယာဉ်အစောင့်နှင့် ပျံသန်းရောက်ရှိသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် တယ်
လာဗီဗီသို့သွားပြီး ရော်ဒန်နိုင်ငံ အာမန်မြို့တော်သို့ ခရီးဆက်ခဲ့သည်။

မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ထံ၏ပထမလုပ်ငန်းကား အပစ်အခတ်
ရပ်စဲမှုကို အမြန်ဆုံး တိုက်တွန်းရန်ဖြစ်သည်။ မေလ ၂၉ ရက်နေ့တွင်
လုံခြုံရေးကောင်စီက ပဲလ်လက်စတိုင်းနိုင်ငံအတွင်း တိုက်ခိုက်နေသူများအား
အပစ်အခတ် လုံးဝ ရပ်စဲကြရန်နှင့် လေးပတ်ကြာ ယာယီစစ်ပြေငြိမ်းမှုကို
နာခံစောင့်ထိမ်းကြရန် မေတ္တာရပ်ခံလိုက်သည်။ ကြားဝင်ဖြန့်ဖြေရေးအရာရှိ
မြို့စားကြီးက အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး စစ်ပြေငြိမ်းမှု ထိန်းသိမ်းရေးအတွက်
လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် ကုလသမဂ္ဂအစီအစဉ်ဖြင့် တာဝန်ချထား
ပေးမည့် စစ်အရာရှိအဖွဲ့အား စောင့်ကြည့်ထိန်းသိမ်းစေရန်ကိုလည်း လမ်း
ညွှန်ခဲ့သည်။ အစွရေးဝန်ကြီးချုပ် ဒေးဗစ် ဘဲန်-ဂူရီယန်က ဤအပစ်အခတ်
ရပ်စဲရေးကိစ္စကို သံသယရှိသော်လည်း အခြားတစ်ဘက်က လက်ခံလျှင်
မိမိက လက်ခံမည်ဟု အကြောင်းပြန်လိုက်သည်။ အစွရေးက စစ်ရေးအရ
အသာစီးရထားသည့်အခြေအနေ ဆုံးရှုံးမည်ကို စိုးရိမ်နေသည်။ အာရပ်
ဘက်မှ လက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက် အင်အားလျော့ပါးနေပြီး စစ်မျက်နှာ
အသီးသီးတွင် စည်းလုံးမှုမရှိ လျော့လျဲနေသည်။ သူတို့ကလည်း အသာ

ရနေသည်ဟု သဘောရှိသဖြင့် အပစ်အခတ် ရပ်စဲရန် ဆန္ဒနည်းပါးနေသည်။

လုံခြုံရေးကောင်စီက မြို့စားကြီးအား အပစ်အခတ် ရပ်စဲမည့် နေ့နှင့်အချိန်ကို သတ်မှတ်ရန် လုပ်ပိုင်ခွင့် အပ်နှင်းလိုက်သည်။ မြို့စားကြီးက အပစ်အခတ် ရပ်စဲရမည့်နေ့ကို ဇွန်လ ၁၁ ရက် သောကြာနေ့ ဂရင်းနစ်စံတော်ချိန် ညနေ ၆ နာရီဟု သတ်မှတ်လိုက်သည်။ ဘန့်ချ် ရေးသားသည့် အဆိုပြုချက်ကို နှစ်ဘက်အဖွဲ့က ချွင်းချက်မရှိ လက်မခံလျှင် ပဲလ်လက်စတိုင်းနယ်မြေမှ လုံခြုံရေးကောင်စီသို့ ချက်ချင်းထွက်ခွာမည်ဟု ရာဇသံပြုလိုက်သည်။ ကြေညာချက်များ၊ ဆက်သွယ်ရေးအစီအစဉ်များကို ဘန့်ချ်ကပင် ဒိုင်ခံရေးရသည်။

မြို့စားကြီးနှင့် ဘန့်ချ်သည် ကိုင်ရိုမြို့တော်တွင် ဇွန်လ ၉ ရက် နေ့မှစ၍ မျှော်တလင့်လင့်နှင့် စောင့်နေကြသည်။ သတ်မှတ်ချိန် မလွန်မီ အာရပ်ဘက်မှ လက်ခံကြောင်း တုန့်ပြန်ခဲ့သည်။ အစွရေးဘက်မှ မိနစ် ၄၀ နောက်ကျပြီးမှ အကြောင်းပြန်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှပင် မြို့စားကြီးသည် ဝမ်းသာအားရ မိမိ၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဘက် ဘန့်ချ်အား ဖက်လိုက်သည်။ ပဲလ်လက်စတိုင်းငြိမ်းချမ်းရေး ပထမအဆင့်ကို အောင်မြင်စွာ ကျော်လွန်ခဲ့ပါပြီ။

မြို့စားကြီး၏ လက်တွေ့ကြားဝင်ဖြန့်ဖြေရေးအစီအစဉ်ကို ဂျေရုဆလင်မြို့တွင် ဇွန်လ ၁၁ ရက်နေ့၌ အကောင်အထည်ဖော်ရန် စတင်ပြင်ဆင်ခဲ့သည်။ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် စစ်ရပ်စဲရေး အစီအစဉ် ထိန်းသိမ်းကြပ်မတ်ရန် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ ပထမအသုတ်လည်း ဂျေရုဆလင်မြို့သို့ ရောက်လာကြပြီဖြစ်သည်။ လက်တွေ့အစီအစဉ်များ ၂၄ ဘက်ရန်တာဝန်မှာ ဘန့်ချ်အပေါ် ကျရောက်ခဲ့သည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ယခင်က လုံးဝ ဆောင်ရွက်ဖူးခြင်း မရှိသဖြင့် မှီငြမ်းပြုစရာ သာဓက တစ်စုံတစ်ရာမရှိပေ။ ဤကုလသမဂ္ဂ စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ စောင့်ကြည့်အဖွဲ့နှင့် ငြိမ်းချမ်းမှု ထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့၏ ပဓာနတာဝန်ကား ဘက်လိုက်မှု လုံးဝ မရှိရန်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအဖွဲ့အလမ်းမထားရန်၊ မျှမျှတတဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သည်။ ဤစောင့်ကြည့်ရေး

အဖွဲ့ဝင်များသည် စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ အရာရှိ အကြပ်တပ်သားများဖြစ်သော်လည်း လက်နက်လုံးဝ ကိုင်ဆောင်ခြင်းမပြုရန် ဘန်ချီက ညွှန်ကြားလိုက်သည်။ လက်နက်နှင့် ထက်ချပ်မကွာနေရသည့် အရာရှိ အကြပ်တပ်သားများအဖို့ လက်နက်မကိုင်ရ အမိန့်မှာ ခွကျကျဖြစ်နေသည်။ သို့ရာတွင် ဘန်ချီ၏ ခံယူချက်၊ ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်မှာ လက်ခံနိုင်ဖွယ်ဖြစ်နေသည်။ ဘန်ချီ၏အဆိုအရ ငြိမ်းချမ်းမှုထိန်းသိမ်းရေး စောင့်ကြည့်တပ်ဖွဲ့ဝင်များ လက်နက်ကိုင်ဆောင်ခြင်း မရှိမှသာ လုံခြုံရေးပိုရှိမည်။ စစ်မက်ဖြစ်ပွားနေသော ရန်သူများအား အထက်စီးမှ စိုးမိုး ကြီးကြပ်နိုင်မည်။ လက်နက်ကိုင်လျှင် ရောထွေးယှက်တင်ဖြစ်နိုင်ပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးထိန်းသိမ်းမှုတွင် အားနည်းနိုင်သည် စသဖြင့်ဖြစ်သည်။ ဤဥပဒေသည် နောင်ကာလများတွင် ကုလသမဂ္ဂမှ ကြားဝင်ပေးရသော ငြိမ်းချမ်းမှုထိန်းသိမ်းရေးစောင့်ကြပ် ကြည့်ရှုလုပ်ငန်းအတွက် လိုက်နာကျင့်သုံးသော အခြေခံစည်းမျဉ်းတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့သည်။

အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး၊ စစ်မက်ဖြစ်ပွားမှု ခေတ္တရပ်ဆိုင်းရေး ဆောင်ရွက်ရာတွင် စစ်ပြိုင်သူအချင်းချင်း တစ်ဘက်ဘက်မှ အသာစီးမရအောင် ထိန်းသိမ်းပေးရန် လွန်စွာ အရေးကြီးသည်။ ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်ထမ်းဆောင်မည့် စစ်အရာရှိများ ဦးရေအပြည့်အဝ မရောက်လာမီကာလအတွင်း ဘန်ချီသည် မိမိရုံးအဖွဲ့အင်အားဖြင့် နည်းနည်းနှင့်ကျဲကျဲဝိုင်းကာ အရေးတကြီးတာဝန်များ မနှောင့်နှေးစေရန် ခန့်ခွဲရသည်။ လေဆိပ်များ၊ သင်္ဘောဆိပ်ကမ်းများမှတစ်ဆင့် ဝင်လာမစေဖြစ်သော ပြည်ဝင်သူများ၊ သင်္ဘော-လေယာဉ်ဖြင့် သယ်ယူလာသော လက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက်အပါအဝင် စစ်သုံးပစ္စည်းများကို စစ်ဆေးရသည်။ မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ထံ၏ လေယာဉ်ကိုပင် ဂျေရုဆလင်၊ အာမန်နှင့် ဟိုင်ဖာဒေသများတွင် ကြီးကြပ်ရန် အသုံးပြုခဲ့ရသည်။ ကုလသမဂ္ဂအရာရှိတစ်ဦးသည် စူးအက်ဒေသရှိ ဗြိတိသျှ၏ ကြီးမားလှသော သို့လှောင်ရေးစခန်းတစ်ခုကို ကြီးကြပ်ပေးရသည်။

အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူချက်ရပြီးနောက် နှစ်ဘက်

လိုက်နာရမည့် နယ်နိမိတ်များ သတ်မှတ်ပေးရပြန်သည်။ ကုလသမဂ္ဂအရာရှိများသည် ယူအဲန်ဟူသည့် ကုလသမဂ္ဂတံဆိပ်ပါ လက်ပတ်များ တပ်ရသည်။ ကုလသမဂ္ဂအလံကိုလည်း လွှင့်ရသည်။ အပြာခံ အဖြူရောင် ကုလသမဂ္ဂအလံနှင့် အဖြူခံအပြာကြယ်တံဆိပ်ပါသော အစွရေး၏အလံ မကြာခဏ မှားကြသဖြင့် ကုလသမဂ္ဂသုံး ယာဉ်များကို ဆွတ်ဆွတ်ဖြူရောင် စင်းလုံးသုပ်ထားလိုက်သည်။ ယူအဲန် အင်္ဂလိပ်စာလုံးကို မှင်မဲဖြင့် ယာဉ်များ၏ ဘေးနှစ်ဘက်နှစ်ချက်နှင့် ခေါင်မိုးတွင် ရေးထားရသည်။ ဤသင်္ကေတကို ထိုအချိန်မှစ၍ ယနေ့တိုင် အသုံးပြုကြသည်။

စစ်ရပ်စဲရေး သဘောတူချက် ချိုးဖောက်မှုမရှိရန် တိတိကျကျ လိုက်နာကြရန်အတွက် ဘန်ချ်အဖွဲ့က တပင်တပန်းအနားမယူဘဲ နှစ်ဆယ့်လေးနာရီပတ်လုံး စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုနေရသည်။ ဆက်သွယ်ရေး လမ်းကြောင်းများ အလွန်နွေးကွေးသည်။ အချို့နေရာများတွင် အဆက်အသွယ်လုံးဝ ပြတ်တောက်သည်အထိ တွေ့ကြရသည်။ ဤအခက်အခဲများ ဖြေရှင်းနိုင်ရန် စစ်ဘက်တာဝန်ခံ အကြီးအကဲ ဗိုလ်ချုပ် ဖရဲန့် စတုံးနားက စစ်မြေပြင် ရေဒီယိုဆက်သွယ်ရေးစနစ်ကို တပ်ဆင်ပေးသဖြင့် အဆင်ပြေသွားသည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက ဖျက်သင်္ဘော သုံးစင်း၊ စီ ၄၇ ကုန်တင်လေယာဉ် သုံးစင်း တာဝန်ချထားပေးသည်။ ပြင်သစ်နိုင်ငံကလည်း ကော်ဗက်အမျိုးအစား ရေယာဉ်တစ်စီး ချထားပေးသည်။

ပဲလ်လက်စတိုင်း အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရန် ကွပ်ကဲရေး သုံးနိုင်ငံအပါအဝင် ကော်မရှင်မှ တစ်နိုင်ငံလျှင် အရာရှိ ၂၁ ဦးစီ တာဝန်ချထားပေးရန် မူလက စီစဉ်ထားသည်။ သို့ရာတွင် စုဆောင်းရသည့် ကာလမှာ နွေးကွေးကြန့်ကြာလွန်းလှသည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ထရစ်ဂ်ဗာ လီးက ကုလသမဂ္ဂ အစောင့်တပ်ဖွဲ့ဖြင့် အင်အားဖြည့်ကာ ဂျေရုဆလင်မြို့ကို စောင့်ကြပ်ရန် စိတ်စောလျက်ရှိသည်။ (ဤကား ပထမဆုံး စဉ်းစားခြင်းဖြစ်သည်။ ဤအခင်းဖြစ်ပြီးနောက် ၄၃ နှစ်ကြာကာလတွင် ကုလသမဂ္ဂ အစောင့်တပ်ဖွဲ့သည် အီရပ် ချိဒ်လူမျိုးများအတွက် ကယ်တင် စောင့်ရှောက်ရေးနှင့် စားနပ်ရိက္ခာပို့ရေး အစီအစဉ်များကို ကြပ်မတ်ရန်

အတွက် အီရတ်နိုင်ငံမြောက်ပိုင်းတွင် တာဝန်ချခဲ့သည်။)

မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ထံသည် ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့အတွက် လူအင်အား ၁,၀၀၀ အထိ ဖွဲ့စည်းရန် တောင်းဆိုခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ဤမျှ များပြား၍ စုစုစည်းစည်း မရှိသော တပ်ဖွဲ့ဝင်များကို ထိန်းရန် မလွယ်ကြောင်း ဘန်ချ် စိုးရိမ်ခဲ့သည်။ သူထင်သည့်အတိုင်းပင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နယူးယောက်မှ ကဗျာကရာ စုဆောင်းပြီး အလေ့အကျင့် မရှိ၊ စည်းကမ်းမရှိ၊ တာဝန်ယူရမည်၊ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ သဘောထားခံယူချက်များကို ကြိုတင်အသိပေးခြင်းမရှိဘဲ ပို့လိုက်သော အရာရှိ ၄၀ တို့သည် ရောက်ပြီး ပထမနေ့၌ပင် ဘီရုတ်မြို့တွင် ပြဿနာ အကြီးအကျယ် တက်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် နယူးယောက်မှ လူ ၄၀ စလုံး ချက်ခြင်းပြန် ပို့လိုက်ရသည်။

အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူချက်သည် ရက်သတ္တပတ်လေးပတ်ကြာသည်အထိ ခိုင်မြဲလျက်ရှိသည်။ ရန်ဖက်နှစ်နိုင်ငံအကြား စစ်မဲ့နေ့ သတ်မှတ်ပေးထားသဖြင့် တိုက်ရိုက်ရင်ဆိုင်မှု လျော့ပါးခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် နှစ်ဖက်စလုံးက အခြေခံကျသော ပြဿနာရပ်များအပေါ် သဘောထား ပျော့ပြောင်းလာခြင်း မရှိပါ။ အာရပ်များက ပဲလ်လက်စတိုင်း နယ်မြေ နှစ်ခြမ်းခွဲခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ ဂျူးနိုင်ငံထူထောင်ခြင်းကိုလည်းကောင်း ပြင်းပြင်းထန်ထန် ကန့်ကွက်ပယ်ချခဲ့သည်။ ဂျူးတို့ကလည်း ဂျူးနိုင်ငံ ထူထောင်ခြင်းကို ခိုင်ခိုင်မာမာ ရပ်တည်သည်။ အကန့်အသတ် မရှိသည့် ဂျူးလူမျိုးများ ပြည်ဝင်ခွင့်ကိုလည်း ဆုတ်ကိုင်ထားသည်။ ဇူလိုင်လ ၉ ရက်နေ့တွင် နှစ်ဘက် သဘောတူထားသော အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး ကာလ ကုန်ဆုံးတော့မည်။ ရေရှည်တည်မြဲမည့် အဖြေတစ်စုံတစ်ရာမျှ မရသေးပါ။ ထို့ကြောင့် ပဲလ်လက်စတိုင်း၏ အနာဂတ်အရေး ညှိနှိုင်းသဘောတူရန် လမ်းမမြင်ပါဟု မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ထံက ဇွန်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင် အတွင်းရေးမှူးချုပ် ထရစ်ဂ်ဗာ လီးအား အကြောင်းကြားခဲ့သည်။

ဤအတောအတွင်း မြို့စားကြီး၏ ကြားဝင်ဖြန့်ဖြေရေးဌာနချုပ်ရုံးကို ရို.ဒ်ကျွန်းငယ်ရှိ ဟော်တယ်ဒီရို.စ်သို့ ဇွန်လ ၁၃ ရက်နေ့တွင်

ပြောင်းရွှေ့ဖွင့်လှစ်လိုက်သည်။ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကြီးကြပ်မှု၊ ရှေ့တန်းရုံးကို ဟိုင်ဖာဆိပ်ကမ်းမြို့တွင် ဖွင့်လှစ်ထားရှိခဲ့သည်။

အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကာလ မကုန်လွန်မီ နှစ်ဘက်စလုံးလိုက်နာနိုင်မည့် ယေဘုယျ အဆိုပြုချက် အကြံပြုချက်များ ချပြ၍ ဆွေးနွေးစေခြင်းဖြင့် ထိုကာလကို ဆွဲထားရန် ဘန်ချ်က မြို့စားကြီးအား အကြံပေးခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ဂျေရုဆလင်မြို့တော်ကို စစ်မဲ့ဒေသအဖြစ် သတ်မှတ်ရန်ကိုလည်း အကြံပြုထားသည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ကိုယ်တိုင် အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသသို့ လာရောက်ရန် ဖိတ်ကြားချက်ကိုမူ နေ့ရွှေ့ညရွှေ့ အကြောင်းရှာ၍ လိမ္မာစွာ ငြင်းပယ်သည်။

ပဲလ်လက်စတိုင်းနိုင်ငံထူထောင်ရေး ဂျူးနှင့်အာရပ် သဘောတူညီမှု ရရေးအတွက် မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ထံနှင့်အဖွဲ့သည် ဇွန်လလယ်မှ စ၍ စူးစမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲများ စတင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ သူ၏ ပညာရှင်များနှင့် အရာရှိများအားလည်း အကြံပြုချက်များ ရေးသားတင်ပြရန် ဆော်ဩထားသည်။ စစ်ပြိုင် ရန်ဘက် နှစ်ဖွဲ့အကြား သဘောတူနိုင်မည့် နယ်ပယ်များ သဘောမတူနိုင်သော အချက်များကို ခွဲခြား၍ ပြုစုသည်။ နှစ်ဘက်အဖွဲ့များ ဆွေးနွေးရာတွင် အခြေခံရမည့်အချက်များအား မေးခွန်းပုံစံပြု၍ နှစ်ဖွဲ့စလုံး၏ တုန့်ပြန်ချက်ကို ရယူရန် စီစဉ်ထားသည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၂ ရက်နေ့ ညနေတွင် မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ထံက သူ၏ ဝါရင့်အကြံပေးကျွမ်းကျင်သူ ပညာရှင်များအား ဆင်ခြင်တုံတရား၊ တရားမျှတမှုနှင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး ခြောက်ပတ်ကာလနောက်ပိုင်း ရင်ဆိုင်ရမည့် လက်တွေ့အခြေအနေများအပေါ် အကြံပြုချက်များ ပြုစုရန် ညွှန်ကြားလိုက်သည်။ အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပြုစုချက်များကို ဘန်ချ်က စုစည်းပေးသည်။

ဤသို့ သုံးရက်ကြာမျှ မရပ်မနား ဆောင်ရွက်ကြပြီးနောက် စုစည်းရရှိသော အချက်အလက်များကို သက်ဆိုင်ရာအဖွဲ့များ၏ ကိုယ်စားလှယ်များထံ ပေးပို့ခဲ့သည်။ ကြားဝင်ဖြန့်ဖြေရေးလုပ်ငန်း ရှေ့သို့ တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် နှစ်ဦးနှစ်ဘက် တူညီသော အခြေခံများ၊ ညှိ

၍ရနိုင်မည့် အကြောင်းအချက်များကို တင်ပြကြရန် မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သည်။ နှစ်ဘက်ကိုယ်စားလှယ်များက အလေးအနက်ဆွေးနွေးပြီးနောက် မြို့စားကြီးရုံးစိုက်ရာ ရုံးဒီကျွန်းသို့ ကိုယ်စားလှယ် စေလွှတ်တင်ပြလိမ့်မည်ဟု မြို့စားကြီးက မျှော်လင့်တကြီး စောင့်စားခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ထင်သလို ဖြစ်မလာခဲ့ပါ။ ကိုယ်စားလှယ်များလည်း ရောက်မလာခဲ့ပါ။

အာရပ်နှင့်ဂျူးနှစ်နိုင်ငံတို့၏ နယ်နိမိတ်ကို သူ၏ အကြံပြုချက်နှင့်အညီ ညှိနှိုင်းရေးဆွဲကြရန် မြို့စားကြီးက အကြံပြုခဲ့သည်။ မူလသတ်မှတ်ထားသည့် ထရန့်စ်ဂျော်ဒန်အပါအဝင် ပဲလ်လက်စတိုင်း အနေအထားအပေါ်အခြေခံပြီး နယ်နိမိတ်သတ်မှတ်ရန်၊ မူလက ဂျူးနိုင်ငံထဲ ထည့်သွင်းသတ်မှတ်ထားသော နက်ဂက်ဗ်ဒေသအားလုံးကိုဖြစ်စေ၊ တစ်စိတ်တစ်ဒေသကိုဖြစ်စေ အာရပ်နိုင်ငံထဲ သွတ်သွင်းရန်၊ အာရပ်နိုင်ငံထဲ ထည့်သွင်းထားသော အနောက်ဂဲလီလီဒေသအား ဂျူးနိုင်ငံထဲထည့်သွင်းရန်၊ ဂျေရုဆလင်မြို့တော်ကို အာရပ်နယ်နိမိတ်၌ ထားရှိပြီး ဂျူးလူမျိုးများ နေထိုင်သော ရပ်ကွက်များအတွက် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး ခွင့်ပြုရန်၊ ဘာသာရေးအထွတ်အမြတ်နေရာ အကာအကွယ်ပေးရေးကိစ္စကို အထူးအစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန် စသဖြင့် အချက်အလက် စုံစုံလင်လင်ပါရှိသည်။

မြို့စားကြီး၏ အဆိုပြုချက်များသည် နှစ်ဘက်အဖွဲ့များ အလွတ်သဘော ဆွေးနွေးနိုင်ရန် အခြေခံအဖြစ် ရေးဆွဲခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ညှိမရအောင် စိတ်ဓာတ်ပြင်းထန်ကြသော အာရပ်နှင့်ဂျူးအကြား ထိုအဆိုပြုချက်များသည် အစွန်းမလွတ်သဖြင့် ပေါက်ကွဲရန် ဖန်တီးသကဲ့သို့ဖြစ်သွားသည်။ ထို့ပြင် မြို့စားကြီး၏ အကြံပြုချက်များသည် ကိုင်ရိုနှင့် တယ်လာဗိဗ်ရပ်ကွက်များသို့ ပေါက်ကြားသွားသဖြင့် အခြေအနေများ ပိုဆိုးရွားသွားတော့သည်။ ထို့ကြောင့် မြို့စားကြီး၏ အကြံပြုချက်အစီရင်ခံစာကို လုံခြုံရေးကောင်စီသို့ တင်သွင်းခဲ့ပြီး လုံခြုံရေးကောင်စီ၏ တရားဝင်ထုတ်ပြန်သည့် စာတမ်းအဆင့်သို့ ရောက်ခဲ့သည်။ နှစ်ဘက်စလုံးက မြို့စားကြီးအပေါ် အထင်လွဲကြသည်။ အကြံပြုချက်စာတမ်းကို နှစ်ဖွဲ့စလုံးက ပယ်ချခဲ့ကြသည်။ ဤအချက်များသည်ပင်လျှင် မကြာမီအချိန်

အတွင်း မြို့စားကြီးလုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခံရရန် အကြောင်းတရားဖြစ်ခဲ့သည်။ အစွရေးသတင်းစာလောကနှင့် ပြည်သူ့အသံက မြို့စားကြီးအား နာဇီဘက်တော်သား၊ ဗြိတိသျှအလိုတော်ရိတစ်ဦးဟု စွပ်စွဲလိုက်သည်။ အစွရေးတို့ အမုန်းတီးဆုံးပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ခဲ့သည်။ အာရပ်များကလည်း အကြံပြုချက်တစ်ခုလုံးကို တစ်ချက်လွတ် ပယ်ချခဲ့သည်။ စိုးရိမ်ဖွယ် အခြေအနေကို ပို၍ ဆိုးရွားစေခဲ့ကြောင်း၊ ဇီယွန်ဝါဒီ (ဂျူး) တို့၏ လိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ဆည်းနိုင်ရန် လမ်းထွင်ပေးကြောင်း စွပ်စွဲခဲ့သည်။ ထို့နောက် ပဲလ်လက်စတိုင်းနိုင်ငံကို တစ်စုတစ်စည်းတည်းသောနိုင်ငံထူထောင်ရန် အဆိုပြုချက်ပေးပို့ခဲ့သည်။

ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီတွင် ဆိုဗီယက်ယူနီယံ၏ ကိုယ်စားလှယ်က အစွရေးတို့ပြောသည့်အတိုင်း ပဲ့တင်ထပ်၍ မြို့စားကြီး၏ အကြံပြုချက်များသည် အထွေထွေညီလာခံ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ချိုးဖောက်သည်ဟု စွပ်စွဲ၍ ထိုအဆိုကိုရှုတ်ချလိုက်သည်။ မြို့စားကြီးသည် စစ်ပွဲကို ကြာမြင့်စေရန် ဖန်တီးသူ၊ ပဲလ်လက်စတိုင်းဒေသတွင် လွတ်လပ်သော နိုင်ငံ နှစ်ခု ထူထောင်ရေးကိစ္စကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်သူ၊ ထိုဒေသအတွင်း ဗြိတိသျှတို့၏ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် မဟာဗျူဟာ အရေးများအတွက် ပူးပေါင်း အကာအကွယ်ပေးသူဟု စွပ်စွဲလိုက်သေးသည်။

ပဲလ်လက်စတိုင်းနယ်မြေအတွင်းအခြေအနေမှာလည်း မငြိမ်သက်ပေ။ ရက်သတ္တပတ် ခြောက်ပတ်အကြာ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကာလ သတ်မှတ်ချက်လည်း ကုန်ဆုံးရန် ရက်ပိုင်းမျှသာ လိုတော့သည်။ ထိထိရောက်ရောက် ညှိနှိုင်း သဘောတူညီမှုလည်း မရသေး။ ထို့ကြောင့် မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ထံက အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကာလ သက်တမ်းတိုးမြှင့်ပေးရန် လုံခြုံရေးကောင်စီသို့ အရေးတကြီး မေတ္တာရပ်ခံလိုက်သည်။

အာရပ်အဖွဲ့ဝင်များက မိမိဘက် စစ်ရေးအခြေအနေကို အမှန်အတိုင်း၊ အရှိအတိုင်း မသုံးသပ်ခဲ့ပါ။ အာရပ်စစ်အင်အားသည် ကြီးမားကြံ့ခိုင်ပြီး အောင်ပွဲအလီလီ ဆင်နွှဲနေသဖြင့် မရှုံးနိုင်ဟု သတင်းလွှင့်ကာ ပြည်သူလူထုအား အယုံသွင်းထားသည်။ အာရပ်နိုင်ငံများလည်း သတင်း

ထုတ်ပြန်ချက်များကြောင့် မပြတ်သားဘဲ တွေ့ဝေခဲ့ကြသည်။ အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေးကာလကို တိုးမြှင့်ရန် မလိုဟု ကြားဝင်ဖြန့်ဖြေရေးအဖွဲ့ရုံးသို့ ဇူလိုင်လ ၈ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ပြန်စာပို့ခဲ့သည်။

ထရန်စ်ဂျော်ဒန် အာရပ်လိခ်စစ်တပ်သည် ဂျေရုဆလင်ပတ်ဝန်းကျင်၌ ဖြစ်ပွားသော တိုက်ပွဲများတွင် ဒိုင်ခံတိုက်နေရသည်။ လက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက်လည်း မလုံမလောက်အခြေအနေသို့ ရောက်နေသည်။ သူတို့ထင်ထားသလို ဗြိတိသျှတို့က လက်နက်ခဲယမ်းမီးကျောက် မထောက်ပံ့နိုင်ကြောင်း အာမန်ရှိ ဗြိတိသျှသံအမတ်မှတစ်ဆင့် သိလာရသည်။ ထို့ကြောင့် ထရန်စ်ဂျော်ဒန်အတွက် အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေးကာလ တိုးမြှင့်မှသာ ခံသာမည်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အာရပ်အနွယ်ဝင်နိုင်ငံများ၏ သွေးစည်းညီညွတ်ရေးကို ငဲ့ပြီး အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေးကာလ တိုးမြှင့်ခြင်းကို သဘောမတူဘဲ ငြင်းဆိုခဲ့သည်။

ဇူလိုင်လ ၈ ရက်ရောက်သောအခါ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးသဘောတူညီချက်ကာလ ကုန်ဆုံးရန် သေချာသလောက်ရှိနေပြီဖြစ်ရာ ဘန်ချ်က ထိုဒေသရှိ ကုလသမဂ္ဂအကဲခတ်အဖွဲ့နှင့် ရုံးဝန်ထမ်းအဖွဲ့အား ရုပ်သိမ်းရန် စီစဉ်လိုက်သည်။ ဤအတောအတွင်း ထရန်စ်ဂျော်ဒန်ဘုရင် အဗ္ဗဒူလာက မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ထ်အား အာမန်မြို့တော်သို့ ချက်ခြင်းလာရန် ဆင့်ခေါ်လိုက်သည်။ နောက်တစ်နေ့နံနက် ၅ နာရီ ၂၀ မိနစ်တွင် မြို့စားကြီးနှင့် ဘန်ချ်တို့သည် ဘုရင်အဗ္ဗဒူလာနှင့် တွေ့ရန် ရုံးခန်းမှ ထွက်ခွာပျံသန်းခဲ့သည်။ ထိုနေ့နံနက် ဒေသစံတော်ချိန် ၆ နာရီခန့်တွင် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကာလ ကုန်ဆုံးခဲ့သည်။

မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ထ်နှင့် ဘန်ချ်တို့သည် အာမန်မြို့တော်သို့ ဆင်းသက်ပြီး ဘုရင် အဗ္ဗဒူလာ၏ နန်းတော်သို့ သွားခဲ့သည်။ ဘုရင်ကိုယ်တိုင် နန်းတော်တံခါးဝမှ ဆီးကြိုသည်။ ရောက်ရောက်ချင်း ဘုရင်မင်းမြတ်က ထုတ်လိုက်သည့် မေးခွန်းကား “ခင်ဗျားတို့ ဘာကြောင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကာလကို ကုန်ဆုံးစေခဲ့တာလဲ” ဖြစ်သည်။

မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ထ်သည် ဘုရင်အဗ္ဗဒူလာ၏ စကား

ကြောင့် ကြောင်အမ်းအမ်းဖြစ်သွားသည်။ အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေးကာလ တိုးမြှင့်ရန် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးပွဲတွင် ထရန့်စ်ဂျော်ဒန်အစိုးရ ဝန်ကြီးချုပ်သည် အပြင်းထန်ဆုံး ကန့်ကွက်ခဲ့သူဖြစ်ကြောင်း ဘုရင်အား ပြန်ကြားလိုက် သည်။ ဘုရင်အဗ္ဗဒူလာက “ဒါမျိုးကျရင် ခင်ဗျားတို့က ကျွန်တော်တို့ကို အတင်းအကျပ် လက်ခံအောင် ပြောတို့လိုတာပေါ့” ဟု ပြန်ပြောသည်။ ဘုရင်အဗ္ဗဒူလာသည် နိုင်ငံအတွင်း အကျပ်အတည်းနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသဖြင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကို ဆက်လက်တည်ဆဲလိုသည်။ ပဲလ်လက်စတိုင်းမှ အီဂျစ်တပ်များကိုလည်း ပဲလ်လက်စတိုင်းမှ အမြန်ရပ်သိမ်းစေလိုသောဆန္ဒ ကိုပြသည်။ ဤသို့ အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေးကာလ တိုးမြှင့်ရန်ကိစ္စကို မြို့စားကြီးတို့က လုံခြုံရေးကောင်စီသို့ တင်ပြပေးရန်နှင့် အကယ်၍ လုံ ခြုံရေးကောင်စီက စစ်ပြိုင်နေသော အာရပ်နှင့်အစ္စရေးနိုင်ငံများအား အပစ် အခတ် ရပ်စဲရေးကာလကို ဆက်လက်တည်နေရန် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့လျှင် ဘုရင်အဗ္ဗဒူလာက အာရပ်နိုင်ငံများအား မိမိဩဇာသုံးပြီး ကုလသမဂ္ဂ ကြားဝင်ဖြန့်ဖြေရေးအဖွဲ့၏ ကြပ်မတ်မှုဖြင့် ဆက်လက်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှု ကို လက်ခံရန် ဆွဲဆောင်ပေးမည်ဟု မြို့စားကြီးနှင့်အဖွဲ့ကိုပြောလာသည်။

ဘုရင်အဗ္ဗဒူလာနှင့် တွေ့ဆုံပြီး ပြန်လာသောအခါ ဘန်ချ်၏ တိုက်တွန်းချက်အရ မြို့စားကြီးနှင့် ဘန်ချ်တို့သည် နယူးယောက်သို့ ချက်ခြင်းသွားရောက်၍ လုံခြုံရေးကောင်စီသို့ အစီရင်ခံရန် ကမန်းကတန်း စီစဉ်ခဲ့သည်။ ဘန်ချ်က အမေရိကန်ယာယီတာဝန်ခံသံမှူးမှတစ်ဆင့် အမေ ရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနသို့ အရေးတကြီး စာတစ်စောင်ပို့လိုက် သည်။ အာရပ်နိုင်ငံများအား သိက္ခာမကျ မျက်နှာမပျက်စေဘဲ ကိုင်ရို ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပြောင်းလဲပြင်ဆင်ပေးရန် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကာလ တိုးမြှင့်ခြင်းကို နိုင်ငံများက လက်ခံလာစေရေးအတွက် လုံခြုံရေးကောင်စီ က ပြင်းထန်စွာ ဖိအားပေးရန် မိမိစာတွင် ဖော်ပြထားသည်။

ဘန်ချ်နှင့် မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့တ်တို့သည် ရုံးစိုက်ရာ ရိုဒ် ကျွန်းသို့ပြန်ခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့အား ရပ်သိမ်းရန် ညွှန် ကြားချက်ကို ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ ထိုနေ့၌ပင် သူတို့ နယူးယောက်သို့

အရေးတကြီးသွားခဲ့သည်။ မိမိတို့ ကြားဝင်ဖြန့်ဖြေရေး တာဝန်ခံနှစ်ဦး နယူးယောက်သို့ သွားရောက်နေစဉ်အတွင်း စစ်ပြိုင်နိုင်ငံများက ၁၀ ရက် တာမျှ ချွင်းချက်မရှိ အပစ်အခတ်ရပ်စဲကြရန် မြို့စားကြီးက အရှေ့အလယ် ပိုင်းဒေသမှ မထွက်ခွာမီ မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သည်။ အစွဲရေးတို့က မဆိုင်းမတွ လက်ခံခဲ့သည်။ အာရပ်တို့ထံမှ ပြန်စာတစ်စုံတစ်ရာ မရခဲ့ပါ။

နယူးယောက်သို့ အပြန်ခရီး လေယာဉ်ပေါ်တွင် ဘန်ချ်သည် လုံခြုံရေးကောင်စီသို့ တင်ပြရန် မြို့စားကြီး၏ အစီရင်ခံစာကိုရေးရင်း အချိန်ကုန်စေခဲ့သည်။ ဇူလိုင်လ ၃ ရက်နေ့ လုံခြုံရေးကောင်စီအစည်း အဝေးတွင် ပဲလ်လက်စတိုင်းဒေသအတွင်း အပစ်အခတ် ရပ်စဲရန်၊ ဂျေရုဆလင်မြို့တော်ကို စစ်မဲ့ဒေသအဖြစ် သတ်မှတ်ပေးရန်၊ မလိုက်နာသူများအား ကုလသမဂ္ဂ ပဋိညာဉ်စာချုပ် ပုဒ်မ ၄၁ နှင့် ၄၂ အရ အတင်းအကျပ် လိုက်နာစေရေး ဆောင်ရွက်ရန် စသဖြင့် ပြုလုပ်ရန် မြို့စားကြီးက တင်ပြ မေတ္တာရပ်ခံသည်။ ပဲလ်လက်စတိုင်းပြဿနာကို မည်သူကမျှ အင်အားသုံး၍ ဖြေရှင်းခွင့်မပြုရန် ကုလသမဂ္ဂက ခိုင်ခိုင်မာမာ ရပ်ရန်ကိုပါ တိုက်တွန်းခဲ့ သည်။ ယခုအသစ်ပြဋ္ဌာန်းမည့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး အစီအစဉ်ကို ကြီး ကြပ်ရန် လူအင်အား နောက်ထပ် ၃၀၀ ဖြည့်ပေးရန် သယ်ယူပို့ဆောင် ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးအထောက်အကူ လုံလောက်စွာ ဖြည့်တင်းပေးရန် ကိုပါ တောင်းခံလိုက်သည်။

ဇူလိုင်လ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသော လုံခြုံရေးကောင်စီ အစည်းအဝေးတွင် ပဲလ်လက်စတိုင်းပြဿနာကို အခြေအတင် ဆွေးနွေး ကြသည်။ အမြဲတမ်းအဖွဲ့ဝင် ဆိုဗီယက်ကိုယ်စားလှယ်က မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ထံ ဗြိတိသျှအစိုးရနှင့် ဂျော်ဒန်ဘုရင် အဗ္ဗဒူလာတို့ကို ပြင်း ထန်စွာ ရှုတ်ချခဲ့သည်။ ထို့နောက် စင်ပြိုင်အဖွဲ့များအား လက်နက်ဖြင့် တိုက်ခိုက်မှုများ ချက်ခြင်း ချွင်းချက်မရှိ ရပ်စဲရေးကို သဘောတူကြရန်၊ ဂျေရုဆလင်မြို့တော်ကို တိုက်ခိုက်ခြင်းမှ ချက်ခြင်း ချွင်းချက်မရှိ ရပ်စဲရေး ကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် လုံခြုံရေးကောင်စီက အဆုံးအဖြတ်ပြုသည်။ ပဲလ်လက်စတိုင်းဒေသအတွင်း အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို ငြိမ်းချမ်းသည့်နည်း

လမ်းဖြင့် ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းမှု မပြုနိုင်သေးသမျှ ဤအပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး အမိန့်ဆက်လက် တည်မြဲနေစေရန်ကိုပါ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၅ ရက်နေ့ပါ ယင်းလုံခြုံရေးကောင်စီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် စည်းမျဉ်းသဘောအရ တည်ဆဲဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရမည်ဖြစ်သည်။ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး စတင်မည့်နေ့ကို ၁၉၄၈ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၈ ရက် ဂရင်းနစ်စံတော်ချိန် ညနေ ၃ နာရီ ဖြစ်စေရမည်ဟု မြို့စားကြီးက သတ်မှတ်လိုက်သည်။ မြို့စားကြီးနှင့် ဘန်ချ်တို့သည် နယူးယောက်မှ ရိုဒ်ကျွန်းသို့ ဇူလိုင်လ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ထွက်ခွာခဲ့သည်။

ဤသို့ လုံခြုံရေးကောင်စီက ပြတ်သားသော ဆုံးဖြတ်ချက် ချနိုင်ခြင်းသည် မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ထ်နှင့် ဘန်ချ်တို့၏ စွမ်းရည်ကြောင့်ဖြစ်သည်။ နယူးယောက်တွင် နေရသည့် ကသောက်ကရက် ငါးရက်အတွင်း ပဲလ်လက်စတိုင်းအရေးနှင့် ထွေးလုံးရစ်ပတ် မနားမတမ်း လုံးပမ်းနေရသဖြင့် မိသားစုနှင့်ပင် တွေ့ချိန် ဘန်ချ်အတွက် မရခဲ့ပါ။ အလုပ်ပြီးလျှင်ပြီးချင်း ပဲလ်လက်စတိုင်းသို့ အချိန်မဆိုင်းဘဲ ပြန်ရပြန်သဖြင့် ရင်လေးစွာနှင့်ပင် ထွက်ခွာခဲ့ရသည်။ ခဏလေးပဲနော်ဟူသော ကတိ စကားလေးသည် ခါတိုင်းကဲ့သို့ပင် ခဏသာ မကတော့ဘဲ ရက်ဆန့်ကာ အကြာကြီးကြာလာသည်ချည်း ဖြစ်နေသည်။ ဤသို့ ကြာလာလေလေ အိမ်သူသက်ထား ရသ်နှင့် ပြဿနာတက်လေ ဖြစ်နေရသည်။ ဇွန်လပိုင်းက စတင်ထွက်ခွာချိန်ကတည်းက ဘန်ချ်က ရသ်ကို လေဆိပ်၌ ဟက်ဟက်ပက်ပက် ဖက်လှဲတကင်း နှုတ်မဆက်သည့်အတွက် ရသ်မှာ စိတ်ကောက် မပြေသေး။ ပါရီမှ တောင်းပန်လွှာ ကြေးနန်းအခါခါပို့သော်လည်း အကြောင်းကား ထူးမလာပေ။ ရသ်ထံမှ ရောက်လာသော စာတိုင်းလိုလို ပြစ်တင်သံ၊ မကျေနပ်သံ၊ တာဝန်ပိသဖြင့် စိတ်ပျက်သံဖြင့် ခြာခြာလည်နေသည်။ အလုပ်တာဝန်သစ်တစ်ခုရတိုင်း ဇာတ်အိမ်ဖွဲ့ကာ စကားနာထိုးပြန်သည်။-

“ရှင်ဟာ အိမ်က ထွက်သွားရတာ တကယ်တော့ ဝမ်းမနည်းဘူးမဟုတ်လား။ အမှန်အတိုင်း ဝန်ခံပါ ရှာဖ်ရယ်။ ရှင်တကယ်ကော ဝမ်း

နည်းလို့လား။ ထင်ပေါ်ကျော်ကြားမှု ပိုရလာတယ်။ ကမ္ဘာ့ဇာတ်စင်တော်
က အသိအမှတ်ပြုခံရတယ်။ နိုင်ငံတကာက လူသိများလာတယ်။ ရှင့်အဖို့
ဒါတွေဟာ အရေးအကြီးဆုံး၊ တန်ဖိုးအရှိဆုံးပဲ မဟုတ်လား” ဤသို့လျှင်
အပ်ကြောင်းထပ်မျှ မဆုံးနိုင်သော ဇာတ်လမ်း၊ မရိုးနိုင်သော ဇာတ်အိမ်ဖွဲ့
ကာ လင်သား ဘန်ချ်အား စာဖြင့် ရန်ပြုပစ်တင်ခဲ့သည်။ ဘန်ချ်၏
စိတ်ဝင်စားဖွယ် သဲထိတ်ရင်ဖို အတွေ့အကြုံများအပေါ် ရသ် အာရုံမဝင်
စားနိုင်ပါ။

“ရှင့်လို အဆင့်အတန်းမြင့်မားတဲ့နေရာမှာရှိတဲ့ လင်ယောက်ျား
တွေက သူတို့ရဲ့ ဇနီးမယားတွေအပေါ်မှာ ကြင်ကြင်နာနာ သိက္ခာရှိရှိ
ဆက်ဆံပုံမျိုးနဲ့ ကျွန်မကို ဆက်ဆံတာ မျှော်လင့်တောင့်တခဲ့တယ်။ လို
လည်းလိုချင်တယ်ရှာဖို့။ အထူးသဖြင့် ရှင်ကျင်လည်နေတဲ့ လူဖြူအသိုင်း
အဝိုင်းမှာ ခံစားရတာမျိုးပေါ့” ဤသို့ရေးရင်း ရသ်က စာကို အဆုံးသတ်
ထားသည်။

ရသ်ရေးသောစာအားလုံး ဘန်ချ်ဖတ်ရသောအခါ နာကျည်းမှု
ဖြင့် ပြန်စာရေးလိုက်သည်။

“တို့ဟာ ဒီမှာ နေ့တိုင်း သက်စွန့်ဆံဖျား လှုပ်ရှားနေရတယ်။
တို့စီးတဲ့လေယာဉ်ကို ကွင်းကျဉ်းကျဉ်းမှာ အရဲစွန့်ပြီး ဆင်းရတက်ရတယ်။
များသောအားဖြင့် လူသူမနေတဲ့ စစ်တလင်းသာသာလယ်ကွင်းထဲမှာလည်း
ဆင်းရတက်ရသေးတယ်။ ချောင်းပစ်တဲ့ သေမင်းတမန် လက်ဖြောင့်
သေနတ်သမားများ ကျက်စားတဲ့နေရာတွေမှာ တို့လျှောက်နေရတယ်။
အရင် စနေနေ့က ငါ့သူငယ်ချင်း ထောမ် ဝက်ဆင် (ဂျေရုဆလင်ဆိုင်ရာ
အမေရိကန်ကောင်စစ်ဝန်နဲ့ စစ်ပြေငြိမ်းရေးကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်) လက်ဖြောင့်
သေနတ်သမားလက်ချက်နဲ့ ကျဆုံးခဲ့တဲ့နေရာမှာ ငါရပ်နေမိတယ်။ ငါဟာ
ဒီတာဝန် ပြီးတဲ့အခါ အိမ်ကို ပြန်ရောက်ပါ့မလားဆိုတာ မပြောနိုင်အောင်
အသက်န္တရယ်နဲ့ နီးလှတယ်။ ဒီအထဲ မနေ့က မင်းဆီကစာကို ဖတ်ရ
တော့ ငါ့အဖို့ အသက်ရှင်နေတာဟာ မထူးတော့ပါဘူးလို့ အောက်မေ့
လိုက်တယ်။ သိပ်ပင်ပန်းပြီး စိတ်ဆင်းရဲလွန်းလို့ သေတာကမှ စိတ်သက်

သာရာရအုံးမယ်။ ဒီမှာတွေ့ရတဲ့ ဂျူးနဲ့ အာရပ်တွေဟာ ရန်သူဖြစ်တာ တောင် တစ်ယောက်ရဲ့စကားကို တစ်ယောက်ယုံကြည်လေးစားကြတယ်။ မင်းဟာ ငါ့ရဲ့စကားတွေကို ယုံတာထက်အများကြီးပိုတယ်လေ။ ဒီတစ်ခါ လုပ်ရတဲ့အလုပ်ရဲ့ ဒုက္ခဟာ ငရဲခံရသလို ပူပြင်းလှတယ်။ မင်းရဲ့စာတွေ ဖတ်ရလို့ သက်သာရာ မရပါဘူး။ တစ်ဘက်သားကို စိတ်ချမ်းသာစေမယ့် စာတွေ မရေးနိုင်ရင် လုံးဝ မရေးတာ အကောင်းဆုံးပဲ။ ငါ ဒီလိုစာမျိုး ရေးရတာ သိပ်စိတ်မချမ်းသာဘူး။ ဒီလို ရေးရတဲ့အတွက် ဆောရီးပါပဲ။ နောက် ဒါမျိုးနဲ့ မင်းကို စိတ်အနှောင့်အယှက် မဖြစ်စေရဘူး” ဤကား ဘန်ချ်၏ ပြန်စာဖြစ်သည်။

ဇွန်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ကျရောက်သော ဘန်ချ်နှင့် ရသ်၏ ၁၈ နှစ်မြောက် လက်ထပ်မင်္ဂလာ နှစ်ပတ်လည်နေ့တွင် ဘန်ချ်က အမျက် ဖြေ ကြေးနန်းနှင့် မေတ္တာစာတစ်စောင် ပို့လိုက်သည်။ ရသ်ကလည်း တောင်းပန်စာဖြင့် ရန်ကို ငြိမ်းစေခဲ့သည်။ ဘန်ချ်သည် အိမ်တွင် ငါးရက် မျှသာ နားရသည်။ ဇူလိုင်လ ၁၇ ရက်တွင် ရက်ရှည်ခွဲခွာရန် အကြောင်း ဆုံလာပြန်တော့သည်။

မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ထံနှင့် ဘန်ချ်တို့သည် ရိုဒ်ကျွန်းငယ် သို့ ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့ပြန်ရောက်ကြသည်။ အာရပ်နိုင်ငံအားလုံးက လုံခြုံရေးကောင်စီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို လိုက်နာနိုင်ကြောင်း ကြေညာချက် ထုတ်ပြန်ခဲ့ခြင်းကို သူတို့ ရောက်ရောက်ခြင်း သိလိုက်ရသည်။ ဤသို့ အာရပ်များက လိုက်နာခြင်းဖြင့် အစွဲရေးနိုင်ငံ တည်ထောင်သည့်ကိစ္စပေါ် အလျှော့ပေးသည့်သဘော ရောက်သွားပြီဟု ဘန်ချ်က သူ၏ ကိုယ်ရေး မှတ်စုတွင် မှတ်တမ်းတင်လိုက်သည်။

ဘန်ချ်သည် အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး ကြီးကြပ်ရန်အတွက် အပူ တပြင်း အစီအစဉ်များ ပြုလုပ်ရသည်။ ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့၌ပင် မြို့ စားကြီး ဘားနားဒေါ့ထံက အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ပြင်သစ်နှင့်ဘယ်လ် ဂျီယံနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးများထံ ကြီးကြပ်ရေးအရာရှိအဖွဲ့များ အမြန်ဆုံး စေလွှတ်ရန် ကြေးနန်းရိုက်လိုက်သည်။ ဇူလိုင်လ ၂၀ ရက်တွင် ကုန်တင်

လေယာဉ် စီ-၄၇ ငါးစင်းဖြင့် အရာရှိ ၆၆ ယောက်သည် ကြားဝင်ဖြန့်ဖြေ
ရေးတာဝန်ခံ ရုံးစိုက်ရာ ရုံးဒီဃန်းသို့ ရောက်လာကြသည်။ ယင်းအဖွဲ့
တွင် အမေရိကန် ၄၀ နှင့် ဘယ်လ်ဂျီယံ ၂၆ ဦး ပါဝင်သည်။ လိုအပ်
သည့်ဦးရေထက် နည်းပင်နည်းငြားလည်း လုပ်ငန်းအတွက် များစွာ
အထောက်အကူရခဲ့သည်။ ဇူလိုင်လ ၂၂ ရက်နေ့တွင် ယင်းအရာရှိများ
အား နယ်မြေဒေသအသီးသီး၌ တာဝန်ချထားနိုင်ခဲ့သည်။ အာရပ်တို့သည်
အပြောကြီးသော်လည်း လက်တွေ့အားဖြင့် ဂျူးတို့အား ဆက်လက်
တိုက်ရန် စွမ်းအားမရှိကြောင်း ဘန်ချ် ကောင်းစွာသိသည်။ ဇူလိုင်လ ၂၆
ရက်နေ့ အခြေအနေအရ တောင်းထားသော ကြီးကြပ်ရေးအရာရှိ ၃၀၀
အနက် ၁၀၅ ယောက်သာ ရသေးသည်။ ဂျေရုဆလင်မြို့ကို ကာကွယ်ရန်
အစောင့်တပ်ဖွဲ့လည်း ရောက်မလာသေးပေ။ မြို့စားကြီးက လိုအပ်သည့်
လူအင်အား အမြန်ဆုံး ဖြည့်တင်းပေးရန်၊ ယင်းသို့မဆောင်ရွက်နိုင်သည့်
မိမိရာထူးမှ နုတ်ထွက်မည်ဖြစ်ကြောင်း နယူးယောက်သို့ ကြေးနန်းပို့
လိုက်သည်။

ဘန်ချ်သည် မိမိနှင့်အတူ လုပ်ဖော်ကိုင်ဘက်များအား ကြီးငယ်
မဟူ သစ္စာရှိစွာ ဆက်ဆံသည်။ မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့တ်နှင့် အစစ
အဆင်ပြေခဲ့သည်။ မြို့စားကြီးသည် မူပိုင်းဆိုင်ရာကိစ္စများကို တာဝန်
ရဲဝံ့စွာ ခံယူသည်။ ဦးစီးတာဝန်နှင့် နိဂုံးလုပ်ငန်းများကဏ္ဍကိုမူ ဘန်ချ်ကို
အားပြုရသည်။ ဘန်ချ်သည် အကြီးအကဲဖြစ်သူ မြို့စားကြီးအား လျော်ညီ
သော ရိုသေသမှုပြု၍ ရင်းနှီးစွာ ဆက်ဆံကြသည်။ သူတို့နှစ်ဦး နံနက်
တိုင်း တွေ့ကြ၊ စကားပြောကြ၊ တိုင်ပင်ကြသည်။ ထိုအချိန်တွင် ဝတ်စား
ဆင်ယင်မှုမှစ၍ ဟိတ်ဟန်မထား၊ သက်တောင့်သက်သာစွာ နေလေ့
ရှိကြသည်။

ဇူလိုင်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ကြီးကြပ်ရေးအရာရှိများ၏ စည်း
မျဉ်းစည်းကမ်း၊ ကျင့်ဝတ်သိက္ခာများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ညွှန်ကြားချက်
အကြမ်းကို လုံခြုံရေးကောင်စီဝင်များထံ ဝေငှရန် နယူးယောက်ကုလ
သမဂ္ဂ ဌာနချုပ်သို့ ပေးပို့ခဲ့သည်။ ဤညွှန်ကြားချက်စာတမ်းသည် နောင်

အခါ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအတွင်း ငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်းခြင်း လုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်၍ အခြေခံအုတ်မြစ်သဘောဆောင်ခဲ့သည်။ အဓိက ကျသော စာပိုဒ်ကို ဘန်ချ်က အောက်ပါအတိုင်း ရှင်းလင်းထားသည်။

“စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရန်နှင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကို ထိန်းသိမ်း ရန် တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်သည် မိမိ၏ အတွေးအခေါ်များ၊ အဆုံးအဖြတ်များ ပြုရာတွင် ပုဂ္ဂိုလ်စွဲ၊ ဌာနစွဲ၊ နိုင်ငံစွဲ ဘက်လိုက်မှု လုံးဝ မရှိစေရ။ ယထာ ဘူတကျကျ မျှတသောအမြင် ရှိရမည်။ ပဲလ်လက်စတိုင်းနယ်မြေ၏ နိုင်ငံ ရေးကိစ္စများတွင် လုံးဝ သံသယဖြစ်ဖွယ်မရှိအောင် ကြားနေရမည်။ အပစ် အခတ် ရပ်စဲရေးကိစ္စ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် စစ်ပြိုင်အဖွဲ့များအနက် မည်သည့်ဘက်ကမျှ စစ်ရေးအရ အသာစီးမရအောင် အပြည့်အဝ တိတိ ကျကျ ထိန်းသိမ်းကြီးကြပ်ရမည်။” ဤအချက်ကား အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး ထိန်းသိမ်းရန် အခြေခံအကျဆုံးသော ရည်မှန်းချက်ဖြစ်သည်။

အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး ချိုးဖောက်မှုရှိမရှိ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရန် နှင့် အပစ်အခတ် မဖြစ်ပွားအောင် ထိန်းသိမ်းသည့် လုပ်ငန်း ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်စေရေးအတွက် တာဝန်ရှိသူများ မည်သည့်လက်နက်မှ မကိုင်ရဟု ဘန်ချ်က ဆက်လက်ညွှန်ကြားသည်။ လက်နက်မကိုင်ခြင်းဖြင့် မိမိ၏ လုံခြုံရေးအတွက် ပို၍ စိတ်ချရမည်ဖြစ်သည်။ အပစ်အခတ် ရပ်စဲ ရေး ထိန်းသိမ်းရာတွင်လည်း အနှစ်သာရရှိမည်ဖြစ်သည်။

ပဲလ်လက်စတိုင်းတွင် ဖြစ်ပွားနေသော မတည်ငြိမ်မှု၊ အကြမ်း ဖက်မှုများကြောင့် ကြိုတင်တွက်ဆ မျှော်လင့်မထားသော ပြဿနာတစ်ရပ် နှင့် မြို့စားကြီးတို့ ရင်ဆိုင်ရပြန်သည်။ ဤကား အလုံးအရင်းလိုက် ခိုလှုံ လာသော ပဲလ်လက်စတိုင်းဒုက္ခသည်များ၏ အရေးကိစ္စဖြစ်သည်။ အစွရေး တို့က ဒုက္ခသည်များအရေးကိစ္စကို တုံ့ပြန်ခြင်းမရှိ၊ မသိကြီးကျွံပြုထား သည်။ ဤဒုက္ခသည်များအား အစွရေးနိုင်ငံထဲတွင် ပြန်လက်ခံလျှင် လုံခြုံ ရေး ထိပါးစေမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် စစ်မက်အခြေအနေ ရှိနေသမျှ အာရပ်ဒုက္ခသည်များအား လက်ခံရန် အစီအစဉ် မပြုလုပ်နိုင်ဟု ခေါင်းမာ စွာ ငြင်းဆန်လျက်ရှိသည်။ အာရပ်နိုင်ငံများသည် အစွရေးနိုင်ငံနှင့် စစ်

ပြေငြိမ်းရေးစာချုပ် ချုပ်ဆိုချိန်တွင် ဤပဲလ်လက်စတိုင်း စစ်ပြေးဒုက္ခသည်များ ပြဿနာသည် တစ်ပါတည်း အကျုံးဝင်သွားမည်ဖြစ်သည်ဟု အစွဲရေးဘက်မှ ပြောကြသည်။

အစွဲရေးတို့သည် အောင်နိုင်မှုများကြောင့် သွေးနားထင်ရောက်သွားကြလေပြီ။ ဒုက္ခသည်များ၏ ပြဿနာကို စဉ်းစားပေးရန် တင်းတင်းမာမာ ငြင်းဆန်နေကြပြီဟု မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ထ်က နားလည်ခဲ့သည်။ စိတ်ထဲ၌လည်း မခံချိမခံသာဖြစ်လာသဖြင့် လုံခြုံရေးကောင်စီထံသို့ ဩဂုတ်လ ၁ ရက်နေ့တွင် အစီရင်ခံစာတစ်စောင် ပို့လိုက်သည်။ ပဲလ်လက်စတိုင်းအခြေအနေ ယခုထက် ဆိုးဆိုးရွားရွား မဖြစ်မီ ပဲလ်လက်စတိုင်းမှ ထွက်ပြေးကြသော ဒုက္ခသည် ၃၀၀,၀၀၀ အား ပြန်လည်လက်ခံစေရေးအတွက် အစွဲရေးအား ဖိအားပေးရန် ဖော်ပြထားသည်။ ဤကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ ကုလသမဂ္ဂအထူးညီလာခံ ခေါ်ယူပေးရန် မြို့စားကြီးက စဉ်းစားထားသည်။ သို့ရာတွင် မည်သို့မျှ အကြောင်းမထူးခဲ့ပါ။

ဤပဲလ်လက်စတိုင်း ဒုက္ခသည်ပြဿနာသည် နောင်အနှစ် ၄၀ ကျော်မျှ အာရပ်-အစွဲရေးအကြား ဆက်ဆံရေးကို ထိခိုက်စေသည်။ ဝမ်းနည်းဖွယ် ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်စေခဲ့သော အကြောင်း ဖြစ်ခဲ့သည်။ အနီးကပ်အရှေ့ပိုင်းဒေသပြဿနာ ဖြေရှင်းရေးနှင့်ပတ်သက်၍ မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ထ်၏ ကြားဝင်ဖြန်ဖြေရေးလုပ်ငန်းမှာ တိုးတက်မှု မတွေ့ရဘဲ အီလည်လည် အနေအထားသို့ ရှေ့ရှုလျက်ရှိသည်။ အထူးသဖြင့် ဂျေရုဆလင်မြို့တော်အပေါ် မြို့စားကြီး၏ အစီအစဉ်ကို အာရပ်နှင့်အစွဲရေး နှစ်ဖွဲ့လုံးက ပြင်းပြင်းထန်ထန်ကန့်ကွက်ထားသဖြင့် ညှိမရအောင်ဖြစ်နေသည်။ အာရပ်တို့ကသာမက အစွဲရေးများကပင် မြို့စားကြီးအပေါ် အယုံအကြည်နည်းနေကြသည်။ သူ၏အကြံပြုချက်များသည် လက်တွေ့နှင့် မနီးစပ်ဘဲ စိတ်ကူးယဉ်သလိုဖြစ်နေသည်။ သူ၏တင်ပြအဆိုပြုချက်များကို အကောင်အထည်ဖော် ကျင့်သုံးရန် တွန်းအားမရှိခြင်း၊ အလုပ်မပါ ကြွားလုံးဆန်ဆန်ဖြစ်နေသော အပြောများကြောင့် သိက္ခာကျဆင်းလျက်ရှိသည်။

မြို့စားကြီး ကိုယ်တိုင်ကပင် အာရပ်နှင့်အစွဲရေး နှစ်ဘက်စလုံး

အပေါ် စိတ်ပျက်နေပြီဖြစ်သည်။ ကုလသမဂ္ဂထံမှလည်း လိုအပ်သော လူအင်အား၊ ပစ္စည်းအထောက်အကူ လုံလောက်အောင် မြန်မြန် မရသဖြင့် စိတ်မရှည်အောင် ဖြစ်ရသည်။ “ပဲလ်လက်စတိုင်းငြိမ်းချမ်းရေးရအောင် လုပ်ရတဲ့ အကျိုးတော်ဆောင်ရဲ့ ကဏ္ဍဟာ တယ်မလွယ်ပါလား” ဟု မြို့စားကြီး ကိုယ်တိုင် သြဂုတ်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ကိုင်ရိုမြို့၌ အမေရိကန်သံရုံး ယာယီ တာဝန်ခံသံမှူးထံ ညည်းတွားခဲ့သည်။

ဘန်ချီသည် ပဲလ်လက်စတိုင်းပြဿနာ၏ အကျပ်အတည်းကြောင့် စိတ်ညစ်နေရစဉ် ရုသ်၏ စိတ်မရှည်ဖွယ်ရာများ၊ သူ့အား အိမ်ပြန်လာရန် တောင်းပန်စာများ ရသဖြင့် အကျိုးအကြောင်း ရေးရပြန်သည်။

“မြို့စားကြီးနဲ့ ငါတို့ မကြာခင် ဥရောပနိုင်ငံအချို့ကို သွားရအုံးမယ်၊ ပြီးမှ နယူးယောက်ကို ပြန်လာနိုင်မယ်ထင်တယ်။ ဒီတစ်ခေါက်ဟာ ငါ့အတွက် အန္တရာယ် အကြီးဆုံးဖြစ်တယ်။ ပြည်သူ့ဆန္ဒကို လေ့လာကြည့်တဲ့အခါ မကျေနပ်ချက်တွေ တိုးလာတာ တွေ့နေရတယ်။ ကြားဝင်ဖြန်ဖြေရေးခေါင်းဆောင် မြို့စားကြီးနဲ့ ရုံးဝန်ထမ်း အားလုံးအပေါ်မှာ တောင် များဦးလှည့်နေပြီလေ။ အာရပ်သတင်းရပ်ကွက်ကရော၊ ဂျူးသတင်းရပ်ကွက်ကရော ညှပ်ပူးညှပ်ပိတ် တို့ကို တိုက်လာကြပြီ။ မြို့စားကြီးက ဆွဲဆောင်လို့ လုံခြုံရေးကောင်စီက အာရပ်တွေကို ဖိအားပေးပြီး တစ်ဘက်သတ် အပစ်အခတ်ရပ်စဲမိန့် ထုတ်တယ်လို့ စွပ်စွဲပြီး အကြီးအကျယ် ဒေါသထွက်နေကြတယ်။ ကိုင်ရို၊ အာမန်နဲ့ ဘက္ကဒက်မြို့တွေမှာ နိုင်ငံခြားသားဆန့်ကျင်ရေးဆန္ဒပြမှုတွေ ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုတွေ ဆက်တိုက်ဖြစ်နေတယ်။ အခုအချိန်အထိ မြို့စားကြီးရော၊ သူ့အဖွဲ့သားတွေ တစ်ယောက်မှ ခြောင်းမြောင်းပစ်ခတ်မှု မခံရတာ ကံကြီးလွန်းတယ်လို့ အောက်မေ့ရမှာပဲ။ မင်းကို အရင်က ပြောထားတဲ့အတိုင်း မိုးမပြိုဘူး-ပြိုခဲ့သော်ဆိုသလို ငါတစ်စုံတစ်ခုဖြစ်ခဲ့ရင် ဆောင်ရွက်နိုင်အောင် ငါရေးထားတဲ့ သေတမ်းစာတစ်စောင်ကို ပူးတွဲပေးပို့လိုက်တယ်”

ဘန်ချီ၏ စာကို ဖတ်ကြည့်ခြင်းဖြင့် ပဲလ်လက်စတိုင်းအခြေအနေကို ခန့်မှန်းနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အာရပ်များသည် အသေခံတိုက်ပွဲဝင်ကြမည့်

ဇွတ်တရွတ်သမားဖြစ်၍ အစွရေးထက် ကြောက်စရာကောင်းသည်ဟု ဘန်ချ်က တထစ်ချယူဆထားသည်။

ဘန်ချ်သည် သြဂုတ်လ ၄ ရက်နေ့တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ ပြန်ရောက်ခဲ့သည်။ အပစ်အခတ်ရပ်စဲမှု စောင့်ကြပ်ထိန်းသိမ်းရေး စီမံချက်နှင့် ဂျေရုဆလင်အား စစ်မဲ့ဒေသ သတ်မှတ်ရေးကိစ္စများအတွက် ဝေါရှင်တင်အစိုးရ၏ ထောက်ခံပံ့ပိုးကူညီမှု ရရှိရေးအတွက် တောင်းခံပေးရန် မြို့စားကြီးက ဘန်ချ်အား ဆက်သွယ်ခိုင်းသည်။ နယူးယောက်မြို့ ကုလသမဂ္ဂရုံးချုပ်တွင် လိုအပ်သည်များကို ဆောင်ရွက်ပြီးနောက် ဘန်ချ်သည် ဝေါရှင်တင်မြို့သို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနမှ လက်ထောက်ဝန်ကြီး ဒီးန် ရပ်စ် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဂျော့ မာရှယ်လ်နှင့် တွေ့ပြီး ပဲလ်လက်စတိုင်းဒေသ နောက်ဆုံးအခြေအနေများကို တင်ပြဆွေးနွေးခဲ့သည်။ တရားဝင် ဖွဲ့စည်းကြေညာခဲ့ပြီးဖြစ်သော အစွရေးနိုင်ငံ၏ ရပ်တည်မှုကို အာရပ်နိုင်ငံများက သဘောပေါက်နားလည်လာသော်လည်း ပွင့်ပွင့် လင်းလင်း လက်မခံရဲကြောင်း၊ အာရပ်ပြည်သူများ၏ အုံကြွမှုကို စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်နေကြောင်း၊ အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေးအမိန့်သည် တစ်ချိန်ချိန်တွင် အစွရေးနိုင်ငံ၏ ရပ်တည်မှုကို အာရပ်များက လူသိရှင်ကြား အသိအမှတ်ပြု ဝန်ခံသည့် အနေအထားသို့ ရောက်ရန် အလားအလာရှိနေကြောင်း ဘန်ချ်က အသေးစိတ် တင်ပြလိုက်သည်။

ဂျူးများသည် ယခုအခါ စစ်ရေးအရ အသာစီးရနေကြောင်း၊ အာရပ်ထက် စစ်အင်အား သာလွန်နေသည့်အတွက် သွေးနားထင်ရောက်နေပုံရကြောင်း၊ အမျိုးသားမာန် အထွတ်အထိပ်သို့ပင် ရောက်နေကြောင်း၊ စိတ်ဓာတ်လွန်စွာ တက်ကြွနေကြပြီး အနာဂတ်ကို မကြောက်မရွံ့၊ ရဲဝံ့စွာ ရင်ဆိုင်ရန် ပြင်ဆင်ထားကြောင်း၊ သို့ရာတွင် အစွရေးအစိုးရက နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်း၏ ကူညီပံ့ပိုးမှု မရလျှင် ကြာရှည်ရပ်တည်နိုင်စွမ်း မရှိဟု သဘောပေါက်ထားကြောင်း ဘန်ချ်က ဆက်လက်ရှင်းပြသည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလအတွင်း အထွေထွေညီလာခံက ဆုံးဖြတ်ထားသော ပဲလ်လက်စတိုင်းဒေသအား နှစ်နိုင်ငံ ခွဲခြမ်းရေးကိစ္စနှင့်

ထိုစဉ်က ပိုင်းခြားထားသော နယ်နိမိတ်များသည် ယခု မြေပြင်အနေ အထားနှင့် မကိုက်ညီတော့ကြောင်း၊ အစွရေးတပ်က ဂယ်လီလီဒေသအား လုံးနီးပါး သိမ်းပိုက်ထားပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် အာရပ်နိုင်ငံနှင့် အစွရေးနိုင်ငံတို့ စီးပွားရေးပူးပေါင်းမှုကိစ္စအတွက် အခြေအနေမပေးတော့ ကြောင်း ဘန်ချ်က ဆက်လက်ရှင်းပြသည်။ ပဲလ်လက်စတိုင်း၏ အနာဂတ် ကာလအတွက် နယ်နိမိတ် ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ရေးကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ အမေ ရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် ယူနိုက်တက်စံကင်းဒန်းမ် အင်အားကြီး နှစ်နိုင်ငံ ၏ သဘောထားကို မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ထံက သိလိုသည်။ အမေရိ ကန်နှင့် ဗြိတိသျှတို့က တညီတညွတ် ဖိအားပေးလျှင် ဂျူးနှင့်အာရပ် နှစ် နိုင်ငံစလုံး လက်ခံဖွယ်ရှိသည်ဟု ဘန်ချ်ကမြင်ကြောင်း ပြောပြသည်။

ဘန်ချ်က မာရှယ်လ်ကို ဘားနားဒေါ့ထံ၏ သဘောထားအမြင် ကို ပြောပြရာ၌ အနောက်ဂဲလီလီဒေသရှိ အဖိုးတန်မြေများသည် အစွရေး တို့ အသိမ်းခံထားပြီးဖြစ်ရာ ယင်းတို့ကို အစွရေးတို့အားပေးပြီး နက် ဂက်ဗ် သဲကန္တရာရ အားလုံးလိုလိုကို အာရပ်များ ရသင့်သည်ဟု ယုံကြည် သည်။ ဘားနားဒေါ့ထံအနေနှင့် ဂျေရုဆလင်မြို့အား ကုလသမဂ္ဂ အုပ်ချုပ် ၍ အောင်မြင်မည် မဟုတ်သဖြင့် ယင်းမြို့အား ဂျော်ဒန် အချုပ်အခြာအာ ဏာ အောက်တွင် အမည်ခံသဘော ထားရှိပြီး ယင်းမြို့ရှိ ဂျူးလူမျိုးများကို ကိုယ်ပိုင်ဒေသအုပ်ချုပ်ရေးပေးရန် လိုလားသည်။ ဤအစီအစဉ်အားလုံးကို ကုလသမဂ္ဂက ကြီးကြပ်ရမည်။

အာရပ်များက အစွရေးနှင့် တိုက်ရိုက်ဆွေးနွေးရန် လက်မခံ သော်လည်း ကုလသမဂ္ဂ၏ ကြားဝင်မှုကို လက်ခံလိုက်လျောသည်ကို တွေ့ နေရသည်။ ထို့ကြောင့် မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ထံက ဘက်မလိုက်ဘဲ ကြားနေသော စောင့်ကြည့်ထိန်းသိမ်းရေးတပ်ဖွဲ့များ အင်အားဖြည့်တာဝန် ချရန်တောင်းဆိုနေပြီဖြစ်သည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှ ၁၀၀၊ ပြင်သစ် မှ ၁၀၀၊ ဘယ်လ်ဂျီယံမှ ၅၀ ပေါင်း ၂၅၀ လိုချင်သည်။ ကုလသမဂ္ဂ တံဆိပ်တပ် အစောင့်တပ်သားများတာဝန်ချခြင်းထက် ကိုယ့်နိုင်ငံ၏ စစ်ဝတ် စုံ ဝတ်သောစစ်သားများက ဂျေရုဆလင်မြို့၏ ငြိမ်းချမ်းရေးကို ထိန်းသိမ်း

ပေးခြင်းသည် ပို၍သြဇာကြီးသည်ဟု မြို့စားကြီးက ယုံကြည်သည်။

မာရှယ်လ်က ဂျေရုဆလင်မြို့ကို စောင့်ကြည့်ရန် စစ်ဘက်အရာရှိများ စေလွှတ်ရေးမှာ အခက်အခဲရှိမည် မဟုတ်ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် စီမံခန့်ခွဲရေးတွင် ပြဿနာရှိနိုင်ကြောင်း၊ အစွဲရေးနိုင်ငံ၏ နယ်နိမိတ်သတ်မှတ်ရေးကိစ္စမှာ အမေရိကသည် ဗြိတိသျှတို့နှင့် ညှိနှိုင်းဆဲဖြစ်၍ မပြတ်သေးကြောင်း ဘန်ချ်သိခဲ့ရသည်။ အမေရိကန်အစိုးရပိုင်းအနေနှင့် မြို့စားကြီးဘားနားဒေါ့ထံ၏ အယူအဆများအပေါ် သဘောဆန္ဒ မကိုက်ညီသည့် လက္ခဏာ တွေ့ရသည်။ ပဲလ်လက်စတိုင်းဒေသအတွင်း အာရပ်နှင့်အစွဲရေးနိုင်ငံအတွင်း နယ်နိမိတ် သတ်မှတ်ရေးကိစ္စကို အမေရိကနှင့် ဗြိတိသျှတို့ ယေဘုယျ သဘောတူညီချက် မရသေးမီအတွင်း မြို့စားကြီးအနေနှင့် အထွေထွေညီလာခံသို့ မိမိသဘောဖြင့် တင်ပြခြင်း မပြုစေလိုသည့် သဘောထားကိုလည်း တွေ့ရသည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးမာရှယ်လ်က ဆွီဒင်နိုင်ငံ စတော့ဟုန်းရှိ သံအမတ်အား ဤသဘောဆန္ဒ၏ အနှစ်သာရကို ဆွီဒင်သို့ ရောက်နေသော မြို့စားကြီးအား ပြောပြရန် ညွှန်ကြားခဲ့သည်။

မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ထံသည် သြဂုတ်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ရုံးစိုက်ရာ ရိုဒ်ကျွန်းမှ နေရင်းဌာနီ ဆွီဒင်နိုင်ငံသို့ ပြန်သွားခဲ့သည်။ စတော့ဟုန်းမြို့တွင် ကျင်းပသော ကြက်ခြေနီညီလာခံတက်ရန်နှင့်ကိုယ်ရေးကိုယ်တာကိစ္စများ ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သည်။ ဘန်ချ် နယူးယောက်၌ နားနေစဉ်အတွင်း အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို မြို့စားကြီးထံသို့ မပြတ် အသိပေးခဲ့သည်။ လေယာဉ်ပျံများနှင့် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ဝင်များ ပိုမို ရရှိရေးကိစ္စလည်း တိုးတက်မှု ရရှိခဲ့သည်။ မြို့စားကြီး တင်ပြရန်ရှိသည့် အစီရင်ခံစာကို လုံခြုံရေးကောင်စီသို့ တိုက်ရိုက် မတင်ဘဲ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ထရစ်ဂ်ဗာ လီးထံ ပေးပို့ပြီး ၎င်းမှတစ်ဆင့် ကုလသမဂ္ဂသို့ ဖြန့်ဝေသည့် အစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်သင့်ကြောင့် ဘန်ချ်က အကြံပြုခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် သူ့မိသားစုနှင့်အတူ သြဂုတ်လ တစ်လလုံးအတူ နေခွင့်ရခဲ့သည်။ သြဂုတ်လ ၃၁ ရက်နေ့တွင် စတော့ဟုန်းမြို့သို့ သွား

ရောက်၍ မြို့စားကြီးအားတွေ့ပြီး နှစ်ယောက်အတူ ရို.ဒ်ကျွန်းသို့ အစီအစဉ်ရှိသည်။ စတော့ဟုန်းသို့ မထွက်ခွာမီ အချိန်အတွင်း ဘန်ချ်အား အတွင်းရေးမှူးချုပ် ထရစ်ဂ်ဗာ လီးက ခေါ်တွေ့သည်။ အစွဲရေးအဆင့်မြင့်သံတမန် အတွင်းရေးမှူးချုပ် အာသာ လူရီနှင့် ဘန်ချ်တို့သုံးဦး ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရန် ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ကိုယ်တိုင်က မြို့စားကြီး၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအပေါ် ကျေနပ်ပုံ မရကြောင်း ဘန်ချ်သိခဲ့ရသည်။ ယခု ဆွေးနွေးပွဲတွင် အစွဲရေးနိုင်ငံအတွင်းသို့ အနယ်နယ်အရပ်ရပ်မှ ဂျူးများအား ပြည်ဝင်ခွင့် ပြုရာတွင် စစ်ရေးတာဝန် ထမ်းဆောင်နိုင်သည့် လူငယ်များအား မြို့စားကြီးက ကန့်သတ်မည့်ကိစ္စအပေါ် မကျေနပ်သည့်ကိစ္စကို ဖြေရှင်းရန် ညှိနှိုင်းကြသည်။

ဘန်ချ်သည် စတော့ဟုန်းတွင် နှစ်ရက်နေခဲ့၍ ဆွီဒင်အကြောင်း ပထမဆုံး အနီးကပ်လေ့လာခွင့်ရခဲ့သည်။ ဆွီဒင်နိုင်ငံသို့ ရုရှားတပ်များ ကျူးကျော်ဝင်ရောက်မည့် ကောလာဟလဖြစ်နေ၍ ဆွီဒင်လူချမ်းသာရပ်ကွက်မှ မိသားစုများသည် ပစ္စည်းများနှင့်လူများ ဘေးလွတ်ရာသို့ ပြောင်းရန် စီစဉ်နေကြောင်း တွေ့ရသည်။ မြို့စားကတော်ကြီးပင်လျှင် မိမိ၏ အဖိုးတန်ရတနာများကို အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ ပို့ရန်စီစဉ်နေကြောင်း တွေ့ခဲ့ရသည်။ မြို့စားကြီး၏ မိသားစုအသိုင်းအဝိုင်းအားလုံးနီးပါး မှူးမျိုးမတ်နွယ်ဖြစ်ကြပြီး ဘွဲ့ထူးဂုဏ်ထူးအသီးသီး ပိုင်ကြကြောင်းလည်း ဘန်ချ် သတိပြုမိခဲ့သည်။

မြို့စားကြီးနှင့် ဘန်ချ်တို့သည် စက်တင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့တွင် စတော့ဟုန်းမှ ထွက်ခွာခဲ့သည်။ ပါရီတွင် ခေတ္တတစ်ထောက်နား၍ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ကို တွေ့ခဲ့သည်။ ရုံးစိုက်ရာ ရို.ဒ်ကျွန်းသို့ စက်တင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့တွင် ပြန်လည်ရောက်ရှိကြသည်။

ဘန်ချ်သည် ရုံးစိုက်ရာဒေသမှ ကင်းကွာနေစဉ်အတွင်း ကြွေးကျန်အလုပ်များကို ရှင်းရသည်။ အပစ်အခတ်ရပ်စဲမှု ထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့များ၏ အလုပ်များကို ပြန်လည်ဆန်းစစ်နေရာချသည်။ ကယ်ဆယ်ရေး ပစ္စည်းများ နေသားတကျထားရှိရေး၊ ဖြန့်ချိရေးကိစ္စလည်း စီမံရသည်။

ဝန်ထမ်းရေးရာကိစ္စများကိုလည်း စီစဉ်ညွှန်ကြားရသည်။ စက်တင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့တွင် မြို့စားကြီးနှင့် ဘန်ချ်သည် နယ်မြေအတွင်း လေ့လာရေး ခရီးထွက်၍ လုပ်ငန်းများ ကြီးကြပ်ညှိနှိုင်းသွားကြသည်။ အီဂျစ်နိုင်ငံ အယ်လက်ဇင်းဒြီးယားမြို့တွင် အီဂျစ်နှင့် အာရပ်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့်တွေ့ဆုံနှိုင်းကြသည်။ အာမန်မြို့တော်တွင် ဘုရင် အဗ္ဗဒူလာနှင့်တွေ့၍ နေ့လည်စာအတူ စားသုံးကြသည်။ တယ်လာဗိဗ်မြို့တော်တွင်လည်း အစွရေးတာဝန်ရှိ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ အစွရေးဘက်မှလည်း တည်ငြိမ်မှုရှိနေကြသည်။ ဂျေရုဆလင်မြို့သို့ရောက်သောအခါ ဗြိတိသျှကောင်စစ်ဝန်က မြို့စားကြီးတို့အား လာတွေ့သည်။ ဗြိတိသျှနှင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတို့က နယ်နိမိတ်ကိစ္စ ညှိနှိုင်းရရှိချက်ကို မကြာမီ မြို့စားကြီးထံ ပေးပို့မည်ဖြစ်ကြောင်း သတင်းစကားပါးလာသည်။ ဘန်ချ်သည် မိမိဆောင်ရွက်ထားချက်များအကောင်အထည်ပေါ်လာပြီဟု တွေး၍ နှစ်သိမ့်ကြည်နူးလျက်ရှိသည်။ အဆင်ပြေခဲ့လျှင် သူ့အဖို့ ကြီးမားသော အောင်မြင်ချက်ဟု ဂုဏ်ယူနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဘန်ချ်သည် မြို့စားကြီးအတွက် ကြိုတင်ပြုစုထားသော အစီရင်ခံစာကို သုံးည သုံးရက်တိုင်တိုင် မရပ်မနား အချောသတ်ခဲ့ရသည်။ ဗြိတိသျှနှင့် အမေရိကန် အဆင့်မြင့် ကိုယ်စားလှယ်များတွင်လည်း စက်တင်ဘာလ ၁၃ ရက်နေ့တွင် ရုံးဒ်ကျွန်းသို့ ရောက်လာကြသည်။ နှစ်နိုင်ငံမှ ရပ်တည်ချက်များသည် မြို့စားကြီးနှင့် ဘန်ချ်တို့၏ ရပ်တည်ချက်နှင့် အားလုံးနီးပါး တူညီကြောင်း ဝမ်းမြောက်ဖွယ် တွေ့ရသည်။ အမေရိကန်သံအမတ်ကမူ နက်ဂက်ဗဲသဲကန္တ ရာရ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို အစွရေးတို့အား ပေးမှဖြစ်မည်ဟု ပြောဆိုသည်။ ဤစာဆိုကို ဘားနားဒေါ့ထံက သဘောမတူချေ။ သို့ရာတွင် အစွရေးအသိုင်းအဝိုင်းကမူ မြို့စားကြီး၏ တင်ပြချက်သည် ဗြိတိသျှ၏ သဘောထားအာဘော်ကို ထင်ဟပ်ထားချက်များဖြစ်သည်ဟု စွပ်စွဲကြသည်။ မြို့စားကြီးနှင့် ဘန်ချ်တို့သည် ဗြိတိသျှကြီးဆွဲရာ လှုပ်ရှားနေကြသူများဖြစ်သည်ဟု အချို့က ခိုင်ခိုင်မာမာ ယူဆကြသည်။ မြို့စားကြီးက မိမိ၏ အစီရင်ခံစာကို အထွေထွေညီလာခံသို့

အမြန်ဆုံးတင်ပြလိုသည့် ဆန္ဒရှိသည်။ အခြေအနေပေးစဉ် အမြန် အဖြေ ပေါ်စေလိုခြင်းဖြစ်သည်။ ကုလသမဂ္ဂ ဖိအားပေးမှသာလျှင် ပဲလ်လက် စတိုင်းဆိုင်ရာ ဖြေရှင်းချက်ကို နှစ်ဘက်စလုံး လက်ခံနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်တို့ကမူ အမေရိကန်မြီတီသျှနှစ်နိုင်ငံ၏ ညှိနှိုင်းမှုဖြင့် ဆောင်ရွက်ခြင်းက ပို၍ သင့်မြတ်မည်ဟု သဘောရသည်။ အထွေထွေညီလာခံသို့ တိုက်ရိုက်တင်ပြပါက အချင်းချင်း ငြင်းခုံရင်း မပြတ်မသား အဖြေမပေါ်ဘဲ တန်းလန်းဖြစ်မည်ကို စိုးရိမ်ကြသည်။

မြို့စားကြီးသည် မိမိအစီအစဉ်အတိုင်း ရေးသားပြုစုပြီးသော ၁၃၀ စာမျက်နှာပါ အစီရင်ခံစာကို စက်တင်ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် မိမိရုံးစိုက်ရာ ဟော်တယ်ဒီရိုစ်တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည်။ ထိုနေ့၌ပင် ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ထရစ်ဂ်ဗာ လီးထံ ပို့စေခဲ့သည်။ အစီရင်ခံစာတွင် အရေးအကြီးဆုံးနှင့် အငြင်းပွားဖွယ်ရာ အဖြစ်ဆုံးအချက်မှာ အာရပ်နှင့် အစ္စရေးပြည် နယ်နိမိတ်ကို ယင်းနိုင်ငံ နှစ်နိုင်ငံက သတ်မှတ်ရန် သဘောတူညီမှု မရပါက ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၏ သတ်မှတ်ပေးသင့်သည်ဟု၍ဖြစ်သည်။ ဘားနားဒေါ့ထံက အကယ်၍ အထွေထွေညီလာခံ၏ ထောက်ခံချက်ကိုရလျှင် ဤအစီအစဉ်ကို အာရပ်နှင့် အစ္စရေးတို့ ဆန့်ကျင်နိုင်မည် မဟုတ်ဟု ယုံကြည်သည်။ အစီအစဉ်အရ နက်ဂက်ဗ်သည် အာရပ်တို့ ရရှိပြီး ဂျူးများက ဂဲလီလီကို ရမည်။ ပဲလ်လက်စတိုင်းအလယ်ပိုင်းကိုမူ ခွဲခြမ်းရေး အစီအစဉ်အရ ခွဲဝေပေးမည်ဖြစ်သည်။ အာရပ်မြေများသည် ထရန်စ် ဂျော်ဒန်နှင့် ပူးပေါင်းသွားပြီး ဂျေရုဆလင်နှင့် ဘာသာရေးဆိုင်ရာ နေရာများသည် ကုလသမဂ္ဂအောက်သို့ ရောက်ရှိပြီး ယင်းမြို့ရှိ ဂျူးနှင့် အာရပ်တို့သည် ဒေသဆိုင်ရာ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် ရမည်။ ဘာသာရေးဆိုင်ရာ နေရာများကိုလည်း အကန့်အသတ်မရှိ သွားရောက်နိုင်ပြီး ဘာသာရေးလွတ်လပ်ခွင့် ရှိမည်။ (ဤအချက်သည် ဇွန်လတွင် ဘားနားဒေါ့ထံ တင်ပြချက်များနှင့် များစွာ ကွဲပြားသည်။) အာရပ်စစ်သုံးပန်းများအားလည်း အမြန်ဆုံး နေရင်းဒေသ ပြန်လာနိုင်ရန် အခွင့်အရေးပေးသည်။

ဘန်ချ်သည် ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံသို့ တင်ပြရန် အစီ

ရင်ခံစာ ပြုစုနေချိန်အတွင်း ပဲလ်လက်စတိုင်းနယ်မြေအခြေအနေသည် ပို၍ မငြိမ်မသက်ဖြစ်ခဲ့သည်။ စက်တင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့တွင် အာရပ်ပျောက်ကြားများက လက်ထရွန် ရေဆေးစက်ကို ဖောက်ခွဲဖျက်ဆီးလိုက်သည်။ စက်တင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့တွင် ကုလသမဂ္ဂကြီးကြပ်ရေးတာဝန် ထမ်းဆောင်ရန် လေယာဉ်ဖြင့် ရောက်လာသော ပြင်သစ်အမျိုးသားနှစ်ဦးအား ဂါဇာလေယာဉ်ကွင်းတွင် ဆင်းနေစဉ် အီဂျစ် စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ ကွပ်ကဲမှုအောက်ရှိ ဆော်ဒီ ပျောက်ကြားတပ်သားများက ပစ်သတ်ခဲ့သည်။ စက်တင်ဘာလ ၁၂ ရက်တွင် ဟိုင်ဖာမြို့တောင်ဘက်ရှိ အာရပ်ကျေးရွာ သုံးရွာကို အစွဲရေးတပ်သားများက ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးလိုက်ကြသည်။ ဤဖြစ်ရပ်များအတွက် ဘန့်ချ်က နှစ်ဘက်စလုံးထံ ပြစ်တင်ရှုတ်ချစာများ ရေးသားပေးပို့ခဲ့သည်။ ကျူးလွန်သူများအား ဖော်ထုတ်အပြစ်ပေးရန်၊ နစ်နာသူများအား လျော်ကြေးပေးရန် တိုက်တွန်းခဲ့သည်။ ဖြစ်ပျက်ပုံကိုလည်း လုံခြုံရေးကောင်စီသို့ သတင်းပို့ခဲ့သည်။

မြို့စားကြီးသည် စက်တင်ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ဂျေရုဆလင်သို့ ထွက်ခွာခဲ့သည်။ ဘန့်ချ်ကိုယ်တိုင် နံနက် ၆ နာရီတွင် မြို့စားကြီးအား နှုတ်ဆက်ခဲ့သည်။ မပြတ်သေးသော အလုပ်များ ရှင်းရန် ဘန့်ချ်က နောက်ချန်နေခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဘန့်ချ်သည် နောက်နေ့တွင် မြို့စားကြီးထံ လိုက်သွားရန် စီစဉ်ထားသည်။ ထို့နောက် နှစ်ယောက်သား ပါရီသို့ ခရီးဆက်၍ အထွေထွေညီလာခံသို့ တက်ရန် စီစဉ်ပြီးဖြစ်သည်။

ဘန့်ချ်သည် ရိုဒ်ကျွန်း ရုံးစိုက်ရာဌာနမှ စက်တင်ဘာလ ၁၇ ရက်သောကြာနေ့ နံနက် ၈ နာရီတွင် ဘေဂ္ဂတ်မြို့သို့ ထွက်ခွာခဲ့သည်။ ကြိုတင်စီစဉ်ထားသည့်အတိုင်း မြို့စားကြီး၏ လေယာဉ်သည် ဘန့်ချ်အား သယ်ဆောင်ရန် ဘေဂ္ဂတ်လေဆိပ်မှာပင် ကြိုတင်ရောက်ကာ စောင့်ဆိုင်းနေမည်ဖြစ်သည်။ ထိုနေ့မှာပင် မြို့စားကြီး၏ လေယာဉ် နောက်ကျမှရောက်လာသည်။ လေယာဉ်ချို့ယွင်းမှုကြောင့် ပြင်ဆင်ရသဖြင့် ၄၅ မိနစ် ထပ်ကြာခဲ့သည်။ အစွဲရေးနိုင်ငံ ဝင်ပေါက်ဖြစ်သော ဟိုင်ဖာတွင် အစွဲရေးလုံခြုံရေးတပ်သားများက ဘန့်ချ်နှင့်အတူ စီးနင်းလိုက်ပါလာသော ကိုယ်ရေး

အတွင်းရေးမှူး ဒိုရင်း ဒေါ်တင်၏ ဗြိတိသျှ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ကို အသေးစိတ် စစ်ဆေးနေသဖြင့် နာရီဝက် ထပ်မံ အချိန်နှောင့်နှေးခဲ့ရပြန် သည်။

အားလုံးရှင်းသွားပြီးမှ လေယာဉ်ထွက်ခွာခဲ့ရာ ဂျေရုဆလင် ကာလန်ဒီယားလေဆိပ်သို့ နေ့လည်စောင်းမှ ရောက်သည်။ လေဆိပ်မှ ဂျေရုဆလင်မြို့တွင်းသို့ မောင်းလာရာ မင်းဒဲလ်ဘန် ဂိတ်စစ်ဆေးရေး စခန်းသို့ ရောက်သည့်အခါ ဒိုရင်း၏ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ကို ထပ်စစ် သဖြင့် အချိန်ကုန်ရပြန်သည်။

ဤသို့ အဆင့်ဆင့် ကြန့်ကြာနေစဉ် ကုလသမဂ္ဂကြီးကြပ်ရေး အရာရှိတစ်ဦးသည် အစွဲရေးဆက်သွယ်ရေးအရာရှိ လိုက်ပါလျက် စစ်ဆေး အခန်းသို့ သုတ်သီးသုတ်ပြာ ရောက်လာသည်။ ဘန်ချ်အား ကားပေါ် အမြန်တက်ရန် ဆက်သွယ်ရေးအရာရှိက အော်ပြောသည်။ မြို့စားကြီး လုပ်ကြံခံရပြီဟု သတင်းဆိုးကို ဘန်ချ်အား ပြောပြလိုက်သည်။

ဘန်ချ်တို့ စီးနင်းလိုက်ပါလာသော မော်တော်ယာဉ်သည် မြို့ တွင်းသို့ အမြန်မောင်း၍ ဝိုင်အမ်စီအေ အဆောက်အဦသို့ ရောက်ခဲ့သည်။ ထိုအဆောက်အဦတွင် သေဆုံးနေပြီဖြစ်သော မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ထ် နှင့် ပြင်သစ်ကြီးကြပ်ရေးအရာရှိ ဗိုလ်မှူးကြီး အွန်ဒရေ ဆေးရိုးတို့၏ အလောင်းများကိုသာ တွေ့ရတော့သည်။

ဖြစ်ရပ်ကား ဤသို့တည်း။ စက်တင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ဘန်ချ်က မြို့စားကြီးထံ လာရောက်ရန် ချိန်းထားသည့်နေ့ဖြစ်သည်။ မြို့စားကြီးသည် အချိန်အလွန်တိကျစွာ လိုက်နာတတ်သူဖြစ်သည်။ ဘန်ချ် ရောက်ချိန်တန်ပြီဖြစ်သော်လည်း နောက်ကျနေသဖြင့် ဘန်ချ်အား နာရီ ဝက်ကျော်ကျော် သည်းခံ၍ စောင့်ရှာသေးသည်။ မြို့စားကြီးနှင့် ဘန်ချ် တို့နှစ်ယောက် ဂျေရုဆလင် အစိုးရအိမ်တော်သို့ သွားပြီး ရုံးဖွင့်ရန် ရုံးခန်း ကို သွားကြည့်ရန် အစီအစဉ်ရှိထားသည်။ ဤသို့ စောင့်ဆိုင်းနေစဉ် ပြင် သစ်ဗိုလ်မှူးကြီး အွန်ဒရေ ဆေးရိုး ရောက်လာ၍ မြို့စားကြီးအား ဂါရဝ ပြုသည်။ ဗိုလ်မှူးကြီးဆေးရိုး၏ ဇနီးအား ၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် မြို့စားကြီး

ခေါင်းဆောင်သော ဆွီဒင်ကြက်ခြေနီတပ်ဖွဲ့က ဂျာမန် အကျဉ်းစခန်းတစ်ခုမှ ကယ်တင်ပေးဖူးသည့်အတွက် ပဋိသန္တာရစကားများပြောနေကြသည်။

ထိုအချိန်ထိ ဘန်ချ်ရောက်လာခြင်း မရှိသဖြင့် မြို့စားကြီးက ဗိုလ်မှူးကြီး ဆေးရိုးအား သူနှင့်အတူ လိုက်ခဲ့ရန်ခေါ်၍ အမိုးဖွင့်ကားနှင့် အစိုးရအိမ်တော်သို့ သွားခဲ့သည်။ ရှေ့ခန်းတွင် ယာဉ်မောင်းနှင့်အတူ ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးတာဝန်ခံ ဖရင့် ဘက်ဂျ်လီ လိုက်သည်။ နောက်တန်းထိုင်ခုံပေါ်တွင်လက်ျာဘက်၌ မြို့စားကြီး ထိုင်သည်။ ဗိုလ်မှူးကြီးဆေးရိုးက အလယ်တွင်ထိုင်သည်။ ဆွီဒင်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်မှူးကြီး လွန်းဒ်စထရွမ်းက လက်ဝဲဘက်တွင်ထိုင်သည်။

အစိုးရဂေဟာမှ အပြန်ခရီးတွင် အလားတူ စီးနင်းကြသည်။ ကတမ္ပန် လူနေရပ်ကွက်တစ်နေရာသို့ ရောက်သောအခါ ဂျစ်ကားတစ်စင်းက တားသဖြင့် လမ်းဘေးသို့ ဆင်း၍ရပ်ပေးလိုက်သည်။ မြို့စားကြီးအဖွဲ့နှင့်အတူ လိုက်ခဲ့သော အစ္စရေးတပ်မှ ဆက်သွယ်ရေးအရာရှိ ဗိုလ်ကြီး မိုးရှေ ဟီးလ်မင်းက လုပ်ရိုးလုပ်စဉ် စစ်ဆေးမှုတစ်ခုဟူ၍ သာမန်ယူဆထားကြသည်။ ဂျစ်ကားပေါ်မှ မောင်းပြန်သေနတ် ကိုင်ဆောင်ထားသော ကာကီဝတ်စုံဝတ် လူသုံးဦး ဆင်းလာကြသည်။ ယာဉ်တန်း အားလုံးကို စစ်ပြီး မြို့စားကြီး စီးနင်းလာသော ကားဆီသို့ ရောက်လာကြသည်။ လက်ဝဲဘက်မှ လျှောက်လာသော သေနတ်သမားက မြို့စားကြီးကိုမြင်သောအခါ မောင်ပြန်သေနတ်ဖြင့် ဒလစပ် ပစ်ခဲ့ရာ မြို့စားကြီးနှင့် ဗိုလ်မှူးကြီးဆေးရိုးတို့ ပွဲချင်းပြီး သေဆုံးခဲ့ကြသည်။

ဂျူးသောင်းကျန်းသူအဖွဲ့ တစ်ခုဖြစ်သော ဟာဇစ် ဟမိုးလ်ဒေးအဖွဲ့က မြို့စားကြီးအား လုပ်ကြံခဲ့ကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြောခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် လေဟီခေါ် စတန်းဂိုဏ်းက သတ်ကြောင်း လူတိုင်းသိကြသည်။ လေဟီအဖွဲ့က ပဲလ်လက်စတိုင်း ခွဲခြမ်းရေးကိစ္စ ကုလသမဂ္ဂ ဦးဆောင်၍ ပြုလုပ်သည့် အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေးကိစ္စ၊ ဂျေရုဆလင်မြို့ကို စစ်မဲ့ဒေသ သတ်မှတ်ရေးကိစ္စအားလုံးကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဆန့်ကျင်သည်။

ဂျေရုဆလင်မြို့တော်ကို အစ္စရေးက အပြီးအပိုင်သိမ်းပိုက်ရေးနှင့်

ပဲလ်လက်စတိုင်းဒေသတစ်ခုလုံး ဂျူးတို့ကချုပ်ကိုင်ရေးကိစ္စတွင် မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ထံက အဓိက အနှောင့်အယှက်ပြုသူဟု သတ်မှတ်ထားသည်။ မြို့စားကြီးသည် နာဇီအထောက်အပံ့ဟုလည်း စွပ်စွဲသည်။ စစ်ပြီးခေတ် တွင် ဗြိတိသျှ၏ ကြိုးဆွဲရာပါသူဟု ဆက်လက်စွပ်စွဲသေးသည်။

မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ထံကို လုပ်ကြံစဉ်က စတန်းဂိုဏ်း ဟမစ်ဗ်ရာခဲ သတင်းစာ၏ သတင်းထောက်ဖြစ်သူ ဘာရွတ်ချ်နီဒယ်လ် အား ၁၉၇၁ ခုနှစ်တွင် စာရေးသူက တွေ့ဆုံမေးမြန်းရာ၌ ဤသို့ပြောကြောင်း မှတ်တမ်းရှိခဲ့သည်။

“မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ထံဟာ သူ့ရဲ့ဆွဲဆောင်မှုနဲ့ သူ့ရဲ့ ပတ်ဝန်းကျင်ဩဇာကြောင့် ပါရီမှာ ကျင်းပနေတဲ့ အထွေထွေညီလာခံမှာ ပဲလ်လက်စတိုင်းကိစ္စ တင်ပြရင်း သူ့အလိုအတိုင်း ဆုံးဖြတ်ကြမှာ သေချာ တယ်။ ဒါ့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ဟာ အချိန်မဆိုင်းနိုင်ဘဲ အဲဒီနေ့မှာ လုပ်ကြံ ခံလိုက်ရတာ” ဟု ရေးသားထားသည်။

ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီဆိုင်ရာ လက်ထောက်အတွင်းရေး မှူးချုပ် (ဆိုဗီယက်နိုင်ငံသား) အာကေဒီ ဆိုဗိုလက်က ဘန်ချ်အား ပဲလ် လက်စတိုင်း မစ်ရှင်အဖွဲ့၏ အကြီးအကဲအဖြစ် တာဝန်ပေးအပ်သည့် ကြေးနန်းတစ်စောင်ကို အတွင်းရေးမှူးချုပ်ကိုယ်စား အမိန့်ထုတ်ပြန် ပေး ပို့ခဲ့သည်။ ဤကိစ္စကို စက်တင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသော လုံခြုံရေးကောင်စီ အစည်းအဝေးက အတည်ပြုခဲ့ပြီး ဘန်ချ်အား ယာယီ ဖြန်ဖြေရေး အရာရှိအဖြစ် ခန့်မိန့်ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

မြို့စားကြီး လုပ်ကြံခံရရသည့်သကင်း ရသကြားလျှင် စိတ်ပူ မည်စိုးသဖြင့် ဘန်ချ်က “ဘေးကင်းသည်၊ စိတ်မကောင်း”ဟု ကြေးနန်း တိုတစ်စောင်ကို ရသထံ ချက်ခြင်းပို့လိုက်သည်။ အကယ်၍သာ သူလည်း ကားပေါ်ပါလျှင် အသတ်ခံရမည်မှာ သေချာသည်။ မြို့စားကြီး၏ လက် ထောက်တာဝန်ခံနှင့် အကြံပေးအရာရှိချုပ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ရသဖြင့် သူ သည်လည်း မြို့စားကြီးနှင့်အတူ ပစ်မှတ်စာရင်းတွင် ပါနေမည်သာဖြစ်သည်။

“စဉ်းစားသာကြည့်တော့ ရသရယ်၊ ဒီရောက်ကတည်းက တို့

နှစ်ယောက်ဟာ အမြဲတတွဲတွဲနဲ့ သွားကြတယ်။ သူနဲ့ အတူမသွားတဲ့ အခေါက်
ဟာ သိပ်နည်းတယ်။ အလွန်ဆုံး သုံးခေါက်လောက်ပဲ ရှိမယ်။ သွားတိုင်း
သူ့ဘေးမှာ အမြဲတမ်း ထိုင်လေ့ရှိတယ်။ ငါ့အတွက် အချိန်မတန်သေးလို့
ပဲ ယူဆရမယ်ထင်တယ်” ဤသို့ ဘန့်ချက်က ရသံထံ ရေးခဲ့သည်။

ဘန့်ချ်၏ လုပ်ကြံမှုကြောင့် ပဲလ်လက်စတိုင်းရှိ ကုလသမဂ္ဂကြီး
ကြပ်ရေးအရာရှိနှင့် ဝန်ထမ်းများအား စိတ်ဓာတ်ကျဆင်းစေခဲ့သည်။ ဘန့်ချ်
သည် ၎င်းတို့အား စိတ်ဓာတ်မကျစေရန် တပင်တပန်း ပြန်လည်စည်းရုံး
ခဲ့ရသည်။ ဤဖြစ်ရပ်သည် အစွရေးတို့အား များစွာ အကျိုးမဲ့စေကြောင်း၊
ကမ္ဘာ့မိသားစုအသိုင်းအဝိုင်းအားစော်ကားသည့်ဖြစ်ရပ်၊ လူ့ကျင့်ဝတ်သိက္ခာ
ကို ချိုးဖောက်သည့် ဖြစ်ရပ်ဖြစ်သောကြောင့် ပြင်းပြင်းထန်ထန် ရှုတ်ချ
ကြောင်း ဘန့်ချ်က အစွရေးတာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ် ရှားတော့ထံ ကြေးနန်းစာပို့ခဲ့
သည်။ မြို့စားကြီးသည် အခင်းဖြစ်ပွားချိန်တွင် အစွရေးပိုင်နက်ထဲတွင် ရှိ
နေပြီး အစွရေးလုံခြုံရေးအရာရှိ၏ စောင့်ရှောက်မှုကို ခံယူထားသဖြင့် အစွ
ရေးတွင် လုံးဝတာဝန်ရှိကြောင်း ဆက်လက်၍ သိစေခဲ့သည်။ အတွင်းရေးမှူး
ချုပ်ထံသို့လည်း အဖြစ်အပျက်အသေးစိတ် ရေးသားအစီရင်ခံခဲ့သည်။

ထိုညတစ်ညလုံး ဘန့်ချ် အိပ်ချိန်မရဘဲ မိုးလင်းခဲ့သည်။ စက်
တင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့ နံနက် ၅ နာရီမှ တစ်မှေးအိပ်ရသည်။ ၈ နာရီ
တွင် အိပ်ရာမှထ၍ မြို့စားကြီးနှင့် ဗိုလ်မှူးကြီးတို့၏ ရုပ်ကလာပ်ကို
ကြက်ခြေနီလူနာတင်ယာဉ်နှင့် ဟိုင်ဖာဆိပ်ကမ်းမြို့သို့ သယ်ဆောင်ရန်
စီစဉ်ရသည်။ ဘန့်ချ်သည် အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေးနှင့် စစ်ပြေငြိမ်းရေး
ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဆွေးနွေးရန် ခေတ္တနောက်ချန်ရစ်ခဲ့သည်။ နံနက် ၁၁
နာရီခွဲအချိန်မှ လေယာဉ်ခရီးစဉ်ဖြင့် ဟိုင်ဖာသို့ လိုက်သွားခဲ့သည်။ ကြက်
ခြေနီမော်တော်ယာဉ် ဖြတ်သန်းသွားရာ လမ်းတစ်လျှောက်လုံး အာရပ်
လီဂျင် အပျော်တမ်းတပ်ဖွဲ့က တလေးတစား ဝမ်းနည်းစွာဂုဏ်ပြုကြသည်။
အာရပ်များကလည်း ဝမ်းနည်းကြောင်း အမူအရာပြုကြသည်။ ဂျူးများ
ကျူးလွန်ခဲ့သည့် မဟာအမှားအတွက် ဝမ်းမြောက်သည့်အမူအရာ မပေါ်
လွင်စေခဲ့ကြောင်း တွေ့ရသည်။

ဘန့်ချ်သည် ဟိုင်ဖာသို့ ရောက်သောအခါ ဂျူးအေဂျင်စီအဖွဲ့ဝင် ရှားတော့နှင့် ဖုန်းဖြင့် စကားပြောသည်။ ထို့နောက် ရှေ့တန်းရုံးသို့ သွား ရောက်၍ ဆွီဒင်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လွန်းဒ်စထရမ်းခေါ်ယူသော ဝန်ထမ်းအဖွဲ့ အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်သည်။ ကွယ်လွန်သူမြို့စားကြီး ဘားနား ဒေါ့ထ်နေရာ ဆက်ဆံသူအဖြစ် ဘန့်ချ်အား ခန့်ထားခြင်းကို လွန်းဒ်စထရမ်း မသိပါ။ သူ့ကိုခန့်သည်ဟု ထင်မှတ်မှားခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂဌာနချုပ်မှ ကြေးနန်းကို မှားဖတ်ပုံရသည်။

ဘန့်ချ်သည် အစည်းအဝေးတက်ကာ လွန်းဒ်စထရမ်းအား သူ့ အရှိန်နှင့် ခေတ္တလွတ်ပေးထားလိုက်သည်။ နောက်မှ ဘန့်ချ်က အခြေအနေ မှန်ကို ရှင်းပြလိုက်သည်။ ထိုအခါမှ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လွန်းဒ်စထရမ်းက သဘောပေါက်သွားခဲ့သည်။

ဘန့်ချ်သည် ဟိုင်ဖာရှေ့တန်းရုံး၌လည်း တစ်ညလုံး မနားတမ်း အလုပ်လုပ်ခဲ့သည်။ ဤနည်းဖြင့် ကြေကွဲဖွယ်ဖြစ်ရပ်ကို မေ့အောင်ကြိုးစား ခဲ့သည်။

ပဲလ်လက်စတိုင်းပို့စ် တွင် ပါရှိသည့် ဆောင်းပါးအရ ဖြန်ဖြေ ရေးအရာရှိ၏ ရုံးအဖွဲ့သည် အစိုးရကို တင်းကျပ်စွာ ကိုင်တွယ်၍ အာရပ် တို့ကိုမူ စိတ်ရှုပ်၍ သည်းခံခြင်းကို ပြသည်ဟု စွပ်စွဲချက်ကို ဘန့်ချ်က ပြင်းပြင်းထန်ထန် ငြင်းဆိုလိုက်သည်။ မည်သည့်ဘက်ကိုမှ ဘက်မလိုက် ခဲ့၊ နောင်လည်း လိုက်မည် မဟုတ်ကြောင်း ပြောကြားခဲ့သည်။

စက်တင်ဘာလ ၁၉ ရက် နံနက် ၅ နာရီအချိန်တွင် ဘန့်ချ် စောစောထ၍ မြို့စားကြီးနှင့် ဗိုလ်မှူးကြီး ဆေးရိုး၏ ရုပ်ကလာပ်နှစ်ခုကို လေဆိပ်သို့ ပို့ဆောင်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် အမေရိကန် စီ-၄၇ ကုန်တင် လေယာဉ်ပေါ် တင်ဆောင်ခဲ့သည်။ မြို့စားကြီး အသက်ရှင်စဉ်က စီးသော လေယာဉ်ငယ်တွင် မြို့စားကြီး၏ ရုံးအဖွဲ့များ၊ ကိုယ်ရေးအရာရှိ များနှင့် ကုလသမဂ္ဂကြီးကြပ်ရေးအရာရှိများ စီးနင်းသည်။ ဘန့်ချ်သည် မြို့စားကြီး၏ ရုပ်ကလာပ်ကို စတော့ဟုန်းသို့ လိုက်ပါပို့ဆောင်ရမည် လော သို့မဟုတ် အရေးကြီးသော အလုပ်များလုပ် ရမည်လောဟု ဝေခွဲမရ

ဖြစ်ခဲ့သေးသည်။ နောက်ဆုံး ပဲလ်လက်စတိုင်းမှာပင် နောက်ချန်နေရစ်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်တော့သည်။ မြို့စားကြီးသာ အသက်ထင်ရှားရှိနေခဲ့လျှင် သူ့အား တာဝန်ကို ဦးစားပေးရန် တိုက်တွန်းမည်မှာ သေချာသည်။ သူ့ကိုယ်စား ဆက်သွယ်ရေးပညာရှင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးစတုံးအား ထည့်လိုက်သည်။ မြို့စားကြီး၏ လေယာဉ်ငယ် လေဆိပ်မှ ပျံသန်းသွားသည်ကို ကြေကွဲစွာ မျက်စိတဆုံး ကြည့်ခဲ့သည်။

လေယာဉ်ထွက်ခွာသွားပြီးနောက် ဘန်ချ်သည် တယ်လာဗိမ်မြို့ကို သွား၍ ရှားတော့နှင့် တွေ့ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ အစွရေးအစိုးရက ဘန်ချ်အား လုံခြုံမှု အပြည့်အဝပေးထားသည်။ သွားလေရာတွင် လက်နက်ကိုင် အစွရေးအစောင့်တပ်များ ထက်ချပ်မကွာ လိုက်ကြသည်။ ရှားတော့က မြို့စားကြီးကို လုပ်ကြံသူများအား ဖော်ထုတ်၍ ပြင်းထန်စွာ အရေးယူမည်ဟုပြောသည်။ သို့ရာတွင် အပြောနောက် အလုပ်မပါခဲ့။ တရားခံ တစ်ဦးတစ်ယောက်မှ ရုံးတင်စစ်ဆေးနိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ပါ။ ဘန်ချ်၏ လုံခြုံရေးအတွက် ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ထရစ်ဗီဗာ လီးကိုယ်တိုင် ရတက်မအေးဖြစ်ခဲ့သည်။ အစွရေးအစိုးရအား လုံခြုံရေး အပြည့်အဝပေးရန် အာမခံစေခဲ့သည်။

ပဲလ်လက်စတိုင်းတွင် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက် အရ တည်မြဲဆဲဖြစ်သော်လည်း ပစ်ခတ်မှုများ ကြီးကြားဖြစ်နေဆဲပင်။ စက်တင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် ကုလသမဂ္ဂ၏ ကြီးကြပ်မှုဖြင့် တယ်လာဗိမ်မှ ဂျေရုဆလင်မြို့သို့ မောင်းနှင်သွားသော စားနပ်ရိက္ခာမော်တော်ယာဉ်တန်းအား အာရပ်များက ဖြတ်တောက်တိုက်ခိုက်ရာ အစွရေးဆက်သွယ်ရေးအရာရှိတစ်ဦးနှင့် အရပ်သားသုံးဦး သေဆုံးခဲ့သည်။ စက်တင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ဘန်ချ်သည် အပစ်အခတ်ရပ်စဲမှု ထိန်းသိမ်းရေး ကော်မရှင်ရုံးသို့ သွားရောက်၍ ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့သည်။ မြို့စားကြီး လုပ်ကြံခံရခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အစွရေး စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့၏ လုပ်ဆောင်ချက်မှာ အားရဖွယ်မရှိကြောင်း ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များက ဝေဖန်ပြောဆိုကြသည်။

ဘန့်ချ်သည် စက်တင်ဘာလ ၂၃ ရက်မှ ၂၅ ရက်အတွင်း မြို့စားကြီးနှင့် ဗိုလ်မှူးကြီးဆေးရိုး လုပ်ကြံခံရသည့် အသေးစိတ်အစီရင်ခံစာကို လုံခြုံရေးကောင်စီသို့ တင်ပြနိုင်ရန်အတွက် အချိန်ယူရေးသားခဲ့သည်။ စတန်းဂိုဏ်းဝင် အကြမ်းဖက်သမားများ၏ ရက်စက်မှုအပြင် အစွရေးအစိုးရ တာဝန်ရှိသူများ၏ လျော့လျဲမှုကို အစီရင်ခံစာတွင် ပြစ်တင်ရှုတ်ချထားသည်။ မြို့စားကြီးနှင့် အပစ်အခတ် ရပ်စဲမှု ထိန်းသိမ်းရေးကော်မရှင်ကို ဘက်လိုက်သူဟု စွပ်စွဲချက်ကိုလည်း ဖော်ပြထားသည်။ ကြားဝင်ဖြန့်ဖြေရေးအရာရှိနှင့် ဝန်ထမ်းအဖွဲ့အား ခြိမ်းခြောက်မှုကို အကြောင်းကြားသော်လည်း အစွရေးအစိုးရက ထိထိရောက်ရောက် အရေးယူခြင်း မရှိပုံကိုလည်း ဖော်ပြထားသည်။ မြို့စားကြီးအား လုံခြုံမှုပေးရန် ဂျူးတာဝန်ခံများ၏ ပေါ့လျော့မှုရှိခြင်းမှာ မငြင်းနိုင်သော အချက်ဖြစ်ကြောင်းလည်း ဖော်ပြထားသည်။ ကြားဝင်ဖြန့်ဖြေသော နည်းလမ်းဖြင့် ပဲလ်လက်စတိုင်းပြဿနာကို ငြိမ်းချမ်းစွာ စေ့စပ်ညှိနှိုင်းပေးရန် ကုလသမဂ္ဂ၏ ကြိုးပမ်းမှုကို အံ့တုမုတစ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြထားသေးသည်။ ပဲလ်လက်စတိုင်းကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ဥပဒေမဲ့ ဖျက်ဆီးကြသောအဖွဲ့ သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်းကြောင့် ကုလသမဂ္ဂ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များ မပျက်ပြားစေသင့်ကြောင်း ရေးသား နိဂုံးချုပ်ထားသည်။ စက်တင်ဘာလ ၂၇ ရက်နေ့၌ အသံလွှင့်ရာတွင် -

“အထွေထွေညီလာခံကြီးက ခိုင်မာပြတ်သားတဲ့ အဆုံးအဖြတ်နဲ့ အရေးယူမှုကို လုပ်ဆောင်ပေးဖို့ လိုအပ်ပါတယ်။ သို့မှသာလျှင် ကုလသမဂ္ဂရဲ့ တာဝန်ထမ်းဆောင်ရင်း ပဲလ်လက်စတိုင်းနယ်မြေမှာ အသက်ပေးလှူခဲ့ကြတဲ့ မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ထံနဲ့ သတ္တိပြောင်မြောက်ကြတဲ့သူငါးဦးရဲ့ စွန့်စားမှုတွေဟာ အချည်းနှီးမဖြစ်အောင် ထိန်းသိမ်းရာရောက်ပါမယ်” ဟု ဘန့်ချ်က ပြောခဲ့သည်။

ဘန့်ချ်သည် မြို့စားကြီးနှင့်အတူ ပဲလ်လက်စတိုင်းပြဿနာအစီရင်ခံစာကို ပါရီမြို့တွင် တင်သွင်းပြီးသည့်အခါ အိမ်ပြန်နိုင်မည်ဟုတွက်ထားခဲ့သည်။ ယခုအခြေအနေ လုံးဝ ပြောင်းသွားသဖြင့် ပြန်ရက်ကို

မျှော်မှန်း၍ပင် မရနိုင်ကြောင်း ရသံထံ စာရေးရပြန်သည်။

ရသံသည်လည်း မြို့စားကြီး၏ ကြေကွဲဖွယ်ဖြစ်ရပ်ကို စက်တင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့က ကြားလိုက်သည်နှင့် များစွာ တုန်လှုပ်စိုးရိမ်တကြီးဖြစ်ခဲ့သည်။

“တစ်သက်နှင့်တစ်ခါ ဒီလောက် မတုန်လှုပ်ဖူးပါဘူး” ဟု ရသံက စက်တင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ဘန့်ချီထံ စာရေးခဲ့သည်။ “တစ်ကိုယ်လုံး အေးစက်ပြီး ကျင်လာတယ်။ ကျွန်မ ကမ္ဘာကြီး ပြိုကွဲသွားပြီလို့ တောင် ထင်မိပါတယ်”

“ပဲလ်လက်စတိုင်းက ရတဲ့နည်းနဲ့ အမြန်ဆုံး ထွက်ခဲ့ပါတော့” ဟု စိုးရိမ်တကြီး တောင်းပန်လိုက်သည်။

သို့ရာတွင် တစ်ဖက်မှ ဘန့်ချီ၏ တာဝန်နှင့်သိက္ခာကို သဘောပေါက်မိသည်။ ဘန့်ချီအား ယုံကြည်၍သာ ယာယီဖြန်ဖြေရေးတာဝန် ခန့်ထားခြင်းဖြစ်ကြောင်း ရသံသိသည်။ ထို့ကြောင့် ခင်ပွန်းဖြစ်သူထံ ရေးသောစာများတွင် အားပေးထောက်ခံကြောင်း၊ နားလည်သဘောပေါက်ကြောင်း ဖေးဖေးမမ ရေးခဲ့သည်။ ဘန့်ချီကလည်း ရသံ၏ ချစ်ခြင်းမေတ္တာကြောင့်သာ အန္တရာယ်ကြီးလှသော တာဝန်ကို လုပ်နိုင်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပြန်ကြားခဲ့သည်။ သမီးဂျူးနှင့် ဂျိန်းတို့ကလည်း ဖခင်အတွက် စိတ်ပူသဖြင့် ကျောင်းမှ မကြာခဏ တယ်လီဖုန်းဆက်၍ သတင်းမေးကြရသည်။

ဘန့်ချီသည် စက်တင်ဘာလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ဌာနချုပ်တည်ရှိရာ ရုံးဒီကျွန်းသို့ ခြေပစ်လက်ပစ် ပြန်ရောက်ခဲ့သည်။ စက်တင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် အတွင်းရေးမှူးချုပ်ထရစ်ဂ်ဗာ လီးက ဘန့်ချီအား ပါရီသို့ အမြန်ဆုံးလာရောက်ရန် ခေါ်လိုက်သည်။ ပါရီသို့ ခရီးမထွက်မီ ပဲလ်လက်စတိုင်းတွင် ဆိုးဝါးယိုယွင်းလာသော အခြေအနေအရပ်ရပ်အကြောင်း လုံခြုံရေးကောင်စီထံ တင်ပြရန် အစီရင်ခံစာရေးခဲ့သေးသည်။ အစီရင်ခံစာရေးချိန်အထိ ကုလသမဂ္ဂမှ တာဝန်ချထားသော ကြီးကြပ်ရေးအရာရှိ ခြောက်ဦး သေဆုံးခဲ့ရပြီး ခုနစ်ဦး ဒဏ်ရာရခဲ့သည်။ ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ဝင်များ၊ ယင်း

တို့ စီးနင်းသောယာဉ်များ၊ လေယာဉ်များလည်း မကြာခဏ ပစ်ခတ်ခံကြရသည်။ ထိုရန်ပြုခြိမ်းခြောက်မှုများသည် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ဝင်များ၏ လုံခြုံရေးကို အန္တရာယ်ပြုသည့်အပြင် ကုလသမဂ္ဂ၏ အာဏာ၊ သိက္ခာ၊ အရှိန်အဝါကိုပါ ထိခိုက်မှေးမှိန်စေသဖြင့် ကုလသမဂ္ဂ ကြီးကြပ်သူများ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရာ၌ လုံခြုံမှုပေးရန် လုံခြုံရေးကောင်စီက တိုက်တွန်းဖိအားပေးသင့်ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

ဘန်ချ်ကိုလည်း အစွဲအစွဲမှ တာဝန်ရှိသူများက ၂၄ နာရီ လုံခြုံရေးတာဝန်များ တင်းကြပ်စွာ ချပေးထားသည်။ ဂျူးသတင်းစာလောကမှ ဘန်ချ်ကို အဆက်မပြတ် ပုတ်ခတ်ရေးသားကြသည်။ သို့ရာတွင် ဒုတိယအကြိမ် နာမည်ဆိုး အဝင်မခံလိုသဖြင့် လက်လွန်ခြေလွန် ထပ်မံမဖြစ်အောင် ရှောင်ကြသည်။

ဘန်ချ် ပါရီသို့ သွားရမည့်အကြောင်း သိလျှင်သိခြင်း ရသ်အား ပါရီသို့ အမြန်ဆုံးလိုက်လာရန် ကြေးနန်းပို့လိုက်သည်။ ရသ်နှင့်သားငယ် ရှာဖွေဂျူနီယာတို့သည် အောက်တိုဘာလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် နယူးယောက်မှ ပါရီသို့ ပင်လယ်ကူးဇိမ်ခံသင်္ဘော ကွင်းစံမေရီ ဖြင့် ထွက်ခွာခဲ့ကြသည်။

အခန်း (၁၃)

ယာယီဖြန့်ဖြေရေးအရာရှိဘဝနှင့် ပါရီဝယ်

မျဉ်းဖြောင့်ဖြောင့် တတ်သမျှလျှောက်ခြင်း

ဘန့်ချ်သည် အောက်တိုဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင် ပါရီသို့ပြန်ရောက်ခဲ့သည်။ သူသည် ပဲလ်လက်စတိုင်းပြဿနာကို တစ်ဦးတည်း တာဝန်ယူ၍ ဆောင်ရွက်နေရသည်။ လုံခြုံရေးကောင်စီသို့ တိုက်ရိုက်တာဝန်ခံရသည်။ ပါရီ၌နေစဉ် နှစ်လအတွင်း အထွေထွေညီလာခံ၌ တင်ပြထားပြီး ဖြစ်သော မြို့စားကြီး၏ အစီရင်ခံစာပါအချက်အလက်များကိစ္စ၊ ကြီးထွားလာသော စစ်ပြေးဒုက္ခသည်များကိစ္စကို ကိုယ်တိုင်ခေါင်းဆောင်၍ တင်ပြဆွေးနွေးရသည်။ လုံခြုံရေးကောင်စီ အစည်းအဝေးများတွင်လည်း တည်ဆဲ အပစ်အခတ် ရပ်စဲသည့် သဘောတူညီချက်အရ စစ်ပြိုင်အင်အားနှစ်ခု၏ အခြေအနေများ၊ နက်ဂက်ဗ်နယ်မြေကို အစွဲရေးတပ်များ အလုံးအရင်း ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်သည့်ကိစ္စ၊ ပဲလ်လက်စတိုင်းပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ အနာဂတ် အလားအလာနှင့် ဆောင်ရွက်သင့်သော နည်းလမ်းများကိုပါ တင်ပြခဲ့ရသည်။ ဘန့်ချ်၏ ကုလသမဂ္ဂတစ်လျှောက် ဤတိုတောင်းသော အချိန်လေးတွင် ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် တာဝန်ခံ၍ လွတ်လပ်စွာ ဆောင်ရွက်ခွင့် ရခဲ့သည်။ သူမှတ်မိသမျှ ဤသက်တမ်းလေးသည် ပထမဆုံးနှင့် နောက်ဆုံးအကြိမ် ဖြစ်ခဲ့သည်။

၁၉၄၈ ခုနှစ် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံကို ပါရီမြို့တွင် ကျင်းပခဲ့သည်။ ကမ္ဘာ့ထိပ်သီးနာမည်ကျော် ခေါင်းဆောင်များ စုံစုံလင်လင် တက်ရောက်ကြသည်။ အမေရိကန်မှ ဂျော့ မာရှယ်လ်၊ ဗြိတိန်မှ အားနက်စ် ဘက်ဗင်၊ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုမှ မိုလိုတော့နှင့် အွန်ဒရေး ဗီရှင်းစကီးတို့

ပါဝင်ကြသည်။ စစ်ဘေးဒဏ် အကြီးအကျယ် ခံခဲ့ရသော ပါရီမြို့သည် စစ်ပြီးကာလအတွင်း နာလန်မထူနိုင်သေး။ ပါရီသူပါရီသားများ စိတ်ဓာတ် တုန်လှုပ်ခြောက်ခြားလျက်ပင် ရှိကြသေးသည်။ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးနှင့် တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများလည်း လုပ်ဆောင်ဆဲဖြစ်သည်။ အထွေထွေ ညီလာခံ၏ ထူးခြားသောဆောင်ရွက်ချက်မှာ အဲလဲနာ ရုစဖဲလ် တင်သွင်း သော ကမ္ဘာလူ့အခွင့်အရေးများဆိုင်ရာ ကြေညာစာတမ်း ထုတ်ပြန်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

၁၉၄၈ ခုနှစ်၌ အရှေ့ဂျာမနီနိုင်ငံအတွင်း စစ်နိုင်အင်အားကြီး လေးနိုင်ငံက ထိန်းချုပ်ထားသော ဘာလင်မြို့တော်ကို ဆိုဗီယက်တို့က ပိတ်ဆို့ထားသဖြင့် စစ်ပြီးခေတ်နှောင်းပိုင်း ဖြစ်ပွားခဲ့သော အရှေ့နှင့် အနောက်အုပ်စု စစ်အေးစစ်ပွဲ၏ ပထမဆုံး အကျပ်အတည်းကို စတင် ရင်ဆိုင်ကြရပြီဖြစ်သည်။ ထိုပြဿနာကြောင့် လုံခြုံရေးကောင်စီတွင် အခြေအတင် ညှိနှိုင်းမှုများ ပြုလုပ်နေကြရသည်။ အမေရိကန်၊ ဗြိတိန်နှင့် အနောက်အုပ်စုဝင် အင်အားကြီးနိုင်ငံများက ဘာလင်အရေး၌ ဦးစားပေး ကြရသဖြင့် ပဲလ်လက်စတိုင်းကိစ္စမှာ ဆုတ်ဆိုင်းခဲ့သည်။

ပဲလ်လက်စတိုင်းကိစ္စ အထွေထွေညီလာခံတွင် ဆွေးနွေးရန် နှောင့်နှေး ဆုတ်ဆိုင်းသွားခြင်းကို အာရပ်နှင့် အစ္စရေးတို့က ကိုယ့်အပြစ် နှင့်ကိုယ် သဘောကျပုံရသည်။ အာရပ်အုပ်စုက ပဲလ်လက်စတိုင်းကိစ္စကို နိုဝင်ဘာလ အမေရိကန်သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲပြီးမှ ဆွေးနွေးစေရန် သဘောထားရှိသည်။ ဤကြားကာလအတွင်း အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက် တစ်ခုခု ပြုလုပ်ထားလိုသည်။ အထွေထွေညီလာခံက အပြီးသတ် ဆုံးဖြတ်ချက်ချရန် အချိန်ကို ရွှေ့ဆိုင်းထားလိုကြသည်။ အစ္စရေးတို့ကလည်း ပဲလ်လက်စတိုင်းကိစ္စ ဆောလျင်စွာအဆုံးအဖြတ်ပြုရန် မလိုလားပေ။ သူတို့သိမ်းပိုက်ထားသော နက်ဂက်ဗ်ဒေသအား အစ္စရေးပိုင် နယ်မြေအဖြစ် သတ်မှတ်ရန် ဆန္ဒရှိသည်။ ဘန်ချ်သည် နက်ဂက်ဗ်နယ်မြေ ပြဿနာကို ကိုင်တွယ်ရာတွင် ဗြိတိသျှတို့ ကြိုးဆွဲရာကသူဟု အစ္စရေး တို့က ပြင်းပြင်းထန်ထန် စွပ်စွဲခြင်းကိုခံနေရသည်။ အမှန်ဆိုလျှင် မြို့စား

ကြီး ဘားနားဒေါ့ထံ၏ အစီရင်ခံစာတွင် နက်ဂက်မ်ဒေသကို အခြေပြု၍ အာရပ်တို့နှင့် အပေးအယူ ပြုလုပ်ရန် စီစဉ်ထားခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ဤစွပ်စွဲချက်အပေါ် ဘန်ချ် မခံမရပ် ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

ပါရီတွင် ရောက်နေစဉ် ဘန်ချ်၏ ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ချက် သည် ပဲလ်လက်စတိုင်းတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေကြသော ကုလသမဂ္ဂ၏ ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့များ၏ လုံခြုံရေးကို အစွဲကပ်ပိုမိုအလေးအနက်ထား၍ ကာကွယ်ပေးရန် လုံခြုံရေးကောင်စီက တိုက်တွန်းပေးရေးပင်ဖြစ်သည်။ ဤကိစ္စကို လုံခြုံရေးကောင်စီက အောက်တိုဘာလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသော အစည်းအဝေးတွင် ဆွေးနွေးကြသည်။ ဘန်ချ်က ပဲလ်လက်စတိုင်းတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေကြသော ကုလသမဂ္ဂဝန်ထမ်းများအား ချီးကျူးဂုဏ်ပြုတင်ပြခဲ့သည်။

“ကုလသမဂ္ဂဝန်ထမ်းများဟာ လက်နက် မကိုင်ကြပါဘူး။ သူတို့ ရင်ဆိုင်ရတဲ့ဘေးအန္တရာယ်ကြီးမားလှပြီး အသက်ဘေးနီးလှပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ တစ်ခုတည်းသော အကာအကွယ်ဟာ ကုလသမဂ္ဂတံဆိပ်ပါတဲ့ လက်ပတ်ရယ်၊ ကုလသမဂ္ဂအလံရယ်၊ အလံဖြူရယ်ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့ရဲ့ စွန့်စွန့်စားစား လုပ်ဆောင်မှုတွေဟာ တကယ့်အားတက်ဖွယ်ဖြစ်ပါတယ်” ဟု ပြောခဲ့သည်။ လုံခြုံရေးကောင်စီဝင်များက ဘန်ချ်အား သတ္တိပြောင်မြောက်မှုနှင့် ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းပြောတတ်သည့် စွမ်းရည်ကို ချီးကျူးဂုဏ်ပြုကြသည်။

ပဲလ်လက်စတိုင်းပြဿနာကို အထွေထွေညီလာခံသို့ မတင်ပြနိုင်သေးမီ အောက်တိုဘာလ ၁၄ ရက်တွင် အီဂျစ်နှင့် အစွဲကပ်ပိုမိုများသည် နက်ဂက်မ်ဒေသတွင် တိုက်ပွဲများ ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ အစွဲကပ်ပိုမိုများက နယ်မြေများကို လက်ဝယ်အပိုင် သိမ်းပိုက်ထားနိုင်မှ ညှိနှိုင်းကြရာတွင် အသာစီးရမည်ဟု တွက်ထားပြီး စစ်ပွဲဆင်နွှဲခြင်းဖြစ်သည်။ အထွေထွေညီလာခံတွင် ဗြိတိသျှနှင့် အမေရိကန်တို့၏ ဖိအားပေးမှုဖြင့် နက်ဂက်မ်ဒေသကို အာရပ်တို့အား ပြန်ပေးမည်ကို အစွဲကပ်ပိုမိုက စိုးရိမ်သဖြင့် အပိုင်စီးခြင်း ဖြစ်သည်။

အမှန်ဆိုလျှင် ဤစစ်ပွဲကို အီဂျစ်တို့က စခြင်းဖြစ်သည်။ နက်ဂက်ဗ်ဒေသအတွင်း အခြေစိုက်နေထိုင်ကြသော ဂျူးများသို့ အစွရေးစားနပ်ရိက္ခာပို့သော ယာဉ်တန်းကို အီဂျစ်က ဖြတ်တောက်တိုက်ခိုက်သည်။ အချက်ကို စောင့်နေသော အစွရေးက အလုံးအရင်းနှင့် ထိုးစစ်ဆင်တော့သည်။ အောက်တိုဘာလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ဘားရှီးဘားမြို့ကို သိမ်းလိုက်သည်။ အမေရိကန်ရွေးကောက်ပွဲကာလအတွင်း အစွရေးတို့က သမ္မတ ထရူးမင်းအား မြို့စားကြီး၏ တင်ပြချက်ကို နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မာရှယ်လ်က လက်ခံခဲ့သည်ကို ပယ်ချရန် ဖိအားပေးခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အစွရေးတို့က ပရိယာယ်ကြွယ်ဝလှသည်။ စစ်အင်အားသာသော အစွရေးတပ်များက အတင်းဖိတိုက်သဖြင့် အာရပ်တပ်များ အပြေးအလွှား ဆုတ်နေရသည်။ သို့ရာတွင် စစ်ပွဲ မရပ်ပါက အမေရိကန်သမ္မတက အစွရေးအား ထောက်ခံမှု ရုပ်သိမ်းခဲ့လျှင် နိုင်ငံပျက်မည်မှာ သေချာသည်။ ကုလသမဂ္ဂကို အာခံ အံတုလျှင်လည်း အစွရေးအတွက် နစ်နာရန်သာရှိသည်။ အမေရိက၏ ထောက်ခံမှု မရလျှင် အစွရေး မရပ်တည်နိုင်။ ဤသို့ အကျိုးအကြောင်း အရုံးအမြတ်ကို အစွရေးခေါင်းဆောင်များက ဆွေးနွေးသုံးသပ်ကြပြီးနောက် အောက်တိုဘာလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် အပစ်အခတ် ရပ်စဲကြရန် ဝန်ကြီးချုပ် ဘဲန်-ဂူရီယန်က တပ်မှူးများအား အမိန့်ပေးလိုက်သည်။

ဤလုပ်ရပ်သည်လည်း အစွရေး၏ ပရိယာယ်တစ်ခုပင်ဖြစ်သည်။ ခြောက်ရက်အကြာတွင် ဘဲန်-ဂူရီယန်က ဂဲလီလီဒေသအတွင်း သို့ ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်ရန် အမိန့်ပေးခဲ့ပြန်သည်။ ဆက်၍ လက်ဘနွန် နိုင်ငံတွင်းသို့လည်း ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ အောက်တိုဘာလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ဂျေရုဆလင်မြို့တော်တစ်ဝိုက် အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက် ပျက်ပြားခဲ့သည်။ တစ်ပတ်အကြာတွင် လက်ဘနွန်တစ်ဝိုက် အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး ပျက်ပြားခဲ့သည်။

ပဲလ်လက်စတိုင်းအခြေအနေကား ပြန်လည်ဆိုးရွားခဲ့ပြန်ပေပြီ။ ဘန်ချ်က လုံခြုံရေးကောင်စီအား အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေးအတွက် ဖိအားပေးရန် တင်ပြပြန်သည်။ အစည်းအဝေးတွင် အစွရေးဝန်ကြီးချုပ်

အက်ဘာ အီဘန်နှင့် ဘန်ချီတို့ အငြင်းအခုံဖြစ်ကြသေးသည်။ လုံခြုံရေး ကောင်စီက နှစ်ဘက်စလုံးအား ချက်ခြင်း အပစ်အခတ်ရပ်စဲကြပြီး ရှိရင်းစွဲ နေရာများသို့ ဆုတ်ပေးရန်၊ ကုလသမဂ္ဂ ကြီးကြပ်ရေး အဖွဲ့ဝင်များအား လွတ်လပ်စွာ သွားလာလှုပ်ရှားခွင့်ပြုရန် အောက်တိုဘာလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် အမိန့်ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ အောက်တိုဘာလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် အပစ်အခတ် ရပ်စဲကြသည်။ ကြီးကြပ်ဖြန့်ဖြေရေးတာဝန်ကို ဘန်ချီက စတင်ဆောင် ရွက်ချိန်တွင် ဗိုလ်မှူး ဂမဲလ် အက်ဗ်ဒဲလ် နာဆာ (နောင်အခါ အီဂျစ် သမ္မတဖြစ်လာသူ) ပါဝင် ကွပ်ကဲသော အီဂျစ်တပ်မ တစ်ခုသည် ဂါဇာ အရှေ့မြောက်ဒေသ အယ်လ် ဖာလူဂျာတွင် အစွရေးတပ်များ၏ ပိတ်မိခြင်း ခံရသည်။

အစွရေးတပ်များ နက်ဂက်ဗ်ဒေသမှ ရုပ်သိမ်းပေးရန် ဘန်ချီ၏ တောင်းဆိုချက်ကို အစွရေးဝန်ကြီးချုပ်က ငြင်းဆန်ခဲ့သည်။ ဘန်ချီအား ဘက်လိုက်သူ၊ အထက်စီးအာဏာပေးသူ၊ တာဝန်မဲ့ တစ်ဖက်သတ်ဆောင် ရွက်သူ၊ အစွရေးနှင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအား ရန်တိုက်ပေးသူဟု စွပ်စွဲလိုက်သည်။ အာရပ်တို့ကလည်း ဘန်ချီအား အစွရေးကိုင်တွယ်ရာ တွင် ပျော့ညံ့လွန်းသည်ဟု အပြစ်တင်သည်။

ယခုတစ်ကြိမ် အစွရေး၏ စစ်ဆင်ရေးသည် ကြိုတင်စီမံထား သော မဟာဗျူဟာမြောက် ကြီးကျယ်သောစစ်ဆင်ရေးဖြစ်သည်။ အစွရေး နှင့် အာရပ်တပ်ဖွဲ့များ၏ တပ်စွဲထားသော နယ်မြေအနေအထားကို သုံး သပ်ခြင်းဖြင့် နောက်ထပ်စစ်ပွဲကြီးများဖြစ်ရန် သေချာသည်။ အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေးကိုပင် ထိခိုက်ရန်ရှိနေသည်။ ဤဒေသတွင် အရေးတကြီးလိုအပ် ချက်သည် ရန်ဖက်တိုက်ခိုက်ခြင်းကို ယာယီရပ်ဆိုင်းစေမည်မဟုတ်၊ အမြဲ တမ်း ငြိမ်းချမ်းရေးရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်သည်။ သို့မှသာလျှင် ပဲလ်လက်စတိုင်းပြဿနာကို အပြီးအပိုင် ဖြေရှင်းနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

နိုဝင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့တွင် လုံခြုံရေးကောင်စီက စစ်ပြိုင်နှစ် နိုင်ငံတပ်ဖွဲ့များအား အောက်တိုဘာလ ၁၄ ရက်၌ နယ်နိမိတ်များသို့ တပ်ဆုတ်ရန်၊ အမြဲတမ်းစစ်ရပ်စဲရေးနယ်နိမိတ် သတ်မှတ်ရန်၊ စစ်မဲ့ဒေသ

ကို သတ်မှတ်ရန်ညွှန်ကြားလိုက်သည်။ ထို့ပြင် အမြဲတမ်းအဖွဲ့ဝင် ငါးဦး၊
အလှည့်ကျအဖွဲ့ဝင် နှစ်ဦးပါဝင်သော ကော်မတီတစ်ရပ် ဖွဲ့စည်း၍ ကြား
ဝင်ဖြန့်ဖြေရေးအရာရှိအား အကြံပေး လမ်းညွှန်ကြီးကြပ်ရန် ဆုံးဖြတ်သည်။
ဤအဆုံးအဖြတ်အရ စစ်ရပ်စဲရေးဆိုင်ရာ နယ်နိမိတ်အသစ်များ ပြန်လည်
ညှိနှိုင်းသတ်မှတ်ရန်၊ အစွဲရေးတို့ နက်ဂက်ဗ်ဒေသ သိမ်းပိုက်ခြင်းကို လက်
လွန်ပြီးကိစ္စတစ်ခုအဖြစ် လက်ခံရန်၊ ဖြန့်ဖြေရေးအရာရှိ ဘန့်ချ်အား နောက်
ဆုံး ပြေလည်အောင် ညှိနှိုင်းရေးတာဝန် ပေးအပ်ရန် သဘောထားများပါ
ပါရှိခဲ့သည်။ အီဂျစ်တို့က လုံခြုံရေးကောင်စီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မကျေနပ်
သော်လည်း မိမိတို့၏ စစ်ဆင်အား အခြေအနေမကောင်းသဖြင့် လက်ခံ
ခဲ့ရသည်။

နိုဝင်ဘာလ ၉ ရက်နေ့တွင် အထက်ပါ ညှိထားသည့်အတိုင်း
ဘန့်ချ်က အဆိုပြုချက်ရေး၍ လုံခြုံရေးကောင်စီသို့ တင်ပြခဲ့သည်။ အီဂျစ်
နှင့် အစွဲရေးတို့အား နက်ဂက်ဗ်ဒေသအတွင်း သတ်မှတ်ထားသော နယ်နိမိတ်
မျဉ်းကြောင်းအထိ နှစ်ဘက်စစ်တပ်များ နိုဝင်ဘာလ ၁၉ ရက်နေ့ နောက်
ဆုံးထား၍ ဆုတ်ပေးရန် တောင်းဆိုခဲ့သည်။ နှစ်နိုင်ငံစလုံးက ထိုနေ့တွင်
လိုက်နာပြီးဖြစ်ကြောင်း ဘန့်ချ်က အစီရင်ခံခဲ့သည်။

ပဲလ်လက်စတိုင်း ပြဿနာ ပြေလည်ရေးအတွက် လုံခြုံရေး
ကောင်စီသည် ဘန့်ချ်၏ အဆိုပြုချက်များအပေါ် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေး၍ လိုအပ်
သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်များ၊ လမ်းညွှန်ချက်များ ချပေးခဲ့သည်။ နိုဝင်ဘာလ ၁၆
ရက်နေ့တွင် ပဲလ်လက်စတိုင်းဒေသအားလုံးတွင် စစ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီ
ချက်များ ရေးဆွဲကြရန် မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သည်။ လုံခြုံရေးကောင်စီ၏ ဆုံး
ဖြတ်ချက်အပေါ် အခြေခံ၍ ဘန့်ချ်က အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသရှိ စစ်ပြိုင်
နိုင်ငံအသီးသီးအား သဘောတူညီချက် ရေးဆွဲလက်မှတ်ရေးထိုးကြရန်
သဘောဆန္ဒ တောင်းခဲ့သည်။ အီဂျစ်က နက်ဂက်ဗ်ဒေသရှိ အစွဲရေးတပ်များ
အား သတ်မှတ်ထားသော နယ်နိမိတ်မျဉ်းကြောင်းထိ ဆုတ်ပေးရန် ငြင်း
ဆန်သောကြောင့် စစ်ရပ်စဲရေးကိစ္စမဆွေးနွေးနိုင်ဟု တင်းမာစွာ ပြန်ကြား
သည်။ အစွဲရေးကလည်း လုံခြုံရေးကောင်စီက ချမှတ်သော စည်းကမ်း

ချက်များကို အီဂျစ်က မလိုက်နာသဖြင့် ဆုတ်မပေးဟု တင်းခံကြပြန်သည်။

ဤသို့ နှစ်ဘက် လိပ်ခဲတည်းလည်းဖြစ်ခဲ့ရင်း အချိန် သုံးပတ် ကြာမြင့်သွားသည်။ ဒီဇင်ဘာလဆန်းတွင် ဘန်ချ်သည် ကိုင်ရိုနှင့် တယ်လာဗိမ် မြို့တော်များသို့ သွားရောက်၍ ခေါင်းဆောင်များနှင့် ညှိရပြန်သည်။ အီဂျစ်တို့၏ အားနည်းချက်နှင့် အီဂျစ်တပ်မတစ်ခု အယ်လ် ဖာလူဂျာဒေသ ပိတ်မိနေသဖြင့် အရှက်ရခြင်းကိုသိသော အစ္စရေးက အလျော့မပေးဘဲ တင်းခံနေသည်။ အီဂျစ်ကလည်း အရှက်ကွဲ မခံလိုသဖြင့် လျှော့မပေးပေ။

မြေပြင်အခြေအနေကို အတိအကျ လေ့လာခဲ့သော ဘန်ချ်က ပါရီသို့ ပြန်ရောက်သည့်အခါ နှစ်နိုင်ငံအကြား ပေါင်းကူးနိုင်ရန် အဆိုပြုချက်အသစ်များဖြင့် ပြန်ညှိပေးရပြန်သည်။ အစ္စရေးတို့က ပိတ်မိနေသော အီဂျစ်တပ်များ ရုပ်သိမ်းခွင့်ပြုရန် မူအားဖြင့် သဘောတူရန်၊ ရုပ်သိမ်းသည့် အစီအစဉ်ကို တစ်ဆင့်ပြီးတစ်ဆင့် ကုလသမဂ္ဂတပ်မှူးဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရိုင်လီ၏ ကြီးကြပ်မှုဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန်၊ အမြဲတမ်း အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး မျဉ်းကြောင်းနယ်နိမိတ်ကို နှစ်နိုင်ငံ၏ သဘောတူညီချက်အရ ရေးဆွဲရန်၊ အယ်လ် ဖာလူဂျာဒေသက ရုပ်သိမ်းလိုက်သော အီဂျစ်တပ်ကို အစ္စရေးများ အား တိုက်စစ်ဆင်ရာတွင် အသုံးမချရန် စသည့်အချက်များကို နှစ်ဘက် အစိုးရသို့ ပြန်လည်တင်ပြခဲ့သည်။ နောက်ဆုံးတွင် အီဂျစ်က လိုက်လျောလာသည်ကို တွေ့ရသည်။ အစ္စရေးစစ်တပ်သည် ဖြန်ဖြေရေးတာဝန်ခံ ဘန်ချ် ရေးဆွဲတင်ပြထားသော အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး မျဉ်းကြောင်းထိ ဆုတ်ခွာပေးလျှင် အီဂျစ်က အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး ဆွေးနွေးပွဲများတွင် ပါဝင်မည်ဟု ကတိပေးလိုက်သည်။

အစ္စရေးတို့သည် ပေးလာသော အခွင့်အရေးကို ပိုင်နိုင်စွာ အသုံးချတတ်ကြောင်း အထက်ပါဖြစ်ရပ်များက သက်သေပြခဲ့သည်။ ၎င်းတို့ သိမ်းပိုက်ထားသော နက်ဂက်ဗ်ဒေသကို တရားဝင် အသိအမှတ်ပြုအောင် ဖန်တီးနိုင်ခဲ့သည်။ အီဂျစ်တို့ အကျပ်အတည်းဖြစ်နေသော အယ်လ် ဖာလူ

ဂျာအရေးကိစ္စကို ပိုင်နိုင်စွာ ကိုင်တွယ်လိုက်ခြင်းဖြင့် အီဂျစ်တို့အား အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေးဆွေးနွေးပွဲသို့ ပါဝင်လာစေရန် အကျပ်ကိုင်နိုင်ခဲ့သည်။ အီဂျစ်အနေနှင့်လည်း ပျက်စီးတော့မည့် စစ်အခြေအနေကို ဤနည်းဖြင့်သာ ပြန်လည်အဖတ်ဆည်ရတော့သည်။

ဤသို့ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းနေဆဲမှာပင် ခရစ်စမတ်မတိုင်မီ အချိန်လေးတွင် အစ္စရေးတို့က နက်ဂက်ဗ်တောင်ပိုင်းသို့ အလုံးအရင်းနှင့် တိုက်ကြပြန်သည်။ လုံခြုံရေးကောင်စီက အစ္စရေးတို့အား ဆုတ်ပေးရန်၊ အပစ်အခတ် ရပ်စဲရန်၊ အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး ကြီးကြပ်သူများနှင့် ဖြန့်ဖြူးရေးအရာရှိ ဘန်ချ်တို့အား ပူးပေါင်း ကူညီပေးရန် ဒီဇင်ဘာလ ၂၉ ရက်နေ့တွင် အမိန့်ထုတ်ပြန်သည်။ ကုလသမဂ္ဂ ကြီးကြပ်သူ အရာရှိများအား စစ်ကြောင်းကျရာဒေသများမှ မောင်းထုတ်ခြင်းအတွက် အစ္စရေးတို့အား ရှုတ်ချလိုက်ရသေးသည်။ အမေရိကန်သမ္မတ ထရူးမင်းကိုယ်တိုင် အစ္စရေးတို့အား သတိပေးစာကို ဒီဇင်ဘာလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ပေးပို့ရသည်။ နောက်ဆုံး ဇန်နဝါရီလ ၇ ရက်နေ့တွင် အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက် ညှိနှိုင်းရန် အစီအစဉ် ချမှတ်နိုင်ခဲ့သည်။

ပဲလ်လက်စတိုင်းဒေသအတွင်း အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေးသဘောတူညီချက် လိုက်နာစေရန် ဆောင်ရွက်ရသည့် လုပ်ငန်းပမာဏသည် အတန်ပင် ကြီးလေးလှသည်။ ဤတာဝန်ကို ပါရီမြို့တွင် မဏ္ဍိုင်ပြု၍ ဘန်ချ်က တစ်ယောက်တည်း ဆောင်ရွက်နေခဲ့သည်။ ထိုမျှသာမကသေးကွယ်လွန်သူမြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ယ် ပြုစုတင်ပြထားသည့် အစီရင်ခံစာကိုလည်း အထွေထွေညီလာခံမှ လက်ခံဆွေးနွေးနိုင်ရန် ပြင်ဆင်ရသေးသည်။

ဤအတောအတွင်း ဘာလင်မြို့ ပိတ်ဆို့မှုပြဿနာ၊ အစ္စရေး၏ နိုင်ငံရေးစစ်ရေး ပရိယာယ်ထိုးစစ်များ၊ အာရပ်တို့၏ မပြတ်သားမှုများကြောင့် အမေရိကန်နှင့် ဗြိတိသျှတို့၏ ပူးပေါင်းကူညီမှု အားလျော့နေကြောင်း တွေ့မြင်နေရသည်။ ဤအခက်အခဲများကြားမှ ဘန်ချ်၏ ကြိုးစားမှုကြောင့် အောက်တိုဘာလ ၁၅ ရက်နေ့၌ အထွေထွေညီလာခံတွင်

မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ထံ၏ အစီရင်ခံစာကို ပထမကော်မတီ (နိုင်ငံရေး ကော်မတီ) က လက်ခံဆွေးနွေးလာခဲ့သည်။

ပဲလ်လက်စတိုင်းပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ အထွေထွေညီလာခံမှ သတိပြုရမည့် အချက်သုံးချက်ကို ဘန့်ချ်က ရှင်းလင်း တင်ပြခဲ့သည်။ ၎င်းတို့မှာ (၁) ဂျူးနိုင်ငံ တည်ထောင်ရပ်တည်နိုင်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ တရားဝင် ကျေညာချက်နှင့် လက်ရှိမြေမြင်အနေအထား (၂) အာရပ်နိုင်ငံများမှ အင်အားသုံး၍ ဂျူးနိုင်ငံအပေါ် တိုက်ခိုက်မှုများနှင့် (၃) လုံခြုံရေးကောင်စီ မှ ကြားဝင်ဆောင်ရွက်မှုများဖြစ်သည်။ ဇူလိုင်လ ၁၈ ရက်နေ့တွင် ကျင့်သုံးခဲ့သော အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက်သည် အမြဲတမ်း တည်ရှိစေရန် ရည်ရွယ်သော်လည်း နှစ်ဘက်စလုံးမှ တလေးတစား လိုက်နာခြင်း မရှိကြောင်း၊ နှစ်ဘက်စလုံး လက်နက်ပြည့်အင်အားပြည့်ဖြင့် ရင်ဆိုင်ကာ ရန်စောင်နေဆဲဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ခိုင်မာမည့် စစ်ပြေငြိမ်းရေးစာချုပ် သို့မဟုတ် အမြဲတမ်း တည်တံ့မည့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူစာချုပ်ကို လက်မှတ်ထိုးကာ လိုက်နာရန်လိုကြောင်း ဘန့်ချ်က လျှောက်လဲခဲ့သည်။

နှစ်ဘက်သော စင်ပြိုင်နိုင်ငံအချင်းချင်း ပြင်းပြင်းထန်ထန် ရန်လိုသည့်အခြေအနေမျိုးတွင် ဖြန့်ဖြေရေးအရာရှိအနေနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင် ဆွေးနွေးစေရန် လုံးဝ မဖြစ်နိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ အာရပ်များသည် ကုလသမဂ္ဂက ခန့်ထားသော ဖြန့်ဖြေရေးအရာရှိ၏ ရှေ့မှောက်၌ပင်လျှင် ဂျူးများနှင့် မျက်နှာချင်း မဆိုင်လိုကြောင်း၊ ဤသို့ မျက်နှာချင်းဆိုင်ခဲ့လျှင် ဂျူးနိုင်ငံအား အသိအမှတ်ပြုဝန်ခံရာ ရောက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း စသဖြင့်ဖြေရှင်း၍ မရနိုင်အောင် ရှုပ်ထွေးနေကြောင်း ဘန့်ချ်က ရှင်းပြသည်။

ဘန့်ချ်အနေနှင့် ပဲလ်လက်စတိုင်းပြဿနာကို ဖြေရှင်းရန် အဓိက အချက်နှစ်ချက်ရှိနေကြောင်း ပထမအချက်သည် နှစ်ဘက်စလုံးက မိမိ၏ သဘောအလျောက် စစ်မက်တိုက်ခိုက်ခြင်းဖြင့် ရည်ရွယ်ချက် ပြည့်မြောက်နိုင်မည် မဟုတ်သည့်အဖြစ်ကို လက်ခံရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဒုတိယအရေးကြီးသောအချက်သည် နိုင်ငံတကာ မိသားစု အသိုင်းအဝိုင်း အဖွဲ့အစည်း

ကို ကိုယ်စားပြုသော အထွေထွေညီလာခံက ပဲလ်လက်စတိုင်းဒေသဆိုင်ရာ အခြေခံကျသော နိုင်ငံရေးရာကိစ္စများတွင် မိမိတို့၏ သဘောထားခံယူချက်ကို ဂျူးနှင့်အာရပ်တို့အား အသိပေးရန်လိုကြောင်း၊ ထိုအခြေခံများမှာ ပဲလ်လက်စတိုင်းဒေသတွင် ထာဝရငြိမ်းချမ်းရေးရှိစေရန်၊ ဂျူးနိုင်ငံတည်ရှိမည့် အဖြစ်ကို အသိအမှတ်ပြုလက်ခံကြရန်၊ ဂျူးနိုင်ငံ၏ နယ်နိမိတ်ကို တိကျစွာ သတ်မှတ်ရန်၊ ထိုနယ်နိမိတ်သတ်မှတ်ချက်ကို နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်းက အာမခံပေးရန်၊ ဂျေရုဆလင်၏ အနာဂတ်အရေးကို ပြဋ္ဌာန်းရန်၊ ပဲလ်လက်စတိုင်းနယ်မြေအတွင်း အာရပ်များ စိုးမိုးထားသောဒေသများကိစ္စ စဉ်းစားပေးရန်၊ ပဲလ်လက်စတိုင်းဇာတိ ပြည်သူများ၏ မူလအခွင့်အရေးများကို အသိအမှတ်ပြုရန်၊ အာရပ်စစ်ပြေးဒုက္ခသည်များအား ပြန်လည်လက်ခံ၍ နေရာချထားပေးရန်၊ ကုလသမဂ္ဂအနေနှင့် စဉ်ဆက်မပြတ် ကြပ်မတ်ထိန်းသိမ်းပေးရန် စသဖြင့်ဖြစ်ကြောင်း ဘန်ချ်က အကျယ်တဝင့် ရှင်းလင်းတင်ပြခဲ့သည်။

ဘန်ချ်၏ တင်ပြချက်များသည် တရားမျှတ၍ လက်တွေ့ဆန်ကြောင်း အထွေထွေညီလာခံက မှတ်ချက်ပြုသည်။ အမေရိကန်ကိုယ်စားလှယ် ဒီးန် ရပ်စ်က ဘန်ချ်၏ တင်ပြချက်သည် သက်ဆိုင်သူများအား စိတ်သက်သာရာ ရစေမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဂျူးတို့အားလည်း ထိုက်တန်သလောက် အသိအမှတ်ပြုထားကြောင်း အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနသို့ ကြေးနန်းဖြင့် အစီရင်ခံခဲ့သည်။

အထွေထွေညီလာခံသည် ပဲလ်လက်စတိုင်းပြဿနာအပေါ် အဖြေရှာရာတွင် အောက်ပါခုနစ်ချက်ကို အလေးပြုရန်လိုကြောင်း ဘန်ချ်က နိဂုံးချုပ် တင်ပြခဲ့သည်။ ထိုအချက်များမှာ (၁) အစွဲရေးနိုင်ငံ၏ တရားဝင်ရပ်တည်ချက်နှင့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်ဖြစ်ရေးကို အသိအမှတ်ပြုရန် (၂) စစ်ပြိုင်နိုင်ငံများအား တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ၊ သွယ်ဝိုက်၍ဖြစ်စေ အငြင်းပွားမှုများကို စေ့စပ်ဖြေရှင်းရေးအတွက် ဖိအားပေးဆော်သြရန် (၃) ပဲလ်လက်စတိုင်းပြဿနာ ဖြေရှင်းရေးအတွက် ကုလသမဂ္ဂ စေ့စပ်ရေးကော်မရှင်တစ်ခု အသစ်ဖွဲ့ပေးရန် (၄) ဤစေ့စပ်ရေးကော်မရှင်အား တိကျပြတ်သားသော

လမ်းညွှန်ချက်များ ချမှတ်ထားပေးရန် (၅) ပဲလ်လက်စတိုင်းနှင့် အစ္စရေး နှစ်နိုင်ငံအတွက် သတ်မှတ်ပေးသော နယ်နိမိတ်များအား နိုင်ငံတကာ အာမခံချက် ခိုင်မာစွာပေးရန်နှင့် ပြောင်းလဲမှုများကို နှစ်ဦးနှစ်ဘက် အကြံ အလည် သဘောတူမှ ဆောင်ရွက်ခွင့်ပြုရန် (၆) အာရပ်ဒုက္ခသည်များအား ပြည်တွင်း ပြန်ဝင်အခြေချခွင့် သို့မဟုတ် လျော်ကြေး ခံစားပိုင်ခွင့်များ ပေးရန် (၇) ကုလသမဂ္ဂကြီးကြပ်မှုအောက်တွင် ဂျေရုဆလင်မြို့တော်အား နိုင်ငံတကာအဆင့်အတန်းသို့ မြှင့်တင်ထားရှိရန်နှင့်ဒေသဂျူးနှင့်အာရပ်များ အား ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် အာဏာများ အပ်နှင်းရန် စသဖြင့် ဖြစ်သည်။

ကုလသမဂ္ဂက ပဲလ်လက်စတိုင်းနယ်မြေ စေ့စပ်ရေးကော်မရှင် ဖွဲ့စည်းပြီးလျှင်ပြီးချင်း ဘန်ချ်ဦးဆောင်နေသော ကြားဝင်ဖြန့်ဖြေရေး အရာရှိနှင့် ရုံးအဖွဲ့ကို ဖျက်သိမ်းရန် ဆက်လက်အဆိုပြုခဲ့သည်။ ဖြန့်ဖြေ ရေးအရာရှိလက်အောက်ရှိ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက် စောင့် ကြည့် ကြပ်မတ်ရေးအဖွဲ့လုပ်ငန်းများကို စေ့စပ်ရေးကော်မရှင်အောက်သို့ လွှဲပြောင်းရန်ကိုလည်း အကြံပြုခဲ့သည်။ ဤအခြေခံအချက်များအပေါ်မှီး၍ အထွေထွေညီလာခံက ဒီဇင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် အပြီးသတ်ဆုံးဖြတ် ချက် ချမှတ်ခဲ့သည်။ နိုဝင်ဘာလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် အထွေထွေညီလာခံ သို့ ဘန်ချ်က တင်သွင်းသော နောက်ဆက်တွဲ အစီရင်ခံစာတွင် ပဲလ်လက် စတိုင်းပြဿနာ ပြေလည်စေရန် အထွေထွေညီလာခံက မိမိ၏ဩဇာကို အသုံးပြု၍ ဖြေရှင်းပေးရန် မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သည်။

အထွေထွေညီလာခံ၏ ဒီဇင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့ အစည်းအဝေး က ပဲလ်လက်စတိုင်း စေ့စပ်ရေးကော်မရှင် ဖွဲ့စည်းပေးရန် အတည်ပြုပေး ခဲ့သည်။ ဤကော်မရှင် ဖွဲ့စည်းလိုက်ခြင်းကြောင့် ဖြန့်ဖြေရေးအရာရှိ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ကော်မရှင်သို့ လွှဲအပ်ပြီးလျှင် မိမိ၏တာဝန် ပြီး ဆုံးပြီဟု ဘန်ချ်က ယုံကြည်တွက်ဆထားလိုက်သည်။ နောက်တစ်နေ့တွင် နယူးယောက်သို့ပြန်၍ ဇနီးရသ်မိသားစုနှင့် ဆုံဆည်းခဲ့သည်။ ထို့နောက် ကျန်းမာရေးဆေးစစ်ခံခဲ့သည်။

ဘန်ချ်အတွက် ပါရီတွင်နေသော ကာလသည် အလုပ်ဝန်အဆ

မတန်ပီနေချိန်ဟူ၍ပင် ဆိုရမည်။ အလုပ်မရပ်မနားလုပ်အားရှိသည့် ဘန်ချီသည်ပင်လျှင် ငြီးယူရသည်။ အစည်းအဝေးများ တက်ရောက်ရချိန်၊ ဧည့်သည်များနှင့် တွေ့ဆုံရသည့်အချိန်များလည်း အနားမရအောင် ရှိခဲ့သည်။ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးနှင့် ပတ်သက်၍ လုံခြုံရေးကောင်စီသို့ အစီရင်ခံစာများ၊ ပြန်တမ်းများ၊ သုံးသပ်ချက်များ၊ အမှာစာများကိုလည်းအဆက်မပြတ် တင်ပြနေရသည်။ ကြားဝင်ဖြန့်ဖြေရေးလုပ်ငန်း တိုးတက်မှုအခြေအနေ၊ ပဲလ်လက်စတိုင်း စစ်ပြေးဒုက္ခသည်များကိစ္စကိုလည်း အထွေထွေညီလာခံသို့ အဆက်မပြတ် တင်ပြရသည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်လျက်ရှိကြသော သူ၏အဖွဲ့ဝင်များ၊ ဝန်ထမ်းများထံသို့လည်း ညွှန်ကြားချက်များ အဆက်မပြတ် ပေးပို့ညွှန်ကြားနေရသည်။ အထက်ပါ ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းများကို ဘန်ချီကိုယ်တိုင် တစ်ယောက်တည်း လက်ရေးဖြင့် ပြုစုရေးသားလေ့ရှိသည်။ အရေးအသား၊ လမ်းညွှန်ချက်၊ တင်ပြချက်များ ရှင်းလင်းပြတ်သား၍ လိုရင်းကို ထိမိအောင် ရေးနိုင်စွမ်းရှိသည်။ ထက်မြက်သော၊ ဉာဏ်ရည်ကြီးမားသော၊ ဇွဲလုံ့လနှင့်အပြုသဘောဆောင်သော အဆုံးအဖြတ်များကို တွေးခေါ်နိုင်စွမ်းရှိသော ဘန်ချီ၏ စွမ်းပကားသည် ချီးကျူးဖွယ်ရာပင်ဖြစ်သည်။ တာဝန်ယူရဲသောသတ္တိ၊ ရှင်းလင်းသော ဆင်ခြင်တုံတရားနှင့် သည်းခံစွမ်းအားဖြင့် ပြည့်စုံသော ဘန်ချီ၏ လုပ်နည်းလုပ်ငန်ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးသည် နိုင်ငံရေးကစားမှု၊ ပရိယာယ်ဝေဝုစ်များ၊ အဆုံးအဖြတ် နှောင့်နှေးကြန့်ကြာမှုစသည်များဖြင့် သံသရာလည်တတ်သော အထွေထွေညီလာခံအဖွဲ့ဝင်များ၏ လုပ်နည်းလုပ်ဟန်နှင့်ယှဉ်လိုက်လျှင် ပြဒါးတစ်လမ်း၊ သံတစ်လမ်းပမာ ကွာခြားကြောင်း သုံးသပ်တတ်သူများ တွေ့မြင်ရမည်ဖြစ်သည်။

ဘန်ချီသည် မည်မျှပင်အလုပ်များစေကာမူ၊ မည်မျှပင် ထင်ပေါ်ကျော်ကြားလာစေကာမူ၊ သူ၏ ပင်ကိုယ်ဟန်အမူအရာ ဆက်ဆံရေးမှာ အပြောင်းအလဲမရှိ၊ တည်တည်ငြိမ်ငြိမ်ပင်ဖြစ်သည်။ ခါတိုင်းလိုပင် အမြဲတမ်းဖော်ရွေသည်။ ဟာသဉာဏ်ရွှင်သည်။ နောက်ပြောင်ပြောဆိုတတ်သည်။ မာနမတက်၊ ဟိတ်ဟန်မရှိ၊ ဝတ်စားဆင်ယင်မှုမှအစ အကြွား

မဖက် ဣန္ဒြေရသည်။ မရပ်မနား အံ့ဩလောက်အောင် အလုပ်လုပ်သည်။ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးထင်ပေါ်မှုကို အတတ်နိုင်ဆုံးရှောင်သည်။ သတင်းထောက်များ ကိုလည်း အတွေ့မခံသည်ကများသည်။

ဘန့်ချ် ဆောင်ရွက်နေရသော တာဝန်ပမာဏ ကြီးလေးသည် နှင့်အမျှ အန္တရာယ်ကြီး၊ အသက်ဘေးနီးလှသည်။ မြို့စားကြီး ဘားနား ဒေါ့ထ်၏ အစီရင်ခံစာပါ အဆိုပြုချက်များသည် အမှန်စင်စစ် ဘန့်ချ်၏ လက်ရာဖြစ်ပြီး အစွရေးအတွက် အကျိုးမဲ့စေသည်ဟု စွပ်စွဲကာ ဘန့်ချ် အပေါ် ရန်ငြိုးဖွဲ့သည်။ နက်ဂက်ဗ်ဒေသကို အစွရေးက ကျူးကျော်တိုက်ခိုက် ခြင်းကို ဘန့်ချ်က ဆန့်ကျင်သဖြင့် ဘန့်ချ်အား မကျေမနပ်ဖြစ်ကြသည်။ အမေရိကရှိ အစွရေးဘက်တော်သား သတင်းစာအများအပြားကလည်း ဘန့်ချ်အား ရုတ်ချရေးသားကြသည်။

ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အတွင်း၌ပင် ဘန့်ချ်အနေနှင့် ထောက်ခံချက် အပြည့်အဝရသည်ဟု မယုံစားနိုင်သော အခြေအနေတွင်ရှိသည်။ အတွင်း ရေးမှူးချုပ် ထရစ်ဂ်ဗာ လီးကိုယ်တိုင်က အစွရေးဘက်သို့ ယိမ်းသည်။ ပဲလ် လက်စတိုင်းသို့ တာဝန်အရှိဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်အနေနှင့် လာရောက်ရန် မြို့စားကြီး နှင့်ဘန့်ချ်၏ ဖိတ်ကြားချက်ကို ငြင်းဆန်ခြင်းဖြင့် သူရဲဘောကြောင်မှနှင့် တာဝန်ခံရဲသည့် သတ္တိခေါင်းပါးမှုကို ပြလိုက်သည်ဟု ဘန့်ချ်က မှတ်ချက် ချပြီးဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ဘန့်ချ်အားလည်း အသားအရောင် ခွဲခြားသဖြင့် နှိမ်သည့် အမှုအရာများ မကြာခဏ တွေ့ကြုံခံစားရသည်။ ထိုမျှသာမက ဘန့်ချ်အပေါ် အသေးအဖွဲ့ ကိစ္စမျိုး၌ပင်လျှင် အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ သဘောထားသေးမှုများ ရှိသေးသည်။ ဘန့်ချ်အား ဖြန်ဖြေရေးအရာရှိ၏ ရာထူးသို့ တရားဝင် တိုးမြှင့်ခန့်ထားခဲ့သော်လည်း ရာထူးနှင့်လျော်ညီသော လစာကို ခံစားခွင့် မပြုခဲ့ပါ။ ၁၉၄၉ ခုနှစ် ဇွန်လ ကျမှသာလျှင် ရာထူး ၏လစာကို ခံစားခွင့် ရခဲ့သည်။

ဘန့်ချ်သည် ဤအဖြစ်အပျက်အားလုံးအတွက် များစွာ စိတ် ဆင်းရဲခဲ့ရသည်။ ထွက်ပေါက်ရှာရန်ပင် တစ်ကြိမ်မက စဉ်းစားခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ဤတာဝန်ကို ယာယီမျှသာ အစားဝင်ရသူ ဖြစ်နေခြင်းကြောင့်

ဖြေသာသည်ဟု ထုတ်ဖော် ရေးသားချက်များ တွေ့ရသည်။ ဘန်ချ်၏ လူမည်းသူငယ်ချင်းအပေါင်းအသင်းများကလည်း သူ၏အသက်အန္တရာယ်ကို စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်ကြသည်။ နယူးယောက်ရှိ ဂျူးအသိုင်းအဝိုင်းက ဘန်ချ်အား ပစ်ပစ်ခါခါ တိုက်ခိုက်ဝေဖန်ကြကြောင်း သတိပေးကြသည်။ ဘန်ချ်ကမူ ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်သည့် အမှုအရာ မပြပေ။ သူ့အား စေတနာဖြင့် သတိပေးစာရေးခဲ့သော လူမည်းများ တိုးတက်ရေးအဖွဲ့ (အင်န်အေအေစီပီ)၏ အတွင်းရေးမှူး ဝေါလ်တာ ဝိုက်အား ဤသို့ ပြန်စာရေးခဲ့သည်။

“ယခုတလော နယူးယောက်က လာတဲ့စာများဟာ ဖတ်လို့ မကောင်းဘူး။ စိတ်ထဲမှာ နာကျည်းမှလည်း မဖြစ်ဘူး။ အံ့သြခြင်းလည်း မဖြစ်ဘူး။ ကျွန်ုပ် အခုလုပ်နေရတဲ့ အလုပ်ရဲ့ သဘာဝအရ ဒါမျိုးတော့ တွေ့ရမယ်လို့ မျှော်လင့်ထားပြီးဖြစ်တယ်။ ဒီလို ဝေဖန်စာ၊ ဆဲစာတွေဟာ ကွင်းဆက်သဘောဆောင်တဲ့ လုပ်ငန်းခွင် အန္တရာယ်တစ်ခုပဲလို့ ကျွန်ုပ် သတ်မှတ်ထားတယ်။ အဓိကရည်ရွယ်ချက်ကတော့ ကျွန်ုပ်ကို သိက္ခာချဖို့ ပါပဲ။ သူတို့ရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်တွေက ထိုက်တန်သလောက် အောင်မြင်မယ်လို့ ယူဆစရာရှိတယ်။ ကျွန်ုပ် ဒီတာဝန် ထမ်းဆောင်နေသရွေ့ ဖြစ်စဉ် တစ်ခုချင်းအလိုက် ဆန်းစစ်ပြီး အဆုံးအဖြတ် ပေးရမှာပဲ။ အာရပ်တွေမှာ ရင်လည်း သူတို့ကို လက်ညှိုးထိုးမယ်။ အစွရေး မှားရင်လည်း ဒီအတိုင်းပဲ။ အစွရေးအပေါ် ပုဂ္ဂလိကစာနာမှု ရှိပေမယ့် မတိမ်းမစောင်း ကိုယ်ကောင်း ခေါင်းဘယ်မှ မရွေ့ဆိုသလို ကိုယ့်ရဲ့ခံယူချက်အတိုင်း ဆက်လုပ်ရမှာပဲ”

ဤသို့ ကြုံတွေ့ခဲ့သမျှ ဖြစ်ပုံပျက်ပုံ ဘဝစုံတွင် လုံးဝ မမျှော်လင့်ထားသူထံမှအပုပ်ချခံရခြင်းကို ဘန်ချ် ဆတ်ဆတ်ခါအောင် နာကျည်းခဲ့ရသည်။ ဤသို့ သိက္ခာချလိုက်သူကား အခြားမဟုတ်၊ တစ်ချိန်က သူ့အလွန်လေးစားကြည်ညိုခဲ့သူ လူမည်းအမေရိကန်အသိပညာရှင် ခေါင်းဆောင် ဝီလျံ အီး ဘီ ဒူဘွိုင်း ဖြစ်သည်။ ဒူဘွိုင်းသည် နယူးယောက်မြို့ မဲဒဆင် စက္ကဲ ဂါဒင်တွင် ကျင်းပသော အမေရိကန်-ဂျူးကွန်ဂရက် အစည်းအဝေးတစ်ခု၌ တရားဟောစဉ် ဘန်ချ်အား ဂျူးလူမျိုးတို့အပေါ် သစ္စာဖောက်သူဟု လူသိရှင်ကြား စွပ်စွဲလိုက်သည်။ သူပြောလိုက်ပုံကား-

“အမေရိကန်နီဂရိုးများရဲ့ကိုယ်စား ရာဖ် ဘန်ချ် အယူလွဲဖောက်ပြန်ခဲ့တာ တွေကို ပရိသတ်အား တောင်းပန်ပါတယ်။ အမေရိကန်ကျွန်လူတန်းစား က ဆင်းသက်လာခဲ့တဲ့လူတစ်ယောက်အနေနဲ့ လွတ်လပ်မှု၊ တရားမျှတမှု ကို တန်ဖိုးထားတတ်ဖို့၊ လမ်းညွှန်အဖြစ်ခံယူဖို့ ကောင်းပါတယ်” ဟု သတည်း။ ဘန်ချ်သည် ငွေနှင့် အာဏာမက်၍ မိမိကိုယ်ကို ရောင်းစား ခဲ့သည်ဟူ၍ပင် ယိုးစွပ်ခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် အသက်ရှင်သမျှ ကာလပတ်လုံး ဒူဘိုင်းအား လုံးဝ ခွင့်မလွှတ်၊ ယင်းဖြစ်ရပ်ကိုလည်း လုံးဝမမေ့၊ ရိုးတွင်းခြင်ဆီစိမ့်မှု စွဲထင်ရစ်သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ကုလသမဂ္ဂ ဖြန့်ဖြေရေးအရာရှိအဖြစ် အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်မှုအတွက် ဒူဘိုင်းက ချီးကျူးခဲ့သည်။ ၁၉၅၁ ခုနှစ်တွင် ဒူဘိုင်း၏ ၈၃ နှစ်မြောက် အထိမ်းအမှတ် ညစာစားပွဲအခမ်း အနားတွင် ကမကထပြုရန် ဖိတ်ကြားချက်ကို ဘန်ချ်က ငြင်းပယ်ခဲ့သည်။

“ကျွန်ုပ်တစ်သက်လုံး ကြည်ညိုလေးစားခဲ့သူ၊ အမြဲတမ်းခင်မင် ရင်းနှီးစွာ ဆက်ဆံခဲ့သူက ကျွန်ုပ်က ပစ်ပစ်ခါခါ သိက္ခာချစော်ကားခဲ့သည့် ဖြစ်စဉ်ကို မေ့ပစ်ပြီဟုဆိုခဲ့လျှင် ကျွန်ုပ်လောက် ဟန်ဆောင်ကောင်းသူ၊ လိမ်ပြောသူ၊ သီလကြောင် လောကတွင်ရှိတော့မည် မဟုတ်ပါ” ဟု ဒေါက်တာ ဖရဲန့်ကလင် ဖရေဇီယာထံ ရေးသားစာတွင် ဤသို့ နာကျည်း စွာ မှတ်တမ်းတင်ရစ်ခဲ့သည်။

အာရပ်တို့ကလည်း မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ထံ၏ အစီရင်ခံ စာကို မကျေနပ်ကြပေ။ သူတို့၏ မခံချင်မှုသည် အစွရေးတို့ထက် မလျော့သည့်အပြင် ပိုနေမည်သာဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အာရပ်တို့၏ ဝေဖန်ချက်များသည် ဘန်ချ်အပေါ် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးတိုက်ခိုက်မှု ထိခိုက်စော် ကားမှု မပါဘဲ ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်း ရှိနေသည်။

ဘန်ချ်သည် ဟောင်းဝပ်တက္ကသိုလ် လုပ်ဖော်ကိုင်ဘက်သူငယ် ချင်း အယ်လိန်း လော့ခ်ထံ ဤသို့ ရေးသားရင်ဖွင့်ခဲ့သေးသည်။

“ကျွန်ုပ်အနေနဲ့ ဆောင်ရွက်ခဲ့တဲ့ ကိစ္စတွေကို အမှန်အတိုင်း မရေးကြဘဲ လိုရာဆွဲ တလွဲတချော် ရေးသားတင်ပြနေကြတာတွေကို

မနှစ်မြို့ဘူး။ အချို့အသိုင်းအဝိုင်းတွေမှာ ကျွန်ုပ်ကို ဆီမိုက် (ဂျူး) ဆန် ကျင်သူလို တံဆိပ်ခတ်ကြတယ်လေ။ ဒါတွေဟာ ကျွန်ုပ်လုပ်ရတဲ့အလုပ် ကို အကြောင်းပြုပြီး ပေါ်လာရတဲ့အန္တရာယ်ပါပဲ။ ပြည်သူတွေဟာ ကျွန်ုပ် လုပ်နေရတဲ့ အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး ထိန်းသိမ်းကြပ်မတ်ပေးတဲ့အလုပ် တာဝန်နဲ့ နိုင်ငံရေးအရ အဖြေရှာတဲ့ကဏ္ဍနှစ်ခုကို ရောရောထွေးထွေးဖြစ် နေကြတယ်။ ကံဆိုးတာက ကျွန်ုပ်ဟာ ဒီပြဿနာ နှစ်ခုစလုံးကို ကိုင် တွယ် ဖြေရှင်းနေရလို့ပါပဲ။ တတ်သမျှ မှတ်သမျှနဲ့ လမ်းဖြောင့်ဖြောင့် ကြိုးစားလျှောက်နေရတယ်လေ”

အခန်း (၁၄)

ရို.ဒ်တွင် စစ်ရပ်စဲရေး ဆွေးနွေးခြင်း

အီဂျစ်နှင့် အစ္စရေး
ကျားမြီးဆွဲရသည့်ပမာ

ပဲလ်လက်စတိုင်းပြဿနာ ပြေလည်ရေးအတွက် မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ထံ၏လေ့လာချက်အစီရင်ခံစာပါ အဆိုပြုချက်များကို အထွေထွေညီလာခံ၏ ထောက်ခံမှု ရရှိရန် ဘန်ချ်၏ တပင်တပန်း ကြိုးစားခဲ့သည်။ အာရပ်နှင့် အစ္စရေးနှစ်ဖွဲ့လုံးက မြို့စားကြီး၏ အဆိုပြုချက်များကို မကြိုက်ကြကြောင်း ဘန်ချ်ကောင်းစွာသိသည်။ သို့ရာတွင် နိုင်ငံတကာ အသိုင်းအဝိုင်းက အဆိုပြုချက်များ အကောင်အထည် ဖော်နိုင်ရန် တွန်းအားပေးလျှင် အဆင်ပြေစရာရှိသည်။ ဤမျှော်မှန်းချက်ကို ရောက်မလာခဲ့သဖြင့် မြို့စားကြီး၏ အစီရင်ခံစာမှာ အရာမထင်ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ယခု ရွေးချယ်ရန် အခြားနည်းလမ်းတစ်ခုကား စစ်ရပ်စဲရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရန် စေ့စပ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ဖြင့် မကြာခဏ ချိုးဖောက်ပျက်ပြားခဲ့သည့် အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး အစီအစဉ်ထက် ပိုမိုခိုင်မာပြီး ကုလသမဂ္ဂက နောက်ဆုံး ဖွဲ့ပေးလိုက်သည့် ပဲလ်လက်စတိုင်း စေ့စပ်ရေးကော်မရှင်၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရန် အခြေခံကောင်းများ ချမှတ်ပေးရာ ရောက်မည်ဖြစ်သည်ဟု ဘန်ချ်က ယုံကြည်ခဲ့သည်။

ဘန်ချ် နယူးယောက်မြို့တွင်ရှိနေစဉ် အီဂျစ်နှင့် အစ္စရေးအစိုးရများက အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးကို ခြွင်းချက်မရှိ လက်ခံ၍ ကုလသမဂ္ဂဦး

ဆောင်မှဖြင့် နှစ်ဖက်အစိုးရတို့ တိုက်ရိုက် စစ်ရပ်စဲရေး ဆွေးနွေးပွဲများ ပြုလုပ်လိုကြောင်း ဘန်ချ်အား အသိပေးလာသည်။ ထို့ကြောင့် ၁၉၄၉ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၆ ရက်နေ့တွင် နောက်ဆုံး တိုးတက်လာသည့် အခြေအနေကို ဘန်ချ်က လုံခြုံရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌသို့ တင်ပြခဲ့သည်။ နက်ဂက်ဗ် ဒေသအတွင်း ဇန်နဝါရီ ၇ ရက်နေ့တွင် နှစ်ဖက်မှ အပစ်အခတ် ရပ်စဲခဲ့သည်။ နှစ်ဖက်စစ်ပြိုင်တပ်များက အမြဲတမ်း ရန်စောင်လျက်ရှိရာ အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေးမှာ အချိန်မရွေး ပျက်ပြားနိုင်ရန် အလားအလာရှိနေသည်။ ထို့ကြောင့် ပဲလ်လက်စတိုင်း စေ့စပ်ရေးကော်မရှင် ဖွဲ့စည်းတာဝန်ဆောင် ရွက်ချိန်ထိ မစောင့်ဆိုင်းတော့ဘဲ စစ်ရပ်စဲရေး ဆွေးနွေးပွဲများ အမြန်ဆုံး စတင်ရန် ဘန်ချ်က ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ သူက ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်၍ အစွဲရေးနှင့် အီဂျစ်တို့ ပါဝင်သော စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲကို ရိုဒ်ကျွန်း ရုံးစိုက်ရာဒေသ၌ ဇန်နဝါရီလ ၁၂ ရက်တွင် စတင်ကျင်းပခဲ့သည်။

ဘန်ချ် နယူးယောက်မြို့မှထွက်ခွာမီ အချိန်၌ပင် ပြဿနာများ တရှိန်ရှိန် တက်နေသဖြင့် မလွယ်လှမည့် လုပ်ငန်းအခြေအနေကို ကြိုတင် ရိပ်စားမိသည်။ နက်ဂက်ဗ်ဒေသအတွင်း အစွဲရေးစစ်တပ်က နယ်မြေအချို့ကို နောက်ဆုံးအချိန်၌ တိုးချဲ့သိမ်းပိုက်ခဲ့သည့်အတွက် အီဂျစ်က နာကျည်းနေသည်။ နက်ဂက်ဗ်သဲကန္တာရကိုဖြတ်၍ပျံသန်းသည့် ဗြိတိသျှကင်းထောက် လေယာဉ် ငါးစင်းကို အစွဲရေး လေယာဉ်ပစ် အမြောက်များက ပစ်ခတ်ဖျက်ဆီးလိုက်သဖြင့် ဗြိတိသျှတို့က အစွဲရေးအပေါ် ဒေါသတကြီးဖြစ်နေသည်။ တစ်ဖန် ဗြိတိသျှတပ်များက အာကားဘားဆိပ်ကမ်းမြို့သို့ စီးနင်းတက်ရောက်ခဲ့ခြင်းကို အစွဲရေးများက မခံချိမခံသာဖြစ်နေသည်။ ရိုဒ်ဆွေးနွေးပွဲ မစမီကပင် ပျက်တော့မည့်အလားအလာနှင့် ဘန်ချ် ရင်ဆိုင်နေရသည်။ ဘန်ချ်သည် နှစ်ဖက်အစိုးရထံ ကြေးနန်းစာများ ဆက်တိုက်ရေးသားပေးပို့၍ စိတ်လျှော့ သည်းခံကြရန် ဖျောင်းဖျရသည်။ ရိုဒ်သို့ မသွားမီ နယူးယောက်တွင် ဈေးဝယ်စဉ် စိတ်အနှောင့်အယှက်တွေ့ရသေးသည်။ ဂျူးဘက်လိုက်သော အမှတ် ၅ ရိပ်သာလမ်းမှ ဈေးသည်တစ်ဦးက ဘန်ချ်အား “အော် ခင်ဗျား နက်ဖြန် ထွက်တော့မှာကိုး၊ ကျုပ်တို့ဆီက

နက်ဂက်မ်ဒေသကို ပြန်ယူဖို့ ကြိုးစားအုံးမလို့လား” ဟု ပြောပြကျကျ ခန့်လိုက်သည်။ ဘန်ချ်သည် ရဲ့ဒ်သို့ ဇန်နဝါရီလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ရောက်သည်။ ထူးခြားသော ပြောင်းလဲမှုများ မတွေ့ရ။ ဆောင်းရာသီ ဖြစ်၍ အေးစိမ့်စိမ့်ဖြစ်သည်။ ရုံးစိုက်ရာ ဟိုတယ်တွင် အနွေးဓာတ်မရှိ၊ အစားအသောက်များကလည်း ဆိုးဝါးပါဘိတောင်း။

ဘန်ချ် ယခု ကမကထပြုရမည့် စေ့စပ်ပွဲမှာ ယခင်က အစဉ် အလာသာဓက မရှိဘူးသေးသည့် လုပ်ငန်းဖြစ်နေသည်။ စစ်ရေးအခြေ အနေကား စင်းနေသည်။ အီဂျစ်စစ်တပ်၏ အားနည်းမှု၊ တိုက်ရည်ခိုက် ရည်နှင့် ကွပ်ကဲမှု ညံ့ဖျင်းသောကြောင့် အစွရေးတို့က သိမ်းပိုက်ခဲ့ပြီး သော နက်ဂက်မ်နယ်မြေများကို အခိုင်အမာပြုထားပြီးဖြစ်သည်။ မည်သို့ပင် နိုင်ငံရေး၊ စစ်ရေးအရ ဖိအားပေးစေကာမူ ပြန်ဆုတ်ပေးရန် အကြောင်း မရှိသည်မှာ သေချာနေသည်။ ယခု စေ့စပ်ပွဲ၏ ရေတိုရည်မှန်းချက်သည် အခြေအနေ တည်ငြိမ်ရေးကို အဓိကထားရန်ဖြစ်သည်။ အစွရေးတို့ သိမ်း ပိုက်ထားသော နက်ဂက်မ်ဒေသအတွက် အစွရေး၏ ပိုင်ဆိုင်မှုကို အီဂျစ် က အသိအမှတ်ပြု လက်ခံရန် ဖျောင်းဖျရမည်ဖြစ်သည်။ အပြန်အလှန် သဘောဖြင့် အစွရေးတို့က အယ်လ် ဖာလူဂျာတွင် ပိတ်မိနေသော အီဂျစ် တပ်မအား ဆုတ်လမ်းဖွင့်ပေးရန်၊ အီဂျစ်တပ်များက သိမ်းထားသော ဂါဇာ နှင့် နယ်စပ်အကြားရှိ ကမ်းရိုးတန်းနယ်မြေကို အီဂျစ်က ပိုင်ဆိုင်ကြောင်း အစွရေးတို့က သဘောတူလက်ခံရန် ကမ်းလှမ်းရမည်ဖြစ်သည်။

နှစ်ဖက်နိုင်ငံ၏ နိုင်ငံရေးအခြေအနေများ ပို၍ ရှုပ်ထွေးသည်။ အစွရေးဘက်တွင် သမ္မတ ဝိုက်ဇင်းမှစ၍ အောက်ခြေအထိ ပြည်သူများ သည် နက်ဂက်မ်ဒေသ ပိုင်ဆိုင်ရေးအပေါ် အာရုံအပြည့်ရှိနေသည်။ အီဂျစ် တို့သည် ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို လက်မခံဘဲ အစွရေးကို စစ်တိုက်ခဲ့ရာမှ ရုံးနိမ့်သွားရခြင်းမှာ အထင်အရှားဖြစ်သည်။ သို့ပါလျက် နက်ဂက်မ်ဒေသအား အဘယ့်ကြောင့် အီဂျစ်အား ပြန်ပေးရမည် နည်းဟု အစွရေးတို့က စောဒကတက်ကြသည်။ အစွရေးစစ်တပ်က အယ်လ် ဖာလူဂျာတွင် ပိတ်ဆို့ထားသော အီဂျစ်လက်ရွေးစင်တပ်မအား

ပြန်လွှတ်ပေးရန် ကိစ္စအပေါ် အမြတ်ထုတ်ရန်လည်း မောင်းတင်ထားသည်။

အီဂျစ်ဘက်သို့ လေ့လာရာတွင် အီဂျစ်အစိုးရအဖို့ မရှုမရှိုက်သာအောင် အကျပ်အတည်းတွေ့နေရသည်။ အီဂျစ်စစ်တပ်၏ အားနည်းချက်ကို ပြည်သူများအား မှန်မှန်ကန်ကန် အသိပေးခြင်း မပြုဘဲ အောင်ပွဲအဆင့်ဆင့် ခံနေသည်ဟု လှည့်စားထားသည်။ ထို့ကြောင့် အီဂျစ်နိုင်ငံရေးသမားများက စစ်သားများထက် တင်းမာထောင်လွှားနေကြသည်။ အခြားပတ်ဝန်းကျင် အာရပ်နိုင်ငံများကလည်း အီဂျစ်၏ လှုပ်ရှားမှုကို မျက်ခြည်မပြတ် စောင့်ကြည့်နေကြသည်။ ဤသို့သော နိုင်ငံရေးစစ်ရေးအခြေအနေအရပ်ရပ်ကြားတွင် စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲကို ကျင်းပခြင်းဖြစ်သည်။

ရိုဒ်တွင် စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲ တက်ရောက်လာကြသော အာရပ်နှင့် အစ္စရေးကိုယ်စားလှယ်များအတွက် ဟိုတယ်တစ်ခုထဲတွင် နေရာချထားလိုက်သည်။ ထမင်းစားခန်းတစ်ခုထဲတွင် အတူတူစားသောက်ကြသည်။ လူသူမနီး အဆက်အသွယ်ပြတ်လွန်းသော ကျွန်းလေးဖြစ်၍ သွားစရာမရှိ၊ အပျင်းဖြေစရာ မယ်မယ်ရရမရှိ။ အစားအသောက်ကလည်း ညံ့ပါဘိခြင်း။ အစ္စရေးတို့သည် ဟိုတယ်အောက်ထပ် တစ်ထပ်လုံးကို ယူထားသည်။ အီဂျစ်တို့က အပေါ်ထပ်တွင် နေရာယူကြသည်။ တစ်မိုးအောက် အတူတူနေကြသော်လည်း တစ်ထပ်စီဖြစ်၍ မရောမနှော နေနိုင်ကြသည်။ အပန်းဖြေစရာဆို၍ စားပွဲတင်တင်းနစ် (ပင်ပေါင်) နှင့် ဘီလီယက်ထိုးခြင်းမျှသာရှိသည်။ ရိုဒ်အနေအထားအရ မည်သူကမျှ ကြာရှည်စွာ နေလိုစိတ်မရှိကြ။ ပါးနပ်လိမ္မာသော ဖြန်ဖြေရေးအရာရှိသည် ဤအခြေအနေကို ကောင်းစွာ အသုံးချတတ်လျှင် အောင်မြင်ရန် အလားအလာများစွာ ရှိနေသည်။ ဤသို့လျှင် အာရပ်နှင့် အစ္စရေးတို့သည် ရှားရှားပါးပါး ဤတစ်ကြိမ်မျှသာ တွေ့ခဲ့ရသည်။

နှစ်ဖက်ကိုယ်စားလှယ်များ ဇန်နဝါရီလ ၁၂ ရက်တွင် ရိုဒ်သို့ ရောက်ကြသည်။ အစ္စရေးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တွင် ဝေါလ်တာ အိုင်တန်၊ ရူဗင် ရှီလိုအာ၊ အီလီယတ်စ် ဆဆွန်စသည့် အရပ်ဖက်ခေါင်းဆောင်များ၊

ကြည်းတပ်စစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်မှူးကြီးယီဂဲ ယာဒင်းနှင့် ယစ်ဇော် ရာဘင်းပါ ဝင်သော စစ်ဘက်ခေါင်းဆောင်များ ပါဝင်သည်။ အီဂျစ်ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့တွင် ဗိုလ်မှူးကြီး ဆိတ်ဖ် အယ်လ်ဒင်း၊ ဗိုလ်မှူးကြီး အယ်လ် ရာမာနီ၊ ဘုရင် ဖာရွတ်၏ ဝမ်းကွဲညီ ဂုဏ်ထူးဆောင် ဗိုလ်မှူးကြီး အစ်စမေးလ် ရှာရင်း ခေါင်းဆောင်ပြီး စစ်ဖက်အရာရှိ အများစု ပါဝင်ကြသည်။

ဘန်ချ်သည် နှစ်ဖက်ကိုယ်စားလှယ်များအား တရင်းတနှီး ကြို ဆိုနုတ်ဆက်၍ ပဋိသန္တာရစကားများပြောသည်။ ဆွေးနွေးပွဲကို ဇန်နဝါရီ လ ၁၃ ရက်နေ့တွင် စတင်ကျင်းပခဲ့သည်။ နှစ်ဖက်ကိုယ်စားလှယ်များ ရင်းနှီးပြုံးရွှင်စွာ လက်ဆွဲနုတ်ဆက်ရင်း စကားပြောကြသည်။ ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်များ၊ ဆွေးနွေးပွဲ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ မပြေမလည်မဖြစ်ကြဘဲ ထူးထူးဆန်းဆန်း ချောချောမွေ့မွေ့နှင့် အစကောင်းခဲ့သည်။

စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲ ဖွင့်ပွဲတွင် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန်ယူထားသော ကုလသမဂ္ဂ ကိုယ်စားလှယ် ဘန်ချ်က အဖွင့်မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။ ဆွေးနွေးပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်သည် လုံခြုံရေးကောင်စီ၏ နိုဝင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့တွင် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သော နှစ်ဖက်စစ်တပ်များ ဆုတ်ခွာရေးကိစ္စ၊ နိုဝင် ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ဆုံးဖြတ်သော စစ်ရပ်စဲရေးကိစ္စများ အကောင် အထည်ဖော်ရန်ဖြစ်ကြောင်း၊ အဓိကရည်ရွယ်ချက်သည် ရှုပ်ထွေးနေသော ပြဿနာများကို နိုင်ငံရေးအရ ဖြေရှင်းပေးမည့် ငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံ မဟုတ်ကြောင်း၊ ဤလုပ်ငန်းကို နောင်လာမည့် ပဲလ်လက်စတိုင်းစေ့စပ်ရေး ကော်မရှင်က လုပ်ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုဆွေးနွေးပွဲ၏ တိကျသော ရည်မှန်းချက်မှာ လုံခြုံရေးကောင်စီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက် နှစ်ရပ်ကို အကောင် အထည်ဖော်ရန်သာဖြစ်ကြောင်း အဖွဲ့ဝင်များအား လမ်းညွှန်ချက် ချပေး ခဲ့သည်။

“ကျွန်တော့်အနေနှင့် ဒီဆွေးနွေးပွဲကို နှောင့်နှေးကြန့်ကြာအောင်၊ အဟန့်အတားဖြစ်အောင်၊ ရှေ့မတိုးသာနောက်မဆုတ်သာ အကျပ်အတည်း ဖြစ်အောင် လုပ်နိုင်တဲ့ နည်းလမ်း ရှာထောင်မက ဖန်တီးပေးနိုင်ပါတယ်။ ဒီဆွေးနွေးပွဲမှာ နှစ်ဖက်စလုံးက ဥပဒေဆန်ဆန် တင်းတင်းကျပ်ကျပ် ဆွေး

နွေးကြောမှာ မဟုတ်ဘူးလို့ ယုံကြည်ပါမယ်။ အသေးအဖွဲ့တွေမှာလည်း မနစ်မွန်းစေချင်ပါဘူး။ ဒီဆွေးနွေးပွဲရဲ့ ရလဒ်ကို မျက်လုံးပေါင်းတစ်ထောင်က စောင့်ကြည့်နေကြတယ်။ လူကြီးမင်းတို့ဟာ မလွဲမသွေ အောင်မြင်လိမ့်မယ်လို့ ကျွန်တော် အပြည့်အဝ ယုံကြည်ထားတယ်။ ဆုံးရှုံးပျက်ပြားလို့ လုံးဝ မဖြစ်ပါဘူး။ အောင်မြင်ပါစေလို့ စိတ်ဆန္ဒပြုပါတယ်” ဟု ဘန်ချ်က လှိုက်လှဲစွာ ပြောခဲ့သည်။

ထိုညတွင် ဆွေးနွေးပွဲတွင် လမ်းညွှန်ဖြစ်စေမည့် အခြေခံမူဝါဒများ၊ ကြေညာချက်စာတမ်းတစ်စောင်ကို ဘန်ချ်ကိုယ်တိုင် ပြုစုရေးသားပြီး နှစ်ဖက် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ဝင်များအား ဝေငှလိုက်သည်။ ဘန်ချ်၏ လမ်းညွှန်ချက်စာတမ်းကို နှစ်ဖွဲ့စလုံးက နောက်နေ့တွင် လက်ခံကြသည်။ ထိုကြေညာချက်သည် နောင်ကာလများတွင် ကြုံတွေ့ရမည့် စစ်ရပ်စဲရေး သဘောတူချက်များတွင် အခြေခံသဘောထားအဖြစ် အကျုံးဝင်ရန် အမြင်ထား၍ ဘန်ချ် ပြုစုခြင်းဖြစ်သည်။ ဤကြေညာစာတမ်းတွင် ပါဝင်သော အဓိကအချက်များမှာ စစ်အင်အား မသုံးရေး၊ နှစ်ဖက်စလုံး နယ်မြေကျူးကျော်ရန် ကြံစည်ခြင်း၊ တိုက်ခိုက်ခြင်း မပြုရေး၊ နှစ်ဖက်စလုံးကို နိုင်ငံသားများ လုံခြုံရေးအတွက် အာမခံချက်အပြည့်အဝ ရှိရေး၊ စစ်မက်တိုက်ခိုက်ခြင်းအတွက် ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့် ပူပန်မှုများမှ ကင်းဝေးရေး၊ ပဲလ်လက်စတိုင်း ထာဝရငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ပထမခြေလှမ်းအဖြစ် မရှိမဖြစ်သော စစ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီမှုကို ကျေလည်စွာ သဘောပေါက်လက်ခံရေးစသဖြင့်ဖြစ်သည်။

ဆွေးနွေးပွဲအစီအစဉ်မှာလည်း ရိုးရိုးစင်းစင်းလေးပင်ဖြစ်သည်။ အယ်လ် ဖာလူဂျာကီစွ၊ စစ်ရပ်စဲရေး နယ်နိမိတ်ကိစ္စ၊ နှစ်ဖက်စစ်တပ်များ တပ်ဆုတ်ရေးကိစ္စ၊ စစ်တပ်အင်အား လျှော့ချရေးကိစ္စများ ပါဝင်သည်။

ယခု ညှိနှိုင်းနေသော စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲသည် အလွန်အရေးကြီးပြီး အမှားမခံနိုင်သော အခြေအနေဖြစ်ရာ ပြင်ပ ပယောဂများ ဝင်ရောက်နှောင့်ယှက်မည်ကို ဘန်ချ် စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ပြင်ပ

ပယောဂများ၏ ထိုးနှက်မှုဂယက်ကို နည်းနိုင်သမျှနည်းအောင် သတိကြီး
စွာထား၍ ဆောင်ရွက်နေရသည်။ ပြင်ပအခြေအနေမှာလည်း စိုးရိမ်ဖွယ်
ဖြစ်နေသည်။ ရိုဒ်စေ့စပ်ပွဲမစမီကာလလေးတွင် ဗြိတိသျှက အာကားဘား
မြို့၌ စစ်အင်အား သိသိသာသာဖြည့်လိုက်သည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ
တွင် ဗြိတိသျှတို့အား ရွံ့မုန်းနေချိန်တွင် ဤသို့ ဆောင်ရွက်လိုက်ခြင်း
ကြောင့် အစွရေးတို့က အလန့်တကြားဖြစ်ပြီး နက်ဂက်ဗ်ကိစ္စ ဖြေရှင်းရာ
တွင် အချိန်ဆွဲရန် အကြောင်းပြချက်ရသည်။ ဗြိတိသျှ၏ ဆောင်ရွက်ချက်
မှာ ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း ချောက်ချခြင်းဖြစ်သဖြင့် ဘန်ချ် လွန်စွာ
စိတ်ဆိုးခဲ့သည်။ လုံခြုံရေးကောင်စီသို့ပင် တင်ပြရန် စိတ်ကူးသေးသည်။
သို့ရာတွင် အကျယ်အကျယ် မငြိမ်းဖွယ်ဖြစ်မည်ကိုတွေးပြီး မတင်ဖြစ်
တော့ပါ။ အခြားအာရပ်နိုင်ငံများအား စစ်ရပ်စဲမှု စေ့စပ်ညှိနှိုင်းရေးတွင်
ပူးပေါင်းပါဝင်ထောက်ခံကြရန် ဘန်ချ်က မိမိ၏ကိုယ်စားလှယ် စထပ်ဗ်ရို
ပူးလော့စ်အား အာမန်မြို့၊ ဘောရွတ်မြို့နှင့် ဒမတ်စ်ကပ်စ်မြို့များသို့
အရေးတကြီး စေလွှတ်ခဲ့သည်။

အယ်လ် ဖာလူဂျာတွင် ပိတ်မိနေသော အီဂျစ်တပ်မအား ထွက်
ပေါက်ပေးရန် ဘန်ချ်က အစွရေးအား အကျပ်ကိုင်သည့်အခါတွင် အစွရေး
က အလွယ်တကူ အလျှော့မပေးဘဲ တင်းခံသည်။ ဘန်ချ် အကျပ်ရိုက်
သွားပြီး စီမံချက်အသစ် ပြောင်းလဲရပြန်သည်။ ဇန်နဝါရီ ၁၆ ရက် ည
တွင်းချင်း စီမံချက်အသစ် ပြန်ရေးပြီး နောက်တစ်နေ့၌ အစွရေးနှင့်အီဂျစ်
ကိုယ်စားလှယ်များထံ ပို့လိုက်သည်။ ယင်းစီမံချက်အရ ကုလသမဂ္ဂ၏
တပ်မပိုင်လက်နက်ကြီးများကို ကုလသမဂ္ဂက ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်
ထားမည်။ စစ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက် အသက်ဝင်ချိန်မှ ယင်း
လက်နက်ကြီးများကို အီဂျစ်တပ်မသို့ လွှဲပြောင်းပေးမည်ဟု အဆိုပြုချက်
အသစ်များ ပါလာသည်။

နှစ်ဖက်ကိုယ်စားလှယ်များသည် ထိုနေ့ညနေ၌ပင် အစည်း
အဝေးထိုင်ကာ ဘန်ချ်၏ နောက်ဆုံး အဆိုပြုချက်ကို ဆွေးနွေးကြပြီး
အထစ်အငေါ့မရှိဘဲ သဘောတူလိုက်ကြသည်။ ဤသို့ ရှော့ရှော့ရှူရှူ

ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်မထားသောဘန်ချ်ပင်လျှင် အံ့ဩသွားခဲ့ရသည်။

ပထမအဆင့် အကြောင်းအရာနှင့် ပတ်သက်၍ သဘောတူညီချက်ရပြီးနောက် စစ်ရပ်စဲရေးနယ်နိမိတ်သတ်မှတ်ရေး၊ ဆက်လက်ဆွေးနွေးရန် ဇန်နဝါရီလ ၁၈ ရက်နေ့သို့ ချိန်းဆိုလိုက်သည်။ ဖြစ်ရပ်အမှန်ကား အီဂျစ်တပ်မအား လွတ်ပေးချိန်တွင် စစ်ရပ်စဲရေး သဘောတူချက် စာချုပ်ချုပ်ဆိုပြီးဖြစ်မည်ဟု ထင်မှတ်သဖြင့် အစွရေးတို့၏ ဇန်နဝါရီလ ၂၄ ရက်ကို အီဂျစ်တပ်မအား လွတ်ပေးမည့်ရက်အဖြစ် သဘောတူခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

စစ်ရပ်စဲရေး နယ်နိမိတ်လမ်းကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အီဂျစ်နှင့်အစွရေးတို့အား ဘန်ချ်က သီးခြားစီဆွေးနွေးကြည့်သောအခါ သဘောမတူနိုင်သည့်အချက်များ၊ ညှိမရသည့် အခက်အခဲများနှင့် ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်ခဲ့ရပြန်သည်။ ဇန်နဝါရီလ ၂၃ ရက်နေ့ရောက်သည့်အခါ စစ်ရပ်စဲရေးနယ်နိမိတ် သတ်မှတ်ရန်ကိစ္စမှာ အချိန်အတန်ကြာကြာယူရမည့် အနေအထားတွင်ရှိကြောင်း ထင်ရှားပေါ်လွင်လာတော့သည်။ ထို့ကြောင့် အစွရေးတို့က ကြိုတင် သဘောတူထားသော အီဂျစ်တပ်မ အယ်လ်ဖာ လူဂျာမှ ဇန်နဝါရီလ ၂၄ ရက်နေ့၌ ထွက်ခွာရန်ကိစ္စမှာ ပျက်ပြားခဲ့သည်။ ယခုကိစ္စသည် အစွရေးဘက်မှ ပျက်ကွက်ခြင်းဖြစ်သဖြင့် ဘန်ချ်က အစွရေးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့၏ ခေါင်းဆောင်နှင့် အဖွဲ့ဝင်များအား ဝေဖန်ပြစ်တင်လိုက်သည်။ အီဂျစ်ကိုယ်စားလှယ်များကိုလည်း အကျိုးအကြောင်း ပြောပြခဲ့ရာ အီဂျစ်တို့ဘက်မှ တုန်လှုပ်ခြောက်ခြားခဲ့သည်။

ပျက်လုနီးဖြစ်သော ဆွေးနွေးပွဲကို တတ်နိုင်သမျှ အဖတ်ဆည်ရန် ဘန်ချ်က နည်းလမ်းရှာရပြန်သည်။ ဘန်ချ်သည် အချက်သုံးချက်ပါသော စီမံကိန်းကို ရေးဆွဲပြုစုပြီး အီဂျစ်တို့ထံ ဦးစွာပို့သည်။ နောက်တစ်ဆက်တည်း အစွရေးတို့ထံ ပေးပို့ခဲ့သည်။ တင်းမာသော လေသံနှင့် ရေးထားသည့် အစီအစဉ်အရ (၁) ရက်အကန့်အသတ်မရှိ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရန်၊ (၂) ကုလသမဂ္ဂကြီးကြပ်မှုဖြင့် အယ်လ် ဖာလူဂျာတွင် ပိတ်မိနေသောတပ်မထံ ပေးပို့သော အစားအသောက်များ၊ ဆေးပစ္စည်းများကို

အစွရေးအစောင့်များက ခွင့်ပြုရန် (၃) နှစ်ဘက်ကိုယ်စားလှယ်များက မိမိ တို့အစိုးရထံ ပြန်လည်ဆွေးနွေးတင်ပြ၍ လမ်းညွှန်မှုများ ခံယူနိုင်ရေး အတွက်ဆွေးနွေးပွဲကို သုံးရက် ရွှေ့ဆိုင်းရန် စသည်တို့ပါဝင်သည်။ ဤ သုံးချက်ပါအဆိုပြုချက်ကို နှစ်ဖက် ကိုယ်စားလှယ်များက လက်ခံကြ သည်။

ဆွေးနွေးပွဲ သုံးရက်ရွှေ့ဆိုင်းလိုက်သည့်အတွက် ဘန့်ချ်ဝမ်းသာ ခဲ့ရသည်။ သူ၏အလုပ်ရှိန်ကို သိသိသာသာလျှော့ချခဲ့သည်။ ဘီလီယက် ကောင်းကောင်းကစားချိန်ရသည်။ အစွရေး၊ အီဂျစ်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ရင်းနှီးအောင် နီးနီးကပ်ကပ်နေခဲ့သည်။ ဤအတောအတွင်း ဟိုင်ဖာတွင် တာဝန်ကျသော ကုလသမဂ္ဂရေဒီယိုအော်ပရေတာများဂိုဏ်းဖွဲ့ကာ မှောင်ခို အရောင်းအဝယ်လုပ်ကြောင်း သတင်းရသဖြင့် တင်းတင်းကျပ်ကျပ် သတိ ပေးရသေးသည်။ အလုပ်တာဝန် ခက်ခဲရှုပ်ထွေးလှသဖြင့် ကုလသမဂ္ဂ စေ့စပ်ရေးကော်မရှင်ကို အမြန်ဆုံး စေလွှတ်ရန်နှင့် ယင်းကော်မရှင်အား အလုပ်တာဝန်များ အမြန်ဆုံးလွှဲပြောင်း နယူးယောက်သို့ ပြန်လာကာ မူလ တာဝန်များ ထမ်းဆောင်ခွင့်ပြုရန် လုံခြုံရေးကောင်စီသို့ ဘန့်ချ်က မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သည်။

နယူးယောက်မှထွက်ခွာလာပြီးနောက် မိုးလင်းမှမိုးချုပ်၊ မိုးချုပ် မှ မိုးလင်း နေ့နှင့်ည တရစပ် အနားမရဘဲ အလုပ်ထဲ နစ်မြုပ်ခဲ့သော ဘန့်ချ်သည် ယခုမှပင် ရသံထံသို့ ပထမဆုံးစာတစ်စောင် ပို့နိုင်ခဲ့သည်။ “ငါဟာ မောလွန်းလို့ မလှုပ်နိုင်အောင် ခံစားနေရတယ်။ ဒီလောက် ပင်ပန်းတာ ငါ့တစ်သက်အတွက် အတွေ့အကြုံသစ်တစ်ခုပါပဲ။ ဒီအရှုပ် တော်ပုံထဲက ထွက်ပေါက် မမြင်ပါဘူး။ နတ်ကောင်းစောင်မမှပဲ လွတ် တော့မယ်ထင်တယ်” ဤသို့ ရသံအား တိုင်တည်ခဲ့သည်။

စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲကို ဇန်နဝါရီလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ပြန်စသည်။ စစ်ရပ်စဲရေး နယ်နိမိတ်သတ်မှတ်ရေးကို နှစ်ဖက် ညှိမရအောင် တင်းမာ နေသည်။ ဘန့်ချ်သည် နေ့ရောညပါ မရပ်မနား နှစ်ဖက်ကိုယ်စားလှယ် များနှင့်တွေ့၍ အဆိုပြုချက်များကို ထပ်ခါတလဲလဲပြင်ဆင်ရသည်။ ဖြစ်ရ

ပုံမှာ အစွရေးနှင့်အီဂျစ်တို့သည် တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့ မျက်နှာချင်းမဆိုင်လိုကြပေ။ သို့ရာတွင် ဘန့်ချ်အား ကြားဝင်စေစပ်ပေးလိုသည့် သဘောဆန္ဒကို ပြကြသည်။ ဘန့်ချ်သည် သီးခြားအစည်းအဝေးခေါ်၍ဆွေးနွေးသည်။ သုံးပွင့်ဆိုင် အစည်းအဝေးခေါ်၍လည်း ညှိပေးသည်။ အခြေအနေတင်းမာလာသောအခါ အားလပ်ချိန်ယူ၍ ကော်ဖီ၊ ဆဲန်းဒ်ဝစ်၊ အအေးများ သောက်ရင်း ပြောရာပြောကြောင်း ဖျောင်းဖျာစေစပ်ပေးရသည်။ ဆွေးနွေးပွဲဖျက်သူဟူသည့်နာမည်ဆိုးကို မည်သည့်အဖွဲ့ကမှ မခံယူလိုကြပါ။ နှစ်ဖွဲ့စလုံးကပင် ဘန့်ချ်အား ဓားစာခံအဖြစ် ပုံချလိုကြသည်။

ဘန့်ချ်သည် စိတ်ပျက်လွန်းသဖြင့် ဤစေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲတွင် သဘောတူညီချက်ရရန် လုံးဝ မျှော်လင့်ချက် မရှိကြောင်း၊ လုံခြုံရေးကောင်စီမှ တိုက်ရိုက်ကြားဝင်ပေးမှသာ အလားအလာရှိနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း အတွင်းရေးမှူးချုပ် ထရစ်ဂ်ဗာ လီးထံ အစီရင်ခံလိုက်သည်။ ထရစ်ဂ်ဗာလီးက ဘန့်ချ်အား အပြုံးကလေးဖြင့် ဆက်လက် ကြိုးပမ်းပေးရန်တိုက်တွန်းလာသည်။ ဘန့်ချ်စိတ်ပျက်နေကြောင်း ဝေါရှင်တင်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနက သိသွားသဖြင့် လက်ထောက်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဒီးန် ရပ်စ်က ဘန့်ချ်ထံ တိုက်ရိုက် နှစ်သိမ့်စာ ရေးခဲ့သည်။

ဘန့်ချ်သည် ကုလသမဂ္ဂက ဖွဲ့စည်းပေးသော စေ့စပ်ရေးကော်မရှင်၏ အလားကို စောင့်ခဲ့သည်။ ကော်မရှင်ကိုလည်း ရိုဒ်သို့လာရန် ဖိတ်ခေါ်ခဲ့သည်။ ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များကိုယ်တိုင်မလာကြဘဲ လေ့လာသူတစ်ဦးကိုသာ စေလွှတ်ခဲ့သည်။ ဘန့်ချ်သည် အစွရေး-အီဂျစ်ဆွေးနွေးပွဲ၌ အချက်အခြာကျသော အစိတ်အပိုင်းကို အလေးအနက်ဆွေးနွေးနေချိန်တွင် ကော်မရှင်က သူ့အား ဘေရွတ်သို့လာရန် ဆင့်ခေါ်ခြင်းလည်း ခံရသည်။ ဖြစ်ရပ်အမှန်ကား ဤသို့ဖြစ်သည်။ စစ်ရပ်စဲရေး ဆွေးနွေးပွဲသည် ညှိမရသော အခက်အခဲများ ရှိသဖြင့် ပျက်ပြားမည့် အလားအလာက ပိုများနေသည်။ ထို့ကြောင့် ကော်မရှင်က နာမည်ပျက်မခံလိုသဖြင့် ရှောင်ဖယ်ဖယ်လုပ်၍ ဘန့်ချ်အပေါ်ပုံချရန် ကြိုးစားနေခြင်းဖြစ်သည်။ တစ်ဖက်မှလည်း ဘန့်ချ်အား ကမ္ဘာက အာရုံစိုက် အလေးပေးနေခြင်းကို ပုဂ္ဂိုလ်စွဲ

မရှုစိမ့်ဖြစ်နေကြသည်။ ဘန့်ချ် ရာထူးအလျောက် အသုံးပြုခွင့်ရနေသော လေယာဉ်ကိုလည်း မျက်စိကျနေသည်။

ဘန့်ချ်ကား လုံးဝမမှ၊ စိတ်ဓာတ်ကျလျှင်လည်း ခဏသာ ဖြစ်သည်။ ဇန်နဝါရီလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် နှစ်ဖက်ကိုယ်စားလှယ်များအား ခေါ်တွေ့ကာ စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲကို အရှိန်မြှင့်ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ကြောင်း အသိပေးခဲ့သည်။ အခြေခံထား၍ ဆွေးနွေးရန် အရေးပါသော စာတမ်း သုံးစောင်ကို ထပ်မံပြုစု၍ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့များထံ ပို့စေခဲ့သည်။ ရော်ဒန်၊ လက်ဘနွန်နှင့် ဆီးရီးယားနိုင်ငံများသို့လည်း စစ်ရပ်စဲရေး ဆွေးနွေးပွဲများ ပြုလုပ်ရန်ဖိတ်ခေါ်ခဲ့သည်။ ပထမစာတမ်းသည် စစ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက်စာတမ်း မူကြမ်းဖြစ်သည်။ စာတမ်းပြုစုရာတွင် နှစ်ဖက်စလုံးက တောင်းဆိုချက်များအပေါ် အလျော့ပေါ့ဆုံး ဖော်ပြထားသည်။ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ညှိနှိုင်း၍ အပေးအယူလုပ်နိုင်မည့် အချက်များ ဖော်ညွှန်းထားသည်။ နှစ်ဖက်စလုံး အတွက်လည်း တရားမျှတမှု ရှိနိုင်ရန် ချိန်ကိုက်ထားသည်။ ဤသို့ ရေးထားချက်များမှာ တစ်ဖက်ဖက်ကို အသာစီးမရအောင် ညှိထားသဖြင့် ငြင်းသည့်ဘက်က အဆိုးဖြစ်မည်မှာ သေချာသည်။ နှစ်ဖက်စလုံးက မကြိုက်သော်လည်း မငြင်းသာအောင်ရှိမည်ဖြစ်သည်။

အခြားစာတမ်းနှစ်ခုသည် စစ်ရပ်စဲရေး၊ နယ်နိမိတ်မျဉ်းကြောင်း သတ်မှတ်ရေးနှင့် စစ်အင်အား လျှော့ချရေးကိစ္စများ ပါဝင်သည်။ စာတမ်း သုံးစောင်စလုံး ဇန်နဝါရီလ ၃၁ ရက် နံနက် ၅ နာရီမှ ပြီးသည်။ ဘန့်ချ်သည် ခေတ္တမျှမှိန်းပြီးနောက် ၉:၃၀ နာရီတွင် အိပ်ရာမှထ၍ အပြီးသတ်ဖတ်ပြီး နှစ်ဖက်ကိုယ်စားလှယ်များထံသို့ ပို့စေလိုက်သည်။

အီဂျစ်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် ဘန့်ချ်၏စာကို ရလျှင်ရချင်း စစ်ဘက်အဖွဲ့ဝင် မိုလ်မှူးကြီး ရှာရင်းအား ညွှန်ကြားချက် ရယူနိုင်ရန် ကိုင်ရိုသို့ စေလွှတ်ခဲ့သည်။ အစွဲရေးတို့ကမူ ဘန့်ချ်၏ စာတမ်းသည် ပြဿနာပေါ်စေမည်ဟု ဝေဖန်သည်။ “အခုကိုပဲ ပြဿနာတွေ သောင်းခြောက်ထောင်မက ပုံနေမှတော့ နောက်ထပ် ပြဿနာလေးနဲ့ တိုးပြီး မထူးပါဘူး” ဟု ဘန့်ချ်က အေးအေးလေးလေး ပြန်ပြောလိုက်သည်။

စာတမ်းပါ အချက်အလက်များအနက် အီဂျစ်ဘက်က အသာစီး ရဖွယ်ရှိသော အချက်များကို ပြင်ကြသည်။ စာတမ်းကိုလည်း တရားမျှ တမျှ မရှိဟု ဝေဖန်သေးသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဤစာတမ်းကို အစွရေးတို့က ပယ်ချပြီး အီဂျစ်တို့က လက်ခံလျှင် အစွရေးအပေါ် အပြစ် ကျလာမည်မှာ သေချာလှကြောင်း အစွရေးတို့က ကြိုတွက်ထားသည်။ ဘန်ချ်ကလည်း အစွရေးတို့၏ ခြေလှမ်းကို ကြိုမြင်ထားသဖြင့် နှစ်ဖက် စလုံး မငြင်းသာအောင် မျှတမျှလည်းရှိအောင် ရေးသားခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် ပဲလ်လက်စတိုင်း၏ ရေရှည်ငြိမ်းချမ်းရေးကို အမြင် ထားပြီး ဘက်စုံအောင် ပြုစုခဲ့သည်။ စစ်ရပ်စဲရေး သဘောတူချက်မူပိုင်း ဆိုင်ရာ အချက်များသာမက အယ်လ် ဖာလူဂျာပြဿနာနှင့် အစွရေးတို့ မကြာသေးမီက သိမ်းပိုက်လိုက်သော အယ်လ် အာအူဂျာပြဿနာကိုပါ ထည့်သွင်းထားသည်။

စစ်ရပ်စဲရေး နယ်နိမိတ်များကြောင်း ပိုင်းခြား သတ်မှတ်ရန် ကိစ္စများတွင် လက်တွေ့မြေပြင်အခြေအနေနှင့် ထင်ဟပ် ဖြေရှင်းရန်နည်း လမ်းများ အကြံပြုထားသည်။ ထို့ကြောင့် နှစ်ဖက်စစ်တပ်များစစ်အင်အား လျှော့ချရေး၊ တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် အသာစီး မရအောင် ညှိရေး စသည် တို့ကို အကြားအလပ် မရှိအောင် အကွက်စေ့စေ့ ကြံဆပြုစုခဲ့သည်။ နိဂုံးချုပ်အနေဖြင့် ကုလသမဂ္ဂမှ တာဝန်ချထားသူက ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဆောင် ရွက်သော ပူးတွဲကော်မရှင်က စစ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက် လိုက်နာရေး အတွက် ကြီးကြပ်ရန် လမ်းညွှန်ချက်များကိုပါ ရေးသားခဲ့သည်။ ဘန်ချ် ပြုစုထားသော အဆိုပြုချက်များသည် ယခုပြဿနာဖြစ်နေသော အီဂျစ်၊ အစွရေးနှစ်နိုင်ငံအကြား စေ့စပ်ဆွေးနွေးရေးအတွက် အလွန်တန်ဖိုးရှိသော ထောက်ကူချက်တစ်ရပ် ဖြစ်သည်သာမက နောင်ချုပ်ဆို ကြီးကြပ်ရမည့် စစ်ရပ်စဲ ရေးဆွေးနွေးပွဲများအတွက် စံနမူနာကောင်းတစ်ခုဖြစ်ခဲ့သည်။

ဤအတောအတွင်း ပြန်လည်အရွေးခံရသော အမေရိကန်သမ္မတ ထရူးမင်းက အရှေ့အလယ်ပိုင်းပြဿနာ လိပ်ခဲတည်းလည်းဖြစ်နေခြင်းကို စိုးရိမ်နေသည်။ ယင်းက ဖိအားပေးရန် အဆင်သင့်ဖြစ်နေသည်။ ဘန်ချ်က

စိုးရိမ်နေသည်။ ယင်းက ဖိအားပေးရန် အဆင်သင့်ဖြစ်နေသည်။ ဘန်ချ်က ဘယ်အချိန်၊ ဘယ်သူ့အပေါ် ဖိအားပေးရန် သမ္မတအား အကြောင်းကြားရန် ပြောကြားထားသည်။

ဖေဖော်ဝါရီလ ၃ ရက်နေ့ နံနက်စောစောတွင် အီဂျစ်အဖွဲ့က ဖြေကြားပေးပို့လာသည်။ ယခုတစ်ကြိမ်တွင် အီဂျစ်ဘက်မှ ပရိယာယ်ကြွယ်လှသည်။ ဘန်ချ်၏ အဆိုပြုချက်များအနက် ပဓာနမကျသော အသေးအဖွဲ့အချက်များကိုသာ ပြင်ဆင်ချက်ဖြင့် လက်ခံလိုက်ကြသည်။ အီဂျစ်စစ်တပ်က အရှုပ်တော်ပုံမှ အမြန်ဆုံး ထွက်လိုကြသည်။ နိုင်ငံရေးသမားများက တင်းမာလိုကြသည်။ ဤသို့ အချင်းချင်း အငြင်းပွားကြခြင်းကြောင့် အနည်းငယ်ကြန့်ကြာခဲ့သည်။ အစ္စရေးကိုယ်စားလှယ် အိုင်တန်က အီဂျစ်၏ တွေးခေါ်ပုံမှာ ပဟောဠိဆန်လှသည်ဟု မှတ်ချက်ပြုသည်။

ဘန်ချ်၏ အဆိုပြုချက်စာတမ်းအပေါ် ဆွေးနွေးကြသော အီဂျစ်နှင့် အစ္စရေးတို့၏ ဝေဖန်ချက်၊ ပြင်ဆင်ချက်များကို ဘန်ချ်ကိုယ်တိုင် တစ်ညလုံး ဆန်းစစ်၍ တစ်စောင်တည်းဖြစ်အောင် စုစည်းလိုက်သည်။ ယင်းသို့ ပြင်ဆင်ထားသော စာတမ်းကို နောက်တစ်နေ့နေ့လည် ကျင်းပသော စုံညီအစည်းအဝေးတွင် ဆွေးနွေးကြသည်။ ဖေဖော်ဝါရီလ ၄ ရက် ဆွေးနွေးပွဲ ကျင်းပပုံ၊ နှစ်ဖက် အပေးအယူ ပြေလည်ပုံကို ထောက်ချင့်ကာ စစ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက် ရရန် တိုးတက်မှု ရှိလာကြောင်း ဘန်ချ်နှင့် နှစ်ဖက်ကိုယ်စားလှယ်များက ခံစားမိကြသည်။

ဆွေးနွေးပွဲကို ဖေဖော်ဝါရီလ ၅ ရက်နေ့တွင် ဆက်ကြသည်။ စစ်ဖက်ဆိုင်ရာ နှစ်ဖက်ကိုယ်စားလှယ်များသည် စစ်ရပ်စဲရေး နယ်နိမိတ်စည်းမျဉ်းများ ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ရန် အပြုသဘောဆန်ဆန် ဆွေးနွေးနိုင်ခဲ့ကြသည်။ အခြေအနေကို ထိတွေ့နေရသော ဘန်ချ်က များစွာ အားတက်သရောရှိလာသည်။ နက်ဂက်ဗ်နှင့် ဆင်းနိုင်း နယ်နိမိတ်ပေါ်ရှိ အယ်လ်ဖာလူဂျာမြို့နှင့် ပတ်သက်၍ နှစ်ဖက်ညှိနှိုင်းလျှင် စစ်ရပ်စဲရေးသဘောတူညီမှု စာချုပ် ချုပ်ရန် လက်တစ်ကမ်းမျှသာရှိသည့် အခြေအနေမှာ သေချာနေသည်။ အစ္စရေးတို့က အယ်လ်ဖာလူဂျာနှင့် ဘာရီးဘားမြို့

များကို သိမ်းပိုက်ထားခြင်းမှာ ဗြိတိသျှတို့က ရော်ဒန်နယ်စပ်ရှိ အာကား
ဘားမြို့တွင် တပ်စွဲထားသောကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု မကြာခဏ ဆင်ခြေ
ပေးနေသည်။ ဗြိတိသျှစစ်တပ် အာကားဘားမှ ရုပ်ပေးရေးကိစ္စကို အတွင်း
ရေးမှူးချုပ်အနေဖြင့် ဗြိတိသျှများအား တီးခေါက်၍ ဆွဲဆောင်ရန် ဘန်ချ်
က မေတ္တာရပ်ခံလိုက်သည်။ တစ်ချိန်တည်းမှာပင် အစွရေးခေါင်းဆောင်
များအား နောက်ဆုံး စေ့စပ် ရရှိသည့် အနေအထားဖြင့် လက်ခံကြရန်
ဆွဲဆောင်ရပြန်သည်။ ဆီးရီးယားနိုင်ငံသည် စစ်ရပ်စဲရေးစာချုပ်ကို အစွရေး၊
အီဂျစ်နိုင်ငံများနှင့် ရှေ့ဆင့်နောက်ဆင့် သဘောတူနိုင်လျှင် သုံးဦး သုံး
ဖလှယ် ပြေလည်ရန်ရှိကြောင်း ဘန်ချ်တွက်ဆသဖြင့် ဆီးရီးယားထံသို့
ဆွဲဆောင် ဖြောင့်ဖျရန် မိမိ၏ လက်ထောက် စတပ်ဗီရိုပူးလော့စ်အား
နောက်တစ်ခေါက် လွှတ်ရပြန်သည်။

ဖေဖော်ဝါရီလ ၅ ရက်နေ့မှာပင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု
နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဒီးန် ရပ်စ်က သမ္မတထရူးမင်း၏ ညွှန်ကြားချက်
အရ ဘန်ချ်၏ ညှိနှိုင်းအဆိုပြုချက်များကို လက်ခံရန် အစွရေးဝန်ကြီးချုပ်
ဘန်-ဂူရီယန်ထံ အကြောင်းကြားလိုက်သည်။ အစွရေးကိုယ်စားလှယ်က
ဘန်ချ်အား မကျေမနပ်နှင့် ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဝေဖန်ပြန်သည်။

ဘန်ချ်သည် အားနည်းသူဘက်မှ အမြဲစာနာ၍ ရပ်တည်တတ်
သည့်သဘောရှိသည်ချည်းဖြစ်သည်။ ယခုအချိန်တွင်မူ အစွရေးတို့၏
မောက်မာမှုနှင့် သည်းခံလိုစိတ်ကင်းမှုကို စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်သည်။ သူသည်
ဗိုလ်မှူးကြီးယာဒင်းနှင့် ဆွေးနွေးရာ၌ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်စေ၊ စစ်ခေါင်း
ဆောင်တစ်ဦးဖြစ်စေ အရည်အချင်းနှင့် စွမ်းရည်စံတင်ထိုက်သည့် အနေ
အထားရှိမရှိ အကဲဖြတ်ရာတွင် မိမိတို့၏ အောင်နိုင်မှုကို သိက္ခာရှိရှိ
တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် လက်ခံနိုင်စွမ်း ရှိမရှိအပေါ် ချင့်ချိန်ရမည်ဖြစ်သည်။
ယခု စစ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက် ရရှိရန် နှောင့်နှေးကြန့်ကြာနေခြင်း
မှာ ဗိုလ်မှူးကြီးယာဒင်း၏ စိတ်မရှည် သည်းခံရည် မရှိခြင်းကြောင့် ဖြစ်
သဖြင့် ၎င်းတွင် တာဝန်အများဆုံးရှိကြောင်း ဘန်ချ်က ပြောချလိုက်သည်။

စစ်ရပ်စဲရေး နယ်နိမိတ်မျဉ်းကြောင်း သတ်မှတ်ရေးနှင့် ပတ်

သက်၍ စစ်ဘက်အရာရှိများအချင်းချင်း စစ်ရေးအမြင်အရ ဆွေးနွေးချက်များ မမျှော်လင့်ဘဲ တိုးတက်မှု ရှိလာသည်။ ဖေဖော်ဝါရီလ ၈ ရက်နေ့၌ ဆက်လက်ကျင်းပသော အစည်းအဝေးတွင် အီဂျစ်ဗိုလ်မှူးကြီး ရှာရင်းက အစွဲတို့ သိမ်းပိုက်ထားသော ဘာရီးဘားမြို့နှင့် ပတ်သက်၍ မှတ်ချက်ပြုခြင်းကို အစွဲရေးဗိုလ်မှူးကြီး ယာဒင်းက မခံချိမခံသာ ဖြစ်လွန်းသဖြင့် မိမိကိုင်ထားသော ခဲတံကို စားပွဲပေါ်သို့ ဒေါသတကြီး ဆောင့်ချလိုက်သည်။ ကံဆိုးချင်၍လောမသိ ထိုခဲတံသည် အမှတ်မထင် ခုန်ထွက်ပြီး စားပွဲ၏ မျက်နှာချင်းဆိုင် အီဂျစ်ဘက်မှ ထိုင်နေသော ဗိုလ်မှူးကြီးဆိတ်ဖ် အယ်လ်ဒင်း၏ ရင်ဘတ်ပေါ်မှ ဘွဲ့တံဆိပ်များကို ထိမှန်ခဲ့သည်။ မမျှော်လင့်သောဖြစ်ရပ်ကြောင့် ဗိုလ်မှူးကြီးယာဒင်းသည် ကြောင်အမ်းအမ်းဖြစ်သွားပြီး ဆိတ်ဖ် အယ်လ်ဒင်းအား အခါခါ တောင်းပန်ရတော့သည်။ အီဂျစ်ဗိုလ်မှူးကြီးက မိမိတို့အဖွဲ့ အစော်ကားခံရသည်ဟုတွက်၍ အစည်းအဝေးသို့ ရက်အတန်ကြာအောင် မတက်ကြပါ။ ဘန်ချ်က ယာဒင်းအား ကောင်းကောင်းဆူလိုက်သည်။

ဘန်ချ်သည် နှစ်ဘက် ညှိနှိုင်းထားသော သဘောတူညီချက်စာကြမ်းကို ရက်အတန်ကြာအောင် ပြန်ရေးနေရသည်။ မလှုပ်ချင်လောက်အောင် ပင်ပန်းနွမ်းနယ်လှသည်။ ဟိုတယ်မှကျွေးသော အစားအစာများကို မကြည့်ချင်လောက်အောင် ရွံ့မှန်းနေသည်။ နှစ်ဖက်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ ခုဆီထမင်း၊ ခုစာကလေးကြော် စကားပုံပမာ အပြောင်းအလဲမြန်ဆန်မှုကြောင့် စိတ်မရှည်နိုင်အောင် ဖြစ်ရသေးသည်။ ရသံထံသို့မူ ဤသို့ စာရေးဖြစ်သေးသည်။

“နှစ်ဖက် သဘောတူကြရအောင် ဒီခေါင်းမာတဲ့လူတွေကို နေ့ရောညပါ ချော့ရ ခြောက်ရနဲ့ ပြောရတာ အာပေါက်လှပြီ။ ဟိုနားနည်းနည်း ဒီနားနည်းနည်းတော့ တိုးတက်မှု ရခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် သိတ်နေကွေးပြီး ပင်ပန်းလိုက်တာ လွန်ရောပဲ။ စိတ်ပေါက်ပေါက်နဲ့ ခင်ဗျားတို့ ဒီစစ်ရပ်စဲရေးကိစ္စတွေ ဘေးချိတ်ပြီး ပြန်ကြတော့ဗျာ လို့တောင်မှ မောင်းထုတ်ချင်လိုက်တာ။ ငါတော့ သေချင်စော်ကို နံနေတာပဲ။ ဟိုတယ်ထဲက

အပြင်မထွက်ရတာ နှစ်ပတ်တောင်ရှိနေပြီလေ။ ပြောရဦးမယ်။ တစ်နေ့မှာ နှစ်ဖက်စလုံးနဲ့ ဘယ်လိုမှ ညှိလို့မရတော့ဘူး။ ဆွေးနွေးပွဲတော့ပျက်မှာ သေချာပေါက်ပဲလို့ စိတ်ပျက်ရတယ်။ ဟော နောက်တစ်နေ့ကျတော့ တစ်ဖက်ဖက်က အလျှော့ပေးလိုက်၊ လိုက်လျောလိုက်နဲ့ ပြေလည်သွားပြန် တော့ အားတက်ပြီး ဆက်ကြပြန်ရော။ ဒီလိုနဲ့ တစ်နေ့တစ်နေ့ ကုန်ခဲ့ရ တယ်” ဤကား ဘန်ချ်၏ ဖြစ်စဉ်တည်း။

ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် အတွင်းရေးမှူးချုပ် ထရစ်ဂ်ဗာ လီးထံသို့ နောက်ဆုံး အခြေအနေများကို စာရေးအသိပေးခဲ့သည်။

အစွရေးတို့သည် ဘာရီးဘားမြို့မှ ဆုတ်ခွာပေးရမည်ဟု အီဂျစ် တို့က တောင်းဆိုသည်။ အစွရေးတို့က အယ်လ် ဖာလူဂျာတွင်သတ်မှတ် သည့် ကုလသမဂ္ဂ စစ်မဲ့ဒေသကို လက်ခံရန် ငြင်းဆိုသည်။ အီဂျစ်က ထိုစစ်မဲ့ဒေသ သတ်မှတ်ချက်ကို လက်ခံသည်။ ထရစ်ဂ်ဗာဒန်နိုင်ငံက ဘန်ချ် အဆိုပြုထားသော စစ်ရပ်စဲရေး ဆွေးနွေးပွဲများတွင် ပါဝင်မည်ဟု အကြောင်းပြန်ခဲ့သဖြင့် ဘန်ချ်အားတက်သွားသည်။ သို့ရာတွင် အီဂျစ်တို့ က စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်လာသည်။ အစွရေးတို့က ထရစ်ဂ်ဗာဒန်တို့နှင့်ဆွေး နွေးရာ၌ အားယူရန် ကြိုးစားလျှင် အီဂျစ်အတွက် တပန်းရှုံးမည်ကို အီဂျစ်တို့က မြင်ထားသည်။

ဤသို့ မတင်မကျဖြစ်နေရာမှ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၃ ရက်နေ့တွင် အစွရေးတို့ကလိုက်လျောသည့်စကားဆိုလာသည်။ အစွရေးတို့က ဘန်ချ် စီစဉ်ထားသည့်အတိုင်း အယ်လ် ဖာလူဂျာအား စေ့စပ်ရေးကော်မရှင်ရုံး စိုက်ရာမြို့အဖြစ် သတ်မှတ်လျှင် ထိုမြို့မှ ဆုတ်ခွာပေးမည်ဟု ဘန်ချ်အား အသိပေးခဲ့သည်။ ထို့အပြင် အခြားအချက်များတွင်လည်း အလျှော့ပေး လာသည်။ ဤနည်းဖြင့် မျှော်လင့်ချက် ရှိလာပြန်တော့သည်။ နှစ်ဖက် သဘောတူညီချက်ရရန် အလားအလာအလွန်ကောင်းနေသည်။ ယခုအချိန် တွင် အမှန်တကယ် အောင်မြင်ပေတော့မည်။ ဘာရီးဘားပြဿနာတစ်ခု သာ အတားအဆီးအဖြစ် တင်းခံနေသည်ဟု ဘန်ချ်က ကိုယ်ရေးမှတ်စု တွင် ရေးလိုက်သည်။

ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၃ ရက်နေ့နံနက်တွင် အစ္စရေးကိုယ်စားလှယ် အိုင်တန်က ဘန်ချ်အား သတင်းကောင်းကို အစီရင်ခံလာသည်။ “အခန်း သေးသေးမှာ တွေ့ရတာရယ်။ နှစ်ဖက်စလုံးက ရင်းရင်းနှီးနှီးအပြုသဘော နဲ့ ဆွေးနွေးတာကြောင့် အီဂျစ်နဲ့ အချက်အတော်များများမှာ သွက်သွက် ကြီး သဘောတူညီချက်တွေ ရခဲ့ပါပြီ။ ဘန်ချ် အသစ်ရေးဆွဲထားတဲ့ အယ်လ် ဖာလူဂျာနဲ့ ပတ်သက်တဲ့အစီအစဉ်အပေါ် သဘောတူချက်ရမှာ သေချာပါပြီ” ဟု သိလာရသည်။

ဘန်ချ်သည် မဆိုင်းမတွ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ထရစ်ဂ်ဗာ လီး အား အခြေအနေ တိုးတက်မှု ရှိလာသဖြင့် နက်ဖြန်ပင်လျှင် မီးစိမ်းလင်း တော့မည်ဟု ဝမ်းသာအားရ ကြေးနန်းပေးပို့ခဲ့သည်။ သဘောတူညီချက် ရရှိပြီးချိန်တွင် ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် အောင်မြင်ခြင်းအထိမ်းအမှတ် ပါတီ တစ်ခု ကျင်းပရန်ကိုပင် ဘန်ချ် ကြိုတင်စီစဉ်လိုက်သည်။

အစ္စရေးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ဝင် ယာဒင်းနှင့် ရှီလိုတို့သည် အစိုးရ ထံ နောက်ဆုံးအခြေအနေ တင်ပြရန် တယ်လာဗိဗ်သို့ ပြန်သွားရာမှ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၆ ရက်တွင် ပြန်ရောက်လာခဲ့သည်။ ဤအတောအတွင်း ဘန်ချ်က အီဂျစ်ကိုယ်စားလှယ်များအား ခေါ်၍ နက်ဂက်ဗ် သဲကန္တာရ တောင်ဘက်ပိုင်းရှိ အာရပ် အီဂျစ်တပ်ကို ခုခံကာကွယ်ရန် ဘာရီးဘားမြို့ မှ အစ္စရေးတို့က ဆုတ်ခွာပေးရန် ငြင်းဆန်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ တရားမဝင် စစ်ရပ်စဲရေးသဘောတူညီချက် ချုပ်ဆိုလျှင် ဤမြို့အတွက် နောင် ငြိမ်းချမ်း ရေးဆွေးနွေးပွဲများတွင် တောင်းဆိုမှုများကို လိုအပ်သော အကာအကွယ် များ ပါရှိလာမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် အီဂျစ်တို့က ဤအချက်ကို အလျှော့ပေးသင့်ကြောင်း ကြိုတင်အသိပေးလိုက်သည်။

ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၈ ရက်နေ့အထိ အီဂျစ်တို့ထံမှ အဖြေမရ သဖြင့် အစ္စရေးဘက်မှ စိတ်မရှည်သည့် အမူအရာများ ပြုလာလေပြီ။ ဘန်ချ်က နှစ်ဖက်စလုံးအား မီးထိုးရပြန်သည်။ အီဂျစ်ကိုယ်စားလှယ်များ က ထိုနောက်ဆုံးသဘောတူထားသော စာတမ်းကို အစိုးရထံ တင်ပြရန် အမိန့်တောင်းခံရန် ကိုင်ရှိသို့ ယူသွားသည်။ ဘာရီးဘားကိစ္စသာ ပြေ

လည်လျှင် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၃ ရက်တွင် လက်မှတ်ထိုးမည်ဖြစ်သည်။ ဤအကျပ်အတည်းကို ကူညီဖိအားပေးရန် ဘန်ချ်က အတွင်းရေးမှူးချုပ်အား အကူအညီတောင်းရပြန်သည်။

ဘန်ချ်၏ တိုက်တွန်းချက်အရ အတွင်းရေးမှူးချုပ်က အီဂျစ် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မာမွတ် ဖော်ဖီအား သုံးရက်အတွင်း သုံးကြိမ်ခေါ်တွေ့ကာ နောက်ဆုံး ညှိနှိုင်းရရှိခဲ့သော အဆိုပြုချက်စာတမ်းကို လက်ခံရန် ဖျောင်းဖျခဲရသည်။

ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် နှစ်ဖက်ညှိနှိုင်းရရှိချက်အပေါ် မိုး၍ စစ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက်စာတမ်း နောက်ဆုံးမူကြမ်းကို နှစ်ဖက်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ စုံညီအစည်းအဝေးတွင် ပေးအပ်လိုက်သည်။ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၁ ရက်နေ့တွင် အီဂျစ်ကိုယ်စားလှယ်များ ကိုင်ရိုသို့ပြန်သွားကြသည်။ ဘန်ချ်အတွက် ရှားရှားပါးပါး အားလပ်ချိန်ရသဖြင့် ဝတ်စုံသစ်ချုပ်သည်။ ဟိုတယ်မှထွက်၍ မြို့ထဲ လည်ပတ်သည်။ အမေရိကန်စစ်သင်္ဘော ဟင်ဆင် ပေါ် ကျင်းပသော ပထမဆုံးသမ္မတ ဝေါရှင်တင်၏ မွေးနေ့အထိမ်းအမှတ်ပွဲသို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ဘီလီယက်ကို တဝကြီးကစားသည်။

ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၃ ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့ နေ့လည် ၂ နာရီတွင် အီဂျစ်ကိုယ်စားလှယ်များ ကိုင်ရိုမှ ပြန်ရောက်လာကြသည်။ အီဂျစ်အစိုးရက စစ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက်မူကြမ်းကို အပြည့်အဝလက်ခံကြောင်း သတင်းကောင်းပါးလာခဲ့သည်။ စစ်ရပ်စဲရေး စီမံချက်ကား အောင်မြင်ခဲ့ပါပြီ။

ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၄ ရက် ကြာသပတေးနေ့ နံနက် ၁၀ နာရီခွဲတွင် နှစ်ဖက်ကိုယ်စားလှယ်များ စစ်ရပ်စဲရေး သဘောတူစာတမ်း လက်မှတ်ရေးထိုးပွဲ အခမ်းအနားကို အကျယ်မချဲ့ဘဲ ရိုးရိုးလေး ကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုညတွင် အထိမ်းအမှတ်ပွဲအကြို ညစာစားပွဲ ကျင်းပခဲ့သည်။ အီဂျစ်ကိုယ်စားလှယ်များ အသာတကြည် တက်ရောက်ပျော်ရွှင်မြူးထူးကြသည်။ အီဂျစ်တို့ သယ်ယူလာခဲ့သော အရက်သေစာနှင့် အစားအသောက်များကို

ဤပွဲတွင် တည်ခင်းဧည့်ခံကြသည်။ သတင်းထောက်များကိုပင် ဖိတ်ရန် လက်ခံခဲ့သည်။ ဤပွဲသည်ကား ထူးထူးခြားခြား မှတ်တမ်းတင်လောက် ပေသည်။ အစွရေးနှင့် အီဂျစ်တို့ ပထမဆုံးအကြိမ် မိတ်ဖြစ်ဆွေဖြစ် တွေ့ကြခြင်း ဖြစ်ပေသည်တကား။

ဧည့်ခံပွဲကား ထင်မှတ်ထားသည်ထက် များစွာ အောင်မြင်ခဲ့ သည်။ အစွရေးဗိုလ်မှူးကြီး ယာဒင်းက အီဂျစ်ဗိုလ်မှူးကြီး ရှာရင်းကို ဘီလီယက်ပွဲတွင် အနိုင်ရခဲ့သည်။ စားပွဲတင်တင်းနစ်ကိုလည်း ဘန်ချ်၏ အင်္ဂလိပ်စာရေးမနှင့် အီဂျစ်သတင်းထောက်တစ်ဦးက တစ်ဖက်၊ ယာဒင်း နှင့် အီဂျစ်တစ်ယောက်က တစ်ဖက် ယှဉ်ပြိုင်၍ တပျော်တပါး ကစား ကြသည်။ ဧည့်ခံပွဲ နံနက် ၄ နာရီမှ ပြီးကြသည်။

နောက်တစ်နေ့ လက်မှတ်ရေးထိုးပွဲ အခမ်းအနားသည် ရိုးရိုး နှင့် သိက္ခာရှိရှိ တည်ငြိမ်လှသည်။ နှစ်ဖက်ကိုယ်စားလှယ်များ လက်မှတ် ရေးထိုးပြီးသောအခါ ဘန်ချ်က အထိမ်းအမှတ် လက်ဆောင်အဖြစ် ရိုဒ် တွင်လုပ်သော ကြွေပန်းကန်ပြားများကို အဖွဲ့ဝင်အားလုံးသို့ ပေးလိုက် သည်။ ထိုကြွေပန်းကန်ပြားတွင် “ရိုဒ် စစ်ရပ်စဲရေးဆွေးနွေးပွဲ ၁၉၄၉” ဟု စာတမ်းထိုးထားသည်။ ဝေါလ်တာ အိုင်တန်က ပြန်ပြောင်းပြောပြသည် မှာ “တစ်ချိန်တော့ ကျွန်ုပ်တို့ ဆွေးနွေးပွဲဟာ အခက်အခဲများကို ကျော်လွှား လို့ မဖြစ်နိုင်တဲ့ အခြေအနေ ရောက်နေတယ်။ ဘန်ချ်က ကျွန်ုပ်တို့ကို အံ့ဆွဲတစ်ခု ဖွင့်ပြပြီး ကြွေပန်းကန်ပြားတွေကို ပြတယ်။ ‘ဒီပန်းကန်ပြား တွေကို ကြည့်စမ်း။ ခင်ဗျားတို့ သဘောတူညီချက်ရရင် တစ်ယောက်တစ် ပြား ရကြလိမ့်မယ်။ သဘောတူညီချက် မရရင်တော့ ကျုပ်က ခင်ဗျားတို့ ခေါင်းပေါ် ဒီပန်းကန်တွေ ရိုက်ခွဲပစ်မယ်’ လို့ ဘန်ချ်က ပြောခဲ့တယ်။”

အီဂျစ်ကိုယ်စားလှယ်များသည် ထိုနေ့တွင်ပင် ကိုင်ရိုသို့ ပြန်ကြ သည်။ ဘန်ချ်ကိုယ်တိုင် လေဆိပ်သို့ လိုက်ပို့သည်။ နောက်တစ်နေ့ နံနက်စောစောတွင်လည်း အစွရေးကိုယ်စားလှယ်များအား လေဆိပ်သို့ ပို့ဆောင်နှုတ်ဆက်ခဲ့သည်။ လေဆိပ်တွင် ဗိုလ်မှူးကြီး ယာဒင်း၏ ကိုယ် ရေးအရာရှိက ဘန်ချ်အား လက်ဆောင်ပစ္စည်းတစ်ခု ပေးအပ်ခဲ့သည်။

ဖွင့်ကြည့်လိုက်သောအခါ သမိုင်းဝင်သော ခဲတံဖြစ်နေသည်။

အစွရေး စစ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက် အောင်မြင်သည့် သတင်း ကမ္ဘာအနှံ့သို့ တခဏချင်း ပျံ့နှံ့ခဲ့သည်။ အနယ်နယ်အရပ်ရပ်မှ ချီးကျူးဝမ်းမြောက်သည့် သဝဏ်လွှာများ ရိုဒ်ကျွန်းသို့ ဒီလိုင်းပမာ ဝင်လာကြသည်။ ပထမဆုံး ချီးကျူးစာကား ဇနီးမယား ရိုသ်ထံမှ ဖြစ်သည်။

“ရှင်အတွက် ကျွန်မ ဝမ်းသာဂုဏ်ယူပါတယ်။ အင်မတန် ခက်ခဲတဲ့အလုပ်ကို ရှင်မို့ အောင်အောင်မြင်မြင် လုပ်နိုင်ခဲ့တယ်။ ရှင်နဲ့ အဖွဲ့သားတွေ နေ့ရောညပါ လုပ်ခဲ့ရတာ ဒီလို ပြီးဆုံးသွားတော့ ဝမ်းသာ စရာပါပဲ”

“ငါ့အတွက် ပထမဆုံးနဲ့ အဖိုးအတန်ဆုံးစာဟာ မင်းရဲ့စာဖြစ် တယ်။ အဲဒီနောက်တော့ စာတွေ အများကြီးရတယ်။ အစွရေးဝန်ကြီးချုပ် ဘဲန်-ဂူရီယန်၊ ရှားတော့ (ရှားရက်)၊ အီဂျစ် စစ်ဦးစီးအရာရှိချုပ် မိုလ်ချပ်ကြီး၊ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ထရစ်ဂ်ဗာ လီး၊ အမေရိကန်လက်ထောက်နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး ဒီးန် ရပ်စ်နဲ့ ကုလသမဂ္ဂ အထိန်းသိမ်းခံနယ်မြေများကြီးကြပ်ရေး ဌာနက လုပ်ဖော်ကိုင်ဘက်များ ဆီကလည်း ရတယ်” ဤကား ဘန်ချ် ၏ ပြန်ကြားချက်ဖြစ်သည်။

ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၄ ရက်နေ့တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသမ္မတ ကြီး ထရူးမင်းထံမှ ဝမ်းမြောက်ကြောင်း သဝဏ်လွှာ ရခဲ့သေးသည်။

“ရိုဒ်ကျွန်းဆီက မင်္ဂလာရှိတဲ့ သတင်းကြားရတာ နှစ်ထောင်း အားရ ကျေနပ်မိတယ်။ ကုလသမဂ္ဂကြားဝင်ဖြန့်ဖြေရေးအရာရှိ ဒေါက်တာ ရှာ့ဖ် ဘန်ချ်ကိုလည်း ချီးကျူးလိုပါတယ်။ ယခု စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲမှာ သူ ၏ မနေမနား ကြိုးပမ်းမှုကြောင့် အောင်မြင်မှု ရရှိလာခြင်းဖြစ်ပါတယ်”

ကမ္ဘာ့သတင်းလောကမှလည်း ရွန်းရွန်းဝေစွာ ချီးကျူးကြသည်။ တိုင်း မဂ္ဂဇင်းက ဤသို့ ရေးထားသည်။

“စစ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက်စာချုပ် အောင်မြင်ခြင်းသည် ကြီးမားလှသော အရည်အချင်း၊ စိတ်ရှည်သည်းခံမှု၊ ပရိယာယ်ကြွယ်ဝမှု

နှင့် ဟာသညာဏ်ရွှင်မှုများနှင့် ပြည့်စုံသော နိဂရိုးလူမျိုးရေးသိပ္ပံပညာရှင် ဒေါက်တာ ရာဖ် ဘန်ချ်၏ စွမ်းဆောင်ချက်ကြောင့်ပင်ဖြစ်ပေသည်။ သူသည် ကွယ်လွန်ခဲ့သော မြို့စားကြီး ဖော့စ် ဘားနားဒေါ့ထံ၏ တာဝန်များကို ဆက်ခံခဲ့သူဖြစ်သည်။ ရက်သတ္တပတ် ခုနစ်ပတ် ကြာမြင့်ခဲ့သော ဤစေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲကာလအတွင်း ညှိမရလောက်အောင် စိတ်ပျက်ဖွယ်ကောင်းပြီး ပျက်လုနီးပါး အခြေသို့ အကြိမ်များစွာ ဆိုက်ရောက်ခဲ့သည်။ ဤသို့ အကျပ်အတည်းနှင့် ရင်ဆိုင်တိုင်း ဒေါက်တာ ရာဖ် ဘန်ချ်သည် စေ့စပ်ပွဲ မပျက်စီး မဆုံးရှုံးသွားစေရန် နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် အသက်ဆက်ပေးခဲ့သည်။ သူ၏ ထူးချွန်ပြောင်မြောက်သော စွမ်းဆောင်မှုကြောင့် သူ့အား ရိုဒ်ကျွန်း၏ ခိုင်မာသော ကျောက်ရုပ်တုကြီးဟူ၍ပင် ကင်ပွန်းတပ်ခြင်း ခံရသည်။ အစွရေးကိုယ်စားလှယ် ဝေါလ်တာ အိုင်တန်က သူ့အား စွမ်းအားရှင်လူသားဟု အမည်ပေးလိုက်သည်။ အီဂျစ်ကိုယ်စားလှယ် ဆိတ်ဖ် အယ်လ်ဒင်းက “ကမ္ဘာလေးစားထိုက်သော ထူးချွန်ပြောင်မြောက်သူ” ဟု ချီးကျူးခဲ့သည်။ လူမျိုးရေး ခွဲခြားစိတ် ပြင်းထန်သော အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု တောင်ပိုင်းပြည်နယ်မှ စစ်ဖက်အရာရှိငယ်တစ်ဦးကလည်း သူနားလည်သည့်စကားဖြင့် ဘန်ချ်အား ဤသို့ ချီးကျူးခဲ့သည်။

“ကျွန်တော်ဟာ ဘယ်နိဂရိုးရဲ့ လက်အောက်မှ မလုပ်ဘူးလို့ အမြဲတမ်း သန့်ဌာန်ချထားတယ်။ ဒါပေမယ့် ဒေါက်တာ ဘန်ချ်ကတော့ ဘယ်သူနဲ့မှမတူတဲ့ လူတော်တစ်ယောက်ပါပဲ။ သူ့ရဲ့ အသားအရောင် သူများနဲ့ ကွာနေတာလေးတစ်ခုပဲ ပြောစရာရှိတယ်”

ထိုအရာရှိငယ်သည် ဘန်ချ်၏လက်အောက်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲ၏ အဓိက ဇာတ်ဆောင်နှစ်ဦးအနက် တစ်ဦးဖြစ်သော အီဂျစ်နိုင်ငံတွင် ဤစေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲ အောင်မြင်မှုကို အကြောင်းပြု၍ အများစိုးရိမ်သလို ဆန္ဒပြပွဲများ၊ ကန့်ကွက်မှုများ မတွေ့ခဲ့ရပါ။ သတင်းရပ်ကွက်က အီဂျစ်စစ်တပ်၏ သတ္တိပြောင်မြောက်မှု၊ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် လုပ်ဆောင်နေကြသော နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများအား

အီဂျစ်အစိုးရနှင့် ပြည်သူများက လေးစားထောက်ခံမှုကို အသားပေးတင် ပြကြသည်။ အစိုးရအဘော်ထုတ်ပြန်ချက်တွင် ဘန်ချ်၏ စွမ်းဆောင်မှု ကို ချီးကျူးထားသည်။

အစ္စရေးတို့၏ သတင်းထုတ်ပြန်ချက်များလည်း အပြုသဘော ဆောင်ကြသည်။ အထိန်းအကွပ်မရှိ မင်းမဲ့စရိုက်လွှမ်းနေသော အခြေ အနေကို ဥပဒေဘောင်အတွင်း သွပ်သွင်းထိန်းသိမ်းလိုက်သည့် သာဓက တစ်ခုဖြစ်ကြောင်း မှတ်ချက်ပြုမည်။ ဤစစ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက် သည် အမြဲတမ်းငြိမ်းချမ်းရေး ရရှိရေးအတွက် ကြိုးပမ်းချက်၏ ပထမ အဆင့်ဖြစ်ကြောင်းလည်း မှတ်ချက်ပြုသည်။ အစ္စရေးနှင့် သူ၏ အိမ်နီး ချင်းနိုင်ငံများအကြား နှစ်ဖက်စလုံး အသိအမှတ်ပြုထားကြမည့် တစ်ခု တည်းသော သဘောတူညီချက်ဖြစ်ခဲ့သည်။ အီဂျစ်နှင့် အစ္စရေးတို့ စိတ် တူသဘောတူ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေး၍ ပဋိညာဉ်ပြုထားသော အောင်မြင်မှု မှတ်တိုင်တစ်ခုဖြစ်သည်။

ပေးလာသော အခြေအနေများကို စိတ်ထက်သန်မှုနှင့် ကြီးမား သော တွန်းအားဖြင့် အမိအရ ဆုပ်ကိုင်၍ ပြေလည်ရေးကို ဦးတည် ဆောင်ရွက်သော ဘန်ချ်၏ စွမ်းဆောင်ချက်ကြောင့်လည်း ယခုကဲ့သို့ အောင်မြင်ရကြောင်း မှတ်ချက်ပြုကြသည်။

အခန်း (၁၅)

စစ်ရပ်စဲရေး ဆွေးနွေးပွဲ

ကျော်ဒန်နှင့် အစ္စရေး
အကောက်ညာဏ်ဆင်၊ လိမ်လည်လှည့်ဖြား၊
မရိုးဖြောင့်သည့် လုပ်ရပ်များ

အီဂျစ်နှင့် အစ္စရေး စေ့စပ်ရေး သဘောတူညီချက် ရရှိပြီးသော် လည်း ဘန်ချ်အတွက် အနားယူချိန် များများမရခဲ့ပါ။ မတ်လ ၁ ရက်နေ့ ဌာပင် ထရန့်စ်ကျော်ဒန်နှင့် အစ္စရေးတို့ စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲစရန် ချိန်းထားပြီး ဖြစ်သည်။ အစ္စရေး ထရန့်စ်ကျော်ဒန် စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲသည် ယခင် ခုနစ် ပတ်ကြာ ဆွေးနွေးခဲ့ရသော အစ္စရေး-အီဂျစ် ဆွေးနွေးပွဲလောက် ခက်မည် မဟုတ်ဟု ဘန်ချ် သဘောရသည်။ မှီငြမ်းပြုစရာ သာဓကကောင်းတစ်ခု ရှေ့သွားရှိပြီးဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် ထရန့်စ်ကျော်ဒန်ဘုရင် အဗ္ဗဒူလာနှင့် အစ္စရေးတို့ တိုက်ရိုက်လျှို့ဝှက်ဆွေးနွေးပွဲများ ပြုလုပ်၍ ပြဿနာအတော် များများ ညှိနှိုင်းကြပြီးဖြစ်သည်။ ဂျေရုဆလင်မြို့တစ်ဝိုက် ကျော်ဒန်နှင့် အစ္စရေးတို့ နှစ်ဖက်စစ်တပ်များ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက် ကို ၁၉၄၈ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၃၀ ရက်ကပင် အစ္စရေးဘက်မှ မိုရှီ ဒါယန်း နှင့် ကျော်ဒန်ဘက်မှ ဗိုလ်မှူးကြီးအဗ္ဗဒူလာ အယ်လ်-တဲလ်တို့ သဘော တူခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ အစ္စရေးနှင့် လက်ဘနွန်နိုင်ငံ စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲမှာ လည်း နာကူရာမြို့တွင် မကြာမီ ကျင်းပရန် စီစဉ်ထားပြီးဖြစ်သည်။ ဘန်ချ်ကိုယ်စား ကြားဝင်ဆောင်ရွက်ပေးရန် သူ၏လက်ထောက် ဟင်နရီ ဗီဂျီယဲကိုပင် စေလွှတ်ထားပြီးဖြစ်သည်။

ထရန့်စ်ဂျော်ဒန် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် ဘန်ချ်၏လေယာဉ် ဖြင့် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ရုံးဒ်သို့ရောက်လာသည်။ အာရပ် တပ်ဖွဲ့ အဆင့်မြင့်အရာရှိ ငါးဦးနှင့် အရပ်သားနှစ်ဦး ပါဝင်သည်။ သူ တို့အား ဘန်ချ်က အလွတ်သဘော မေးမြန်းတီးခေါက်ကြည့်ရာ ဘာမှ ထွက်မလာ။ နှုတ်ပိတ်ရေငုံနေကြသည်။ စာဖြင့် တိတိကျကျ ညွှန်ကြား လိုက်သည့် အထက်အမိန့်အတိုင်း ဆောင်ရွက်ရမည့်သဘောဆောင်နေ သည်။ အထင်ကြီးစရာမရှိ၊ ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့်နေပုံရပြီး ထက်ထက် မြက်မြက်ရှိပုံ မရဟု ဘန်ချ်က မှတ်ချက်ပြုသည်။

အစွရေးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ မတ်လ ၁ ရက်နေ့မှရောက်သည်။ အဖွဲ့ကို ရူဗင် ရှီလိုးဝါးက ခေါင်းဆောင်ပြီးဗိုလ်မှူးကြီး မိုရှီ ဒါယန်းအဖွဲ့ ဝင်အဖြစ် လိုက်ပါခဲ့သည်။ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်လိုက်လျှင် အစွရေးကိုယ်စား လှယ်အဖွဲ့သည် အတွေ့အကြုံ ပိုမိုရင့်ကျက်ပြီး ပါးနပ်လိမ္မာပုံရသည်။ ထရန့်စ်ဂျော်ဒန်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် အစိုးရိမ်လွန်ကဲပြီး အစွရေးကိုယ် စားလှယ်အဖွဲ့နှင့် ဘန်ချ်ကိုပင် တွေ့ရန် ဝန်လေးဆုတ်ဆိုင်းဆိုင်းဖြစ်နေ သည်။ ဆွေးနွေးပွဲစရန်ကိုပင် ဘန်ချ်အတွက် အကျပ်ရိုက်လျက်ရှိသည်။ နောက်ဆုံး ဘန်ချ် စိတ်မရှည်လာတော့သဖြင့် မတ်လ ၄ ရက်နေ့တွင် မျက်နှာစုံညီ အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ရန် အမိန့်ထုတ်ရတော့သည်။

နှစ်ဖက်စုံညီ တရားဝင်အဆွေးနွေးပွဲ စသည့်အခါ ဘန်ချ်က နှစ်ဖက်ခေါင်းဆောင်နှင့် အဖွဲ့ဝင်များအား အချင်းချင်းလက်ဆွဲနှုတ်ဆက် ကြရန် ပြောသည်။ ထရန့်စ်ဂျော်ဒန် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့က ဖိတ်ခေါ်ချက် ကို မကြားယောင်ပြုကာ ၎င်းတိတိထိုင်နေကြသည်။ ဤသို့ ဂျော်ဒန်အဖွဲ့ ၏ လူ့ကျင့်ဝတ် ပျက်ကွက်မှုကို လွန်စွာ ဒေါသဖြစ်မိသည်။ သို့သော် လည်း ပထမအစည်းအဝေး အထမြောက်စေရန်အတွက် အစီအစဉ်များ ဖတ်ကြား၍ ချက်ခြင်း ရွှေ့ဆိုင်းလိုက်ရသည်။

အစည်းအဝေးပြီးသောအခါ ဘန်ချ်က ထရန့်စ်ဂျော်ဒန်အဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်အားခေါ်၍ ၎င်းတို့၏ ရိုင်းစိုင်းသည့် အပြုအမူအတွက် ကောင်းကောင်း ကြိမ်းမောင်းပြစ်တင်ရှုတ်ချလိုက်သည်။ လောကွတ်ပျူငှာ

မရှိ၊ ဝတ္တရားပျက်သော ထရန့်စ်ဂျော်ဒန်အဖွဲ့အား ဒေါသတကြီးဖြစ်နေသော အစ္စရေးအဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ရှီလိုဝါးကိုလည်း ဘန်ချ်က စိတ်ရှည်သည်းခံရန် ဖျောင်းဖျာရသည်။ ထို့နောက် ဘန်ချ်က ထရန့်စ်ဂျော်ဒန်၏ အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်မှူးကြီး ဂျန်ဒီအား မိမိ၏ရုံးခန်းသို့ခေါ်၍ အစ္စရေးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ရှီလိုဝါး၊ ဗိုလ်မှူးကြီး ဒါယန်းတို့နှင့် မိတ်ဆက်ပေးလိုက်သည်။ သုံးဦးသုံးဖလှယ် လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်ပြီး မကြာမီပင် တရင်းတနှီး အာရဗီဘာသာဖြင့် စကားလက်ဆုံကျနေတော့သည်။ ရှီလိုဝါးက ဘန်ချ်ကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာ ပြန်ပေးသည်။

ဗိုလ်မှူးကြီးဂျန်ဒီက ပြောရာတွင် မိမိတို့ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် အစည်းအဝေးပြီးမှ မိတ်ဆက်ပေးမည်ဟု ထင်မှတ်မှားခဲ့ကြောင်း၊ အစည်းအဝေး စစခြင်း မိတ်ဆက်ပေးခြင်းအတွက် ကြောင်သွားသောကြောင့် ဤသို့ မျက်နှာပျက်ရသည့်အတွက် တောင်းပန်စကားပြောခဲ့သည်။ ဤသို့လျှင် ပထမဆုံး အကျပ်အတည်းမှ ကျော်လွှားနိုင်ခဲ့ပြီး နှစ်ဖက်ကိုယ်စားလှယ် ခေါင်းဆောင်နှစ်ဦးတို့ အလွတ်သဘော စုံညီအစည်းအဝေးပင် ကျင်းပလာနိုင်သည်ကို ဘန်ချ် ဝမ်းမြောက်စွာ ကြိုဆိုလက်ခံ၍ လိုအပ်သလို စီစဉ်လမ်းညွှန်ပေးခဲ့သည်။

ထရန့်စ်ဂျော်ဒန်-အစ္စရေး စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲ ကျင်းပနေချိန်တွင် ဘန်ချ်က လက်ဘနွန်၊ အစ္စရေး စစ်ရပ်စဲရေး ဆွေးနွေးပွဲကို မျက်ခြည်မပြတ်ဘဲ တွန်းအားပေးခဲ့သည်။ ဘန်ချ်၏လက်ထောက် ဟင်နရီ ဗီဂျီယဲသည် အတွေ့အကြုံရှိသော်လည်း အခက်အခဲ အနည်းငယ်တွေ့လျှင်ပင် အစည်းအဝေးကို ရွှေ့ဆိုင်းရန် တက်ကဲဖြစ်နေသည်။ ဘန်ချ်က အစ္စရေးခေါင်းဆောင် ရှာရက်အား လက်ဘနွန်နိုင်ငံတွင်း ကျူးကျော်သော အစ္စရေးတပ်များအားလုံးကို စစ်ရပ်စဲရေးစာချုပ် ချုပ်ဆိုပြီးသည်နှင့် အပြီးအပိုင် ဆုတ်ခွာပေးရန် သတင်းပို့ပြီး အကျပ်ကိုင်လိုက်သည်။

အစ္စရေးတို့က ပရိယာယ်သုံးကာ စစ်ရပ်စဲရေးအမိန့် လက်မှတ်ရေးထိုးပြီးသည့်တိုင် မိမိတပ်များကို လက်ဘနွန်ထဲ ဆက်လက်တပ်စွဲထားရန် ရည်ရွယ်ချက်ရှိကြောင်း၊ နှစ်နိုင်ငံနယ်နိမိတ်မျဉ်းကြောင်းကိုပင် ပြင်ရန်

ကြိုးစားနေကြောင်း ဘန်ချ်က ကြိုသိနေသည်။ ထို့ကြောင့် အစွရေးတို့ အား မိမိတို့၏ ရပ်တည်ချက်ကို အမြန်ဆုံး သဘောထားပြောင်း၍ စစ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက်ပါ စည်းကမ်းများကို တစ်သဝေမတိမ်း လိုက်နာရန်၊ ဤသို့ လိုက်နာခြင်း မပြုပါက ဤစစ်ရပ်စဲရေး ညှိနှိုင်း ဆွေးနွေးပွဲ အားလုံးကို ရပ်ဆိုင်းပြီး မိမိ နယူးယောက်သို့ ချက်ခြင်းပြန် တော့မည်ဖြစ်ကြောင်း ရာဇသံပေးလိုက်ရသည်။ ဤသို့ တင်းတင်းမာမာ ဆက်ဆံသောအခါတွင်မှ အစွရေးတို့က အလျှော့ပေးလာသည်။ အစွရေး- လက်ဘနွန် စစ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက်ကို နှစ်ဖက်ကိုယ်စားလှယ်များ စုံစုံညီညီ မတ်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးနိုင်ခဲ့ကြသည်။

ထရန်စ်ဂျော်ဒန်နှင့်အစွရေးဆွေးနွေးပွဲတွင် နှစ်ဖက်ခေါင်းဆောင် များနှင့် ဘန်ချ်တို့ အပေးအယူမျှတပြီး အဆင်ပြေလျက်ရှိသည်။ သို့ရာ တွင် ထရန်စ်ဂျော်ဒန်အဖွဲ့က အကြောက်လွန်ကာ သူတို့၏ ကိုယ်စားလှယ် အာမန်မြို့မှ ညွှန်ကြားချက်နှင့်အတူ ပြန်မလာမချင်း မည်သည့်ကိစ္စကိုမျှ ဆောင်ရွက်ခြင်း မပြုဘဲ တွင်တွင်သာ ငြင်းဆန်နေခဲ့သဖြင့် လုပ်ငန်းဖင့်နွဲ့ ခဲ့ရသည်။ မတ်လ ၈ ရက်နေ့တွင်မှ နှစ်နိုင်ငံ နယ်ခြားစစ်ရပ်စဲရေးနယ် နမိတ်မျဉ်း ရေးဆွဲရန် လုပ်ငန်းစတင်ခဲ့သည်။ ဤအချိန်အတွင်း အစွရေး တပ်ဖွဲ့များ နက်ဂဲဗ်ဒေသမှ တောင်ဘက်စွန်းရှိ ဗြိတိသျှတို့ တပ်စွဲထား သော အကားဘားမြို့သို့ ချီတက်လှုပ်ရှားနေကြောင်း သတင်းဖြစ်ပေါ် လာသည်။ အစွရေးတပ်များ အီလတ်မြို့သို့ မတ်လ ၁၀ ရက်တွင် ရောက်ရှိတပ်စွဲထားလိုက်သည်။ ဘန်ချ်က အစွရေးခေါင်း ရှာလိုးဝါးအား ခေါ်၍ စစ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက် အမြန်ဆုံး လက်မှတ်ရေးထိုးကြ ရန်၊ အစွရေးနှင့် ဂျော်ဒန် နှစ်နိုင်ငံစလုံး နက်ဂဲဗ်ဒေသအတွင်း စစ်တပ် လှုပ်ရှားမှုမှန်သမျှ ရပ်ဆိုင်းရန် ပြောလိုက်ရသည်။ ဘန်ချ်၏ စေ့စပ်မှု ကြောင့် မတ်လ ၁၁ ရက်နေ့တွင် အစွရေးနှင့် ထရန်စ်ဂျော်ဒန်ကိုယ်စား လှယ်များ စစ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက်စာတမ်းကို အသာတကြည် လက်မှတ်ရေးထိုးနိုင်ခဲ့ကြသည်။ ဤစာချုပ်သည် အာရပ်နှင့်ဂျူးတို့အကြား အစိုးရအဆင့်တွင် သဘောတူညီမှု ရရှိခဲ့သည့် တတိယမြောက်စာချုပ်ဖြစ်

သည်။ ဤအောင်မြင်မှုကို ဘန့်ချ်က လုံခြုံရေးကောင်စီသို့ သတင်းပို့ခဲ့သည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ၏ သမိုင်းတွင် အာရပ်နှင့်အစ္စရေးတို့အကျေအလည် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သည့် သာဓကမှာ သုံးကြိမ်သာရှိခဲ့ပေသည်။

ဘန့်ချ်သည် အစ္စရေး-ဂျော်ဒန်စစ်ရပ်စဲရေး ဆွေးနွေးပွဲကျင်းပနေစဉ်အတွင်း အစ္စရေး၏ စစ်ပရိယာယ်ဆင်ခြင်းကို များစွာ ဒေါသထွက်ခဲ့သည်။ အစ္စရေးတို့၏ နက်ဂက်ဗ်ဒေသအတွင်း စစ်ရေး လှုပ်ရှားသည့် အကြောင်းကို ဘန့်ချ်က သိသော်လည်း ဆောလျင်စွာ အကြောင်းမကြားဘဲ ဆွဲထားသယောင်၊ အစ္စရေးနိုင်ငံသို့ ဘက်လိုက်သယောင် ဗြိတိသျှပါလီမန်က ဘန့်ချ်အပေါ် ဝေဖန်ပြောဆိုကြသည်။ ဘန့်ချ်အပေါ် အယုံအကြည်ကင်းမဲ့သည့် လေသံ၊ သိက္ခာကို စော်ကားသည့်လေသံ ထွက်လာခြင်း၊ အစ္စရေးက အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက်ကို ဖောက်ဖျက်ခြင်းများကြောင့် ဘန့်ချ်က ဖြန့်ဖြေရေးအရာရှိအဖြစ်မှ ချက်ခြင်း နှုတ်ထွက်သင့်မသင့် အလေးအနက် စဉ်းစားခဲ့သည်။

ဤကိစ္စကို လုံခြုံရေးကောင်စီတွင် အခြေအတင်ဆွေးနွေးလာပါက အာရပ်များက သူ့အား အစ္စရေးဘက်ပင်းသည်ဟု စွပ်စွဲမည်မှာ သေချာကြောင်း၊ လုံခြုံရေးကောင်စီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ သူကပင် အစ္စရေးတို့အား တပ်ရပ်ပေးရန် အမိန့်ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အစ္စရေးတပ်များက မလိုက်နာဘဲ ငြင်းဆန်လျှင် မိမိအလုပ်မှ နှုတ်ထွက်ရတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း အစ္စရေးဗိုလ်မှူးကြီး မိုရှီ ဒါယန်းအား ပြောပြလိုက်သည်။

ဒါယန်းက အစ္စရေးစစ်တပ်များသည် ကျူးကျော်ခြင်း မဟုတ်ဘဲ တပ်ပြောင်းသည့်သဘောသာဖြစ်ကြောင်း၊ အာရပ်တပ်များနှင့်လည်း ရင်ဆိုင်တိုက်ပွဲ လုံးဝ မဖြစ်ခဲ့ကြောင်း ထမင်းရေပူလျှာလွှဲ ဆင်ခြေပေးသည်။ မည်သို့ပင် အကြောင်းပြစေကာမူ ယင်းသို့ ထပ်လှုပ်ရှားခြင်းသည်ပင် လျှင် အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက်ကို ချိုးဖောက်ရာရောက်ကြောင်း ဘန့်ချ်က အပြစ်တင်လိုက်သည်။

ဤသို့ အခြေအနေများ တင်းမာ ရှုပ်ထွေးနေသည့်ကြားမှပင် နှစ်ဖက်ကိုယ်စားလှယ်များက ဘန့်ချ်အား နှစ်ဖက် အပေးအယူ မျှတ

လက်ခံနိုင်မည့် အဆိုပြုချက်အသစ်တစ်ရပ် ရေးသားပြုစုပေးရန် မတ်လ ၁၃ ရက်နေ့တွင်တောင်းဆိုလာပြန်သည်။ ဘန်ချ်က နောက်နေ့၌ ကျင်းပရန် စီစဉ်ထားသော မျက်နှာစုံညီ တွေ့ဆုံညှိနှိုင်းပွဲများကို ရွှေ့ဆိုင်းလိုက်ပြီး စာတမ်းအသစ် ပြင်ရေးရတော့သည်။ အစွရေးတပ်များက အကားဘားဒေသအနီး လှုပ်ရှားခြင်းကို ထရန့်စ်ဂျော်ဒန်မှ ကျယ်လောင်စွာ မကန့်ကွက်ဘဲ ငြိမ်ချက်သားကောင်းနေသည့်အဖြစ်ကို ဘန်ချ် တအံ့တဩ ဖြစ်နေရသည်။ အစွရေး၏ စစ်တပ်အင်အားသည် ဂျော်ဒန်နိုင်ငံ အာရပ်တပ်ဖွဲ့နှင့်စာလျှင် ၁၀ ပုံတစ်ပုံအချိုးဖြစ်နေသဖြင့် ဂျော်ဒန်ဘုရင် အဗ္ဗဒူလာက အစွရေးတပ်နှင့် တိုက်ရိုက်ဆွေးနွေး၍ ပြေလည်ရာပြေလည်ကြောင်း ညှိလိုက်သည်ဟု နောက်မှ ဖြစ်ရပ်အမှန်ကို သိလာရသည်။

ဂျေရုဆလင်နှင့် ပတ်သက်သော အဆိုပြုချက်အသစ်ကို ဘန်ချ်က မတ်လ ၁၅ ရက်နေ့တွင် နှစ်ဖက်ကိုယ်စားလှယ်များထံ ပေးပို့ခဲ့သည်။ ဂျော်ဒန်က လက်ခံသော်လည်း အစွရေးက စိတ်တိုင်းမကျ၍ ငြင်းပယ်ခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်းတွင်မှ ညှိ၍ရခဲ့သည်။ မတ်လ ၁၈ ရက်နေ့တွင် နှစ်ဖက်ကိုယ်စားလှယ်များက မိမိတို့၏ အစိုးရထံ နောက်ဆုံးညှိနှိုင်းရရှိချက်များကို တင်ပြနိုင်ရန် အစည်းအဝေးကို သုံးရက် ရွှေ့ဆိုင်းလိုက်သည်။

ဤသို့ ထရန့်စ်ဂျော်ဒန်နှင့် အစွရေးတို့ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းနေချိန်တွင် ဘန်ချ်က ဆီးရီးယားနှင့်လည်း ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ပထမတွင် ဆီးရီးယားတို့က ညှိနှိုင်းရန် လုံးဝ ငြင်းဆန်သည်။ ဘန်ချ်က ထပ်မံကြိုးစားမှုကြောင့် စစ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက်လက်မှတ် ရေးထိုးရန် သဘောတူကြောင်း ဘန်ချ်၏လက်ထောက် ဗီဂျီယဲမှ တစ်ဆင့် မတ်လ ၁၇ ရက်တွင် အကြောင်းပြန်ကြားချက် ရရှိခဲ့သည်။

ဘန်ချ်က ဦးဆောင်ပြုလုပ်ခဲ့သော စစ်ရပ်စဲရေး ဆွေးနွေးပွဲများ အနက် အီဂျစ်နှင့် အစွရေးဆွေးနွေးပွဲ အောင်မြင်စွာ ပြီးခဲ့သည်။ လက်ဘနွန်နှင့် အစွရေးဆွေးနွေးပွဲလည်း ပြီးဆုံးလုနီးအခြေသို့ ရောက်နေသည်။ ဆီးရီးယားနှင့် အစွရေးဆွေးနွေးပွဲလည်း သဘောတူရန် အလားအလာကောင်းများ မြင်နေရသည်။ ထရန့်စ်ဂျော်ဒန်နှင့် အစွရေးဆွေးနွေးပွဲလည်း

အောင်မြင်ရန် အခြေအနေပေးနေသည်။ ဆွေးနွေးပွဲကို ဘန်ချ်၏ဦးဆောင် မှုဖြင့် နှစ်ဖက်ကိုယ်စားလှယ်များက တရားဝင် ဆွေးနွေးကြသော်လည်း တစ်ဖက်တွင် ဘုရင် အဗ္ဗဒူလာက အစွဲအမောပိုင်များနှင့် နှစ်ဦးချင်း တိုက်ရိုက် ဆွေးနွေးမှုများလည်း ရှိနေကြသည်။

ဤသို့လျှင် စစ်ရပ်စဲရေးဆွေးနွေးပွဲများ အဖက်ဖက်မှ အောင် မြင်လုနီး ဖြစ်နေသောကြောင့် ဘန်ချ် ပင်ပန်းကြီးစွာ ဆောင်ရွက်နေရ သော ကြားဝင်ဖြန့်ဖြေစေပေးရေးလုပ်ငန်းတာဝန်များ ပြီးဆုံးချိန်ကိုမျှော် မှန်းနိုင်သည့် အခြေအနေသို့ ရောက်လာပြီဖြစ်သည်။ ကြားဝင်ဖြန့်ဖြေရေး အရာရှိ၏ ရာထူးကို ရပ်စဲရန် လုံခြုံရေးကောင်စီသို့ တင်ပြအဆုံးအဖြတ် ရယူနိုင်ရေးအတွက် ကြိုတင်စီစဉ်ပေးပါရန် ဘန်ချ်က အတွင်းရေးမှူးချုပ် ထရစ်ဂ်ဗာ လီးထံ ကြိုတင်အကြောင်းကြားခဲ့သည်။ စာကြမ်းတစ်စောင် ကိုပါရေး၍ ပူးတွဲပေးပို့ခဲ့သည်။ လုပ်ငန်းတာဝန်အဝဝကို စေ့စပ်ညှိနှိုင်း ရေးကော်မရှင်သို့ လွှဲပြောင်းရန် အစီအစဉ်လည်း အကြံပြုခဲ့သည်။

ဤအတောအတွင်း အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန လက် ထောက်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဒီးန် ရပ်စ်ထံမှ အရေးတကြီးအကြောင်းကြား ချက်ကို ဘန်ချ်ရခဲ့သေးသည်။ သမ္မတ ထရူးမင်းက ဘန်ချ်က အမေရိ ကန်အစိုးရအဖွဲ့တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်စေလိုသော ဆန္ဒရှိနေကြောင်း အသိပေးခြင်းဖြစ်သည်။

ဘန်ချ်သည် မရပ်မနား လပေါင်းများစွာ အလုပ်လုပ်ခဲ့ရခြင်း ကြောင့် ပင်ပန်းငြီးငွေ့သည့်ဒဏ်ကို ခံစားနေရသည်။ အိမ်အပြန် ဆွီဒင် နိုင်ငံ တော့ဟုန်းသို့ဝင်လိုကြောင်း ရုသ်ထံ စာရေးလိုက်သည်။

“ယခုတစ်လော မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ထံအကြောင်းစဉ်းစား နေမိတယ်။ ငါ့အလုပ်ဟာ နောက်တစ်ပတ်နှစ်ပတ်ဆိုရင် ပြီးတော့မယ်။ သူစီးခဲ့တဲ့လေယာဉ်နဲ့ တစ်ရက် စတော့ဟုန်းကိုဝင်ပြီး သူ့သင်္ချိုင်းဂူမှာ ပန်းခွေချချင်လိုက်တာ” ဟု သူ၏ဆန္ဒကို ထုတ်ဖော်ရေးသားခဲ့သည်။

ထိုရက်သတ္တပတ်အတွင်း ရာသီဥတုဖောက်ပြန်မှုကြောင့် အချိန် အတန်ငယ်လင့်ခဲ့ရသည်။ မတ်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင်မှ နှစ်ဖက်ကိုယ်စား

လှယ်များ ရို့ဒ်သို့ပြန်ရောက်ကြသည်။ မတ်လ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ထရန်စ
ဂျော်ဒန် ကိုယ်စားလှယ်များက အစွရေးအဆိုပြုခဲ့သော စစ်ရပ်စဲရေးနယ်
နမိတ် စည်းမျဉ်းကို သဘောတူလာသည်။ အစွရေးတို့ကလည်း မြောက်
ဘက်ဒေသတွင်ရှိသော နယ်နမိတ်အတိုင်းလက်ခံခြင်းကို ကျေနပ်ခဲ့သည်။
ညှိနှိုင်းရရှိချက်များကို နှစ်ဖက်အစိုးရထံ အပြီးသတ်တင်ပြရန် အတည်ပြု
ချက်ရယူရန် မတ်လ ၂၉ ရက်နေ့သို့ ဆွေးနွေးပွဲ ရွှေ့ဆိုင်းလိုက်သည်။

ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့တွင် အစွရေးကိုယ်စားလှယ်များ ရို့ဒ်သို့
ပြန်ရောက်လာကြသည်။ ဂျော်ဒန်ကိုယ်စားလှယ်များလည်း ရောက်လာကြ
သည်။ ပဲလ်လက်စတိုင်း အာရပ်တို့မှာမူ ထုံးစံအတိုင်း အရှုံးခံရသည်ဟု
ဘန့်ချ်ကဆိုသည်။ ဂျော်ဒန်ဘုရင် အဗ္ဗဒူလာက ပဲလ်လက်စတိုင်းအာရပ်
ဒေသအပေါ်တွင် ကြီးစိုးမှု တိုးချဲ့လိုပြီး ဂျူးများကိုလည်း ဤအချက်ကို
လက်ခံစေရန်သာ စိတ်ဝင်စားသည်ဟု ဘန့်ချ်ကမြင်သည်။ ရို့ဒ်တွင် ကျန်
ခဲ့သည့် ဂျော်ဒန်အဖွဲ့က ဤသဘောတူညီချက်များကို မကျေနပ်ကြပေ။
ဂျေရုဆလင်မြို့ အာရပ်များကလည်း နာကျည်းကြသည်။ ဤသဘောတူ
ညီချက်အရ လူဦးရေ ၃၅,၀၀၀ ပါဝင်သည့် အာရပ်ရွာ ၁၆ ရွာကို အစွ
ရေးအုပ်ချုပ်ရေးအောက် ပေးလိုက်ခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ အစွရေးတို့
သည် ပင်လယ်ကမ်းခြေရှိ ပိုင်နက်များ ပိုကျယ်လာပြီး ကျန်နက်ဂက်ဗ်
သဲကန္တာရအစိတ်အပိုင်းတို့ကို ရရှိသည်။ အဗ္ဗဒူလာအနေနှင့် ပဲလ်လက်
စတိုင်းအာရပ်ဒေသကို သြဇာခံနယ်မြေအဖြစ် ရရှိကြောင်း အာရပ်ဒေသကို
အစွရေး၏ အသိအမှတ်ပြုခြင်း ခံရသည်။ (နောက်နှစ်နှစ် အကျော်တွင်
အဗ္ဗဒူလာ လုပ်ကြံခံရသည်။)

နှစ်ဖက်ကိုယ်စားလှယ်များ၏ တင်ပြချက်များအရ ဘန့်ချ်က
စစ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက်စာတမ်းကို လိုက်လျောညီထွေ ပြန်လည်
မွမ်းမံပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ပြန်သည်။ နောက်ဆုံး အတည်ပြုလက်မှတ်ရေး
ထိုးပွဲကို ဧပြီလ ၃ ရက်နေ့ ည ၇:၃၀ နာရီတွင် ကျင်းပရန် သတ်မှတ်
လိုက်သည်။ နှစ်ဖက်ကိုယ်စားလှယ်များ လက်မှတ်ရေးထိုးပြီးသောအခါ
ဘန့်ချ်က ရို့ဒ်အထိမ်းအမှတ် လက်ဆောင်အဖြစ် မြေပန်းကန်များကို

တစ်ဦးချင်းအား ပေးလိုက်သည်။ ထို့နောက် ညစာစားပွဲတစ်ရပ် ခင်းကျင်း ပြီး တပျော်တပါး အောင်ပွဲဆင်နွှဲခဲ့ကြသည်။ နောက်တစ်နေ့ညတွင် ဂျော် ဒန်ကိုယ်စားလှယ်များက အပြန်အလှန်အဖြစ် ညစာစားပွဲ ခင်းကျင်းဧည့် ခံသည်။ အမေရိကန်စစ်သင်္ဘော ယူအက်စ်အက်စ် ဝင်စတင် မှ စစ်တီး ဝိုင်းက တီးမှုတ်ပျော်ဖြေပေးခဲ့ရာ မြိုင်မြိုင်ဆိုင်ဆိုင်နှင့် အောင်မြင်စွာ ပြီးဆုံးခဲ့သည်။

ဆီးရီးယားနှင့် စစ်ရပ်စဲရေး ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးပွဲကို နောက်တစ် နေ့ဖြစ်သော ဧပြီလ ၅ ရက်တွင် စတင်ရန် အစီအစဉ် ပြုလုပ်ထားပြီး ဖြစ်သည်။ ကျင်းပမည့်နေရာမှာကား မစ်ရှ်မား ဟား ယာဒင်းနှင့် ရော့ရှ် ပင်းနားအကြားရှိ စစ်မဲ့ကြားခံနယ်မြေတွင်ဖြစ်သည်။ ဘန်ချ်ကိုယ်တိုင် တက်ရန် ဆန္ဒမရှိသဖြင့် ဟင်နရီ ဗီဂျီယဲနှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဝီလျံ ရိုင်လီ အားကိုယ်စားတက်ရောက်စေခဲ့သည်။ အစွဲရေးတို့က ဘန်ချ်ကိုယ်တိုင် ဆောင်ရွက်စေလိုကြောင်း အတွင်းရေးမှူးချုပ် ထရစ်ဂ်ဗာ လီးအား ပြော ပုံရသည်။ ဆီးရီးယားတို့က ရှိဒ်သိုလာလျှင် ဆောင်ရွက်ပေးမည်ဖြစ် ကြောင်း၊ ယခု အခြေအနေအရ မိမိအနေဖြင့် နယူးယောက်တွင် ရုံးထိုင် ၍ ကြီးကြပ်ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း ထရစ်ဂ်ဗာ လီးအား အကြောင်းပြန် လိုက်သည်။

ဘန်ချ်သည် ဧပြီလ ၅ ရက်နေ့တွင် ကုလသမဂ္ဂ စေ့စပ်ရေး ကော်မရှင်နှင့်လည်းကောင်း၊ လက်ဘနွန်၊ ဆီးရီးယားတို့နှင့်လည်းကောင်း ဆွေးနွေးရန် ဘောဂျွတ်မြို့သို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ ဆီးရီးယားနှင့် ဆွေး နွေးပွဲ ပထမနေ့၌ပင် အစွဲရေးတို့က ဆီးရီးယားနယ်စပ်တွင် တပ်စွဲလာ ကြောင်း သတင်းရခဲ့သည်။ အစွဲရေးတို့က အခြေအနေ အသာစီးရရန်နှင့် ဆီးရီးယားတို့အား သွေးတိုးစမ်းသည့်သဘောလည်း ပါပေသည်။ ဆီးရီး ယားတို့ကလည်း တန်ပြန်စစ်ပွဲ ဆင်နွှဲမည် တကဲကဲဖြစ်နေ၍ ဘန်ချ် ပျောင်းဖျက်ရသည်။ တယ်လာဗိမ် ကုလသမဂ္ဂဌာနချုပ်နှင့် ဝေါရှင်တင်အစိုး ရထံသို့ အစွဲရေး၏ အပြုအမူနှင့် ပတ်သက်၍ ဟန့်တားပေးရန် ခက် ထန်ထန် အကြောင်းကြားစာများ ပေးပို့ခဲ့သည်။ အခြေအနေများကို ည

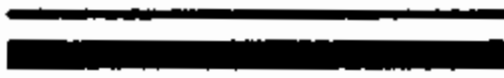
မအိပ်ဘဲ စောင့်ကြည့်ခဲ့သည်။ နောက်ဆုံးတွင် အစွရေးတပ်များ ဧပြီလ ၇ ရက်တွင် ဆုတ်သွားသည်။

ဘန်ချ်သည် ရို.ဒ်ကျွန်းသို့ နောက်ဆုံးအကြိမ် ဧပြီလ ၈ ရက်နေ့တွင် ပြန်ရောက်သည်။ ဒေသခံမိတ်ဆွေများအား ရင်းနှီးစွာ နှုတ်ဆက်ခဲ့သည်။ အမေရိကန်ရေတပ်သင်္ဘော ယူအက်စ်အက်စ် ဝင်စတင်၏ ရေယာဉ်မှူး ဗိုလ်မှူးကြီးနှင့် ရေတပ်သားများက ဘန်ချ်အား နှုတ်ဆက်ပွဲတစ်ရပ် ကျင်းပပေးသည်။ ဧပြီလ ၉ ရက် နံနက် ၉:၁၀ နာရီတွင် ရို.ဒ်မှ ထွက်ခွာခဲ့သည်။ ဗင်းနစ်တွင် ညအိပ်တစ်ထောက်နားပြီး ဂျီနီဗာသို့ ရောက်သည်။ နောက်တစ်နေ့ညနေတွင်မိတ်ဆွေကောင်း ဝွန်းနာ မာဒယ်လ်ထံ သွားရောက်တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ မာဒယ်လ်သည် အချိန်တွင် ကုလသမဂ္ဂဥရောပဆိုင်ရာစီးပွားရေးကော်မရှင်တွင် အမှုဆောင်အတွင်းရေးမှူးတာဝန်ထမ်းဆောင်နေသည်။

ဧပြီလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် စတော့ဟုန်းမြို့သို့ ပျံသန်းခဲ့သည်။ ဘန်ချ်အား လေဆိပ်တွင် ကွယ်လွန်သူ မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ထ်၏ ဇနီး မြို့စားကြီးကတော် အက်စ်တဲလ် ဘားနားဒေါ့ထ် လာရောက်ကြိုဆိုသည်။ ထိုညတွင် ဒရယ်ဂင်ဂါဒင်ရှိ မြို့စားကြီး၏အိမ်၌တစ်ညအိပ်သည်။ နောက်တစ်နေ့တွင် မြို့စားကြီး၏ အုတ်ဂူတွင် ပန်းခွေချ အရိုအသေပေးခဲ့သည်။ ထို့နောက် မြို့စားကြီးကတော်နှင့် အချိန်အတန်ကြာအောင် ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်များ ဆွေးနွေးကြသည်။ မြို့စားကြီး မှတ်တမ်းပြုထားသော နေ့စဉ်မှတ်တမ်းကို စာအုပ်ထုတ်ရန်အတွက် အင်္ဂလိပ်လို ဘာသာပြန်ပြီး ဘန်ချ်အား တည်းဖြတ်ပေးရန် မြို့စားကြီးကတော်က အကူအညီတောင်းခဲ့သည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် စတော့ဟုန်းမှ ပါရီသို့ ခရီးဆက်သည်။ ပါရီတွင် ရုသ်မှာလိုက်သည့် ဈေးစာရင်းအရဈေးဝယ်ထွက်သည်။ ဘန်ချ်ရော ရုသ်ပါ ဈေးဝယ် ဝါသနာပါကြသည်။ ထို့နောက် ဧပြီလ ၁၈ ရက်တွင် ပင်လယ်ကူးသင်္ဘော ကွင်းမေရီ ဖြင့် ရေကြောင်းမှ နယူးယောက်သို့ ပြန်ခဲ့သည်။

နယူးယောက်ဆိပ်ကမ်းတွင် ဘန်ချ်အား ဇနီးရသ်၊ သားရုတ်
ဂျူနီယာ၊ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ထရစ်ဂ်ဗာ လီးနှင့် သတင်းထောက်များ၊
ခါတ်ပုံဆရာများ ဆိပ်ခံဗောတံတားပြည့်မျှ ဆီးကြိုနေကြသည်။ ဆိပ်
ကမ်းမှ ဘန်ချ်နေထိုင်ရာ ပျံစီးရပ်ကွက်ထိ နယူးယောက်ရဲအဖွဲ့က
ရဲမော်တော်ဆိုင်ကယ် အက်စ်ကော့တ်ဖြင့် တစ်ခန်းတစ်နား ပို့ဆောင်ခဲ့
သည်။ ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ထရစ်ဂ်ဗာ လီးက ရသ်အား
နှင်းဆီပန်းများ ပို့သည်။ နေ့လည်တွင် အတွင်းရေးမှူးချုပ်က ၎င်း၏
နေအိမ်၌ ဘန်ချ်အား ဂုဏ်ပြုနေ့လည်စာစားပွဲဖြင့် တည်ခင်းဧည့်ခံခဲ့သည်။

ဖြန်ဖြေရေးလုပ်ငန်း၏ နိဂုံးနှင့် နိဘယ်ဆု

ငြိမ်းချမ်းရေးဆောင်ရွက်ခြင်းသည် ဆုမျှော်ကိုး၍ မဟုတ်ပါ

ဘန်ချ် ပြည်တော်ပြန်ခရီးတွင် သူရဲကောင်းတစ်ဦး၏ ဂုဏ်ပြုခြင်းဖြင့် သူ့အား ကြိုဆိုကြသည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသတွင် စစ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက်များ ရရှိအောင် စေ့စပ်ညှိနှိုင်းကြားဝင်ဖြန်ဖြေပေးသည့် စွမ်းဆောင်မှုကို ကမ္ဘာအရပ်ရပ်မှ အသိအမှတ်ပြု ချီးကျူးမဆုံးဖြစ်ကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဝီလျံ ရိုင်းလီ၏ ဦးစီးအရာရှိအဖြစ် တာဝန်ကျသော အမေရိကန်မရိမ်းတပ်အရာရှိ အက်ဖ် ပီ ဟင်ဒါဆင်က ရို.ကျွန်းတွင် ဘန်ချ်၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ပုံကို အောက်ပါအတိုင်း ရေးခဲ့သည်။

“အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသတွင်း စစ်ပြိုင်နိုင်ငံများအကြား စေ့စပ်ညှိနှိုင်း၍ ပြေလည်မှု ရစေရန်၊ ရက်သတ္တပတ်ခြောက်ပတ်ကြာမျှ မရပ်မနား ညှိနှိုင်းဆွေးနွေး ရင်ကြားစေ့ပေးသော ဒေါက်တာဘန်ချ်၏ စွမ်းဆောင်မှုမှာ အံ့မခန်းဖွယ် စံပြုထိုက်သည်။ ဘန်ချ်ကို ကနဦး မြင်ရုံမျှဖြင့် အထင်ကြီးဖွယ်ရာ ရုပ်ရည်စူပကာ ကြန်အင်လက္ခဏာ မရှိပါ။ အရပ်အမောင်း မရှည်လွန်းဘဲ အရွယ်တော်ဖြစ်သည်။ မဝလွန်း မပိန်လွန်း ကြည့်ကောင်းရုံဖြစ်သည်။ စီးကရက်ကို မရပ်မနား သောက်တတ်သည်။ အင်္ကျီများတွင် ဆေးလိပ်ပြာဖြင့် ပေကျံလျက်ရှိသည်။ ကုတ်အင်္ကျီ၊ ရှပ်အင်္ကျီ၊ ဘောင်းဘီများလည်း မသပ်မရပ် တွန့်ကျေသည်က များသည်။ သူ၏ ပင်ကိုယ်ဟန်အမူအရာကား ပျော့ပြောင်းနူးညံ့သိမ်မွေ့သည်။ ထည်ဝါမှုမရှိ၊ ဟိတ်ဟန်နည်းသည်။ ဘန်ချ်နှင့် တာဝန်အရဖြစ်စေ၊ လူမှုရေးအရဖြစ်စေ၊ ထိတွေ့သူများက ဘန်ချ်၏ ထူးချွန်သော ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်

သွေး၊ ကျယ်ပြန့်နက်ရှိုင်းသော ဗဟုသုတကို အံ့ဘနန်း သိလာရသည်။ အစည်းအဝေးတွင်ဖြစ်စေ၊ စာတမ်းပြုစုရာတွင်ဖြစ်စေ ဘာသာရပ်၏အနှစ်ချုပ်ကို ချက်ခြင်း သဘောပေါက်သည်။ ထိမိသောမေးခွန်းကို မေးတတ်သည်။ ပြဿနာတစ်ရပ်ကို ဖြေရှင်းရာ၌ ထောက်ကူစေမည့် နည်းလမ်းများ ကြံဆပေးတတ်သည်။ သူမေးခွန်း မေးလိုက်သည့်အခါတွင်ဖြစ်စေ၊ အကြံပြုသည့်အခါတွင်ဖြစ်စေ ကြားရသူတိုင်းက “ဟုတ်သားပဲ၊ တို့ဘုကြောင့် အရင်က မစဉ်းစားမိပါလိမ့်” ဟု ခံစားပြောဆိုမိကြသည်ချည်းဖြစ်ရသည်။ သူသည် ဆက်ဆံရေး ရည်မှန်သည်၊ လိုက်လံယူငှာသည်၊ စကားပြောရာတွင် အေးဆေး၍ ဆွဲဆောင်မှုရှိသည်၊ လူအများအား အမိန့်ပေးခြင်းထက် မေတ္တာရပ်ခံပြီး အလုပ်လုပ်စေသည်။ ကြိုးစားပမ်းစားလုပ်ဆောင်မှုအတွက် အမြဲတမ်း ချီးကျူးတတ်သည်။ အပြစ်တင်ရန်ရှာခြင်း မရှိသလောက်ပင်။ ဧည့်ခံဖျော်ဖြေပွဲ၊ အခမ်းအနားများတွင် သူပါလျှင် ပွဲစည်သည်။ လူတိုင်းနှင့် ဝင်ဆန့်သည်။ အဆင့်အတန်းမရွေး၊ လူမျိုးမရွေး၊ အလွှာမရွေး၊ ယောက်ျားများနှင့် တရင်းတနီး ရောတတ်သည်။ မိန်းမများနှင့်လည်း လိုက်လျောညီထွေ ပြောတတ်သည်။ ဟာသဉာဏ်ရွှင်သည်။ စကားပြောကောင်းသည်။ ဉာဏ်ရည်ထက်မြက်သည်။ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရမည့် ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်သော အချက်အလက်များအကြောင်း အလုံးစုံ သိရှိသည်။ နှစ်ဖက်အကြား လက်ခံလာအောင် ဆွဲဆောင်အား ကြီးမားသည်။ မည်သူ့ကိုမျှ စိတ်အနှောင့်အယှက် မဖြစ်ရအောင် သိက္ခာမကျအောင်၊ ပါးနပ်လိမ္မာစွာ ထိန်းတတ်သည်။ စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲကာလတစ်လျှောက်လုံး ဘန်ချ်သည် သတင်းစာဆရာများနှင့် တွေ့ဆုံခြင်းမပြု။ သတင်းထုတ်ပြန်ချက်၊ ကြေညာချက် တစ်စုံတစ်ခုမှ မလုပ်ခဲ့ပါ။ သူ၏ ဆန္ဒကို ကိုယ်စားလှယ်က တလေးတစား လိုက်နာခဲ့ကြသည်။” ဤကား လူငယ်အရာရှိတစ်ဦး၏ သုံးသပ်ချက်ဖြစ်သည်။

ရို.ဒ်ဆွေးနွေးပွဲများ၏ အသေးစိတ်အကြောင်းချင်းရာများ၊ အောင်မြင်မှုများကို ဘန်ချ် တမင်လျှို့ဝှက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ သူနှင့် ဆွေးနွေးသူများ၏ လုံခြုံမှုနှင့် သိက္ခာကို ထိန်းရန် သူ့မှာ တာဝန်ရှိသောကြောင့်

ဖြစ်သည်။ သူ၏ ကိုယ်ရေးမှတ်စုများကိုလည်း သူအသက်ထင်ရှားရှိသမျှ ကာလပတ်လုံး မည်သူ့ကိုမျှ မဖတ်စေဘဲ မီးခံသေတ္တာထဲတွင် သော့ခတ် သိမ်းထားသည်။ သူကွယ်လွန်ပြီးမှ ဖတ်ခွင့်ရခဲ့ကြသည်။ ထိုနည်းအတူ ပင် အသက်ထင်ရှား ရှိကြသေးသည့် အဓိကပါဝင်လှုပ်ရှားကြသူများအား စောင့်စည်းသည့်သဘောဖြင့် “ဂျေရုဆလင်သို့” ခေါင်းစဉ်တပ်ထားသည့် မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ထ်၏ ကိုယ်ရေးမှတ်တမ်းကို စာအုပ်အဖြစ်ထုတ် ပြန်ရန်ကိစ္စကို မတင်မကျဖြစ်ခဲ့သည်။ မှတ်တမ်းပါအချက်အလက်များကို တည်းဖြတ်ပြင်ဆင်ပြီးမှ ထုတ်ခွင့်ပြုလိုက်သည်။ ထိုစာအုပ်သည် ၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင် ထုတ်ဝေနိုင်ခဲ့သည်။

နှစ်အတန် ကြာလာသောအခါ ရိုဒ်စစ်ရပ်စဲရေး ဆွေးနွေးပွဲ အကြောင်း ရှုထောင့်စုံမှ ကိုယ်မြင်နှင့်ကိုယ် ထုတ်ဖော်လာကြသည်။ အချို့အကြောင်းအရာများမှာ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ကပြောင်းကပြန်ပင်ဖြစ်ခဲ့ သည်။ သို့ရာတွင် ဤဆွေးနွေးပွဲများ ထူးချွန်ပြောင်မြောက် ပြေလည်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သည့်အချက်ကိုမူ အားလုံး တစ်ညီတစ်ညွတ်တည်းလက် ခံထားကြသည်။ မည်သူက မည်သို့ပင် ဆိုကြစေကာမူ ဘန်ချ်ကား ဘက်မလိုက်၊ ဖြေရှင်းခြင်းလည်းမပြု ခတ်မဆိတ်ပင် နေခဲ့သည်။ “ကျွန်ုပ် အသိပေးလိုသည်မှာ ထိုစေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲများနှင့် ပတ်သက်၍ မည်သည့် အခါကမျှထုတ်ပြန်ကြေညာရန် မှတ်ချက်မပေးခဲ့ပေ။ ယခုအချိန်တွင်လည်း မည်သည့်မှတ်ချက်ကိုမျှ ပေးရန် ရည်ရွယ်ချက် မရှိသည်သာမက အမှား ကိုပင် ပြင်ဆင်ရန် အစီအစဉ် မရှိပါ။ ရိုဒ်ဆွေးနွေးပွဲများ၏ဖြစ်ရပ်အမှန် များ၊ တိတိကျကျ မှတ်တမ်းတင်ထားသော ကိုယ်ရေးမှတ်တမ်းများ ကျွန်ုပ်လက်ဝယ် ရှိနေသော်လည်း လုံခြုံရေးကောင်စီသို့ တရားဝင်တင်ပြ ခဲ့သော ကျွန်ုပ်၏ အစီရင်ခံစာများတွင် ဖော်ပြထားချက်ကိုသာ တရားဝင် လက်ခံဆဲဖြစ်သည်။ ယင်းအပေါ် ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ရန်အကြောင်း တစ်စုံ တစ်ရာ မရှိပါ”ဟူ၍ ၁၉၆၈ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၉ ရက်စွဲပါ သတင်း ထုတ်ပြန်ချက်တစ်ခုတွင် ဘန်ချ်က ထုတ်ဖော်ရေးသားခဲ့သည်။

ဘန်ချ် အဓိကဇာတ်ဆောင်အဖြစ် ပါဝင်ခဲ့သော ရိုဒ်သဘော

တူညီချက်မှာ သမိုင်းဝင်ဖြစ်စဉ်တစ်ခုအဖြစ်ထင်ရှားခဲ့သည်။ ၁၉၆၇ ခုနှစ် တွင် အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂအထူးကိုယ်စားလှယ် ဝန်နာယာရင်း၏မစ်ရှင်လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်သည့်အခါ အစွဲရေး-အာရပ် ပြဿနာ ဖြေရှင်းရေးအတွက် ဆွေးနွေးတိုင်း ရို.ဒ်ဖော်မြူလာ၊ ရို.ဒ်ပုံသေ စည်းမျဉ်းကို တစ်ခါမက ရည်ညွှန်းကြသည်။ ရို.ဒ်ဆွေးနွေးပွဲတွင် အရေး ပါသော အခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးများ၏ အမည်ကို လုံခြုံရေးကောင်စီအား ထုတ်ဖော်ခြင်း မပြုကြောင်း၊ သတင်းစာလောကမှ မုချ ပုံကြီးချဲ့ဖော်ပြမည်မှာ သေချာသဖြင့် မလိုလားသော အကျိုးဆက် များမဖြစ်အောင် ကာကွယ်ထိန်းသိမ်းလိုသည့်စေတနာကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း ဘန်ချ်က ထုတ်ဖော်ဝန်ခံခဲ့သည်။ အဖွဲ့ဝင်များ စိတ်တူကိုယ်မျှ ညီညီ ညွတ်ညွတ် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းကို အသားပေးပြီး သူ၏အခန်းကဏ္ဍ ကို ရှေ့တန်းမတင်၊ အသားမယူ နောက်ချန်ထားခဲ့သည်။

ရို.ဒ် စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲနှင့် ပတ်သက်၍ ၁၉၆၇ ခုနှစ်အတွင်း နယူးယောက်စာအုပ်ဝေဖန်ချက် တွင် ဘန်ချ်က သီယိုဒို ဒရေးပါးသို့ရေး သော ပြည်သူ့အဘော်ကော်လံ၌ တစ်ကြိမ်သာ တိတိကျကျ ဖော်ပြဖူး သည်။ အရေးပါသည့် အရှေ့အလယ်ပိုင်းကိစ္စများကို ရေးသားနေသူဖြစ် သည်။

“စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲများကို ယာယီဖြန်ဖြေရေးအရာရှိက ကိုယ် စားလှယ်တစ်ဖွဲ့ချင်းနှင့် သီးခြားဆွေးနွေးသည်။ နှစ်ဖက်စလုံး သဘော တူညီချက်ရသည့် အချက်များအပေါ်တွင် တရားဝင် အတည်ပြုသည့်အခါ မှသာ နှစ်ဖက်ကိုယ်စားလှယ်များအား မျက်နှာစုံညီ တွေ့ဆုံစေသည်။ အဆိုပြုလွှာများ၊ သဘောတူညီချက်စာတမ်းမူကြမ်းများကို ယာယီဖြန်ဖြေ ရေးအရာရှိနှင့် ရုံးဝန်ထမ်းအဖွဲ့များက ပြုစုရေးသားသည်။ စေ့စပ်ပွဲများ၏ အဆုံးပိုင်း စစ်ရပ်စဲရေး နယ်နိမိတ်မျဉ်းကြောင်းများ သတ်မှတ်ချက်ပါရှိ သော မြေပုံပြုစုသည့်အချိန်တွင် နှစ်ဖက်နိုင်ငံ၏ စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ အရာရှိ များသည် ကုလသမဂ္ဂဦးစစ်ဦးစီးချုပ်၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် ပါဝင်ရေးဆွဲကြ သည်။”

ဘန့်ချ်၏ ပါဝင်စွမ်းဆောင်ချက်ကို မည်သူကမျှ သံသယမရှိ။ တစ်ညီတစ်ညွတ်တည်း ချီးကျူးကြသည်။ ဘန့်ချ်နှင့် အငြင်းအခုံအများ ဆုံးဖြတ်သည့် အစွရေးဘက်မှပင် ထိုက်ထိုက်တန်တန် သြဘာပေးကြ သည်။ ဝန်ကြီးချုပ် ဘဲန်-ဂူရီယန်က “ဒေါက်တာဘန့်ချ်သည် စေ့စပ်ပွဲ များကို ပါးနပ်လိမ္မာစွာနှင့် ကျွမ်းကျင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။ စစ်ပြိုင် နှစ်ဖက်ကိုယ်စားလှယ်များကို အကျေအလည် သဘောတူညီချက်ရအောင် ရင်ကြားစေပေးခဲ့သည်။ အရေးမပါသော ပြဿနာများကို ပထမ သဘော တူအောင် ညှိပေးသည်။ ထို့နောက် အရေးကြီး အချက်အချာကျသော ကိစ္စများကို ဆုံးဖြတ်နိုင်အောင် လမ်းကြောင်းချပေးသည်” ဟု ဂုဏ်ပြု ရေးသားခဲ့သည်။ ရစ်ဇော်ခံ ရာဘင်ကလည်း ဘန့်ချ်၏ အတိုင်းအဆမရှိ သော သည်းခံနိုင်မှု၊ ဟာသဉာဏ်ကို ချီးကျူးခဲ့သည်။ အချိန်အမှန်းအဆ အလွန်တော်ကြောင်းကိုလည်း ပြန်ပြောင်းပြောပြသည်။ နှစ်ဖက် မျက်နှာ စုံညီ ဆွေးနွေးပွဲများကို ခက်ခဲသော ပြဿနာများ တရားဝင် မတင်ပြမီ ကြိုတင်၍ အလွတ်သဘော ညှိနှိုင်း၍ နားလည်မှုရအောင် ယူနိုင်စွမ်းရှိ သည့်အတွက် အောင်မြင်ရကြောင်း ပြောပြသေးသည်။

အစွရေး စစ်ဘက်အရာရှိကြီးများကလည်း စစ်ရေးကိစ္စကို အသေးစိတ်သိသော ဘန့်ချ်၏ ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေးကို အံ့သြချီးကျူး မကုန်ဖြစ်ကြသည်။ စစ်ခေါင်းဆောင် မိုရို ဒါယန်းက ဤသို့ဆိုသည်။

“ဆွေးနွေးပွဲများ ကိုင်တွယ်ပုံကိုကြည့်ရင်း ခေါင်းဆောင်ဒေါက် တာဘန့်ချ်၏ အရည်အချင်းကို မလေးစားဘဲ မနေနိုင်အောင် ဖြစ်ခဲ့ရ သည်။ သူကိုယ်တိုင် စကားနည်းနည်းပြော၍ အများပြောဆိုဆွေးနွေးခြင်း ကို စူးစူးစိုက်စိုက် အာရုံဖြင့် နားထောင်သည်။ ဆွေးနွေးသူ၏ စကားများ ကိုသာမက ထိုစကားများ၏ နောက်ကွယ်ရှိ အတွေးအခေါ်ကိုပါ ထိုး ထွင်းလေ့လာနေသကဲ့သို့ ထင်မှတ်ရသည်။ သူသည် နှစ်လိုဖွယ်ရှိသည်။ အများ၏ ယုံကြည်ကိုးစားမှုခံရသည်။ တစ်ယောက်ယောက်နှင့် မိနစ်ပိုင်း မျှ စကားပြောလျှင်ပင် ယုံကြည်ရင်းနှီးမှုကို ရယူနိုင်စွမ်းရှိသည်။

“ဆွေးနွေးပွဲကိုယ်စားလှယ်များ ညှိမရသည့်အချက်အချို့ကြောင့်

အကျဉ်းအကျပ်တွေ့လျှင် ဘန်ချ်သည် မူကြမ်းအသစ်ကို မဆိုင်းမတွ ပြုစု နိုင်စွမ်းရှိသည်။ ထိုမူကြမ်းသည်လည်း နှစ်ဖက်ကိုယ်စားလှယ်များကကိုယ် အမြင်နှင့်ကိုယ် အဓိပ္ပါယ်ကောက် လက်ခံနိုင်အောင် ပြေပြစ်သည်။ မေး ကြည့်ရာ၌ အဓိကကျသောအချက်ကား နှစ်ဖက် အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး ပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ နောက်ပိုင်း ခေါင်းအေးအေးနှင့် စဉ်းစားကြသည့်အခါ အချို့အချက်များတွင် မိမိတို့မျှော်လင့်သည့်အတိုင်း ဖြစ်မလာသည်ကို တွေ့ကြရကြောင်း၊ သို့သော်လည်းဤမျှခရီးရောက်နေချိန်တွင် ထိုအချက် လေးကို အကြောင်းပြုကာ ပြန်လည်တိုက်ခိုက်လိုခြင်းမရှိကြတော့ကြောင်း၊ လက်တွေ့ ဘဝပေးဖြစ်စဉ်များက အဖြေ ဖော်ထုတ်ပေးလာခဲ့ကြောင်း ဘန်ချ်က စိတ်ရှည်ရှည် ရှင်းပြသည်။”

ဤကား ဘန်ချ်အား ဒါယန်း၏ ရှုမြင်သုံးသပ်ချက်ဖြစ်သည်။

အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသတွင် အပစ်အခတ်များ ရပ်စဲနေပြီဖြစ် သည်။ အစွရေးနှင့် စစ်ပြိုင်သူ အီဂျစ်၊ ထရန်စ်ဂျော်ဒန်၊ ဆီးရီးယား၊ လက်ဘနွန်များအကြား စစ်ရပ်စဲရေး နှစ်ဖက်သဘောတူညီချက်စာချုပ်များ အောင်မြင်စွာ လက်မှတ်ရေးထိုးပြီးဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော် နေကြပြီဖြစ်သည်။ ဘန်ချ်၏ စွမ်းဆောင်ရည်ကိုလည်း တိုင်းသိပြည်ကျော် ပွဲလယ်တင်ခဲ့သည်။ ဖြန့်ဖြေရေးအရာရှိ၏ ရာထူး၏ အသုံးဝင်မှုသက် တမ်းလည်း တစ်ခန်းတစ်ကဏ္ဍ နိဂုံးချုပ်၊ အဆုံးသတ်ရမည်သာဖြစ်သည်။ ဤသို့လျှင် ၁၉၄၉ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁၁ ရက်နေ့စွဲပါ လုံခြုံရေးကောင်စီ ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်အမှတ် ၇၃/၁၉၄၉ ဖြင့် ကုလသမဂ္ဂက တီထွင်ခဲ့သော ဖြန့်ဖြေရေးအရာရှိရာထူးကို ထိုနေ့၌ ရပ်စဲလိုက်သည်။ ဒေါက်တာ ရှာဖ် ဘန်ချ်၏ တာဝန်ကျေပွန်မှု၊ ကြီးမားသော ဇွဲလုံ့လဝီရိယ၊ ပါးနပ်လိမ္မာ ပရိယာယ်ကြွယ်မှုများကို လုံခြုံရေးကောင်စီက တလေးတစား ချီးကျူး မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်။

ဘန်ချ်အား အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတစ်ဝန်းရှိ နာမည်ကြီး ဟားဘတ်၊ စတဲန်းဖော့ဒ်၊ ဘာကီလီ၊ ပဲန်ဆယ်လ်ဗေးနီးယားတက္ကသိုလ် များအပါအဝင် အဆင့်မြင့်ပညာရေးအဖွဲ့အစည်းများက ၎င်းတို့ထံ တာဝန်

ထမ်းဆောင်ရန် ကမ်းလှမ်းလာကြသည်။ ဘန့်ချ်ကိုယ်တိုင်ကပင်လျှင် ပညာရေးလောကကို သံယောဇဉ်မပြတ်၊ ပြန်သွားလိုစိတ် တဖွားဖွားဖြစ် နေသည်။ ဂုဏ်ပြုဧည့်ခံပွဲများ၊ ဘွဲ့ထူးဂုဏ်ထူးများနှင့်လည်း ထူးထူးကဲကဲ ချီးမြှင့်ခြင်းခံရသေးသည်။

ဧပြီလ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ဒီးန့် ရပ်စ်က ဘန့်ချ်အား နိုင်ငံခြား ရေးဝန်ကြီးဌာန၊ အရှေ့နှင့် တောင်အာရှ၊ အာဖရိကဆိုင်ရာ လက်ထောက် ဝန်ကြီးရာထူးတွင် ခန့်ထားလိုသဖြင့် လက်ခံရန် အကြောင်းကြားလာ သည်။ ဤသို့ဖြစ်မည်ကို ဘန့်ချ် ရှေးဦးမဆွကပင် ကြိုတင်မျှော်မှန်းထား သည်။ ဇနီးရုသ်ကိုလည်း ပြောထားနှင့်ပြီးဖြစ်သည်။

“ငါတော့ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအစိုးရရဲ့ ဝန်ထမ်းဘဝကို ပြန်သွားဖို့ ရည်ရွယ်ချက် လုံးဝ မရှိတော့ဘူး။ ဝေါရှင်တင်မှာလည်း မနေချင်ဘူး။ ငါ့ရဲ့မိသားစုနဲ့ ခွဲခွာရမယ့် တာဝန်မျိုးလည်း ဘယ်တော့မှ လက်မခံတော့ဘူး” ဘန့်ချ်အား နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနတွင် တာဝန် လက်ခံရန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဒီးန့် အက်ချ်ဆင်ကိုယ်တိုင် ဖိအားပေးသည်။ နောက်ဆုံး ဘန့်ချ် ကုလသမဂ္ဂတွင် ခံစားသော လစာနှင့် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာနတွင် ရမည့်လစာ၏ ခြားနားချက်ကိုပင် ဖြည့်ပေးရန် လိုက် လျောထားသည်။ ဘန့်ချ်ကား လစာမက်၍ ငြင်းခြင်း မဟုတ်ပေ။

မေလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ဘန့်ချ် ဝေါရှင်တင်သို့သွား၍ သမ္မတ ထရူးမင်းနှင့် အိမ်ဖြူတော်တွင် တွေ့ဆုံကာ ကုလသမဂ္ဂတွင်တာဝန်ထမ်း ဆောင်လိုသည့်အကြောင်းကို ရှင်းပြသည်။ လူဖြူလူမည်း ခွဲခြားမှု ပြင်း ထန်လွန်းသည့်အတွက် ဝေါရှင်တင်တွင် သိက္ခာကျ၊ သိမ်ငယ်လွန်းသဖြင့် မနေလိုခြင်းဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြသည်။ သမ္မတ ထရူးမင်းက ဘန့်ချ်၏ ရှင်းပြချက်ကို စာနာစိတ်ဖြင့် ကောင်းစွာ လက်ခံသည်။ ဘန့်ချ်သည် အိမ်ဖြူတော်တွင် သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲ ပြုလုပ်၍ သူ၏ ရပ်တည်ချက် နှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အသိပေးခဲ့သည်။ သမ္မတ ထရူးမင်းနှင့် ဘန့်ချ် ကာလအတန်ကြာအောင် အဆက်မပြတ်ဘဲ ဆက်ဆံရေး ကောင်းမွန်ခဲ့ သည်။

ဘန့်ချ်အတွက် ဂုဏ်ပြုချီးကျူးပွဲများ မဆုံးနိုင်အောင် ကျင်းပ နေဆဲဖြစ်သည်။ အတွေ့အကြုံ ရင့်ကျက်လာပြီဖြစ်သော ဘန့်ချ်သည် စကားပြောရာတွင် ပိုမိုတည်ငြိမ်လေးနက်သည့်အပြင် အတွေးအခေါ်ဘက် ပို၍ အာရုံဝင်စားလာကြောင်း တွေ့ရသည်။ တစ်ခါက ကုလသမဂ္ဂအမေ ရိကန်အသင်းက မေလ ၉ ရက်နေ့တွင် နာမည်ကျော် ဝေါဒေါ့ဖ် အက်စ် တိုးရီးယားဟိုတယ်၌ ဘန့်ချ်အတွက် ဂုဏ်ပြုညစာစားပွဲ ကျင်းပခဲ့သည်။ တက်ရောက်ကြသော ဧည့်သည်အကျော်အမော်များတွင် သမ္မတဟောင်း ကတော် မစ္စစ်ရုစဗဲလ်၊ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ထရစ်ဂ်ဗာ လီး၊ ကုလသမဂ္ဂ ဆိုင်ရာ သံအမတ်ကြီးများ၊ ဩစတြေးလျနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဟားဘတ် အီဗတ်၏ ဇနီး၊ အက်ဘာ အီဘန်နှင့် ဘန့်ချ်၏ သူငယ်ချင်းများဖြစ်သော ဝီလျံ ဟေ့စ်တီနှင့် ဝေါလ်တာ ဂျိုက်တို့ ပါဝင်ကြသည်။ အမေရိကန် သမ္မတ ထရူးမင်းကလည်း သဝဏ်လွှာတစ်စောင် ပေးပို့သည်။ အက်ဘာ အီဘန်နှင့် ထရစ်ဂ်ဗာ လီးတို့က မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။

ဘန့်ချ်က တုန့်ပြန်မိန့်ခွန်းပြောကြားရာ၌ ပထမဦးစွာ ရို.ဒ်တွင် စိတ်တူကိုယ်မျှ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ကြသော လုပ်ဖော်ကိုင်ဘက်များအား ကျေးဇူးစကားပြောသည်။ ပဲလ်လက်စတိုင်း ငြိမ်းချမ်းရေးအောင် ကုလ သမဂ္ဂက ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မည့် စွမ်းရည်ကို အလေးအနက်ယုံကြည် ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် နက်ရှိုင်းသည့်ပြဿနာများ ဖြေရှင်းရန် အများ အပြား ရှိနေသေးကြောင်း အကျယ်တဝင့် တင်ပြခဲ့သည်။ နိဂုံးချုပ်ပြော ကြားသော စာပိုဒ်သည် ဘန့်ချ်၏ ခံယူချက်ကို ထိမိအောင် သရုပ်ဖော် ထားခဲ့သည်။ နာင်ကာလများတွင်လည်း ဤမိန့်ခွန်း၏ အနှစ်သာရကို ဖော်ညွှန်းလေ့ရှိသည်။

“ကျွန်ုပ်သည် အမုန်းတရား အားကြီးသူနှင့် သည်းခံစိတ်ကင်း မဲ့မှုကို ဆန့်ကျင်သည်။ ဘာသာရေးအယူသီးမှု၊ လူမျိုးရေးခွဲခြားမှုကို ဆန့်ကျင်သည်။ စစ်ကို ဆန့်ကျင်သည်။ ငြိမ်းချမ်းရေးဘက်တော်သားဖြစ် သည်။ လူသားအချင်းချင်း မေတ္တာတရားနှင့်စာနာစိတ်ရှိခြင်းကို ယုံကြည် သည်။ လောကတွင် မဖြေရှင်းနိုင်သော လူမှုရေးပြဿနာမည်သည် မရှိ

ဟု ယုံကြည်သည်။ အာရပ်နှင့် ဂျူးလူမျိုးတို့သည် ဗီအားဖြင့် ကောင်း
မြတ်သော အချင်းအရာများရှိသည်ဟု ယုံကြည်သည်။ ငြိမ်းချမ်းရေးကို
လိုလားကြသည်နှင့်အမျှ စစ်ကိုလည်း ဆင်နွဲရန် စွမ်းရည်ရှိသူများဖြစ်
ကြောင်း ကျွန်ုပ် ယုံကြည်သည်။ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့သည် ငြိမ်းချမ်းသာယာ
သော ကမ္ဘာကြီးဖန်တီးရန် အစွမ်းရှိကြောင်း ကျွန်ုပ် လေးနက်စွာ ယုံ
ကြည်သည်။”

ဘန်ချ်သည် နိုင်ငံတကာမှ ချီးကျူးဂုဏ်ပြုခြင်းကို ခံယူနေရ
သော်လည်း မိမိတို့ နီဂရိုးလူမျိုးများ၏ နိမ့်ကျသောဘဝကို မမေ့ပေ။
ကုလသမဂ္ဂပဋိညာဉ်စာချုပ်သည် ငြိမ်းချမ်းရေးတစ်ခုတည်းအတွက်ရပ်တည်
ခြင်း မဟုတ်ဘဲ လူမျိုးအားလုံး၊ တရားမျှတခြင်း၊ ညီမျှခြင်းအတွက်ကိုပါ
ကိုယ်စားပြုကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြောဆိုသည်။ အထူးသဖြင့် သူ၏ဇာတိ
သား အမေရိကန်လူမျိုးတို့အား ဤသို့ သတိပေးမိန့်ခွန်းမြွက်ချေခဲ့သည်။

“တရားမျှတမှုနှင့် သဘောညီမျှစိတ်ထားရှိကြတဲ့ ကျွန်ုပ်တို့
လူမျိုး အားလုံးဟာ ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ရှေ့မှောက်မှာရှိပြီး ပဲလ်လက်စတိုင်း
ပြဿနာထက် အဆပေါင်းများစွာ ပိုမိုရှုပ်ထွေးဖြေရှင်းရခက်တဲ့ပြဿနာရဲ့
အဖြေကို တစ်ညီတစ်ညွတ်တည်း ရှာဖို့လိုလာပြီ။ ဒါမှသာ ကုလသမဂ္ဂရဲ့
ပဋိညာဉ်ပါ အနှစ်သာရတွေကို ပြည့်ပြည့်ဝဝ ဖြည့်ဆည်းနိုင်တဲ့ နိုင်ငံကြီး
တစ်ခုလို့ ခေါ်ဆိုထိုက်မှာဖြစ်တယ်။ ဒီနိုင်ငံမှာ မှီတင်းနေထိုင်ကြတဲ့ နီ
ဂရိုးတစ်ဆယ့်လေးသန်းကို အခြေခံလူ့အခွင့်အရေးတွေ ခံစားခွင့် မပြုဘဲ
ငြင်းပယ်ထားတာတွေ၊ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး အခွင့်အလမ်းတွေ
တန်းတူမခံစားရတာတွေ ရှိနေသမျှကာလပတ်လုံး ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့နိုင်ငံကြီး
ဟာ ပဋိညာဉ်စာချုပ်ကို အပြည့်အဝ လိုက်နာတဲ့နိုင်ငံလို့ ခေါ်ဆိုနိုင်မှာ
မဟုတ်တော့ပါဘူး။ ယခုရှိနေတဲ့ လူမျိုးရေးတစ်ယူသန်ဝါဒဟာ ကျွန်ုပ်
တို့ရဲ့ အခြေခံဥပဒေကိုရော၊ ကုလသမဂ္ဂ ပဋိညာဉ်စာချုပ်ကိုပါ ပြက်ရယ်
ပြုရာ ရောက်နေပါတယ်”

ထို့အပြင် ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံးရှိ ကိုလိုနီစနစ်အောက် ကိုယ်ပိုင်
အုပ်ချုပ်ခွင့်၊ ကိုယ်ကြံမ္ဘာကိုယ်ဖန်တီးခွင့် ဆုံးရှုံးလျက်ရှိကြသော သန်း

ရာပေါင်းများစွာသော ကိုလိုနီလက်အောက်ခံနိုင်ငံရှိ ပြည်သူလူထုများအား ကိုယ့်ကြမ္မာကိုယ်ဖန်တီးခွင့် အပြည့်အဝ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးကြရန် ဘန်ချီက လှိုက်လှိုက်လဲ့လဲ့ လျှောက်လဲလိုက်သည်။

အမေရိကန်နီဂရိုးများ ဘဝမြှင့်တင်ရေး၊ ကိုလိုနီလက်အောက်ခံနိုင်ငံများ အမှီခိုခံဘဝမှ လွတ်မြောက်ရေးစသည့်အကြောင်းကို ဘန်ချီ မိန့်ခွန်းပေးတိုင်း အလေးအနက်ထား၍ ရည်ညွှန်းခဲ့သည်။

၁၉၄၉ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၇ ရက်နေ့တွင် အဲန်အေအေစီပီခေါ် အသားအရောင်ရှိ လူမျိုးများဘဝမြှင့်တင်ရေး အမျိုးသားအစည်းအဝေး၏ အနှစ် ၄၀ မြောက်ညီလာခံကို အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ဟောလီးဝုဒ်ဘိုးလ်ဒေသတွင် ကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုညီလာခံက ဘန်ချီအား ထိုနှစ်အတွက် စပင်းဂါးန် ရွှေတံဆိပ်ကို ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။ ဤဆုတံဆိပ်သည် တစ်နှစ်တာကာလအတွင်း ထူးချွန်ပြောင်မြောက်သော အမေရိကန်နီဂရိုးအား ရွေးချယ်ချီးမြှင့်ခြင်းဖြစ်သည်။ ၁၉၁၄ ခုနှစ်မှစ၍ နှစ်စဉ် ချီးမြှင့်ခြင်းဖြစ်သည်။ ၁၉၄၉ ခုနှစ်အတွက် ဘန်ချီ ရရှိခြင်းဖြစ်သည်။

ဘန်ချီသည် ဆုရရှိသည့်အတွက် ကျေးဇူးတင် ဝမ်းမြောက်ကြောင်းပြောပြသည်။ သူက ဆက်လက်ပြောပြရာတွင် “နီဂရိုးအမေရိကန်လူမျိုးများကိုပဲ ရွေးပြီးပေးတဲ့ ဒီလိုဆုမျိုး မရှိတော့ဘူးလို့ ပြောနိုင်တဲ့ အခြေအနေရောက်ရင် ကျွန်ုပ်အဖို့ ဒီထက် အတိုင်းအဆ မရှိအောင် ဝမ်းသာကြည်နူးမိမှာ အမှန်ပါပဲ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကြီးမှာ လူမျိုးကိုဖြစ်စေ၊ အသားအရောင်ကိုဖြစ်စေ အကြောင်းပြုပြီး ခွဲခြားမှု လုံးဝ ရှိမှာ မဟုတ်တော့ဘဲ အားလုံးဟာ တင်းပြည့်အမေရိကန်နိုင်ငံသားရယ်လို့ ပြောလာနိုင်လို့ပါပဲ” အမေရိကန်နီဂရိုးများ လူမှုအခွင့်အရေး အပြည့်အဝ ရရှိရေးနှင့် ကိုလိုနီစနစ်အောက် ရောက်နေကြသောပြည်သူများ ကိုယ်ပိုင်လွတ်လပ်ခွင့် ရရှိရေးအတွက် ဒီမိုကရေစီကျင့်စဉ်ဖြင့် အောင်ပွဲခံနိုင်မည်ဟု အပြည့်အဝ ယုံကြည်ကြောင်း ထပ်လောင်းပြောခဲ့သည်။

ဘန်ချီသည် ကုလသမဂ္ဂ ဖြန့်ဖြူးရေးအရာရှိ တာဝန်များကို

ဆီးရီးယားနှင့် အစ္စရေးနှစ်နိုင်ငံအကြား စစ်ရပ်စဲရေး သဘောတူချက်စာချုပ် ချုပ်ဆိုပြီးသည်အထိသာ ဆောင်ရွက်ပေးရန် ခိုင်ခိုင်မာမာ ဆုံးဖြတ်ထားသည်။ လိုအပ်သော အခြေခံညှိနှိုင်းမှုများကို ကြိုတင်ပြုလုပ်ထားပြီး ဖြစ်သဖြင့် ရက်ပိုင်းနှင့်ပြီးမည်ဟု သူထင်မှတ်ထားသည်။ ဤအတောအတွင်း အတွင်းရေးမှူးချုပ်က ဘန်ချ်အား အစ္စရေးနိုင်ငံ ကုလသမဂ္ဂသို့ ဝင်ခွင့်ပြုရေးကိစ္စကို ထောက်ခံပေးရန် မေတ္တာရပ်ခံလာသည်။ ဘန်ချ်က မိမိဆောင်ရွက်နေသော တာဝန်အရ ထောက်ခံရန် မသင့်ဟု ငြင်းလိုက်ရသည်။ အစ္စရေးနိုင်ငံသည်ကုလသမဂ္ဂသို့ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအဖြစ် ၁၉၄၉ ခုနှစ် မေလ ၁၁ ရက်တွင် ဝင်ခွင့်ရခဲ့သည်။

အစ္စရေး-ဆီးရီးယား စေ့စပ်ပွဲ အစမကောင်းချေ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဤအချိန်အတွင်း အစ္စရေးတို့က ဆီးရီးယားပိုင်နယ်နမိတ်အတွင်းသို့ ကျူးကျော်ဝင်ရောက်လျက်ရှိသည်။ အခြေအနေ ပို၍ရှုပ်ထွေးစေမည့် ဖြစ်ရပ်ကား ဤတစ်ကြိမ်တွင် အာရပ်တပ်များက နိုင်ငံတကာနယ်နမိတ်ကို ကျူးကျော်ထားခြင်းကို တွေ့နေရသည်။ ဆီးရီးယားတို့ ကျူးကျော်ထားသော နယ်မြေသည် ပဲလ်လက်စတိုင်း နယ်မြေခွဲခြမ်းရေးစီမံကိန်းအရ အစ္စရေးတို့အား ခွဲဝေပေးထားသော နယ်မြေဖြစ်နေသည်။ ဤအခြေအနေကို ဘန်ချ် လက်ဦးမဆွကပင် သိထားသည်။ ထို့ကြောင့် ဆီးရီးယားတို့ ဆုတ်ခွာခဲ့လျှင် ထိုနယ်မြေအတွင်းသို့ အစ္စရေးတို့ မဝင်ရောက်ရန် ဘန်ချ်က အစ္စရေးတို့အား ပြတ်သားသောကတိကို တောင်းလိုက်သည်။ မျှော်လင့်ထားသည့်အတိုင်းပင် အစ္စရေးတို့က မလိုက်လျောနိုင်ဟု ငြင်းပယ်သည်။ ဘန်ချ်ကမူ လက်မလျှော့ဘဲ ဆက်လက်ကြိုးစားစေ့စပ်သည်။ ရာနှုန်းပြည့် ငြိမ်းချမ်းရေးသဘောတူညီချက် မရမီကာလအတွင်း ဆီးရီးယားတို့ ဆုတ်ခွာပေးမည့် ဟူးလာချိုင့်ဝှမ်းနယ်မြေကို ကုလသမဂ္ဂကြီးကြပ်သော စစ်မဲကြားခံနယ်မြေအဖြစ် သတ်မှတ်ရန်နှင့် တစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် နှစ်နိုင်ငံ၏ တပ်ဖွဲ့များအား ထိုးစစ်ဆင်ရန်မဟုတ်ဘဲ ကာကွယ်ရေးသက်သက်အတွက်သာ ထားရှိရန် ဘန်ချ်က အကြံပြုလိုက်သည်။ ယခု ယာယီသဘောတူသည့် စစ်ရပ်စဲရေးစာချုပ်ပါအချက်

များသည် နောင်အခါ နယ်နမိတ် အတည် သတ်မှတ်ကြသည့်အခါတွင် မထိခိုက်စေရဟူသည့် မှတ်ချက်ကို ထည့်ရန် အကြံပြုသေးသည်။

အစွရေးတို့က ဘန့်ချ်၏ အဆိုပြုချက်ကို မေလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် လက်ခံခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ဆီးရီးယားနယ်နမိတ်ဘက်တွင်လည်း စစ်မဲ့ကြားခံနယ်မြေ ထားပေးရန် တန်ပြန်အဆိုပြုပြန်သည်။ အစွရေး၏ အဆိုပြုချက်ကို ဆီးရီးယားအနေနှင့် အခြေအနေဆိုးထဲက အမြတ်ထုတ် သည့်သဘောဖြင့် လက်ခံရေးအတွက် တိုက်တွန်းရန် ဘန့်ချ်က သူ၏ လက်ထောက်ဖြစ်ဖြေရေးအရာရှိ ဗီဂ

အစွရေးတို့က ဘန့်ချ်၏ အဆိုပြုချက်ကို မေလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် လက်ခံခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ဆီးရီးယားနယ်နမိတ်ဘက်တွင်လည်း စစ်မဲ့ကြားခံနယ်မြေ ထားပေးရန် တန်ပြန်အဆိုပြုပြန်သည်။ အစွရေး၏ အဆိုပြုချက်ကို ဆီးရီးယားအနေနှင့် အခြေအနေဆိုးထဲက အမြတ်ထုတ် သည့်သဘောဖြင့် လက်ခံရေးအတွက် တိုက်တွန်းရန် ဘန့်ချ်က သူ၏ လက်ထောက်ဖြစ်ဖြေရေးအရာရှိ ဗီဂျီယဲအား ညွှန်ကြားလိုက်သည်။

အစွရေးတို့သည် ဆီးရီးယားနှင့် စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲကို ဘန့်ချ် ကိုယ်တိုင် ကြီးကြပ်ခြင်း မပြုဘဲ ဗီဂျီယဲအား လွှဲထားခြင်းကို မကျေမနပ် ဖြစ်သည်။ ဘန့်ချ်နှင့်နှိုင်းယှဉ်ကာ အားမရခြင်းဖြစ်သည်။ တစ်နည်းဆို လျှင် ဘန့်ချ်နှင့် ဗီဂျီယဲတို့အကြား သတ်လျှိုသည့်သဘောလည်းဖြစ်နေ သည်။ နယူးယောက်ရှိ အစွရေးများက ဘန့်ချ်အား ဆီးရီးယားသို့ ကိုယ် သွားရောက်ကြီးကြပ်ပေးရန် အကြံပြုရာ ဘန့်ချ်က လက်ရှိဆောင်ရွက် လျက်ရှိသော ဗီဂျီယဲနှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရိုင်းလီတို့သည် အရည်အချင်းနှင့် အတွေ့အကြုံ ရင့်ကျက်ကြသဖြင့် အောင်မြင်မှုရမည်ဟု မိမိအပြည့်အဝ ယုံကြည်ကြောင်း၊ မိမိသည် စွဲကပ်လျက်ရှိသော ခေါင်းကိုက်နှင့် သွေးခဲ သည့်ရောဂါ ကုရန်ရက်ပင် လွန်နေပြီဖြစ်၍ ဆေးကုသမှုခံယူရမည်ဖြစ် ကြောင်း အဖြေပေးလိုက်သည်။

အစွရေးနှင့် ဆီးရီးယားစေ့စပ်ပွဲ မေလ ၁၇ ရက်နေ့တွင်ခေတ္တ ရပ်ဆိုင်းခဲ့ရသည်။ တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် ကတိမတည်မှု၊ မပြတ်သားမှု

များကြောင့် ပြစ်တင်ဝေဖန်မှုများ ပြင်းထန်လာခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဘန်ချ်သည် မနေသာတော့ဘဲ တင်းမာမှုကို ပြေလျော့ပါးစေရန် ရည်ရွယ်၍ အစွရေးဝန်ကြီးချုပ် ဘဲန်-ဂူရီယန်နှင့် ဆီးရီးယား စစ်အစိုးရ ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်မှူးကြီး ဇိန်းမ်တို့နှင့် နှစ်နိုင်ငံနယ်စပ်တစ်နေရာတွင် မျက်နှာချင်းဆိုင် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးကြရန် အဆိုပြုလိုက်သည်။ ဆီးရီးယား တပ်များ ကျူးကျော်ထားသော နယ်မြေများမှ ရုပ်သိမ်းပေးရန်အတွက် အစွရေးဘက်မှလည်း ထိုက်သင့်သော အလျော့ပေးမှုများ ပြုရန်လိုအပ်ကြောင်း ဘန်ချ်က ပြောပြလိုက်သည်။ အစွရေးတို့က ဘန်ချ်ကိုယ်တိုင် ပါဝင်ကြီးကြပ်ခြင်း မပြုသောကြောင့် ယခုကဲ့သို့ အကျပ်အတည်းဖြစ်ရကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြောပြသည်။ ဘန်ချ်သည် စေ့စပ်ဆွေးနွေးရာတွင် ကျွမ်းကျင်လိမ္မာမှု အပြည့်အဝရှိပြီး ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ နှစ်ဖက်စလုံး၏ ယုံကြည်လေးစားမှု ခံရသူဖြစ်သောကြောင့် ကိုယ်တိုင်ပါဝင်လျှင် အခြေအနေ တစ်မျိုးတစ်ဖုံ အကောင်းဘက်သို့ ပြောင်းလဲလာဖွယ်ရှိသည်ဟု မှတ်ချက်ပြုကြသည်။

ဘန်ချ်၏ လမ်းညွှန်ချက်အသစ်အရ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးနယ်နိမိတ်နှင့် နှစ်နိုင်ငံ တရားဝင် သတ်မှတ်ထားသော နယ်စပ်မျဉ်းအကြား နယ်မြေတစ်ခုကို စစ်မဲ့ဒေသအဖြစ် သတ်မှတ်ရန်နှင့် ထိုနယ်မြေ၏ တစ်ဖက်တစ်ချက်သို့ နှစ်နိုင်ငံစစ်တပ်များအား ဆုတ်ပေးရန် အကြံပြုထားသည်။ ဤသို့ ဆုတ်ပေးခြင်းဖြင့် ရင်ဆိုင်ပစ်ခတ်မှုများလျော့ပါးသွားမည်ဖြစ်ပြီး နယ်မြေ ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ရေးကိစ္စ အပြီးသတ်မဆောင်ရွက်နိုင်မီ အကူးအပြောင်းကာလအတွင်း နယ်လုမှုပြဿနာပါ လျော့ပါးစေမည်ဖြစ်သည်။ ဤအဆိုပြုချက်အသစ်ကို နှစ်ဖက်စလုံးက ပယ်ချလျှင် ဘဲန်-ဂူရီယန်၊ ဗိုလ်မှူးကြီး ဇိန်းမ်တို့ မျက်နှာစုံညီတွေ့ကြရန် မေတ္တာရပ်ခံမည်။ ထိုအဆိုပြုချက် ထပ်မံ ပျက်ပြားသွားလျှင် လုံခြုံရေးကောင်စီတွင် တင်ပြရန်သာ ရှိတော့သည်။ ဤသို့လျှင် ဘန်ချ်က နှစ်ဖက်ပြဿနာ ပြေလည်စေရေးအတွက် နည်းလမ်းစုံကို ကြံဆတင်ပြခဲ့သည်။

ဤအဆိုပြုချက်မှာ ပေးပို့ရန် စီစဉ်ဆဲတွင် အစွရေးနိုင်ငံခြား

ရေးဝန်ကြီး ရှာရက်နှင့် ဗိုလ်မှူးကြီးဇိန်းမိတို့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရန်သဘော တူကြောင်း အစွရေးတို့က အကြောင်းပြန်လာသည်။ ဘန်ချ်က ဆီးရီးယားစစ်အစိုးရခေါင်းဆောင် ဇိန်းမိအား အစွရေးနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးနှင့် တွေ့ရန် ဖျောင်းဖျာရသည်။ သံတမန်ရေးရာ ကျင့်စဉ်အရ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးက အဆင့်ငယ်သော်လည်း ရှာရက်သည် နိုင်ငံခြားရေးဝါဒတွင် တာဝန်ခံဆောင်ရွက်နေသောကြောင့် သြဇာကြီးမားကြောင်း ဘန်ချ်ကရှင်း ပြသည်။ ဇိန်းမိကမူ ရှာရက်အား ဆီးရီးယားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးနှင့်အရင် တွေ့ပြီးမှ သူနှင့် အတွေ့ခံမည်ဟု ပြောလာသည်။ အစွရေးတို့က ဆီးရီးယားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးနှင့်တွေ့ရန် ငြင်းဆန်ပြန်သည်။ ဤသို့လျှင် ဇိန်းမိက ဘဲန်-ဂူရီယန်ကို တွေ့လိုတွေ့ငြား ရှာရက်အား အတွေ့မခံ၊ ရှာရက်ကလည်း ဇိန်းမိနှင့်သာ တွေ့လိုပြီး ဆီးရီးယားနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး နှင့် အတွေ့မခံဖြစ်နေလေရာ ဇိန်းမိ၊ ဘဲန်-ဂူရီယန်နှင့် ရှာရက် သုံးပွင့် ဆိုင် ပြဿနာအကြား ဘန်ချ် ချာချာလည်နေတော့သည်။

အစွရေး၊ ဆီးရီးယားစေ့စပ်ပွဲကို ဇွန်လ ၈ ရက်နေ့တွင် ဆက်လက်ကျင်းပရန် ဗီဂျီယဲက စီစဉ်ပြန်သည်။ ဆီးရီးယားတို့က ဇွန်လ ၁၃ ရက်နေ့တွင် ဆွေးနွေးရန် သဘောတူသည်။ ဤသို့ အဆင်ပြေလှဆဲ အချိန်တွင် ဂျေရုဆလင်မြို့ အပစ်အခတ် ရပ်စဲထားသည့် စစ်မဲ့ဒေသ အတွင်း အစိုးရအိမ်တော်ဝင်းသို့ အစွရေးစစ်တပ်က အစွရေး-ဂျော်ဒန် သဘောတူညီချက်ကို ဖောက်ဖျက်၍ ဝင်ရောက်လာသဖြင့် ပြဿနာတက် ရပြန်သည်။ ဘန်ချ်က အစွရေးတို့အား ဆုတ်ပေးရန်ယင်းသို့မဆုတ်ပေးပါက အစွရေးတို့အား စည်းကမ်းဖောက်ဖျက်ခြင်းကို အကြောင်းပြ၍ မိမိနှုတ်ထွက်မည်ဟုရာဇသံပေးလိုက်သည်။ အစွရေးတို့က ကမ္ဘာ့အလယ် တွင် ပြစ်တင်ရှုတ်ချခြင်း မခံရဲသဖြင့် ဆုတ်ခွာပေးလိုက်ရာ တင်းမာမှု လျော့သွားပြီး ဆွေးနွေးပွဲကို ဇွန်လ ၁၆ ရက်တွင် ပြန်လည်ကျင်းပဖြစ်ခဲ့ သည်။

ဤအတောအတွင်း ဆီးရီးယားနိုင်ငံအတွင်း နိုင်ငံရေးအခြေ အနေကြောင့် ဆွေးနွေးပွဲ အနည်းငယ် ကြန့်ကြာခဲ့ရသည်။ ဆီးရီးယား

တွင် ဆန္ဒခံယူပွဲတစ်ခု ဇွန်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပရန်ရှိသဖြင့် ဇိန့်မိ
က စစ်မဲ့ဒေသ သတ်မှတ်ရန် သဘောတူထားသော နယ်နိမိတ်မှ ဆီးရီး
ယားတပ်များ မရပ်သိမ်းလိုကြောင်း ပြောလာသည်။ ဘန်ချ်က အစွဲရေး
အား ခေတ္တသည်းခံရန် ဖျောင်းဖျရပြန်သည်။ ဤသို့ နှစ်ဖက်စလုံးအား
စိတ်ရှည်စွာ စည်းရုံးဆွဲဆောင်နိုင်ခြင်းကြောင့် နှစ်ဦး အပေးအယူပြုလုပ်
ထားသော အဆိုပြုချက်ကို သဘောတူလက်ခံကြပြီးဖြစ်ကြောင်း ဘန်ချ်
က လူသိရှင်ကြား ဇွန်လ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ကျေညာနိုင်ခဲ့သည်။

အစွဲရေး-ဆီးရီးယားသဘောတူညီချက်စာချုပ်ကို မစ်ရှ်မာ ဟား
ယာဒင်းအနီး တောင်ကုန်းအမှတ် ၇၂၇ ပေါ်တွင် ဇူလိုင်လ ၁၀ ရက်နေ့
တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသည်။ နောက်တစ်နေ့တွင် ဘန်ချ်က စစ်ရပ်
စဲရေးသဘောတူစာချုပ် ချုပ်ဆိုပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ သူ့အနေဖြင့် ပဲလ်လက်
စတိုင်းပြဿနာကို အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးဖြစ်သဖြင့် ဖြန်ဖြေရေး
အရာရှိလုပ်ငန်းနှင့် ရိုဒ်ရှိ ရုံးအဖွဲ့အားလုံးကို ရပ်သိမ်းရန် အချိန်တန်ပြီ
ဖြစ်ကြောင်း အစီရင်ခံစာရေး၍ လုံခြုံရေးကောင်စီသို့ တင်ပြခဲ့သည်။ လုံ
ခြုံရေးကောင်စီက ဩဂုတ်လ ၁၁ ရက်နေ့ ဆုံးဖြတ်ချက်အရ ဘန်ချ်၏
အစီရင်ခံစာပါ အကြံပြုချက်ကို လက်ခံခဲ့ပြီး မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ထ်
နှင့် ဘန်ချ်၏လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများကို ချီးကျူးမှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် ၁၉၄၉ ခုနှစ် ဧပြီလအတွင်း နယူးယောက်သို့
ပြန်ရောက်ခဲ့သည်။ ယခုတစ်ကြိမ်တွင် ပင်ပန်းကြီးစွာ ဆောင်ရွက်ရသော
လုပ်ငန်းများမှ လုံးဝ အနားယူ၍ ကျန်းမာရေး ပြန်လည်ကောင်းမွန်လာ
အောင် ဦးစားပေးလုပ်ဆောင်မည်ဟု လူသိရှင်ကြား အသိပေးခဲ့သည်။
သို့ရာတွင် ဖြန်ဖြေရေးအရာရှိ၏ လုပ်ငန်းများ လက်စသတ်နေရခြင်း၊
အစွဲရေး-ဆီးရီးယား စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲကို နယူးယောက်မှ ကြီးကြပ်ရာ
တွင် မျှော်မှန်းသည်ထက် အချိန်ကြာသွားခြင်းကြောင့် စိတ်လွတ်လက်
လွတ် အနားမယူနိုင်ခဲ့ပါ။ သူသည် ဇူလိုင်လတွင်မှ အပန်းဖြေအားလပ်
ချိန်ယူ၍ လော့စ် အဲန်ဂျလိစ်မြို့သို့ ခရီးထွက်နိုင်ခဲ့သည်။ ဩဂုတ်လ ၂၁
ရက်နေ့တွင် သူ့ညီမဝမ်းကွဲ ဂျိန်း ဂျန်ဆင်နှင့် ဂျိမ်းစ် တေလာ၏ လက်

ထပ်ပွဲတွင် ကြီးကြပ်ခဲ့သည်။ သမီးဂျူးနှင့် ဂျိန်းတို့က ဧည့်ခံပွဲတွင် ဧည့်ကြိုအဖြစ် တပျော်တပါး ဆောင်ရွက်ကြသည်။

၁၉၅၀ ပြည့်နှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၂ ရက်တွင် ဘန်ချ်သည် ကုလသမဂ္ဂကိုယ်စားလှယ်များ၏ စားသောက်ခန်းမဆောင်၌ နေ့လည်စာ စားသုံးနေစဉ် သူ့အား နိုဘယ်ငြိမ်းချမ်းရေးဆု ချီးမြှင့်လိုက်ကြောင်း အတွင်းရေးမှူး ဒိုရင်းက သတင်းကောင်းပြောပြသည်။ ဘန်ချ်က ဤသို့ ချီးမြှင့်ခြင်းခံရသည့်အတွက် ဝမ်းသာသော်လည်း ကုလသမဂ္ဂရုံးအဖွဲ့ဝင် ဝန်ထမ်းတစ်ဦးအနေဖြင့် လက်ခံသင့်မသင့် ဒွိဟဖြစ်နေသည်။ နိုင်ငံတကာ ဝန်ထမ်းအဖွဲ့၏ ကျင့်ဝတ်စည်းကမ်းနှင့် သိက္ခာကို စောင့်ထိန်းသောအား ဖြင့် ထိုဆုကို လက်မခံလိုကြောင်း၊ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၏ ငြိမ်းချမ်းရေး ဆောင်ရွက်ခြင်းမှာ ဆုကို မျှော်ကိုး၍မဟုတ်ကြောင်း ရှင်းလင်းချက်ထုတ် ရန်ပင် စာစီပြီးဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အတွင်းရေးမှူးချုပ် ထရစ်ဂ်ဗာ လီး က ဘန်ချ်အား နိုဘယ်ဆုကို လက်ခံရန် ဖျောင်းဖျသည်။ ဤဆုကိုဘန်ချ် အား ချီးမြှင့်ခြင်းသည်ပင်လျှင် ကုလသမဂ္ဂရုံးအဖွဲ့အား ချီးကျူးရာရောက် သည်။ ကုလသမဂ္ဂဂုဏ်ကိုလည်း မြင့်မားစေမည်ဖြစ်သည်ဟု ဘန်ချ်အား ရှင်းပြသည်။

ထိုနေ့ညနေတွင် ဘန်ချ်၏ နေအိမ်၌ မိသားစု တပျော်တပါး ညစာအတူစားသောက်နေစဉ် တယ်လီဖုန်းလာသဖြင့် သွားကိုင်လိုက်ရာ “ရုတ် သမ္မတကြီး စကားပြောနေတယ်လေ”ဟု အသံကြားလိုက်ရသည်။ သမ္မတကြီး ထရူးမင်းကိုယ်တိုင် ရုတ်အား ဝမ်းမြောက်ကြောင်း ပဋိသန္တာရ စကားပြောလာခြင်းဖြစ်သည်။

ဘန်ချ်နှင့် ရုတ်ဇနီးမောင်နှံတို့သည် နိုဘယ်ဆုချီးမြှင့်ပွဲအခမ်း အနားသို့ တက်ရောက်ရန် နယူးယောက်မှ ဒီဇင်ဘာလဆန်းတွင် ထွက် ခွာခဲ့သည်။ အီတလီနိုင်ငံ ဗက်တီကင်တွင် ပုပ်ရဟန်းမင်းကြီးအား ဖူး မျှော်ကန်တော့ခဲ့သည်။ ပါရီမြို့တွင် နှစ်ရက်တာမျှ ဈေးဝယ်ထွက်ခဲ့သည်။ ဘာလင် အိုလံပစ်အားကစားကွင်းကိုလည်း သွားရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၃၆ ခုနှစ် ဂျာမနီနိုင်ငံတွင် ကျင်းပသည့် အိုလံပစ်ပွဲတော်၌ အမေရိကန်နိုဂရိုး

တာတိုအပြေးသမား ဂျက်စီ အိုင်စစ် ရွှေတံဆိပ်ဆုရခြင်းကို ဟစ်တလာက အသိအမှတ်မပြု ချိုးနှိမ်ခဲ့ခြင်းကို သတိရ၍ အမှတ်တရ သွားလည်ခြင်းဖြစ်သည်။

ထို့နောက် ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက် တနင်္ဂနွေနေ့တွင် နိုဘယ်ဆုပေးပွဲ အခမ်းအနား ကျင်းပမည့်ရက် မတိုင်မီ နော်ဝေးနိုင်ငံ အော့စလိုမြို့တော်သို့ အချိန်မီ ရောက်ခဲ့သည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် အော့စလိုတက္ကသိုလ် အော်လာခန်းမ၌ ဘန်ချီက နိုဘယ်ဆု အထိမ်းအမှတ် မိန့်ခွန်းပြောခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် ကိုရီးယားကျွန်းဆွယ်၌ မြောက်ကိုရီးယားနှင့် တောင်ကိုရီးယားတို့ စစ်တိုက်နေကြပြီဖြစ်သည်။ ကုလသမဂ္ဂ၏ ကွပ်ကဲမှုဖြင့် စုစည်းထားကြသော နိုင်ငံပေါင်းစုံတပ်ဖွဲ့များသည် စစ်မြေပြင်၌ အလုံးအရင်းနှင့် ပါဝင်ကြသော တရုတ်တပ်များနှင့် ရင်ဆိုင်တိုက်နေရသည်။ ကမ္ဘာ့လူသားများ၏ ကြမ္မာ မိုးမှောင်ကျနေပြီး အနာဂတ်အတွက် ကောင်းမည်ဆိုမည် ဤနှစ်လီ မရေရာလှသော ယခုအချိန်တွင် မတရားကျူးကျော်မှုကို ထိထိရောက်ရောက် တွန်းလှန်နိုင်ရန် ကုလသမဂ္ဂဆိုလျှင် အားကိုးရာဖြစ်၍ ကုလသမဂ္ဂ ခိုင်မာတောင့်တင်းရန် ကူညီသင့်ကြောင်း ဘန်ချီက မိန့်ခွန်းတွင် အကျယ်တဝင့်ပြောခဲ့သည်။ ဥရောပတိုက်အတွင်း ဒုတိယကမ္ဘာစစ်၏ အနိဋ္ဌာရုံများကို ဖြေဖျောက်၍ ပြန်လည်ထူထောင်ရန်၊ အရှေ့နှင့် အနောက်အုပ်စုကြား တင်းမာနေသော စစ်အေးတိုက်ပွဲ ရပ်စဲရန်ကိုလည်း ထည့်ပြောသည်။ အာရှအာဖရိကတိုက်ရှိ ကိုလိုနီစနစ်၏ လွှမ်းမိုးခြယ်လှယ်ခြင်း ခံရသော နိုင်ငံများအား ကိုယ်ပိုင်လွတ်လပ်ခွင့်ရရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးရန်နှင့် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး ဖွံ့ဖြိုးမှုကို ကူညီရန်၊ ကိုလိုနီစနစ်ချုပ်ငြိမ်းရေးအတွက် အရှိန်မြှင့်ဆောင်ရွက်ရန်ကိုလည်း တိုက်တွန်းလိုက်သည်။

ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့သည် မှန်မှန်ကန်ကန် လုပ်ဆောင်နိုင်လျှင် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအားလုံးအတွက် အားကိုးရာတစ်ခုဖြစ်ပြီး နိုင်ငံတကာကိုယ်ကျင့်တရားနှင့် စာရိတ္တကို ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်စေနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ဘန်ချီ အလေးအနက် ယုံကြည်သည်။

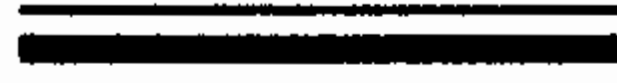
“ကုလသမဂ္ဂ ငြိမ်းချမ်းရေးထိန်းသိမ်းရန်အတွက်သာ ရပ်တည်ခြင်း မဟုတ်ပါ။ ငြိမ်းချမ်းရေးကို ရအောင်လုပ်ရန်အတွက်လည်း တည်ရှိခြင်းဖြစ်သည်။ ကုလသမဂ္ဂသည် ဗိုလ်နေမြဲ ကျားနေမြဲ အခြေအနေမျိုးကို မလိုလားပါ။ ပို၍ လုံခြုံသောကမ္ဘာ၊ ပို၍ သာယာဝပြောသောကမ္ဘာ၊ လူသားအားလုံးအတွက် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို ဆောင်ကြဉ်းပေးနိုင်သောကမ္ဘာကြီးဖြစ်အောင် ကုလသမဂ္ဂက ကြိုးမားသော ရည်မှန်းချက် ထားရှိ၍ လက်တွေ့ဆောင်ရွက်ရန် ကြိုးပမ်းလျက်ရှိပေသည်။ ထက်မြက်ရှင်သန်သော လူ့အဖွဲ့အစည်းများအတွင်း လူလူချင်း သာတူညီမျှရှိရေး၊ တန်းတူအခွင့်အရေး ခံစားခွင့် ရရှိရေးတို့သည် ကုလသမဂ္ဂ၏ ရည်ရွယ်ချက်ပင် ဖြစ်သည်” ဟု ဘန်ချ်ကပြောရင်း မိန့်ခွန်းကို နိဂုံးချုပ်ခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် သူ၏ ဘဝခရီးတွင် အတိတ်က ဆောင်ရွက်ခဲ့သော လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် အနာဂတ်အတွက် မျှော်မှန်းထားသောလုပ်ငန်းများ၏ သဘောသဘာဝကို ဤနိဂုံးမိန့်ခွန်းတွင် လွှမ်းခြုံပြောကြားခဲ့သည်။ ဤသို့လျှင် နောင် အနှစ် နှစ်ဆယ်ခန့် ကုလသမဂ္ဂ၏ ဝန်ထမ်းသက်တမ်းကာလအတွင်း ထိုရည်မှန်းချက်များကို တစိုက်မတ်မတ် ကြိုးစားအကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သည်။ သူရှေ့တန်းတင်ခဲ့သော ကိုလိုနီစနစ် ဖျက်သိမ်းရေးစီမံချက်သည် ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်ဝန်းကျင်က အစွန်းရောက်သည်ဟု ထင်မှတ်ရန်ရှိသော်လည်း ၁၉၉၂ ခုနှစ် မျက်မှောက်ဆယ်စုနှစ်တွင်မူ ဤစနစ် ချုပ်ငြိမ်းခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။ ထို့အတူပင် တစ်နိုင်ငံမှ တစ်နိုင်ငံအား ရန်စကျူးကျော်ခြင်းကို နိုင်ငံအားလုံးက စုစည်း၍ တွန်းလှန်ရန် သဘောထားအမြင်ကို ယခု ကုလသမဂ္ဂတွင် စိတ်ဝင်တစား ဆွေးနွေးနေကြပြီဖြစ်သည်။

ဘန်ချ်သည် ကုလသမဂ္ဂ၏ အခြေခံရည်မှန်းချက်များနှင့် မူဝါဒသဘောထားများကို မမှီတ်မသုန် ယုံယုံကြည်ကြည်ဖြင့် လက်တွေ့လိုက်နာကျင့်သုံးသည်။ အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို လွှမ်းခြုံသောအမြင်ဖြင့် သုံးသပ်လေ့ရှိသည်။ ကြက်ဥနှစ်ရောင် တိမ်တောင်သဖွယ် နိုင်ငံရေးရာသီမည်မျှပင် ရှုပ်ထွေးနေစေကာမူ သူသွားရမည့်လမ်းကြောင်း ကောင်းစွာ

ချမှတ်ထားပြီးဖြစ်သည်။ သူခံယူရမည့် ကျင့်စဉ်ကိုလည်း ကြေညက်စွာ
နားလည်သဘောပေါက်ပြီးဖြစ်သည်။ ဤကား ဘန်ချ်၏ အားသာချက်
ဖြစ်ပေတော့သည်။

အခန်း (၁၇)

မှေးမှေးမှိန်မှိန် တစ်ခန်းရပ်ချိန်

အရေးအရာမပါသော လုပ်ငန်းခွင်ဝယ်

ဘန်ချ်သည် နိဘယ် ငြိမ်းချမ်းရေးဆုဖြင့် ဂုဏ်ပြု ချီးမြှင့်ခြင်း ခံရပြီးနောက်ပိုင်းတွင်လည်း ဘွဲ့ထူး၊ ဂုဏ်ထူးများ ဆက်ခါဆက်ခါ လက်ခံ ရရှိခဲ့သည်။ ၁၉၅၁ ခုနှစ် ပထမ ခြောက်လပတ်အတွင်းမှာပင် တက္ကသိုလ် များမှ ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့ ၁၂ ခု ချီးမြှင့်ခြင်းခံရသည်။ ၁၉၅၀ ဆယ်စုနှစ် ဦးပိုင်းတွင် ဟောပြောပွဲ မြောက်မြားစွာ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂ၏ အရေးပါပုံ၊ ကိုယ်ပိုင်လွတ်လပ်ခွင့်ကြိုးပမ်းမှု၊ ဒီမိုကရေစီစနစ်၊ လူ့အခွင့် အရေးကဏ္ဍ၊ လူမျိုးရေးခွဲခြားမှု၊ တစ်ယူသန်ဝါဒများအကြောင်း အလေး ပေး၍ ဟောပြော ပညာပေးခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် သူ ကျင်လည်ရသော အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ ဒီမိုကရေစီစနစ် ကျင့်သုံးပုံများ၊ လူဖြူလူမည်း ဆက်ဆံရေး အကြောင်းကို အဓိကရည်ညွှန်း ဝေဖန်သုံးသပ်ခဲ့သည်။ သူ ဟောပြောသော နေရာများမှာ အမေရိကန်နိုင်ငံ တစ်ဝန်းရှိ တက္ကသိုလ် ကောလိပ်များ၊ တက္ကသိုလ်ဘွဲ့နှင်းသဘင် အခမ်းအနားများ၊ အဖွဲ့အစည်း အသီးသီးမှ ကျင်းပသော ညီလာခံများ၊ ဆွေးနွေးပွဲများ၊ အစည်းအဝေးပွဲ များ စသည်တို့ဖြစ်သည်။ ပျမ်းမျှအားဖြင့် တစ်လလျှင် လေးငါးကြိမ်မျှ ဟောပြောရသည်။ ဖိတ်ကြားချက်အရ ၁၉၅၁ ခုနှစ် ဟောလီးဝုဒ်အကယ် ဒမီဆုပေးပွဲ အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်ပြီး အော်စကာရွှေစင်ရုပ်များကို ဒယ်ရယ် ဇနွတ်နှင့် ဂျိုးဇက် မင်ကီးဝစ်စ် တို့အား ချီးမြှင့်ပေးခဲ့သည်။

ဘန့်ချ်သည် သူဟောပြောမည့် မိန့်ခွန်းများ ကိုယ်တိုင်ရေးသည်။ သူ၏ အဘော်များမှာ သမားရိုးကျ မဟုတ်ဘဲ ထူးခြား လေးနက်သည်။ ဟောပြောမည့် အကြောင်းအရာကို ဖွဲ့နွဲ့ရာတွင် သိမ်မွေ့သော်လည်း ပြတ်သားခိုင်မာသည်။ အတွေးအခေါ် မြင့်မားသော်လည်း လက်တွေ့ဆန်သည်။ အကောင်းမြင်ဝါဒ လက်ကိုင်ထား၍ အပြုသဘောဘက် ရှေ့ရှုသည်။ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် တရားမျှတမှုအတွက် ကြိုးပမ်းရာတွင် ရင်ဆိုင်ရမည့် အခက်အခဲများ၊ ပုထုဇဉ် လူသားများ၏ ပြောင်းလဲ လှုပ်ရှားလွယ်သည့် အားနည်းချက်များကို မီးမောင်းထိုးပြသည်။

ဘန့်ချ်သည် ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့အစည်း အသိုင်းအဝိုင်း ပြင်ပရှိ ကျယ်ပြန့်သော ပရိသတ်ကို ဦးတည်၍ ဟောပြောသည်။ နောင်တစ်ခေတ်၏ မျိုးဆက်သစ် လူငယ်များကို ပို၍ အလေးထား အာရုံ စူးစိုက်သည်။ အဖြူအမည်း လူမျိုးရေး ခွဲခြားမှု စိတ်ဓာတ် ပြင်းထန်သော အမေရိကန် တောင်ပိုင်းပြည်နယ်များ၌ ဟောပြောသည့် အခါများတွင် လူဖြူလူမည်း မခွဲခြားဘဲ တစ်စုတစ်ဝေးတည်း တက်ရောက် နားထောင်နိုင်ရန် အမြဲတိုက်တွန်းခဲ့သည်။ ဤသို့သော ပွဲများတွင်မှ ဟောပြောသည်။ ၁၉၅၂ ခုနှစ် မေလတွင် အာကန်းဆော တက္ကသိုလ်က သူ့အား ဂုဏ်ပြုဇည့်ခံပွဲ၌ မိန့်ခွန်းပြောရာ ပရိသတ်များ၏ တခဲနက် သြဘာပေး ချီးကျူးခြင်းကို ခံစားရသည်။

“ရသံရယ် အခု တောင်ပိုင်း ပြည်နယ်တွေမှာ ငါဘာကြောင့် အထူးအဆင်ပြေနေတယ်ဆိုတာ ကိုယ်ကိုယ်တိုင်တောင် နားမလည်အောင် ဖြစ်နေတယ်။ (အဲ နီဂရိုးတွေက လွဲလို့ပေါ့လေ) ငါဟာ လူဖြူ ပရိသတ်တွေကို လူမျိုးရေးပြဿနာနဲ့ပတ်သက်ပြီး ပရိယာယ် မသုံးဘဲ ဒဲ့ဒိုးပြောချတယ်။ အဲဒီညကများ ငါ့ကို သြဘာ ပေးလိုက်ကြတာ မရပ်တော့မယ့် အတိုင်းပဲ။ ငါ့ကို လူဖြူတွေကရော၊ လူမည်းနီဂရိုးတွေကရော နှုတ်ဆက် ဝန်ခံကြတယ်။ သူတို့ ပြောတဲ့အတိုင်း မှန်ပါစေလို့ ငါမျှော်လင့်တယ်” ဤသို့ ဘန့်ချ်က သူ့ဇနီးအား ဖောက်သည်ချခဲ့သည်။

ပဲလ်လက်စတိုင်းမှ ပြန်လာပြီးနောက် သုံးနှစ်တာကာလအတွင်း

တရားဟောသည့် အလုပ်သာလျှင် သူ့အတွက် တန်ဖိုးရှိသည့် အချိန်ကို အကျိုးရှိရှိ အသုံးချရာ ရောက်နေသည်။ သူ့အား မည်မျှပင် ချီးကျူး ထောပနာ ဩဘာပေးကြစေကာမူ ကမ္ဘာ့ဇာတ်ခုံစင်မြင့်ပေါ်မှ ခေါင်းဆောင် ရသည့် ဇာတ်လမ်းကား သူ့အတွက် တစ်ခန်းရပ်ခဲ့ပြီ။ နယူးယောက်သို့ ပြန်လာပြီးနောက် မူရင်းရာထူးဖြစ်သော ကုလသမဂ္ဂ ကြီးကြပ်ထိန်းသိမ်း ရေးတာဝန်ခံဌာနတွင် ဝန်ဆောင်မှု တာဝန်များကို ပြန်လည်ဆောင်ရွက်ရ သည်။ နိုင်ငံတကာ အရေးအခင်းများတွင် ခေါင်းဆောင်နေရာတွင် တက် တက်ကြွကြွ ဆောင်ရွက်ရင်း သေရေးရှင်ရေးတမျှပဓာနကျသော ပြဿနာ များကို ခိုင်မာပြတ်သားစွာ ကိုင်တွယ်၍ ပြည်သူများ၏ ဆင်းရဲဒုက္ခ ကြောင့်ကျမှုများကို ဖြေဖျောက် နှစ်သိမ့်သက်သာရာ ရစေနိုင်သော အနေ အထားနှင့် မပြတ်သားသော အတွင်းရေးမှူးချုပ် ထရစ်ဂ်ဗာ လီး၏ လက် အောက်တွင် ဆောင်ရွက်နေရသော ဝန်ထမ်းတာဝန်မှာ မိုးနှင့် မြေပမာ ကွာခြားလှသည်။ မီးရောင်ဖြာ၍ လူအများ၏ အာရုံစူးစိုက်မှုကို ရခဲ့သော စင်မြင့်စံမင်းသားဘဝမှ ကန့်လန့်ကာနောက်ကွယ် အခန်းကျဉ်းကျဉ်းဝယ် သာမန်လူသားဘဝသို့ တမုဟုတ်ချင်း ပြောင်းလဲသွားသည့် နိယာမတရား ကို သူသိသော်လည်း ရင်ထဲ၌ ဟာတာတာ ဖြစ်ကျန်ရစ်သည့် ခံစားမှုကို သူဖြေဖျောက်ရန် စွမ်းဆောင်အား မရှိသေးပါ။

၁၉၅၀ ခု ဇွန်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ဘန်ချ်သည် လောင်း အိုင်းလင်ရှိ စတော့စ်ဟုန်း စားသောက်ဆိုင် တစ်ခုတွင် ထူးခြားသော နေ့လည်စားပွဲတစ်ခုသို့ ဖိတ်ကြားခြင်းဖြင့် တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ကြွရောက် လာသောဧည့်သည်တော်များတွင် အတွင်းရေးမှူးချုပ် ထရစ်ဂ်ဗာ လီး၊ ဆိုဗီ ယက်ယူနီယံ၏ သံအမတ်ကြီးများဖြစ်သည့် အယ်ဒမ် မာလစ်ခ်နှင့် ဆိုလ် ဒါတော့ဖ်၊ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုဆိုင်ရာ သံအမတ်ကြီး အာနက်စ် ဂရော့စ်၊ အီဂျစ် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မာမွတ် ဖော်ဇီတို့ ပါဝင်ကြသည်။ ဤအချိန်ကား ကိုရီးယားစစ်ပွဲ စချိန်ဖြစ်၍ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေး အခြေအနေ အလွန် တင်းမာနေသည်။ အမေရိကန်သမ္မတ ထရူးမင်းက ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့မှ တစ်ဆင့် တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံအား မြောက်ကိုရီးယားကျူးကျော်

မှကို တွန်းလှန်နိုင်ရန် စစ်ရေး အကူအညီ ပေးမည်ဟု မကြာမီလေးတွင် လူသိရှင်ကြား ကြေညာချက်ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ဧည့်သည်များမှာ နေ့လည် စာကို ခတ်သုတ်သုတ်စားကြပြီး လုံခြုံရေးကောင်စီ အရေးပေါ် အစည်း အဝေးတက်ရန် အဆောတလျင် ထွက်ခွာသွားကြသည်။ ရုရှား သံတမန် မာလစ်ခ်နှင့် ဆိုလ်ဒါတော့ဖ်သာ ကျန်ရစ်သည်။ ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့တွင် တရုတ်နိုင်ငံ ကိုယ်စားပြုထားသော တိုင်ဝမ်အား ဆက်လက် အသိအမှတ် ပြုပြီး တရုတ်ပြည်သူ့ သမ္မတနိုင်ငံအား လျစ်လျူရှုခြင်းကို ကန့်ကွက် သည့်သဘောဖြင့် လုံခြုံရေးကောင်စီအား သပိတ်မှောက် ဆန္ဒပြုထားသော ကြောင့် ယင်းသို့ ဣန္ဒြေမပျက် စားသောက်ဆိုင်တွင် ထိုင်နေကြခြင်း ဖြစ် သည်။ ကိုရီးယားစစ်ပွဲ အကြိုကာလတွင် အရှေ့နှင့်အနောက် အုပ်စုဝင် နိုင်ငံကြီးများ၏ သံတမန်များ မျက်နှာချင်းဆိုင် မိတ်ဆုံ စားသောက်ကြ ခြင်းမှာ ဤတစ်ကြိမ် နောက်ဆုံးဖြစ်ခဲ့သည်။

ထိုညနေတွင် ကျင်းပသော လုံခြုံရေးကောင်စီ အထူးအစည်း အဝေးတွင် တောင်ကိုရီးယား နိုင်ငံတွင်းသို့ စစ်အင်အားဖြင့် ကျူးကျော် ဝင်ရောက်သော မြောက်ကိုရီးယားအား စစ်အင်အားဖြင့် တွန်းလှန်ရန် ကုလသမဂ္ဂကို တာဝန်ပေးကြောင်း မဲခွဲဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ကုလသမဂ္ဂ တပ်များကို ကွပ်ကဲရန် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအား ခန့်ခွဲလိုက်သည်။ ကိုရီးယားအရေးနှင့် ပတ်သက်၍ လုံခြုံရေးကောင်စီ၏ ဆောင်ရွက်ချက် သည် ကုလသမဂ္ဂအတွက်သာမက စစ်အေးစစ်ပွဲတစ်ရပ်လုံးအတွက် ကြီး မားသော ဗျူဟာမြောက် အပြောင်းအလဲတစ်ရပ် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ကိုရီးယား စစ်မြေပြင်တွင် တရုတ်တပ်များ အလုံးစုံရင်းနှင့် ပါဝင် တိုက်ခိုက်လာခြင်း ကြောင့် ကုလသမဂ္ဂတပ်များအတွက် အကျပ်အတည်းဖြစ်ခဲ့သည်။

၁၉၅၀ ပြည့်နှစ် နှစ်ဦးပိုင်းတွင် ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ် ရုံးချုပ်တွင်လည်း အုပ်ချုပ်ရေး အကျပ်အတည်းနှင့် ရပ်ဆိုင်းရသည်။ ဤ အချိန်ကား ကုလသမဂ္ဂအနေနှင့် သိက္ခာအကျဆုံး ကုလသမဂ္ဂအပေါ် ယုံ ကြည်မှု အနည်းဆုံးအချိန်ဟု မှတ်တမ်းတင်ရမည့်အချိန် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ကို ရီးယားစစ်ပွဲနှင့် ပတ်သက်၍ လုံခြုံရေးကောင်စီ၏ ပါဝင် ပတ်သက်မှု။

အတွင်းရေးမှူးချုပ် ထရစ်ဂ်ဗာလီး၏ လူသိရှင်ကြား ထောက်ခံအားပေးမှု များကို အကြောင်းပြု၍ ဆိုဗီယက်ယူနီယံက အတွင်းရေးမှူးချုပ်အား သပိတ်မှောက်ခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံက ကုလသမဂ္ဂသို့ လိပ်မူပေးပို့ သော စာများတွင် ထုံးတမ်းစဉ်လာအရ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ဟု ခေါင်းစဉ် တပ်၍ လိပ်မူတော့ဘဲ အတွင်းဝန်ချုပ်ရုံးဟု ခေါင်းစဉ်ပြောင်း၍ အတွင်း ရေးမှူးချုပ်အား သိက္ခာချခဲ့သည်။

ဆိုဗီယက်ယူနီယံ၏ အပြုအမူကို တုံ့ပြန်သောအားဖြင့် ကုလ သမဂ္ဂတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေကြသော ဝါရင့်အရာရှိကြီးများကလည်း ဆိုဗီယက်အုပ်စုဝင်နိုင်ငံများအား တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ်ခြင်း မပြုတော့ပေ။ နောက်ဆုံး ထိုနိုင်ငံများမှ ကျင်းပသော ဧည့်ခံပွဲများသို့ ဖိတ်သည့်တိုင် အောင် တက်ရောက်ခြင်း မပြုရန် အတွင်းရေးမှူးချုပ် ထရစ်ဂ်ဗာ လီး ကိုယ်တိုင် ရုံးအဖွဲ့ အကြီးအကဲများအား ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းဝန်ချုပ်ရုံး၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု၊ ဝန်ထမ်း ဆက်ဆံမှုနယ်ပယ် အတွင်း စစ်အေးစစ်ပွဲ၏ ဂယက်ရိုက်လာခြင်း၊ ကိုရီးယား စစ်မြေပြင်တွင် ကုလသမဂ္ဂ ကွပ်ကဲသော တပ်ဖွဲ့များ ပထမနှစ်အတွင်း အကျပ်အတည်း နှင့်ရင်ဆိုင်ရခြင်းများကြောင့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အတွင်း စိတ်ဓာတ်ကျဆင်း မှုနှင့် တွေ့ကြုံကြရသည်။

ထိုအချိန်မှာပင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၌ ပြည်တွင်းရေးအရှုပ် တော်ပုံများနှင့် ထွေးလုံးရစ်ပတ်လျက် ရှိနေပြန်သည်။ ဝစ္စကော်နီဆင်း ပြည်နယ်မှ အထက်လွတ်တော်အမတ် ဂျိုးဇက် မဂ္ဂါသီ ဦးဆောင်သော အဖွဲ့က ကွန်မြူနစ် ဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှု၊ ကွန်မြူနစ်ပါတီဝင်များ၊ ကွန်မြူနစ် အားပေးသူများအား ဖော်ထုတ် ရှုတ်ချမှုများ သဲကြီးမဲကြီး ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ နိုင်ငံကို သစ္စာမဲ့သော ကွန်မြူနစ်သြဇာခံ အမေ ရိကန်နိုင်ငံသား အများအပြား ကုလသမဂ္ဂရုံး ဝန်ထမ်းအဖွဲ့တွင် ရှိနေ သည်ဟူသော စွပ်စွဲချက်များလည်း တောမီးပမာ ပျံ့နှံ့နေသည်။

အတွင်းရေးမှူးချုပ် ထရစ်ဂ်ဗာလီးသည် မိမိ၏ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ အတွင်း သတင်းဆိုးထွက်နေသော သစ္စာခံပြဿနာကို ဖြေရှင်းရန်ကြိုးစား

ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ကိုင်တွယ်ပုံ မဟန်သဖြင့် ဝန်ထမ်းအဖွဲ့အတွင်း စိတ်
ဝမ်းကွဲပြားမှုများ၊ စိတ်ဓာတ်ကျဆင်းမှုများ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ အတွင်းရေးမှူး
ချုပ်နှင့် ဝန်ထမ်းများ၏ ဆက်ဆံရေးလည်း တင်းမာခဲ့ရသည်။ ဤသို့ ဖြစ်
နေစဉ် ၁၉၅၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၃ ရက်နေ့တွင် ကုလသမဂ္ဂ ဥပဒေ
ရေးရာ အတိုင်ပင်ခံအရာရှိ အမေရိကန်နိုင်ငံသား အဘရာဟမ် ဖယ်လာ
သည် မိမိကိုယ်ကို အဆုံးစီရင်လိုက်သဖြင့် အခြေအနေ ဆိုးဆိုးဝါးဝါး
ရှုပ်ထွေးစေခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် ၁၉၅၀ ခုနှစ် တစ်နှစ်လုံး နယူးယောက်မြို့တွင်
မှတ်မှတ်ရရ မိသားစုနှင့်အတူ ရှိနေသည်။ ထရစ်ဂ်ဗာ လီးက သူ့အား
ကက်ရှ်မီးယားပြဿနာ ဖြေရှင်းရေးမစ်ရှင်တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန် တိုက်
တွန်းချက်ကို ငြင်းပယ်လိုက်သည်။ ကုလသမဂ္ဂပညာရေးသိပ္ပံနှင့်ယဉ်ကျေးမှု
အဖွဲ့ (ယူနက်စကို) ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်
ရာထူးကို လက်ခံရန် ကမ်းလှမ်းချက်ကိုလည်း လက်မခံခဲ့ပေ။ ပဲလ်လက်
စတိုင်းပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍လည်း သူ့ထံမှ အကြံဉာဏ်များ မကြာ
ခဏ တောင်းခံကြသည်။ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ် ဩဂုတ်လအတွင်း ဘန်ချ်
သည် ဇနီးရယ်၊ သားရှာဖ် ဂျူနီယာနှင့်အတူ မက်ဆာချူးဆက်ပြည်နယ်
ကိန်းဘရစ်ဂျ်မြို့ရှိ ဟားဘတ်တက္ကသိုလ်သို့ အလည်တစ်ခေါက်သွား
ရောက်ခဲ့သည်။ ထိုတက္ကသိုလ်က သူ့အား အစိုးရအုပ်ချုပ်ရေးပညာမဟာ
ဌာနတွင် ပါမောက္ခအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် အောက်တိုဘာလ ၂၇
ရက်နေ့စွဲပါ စာဖြင့် ခန့်ထားခြင်းခံရပြန်သည်။ ဤအတောအတွင်း သား
ငယ် ရှာဖ် ဂျူနီယာသည် အပြင်းဖျား၍ လည်ချောင်းနာ အကြောအချဉ်
ကိုက်ခဲမှု ဝေဒနာကိုပါ ခံစားနေရသည်။ ဆရာဝန်များနှင့် စမ်းသပ်ကြည့်
ရာ သူငယ်နာအကြောသေ ပိုလီယိုရောဂါဖြစ်ရန် လက္ခဏာများ တွေ့နေ
ရသည်။ ဘန်ချ်သည် ကြံရာမရသဖြင့် သမ္မတဟောင်းကတော် အဲလဲနာ
ရုစဗဲလ်ထံ အကူအညီတောင်းရတော့သည်။ အဲလဲနာ၏ ကူညီမှုဖြင့် နယူး
ယောက်ဆေးရုံတွင် တက်ရောက်ကုသခဲ့ရာ မကြာမီ ရောဂါ လုံးဝပျောက်
ကင်းချမ်းသာရာရခဲ့သည်။ သားငယ် လုံးဝ ရောဂါကင်းစင်ပြီဖြစ်ကြောင်း

ဝမ်းသာစရာ သတင်းကောင်း ရ၍ နာရီပိုင်း အကြာတွင် နိဘယ်ဆု ရကြောင်း ထပ်ဆင့်သတင်းကို ဘန်ချ် ကြည်နူးစွာ သိလာရသည်။

အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ အခြေအနေမှာလည်း အေးချမ်းမှု မရှိ ချေ။ ၁၉၅၁ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ထရန့်စ်ဂျော်ဒန်ဘုရင် အဗ္ဗဒူလာသည် ဂျေရုဆလင်မြို့ အယ်လ် အပ်ဆားဗလီတွင် ဝတ်ပြုနေစဉ် လုပ်ကြံခြင်းခံရသည်။ ပဲလ်လက်စတိုင်းနယ်မြေ ငြိမ်းချမ်းရေးကိစ္စမှာလည်း ဖြေရှင်းနိုင်ခြင်း မရှိဘဲ တန်းလန်းဖြစ်နေသည်။ ၁၉၅၁ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ အတွင်း ဘန်ချ်သည် ပါရီသို့သွား၍ အာရပ်နှင့် အစ္စရေး ခေါင်းဆောင် များနှင့် တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးသည်။ ယင်းတို့၏ သဘောထားကို သိရှိပြီး နောက် ဘန်ချ်က ပဲလ်လက်စတိုင်းဆိုင်ရာ ညှိနှိုင်းစေ့စပ်ရေးကော်မရှင်ကို ဖျက်သိမ်းသင့်ကြောင်း လုံခြုံရေးကောင်စီသို့ အကြံပြုခဲ့သည်။ ထိုကော် မရှင်သည် နှစ်နှစ်ကာလမျှ လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်သော်လည်း မည်သို့မျှ တိုးတက်မှု မရဘဲ အချိုးအနီးဖြစ်နေသည်။ ကော်မရှင်ရှိခြင်းကြောင့် အာရပ် အစ္စရေး စေ့စပ်ရေး အခြေအနေ တိုးတက်မှုကိုပင် ဟန့်တားရာရောက်နေ သည်။ ကော်မရှင် ကိုယ်တိုင်ကလည်း မိမိလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ချက်များ ထိရောက်ခြင်း မရှိသဖြင့် ဖျက်သိမ်းပေးပါရန် အထွေထွေ ညီလာခံသို့ အကြောင်းကြားချိန်နှင့် တိုက်ဆိုင်နေသေးတော့သည်။

အစ္စရေးနှင့် အာရပ်နိုင်ငံများအကြား ညှိနှိုင်းပေးခဲ့သော စစ်ရပ် စဲရေးသဘောတူညီချက်စာချုပ်များတွင် နိုင်ငံအချင်းချင်းအကြား ပေါ်လာ သည့် ပြဿနာများကို မိမိတို့ အချင်းချင်း ညှိနှိုင်း၍ ပြင်ဆင်ရန် နည်း လမ်းများ ပါဝင် ရေးဆွဲပေးထားကြောင်း၊ ပြဿနာများ ယာယီပြေလည် စေရေးသာမက လွှမ်းခြုံသော ငြိမ်းချမ်းရေး အစစ်အမှန်ကိုပင် ရရှိစေရန် ဦးတည်ချက်များ ပါရှိပြီး ဖြစ်ကြောင်း ဘန်ချ်က ပြောပြသည်။ စေ့စပ် ညှိနှိုင်းရေးကော်မရှင်၏ ပရိယာယ်ခေါင်းပါးမှုကြောင့် အာရပ်နိုင်ငံအချင်း ချင်း မသင့်မတင့် ဖြစ်စေခဲ့သဖြင့် ယင်းကော်မရှင်အား ဖျက်သိမ်းသင့်ပြီ ဖြစ်ကြောင်း၊ ကော်မရှင်၏ လုပ်ငန်းများကို စစ်ရပ်စဲရေးကြီးကြပ်မှုအဖွဲ့၊ ပဲလ်လက်စတိုင်း ဒုက္ခသည်များအတွက် သက်သာချောင်ချိစေရေးဆိုင်ရာ

ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့တို့ကပူးတွဲဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြင့် သိုသိုသိပ်သိပ် ဖြစ်စေနိုင်ကြောင်း ဘန်ချ်က ရှင်းလင်းခဲ့သည်။

ကုလသမဂ္ဂ အမြဲတမ်း ရုံးအဆောက်အဦးကို နယူးယောက်မြို့ မန်ဟက်တန်တွင် ဆောက်ဆဲဖြစ်ရာ ၁၉၅၁ ခုနှစ် အထိ မပြီးသေးပေ။ ထို့ကြောင့် အထွေထွေညီလာခံကို ၁၉၅၁ ခုနှစ် ဆောင်းဦးပေါက် ရာသီတွင် ပါရီမြို့၌ ကျင်းပပြန်သည်။ ဘန်ချ်က မိသားစုနှင့် အတူသွားရန် မူလအစီအစဉ်ရှိခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ရုသ်ကျန်းမာရေးအခြေအနေမကောင်းသဖြင့် နိုဝင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့တွင် တစ်ယောက်တည်း သွားခဲ့ရသည်။

ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံသည် စိတ်ဝင်စားစရာမကောင်းပျင်းရိငြီးငွေ့ဖွယ် ဖြစ်သည်။ စစ်အေးစစ်ပွဲ အရှိန်မြင့်နေပြီး အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဒီးန် အက်ချီဆင်နှင့် ဆိုဗီယက် ဒုတိယနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အွန်ဒရေး ဗီရှင်းစကီးတို့ ပြင်းပြင်းထန်ထန် စကားစစ် ထိုးကြသည်။ ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ထရစ်ဂ်ဗာ လီးနှင့် ဝန်ထမ်းအစည်းအရုံးတို့လည်း သဲသဲမည်းမည်း တိုက်ပွဲဆင်နေကြသည်။ ဘန်ချ် အတွက် ပါရီမြို့သည် စွဲမက်စရာ ဆွဲဆောင်နိုင်စရာ တစ်စုံတစ်ရာမျှ မရှိပါ။ ပြင်သစ်အစားအစာကိုလည်း အရသာ လုံးဝမတွေ့။ ညနေတိုင်း သူ့အတွင်းရေးမှူး ဒိုရင်းဇနီးမောင်နှံ၊ ရုံးဝန်ထမ်းများနှင့် အပြင်ထွက်၍စားကြသည်။ ဘန်ချ်အတွက် ယခုအချိန်သည် ၁၉၄၈ ခုနှစ် အခြေအနေနှင့် မည်သို့မျှ မဆိုင်။ မနိုင်းသာအောင် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က လျှမ်းလျှမ်းတောက်ထင်ပေါ် ကျော်ကြားခဲ့သည်။ ယခုမှာမူ သူ့အား အရေးလုပ်သူပင် မရှိ။ နိမ့်တုံမြင့်တုံ လောကဇာတ်ခုံတွင် အနိမ့်စံဘဝ၌ ကျင်လည်ရသည်ကို သူ လက်ခံရမည်သာ။

ပါရီ အထွေထွေ ညီလာခံတွင် ဘန်ချ်သည် စတုတ္ထကော်မတီ လုပ်ငန်းတာဝန်ကို ဆောင်ရွက်ရသည်။ ထိုအချိန်တွင် ကိုလိုနီစနစ် လုံးဝ ဖျက်သိမ်းရန် တောင်းဆိုချက်များ ဖွံ့ဖြိုးဆဲ ကိုလိုနီလက်အောက်ခံ အာရှ၊ အာဖရိကနိုင်ငံများမှ ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် ကြားနေရသည်။ မြောက်အာဖရိကတိုက်ရှိ ပြင်သစ်တို့ သိမ်းပိုက်ထားသော နိုင်ငံများ၏ ကိုယ်ပိုင်

အုပ်ချုပ်ခွင့် တောင်းဆိုဖိအားပေးမှုကို ပြင်သစ်နိုင်ငံက လှိမ့်ခံနေရသည်။ တောင်အာဖရိက ကိုလိုနီနိုင်ငံ၏ အုပ်ချုပ်မှုလက်အောက်တွင် ရှိနေသော အနောက်တောင်အာဖရိကနိုင်ငံက ရုန်းထွက်ရန် ကြိုးစားမှုကို တောင်အာဖရိကနိုင်ငံက ပြင်းပြင်းထန်ထန် တွန်းလှန်ကာ ကြံ့ကြံ့ခံခဲ့သည်။ ဘန်ချီသည် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် နိုင်ငံများအကြား ပြေလည်စေရေးအတွက် ချောတစ်ခါ ခြောက်တစ်လှည့်ဖြင့် ပင်ပန်းကြီးစွာ ထိန်းခဲ့ရသည်။ ဤအထဲတွင် သူ့ဝန်ထမ်းအဖွဲ့များက ပါရီတွင် ခရစ်စမတ်ပွဲ ဆင်နွှဲနိုင်ရန် ကြာကြာနေလိုကြသဖြင့် အစည်းအဝေးကို မလိုအပ်ဘဲ အချိန်ဆွဲကြသည်။ ဘန်ချီကမူ အလုပ်မဖြစ်သော ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ဆက်လက်နေရန် စိတ်မရှည်တော့သဖြင့် နယူးယောက်သို့ ပြန်ရန် နည်းမျိုးစုံဖြင့် ကြိုးစားခဲ့ရသည်။ ဒီဇင်ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့မှ အိမ်သို့ ချောချောမောမော ပြန်ရောက်ခဲ့သည်။

ဘန်ချီသည် အသက်ရလာပြီဖြစ်သဖြင့် အိမ်နှင့်ကွေ့ကွင်းရသော စိတ်ဆင်းရဲမှုဒဏ်ကို သည်းမခံနိုင်အောင် ဖြစ်လာသည်။ သူပါရီတွင် နေရစဉ်အတွင်း ရုသ်၏ စာများသည် အားဆေးတစ်ခွက်ပမာ စိတ်သက်သာရာ ရစေသော်လည်း မိသားစုကို လွမ်းမြဲ လွမ်းနေခဲ့သည်။ အာဖရိကနှင့် အရှေ့ အလယ်ပိုင်းဒေသမှ မိတ်ဆွေများ၊ ပါရီရောက် အမေရိကန်များနှင့် တွေ့သည့်အခါများတွင်လည်း ငယ်စဉ်ကကဲ့သို့ နှစ်နှစ်ကာကာ ပျော်ရွှင်မှု မရတော့ပေ။

ဘန်ချီနှင့် ရုသ်တို့သည် ၁၉၄၆ ခုနှစ် နယူးယောက်မြို့သို့ ပြောင်းလာချိန်မှစ၍ ကိုယ့်ဝင်းကိုယ့်ခြံနှင့် ကိုယ်ပိုင်အိမ်တစ်လုံး ဝယ်ရန် စိတ်ကူးရှိခဲ့သည်။ အလုပ်မအားလပ်သဖြင့် အကောင်အထည် ပေါ်မလာခဲ့ပေ။ အထွေထွေညီလာခံကြီး၌ ပါရီမှ ပြန်ရောက်သည့်အခါ အချိန်ယူ၍ အိမ်တစ်လုံး အပူတဖြင်း ရှာကြသည်။ ၁၉၅၂ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ကွင်းစံမြို့နယ် ဂရော့စ်ဗ်နာလမ်းရှိ တိုက်အိမ်တစ်လုံးကို ဝယ်ယူရန် ပထမအရစ်အဖြစ် ငွေချေလိုက်သည်။ အိမ်ရောင်းသူ မစ္စတာစတန်းသည် ဘန်ချီကို ကြည်ညိုလေးစားသူတစ်ဦးဖြစ်သဖြင့် သူ့အိမ်အတွက် ဆိုဗျေးဒေါ်လာ ၆၀,၀၀၀ မှ ၅၁,၅၀၀ အထိ လျှော့ပေးသည်။ ဘန်ချီ တို့သည်

ထိုအိမ်နှင့် ဝင်းခြံကို များစွာ နှစ်ခြိုက် မြတ်နိုးခဲ့သည်။ သူသည် ထိုအိမ် တွင် အသက်ထက်ဆုံး ၁၉၇၁ ခုနှစ်ထိ နေသွားသည်။ သူ့ဇနီး ရသ လည်း ကွယ်လွန်ချိန် ၁၉၈၈ ခုနှစ်အထိ ထိုအိမ်၌ပင် နေခဲ့သည်။

ဘန့်ချ်သည် အမေရိကန်နိဂရီးများ၏ ဘဝမြင့်တင်ရေးကို တစ် သက်ပတ်လုံး အစဉ်တစိုက် ကြိုးပမ်းခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ဝေဖန်မှုများနှင့် အမြဲရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။ အမေရိကန်သမ္မတသစ် ဒွိုက် အိုင်ဆင်ဟောင်းဝါး ကပင် သူ၏ စွမ်းဆောင်ချက်များကို ချီးကျူးသော်လည်း နိဂရီးပြဿနာ များကို ဤမျှ ရှေ့တန်းမတင်သင့်ဟု မှတ်ချက်ပြုကြောင်း သိရသဖြင့် မခံ ချိမခံသာ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

ဘန့်ချ်၏ ဘဝတစ်လျှောက် လူမျိုးရေး ခွဲခြားမှု အတွေ့အကြုံ များစွာ ရှိခဲ့သည်။ အချို့မှာ ရယ်ဖွယ်ဖြစ်ပြီး အချို့မှာ ထိခိုက် နစ်နာစေ သည်။ ၁၉၅၀ ခုနှစ်က ရင်ဖွယ် အဖြစ်အပျက်တစ်ခုနှင့် ကြုံတွေ့ခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ် နော်ဝေးနိုင်ငံသား ထရစ်ဂ်ဗာ လီးက မိမိ နိုင်ငံ၏ အိမ်ရှေ့စံမင်းသမီး မာသာကို ဂုဏ်ပြုတည်ခင်းဧည့်ခံသောညစာ စားပွဲသို့ ဘန့်ချ် တက်ရောက်ခဲ့သည်။ သူသည် ဆွီဒစ်-အမေရိကန်သင်္ဘော ကုမ္ပဏီ အကြီးအကဲ၏ ဇနီး အမေရိကန် နိုင်ငံမွေး မစွမ်း လွန်းဒ်ဘက်ခ် နှင့် ဘေးချင်းယှဉ် ထိုင်ရသည်။ ထိုမိန်းမကြီးသည် ဝဝဖိုင့်ဖိုင့် ခန္ဓာကိုယ် ရှိပြီး အတင်းပြောတတ်သူ ဖြစ်သည်။ ဂုဏ်ပြုပွဲ၏ ဓလေ့ထုံးစံအရ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ထရစ်ဂ်ဗာ လီးက အမေရိကန်သမ္မတ ထရူးမင်းအား ကျန်းမာစေကြောင်း ဆုမွန်တောင်းပွဲကို တိုင်ပေးသည်။ မစွမ်း လွန်းဒ်ဘက်ခ် အရက်ခွက်ကို ကိုင်ရင်း ဘန့်ချ်အား “သူ့အရက်သောက်ရင်း သီးပါစေ” ဟု တိုးတိုးလေးပြောလိုက်သည်။ “ဘယ်သူ့ကို ပြောတာလဲ အတွင်းရေး မှူးချုပ်ကိုလား” ဟု ဘန့်ချ်က တိုးတိုးလေးပြန်မေးလိုက်ရာ “မဟုတ်ဘူး လေ သမ္မတကြီးကို ပြောတာ” ဟု ထရူးမင်းကို ရည်ညွှန်းရင်း သူ၏ နိမ့်ကျသော မျိုးရိုးအကြောင်းကို ပြစ်တင်ဝေဖန်လိုက်သည်။ ဘန့်ချ်က ထို သို့ မပြောသင့်ကြောင်း သတိပေးသောအခါ မစွမ်း လွန်းဒ်ဘက်ခ်က ပို၍ အတွန့်တက်လာသည်။ “ရှင်ပြောပုံတွေက လူမည်းတွေကို လူဖြူတွေနဲ့

တန်းတူရှိသင့်တယ်လို့ ယုံကြည်တဲ့ လူစားမျိုးနဲ့ တူတယ်မဟုတ်ဘူးလား”
ဟု ဘန်ချ်ဘက် များဦးလှည့်လာတော့သည်။ ဤတွင် ဘန်ချ်နှင့် မစ္စစ်
လွန်းဒ်ဘက်ခံတို့ အခြေအတင် စကားစစ် ထိုးကြသည်။ မစ္စစ် လွန်းဒ်
ဘက်ခံက လူမည်းတို့၏ ဉာဏ်ရည်ညံ့ဖျင်းနိမ့်ကျပုံကို ပစ်ပစ်ခါခါ ရှုတ်
ချပြီးနောက် “ကဲကဲ ပြောစမ်းပါဦး ရှင့်ရဲ့သမီးတွေကို လူမည်းတွေနဲ့ ပေး
စားနိုင်ပါ့မလား” ဟု ပုဂ္ဂိုလ်ရေးမေးခွန်းများ မေးလာတော့သည်။ ဘန်ချ်
က ပင့်သက်တစ်ချက် ရှုပြီးနောက် “အော် အစ်မကြီးရယ် ကျွန်တော့်
အနေနဲ့ ငြင်းဆန်စရာအကြောင်း ရှိမယ်မထင်ပါဘူး။ ကျွန်တော့်သမီးတွေ
ဟာ လူမည်းတွေပါပဲ။ ဘာကြောင့်လည်း ဆိုတော့ သူတို့ရဲ့အဖေ ဖြစ်တဲ့
ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်က လူမည်း ဖြစ်နေတာကိုး၊ ကျွန်တော်ဟာ အသား
မည်းရုံတင်မကဘူး၊ အမေရိကန် နီဂရိုးလည်းဖြစ်တယ်” ဟု ပြောချလိုက်
သည်။

မစ္စစ် လွန်းဒ်ဘက်ခံသည် ဤသို့ ဒဲ့ဒိုးအပြောခံလိုက်ရခြင်းကြောင့်
အားတုံ့အားနာပြာပြာသလဲဖြစ်သွားပြီး သူပြောသည့်စကားများမှာ ဘန်ချ်
ကို ရည်ညွှန်းခြင်းမဟုတ်ကြောင်း၊ ဘန်ချ်သည် သူများနှင့် မတူကြောင်း
ဖာထေးလိုက်သည်။ ထို့နောက် စကားလွဲကာ ဘန်ချ် နော်ဝေးသို့ ရောက်
ဖူးခြင်း ရှိမရှိ မေးလိုက်ပြန်သည်။ ဘန်ချ်က မကြာမီ နော်ဝေးကို သွား
ရန်ရှိကြောင်း အဖြေပေးလိုက်သည်။ မစ္စစ် လွန်းဒ်ဘက်ခံသည် ထိုမျှနှင့်
မရပ်သေး။ “ဘာလို့သွားမှာလဲ” ဟု ထပ်ဆင့်မေးခွန်း ထုတ်လိုက်ပြန်
သည်။ “နိုဘယ်ငြိမ်းချမ်းရေး ဆုပေးပွဲအခမ်းအနား တက်မလို့ပါ” ဘန်ချ်
က ပြန်ပြောလိုက်သည်။

“အဲဒီဆုကို ဘယ်သူရသလဲ”
“အမှန်ပြောရရင် ကျွန်တော်ရတယ်လေ”

မစ္စစ် လွန်းဒ်ဘက်ခံသည် ဘာမှဆက်မပြောနိုင်တော့ဘဲ မျက်နှာ
ပူပူကြောင်အမ်းအမ်း ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ သူ့အား ဘန်ချ်နှင့် မိတ်ဆက် မပေး
ခြင်း၊ ဘန်ချ်အကြောင်း ကြိုတင်၍ပြောမထားခြင်းကြောင့် ဤသို့ အရှက်
ရသည်ဟု အပြစ်ပြောကြောင်း ဘန်ချ် နောက်တွင် သိခဲ့ရသည်။

နိဘယ်ဆု ချီးမြှင့်ခြင်းခံရပြီးနောက် ဘန်ချ်သည် ပို၍ ထင်ပေါ်
ကျော်ကြား လူသိ များလာခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် သူ့အား “ငွေဝယ်ကျွန်
၏မြေး” ဟု မကြာခဏ နှိမ့်ချရည်ညွှန်းခြင်း ခံခဲ့ရသည်။ ကိုလမ်းဘီးယား
တက္ကသိုလ်က ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့ ချီးမြှင့်ရာတွင် သူ၏ ကိုယ်ရေးဖြစ်စဉ်
၌ “ငွေဝယ်ကျွန်၏မြေး” ဟူသော စကားရပ် သုံးထားသည်။ ထိုအသုံး
အနှုန်းကို ဘန်ချ်၏ ဆွေမျိုးအသိုင်းအဝိုင်းက ဆတ်ဆတ်ခါ နာကျည်းခဲ့
သည်။ အဒေါ် အက်သာလ်က သူ့အဖေ၊ ဘန်ချ်၏ အဘိုးသည် မည်
သည့်အခါကမျှ ကျွန်မဖြစ်ခဲ့။ သူသည် တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ရပြီး ကျောင်းအုပ်
ဖြစ်ခဲ့ကြောင်း၊ “ငွေဝယ်ကျွန်၏မြေး” ဟုသုံးနှုန်းခြင်းဖြင့် သူ့အဖေ၏
သိက္ခာကို ဖော်ကားရောရောက်ကြောင်း ရန်တွေ့သည်။ ဘန်ချ်အကြောင်း
ရေးသော စာအုပ်တစ်အုပ်တွင်လည်း ထိုအသုံးအနှုန်းကိုပင် ထပ်မံဖော်ပြ
ထားသဖြင့် ဒေါ်ကြီး အက်သာလ်သည် ဒေါသ မထိန်းနိုင်အောင် ဖြစ်ခဲ့
ရသည်။

ဘန်ချ်သည် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုရှိ လူမျိုးရေး ခွဲခြားမှု
ပြင်းထန်သော တောင်ပိုင်းပြည်နယ်များသို့ သွားသည့်အခါ ယင်းခွဲခြား
မှုများကို အထူး အာရုံစိုက်ခဲ့သည်။ ဟိုတယ်များ၌ တည်းခိုရန် အခန်းယူ
ရာတွင်ဖြစ်စေ၊ စားသောက်ဆိုင်များတွင် စားပွဲ နေရာချသည့်အခါဖြစ်စေ
လူဖြူလူမည်း ခွဲခြားမှု တစ်စုံတစ်ရာ တွေ့ခဲ့လျှင် ဘန်ချ်က မဆိုင်းမတွ
ချက်ခြင်း ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းလေ့ ရှိသည်။ သို့မှသာလျှင် အောက်ခြေအဖွဲ့
အစည်းရှိ လူများက ဤခွဲခြားမှု ပြုလုပ်သည့် ကိစ္စအတွက် ရှက်ဖွယ်ဖြစ်
ကြောင်း၊ လူလူချင်း စာနာစိတ် ကင်းမဲ့ရာရောက်ကြောင်း သဘောပေါက်
ပြီး ဆင်ခြင်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ သာဓကပြရာ၌ လူမည်း စစ်သားကျော်
တစ်ယောက်သည် တောင်ကိုရီးယား စစ်ပွဲတွင် ရွပ်ရွပ်ချုံ့ချုံ့ သက်စွန်းကြိုး
ပမ်း ဆောင်ရွက်မှုကြောင့် ရဲစွမ်သတ္တိဆိုင်ရာ အမြင့်ဆုံး ဂုဏ်ထူးဆောင်
တံဆိပ်ပင် ချီးမြှင့်ခြင်း ခံရစေကာမူ အက်တ်လဲန်တာမြို့တွင် လူဖြူများ
တည်းသော ဟိုတယ်၌ အခန်းမငှားနိုင်သည်ကို တွေ့ရမည်။ သို့ရာတွင်
လူဖြူတစ်ယောက်သည် စစ်ပြေးသို့မဟုတ်၊ သစ္စာဖောက် သို့မဟုတ်

ကွန်မြူနစ်အလိုတော်ရိ ဖြစ်စေကာမူ အသားရောင်ကြောင့် ဟိုတယ်ခန်းကို အလွယ်တကူ ရနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ လူမည်းလူတော်နှင့် လူဖြူလူဆိုး၏ ကွာခြားမှုကို နှိုင်းယှဉ်ပြလေ့ရှိသည်။

ဘန့်ချ်သည် ပဲခဲဆယ်လ်ဗေးနီးယားရှိ ကွေကာ ရော့ စာသင်ကျောင်း၌ သူ့သမီး နှစ်ယောက်အား ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် ကျောင်းအပ်စဉ် အသားအရောင်ကြောင့် လက်မခံဘဲ ငြင်းပယ်ခြင်း ခံခဲ့ရဖူးသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ထင်ပေါ် ကျော်ကြားလာသော ဘန့်ချ်အား ထိုကျောင်းကပင် ၁၉၅၁ ခုနှစ်၌ကျင်းပသော ဘွဲ့နှင်းသဘင်အခမ်းအနားတွင် မိန့်ခွန်းပြောရန် ဖိတ်ကြားခဲ့သည်။ အကွက်ဆိုက်လာချိန် ဤအခွင့်အရေးကို အမိအရ ဆုပ်ကိုင်ကာ ၁၉၄၇ ခုနှစ်၏ အတွေ့အကြုံကို ရှင်းပြပြီး ဖိတ်ကြားချက်ကို ယဉ်ကျေးစွာ ငြင်းပယ်လိုက်သည်။ ဤအကြောင်း ကိစ္စလေးမှာ ဟိုးလေးတစ်ကျော် လူသိရှင်ကြား ဖြစ်သွားသဖြင့် ကျောင်းအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အရှက်ရခဲ့သည်။ နောက်တစ်နှစ်မှစ၍ ကျောင်းဝင်ခွင့် စည်းကမ်းများကို ပြောင်းလဲလိုက်ကြောင်း သိရသည်။ ကျောင်းသားမိဘတစ်ဦးက ဘန့်ချ်၏ မှန်ကန်သော ရပ်တည်ချက်နှင့် သတ္တိကို ချီးကျူးကြောင်း စာရေးခဲ့သည်။

ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့တွင်လည်း အသားအရောင် ခွဲခြားမှုနှင့် မကင်းပေ။ ၁၉၅၂ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် လူမည်းဝန်ထမ်းတစ်ဦးဖြစ်သော အီဒစ်သ် ဂျူးသည် နော်ဝေးနိုင်ငံသား လူငယ်တစ်ဦးနှင့် တတွဲတွဲ ဖြစ်နေကြောင်း ယောက်ျားလေး မိဘများက အတွင်းရေးမှူးချုပ်အား တိုင်ကြားသဖြင့် အတွင်းရေးမှူးချုပ်က အီဒစ်သ်အား အလုပ်မှ ရပ်စဲလိုက်သည်။ ဤလုပ်ရပ်ကို သိလျှင်သိခြင်း ဘန့်ချ်က အတွင်းရေးမှူးချုပ်ထံ ကိုယ်တိုင်ဝင်ရောက် အရေးဆိုသဖြင့် အီဒစ်သ်အား ရပ်စဲမိန့်ကို ပယ်ဖျက်ပေးလိုက်ရသည်။

ဘန့်ချ်သည် ကျားကျားမီးယပ် ဥပမာကဲ့သို့ အဆိုးမြင်ဝါဒဖြင့် ကန့်ကွက်ရလျှင်ပြီးရော သဘောမရှိပါ။ အမေရိကန် ဒီမိုကရေစီစနစ်၏ ကောင်းသော အင်္ဂါလက္ခဏာကို အမြဲတမ်း ထုတ်ဖော် ချီးကျူးသည်။

တစ်ဖက်မှလည်း အမေရိကတွင် လူဖြူလူမည်း ခွဲခြားသည့်စနစ် ပြောင်
ပြောင်တင်းတင်း ကျင့်သုံးနေခြင်းကို ရှုတ်ချသည်။ ဘန်ချ် ကိုယ်တိုင်
အမေရိကန်နိုင်ငံသား ဖြစ်ရခြင်းအပြင် လူမည်းဖြစ်ရခြင်းကို ဂုဏ်ယူကြောင်း
အမြဲတမ်း ကျေညာခဲ့သည်။

အမေရိကန်စာသင်ကျောင်းများတွင် လူဖြူနှင့်လူမည်း ခွဲခြား၍
ပညာသင်ကြားစေသည့် စနစ်ကို ပြည်ထောင်စု တရားလွှတ်တော်ချုပ်က
ဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ အခြေခံဥပဒေနှင့်မညီဟု ဘရောင်းနှင့်ပညာရေးအဖွဲ့အမှု
တွင် ဖြတ်ထုံးပြုခဲ့သည်။ တစ်သီးတစ်ခြား ခွဲခြားသင်ကြားစေသည့် ပညာ
ရေးစနစ်သည် သာတူညီမျှမှု မရှိဟု ဆိုသည်။ ဤဖြတ်ထုံးကို ဘန်ချ်က
လိုက်လံစွာ ကြိုဆိုခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် ခေတ်နှင့်အညီ ပြောင်းလဲလာသော လူမျိုးရေးခွဲ
ခြားမှုပြဿနာကို လက်ရှိ ဆင်နွှဲနေသော စစ်ဆေးစစ်ပွဲနှင့်ထင်ဟပ်သုံး
သပ်ခဲ့သည်။ အမေရိကန် ဒီမိုကရေစီစနစ်၏ သာတူညီမျှမှုကို သက်သေ
ပြရန် လိုလားသည်။

“အမေရိကန်ဒီမိုကရေစီဟာ လူမည်းရဲ့ ခြေထောက်နဲ့ရော၊ လူ
ဖြူရဲ့ ခြေထောက်နဲ့ပါ ဘယ်ညာညီမျှ လျှောက်လှမ်းဖို့ အမေရိကန်နီဂရိုး
များက တောင်းဆိုပါတယ်။ အခုအချိန်မှာ တစ်ယူသန်အစွဲအလမ်းတွေကို
ဖျောက်ပြီး ဆင်ခြင်တုံတရား လက်ကိုင်ထားရင်း လူမည်းများ အတွက်
ရခွင့်ရှိတဲ့ ညီမျှမှုကို ပေးသင့်ပါတယ်”

ဘန်ချ်သည် သမ္မတလင်းကင်း ၁၈၆၃ ခုနှစ်တွင် ထုတ်ပြန်ကြေ
ညာခဲ့သော ကျွန်စနစ်မှ လွတ်မြောက်ခြင်း ကျေညာစာတမ်း၏ နှစ် ၁၀၀
ပြည့်သော ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအတွင်း ကျင့်သုံးဆဲ
ဖြစ်သော အသားအရောင် ခွဲခြားမှုနှင့် အဆင့်အတန်း ခွဲခြားမှုအားလုံး
အမြဲတမ်း ပျက်ပြယ်စေရန် မျှော်လင့်စောင့်စားလျက်ရှိကြောင်း ထုတ်ဖော်
ခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ ရုံးအဖွဲ့တွင်
ကျဉ်းမြောင်းသော အခန်း၌ အလုပ်လုပ်နေရခြင်းကို ငြီးငွေ့သည်။ ပြင်ပ

လောကတွင် တရားဟောခြင်း၊ ဆွေးနွေးခြင်း လုပ်ငန်းတွင် ပို၍ပျော်ပိုက်သည်။ ယခု သူထမ်းဆောင်နေရသော တာဝန်မှာ သမားရိုးကျဆန်သဖြင့် ယခင်ကထက် နှိုင်းစာလျှင် မိသားစုအတွက် ပို၍ အချိန်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။ ညနေပိုင်းများတွင် သူတို့မိသားစုသည် နယူးယောက်ရှိ ပြဇာတ်ရုံများသို့ သွားရောက်၍ ပြဇာတ်များ၊ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများကြည့်ကြသည်။ ဂီတဖျော်ဖြေပွဲများ၊ ဧည့်ခံပွဲများကိုလည်း တက်ကြသည်။ အော်ပရာအကကိုလည်း စိတ်ဝင်တစား ကြည့်ကြသည်။ နယူးယောက် ပို့စ် သတင်းစာမှ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲဖျော်ဖြေပွဲများ ရေးသားသော သတင်းထောက် လဲနားဒ် လီယွန်နှင့်လည်း ခင်မင်ရင်းနှီးခဲ့သည်။ ဘန့်ချ်၏ ပြောဆိုလုပ်ကိုင်လှုပ်ရှားမှုသတင်း အတိုအထွာများကို လီယွန်၏ သတင်းကော်လံတွင်မကြာခဏ ဖတ်ရှုကြရသည်။

ဘန့်ချ်သည် အမေရိကန် အားကစားတစ်ခု ဖြစ်သော ဘော့စ်ဘောကို စွဲစွဲမြဲမြဲ ကြည့်ရှုအားပေးသော ပရိသတ်များတွင် တစ်ဦး အပါအဝင်ဖြစ်သည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပသော အသင်းကြီးအဆင့်ပြိုင်ပွဲတွင် လူမည်းအားကစားသမား ဂျက်ကီ ရော်ဘင်ဆင်သည် ပြောင်မြောက်စွာ အောင်ပွဲခံပြီး လူဖြူများကပင်လျှင် အသိအမှတ်ပြုကာ အသားအရောင် ခွဲခြားမှုကို ကျော်လွှားနိုင်ခဲ့သည်။ ဘန့်ချ်သည် ရော်ဘင်ဆင်၏ စွမ်းဆောင်မှုကို နှစ်ထောင်းအားရဖြစ်ခဲ့သည်။ ရော်ဘင်ဆင်သည် ဘန့်ချ်မိသားစု၏ မိတ်ဆွေတစ်ယောက်အဖြစ် ရင်းနှီးစွာ ဆက်ဆံကြသည်။ ၁၉၅၂ ခုနှစ် သြဂုတ်လတွင် နာမည်ကြီးအသင်းများဖြစ်သော ဒေါ့ဂျားစ်နှင့် ဂျိုင်းယင့်အသင်းတို့ ယှဉ်ပြိုင်သော ပွဲကြီးပွဲကောင်းကြည့်နေစဉ် မိုလ်ချုပ်ကြီး ဒပ်ဂလပ်စ် မက်အာသာနှင့် အားကစားကွင်းထဲတွင် အမှတ်မထင် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ယမန်နှစ်က မက်အာသာသည် ကိုရီးယားစစ်ကို ကွပ်ကဲသူ ဦးစီးချုပ်အဖြစ်မှ သမ္မတ ထရူးမင်း၏ ထုတ်ပယ်ခြင်းခံခဲ့ရသည်။ သူတို့နှစ်ဦးသည် ဘော့စ်ဘောပွဲကိုမကြည့်နိုင်ဘဲ စကားလက်ဆုံကျခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂသည် အမေရိကန်၏ သြဇာလွှမ်းမိုးခြင်းကို ခံနေရကြောင်း ဝေဖန်ဆွေးနွေးရာ ဘန့်ချ် မျှော်လင့်မထားသော စကားကြားရသဖြင့် အံ့သြတကြီး ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဤသို့ ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ် ပြောကြရင်း

ဘေ့စ်ဘောပွဲကြီး ပြီးသွားတော့သည်။ ဒေါ့ဂျားအသင်းသည် ဂျိုင်းယင့်
အသင်းအား ၉ ပွဲ တစ်ပွဲဖြင့် အနိုင်ရခဲ့သည်။

အခန်း (၁၈)

သစ္စာခံ ပြဿနာ

ရိုးမယ်ဖွဲ့ကာ ဆင်လာသည့် လုပ်ရပ်များ

၁၉၅၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ကုလသမဂ္ဂအတွင်း ရေးမှူးချုပ် ထရစ်ဂ်ဗာ လီးက ဆိုင်းမဆင့်ပုံမဆင့် ရာထူးမှ နှုတ်ထွက်တော့မည်ဟု ကြေညာလိုက်သဖြင့် အထွေထွေ ညီလာခံနှင့် အတွင်းရေးမှူးချုပ် ရုံးအဖွဲ့အတွင်း လှုပ်လှုပ်ရှားရှား တအံ့တသြဖြစ်ခဲ့သည်။ ကိုရီးယားစစ်ပွဲ ဖြစ်သည့်အချိန်မှစ၍ ဆိုဗီယက်အုပ်စုက အတွင်းရေးမှူးချုပ်အား ဆန္ဒပြုကာ သပိတ်မှောက်ခဲ့သည်။ အမေရိကန် အထက်လွှတ်တော်အမတ် မဂ္ဂါသီက လည်း အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံးအတွင်း ကွန်မြူနစ်ဟု သံသယဖြစ်ဖွယ်ရှိသူ များအား ဖော်ထုတ်ရန် အကြောင်းပြုကာ သဲသဲမဲမဲမွေ့နှောက်နေရာ ထရစ်ဂ်ဗာ လီးအတွက် အလုပ်လုပ်ရန် အခက်အခဲ တွေ့နေရသည်။ ထို့ကြောင့် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအများစုနှင့် အဆင်ပြေနိုင်မည့်သူအား တာဝန်ကို ပုခုံးပြောင်းရန် ဆန္ဒပြင်းပြခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အခြေအနေ အချိန်အခါကို ခေတ္တစောင့်ကြည့်နေရသေးသည်။ ကိုရီးယားရှိ ကုလသမဂ္ဂကွပ်ကဲသောတပ်များ အောင်ပွဲရချိန်၊ အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး ကမ်းလှမ်းလာချိန်တွင်မှ သူ၏ နှုတ်ထွက် နှုတ်ထွက်ခွင့်ကို ရရှိနိုင်ရန် စီစဉ်တော့သည်။ အင်အားကြီး ငါးနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးအားလုံး စုံစုံညီညီ အထွေထွေညီလာခံသို့ တက်လာကြ အခါမှပင် လူသိရှင်ကြား တရားဝင်ကြေညာလိုက်သည်။ သူ့နေရာ ဆက်ခံမည့် လူစားကိုလည်း အမြန်ရှာနိုင်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ခဲ့သည်။

အတွင်းရေးမှူးချုပ်တာဝန်ကို ဆက်ဆံ ဆောင်ရွက်ရန် အတွက်

အလားအလာ ရှိသူများတွင် ဖိလစ်ပိုင်မှ ကာလိစ် ရိုမြူလို၊ ကနေဒါမှ လက်စ်တာ ပီယားဆင်၊ အိန္ဒိယမှ မစ္စစ် ဗွီ အယ်လ် ပန်းဒစ်၊ ယိုးဒယား မှ မင်းသားကြီး ဝမ် ဝိုက်သာယာကွန်း၊ အီရန်မှ နာစ်ရိုလာ အင်တီဇန်မ်၊ လက်ဘနွန်မှ ချားလ်စ် မာလစ်ခ်၊ မက္ကဆီကိုမှ ပါဒီလာ နာမို၊ ပါကစ္စတန် မှ အာမက် ဘိုခါရီတို့ ပါဝင်ကြသည်။ လုံခြုံရေးကောင်စီတွင် အမြဲတမ်း အဖွဲ့ဝင်များဖြစ်ကြသော ကြီးငါးကြီး နိုင်ငံများမှ ပုဂ္ဂိုလ်များအား အတွင်း ရေးမှူးချုပ်အဖြစ် တာဝန် ထမ်းဆောင်ခွင့် မပြုစေရန် အလွတ်သဘော ညှိထားချက်ရှိသဖြင့် ဘန်ချ်မှာ စာရင်းမဝင်ခဲ့ပေ။

လုံခြုံရေးကောင်စီဝင်များ ခေါင်းချင်းဆိုင်ကာ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေး ပြီးနောက် ဆွီဒင်နိုင်ငံမှ ဒတ်ဂ် ဟာမာရိုးလ်ဒ်ကို အတွင်းရေးမှူးချုပ် အဖြစ် ခန့်ထားရန် အထွေထွေညီလာခံသို့ ထောက်ခံတင်ပြခဲ့သည်။ ဟာ မာရိုးလ်ဒ်အား ကမ္ဘာ့အသိုင်းအဝိုင်းက သိသူနည်းသည်။ နိုင်ငံရေး အဖွဲ့ အလမ်းကင်းပြီး အတွေ့အကြုံရင့်ကျက်သော အတတ်ပညာရှင် တစ်ဦးဟူ ၍ အပေါ်ယံသုံးသပ်ထားကြသည်။ သို့ရာတွင် ဟာမာရိုးလ်သည် လေး နက်သော ယုံကြည်ချက်၊ ခံယူချက်ရှိသူ၊ အတွေးအခေါ် မြင့်မားသူ၊ စိတ် ဓာတ်ရေးရာ ကြံ့ခိုင်သူ၊ စာရိတ္တ တည်ကြည်သူဖြစ်ကြောင်း မည်သူကမျှ ခန့်မှန်းမိကြမည် မဟုတ်ပေ။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်အဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့သော ရှစ်နှစ်တာ ကာလအတွင်း သူ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များသည် ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့ကြီးအတွက် ထင်ရှားသော သမိုင်းမှတ်တိုင်အဖြစ် တွင်ရစ်ခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် ဟာမာရိုးလ်ကို ယခင်က တွေ့ဆုံ သိကျွမ်းခြင်း မရှိခဲ့ပေ။ မည်သို့သော အကြီးအကဲ ဖြစ်မည်နည်းဟူ၍ စိတ်ဝင်စားခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်းတွင်ကား သူသည် ဟမ်မာရိုးလ်၏ ညာလက်ရုံးအဖြစ် ပူးတွဲ လုပ်ဆောင်ခွင့် ရခဲ့သည်။ “ကျွန်ုပ်တွေ့ဖူးသမျှ၊ အတူ အလုပ်လုပ်ဖူးသမျှ သူမတူအောင် လေးစားထိုက်သူ တစ်ယောက်ဖြစ်တယ်။ သူ့ဆီက အဖိုး မဖြတ်နိုင်တဲ့ဟာတွေ ရခဲ့တယ်” ဟု ဘန်ချ်က တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်းတစ်ခု တွင် ထုတ်ဖော်ချီးကျူးခဲ့သည်။

ဟမ်မာရိုးလ်သည် နှုတ်ထွက်သွားသော ထရစ်ဂ်ဗာ လီး၏

ရာထူးကို ဆက်ဆံရန် နယူးယောက်မြို့သို့ ရောက်ရှိလာသည်။ အသက်
လေးဆယ့်ရှစ်နှစ်ရှိပြီဖြစ်သော်လည်း အရွယ်နှင့်မလိုက်အောင် နုပျိုသည်။
ဟိတ်ဟန်မရှိ ကျိုးနွံ စိုးရွံ့ကာ တရားလွန်အောင် အားနာတတ်သည့်
သဘောကို အကဲခတ်နိုင်သည်။ သိပ်သည်းလျှို့ဝှက် မှန်းရခက်ပုံ ရသည်။
သူနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် အလုပ်လုပ်သည့်အခါတွင်မှ သူ၏ အဆင့်မြင့်သော
အတွေးအခေါ်၊ မယိမ်းမယိုင် ခိုင်မာသော ရည်ရွယ်ချက်၊ စံတင်လောက်
သော ကိုယ်ကျင့်တရားနှင့် ဖြောင့်မတ် တည်ကြည်မှုစသည့် ကိုယ်ရည်
ကိုယ်သွေး အရည်အချင်းများ သိလာရသည်။

ဟာမာရီးလ်သည် ပင်ကိုယ် သဘာဝအရ ရှက်တတ်ပုံရသည်။
စတွေ့လျှင်တွေ့ချင်း နားလည်မှု မရသေးမီ ပေါင်းရခက်သည်။ ကုလ
သမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ အလုပ်သဘာဝမှာ ကမ္ဘာ လောကကြီးတွင်
မဖြစ်နိုင်ဆုံးသော “တာဝန်” ဟု ထရစ်ဂ်ဗာ လီးက ဆိုထားသည်။ ဘန်ချ်
သည် ဟာမာရီးလ်ဒ် လက်အောက်၌ တာဝန်ထမ်းဆောင်ရသည့် အစဉ်း
ပိုင်းတွင် အထင်လွဲမှုများ၊ အဆင်မပြေမှုများ မကြာခဏ တွေ့ခဲ့ရသည်။
ဟာမာရီးလ်ဒ်သည် ကိုရီးယားစစ်ပွဲ အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေးကိစ္စကို အာရုံ
စိုက်၍ ဆောင်ရွက် ဖြေရှင်းနေရသည်။ ထို့အပြင် အရေးတကြီး ထား၍
ဆောင်ရွက်ရသည့် အခြားကိစ္စမှာ ကုလသမဂ္ဂရုံးအဖွဲ့အတွင်း တာဝန်ထမ်း
ဆောင်နေကြသော အမေရိကန်နိုင်ငံသားများအား ကွန်မြူနစ် ဘက်တော်
သားများဟု စွပ်စွဲကာ ဖော်ထုတ်နေခြင်းကိစ္စ၊ သစ္စာခံပြဿနာ ဖြစ်သည်။
အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ ရုံးဖွဲ့စည်းပုံကိုလည်း ပြင်ဆင်ရန် သူ့တွင် ရည်ရွယ်
ချက်ရှိသည်။

ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ်အနေနှင့် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအစိုးရများ
၏ ယုံကြည်မှု ရရှိရန်နှင့် ဆက်ဆံရေး ပြေပြစ်ကောင်းမွန်ရန် ကြိုးစားရ
သည်။ အထူးသဖြင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသမ္မတရာထူးကို မကြာမီက
ဆက်ခံခဲ့သော အိုင်ဆင်ဟောင်းဝါးနှင့် ဝေါရှင်တင် ဗဟို အစိုးရနှင့်လည်း
ရင်းနှီးခင်မင်အောင် ဆက်ဆံရသည်။

သမ္မတ အိုင်ဆင်ဟောင်းဝါးသည် ရာထူး လက်ခံပြီး မကြာမီ

ကုလသမဂ္ဂဆိုင်ရာ အမေရိကန်သံအမတ်ကြီးအဖြစ် ဟင်နရီ ကက်ဗော့တ်
လော့ဂျ်အား ခန့်ထားတာဝန်ပေးခဲ့သည်။ ဘန်ချ်အား လော့ဂျ်၏ ဒုတိယ
တာဝန်ခံအဖြစ် ထမ်းဆောင်ရန် အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါး၏ ကမ်းလှမ်းချက်
ကို ဘန်ချ်က သိမ်မွေ့စွာ ငြင်းလိုက်သည်။

၁၉၅၃ ခုနှစ် နွေရာသီအတွင်း ဘန်ချ်သည် လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်တာ
ဝန်များ တစ်ဖက်က ထမ်းဆောင်ရင်း အားလပ်ချိန်များတွင် မိန့်ခွန်းပြော
သည့် ဆွေးနွေးပွဲများ တက်ရောက်သည်။ ဤအချိန်အတွင်း အမေရိကန်
အထက်လွတ်တော်အမတ် မဂ္ဂါသီက ကုလသမဂ္ဂကို အပြင်းအထန် ရှုတ်ချ
ဝေဖန်ခဲ့သည်။ အနောက်အုပ်စု သတင်းစာဆရာများကလည်း တိုက်ခိုက်
နေကြသည်။ ထိုဝေဖန်ရှုတ်ချမှုများ တိုက်ခိုက်ပြစ်တင်မှုများကို ဟမ်မာ
ရိုးလ်ဒ် အခါမလပ် ဖြေရှင်းနေရသည်။ ဘန်ချ်သည် ကုလသမဂ္ဂ၏
အရေးပါပုံကို ပြင်ပ ဟောပြောပွဲများတွင် ထည့်သွင်းရှင်းလင်း၍ ပြည်သူ
အများကို အသိပညာပေးရင်း ထောက်ခံမှုရအောင် ကြိုးစားခဲ့သည်။ ၁၉၅၃
ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလအတွင်း အိန္ဒိယနိုင်ငံနှင့် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံများသို့ ခရီး
ထွက်ကာ ဟောပြော ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ အပြန်ခရီးတွင် ကိုင်ရိုနှင့် ဂျေရ
ဆလင်သို့ တစ်ထောက်နား၍ မိတ်ဆွေဟောင်းများနှင့် တွေ့ဆုံနှုတ်ဆက်
ခဲ့သည်။

၁၉၅၃ ခုနှစ် ဇွန်လတွင် ဘန်ချ်သည် ဝေါရှင်တင်မြို့တော်သို့
သွား၍ အမေရိကန်နိုင်ငံရေးသိပ္ပံအသင်း အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်
မိန့်ခွန်းပြောပေးရန် သမ္မတကြီး အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါးအား တွေ့ဆုံဖိတ်
ကြားခဲ့သည်။ ဘန်ချ်အား ထိုအသင်း၏ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တင်မြောက်ရန်
ရွေးချယ်ထားပြီး ဖြစ်သည်။

ဩဂုတ်လတွင် ဘန်ချ်သည် ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ၌ ကျင်းပသည့်
အထွေထွေညီလာခံသို့ တက်ရောက်ရန် ဖိတ်ကြားခြင်း ခံရသဖြင့် မိသား
စုနှင့်အတူ သွားခဲ့သည်။ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံတွင် ရှိနေစဉ် ရုသ်၏ မိခင်
သည် မမာမကျန်း ဖြစ်ကြောင်း သတင်းရသဖြင့် ရုသ်သည် အမေရိကန်
ပြည်ထောင်စုသို့ ကြို၍ ပြန်ခဲ့သည်။ ဘန်ချ်သည် သမီးဂျူး၊ ဂျိန်း၊ သား

ရာဇ် ဂျူနီယာတို့နှင့် ကျန်ရစ်ခဲ့သည်။ မိသားစုမပါ တစ်ကိုယ်တည်းသာ ခရီးထွက်လေ့ရှိသော ဘန်ချ်အဖို့ သားသမီးများနှင့် တစ်လှည့်နေရသော အတွေ့အကြုံမှာ ဖြစ်တောင့်ဖြစ်ခဲပင်။ သားအဖတို့သည် သင့်သင့်မြတ် မြတ် ပျော်ရွှင်စွာ လည်ပတ်ရင်း အချိန်ကုန်ခဲ့သည်။

ဟာမာရီးလ်ဒ်သည် ၁၉၅၃ ခုနှစ် နွေရာသီအတွင်း ကုလသမဂ္ဂ တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေကြသော အမေရိကန်နိုင်ငံသား ဝန်ထမ်းများ၏ သစ္စာခံ ပြဿနာကို ပြေလည်မှုရရန် ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ သည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံးအဖွဲ့ကိုလည်း ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းရန် စီမံချက်များ ရေးဆွဲခဲ့သည်။ စနစ်တကျ ရှိစေရေးအတွက် သူကိုယ်တိုင် ဌာနတိုင်းသို့ သွားရောက်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခဲ့သည်။ ယင်းဌာနများ စတင်ဖွဲ့စည်းပုံ၊ ရည် ရွယ်ချက်နှင့် တာဝန်ခန့်ခွဲမှု၊ ဆက်လက်ထားရှိရန် ခိုင်လုံသောအကြောင်း ပြချက် ရှိမရှိ စသည်တို့ကို အသေးစိတ်စိစဉ်ခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂမှ ကိုင် တွယ်ဖြေရှင်းရမည့် အထူးအရေးကြီးသော ပြဿနာများကို တာဝန်ခံဆောင် ရွက်နိုင်ရေးအတွက် အမေရိကန်အဆင့်မြင့် အရာရှိ တစ်ဦးနှင့် ဆိုဗီယက် အဆင့်မြင့် အရာရှိတစ်ဦး ပေါင်းနှစ်ဦးအား ရာထူး လက်ကိုင်မရှိ တွဲဖက် အတွင်းရေးမှူးချုပ် အဖြစ် ခန့်ထားရန် ဟာမာရီးလ်ဒ်က ၁၉၅၃ ခုနှစ် ကုန်ခန့်တွင် စီစဉ်ခဲ့သည်။ အမေရိကန် အဆင့်မြင့် အရာရှိများ အနက်မှ ဘန်ချ်အား ခန့်ထားရန် ဟာမာရီးလ်ဒ်က လျာထားချက်ရှိသည်။ သို့ရာ တွင် ဝေါရှင်တင်အစိုးရက ဘန်ချ်အပေါ် အမြင်မကြည်ကြောင်း ကြားရ သဖြင့် ချင့်ချိန်နေကြောင်း အိန္ဒိယကိုယ်စားလှယ် ဝန်ကြီးချုပ် နေရူး၏ နှမ မစ္စစ် ပန်းဒစ်ထံမှတစ်ဆင့် ဘန်ချ် သိခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် ပင်ကိုယ်သဘာဝအရ ပွင့်လင်းစွာ ပြောဆို ဆက် ဆံတတ်သူဖြစ်ရာဟာမာရီးလ်ဒ်၏ သွယ်ဝိုက်သောလုပ်ရပ်ကို နားမလည် နိုင်အောင်ဖြစ်ခဲ့သည်။ တစ်ချိန်တွင် နယူးယောက်မြို့၌ကျင်းပသော ညစာ စားပွဲတစ်ခု၌ ဟာမာရီးလ်ဒ်နှင့် ဘန်ချ်တို့ ဆုံကြသည်။ ဟာမာရီးလ်ဒ်က ဘန်ချ်အား ညစာစားပွဲပြီးလျှင် ခေတ္တဆွေးနွေးလိုကြကြောင်း နာမည်ကတ် ပြားနောက်တွင် စာရေး၍ ကြိုတင် အသိပေးထားသည်။ ထို့နောက် သူ

တို့ နှစ်ဦး ဟိုတယ် ဧည့်ခန်းဆောင်အတွင်း ချောင်ကျသော နေရာတွင် စကားလက်ဆုံကျခဲ့သည်။ ဟာမာရီးလ်ဒ်က ဘန်ချ်အား သူ၏ အနီးကပ် လက်ထောက်အဖြစ် တာဝန်ပေးရန် ရည်ရွယ်ကြောင်း ပြောပြသည်။ ဘန်ချ်က ထိုအစီအစဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ အမေရိကန် အစိုးရအား အသိပေးပြီး မပြီးမေးရာ အသိမပေးရသေးကြောင်း၊ အသိပေးလျှင်လည်း ဗီတိုအာဏာ သုံး၍ ပယ်ချမည်ကို စိုးရိမ်ကြောင်း ဖြေကြားသည်။ ဘန်ချ်သည် ဟမ်မာ ရီးလ်ဒ်၏ ဝေလည်ကြောင်ပတ် မပြတ်မသား တွန့်ဆုတ်သည့် လုပ်နည်း လုပ်ဟန်များကို နားမလည်နိုင်အောင် ဖြစ်ရပြန်သည်။ အချိန်အတန်ကြာ မှပင် ဟာမာရီးလ်ဒ်အပေါ် မိမိ၏ ထင်မြင်ချက်မှားကြောင်း သိခဲ့ရသည်။

ကုလသမဂ္ဂရုံးအဖွဲ့တွင် တာဝန် ထမ်းဆောင်နေကြသော အမေရိကန်ဝန်ထမ်းများအနက် သစ္စာမရှိသူများအား စုံစမ်း ဖော်ထုတ်မှုများကို ၁၉၅၀ ခုနှစ်ဆိုကတည်းက စတင်ခဲ့သည်။ ထိုဖြစ်ရပ်ကြောင့် အတွင်းရေး မှူးချုပ် ထရစ်ဂ်ဗာ လီးနှင့် ဝန်ထမ်းများအကြား မသင့်မတင့် ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ဝန်ထမ်းအများအပြားလည်း အလုပ် ထိခိုက်နစ်နာကြသည်။ အမေရိကန် သတင်းစာများကလည်း မီးလောင်ရာ လေပင့်သည့်ပမာ ရေးသားအာဘော် ပြုကြသည်။ ဘန်ချ်သည် ငယ်စဉ် ၁၉၄၀ ခန့်က နီဂရိုးအမျိုးသား ကွန်ဂရက်အဖွဲ့တွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်လှုပ်ရှားခဲ့ဖူးသည်။ ထိုအဖွဲ့သည် လက်ဝဲစွန်းရောက် ကွန်မြူနစ်တို့၏ ဩဇာခံအဖွဲ့ ဖြစ်သည်ဟု စွပ်စွဲချက်ရှိခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် အမေရိကန်ဆီးနိတ်ကော်မတီက စုံစမ်းနေသော အပုပ်ချပွဲတွင် မိမိ လွတ်မည်မဟုတ်ကြောင်း ဘန်ချ် ကြိုတင်တွက်ဆထားပြီး ဖြစ်သည်။

ဆီးနိတ် ပြည်တွင်း လုံခြုံရေးဆပ်ကော်မတီ (မက်ကဲရင်းဆပ်ကော်မတီ) က ကုလသမဂ္ဂရှိ အမေရိကန်နိုင်ငံသား ဝန်ထမ်းများအနက် သံသယရှိသူများအား စစ်ဆေးသည်။ တစ်ခါတွင် အထိန်းသိမ်းခံနယ်မြေများ ကွပ်ကဲရေးဌာနမှ အဆင့်မြင့်အရာရှိတစ်ဦးဖြစ်သူ ဂျက်ခ် ဟဲရစွအား ခေါ်ယူစစ်ဆေးခဲ့သည်။ ဟဲရစွသည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက အိုအက်စ်အက်စ်ဌာနတွင် အာဖရိကရေးရာ ကျွမ်းကျင်သူ အတိုင်ပင်ခံအဖြစ် တာဝန်

ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ သူ၏ အရည်အချင်းကို ဘန်ချ်က သဘောကျသဖြင့် ကုလသမဂ္ဂသို့ သူကပင် ခေါ်ယူခန့်ထားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဂျက်ခ် ဟဲရစ္စ အား ကွန်မြူနစ်ဩဇာခံ ဟုတ်မဟုတ် ဆီးနိတ်ဆပ်ကော်မတီ၏ မေးမြန်းချက်ကို ဖြေကြားခြင်း မပြုခဲ့။ အမေရိကန်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ၊ ပဉ္စမမြောက် ပြင်ဆင်ချက်ဥပဒေကို အကာအကွယ်ယူ၍ ငြင်းဆန်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံးတွင် အတွင်းရေးမှူးချုပ် ထရစ်ဂ်ဗာ လီးက ဟဲရစ္စကို အလုပ်မှ ထုတ်ပစ်ခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့တွင် တာဝန် ထမ်းဆောင်နေသော အမေရိကန် နိုင်ငံသားများသည် အမေရိကန်နိုင်ငံ၏ လုံခြုံရေးကို အန္တရာယ်ဖြစ်စေမည့် အဖျက်လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နေသော အထောက်အထား သက်သေခံချက်များ တွေ့ရှိထားကြောင်း ဆီးနိတ် မက်ကဲရင် ဆပ်ကော်မတီက ၁၉၅၂ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် ကြေညာခဲ့သည်။

သမ္မတ ထရူးမင်းသည် သက်တမ်းမကုန်မီ ၁၉၅၃ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် အုပ်ချုပ်ရေးအမိန့် ၁၀၄၂၂ ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂအပါအဝင် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသော အမေရိကန် နိုင်ငံသား ဝန်ထမ်းများသည် နိုင်ငံအပေါ် သစ္စာခံမှု ရှိမရှိ၊ စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းကို ခံရမည်ဟု ယင်းအမိန့်တွင် ပါရှိသည်။ ဤအမိန့်ကြောင့် ကုလသမဂ္ဂရုံးအဖွဲ့အတွင်း အကြီးအကျယ် ဂရိုက်ခဲ့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီလတွင် အမေရိကန် ဝန်ထမ်းအားလုံးကိုအက်ဖ်ဘီအိုင်က ကုလသမဂ္ဂအဆောက်အဦမှာပင် လက်ဗွေပုံစံနှိပ်ခဲ့သည်။ ဤဖြစ်ရပ်ကို ကုလသမဂ္ဂဝန်ထမ်းများ မကျေမနပ် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ရုရှ ပရာဗ်ဒါ သတင်းစာက ထရစ်ဂ်ဗာ လီးအား အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၏ အလိုကျ ဆောင်ရွက်သူအဖြစ် စွပ်စွဲလိုက်သည်။

အမေရိကန်ဆီးနိတ်ပြည်တွင်းလုံခြုံရေးဆပ်ကော်မတီက ဘန်ချ်အား အစစ်ခံရန် ၁၉၅၃ ခုနှစ် မတ်လ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ဆင့်ခေါ်လိုက်သည်။ စုံစမ်းရေးကော်မတီဝင်များက ဘန်ချ်အား ကွန်မြူနစ် ပါတီဝင်ဟုတ်မဟုတ် စစ်ဆေးသည်။ ထို့အပြင် ဆီးနိတ် ကော်မတီမှ သံသယမကင်းသော ဂျက်ခ် ဟဲရစ္စ၊ နီဂရိုး အမျိုးသား ကွန်ဂရက် ဥက္ကဋ္ဌ မက်စ်

ယာဂင်နှင့် ပေါလ် ရိုဘ်ဆင်တို့အကြောင်းကိုပါ မေးမြန်းခဲ့သည်။

ဘန့်ချ်သည် ဤသို့အမေရိကန်နိုင်ငံအပေါ် သစ္စာရှိမရှိပြဿနာ၊ ကွန်မြူနစ်ပါတီဝင် ဟုတ်မဟုတ်ပြဿနာနှင့်ပတ်သက်၍ သူ့အား လက်ျာစွန်းရောက် စာနယ်ဇင်းလောကမှ ၁၉၅၃ ခုနှစ်အတွင်း မကြာခဏ အပုပ်ချ ဝေဖန်ကြသည်။

၁၉၅၄ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၉ ရက် စနေနေ့၌ သမ္မတ အိုင်ဆင်ဟောင်းဝါး၏ လူနည်းစုလူမျိုးများဆိုင်ရာလက်ထောက် မက်စ်ဝဲလ် ရက်ဗ်က ဘန့်ချ်နှင့် တနင်္လာနေ့တွင် တွေ့လိုကြောင်း တယ်လီဖုန်းဖြင့် ချိန်းခဲ့သည်။ ချိန်းသည့်နေ့တွင် ရက်ဗ်သည် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းတွင် တာဝန် ထမ်းဆောင်ကြသော အလုပ်သမားဆိုင်ရာ သစ္စာခံ ပြဿနာစစ်ဆေးရေး ဘုတ်အဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ ပီယာ့စ် ဂဲယက်တီနှင့်အတူ ဘန့်ချ်နှင့် လာတွေ့သည်။ ဘန့်ချ်အပေါ် ငြိစွန်းသည်ဟု သံသယဖြစ်ဖွယ် ရှိသော မှတ်တမ်းများကို စိစစ်တွေ့ရှိသဖြင့် ရှင်းလင်းရန်ပြောလာသည်။ ဘန့်ချ်က သူ့အပေါ် စွပ်စွဲချက်များကို စာနှင့် ရေးပေးရန် တောင်းဆိုသည်။ ဇန်နဝါရီလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ဘန့်ချ်အား စွဲချက် စာတမ်းတစ်ခုကို ပေးပို့ခဲ့သည်။ အဓိက စွပ်စွဲချက်ကား ဘန့်ချ်သည် ကန့်လန့်ကာနောက်ကွယ်မှ လှုပ်ရှားနေသော ကွန်မြူနစ်ဩဇာခံဖြစ်သည်ဟု ထင်မှတ်ရန် အကြောင်းရှိသဖြင့် ဖြေရှင်းရန် ညွှန်ကြားခြင်းဖြစ်သည်။

ဘန့်ချ်သည် လုံခြုံရေး ဆပ်ကော်မတီ၏ စွဲချက် ၁၄ ချက်ကို တိတိကျကျပြန်လည် ချေပနိုင်ရန် အထောက်အထားများကို နှစ်ပေါင်းများစွာ စုထားသော ကိုယ်ရေးမှတ်စုများ၊ စာအုပ်စာတမ်းများမှ ရှာဖွေခဲ့ရသည်။ ဤကာလအတွင်း ဇနီးရယ်၏ ကျန်းမာရေး ကျဆင်းနေမှု၊ သမီးဂျိန်း၏ စိတ်ဓာတ်ကျဝေဒနာ ခံစားနေရမှုများကြောင့် ပူပန်သောကရောက်ခဲ့ရသေးသည်။ စွဲချက်များမှာ မှားယွင်းမှုများ၊ လုပ်ကြံထားမှုများ ဖြစ်နေသဖြင့် ပို၍ ခက်နေသည်။ သို့ရာတွင် ဘန့်ချ်သည် တတ်နိုင်သမျှ ကြိုးစား၍ အသေးစိတ် ဖြေကြားချက်များကို ရေးသားပြုစု ပေးပို့ခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂတွင် အထိန်းသိမ်းခံနယ်မြေ ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်၊ အတွင်းရေး

မှူးချုပ်ရုံး ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းခြင်း တာဝန်များကို ခေါင်းမဖော်နိုင်အောင် ဆောင်ရွက်နေရသည့် အကြားမှ ဤပြဿနာကို ဖြေရှင်းနေရသဖြင့် ဘန်ချ်သည် ဒေါသလည်းထွက်၊ စိတ်လည်းပျက်ခဲ့ရသည်။ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ ရက်သည် မှတ်မှတ်ရရအမေရိက၏ ၁၆ ဦးမြောက်သမ္မတလင်းကင်း၏ မွေးနေ့ဖြစ်သည်။ ထိုနေ့၌ပင် ဆီးနိတ်ကော်မတီသို့ ပြန်ကြားစာပေးပို့ခဲ့သည်။ သူ၏ ပြန်ကြားချက် စာတမ်း၏ စာကိုယ်သည် စာမျက်နှာ ၁၀၀ ကျော်ရှိပြီး အထောက်အထားပြုထားသော နောက်ဆက်တွဲ တင်ပြချက် စုံစုံလင်လင် ပါရှိသည်။ သူ၏ ဘဝဖြစ်စဉ်၊ သူ၏လုပ်ဆောင်ချက်နှင့် သူ့အမြင်ကို ပေါ်လွင်ထင်ရှား ပြောင်မြောက်စွာ ရေးထားသည်။ သူသည် ကွန်မြူနစ်ပါတီဝင်မဟုတ်သည့်အပြင် ကွန်မြူနစ်လှုပ်ရှားမှုများတွင် မပါဝင်ခဲ့ကြောင်း၊ ၁၉၄၀ ခုနှစ်အတွင်း ယာဂင် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်သော နီဂရိုးအမျိုးသား ကွန်ဂရက်ကိုလည်း သူရှုတ်ချခဲ့ကြောင်း၊ သူနှင့် မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ထ်အား ဆိုဗီယက်တို့က အမေရိကန်နှင့်အင်္ဂလိပ်ဘက်တော်သားများဟူ၍ စွပ်စွဲခံခဲ့ရကြောင်း၊ ပဲလ်လက်စတိုင်း စစ်ရပ်စဲရေးအတွက် ကြားဝင် ဖြန့်ဖြေရေးတာဝန် ထမ်းဆောင်ရာတွင် သူနှင့် တွဲဖက်ဆောင်ရွက်သူသည် အမေရိကန်မရိမ်းကမ်းတက်တပ်မှ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဝီလျံအီး ရိုင်းလီပင်ဖြစ်ကြောင်း၊ သူ၏ဆောင်ရွက်ချက်များ၊ အတွေ့အကြုံများ၊ ပညာအရည်အချင်းနှင့် ပညာပိုင်းဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ချက်များကို ထောက်ရှုလျှင် ကွန်မြူနစ်ဖြစ်သည်ဟု စွပ်စွဲချက်မှာ ယုတ္တိမတန်ကြောင်း သူ၏ချေပချက်စာတမ်းတွင် အကျယ်တဝင့် ရေးခဲ့သည်။

ဘန်ချ်အပေါ် အမေရိကန်အိမ်ဖြူတော်က ယုံကြည်ချက်အပြည့်အဝရှိကြောင်း၊ ယခု စုံစမ်းစစ်ဆေးချက်များသည် မဖွယ်မရာ လုပ်ဆောင်ချက်ဖြစ်ကြောင်း သမ္မတအိမ်ဖြူတော် အရာရှိ တစ်ဦးဖြစ်သူ မက်စ်ဝဲလ်ရက်ဗ်က ဘန်ချ်အား နှစ်သိမ့်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ဆီးနိတ် ကော်မတီက တစ်စုံတစ်ရာ ပြန်ကြားခြင်း မပြုခဲ့ပေ။ မေလ ၁၄ ရက်နေ့တွင်မူ ဘန်ချ်အား ဆန့်ကျင်ထွက်ဆိုမည့် သက်သေ နှစ်ယောက် ရှိသဖြင့် အစစ်ခံရန် ဆင့်စာရခဲ့ပြန်သည်။ စစ်ဆေးမှုကို မေလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ဘန့်ချ်အား စစ်ဆေးချက်များသည် လုပ်ဇာတ်ခင်း၍ သိက္ခာချ သည့် သဘောပေါ်လွင်ခဲ့သည်။ ဘန့်ချ်အား စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ ရှေ့မှောက် စစ်ဆေး ကြားနာခြင်း ပြုနေချိန် အတွင်းမှာပင် အီသီယိုးပီးယားဘုရင် ဟေးလ်လေး ဆယ်လဆီးကို အိမ်ဖြူတော်တွင် ကျင်းပမည့် ဂုဏ်ပြုညစာ စားပွဲသို့ ဘန့်ချ်အား ဖိတ်ကြားခြင်းခံရသဖြင့် သမ္မတ အိုက်ဆင်ဟောင်း ဝါးနှင့် အတူ ညစာစားခဲ့သည်။ ရှေ့နေချုပ် ဟားဘတ် ဘရောင်းနဲလ် ကိုယ်တိုင် ဘန့်ချ်အား ဖက်လွဲတကင်း နှုတ်ဆက်သည်။ အမေရိကန် အစိုးရအဖွဲ့တွင် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ပေးရန် လျာထားသော ဂျန် ဖော်စတာ ဒါးလက်စ်နှင့် ပတ်သက်၍ သင့်မသင့် မှတ်ချက်ပြုရန် အက်ဖ်ဘီအိုင်က ဘန့်ချ်ထံ လာရောက်မေးမြန်းသေးသည်။ ဤမျှ အရေး ကြီးသည့်ကိစ္စကို ဘန့်ချ်၏ ဆန္ဒသဘောထား တောင်းခံလာခြင်းဖြစ်သည်။ သူ့အပေါ် စစ်ဆေးချက်များ မပြုလုပ်မီ ရက်ပိုင်းတွင် ဘန့်ချ်အား အမေ ရိကန်နိုင်ငံ၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဥရောပသို့ ချစ်ကြည်ရေးခရီးတွင် ပေးရန် အိမ်ဖြူတော်က တာဝန် ပေးလာပြန်သည်။ စီအိုင်အေကလည်း အရေးကြီးသော တာဝန်တစ်ခုနှင့်ပတ်သက်၍ စစ်ဆေးနေချိန်မှာပင် ဤသို့ ထိပ်တန်းလုံခြုံရေးအဖွဲ့အစည်းများဖြစ်ကြသည့် အက်ဖ်ဘီအိုင်၊ စီအိုင်အေ နှင့် အမြင့်ဆုံး အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာပိုင်ဖြစ်သည့် အိမ်ဖြူတော်မှပင် အကြံ ဉာဏ်တောင်းခံလာသည့်အဖြစ်ကို အံ့ဩသဖြင့် အကျိုးအကြောင်းကို မေး ရာ သူ့အပေါ် ယုံကြည်မှုရှိ၍သာ လာရောက်ချဉ်းကပ်ရဲခြင်း ဖြစ်ကြောင်း အဖြေရခဲ့သည်။

ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ် ဟာမာရီးလ်ဒ်က ဘန့်ချ်အပေါ် အပြည့်အဝ ယုံကြည်ကြောင်း သိစေခဲ့သည်။ ဘန့်ချ်၏ အမှုအတွက် အကျိုးဆောင်နိုင်ရန် သူ၏ ဥပဒေအကြံပေးအတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် အားနက်စ် ဂရော့စ်အား တွဲဖက်ပေးထားသည်။ ဟာမာရီးလ်ဒ် ကိုယ်တိုင် ဘန့်ချ်ထံ လာရောက်၍ အမှုသွားအမှုလာကို စိတ်ဝင်တစားဆွေးနွေးမေးမြန်း၍ အား ပေးခဲ့သည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်အနေနှင့် ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းနေရသောအကျပ် အတည်း များကိုလည်း ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း တိုင်ပင်ခဲ့သည်။ ဤသို့လျှင်

ဘန့်ချ်အပေါ် ဟာမာရီးလ်၏ ဂရုတစိုက် ဆက်ဆံမှုများမှာ အားတက် ဖွယ်ရာဖြစ်ခဲ့သည်။

ကုလသမဂ္ဂတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်သော အမေရိကန်နိုင်ငံသား များအား မိမိနိုင်ငံအပေါ် သစ္စာရှိမရှိ စုံစမ်းစစ်ဆေးသည့်အဖွဲ့သည် ဘန့်ချ် အား ကြားနာရာတွင် အချိန်တိုတိုနှင့်တွန်း၍ စစ်ခဲ့သည်။ ဤစစ်ချက်များ သည် လျှို့ဝှက်အဆင့်တွင် ထားရှိရသည့် အနေအထားတွင် ရှိသော်လည်း ဘန့်ချ်နှင့် ပတ်သက်သည့် စစ်ချက်များသည် တစ်နည်းတစ်ဖုံ သတင်းစာ တိုက်သို့ ပေါက်ကြားခဲ့သည်။ နယူးယောက် ဒေးလီ နယူးစ် ၏ မေလ ၂၆ ရက်ထုတ် အာဘော်အရ ကုလသမဂ္ဂရှိ အမေရိကန်သား ဝန်ထမ်း ၁,၇၆၀၀ အား စုံစမ်းစစ်ဆေးရာတွင် ၂၃ ယောက်သည် သံသယဖြစ်ဖွယ် အထောက်အထားများရှိသဖြင့် စစ်ဆေးရန် ဆင့်ဆိုခြင်း ခံရကြောင်း၊ ထို အထဲတွင် ဘန့်ချ် အကျုံးဝင်နေကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ နယူးယောက် ပို့စ် သတင်းစာကမူ ဘန့်ချ်၏ ထူးချွန် ပြောင်မြောက်သော ဆောင်ရွက် ချက်များ၊ ဟာမာရီးလ်၏ ထောက်ခံအားပေးမှုနှင့် ထိုည၌ ဘန့်ချ်ကိုယ် တိုင် အိမ်ဖြူတော် ညစာစားပွဲ တက်ရောက်ခဲ့ပုံကို ရေးသားဖော်ပြထားသည်။

ဘန့်ချ်အပေါ် ဆန့်ကျင် ထွက်ဆိုမည့် သက်သေ နှစ်ဦးသည် ကွန်မြူနစ်ပါတီဝင်ဟောင်း လူမည်း မဲနင်း ဂျွန်ဆင်နှင့် လဲနားဒ် ပက်တာ ဆင်တို့ဖြစ်ကြသည်။ သူတို့ နှစ်ဦးလုံးအား တရားရေးဌာနတွင် လူဝင်မှု နှင့် နိုင်ငံသားဖြစ်မှုရေးရာ အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်များအဖြစ် တာဝန်ထမ်းပေး ထားသည်။ သူတို့၏ စွပ်စွဲချက်များတွင် ဘန့်ချ်သည် ကွန်မြူနစ် ဝါဒ ပြန့်ပွားရေးအတွက် တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ပေးနေသည့် ပါတီဝင်တစ်ဦး အဖြစ် မကြာခဏ ရည်ညွှန်းခြင်းခံရသူဖြစ်ကြောင်း၊ ဘန့်ချ်၏ ရေးသား ချက်များသည် ကွန်မြူနစ်လမ်းစဉ်ကို ဖော်ညွှန်းနေကြောင်း၊ ၁၉၃၅ ခုနှစ် ၌ ကျင်းပသော ဟောင်းဝါဒ်တက္ကသိုလ် ဆွေးနွေးပွဲ တစ်ခုတွင် ဘန့်ချ် တင်သွင်းဖတ်ကြားသော စာတမ်းတစ်ခုသည် နီဂရိုး အမျိုးသားကွန်ဂရက် ဖွဲ့စည်းရေးအတွက် လှုံ့ဆော်ပေးခဲ့ကြောင်း၊ ၁၉၃၅ ခုနှစ်အတွင်း ဂျွန် ပီ ဒေးဗစ္စ၏ ရုံးခန်းတွင် ကျင်းပသော ကွန်မြူနစ်ဝါဒ လမ်းစဉ်မှတ်တမ်း

ဆွေးနွေးပွဲသို့ ဘန်ချ် ရှိနေသည်ကို တွေ့ခဲ့ကြောင်း စသဖြင့်ပါရှိခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် ကုလသမဂ္ဂ ဥပဒေ အကျိုးဆောင် အားနက်စ် ဂရော့စ်နှင့်အတူ စွပ်စွဲချက်များကို ကောင်းစွာ ပြန်လှန်ချေပနိုင်ခဲ့သည်။ ဘန်ချ်ဘက်မှ ထောက်ခံသူများတွင် အရှိန်အဝါ သြဇာကြီးမားသူ သမ္မတ ဟောင်း ကတော် အဲလဲနာ ရုစဖဲလ်နှင့် လူမည်းခေါင်းဆောင် ဝေါလ်တာ ရိုက်တို့ ပါဝင်ကြသည်။ သို့ရာတွင် ဂျန် ပီ ဒေးဗစ္စကိုယ်တိုင် ဘန်ချ် အတွက် သက်သေ ထွက်ဆိုမှသာလျှင် အရာရောက်မည့် အခြေအနေတွင် ရှိနေသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဆန့်ကျင်သက်သေ တစ်ဦးဖြစ်သူ လူမည်း မဲနင်း ဂျန်ဆင်က ဘန်ချ်သည် ဝေါရှင်တင်မြို့ ဖလော်ရီဒါအဲဗဲ နယူးရှိ ဂျန်ဆင် ပီ ဒေးဗစ္စ၏ ရုံးခန်းတွင် ကျင်းပသော ကွန်မြူနစ်ပါတီ အစည်းအဝေးတစ်ခုသို့ တက်ရောက်သည်ကို တွေ့ခဲ့ကြောင်း ခိုင်ခိုင်မာမာ ထွက်ဆိုထားသည်။ ထိုစွပ်စွဲချက်မှာ လုပ်ကြံချက်သာလျှင်ဖြစ်ပြီး ဒေးဗစ္စ ကိုယ်တိုင် ခုံရုံးရှေ့တွင် ချေပပေးမှ ပြေလည်မည်ဖြစ်သည်။ နီဂရိုးအမျိုး သားကွန်ဂရက်ကို ၁၉၄၀ ခုနှစ်တွင် ကွန်မြူနစ် သြဇာခံများက အပိုင်စီး ပြီးနောက် ဘန်ချ်သည် ဒေးဗစ္စနှင့် အဆက်ပြတ်ခဲ့သည်။ ယခုအချိန်မှ ပြန်လည်ဆက်သွယ် အကူအညီတောင်းခံရန် ဝန်လေးလျက်ရှိသည်။ ဘန်ချ် သည် အချိန်ယူ၍ အပြန်ပြန် အလှန်လှန် စဉ်းစားပြီးနောက် ဒေးဗစ္စထံ ဖုန်းဆက်၍ အကျိုးအကြောင်း ပြောပြ အကူအညီတောင်းခံရာ ဒေးဗစ္စက အစစ်ခံပေးမည်ဟု သဘောတူခဲ့သည်။

၁၉၅၄ ခုနှစ် အနေအထားအရ ဒေးဗစ္စသည် ကြီးပွားတိုးတက် အောင်မြင်နေသော စီးပွားရေးသမားတစ်ဦး ဖြစ်နေသည်။ လူကြိုက်များ၍ အရောင်းတွင်ကျယ်သော ကျွန်ုပ်တို့ကမ္ဘာ အမည်ရှိ လူမည်းမဂ္ဂဇင်း ထုတ် နေသူဖြစ်သည်။ ဝေါရှင်တင်နေ လူမည်း အသိုင်းအဝိုင်းတွင် ရိုသေလေး စားခြင်း ခံရသော ခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သည်။ ဇနီးသားသမီး လေးဦးနှင့် ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့သော အိမ်ထောင် တစ်ခုကို ဦးစီးနေသူ ဖြစ်သည်။ ဤ အခြေအနေမျိုးတွင် ယခင် ၁၉၃၀ ခုနှစ်က ဖြစ်ပျက်ခဲ့သော အကြောင်း အရာတစ်ခုကို အမှန်အတိုင်း အစစ်ခံခြင်းဖြင့် ဒေးဗစ္စအတွက် ထိခိုက်

နစ်နာဖွယ်ရာသာ ရှိမည်ကို ဘန်ချိက ဒေးဗစ္စအား သတိပေးသေးသည်။ သို့သော်လည်း ဒေးဗစ္စက အစစ်ခံရန် ကတိပေး သန့်ဋ္ဌာန်ချပြီးဖြစ်သည့် အားလျော်စွာ နောက်မဆုတ်တော့ပါ။

ဒေးဗစ္စအား နောက်ဆုံးနေ့တွင်မှ ကြားနာခဲ့သည်။ ဘန်ချိ သည် ၁၉၃၀ ခုနှစ်အတွင်း ဆန့်ကျင်ဘက် သက်သေများက ထွက်ဆို သကဲ့သို့ မည်သည့် အစည်းအဝေးကိုမျှ တက်ရောက်ခြင်း မရှိခဲ့ကြောင်း ဒေးဗစ္စက ကျမ်းကျိန်ထွက်ဆိုခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က ကွန်မြူနစ်ပါတီဝင် တစ် ဦး အဖြစ် ဒေးဗစ္စ ပါဝင်လှုပ်ရှား ဖြတ်သန်း ရရှိခဲ့သော အတွေ့အကြုံ များကို ခုံရုံး အဖွဲ့ဝင်များ၏ စိတ်ဝင်စားမှုနှင့် ဂရုဏာကို ရရှိအောင် ရိုး သား ဖြောင့်စင်းစွာ ထွက်ဆိုခဲ့သည်။ ဒေးဗစ္စသည် ဘန်ချိ အပြစ် ကင်း ကြောင်း အမှန်အတိုင်း ယုံကြည်သဖြင့် သူ့အတိတ် ဖြစ်စဉ်ကြောင့် အကျိုးမဲ့နိုင်မည်ကို သိသော်လည်း ပဓာနမထားဘဲ စွန့်စားကာ ထွက်ဆို ခြင်းဖြစ်ကြောင်း လျှောက်လဲခဲ့ရာ ခုံရုံးအဖွဲ့ဝင်များ၏အာရုံကို ဆွဲဆောင် နိုင်ခဲ့သည်။

၁၉၅၄ ခုနှစ် မေလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် စစ်ဆေးရေး ခုံရုံးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ ပီယာ့စ် ဂဲယက်တီက တွေ့ရှိချက်နှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အောက်ပါ အတိုင်း ဖတ်ကြားကြေညာခဲ့သည်။

“အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအစိုးရအပေါ် ဒေါက်တာ ဘန်ချိ၏ သစ္စာရှိမှုကို ခုံရုံးအဖွဲ့ဝင် ခြောက်ဦးစလုံးက ယုံမှား သံသယ လုံးဝကင်း ရှင်းစွာ ယုံကြည်သည်ဟု တစ်ညီတစ်ညွတ် သဘော ရရှိကြောင်း” ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

ဟာမာရီးလ်ဒ်ကလည်း ဘန်ချိ၏ သူ့ မတူအောင် ကျင့်ကြံဖြည့် ဆည်းနိုင်သော သစ္စာသမာဓိကို အပြည့်အဝယုံကြည်ကြောင်း အဆိုပြု ကြေညာခဲ့သည်။ ဘန်ချိက မိမိ ကြုံတွေ့ခဲ့ရသော ဖြစ်ရပ်ကို သင်ခန်း ယူ၍ ခွင့်လွှတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိတို့ နေထိုင်ကျင့်ကြံသော ခေတ်ဆိုး ၏ သရုပ်အဖြစ် မှတ်သားထားကြောင်း မှတ်ချက်ပြုသည်။

ဘန်ချိ၏အမှုနှင့် ပတ်သက်၍ နေရာအနှံ့အပြား သတင်းနှင့်

ဂယက်များ ပျံ့ခဲ့သည်။ မုန်းသူချစ်သူများက မိမိတို့ သန်ရာသန်ရာ ချီးကျူးဝေဖန်ခဲ့ကြသည်။ လက်ျာစွန်းရောက်အုပ်စုကမူ ဘန်ချ်အပေါ် အမြင်မကြည်ကြပေ။ ကွန်မြူနစ်အပေါ် မုန်းတီးသူ၊ လူမျိုးရေး ခွဲခြားမှု၊ ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့အစည်းအပေါ် မုန်းတီးသူစသည့် အဖွဲ့အလမ်းနှင့် အာယာတပြင်းထန်ကြသော တစ်ယူသန်လူနည်းစုများက ဘန်ချ်အား ဆက်လက်၍ နည်းမျိုးစုံဖြင့် အပုပ်ချကြသည်။ ထိုအုပ်စုတွင် သမ္မတဟောင်း သီယိုဒိုရုစဗဲလ်၏ သား အာချီဘော်လ်ဒ် ရုစဗဲ၊ သတင်းဆောင်းပါးရှင် ဝက်စ်ဘရူတ် ပက်ဂလာ၊ ဂျော့ ဆိုခိုလ်စကီနှင့် အယ်လ်ဖရက် ခိုလ်ဘာ့ဂျ်တို့ ပါဝင်ကြသည်။

၁၉၅၄ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် သီယိုဒိုရုစဗဲလ်အသင်းက ဘန်ချ်အား သီယိုဒိုရုစဗဲလ် ထူးချွန်တံဆိပ်တစ်ခု ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။ ဤသို့ ချီးမြှင့်ခြင်းကို အာချီဘော်လ်ဒ်က ကန့်ကွက်စာရေး၍ အသင်းဥက္ကဋ္ဌထံ ပေးပို့ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ထိုအသင်းက ဆုံးဖြတ်ထားသည့် အတိုင်း အခမ်းအနားဖြင့် ဘန်ချ်အား ဆုတံဆိပ်ကို ချီးမြှင့် ပေးအပ်ခဲ့သည်။ ဆုပေးပွဲအခမ်းအနားအပြီး ဂုဏ်ပြုညစာစားပွဲဆက်လက်တည်ခင်းဧည့်ခံရာ ဘန်ချ်သည် အာချီဘော်လ်ဒ် ရုစဗဲ၏ ညီမ အဲလစ် ရုစဗဲလ် လောင်းဂ်ဝသ်နှင့် ဘေးချင်းယှဉ်လျက် ထိုင်ခဲ့သည်။ ညီမက သူ့မောင်၏ မိုက်မဲမှုကို တစ်ညနေလုံး ပြစ်တင်ကာ ဘန်ချ်အား တောင်းပန်ခဲ့သည်။

၁၉၅၄ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ် ဟာမာရှိုးလ်ဒ်က အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံးအဖွဲ့ ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းလိုက်ကြောင်း တရားဝင် ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ လက်အောက်တွင် အနီးကပ်တာဝန် ထမ်းဆောင်ရန် တွဲဖက် အတွင်းရေးမှူးချုပ် ရာထူးသစ်နှစ်ခုကို တီထွင်ခဲ့သည်။ ဘန်ချ်အား အထူး နိုင်ငံရေးရာကဏ္ဍ တွဲဖက် အတွင်းရေးမှူးချုပ်အဖြစ် ခန့်ထားခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက်နိုင်ငံသား အိလီယား ချာနီချက်ဖ်ကိုလည်း တွဲဖက် အတွင်းရေးမှူးချုပ်အဖြစ် ခန့်ထားခဲ့သည်။ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူးချုပ် နှစ်ဦးသည် အခါအားလျော်စွာ ပေါ်ပေါက်လာတတ်သော အထူးစီမံချက်ပြဿနာများကို အတွင်း

ရေးမှူးချုပ်ကိုယ်စား ဆောင်ရွက်ပေးရန် တာဝန်ခန့်ခွဲသတ်မှတ်ထားသည်။
ကျော်ဒန်မြစ် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစီမံကိန်းကို ဘန်ချ်အား လေ့လာစေသည့်
သာဓကမျိုးဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် လုပ်ငန်း တစ်ခုတည်းကို ဌာနအများက
စုပြုဆောင်ရွက်ခြင်းကြောင့် မလိုလားအပ်သော လုပ်ငန်းထပ်ခြင်း၊ ကြန့်
ကြာနှောင့်နှေးခြင်းနှင့် ပဋိပက္ခများ ပေါ်ပေါက်ခြင်းကြောင့် အတွင်းရေး
မှူးချုပ် ကိုယ်တိုင် ကွင်းဆင်း ဖြေရှင်းရသည့် ပြဿနာများကို တွဲဖက်
အတွင်းရေးမှူးချုပ် နှစ်ဦးက တာဝန်ယူဖြေရှင်းပေးရန် လုပ်ငန်းတာဝန်ကို
လည်း သတ်မှတ်ထားကြောင်း ဟာမာရိုးလ်ဒ်က ရှင်းပြသည်။

ဘန်ချ်သည် တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူးချုပ် တာဝန်သစ်ကို ၁၉၅၅
ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်တွင် စတင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

အခန်း (၁၉)

အဏုမြူစွမ်းအင်ကို ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက်
အသုံးချရေး

သိပ္ပံပညာအား နိုင်ငံရေးထက် ဦးစားပေးရာတွင်

ဘန်ချ်နှင့် ဟာမာရီးလ်ဒ်တို့၏ ဆက်ဆံရေးသည် အစပိုင်းတွင် ခတ်အေးအေးဖြစ်နေသော်လည်း တစ်ယောက်အကြောင်းတစ်ယောက် သိ လာချိန်ဝယ် ဘန်ချ်သည် ဟာမာရီးလ်ဒ်၏ အားအကိုးဆုံး လူယုံတော် တစ်ဦးဖြစ်လာခဲ့သည်။ အစည်းအဝေးများ ကျင်းပချိန်၌ပင် ဟာမာရီးလ်ဒ် နှင့်ဘန်ချ်တို့အချင်းချင်း စာရွက်တွင် မှတ်ချက်ရေးကာ ဆက်သွယ်ကြ သည်။ ကနဦးတွင် ဟာမာရီးလ်ဒ်၏ အေးစက်စက်အမူအရာနှင့် မပွင့် တပွင့်ပြောတတ်ခြင်းကိုအထင်လွဲခဲ့သည်။ ယခုအချိန်တွင်မူ ဟာမာရီးလ်ဒ် က ဘန်ချ်အား မိမိနှင့် ဉာဏ်ရည်တူ အဆင့်တူအဖြစ် သတ်မှတ်ထားပုံ ရသည်။ ဘန်ချ်ကလည်း ဟာမာရီးလ်ဒ်အား ရာထူးအဆင့်နှင့် လျော်ညီ သော ရိုသေလေးစားမှုကို အမြဲတမ်းပြုကာဆက်ဆံသည်။ ဟာမာရီးလ်ဒ် သည် လူကဲခတ် ညံ့သူဖြစ်သည်။ သူ့လက်ထက်တွင် အဆင့်မြင့်အရာရှိ အတော်များများအား တစ်ကြိမ်တွေ့ရုံဖြင့် ယုံစားကာ ခန့်ထားခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်းတွင်မှ သူတို့၏ ပုံမှန်ဇာတိ ပေါ်လာသဖြင့် စိတ်ပျက်ခဲ့ရ သည်။ ၁၉၅၆ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ဆူးအက်တူးမြောင်းပြဿနာပေါ် လာသည့်အခါတွင် ဘန်ချ်၏အရည်အသွေးကို ကောင်းစွာသိလာပြီဖြစ် သဖြင့် အရေးပါသော တာဝန်အများအပြားကို ခန့်ခွဲပေးခဲ့သည်။

ဘန်ချီ လက်ရှိဆောင်ရွက်နေရသော ရာထူးသစ်တွင် ပုံသေ တာဝန်သတ်မှတ်ချက်များ မရှိပါ။ ရာထူးသစ်ကို လက်ခံပြီးနောက် သူ ပထမဆုံး ဆောင်ရွက်ရသော လုပ်ငန်းမှာ အဏုမြူစွမ်းအင်ကို ငြိမ်းချမ်း ရေးအတွက် အသုံးပြုရန် နည်းလမ်းများ ရှာကြံရန်ဖြစ်သည်။ ၁၉၅၃ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံတွင် အမေ ရိကန်သမ္မတကြီး အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါးက အဏုမြူစွမ်းအင်ကို ငြိမ်းချမ်း ရေးအတွက် အသုံးပြုရန် အဆိုပြုချက် အများအပြားကို တင်ပြဆွေးနွေး လာခဲ့သည်။ ယင်းအဆိုပြုချက်များတွင် နိုင်ငံတကာ အဏုမြူစွမ်းအင် အေဂျင်စီတစ်ခု ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ရန်နှင့် ၁၉၅၅ ခုနှစ် နွေရာသီတွင် နိုင်ငံတကာ သိပ္ပံဆိုင်ရာညီလာခံ ခေါ်ယူပေးရန် အကြံပြုချက်များ ပါဝင် လာခဲ့သည်။

ဟာမာရီးလ်ဒ်သည် အဏုမြူစွမ်းအင် အစီအစဉ်ကို များစွာ စိတ်ဝင်စားသည်။ အရေးကြီးသော စီမံချက်တစ်ခုဟု လေးနက်စွာ ယုံ ကြည်သဖြင့် သူကိုယ်တိုင် ဖွဲ့စည်းရေးနှင့် တိုးတက်မှုအစဉ်ကို ကြီးကြပ် ပေးခဲ့သည်။ ဖွဲ့စည်းမည့် အဏုမြူစွမ်းအင်အေဂျင်စီကိုလည်း ကုလသမဂ္ဂ ၏ အလံအောက်တွင်ထားကာ ကုလသမဂ္ဂနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ဆက်သွယ် စေရန် မျှော်မှန်းခဲ့သည်။ ၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပမည့် သိပ္ပံပညာရပ် ဆွေးနွေးပွဲ၏ အစီအစဉ်များကိုလည်း မျက်ခြည်မပြတ် ကြီးကြပ်ရန် အာရုံ ဝင်စားခဲ့သည်။ အဏုမြူစွမ်းအင်ဆိုင်ရာကို အရှေ့အုပ်စုနှင့် အနောက် အုပ်စုတို့က စစ်အေးတိုက်ပွဲအပါအဝင် စစ်ရေးအတွက် အသုံးမချဘဲ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် အကျိုးပြုနိုင်စေရန် ရည်ရွယ်၍ လျှို့ဝှက်ချက်များ ကို စနစ်တကျ ထိန်းသိမ်းကြပ်မတ်ရန် အခွင့်အလမ်းများ ပေါ်လာမည် ဟုလည်း ယုံကြည်မျှော်လင့်ထားသည်။ အထွေထွေညီလာခံတွင် တင်ပြ လျှင် ကိုယ်လိုရာကိုယ်ဆွဲကာ လမ်းလွဲသွားမည်ကို စိုးရိမ်သဖြင့် ဘန်ချီ အား မျက်ခြည်မပြတ် စောင့်ကြည့်ရန် ညွှန်ကြားခဲ့သည်။

အဏုမြူစွမ်းအင်ဆိုင်ရာညီလာခံကို စနစ်တကျ ကျင်းပရာတွင် ထောက်ကူရေးအတွက် သိပ္ပံဆိုင်ရာ အကြံပေးကော်မတီတစ်ခု ဖွဲ့စည်းရန်

ဟာမာရိုးလ်ဒ်က စိတ်ကူးရှိခဲ့သည်။ ထိုကော်မတီတွင် အဏုမြူစွမ်းအင်ကို လက်ဝယ်ပိုင်ဆိုင်ထားကြသော အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ဗြိတိန်၊ ပြင်သစ်၊ ဆိုဗီယက်ယူနီယံ၊ ကနေဒါ၊ ဘရာဇီးလ်နှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံများမှကိုယ်စားလှယ် ပါဝင်ကြရန်၊ ထိုကိုယ်စားလှယ်များသည် နိုင်ငံရေးသမားများ မဟုတ်ဘဲ ထိပ်တန်းသိပ္ပံပညာရှင်များသာ ဖြစ်စေရန် ဟာမာရိုးလ်ဒ်လိုလားသည်။ အရှေ့နှင့်အနောက်အုပ်စုအကြား စစ်အေးစစ်ပွဲ အရှိန်မြင့်နေချိန်တွင် နိုင်ငံရေးပြဿနာများ ရောထွေးယှက်တင် မဖြစ်စေလိုသော သဘောပင်ဖြစ်သည်။

ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံက ယင်းအဏုမြူစွမ်းအင်ဆိုင်ရာ သိပ္ပံညီလာခံကို ၁၉၅၅ ခု ဩဂုတ်လတွင်ကျင်းပရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ အထွေထွေညီလာခံက ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ကို ၁၉၅၄ ခုနှစ်ကုန်မှ ချမှတ်သဖြင့် သိပ္ပံညီလာခံ ကျင်းပရေးအတွက် ပြင်ဆင်ချိန် ရှစ်လမျှသာရသည်။

၁၉၅၄ ခု ခရစ်စမတ်အချိန်မှစ၍ ၂၉၅၅ ခုနှစ်ဦး ဇန်နဝါရီလအတွင်း ဟာမာရိုးလ်ဒ်သည် အရေးကြီးပြဿနာတစ်ခုဖြေရှင်းရန် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ ပီကင်းမြို့သို့ သွားခဲ့ရသည်။ ကိုရီးယားစစ်ပွဲတွင် လေကြောင်းတိုက်ပွဲ ဆင်နွှဲယင်း အမေရိကန် လေယာဉ်တစ်စင်းသည် တရုတ်ပြည်ထဲ၌ ပျက်ကျခဲ့သည်။ လေယာဉ်ပေါ်ပါ အမေရိကန်လေသူရဲ ၁၇ ဦးအား သူလျှို့များအဖြစ် တရုတ်တို့က ဖမ်းဆီးထားလိုက်သည်။ ဟာမာရိုးလ်ဒ်သည် ထိုလေသူရဲများ လွတ်မြောက်ရေးအတွက် စေ့စပ်ညှိနှိုင်းနေရသည်။

အဏုမြူစွမ်းအင်ဆိုင်ရာညီလာခံ ကျင်းပရေးအတွက် ပြင်ဆင်ရန် တာဝန်အဝဝသည် ဘန်ချ်အပေါ် ပုံကျခဲ့သည်။ သူသည် အကြံပေးကော်မတီဝင်များနှင့် အကြံဆွေးနွေးပွဲများ ဆက်တိုက်ကျင်းပခဲ့ရသည်။

ဟာမာရိုးလ်ဒ်၏ တိုက်တွန်းချက်အရ သိပ္ပံပညာရှင်အကျော်အမော်များ ပါဝင်ဆွေးနွေးကြသည်။ ထိုပညာရှင်များမှာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှ အိုင် အိုင် ရာဘီ၊ ဗြိတိန်နိုင်ငံမှ ဆာဂျွန် ကော့ခရော့ဖ်၊ ပြင်သစ်နိုင်ငံမှ ဘာထရင် ဂိုးလ်ရှမစ်၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ ဟိုမီ ဘာဘာတို့

ဖြစ်ကြသည်။ သို့ရာတွင် ထိုသိပ္ပံပညာရှင်ကြီးများအား သံတမန်များက ကြိုးဆွဲထားကြသဖြင့် ဟာမာရီးလ်ဒ် ဖြစ်စေချင်သော နိုင်ငံရေးပယောဂ မှ ကင်းရှင်းသည့် အခြေအနေ အပြည့်အဝ မရနိုင်ခဲ့ပေ။

ဘန်ချ်သည် သိပ္ပံညီလာခံ အောင်မြင်စွာကျင်းပနိုင်ရေးအတွက် အကြံပေးကော်မတီအဖွဲ့ဝင် သိပ္ပံပညာရှင်များနှင့် အကျေအလည်ဆွေးနွေး ခဲ့သည်။ သုတေသနစာတမ်းများရေးရန် အချိန်တိုတောင်းလွန်းသဖြင့် အခက်တွေ့နေကြသည်။ ဘန်ချ်က ဟာမာရီးလ်ဒ်ကို တစ်ဆင့်ရှင်းပြလျှင် လည်း ဤမျှခက်ခဲသော ဘာသာရပ်ကို စေ့ငုစွာ ပြောပြနိုင်မည်မဟုတ် ပေ။ ထို့ကြောင့် ဟာမာရီးလ်ဒ်အား ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက် စေရန်နှင့် ညီလာခံဆိုင်ရာ အကြောင်းများကို သူ့ရှေ့တွင် တိုက်ရိုက် တင်ပြကြရန်၊ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် အချိန်ကုန်သက်သာပြီး ပိုမို သဘောပေါက်မည်ဟု အကြံရကြသည်။

ဟာမာရီးလ်ဒ် ပီကင်းမှ ပြန်လာသောအခါ ဘုမသိဘမသိနှင့် အကျော်အမော် သိပ္ပံပညာရှင်များကော်မတီ၏ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက် ရခြင်းကို မဝံ့မရဲဖြစ်ခဲ့သည်။ ကော်မတီဆွေးနွေးပွဲများ၏ ပထမပိုင်းတွင် စစ်အေးစစ်ပွဲ၏ ဂယက်လွှမ်းခဲ့သည်။ တဖြည်းဖြည်း အရှိန်ရလာသော အခါ သိပ္ပံပညာပိုင်းကို အလေးအနက်ထား၍ ဆွေးနွေးကြရာ ဟာမာ ရီးလ်ဒ်အဖို့ များစွာပညာရပြီး အားတက်သရောရှိလာခဲ့သည်။ သိပ္ပံပညာ ရှင်ကြီးများကလည်း လေးနက်သော သိပ္ပံပညာရပ်များကို ဘက်စုံထောင့် စုံမှ တင်ပြကြပြီး အချိန်လုကာ ညီလာခံအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခွင့်ရခဲ့ ကြသည်။ ဤအစီအစဉ်ကို ဟာမာရီးလ်ဒ် များစွာနှစ်ခြိုက်သဖြင့် နောင် အခါတွင် ဆက်တိုက်ဖြစ်ပေါ်လာသော ဆူးအက်ပြဿနာ၊ လက်ဘနွန် ပြဿနာ၊ ကွန်ဂိုပြဿနာများကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရာ၌ အကြံပေးကော် မတီများ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်စေခဲ့သည်။

အကြံပေးကော်မတီသည် သိပ္ပံပညာရပ်ဆိုင်ရာ ကဏ္ဍများကို ဆောင်ရွက်နေစဉ် ဤမျှ ကြီးမားလှသော ညီလာခံ ကျင်းပရေးအတွက် စီမံခန့်ခွဲရေးကိစ္စများကိုလည်း ညီလာခံ၏အတွင်းရေးမှူးဖြစ်သူ မက်ဆက်

ချူးဆက် အင်ဂျင်နီယာတက္ကသိုလ် (အမ်အိုင်တီ) ပါမောက္ခ ဝေါ်လ်တာ ဂျီ ဝှစ်တ်မင်က တစ်ဖက်မှ မလစ်ဟင်းအောင် ကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ သည်။

ဝှစ်တ်မင်သည် ညီလာခံတွင် ဆိုဗီယက်ရုရှားမှ တင်ပြမည့် စာတမ်းများအတွက် ဆွေးနွေးရန်ရှိသဖြင့် မော်စကိုသို့ ကိုယ်တိုင်သွား ရောက်ရန် အကြောင်းပေါ်လာသည်။ ဝှစ်တ်မင်သည် အမေရိကန်သမ္မတ ၏ အဏုမြူဆိုင်ရာ အကြံပေးကော်မတီတွင် အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဖြစ်နေသဖြင့် အမေရိကန် အဏုမြူကဏ္ဍ လျှို့ဝှက်ချက်ကို သိနေသူဖြစ်သည်။ ယခု အချိန်တွင် စစ်အေးစစ်ပွဲ အရှိန်မြင့်မားနေရာ ဝှစ်တ်မင်အား ရုရှားများက ပြန်ပေးဆွဲပြီး ညှင်းပန်းနှိပ်စက်ကာ အမေရိကန်အဏုမြူလျှို့ဝှက်ချက်များ ကို ဖော်ထုတ်လေမည်လားဟု ဝေါရှင်တင်အစိုးရ အသိုင်းအဝိုင်းများက စိုးရိမ်တကြီးဖြစ်နေကြသည်။ ဝှစ်တ်မင် မော်စကိုမြို့တော်သို့သွားလျှင် သမ္မတကြီးနှင့် အမေရိကန် အဏုမြူစီမံကိန်းတာဝန်ခံ ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ် ကြီး လီဝစ္စ စထရော့စ်တို့၏ ယုံကြည်ကိုးစားမှု အတိုင်းအတာကို မုချ ထိခိုက်မည်ဟု ဝှစ်တ်မင်အား အသိပေးလာသည်။ ဝှစ်တ်မင်သည် ကြံရာ မရဖြစ်သဖြင့် ဘန်ချ်ထံ အကူအညီတောင်းရတော့သည်။

ဘန်ချ်ကမူ အမေရိကန်အကြီးအကဲများ စိုးရိမ်သလိုဖြစ်ရန် အကြောင်းမရှိဟု ယူဆသည်။ ရုရှားတို့သည် ကြောက်စရာကောင်း၍ အန္တရာယ်ရှိသည်မှာ မှန်သော်လည်း ဤမျှ မိုက်မဲမည် မဟုတ်ဟု တွက် ထားသည်။ ဘန်ချ်သည် ဝှစ်တ်မင်၏ မော်စကိုခရီးရှောရှောရှူဖြစ်ရေး အတွက် နည်းလမ်းကြံဆရတော့သည်။ ဝှစ်တ်မင်၏ ပြဿနာကို ဟာမာ ရှိုးလ်ဒ်အား အသိပေးရန် တစ်ဖက်မှ ပရိယာယ်ဖြင့် ထိန်းထားလိုက် သည်။ ဟာမာရှိုးလ်ဒ်သည် အရာရာတွင် စည်းကမ်းကြီး၍ ကိုယ်ကျင့် သိက္ခာ မြင့်မားသူဖြစ်ရာ ဤပြဿနာကို သိလိုက်လျှင် အတွေးခေါင်ကာ မလိုလားအပ်သော ပြဿနာတက်နိုင်မည့် အန္တရာယ်ကိုမြင်သဖြင့် ဘန်ချ် က ထိန်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ တစ်ဖက်မှလည်း ဝေါရှင်တင်အစိုးရအသိုင်း အဝိုင်းနှင့် ညှိပေးရသေးသည်။ ဝှစ်တ်မင်သည် ကုလသမဂ္ဂဝန်ထမ်းအဖွဲ့

ဝင်တစ်ဦးအနေနှင့် ခရီးထွက်ခြင်းဖြစ်၍ အစိုးရိမ်မလွန်သင့်ကြောင်း၊ မော်စကို အမေရိကန်သံအမတ် ချားလ် ဘိုလင်းအား ကြိုတင်အသိပေးတိုင်ပင်ထားလျှင် လိုအပ်သလို ဆောင်ရွက်ထားနိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း ဘန်ချီက ကြားဝင်ညှိပေးလိုက်သည်။

ဝှစ်တ်မင်သည် မော်စကိုသို့ ခရီးထွက်ဖြစ်သည်။ မော်စကို အစိုးရက ဝှစ်တ်မင်အား သောင်းသောင်းဖြဖြ ကြိုဆိုဧည့်ခံပြီး တက်တက်ကြွကြွ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြသည်။

ဘန်ချီသည် အဏုမြူစွမ်းအင်ဆိုင်ရာ ညီလာခံအတွက် အလုပ်များသော်လည်း တစ်ဖက်မှ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံး ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းရေးကို အထူးအာရုံစိုက်၍ ဆောင်ရွက်နေရသေးသည်။ ၁၉၅၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း တောင်အမေရိကတိုက်ရှိ ကုလသမဂ္ဂရုံးများကို ရက်သတ္တပတ်သုံးပတ်အကြာ ခရီးလှည့်လည်စစ်ဆေးရသည်။ ထို့နောက် ဥရောပရှိရုံးများကို မတ်လအတွင်း သွားရောက်စစ်ဆေးခဲ့သည်။

ဘန်ချီသည် မရပ်မနား အလုပ်လုပ်ရခြင်းကြောင့် ကျန်းမာရေးထိခိုက်လာခဲ့သည်။ ခါးဆစ်ရိုးလွဲသည့်ဝေဒနာ ခံစားနေပြီး ကျောက်ကပ်ရောဂါပါ ဖြစ်နေသည်။ ဆေးလိပ် တစ်နေ့လျှင် နှစ်ဘူးသုံးဘူးကုန်အောင် မနားတမ်းသောက်သဖြင့် ချောင်းဆိုး လည်ချောင်းနာရောဂါလည်း စွဲနေသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ၁၉၅၄ ခုနှစ် ဂျီနီဗာ အစည်းအဝေးတက်စဉ် ဆေးလိပ် လုံးဝ ဖြတ်လိုက်သည်။ သို့ရာတွင် နှစ်ရှည်လများ သောက်ခဲ့သည့်သည့် ဒဏ်ရာဒဏ်ချက်ကိုမူ ခံစားနေရပြီဖြစ်သည်။ ဤမျှ ရောဂါခံစားနေရသည့်ကြားမှ ခရီးထွက်သဖြင့် ရုသ် အကြီးအကျယ် ဒေါပွခဲ့သည်။ ဘန်ချီကမူ သူ့ညှဉ်အတိုင်း ဖြစ်အောင်သွားခဲ့သည်။

အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ ပြဿနာများတွင်လည်း ဘန်ချီသည် တစ်နည်းတစ်ဖုံ ပါဝင်ပတ်သက်နေဆဲဖြစ်သည်။ ၁၉၅၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လအတွင်း အီဂျစ်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မာမွတ် ဖော်ဇီနှင့် အလွတ်သဘောတွေ့ဆုံခဲ့သည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက်တစ်ရပ် ရရှိရန် သတ်မှတ်ထားသောကာလသည် ၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင် စေ့တော့မည်

ဖြစ်ကြောင်း၊ ဤကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အကြောင်းနှစ်ရပ် ဖြည့်ဆည်းရန် ရှိနေကြောင်း၊ တစ်ခုသည် အစွရေးက သိမ်းပိုက်ထားသော အာရပ်ပိုင် နယ်မြေများအတွက် လျော်ကြေးပေးရေးကိစ္စဖြစ်၍ အခြားတစ်ခုသည် အီဂျစ်နှင့် အခြားအာရပ်နိုင်ငံများ ဆက်သွယ်နိုင်မည့် တံတားတစ်ခု နက် ဂဲမ်သဲကန္တာရထဲတွင် တည်ဆောက်ပေးရေးဖြစ်ကြောင်း၊ မကြာမီကာလ အတွင်း အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသသို့ ဟာမာရီးလ်ဒ်ကိုယ်တိုင်လာရောက် မည့် ခရီးစဉ်သည် အလွန်အရေးပါမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အီဂျစ်ရောက်လျှင် မိမိနှင့် လာတွေ့စေလိုကြောင်း ဖော်စီက ဘန်ချ်အား ပြောပြသည်။ နောင်တွင် ဖော်စီသည် အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဟာမာရီးလ်ဒ်နှင့် တရင်း တနီး ခင်မင်သွားကြပြီး အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ ပြဿနာများနှင့် ပတ် သက်၍ ယုံကြည်စိတ်ချစွာ ဆွေးနွေးနိုင်မည့်အဆင့်သို့ ရောက်ခဲ့ကြသည်။

အဏုမြူစွမ်းအင်ဆိုင်ရာ ညီလာခံကို နှစ်ပတ်ကြာ ကျင်းပပြီး အထူးအောင်မြင်ခဲ့သည်။ ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်မှ သိပ္ပံပညာရှင် ၁,၄၀၀ ကျော် တက်ရောက်ကြပြီး သိပ္ပံပညာရပ်ဆိုင်ရာသုတေသနစာတမ်း ၁,၀၆၇ စောင် တင်သွင်းကြသည်။ အရှေ့နှင့်အနောက်အုပ်စုအကြား ငြိမ်းချမ်းရေးကို ဦးတည်သော မေတ္တာပေါင်းကူးတံတား ခိုင်မာစွာတည်ဆောက်နိုင်ခဲ့သည်။ ကိုရီးယားစစ်ပွဲသည်လည်း ၁၉၅၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လအတွင်း အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက် ရခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ရုံးသည် ညီလာ ခံအောင်မြင်ရေးအတွက် ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းများ ကျွမ်းကျင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် စွမ်းရည်ရှိကြောင်း သက်သေပြနိုင် ခဲ့သည်။

အဏုမြူစွမ်းအင်ကို ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် အသုံးပြုရန် ၁၉၅၃ ခုနှစ်အတွင်း အမေရိကန်သမ္မတ အိုင်ဆင်ဟောင်းဝါး၏ အဆိုပြုချက် တစ်ရပ်တွင် နိုင်ငံတကာ အဏုမြူစွမ်းအင်အေဂျင်စီအဖွဲ့အစည်းထူထောင် ရန် အကြံပြုချက်လည်း ပါရှိသည်။ ဤအေဂျင်စီ အောင်မြင်စွာ ဖွဲ့စည်း ရေးအတွက် ဘန်ချ်သည် တစ်တပ်တစ်အား ကူညီဖြည့်ဆည်းရသေးသည်။ ဟာမာရီးလ်ဒ်က အဏုမြူစွမ်းအင်အေဂျင်စီအား ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့နှင့်

နီးနီးကပ်ကပ် ဆက်သွယ်ရန် လိုလားသည်။ သိပ္ပံပညာရှင်များနှင့် အစိုးရများက အေဂျင်စီအနေနှင့် ကိုယ်ပိုင်ရပ်တည်ခွင့်၊ ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်ခွင့် ရှိစေချင်သည်။ ၁၉၅၆ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် အေဂျင်စီ၏ ပထမအကြိမ်ညီလာခံ ကျင်းပခဲ့ရာ ဘန်ချ်က သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပေးသည်။ ထိုညီလာခံတွင် အေဂျင်စီ၏ စည်းမျဉ်းဥပဒေကို အတည်ပြုပေးခဲ့သည်။ ဤကာလအတွင်း အရှေ့အလယ်ပိုင်းတွင် ဆူးအက်ပြဿနာ ပေါ်လာခဲ့ရာ ဘန်ချ်သည် ထိုအရေးပေါ်အခြေအနေကို အာရုံစူးစိုက်ပေးရသဖြင့် အဏုမြူစွမ်းအင်ညီလာခံကိစ္စကို အခြားတာဝန်ခံများအား လွှဲပေးလိုက်ရသည်။

အဏုမြူစွမ်းအင်အေဂျင်စီရုံးကို ဩစတြီးယားနိုင်ငံ၊ ဗီယင်နာမြို့တွင် ၁၉၆၅ ခု အောက်တိုဘာလတွင် ဖွင့်ခဲ့သည်။ ရုံးစတင် ဖွင့်လှစ်ချိန်မှာပင် အရေးပေါ်ပြဿနာနှင့် ရင်ဆိုင်ရပြန်သည်။ အေဂျင်စီ၏ ပထမဆုံး ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ခန့်ရန် ကြိုးစားကြရာတွင် အမေရိကန်ကိုယ်စားလှယ် ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး စထရော့စ်က အမေရိကန်အောက်လွှတ်တော်အမတ် စတာလင် ကိုးလ်အား ခန့်ထားရန် ဖိအားပေးသည်။ ဆိုဗီယက်ကိုယ်စားလှယ်က ကိုးလ်အား ခန့်ထားရန်ကိစ္စကို ပြင်းပြင်းထန်ထန်ကန့်ကွက်သည်။ လုပ်ငန်းမစမီပင် ဤသို့ အရှေ့နှင့်အနောက်အကြား ဝိဝါဒကွဲပြားမှုမှာ နောင်အတွက် အလားအလာကောင်းနိုင်မည် မဟုတ်ဟု ဘန်ချ်က စိုးရိမ်မိသည်။ ထို့ကြောင့် နှစ်ဖက်အုပ်စု ကိုယ်စားလှယ်များအား ရင်ကြားစေသည့်အလုပ်ကို လုပ်ရပြန်တော့သည်။ ပြဿနာကား ကြီးကျယ်သည်ဟု မဆိုသာပေ။ ဆိုဗီယက်ကိုယ်စားလှယ်နှင့် အမေရိကန်ကိုယ်စားလှယ် နှစ်ဦးလုံးက ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ရွေးချယ်သည့်ကိစ္စကို အကျေအလည် ညှိနှိုင်းလိုကြသည်။ သို့ရာတွင် နှစ်ဦးစလုံးက စတင်ရန် ခက်နေကြသည်။ ဘန်ချ်က နှစ်ဖက်ကိုယ်စားလှယ်များအား သူ့ရုံးသို့ ဖိတ်ကြားလိုက်သောအခါ ဝမ်းသာအားရ လက်ခံလိုက်ကြသည်။ ဘန်ချ်နှင့် ကိုယ်စားလှယ်နှစ်ဦးသည် နှစ်နာရီကြာမျှ မျက်နှာခြင်းဆိုင် ဆွေးနွေးခွင့်ရခဲ့ကြသည်။ အခြား အဆင့်မြင့်အရာရှိများ ခန့်ထားရေးကိစ္စများကိုလည်း ပြေပြေလည်လည် ဆွေးနွေးနိုင်ခဲ့ကြသည်။ အမေရိကန်ကိုယ်စား

လှယ် စထရော့စ်သည် ဆွေးနွေးပွဲမစမီက အာဏာရှင်ဆန်ဆန် တင်းမာ ခဲ့သော်လည်း တဖြည်းဖြည်း အလျော့ပေးလာသည်။ ရုရှားကိုယ်စားလှယ် ဗက် ဆာလီ အိမ်လီရာနော့ဗ်က မော်စကိုနှင့် တိုင်ပင်ရန် ၂၄ နာရီအချိန် တောင်းခဲ့သည်။ ဤသို့လျှင် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ပြေလည်မှု ရခဲ့သည်။

အဏုမြူစွမ်းအင် အေဂျင်စီ၏ ပထမဆုံးညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် အမေရိကန်နိုင်ငံသား စတာလင် ကိုးလ် အား တရားဝင် အဆိုပြုလာသည်။ ရုရှားကိုယ်စားလှယ်က ဆွေးနွေးရာ တွင် မိမိတို့သည် အမေရိကန်သား မဟုတ်ဘဲ ကြားခံနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံမှ ပုဂ္ဂိုလ်အား ဦးဆောင်စေလိုသည့်ဆန္ဒရှိကြောင်း၊ အမေရိကန်နိုင်ငံနှင့်ညီ ရာတွင် လက်မခံခဲ့ကြောင်း၊ အေဂျင်စီလုပ်ငန်း အဆင်ပြေရေးအတွက် ကိုးလ်ကို မကန့်ကွက်ဘဲ ကြားနေမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောခဲ့သည်။ ဤ နည်းဖြင့် ကိုးလ်သည် အဏုမြူစွမ်းအင်အေဂျင်စီ၏ ပထမဆုံး ညွှန် ကြားရေးမှူးချုပ်တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ရုရှား၏ သဘောထား ကြီးမှူ နိုင်ငံရေးရာအမြင်ကျယ်မှုကို အများတကာက ချီးကျူးကြသည်။ အမေရိကန်ကိုယ်စားလှယ်၏ နိုင်ငံထက်စီးနင်းပြုမှုပုံကို ရှုတ်ချကြသည်။

ဘန့်ချ် ဗီယင်နာတွင် ရှိနေစဉ်အတွင်း အမေရိကန်သံရုံးမှ သူ့ အား သတင်းတစ်ခု ပေးပို့လာသည်။ ပေးပို့သူမှာ သမ္မတ အိုင်ဆင် ဟောင်းဝါးဖြစ်သည်။ ဘန့်ချ်အား လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အမေရိကန် ကော်မရှင်တွင် အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးအဖြစ် ခန့်ရန်အတွက် ကမ်းလှမ်းခြင်းဖြစ် သည်။ ဘန့်ချ်သည် သူ့အား ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်းကို ဂုဏ်ယူကျေးဇူး တင်သော်လည်း ကုလသမဂ္ဂတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသဖြင့် သမ္မတ ကြီ၏ ဆန္ဒကို မလိုက်လျောနိုင်ကြောင်း ပြန်ကြားခဲ့သည်။ သမ္မတကြီး ကလည်း ဘန့်ချ်၏အမြင်ကို လက်ခံကြောင်း အသိပေးလိုက်သည်။

ဘန့်ချ်သည် နိုင်ငံတကာရေးရာ အရေးတကြီး လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်နေရသဖြင့် အဏုမြူစွမ်းအင်ဆိုင်ရာ တာဝန်များကို တဖြည်း ဖြည်း အခြားတာဝန်များသို့ လွှဲပြောင်းပေးခဲ့သည်။ အဏုမြူစွမ်းအင် ဒုတိယညီလာခံကို ၁၉၅၈ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပရန် စီစဉ်ထားရာ ကိုယ်စား

လှယ် ၂,၆၀၀ နှင့် လေ့လာသူ ၃,၀၀၀ ခန့် တက်ရောက်မည်ဟုခန့်မှန်း
သည်။ ဤမျှ ကြီးမားများမြောင်လှသောတာဝန်ကို လက်တစ်ဆုပ်စာ
ဝန်ထမ်းအဖွဲ့နှင့် ဆောင်ရွက်ရမည့်အရေးကို ဘန်ချ်တွေးတိုင်း ဝန်လေး
လျက်ရှိသည်။

သို့ရာတွင် သူ့လုပ်အားနှင့် အာရုံသည် အခြားတစ်နေရာတွင်
အသုံးချနေပြန်လေပြီတကား။

အခန်း (၂၀)

ဆူးအက်စ်နှင့် ပထမဆုံးငြိမ်းချမ်းရေး
ထိန်းသိမ်းမှုတပ်ဖွဲ့

လူ့ကျင့်ဝတ်စောင့်စည်းရေးတပ်ဖွဲ့၏ ရှေ့တန်းဝယ်

၁၉၅၆ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ဧည့်ခံပွဲတစ်ခု၌ ဟား
ဘတ် စီးပွားရေးပညာကျောင်းထွက် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း အုပ်ချုပ်ရေးမှူး
ဖြစ်သူ ဘာတန် ပီးယားစ်အမည်ရှိ လူငယ်တစ်ဦးသည် ဘန်ချ်၏သမီး
ငယ် ဂျိန်းအား လက်ထပ်ခွင့်တောင်းလာသည်။ ဂျိန်းသည် စိတ်ဓာတ်ကျ
ဝေဒနာကိုခံစားနေသဖြင့် ဘန်ချ်ရော၊ ရသံပါ စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်ခဲ့ရသည်။
ဂျိန်းသည် အသက် ၂၃ နှစ်ရှိပြီဖြစ်ရာ လက်ထပ်ခြင်းဖြင့် ရောဂါသက်
သာရာရမည်ဟု မိဘနှစ်ပါးစလုံးက မျှော်လင့်၍ ခွင့်ပြုလိုက်သည်။
ပီးယားစ်နှင့် ဂျိန်းတို့သည် စက်တင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် လက်ထပ်
လိုက်ကြသည်။

အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဟာမာရိုးလ်ဒ်သည် ဘန်ချ်နှင့်တရင်းတနီး
ဖြစ်လာသည့်အလျောက် အမြဲတမ်း စကားလက်ဆုံကျလေ့ရှိကြသည်။
စကားဝိုင်း၏ ထွေရာလေးပါး အကြောင်းအရာလည်း စုံလင်လှသည်။
အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသရေးရာများနှင့် အထင်ကရပုဂ္ဂိုလ်များအကြောင်း
လည်း ဆွေးနွေးကြသည်။ ဤမျှ နီးနီးကပ်ကပ် ဆွေးနွေးကြစေကာမူ
ဘန်ချ် ထူးထူးချွန်ချွန် ဆောင်ရွက်ခဲ့သော ပဲလ်လက်စတိုင်းအရေးကိစ္စနှင့်
အတွေ့အကြုံများကို တစ်ခွန်းတစ်ပါးမှ ဟဟမပြော၊ ဆွေးနွေးခြင်းမပြု
သည်ကို ဘန်ချ် အံ့သြမိသည်။ ဟာမာရိုးလ်ဒ်သည် ၁၉၅၆ ခုနှစ် ဧပြီလ
အတွင်း အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသသို့ ခရီးလှည့်ခဲ့သည်။ ဘန်ချ်ဆောင်

ရွက်ခဲ့သော စစ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက်များ လျော့ရဲရဲဖြစ်နေခြင်းကို သံပတ်တင်းပေးခဲ့သည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ သြဇာအရှိန်အဝါကို ပြန်လည်မြှင့်တင်ရန် ကြိုးစားခဲ့သည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ် လုပ်သက်သုံးနှစ်တာကာလ ရောက်သည့်အခါ ဟာမာရိုးလ်ဒ်သည် အတွေ့အကြုံရင့်ကျက်လာပြီး လုပ်ရည်တိုးတက်လာခဲ့သည်။ ဤသို့ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသရေးရာကိစ္စများ၊ ခရီးထွက်သည့် အစီအစဉ်များကိုလည်း ဘန်ချ်အား လုံးဝ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးခြင်း မပြုခဲ့ပေ။

၁၉၅၆ ခုနှစ် နွေရာသီသို့ ချဉ်းနင်းလာချိန်၌ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသတွင် မလွဲမသွေ စစ်ရေးအရ တိုက်ခိုက်မှုများဖြစ်ရန် ရှေ့ရှုလျက်ရှိသည်။ အစွရေးနှင့် အီဂျစ်တို့၏ ဆက်ဆံရေးလည်း လွန်စွာတင်းမာလျက်ရှိသည်။ အစွရေးတို့သည် ဂါဇာဒေသသို့ မကြာခဏ ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်သည်။ ပဲလ်လက်စတိုင်း ဖိဒယင်း ကွန်မန်ဒိုပြောက်ကျားများလည်း ဂါဇာကမ်းမြောင်းဒေသမှ အစွရေးနယ်မြေအတွင်းသို့ အပြန်အလှန် ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်ကြသည်။ အစွရေးတို့ကလည်း ဆတ်ဆတ်ထိမခံ ချက်ခြင်း မဆိုင်းမတွ လက်တုံ့ပြန်ခဲ့သည်။

အက်စ်ဝန် ရေကာတာဆောက်ရန် ငွေကြေး အကူအညီကို အကြောင်းပြချက် မပေးဘဲ အဆောတလျင် ရပ်နားလိုက်သည့်အနောက်ဘက်အုပ်စု၏ လုပ်ရပ်ကြောင့် အီဂျစ်သမ္မတ နာဆာသည် ဇူလိုင်လအတွင်း ဆူးအက်တူးမြောင်းကုမ္ပဏီကို ရုတ်တရက် နိုင်ငံပိုင်သိမ်းလိုက်သည်။ ဟာမာရိုးလ်ဒ်က ပေါက်ကွဲလုနီးအခြေအနေ လျော့ပါးစေရန် ကြားဝင်ဖြန်ဖြေသော်လည်း မရပေ။ အောက်တိုဘာလ ၂၉ ရက်တွင် အစွရေးတပ်များသည် ဆိုင်းနိုင်းကျွန်းဆွယ်မှတစ်ဆင့် အီဂျစ်နိုင်ငံအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်သည်။ စစ်ဆင်ရေး ရည်ရွယ်ချက်ကား အစွရေးတို့အား ဒုက္ခပေးနေသော ဖိဒယင်းပြောက်ကျားစခန်းများကို ဖျက်ဆီးပစ်ရန်ဖြစ်သည်ဟု အကြောင်းပြသည်။

အစွရေးတို့ ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်ပြီး နှစ်ရက်အကြာတွင် ဗြိတိန်နှင့် ပြင်သစ်တို့က အစွရေးနှင့် လျှို့ဝှက်ပူးပေါင်းကြံစည်ကာ အီဂျစ်နှင့်

အစ္စရေးအား ဆူးအက်တူးမြောင်းဒေသမှ ၁၀ မိုင်ဆုတ်ခွာပေးရန် ရာဇသံ ပေးလိုက်သည်။ ပြောပြောဆိုဆို တစ်ချိန်တည်း၌ အီဂျစ်လေယာဉ်ကွင်း နှင့် အခြားပစ်မှတ်များသို့ ဗြိတိန်နှင့်ပြင်သစ်စစ်လေယာဉ်များက တရစပ် ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ဤနည်းဖြင့် ယင်းတို့နှစ်နိုင်ငံတပ်များ အီဂျစ် သို့ ကျူးကျော်ဝင်ရောက်ရန် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခဲ့သည်။

ဗြိတိန်နှင့် ပြင်သစ်တို့၏ လုပ်ရပ်ကို အခြားမဟာမိတ်နိုင်ငံများ တအံ့တဩဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်း ငြိမ်းချမ်းရေးထိန်းသိမ်းမှု အတွက် အာမခံချက်တစ်ရပ်အဖြစ် ဗြိတိန်၊ ပြင်သစ်နှင့် အမေရိကန်ပြည် ထောင်စု သုံးပြည်ထောင်တို့ ချုပ်ဆိုထားသော သဘောတူညီချက်လည်း ပျက်ပြားခဲ့ရသည်။ မဟာမိတ်နိုင်ငံအချင်းချင်းအတွင်း သဘောကွဲလွဲခဲ့ကြ သည်။ အရှေ့အုပ်စုခေါင်းဆောင်နိုင်ငံဖြစ်သော ဆိုဗီယက်ရုရှားတို့က လည်း ဒုံးပျံလက်နက် တပြင်ပြင်နှင့် ခြိမ်းခြောက်နေသည်။ အီဂျစ်အား ကယ်တင်ရန် ဆိုဗီယက်၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် အခြားကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ ပူးပေါင်း၍ လေကြောင်း၊ ရေကြောင်းအင်အားဖြင့် ဖိအားပေးရန် အကြံပြုလာကြသည်။

ဟာမာရီးလ်ဒ်သည် အရှေ့အလယ်ပိုင်း ဗရမ်းဗတာအခြေအနေ များကို ကြိုးစားထိန်းသိမ်းနိုင်ခဲ့သည်။ ကျူးကျော်တပ်များ စစ်တိုက်ခိုက်မှု လုံးဝ ရပ်ဆိုင်းကြရန်နှင့် တပ်ဆုပ်ပေးကြရန်၊ အီဂျစ်နှင့် အစ္စရေးနယ်စပ် အတွင်း ကုလသမဂ္ဂ ငြိမ်းချမ်းမှု ထိန်းသိမ်းရေးတပ်များ ချထားပေးရန်၊ ထိုကုလသမဂ္ဂတပ်များက ကျူးကျော်တပ်များ နှစ်ဖက်နယ်နိမိတ်များသို့ တပ်ဆုတ်ခြင်းကို စောင့်ကြပ်ရန်အပြင် နယ်စပ်ဒေသ တည်ငြိမ်ရေး အတွက် ကြပ်မတ်ပေးရန်စသည့် အစီအစဉ်သစ်များကို ဟာမာရီးလ်ဒ်က ဦးဆောင်၍ အကောင်အထည်ဖော်နေရသည်။

အရှေ့အလယ်ပိုင်းပြဿနာ အရှိန်မြင့်ချိန်ကျင်းပသော လုံခြုံ ရေးကောင်စီ အစည်းအဝေးများနှင့် အထူးအထွေထွေညီလာခံ အစည်း အဝေး အစပိုင်းတွင် ဘန်ချ် ထိရောက်သောအခန်းမှ မပါဝင်ခဲ့ပေ။

နိုဝင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့တွင် ကနေဒါ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး

လက်စတာ ပီယားဆင်က အထွေထွေညီလာခံ၌ မိန့်ခွန်းပြောရာတွင် သူ့
အနေဖြင့် အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး ဆုံးဖြတ်ချက်အား မဲမပေးဘဲ ကြားနေ
မည်ဖြစ်ကြောင်း ကြေညာလိုက်သည်။ နောက်တစ်နေ့တွင် ဟာမာရီးလ်ဒ်
အားတွေ့၍ ကုလသမဂ္ဂ ငြိမ်းချမ်းရေးထိန်းသိမ်းမှုတပ် စတင်ဖွဲ့စည်းသင့်
ကြောင်း ပြောပြလိုက်သည်။ နိုဝင်ဘာလ ၂ ရက် ညနေပိုင်းတွင် ဘန်ချ်
နှင့် ဟာမာရီးလ်ဒ်၏ အုပ်ချုပ်ရေးလက်ထောက် အဲန်ဒရူး ကော်ဒီယေး
တို့ ကနေဒါနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ပီယားဆင်အား ဒရိတ်ဟိုတယ်ရှိ
သီးသန့်အခန်းတွင် သွားရောက် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍
အရှေ့အလယ်ပိုင်းအရေးကိစ္စတွင် ဘန်ချ် ပါဝင်ပတ်သက်လာခဲ့သည်။

နိုဝင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့တွင် ဗြိတိန်နှင့်ပြင်သစ်တို့၏ ထိုးစစ်
သည် ထင်တိုင်း မပေါက်ခဲ့ပေ။ ထို့အပြင် နှစ်နိုင်ငံစလုံး နိုင်ငံတွင်းနှင့်
နိုင်ငံခြားမှ ရှုတ်ချဆန့်ကျင်မှုနှင့်ရင်ဆိုင်နေရသည်။ နိုဝင်ဘာလ ၆ ရက်
နေ့မှသာ ပို.တ်ဆာအိဒ်မြို့နှင့် ပို.တ်ဖာဒ်တို့ လက်နက်ချခဲ့သည်။ အီဂျစ်
တို့သည် လုံးဝ အညံ့မခံဘဲ ရေလမ်းကြောင်းကို အမျိုးမျိုး ပိတ်ဆို့ဟန့်
တားခဲ့သဖြင့် အင်္ဂလိပ်နှင့် ပြင်သစ်သင်္ဘောများအတွက် အခက်အခဲတွေ့
ကြရသည်။ နိုဝင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့တွင် ဗြိတိန်နှင့် ပြင်သစ်တို့က အဆို
သစ်တစ်ရပ်ကို တင်ပြလာသည်။ ဗြိတိန်နှင့် ပြင်သစ်တို့က ယင်းတို့တပ်
များ သင်္ဘောနှင့် အီဂျစ်သို့ ထွက်ခွာသွားနေစဉ်မှာပင် အီဂျစ်နှင့်အစွရေး
တို့က ကုလသမဂ္ဂတပ်ကို မိမိတို့နယ်မြေအတွင်း လက်ခံ၍ ဒေသငြိမ်း
ချမ်းရေးကို ထိန်းသိမ်းပေးပြီး ဆူးအက်တူးမြောင်းပြဿနာကို ပြေပြေ
လည်လည် ဖြေရှင်းပေးမည်ဆိုလျှင် ဗြိတိန်နှင့် ပြင်သစ်တို့က စစ်ဆင်မှု
ကို ရပ်ဆိုင်းပေးမည်ဟု ဆိုထားသည်။ ထိုအဆိုပြုချက်အသစ်နှင့် ပတ်
သက်၍ အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို သုံးသပ်ပြီး ပြန်လည်တင်ပြရန် အထွေ
ထွေညီလာခံက အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဟာမာရီးလ်ဒ်ကို တာဝန်ပေးခဲ့သည်။
လက်ငင်းအခြေအနေတွင် အရှေ့အလယ်ပိုင်းပြဿနာဖြေရှင်းရာ၌ကုလသမဂ္ဂ
တပ်ဖွဲ့၏အခန်းကဏ္ဍသည် အရေးပါသည့်အနေအထားသို့ ရောက်လာခဲ့သည်။

အရှေ့အလယ်ပိုင်းပြဿနာ ဖြေရှင်းရန် အရေးတကြီးလိုအပ်

လာပြီဖြစ်သဖြင့် အရည်အချင်းနှင့် ဒေသအတွေ့အကြုံများစွာ ရင့်ကျက် ပြီးဖြစ်သော ဘန်ချ်၏ လုပ်အားပံ့ပိုးမှုကို မယူလျှင် မဖြစ်တော့ကြောင်း အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဟာမာရိုးလ်ဒ်က သဘောပေါက်လက်ခံလာရတော့ သည်။ ဗြိတိန်၊ ပြင်သစ်နှင့် အစ္စရေးတို့အား အပစ်အခတ် ချက်ခြင်းရပ် စဲပေးရန် ကြေးနန်းစာများကို ဘန်ချ်အားရေးစေပြီး နိုဝင်ဘာလ ၄ ရက် နံနက် ၇ နာရီအချိန်တွင် ဆိုင်ရာနိုင်ငံများသို့ ပို့စေခဲ့သည်။ အစ္စရေး ကလည်း အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး မေတ္တာရပ်ခံချက်ကို နိုဝင်ဘာလ ၅ ရက် နေ့တွင် လက်ခံလာသည်။ ပြင်သစ်နှင့်ဗြိတိန်တို့က နိုဝင်ဘာလ ၆ ရက် နေ့တွင် လက်ခံကြသည်။ ဤအခြေအနေတွင် ကုလသမဂ္ဂငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်းမှုတပ် ဖွဲ့စည်းရန် အချိန်ဆိုင်း၍ မရတော့ပေ။ ထို့ကြောင့် နိုဝင်ဘာလ ၄ ရက်တွင် ဟာမာရိုးလ်ဒ်သည် ဘန်ချ်၊ ကော်ဒီယေး၊ ပီ ယားဆင်အပြင် ကိုလောမ်ဘီးယား၊ အိန္ဒိယနှင့် နော်ဝေးနိုင်ငံများမှ သံ အမတ်ကြီးများအား ဖိတ်ခေါ်၍ အရေးပေါ်ငြိမ်းချမ်းရေးတပ် ဖွဲ့စည်းရေး အတွက် တပ်များပေးပို့ရန် ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ကိုလောမ်ဘီးယား၊ အိန္ဒိယ၊ နော်ဝေးနှင့် ကနေဒါစသည့် လေးနိုင်ငံမှ တပ်များပို့ရန် သဘောတူကြ သည်။ နှစ်ရက်အကြာတွင် ဆွီဒင်၊ ဒင်းမတ်၊ ပါကစ္စတန်၊ ဖင်းန်လဲန်၊ ချက်ကိုစလိုဗေးကီးယားနှင့် ရိုမေးနီးယားနိုင်ငံများကလည်း တပ်များပို့ရန် သဘောတူကြသည်။

နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးနယ်ပယ်တွင် ဤသို့ ကုလသမဂ္ဂ ငြိမ်း ချမ်းရေးထိန်းသိမ်းမှု အရေးပေါ်တပ်ဖွဲ့ (UNEF)) ဖွဲ့စည်းခြင်းသည် အရေး ပါသော တိုးတက်မှုတစ်ရပ်ဟု ခေါ်ဆိုနိုင်ပါသည်။ ခါတိုင်းဆောင်ရွက်နေ ကျဖြစ်သော လက်နက် မကိုင်ဆောင်သည့် ကြားဝင်ဖြန့်ဖြေရေးအဖွဲ့၊ ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့များ တာဝန်ချခြင်းနှင့် လုံးဝ မတူညီသော အနေအထား သစ်တစ်ရပ်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် လုပ်ငန်းပိုမို ရှုပ်ထွေးခဲ့သည်။ တပ်ဖွဲ့တာဝန် ချထားခြင်းကိစ္စများနှင့် ပတ်သက်၍ စည်းမျဉ်းသစ်များ ချမှတ်ရသည်။ အမိန့်ပေးစနစ်၊ အမိန့်နာခံသည့်စနစ်၊ အဆင့်ဆင့်ကွပ်ကဲပုံ၊ ဦးစီးတာဝန် သတ်မှတ်ခြင်း၊ အုပ်ချုပ်ရေး၊ ထောက်ပံ့ရေးစနစ်၊ စစ်တပ်နှင့်ဆိုင်သော

လုပ်ငန်းများကို ဆွေးနွေးကာ စနစ်တကျ ခန့်ခွဲပေးရသည်။ ဘန်ချ်သည် ၁၉၄၈ ခုနှစ်ကာလပိုင်းက အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသတွင် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး ကြီးကြပ်မှု၊ စီမံချက်ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သော အတွေ့အကြုံရှိခဲ့သည်။ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း ကျင့်စဉ်များကို ရေးသားထုတ်ပြန်ခဲ့၍ အောင်မြင်စွာ ပြီးဆုံးသည်အထိ စနစ်တကျ ကွပ်ကဲဖူးသည်။ ထို့ကြောင့် ယခု စစ်ရေးအရ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရာတွင်လည်း ဘန်ချ်သာလျှင်အသင့်တော်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်၍ သူ့ကိုပင် ဟာမာရိုးလ်ဒ်က ရွေးကာ တာဝန်ပေးအပ်ခဲ့သည်။

ဟာမာရိုးလ်ဒ်သည် ကုလသမဂ္ဂငြိမ်းချမ်းရေးတပ်ဖွဲ့စည်းတာဝန်ပေးသည့်ကိစ္စကို ကနဦးအစ၌ ဘဝင်မကျခဲ့ပေ။ တပ်ဖွဲ့များ ပေးပို့သင့်သည့်နိုင်ငံများ ရွေးချယ်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ တပ်ဖွဲ့များ စုစည်းကာ အမိန့်နာခံသည့် အနေအထားရောက်အောင် ခန့်ခွဲရာတွင်လည်းကောင်း ရင်ဆိုင်တွေ့ရမည့် အခက်အခဲများကိုတွေးကာ ရင်လေးနေခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အထွေထွေညီလာခံသို့ နိုဝင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့တွင် ယင်းစီမံချက်ကို တင်ပြသည့်အခါ စိတ်ဝင်တစား ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဟာမာရိုးလ်ဒ်ကိုယ်တိုင် စီမံချက်မူကြမ်းကိုရေးသည်။ ကော်ဒီယေးနှင့် ပီယားဆင်တို့နှင့်အတူ ပြန်လည်တည်းဖြတ်သည်။ ထို့နောက် ဘန်ချ်ထံပို့၍ မှတ်ချက်ပြုစေသည်။ ဘန်ချ်၏ သဘောထားသိရသောအခါ ဥပဒေအတိုင်ပင်ခံ စတုရန်းပူးလော့စ်နှင့် ဥပဒေရေးရာများကို စိစစ်သည်။ နိုဝင်ဘာလ ၆ ရက်နံနက် ၂ နာရီအချိန်တွင်အစီရင်ခံစာကိုအချောကိုင်ခဲ့သည်။ အာရုဏ်မတက်မီပင် ချက်ခြင်းအချိန်မဆိုင်းဘဲ လန်ဒန်သို့ ပို့ရန် ဗြိတိသျှသံအမတ်ကြီးထံ ပို့စေခဲ့သည်။

ဟာမာရိုးလ်ဒ် ဤသို့ အချိန်လု၍ဆောင်ရွက်ခြင်းမှာအကြောင်းရှိသည်။ ဆိုဗီယက်ကိုယ်စားလှယ်က နိုဝင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့ည၌ လုံခြုံရေးကောင်စီ အစည်းအဝေး ဖိတ်ခေါ်ပေးရန် တောင်းဆိုလာသည်။ ဆိုဗီယက်နှင့် အမေရိကန်နှစ်နိုင်ငံ ပူးပေါင်း၍ ဆူးအက်ဒေသပြဿနာကို ကြားဝင်ဆောင်ရွက်ရန် ဆိုဗီယက်ဝန်ကြီးချုပ် ဘူလ်ဂါနင်က ဖိအားပေးမည့်အနေအထားကို ဟာမာရိုးလ်ဒ် မှန်းဆမိသည်။ ထို့ကြောင့် လက်ဦး

ရန် ဤသို့ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဟာမာရီးလ်ဒ်၏ အစီရင်ခံစာသည် အထူးလေးနက်ပြည့်စုံသည်။ နှစ်ဖက်အကြား စစ်ပြိုင်နေသည့်နိုင်ငံများအား အကြမ်းမဖက်သည့် နည်းဖြင့် စစ်ရေးအရ ကြားဝင်၍ ငြိမ်းချမ်းရေးထိန်းပေးသည့် အစီအစဉ် သစ်တစ်ရပ် တီထွင်ကျင့်သုံးနိုင်ရန် လမ်းညွှန်ချက်လည်း ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဟာမာရီးလ်ဒ်၏ အစီရင်ခံစာကို အထွေထွေညီလာခံက တစ်ညီတစ်ညွတ် သဘောတူခဲ့သည်။ ညီလာခံ၏ အတည်ပြုချက် ရပြီးလျှင်ပြီးချင်း အချိန် မလင့်စေဘဲ ငြိမ်းချမ်းရေးတပ်ဖွဲ့စည်းရန် အရေးတကြီး စီမံရတော့သည်။

ဟာမာရီးလ်ဒ်နှင့်ဘန်ချ်တို့နှစ်ဦး ခေါင်းချင်းဆိုင်ကာ ပြဿနာ မပေါ်နိုင်သော နိုင်ငံများမှ တပ်ဖွဲ့များ အမြန်ဆုံးစုဆောင်းရန် စိစစ်ရွေး ချယ်ရတော့သည်။ များမကြာမီအချိန်တွင် ဘန်ချ်သည် သံအမတ်များ အပိုင်းခံရပြီး ပြစ်တင်သံ၊ ဝေဖန်သံ၊ မကျေနပ်သံများပိုင်းပိုင်းလည်အောင် နားထောင်ကာ ဖြေရှင်းပေးရတော့သည်။ တပ်ပို့ပေးရန် အရွေးချယ်မခံရ သောနိုင်ငံများကလည်း ပိုခွင့်မရကောင်းလားဟု ပူညံပူညံဖြစ်ကြသည်။ အိန္ဒိယတပ်ဖွဲ့များကို လက်ခံ၍ ပါကစ္စတန်တပ်များကို လက်မခံသည့် အတွက် ပါကစ္စတန်သံအမတ်က မကျေနပ်ဖြစ်ပြန်သည်။ ဘန်ချ်ခမြာ သံအမတ်အသီးသီးကို ကျေနပ်အောင် အချိန်ယူ၍ စိတ်ရှည်သည်းခံစွာ ဖြေရှင်းပေးခဲ့ရသည်။ အားလုံး၏ ကျေနပ်မှု မရနိုင်ခြင်းမှာ ဓမ္မတာပင် ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတကာအဖွဲ့ကြီးက အီဂျစ်အား ကူညီရန် ဤသို့ဆောင် ရွက်ပေးခြင်းကို အီဂျစ်က ဝမ်းပန်းတသာ လက်ခံကြိုဆိုမည်ဟု ထင်မှတ် ဖွယ်ရှိသည်။ လက်တွေ့အခြေအနေကား ဤသို့ဖြစ်မလာပေ။ တပ်ဖွဲ့များ အသင့်ဖြစ်နေစေကာမူ အီဂျစ်က မိမိနိုင်ငံတွင်းသို့ ဝင်ခွင့် မပြုသေးဘဲ မေးခွန်းပေါင်း သောင်းခြောက်ထောင်မေးကာ အချိန်ဆွဲထားသည်။ တပ် ဖွဲ့များ မည်သည့်နေရာတွင် တာဝန်ချထားမည်နည်း။ မည်မျှကြာအောင် နေကြမည်နည်း။ အီဂျစ်က ဆက်လက်တာဝန်ချထားရန်မလိုတော့ကြောင်း သဘောရလျှင် ချက်ခြင်း ထွက်ပေးမည်လော။ ဤတပ်ဖွဲ့များကို မည်

သည့်နိုင်ငံများက ပေးပို့ပါသနည်း။ ၎င်းတို့၏ တာဝန်အနေအထား မည်သို့ရှိသနည်း။ အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို ဆန်းစစ်ကြည့်ရာတွင် နိုင်ငံခြားတပ်များ အီဂျစ်နယ်မြေထဲ ဝင်ရောက်ခြင်းကို အီဂျစ်အာဏာပိုင်များက မနှစ်မြို့သည့် သဘောထားကို ပြနေသည်။ ကုလသမဂ္ဂတာဝန်ခံများက အီဂျစ်၏ မေးခွန်းများဖြေရန် အတော်ပင် အချိန်ယူရမည့်သဘော တွေ့နေရသည်။

အီဂျစ်သမ္မတ နာဆာ မည်သို့ပင် အချိန်ဆွဲစေကာမူ ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့များ အီဂျစ်နိုင်ငံသို့ အမြန်ဆုံး ဝင်ရောက်နိုင်ရန် အရေးကြီးကြောင်း ဘန်ချ်သဘောရသည်။ ထို့ကြောင့် အသစ်ဖြစ်နေသောတပ်ဖွဲ့များအား အီဂျစ်နှင့်အနီးဆုံးနိုင်ငံသို့ ပို့ထားသင့်ကြောင်း၊ ဤသို့ဆောင်ရွက်ထားခြင်းဖြင့် အီဂျစ်ထံမှသဘောတူချက်ရလျှင်ရခြင်း အီဂျစ်နိုင်ငံတွင်းသို့ အချိန်မဆိုင်းဘဲ တာဝန်ထမ်းဆောင်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ကျိုးကြောင်းဖော်ပြ၍ ဤအစီအစဉ်ကို ဘန်ချ်က ဟာမာရီးလ်ဒ်အား တင်ပြရာ ဟာမာရီးလ်ဒ်က မဆိုင်းမတွလက်ခံခဲ့သည်။ ဤကိစ္စကို အဆောတလျင်လုပ်ရန် အရေးကြီးသည့် အနေအထားတွင် ရှိနေသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဆိုဗီယက်ယူနီယံက အီဂျစ်အား မိမိနိုင်ငံ၏ အပျော်တမ်းတပ်ဖွဲ့များ ပေးပို့ရန် ကမ်းလှမ်းချက်ရှိနေသည်။ ဤကမ်းလှမ်းချက်ကို အီဂျစ်က လက်မခံမီ ကုလသမဂ္ဂက လက်ဦးနိုင်ပါမှ အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို ထိန်းနိုင်မည်ဟု ဟာမာရီးလ်ဒ်က တွက်ထားသည်။

အီဂျစ်နှင့် အနီးဆုံးနိုင်ငံသည် အီတလီဖြစ်သည်။ အီတလီအစိုးရအား ဟာမာရီးလ်ဒ်က ငြိမ်းချမ်းရေးတပ်ဖွဲ့ ခေတ္တစခန်းချရန်အစီအစဉ်ကို တင်ပြခဲ့ရာ အီတလီက အသာတကြည်လက်ခံပြီး နေပါးလ်စ်မြို့ရှိ ကပိုဒီချီနိုလေဆိပ်ကို အသုံးပြုခွင့်ပေးလိုက်သည်။ ထိုတပ်ဖွဲ့များအား အမေရိကန်နိုင်ငံမှ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလေယာဉ်ကြီးများဖြင့်သယ်ယူပို့ဆောင်ပေးသည်။ ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့ ရှေ့တန်းဌာနချုပ်ကို ကပိုဒီချီနိုတွင် နိုဝင်ဘာလ ၁၀ ရက်၌ ဖွင့်လှစ်နိုင်ခဲ့သည်။ နိုဝင်ဘာလ ၁၂ ရက်တွင် အီဂျစ်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဖော်ဇီက ဟာမာရီးလ်ဒ်ထံ ကိုင်ရှိမှ ဖုန်းဆက်၍

ကုလသမဂ္ဂအရေးပေါ်တပ်ဖွဲ့များ အီဂျစ်သို့ ဝင်ရောက်နိုင်ပြီဟု အကြောင်းကြားခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အိန္ဒိယနှင့် ယူဂိုဆလားဗီးယားတပ်ဖွဲ့ဝင်များ ပါဝင်စေရန်နှင့် ကနေဒါတပ်ဖွဲ့များ မပါဝင်စေရန် တောင်းခံသည်။ ဟာမာရီးလ်ဒ်က အိန္ဒိယနှင့် ယူဂိုဆလားဗီးယားတပ်ဖွဲ့ဝင်များ ပါဝင်ရေးကို သဘောတူခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ကနေဒါတပ်ဖွဲ့ဝင်များကိုလည်း ပါဝင်စေသင့်ကြောင်းဖြင့် အခိုင်အမာ ရပ်တည်ခဲ့သည်။ ကနေဒါကိုယ်စားလှယ် လက်စတာ ပီ ယားဆင်သည် ကုလသမဂ္ဂငြိမ်းချမ်းရေးတပ်ဖွဲ့ စည်းရေးကိစ္စကို စိတ်ရောကိုယ်ပါ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ကနေဒါ၏ အားပေးကူညီပံ့ပိုးမှုကို မျက်ကွယ်ပြု၍ မရနိုင်ပုံကို ဖော်ဖီအား ရှင်းပြလိုက်သည်။ ဟာမာရီးလ်ဒ်ကိုယ်တိုင် ကိုင်ရိုသို့ ရောက်၍ ရှင်းပြလျှင် လက်ခံနိုင်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ကြောင်းကိုပါ ပြောပြလိုက်သည်။ ပထမဆုံးကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် အီဂျစ်နိုင်ငံတွင်းသို့ နိုဝင်ဘာလ ၁၅ ရက်တွင် ခြေချနိုင်ခဲ့သည်။

ကုလသမဂ္ဂအရေးပေါ်တပ် ဖွဲ့စည်းရေးကိစ္စကို ကုလသမဂ္ဂရုံးချုပ် ၃၈ ထပ်ရှိ ဘန်ချ်၏ အစည်းအဝေးခန်းမတွင် စတင်ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ လုပ်ငန်းလိုအပ်ချက်နှင့်အညီ ညလုံးပေါက် ဆွေးနွေးရသည့်အခါ များလည်းရှိခဲ့သည်။ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ကို တပ်ဖွဲ့များ ပါဝင်ကူညီသော နိုင်ငံများမှ စစ်သံမှူးများ၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှ စစ်ဖက်ဆိုင်ရာကိုယ်စားလှယ်များ၊ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံးမှ ဌာနဆိုင်ရာ အရာရှိကြီးများ၊ စစ်မြေပြင် ကွပ်ကဲရေးမှူး ဒေးဗစ် ဗောင်း ဦးဆောင်သော ကျွမ်းကျင်သူများဖြင့် ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ကြသည်။ ထိုလုပ်ငန်းအဖွဲ့သည် တပ်များဖွဲ့စည်းနေရာ ချထားရေးကိစ္စ၊ ထောက်ပံ့ပို့ဆောင်ရေးကိစ္စများကို ဟာကွက် ပျော့ကွက် မရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြသည်။ နိုင်ငံရေးအခြေအနေ ပြောင်းလဲမှုများကို ဟာမာရီးလ်ဒ်နှင့် ဘန်ချ်က မျက်ခြည်မပြတ် ထိတွေ့လေ့လာကြသည်။ လုပ်ငန်းအဖွဲ့ထံသို့လည်း မကြာခဏဝင်လာ၍ လိုအပ်သည်များကို ညွှန်ကြားပေးကြသည်။

ယခု ကုလသမဂ္ဂ ဆောင်ရွက်ရသော ငြိမ်းချမ်းရေးတပ်ဖွဲ့ ဆိုင်ရာစီမံချက်သည် ယခင်က အစဉ်အလာ လုံးဝ မရှိဖူးပေ။ အတွေ့

အကြံလည်း မရှိဖူးသော လုပ်ငန်းသစ်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အခက်အခဲ မြောက်များစွာကို ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းခဲ့ရသည်။ နိုင်ငံအသီးသီးမှ စစ်တပ်များ သည် ကုလသမဂ္ဂ၏ အမိန့်ကို နာခံ၍ စစ်မျက်နှာကိုသွားပြီး အင်အား မသုံးဘဲ အပစ်အခတ် ရပ်စဲရန် ထိန်းသိမ်းပေးရသည့် စွန့်စားရသည့် ပမာဏမှာ ကြီးမားလှသည်။ စစ်သမိုင်းတွင် မကြုံဖူးသေးသောစိတ်ဓါတ် ရေးရာကဏ္ဍ၊ နိုင်ငံအချုပ်အခြာ ပိုင်ဆိုင်မှုကို ဂရုပြုရသည့် အနေအထား၊ တပ်၏ အစဉ်အလာများ စောင့်ထိန်းရသည့် ကိစ္စ၊ သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံများ ၏ တည်ဆဲဥပဒေများအပြင် နိုင်ငံတကာ ဥပဒေများကိုပါ စောင့်ထိန်း လိုက်နာရသည့် အခြေအနေများနှင့် ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းရသည်။

စစ်မြေပြင်၌ လက်တွေ့ ရင်ဆိုင်ရသော ပြဿနာများလည်း တပုံတပင်ဖြစ်သည်။ စစ်သားများသည် မိမိနိုင်ငံမှ ၁၀ ရက်စာရာရှင်မျှသာ သယ်ဆောင်၍ အီဂျစ်နိုင်ငံသို့ ဝင်ရသည်။ ၁၀ ရက် ကျော်လွန်လျှင် ကုလသမဂ္ဂမှ တာဝန် ယူမည်ဟု နားလည်ထားသည်။ သို့သော်လည်း ထောက်ပံ့ ပို့ဆောင်ရေး အဖွဲ့အစည်း မရှိသဖြင့် ယာယီ အစီအစဉ်အရ ဆူးအက် တူးမြောင်းတွင် ပိတ်မိနေသော ကုန်တင်သင်္ဘော ၁၇ စင်း၌ ပါရှိသည့် အစားအစာများ ဝယ်ယူ ဖြည့်တင်းလိုက်ခြင်းဖြင့် လက်ငင်း ပြဿနာ ခေတ္တ ပြေလည်စေခဲ့သည်။

နောက်ထပ် ရင်ဆိုင်ရသော ပြဿနာ တစ်ခုမှာ စစ်ယူနီဖောင်း ကိစ္စဖြစ်သည်။ ကုလသမဂ္ဂမှ ခေါ်ယူလိုက်သော နိုင်ငံအချို့မှ စစ်သား များသည် ဗြိတိသျှပုံစံ စစ်ဝတ်စုံများ ဝတ်ကြသည်။ ဗြိတိသျှစစ်သားများ အီဂျစ်တွင် တပ်စွဲလျက်ရှိရာ လူချင်းမှား၍ ပစ်ခတ်ရန် အန္တရာယ်များစွာ ရှိနေသည်။ ဗြိတိသျှကို မုန်းတီးစိတ် ပြင်းထန်သဖြင့် ပိုဆိုးသည်။ အဓိက အားဖြင့် စစ်သားများ ဆောင်းသည့်ဦးထုပ်ကို ထင်ရှားသော အရောင်ဖြင့် ခွဲခြားရန် လိုနေသည်။ ကံအားလျော်စွာ ဥရောပတွင် အမေရိကန် ပလပ် စတစ်ခမောက်များ ရှိနေသဖြင့် ထိုခမောက်ကို ကုလသမဂ္ဂ အပြာရောင် ဆေးမှတ်၍ ပထမဆုံး တပ်ဖွဲ့ဝင်များအား အီဂျစ်အဝင်တွင် ဆောင်းစေ ခဲ့သည်။ စစ်သားများ ကိုင်ဆောင်ရမည့် ကိုယ်ရေးမှတ်တမ်း ကတ်ပြား

များကိုလည်း ဒေသသုံးဘာသာစကား လေးမျိုးဖြင့် လိုရင်းတိုရှင်းစွာ ရေး ရသည်။ စစ်သားများ ချက်ပြုတ်စားသောက်ရန် မီးဖိုများလည်း စီစဉ်ရ သေးသည်။

ခုနှစ်နိုင်ငံ အကြံပေးကော်မတီကို ဘရာဇီး၊ ကနေဒါ၊ သီရိ လင်္ကာ၊ ကိုလောမ်ဘီးယား၊ အိန္ဒိယ၊ နော်ဝေး၊ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံများဖြင့် ဖွဲ့စည်းလိုက်သည်။ ထိုအဖွဲ့သည် ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်အား အရေးပေါ် ငြိမ်းချမ်းရေးတပ်ဖွဲ့ဆိုင်ရာ ကိစ္စများကို ကူညီရန် တာဝန်သတ်မှတ်ချက် ထားရှိသည်။ ဟာမာရိုးလ်ဒ်နှင့်ဘန်ချ်သည် ထိုခုနှစ်နိုင်ငံ အကြံ ပေး ကော်မတီနှင့် နိုဝင်ဘာလ ၁၄ ရက်တွင် ပထမအကြိမ် တွေ့ခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ဟာမာရိုးလ်ဒ်သည် အကြံပေးအဖွဲ့နှင့် မကြာခဏတွေ့၍ ပြဿနာကြီးငယ်များနှင့် ပတ်သက်၍ အကြံပြုချက်များကို အကျိုးရှိစွာ ဆွေးနွေး နိုင်ခဲ့သည်။ ကော်မတီဝင်များလည်း ကိုယ့်နည်းကိုယ့်ဟန်ဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်အောင် ထောက်ကူခဲ့သည်။ ဥပမာ အိန္ဒိယသံအမတ်ကြီး အာသာ လားလ်သည် စကားအပြောဆုံး အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သည်။ ကနေဒါ သံအမတ်ကြီး လက်စတာ ပီ ယားဆင်သည် အရာရာတွင် ချင့်ချင်ချိန်ချိန် အစဉ်းစားဆုံး အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သည်။ လောလောဆယ် အရေးအကြီးဆုံး အချက်ကား ကုလသမဂ္ဂ အရေးပေါ်တပ်ဖွဲ့အား အီဂျစ်နိုင်ငံမှ လက်ခံရန် ဖြစ်ကြောင်း ဟာမာရိုးလ်ဒ်က ရှင်းပြခဲ့သည်။ ပီ ယားဆင်က အီဂျစ်နိုင်ငံ၏ သဘောထားဖြစ်သော ကုလသမဂ္ဂ အရေးပေါ်တပ်ဖွဲ့စည်းပုံကို ဆုံးဖြတ် ပိုင်ခွင့် တောင်းဆိုချက်၊ ယင်းတပ်များကို အချိန်မရွေး ရုပ်သိမ်းပေးရန် တောင်းဆိုခွင့်ကို ဘဝင်မကျကြောင်း ပြောပြသည်။ သံအမတ်ကြီး လားလ်ကမူ ယင်းအီဂျစ်၏တောင်းဆိုချက်ကို လုံးဝလက်မခံသင့်ကြောင်း အခိုင်အမာ ရပ်တည်ခဲ့သည်။

ဘန်ချ်က ပြဿနာရပ်၏ လက်တွေ့မျက်မြင်အခြေအနေများကို ရှင်းပြရန် တာဝန်ယူရသည်။ အစီရင်ခံသည့်အချိန်တွင် ကုလသမဂ္ဂ တပ် သား ၆၅၀ သည် နေပါးလ်စ်မြို့တွင် အသင့်စောင့်ဆိုင်းနေပြီဖြစ်ကြောင်း၊ နိုင်ငံ ၂၁ နိုင်ငံက တပ်များပို့ရန် အသင့်ရှိကြောင်း၊ ဤလုပ်ငန်း အမြန်

ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန်အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ ဘန်ချိက အကျယ် တဝင့် ရှင်းပြခဲ့ရသည်။ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲတစ်ခုတွင် သတင်းထောက် များက ဤသို့ အရေးတကြီးဆောင်ရွက်ခြင်းမှာ ရုရှား အပျော်တမ်းတပ် များ အီဂျစ်သို့ အရင်ရောက်လာမည်ကို စိုးရိမ်ခြင်းကြောင့်လားဟု မေးခဲ့ ရာ ဘန်ချိက အလိမ္မာသုံး၍ ဖြေခဲ့ရသည်။

နိုဝင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် ဟာမာရီးလ်ဒ်က အီဂျစ်သမ္မတ နာဆာနှင့်တွေ့ရာတွင် နာဆာက ဆူးအက်တူးမြောင်းတွင် မိမိတို့က ပိတ် ဆို့ထားသော တံတားပျက်များ၊ ပင်လယ်ကူး ဆွဲသင်္ဘောနှင့် ကွန်ကရစ် အပြည့်တင်ဆောင်ထားသော ကုန်တင်သင်္ဘောစသည့် အဆီးအတားများ ကို ကုလသမဂ္ဂကပင် တာဝန်ယူရှင်းပေးရန် တောင်းခံလာသည်။ ဟာမာ ရီးလ်ဒ်က အမေရိကန်အင်ဂျင်နီယာတပ်မှ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အာရ် အေ ဝိုးလား အား ဤလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရန်ခန့်ထားလိုက်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဝိုးလား သည် ဤသို့သော ရှင်းလင်းရေး တာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ဖူးသည့် အတွေ့အကြုံရှိခဲ့သည်။

ဟာမာရီးလ်ဒ် ကိုင်ရိုမှ ပြန်ရောက်ပြီးနောက် အတိုင်ပင်ခံကော် မတီ အစည်းအဝေးကိုအရေးတကြီးခေါ်၍ မိမိအီဂျစ်တွင် ဆွေးနွေးဆောင် ရွက်ချက်များကို ရှင်းပြခဲ့သည်။ အခြေအနေ အရပ်ရပ်သည် သိမ်မွေ့ခက် ခဲပြီး အမယ်ဘုတ်၏ ချည်ခင်ကဲ့သို့ ဖြစ်နေသည်။ ဤအခက်အခဲများကို ကျော်လွှားနိုင်မည့် လက်တွေ့အစီအစဉ်များကို ဘန်ချိကပင် ဦးဆောင် ပြုလုပ်ပေးခဲ့ရသည်။ အီဂျစ်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မာမွတ် ဖော်ဒီ၏ ဆတ် ဆတ်ထိမခံ စိတ်သဘောထားကို ပြေလည်အောင် ဆောင်ရွက်ပေးရသည်။ ထို့အပြင် ဆူးအက်ပြဿနာကြောင့် ကမ္ဘာ့အလယ်တွင် အကျပ်အတည်း တွေ့နေရသော ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ် အဲန်တနီ အီဒင်၏ အစိုးရအား အဖတ်ဆည်နိုင်ရန် ကုလသမဂ္ဂ ငြိမ်းချမ်းရေးတပ်အား ခုတုံးလုပ်ဖို့ ကြိုး စားနေသော ဗြိတိသျှနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဆဲလွင် လွိုက်၏ ပရိယာယ်ထဲ မလျှောက်ရန်လည်း ကြိုးစားရသေးသည်။

ဒီဇင်ဘာလဆန်း ရောက်သည့်အခါ ကုလသမဂ္ဂ ငြိမ်းချမ်းရေး

တပ်၏ အနေအထားကို ဘန်ချ်နှင့် တပ်မှူးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဘားနစ် တို့ စနစ်တကျ စီမံချက်ချပြီး ဖြစ်သည်။ အိမ်ရှင်နိုင်ငံဖြစ်သော အီဂျစ် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဖော်စီနှင့်လည်း အခါမလပ် ညှိနှိုင်းရသေးသည်။ စစ်တပ်ဖွဲ့စည်းထားရှိပြီးနောက် စိတ်ဓါတ်တက်ကြွစေရန်အတွက် စစ်တီးဝိုင်းတစ်ခု လိုအပ်လာသဖြင့် ပါကစ္စတန်မှ တီးဝိုင်းတစ်ခုကို တောင်းခံရရှိခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ပါကစ္စတန်ဝန်ကြီးချုပ်က အခြေအနေကို အခွင့်ကောင်းယူကာ အီဂျစ်အား နိုင်ငံရေးအရ ပြစ်တင်ဝေဖန်ခဲ့သည်။ အီဂျစ် သမ္မတနာဆာကလည်း တုံ့ပြန်သည့်သဘောဖြင့် ပါကစ္စတန်အဖွဲ့ကို လက်မခံဘဲ ငြင်းဆန်လိုက်တော့သည်။ “စကားနည်း ရန်စဲသဘော ထားလိုက်ကြစို့ရဲ့” ဟု ဘန်ချ်က ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဘားနစ်အား မှတ်ချက်ပြုလိုက်သည်။

ကုလသမဂ္ဂ ငြိမ်းချမ်းရေးတပ်ဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းရသော ပဓာနရည်ရွယ်ချက်သည် ဗြိတိသျှနှင့် ပြင်သစ်တို့ အီဂျစ်နိုင်ငံမှ ဆုတ်ခွာပေးရေးပင်ဖြစ်သည်။ ဟာမာရီးလ်ဒ်နှင့်ဘန်ချ်တို့သည် တစ်ဖက်မှစစ်အင်အားကို ခိုင်မာအောင် အပူတပြင်း တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းရင်း တစ်ဖက်မှလည်း ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ် ဆဲလွင် လွှဲကွယ်အား ကုလသမဂ္ဂ၏ မဆုတ်မနစ်သော ဆုံးဖြတ်ချက်နှင့် ရပ်တည်ချက်ကို သိစေခဲ့သည်။ စစ်ရေးနှင့် နိုင်ငံရေးအခြေအနေအရပ်ရပ်ကို အမှန်အတိုင်း သုံးသပ်မိသောအခါ ဗြိတိသျှနှင့် ပြင်သစ်တို့က မိမိတို့တပ်များကို နှစ်မကုန်မီ အီဂျစ်မှ ရပ်သိမ်းပေးမည် ဖြစ်ကြောင်း သဘောတူခဲ့ကြသည်။

ဟာမာရီးလ်ဒ်နှင့်ဘန်ချ်တို့သည် ယခုတည်ဆောက်ဖွဲ့စည်းသော ကုလသမဂ္ဂ ငြိမ်းချမ်းရေးတပ်၏ အနာဂတ်မျှော်မှန်းချက်များကို ကြိုတင်မြင်ထားပြီးဖြစ်သည်။ ကုလသမဂ္ဂတပ်များ အိမ်ရှင်နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံအတွင်း တာဝန် ထမ်းဆောင်ပေးချိန်တွင် ဥပဒေရေးရာ အကာအကွယ် ရရှိရေးအတွက် လောလောဆယ် အီဂျစ်နိုင်ငံနှင့် သဘောတူချက်ရယူထားသည်။ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင် တစ်ဦးဦးသည် တာဝန်ချိန်ပြင်ပတွင် အကျင့်စာရိတ္တပျက်ယွင်းမှု တစ်စုံတစ်ရာ ကျူးလွန်မိလျှင် ထိုတပ်သား၏ မိခင်နိုင်ငံရှိ

တရားရုံးများကသာ စီရင်ပိုင်ခွင့် ရှိစေရန် ထိုနိုင်ငံသို့ ပို့ပေးရေးကို အိမ်ရှင်နိုင်ငံက တာဝန်ယူရန် ဖြစ်ကြောင်း လုပ်ထုံးလုပ်နည်း ပြဋ္ဌာန်းပေး ထားသည်။ ဤဥပဒေပြဋ္ဌာန်းချက်သည် ကုလသမဂ္ဂသို့ တပ်ဖွဲ့ စေလွှတ် ပေးသော နိုင်ငံအတွက် များစွာ အသုံးဝင်ခဲ့သည်။

အီဂျစ်သို့ ရောက်လာသော ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့များသည် ကနဦး ပိုင်းတွင် မိမိတို့နိုင်ငံ၏ အလံများကို လွှင့်ထူကြသည်။ အီဂျစ်က ထိုတပ် များသည် ကုလသမဂ္ဂ ကိုယ်စားပြု၍ ရောက်လာခြင်းကြောင့် ကုလသမဂ္ဂ အလံကို လွှင့်ထူစေလိုကြောင်း၊ မိမိတို့နိုင်ငံ၏ အလံများ လွှင့်ထူခြင်း သည် အီဂျစ်နိုင်ငံအား စိုးမိုးသည့် သဘော ဆောင်နေကြောင်း၊ အင်အား ကြီးနိုင်ငံများ၏ ကျူးကျော်စိုးမိုးမှု ခံရသည့် အတွေ့အကြုံရှိသော အီဂျစ် က ပြောပြသည်။ ဘန်ချ်ကလည်း ထိုကဲ့သို့ သဘောရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ကုလသမဂ္ဂ တာဝန် ထမ်းဆောင်ချိန်တွင် ကုလသမဂ္ဂ အလံကိုသာလျှင် လွှင့်ထူအသုံးပြုရမည်ဟူသော စည်းမျဉ်းကို ယခုတွင်သာမက နောင်အနာ ဂတ်အတွက်ပါ အမြဲတမ်း မူတစ်ရပ်အဖြစ် ချမှတ်ရန် လိုအပ်ပြီဟု မြင်လာ ပြီဟု မြင်လာသည်။

“တပ်များဟာ ကိုယ့်နိုင်ငံရဲ့အလံကို လွှင့်ဖို့အကြောင့် မရှိသင့် ပါဘူး။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ သူတို့ဟာ ကုလသမဂ္ဂတပ် အနေနဲ့ အီဂျစ် ကို ရောက်နေတာဖြစ်တယ်။ တခြား အကြောင်း တစ်စုံတစ်ရာကြောင့် မဟုတ်ဘူးဆိုတာ သိရမှာဖြစ်ပါတယ်” ဟု ဘန်ချ်က အကြံပေးကော်မတီ အစည်းအဝေးတွင် ပြောလိုက်သည်။

ကုလသမဂ္ဂ တပ်ဖွဲ့အတွင်း မိမိနိုင်ငံ၏ အလံနှင့်အထိမ်းအမှတ် များ အသုံးပြုခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အကြံပေး ကော်မတီအတွင်း အငြင်း ပွားမှု ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဘန်ချ်သည် မူပိုင်းဆိုင်ရာ ကိစ္စတစ်ရပ် ဖြစ်သဖြင့် နိုင်ငံခိုင်မာမာ ရပ်တည်ခဲ့သည်။ ဟာမာရီးလ်ဒ်ကလည်း သူ့အား ထောက်ခံ ခဲ့သည်။ နိုင်ငံတကာရေးရာကိစ္စများ ဆောင်ရွက်ရာတွင် မည်မျှသေးငယ် သည်ဟု ထင်မှတ်စရာအကြောင်းပင်ဖြစ်စေ ကုလသမဂ္ဂ၏ ဦးဆောင်မှုနှင့် ကုလသမဂ္ဂ၏ အခန်းကဏ္ဍကို အမြဲထင်ဟပ်စေရန် ဘန်ချ်က မယိမ်း

မယိုင် ရပ်တည်ပြောဆို ကျင့်ကြံခဲ့သည်။

ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့များမှ ဗိုလ်၊ အကြပ်၊ တပ်သားများသည် လည်း မိမိပါဝင်လှုပ်ရှားရသည့်ကဏ္ဍကို ကောင်းစွာ နားလည်သဘော ပေါက်ရန် အရေးကြီးသည်။ ထို့ကြောင့် တပ်ဖွဲ့ဝင်များအား ပြောကြား ရန် သြဝါဒမိန့်ခွန်းတစ်ခုကို ဘန်ချ်ကိုယ်တိုင်က ရေးသားပြုစု၍ ဟာမာ ရှိုးလ်ဒ်က အတွင်းရေးမှူးချုပ်အနေဖြင့် လက်မှတ်ထိုးကာ တပ်ဖွဲ့အသီး သီးသို့ ဖြန့်ဝေအသိပေးခဲ့သည်။

“ရဲဘော်တို့၊ သင်တို့သည် သမိုင်းတွင်စေမည့် ကဏ္ဍသစ် တစ်ခုသို့ တက်လှမ်းရာတွင် ပါဝင်နေကြသူများဖြစ်သည်။ သမိုင်းတွင် မပေါ်ဖူးသေးသော ကဏ္ဍသစ်လည်းဖြစ်နေသည်။ သင်တို့သည် လောက ပါလတရားကို ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် ရှေ့တန်းရောက်တပ်သားများလည်း ဖြစ်နေသည်။ သင်တို့၏ စွမ်းဆောင်ချက်များသည် ကမ္ဘာအနှံ့ ပဲ့တင် ထပ်မျှ ထင်ဟပ်လျက်ရှိသည်။ သန်းပေါင်းများစွာသော ကမ္ဘာသူကမ္ဘာ သားများသည် သင့်နောက်တွင် ကြံ့ခိုင်စွာ ထောက်ခံအားပေးလျက်ရှိကြ သည်။ သင်တို့၏ အောင်မြင်ချက်များသည် ပစ္စုပ္ပန်ကာလအတွက်သာ မက နောင်အနာဂတ်ကာလများအတွက်ပါ ငြိမ်းချမ်းသာယာသော ကမ္ဘာ တည်ဆောက်ရာတွင် များစွာ ထောက်ပံ့စေမည်ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ အားလုံး တစ်နေ့ဝမ်းမြောက် ဂုဏ်ယူရမည့် လုပ်ငန်းကို ကြိုးစားလုပ် ဆောင်ကြရန် တိုက်တွန်းလိုက်ပါသည်” ဤကား ဟာမာရှိုးလ်ဒ်၏ သဝဏ်လွှာဖြစ်သည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဘားနစ်သည် ကုလသမဂ္ဂ ငြိမ်းချမ်းရေးထိန်းသိမ်း မှု အရေးပေါ်တပ် ဌာနချုပ်နှင့် ရုံးအဖွဲ့ကို အမြန်ဖွဲ့စည်းလိုက်သည်။ တပ်ဖွဲ့အင်အားကိုလည်း စုစည်းလိုက်ရာ ခွင့်ပြုအင်အား ၄,၁၀၀ သို့ မကြာမီ ပြည့်မီခဲ့သည်။ ဤနည်းဖြင့် တပ်ဖွဲ့များ ကွပ်ကဲရေးနှင့်တာဝန် ချထားရေး အစီအစဉ်များ နေသားတကျ ဖြစ်ခဲ့သည်။ တပ်ကိစ္စ စိတ် အေးရသောအခါ အပူတပြင်း အာရုံစိုက်ရမည့် အခြားပြဿနာဘက်သို့ ဦးတည်ရတော့သည်။ အရေးအကြီးဆုံး လက်ငင်းဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်

ငန်းကား အီဂျစ်ပိုင် ဆင်းနိုင်းဒေသမှ အစ္စရေးတပ်များ ဆုတ်ပေးရေးကိစ္စ ဖြစ်သည်။ ဤပြဿနာကို ဟာမာရီးလ်ဒ်နှင့် ဘန်ချ်တို့က နှစ်ဟောင်း ဒီဇင်ဘာလအတွင်း အက်ဘာ အီဘန်နှင့် နှစ်နာရီကြာမျှ ဆွေးနွေးပူး သည်။ အီဘန်သည် ကုလသမဂ္ဂဆိုင်ရာ အစ္စရေးသံအမတ်ကြီးဖြစ်သည်။ ဘန်ချ်သည် အီဘန်နှင့် ၁၉၄၇ ခုနှစ်ခန့်ကပင် သိကျွမ်းခဲ့သည်။ လက်ရှိ အခြေအနေအရ အီဘန်နှင့် ဟာမာရီးလ်ဒ်အကြားဆွေးနွေးမှုများ ပြေပြေ လည်လည် မရှိဘဲ ထစ်ထစ်ငေါ့ငေါ့ဖြစ်နေသည်။ အစ္စရေးတို့ကလည်း ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့များ၏ ရပ်တည်မှု မှန်ကန်ရေးကို ဒေါက်ထောက် ကြည့်သည်။ မိမိတို့တပ်များ ရပ်သိမ်းပေးသည့်သဘော မည်ကာမျှအနေ အထားကို လုံးဝ လက်မခံပေ။ ဆူးအက်တူးမြောင်း ရှင်းသွားလျှင် အစ္စရေးတို့ဘက်မှ လွတ်လပ်စွာ ဖြတ်သန်းခွင့်ကို အာမခံချက် ရှိမရှိ၊ ဂါဇာကမ်းမြောင်းဒေသ အုပ်ချုပ်ရေးမည်သို့ စီမံပေးမည်ကို သိလိုကြ သည်။ ထို့ပြင် အစ္စရေးတပ်များ ဆုတ်ခွာပြီးနောက်ပိုင်းတွင် အီဂျစ်တို့ က ဆင်းနိုင်းဒေသမှ အစ္စရေးများအား ရန်ပြုမည့်အန္တရာယ်ကိုလည်း တားဆီးပေးရန် လိုလားသည်။

အီဂျစ်တို့၏ ရပ်တည်ချက်မှာလည်း အစ္စရေးတို့ စိုးရိမ်မည် ဆိုက စိုးရိမ်လောက်သည့်အခြေအနေတွင် ရှိနေသည်။ ဒီဇင်ဘာလ ၉ ရက်နေ့တွင် အီဂျစ်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဖော်ဇီက ဘန်ချ်နှင့်တွေ့ရာ၌ အီဂျစ်သည် ဆင်းနိုင်းကျွန်းဆွယ်တွင် မိမိတို့အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာ ပြန် လည် အသက်သွင်းလိုကြောင်း၊ အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရား လည်ပတ်နိုင်ရန် စစ်တပ်၏ ကြောထောက်နောက်ခံမှုကို လိုအပ်မည့်အကြောင်း အခိုင် အမာပြောသည်။ သို့မှသာ အီဂျစ်အတွက် လုံခြုံရေးအခြေအနေ ထိန်း နိုင်မည်ဟု ဆိုသည်။

ဘန်ချ်က ချေပရာတွင် အီဂျစ်တပ်နှင့် အရပ်သားများ ဆင်း နိုင်းဒေသသို့ ပြန်လည်အခြေချခြင်းကို မိမိတို့ မငြင်းလိုကြောင်း၊ အီဂျစ် ၏ အချုပ်အခြာအာဏာ ပိုင်စိုးခွင့်ကိုလည်း စောဒက မတက်ကြောင်း၊ အီဂျစ်၏ ရပ်တည်ချက်သည် ဥပဒေအရ မှန်ကန်သော်လည်း ရန်စောင်

သည့် အနေအထားမျိုးမှ ရှောင်သင့်ကြောင်း၊ ကုလသမဂ္ဂနှင့် ရင်းနှီးစွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း စသဖြင့် ပြောခဲ့သည်။

အီဘန်နှင့် ဟာမာရီးလ်ဒ်အကြား ဆွေးနွေးပွဲများသည် ထင်လောက် အရာမရောက်၊ ခရီးမပေါက်ခဲ့ပေ။ အီဘန်နှင့် ဟာမာရီးလ်ဒ် နှစ်ဦးလုံးသည် စကားအရာတွင် ပရိယာယ် ကြွယ်ဝသူများဖြစ်သဖြင့် စကားအလှည့်အပြောင်းအကြား နှစ်လျက်ရှိသည်။ ဘန်ချ်ကမူ တိုတိုနှင့် လိုရင်းပြောတတ်သူဖြစ်ရာ ချက်ကျကျ ဝင်ထောက်ကာ အဖြေထုတ်ပေးရသည်။ ရရှိသော သဘောတူညီချက်နှင့် တိုးတက်မှုကို ဘန်ချ်က မိုလ်ချုပ်ကြီး ဘားနစ်အား အသိပေး၍ လုပ်ငန်းစဉ်ချရသည်။ ဘားနစ်လည်း အစွဲရေး ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် မိုရို ဒါယန်းနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးမှုများ စင်ပြိုင် ပြုလုပ်နေရသည်။

ဗြိတိသျှနှင့် ပြင်သစ်တို့သည် အီဂျစ်နယ်မြေအတွင်း ပို.တ်ဆာ အိဒ်ဆိပ်ကမ်းမြို့မှ အပြီးအပိုင်ထွက်ခွာရန် ပြင်ဆင်နေပြီဖြစ်သည်။ ဆူးအက်တူးမြောင်းကိုလည်း ရှင်းလင်းရန် တာစူနေပြီဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အစွဲရေးနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အီဘန်က ဟာမာရီးလ်ဒ်အား အကျပ်ကိုင် လျက်ပင် ရှိနေသည်။ အီဂျစ်တပ်များ ဆင်းနိုင်ဒေသသို့ ဝင်ရောက်တပ်စွဲရေးကိစ္စကို ဟန့်တားပေးခြင်းဖြင့် အစွဲရေးအား စစ်ပြုရန် တောင်းဆိုချက်များသည် အီဂျစ်၏ အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်စိုးမျှကို ထိပါးစေသဖြင့် ဟာမာရီးလ်ဒ်နှင့် ဘန်ချ်က မည်သို့မျှ အဖြေမပေးနိုင်ခဲ့ပေ။ ဤအတောအတွင်း အစွဲရေးတပ်များက တစ်စိတ်တစ်ဒေသ ဆုတ်ခွာပေးထားသည်။ ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံကြီးကလည်း အစွဲရေးအား ခြွင်းချက်မရှိလုံးဝ ရုပ်သိမ်းပေးရန် ဖိအားပေးနေသည်။

၁၉၅၇ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၂၂ ရက် အခြေအနေအရ အစွဲရေးတပ်များသည် အာကားဘားပင်လယ်အော်နှင့် ဂါဇာကမ်းမြောင်းဒေသ တစ်ဝိုက်တွင်သာ တပ်စွဲထားသည်။ ၁၉၄၉ ခုနှစ်က ချုပ်ဆိုထားသော စစ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက်အရ ဂါဇာကမ်းမြောင်းဒေသကို အီဂျစ်အား အုပ်ချုပ်ပိုင်ခွင့် ပေးထားသည်။ တီရန်ရေလက်ကြားရှိ ရှာမ်း အယ်လ်

ရှိတ် ဆိပ်ကမ်းမြို့နှင့် ရှာဇ် နာရောနီမြို့တို့သည်လည်း အီဂျစ်ပိုင်နက် အတွင်း ရှိနေသည်။

ဖေဖော်ဝါရီလ ၂ ရက်နေ့တွင် အထွေထွေညီလာခံက အီဂျစ် ဒေသနှင့် ပတ်သက်၍ အရေးပါသော ဆုံးဖြတ်ချက်တစ်ရပ် ချမှတ်ခဲ့ သည်။ အစွရေးတပ်များ ဆင်းနိုင်ဒေသမှ အပြီးအပိုင် ဆုတ်ခွာပြီးသည့် အခါ ကုလသမဂ္ဂ အရေးပေါ် ငြိမ်းချမ်းရေးတပ်က စစ်ရပ်စဲရေးသဘော တူညီချက် ပြည့်ပြည့်ဝဝ ထိန်းသိမ်းနိုင်ရေးကို ရှေ့ရှု၍ အီဂျစ်၊ အစွရေး စစ်ရပ်စဲရေးနယ်နိမိတ်တွင် တပ်စွဲပြီး ကြီးကြပ်ရန် ညီလာခံက ဆုံးဖြတ် ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤသို့ တပ်စွဲ၍ ကြီးကြပ်ခြင်းကို အီဂျစ်နှင့် အစွရေး နှစ်နိုင်ငံစလုံးက သဘောတူကာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်မှာ အဓိက သော့ချက်ဖြစ်နေသည်။ ဤသို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ရနိုင်ရန်အတွက် တပ်နေရာချထားမှုကို နိုင်ငံရေးအရ သိမ်မွေ့စွာ ကိုင်တွယ်ရန် ဟာမာ ရှီးလ်ဒ်နှင့် ဘန်ချ်တို့နှစ်ဦးအပေါ် တည်လျက်ရှိနေပေသည်။

အီဂျစ်-အစွရေးပြဿနာ ရှုပ်ထွေးချိန်တွင် သတင်းစာလောက သည် မီးလောင်ရာ လေပင့်သကဲ့သို့ လိုရာဆွဲ၍ ရေးကြသဖြင့် ဟာမာ ရှီးလ်ဒ်နှင့်ဘန်ချ်အတွက် အကျပ်အတည်းတွေ့စေခဲ့သည်။ နယူးယောက် တိုင်းမ်စ် သတင်းစာတွင် ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့များက ဆုတ်ခွာလျက်ရှိသော အစွရေးတပ်များနောက်မှ ထက်ချပ်မကွာလိုက်နေချိန်တွင် အီဂျစ်တပ်များ ဆင်းနိုင်ကျွန်းဆွယ်သို့ ဝင်လာနေကြောင်း မမှန်သတင်း ရေးသဖြင့် ဘန်ချ်က တိုင်းမ်စ် သတင်းစာ ထုတ်ဝေသူအား ရှင်းလင်းချက်တောင်းရ သေး၏။ အချို့သတင်းစာများက ကုလသမဂ္ဂတပ်သည် အီဂျစ်၏ ချုပ် ကိုင်မှုလက်တွင်းသို့ ကျဆင်းနေကြောင်း အပုပ်ချသည်။ အစွရေးတွင် အုံကြွခဲ့သော ကုလသမဂ္ဂ ဆန့်ကျင်ရေး ဆန္ဒပြပွဲတစ်ခုတွင် အတွင်းရေး မှူးချုပ် ဟာမာရှီးလ်ဒ်အား အီဂျစ်၏ ငွေဝယ်ကျွန်အဖြစ် စွပ်စွဲထား သည်။ အကြောင်းမူကား အစွရေးတို့သည် ဂါဇာကမ်းမြောင်းဒေသနှင့် အာကာဘားရေလက်ကြား အနောက်ဘက်ကမ်းကို ဆက်လက်ဆုပ်ကိုင် လို၍ ကောလာဟလသတင်းလွင့်ခြင်း ဖြစ်နေသည်။

ဟာမာရီးလ်ဒ်၊ ဘန်ချ်တို့နှင့် အစွရေးနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အီဘန်တို့၏ ဆွေးနွေးပွဲမှာ မတိုးသာ မဆုတ်သာ လိပ်ခဲတည်းလည်း ဖြစ်နေသည်။ အပြေမရှိသော မေးခွန်းများဖြင့် တစ်ဘက်နှင့်တစ်ဘက် အပြန်အလှန် စကားစစ်ထိုးနေကြသည်။ ဤသို့ဖြစ်နေစဉ် အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဂျွန် ဖော်စတာ ဒါးလက်စ်က အစွရေးတို့အား ဂါဇာဒေသမှ ခြွင်းချက်မရှိ ချက်ခြင်း ရုပ်သိမ်းရန် စာချွန်လွှာ ပေးပို့ လိုက်သည်။ ထို့ပြင် တီရန်ရေလက်ကြားမှလည်း ရုပ်သိမ်းပေးရန် တောင်းဆိုလိုက်သည်။ အစွရေးတို့ ရုပ်သိမ်းမှသာလျှင် ကုလသမဂ္ဂ ငြိမ်းချမ်းရေးတပ်များ ကြီးကြပ်ရေးတာဝန် ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပြီး အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ၏ အနာဂတ်အရေးကို ညှိနှိုင်းနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း အစွရေးဝန်ကြီးချုပ် ဘဲန်-ဂူရီယန်က ဝေလည်ကြောင်ပတ် လုပ်ကာ အချိန်ဆွဲနေပြန်သဖြင့် သမ္မတကြီး အိုင်ဆင်ဟောင်းဝါးကိုယ် တိုင် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ရေဒီယိုနှင့် ရုပ်မြင်သံကြားအစီ အစဉ်မှ အမေရိကန်ပြည်သူများအား အစွရေး၏ လုပ်ရပ်များအပေါ် အသိပေးမိန့်ခွန်း မြွက်ကြားထုတ်လွှင့်ခဲ့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် ဟာမာရီးလ်ဒ်က အစွရေး ဆုတ်ခွာရေးအစီအစဉ်တစ်ရပ်ကို ကြေညာခဲ့သည်။ ဂါဇာဒေသမှ အစွရေး ဆုတ်ခွာရေးနှင့် အီဂျစ်တို့ ပြန်လည်လက်ဝယ်ရယူရေးကိစ္စကို စည်းကမ်း တကျ အေးချမ်းတည်ငြိမ်စွာ ဆောင်ရွက်ကြရန်နှင့် ကုလသမဂ္ဂ ငြိမ်းချမ်း ရေး ထိန်းသိမ်းမှုတပ်က ပဏာမလုပ်ငန်းများကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက် ရန် ကြေညာချက်တွင် ဖော်ပြပါရှိသည်။ ထို့အပြင် ဂါဇာဒေသ၏ ပြဿနာများကို အီဂျစ်က တိုက်ရိုက် မဆောင်ရွက်ဘဲ ကုလသမဂ္ဂမှ တစ်ဆင့် ဆောင်ရွက်ရန်၊ နှစ်ဘက်နယ်စပ်တစ်လျှောက် ကျူးကျော်တိုက် ခိုက်မှုများ အပြီးအပိုင် ရပ်ဆိုင်းကြရန် ဟာမာရီးလ်ဒ်က ဆက်လက် မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သည်။ နှစ်ပတ်အကြာတွင် ဟာမာရီးလ်ဒ်၏ မူဝါဒကြေညာ ချက်ကို ဘန်ချ်ကပင် လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်ရတော့သည်။

အစွရေးနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မစ္စစ် ဂိုလ်ဒါ မေးယားသည်

အမေရိကန်၏ အကျပ်ကိုင်မှုကြောင့် လိုက်လျောသည့်အနေဖြင့် ဂါဇာ ဒေသနှင့် အာကားဘားပင်လယ်အော်မှ လုံးဝ ဆုတ်ခွာပေးမည်ဟု ကြေညာလိုက်သည်။ အစ္စရေးတို့က ဂါဇာအုပ်ချုပ်ရေးကို ကုလသမဂ္ဂသို့ လွှဲပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ကုလသမဂ္ဂက နှစ်ဖက်သဘောတူညီမည့် ငြိမ်းချမ်းရေးစာချုပ် ချုပ်ဆိုနိုင်သည့်ကာလအထိ ဂါဇာအုပ်ချုပ်ရေးကို ထိန်းသိမ်းရန် ပြောလာသည်။ အလားတူပင် အစ္စရေးက ရှမ်းအယ်လ်ရိုတ် ဆိပ်ကမ်းမြို့မှ ထွက်ခွာပေးမည်။ ဤသို့ ထွက်ခွာပေးခြင်းဖြင့် အစ္စရေးသင်္ဘောများ၊ အီဂျစ်ပိုင် ရေလက်ကြားမှ ဆူးအက်တူးမြောင်းအတွင်း အဟန့်အတားမရှိ လွတ်လပ်စွာ သွားလာနိုင်မှုကို အာမခံချက်ပေးမည်ဟု ယုံကြည်ကြောင်း ဂိုလ်ဒါ မေးယားက အပြန်အလှန်သဘော အပေးအယူ လုပ်စေလိုသည့် ဆန္ဒသဘောထားကို ထုတ်ဖော်မြွက်ကြားသည်။ အမေရိကကမူ အစ္စရေးတို့က ဤသို့ ခြွင်းချက်ပြုသည့် ကြေညာချက်ကို လုံးဝ လက်မခံပေ။ ကုလသမဂ္ဂရှိ အမေရိကန် အမြဲတမ်းကိုယ်စားလှယ် ဟင်နရီ ကဲ့ဘော့တ်လော့ဂျီက ထုတ်ပြန်ကြေညာရာတွင် အစ္စရေးသည် မည်သည့်စည်းကမ်းချက်မှ မထားဘဲ ခြွင်းချက်မရှိ ဆုတ်ပေးရန် တာဝန်ရှိကြောင်း ဖော်ပြသည်။

အစ္စရေးတို့က အမေရိက၏ ဖိအားပေးမှုကို မကျေနပ်ပေ။ အီဂျစ်တို့ကလည်း အစ္စရေးတို့ ပြောဆိုဆောင်ရွက်မှုများအပေါ် သံသယ ရှိနေသည်။ ဟာမာရီးလ်ဒ်နှင့် ဘန်ချ်တို့သည် ဆတ်ဆတ်ထိ မခံသော နှစ်ဖက်အကြား သတိကြီးစွာဖြင့် ဆောင်ရွက်နေကြရသည်။ အစ္စရေးတို့အား အီဂျစ်အနေနှင့် ဂါဇာသို့ ဥပဒေအရ ပြန်လည်ဝင်ရောက်ခွင့်ရှိကြောင်း ဟာမာရီးလ်ဒ်က အသိပေးခဲ့ပြီး တစ်ဘက်၌လည်း ဂါဇာကမ်းမြောင်းဒေသသည် အီဂျစ်တို့ကလည်း မိမိတို့ တရားဝင် ပိုင်ဆိုင်သော ဂါဇာဒေသကို ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း ဝင်ရောက် ခြယ်လှယ်မည်ဆိုပါက ကျရောက်မည့် အန္တရာယ်ကိုလည်း အီဂျစ်တို့အား သိစေခဲ့သည်။ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်း လုပ်ကြရန်လည်း အရေးကြီးပုံကို တဖွဖွ သတိပေးနေရသည်။

လက်ငင်းအခြေအနေအရ အစွဲရေးတို့ထံမှ နယ်မြေဒေသကို လွှဲပြောင်းလက်ခံရန် ဟာမာရိုးလ်ဒ်က ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဘားနစ်အား အမိန့် ပေးလိုက်သည်။ အခြေအနေ တည်ငြိမ်လာသည်အထိ ကုလသမဂ္ဂတပ် များက ထိန်းသိမ်းရန် ဟာမာရိုးလ်ဒ်က သတိပေးနေရသည်။ ဤကိစ္စကို ဟာမာရိုးလ်ဒ်က အီဂျစ်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဖော်ဇီအား အသိပေးပြီး စောင့်ဆိုင်းကြရန် မေတ္တာရပ်ခံလိုက်သည်။ ဤနည်းအားဖြင့် ကုလသမဂ္ဂ ငြိမ်းချမ်းရေးတပ် တပ်စွဲသည့် ပထမအဆင့်လုပ်ငန်း အခြေတကျဖြစ်ခဲ့ သည်။

ဘန်ချ်သည် မတ်လအတွင်း အာဖရိကတိုက်ရှိ ယခင် ဂိုးလ် ကို့စ်ခေါ် ဂါနာနိုင်ငံ၏ အာဖရိကတိုက်လုံခြုံရေးအောက်ခံ နိုင်ငံလွတ်လပ်ရေး အခမ်းအနားသို့ ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ကိုယ်စား တက်ရောက် ခဲ့သည်။ ဆူးအက်ပြဿနာနှင့် နပမ်းလုံးနေချိန်တွင် ထိုအခမ်းအနား တက်ရောက်ရသည့်အတွက် စိတ်အပန်းဖြေခွင့် ရခဲ့သည်။ ဘန်ချ်အတွက် ဤအခမ်းအနားသည် အာဖရိကတိုက်အတွင်း အထူး အနှစ်သာရနှင့်ပြည့် စုံသည်ဟု ဆိုရမည်။ ဘန်ချ်သည် အာဖရိကတိုက်အတွင်း ကိုလိုနီစနစ် ဖျက်သိမ်းရေးကို အစဉ်တစိုက် ဆောင်ရွက်ခဲ့သူ ဖြစ်သောကြောင့်ပေ တည်း။

ဂိုးလ်ကို့စ်နိုင်ငံသည် နာမည်သစ် ဂါနာနိုင်ငံကို ခံယူကာ လွတ်လပ်သော နိုင်ငံသစ်အဖြစ် ကမ္ဘာ့အလယ်တွင် ပေါ်ထွန်းခဲ့သည်။ ထိုလွတ်လပ်ရေး အခမ်းအနားသို့ ဘန်ချ် မိတ်ဆွေဟောင်းများ၊ တိုက်ပွဲ ဝင် ရဲဘော်ဟောင်းများ တက်ရောက်ကြကြောင်း တွေ့ခဲ့ရသည်။ ဂုဏ် သရေရှိ လူကြီးများတွင် ဂျော့ ပက်ဒ်မောနှင့် ပီတာ ကွမ်နန်းဂျီ၊ ဝေါရှင် တင်မှ ဖိလစ် ရဲန်းဒေါ့ဖ်၊ ဟောင်းဝါဒ်တက္ကသိုလ်မှ မော်ဒီဆိုင်း ဂျန်ဆင်၊ နော့သ် ဝက်စတင်တက္ကသိုလ်မှ မဲလ်ဟာ့ဇ် ကိုဗစ်၊ တိုဂိုနိုင်ငံမှ ဆီလ်ဗား နာ့စ် အိုလန်ပီယို၊ လူမည်းအမေရိကန်မျိုးဆက်သစ် ခေါင်းဆောင်များဖြစ် ကြသော မာတင်လူသာ ကင်းနှင့် အဲဒမ် ကလေတင် ပါဝဲလ်တို့ တက် ရောက်ကြသည်။ ဒုတိယသမ္မတ နစ်ဆင်သည် အမေရိကန်အစိုးရ ကိုယ်

စားလှယ်အဖြစ် တက်ရောက်သည်။ ကင့်တ်မြို့စားကတော်ကြီးသည် ဗြိတိသျှ အစိုးရကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် တက်ရောက်သည်။

လွတ်လပ်ရေးနေ့ အခမ်းအနားကို တစ်နေ့လုံး ခမ်းနားသိုက် မြိုက်စွာ ကျင်းပခဲ့သည်။ ညသန်းခေါင်ချိန်တွင် ပိုလိုအားကစားကွင်း၌ စုရုံးရောက်ရှိနေသော ပရိသတ် တစ်သိန်းကျော်ရှေ့မှောက်တွင် ဗြိတိသျှ ယူနီယံဂျက်အလံကိုချ၍ ဂါနာနိုင်ငံတော်အလံကို တိုင်ထိပ်သို့ လွှင့်ထူ ရင်း ဗြိတိသျှကိုလိုနီစနစ် ချုပ်ငြိမ်းခဲ့၍ ဂါနာနိုင်ငံသစ် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ သည်။ ပရိသတ်ကြီး၏ ဩဘာသံကား ကွင်းလုံးလျှံခဲ့သည်။

ဘန့်ချ်သည် ဂါနာနိုင်ငံမှ မထွက်ခွာမီ ဂါနာဝန်ကြီးချုပ်ကွာမေ နခရူးမားအား တွေ့ဆုံနှုတ်ဆက်ခဲ့သည်။

မတ်လ ၉ ရက်နေ့တွင် ဘန့်ချ် ရောမမြို့သို့ ရောက်ခဲ့သည်။ ရောက်မဆိုက်ပင် ဟာမာရီးလ်ဒ်၏ ဖုန်းဖြင့် ညွှန်ကြားချက်အရ ကိုင်ရို သို့ ချက်ခြင်း ခရီးဆက်ခဲ့ရသည်။ ဘန့်ချ်သည် နေပါးလ်စ်မြို့ရှိ ကုလ သမဂ္ဂ တပ်ဖွဲ့ဌာနချုပ် ရုံးစိုက်ရာ ကာပိုဒီချိုနိုသို့ ခရီးတစ်ထောက်နားကာ တပ်ဖွဲ့အခြေအနေကို စစ်ဆေးသည်။ နောက်တစ်နေ့နံနက် လင်းအားကြီး ချိန်တွင် ခရီးဆက်ပြီး မတ်လ ၁၀ ရက် တနင်္ဂနွေနေ့တွင် ကုလသမဂ္ဂ တပ်မှူးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဘားနစ်နှင့်အတူ ကိုင်ရိုမြို့တော်သို့ ဆိုက် ရောက်ခဲ့သည်။

ဘန့်ချ်သည် အီဂျစ်နိုင်ငံအတွင်း အလွန်အရေးကြီးသောအချိန် တွင် ရောက်ရှိလာခြင်းဖြစ်သည်။ မတ်လ ၆ ရက်နှင့် ၇ ရက်တွင် အစွဲရေးတပ်များသည် ဂါဇာကမ်းမြောင်ဒေသမှ အပြီးအပိုင် ဆုတ်ခွာခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။ ကုလသမဂ္ဂတပ်များသည် အစွဲရေးဆုတ်ခွာခဲ့သော နယ်မြေ များကို ထိန်းသိမ်းရန် တပ်စွဲကြရမည်ဖြစ်သည်။ ဥပဒေသဘောအရ ထိုနယ်မြေ၏ အချုပ်အခြာပိုင်ဆိုင်မှုမှာ အီဂျစ်၏လက်ဝယ် ရှိနေသည်။ သို့ရာတွင် အစွဲရေးနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဂိုလ်ဒါ မေးယားက အီဂျစ်တပ် များ ဂါဇာသို့ မဝင်ရောက်ရန် ပြင်းပြင်းထန်ထန် တိုက်တွန်းလျက် ရှိသည်။ ဤသို့ ဆန့်ကျင်သည့် သဘောထားနှစ်ခုကို ရင်ကြားစေပေး

ရန်မှာ ဘန်ချ်၏လက်ငင်းတာဝန်ဖြစ်နေသည်။

ဘန်ချ် အီဂျစ်သို့ မရောက်မီ တစ်ရက်အလိုတွင် အီဂျစ်တို့က စစ်ဖက်ဆိုင်ရာ ဆက်သွယ်ရေးစခန်းဖွင့်ရန် ဗိုလ်မှူးချုပ် အာမင်း ဟီလ်မီ အား တာဝန်ပေးခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ လက်ငင်းအခြေအနေတွင် ကုလသမဂ္ဂတပ်များကသာ နယ်မြေထိန်းသိမ်းရေးတာဝန်ကို ဆောင်ရွက်ပေးရန် အထွေထွေညီလာခံ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို လိုက်နာရမည်ဖြစ်သဖြင့် အီဂျစ်တပ်စခန်းဖွင့်လှင် အခြေအနေ ရှုပ်ထွေးဖွယ်ရှိကြောင်း ကုလသမဂ္ဂတပ်မှူးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဘားနစ်က ဟာမာရီးလ်ဒ်အား အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဘားနစ်က အစီရင်ခံလိုက်သည်။

ဟာမာရီးလ်ဒ်သည် ဂါဇာကမ်းမြောင်းဒေသတွင် အီဂျစ်တပ်မှူးစခန်းချသည့်ကိစ္စကို အဆောတလျင် မဆောင်ရွက်ရန် အီဂျစ်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဖော်ဇီအား ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ဖော်ဇီက အခြေအနေအမှန်ကို နားလည်သဖြင့် သဘောတူသည့် အရိပ်အမြွက်ပြခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ဂါဇာဒေသအား အုပ်ချုပ်ရန် ဘုရင်ခံတစ်ဦးအဖြစ် မိုဟာမက် လတစ်ဖ်အား ကိုင်ရိုဗဟိုအစိုးရက ခန့်ထားလိုက်သည့်သတင်းကို ဟာမာရီးလ်ဒ်ကြားခဲ့သည်။ ထိုဘုရင်ခံသည် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် ဂါဇာသို့ မတ်လ ၁၄ ရက်နေ့ ရောက်မည်ကိုလည်း သတင်းအတိအကျ ရထားသည်။ ဘန်ချ်သည် မတ်လ ၁၃ ရက်နေ့တွင် သမ္မတနာဆာနှင့်တွေ့ရန်ရှိကြောင်း ဟာမာရီးလ်ဒ်သိထားသည်။ ထို့ကြောင့် ဂါဇာဒေသတွင် ဘုရင်ခံခန့်သည့် ကိစ္စကို ဆွေးနွေးရန် ဟာမာရီးလ်ဒ်က ဘန်ချ်ကို မှာကြားလိုက်သည်။

မတ်လ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ဘန်ချ်သည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဘားနစ်နှင့်အတူ ဂါဇာကမ်းမြောင်းဒေသသို့ စစ်ဆေးရန် ရောက်ရှိခဲ့သည်။ အီဂျစ်ဆန္ဒပြသူများသည် ၁၀ ရက်နေ့က ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့ ဌာနချုပ်တွင် လွှင့်ထူထားသော ကုလသမဂ္ဂအလံကို ဖြုတ်ချ၍ အီဂျစ်အလံ လွှင့်ထူခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ကုလသမဂ္ဂတပ်များက မလွဲမရှောင်သာဘဲ မျက်ရည်ယိုမှုံး သုံး၍ လူစုခွဲခဲ့ရသည်။ တစ်နေရာတွင် လူအုပ်ကြီးမှာ ထိန်း

မနိုင် သိမ်းမရအောင် ဖြစ်လာသဖြင့် သေနတ်ထောင်ပစ်ရသည်။ ယင်း သို့ပစ်လိုက်သော ကျည်တစ်တောင့်သည် ပစ်မှတ်တစ်ခုကို ရှပ်မှန်ပြီး ဘေးတွင် ကြည့်နေသော လူတစ်ဦးအား ထိသဖြင့် ဆေးရုံတင်လိုက်ရာ နှစ်ရက်အကြာတွင် ထိုလူနာမှ ရရှိသောဒဏ်ရာဖြင့် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် ဂါဇာဒေသတွင် လှည့်လည်လေ့လာရင်း ကုလ သမဂ္ဂတပ်မှူး ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဘားနစ်နှင့် မြေပြင်အခြေအနေကို အလေး အနက် ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ဂါဇာဒေသခံလူများသည် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အား ရန်သူအနေအထားဖြင့် မြင်နေကြရာ အုံကြွခဲ့လျှင် လူဦးရေ ၃၀၀,၀၀၀ ကျော်ကို ၄,၀၀၀ မျှသော ကုလသမဂ္ဂတပ်သားများက မည်သို့ထိန်းသိမ်း ရမည်ကို တပ်မှူးချုပ်က ရတက်မအေးဖြစ်နေသည်။ ဘန်ချ်သည် အခြေ အနေအရပ်ရပ်ကို သုံးသပ်ပြီးနောက် ဟာမာရီးလ်ဒ်အား ကိုင်ရိုသို့ မူလ စီစဉ်ထားသည့်ရက်ထက်စော၍ ထွက်လာရန် အကြောင်းကြားလိုက်သည်။ ကံကောင်းထောက်မသောကြောင့်လားမသိ။ ဘန်ချ်ရောက်ချိန်တွင် ဂါဇာ ဒေသသည် ငြိမ်သက်လျက်ရှိသည်။ ကုလသမဂ္ဂ တာဝန်ကျသူများနှင့် တရင်းတနီးဆွေးနွေးပြီးနောက် ဘန်ချ်သည် ကိုင်ရိုသို့ ခရီးဆက်ခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် ကိုင်ရိုတွင် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန တာဝန်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် တွေ့ဆုံ၍ ဂါဇာကမ်းမြောင်ဒေသ၏ အခြေအနေ၊ မကြာမီ ရောက်ရှိတာဝန်ယူမည့် ဘုရင်ခံ၏ ပြဿနာများကို ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ နောက်တစ်နေ့တွင် သမ္မတနာဆာနှင့် နှစ်နာရီကြာမျှ ဆွေးနွေးခွင့်ရခဲ့ သည်။ စတင်ဆွေးနွေးချိန်၌ နာဆာသည် ခတ်အေးအေးဆက်ဆံသည်။ ဆွေးနွေးမှု အရှိန်ရလာသောအခါ ပျော့ပျောင်းကာ တရင်းတနီးဖြစ်လာ သည်။ အစွရေးတို့အား တိုက်ခိုက်နေသော ဖိဒယင်းဘာသာရေးအစွန်း ရောက် ပြောက်ကျားများ၏ လှုပ်ရှားမှုကို ထိန်းသိမ်းပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဂါဇာကမ်းမြောင်ဒေသအတွင်း စစ်ရေးကိစ္စကို ကုလသမဂ္ဂငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်းမှုတပ်ဖွဲ့အား စီမံဆောင်ရွက်စေရန် သဘောတူကြောင်း ကတိ ပေးသည်။ ထို့ပြင် ကနေဒါ ကင်းထောက်လေယာဉ်အုပ်စု၏ ငြိမ်းချမ်း ရေးတပ်ဖွဲ့အတွက် လှုပ်ရှားမှုကိုလည်း ဖြေရှင်းပေးမည်ဟု ကတိပြုသည်။

သို့ရာတွင် ဂါဇာဒေသတွင် အီဂျစ်ဘုရင် ခန့်ထားတာဝန်ပေးခြင်းကိစ္စကို အလျှော့မပေးခဲ့ပါ။

မတ်လ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ဘန်ချ်နှင့် တပ်မှူးချုပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဘားနစ်သည် ဂါဇာဒေသသို့ ပြန်ရောက်ခဲ့သည်။ ထိုနေ့သည် အီဂျစ် ဘုရင်ခံသစ် ဂါဇာတွင် ရောက်မည့်နေ့ဖြစ်သဖြင့် ဘန်ချ်တို့က ကြို ရောက်နေခြင်းဖြစ်သည်။ ဘုရင်ခံသည် အဆောင်အယောင် အခမ်းအနား ဖြင့် ညနေ ၆ နာရီမှ မြို့သို့ ဝင်လာသည်။ ဂါဇာပတ်ဝန်းကျင်တွင် အီဂျစ်အလံများ၊ နာဆာ၏ ရုပ်ပုံများ လွှမ်းနေသည်။ ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့ အား ရည်ညွှန်းသော ဆိုင်းဘုတ်များကိုလည်း အနှံ့အပြားကပ်ထားသည်။ “ဧည့်သည်တော်များအဖြစ် ကြိုဆိုပါသည်၊ သိမ်းပိုက်သူများအဖြစ် လက် မခံပါ” ဟူသည့်သဘော ပေါ်လွင်အောင် ရေးထားသည်။

ဘုရင်ခံအား ကြိုဆိုပွဲ အခမ်းအနားများ နောက်တစ်နေ့တိုင် အောင် ဆက်လက်ကျင်းပကြသည်။ ဘုရင်ခံသည် မိန့်ခွန်းကို ခတ်တို တိုပင်ပြောခဲ့သည်။ ယခင်ကနှင့် မတူဘဲ ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့ကို တိုက်ခိုက် ဆန့်ကျင်သော စကားအသုံးအနှုန်းများ မပါဝင်တော့ပေ။ ကုလသမဂ္ဂ အား ရင်းနှီးစွာ အမွမ်းတင်သည့် စကားများဖြင့် ဝေဆာခဲ့သည်။ အီဂျစ် တို့သည် မိမိတို့၏ အချုပ်အခြာပိုင်ဆိုင်မှုကို ပြခြင်းဖြင့် နိုင်ငံ၏သိက္ခာ ကို မြှင့်တင်ရန် ပရိယာယ်သုံးရပေသည်။ သို့ရာတွင် ကုလသမဂ္ဂကို ရန်သူ ဖြစ်မသွားစေရန် နာဆာက သတိကြီးစွာထားသည်။ အစွရေးတပ် များ ဂါဇာကမ်းမြောင်းဒေသသို့ နောက်ထပ်တစ်ဖန် ဝင်ရောက်လာခြင်း ကိုလည်း နာဆာက မလိုလားသဖြင့် နိုင်ငံရေးအရ လိမ္မာပါးနပ်စွာ လှုပ်ရှားနေသည်ကို တွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။

ဘန်ချ်သည် ဂါဇာဒေသတွင် နောက်ထပ်နှစ်ရပ် ဆက်လက် နေထိုင်၍ ကုလသမဂ္ဂတာဝန်ရှိသူများနှင့် ဆွေးနွေးလမ်းညွှန်ခြင်းဖြင့် တပ်ဖွဲ့ နေရာချထားမှုများ လှည့်လည် စစ်ဆေးခြင်းများ ပြုလုပ်သည်။ ဒေသတွင်း လုံခြုံရေးကိစ္စကိုလည်း ဆွေးနွေးကာ လိုအပ်သည်များကို လမ်းညွှန်မှာကြားသည်။ မြို့တော်ဝန်တစ်ဦးအား ပြန်လည်၍ အာဏာ

အပ်နှင်းကာ ထမ်းဆောင်စေသည်။ ငွေကြေးစနစ်ကို ပြန်လည်ခန့်ခွဲပေးသည်။ လိမ္မော်ထွက်ကုန်ပစ္စည်းများ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားနိုင်ရန်လည်း စီစဉ်ပေးသည်။

ဂါဇာနယ်သူနယ်သားများသည် စိတ်လက်မာန်ပါ အုံကြွတတ်သည့်သဘောကို ဘန်ချ်က သိထားသည်။ ထိုသို့ ဆန့်ကျင်အုံကြွမှု မပေါ်ပေါက်စေရန် သိပ်သိပ်သည်းသည်း ဆောင်ရွက်ရန် တဖွဖွမှာကြားရသည်။ ဟာမာရီးလ်ဒ်နှင့် နာဆာဆွေးနွေးပွဲမတိုင်မီ ပြဿနာမပေါ်စေရန် ဤသို့ ကြိုတင်စီမံထားသည်။ ဤမျှ ထိန်းသိမ်းထားသည့်ကြားမှပင် မမျှော်လင့်ဘဲ ပြဿနာတစ်ခု ပြစ်ရသေးသည်။ ဒဲန်းမတ် ကင်းစောင့်တပ်သားတစ်ဦးက ဘုရင်ခံ၏ အိမ်ရှေ့မှာပင် မတော်တဆ သေနတ်ပစ်ဖောက်မိသဖြင့် အာရပ်တစ်ဦး ကျည်ထိမှန်ကာ သေဆုံးသွားခဲ့သည်။ ဘန်ချ်သည် ထိုပြဿနာဖြစ်လျှင်ဖြစ်ခြင်း မိနစ်မဆိုင်းဘဲ ယင်းတပ်သားအား အရေးယူလိုက်ပြီး ဘုရင်ခံအား တောင်းပန်လိုက်ရသည်။ ဘန်ချ်သည် ကိုင်ရိုမှ မတ်လ ၁၇ ရက်တွင် ပြန်လည်ထွက်ခွာခဲ့သည်။ အပြန်ခရီးတွင် ဆူးအက်တူးမြောင်း ရှင်းလင်းရေး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှု၊ အခြေအနေများကို စစ်ဆေးကြည့်ရှုကာ တာဝန်ခံတပ်မှူး ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဝိုးလားနှင့် တွေ့ဆုံပြီး အလ္လာပသလ္လာပ စကားများ ပြောခဲ့သည်။ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဝိုးလား၏ ခေါင်းဆောင်ကွပ်ကဲမှု ကျေနပ်ဖွယ်ရှိကြောင်း ဘန်ချ် မှတ်ချက်ပြုခဲ့သည်။

အီဂျစ်ဘုရင်ခံ ဂါဇာတွင် ရုံးစိုက်ခြင်းကို အစွရေးတို့ များစွာ မခံမရပ်နိုင်အောင် ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ သူတို့ လှည့်ဖြားခံရပြီဟုလည်း ထုတ်ဖော်ကြေညာခဲ့သည်။ ဂါဇာဒေသသို့ မည်သည့် အီဂျစ်တာဝန်ခံမှ ဝင်ရောက်ခြင်း၊ စီမံအုပ်ချုပ်ခြင်း ပြုမည်မဟုတ်ဟု အစွရေးတို့က ယုံကြည်ထားသောကြောင့် ဤသို့ ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။ ဘန်ချ်ကိုလည်း အီဂျစ်အတွက် ဘက်လိုက်သည်ဟု စွပ်စွဲလိုက်သည်။ ဘန်ချ်ကိုယ်တိုင် အီဂျစ်တို့အား ဂါဇာသို့ လာရောက်ရန် ဖိတ်ခေါ်သည်ဟူ၍ပင် အစွရေးသတင်းစာများက စွပ်စွဲရေးသားကြသည်။ ဘန်ချ်ကလည်း စွပ်စွဲချက်များ လုံးဝ

မဟုတ်မှန်ကြောင်း လူသိရှင်ကြား ငြင်းချက်ထုတ်ပြန်ရသည်။ အနောက် အုပ်စုသတင်းစာများကလည်း အစွရေးဘက်မှ သာသာထိုးထိုး ရေးပေးကြသည်။ အီဂျစ်တို့က ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့များအား ကိုလိုနီစနစ်ဆန်ဆန် မောက်မာစွာ အုပ်ချုပ်သည်ဟု ပြစ်တင်ဝေဖန်သည်။ အစွရေးတို့ကလည်း ဘန်ချ်အား အီဂျစ်ကို အလျှော့ပေးလိုက်ပြီဟု စွပ်စွဲရာ ဘန်ချ်သည် နှစ်ဖက် မရုန်းနိုင်အောင် ညှပ်ပူးညှပ်ပိတ် မိလျက်ရှိသည်။ “ဒီကသတင်းစာဆရာတွေဟာ ငါတွေ့ရသမျှထဲမှာ ဗရမ်းဗတာအနိုင်ဆုံး၊ တာဝန်အမဲဆုံး လူတန်းစားတွေပဲ ရှိသလို” ဟု ဇနီးသည်ထံ ငြီးငြီးညါညါ စာရေးမှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်။

မတ်လ ၁၇ ရက်တွင် ဘန်ချ်သည် အော်တာလေယာဉ်ငယ် တစ်စီးဖြင့် ဆင်းနိုင်ကျွန်းဆွယ်ဒေသ တောင်ကုန်းပေါ်တွင် တည်ဆောက်ထားသော စိန့်ကက်သရင်း ဘုရားရှိခိုးကျောင်းသို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ ထိုဒေသတွင် တပ်စွဲထားသော အစွရေးစခန်းကို ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့ဝင် ဖင်လဲန်တပ်စုက လွှဲပြောင်းယူခြင်းကို လေ့လာရန်ဖြစ်သည်။ နယ်စွန်နယ်များတွင် တည်ဆောက်ထားသော ဘုရားရှိခိုးကျောင်းကို လေ့လာရင်း ဘန်ချ်သည် ကြည်ညိုသဒ္ဒါစိတ် တဖွားဖွားပေါ်ခဲ့သည်။ ၆ ရာစုနှစ်လက်ရာများဖြစ်သော မှန်စီပန်းချီများ၊ ရုပ်တုများနှင့် ရှေးဟောင်းစာကြည့်တိုက်ကို ငေးမောအံ့သြခဲ့ရသည်။ ဘာသာရေးစာပေယဉ်ကျေးမှု အမြဲတေ စုဝေးရာ ရှေးဟောင်းဗိမာန်တစ်ခု၏ သဏ္ဍာန်ကို သူ၏စိတ်တွင် စွဲထင်ရစ်သည်။

ဘန်ချ်သည် စိန့်ကက်သရင်း ဘုရားရှိခိုးကျောင်းနယ်မြေမှ ထွက်ခွာကာ တီရန်ရေလက်ကြားအဝရှိ ရှားမ် အယ်လ်ရှိတ် ဆိပ်ကမ်းမြို့ကို ရောက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး မျဉ်းကြောင်းအတိုင်း ဂါဇာဒေသအထိ ပြန်ခဲ့ရာ မှောင်မှ ရောက်သည်။ ဂါဇာတွင် သူ့အတွက် ဟာမာရီးလ်ဒ်မှ စာတစ်စောင် ရောက်နှင့်နေသည်။ စာပါ အကြောင်းအရာကား သူ့အား အီဂျစ်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဖော်ဇီနှင့် ချက်ခြင်း သွားတွေ့ပြီး ဟာမာရီးလ်ဒ်၏ ကိုင်ရိုခရီးစဉ်နှင့် ပတ်သက်၍

ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရန် ညွှန်ကြားထားခြင်းဖြစ်သည်။

ဟာမာရီးလ်ဒ်၏ ကိုင်ရိုခရီးစဉ်နှင့် ပတ်သက်၍ ၁ ဝင်မအေး ဖွယ်အကြောင်းသုံးရပ် ရှိနေသည်။ ပထမ အီဂျစ်တွင် တာဝန်ချထားသော ကုလသမဂ္ဂငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်းမှုတပ်နှင့် ပတ်သက်သည့်အပြုသဘော ဆွေးနွေးချက်များ ပြုလုပ်ရန် ဖြစ်နိုင်၊ မဖြစ်နိုင်ဟူသည့် အကြောင်းတစ်ရပ်။ ဒုတိယ ဆူးအက်တူးမြောင်းအတွင်း မည်သူမဆို လွတ်လပ်စွာဖြတ်သန်းသွားလာခြင်း ပြုနိုင် မပြုနိုင်ဟူသည့် အကြောင်းတစ်ရပ်။ တတိယ ဂါဇာဒေသအတွင်း လုံခြုံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စများနှင့်ပတ်သက်၍ ညှိနှိုင်းရန် အခြေအနေ ပေးမပေးဟူသည့် အကြောင်းတစ်ရပ် စသည်တို့ဖြစ်သည်။ ဟာမာရီးလ်ဒ်သည် နယူးယောက်တွင် အစွဲရေး နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မစ္စစ် ဂိုလ်ဒါ မေးယားနှင့် အကြိတ်အနယ် ဆွေးနွေးခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ကုလသမဂ္ဂတပ်များ အီဂျစ်တွင် တာဝန်ယူထားသည့် ကိစ္စ အဓိပ္ပာယ်မရှိ ဖြစ်သွားမည်ကို စိုးရိမ်ပူပန်နေသည်။ မကြာသေးမီ ကာလအတွင်း ဂါဇာဒေသ၌ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော ကုလသမဂ္ဂဆန့်ကျင်ရေး အုံကြွမှုများကြောင့် ကုလသမဂ္ဂသိက္ခာ ကျဆင်းခဲ့ရသည်။ ထိုအကြောင်းများကြောင့် ဟာမာရီးလ်ဒ်ကိုယ်တိုင် ကိုင်ရိုသို့ လာသင့်မသင့် အီဂျစ် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဖော်ဇီထံမှ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း သိလိုသည်။ ထို့ကြောင့် ဘန်ချ်အား အရေးတကြီး တီးခေါက်ကြည့်ခိုင်းခြင်းဖြစ်သည်။

ဖော်ဇီသည် ဘန်ချ်အား လက်ခံတွေ့ဆုံခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် တိကျပြတ်သားသော အဖြေမပေးဘဲ ဆင်ငှေ့ရန်ရှောင် လုပ်နေသည်။ ဟာမာရီးလ်ဒ် ကိုင်ရိုသို့ လာသင့်ကြောင်းကိစ္စကိုမူ အလေးအနက်ပြောသည်။ မလာလျှင် ဟာမာရီးလ်ဒ်အနေနှင့် ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဝေပန်ခံရမည်။ လာပြန်လျှင်လည်း နှစ်နှစ်ကာကာ ဟက်ဟက်ပက်ပက် ရှိမည် မဟုတ်ဟု ဖော်ဇီက ကြံ၍ အသိပေးထားသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဟာမာရီးလ်ဒ် လာခြင်းဖြင့် ဆွေးနွေးရေးလမ်းကြောင်းမှာ အတန်ပင် ပွင့်လျက်ရှိသေးကြောင်း မှတ်ချက်ပြုသည်။ ဟာမာရီးလ်ဒ် ကိုင်ရိုခရီးစဉ် ဖျက်ပစ်မည်ကို ဖော်ဇီ အတန်ပင် စိုးရိမ်လျက်ရှိသည်။

အစွရေးသည် နယူးယောက်နှင့် ဂျေရုဆလင်မြို့များ၌ မည်မျှ
ပင် မောက်မာပြင်းထန်စွာ ပြောစေကာမူ ဂါဇာသို့ စစ်ရေးအရ ဝင်
ရောက်ရန် အခြေအနေ မပေးတော့ပေ။ ကုလသမဂ္ဂတပ်များသည်
အချက်အခြာကျသော နေရာတိုင်း၌ စည်းကမ်းတကျ တာဝန်ယူထားပုံ
မှာ အများပြည်သူအနေနှင့် မြင်သာထင်သာရှိနေသည်။ ဂါဇာတွင် ယခင်
ကကဲ့သို့ ဆန္ဒပြလှည့်လည်ခြင်းများ မတွေ့ရ၊ အီဂျစ်စစ်တပ်များလည်း
မတွေ့ရ၊ အစွရေးဆန့်ကျင်ရေး သွေးထိုးလှုံ့ဆော်မှုများလည်း မတွေ့ရ
ပေ။ ဂါဇာဘုရင်ခံလည်း ပြေပြေလည်လည်ရှိသည်။

ဟာမာရီးလ်ဒ်သည် ကိုင်ရိုမြို့သို့ မတ်လ ၂၁ ရက်နေ့လင်း
အားကြီး ၁ နာရီအချိန်တွင် ရောက်လာသည်။ ဘန်ချ်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး
ဘားနစ်တို့သည် ဟာမာရီးလ်ဒ်နှင့်အတူ တည်းခိုမည့် ဆဲမီရားမီးစ်ဟို
တယ်သို့ လိုက်ပါလာပြီး နံနက် ၃:၃၀ နာရီတိုင်အောင် အကြိုဆွေးနွေး
ကြသည်။ အလွန် လျှို့ဝှက်ရမည့်အချက်များ ဆွေးနွေးရန်ရှိသည့်အခါ
သုံးဦးစလုံး အခန်းအပြင်ဘက် ဆင်ဝင်သို့ ထွက်ရသည်။ အခန်းထဲတွင်
လျှို့ဝှက် အသံဖမ်းကိရိယာ တပ်ဆင်ထားမည်ကို စိုးရိမ်သောကြောင့်
ဖြစ်သည်။

ထိုနေ့နံနက်တွင် ဟာမာရီးလ်ဒ်၊ ဘန်ချ်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး
ဘားနစ်တို့သည် အီဂျစ်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဖော်ဇီနှင့် တွေ့ဆုံ၍ အကြို
ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ထိုညနေ ၆ နာရီတွင် သမ္မတကြီး နာဆာအား တွေ့ဆုံ
ဂါရဝပြုကာ သန်းခေါင်တိုင်အောင် ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ညစာကို သမ္မတ
အိမ်တော်က တည်ခင်းဧည့်ခံခဲ့သည်။

မတ်လ ၂၂ ရက်နေ့တွင် ဟာမာရီးလ်ဒ်အဖွဲ့သည် ဖော်ဇီနှင့်
တစ်နေ့ကုန် ဆွေးနွေးကြရသည်။ ထိုညနေတွင် နာဆာနှင့်တွေ့ကာ ခုနစ်
နာရီခွဲကြာမျှ ဆွေးနွေးကြပြန်သည်။ ဆွေးနွေးပွဲကို သမ္မတအိမ်တော်တွင်
မပြုလုပ်ဘဲ ကိုင်ရိုနှင့် နာရီဝက်ခရီးခန့်ဝေးသော နိုင်းမြစ်ရေကာတာတစ်ခု
အနီးရှိ နာဆာ အနားယူအပန်းဖြေလေ့ရှိသော ဧည့်ရိပ်သာမြက်ခင်းပြင်
အတွင်း ပေါက်နေသော ညောင်ပင်ကြီး၏ အရိပ်အာဝါသအောက်တွင်

အေးဆေးစွာ စကားဝိုင်းဖွဲ့ကြသည်။ နာဆာက မိမိသည် အက်လက်ဇင်း ဒရီးယားတွင် မိန့်ခွန်းပြောနေစဉ် လုပ်ကြံမှုတစ်ခု ဖြစ်ပွားခဲ့ရာ မိမိ၏ ဘေးတစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် လုံခြုံရေးတာဝန်ယူထားသော ကိုယ်ရံတော် နှစ်ဦးစလုံး ထိမှန်ခဲ့သည်။ မိမိကမူ မိန့်ခွန်းကို ပြီးအောင် တည်တည် ငြိမ်ငြိမ် ပြောနိုင်ခဲ့သည်ဟု ဖောက်သည်ချသည်။ အပန်းဖြေဧည့်ရိပ်သာ ရှေ့ ပန်းခြံတွင် လမ်းလျှောက်ကြစဉ် နာဆာသည် မိမိ၏ ကိုယ်ရံတော် အား ထက်ကြပ်မကွာ ပါမပါ မကြာခဏ ကြည့်နေကြောင်း ဘန့်ချ် သတိထားမိလိုက်သည်။

မတ်လ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ဟာမာရီးလ်ဒ်နှင့် ဖော်စီ ဆွေးနွေးပွဲ တွင် ဘန့်ချ် ပါဝင်ဆွေးနွေးမှတ်တမ်းရေးခဲ့သည်။ အီဂျစ်တို့က ကုလ သမဂ္ဂငြိမ်းချမ်းရေးတပ်ကို အီဂျစ်နယ်မြေအတွင်း ဆက်လက်ရှိစေချင် သည်။ အီဂျစ်တပ်ဖွဲ့များက ဂါဇာကမ်းမြောင်ဒေသသို့ ပြန်လည်ဝင် ရောက်မည် မဟုတ်ကြောင်း သမ္မတကြီး နာဆာက ဟာမာရီးလ်ဒ်အား ကတိပေးခဲ့သည်။ ဤကတိကို လူသိရှင်ကြား မဖော်ထုတ်ရန် အီဂျစ် ဘက်မှ မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ကုလသမဂ္ဂငြိမ်းချမ်းရေးတပ်များ ရှားမိ အယ်လ်ဂျိတ်အတွင်း တပ်စွဲထားသမျှ ကာလပတ်လုံး လှုပ်ရှားမှု များကို ဆိုင်းငံ့ထားသည်ဟုလည်း ပြောခဲ့သည်။ ဤကတိပြုချက်သည် ခိုင်မာမှုရှိသည်ဟု ဘန့်ချ်က ယုံကြည်ခဲ့သည်။ သမိုင်းဖြစ်စဉ်အရ ထို ကတိပြုချက်သည် ၁၀ နှစ်တာကာလအထိ ခိုင်မြဲခဲ့သည်။

ကုလသမဂ္ဂတပ်များ အစွရေးနယ်စပ်ဘက်သို့လည်း ချထား သင့်ကြောင်း အီဂျစ်သမ္မတကို တောင်းဆိုခြင်း မပြုခြင်းမှာ ကံကောင်း ထောက်မခြင်းဟု ဆိုရပေမည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် အစွရေးတို့က မိမိတို့နယ်မြေအတွင်း ကုလသမဂ္ဂတပ်များ အခြေစိုက်ခြင်းကို ပြင်းပြင်း ထန်ထန် ငြင်းဆန်နေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဆူးအက်တူးမြောင်းပြဿနာ နှင့် ပတ်သက်၍မူ တိုးတက်မှုရအောင် မညှိနှိုင်းခဲ့ပါ။ ဆူးအက်တူး မြောင်း မဖွင့်မီ အီဂျစ်က ခိုင်ငံများနှင့် သံတမန်ရေးရာ နည်းလမ်းဖြင့် ဆက်သွယ် အကြောင်းကြားမည်ဟု သဘောတူချက်မျှသာ ရနိုင်ခဲ့သည်။

အစွရေးသတင်းစာများက ဤဆူးအက်တူးမြောင်းကိစ္စ ဖြေရှင်းရေးနှင့် ပတ်သက်၍ ဟာမာရီးလ်ဒ်၏ ကိုင်ရိုခရီးစဉ် အောင်မြင်မှု မရှိကြောင်း အာဘော်ပြုကြသည်။

မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ဟာမာရီးလ်ဒ်၊ ဘန်ချ်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဘားနစ်တို့သည် ဆူးအက်တူးမြောင်း ရှင်းလင်းရေးလုပ်ငန်းကို လှည့်လည်ကြည့်ရှုကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဝိုးလား ခေါင်းဆောင်သော အဖွဲ့က ဆူးအက်တူးမြောင်းအတွင်း နစ်မြုတ်နေသော အက်ဒ်ဂါ ဘော နက်တ် အမည်ရှိ ဆွဲသင်္ဘောတစ်စင်း တည်နေပုံကို မြင်ခဲ့ကြရသည်။ ဝိုးလား၏ စွမ်းစွမ်းတမံဆောင်ရွက်မှုကြောင့် ပထမဆုံးသင်္ဘောတစ်စင်း သည် မတ်လ ၂၉ ရက်နေ့တွင် ဆူးအက်တူးမြောင်းမှ အောင်မြင်စွာ ဖြတ်သန်းနိုင်ခဲ့သည်။ တူးမြောင်းကို ဧပြီလ ၈ ရက်နေ့တွင် တရားဝင် ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အစွရေးအလံ လွှင့်ထူထားသော သင်္ဘော များအား ဖြတ်သန်းခွင့် မပြုခဲ့ပါ။

ဟာမာရီးလ်ဒ်သည် မတ်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ကိုင်ရိုမှ နယူး ယောက်သို့ ပြန်သွားခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂနှင့် အီဂျစ်တို့အကြားသဘော တူညီခဲ့သော မူဝါဒရေးရာ ကိစ္စများ လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော် ရာတွင် ကြပ်မတ်ပေးရေးအတွက် ဘန်ချ်အား ၁၀ ရက်ခန့် ထပ်မံနေပေး ရန် အီဂျစ်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဖော်ဇီက မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သည်။ ဘန်ချ် သည် စိတ်ရောကိုယ်ပါ ပင်ပန်းနွမ်းနယ်လှပြီဖြစ်သည့်အပြင် ဝမ်းကိုက် ဝေဒနာ ပြင်းထန်စွာ ခံစားနေရသဖြင့် နေရင်းဌာနီသို့ ပြန်လိုလှပြီ။ သို့ ရာတွင် ဖော်ဇီ၏ မေတ္တာရပ်ခံချက်ကို မငြင်းဆန်လိုသဖြင့် အောင့်သက် သက်နှင့် လက်ခံလိုက်ရတော့သည်။ ရုသ်ကလည်း သခွပ်ပင်က မီးတ ကျည်ကျည်ဟူသည့် ဥပမာကဲ့သို့ စာရေးကာ နားပူနားဆာလုပ်လျက်ရှိ သည်။ အီဂျစ်နှင့် ဂါနာမှ စာမရေးခြင်း၊ သူ့အား ဂါနာသို့ မခေါ်ခြင်း များအတွက် စကားနာထိုးသည်။ အိမ်မှာနေစဉ်ကာလများတွင် ဟက်ဟက် ပက်ပက် မရှိပုံကိုလည်း ဝေဖန်သည်။ ထင်ပေါ်ကျော်ကြားမှု တန်ခိုး အရှိန်အဝါနောက်ကိုသာ တစိုက်မတ်မတ်လိုက်ပြီး ဇနီးနှင့်သမီးများကို

ပစ်ပယ်ထားသည်ဟုလည်း စွပ်စွဲသေးသည်။ သေးသေးဖွဲဖွဲကိစ္စများကို ပုံကြီးချဲ့ကာ ဘန်ချ်အား ခန့်တဲ့တဲ့ စာဖွဲ့ထားသည်။ ဘန်ချ်သည် ရုသ်၏ စာများကို အချိန်နောက်ကျမှ ရလေ့ရှိသည်။

ကိုင်းရီတွင် ဆက်လက်နေထိုင်စဉ်အတွင်း ဘန်ချ်၏ ပဓာနလုပ်ငန်းကား ဂါဇာကမ်းမြောင်းဒေသတွင် တပ်စွဲထားပြီးဖြစ်သော ကုလသမဂ္ဂငြိမ်းချမ်းရေးတပ်ဖွဲ့၏ တရားဝင်ရပ်တည်မှုကို ရရှိအောင် ညှိနှိုင်းရန်နှင့် အစွရေးအလံလွှင့်သောသင်္ဘောများ ဆူးအက်တူးမြောင်းကို အသုံးချနိုင်ရေးအတွက် အီဂျစ်၏ သဘောထား ပျော့ပျောင်းလာအောင် နှူးပေးရန်ဖြစ်သည်။ ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့များ၏ ကိစ္စမှာ လွယ်လင့်တကူ အဆင်ပြေခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ထိုသဘောတူညီချက်များကို လူသိရှင်ကြား မကျေညာရန် အီဂျစ်က တောင်းခံသဖြင့် လူအများ သိခွင့်မရတော့ပေ။

ဆူးအက်တူးမြောင်းအတွင်း မည်သည့်နိုင်ငံပိုင် သင်္ဘောမဆို အတားအဆီး အချုပ်အချယ်မရှိ လွတ်လပ်စွာ ဖြတ်သန်းခုတ်မောင်းခွင့် ပြုရန်ကိစ္စကိုမူ ညှိနှိုင်း၍ မရနိုင်ခဲ့ပါ။ ဘန်ချ်သည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရှိ နာမည်ကျော် ချော်မဲန်ဟက်တင်ဘက်ဥက္ကဋ္ဌ မစ္စတာ ဂျွန်ဂျေ မက်ကလွိုင်းနှင့်အတူ ဆူးအက်ကိစ္စ ပြေလည်စေရန် အစွမ်းကုန်ကြိုးစားခဲ့သည်။ မက်ကလွိုင်းသည် အီဂျစ်အသိုင်းအဝိုင်းတွင် အဆက်အသွယ်ကောင်း၍ ဝင်ဆန့်သူဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် သမ္မတနာဆာကလက်ရှိ အခြေအနေအရ အစွရေးသင်္ဘောများကို မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ ဆူးအက်တူးမြောင်း ဖြတ်သန်းခွင့် ပြုမည် မဟုတ်ကြောင်း သိနေသည်။ ဆူးအက်တူးမြောင်းအရေးကိစ္စသည် အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသတွင် ဖြစ်နေသော ပဲလ်လက်စတိုင်းပြဿနာ၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုအဖြစ် သဘောထားကြောင်း ဖော်ဇီက ဘန်ချ်အား ပြောခဲ့သည်။ ဖြစ်နေသော ဂျေရုဆလင်မြို့တော်၏ပြဿနာ၊ အိုးအိမ်မဲ့ဖြစ်နေကြသော ပဲလ်လက်စတိုင်းဒုက္ခသည်တစ်သန်းကျော်၏ပြဿနာ၊ စစ်မဲ့ဒေသအတွင်း အစွရေးတပ်စွဲထားသည့် ပြဿနာများလည်း မဖြေရှင်းနိုင်ဘဲ တန်းလန်းဖြစ်နေသည်။ ဤသို့ ဖြစ်နေသည့်အခြေအနေတွင် အီဂျစ်အာဏာပိုင်များက အစွရေး

သင်္ဘောများအား ဆူးအက်တူးမြောင်း ဖြတ်ခွင့်ပြုလျှင် ထိန်းမနိုင်အောင် လူထုအုံကြွမှုဖြစ်လာနိုင်ကြောင်း ဖော်စီက သတိပေးလိုက်သည်။ ဘန်ချ်သည် ဆူးအက်တူးမြောင်း လွတ်လပ်စွာ ဖြတ်သန်းခွင့်ကိစ္စတွင် အောင်မြင်မှု မရခဲ့သော်လည်း အကြောင်းတစ်ရပ်တွင် အီဂျစ်အစိုးရနှင့် ညှိနှိုင်းရရှိခဲ့သည်။ ထိုအကြောင်းကား ဆူးအက်တူးမြောင်း တည်ဆောက်ခဲ့သူ ပြင်သစ်အင်ဂျင်နီယာ ဖာဒီနန် ဒီ လက်ဆက်ပ၏ ရုပ်တုကိစ္စပင်ဖြစ်သည်။ ထိုသူ၏ အထိမ်းအမှတ်ရုပ်တုကို ပို.တ်ဆအိဒ်ဆိပ်ကမ်းမြို့တွင် အုတ်ခုံအမြင့်ဖြင့် တည်ထားရာမှ ပြင်သစ်၊ အင်္ဂလိပ်နှင့် အီဂျစ်တို့ စစ်ပွဲကာလအတွင်း အီဂျစ်တို့က ဖြိုပစ်ခဲ့သဖြင့် မြေကြီးပေါ်တွင် အမြင်မလှဘဲ လဲလျောင်းနေခဲ့သည်။ ဘန်ချ်က ထိုရုပ်တုအကြောင်း ပြောပြရာ အီဂျစ်တို့က သမိုင်းဝင်ပစ္စည်းတစ်ခုအဖြစ် သတ်မှတ်ပြီး ပို.တ်ဆအိဒ်ပြတိုက်တွင် ကောင်းမွန်စွာ ထိန်းသိမ်းထားပေးမည်ဟု သဘောတူခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် ကိုင်ရိုခရီးစဉ် ကုလသမဂ္ဂ ငြိမ်းချမ်းရေးတပ်စခန်းများကို အချိန်ရလျှင်ရသလို စစ်ဆေးခဲ့သည်။ တစ်နေရာတွင် နယ်နိမိတ်၏ တစ်ဖက် အစွရေးပိုင်နက်အတွင်း ကင်းလှည့်နေသော အစွရေးတပ်သားငယ်တစ်ဦးနှင့် တွေ့ဆုံနှုတ်ဆက်ခဲ့သည်။ အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို မေးကြည့်ရာ ယခုအခါ ကုလသမဂ္ဂတပ်များက စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုထိန်းသိမ်းပေးနေသဖြင့် အေးဆေးတည်ငြိမ်နေကြောင်း ပြန်ပြောသည်။ ဘန်ချ် လှည့်လည်ကြည့်နေစဉ် တစ်နာရီအချိန်တာအတွင်း ထိုနက်နိုင်းငံနယ်နိမိတ်လှိုင်းပတ်ဝန်းကျင်တွင် အစာစားရန် လွှတ်ထားသော နယ်ခံလူများ၏ သိုးအုပ်သည် မြေမြုပ်ဖုံးများ နင်းမိသဖြင့် ပေါက်ကွဲမှုသုံးကြိမ်ဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်းကို ဘန်ချ်ကိုယ်တိုင် မြင်တွေ့ခဲ့ရသည်။ ဘန်ချ်သည် ဧပြီလ ၆ ရက်နေ့တွင် ကိုင်ရိုမှ ထွက်ခွာခဲ့ရာ နယူးယောက်မြို့တော်သို့ ဧပြီလ ၇ ရက်တွင် ပြန်လည်ရောက်ရှိခဲ့သည်။

ဘန်ချ်အတွက် ကိုင်ရိုခရီးစဉ်၏ ထူးခြားသော အတွေ့အကြုံကား မိမိတည်ထွင်ပျိုးထောင်ခဲ့သော ကုလသမဂ္ဂငြိမ်းချမ်းရေးတပ် လက်တွေ့ ငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်းမှုတာဝန်များ ကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်နေပုံ

များကို မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ လေ့လာနိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်း ဒေသ၏ နိုင်ငံရေးရာသီမှာ ကြက်ဥနှစ်ရောင် တိမ်တောင်သဖွယ် မှန်းဆရန် အလွန်ခက်ခဲ၍ ပင်ပန်းနွမ်းနယ်ဖွယ်ကောင်းအောင် ရုန်းကန်ခဲ့ရသည်။ ဆူးအက်တူးမြောင်းဒေသ၊ ဂါဇာကမ်းမြောင်းနှင့် အာကာဘားရေလက်ကြားပြဿနာများသည် အချိန်မရွေး ပေါက်ကွဲနိုင်သည့်အခြေအနေရှိသည်။ အစွရေးတို့သည် အီဂျစ်နှင့် အာရပ်တို့အား လုံးဝ မယုံဘဲ အမြဲ သံသယဖြင့် သုံးသပ်ကာ သတိကြီးစွာဖြင့် လှုပ်ရှားနေသည်။ အီဂျစ်တို့ကလည်း မိမိတို့ ရှုံးနိမ့်ခဲ့ရသည့် အဖြစ်မှန်ကို လုံးဝ ဝန်ခံလိုခြင်း မရှိဘဲ အစွရေးတို့နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် စေ့စပ်ရန် လုံးဝ ငြင်းဆန်လျက်ရှိသည်။ ၁၉၄၉ ခုနှစ်ခန့်က ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော ပဲလ်လက်စတိုင်းပြဿနာနှင့် ဒုက္ခသည်များ၏ အရေးကိစ္စကို ဖြေရှင်းခြင်း မပြုသမျှ ဤဒေသတွင် ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် တိုးတက်မှု လုံးဝ မျှော်လင့်ချက် မရှိကြောင်း ဘန့်ချ်က ကောက်ချက်ချထားသည်။ တဖွဖွလည်းပြောလျက်ရှိသည်။ သို့ရာတွင် နိုင်ငံတကာ အသိုင်းအဝိုင်းက ဤအခြေခံပြဿနာကို လျစ်လျူရှုဆဲဖြစ်သည်။

ဘန့်ချ်သည် နယူးယောက်သို့ ပြန်ရောက်ပြီးနောက် သတင်းစာလောကနှင့် ပြန်လည်ရင်ဆိုင်ရပြန်သည်။ အမေရိကန်သတင်းထောက်များက သူ့အား ကိုင်ရိုမှ မထွက်ခွာမီ တွေ့ဆုံကာ အီဂျစ် အစွရေးပြဿနာကို ဘက်စုံထောင့်စုံမှ မေးခွန်းထုတ်သည်။ ဘန့်ချ်သည် တတ်နိုင်သမျှ အစွန်းလွတ်အောင် ရှောင်တိမ်းဖြေဆိုခဲ့သည်။ သတင်းထောက်ဂျိုးဇက် အယ်လ်ဆော့ပ်သည် အစွရေးဘက်ယိမ်းသော မေးခွန်းများဖြင့် အကျပ်ကိုင်သဖြင့် ဘန့်ချ်က သတိပေးရသေးသည်။ ယခု အယ်လ်ဆော့ပ်ကပင် ဟဲရယ်လ် ထရီးဗြန်းသတင်းစာတွင် ဟာမာရီးလ်ဒ်နှင့် ဘန့်ချ်တို့က အီဂျစ်သမ္မတအား အလျော့ပေးကြောင်း သတင်းဆောင်းပါးရေးသားပုတ်ခတ်လာသည်။ ဘန့်ချ်ကလည်း ကုလသမဂ္ဂတပ်၏ ရပ်တည်ချက်နှင့် သူ၏ တရားဝင်ဆောင်ရွက်ချက်များကို သက်သေပြု၍ ပြန်လည် ဖြေရှင်းခဲ့ရသည်။

အစ္စရေး-အီဂျစ်ပြဿနာသည် လိပ်ခဲတည်းလည်းဖြစ်နေသဖြင့် ဟာမာရီးလ်ဒ်က အစ္စရေးဝန်ကြီးချုပ် ဘဲန်-ဂူရီယန်နှင့် ကိုယ်တိုင်တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးပြီး ရင်းနှီးမှု ရရှိရန် ဆောင်ရွက်သင့်သည်ဟု သဘောရသဖြင့် ဧပြီလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် စာတစ်စောင် ရေးသားပေးပို့ခဲ့သည်။ စာပါ အကြောင်းအရာများမှာ စစ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက်ကို အပြည့်အဝ အကောင်အထည်ဖော်ရေး၊ ကုလသမဂ္ဂငြိမ်းချမ်းရေးတပ်ဖွဲ့အား အစ္စရေး နယ်နိမိတ် တစ်လျှောက်အတွင်း တာဝန်ချထားရေးကိစ္စများဖြစ်သည်။ ဘဲန်-ဂူရီယန်က ဟာမာရီးလ်ဒ်အား အကြောင်းပြန်ကြားရာတွင် ဟာမာရီးလ်ဒ် လာရောက်တွေ့ဆုံခြင်းကို ကြိုဆိုကြောင်း၊ သို့ရာတွင် ဟာမာရီးလ်ဒ် ကမ်းလှမ်းသောကိစ္စများကို မဆွေးနွေးလိုကြောင်း ဖော်ပြ ပါရှိသည်။ ဟာမာရီးလ်ဒ်နှင့် ဘဲန်ချ်သည် စိတ်ဘဝင် မတင်မကျနှင့်ပင် အစ္စရေးသို့ မေလအတွင်း ထွက်ခွာခဲ့သည်။

အစ္စရေးဝန်ကြီးချုပ် ဘဲန်-ဂူရီယန်သည် ဟာမာရီးလ်ဒ်နှင့် ဘဲန်ချ်အား ဝမ်းသာအယ်လဲ ဖက်လဲ့တကင်း ကြိုဆိုခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ပြဿနာများ ဆွေးနွေးရာတွင် လွန်စွာ တင်းမာခဲ့သည်။ အာရပ်များက အစ္စရေးတို့အား တစ်ဖက်သတ် စွပ်စွဲအပုပ်ချခြင်းများ ရပ်တန့်သင့် ကြောင်းဆိုသည်။ ဆူးအက်တူးမြောင်းအတွင်း အစ္စရေးသင်္ဘောများ ဖြတ် သန်းခွင့် မပြုသည့်ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ဟာမာရီးလ်ဒ်အား အပြစ်ဖို့ သည်။ ကုလသမဂ္ဂ၏ ပြဿနာဖြေရှင်းရာတွင် အားနည်းမှုရှိခြင်းကြောင့် ကက်ရှီမီးယားနှင့် ဟန်ဂေရီတွင် အောင်မြင်မှု မရှိသည့် သာဓကရှိခဲ့ သဖြင့် ယခု အာရပ်-အစ္စရေးပြဿနာ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရာတွင်လည်း ထိရောက်မည် မထင်ကြောင်း ပစ်ပစ်ခါခါ ဝေဖန်ခဲ့သည်။ အီဂျစ်တပ်များ ဂါဇာကမ်းမြောင်းဒေသအတွင်း ဝင်ရောက်ခြင်းကိုလည်း ဘဲန်-ဂူရီယန်နှင့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဂိုလ်ဒါ မေးယားက ထောက်ပြကြသည်။ ဟာမာ ရီးလ်ဒ်နှင့် ဘဲန်ချ်တို့က ပြန်လည်ဆွေးနွေးရာတွင် မူလ စစ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက်အရ ဂါဇာဒေသသည် အီဂျစ်ပိုင်နယ်မြေဖြစ်သဖြင့် အီဂျစ်တို့က တရားဝင် ပိုင်ဆိုင်မှု ရှိခြင်းကြောင့် ဝင်ရောက်ခြင်းဖြစ်ရာ

ကုလသမဂ္ဂ၏ အရေးကိစ္စ မဟုတ်ကြောင်း၊ စစ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက်ကို မကျေနပ်လျှင် တရားဝင် ပစ်ပယ်ရှုတ်ချခြင်း ပြုနိုင်သဖြင့် အစွရေးက တရားဝင်ကန့်ကွက်လိုပါသလားဟု ဟာမာရှိုးလ်ဒ်က မြောင်မေးလိုက်ရာ ဘဲန်-ဂူရီယန်က ထိုကိစ္စကို ဆွေးနွေးရန် အသင့်မဖြစ်သေးကြောင်း ရှောင်တိမ်းပြောဆိုပြန်သည်။ အီဂျစ်နိုင်ငံသည် အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်သော နိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်သဖြင့် မိမိတို့၏ နိုင်ငံရေးရာ ထုတ်ပြန်ချက်များကို ကုလသမဂ္ဂအနေဖြင့် တားပိုင်ခွင့် မရှိကြောင်း ဖြေရှင်းရသေးသည်။

ဟာမာရှိုးလ်ဒ်နှင့် ဘဲန်ချ်တို့သည် အစွရေးဝန်ကြီးချုပ် ဘဲန်-ဂူရီယန်အဖွဲ့နှင့် မေလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် တစ်ကြိမ် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့သေးသည်။ ဤတစ်ကြိမ်တွင်မူ ဘဲန်-ဂူရီယန်သည် စိတ်လှုပ်ရှားမှု မရှိဘဲ အေးဆေးတည်ငြိမ်သည်။ ဘဲန်-ဂူရီယန်၏ အကြံပေးအရာရှိများနှင့် ဆွေးနွေးရသည်မှာ ပို၍ လက်တွေ့ဆန်ကြောင်း ဘဲန်ချ် သတိထားမိသည်။ ကုလသမဂ္ဂ ငြိမ်းချမ်းရေးတပ်ဖွဲ့အား အစွရေးနယ်နိမိတ်အတွင်း တာဝန်ချထားရေးကိစ္စသည် နိုင်ငံရေးအခြေအနေအရ လောလောဆယ် မဖြစ်နိုင်သေးခြင်းကို အကျိုးအကြောင်းနှင့် ရှင်းပြသည်။ ဆူးအက်တူးမြောင်း ရှင်းလင်းသည့်ကိစ္စ၊ ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့များ ချထားသည့်ကိစ္စများသည် ချီးကျူးဖွယ်လုပ်ရပ်များဖြစ်ကြောင်း၊ အစွရေး၊ ပြင်သစ်နှင့် ဗြိတိသျှတပ်များ စစ်ပြိုင်ဒေသများမှ ရုပ်သိမ်းရန် ကုလသမဂ္ဂ၏ ကြားဝင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းကြောင့် ကမ္ဘာစစ်ဖြစ်ရန် အခြေအနေကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ အစွရေးသို့ ဟာမာရှိုးလ်ဒ် လာရောက်လည်ပတ်ခြင်းသည် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ယုံကြည်မှုကို တိုးမြှင့်စေခဲ့ကြောင်း၊ ယခုကဲ့သို့ အခြေအနေ အေးဆေးတည်ငြိမ်အောင် ထိန်းပေးနိုင်လျှင် အစွရေးတို့၏ အမြင် ပျော့ပျောင်းလာဖွယ်ရှိနိုင်ကြောင်း မျှတသောအမြင်ဖြင့် ဆွေးနွေးကြသည်။

အစွရေးတို့သည် အီဂျစ်သမ္မတ နာဆာအပေါ် မုန်းတီးစိတ်မှာ ဖုံးမရအောင် ပြင်းထန်လှသည်။ တစ်ချိန်တွင် ဝန်ကြီးချုပ်ကတော် ပေါ်

လာက ဟာမာရိုးလ်ဒ်အား အဘယ့်ကြောင့် နာဆာ၏ ညှို့ခြင်းကို ခံနေရသနည်းဟု ပရိယာယ်မသုံးဘဲ မေးချလိုက်သည်။ အနီးရှိ အစွရေးအကြီးအကဲများပင် အားတုံ့အားနာဖြစ်သွားကြသည်။ ဟာမာရိုးလ်ဒ်က လိမ္မာပါးနပ်စွာဖြင့် “မစွတ် ဘဲန်-ဂူရီယန်ခင်ဗျား- နာဆာဟာ ကျွန်တော့်ရဲ့ ညှို့ချက်မိနေတာရော မဖြစ်နိုင်ဘူးလား” ဟု ပြန်လည်မေးလိုက်ရာ ဝိုင်းရီကြပြီး တင်းမာမှု သိသိသာသာ လျော့ပါးခဲ့သည်။ အစွရေးနှင့် ကုလသမဂ္ဂအကြား ကွဲပြားခြားနားမှုများ ရှိပင်ရှိငြားလည်း ဟာမာရိုးလ်ဒ်နှင့် ဘန်ချ်တို့သည် အစွရေးတာဝန်ခံ အများအပြားနှင့် ရင်းနှီးခင်မင်မှုရခဲ့ကြသည်။

ဂျေရုဆလင်မြို့တော်သည် ဘန်ချ်အတွက် ဝိသေသထူးရှိသော မြို့တော်ဖြစ်သည်။ မဝေးလှသော တစ်ချိန်က ဂျေရုဆလင်မြို့တော်သို့ အခေါက်ခေါက်အခါခါ လူးလာဖြတ်သန်းရင်း ပြဿနာ ဖြေရှင်းခဲ့ရဖူးသည်။ ဂျေရုဆလင်မြို့တော်သည် သူ့အတွက် ရှေးဖြစ်ဟောင်းအောက် မေဖွယ်ရာ ဌာနတစ်ခုဖြစ်ခဲ့သည်။ သူ၏ ကိုယ်ရေးမှတ်တမ်းတွင် ဤသို့ ရေးသားထားသည်ကို ဖတ်ရှုခဲ့ရသည်။

“ကျွန်ုပ်သည် ၁၉၄၈ ခုနှစ် ဇွန်လဆန်း၌ ပထမဆုံး စစ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက် စတင် အသက်ဝင်သောနေ့တွင် ဤဒေသသို့ ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ထံနှင့်အတူ အခြေချသည့် အတွေ့အကြုံကို သတိမရဘဲ မနေနိုင်ပါ။ ထိုစဉ်က လေယာဉ်ပြေးလမ်းကြောင်းသည် ကတ္တရာပင် မခင်းထားပါ။ မြက်တောတစ်လျှောက် ဘေးတစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် အမှတ်အသားများ စိုက်ထူထားရုံမျှရှိသည်။ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ အဆောက်အဦအားလုံး ပျက်စီးနေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ စီးနင်းလိုက်ပါလာသော အဖြူရောင်သုတ် ကေအယ်လ်အမ် ဒါကိုတာ လေယာဉ်ငယ်ပေါ်မှ အောက်သို့ ငုံ့ကြည့်ရာတွင် အာရပ်တစ်ဦးက လေစုံလေဆန် သိနိုင်ရန် မီးတုတ်တစ်ချောင်းကို ထွန်းပြီး ကိုင်ထားသည်။ လေယာဉ်မှူးက မီးခိုးရွေ့လျားပုံ အနေအထားကိုကြည့်၍ လေယာဉ်ဆင်းရန် ချိန်ဆရသည်။ လေယာဉ်သည် လယ်ကွင်းပေါ်မှ နိမ့်နိမ့် တစ်

ပတ် ဝဲပျံကာ ပြေးလမ်းပေါ် မြက်စားနေသည့် ဆိတ်အုပ်ကို ခြောက်လှန် ရသည်။ နောက်တစ်ကြိမ်မှ ဘီးချ၍ ဆင်းခဲ့ရာ မညီညာသော မြက်ခင်း ပေါ်၌ ဆောင့်ကာယိမ်းကာ ပြေးရင်း အရှိန်လျှော့၍ ရပ်သွားတော့သည်။ ဂျေရုဆလင်မြို့တော်ကို ရောက်ပါပြီ။ သို့သော်လည်း မည်သည့်အနေ အထားနှင့် ကျွန်ုပ်တို့အား ကြိုဆိုကြမည်ကို ခန့်မှန်း၍ မရပါ။ ဂျေရု ဆလင်မြို့တစ်ဝိုက် တကယ်ပင် အပစ်အခတ် ရပ်စဲနေပြီလော။ ၁၉၄၇ ခုနှစ်ကာလအတွင်း စစ်အရှိန် ပြင်းထန်ချိန်၌ သံဆူးကြိုးများ ကာရံထား ပြီး သဲအိတ်ဘန်ကာများ ဝိုင်းရံထားသော ဂျေရုဆလင်မြို့ကို မြင်ယောင် မိသည်။”

ယနေ့နံနက်ခင်းတွင် နံနက်စာ မစားမီ ဆင်ဝင်သို့ ထွက်၍ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ငေးမိသည်။ မြို့တော်ဟောင်းပေါ်တွင် နေရောင်တောက် ပစ္စာ လွှမ်းနေသည်ကို တွေ့မြင်ရသည်။ အချိန်ကား ၆ နာရီခွဲရှိသေး သည်။ သမိုင်းဝင် အဆောက်အဦးများဖြစ်သည့် ကျောက်တုံး ကိန်းအောင်း သည့်ကျောင်းဆောင်၊ အယ်လ် အာက်စားဗလီ၊ ဂက်သ်ဆီမန်းဥယျာဉ် စသည်များကိုလည်း စိတ်ဝင်တစား မျက်စိတဆုံးမြင်ရသည်။ သမ္မာကျမ်း စာထဲတွင် ရှေးသားဖော်ပြထားသော ရှေးဟောင်း ဂျေရုဆလင်မြို့တော် အတွင်းရှိ နေရာများအကြား အကွာအဝေး၊ ဂျေရုဆလင်နှင့် ဘက်သလီ ဟဲမ်မြို့အကြား အကွာအဝေး အမှန်တကယ် ကွာခြားမှုကို ဒတ်ဂ်နှင့် ကျွန်ုပ် စကားလက်ဆုံကျရင်း မှတ်ချက်ပြုမိကြသေးသည်။

၁၉၅၇ ခုနှစ် ဇွေရာသီကာလတွင် ဂါဇာကမ်းမြောင်ဒေသနှင့် ဆင်းနိုင်းကျွန်းဆွယ်တစ်ဝိုက် အခြေအနေ အတန်ပင် ငြိမ်သက်လာခဲ့ သည်။ အီဂျစ်နှင့် အစ္စရေးအကြား တင်းမာမှုများလည်း အတန်ပင် ငြိမ် သက်နေသည်။ ကုလသမဂ္ဂ ငြိမ်းချမ်းရေးတပ်ဖွဲ့ ကြားခံပေးသည့်အတွက် အကျိုးသက်ရောက်မှုကို နှစ်နိုင်ငံအစိုးရတို့ သဘောပေါက်လာပုံရသည်။ သတင်းစာများမှ ဘက်လိုက်ရေးသားမှုများလည်း ပပျောက်လာပြီဖြစ် သည်။ ဘန်ချ်သည် ဂျေရုဆလင်တွင် ခေတ္တရပ်နားချိန်အတွင်း ကုလ သမဂ္ဂ ငြိမ်းချမ်းရေးတပ်၏ တာဝန်ချထားမှုနှင့် စစ်ရပ်စဲရေး ထိန်းသိမ်း

မှလုပ်ငန်းများကို နေ့ရောညပါ အနီးကပ် ကြီးကြပ်ညွှန်ကြားလျက်ရှိ သည်။ တပ်ဖွဲ့များသည် ယခုအခါ နေသားတကျရှိလာပြီဖြစ်သောကြောင့် တပ်သားများသည် ပေါ့ပေါ့လျော့လျော့ နေလာသည်ကို မြင်တွေ့နေရ သည်။ သေးဖွဲသော အမှားပင်ဖြစ်စေ၊ ခြေလှမ်းတစ်ချက် အသွားမတော် လျှင်ဖြစ်စေ၊ ရုတ်ခြည်းပေါက်ကွဲနိုင်ကြောင်း သတိမမူကြပေ။ ဘန်ချီ သည် တပ်သားများအား စည်းကမ်းတကျ ရှုမြင်သုံးသပ်ကြရန် တဖွဖွ သတိပေးခဲ့ရသည်။

နယူးယောက်သို့ ပြန်ရောက်သည့်နောက်ပိုင်းတွင် ဆူးအက် ပြဿနာမှာ ယခင်ကလောက် အပူတပြင်း မရှိတော့သဖြင့် ၁၉၅၇ ခုနှစ် ကာလအတွင်း ဘန်ချီသည် မိသားစုနှင့်အတူ ပျော်ရွှင်စွာ နေနိုင်ခဲ့သည်။ ဟာမာရီးလ်ဒ်ကမူ ဘန်ချီအား တရစပ်ပင် ခိုင်းလျက်ရှိခြင်းကို သည်းခံ ရသည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၈ ရက်တွင် ဘန်ချီ၏ မြေးဦး ကေရင် ပီးယားစ် မွေးဖွားခဲ့သည်။

ကုလသမဂ္ဂ ငြိမ်းချမ်းရေးတပ်ဖွဲ့၏ အတွေ့အကြုံနှင့်ပတ်သက် ၍ နောင်အခါတွင် မှီငြမ်းပြုနိုင်ရေးအတွက် စာတမ်းတစ်စောင်ပြုစုရန် ဟာမာရီးလ်ဒ်က အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံးမှ ဝါရင့်အရာရှိများအား တာဝန် ပေးခဲ့သည်။ ထိုစာတမ်း ပြုစုရာတွင် ဘန်ချီအား ဆောင်ရွက်စေခဲ့ပြန် သည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလမှ ၁၉၅၈ ခုနှစ် ဩဂုတ်လအထိ ဘန်ချီ သည် ထိုစာတမ်း ပြုစုရေးလုပ်ငန်းတွင် အချိန်နှင့်လုပ်အား မြှုပ်နှံခဲ့ရ သည်။ ခက်သည်ကား ဟာမာရီးလ်ဒ်သည် မည်သို့ပြုစုသင့်ကြောင်း၊ မည်သည့်အာဘော်ဖြစ်သင့်ကြောင်း စိုးစဉ်းမျှ လမ်းညွှန်ချက် မပြုပေ။ ဘန်ချီတို့ ပြုစုပေးသော ထူထဲလှသည့် စာတမ်းအကြမ်းကိုလည်း သဘောကျပုံ မပြုပေ။ နောက်ဆုံးတွင် ထိုစာတမ်းကိုမှီး၍ မိမိဖာသာ စာတမ်းကိုရေးပြီး အထွေထွေညီလာခံသို့ တင်ခဲ့သည်။

၁၉၅၈ ခုနှစ်၌ ကုလသမဂ္ဂ ငြိမ်းချမ်းရေးတပ်ဖွဲ့၏ လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ချက်များ အောင်မြင်မှုရသဖြင့် ထိုအစီအစဉ်ကို အများက အသိအမှတ်ပြုလာကြသည်။ နောင်ကာလများတွင် ငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်း

သိမ်းရာ၌ စံနမူနာကောင်းတစ်ရပ် ဖြစ်ခဲ့သည်။

သို့ရာတွင် ပဲလ်လက်စတိုင်းပြဿနာကား ပြေလည်သွားပြီဟု လုံးဝ မဆိုနိုင်ပါ။ ၁၉၅၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် ဂျော်ဒန်နိုင်ငံမှ ကွပ်ကဲသော ဂျေရုဆလင်မြို့တော် အရှေ့ပိုင်းရှိ အစွရေးများနေထိုင်ရာ မောင့်စကိုပတ်စ်တောင်ကုန်းဒေသတွင် ပေါက်ကွဲမှုတစ်ရပ် ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ် စစ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက်အရ အစွရေးရပ်ကွက်သို့ စားနပ်ရိက္ခာ ယာဉ်တန်းများ နှစ်ပတ်တစ်ခါ မှန်မှန်ပေးပို့စေရန်၊ ထိုယာဉ်တန်းအား ကုလသမဂ္ဂမှ စောင့်ကြပ်ပေးရန် အချက်တစ်ရပ်ပါခဲ့သည်။ ဤရိက္ခာယာဉ်တန်းနှင့် ပတ်သက်၍ ၁၉၅၇-၅၈ ခုနှစ်တွင် ပြဿနာတစ်ရပ်ဖြစ်လာသည်။ အစွရေးယာဉ်တန်းအပေါ် ဂျော်ဒန်တို့က သံသယဝင်လာသည်။ မောင့်စကိုပတ်စ်တွင်နေကြသော အစွရေးများ၏ လှုပ်ရှားမှု အပေါ်တွင်လည်း မယုံသင်္ကာဖြစ်လာသည်။ ထို့ကြောင့် ၁၉၅၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် ဂျော်ဒန်တို့က အစွရေးရိက္ခာယာဉ်တန်းကို ဝင်ခွင့် မပြုဘဲ ရပ်ဆိုင်းခဲ့သည်။

ယင်းကိစ္စကို အကြောင်းပြု၍ အစွရေးနှင့် ဂျော်ဒန်တို့ပေါက်ကွဲလုနီးအခြေသို့ ရောက်လာသဖြင့် ဟာမာရီးလ်ဒ်ကိုယ်တိုင် ထိုဒေသသို့ လာရောက်၍ ဖြန့်ဖြေပေးသဖြင့် ယာဉ်တန်းများ ပြန်လည်ဝင်ခွင့်ရခဲ့သည်။ ထိုပြဿနာ ဖြေရှင်းရန် ဟာမာရီးလ်ဒ်က မိမိ၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ကုလသမဂ္ဂဆိုင်ရာ ကိုလောမ်ဘီးယားသံအမတ်ကြီး ဖရန်စစ္စကို ဥရုတီးယားအား ခန့်ထားသည်။ သို့ရာတွင် သံအမတ်ကြီးသည် အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ အတွေ့အကြုံ လုံးဝ မရှိသဖြင့် အရာမရောက်ခဲ့ပေ။ ထို့ကြောင့် ၁၉၅၈ ခုနှစ် မလတွင် ဘန်ချ်အား အရှေ့အလယ်ပိုင်းသို့ လွှတ်ပြန်သည်။ ဘန်ချ်သည် အစွရေးဝန်ကြီးချုပ် ဘန်-ဂူရီယန်နှင့် ဂျော်ဒန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဆာမိရ် ရီဖိုင်နှင့် အာမန်မြို့တော်တွင် မျက်နှာစုံညီတွေ့ဆုံကာ ညှိပေးလိုက်ရာ ပြဿနာမှာ ပြေလည်သယောင်ရှိလာသည်။ ပြေလည်မှု ရသယောင်ရှိသော အခြေအနေ နှစ်ပတ်မျှပင် မကြာမီ ဂျော်ဒန်တပ်သားများနှင့် အစွရေး ရဲကင်းလှည့်အဖွဲ့တို့ မောင့်

စကိုပတ်စ်တွင် ပစ်ခတ်ကြရာ အစွရေးလေးဦးနှင့် ကုလသမဂ္ဂ စောင့်
ကြပ်ကြည့်ရှုမှု၊ ဖြန့်ဖြေရေးဆိုင်ရာ စစ်ဖက်အရာရှိ ကနေဒါနိုင်ငံသား
ဗိုလ်မှူး ဂျေ အေ ဖလင့်တို့ ကျည်သင့်၍ သေဆုံးခဲ့ကြသည်။

အရှေ့အလယ်ပိုင်းပြဿနာများကို နှစ်ရှည်လများ ကိုယ်တိုင်
ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းနေရသော ဘန်ချ်အဖို့ ကိုယ်ရောစိတ်ပါ ပင်ပန်းနွမ်း
နယ်လှပြီဖြစ်သည်။ ဇနီးဖြစ်သူ ရသ်လည်း စိတ်ပူပန်သောကရောက်ရ
သည်။ ယမန်နှစ် စက်တင်ဘာလအတွင်း သူတို့ ဗီယင်နာတွင်နေစဉ်
ဘန်ချ်သည် အစားပျက်အအိပ်ပျက် ကိုယ်ချိန်လျှော့ကာ အမောဖောက်
နေသည်။ ဤအချင်းအရာများသည် ဆီးချိုရောဂါ စွဲကပ်စပြုသည့်
နိမိတ်လက္ခဏာများဖြစ်သည်။ ဘန်ချ် မကြာခဏ အိမ်ကိုပစ်၍ အလုပ်
လုပ်ခြင်းကို ရသ် မကျေမနပ် ငြူစုလေ့ရှိသော်လည်း ကျန်းမာရေး သိသိ
သာသာ ကျဆင်းနေသော ခင်ပွန်းကိုကြည့်ကာ စိုးရိမ်မကင်း ဖြစ်လာရ
သည်။ ဆီးချိုရောဂါ စွဲကပ်နေမှန်း သိသော်လည်း ဘန်ချ်သည် အင်စူ
လင်ဆေးထိုးရန် ခေါင်းမာစွာ ငြင်းဆန်သဖြင့် ဇန်နဝါရီလမှ ဇွန်လ
အတွင်း ကိုယ်အလေးချိန် ၃၅ ပေါင် လျော့ခဲ့သည်။ နောက်ဆုံးအခြေ
အနေ မဟန်တော့မှ ဆေးအပြင်းအထန် မှီဝဲတော့သည်။ နိုဝင်ဘာလ
တွင်မှ ကိုယ်အလေးချိန် ၁၈၀ ပေါင်အထိ ပြန်ရောက်၍ နာလံထူနိုင်
တော့သည်။

အခန်း (၂၁)

လက်ဘန္တန် ၁၉၅၈ နှင့်
အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ

ကြို့တင်ကာကွယ်ရေး သံတမန်နည်းပရိယာယ်များ

၁၉၅၇ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် ဟာမာရှိုးလ်ဒ်သည် ကုလ
သမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရာထူး၌ ဒုတိယငါးနှစ် သက်တမ်းအတွက်
ဆက်လက်တာဝန်ယူရန် ခန့်ထားခြင်းခံရသည်။ ဤကာလအတွင်းမှာပင်
ဟာမာရှိုးလ်ဒ် လက်အောက်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေကြသော တွဲဖက်
အတွင်းရေးမှူးချုပ်နှစ်ဦးအနက် ဆိုဗီယက် ရုရှားကိုယ်စားလှယ် အာနာ
တိုလီ ဒိုဗရီနင်က တိတိကျကျ လုပ်ငန်းတာဝန် သတ်မှတ်ထားခြင်း မရှိ
သော ရာထူးတွင် ဆက်လက် မလုပ်လိုဟု ဝေဖန်ပြီး တွဲဖက်အတွင်းရေး
မှူးချုပ်ရာထူး နှစ်နေရာစလုံးကို ပျက်သိမ်းပစ်ရန် တောင်းဆိုလာသည်။
ဘန်ချ်သည် အမေရိကန်၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး
ချုပ်ရာထူးတွင် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်နေသူဖြစ်သည်။ ဒိုဗရီနင်၏ ဝေဖန်
ချက်သည် ဘန်ချ်အပေါ် ဦးတည်ကြောင်း ဖြစ်ရပ်များအရ ထင်ရှားနေ
သည်။ အမှန်အားဖြင့် ဘန်ချ်၏ ပင်ကိုယ်အရည်အချင်းနှင့် အတွေ့
အကြုံများအရ ဟာမာရှိုးလ်ဒ်က စိတ်ချသဖြင့် စစ်အေးစစ်ပွဲကို အကြောင်း
ပြု၍ ပေါ်ပေါက်လာသော အရေးကြီးသည့် နိုင်ငံရေးပြဿနာပေါင်းစုံ
မှန်သမျှကို ဖြေရှင်းရန် ဘန်ချ်ကိုပဲ တာဝန်ပေးလေ့ရှိသည်။ ဒိုဗရီနင်၏
အရေးဆိုမှု ပေါ်ပေါက်လာသဖြင့် ဘန်ချ်အား မူရင်းရာထူးဖြစ်သော
အထိန်းသိမ်းခံ ကိုလိုနီနယ်မြေဒေသများ ကြီးကြပ်ရေးကောင်စီ ညွှန်ကြား

ရေးမှူးအဖြစ် ပြောင်းရွှေ့ တာဝန်ထမ်းဆောင်စေရန် ဟာမာရိုးလ်ဒ်က စဉ်းစားသေးသည်။ သို့ရာတွင် ဘန်ချ်၏ ထောက်ပံ့မှုကို လက်မလွှတ် နိုင်ကြောင်း တစ်ဖက်မှ တွေ့နေရသည်။ နောက်ပိုင်း ဗိုလ်နေမြ၊ ကျား နေမြထားရန် ဟာမာရိုးလ်ဒ်က ဆုံးဖြတ်လိုက်ရသည်။

၁၉၅၈ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် သမ္မတနာဆာက အီဂျစ်နှင့် ဆီးရီးယားနှစ်နိုင်ငံ ပူးပေါင်းပြီး အာရပ်သမ္မတပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ (ယူ နိုက်တက် အာရပ် ရီပတ်ဘလစ်) ဟူ၍ ခေါ်တွင်မည်ဖြစ်ကြောင်း တရားဝင် ကြေညာချက် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ထိုနိုင်ငံသစ်သည် ဖေဖော် ဝါရီလ ၁ ရက်နေ့မှစ၍ ရပ်တည်ခဲ့သည်။ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၄ ရက်နေ့ တွင် ဂျော်ဒန်နှင့် အီရတ်တို့ကလည်း အာရပ်ယူနီယံဟု ခေါ်တွင်ကာ ပူးပေါင်းနိုင်ငံ တည်ထောင်လိုက်ပြန်သည်။ ဤသို့ ဂျော်ဒန်တို့က စင်ပြိုင်ဆောင်ရွက်လိုက်ခြင်းကို သမ္မတနာဆာက မိမိအား အံ့တုသည် ဟု ယူဆ၍ မကျေနပ်သဖြင့် ဆီးရီးယားနိုင်ငံ ဒမတ်စ်ကပ်စ်သို့ သွား၍ ဆန္ဒပြပြစ်တင်ရှုတ်ချခဲ့ရာ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ၌ မငြိမ်မသက်ဖြစ် လာပြန်သည်။ ဧပြီလတွင် လက်ဘနွန်သမ္မတ ကမီလ် ရှာမွန်က မိမိ သမ္မတ ဒုတိတယအကြိမ် ထမ်းဆောင်နိုင်ရန် လက်ဘနွန်အခြေခံဥပဒေ ကို ပြင်လိုက်သည်။ ဤတွင် ရှာမွန်ကို မကျေနပ်သဖြင့် ထရစ်ပလီမြို့ တွင် ဆန္ဒပြမှုများ ပေါ်ခဲ့ရာ ဘောရွတ်၊ ဆီဒုံနှင့် ဘက်ကာတောင်ကြား ဒေသအထိ ကူးစက်ခဲ့သည်။ အနောက်ဘက်ယိမ်းသော အစိုးရကို ဆန့် ကျင်သည့် လုံ့ဆော်မှုများကို နာဆာအား ကြည်ညိုကြသည့် မူဆလင် များက ဦးဆောင်ကြသည်။ လက်ဘနွန်သမ္မတ ရှာမွန်က မိမိပြည်တွင်း ရေးကိစ္စကို ဖြေရှင်းရာတွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် ကုလသမဂ္ဂ တို့အား ဆွဲသွင်းရန် ကြိုးစားသည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသတွင် ဆိုဗီ ယက်အုပ်စု လွှမ်းမိုးခြယ်လှယ်မည့်အန္တရာယ်၊ နာဆာအား စိုးရိမ်သည့် စိတ်ဓာတ်ကို နှိုးဆွကာ အနောက်အုပ်စုတို့အား မြှားခဲ့သည်။ အမေရိက နှင့် ဗြိတိသျှတို့က လက်ဘနွန်အစိုးရ၏ ပရိယာယ်ကို နားယောင်သည်။ အစ္စရေး၊ အီရတ်နှင့် တူရကီနိုင်ငံများကလည်း အီဂျစ်ဆန့်ကျင်ရေး

ကြွေးကြော်သံနောက်ကို ပါခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုက ဤကဲ့သို့ သော အခွင့်ကောင်းကို လက်လွတ်မခံဘဲ ခြယ်လှယ်ခဲ့သည်။

ဤသို့ ကမ္ဘာစစ်ကြီးအဆင့်ထိ အောင်မြင်ပျံ့နှံ့ ကူးစက်နိုင် သည့် ပြဿနာကို ဟာမာရီးလ်ဒ်က သံတမန်နည်းပရိယာယ်ဖြင့် တင်း မာမျှ လျော့ပါးအောင် ကြိုးစားခဲ့သည်။ ဤအရေးအခင်း၏ အတိုင်း အတာကာ သေးလှသည် မဟုတ်ပါ။ အင်အားကြီးနိုင်ငံ နှစ်ခုဖြစ်သော အမေရိကန်နှင့် ဆိုဗီယက်တို့ အရှေ့လယ်ပိုင်းစစ်မြေပြင်တွင် ရင်ဆိုင် မည့် အခြေအနေအထိ ဆိုက်နိုင်ပေသည်။ ထို့ပြင် လက်ဘနွန်ပြည်တွင်း စစ်မီးလောင်ကာ နိုင်ငံတကာပြဿနာအဆင့်အထိပင် ကြီးကျယ်လာမည့် အန္တရာယ်ကို တားဆီးပေးနိုင်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က တားဆီးနိုင်ခဲ့သောဘေး ဆိုးဒုက္ခမျိုး နောင်အနှစ်နှစ်ဆယ်ကြာသောအခါ မလွဲမရှောင်သာတော့ဘဲ လက်ဘနွန်နိုင်ငံတွင် ကျရောက်ခဲ့တော့သည်။ ဤသို့ တပင်တပန်း နူး ညှံသိမ်မွေ့စွာ ပရိယာယ်သုံး၍ ဖြေရှင်းပေးချက်ကို မည်သူမျှ အသိအမှတ် ပြုခြင်း မခံခဲ့ရပေ။

ထုံးစံအတိုင်းပင် ဟာမာရီးလ်ဒ် ဦးဆောင်သမျှ လုပ်ငန်းများ တွင် ဘန်ချ်သည် ထက်ကြပ်မကွာ ပါရစမြဲဖြစ်သည်။ ယခုတစ်ကြိမ် တွင်မူ ဘန်ချ် ကျန်းမာရေး ကျဆင်းချိန်နှင့် ကြိုကြိုက်နေရာ ယခင် အချိန်များကကဲ့သို့ စိတ်သွားရာ ကိုယ်မပါနိုင်ခဲ့ပါ။ အဖျားဝင်ကာ အမောဖောက်ဝေဒနာ ခံစားနေရသည်။ ခန္ဓာကိုယ် အလေးချိန်လည်း စိုးရိမ်ဖွယ် ကျဆင်းခဲ့သည်။ မလှုပ်ချင် မကိုင်ချင်ဘဲ နွမ်းလျလျက်ရှိ သည်။ သို့ရာတွင် စိတ်ဓာတ်ကား တင်းမာဆဲဖြစ်သည်။ မိမိ ဤမျှ နေမကောင်းထိုင်မသာဖြစ်ခြင်းကို အမှန်အတိုင်း ဝန်ခံခြင်း မပြုဘဲ ဇွတ်တရွတ် အလုပ်ထဲ နှစ်မြုပ်ထားသည်။

မေလတွင် လက်ဘနွန်သမ္မတရှာမွန်က အမေရိကန်ပြည်ထောင် စုအား မိမိ၏ ပြည်တွင်းရေးကိစ္စတွင် ဝင်ရောက်ဖြေရှင်းပေးရန် လက် ဘနွန်ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ခြင်း မပြုရန် ခြိမ်းခြောက်လာ သည်။ လက်ဘနွန်က မိမိနိုင်ငံ၏ ပြည်တွင်းရေးကိစ္စကို အီဂျစ်ပြည်

ထောင်စုသမ္မတနိုင်ငံက ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ကာ လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များ ဖြင့် နယ်စပ်တစ်လျှောက် ဝင်ရောက်နှောင့်ယှက်လျက်ရှိကြောင်း လုံခြုံရေး ကောင်စီသို့ တိုင်တန်းခဲ့သည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ဗြိတိန်၊ ပြင် သစ်၊ အစ္စရေးနှင့် အီရတ်နိုင်ငံများက ရှာဖွေမှုကို ထောက်ခံအားပေးသည်။ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုက ရန်ဖက်ဖြစ်သော အာရတ်ပြည်ထောင်စုသမ္မတ နိုင်ငံနှင့် နာဆာဘက်ကို အားပေးသည်။

ဤသို့ ကြီးထွားလာသော ပြဿနာကို ဖြေရှင်းပေးရန် ကုလ သမဂ္ဂမက အဖွဲ့ဝင်သုံးဦးပါဝင်သော ကုလသမဂ္ဂ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရေး အဖွဲ့တစ်ခု ဖွဲ့စည်း၍ စစ်ဖက်ဆိုင်ရာ အရာရှိ အကြပ်တပ်သားများနှင့် တွဲဖက်ပြီး ငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်းရန် လက်ဘနွန်နိုင်ငံသို့ စေလွှတ်ခဲ့ သည်။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှ အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ ဝါရင့်သံတမန်ကြီးဖြစ်သူ ရာ ဂျက်စ်ရွာ ဒါယာလ်၊ နော်ဝေးနိုင်ငံသား ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အော့ဒ် မူးလ်နှင့် အက်ကွာဒေါ သမ္မတဟောင်း ဂါလို ပါလာစာ လာဆိုတို့ဖြစ်ကြသည်။ နာဆာသည် ကုလသမဂ္ဂ စောင့်ကြည့်အဖွဲ့ကို ထောက်ခံခဲ့သဖြင့် ကမ္ဘာ နိုင်ငံရေးရပ်ကွက်မှ တအံ့တဩဖြစ်ခဲ့သည်။ ဟာမာရီးလ်ဒ်ကိုယ်တိုင် ဘေရွတ်မြို့သို့ သွားရောက်၍ ကုလသမဂ္ဂ စောင့်ကြည့်အဖွဲ့ကို တာဝန် ချထားခဲ့သည်။ ထို့နောက် ကိုင်ရိုမြို့တော်သို့ သွားရောက်၍ နာဆာ အား အခြေအနေကို ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်း ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် ဆီးရီး ယားမှ လက်ဘနွန်နိုင်ငံတွင်းသို့ စစ်ရေးအရ ဝင်ရောက်နှောင့်ယှက်ခြင်း ကို တားဆီးထိန်းချုပ်ပေးရန် သတိပေးခဲ့သည်။

ဟာမာရီးလ်ဒ် ခရီးထွက်နေစဉ် နယူးယောက်ဌာနချုပ်ကို ဘန်ချက်က တာဝန်ယူ စီမံခန့်ခွဲရသည်။ လက်ဘနွန်နိုင်ငံတွင် လိုအပ် မည့် စစ်ဖက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့များ စုဆောင်း၍ ပို့ပေးရသည်။ လက်ဘနွန် နှင့် ကိုင်ရိုတွင် ဖြစ်ပျက်သော နောက်ဆုံးအခြေအနေများကို ဟာမာ ရီးလ်ဒ်က ဘန်ချ်အား အသိပေးခဲ့သည်။ ဘန်ချ်က လုံခြုံရေးကောင်စီ အား မှန်မှန် အစီရင်ခံခဲ့သည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသည် လက်ဘနွန်နိုင်ငံ ပြည်တွင်းရေး

တွင် ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ရန် ငြင်းဆန်ခဲ့သည်။ ရှာမွန်သည် ကုလသမဂ္ဂ တပ်များအား မိမိ၏ အတိုက်အခံအဖွဲ့များကို တိုက်ပေးရန် ဆွယ်လာပြန် သည်။ အီရတ် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မိုဟာမက် ဂျမလီက လက်ဘနွန် ဘက်က ထောက်ခံခဲ့သည်။ ဟာမာရီးလ်ဒ်ကလည်း ရှာမွန်၏ လိုလား ချက်ကို ငြင်းဆန်ရပြန်သည်။

လက်ဘနွန်သမ္မတ ရှာမွန်သည် ကုလသမဂ္ဂတပ်များအား မိမိ ဆွယ်ရာသို့ မပါသဖြင့် ဟာမာရီးလ်ဒ်နှင့်ကုလသမဂ္ဂအား အပြင်းအထန် အပုပ်ချတော့သည်။ ဗြိတိသျှအစိုးရနှင့် သတင်းစာများက ဆူးအက်အရေး အခင်းတွင် ကုလသမဂ္ဂ ဝင်စွက်မှုကြောင့် စိတ်နာနာနှင့် လက်ဘနွန် အတွက် ဘက်လိုက်ပေးသည်။ ဘန်ချ်က လက်ဘနွန်ဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂ သံအမတ်ကြီးအား မကြာခဏ ခေါ်ယူသတိပေးရသည်။

ဇူလိုင်လ ၁၄ ရက်နေ့တွင် အီရတ်နိုင်ငံ၌ ဗိုလ်မှူးချုပ် အဗ္ဗဒူ ကာရင် ကာဆင်က အာဏာသိမ်းလိုက်သဖြင့် သွေးထွက်သံယိုမှုဖြစ်ခဲ့ သည်။ အမေရိကနှင့် ဗြိတိန်တို့က ဤကိစ္စတွင် ဆိုဗီယက်တို့၏ လက် ချက်မကင်းဟု အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဂျန်ဖော်စတာ ဒါးလက်စ် က လက်ဘနွန်၏ အကူအညီတောင်းခံချက်ကို လိုက်လျောတော့မည် ဖြစ်ကြောင်း ဟာမာရီးလ်ဒ်ကို အကြောင်းကြားလိုက်သည်။ ဇူလိုင်လ ၁၅ ရက် ညနေ ၃ နာရီအချိန်တွင် အမေရိကန် မရင်း ကမ်းတက်တပ်ဖွဲ့ သည် ဘေရွတ်မြို့တောင်ဘက်ရှိ ဆိပ်ကမ်းသို့ တက်ရောက်တပ်စွဲခဲ့သည်။

ဤသို့ လက်ဘနွန်နိုင်ငံတွင်းသို့ အမေရိကန်တပ်များ ဝင် ရောက်သည့်ကိစ္စမှာ နိုင်ငံရေးရှုထောင့်အရ ခြေလှမ်းမှားကြောင်း သမ္မတ အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါး သုံးသပ်ကာ တပ်များကို ချက်ခြင်း ပြန်လည်ရုပ် သိမ်းရန် အမိန့်ထုတ်လိုက်သည်။ အမေရိကန်တို့၏ ဝင်ရောက်စွက်ဖက် မှုအတွက် လုံခြုံရေးကောင်စီတွင် အပြင်းအထန် အငြင်းပွားခဲ့သည်။ ဟာမာရီးလ်ဒ်ကလည်း အမေရိကန်တပ်များ မျက်နှာမပျက် ရုပ်သိမ်းနိုင် ရန် ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့ဝင်ဦးရေကို တိုးချဲ့လိုက်သည်။ မကြာမီ အရှေ့ အလယ်ပိုင်းဒေသပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ အထွေထွေညီလာခံ အထူး

အစည်းအဝေးတစ်ရပ် ခေါ်ယူလာကာ ဆွေးနွေးပြီးနောက် အမေရိကန် မရိန်းတပ်များနှင့် ဂျော်ဒန်တွင် တပ်စွဲထားသော ဗြိတိသျှတပ်ဖွဲ့ကို ရုပ်သိမ်းခဲ့သည်။ ဤကာလအတွင်းမှာပင် လက်ဘနွန်မှ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဖူအာဒ် ချေဟတ်စ်သည် သမ္မတအဖြစ် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်း ခံခဲ့ရ သည်။ ဤနည်းဖြင့် ပေါက်ကွဲလုနီးဖြစ်သော လက်ဘနွန်ပြဿနာကို ကျော်လွှားနိုင်ခဲ့သည်။

လက်ဘနွန်ပြဿနာတွင် ဘန်ချ်သည် အရေးပါသောအခန်းမှ ထိထိရောက်ရောက် ပါဝင်ခြင်း မရှိပါ။ အဓိကအားဖြင့် ဟာမာရီးလ်ဒ် ကိုယ်တိုင် ပါးနပ်လိမ္မာစွာ သံတမန်နည်းအရ ဖြေရှင်းပေးနိုင်ခဲ့သည်။

ဩဂုတ်လကုန်ခန့်တွင် ဘန်ချ်၏ ကျန်းမာရေးကောင်းလာသဖြင့် အဏုမြူစွမ်းအားကို ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် အသုံးပြုရေးဆိုင်ရာ ဒုတိယ အကြိမ် နိုင်ငံတကာညီလာခံ တက်ရောက်ရန် ဂျီနီဗာသို့ ခရီးထွက်ရ သည်။ ညီလာခံတက်ပြီးနောက် ဂျီနီဗာမှတစ်ဆင့် လက်ဘနွန်သို့ ခရီး ဆက်၍ ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့များ တာဝန်ချထားဆောင်ရွက်ပုံကို စစ်ဆေးခဲ့ သည်။ ထိုအချိန်တွင် နိုင်ငံပေါင်း ၁၆ နိုင်ငံမှ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရေး အဖွဲ့ဝင် ၂၀၀ ကျော်နေရာယူထားပြီးဖြစ်သည်။ လေယာဉ်ငယ် ၂၂ စင်း နှင့် ဟယ်လီကော့ပတာ ၆ စင်း အသင့်ရှိနေပြီဖြစ်သည်။ လက်ရှိအားဖြင့် အခြေအနေအရပ်ရပ် ငြိမ်သက်လျက်ရှိသည်။ ဒီဇင်ဘာလ စောစောပိုင်း တွင် ကုလသမဂ္ဂတပ်များကို ထိုဒေသမှ အောင်မြင်စွာ ရုပ်သိမ်းနိုင်ခဲ့ သည်။

ဘန်ချ် ကျန်းမာရေး ကျဆင်းနေချိန်ကာလအတွင်း ဟာမာ ရီးလ်ဒ်သည် ကြင်နာမှုအပြည့်အဝဖြင့် ဂရုစိုက်စောင့်ရှောက်သည်။ သူ တို့နှစ်ဦး၏ ခင်မင်ရင်းနှီးမှုသည် တစ်ယောက်အကြောင်းတစ်ယောက် သိလာချိန်မှစ၍ ဒီရေအလား တိုးတက်ခိုင်မာလာခဲ့သည်။ ဟာမာရီးလ်ဒ် သည် နယူးယောက်မြို့ အရှေ့ပိုင်း ၇၃ လမ်း၊ အိမ်အမှတ် ၃၇ ရှိ သူ၏နေအိမ်၌ မကြာခဏ ရင်းနှီးခင်မင်သော လုပ်ဖော်ကိုင်ဘက်အနည်း ငယ်ကို ဖိတ်ခေါ်ကာ ညစာစားရင်း စကားစမြည်ပြောဆိုဆွေးနွေးလေ့ရှိ

သည်။ ဘန်ချ်သည် ဟာမာရီးလ်ဒ်နှင့် မကြာခဏ ညစာစားလေ့ရှိသည်။ နိုဝင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့ ညစာစားပြီးသောအခါ ဘန်ချ်နှင့် ရသ်သည် ဟာမာရီးလ်ဒ်၊ ဘားနားဒေါ့ထ်၏ဇနီး အက်စ်တဲလ်၊ ဆွီဒင်နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးရုံးမှ လိမ်ဘဲလ် ဖရော့ဂျ်၊ ဟာမာရီးလ်ဒ်၏ ပထမလက်ထောက် ဆွီဒင်နိုင်ငံသား ပါး လင်းဒ်တို့နှင့်အတူ နာမည်ကျော် ပြဇာတ်ဆရာကြီး အိုနီးလ်ရေးသားတင်ဆက်သော A Touch of the Poet ပြဇာတ်ကို အတူသွားရောက် ကြည့်ရှုကြသည်။

လက်ဘနွန်ပြဿနာ အတန်ငယ် အေးဆေးတည်ငြိမ်သွားပြီး နောက်ပိုင်းတွင် ကုလသမဂ္ဂရုံးချုပ်၌ အေးအေးသက်သာ ဖြစ်သွားကြ သည်။ အီဂျစ်နှင့် အစ္စရေးနယ်စပ်အကြား တာဝန်ချထားသော ကုလ သမဂ္ဂ ငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်းမှုတပ်ဖွဲ့သည် လုပ်ငန်းအောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ ပြဿနာ အသေးအဖွဲ့များကိုမူ အခါမလပ် စောင့်ကြပ် ဖြေရှင်းပေးနေရသည်။ ဒီဇင်ဘာလအတွင်း အီဂျစ်တို့သည် ဆင်းနိုင်း သဲကန္တာရတောင်ပိုင်း ဒေသရှိ အယ်လ် အာရစ်ရှ်ဒေသသို့ စစ်အင်အား သိသိသာသာ ဖြည့်တင်းကြောင်း တွေ့ရသဖြင့် ဘန်ချ်က နယူးယောက်ရှိ အီဂျစ်နိုင်ငံဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂသံအမတ်ကြီးအား ဖိတ် ခေါ်၍ သတိပေးရသေးသည်။ အီဂျစ်တို့က အစ္စရေးလေယာဉ်များ မိမိ ပိုင်နယ်မြေပေါ် မကြာခဏ ကျော်ဖြတ်ပျံသန်းနေခြင်းကြောင့် ကာကွယ် ရန်အလို့ငှာ အင်အားဖြည့်တင်းခြင်းဖြစ်ကြောင်းရှင်းပြသည်။ ကုလသမဂ္ဂ တပ်ဖွဲ့အတွင်း ပြဿနာများလည်း ပေါ်လာတတ်သဖြင့် ဂရုစိုက် သတိ ပေးနေရသည်။ တစ်ချိန်တွင် ကနေဒါတပ်သား သုံးယောက်သည် တယ် လာဗိမ်မြို့သို့ သွားရောက် လည်ပတ်ရင်း သောက်စားမူးယစ်လာပြီး အစ္စရေးမိန်းမပေါ့နှစ်ယောက်ကို သူတို့၏ ကင်းစခန်းသို့ ခေါ်လာခဲ့ သည်။ သူတို့အား ပြန်ပို့ချိန်၌ မီးသည်ထန်စွာ ရွာနေသည်။ အနီးအနား တွင် အငှားတက္ကစီလည်း မရသဖြင့် ထိုတပ်သားသုံးဦးက အစ္စရေးအမျိုး သမီးများကို ဂါဇာဒေသသို့ ခေါ်သွားရာ အီဂျစ်ကင်းစောင့်တပ်သားများ က ဖမ်းဆီးလိုက်သည်။ ဤတွင် ပြဿနာအကြီးအကျယ်ဖြစ်ပြီး အထက်

ပိုင်းမှ ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းလိုက်ရတော့သည်။ ထိုကနေဒါတပ်သား သုံးဦးကို လည်း စစ်ခုံရုံးတင်၍ အရေးယူလိုက်သည်။ အစ္စရေးအမျိုးသမီးများကို အစ္စရေးသို့ အမြန်ဆုံး ပြန်ပို့လိုက်ရသည်။

၁၉၅၉ ခုနှစ် ဧပြီလအတွင်း ဟာမာရိုးလ်ဒ်က ဘန်ချ်အား အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသသို့ နယ်မြေအခြေအနေ လေ့လာရေးခရီးထွက်ရန် စီစဉ်လိုက်ကြောင်း တရားဝင် ကြေညာလိုက်သည်။ ဘန်ချ်၏ ခရီးစဉ် တွင် ကိုင်ရို၊ ဂါဇာဒေသ၊ ဂျေရုဆလင်နှင့် အာမန်မြို့များသို့ သွားရောက် ရန် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ဘန်ချ်သည် ကုလသမဂ္ဂငြိမ်းချမ်းရေးတပ်ဖွဲ့အား နောက်ဆုံးစစ်ဆေးခဲ့သည့်နှစ်မှာ ၁၉၅၇ ခုနှစ်ဖြစ်သည်။ ကြားကာလ အတွင်း အခြေအနေတိုးတက်မှုကို လေ့လာလိုသဖြင့် ယင်းတပ်ဖွဲ့များ စစ်ဆေးရန် အစီအစဉ်လည်း ပါရှိသည်။ ထိုကိစ္စများအပြင် နက်နဲသိမ်မွေ့သော နိုင်ငံရေးရာများကို အီဂျစ်အာဏာပိုင်များနှင့် ဆွေးနွေးရန် အစီအစဉ် ပါရှိသေးသည်။ ဆူးအက်တူးမြောင်း ဖွင့်ခြင်းနှင့် အစ္စရေး သင်္ဘောများအား လွတ်လပ်စွာ ဖြတ်သန်းခွင့်ပေးရေးကိစ္စ၊ ဆင်းနိုင်း ကျွန်းဆွယ်တွင် အီဂျစ်တပ်များ အင်အားတိုးချဲ့ထားမည့်ကိစ္စ၊ ဂါဇာ ဒေသတွင် ပဲလ်လက်စတိုင်းတပ်ရင်းတစ်ခု ရှိနေသည့်ကိစ္စ စသည်များ ဖြစ်သည်။

ကုလသမဂ္ဂ ငြိမ်းချမ်းရေးတပ်ဖွဲ့ဌာနချုပ် တပ်မှူးနှင့် နယူး ယောက် အတွင်းရေးမှူးချုပ်တို့ ဆက်သွယ်ရေးစနစ်လျော့ရဲရဲဖြစ်နေသည့် ကိစ္စများကိုလည်း စနစ်တကျဖြစ်အောင် ဘန်ချ်က ဆောင်ရွက်ရန် ဟာ မာရိုးလ်ဒ်က တာဝန်ပေးလိုက်သေးသည်။ အီဂျစ်ရှိ တပ်မှူးက မိမိကွပ် ကဲမှု နယ်မြေအတွင်း ဖြစ်ပွားသည့် ကိစ္စများကို နယူးယောက်သို့သတင်း မပို့ဘဲ ထားသည့်အကြိမ်မှာ များသည်ထက် များလာကြောင်း စစ်ဆေး တွေ့ရှိရသည်။ ဤသို့ ပျက်ကွက်မှုများ ထပ်မံ မဖြစ်ပွားရေးအတွက် ဘန်ချ်က သတိပေးလျက် သတင်းပို့သည့်စနစ်ကို အကောင်အထည်ဖော် လမ်းညွှန်ပေးရသည်။

ဘန်ချ်သည် ယခုတစ်ခေါက် ကိုင်ရိုသို့ သွားရောက်ရာတွင်

ဂျက်လေယာဉ်ကို ပထမဆုံးအကြိမ် စီးဖူးခြင်းဖြစ်သည်။ အီဂျစ်သို့ရောက်သည့်အခါ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဖော်ဇီနှင့် ပီရမစ်များအနီးရှိ စခန်းတစ်ခုတွင် ဆွေးနွေးကြသည်။ ဖော်ဇီသည် ခါတိုင်းလိုပင် ဝေလည်ကြောင်ပတ်လုပ်ခဲ့ပြန်သည်။ အီဂျစ်တို့ စစ်အင်အား တိုးမြှင့်နေလျှင် ကုလသမဂ္ဂတပ်ကို ရုပ်သိမ်းမည်ဟု ဘန်ချ်က အကျပ်ကိုင်လိုက်သည့်အခါမှ ဖော်ဇီက ကုလသမဂ္ဂတပ်များသည် ဒေသ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် လွန်စွာ ထိရောက်သဖြင့် မရုပ်သိမ်းသင့်ကြောင်း သူ၏ သဘောထားဆန္ဒကို ဖော်ပြသည်။ ဂါဇာဒေသတွင် ကွန်မြူနစ်အန္တရာယ် ခြိမ်းခြောက်မှုရှိသဖြင့် ဤသို့ အီဂျစ်က စစ်အင်အားတိုးချဲ့ရကြောင်း ဆင်ခြေပေးပြန်သည်။

ဘန်ချ်အတွက် ခြောက်ရက်တာမျှ ကုလသမဂ္ဂငြိမ်းချမ်းရေးထိန်းသိမ်းမှုတပ်ဖွဲ့နှင့် နေရသည့်အချိန်ပိုင်းကို အနှစ်ခြိုက်ဆုံးဖြစ်ကြောင်းကိုယ်တိုင် ထုတ်ဖော်ဝန်ခံခဲ့သည်။ တပ်ဖွဲ့ဝင်များ၏ စည်းကမ်းသေဝပ်မှုနှင့် ကြံ့ခိုင်တောင့်တင်းမှုကို များစွာ နှစ်ခြိုက်မိသည်။ ကုလသမဂ္ဂလေယာဉ်ငယ်များ စနစ်တကျ တန်းစီ၍ ရပ်တန့်ထားပုံကိုလည်း ကျေနပ်ခဲ့သည်။ ဘန်ချ်သည် အယ်လ် အာရစ်ရှ် လေယာဉ်ကွင်းသို့ ဆင်းသည့်အချိန်တွင် တိုက်ဆိုင်၍လောမသိ၊ အီဂျစ်လေတပ်မှ မစ် ၁၇ လေယာဉ်များ အင်အားပြ ပျံသန်းနေသည်ကို တွေ့ခဲ့ရသည်။ ယခုတစ်ကြိမ်တွင်လည်း ရှေးဖြစ်ဟောင်း အောက်မေ့ဖွယ်ရာ ဖြစ်ရပ်များ စိတ်အာရုံထဲတွင် တစ်ဝဲလည်လည် ပြန်ပြောင်း သတိရမိသည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ်က ဤလေယာဉ်ကွင်းထဲတွင် ဆော်ဒီအာရေဗျ စစ်သားများက ပြင်သစ်နိုင်ငံသား ကုလသမဂ္ဂ စောင့်ကြည့်တာဝန်ထမ်းဆောင်သူနှစ်ဦးကို သွေးအေးအေးနှင့် ရက်စက်စွာ သတ်ဖြတ်ခဲ့ပုံကို မြင်ယောင်ခဲ့သည်။ ဆော်ဒီတို့ကို တားမြစ်သည့် အီဂျစ်စစ်သားများလည်း အပစ်ခံရသည်။

ဘန်ချ် မျက်မှောက်တွေ့မြင်သော ဂါဇာသည် နှစ်နှစ်ကာလနှင့် နှိုင်းယှဉ်ရာတွင် များစွာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လျက်ရှိကြောင်း တွေ့ခဲ့ရသည်။ ဂါဇာဒေသသားများလည်း ငြိမ်းချမ်းစွာနှင့် တင်းတိမ်ရောင့်ရဲစွာ နေထိုင်လျက်ရှိကြသည်။ ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့များသည် နိုင်ငံပေါင်းစုံ၊ လူမျိုး

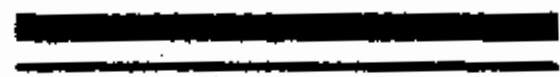
ပေါင်းစုံဖြင့် ဖွဲ့စည်းထား၍ ဓလေ့ထုံးစံနှင့် အကျင့်စရိုက်များ ကွာခြားပုံကို စိတ်ဝင်စားဖွယ် တွေ့ကြုံခံစားခဲ့သည်။ ဘရာဇီးတပ်မှူး ဗိုလ်မှူးကြီး တစ်ယောက်သည် ကားမောင်းကြမ်းလှကြောင်း တွေ့ရသည်။ စကဲန်ဒီနေးဗီးယမ်း တပ်သားများသည် မြွေကြောက်တတ်သဖြင့် မြွေမလာအောင် သူတို့၏ တပ်စခန်းပတ်ပတ်လည်တွင် ကျုံးတူးပြီး ရေအပြည့်ဖြည့်ထားသည်။ ယူဂိုဆလပ်တပ်ဖွဲ့သို့ သွားလည်သောအခါ တပ်သားများက ဒေသထွက် စလိုင်ဗိုဗစ် ဇီးသီးဘရန်ဒီနှင့် တစ်ဝတိုက်ကျွေးဧည့်ခံသည်။ အိန္ဒိယတပ်သို့ သွားလည်သည့်အခါ နေ့လည်စာတည်ခင်းရင်း bagpipe ခေါ် အိပ်ပုလွေဖြင့် တီးမှတ်ဧည့်ခံဖျော်ဖြေခဲ့သည်။ ဆွီဒစ်တပ်ခွဲတစ်ခုကား ထီးထီး စခန်းချကာ တာဝန်ယူနေကြသည်။ နယ်နမိတ် နှစ်ဖက်တွင် နေထိုင်ကြသော ဒေသခံ နယ်သူနယ်သားများသည် ကုလသမဂ္ဂတပ်များ၏ မျက်စေ့အောက်တွင် အေးဆေးစွာ လယ်ကွင်းများတွင် စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ကြသည်။

နယ်ခံ ဘီဒွင်အာရပ်တစ်ဦးအား ဘန်ချ်နှင့် မိတ်ဆက်ပေးသည်။ ထိုအာရပ်က ဒေါက်တာဘန်ချ်အား ပါရဂူဘွဲ့ရပညာရှင်ဟု မထင်မှတ်ဘဲ ဆရာဝန်တစ်ဦးဟု ထင်မှတ်လိုက်သဖြင့် သူ၏ ကိုက်နေသော သွားကို ချက်ခြင်း နှုတ်ပေးရန် အကူအညီတောင်းခဲ့ခြင်းကို ရယ်ဖွယ် ဖြစ်ရပ်တစ်ခုအနေဖြင့် မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်။ အပြန်ခရီး၌ အစွရေးသို့ ခေတ္တဝင်ရောက်ရန် ဂျေရုဆလင်မြို့မှ ဖြတ်မောင်းခဲ့သည်။ လမ်းခရီးတွင် အယ်လ် ဖာလူဂျာမြို့ကို ကျော်ခဲ့ရာ ၁၉၄၈ ခုနှစ်ခန့်က အစွရေးတို့ ပိတ်ဆို့ထားသော နာဆာ၏ တပ်မတစ်ခုအား ကယ်တင်ခဲ့ရပုံကို ပြန်ပြောင်း သတိရမိပြန်သည်။

ဂျေရုဆလင်မြို့တွင် ဘန်ချ်သည် ဂိုလ်ဒါ မေးယားနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ဂိုလ်ဒါ မေးယားသည် ဆွီဒင်နိုင်ငံသား ကုလသမဂ္ဂတပ်မှူးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကားလ် ဗွန် ဟွန်းနှင့် ကတောက်ကဆဖြစ်သဖြင့် ဘန်ချ်က ကြားဝင် ဖြန့်ဖြေပေးရသေးသည်။ ဂိုလ်ဒါ မေးယားသည် ဘန်ချ်နှင့်အတူ တစ်ချိန်က စစ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက်

ရေးဆွဲရာတွင် ပါဝင်ခဲ့ကြသော အစွဲရေးအကြီးအကဲများအား ဂုဏ်ပြု
နေ့လည်စာဖြင့် တည်ခင်းဧည့်ခံခဲ့သည်။ ပါဝင်ကြသော ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ
မိုရှီ ဒါယန်း၊ ရီဂဲလ် ယာဒင်း၊ ဝါလ်တာ အိုင်တန်၊ ရှာ့စ်တိုင်း ရိုဇင်းန
တို့ ဖြစ်ကြသည်။

ဘန်ချ်သည် ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း ဘဲန်-ဂူရီယန်အား သူနေထိုင်
သော စတီ ဘိုကာ စုပေါင်းစခန်းသို့ သွားရောက်တွေ့ဆုံ နှုတ်ဆက်ခဲ့
ပြီး မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ယ် လုပ်ကြံခံရသည့်အကြောင်းနှင့် အခြား
ထွေရာလေးပါး ပြောဆိုခဲ့ကြသည်။

အခန်း (၂၂)

ကွန်ဂို

ဒဏ်ရာနှင့်မြေဆိုးအား ဆေးကုသည့်ပမာ

၁၉၆၀ နှစ်သည် ဘန်ချ်အတွက် အာဖရိကတိုက်အရေးကိစ္စကို အချိန်ပြည့် တာဝန်ယူရသောနှစ်ဟု ခေါ်ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ် တွင် အာဖရိကတိုက်မှ ဂါနာနိုင်ငံသည် လွတ်လပ်ရေးရခဲ့သည်။ ကိုလိုနီ လက်အောက်မှ လွတ်မြောက်သည့် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ခမ်းနားသိုက် မြိုက်စွာ ကျင်းပခဲ့သော လွတ်လပ်ရေးအောင်ပွဲသို့ ဘန်ချ်ကိုယ်တိုင် တက် ရောက်ခဲ့သည်။ နောင် အနှစ် ၂၀ ကာလအတွင်း အာဖရိကတိုက်မှ နိုင်ငံ အများအပြား လွတ်လပ်ရေး ရခဲ့သည်။

နှစ်သစ်ကူးသည့် ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်တွင် ဘန်ချ်သည် သမီး ဂျူးနှင့် သားရာဖ် ဂျူနီယာတို့အား နှစ်ဟောင်းမှ ခရစ်စမတ်ထင်းရှူးပင်ကို ပြန်သိမ်းရာတွင် ကူညီခဲ့သည်။ ထို့နောက် လိုင်းဘေးရီးယားနိုင်ငံ မွန်ရိုး ဘီးယားမြို့တော်သို့ ထိုနေ့၌ပင် ခရီးထွက်ပြန်သည်။ သမ္မတ ဝီလျံ တပ်မဲန်း ရာထူးလက်ခံသည့် အခမ်းအနားသို့ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ဟာမာ ရိုးလ်ဒ်ကိုယ်စား တက်ရောက်ရန်ဖြစ်သည်။ ဧည့်ခံပွဲ အခမ်းအနားများကို အကြားအလပ်မရှိ ဆက်တိုက်တက်ရသဖြင့် ပင်ပန်းလှသည်။ ပို၍ဆိုး သည်ကား နေပူကြိုကြိုတွင် ဂုဏ်သရေရှိ ဧည့်သည်တော်ကြီးများသည် ဦးထုပ်ကို ဆောင်း၊ လည်စီးအဖြူတပ်၍ ကုတ်အင်္ကျီအရှည် ဝတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ညပိုင်းဧည့်ခံပွဲကြီးများတွင်လည်း ဤနည်းနှင့် ဝတ်ရသဖြင့် အသက်ရှူကျပ်လှသည်။ အရေးထဲ ဗဟိုမဏ္ဍပ်တွင် လေအေးစက် မရှိ သဖြင့် ပို၍ နွမ်းနယ်လှသည်။

သမ္မတကြီး တပ်မဲန်းသည် ဘန့်ချ်အားခေါ်၍ စစ်ရေးပြအခမ်း အနားသို့ သူနှင့်အတူ တက်စေခဲ့သည်။ ထို့နောက် အမောပြေရမ်အရက် နှင့် ဂျင်ဂျာအေးလ်သောက်ရင်း စကားစမြည်ပြောကြသည်။ ညစာစားပွဲ နှင့် ဧည့်ခံပွဲအခမ်းအနားတွင် အိမ်ရှင်သမ္မတကြီးကိုယ်တိုင် နံနက် ၃ နာရီ ၁၀ မိနစ်ထိ နေသဖြင့် ဧည့်သည်တော်များ ပြန်ကြရန် အခက်အခဲတွေ့ ကြရသည်။ အခမ်းအနားကို သုံးရက်ဆက်တိုက် ကျင်းပရာ သုံးရက်စလုံး ဘန့်ချ် နေခဲ့ရသည်။ ဤကာလအတွင်း အစွရေးနိုင်ငံကိုယ်စားပြု၍တက် ရောက်လာသော မစ္စစ် ဂိုလ်ဒါ မေးယားနှင့်ဆူးအက်တူးမြောင်းတွင် အစွရေး သင်္ဘောများအား ဖြတ်ခွင့် မပေးသည့် ပြဿနာ အကြောင်းဆွေးနွေး ကြသည်။

ဘန့်ချ်သည် အပြန်ခရီးတွင် ဂါနာနိုင်ငံသို့ တစ်ထောက်နား၍ သမ္မတ ကွာမေ နခရူးမားကို တွေ့ခဲ့သည်။ နခရူးမားအနီးတွင် ခွေးဆိုး များ မာန်ဖီ၍နေကြသည်။ ထိုခွေးများကို သမ္မတနာဆာက လက်ဆောင် ပေးသည်ဟု ပြောကြသည်။ နခရူးမားသည် သူ့ကိုယ်သူ အာဖရိကတိုက် ၏ ခေါင်းဆောင်အဖြစ် အထင်ရောက်ကာ ဩဇာပေးလျက်ရှိသည်။ သို့ ရာတွင် အာဖရိကတိုက်ရှိ နိုင်ငံအများမှ ခေါင်းဆောင်များက နခရူးမား၏ ဩဇာကို မနာခံကြပေ။ နခရူးမားသည် အမှန်ဆိုလျှင် အကြောက်တရား နှင့်နေရသူဖြစ်ကြောင်း သံအမတ်တစ်ဦးကပြောသည်။ သူသည် လုပ်ကြံ ခြင်းခံရမည်ကို အမြဲစိုးရွံ့နေသူဖြစ်သည်။ အာဖရိကရှိ နာမည်ကြီး စုန်း ဆရာကြီးများအား အမြဲတမ်း ဆည်းကပ်ပြီး ဓါတ်စာစားခြင်း၊ ခိုဖြူများ ဘေးမဲ့လွတ်၍ ယတြာချေခြင်းပြုကြောင်း အတွင်းလူများက ပြောကြ သည်။

ဘန့်ချ်သည် အက္ကရာမြို့တော်မှတစ်ဆင့် ကိုင်ရိုသို့ရောက်၍ တာဝန်ရှိသူများနှင့် ဟာမာရိုးလ်ဒ် လာမည့် အစီအစဉ်ကို ညှိနှိုင်းခဲ့သည်။ ထို့နောက် နိုင်ရိုဘီသို့သွား၍ အာဖရိကတိုက်အတွင်း ခရီးလှည့်လည် နေသော ဟာမာရိုးလ်ဒ်နှင့် ဆုံခဲ့သည်။

ဘန့်ချ်သည် ယခုတစ်ခေါက် နိုင်ရိုဘီတွင် အစိုးရအိမ်တော်၌

တည်းခိုရသည်။ လွန်ခဲ့သော ၂၂ နှစ်ခန့်က နိုင်ရီဘီသို့ ရောက်စဉ် အိန္ဒိယ လူမျိုး အာရ် ပီ ဒတ်စ်၏ အိမ်၌ တည်းရသည့်အခြေအနေကို ပြန်ပြောင်း သတိရမိခဲ့သည်။ ဘုရင်ခံ၏ စာကြည့်ဆောင်တွင် ဟာမာရီးလ်ဒ်နှင့် ဘန်ချ် သည် အာဖရိကထိပ်တန်းခေါင်းဆောင်များဖြစ်သော တောမ် မာဘိုယာနှင့် ဂျူလီယက်စ် ကိယာနိုနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

ဇန်နဝါရီလ ၁၃ ရက်တွင် ဟာမာရီးလ်ဒ်နှင့် ဘန်ချ်တို့သည် ယူဂန်ဒါနိုင်ငံ အင်တဲဘောမြို့သို့ လေယာဉ်ဖြင့် ခရီးဆက်သည်။ အစိုးရ အိမ်တော်တွင် နေ့လည်စာ စားပြီးနောက် ကန်ပါလာနေပြည်တော်သို့ ကားဖြင့် ဆက်လက် ထွက်ခွာကြသည်။ ကန်ပါလာတွင် ဘာဂန်ဒါနိုင်ငံ ဘုရင် ကာဘကနှင့် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ကာဘကသည် သူ၏ ပဒေသရာဇ် အာဏာကို လက်မလွှတ်လိုဘဲ စွဲစွဲမြဲမြဲ ဆုပ်ကိုင်ထားလိုသည်။ ပါလီမန် စနစ်နှင့် လွတ်လပ်သော ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပခြင်းကို မလိုလားဘဲ ကန့်ကွက်ကြောင်း သိရသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ယူဂန်ဒါနိုင်ငံသည်လည်း မကြာမီ လွတ်လပ်ရေး ရတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း ဘန်ချ်သိပြီးဖြစ်သည်။

ထို့နောက် ဟာမာရီးလ်ဒ်နှင့် ဘန်ချ်တို့သည် အာဖရိကတိုက် အတွင်းရှိ ဆိုမာလီလဲန်း၊ အီသီယိုးပီးယား၊ ဆူဒန်၊ ကိုင်ရီ၊ တူနစ်နှင့် မော် ရိုကိုသို့ ဆက်လက်လည်ပတ်ခဲ့သည်။ ခရီးမှာ ကြမ်းတမ်း ရှည်လျားသော် လည်း စကဲန်းဒီနေဗီးယန်း လေကြောင်းကုမ္ပဏီက ခေတ်မီ ကော်ဗဲ လေယာဉ် စီစဉ်ပေးထားသဖြင့် သက်သောင့်သက်သာရှိကြသည်။ အာဖ ရိကတိုက်ရှိ နိုင်ငံအသီးသီးအတွင်း မတူညီသော ပြဿနာပေါင်းစုံ၊ အယူ အဆမျိုးစုံ၊ ယဉ်ကျေးမှုထုံးတမ်းအစဉ်အလာမျိုးစုံကို တွေ့ရသဖြင့် အတွေ့ အကြုံသစ်များရခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂအတွက်လည်း ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းပေး ရမည့် ပြဿနာများ၏ အတိုင်းအတာပမာဏကို ကိုယ်တိုင်သိခွင့်ရခဲ့ကြ သည်။ လွတ်လပ်တော့မည်ဖြစ်သော အာဖရိကတိုက်၏ အနာဂတ်မျှော် မှန်းချက်နှင့် အလားအလာများ၊ မျိုးဆက်သစ် အာဖရိကခေါင်းဆောင်များ ၏ အရည်အသွေးများကိုလည်း ဟာမာရီးလ်ဒ်က အားရမိသည်။ ကိုလိုနီနယ် ချဲ့များက အာဖရိကတိုက်အတွင်းရှိ နိုင်ငံများ၏ နယ်နိမိတ်ပိုင်းခြားသတ်

မှတ်ရာတွင် လူမျိုး၊ ဓလေ့ထုံးစံနှင့် လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်း တည်ဆောက်ပုံများ၊ စီးပွားရေးအခြေအနေများကို လုံးဝ ထည့်သွင်းစဉ်းစားခြင်း မပြုဘဲ စိတ်ကူးတည့်ရာ ပိုင်းခြားခြင်းအတွက် နောင်အနာဂတ်ကာလတွင် ပြဿနာများပေါ်မည်ကို ဟာမာရိုးလ်ဒ်က စိုးရိမ်ပူပန်မိသည်။ ကိုလိုနီစနစ်မှ လွတ်လပ်သော နိုင်ငံသို့ ကူးပြောင်းရာတွင် ပြေပြစ်ညက်ညောစေရန် ကုလသမဂ္ဂမှ ကူညီပေးမည်ဟု ဟာမာရိုးလ်ဒ်က သန့်ဇွန်ချမိသည်။ ဘန်ချ်ကမူ အာဖရိကတိုက်၏ နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေးအခြေအနေများကို နှစ်ပေါင်းများစွာ ထိတွေ့ခဲ့သူဖြစ်သဖြင့် လက်တွေ့ဖြစ်လာနိုင်မည့် ပြဿနာများကို ကြိုတင်တွက်ဆထားပြီးဖြစ်သည်။ ဟာမာရိုးလ်ဒ် အကောင်းမြင်ဝါဒနှင့် စိတ်ကူးယဉ်သလို ဖြစ်မလာခဲ့ကြောင်း အနာဂတ်ပြောင်းလဲမှုများက သက်သေခံခဲ့ပြီဖြစ်သည်။

ဘန်ချ်၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာလည်း တိုးတက်ကောင်းမွန်လာခဲ့သည်။ ဆီးချိုရောဂါကိုမူ ထိန်းရန် အခက်အခဲတွေ့နေသေးသည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံသို့ ပြန်ရောက်ပြီး မကြာမီ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲဝင်ရန် မဲဆွယ်နေသော ဂျက် ကဲနီနီ၏ ညီလတ် ရောဘတ် ကဲနီနီသည် ဘန်ချ်နှင့် လာတွေ့သည်။ ဂျက် ကဲနီနီ သမ္မတဖြစ်လာလျှင် နိုင်ငံခြားရေးဝါဒဆိုင်ရာ ကဏ္ဍသည် အလွန်အရေးကြီးမည်ဖြစ်သဖြင့် ကဲနီနီအား ကူညီရန် ဘန်ချ်အား လာရောက်ဆွဲဆောင်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဘန်ချ်အား ၁၉၅၂ ခုနှစ်ကလည်း ယခုကဲ့သို့ ဆွဲဆောင်ခဲ့ဖူးရာ ကုလသမဂ္ဂကို မစွန့်နိုင်ကြောင်းပြော၍ ငြင်းခဲ့ဖူးသည်။ ယခုတစ်ကြိမ်တွင်လည်း အလားတူပင် အကြောင်းပြကာ ငြင်းလိုက်သည်။

အာဖရိကတိုက်အတွင်းရှိ ဘယ်လ်ဂျီယံလက်အောက်ခံ ကွန်ဂိုဇာတ်လမ်းသည် ဥရောပ ကိုလိုနီနိုင်ငံများ၏ အနိုင်ကျင့်စိုးမိုးရာ အဆိုးဝါးဆုံး၊ အမှောင်မိုက်ဆုံး သာဓကအဖြစ် မှတ်တမ်းတင်ရပေမည်။ ဘယ်လ်ဂျီယံ-ကွန်ဂို ကိုလိုနီလက်အောက်ခံ နိုင်ငံ၏ နယ်မြေအကျယ်အဝန်းပမာဏသည် အနောက် ဥရောပတိုက်နှင့် ညီမျှသည်။ ဤဒေသအတွင်းရှိ သယံဇာတပစ္စည်းများကို အနှစ် ခုနှစ်ဆယ်မျှ ဥရောပနယ်ချဲ့များက မထောက်

မညာ အနိုင်ကျင့်သွေးစုပ် လက်ဝါးကြီးအုပ်ကာ ထုတ်ယူသုံးစွဲခဲ့သည်။ ကွန်ဂိုနိုင်ငံသည် သဘာဝတွင်းထွက် သယံဇာတပစ္စည်းများ အံ့မခန်းအောင် ပေါကြွယ်လှသည်။ အရည်အသွေးလည်းကောင်းမွန်လှသည်။ ဤနယ်မြေ တွင် တွေ့ရှိရသည့် အဖိုးတန်သတ္တုများမှာ ရွှေ၊ ကိုဘော့၊ သံဖြူ၊ ယူရေ နီယံနှင့် စိန်များဖြစ်သည်။ ဤရတနာများ ထုတ်ယူရင်း ဘယ်လ်ဂျီယံ ကိုလိုနီအရင်းရှင်များ အတိုင်းမသိ ကြွယ်ဝချမ်းသာခဲ့ကြသည်။ ဤကိုလိုနီ လက်အောက်ခံနိုင်ငံကို ဘယ်လ်ဂျီယံနိုင်ငံသား မြို့ပြဝန်ထမ်း ၁၀,၀၀၀ ကျော်မျှဖြင့် တင်းကျပ်သော ဗြူရှိုကရေစီစနစ် ကျင့်သုံးကာ အုပ်ချုပ်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံတကာမှ ငွေသန်းပေါင်းများစွာ မြှုပ်နှံစေပြီး စီမံချက်ဖြင့် အကွက် စေ့စေ့ စိုးမိုးခြယ်လှယ်ခဲ့ကြသည်။ ဘာသာရေးမစ်ရှင်အဖွဲ့များ စေလွှတ်၍ လည်း အသိဉာဏ်ခေါင်းပါးသော အာဖရိကန်သားများအား သိမ်းသွင်း ကြသည်။ နိုင်ငံသားများ၏ ဘဝမြင့်တင်ရေးကိုမူ လျစ်လျူရှုခဲ့ကြသည်။ ၁၉၇၀ ခုနှစ်တွင် ကောက်ယူခဲ့သော ကိန်းဂဏန်းများအရ ၁၃ သန်းကျော် ရှိသော ကွန်ဂိုလူမျိုးများအနက် ၁၆ ယောက်သာလျှင် တက္ကသိုလ်ဘွဲ့ရရှိ ကြသည်။ ကွန်ဂိုတပ်တွင် ကွန်ဂိုနိုင်ငံသား အရာရှိအဆင့် တစ်ယောက်မျှ မရှိခဲ့ပေ။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်အထိ ကွန်ဂိုလူမျိုးများအား နိုင်ငံရေး လုပ်ခွင့် မပြု ခဲ့ပါ။ လွတ်လပ်ရေးအတွက် လှုပ်ရှားဆွေးနွေးမှုများကား လုံးဝ မရှိ သလောက်ပင်။

မေလကုန်ခန့်တွင် ကွန်ဂိုနိုင်ငံ၌ ကျင်းပမည့် လွတ်လပ်ရေး အခမ်းအနားသို့ မိမိကိုယ်စား တက်ရောက်ရန် ဟာမာရိုးလ်ဒ်က ဘန်ချ်အား တာဝန်ပေးခဲ့သည်။ ကွန်ဂိုတွင် အတန်ကြာ နေထိုင်ပြီး အစိုးရသစ်အား လိုအပ်သော အကြံပြုရန်နှင့် ကုလသမဂ္ဂမှ အကူအညီပေးရေးအတွက် လို အပ်ချက်များ လေ့လာ၍ အကြံပြု တင်ပြရန်ကိုပါ ဟာမာရိုးလ်ဒ်က မှာကြားလိုက်သည်။ ဘန်ချ် အကြံပြုရမည့် အကြောင်းအချက်များတွင် ကွန်ဂိုနိုင်ငံအား ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံဖြစ်ရေးအတွက် စီစဉ်ပေးရန်၊ ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် လူမှုရေးအကူအညီပေးရေးအတွက် ညှိနှိုင်း တင်ပြရန် ပါရှိသည်။

ဘန့်ချ်သည် မိမိနှင့်အတူ လုပ်ငန်းအဝဝ ဆောင်ရွက်ရန် လက်ထောက်အဖြစ် မစ္စတာ အက်ဖ် တီ လျူးအား ရွေးချယ်ခဲ့သည်။ မစ္စတာ လျူးသည် ပြင်သစ်နိုင်ငံတွင် ကြီးပြင်းသူဖြစ်၍ ပြင်သစ်စကားကို ကျွမ်းကျင်စွာ ပြောနိုင်သည်။ ထို့ပြင် စီးပွားရေးပညာရှင် မစ္စတာ ဟင်နရီ ဘလော့ချ်နှင့် ဆွီဒင်နိုင်ငံသား စတူး လင်နာကိုပါ အားဖြည့်ခဲ့သည်။ လင်နာသည် ကွန်ဂိုဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၏ ကျွမ်းကျင်မှု အကူအညီပေးရေးကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် နောင်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

ဘန့်ချ်သည် ကွန်ဂိုနိုင်ငံသို့ ဆဘီနာခေါ် ဘယ်လ်ဂျီယံနိုင်ငံ လေကြောင်းဖြင့် ဂျန်လ ၂၃ ရက်တွင် ပျံသန်းခဲ့သည်။ ဘရပ်ဆဲလ်တွင် ခေတ္တတစ်ထောက်နားစဉ် အစိုးရဧည့်ခံပွဲတစ်ခုသို့ ဖိတ်ကြားချက်ဖြင့် တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ယင်းဧည့်ခံပွဲတွင် တက်ရောက်ကြသော ဘယ်လ်ဂျီယံအစိုးရအရာရှိကြီးများက ကွန်ဂိုဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် လျာထားသူ ပက်ထရစ္စ လူမွမ်းဘားကိုပင် အထင်သေးစွာ ရှုတ်ချပြောဆို ပျက်ရယ်ပြုသံများကို ဘန့်ချ်ကိုယ်တိုင် နားဆတ်ဆတ်ကြားခဲ့သည်။ ကွန်ဂို လူကြီးလူကောင်းများ၏ ရှေ့ဥပင်လျှင် မထောက်မညှာ ချိုးချိုးနှိမ်နှိမ် နိုင်ထက်စီးနင်းပြောပုံကို မြင်ခဲ့ရသည်။ ဘယ်လ်ဂျီယံများ၏ သဘောထားအတွေးအခေါ် အမူအကျင့်များသည် အနာဂတ် ကွန်ဂိုနိုင်ငံအတွက်များစွာ ဆိုးကျိုးဖြစ်စေခဲ့သည်။ ဘန့်ချ်သည် ဇွန်လ ၂၅ ရက်တွင် ကွန်ဂိုနိုင်ငံ လီယိုပိုမီးလ်မြို့သို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့သည်။ ကြိုတင်စီစဉ်ထားသော်လည်း လေယာဉ်ကွင်းတွင် ဘန့်ချ်အဖွဲ့အား ကြိုမည့်သူ တစ်ဦးမျှပင်မရှိ။ ကံကောင်းထောက်မ၍ အမေရိကန်ကောင်စစ်ဝန်ရုံးမှ လာကြိုသဖြင့် အဆင်ပြေရတော့သည်။

ဘန့်ချ်သည် နှစ်နာရီမျှ ခေတ္တအနားယူ ပြီးနောက် အလုပ်တာဝန်များ ဆက်တိုက်ဆောင်ရွက်တော့သည်။ ကွန်ဂိုရေးရာ ဘယ်လ်ဂျီယံဝန်ကြီးသည် မကြာမီက အသစ်ရွေးချယ်တင်မြှောက်ဖွဲ့စည်းခဲ့သော အစိုးရအဖွဲ့အား ဂုဏ်ပြုဧည့်ခံသော နေ့လယ်စာစားပွဲသို့ ဖိတ်ကြားသဖြင့် ဘန့်ချ်တက်ရောက်ခဲ့သည်။ တက်ရောက်ကြသောဧည့်သည်တော်များမှာ ဘယ်လ်ဂျီယံဝန်ကြီး သြဂတ်စ်တေး ဒီရူရိုင်းဗား၊ အာဖရိရေးရာဝန်ကြီး ဂန်ရှော့

မဲန်ဒါ မိယားရှ်၊ ကွန်ဂိုသမ္မတအဖြစ် လျာထားခြင်းခံရသူ ဂျိုးဇက်၊ ကာဆာဗူး
ဘူး၊ ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် လျာထားသူ ပက်ထရစ္စ လူမွမ်းဘား၊ နိုင်ငံခြား
ရေးဝန်ကြီးအဖြစ်လျာထားသူ ဂျတ်စတင် ဘွန်ဘိုကို၊ ကုလသမဂ္ဂသံအမတ်
အဖြစ် လျာထားသူ သောမတ်စ် ကန်ဇာတို့ဖြစ်ကြသည်။ ဧည့်ခံပွဲကို
ယခင် ဘုရင်ခံ၏ စံအိမ်တော်တွင် ကျင်းပသည်။ ရှုခင်းပသာဒ ကောင်း
မွန်လှကြောင်း ဘန်ချ် တွေ့မြင်သာယာကြည်နူးမိသည်။ ကွန်ဂိုနိုင်ငံ၏
အနာဂတ်ကြော့ဖန်တီးကြမည့် ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ပထမဆုံး တွေ့ဆုံခြင်း
လည်းဖြစ်သည်။ ဘန်ချ်သည် ဤပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် နှစ်လတာအတွင်း နေ့
ရောညပါ မပြတ်မလပ် တွေ့ဆုံညှိနှိုင်းကြရပေဦးမည်။

ဘန်ချ်သည် သူ၏ အတွေ့အကြုံထင်မြင်ချက်နှင့် အနာဂတ်
မျှော်မှန်းချက်များကို လက်ရေးစာဖြင့် ဟာမာရိုးလ်ဒ်ထံ အစီရင်ခံလိုက်သေး
သည်။ လောလောဆယ်တွင် အခြေအနေအားလုံး ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်းရှိ
နေသည်။ ဘယ်လ်ဂျီယံ အာဏာပိုင်များက ကွန်ဂို၏ အနာဂတ်အရေး
အတွက် ကုလသမဂ္ဂက ဝင်ရောက်လာခြင်းကို ဝမ်းမြောက်စွာ ကြိုဆို
ထောက်ခံကြသည်။ ကုလသမဂ္ဂ ဝင်လာခြင်းကြောင့် ရုရှားတို့၏ ဩဇာ
ခံခြင်းမှ လွတ်မြောက်မည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။ ကွန်ဂိုနိုင်ငံသစ်အတွက်
အမည်ရွေးရာတွင် အနည်းငယ် အခက်အခဲတွေ့ရသည်။ ကွန်ဂိုသမ္မတနိုင်ငံ
အမည်ကို ကြိုက်နှစ်သက်ကြသော်လည်း ပြင်သစ်ကွန်ဂိုက လက်ဦးထား
သည်။ ထို့ကြောင့် ကွန်ဂို (လီယိုပိုဗီးလ်) ဟူသည့်အမည်ကို ရွေးလိုက်
သည်။ ထိုအမည်ကိုပင် နောင်အခါ နိုင်ယာဟု ပြောင်းလဲခေါ်တွင်ခဲ့သည်။

ကွန်ဂိုသမ္မတကာဆာဗူးဘူးနှင့် ဝန်ကြီးချုပ် လူမွမ်းဘားတို့နှစ်ဦး
မကြာမီ အကြီးအကျယ် သဘောထားကွဲဖွယ်ရှိကြောင်း ဘန်ချ် ကြိုတင်
တွက်ကိန်းချထားသည်။ လူမွမ်းဘားသည် ကွန်ဂိုနိုင်ငံဖွဲ့စည်းအုပ်ချုပ်ပုံ
အခြေခံဥပဒေကို လုံးဝ ပြောင်းပစ်ပြီး ကာဆာဗူးဘူး၏ ရပ်တည်ခွင့်ကို
လုံးဝ ပယ်ဖျက်ရန် ကြိုးစားနေကြောင်း လူတိုင်းသိနေကြသည်။ ကာဆာဗူး
ဘူးသည် စွမ်းရည်ထက်မြက်ပုံ မပေါ်သော်လည်း သဘောကောင်း၍
သမာဓိရှိသူဖြစ်သည်။ လူမွမ်းဘားကိုမူ အကဲခတ်ရန် ခက်သည့်သဘော

ဆောင်နေသည်။ အသက်ငယ်ရွယ်၍ စွမ်းရည်မှတ်ကျောက်တင်ခံဖူးခြင်း မရှိသေးပေ။ သူငယ်စဉ် စာတိုက်ဝန်ထမ်းအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ချိန်၌ အလွဲသုံးစားမှုဖြင့် အပြစ်ရဖူးသည့် နောက်ကြောင်းရာဇဝင်ရှိခဲ့ဖူးသည်။ ဆံပင်ရှည်ရှည် မုတ်ဆိတ်ပါးမြိုင်းမွှေး ထူလပြစ်နှင့် ဘိုသီဘတ်သီ ဟန် အမူအရာရှိသည်။ မျက်လုံးစူးရှသည်။ သို့ရာတွင် လွတ်လပ်ရေးအခမ်းအနား မတိုင်မီ ဆံပင်ညှပ်၊ မုတ်ဆိတ်ပါးမြိုင်းမွှေးများ ပယ်လိုက်သဖြင့် ကြည့် ပျော်ရှုပျော် ဖြစ်သွားသည်။

ကွန်ဂိုလွတ်လပ်ရေး အခမ်းအနားသည်လည်း ဗရတ်ဗရက်ဖြစ် မည်ဟု ဘန်ချီက မြင်နေသည်။ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံဖြစ်သော ပြင်သစ်ကွန်ဂို နိုင်ငံမှ သမ္မတ ဖူလ်ဘဲ ယူလူက ရှေ့ပြေးမော်တော်ဆိုင်ကယ်တစ်စီးနှင့် အခြားအရေးကြီးသော အဆောင်အယောင်များ စီမံပေးရန် တောင်းဆို လာသည်။ ဤအခမ်းအနားသို့ နိုင်ငံအကြီးအကဲများနှင့် အရေးကြီးပုဂ္ဂိုလ် ၂,၀၀၀ ဖိတ်ကြားထားရာ ပြဿနာ၏အတိုင်းအတာကို မှန်းဆနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

လွတ်လပ်ရေးအခမ်းအနားကို ဇွန်လ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပ ခဲ့ရာ ဘယ်လ်ဂျီယံဘုရင် ဘော်ဒွင်ကိုယ်တိုင် တက်ရောက် မိန့်ခွန်းပြော သည်။ မိန့်ခွန်းတွင် ဘယ်လ်ဂျီယံ၏ ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပုံများကို အသား ပေးအမွမ်းတင် ပြောကြားပြီး ကွန်ဂိုအား အပေါ်စီးနှင့် ပြောသည့်စကား အသုံးအနှုန်းများ ပါခဲ့သည်။ ဘုရင်မိန့်ခွန်းပြောနေစဉ်၊ လူမွမ်းဘားသည် ယင်း၏ မိန့်ခွန်းကို ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။ သမ္မတ ကာဆာဗူးဘူးက ဘယ်လ်ဂျီယံဘုရင်၏ မိန့်ခွန်းကို ခတ်ပျော့ပျော့သာ တုံ့ပြန်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ဝန်ကြီးချုပ် လူမွမ်းဘား၏ အလှည့်ကျသော အခါ ကွန်ဂိုနိုင်ငံသား လူမည်းများအပေါ် ဘယ်လ်ဂျီယံတို့က နိုင်ငံထက် စီးနင်း ဖော်ကားမော်ကား ဆက်ဆံပုံများကို ခပ်ဘွင်းဘွင်း ဝေဖန်ခဲ့ရာ ဘယ်လ်ဂျီယံဘုရင်မှာ မခံမရပ်နိုင်လွန်းသဖြင့် အခမ်းအနားမှ ထွက်သွား လုနီးအခြေသို့ ဆိုက်ခဲ့သည်။ အခြားအရာရှိများလည်း ဝမ်းနည်း ဒေါသ ထွက်လွန်းသဖြင့် မျက်ရည်ဝဲကာ ဘန်ချီအား စကားပြောကြသည်။

လူမွမ်းဘားသည် ညစာစားပွဲတွင်မူ ဘုရင်အား နှစ်သိမ့်စကားဖြင့်ပြန်လည်
ဖြေကာ ဆုတောင်းပထနာပြုပြီး အရက်သောက်ကြသည်။ လူမွမ်းဘားသည်
စိတ်ပြောင်းစိတ်လွဲ မြန်ဆန်သူဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ တစ်ခဏချင်း
ပင် သည်းအူလိုက်ဖို့ ရယ်သွမ်းသွေးနိုင်ပြီး နောက်တစ်ခဏ၌ အလွန်ပင်
ဆက်ဆံရခက်သည့် အနေအထားသို့ ပြောင်းသွားတတ်သည်။ ရိုးသား
အေးဆေး၍ ကွန်ဂိုလွတ်လွပ်ရေးဗိသုကာ ဖခင်ကြီး ကာဆာဗူးဘူးနှင့်
အမူအကျင့် ဆန့်ကျင်ဘက် သဘောရှိပြီး ဒေါသမာန်ပါပါ တရားဟော
ဆွဲဆောင်နိုင်ခြင်းကြောင့် ကွန်ဂိုနိုင်ငံရေးလောကတွင် ရေပန်းစားခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် ကွန်ဂို၏ အခြေအနေနှင့် ပတ်သက်၍ ဟာမာရိုးလ်ဒ်
ထံ ဇူလိုင်လ ၄ ရက်တွင် နောက်ထပ်စာတစ်စောင် ရေးသားအစီရင်ခံခဲ့
သည်။ လွတ်လပ်ရေးကြေညာပြီးနောက် အာဏာ အလွဲအပြောင်းကိစ္စများ
စည်းကမ်းတကျ မရှိဘဲ ဖရိုဖရဲဖြစ်ခဲ့သည်။ ဘယ်လ်ဂျီယံ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်
သည် ကွန်ဂိုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ကာလအတန်ကြာအောင် စင်ပြိုင်ရှိနေပြီး
မည်သူမျှ မယ်မယ်ရရ အုပ်ချုပ်နိုင်ခြင်း မရှိပါ။ ကွန်ဂိုဝန်ကြီးချုပ်
လူမွမ်းဘားက လွတ်လပ်ရေးနေ့အခမ်းအနားကို ပျက်စီးစေပြီး လွတ်လပ်
ရေးကြီးပမ်းမှုအကြောင်း ပုံကြီးချဲ့၍ ဟောကာ ထင်ပေါ်အောင် လုပ်ခဲ့
သည်။ သမ္မတ ကာဆာဗူးဘူးနှင့်လည်း တတ်နိုင်သမျှ ရှောင်နေခဲ့သည်။
နိုင်ငံရေးအခြေအနေမှာ မိုးမှောင်ကျသကဲ့သို့ အုံ့မှိုင်းလျက်ရှိသည်။ ကွန်ဂို
ခေါင်းဆောင်ပိုင်းတွင်လည်း လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် တိုးတက်ထမ်း
ဆောင်ရမည့် တာဝန်ပမာဏနှင့် ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များကို ကြိုတင်ပြင်ဆင်
ထားပုံ မရပါ။ ရာထူး၊ အခွင့်အရေး၊ လစာ၊ မော်တော်ကားနှင့် အဆောင်
အယောင်များအပေါ်သာ အာရုံစူးစိုက်ကြသည်။ လုံခြုံရေးအခြေအနေသည်
လည်း တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ ယိုယွင်းလာခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် ကွန်ဂို
နိုင်ငံအားကွန်မြူနစ်များက လွှမ်းမိုးခြယ်လှယ်မည့်အရေးကို တွေးပူကြသည်။

တစ်ခါက အမေရိကန်အမျိုးသမီးတစ်ဦးက ဘန်ချ်အား ထိတ်
ထိတ်ပျာပျာဖြင့် “မစ္စတာဘန်ချ်ရယ် အနီတွေ(ကွန်မြူနစ်) တကယ်လာ
မှာလားဟင်” ဟူ၍ပင် မေးခဲ့သည်။ ဘန်ချ်ကလည်း ထိုအမျိုးသမီးကို

ကျီစယ်လိုသဖြင့် “ဒီမှာ အစ်မကြီးရယ်၊ အနီတွေ ဒီမှာတောင် ရောက် နေကြပြီပဲ မသိဘူးလား” ဟု အဖြေပေးလိုက်သည်။

ဇူလိုင်လ ၅ ရက်နေ့တွင် ကွန်ဂိုစစ်တပ်အတွင်း ပြဿနာစတင် ပေါ်လာတော့သည်။ ထိုကွန်ဂိုတပ်ကို ဘယ်လ်ဂျီယံ အရာရှိများသာ ကွပ် ကဲပြီး ကွန်ဂိုလူမျိုးအားလုံးမှာ အကြပ်တပ်သားအဆင့်တွင်သာ အမှူထမ်း ကြရသည်။ လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် ကွန်ဂိုတပ်ကို ပြင်သစ်ဘာသာဖြင့် ပင် အာမီး နေရွန်နားလ် ကွန်ဂိုလေး ဟု ပြောင်းလဲမှည့်ခေါ်စေသည်။ စစ် တပ်၏ ဌာနချုပ်ဖြစ်သည့် သိုင်းစိးလ်တပ်မြေမှ တပ်သားများက ဘယ်လ် ဂျီယံ အရာရှိများအား ပုန်ကန်ကြရာ ဘယ်လ်ဂျီယံအရာရှိများ၊ အရပ်သား များနှင့် မိသားစုအားလုံး ကြောက်လန့်တကြား ကွန်ဂိုမြို့တော် လီယိုပို ဗီးလ်သို့ အစုလိုက်အပြုံလိုက် ထွက်ပြေးလာကြသည်။ ကွန်ဂိုစစ်သားများ က ဥရောပနယ်ဝင် မိန်းမနှင့်ကလေးများအား ညှဉ်းပန်း နှိပ်စက်သဖြင့် မီးရထားစင်းလုံးပြည့် ထွက်ပြေးလာကြကြောင်း ကောလာဟလသတင်း လီယိုပိုဗီးလ်မြို့တော်တွင် တောမီးပမာ ပြန့်နှံ့သွားသည်။ မီးရထားဆိုက် လာသည့်အခါတွင်မူ ရထားပေါ်တွင် မကျေနပ်သော လူအုပ်ကြီးက ကိုလို နီစနစ် ဖျက်သိမ်းသည့်ကိစ္စ၊ အမေရိကန်နှင့် ကုလသမဂ္ဂတို့ ဝင်ရောက် စွက်ဖက်သည့်ကိစ္စကို အုံကြွကာ ကြွေးကြော်ဆန္ဒပြကြသဖြင့် မတည်မငြိမ် ဖြစ်နေသော အခြေအနေကို ပို၍ ဆိုးဝါးစေခဲ့သည်။ ပုန်ကန်မှုသည် မြို့တော်ထိ ပျံ့နှံ့လာသည်။ စစ်သားများက ကွန်ဂိုလူမျိုးများကို အရာရှိ ခန့်ပေးရန်၊ ရာထူးတိုးပေးရန်နှင့် လစာတိုးပေးရန် တောင်းဆိုကြသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဇူလိုင်လ ၇ ရက်နေ့၌ ဝန်ကြီးချုပ် လူမွမ်းဘားက ပြဿနာ ဖန်တီးလှုံ့ဆော်သော ဘယ်လ်ဂျီယံ အရာရှိများအား ထုတ်ပယ် ဒဏ်ခတ်ရန် ကတိပြုပြီး ကွန်ဂိုလူမျိုး တပ်သားအဆင့်ဆင့်အား ရာထူး တစ်ဆင့် ချက်ခြင်း တိုးပေးလိုက်သဖြင့် အခြေအနေကို ခေတ္တ ထိန်းသိမ်း နိုင်ခဲ့သည်။

ဇူလိုင်လ ၈ ရက်နေ့ နံနက် ၈ နာရီခန့်တွင် ဘန်ချ်သည် မိမိ တည်းခိုရာဟိုတယ်၌ ကုလသမဂ္ဂကိုယ်စားလှယ် ကန်ဇာအား စောင့်ဆိုင်း

နေခဲ့သည်။ သူနှင့် ကွန်ဂိုနိုင်ငံအား ကုလသမဂ္ဂ ထောက်ပံ့ရေးအစီအစဉ် ဆွေးနွေးရန်ဖြစ်သည်။ ထိုနေ့ နံနက်အခြေအနေကား ထူးခြားနေကြောင်း ဘန်ချ် သတိပြုမိသည်။ လမ်းပေါ်တွင် စစ်သားအပြည့်သယ်ဆောင်သော စစ်ကားများ ဥဒဟို အရှိန်နှင့် မောင်းနှင်နေပြီး ကြွေးကြော်သံများ အော်ဟစ်နေသည်ကိုလည်း ကြားနေရသည်။ ဘယ်လ်ဂျီယံ အရာရှိများကိုမူ မမြင်ရပေ။ (ထိုအချိန်တွင် စစ်သားများက ယင်းတို့အား ဖမ်းဆီးနေပြီ ဖြစ်သည်။) မကြာမီ ကန်ဇာက ဘန်ချ်ထံ ဖုန်းဆက်၍ သူလာမည့်လမ်းကို ပိတ်ဆို့ထားသဖြင့် မလာနိုင်တော့ကြောင်း အကြောင်းကြားသည်။ ရုတ်ရုတ်ရက်ရက် အသံများကြားသဖြင့် ဘန်ချ်က ဝရံတာသို့ ထွက်၍ ကြည့်ရာ အစွရေးသံရုံးမှာ သံအမတ်အပါအဝင် အစွရေး သုံးဦးနှင့် ဗြိတိသျှ သတင်းထောက်နှစ်ဦးအား ကွန်ဂိုစစ်သားများက ခြံရံလျက် လမ်းလျှောက်နေသည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ ကံအားလျော်စွာ အစွရေးများက ကွန်ဂိုဘာသာစကား လင်ဂါလားဖြင့် မိမိတို့မှာ သံတမန်များဖြစ်ကြောင်း ပြော၍ ဖြေရှင်းလိုက်ရာ အားလုံး ချောမောစွာ လွတ်မြောက်ခဲ့သည်။ စစ်သားတစ်ဦးသည် ဘန်ချ်အား သေနတ်နှင့်ပစ်သဖြင့် ချက်ခြင်း ငုံ့လျှိုးကာ အခန်းထဲ ဝင်ပြေးခဲ့ရသည်။

ကွန်ဂိုပြည်တွင်းရေး အခြေအနေသည် ပို၍ ဆိုးလာခဲ့သည်။ သမ္မတ ကာဆာဗူးဘူးနှင့် ဝန်ကြီးချုပ် လူမွမ်းဘားတို့လည်း အခြေအနေကို မထိန်းနိုင်တော့ပေ။ ဇူလိုင်လ ၁၁ ရက်တွင် ကွန်ဂိုသမ္မတနိုင်ငံ၏ ပြည်နယ်တစ်ခုဖြစ်သည့်အပြင် သဘာဝ သယံဇာတပစ္စည်း အချမ်းသာဆုံး ဖြစ်သော ကတန်ဂါက ပြည်မနှင့် ခွဲထွက်၍ မွာဆီ ရွန်းဘေးက သမ္မတအဖြစ် တာဝန်ယူလိုက်ကြောင်း ကျေညာခဲ့သည်။ ကွန်ဂိုနိုင်ငံတွင်းရှိ ဘယ်လ်ဂျီယံနှင့် ဥရောပတိုက်သားများ၏ အသက်အန္တရာယ်စိုးရိမ်ရသဖြင့် ဘယ်လ်ဂျီယံတပ်ဖွဲ့က ဝင်ရောက်ထိန်းသိမ်းရာ ကွန်ဂိုတပ်ဖွဲ့နှင့် လူလွှာဘုခ်နှင့် အလစ်ဘောက်ဗီးလ်မြို့များတွင် တိုက်ပွဲဖြစ်ကြသည်။

ကွန်ဂိုခေါင်းဆောင်များသည် မိမိတို့ရင်ဆိုင်နေရသော အကျပ်အတည်းကို ဖြေရှင်းရေးအတွက် ကုလသမဂ္ဂ၏ စစ်ရေးအရ ဖြန့်ဖြေမှု

အကူအညီတောင်းခံဖွယ်ရှိကြောင်း သတင်းအစအနကို ဇူလိုင်လ ၁၀ ရက်နေ့တွင် အမေရိကန်သံအမတ်ကြီး ကလဲ တင်းဘားလိပ်ခ်ထံမှ ဘန်ချ် သိခဲ့သည်။ ထိုညနေ၌ပင် ကွန်ဂိုအစိုးရအဖွဲ့ အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ရန် ဘန်ချ် ဖိတ်ကြားခြင်းခံရသည့် ထိုအစည်းအဝေး၌ ကုလသမဂ္ဂ အကူအညီလိုအပ်ကြောင်း ပြောလာသည်။ ဘန်ချ်သည် ကုလသမဂ္ဂစစ်ရေးအကူအညီယူရေးနှင့် ပတ်သက်၍ အခြေအနေများကို ရှင်းပြခဲ့သည်။ အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးများက ဘန်ချ်၏ တင်ပြချက်ကို စဉ်းစားပြီးနောက် ကွန်ဂိုနိုင်ငံ၏ ကာကွယ်ရေးစွမ်းရည် မြှင့်တင်ပေးနိုင်ရေးအတွက် စစ်တပ်အင်အားကို အဆင့်မြှင့်ရန်၊ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့် အေးချမ်းသာယာရေးကောင်းမွန်ရန် ထောက်ပံ့ရေးအတွက် ကုလသမဂ္ဂ အကူအညီတောင်းခံရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်ကြသည်။

ဘန်ချ်သည် ကွန်ဂို၏ မျက်မှောက်အခြေအနေ အရပ်ရပ်ကို သုံးသပ်ပြီးနောက် ကုလသမဂ္ဂ အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ကျွမ်းကျင်သူများကို အမြန်ဆုံးဖွဲ့စည်း၍ တာဝန်ထမ်းဆောင်စေသင့်ကြောင်း သဘောရခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ဥပဒေမဲ့လှုပ်ရှားနေသော လူအုပ်အား ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် ရဲရေးရာ ကျွမ်းကျင်သူများ ခေါ်ယူ၍ ကွန်ဂိုရဲအဖွဲ့အား လေ့ကျင့်ပေးသင့်ကြောင်းကိုလည်း မြင်ထားသည်။ ထို့ပြင် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး၊ ပို့ဆောင်ရေး၊ ရေ၊ လျှပ်စစ်စသည့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ အဆက်မပြတ် လှုပ်ရှားနိုင်ရန် ကျွမ်းကျင်သူ အတတ်ပညာရှင်များလည်း အရေးတကြီးလိုအပ်ကြောင်း တွေ့နေရသည်။ ထိုအကြောင်းခြင်းရာများကို ဂျီနီဗာတွင် စောင့်ဆိုင်းနေသော ဟာမာရိုးလ်ဒ်ထံ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ ရေးသား အစီရင်ခံလိုက်သည်။ ဟာမာရိုးလ်ဒ်သည် ဘန်ချ်၏ အစီရင်ခံစာကို ဖတ်ရှုလေ့လာပြီးနောက် ကုလသမဂ္ဂ ကျွမ်းကျင်မှုအကူအညီပေးရေး အစီအစဉ်များ စတင်ဖွဲ့စည်းရေး ဆောင်ရွက်ရန် နယူးယောက် မြို့တော်သို့ အဆောတလျင် ပြန်ခဲ့သည်။

ကွန်ဂိုပြည်တွင်း အခြေအနေသည် တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ လျင်မြန်စွာ ယိုယွင်းလာသည်။ ဟာမာရိုးလ်ဒ်မှတစ်ဆင့် ဘန်ချ်က သတိပေး

စေကာမူ ဘယ်လ်ဂျီယံစစ်တပ်သည် ကွန်ဂိုနိုင်ငံတွင်း မြို့ကြီးများတွင် ဆက်လက်တပ်စွဲထားဆဲဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဥရောပတိုက်သားများနှင့် ဌာနေ အာဖရိကလူမည်းများအကြား ရန်စောင်မှုနှင့် ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုများ မကြာခဏ ဖြစ်ပွားနေသည်။ ဘယ်လ်ဂျီယံနိုင်ငံသား အများအပြားလည်း ကွန်ဂိုကို စွန့်ခွာ၍ ထွက်သွားကြရာ အုပ်ချုပ်ရေးယန္တရားနှင့် စီးပွားရေး အဆောက်အအုံလုပ်ငန်းများ ရပ်ဆိုင်းကုန်သည်။ စားနပ်ရိက္ခာ ပြတ်လပ် မှုကို ထောက်ကူပေးရန်၊ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အခြားအတတ်ပညာဆိုင်ရာလုပ် ငန်းများ အလျင်မပြတ်အောင် လည်ပတ်နိုင်ရန်အတွက် အရေးပေါ်အကူ အညီ အမြန်ဆုံး ပို့ပေးရန် ဘန်ချ်က ဟာမာရိုးလ်ဒ်အား ဇူလိုင်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် အဆောတလျင် မေတ္တာရပ်ခံရသည်။ လူလွှာဘာ့စ်မြို့တွင် သောင်တင်နေသည့် ကွန်ဂိုခေါင်းဆောင်များဖြစ်သော ကာဆာမူးဘူးနှင့် လူမွမ်းဘားတို့ကလည်း အရပ်ကြေးနန်းဖြင့် ဟာမာရိုးလ်ဒ်အား အကူအညီ တောင်းခံခဲ့သည်။

ဇူလိုင်လ ၁၃ ရက်နေ့တွင် ဘယ်လ်ဂျီယံ လေထီးတပ်က လီ ယိုပိုဗီးလ်လေဆိပ်၊ ဥရောပတိုက်သားအများစု နေထိုင်သော ရပ်ကွက်၊ ပါလီမန်နှင့် အစိုးရရုံးများရှိသော ရပ်ကွက်များကို သိမ်းပိုက်လိုက်သည်။ လူမွမ်းဘားသည် ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့ဝင်များ တာဝန် မယူနိုင်သေးမီကြား ကာလအတွင်း အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို ထိန်းသိမ်းရန် ဂါနာထံ စစ်ရေး အကူအညီ တောင်းမည်ဖြစ်ကြောင်း ဘန်ချ်အား အကြောင်းကြားသည်။ အမေရိကန်သံအမတ်ကြီး တင်းဘားလိပ်ခ်ကလည်း လီယိုပိုဗီးလ်တွင် ကွန် ဂိုစစ်သား ၄,၀၀၀ ခန့် လျှပ်ရှားနေခြင်းကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ရန် ပြင်သစ်- ကွန်ဂိုမြို့တော် ဘရာဇာဗီးလ်ရှိ ပြင်သစ်တပ်များ အသင့်ပြင်ဆင်ထားရန် ပြင်သစ်သံအမတ်အား မေတ္တာရပ်ခံထားသည်။ ဘန်ချ်အနေနှင့် ကုလသမဂ္ဂ တပ်ဖွဲ့များ အမြန်ဆုံး တာဝန်ချထားနိုင်မှ ကွန်ဂိုနိုင်ငံ ဖရိုဖရဲဖြစ်မှုမှာ ကာကွယ်တားဆီးနိုင်မည်ဟု သဘောရသည်။ ဤအတောအတွင်း အခြား နိုင်ငံ၏ တပ်ဖွဲ့များ ကွန်ဂိုသို့ဝင်လာလျှင် အခြေအနေကို ပိုမိုရှုတ်ထွေး စေမည်ကို စိုးရိမ်သဖြင့် ဂါနာတပ်များနှင့် ပြင်သစ်တပ်များ မဝင်ရောက်ရန်

ဘန်ချီက မေတ္တာရပ်ခံလိုက်ရသည်။

ဟာမာရိုးလ်ဒ်သည် အရေးတကြီးအခြေအနေကို အမြန်ဆုံး ထိန်းသိမ်းနိုင်ရေးအတွက် အစီအစဉ်ချမှတ်ရန် ဇူလိုင်လ ၁၃ ရက်နေ့တွင် လုံခြုံရေးကောင်စီ အရေးပေါ်အစည်းအဝေး ခေါ်လိုက်သည်။ ကွန်ဂိုနိုင်ငံအား လုံခြုံရေး ထိန်းသိမ်းပေးရန် ကျွမ်းကျင်မှု အကူအညီပေးရေး၊ ကုလသမဂ္ဂ တပ်ဖွဲ့များ တာဝန်ချထားရေးကိစ္စ၊ အရေးပေါ်စားနပ်ရိက္ခာ တင်ပို့ရေး ကိစ္စစသည့် အဆိုပြုချက်များကို ဆောင်ရွက်ပေးရန် ဟာမာရိုးလ်ဒ်က လုံခြုံရေးကောင်စီသို့ တင်ပြခဲ့သည်။ လုံခြုံရေးကောင်စီက ဟာမာရိုးလ်ဒ်၏ အဆိုပြုချက်ကို ဆွေးနွေးကြပြီး ဇူလိုင်လ ၁၄ ရက်နေ့တွင် လိုအပ်သည်များ ဆောင်ရွက်ရန်ဆုံးဖြတ်၍ ဟာမာရိုးလ်ဒ်အား လုပ်ငန်းများ ချက်ခြင်းအကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်ပေးလိုက်သည်။ ဟာမာရိုးလ်ဒ်သည် ကုလသမဂ္ဂ၏ တာဝန်ပေးချက်နှင့်အညီ အိုအဲန်ယူစီခေါ် ကွန်ဂိုနိုင်ငံ အကူအညီပေးရေးဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကို ချက်ခြင်း ဖွဲ့စည်းလိုက်သည်။

လုံခြုံရေးကောင်စီ ဆုံးဖြတ်ချက်ချပြီး ၁၂ နာရီအကြာတွင် ဟာမာရိုးလ်ဒ်သည် အီသီယိုးပီးယား၊ ဂါနာ၊ ဂီနီ၊ မာလီ၊ မော်ရိုကိုနှင့် တူနီးရှား နိုင်ငံများမှ တပ်ဖွဲ့များဖြင့် ပထမဆုံး ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းလိုက်သည်။ အမေရိကန်၊ ဗြိတိသျှ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလေယာဉ်ကြီးများဖြင့် ကွန်ဂိုသို့ သယ်ဆောင်ရန် မေတ္တာရပ်ခံလိုက်သည်။ ဂါနာနိုင်ငံမှ တပ်ဖွဲ့အား ဆိုဗီယက်လေယာဉ်ဖြင့် ပို့ဆောင်စေသည်။ ကုလသမဂ္ဂတပ်များ ရောက်လာကြောင်းကို လူအများသိစေရန် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် တခမ်းတနား သတင်းဖြန့်ချိစေသည်။ ကုလသမဂ္ဂ အလံနှင့် အဆောင်အယောင်များကိုလည်း မြင်သာထင်သာ ပြုလုပ်စေသည်။ ဘယ်လ်ဂျီယံ တပ်များကိုလည်း အချိန်တိုအတွင်း ရုပ်သိမ်းရန် သတိပေးထားသည်။

အိုအဲန်ယူစီတပ်မှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရန် ဂျေရုဆလင် စစ်ရပ်စဲမှုထိန်းသိမ်းရေးတပ်မှူးဆွီဒင်နိုင်ငံသား ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကာလ် ဗွန် ဟွန်းအား ခန့်ထားလိုက်သည်။ သူမကြာခင် ကြားကာလအတွင်း ဘန်ချီ

အား ယာယီတပ်မှူးအဖြစ် ခန့်ထား၍ တာဝန်ယူစေသည်။

ပထမဆုံးသော ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့ ကိုယ်စားပြုသော တူနီးရှား တပ်သည် ဇူလိုင်လ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ကွန်ဂိုသို့ ရောက်လာသည်။ မရှေး မနှောင်းအချိန်အတွင်း အီသီယိုပီးယား၊ ဂါနာနှင့် မော်ရိုကိုတပ်များဆိုက် ရောက်လာရာ ဇူလိုင်လ ၁၇ ရက်နေ့တွင် တပ်ဖွဲ့အင်အား ၃၅,၀၀ ထိရှိ လာပြီဖြစ်သည်။ ဇူလိုင်လ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့များ ကွန် ဂိုသို့ ရောက်ရှိတာဝန်ယူခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဘန်ချ်ကိုယ်တိုင် ရေဒီယိုမှ ရှင်းလင်းဟောပြောခဲ့သည်။ ယင်းသို့ရှင်းလင်းရာတွင် ယခု ကုလသမဂ္ဂ တပ်ဖွဲ့တွင် ပါဝင်ကြသော တပ်သားများသည် အာဖရိကန်ညီအစ်ကိုနိုင်ငံများ မှဖြစ်ကြောင်း၊ ကွန်ဂိုနိုင်ငံ ငြိမ်းချမ်းသာယာရေးနှင့် လုံခြုံရေး ပြန်လည် ကောင်းမွန်လာစေရန် ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ကြောင်း ပြည်သူများအနေနှင့် စိတ်ရှည်သည်းခံပြီး ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်းရှိကြရန် ဆော်ဩလိုက်သည်။ ဘန်ချ်သည် ယခုအချိန်တွင် ကွန်ဂိုနိုင်ငံတွင် လူသိများ၍ လေးစားခြင်းကို ခံနေရပြီဖြစ်သည်။ သံတမန်လောကတွင်လည်း အသိအမှတ်ပြုခြင်းခံရ သည်။

ကွန်ဂို၏ အနာဂတ် ကောင်းစားရေးအတွက် ဘန်ချ်သည် အကောင်းဆုံး လုပ်ပေးနိုင်မည့်သူအဖြစ် လက်ခံထားသည်။ သို့ရာတွင် သူ့အား တင်းပြည့်ယုံကြည်မှုကား မရှိပေ။ အမေရိကန်နိုင်ငံသားဖြစ် သောကြောင့် အသားအရောင် မည်းစေကာမူ အမေရိက၏ အေးဂျင့် အဖြစ် သတ်မှတ်ခြင်းခံနေရသည်။ ဘယ်လ်ဂျီယံနှင့် အခြားလူဖြူများက လည်း ဘန်ချ်အား သာမန်လူမည်းတစ်ယောက်အနေအထားဖြင့် ဆက်ဆံ ကြသည်။

လူမွမ်းဘားကပင် ဘန်ချ်အား အမေရိကန်နီဂရီးတစ်ဦးအား ကုလသမဂ္ဂက အဘယ်ကြောင့် ကွန်ဂိုအရေးကိစ္စအတွက် စေလွှတ်ရသည် ကို စာရေးသူ ဘရိုင်ရင် အာကူးဟတ်ထ်အား မေးခွန်းထုတ်ခဲ့သေးသည်။ ဟာမာရီးလ်ဒ်က ကွန်ဂိုပြဿနာကဲ့သို့ ဖြေရှင်းရန် အလွန်ခက်ခဲသောအရေး ကိစ္စကို ကိုင်တွယ်ရန် အတော်ဆုံးလူကို စေလွှတ်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း တင်း

တင်းမာမာ ရှင်းပြမှ လူမွမ်းဘား အလျှော့ပေး၍ တောင်းပန်ကြောင်း စာရေးသူက မှတ်ချက်ပြုထားပေသည်။

ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့များသည် အရေးပေါ်အခြေအနေကို အချိန်မီ ထိန်းသိမ်းပေးရန် သုံးရက်အတွင်း ၃,၅၀၀ ခန့် ကွန်ဂိုသို့ ရောက်ရှိတာ ဝန်ထမ်းဆောင်နေကြပြီဖြစ်သည်။ မြို့တော် လီယိုပိုမီးလ်တစ်ဝိုက် အချက် အခြာကျသော နေရာများကို ဘယ်လ်ဂျီယံတပ်ဖွဲ့များထံမှ လွှဲပြောင်းယူပြီး ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ဘယ်လ်ဂျီယံတပ်များ၏ ရိုင်းစိုင်းမှုများကြောင့် အရှက်ကွဲခဲ့သည်ကို ဝန်ကြီးချုပ် လူမွမ်းဘားက မကျေမနပ်ဖြစ်နေသည်။ ထို့ကြောင့် ဘယ်လ်ဂျီယံတပ်များ နောက် ၄၈ နာရီအတွင်း မရုပ်သိမ်းလျှင် ဆိုဗီယက်နိုင်ငံသို့ အကူအညီတောင်းမည်ဟု ဇူလိုင်လ ၁၈ ရက်နေ့တွင် ရာဇသံထုတ်ပြန်လိုက်သည်။ ဘန်ချ်သည် ဤကိစ္စအပေါ် ကွန်ဂိုအစိုးရ အဖွဲ့၏ သဘောထားတောင်းခံခဲ့ရာ အဖွဲ့ဝင်ဝန်ကြီးများက ဆိုဗီယက် တပ်ဖွဲ့များ ဝင်ရောက်လာမည့် ကိစ္စကို ကန့်ကွက်ကြောင်း၊ ကုလသမဂ္ဂ တပ်များ ဆက်လက်နေစေလိုကြောင်း ဆန္ဒပေးကြသည်။ ဤတွင် ဝန်ကြီး ချုပ်နှင့် အစိုးရအဖွဲ့တို့ သဘောထားခြင်း ဆန့်ကျင်လျက်ရှိပြီး လူမွမ်း ဘားအပေါ် ဆိုဗီယက်ဩဇာ တစ်နည်းတစ်ဖုံ သက်ရောက်နေပြီဖြစ်သည် ကို မှန်းဆမိကြသည်။

လီယိုပိုမီးလ်မြို့ရှိ ဘယ်လ်ဂျီယံ ကိုယ်စားလှယ်များကလည်း တစ်နည်းတစ်ဖုံ တစ်စင်ထောင်ကြသည်။ ကွန်ဂိုရှိ ဘယ်လ်ဂျီယံလူမျိုးများ ၏ လုံခြုံရေးအတွက် စိုးရိမ်တကြီးဖြစ်ကြသည်။ ဘယ်လ်ဂျီယံနိုင်ငံတွင် လည်း လူထုကြီး၏ ဒေါသထွက်မှုကြောင့် နိုင်ငံရေးပြဿနာဖြစ်လာ သည်။ ဘယ်လ်ဂျီယံတပ်များ အမြန်ဆုံး ရုပ်သိမ်းပြီး ကုလသမဂ္ဂတပ်များ အစားထိုးတာဝန်ယူမှသာလျှင် အထိုက်အလျောက် တင်းမာမှု လျော့ပါး မည်ဟု ဘန်ချ်က ခိုင်ခိုင်မာမာ ယုံကြည်လျက်ရှိသည်။ လောလောဆယ် ကွန်ဂိုနိုင်ငံသားများအနေနှင့် ကုလသမဂ္ဂတပ်အပေါ် ယုံကြည်မှုရှိစေရန် ရည်ရွယ်၍ ဟာမာရိုးလ်ဒ်က အာဖရိကနိုင်ငံသားတပ်ဖွဲ့များကို ရွေး၍ တာဝန်ပေးထားသည်။ သို့ရာတွင် အာဖရိကနိုင်ငံသား မဟုတ်သော

ဥရောပတိုက်သား လူဖြူများက စိုးရိမ်တကြီးဖြစ်ကြောင်း ဟာမာရိုးလ်ဒ်က တစ်ဖက်မှ မြင်လာသဖြင့် အာဖရိကနိုင်ငံသားမဟုတ်သော ဥရောပ နိုင်ငံ သားတပ်ဖွဲ့အချို့ကို ပူးတွဲတာဝန်ချသင့်ကြောင်း သိလာသည်။ ထို့ကြောင့် ဂါဇာတွင် တာဝန်ချထားသော ဆွီဒင် တပ်ရင်းတစ်ရင်းနှင့် အိုင်ယာလန် နိုင်ငံသား တပ်ရင်းတစ်ရင်းကို ကွန်ဂိုသို့ တပ်ရွှေ့လိုက်သည်။ ထိုတပ်ရင်း နှစ်ရင်းသည် လီယိုပိုဗီးလ်သို့ မကြာမီအတွင်း ရောက်ရှိတာဝန်ယူလိုက် ကြသည်။

ကွန်ဂိုစစ်တပ်အတွင်း၌လည်း ပြဿနာနှင့် ရင်ဆိုင်နေရသည်။ လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် စစ်တပ်ကို ပြုပြင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သော်လည်း အရာရှိ အဆင့်တွင် တာဝန်ယူနိုင်မည့်သူများ အလွန်နည်းလျက်ရှိသည်။ ထို့ပြင် စည်းမဲ့ကမ်းမဲ့လည်းဖြစ်နေသဖြင့် အလွန်အန္တရာယ်ကြီးနေသည်။ မည်သို့ ပြုပြင်ဖွဲ့စည်းသင့်ကြောင်း စဉ်းစားရာ၌လည်း အမြင်ချင်း မတူသဖြင့် အငြင်းပွားလျက်ရှိသည်။ ဂါနာတပ်ဖွဲ့ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် အင်္ဂလိပ် လူမျိုး ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဟင်နရီ အယ်လက်ဇင်းဒါးက လက်ရှိ ကွန်ဂိုစစ်တပ် အား လက်နက်ရုပ်သိမ်းထားမှသာ အန္တရာယ်ကို ကာကွယ်တားဆီးနိုင်မည် ဖြစ်ကြောင်း ဝေဖန်သည်။ သူ၏ သဘောထားကို ကုလသမဂ္ဂ တပ်မှူးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဗွန် ဟွန်းကလည်း ထောက်ခံသည်။ သို့ရာတွင် ဝန်ကြီးချုပ် လူမွမ်းဘားက ဘယ်လ်ဂျီယံတပ်ဖွဲ့များ မိမိနိုင်ငံမှ အရင်ထွက်ခွာရန် အဖန်တလဲလဲ တိုက်တွန်းလျက် ရှိသည်။ သို့မဟုတ်လျှင် မိမိတပ်ကို လက်နက်ရုပ်သိမ်းခွင့် မပြုနိုင်ဟု ငြင်းသည်။ ကုလသမဂ္ဂသည် ကွန်ဂို တပ်များအား လက်နက်ရုပ်သိမ်းရန်သာ တိုက်တွန်းပြီး ဘယ်လ်ဂျီယံတပ် များအား ကွန်ဂိုမှ ထွက်ခွာသွားရန်ကိုမူ ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း မရှိသည့် အဖြစ်ကို လက်ညှိုးထိုး ပြုသည်။ ဘန်ချ်သည် နှစ်ဖက်အကြားတွင် ညှပ်ပူးညှပ်ပိတ် မိနေရှာသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဘယ်လ်ဂျီယံတပ်များ လီယိုပိုဗီးလ်မှ ဇူလိုင်လ ၂၃ ရက်တွင် ရုပ်သိမ်းမည့် သဘောတူညီချက်ကို ရရှိခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် ကုလသမဂ္ဂ၏ တာဝန်ထမ်းဆောင်ရင်း ကွန်ဂို

နိုင်ငံ၏ အခြေအနေနှင့်တကွ ဝန်ကြီးချုပ် လူမွမ်းဘား၏ စိတ်နေသဘော ထားကို အနီးကပ်ပေါင်းကြည့်မှ ပို၍ သိလာရသည်။ လူမွမ်းဘားသည် ပင်ကိုယ်စရိုက်ကပင် မတည်ငြိမ်ဘဲ ဆင်ခြင်တုံတရား ကင်းမဲ့သူဖြစ်သည်။ ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်လာပြီး တန်ခိုး အရှိန်အဝါ ဩဇာတက်လာသည်နှင့်အမျှ တရားလက်လွတ်ဖြစ်ခဲ့သည်။ သူနှင့် ကပ်ပေါင်း၍ မြောက်ထိုးပင့်ကော် လုပ်သူများကြောင့် ပို၍ ဆိုးလာခဲ့သည်။ လူမွမ်းဘားသည် ဘန်ချ်အား ကုလသမဂ္ဂအကူအညီပေးရန် တစ်ဖက်မှ တောင်းခံရင်း ဘယ်လ်ဂျီယံတပ် များအား မောင်းထုတ်ရန် ရာဇသံ အကြိမ်များစွာ ထုတ်ပြန်လျက်ရှိသည်။ သူနှင့် လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက် ကွန်ဂို တာဝန်ရှိသူများကလည်း သူ၏ တရား ဟောကောင်းမှုနှင့် ဆွဲဆောင်အားကြီးမားမှုကြောင့် သူ့ကို ကြောက်ကြ သည်။ ဘန်ချ်သည် လူမွမ်းဘားနှင့် ထိပ်တိုက်ရင်မဆိုင်မီရန် လိမ္မာပါးနပ် စွာရှောင်ရင်း သူ့အား အလျော့မပေးဘဲ ဆက်ဆံနေရသည်။

ဆိုဗီယက်တို့ကလည်း မီးလောင်ရာလေပင့်ဆိုသကဲ့သို့ ကွန်ဂို နိုင်ငံရေးတွင် နက်ရှိုင်းစွာနှောက်လျက်ရှိသည်။ ဟာမာရိုးလ်ဒ်၊ ဘန်ချ်နှင့် ကုလသမဂ္ဂတပ်များအား အမေရိကန်ကြိုးကိုင်သော ကိုလိုနီလက်သစ်များ ဟု အပုပ်ချသည်။ တစ်ဖက်မှလည်း ကုလသမဂ္ဂတပ်များ ဝင်ရောက်ခြင်း၊ ကုလသမဂ္ဂအနေနှင့် ချင့်ချင်ချိန်ချိန် ဆောင်ရွက်ခြင်းကို ပြစ်တင်ဝေဖန် သည်။ ကွန်ဂိုတွင် ဆိုဗီယက်သံရုံးအဖွဲ့နှင့် အကြံပေးအရာရှိများ၏ အင် အားသည် အဆမတန် များပြားပြီး အဓိကကျသော လုပ်ငန်းဌာနများတွင် ဝင်ရောက်ခြယ်လှယ်လျက် ရှိသည်။ တစ်ခါက ကုလသမဂ္ဂရုံးချုပ်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသော ရုရှားနိုင်ငံသားကုလသမဂ္ဂအရာရှိ မိခေးလ် ပေါ့ထရဘတ်ချ်အား ဘန်ချ်လက်အောက်တွင် အထောက်အကူပြုအရာရှိ အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် ပြောင်းရွှေ့လိုက်သည်။ မိခေးလ်သည် ကွန်ဂိုရှိ ဆိုဗီယက်သံရုံး၏ လမ်းညွှန်ချက်အရ လုပ်နေရကြောင်း ဘန်ချ် တွေ့နေရသည်။ ဘန်ချ်၏ လျှို့ဝှက်သင်္ကေတစကားဝှက်ဖြင့် ရေးထား သော စာများကို ခိုးကူးရန် အားထုတ်နေစဉ် လက်ပူးလက်ကြပ် မိသဖြင့် မိခေးလ်အား ချက်ခြင်း နယူးယောက်သို့ ပြန်ပို့လိုက်ရသည်။ ဘန်ချ်အား

အမေရိကန်ကြိုးဆွဲရာ လှုပ်ရှားနေသူ လက်ကိုင်တုတ်အဖြစ် ဆိုဗီယက် တို့က တွင်တွင်ကြီး အပုပ်ချနေလင့်ကစား တစ်ဖက်မှ အမေရိကန်သံ အမတ် ကလဲတင်းဘားလိပ်ခ်နှင့် ဗြိတိသျှသံအမတ် အိယန် စကော့ တို့နှင့်လည်း သဟဇာတ မဖြစ်ဘဲ အမြဲ ကတောက်ကဆ အချင်းများ နေရသဖြင့် စိတ်မချမ်းသာရပေ။

ဘန်ချ်သည် အခက်အခဲများကြားမှပင် ကွန်ဂိုဆိုင်းရာကုလသမဂ္ဂ တပ်ဖွဲ့ (အိုအဲန်ယူစီ) ကို အခြေတကျဖြစ်အောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ရသည်။ ဟာမာရိုးလ်ဒ်သည် ဘန်ချ်အား ယုံကြည်မှုအပြည့်ဖြင့် ထောက်ကူလိုက်လျှော ပေးသည်။ ယခုအချိန်တွင် ကွန်ဂို၌ ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့အင်အား ၁၀,၀၀၀ မျှပင် ရှိနေပြီဖြစ်သည်။ တပ်ဖွဲ့ကို ကွပ်ကဲသော ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဗွန် ဟွန်း သည် အတွေ့အကြုံနည်း၍ မောက်မာသဖြင့် တပ်စည်းကမ်းနှင့် ဖွဲ့စည်း ပုံလျော့လျှဲခဲ့သည်။ တစ်ဖက်မှလည်း မြို့ပြအုပ်ချုပ်ရေးလုပ်ငန်းများဖြစ် သော ဆက်သွယ်ရေး၊ ဆေးရုံနှင့် ဆေးပေးခန်းများ တည်ဆောက်ကုသ ရေး၊ ဗဟိုဘဏ်နှင့် ဘဏ်ခွဲများ ဖွင့်လှစ်လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရေး၊ လေဆိပ် ဖွင့်လှစ်ရေး၊ ရဲအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်း၍ ဥပဒေထိန်းသိမ်းရေးစသည်များကို ဆောင် ရွက်ရသေးသည်။ ထိုမြို့ပြအုပ်ချုပ်ရေးနှင့် လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် တာဝန်ယူ ခန့်ခွဲပြီး ကျွမ်းကျင်မှု အကူအညီပေးရန် ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်မှ ကျွမ်းကျင်သူ အတတ်ပညာရှင်များ အဆက်မပြတ် ဘန်ချ်ရုံးစိုက်ရာဌာန သို့ ရောက်လာကြသည်။ ဤနည်းဖြင့် ပရမ်းပတာအခြေအနေကို ဘတ် နိုင်သမျှ အကောင်းဆုံးဖြစ်စေရန်ဆောင်ရွက်နေရသည်။ “တို့သာ ဒီဘေး ဆိုးက ကျော်လွှားနိုင်ရင်တော့ ‘ထူးထွေတည့်အံ့ရာသော်’ လို့ ပြောရမယ်။ ကြောက်ခမန်းလိလိ အခြေအနေထဲက လွတ်အောင် မနည်းကြိုးစားနေရ တယ်ရယ်ရယ်” ဟု ဘန်ချ် စာရေးခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့များ စတင်တာဝန်ယူရန် ကွန်ဂို သို့ ရောက်လာသည့် ရက်ပိုင်းကာလများတွင် နေ့ရောညပါ ဆက်တိုက် မနားဘဲ လုပ်ခဲ့ရသည်။ သူ၏ ရာထူးအဆင့်ကို သိစေရန်၊ အရှိန်အဝါ သိက္ခာ မြင့်မားစေရန်နှင့် အများပြည်သူတို့၏ ရိုသေလေးစားမှု ရရှိနိုင်

စေရန် ဤကာလအတွင်း ကုလသမဂ္ဂ အရေးပေါ်တပ်မှူးချုပ်၏ အဆောင်
အယောင်ဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂတံဆိပ်ပါသော ဦးထုပ်ပျော့ အပြာရောင်
ကို ဆောင်း၍ လေဆိပ်တွင် အချိန်များများနေခဲ့သည်။ လေဆိပ်သို့ဆိုက်
ရောက်လာသော ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့များနှင့်အရပ်သားကျွမ်းကျင်သူဝန်ထမ်း
အဖွဲ့များအား ကြိုဆိုပြီး နေရာချထားပေးရသည်။

ဇူလိုင်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ဘန်ချ်နှင့် ရုံးအဖွဲ့သည် ရေးဇီဒင့်
ရွိုင်ရယ်လ်ရှိ အဆောက်အဦးသို့ ပြောင်းရွှေ့၍ စစ်ဆင်ရေးရုံးခန်းဖွင့်ပြီး
လုပ်ငန်း အဝဝ ကို ထိုနေရာမှ စီမံခန့်ခွဲကြသည်။ ပြဿနာပေါင်းစုံကို
လည်း ထိုစခန်းမှပင် ဒိုင်ခံ ဖြေရှင်းပေးရသဖြင့် သံအမတ်များ၊ နိုင်ငံရေး
သမားများ၊ သတင်းစာဆရာများ၊ ကြောက်ရွံ့အားငယ်နေသော ဥရောပ
တိုက်သားများဖြင့် စည်ကားလျက်ရှိသည်။

ဘန်ချ်သည် ဝန်ကြီးချုပ် လူမွမ်းဘား၊ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ် အင်
တိုင်း ဂီဇင်းဂါနှင့် အချိန်များများ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရသည်။ ဝန်ကြီး ၂၈
ဦး ပါဝင်သော အစိုးရအဖွဲ့ အစည်းအဝေးများကိုလည်း မကြာခဏတက်
ရသည်။ ဝန်ကြီးချုပ်သည် အရာရာတွင် အဆင်ခြင်ကင်းမဲ့စွာ စိတ်လိုက်
မာန်ပါ ပြောဆိုတတ်သဖြင့် စိတ်ဆင်းရဲမှုဒဏ်ကို ခံရသည်။ တစ်ခါက
သတင်းစာတစ်စောင်၌ ဘယ်လ်ဂျီယံစစ်တပ် ကွန်ဂိုမှ အမြန်ဆုံးရုပ်သိမ်း
ရန် လူမွမ်းဘားက ရာသေပေးခြင်းကို ဘန်ချ်က ငြင်းပယ်ကြောင်း
သတင်းတစ်ပုဒ် ပါလာသည်။ လူမွမ်းဘားသည် ထိုသတင်းစာကို ဘန်ချ်
ရှေ့တွင် ဇော်ကနဲ ချပြီး သူ့ကို ဖော်ကားခြင်းဖြစ်ကြောင်း ဒေါသတကြီး
ပြောနေသည်။ ဘန်ချ်က ဤသို့ လူသိရှင်ကြား ပြောကြားခြင်း မရှိ
ကြောင်း ဖြေရှင်းသော်လည်း လုံးဝ လက်မခံဘဲ ဆက်ခါဆက်ခါ ရန်
တွေ့နေသည်။ ဘန်ချ်က နောက်ဆုံးတွင် လူမွမ်းဘားအား မိမိ၏သိက္ခာ
နှင့် စကားကို သံသယဖြစ်နေပါသလားဟု မြောင်မေးလိုက်မှ လူမွမ်းဘား
က ဒေါသကို ချုပ်တည်းကာ အလျှော့ပေးခဲ့သည်။ တစ်ခါကလည်း
ကွန်ဂိုမှ ခွဲထွက်သွားသော ကတန်ဂါပြည်နယ်အကြောင်းပြောရင်း ကုလ
သမဂ္ဂ၏ ပျော့ညံ့မှုကို အပြစ်ဖို့ပြန်သည်။ ဤတွင် ဘန်ချ်က ဟာမာရိုးလ်ဒ်

အနေနှင့် ကတန်ဂါသမ္မတ ရွန်းဘေးထံ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ရေးထားသော စာမိတ္တူများကို ထုတ်ပြန်ပင် တိတ်သွား၍ ကုလသမဂ္ဂအပေါ်အမြင်ပြောင်းခဲ့သည်။ သမ္မတအိမ်တော်ကို စောင့်ကြည့်သော ကွန်ဂိုစစ်သားများက လူမွမ်းဘားကို လုပ်ကြံရန် ကြံစည်နေကြောင်း သတင်းရ၍ စိတ်မချရသဖြင့် ကုလသမဂ္ဂတပ်များက အစားထိုးစောင့်ကြည့်ပေးရန် လူမွမ်းဘားက ဘန်ချ်အား မေတ္တာရပ်ခံလာသဖြင့် ဘန်ချ်က လိုက်လျောပေးရသည့် သာဓကရှိခဲ့သည်။ လူမွမ်းဘားက ဘယ်လ်ဂျီယံတပ်များ ကွန်ဂိုမှ ထွက်ခွာရေးကို သဲသဲမည်းမည်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် ကတန်ဂါ ခွဲထွက်နယ်မြေ အရေးအခင်းဘက်သို့ အာရုံပြောင်းသွားပြီး ကတန်ဂါ ပြဿနာကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် မဲပြန်တော့သည်။

ကွန်ဂိုနိုင်ငံသည် သဘာဝသယံဇာတ ပေါကြွယ်လှကြောင်း အများအသိပင်ဖြစ်သည်။ ကတန်ဂါပြည်နယ်ကား ပြည်နယ်များအနက် အပေါကြွယ်ဆုံးဖြစ်သည်။ သတ္တုထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းကို လက်ဝါးကြီးအုပ်ထားသော ယူနိုက်တက် မင်းနိုယဲ သတ္တုထုတ်လုပ်ရေးအုပ်စုသည် အရည်အသွေး မြင့်မားလှသည့် ကြေးဝါ၊ သံဖြူနှင့် ရွှေစင်များကို စီးပွားဖြစ်ထုတ်လုပ် ရောင်းချရင်း ကြီးပွားချမ်းသာကြသည်။ ကတန်ဂါမြို့တော် အလစ်စဘက် ဖီးလ်သည် ကုန်းမြင့်ပေါ်တွင် တည်ရှိပြီး မျှတသော ရာသီဥတုရှိသည်။ လူနေမှုအဆင့် မြင့်မားသဖြင့် နေပျော်ဖွယ်မြို့တော်ဖြစ်သည်။ စီးပွားရေး တောင့်တင်းခိုင်မာသဖြင့် ကတန်ဂါပြည်နယ်အား ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးလောကနှင့် ဘဏ်များ ငွေလဲလှယ်ရေးအဖွဲ့များက အသိအမှတ်ပြုကြသည်။ ကွန်ဂိုနိုင်ငံ နေပြည်တော် လီယိုပိုလ်ဗီးလ်မှာမူ မြေနိမ့်ပိုင်းတွင် တည်ထားသည်။ ရာသီဥတု ပူပြင်းခြောက်သွေ့ပြီး လူထူထပ်သဖြင့် ကတန်ဂါ ပြည်နယ်မြို့တော်နှင့် အပြိုင်ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဤမျှ ကြွယ်ဝချမ်းသာသော ကတန်ဂါပြည်နယ်သည် ကွန်ဂိုဗဟိုအစိုးရနှင့် အားပြိုင်၍ ခွဲထွက်ခဲ့သဖြင့် ကွန်ဂိုအဖို့ အထိနာရသည်။ ကတန်ဂါသည် စက်မှုအရင်းရှင်လူဖြူများ ကြီးဆွဲရာကို ယိမ်းနေပြီး လူဖြူလူချမ်းသာများ၏ ပံ့ပိုးမှုကြောင့် ထောင်လွှားသည်ဟု လူမွမ်းဘားက မှတ်ယူကာ အခဲမကျေဖြစ်ခဲ့သည်။

ကွန်ဂို၏ နိုင်ငံရေးသပွတ်အူ အကြားတွင် ကုလသမဂ္ဂသည် သတိကြီးစွာဖြင့် ဝင်ရောက်ကာ ရန်ဖက်များအား ဖြန့်ဖြေရင်း နယ်မြေ တည်ငြိမ်မှုကို တာဝန်ယူ ထိန်းသိမ်းစောင့်ကြည့်ကြည့်ရှုပေးနေရသည်။ အထူးသဖြင့် လွတ်လပ်သော ကွန်ဂိုနိုင်ငံ၏ နယ်နိမိတ်များ တစ်စည်း တစ်လုံးတည်း ရပ်တည်နေစေရန် ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့က စောင့်ကြပ်ကြည့် ရှုပေးနေရသည်။

ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့နှင့် အတွင်းရေးမှူးချုပ်တို့၏ စွမ်းဆောင်ရည် ကို ကမ္ဘာက တအံ့တဩ ချီးကျူးကြသည်။ ကုလသမဂ္ဂအပေါ် အမြင် မကြည်သော ပတ်ဝန်းကျင်ကပင် ဤသို့ ချီးကျူးလာသည့်အတွက် နှစ် သိမ့်ဖွယ် ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ နယူးယောက်ပို့စ် သတင်းစာက ခေါင်းကြီးတွင် ကုလသမဂ္ဂအား ဤသို့ရေးသားခဲ့သည်။ -

“ကုလသမဂ္ဂ၏ ထာဝရ ရန်ဖက်ဖြစ်သော ဒေးလီး နယူးစ် သတင်းစာက ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် ဇူလိုင်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ရေးသားချက် သည် ကုလသမဂ္ဂအပေါ် အကောင်းဖက် ရှေ့ရှုသဖြင့် ထူးထူးခြားခြား မှတ်တမ်းတင်ထိုက်ပေသည်။ ကွန်ဂိုနိုင်ငံအား ဘေးဆိုးမှ ကယ်တင်ရန် အစွမ်းကုန် ကြိုးစားခဲ့သော ဒတ်ဂ် ဟာမာရီးလ်ဒ်နှင့် ရှာဖ် ဘန်ချ်တို့အား လူသားတစ်ရပ်လုံးက ကျေးဇူးတင်ထိုက်ပေသည်” ဟု ထိုသတင်းစာကြီး က လူသိရှင်ကြား ချီးကျူးထားသည်။

နာမည်ကျော် သတင်းထောက် ဝေါလ်တာ လစ်ပ်မင်းကလည်း ဤသို့ ရေးသားခဲ့သည်။ -

“ကုလသမဂ္ဂ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ချက်သည် ခေတ်အမီဆုံး၊ စနစ်အကျဆုံး နိုင်ငံတကာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည့် အစီအစဉ်တစ်ရပ် ဖြစ်သည်။ စိတ်ပျက်ဖွယ်ရာ ခါးသည်းညစ်ထေးလှသည့် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေး မြင်ကွင်းတွင် စိတ်စေတနာဖြူစင်သန်ရှင်းစွာဖြင့် အကောင်းဖက်ရှေ့ရှုသည့် ဤဆောင်ရွက်ချက်ကို တွေ့ရှိရခြင်းမှာ အားတက်ဖွယ်ဖြစ်ပေသည်။ ဤ ကြိုးပမ်းချက်သည် အောင်မြင်မည်ဟူ၍ကား မည်သူကမှ တစ်ထစ်ချ မပြော နိုင်ပါ။ သို့ရာတွင် အောင်မြင်ထိုက်သည်မှာယုံမှားသံသယဖြစ်ဖွယ် မရှိပါ။”

ကုလသမဂ္ဂတပ်၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို အဟန့်အတားပြုနေ
သော အချက်သုံးချက်ကို တွေ့မြင်ရသည်။ ပထမအချက်သည် ကတန်ဂါ
ပြည်နယ်၏ ခွဲထွက်ခြင်း၊ ဒုတိယအချက်သည် လူမွမ်းဘားနှင့် ကာဆာ
ဗူးဘူးတို့ ကွဲနိုင်သည့်အခြေအနေသို့ တာစူနေခြင်းနှင့် တတိယအချက်မှာ
စစ်အေးစစ်ပွဲ၏ ဂယက်ရိုက်ခတ်ခြင်းတို့ ဖြစ်ကြသည်။ အရှေ့နှင့်
အနောက်အုပ်စုကြားတွင် ကွန်ဂိုနိုင်ငံ အကူအညီပေးရေးဆိုင်ရာ ကုလ
သမဂ္ဂအဖွဲ့သည် ကြားညှပ်နေသည်။ ဘန်ချ်သည် ထိုဘေးအန္တရာယ်
သုံးမျိုးမှ ရှောင်ကွင်းကာ ကုလသမဂ္ဂလုပ်ငန်း ဆောင်မြင်အောင် ဆောင်
ရွက် ထိန်းကျောင်းပေးနေရသည်။ အလွန်ပင် သေးငယ်သော ပြဿနာပင်
ဖြစ်လင့်ကစား ဖြေရှင်းပေးရသည့်ပမာဏသည် ခက်ခဲလှပေသည်။ ဤ
လုပ်ငန်းမျိုးမှာ ယခင်က ရှေ့သွားအစဉ်အလာ ရှိခဲ့ဖူးသောကိစ္စ မဟုတ်
သဖြင့် မီးစင်ကြည့်က၍ ဆောင်ရွက်ရသည်။ ဤသို့ ဆောင်ရွက်နေရ
ခြင်းကိုပင် စာနာထောက်ထားခြင်း မရှိဘဲ အပြစ်မြင်ကာ ဝေဖန်သူ
များ ထုနှင့်ဒေးပင် ရှိနေသည်။ ဘန်ချ်သည် အစစ ကိုယ်တိုင် စီမံခန့်ခွဲ
ပေးသည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်ခြင်းကိုလည်း တစ်ဦးတည်း ချုပ်ကိုင်စိုးမိုး
ချယ်လှယ်သည်ဟု ဝေဖန်ကြပြန်သည်။ ပြဿနာပေါင်းစုံကို အတွေ့အကြုံ
နည်းသော မတစ်ရာသားနှင့် ဆောင်ရွက်ရာတွင် အကျပ်အတည်းကို
မလွဲသာမရှောင်သာ တွေ့ရမည်သာ။ တစ်ချက်မှားလျှင်လည်း ဂယက်ပြင်း
စွာ ရိုက်ခတ်နိုင်သဖြင့် အထူးဂရုပြုကြရသည်။

ဇူလိုင်လ ၂၁ ရက်နေ့တွင် လူမွမ်းဘားသည် ဆိုင်းမဆင့်ပုံမဆင့်
ဝေါရှင်တင်နှင့် နယူးယောက်သို့ သွားရန်စီစဉ်လိုက်သည်။ ဟာမာရှိုးလ်ဒ်သည်
ထိုအခါမှ လူမွမ်းဘားကို မြင်ဖူး ထိတွေ့ဖူးရသည်။ ဘန်ချ်အနေနှင့်
မည်မျှခက်ခဲစွာ လုပ်ဆောင်နေရသည်ကိုလည်း ထိုအခါမှပင် သဘောပေါက်
ရတော့သည်။ ဟာမာရှိုးလ်ဒ်သည် ကွန်ဂိုသို့ ကိုယ်တိုင်လာရန် ဆုံးဖြတ်
လိုက်သည်။ နယူးယောက်မှ မထွက်ခွာမီ ကတန်ဂါပြည်နယ်အတွင်း
ကုလသမဂ္ဂတပ်များ အစောဆုံး တာဝန်ချနိုင်မည့်အချိန်ကို ဘန်ချ်နှင့်
တပ်မှူး ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဗွန် ဟွန်းအားမေးရာ ဇူလိုင်လ ၃၀-၃၁ ရက်တွင်

ဖြစ်နိုင်ကြောင်း အဖြေရသည်။ ဟာမာရှိုးလ်ဒ်သည် ကွန်ဂိုသို့ ထွက်ခွာ လာရာ ဘရပ်ဆဲလ်တွင် ခရီးတစ်ထောက်နား၍ ဘယ်လ်ဂျီယံ တာဝန်ရှိ သူများနှင့် ဘယ်လ်ဂျီယံတပ်များ ကတန်ဂါပြည်နယ်မှ အမြန်ဆုံး ရုပ်သိမ်း ရန်နှင့် ကုလသမဂ္ဂတပ်များ အေးဆေးစွာ ဝင်ရောက်တာဝန်ယူရေးအတွက် ကူညီရန် ဆွေးနွေးခဲ့သည်။

ဟာမာရှိုးလ်ဒ်သည် ဇူလိုင်လ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ဘရာဇာဗီးလ်သို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ကွန်ဂိုမြစ်ကိုဖြတ်၍ ကွန်ဂိုနိုင်ငံမြို့တော် လီယိုပိုဗီးလ်သို့ ရောက်ခဲ့သည်။ ကွန်ဂို၌နေစဉ် လက်တွေ့အခြေအနေများ ကိုယ်တိုင်မြင်တွေ့မှပင် အနေအထားမှန်ကို သိခဲ့ရသည်။ ကွန်ဂိုအတွေ့ အကြံသည် ဟာမာရှိုးလ်ဒ်အတွက် ပညာလည်းရသည်။ မယုံနိုင်လောက်သည့် ဖြစ်ရပ်ကိုလည်း ကိုယ်တွေ့ကြုံခဲ့ရသည်။ နယူးယောက်လုံခြုံရေးကောင်စီ ၏ စနစ်တကျ တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် လုပ်ဆောင်ပုံနှင့် ဖြစ်ကတတ်ဆန်း လုပ်နေရသော ကွန်ဂိုအခြေအနေသည် မိုးနှင့်မြေ တမျှကွာလှပါတကား ဟု ဟာမာရှိုးလ်ဒ်သုံးသပ်မိသည်။ လူမွမ်းဘားနိုင်ငံတွင် မရှိစဉ် ဒုတိယဝန် ကြီးချုပ် ဂီဇင်းဂါက တာဝန်ယူထားသည်။ ဂီဇင်းဂါသည် လူမွမ်းဘား ထက်ပို၍ ရန်ရင်းကြမ်းတမ်းကြောင်း ဟာမာရှိုးလ်ဒ် အကဲခတ်မိသည်။ သို့ရာတွင် လူမွမ်းဘားလောက် ဟိတ်မရှိပေ။ ဟာမာရှိုးလ်ဒ်အတွက် ဂုဏ်ပြု ညစာစားပွဲတစ်ရပ်ကို ဂီဇင်းဂါက ကျင်းပပေးသည်။ ထိုညခံပွဲတွင် မိန့်ခွန်းပြောရာ၌ ကုလသမဂ္ဂကို ပယ်ပယ်နယ်နယ် ရှုတ်ချခဲ့သည်။ ပို၍ ဆိုးသည်ကား ဂီဇင်းဂါသည် မိမိပြောမည့်မိန့်ခွန်းကို ကြိုတင်ပုံနှိပ်၍ ဧည့်သည်တော်များအား ဝေထားခြင်းဖြစ်သည်။

ဟာမာရှိုးလ်ဒ်ကလည်း အပြန်အလှန်သဘောဖြင့် ကွန်ဂိုရှိ အစိုးရ အရာရှိကြီးများနှင့် သံတမန်အဖွဲ့များအား ဖိတ်ကြား၍ ညစာစားပွဲဖြင့် ဧည့်ခံသည်။ ဧည့်ခံပွဲကို လီယိုပိုဗီးလ်တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ဝင်းအတွင်း၌ ကျင်းပ ရာ စည်ကားသိုက်မြိုက်အောင်မြင်ခဲ့သည်။ ဧည့်သည်တော်များအား ကုလ သမဂ္ဂတပ်မှ ဂါနာဘင်ခရာတီးဝိုင်းက မြိုင်ဆိုင်စွာ ဖျော်ဖြေပေးခဲ့သည်။

ဟာမာရှိုးလ်ဒ် ကွန်ဂို၌ရှိနေစဉ်အတွင်း ကတန်ဂါပြည်နယ်ရှိ

ဘယ်လ်ဂျီယံတပ်များ အမြန်ဆုံး ရုပ်သိမ်းပေးရန် ကွန်ဂိုအစိုးရ အသိုင်းအဝိုင်းမှ တောင်းဆိုသံများ ပိုမိုကျယ်လောင်ခဲ့သည်။ ဟာမာရှိုးလ်ဒ်က ဆင်ခြင်တုံတရား လက်ကိုင်ထား၍ ဖြေရှင်းရန်၊ ကုလသမဂ္ဂ ဆောင်ရွက်ချက်များကိုလည်း စောင့်ကြည့်ရန် ပြောကြားချက်များကို မျက်ကွယ်ပြုကြသည်။

ဇူလိုင်လ ၃၁ ရက်နေ့တွင် ဟာမာရှိုးလ်ဒ်က ဘယ်လ်ဂျီယံနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ပီးယဲ ဝင်နီယံ စာရေး၍ ဒေသအတွင်း အေးဆေးတည်ငြိမ်ရေးအဖွဲ့က ကတန်ဂါမှ ဘယ်လ်ဂျီယံတပ်များ အမြန်ဆုံးရုပ်သိမ်းရန် တောင်းဆိုချက်ကို ဘော်ဒွင် ဘုရင်မင်းမြတ်ကိုယ်တိုင် ပြန်ကြားရာ၌ ကတန်ဂါမှ ဘယ်လ်ဂျီယံတပ်များရုပ်သိမ်းလျှင် ဘယ်လ်ဂျီယံလူမျိုးအတွက် ဘေးဆိုးဒုက္ခ ကျဖွယ်ရှိသည်ဟု အကြောင်းပြခဲ့သည်။

ကွန်ဂိုနှင့် ကတန်ဂါ၏အခြေအနေမှာ ပို၍ ဆိုးဝါးလာသဖြင့် ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်းဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဟာမာရှိုးလ်ဒ်က အထူးကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးအား ဘရပ်ဆဲလ်သို့ စေလွှတ်၍ စေ့စပ်စေခဲ့သည်။ ဘယ်လ်ဂျီယံသည် ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မဆန့်ကျင်ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် လူသိရှင်ကြား မည်သည့် ကျေညာချက်မှ ထုတ်ပြန်မည် မဟုတ်ကြောင်းဖြင့် ကတန်ဂါမှ တပ်ရုပ်ရေးကိစ္စကို မတင်မကျ အဖြေသာ ဟာမာရှိုးလ်ဒ် ရခဲ့သည်။

ကွန်ဂို၏ အခြေအနေသည် ဆိုးဝါးဖွယ် ယိုယွင်းလာသည်။ လူမွမ်းဘားသည် သူ၏ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဘွန်ဘိုကိုနှင့် ကုလသမဂ္ဂ သံအမတ် ကန်ဇာကို ဖြုတ်ပစ်ရန် ကြိုးဝါးနေသည်ဟု သတင်းဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ထို့ပြင် သူသည် ဝေါရှင်တင်နှင့် အော်တာဝါသို့ သွားရောက်စဉ် ကျေနပ်ဖွယ် မတွေ့ရသဖြင့် ကုလသမဂ္ဂနှင့် အနောက်အုပ်စုအား ဆိုဗီယက်နှင့် တည်ပေးရန် စီစဉ်နေကြောင်း သိလာရပြန်သည်။ အခြေအနေ တင်းမာလာမှုကြောင့် ဟာမာရှိုးလ်ဒ်သည် အချိန်ဆွဲရန် အခွင့်မရတော့ချေ။ ထို့ကြောင့် ဘန်ချ်အား ကတန်ဂါပြည်နယ် အလစ်ဘောက်ဗီးလ်မြို့သို့ ချက်ခြင်းသွား၍ ကုလသမဂ္ဂတပ်များ ဝင်ရောက်လာလျှင် ဟန့်တား

ခြင်း မပြုရေးအတွက် ကြိုတင်ညှိနှိုင်းထားရန် လမ်းညွှန်ခဲ့သည်။ ရွန်းဘေးကလည်း ဘန်ချ်အား မိမိ၏ မြို့တော်သို့ လာရောက်ရန် ကြိုတင်ဖိတ်ကြားချက် ရှိထားသဖြင့် ဘန်ချ်ကလည်း ပထမဆုံးလေယာဉ်ဖြင့် သွားရောက်ရန် စီစဉ်ထားပြီးဖြစ်သည်။ ဘန်ချ်သည် ကတန်ဂါတွင် ရွန်းဘေးနှင့် ဘယ်လ်ဂျီယံ ကိုယ်စားလှယ်များအား ဆွေးနွေးပြီး ၂၄ နာရီအတွင်း ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့များ ကတန်ဂါသို့ ဝင်ရောက်ရန် ကြိုတင်ညှိထားသည်။

ဘန်ချ်၏ စီရင်ချက်နှင့် ဟာမာရှိုးလ်ဒ်၏ စီရင်ချက်မှာ သဘောအားဖြင့် ထပ်တူထပ်မျှဖြစ်သည်။ ဘန်ချ်သည် ကွန်ဂိုတွင် လက်တွေ့နေထိုင်သူဖြစ်ရာ လူသိများနေသဖြင့် သူ၏ စီစဉ်ချက်မှာ ပို၍ ပြေလည်ကောင်း ပြေလည်မည်ဟု ယူဆစရာရှိပေသည်။ သို့ရာတွင် ဟာမာရှိုးလ်ဒ်က ထိုအစီအစဉ်ကိုပင် နယူးယောက်မှ လူသိရှင်ကြား ကြေညာလိုက်သလို ဖြစ်သွားသဖြင့် အုတ်အော်သောင်းတင်းဖြစ်သွားတော့သည်။ ကုလသမဂ္ဂတပ်များ ကတန်ဂါသို့ ဝင်လာလျှင် အင်အားဖြင့် ခုခံတိုက်ထုတ်မည်ဟု ရွန်းဘေးက ကြေညာလိုက်သည်။ ဘယ်လ်ဂျီယံ အာဏာပိုင်များကလည်း ကတန်ဂါတွင် တရားဥပဒေ စိုးမိုးမှု ရှိပြီး အေးချမ်းမှု ရှိနေသဖြင့် ကွန်ဂိုအတွင်း လွတ်လပ်သော ပြည်နယ် (ဖဲဒရေးရှင်း) အဖြစ် ပူးပေါင်းလိုကြောင်း တောင်းဆိုလာသည်။

ဘန်ချ်သည် ကိုယ်တိုင် ကတန်ဂါသို့ သွား၍ ရွန်းဘေးနှင့် ဘယ်လ်ဂျီယံအာဏာပိုင်များအား ညှိနှိုင်းမည့် ကုလသမဂ္ဂတပ်များ ဝင်လာသည့်အခါတွင် အင်အားဖြင့် ခုခံတိုက်ခိုက်မှုအန္တရာယ်ရှိလျှင် အစီအစဉ်ဖျက်ရန် ဟာမာရှိုးလ်ဒ်အား အကြောင်းကြားမည်။ ဘန်ချ်၏ အခြေအနေအစီရင်ခံချက်ရလျှင် ဟာမာရှိုးလ်ဒ်သည် နယူးယောက်သို့ ချက်ခြင်းပြန်သွားပြီး ဖြစ်ရပ်မှန်များကို လုံခြုံရေးကောင်စီသို့ တင်ပြ၍ လမ်းညွှန်မှုခံယူမည်ဟု ဘန်ချ်နှင့် ဟာမာရှိုးလ်ဒ် ကြိုတင်ညှိလိုက်သည်။

ဩဂုတ်လ ၄ ရက်နေ့တွင် ဘန်ချ်သည် ပြင်သစ်စကားတတ်သူ အက်ဖ် တီ လျူးနှင့် ကုလသမဂ္ဂ အရပ်သားတာဝန်ခံ စတူး လင်နာ တို့နှစ်ယောက်အား ခေါ်၍ ကတန်ဂါပြည်နယ် အလစ်ဘောက်ဗီးလ်

မြို့တော်သို့ ထွက်ခွာခဲ့သည်။ အလစ်ဘောက်မီးလ်မှ လီယိုပိုမီးလ်၌ စောင့်ဆိုင်းနေသော ဟာမာရီးလ်ဒ်ထံ အစီရင်ခံရာတွင် ဘယ်လ်ဂျီယံ ဆက်သွယ်ရေးစက်များကိုသာ သုံးမှရမည့် အခြေအနေရှိသည်။ ထို့ကြောင့် နှစ်ဦးသာ နားလည်မည့် စကားဝှက်နှစ်ခုကို တီထွင်ရသည်။ ထိုစကားဝှက်နှစ်ခုမှာ ဆက်လုပ်ရမည့် စကားဝှက်နှင့် ဖျက်သိမ်းရမည့် စကားဝှက်ဖြစ်သည်။

လီယိုပိုမီးလ်မှ အလစ်ဘောက်မီးလ်အကြား လေယာဉ်ခရီးစဉ်မှာ ငါးနာရီမျှကြာသည်။ ကုလသမဂ္ဂပိုင် ကော်မီယားလေယာဉ်ဖြင့် စီးနင်းရင်း ဇနီးရသ်ထံ အမှတ်တရ စာတစ်စောင် ရေးခဲ့သည်။ -

“ရှေ့မှာ ဘာတွေ့ရမယ်ဆိုတာ မှန်းလို့ မရဘူး။ ရန်သူလို အနေအထားမျိုး တွေ့ရမှာ သေချာတယ်။ ငါလည်း ပင်ပန်းလှပြီ၊ သိတ်လည်း အိပ်ချင်တာပဲ၊ မနေ့ညက ၃ နာရီလောက်ပဲ အိပ်ချိန်ရတယ်။ တစ်နေ့ညက ဒီထက်အိပ်ချိန်နည်းတယ်။ တို့လုပ်ကိုင်နေရတာ ရူးချင်လောက်အောင် စိတ်ပျက်ဖို့ကောင်းတယ်။ ဥပမာပေးရရင် ဒဏ်ရာရတဲ့ မြေဆိုးတစ်ကောင်ကို ဆေးကုပေးနေရသလိုပါပဲ။ ဘယ်လောက်ကြာကြာ တင်းခံနိုင်မယ်ဆိုတာ မခန့်မှန်းနိုင်အောင်ပါပဲ။ ငါ့ကျန်းမာရေးအခြေအနေအရ ဘယ်လောက် တောင့်ထားနိုင်မလဲဆိုတာဟာလည်း စဉ်းစားစရာပါပဲလေ”

ကတန်ဂါပြည်နယ် အလစ်ဘောက်မီးလ်မြို့တော်သို့ လေယာဉ်ဆင်းသက်သည့်အခါ မြို့ခံများက ဝမ်းသာအယ်လဲ ကြိုဆိုနေကြောင်း ဘန်ချ်တွေ့နေရသဖြင့် အံ့ဩတကြီးဖြစ်ခဲ့သည်။ တဒဂ်အားဖြင့် စိတ်သက်သာရာရခဲ့သည်။ ဘယ်လ်ဂျီယံနိုင်ငံ အဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများဖြစ်သော ရောဘတ် ဒီ ရော့သ်ရီးနှင့် မြို့စားကြီး ဟဲရာလ်ဒ် ဒဲစ်ပရေးမွန်တ် လင်ဒင်တို့က ဆီးကြိုကြသည်။ လေဆိပ်တွင် ဂုဏ်ပြုတပ်ဖွဲ့နှင့် စစ်တီးပိုင်းတို့ကလည်း စစ်အခမ်းအနားဖြင့် ကြိုဆိုသည်။ လေယာဉ်ကွင်းပတ်ဝန်းကျင်ကို ဘန်ချ်က အကဲခတ်ကြည့်ရှုသည့်အခါ လက်နက် အသင့်ကိုင်ဆောင်ထားသော စစ်သားများချထားပြီး ဓါတ်ဆီပေါ အများအပြား ပုံထားကြောင်း တွေ့ရသည်။ အရေးကြုံလာလျှင် လေယာဉ်ပြေးလမ်းကြောင်းကို ချက်

ခြင်းပိတ်ဆို့နိုင်ရန် အသင့်ပြင်ဆင်ထားသည့်သဘောဖြစ်ကြောင်း ဘန်ချ် နားလည်လိုက်သည်။ သူ၏ အတွေ့အကြုံဆန်းကို လီယိုပိုဗီးလ်သို့ ပြန် ရောက်မည့် လေယာဉ်ပျံမှတစ်ဆင့် ဟာမာရီးလ်ဒ်အား ချက်ခြင်း ဖောက် သည်ချလိုက်သည်။ ဘန်ချ်သည် ဟာမာရီးလ်ဒ် ဖတ်နိုင်ရန် ဤသို့ ခဲတံဖြင့် ရေးပေးခဲ့သည်။-

“လေယာဉ်ကွင်းမှာ ရွန်းဘေးနဲ့ မတွေ့တာ နတ်တွေမတာပဲ။ ဥရောပသားတွေ ကျွန်တော်တို့ကို လှိုက်လှဲစွာကြိုတာတွေ့ရလို့ အတော် ပဲ အံ့ဩတုန်လှုပ်မိတယ်။ တချို့များ လက်ခုပ်တီးကြတယ်လေ။ ကျွန် တော်တို့ကို တွေ့ရလို့ သိတ်ပျော်တာပဲလို့ ဂျော့သ်ရီးလ်ဒ် ကိုယ်တိုင် ဖွင့်ပြော တယ်။ ကျွန်တော် အချိန်မဆိုင်ဘဲ သူတို့နဲ့ ဆွေးနွေးဖို့ အသင့်ပြင်ထား ပြီလေ။”

ဘန်ချ်သည် ဘယ်လ်ဂျီယံအကြီးအကဲများနှင့် အစည်းအဝေး ကျင်းပ၍ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခဲ့သည်။ ထို့နောက် ရွန်းဘေး၊ ပြည်ထဲရေးဝန် ကြီး မူနွန်ဂို ဦးဆောင်သော အဖွဲ့နှင့်လည်း အစည်းအဝေးတွင် တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးသည်။ ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့များကို ကတန်ဂါတွင် အလိုမရှိကြောင်း၊ ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့များ ဝင်ရောက်လာလျှင် ဥရောပတိုက်သားများ ထွက် ခွာသွားမည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ထားကြောင်း၊ ထိုဒေသရှိ သတ္တုထုတ်လုပ် ရေးလုပ်ငန်းနှင့် စီးပွားရေးအဆောက်အအုံများ လုံးဝ ပြိုကွဲသွားမည်ဖြစ် ကြောင်း၊ အာဖရိကလူမျိုးနွယ်အချင်းချင်း တိုက်ပွဲဖြစ်၍ သွေးချောင်းစီးမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ လူမျိုးနွယ်များသည် ဆိပ်လူမြားများဖြင့် တိုက်ခိုက်ရန်ရှိ ကြောင်း ဘန်ချ်အား ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း ပြောချလိုက်သည်။ ရွန်းဘေး နှင့် မူနွန်ဂိုတို့သည် ရင်းနှီးစွာ ဆက်ဆံသော်လည်း ကုလသမဂ္ဂတပ်များ ဝင်ခွင့်ပေးရေးကိစ္စကိုမူ မသိကျိုးကျွံပြုခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် ရွန်းဘေး၏ လှည့်ကွက်ထဲတွင် လှလှကြီး မိနေ သည်။ ရွန်းဘေးက အစည်းအဝေး ကျင်းပပြီးသည့်အခါ ကတန်ဂါပြည် နယ်သို့ ကုလသမဂ္ဂတပ်များ ပို့မည့်အစီအစဉ် ပယ်ဖျက်လိုက်ပြီဖြစ် ကြောင်း ရှောင်တခင် လူသိရှင်ကြား ကြေညာခဲ့သည်။ ရွန်းဘေး၏ လှည့်

ကွက်ကို ဘန်ချ်က ချက်ခြင်းပင် ငြင်းချက်ထုတ်ပြန်သည်။ ကုလသမဂ္ဂ တပ်များ ပို့ရေးကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ မိမိသည် အတွင်းရေးမှူးချုပ်ထံ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ အစီရင်ခံရဦးမည်ဖြစ်ကြောင်း သတင်းကို အဆောတလျင် ထုတ်ပြန်လိုက်ရသည်။ လီယိုပိုဗီးလ်တွင် စောင့်ဆိုင်းနေသော ဟာမာရီးလ်ဒ် ကလည်း ဘန်ချ်၏ အခြေအနေမှန်ကို အကဲခတ်၍လည်းမရ၊ ဆက်သွယ် ရေးလမ်းကြောင်းကလည်း ပိတ်နေသဖြင့် မလွဲမရှောင်သာဘဲ ကုလသမဂ္ဂ လေယာဉ်တစ်စင်းဖြင့် ဘန်ချ်ထံ အရေးတကြီး စာပို့ရန် သြဂုတ်လ ၅ ရက်နေ့တွင် စေလွှတ်ခဲ့သည်။

သြဂုတ်လ ၅ ရက်နေ့မှာပင် အလစ်ဘောက်ဗီးလ်မြို့တွင် ဘန်ချ် သည် ရွန်းဘေးတို့နှင့် ဆက်လက်ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ရွန်းဘေးနှင့် ဘယ်လ် ဂျီယံတို့သည် အကောက်ဉာဏ်ဆင်၍ လုပ်ကြံသတင်းများ လွင့်တတ် သည့် သဘောသဘာဝကို ဘန်ချ် ကောင်းစွာသိနေပြီးဖြစ်သည်။ ကတန် ဂါပြည်နယ်သူပြည်နယ်သားများသည် ကွန်ဂိုဝန်ကြီးချုပ် လူမွမ်းဘားကို ကြောက်ရွံ့ ရွံရှာစက်ဆုပ်ကြကြောင်း ရွန်းဘေး ကောင်းစွာသိသဖြင့် ဤ အချက်ကို အခွင့်ကောင်းယူကာ လူထုအား အုံကြွအောင် လှုံ့ဆော်မည့် အန္တရာယ်ကလည်း ရှိနေသေးသည်။ ထို့ကြောင့် ဘန်ချ်သည် သတိကြီး စွာထား၍ ချင့်ချင်ချိန်ချိန် ကိုင်တွယ်နေရသည်။

ဘန်ချ်သည် ရွန်းဘေးနှင့် ဆွေးနွေးနေစဉ် ဘယ်လ်ဂျီယံအကြီး အကဲ ရော့သ်ရှီးလ်ဒ်နှင့် ဒဲစ်ပရေးမွန် လင်ဒင်တို့သည် အစည်းအဝေးခန်းမ သို့ ရေးကြီးသုတ်ပြာ ဝင်ရောက်လာပြီး ဘန်ချ်အား လေဆိပ်သို့ ချက်ခြင်း သွားရောက်ရန် ပြောလာသည်။ ကုလသမဂ္ဂလေယာဉ်တစ်စင်းသည် ဘန်ချ် အား သယ်ဆောင်ရန် တစ်နာရီအတွင်း ဆင်းသက်တော့မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ကတန်ဂါတပ်သားများက ထိုလေယာဉ်အား လေယာဉ်ကွင်းသို့ မဆင်း သက်ရန် တားဆီးမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ လိုအပ်လျှင် အင်အားသုံး၍ ပစ်ခတ် ရန် အလားအလာရှိကြောင်းဖြင့် အကျိုးအကြောင်း ရှင်းပြသည်။

ဘန်ချ်သည် လေယာဉ်ကွင်းသို့ ချက်ခြင်း လိုက်သွားခဲ့သည်။ လေယာဉ်ကွင်းပတ်ဝန်းကျင် အနံ့အပြား အချက်အခြာကျသော နေရာများ

တွင် ကတန်ဂါတပ်သားများက နေရာယူပြီး အသင့်အနေအထားတွင် ရှိနေကြောင်း တွေ့ရသည်။ လက်နက်များဖြင့် လေယာဉ်လာမည့် ပြေးလမ်းကို ချိန်ထားကြသည်။ ဘယ်လ်ဂျီယံစစ်အရာရှိများလည်း ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း ကွပ်ကဲနေကြောင်း တွေ့ရသည်။ မကြာမီ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး မူနွန်ဂိုလည်း လေဆိပ်သို့ ရောက်လာသည်။ ဒေါသဖြင့် စိတ်လှုပ်ရှားလျက်ရှိပြီး လေယာဉ်ပြေးလမ်းကို ပိတ်ဆို့ထားရန်နှင့် ကုလသမဂ္ဂလေယာဉ် ဆင်းသက်လာလျှင် ပစ်ခတ်ဖျက်ဆီးရန် မိမိက တပ်မှူးအား အမိန့်ပေးထားပြီးဖြစ်ကြောင်း ကျယ်လောင်စွာ ဘန့်ချ်အား ပြောလိုက်သည်။ ဘန့်ချ်ကလည်း လက်နက်မပါ စစ်သားမပါသော လေယာဉ်အား လမ်းကြောင်းပြောင်းရန် မိမိ မလုပ်ဆောင်နိုင်ကြောင်း တင်းတင်းမာမာ ငြင်းဆန်လိုက်သည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဘန့်ချ်ကမူ မူနွန်ဂိုအား ဖျောင်းဖျာကာ လေယာဉ်ထိန်း မျှော်စင်ပေါ်သို့ ခေါ်ဆောင်သွားပြီး လေယာဉ်ဆင်းခွင့်ပြုရန်နှင့် တပ်သားများအား ပစ်ခတ်ခြင်း မပြုရန်ပြောစေသည်။ လေယာဉ်ကိုလည်း ခဏသာ ရပ်တန့်စေပြီး ဘန့်ချ် တက်ပြီးလျှင်ပြီးချင်း လေယာဉ်အား ထွက်ခွာပေးမည်ဟု ဘန့်ချ်က ကတိပြုရသည်။ မူနွန်ဂိုက လေယာဉ်ပေါ် စစ်သားပါမပါ၊ မိမိကိုယ်တိုင် တက်ရောက်စစ်ဆေးမည်ဟု အကျပ်ကိုင်ထားသည်။

လေယာဉ်သည် လေဆိပ်သို့ ချောမောစွာ ဆင်းသက်နိုင်ခဲ့သည်။ မူနွန်ဂိုလည်း ပြောထားသည့်စကားနှင့်အညီ လေယာဉ်ပေါ် တက်ရောက်စစ်ဆေးပြီး ကျေနပ်သဖြင့် ဘန့်ချ်အား ပြန်ခွင့်ပြုလိုက်သည်။ လေယာဉ်သည် ဝေဟင်သို့ ရောက်မှ ဘန့်ချ်က စစ်ဆေးကြည့်ရာတွင် လေယာဉ်ပေါ်၌ ဂါနာစစ်သားတစ်ယောက် ပါရှိပြီး လက်နက်များလည်း ပါလာသောကြောင့် ထိတ်လန့်တကြား တွေ့ရတော့သည်။ သေချာစွာ မှာကြားလျက်နှင့် လီယိုပိုဗီးလ်မှ ငမိုက်သားများက အဆင်ခြင်ကင်းမဲ့စွာ ဆောင်ရွက်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ မူနွန်ဂို မျက်စေ့လျှမ်းကာ မမြင်လိုက်ခြင်းမှာ ကံကြီးလှပေသည်။ သို့မဟုတ်လျှင် လေယာဉ်ပေါ်၌ပင် ပွဲကြီးပွဲကောင်း တွေ့ရမည်မှာ မုချမလွဲဖြစ်သည်။

လက်ရှိအခြေအနေအရ အကာအကွယ်မဲ့သော ကုလသမဂ္ဂလေ
ယာဉ်နှင့် တပ်သားများအား ကတန်ဂါသို့ ဆင်းသက်စေပါက အလွန်ပင်
အန္တရာယ်ကြီးမားကြောင်း ဘန်ချ် တစ်ထစ်ချ ဆုံးဖြတ်လိုက်ပြီး ဟာမာ
ရိုးလ်ဒ်အား ကတန်ဂါစစ်ဆင်ရေးကို ဖျက်သိမ်းလိုက်ရန် စကားဝှက်ဖြင့်
အစီရင်ခံလိုက်တော့သည်။ ဟာမာရိုးလ်ဒ်သည် ဘန်ချ်၏အစီရင်ခံချက်ရလျှင်
ရခြင်း လုံခြုံရေးကောင်စီသို့ တင်ပြ ဆုံးဖြတ်ချက် ရယူရန် နယူးယောက်
သို့ အချိန်မဆိုင်းဘဲ ထွက်ခွာခဲ့သည်။

ဘန်ချ်၏ ဆောင်ရွက်ချက်သည် ကုလသမဂ္ဂ စစ်ဆင်ရေးအား
စောင့်ကြည့်ဝေဖန် အပုပ်ချလိုသူများအတွက် အခွင့်ကောင်း ရသွားတော့
သည်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံနှင့် ကွန်ဂိုအစိုးရက ဘန်ချ်သည် ရွန်းဘေး၏လှည့်
ကွက်ထဲ သက်ဆင်းခဲ့ပြီဟု စွပ်စွဲလိုက်သည်။ ဤသို့ ကုလသမဂ္ဂဆောင်
ရွက်ချက်များ အောင်မြင်မှု မရှိလျှင် ခေါင်းဆောင်မှုအပိုင်းကို ချက်ခြင်း
အစားထိုး လဲလှယ်ပစ်ရန်၊ ကတန်ဂါပြည်နယ်ကိစ္စကို လမ်းမှန်အတိုင်း
ဆောင်ရွက်ပေးရန်၊ အဆင်သင့်ရှိသော နိုင်ငံသို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းအား
တာဝန်ပေးစေလွှတ်ရန် ဆိုဗီယက်ကိုယ်စားလှယ်က လုံခြုံရေးကောင်စီသို့
အဆိုပြုလွှာတင်ခဲ့သည်။ ရှော့သ်ရိုးလ်ဒ်နှင့် ဂီဇင်းဂါတို့ကလည်း ဘန်ချ်၏
ဆောင်ရွက်ချက်များကို ထင်ယောင်ထင်မှား ဖြစ်စေရန် ရေးသားပြောဆို
ကြသေးသည်။

နယူးယောက် ကုလသမဂ္ဂဌာနချုပ်တွင်လည်း ဟာမာရိုးလ်ဒ်က
အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို လုံခြုံရေးကောင်စီအား ပြည့်ပြည့်စုံစုံ တင်ပြခဲ့ရာ
ယင်းကောင်စီက ကတန်ဂါပြည်နယ်ရှိ ဘယ်လ်ဂျီယံတပ်များအား ချက်ခြင်း
ရုပ်သိမ်းစေရန် ပထမဆုံးအဖြစ် တရားဝင် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂ
တပ်များ ဝင်ရောက်ထိန်းသိမ်းပေးရန် မလွဲမသွေ လိုအပ်ကြောင်း၊ ယင်းတပ်
များသည် ကတန်ဂါပြည်နယ်အတွင်း ဖြစ်ပွားနေသော ပဋိပက္ခများ၊
အခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ အငြင်းပွားမှုများတွင် လုံးဝ ပါဝင်မည် မဟုတ်
ကြောင်း ပြတ်ပြတ်သားသား ကျေညာခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက်ကိုယ်စားလှယ်
ဗာဆီလီ ကုန်နက်ဆော့ဗ်က ကုလသမဂ္ဂတပ်များသည် လိုအပ်လျှင် အင်

အားသုံးရန် အကြံပြုချက်ကို ဟာမာရီးလ်ဒ်က လက်မခံဘဲ ပယ်ချခဲ့သည်။

“ကွန်ဂိုနိုင်ငံအတွင်း အာဖရိကလူမျိုး အချင်းချင်း၊ ကွန်ဂိုနိုင်ငံ သားအချင်းချင်း သတ်ဖြတ်ခြင်းဖြင့် ကွန်ဂိုလူမျိုးများအား ကူညီရာရောက် မည် မဟုတ်ကြောင်း” သူ၏ သဘောထားကို ထုတ်ဖော်ပြောပြခဲ့သည်။

နောက်ဆုံးတွင် ကွန်ဂိုပြဿနာနှင့်ပတ်သက်၍ ကုန်နက်ဆော့စ် က လုံခြုံရေးကောင်စီ အဖွဲ့ဝင်များနှင့် ဆန္ဒတူညီစွာ မဲပေးခဲ့သည်။ ဤ တစ်ကြိမ်သည်သာလျှင် ဆိုဗီယက်နှင့် အခြားအဖွဲ့ဝင်များ သဘောဆန္ဒ တူညီခဲ့သော နောက်ဆုံးသာကေတစ်ခုအဖြစ် မှတ်တမ်း ကျန်ရစ်သည်။ နောက်ပိုင်း စစ်အေးအရှိန်မြင့်လာသည်နှင့်အမျှ ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင် သော အရှေ့အုပ်စုနှင့် အမေရိကန်ခေါင်းဆောင်သော အနောက်အုပ်စုတို့ သည် ကွန်ဂိုပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ စစ်အေးကာလ တစ်လျှောက်လုံး ထိပ်တိုက်တွေ့ခဲ့ကြသည်။

ကတန်ဂါပြည်နယ်ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ လုံခြုံရေးကောင်စီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ကွန်ဂိုအစိုးရက အားတက်သရော မရှိလှပါ။ လူမွမ်းဘား သည် အမေရိက-ကနေဒါခရီးမှ သြဂုတ်လ ၈ ရက်နေ့တွင် လီယိုပိုဗီးလ် မြို့တော်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိခဲ့သည်။ နောက်တစ်နေ့တွင် ကွန်ဂိုတစ် နိုင်ငံလုံးတွင် အရေးပေါ် အခြေအနေ ကြေညာခဲ့သည်။ သူကိုယ်တိုင် သူ ၏ အစိုးရအဖွဲ့နှင့်အတူ ကတန်ဂါပြည်နယ်သို့ သွားရောက်၍ ခွဲထွက်ရေး ပြဿနာကို ကုလသမဂ္ဂအကူအညီဖြင့် အင်အားသုံးကာ အပြတ်ချေမှန်း မည်ဟု ကြိမ်းဝါးခဲ့သည်။

ကုလသမဂ္ဂ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များအပေါ် ကွန်ဂိုအစိုးရက စိတ် မရှည်တော့သည့် သဘောထားကို ပြလာသည်။ ကုလသမဂ္ဂတပ်များ အပေါ် မကျေနပ်သည့် အမူအရာများသိသာ ထင်ရှားစွာ ပြလာသည်။ ဘန်ချ်သည် အခြေအနေမှန်များကို အမြဲမပြတ် သုံးသပ်လေ့လာသူဖြစ်ရ ကား ကတန်ဂါမှ ဘယ်လ်ဂျီယံတပ်များ အဆောတလျင် မရပ်သိမ်းပါ က ကွန်ဂိုစစ်ဆင်ရေးတစ်ရပ်လုံး ပြိုကွဲတော့မည့်အရေးကို ကြိုတင်မြင် ယောင်နေသည်။ ထို့ကြောင့် ကတန်ဂါပြည်နယ် အလစ်ဘောက်ဗီးလ်မြို့

သို့ ကုလသမဂ္ဂတပ်ရင်း သုံးရင်းကို လေယာဉ်နှင့် တင်ပို့တာဝန်ချရန် စီစဉ်ရတော့သည်။ ရွန်းဘေးကလည်း ယိုယွင်းလာသော အခြေအနေကို သုံးသပ်သဖြင့် ကုလသမဂ္ဂကိုယ်စားလှယ်နှင့် ဆွေးနွေးလိုကြောင်း ကမ်းလှမ်းလာသည်။ ဘန်ချီက ဟာမာရိုးလ်ဒ်အား အစီရင်ခံလိုက်ရာ ဟာမာရိုးလ်ဒ်ကိုယ်တိုင် သြဂုတ်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် လာရောက်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိနှင့်အတူ စစ်ဘက်နယ်ဘက် အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်များအပြင် ဆွီဒင်တပ်ခွဲ နှစ်ခွဲပါ ခေါ်ဆောင်လာမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြန်ကြားလာသည်။ သူ၏ခရီးစဉ် အရ လီယိုပိုမီးလ်တွင် ခဏမျှသာနားပြီး အလစ်ဘောက်မီးလ်သို့ ဆက်သွားမည်၊ မိမိနှင့်အတူ လူမွမ်းဘား သို့မဟုတ် ကွန်ဂိုအစိုးရအဖွဲ့ဝင်များ လိုက်ပါခွင့် မရှိကြောင်းကိုပါ ကြိုတင်တားမြစ်ခဲ့သည်။

ဟာမာရိုးလ်ဒ်နှင့်အဖွဲ့သည် လီယိုပိုမီးလ်သို့ သြဂုတ်လ ၁၁ ရက်ညနေတွင် ဆိုက်ရောက်ခဲ့သည်။ မိမိ၏ ခရီးစဉ်ကို လူမွမ်းဘားအား ကြိုတင် အသိပေးတိုင်ပင်ခြင်း မပြုသည့်အတွက် လူမွမ်းဘား အကြီးအကျယ် စိတ်ဆိုးမည်ကို မျှော်လင့်ထားသည်။ ထို့ကြောင့် လူမွမ်းဘားထံ လုံခြုံရေးကောင်စီက ကတန်ဂါနှင့် ပတ်သက်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အဓိပ္ပာယ်ဖော်သည့် စာရှည်တစ်စောင်ကို လေယာဉ်ပေါ်မှာပင် ရေးခဲ့သည်။ ဟာမာရိုးလ်ဒ်၏စာကို ပြင်သစ်ဘာသာ တတ်ကျွမ်းသူများက အချိန်ယူကာ ဘာသာပြန်ကြရသည်။ ဤစာကို ဟာမာရိုးလ်ဒ် လေယာဉ်ပျံ အလစ်ဘောက်မီးလ်သို့ ထွက်ခွာသွားပြီးမှ ဘန်ချီက လူမွမ်းဘားထံ ပေးရန် မှာကြားခဲ့သည်။

သြဂုတ်လ ၁၂ ရက် နံနက် ၈ နာရီတွင် ဟာမာရိုးလ်ဒ်သည် ကတန်ဂါပြည်နယ်သို့ ခရီးဆက်ခဲ့သည်။ မိမိနှင့်အတူ လေယာဉ်လေးစင်းဖြင့် ဆွီဒင်တပ်ခွဲ နှစ်ခွဲ၊ စစ်ဘက်နယ်ဘက် အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်များ တင်ဆောင်ခဲ့သည်။ ရွန်းဘေးကလည်း မိမိနှင့်အတူ ပါလာသော ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့များအား ဆင်းသက်ခွင့်ပြုရန် အကြောက်အကန် ပြောခဲ့ရသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ရွန်းဘေးက အလျှော့ပေးလိုက်သဖြင့် ချောချောမောမော အလစ်ဘောက်မီးလ် လေယာဉ်ကွင်းပေါ် ဆင်းသက်ခွင့်ရခဲ့သည်။ ကံကောင်း

ထောက်မရှု ဟာမာရိုးလ်ဒ်၏ ခရီးစဉ်မှာ အေးအေးချမ်းချမ်းနှင့် ရင်းနှီး ခင်မင်စွာ ဆက်ဆံနိုင်ခဲ့ကြသည်။

ဟာမာရိုးလ်ဒ်ကတန်ဂါပြည်နယ်သို့ ရောက်ချိန်တွင် လီယိုပိုဗီးလ် ဌ ဝန်ကြီးချုပ်လူမွမ်းဘားနှင့်တွေ့ပြီး ဟာမာရိုးလ်ဒ်၏ စာကို လက်ဝယ်ရောက် အောင် ပေးခဲ့ရသည်။ ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့၏တာဝန်မှာ ကတန်ဂါပြည်နယ် မှ ဘယ်လ်ဂျီယံတပ်ဖွဲ့များ အေးအေးချမ်းချမ်း ထွက်ခွာရေးကို စောင့်ကြပ် ကြည့်ရှုပေးရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဤလုပ်ငန်း ပြီးဆုံးသွားလျှင် ကွန်ဂို၏ နိုင်ငံရေးပြဿနာများကို မိမိတို့ အစီအစဉ်ဖြင့်သာ ဆောင်ရွက်ကြရန်ဖြစ် ကြောင်း၊ ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့များအား ကွန်ဂို၏ ပြည်တွင်းရေးကိစ္စအတွက် အသုံးချခြင်းကို လုံးဝ ခွင့်ပြုမည် မဟုတ်ကြောင်း ဟာမာရိုးလ်ဒ်က ရေးထားသည်။

ဟာမာရိုးလ်ဒ်သည် မိမိနှင့် မတွေ့ဘဲ ကတန်ဂါသို့သွားသည့် အတွက် လူမွမ်းဘား လွန်စွာ စိတ်ဆိုးလျက်ရှိသည်။ မိမိသိက္ခာကျဆင်း စေကြောင်းကိုလည်း ပြောသည်။ ဟာမာရိုးလ်ဒ်၏စာကိုလည်း လက်မခံဘဲ ပယ်ချသည်။ ကတန်ဂါပြည်နယ်ကိစ္စကို အာဖရိကတိုက်ရှိ ဂါနာသို့ မဟုတ် ဂီနီနိုင်ငံ၏ အကူအညီဖြင့် ဖြေရှင်းမည်ဟု ကြိမ်းဝါးသည်။ ထို့ နောက် ကုလသမဂ္ဂ လေယာဉ်တစ်စင်းဖြင့် မိမိ၏ တပ်မှူးချုပ် ဗိုလ်ချုပ် ကြီး လွန်ဒုလာနှင့် ဝန်ကြီးအချို့အား ကတန်ဂါသို့ ပို့ပေးရန် ဘန်ချ်ကို တောင်းဆိုသည်။ ဘန်ချ်က ယဉ်ကျေးစွာဖြင့် ကုလသမဂ္ဂလေယာဉ်ကို ပြည် တွင်းရေးပြဿနာ ဖြေရှင်းရေးအတွက် အသုံးပြုခွင့် မရှိကြောင်း ငြင်းခဲ ရသည်။

ကွန်ဂိုကိစ္စ၊ ကတန်ဂါပြည်နယ်ကိစ္စ၊ ကုလသမဂ္ဂတပ်များ ချထား ခြင်းကိစ္စများ၊ ကုလသမဂ္ဂ အကူအညီပေးရေးကိစ္စများကို တစ်ဖက်နှင့်တစ် ဖက် အကြိတ်အနယ် ငြင်းခုံဆွေးနွေးရင်း အခိုက်အတန့်အားဖြင့် ဘန်ချ် နှင့် လူမွမ်းဘားအကြား အထိုက်အလျောက် နားလည်မှုရခဲ့သည်။

သို့ရာတွင် ထိုအခြေအနေမှာ နံနက်ခင်း နေထိနှင့်ပမာ ကြာ ရှည်မခံခဲ့ပါ။ နောက်တစ်နေ့တွင် လူမွမ်းဘားက ထုံးစံအတိုင်း ဟာမာရိုးလ်ဒ်

အား တိုက်ခိုက်ဝေဖန်သော မိန့်ခွန်းကို အသံလွှင့်ပြန်သည်။ ဟာမာရီးလ်ဒ်နှင့် အတူ လိုက်ပါလာသောတပ်ဖွဲ့တွင် လူဖြူများပါသဖြင့် ၎င်းတို့အား အမြန် ဆုံး ရုပ်သိမ်းပေးရန် တောင်းဆိုလာပြန်သည်။ ဟာမာရီးလ်ဒ်က မိမိခေါ်လာ သော တပ်သည် “ဆွီဒင်တပ်ဖွဲ့ဝင်သာဖြစ်ကြောင်းဖြေရှင်းရာ လူမွမ်းဘား က ဆွီဒင်ဟန်ဆောင်ထားတဲ့ ဘယ်လ်ဂျီယံတွေပါပဲ” ဟု တွင်တွင်ပြော ကာ လုံးဝ လက်မခံဘဲ ပယ်ချခဲ့သည်။ လေဆိပ်ကိုလည်း အေအဲန်စီနှင့် လုံခြုံမပါသော ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့များကသာ ထိန်းကွပ်ရမည်ဟု တောင်း ဆိုပြန်သည်။ ဟာမာရီးလ်ဒ် သြဂုတ်လ ၁၄ ရက်နေ့တွင် လီယိုပိုဗီးလ်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိပြီး လူမွမ်းဘားနှင့် တွေ့ဆုံတောင်းရာ ပယ်ချပြန်သည်။ ထို့နောက် ပြင်းထန်သော ဝေဖန်ပြစ်တင်စာများ တစ်စောင်ပြီးတစ်စောင် ရေးကာ ဟာမာရီးလ်ဒ်ထံ ပို့လိုက်သည်။ ကုလသမဂ္ဂတပ်များကို ကတန်ဂါ ပြည်နယ်အား နှိမ်နင်းနိုင်ရန်အတွက် လူမွမ်းဘား၏ ကွပ်ကဲမှုအောက် မထားရှိခြင်းကို မကြေချမ်းသည့် သဘောထားများ ရှေ့တန်းတင်၍ ရေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဤကတန်ဂါပြဿနာ ဖြစ်ပြီးနောက်ပိုင်းတွင် ဘန်ချ်နှင့် လူမွမ်း ဘားတို့၏ ဆက်ဆံရေးသည် အဆိုးဘက်သို့ ဦးတည်ပြောင်းလဲခဲ့သည်။ ကွန်ဂိုတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသော ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့နှင့် ဝန်ထမ်း များအတွက်လည်း အနေအထိုင် သွားလာမှုများ ကျဉ်းကျပ်ခက်ခဲခဲ့သည်။ သြဂုတ်လ ၁၇ ရက်နေ့တွင် လူမွမ်းဘားထံ စာတစ်စောင်ပို့ရန် သွား ရောက်သော ဘန်ချ်၏ လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ဝင် နှစ်ဦးအား လူမွမ်းဘား၏ ကိုယ်ရံတော်တပ်များက ဖမ်းဆီး၍ သတ်ပစ်ရန် ခြိမ်းခြောက်ခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂ ရုံးအဖွဲ့သားများအား မကြာခဏ ရပ်တန့်စစ်ဆေးခြင်း၊ ရိုင်းပြစွာ ကြိမ်းဝါးခြင်း ခံကြရသည်။ လေဆိပ်၌လည်း နော်ဝေးစစ် သား ၁၆ ယောက်ကို တားဆီး ထိန်းသိမ်းခဲ့သည်။ အတန်ကြာအောင် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးပြီးမှ လွှတ်ပေးခဲ့သည်။

ဘန်ချ်အတွက်လည်း ကွန်ဂိုတွင် နေထိုင်ရသည်မှာ လွန်စွာခက်ခဲလာသည်။ လူမွမ်းဘားနှင့်သော်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံခြားရေး

ဝန်ကြီး ဘွန်ဘိုကိုနှင့်သော်လည်းကောင်း ဆက်သွယ်မှုရရန် လွန်စွာ ခက်ခဲ လှသည်။ ဘန်ချ်သည် စိတ်ရှည်သည်းခံခြင်းတရား လက်ကိုင်ထားသော်လည်း စိတ်ပျက်လာပြီ ဖြစ်သည်။ လူမွမ်းဘားနှင့် အပြုသဘောဆောင်သည့် ဆက်ဆံမှုရရန် အခြေအနေ လုံးဝမပေးတော့သည့်အဖြစ်ကို လက်ခံလာရတော့ သည်။ လူမွမ်းဘားသည် လေဆိပ် ပြဿနာကို အကြောင်းပြု၍ အုံကြွမှုဖြစ်ရန် လှုံ့ဆော်နေကြောင်း ထင်ရှားလှသည်။ ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် တတ်နိုင်သမျှ ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်းနေကြသော်လည်း စိတ်ရှည်သည်းခံနိုင်မှု အတိုင်းအတာမှာ ကုန်ခမ်းလုနီး ဖြစ်လာသည်။ နဂါးမှန်းသိအောင် အမောက်ထောင်ကာ ဓားဓားချင်း ယှဉ်လိုသည့် အခြေအနေသို့ ရောက်နေပြီ ဖြစ်သည်။ ဩဂုတ်လ ၁၈ ရက်နေ့တွင် ကွန်ဂိုစစ်သားများသည် ကုလ သမဂ္ဂ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလေယာဉ်ပေါ်သို့ အဓမ္မတက်ပြီး ကနေဒါ စစ်သား ၁၄ ယောက်ကို ဖမ်းဆီးခဲ့သည်။ ကနေဒါစစ်သားတစ်ယောက်ကို သတိလစ်မေ့မြောသွားသည်အထိ ရိုက်ခဲ့သည်။ ဤဖြစ်ရပ်အား ကုလသမဂ္ဂ တပ်ဖွဲ့ဝင်များက မခံမရပ်နိုင်လောက်အောင်ဖြစ်၍ အုံကြွကာ အရေးဆို ခဲ့သည်။ ဘန်ချ်သည် စိတ်ရှည် သည်းခံကြရန် တပ်မိန့်ထုတ်ကာ နှစ်သိမ့်ပေးခဲ့ရသည်။

ဘန်ချ်သည် အဖြစ်အပျက်အားလုံး အသေးစိတ် ဟာမာရိုးလ်ဒ်ထံ အစီရင်ခံခဲ့သည်။ လူမွမ်းဘားနှင့်တွေ့ရန် ကြိုးစားခဲ့ရာ ဩဂုတ်လ ၁၉ ရက် ညနေ ၃ နာရီတွင် တွေ့ရန် ရက်ချိန်းရခဲ့သည်။ တွေ့ရန် ၁၀ မိနစ် အလိုတွင် လူမွမ်းဘားက ခရီးထွက်သွားသဖြင့် သူ၏လက်ထောက် ဘယ်လ်ဂျီယံလူမျိုး ဂရော့တာက လက်ခံတွေ့ဆုံမည်ဟု အကြောင်းကြား လာသည်။ ဤအဖြစ်အပျက်မှာ ဘန်ချ်အား ရိုင်းပြော စော်ကားခြင်းဖြစ် သဖြင့် ထိုသူနှင့်တွေ့ရန် ငြင်းဆိုလိုက်သည်။

ဘန်ချ်၏နေရာတွင် ဆက်ခံတာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် အိန္ဒိယနိုင်ငံ သား ရာဂျက်စ်ဝါ ဒယားလ်အား ခန့်အပ်ကြောင်း၊ ဒယားလ်သည် ဩဂုတ်လ ကုန်တွင် ဘန်ချ်ထံမှ တာဝန်ဝတ္တရားများ လွှဲပြောင်းယူမည်ဖြစ်ကြောင်း ဟာမာရိုးလ်ဒ်က နယူးယောက်အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံးမှ အမိန့်ပြန်တမ်းထုတ်

ပြန်ကျေညာခဲ့သည်။ ထိုအမိန့်သည် ဘန်ချ်အတွက် သတင်းကောင်း တစ်ပုဒ်ဖြစ်သည်။ သူသည် ကွန်ဂိုတွင် ရက်သတ္တပတ် အနည်းငယ်မျှသာ ကြာမည်ဟု မျှော်မှန်း၍ လာခဲ့သည်။ ယခုပင်လျှင် သူတာဝန်ထမ်းဆောင် ခဲ့သည့်ကာလမှာ နှစ်လကျော်ခဲ့ပြီ။ မဆုံးနိုင်သော ပြဿနာသံသရာတွင် ခြေကုန်လက်ပန်းကျလှမတတ် လူးလာခတ် ဖြေရှင်းနေခဲ့ရသည်။ ဩဂုတ် လကုန်တွင် သူ့သားငယ် ရာဖီ ဂျူနီယာအား ကောလိပ်သို့ ပို့ရန် အချိန်မီ ပြန်လာလိုကြောင်း ဟာမာရီးလ်ဒ်၏ အုပ်ချုပ်မှုလက်ထောက် အဲန်ဒရူး ကော်ဒီယေးထံ ကိုယ်ရေးစာတစ်စောင်ပင် ရေးသားပေးပို့ခဲ့သည်။

“မနက်တိုင်း စိတ်လှုပ်ရှားစရာ အဖြစ်အပျက် တစ်ခုခုနဲ့ အမြဲ ရင်ဆိုင်ရတယ်။ ဘဲနက်တပ် သေနတ်ကိုင်ပြီး တံခါးမှာ စောင့်နေတဲ့ ကွန်ဂိုတပ်သားတွေကိုလည်း တွေ့ရတတ်တယ်။ လေဆိပ်မှာ စီကနဲ၊ ညံ ကနဲ ပြဿနာတွေလည်း ကြားရတယ်။ ကုလသမဂ္ဂဝန်ထမ်းတစ်ယောက် အဖမ်းခံရပြန်ပြီတဲ့။ ဒီအထဲဝန်ကြီးချုပ်၊ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်ဆီက ကန့်ကွက် စာ-တိုင်စာ-ခြိမ်းခြောက်စာတွေလည်း တစ်ပုံကြီး ရောက်နေတယ်။ စစ် သားတွေကလည်း သေနတ်တကားကားနဲ့ ပစ်ချင်တာ လက်ယားနေတာ ပဲ။ တစ်မိုးသောက်ချိန် မနက်လင်းကတည်းက တစ်နေကုန် သည်းထိတ် ရင်ဖိုပြဿနာတွေနဲ့ နပမ်းလုံးရင်း တစ်ရက်ကုန်သွားတော့တယ်။ နောက် တစ်နေ့မှာလည်း ပြဿနာသစ်တွေနဲ့ ရင်ဆိုင်ရပြန်တယ်။ ဒီနေ့အခြေ အနေနဲ့ နှိုင်းယှဉ်ရင် မနေ့က အခြေအနေတွေဟာ အများကြီးနားအေး တယ်လို့ ထင်မှတ်စရာပဲ။ ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ မနေ့က လူမွမ်းဘား ဆီက စာသုံးစောင်ပဲ ရတယ်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရဲ့ မိန့်ခွန်းအပေါ် သုံး သပ်ချက် ရေးရတယ်။ ပြင်သစ်သံရုံးရှေ့မှာ ဆန္ဒပြနေတဲ့ လူအုပ်ကြီးကို ခွဲရတယ်။ ဆဘီးနားလေယာဉ်ကုမ္ပဏီက အရာရှိတစ်ဦးကို ထောင်ထဲက သွားထုတ်ရသေးတယ်။ မနေ့က ကျွန်ုပ်တို့ ခတ်စောစော အိပ်ရာဝင်ရ တယ်။ အချိန်ကတော့ လင်းအားကြီး ၃ နာရီပါပဲ”

ပြင်းထန်လှသည့် အလုပ်တာဝန်နှင့် အနားမရသည့် အလုပ်ချိန် ကြောင့် ဘန်ချ်၏ ကျန်းမာရေး သိသိသာသာ ထိခိုက်လာပြန်သည်။

ခံတွင်းပျက်လာသည်။ ခြေသလုံးအကြောပိတ်ရောဂါလည်း တိုးလာသဖြင့် လမ်းလျှောက်ရန် အခက်အခဲတွေ့လာသည်။ ဒီထက်ပို၍ဆိုးသည်ကား သူနှင့် လူမွမ်းဘားတို့၏ ဆက်ဆံရေး ပျက်ပြားသွားခြင်းဖြစ်သည်။

ဤကာလအတွင်း အာဖရိကနိုင်ငံများ၏ ညီလာခံတစ်ရပ်ကို လည်း ကျင်းပရန်ရှိရာ လူမွမ်းဘားသည် ထိုညီလာခံကိစ္စအတွက် အလုပ် ရှုပ်နေသည်။ အာဖရိကန်ကိုယ်စားလှယ်အားလုံးနီးပါးမျှ လူမွမ်းဘားအား ကုလသမဂ္ဂနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် တိုက်တွန်းကြသည်။

ဘန်ချ်သည် အခက်အခဲများကြားကပင် ကတန်ဂါပြည်နယ်မှ ဘယ်လ်ဂျီယံတပ်များရုပ်သိမ်းရေးကို တစိုက်မတ်မတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ဤကာလအတွင်း ဧကဆိုင်းပြည်နယ်တွင် ဘာလူးဘားလူမျိုး နွယ်များအား ကွန်ဂိုတပ်သားများက သတ်ဖြတ်နေကြောင်း သတင်းဆိုး တစ်ရပ် ဝင်လာပြန်သည်။ ထိုတပ်သားများကို လူမွမ်းဘားက ဆိုဗီယက် လေယာဉ်များဖြင့် ပို့ထားခြင်းဖြစ်သည်။ ကတန်ဂါပြည်နယ်ကို ထိုးဖောက်တိုက်ခိုက်ရန် ရည်ရွယ်၍ ကြိုတင်ဆောင်ရွက်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

ဩဂုတ်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် လူမွမ်းဘားသည် သူ၏ မဲဆန္ဒ နယ်မြေနှင့် မျိုးနွယ်စုအခြေခံဖြစ်သော စတန်းလီဗီးလ်သို့ ခရီးထွက်ခဲ့ သည်။ ကြီးမားလှသော လူအုပ်သည် သူ့အားစောင့်ကြိုရန် လေယာဉ် ကွင်း၌ အသင့် စောင့်ဆိုင်းလျက်ရှိသည်။ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် ကြိုတင် ချိန်းထားခြင်း မရှိဘဲ အမေရိကန်ပိုင်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလေယာဉ်ကြီး တစ်စီးသည် ကနေဒါနိုင်ငံသား ကုလသမဂ္ဂတပ်သားများ သယ်ဆောင်ကာ လူမွမ်းဘား မရောက်မီ အချိန်အနည်းငယ်စော၍ လေဆိပ်သို့ ဆင်းသက် ခဲ့သည်။ ကနေဒါစစ်သားများ လေယာဉ်ပေါ်မှ ဆင်းလာချိန်တွင် ဘယ်လ် ဂျီယံ လေထီးတပ်သားများ ဝင်လာပြီဟု ကောလာဟလသတင်းတစ်ခု ပြန့်လာသဖြင့် ကနေဒါတပ်သားများအား ဘယ်လ်ဂျီယံတပ်သားများဟု အထင်မှား၍ ကွန်ဂိုရဲနှင့် စစ်သားများက အမေရိကန်လေယာဉ်အမှုထမ်း များနှင့် ကနေဒါနိုင်ငံသားများအား တိုက်ခိုက်ကာ ရန်ရင်းဆန်ခတ်ဖြစ် သွားသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့ဝင် အီသီယိုးပီးယားတပ်

သားများက ဝင်ရောက်ကယ်တင်လိုက်ရသည်။ လူမွမ်းဘား၏ အေအဲန်စီ တပ်သားများသည် မြို့တွင်းသို့ ဆက်လက် ချီတက်သွားကြပြီး ကုလသမဂ္ဂ ရုံးစိုက်ရာစခန်းကို ဝင်ရောက်မွေ့နှောက် ဖျက်ဆီးခဲ့သည်။

ဤဖြစ်ရပ်ကို ဘန်ချီက နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဘွန်ဘိုကိုထံ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ကန့်ကွက်ခဲ့သည်။ ထိုအရေးအခင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လွန်ဒူလာနှင့် ဗိုလ်မှူးကြီးမိုဘူတူတို့က ဘန်ချီအား တောင်းပန်ခဲ့သည်။ ဒဏ်ရာရသူများကို ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ကြည့်ရှုအားပေးခဲ့သည်။ ဩဂုတ်လ ၂၈ ရက်တွင် အပြင်းအထန် ဒဏ်ရာရသူများအား ထမ်းစင်ဖြင့်တင်ပြီး လီယိုပိုဗီးလ်ဆေးရုံသို့ ပင် ပို့ခဲ့သည်။ အခြေအနေကား လွန်စွာ ဆိုးရွားနေသည်။

ဩဂုတ်လ ၂၈ ရက်တွင် အဲန်ဒီ ကော်ဒီယေးသည် နယူးယောက်မှ လီယိုပိုဗီးလ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ဘန်ချီထံမှ အလုပ်လွှဲပြောင်းယူပြီး အမြဲတမ်းဆက်ခံမည့် ဒါယားလ် မရောက်မီ ခေတ္တတာဝန်ယူပေးရန် ရောက်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ဘန်ချီသည် ကော်ဒီယေးကို သမ္မတ ကာဆာဗူးဘူးနှင့် တွေ့ဆုံဂါရဝပြုရန် ဩဂုတ်လ ၂၉ ရက်တွင် သွားရောက်ခဲ့သည်။ သမ္မတ ကာဆာဗူးဘူးနှင့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဘွန်ဘိုကိုတို့က ကုလသမဂ္ဂအား ဆန့်ကျင်သည့်ဝါဒ စွဲကိုင်ထားသည့် လူမွမ်းဘားကို ရှုတ်ချကြသည်။ ကုလသမဂ္ဂတပ်ကို ကွန်ဂိုပြည်သူများက အမှန်တကယ် လိုအပ်လျက်ရှိကြောင်း အခိုင်အမာ ထောက်ခံပြောကြသည်။ သို့ရာတွင် တစ်ဖက်တွင် လူမွမ်းဘားက ဆိုဗီယက်တို့နှင့် ချစ်ကြည်ရင်းနှီးမှုတိုးတက်လျက်ရှိပြီး ဆိုဗီယက်၏ ထောက်ခံမှု အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် အီလျူရှင်း-၂၄ အမျိုးအစား လေယာဉ် ၁၀ စင်း လက်ဆောင်ကိုပင် လူသိရှင်ကြား လက်ခံခဲ့ကြောင်း သတင်းစာများက ဖော်ပြထားကြသည်။

ကမ္ဘာ့ အနံ့အပြားတွင်လည်း ဆိုဗီယက်တို့က ဟာမာရိုးလ်ဒ်နှင့် ကွန်ဂိုတွင် တပ်စွဲထားသော ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့နှင့် အရပ်သား ကျွမ်းကျင်သူအဖွဲ့၊ ရုံးအဖွဲ့များအား နည်းမျိုးစုံဖြင့် ဆန့်ကျင်သည့်သဘောထား အပြုအမူများ တိုးတက်လှုံ့ဆော် တိုက်ခိုက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

နောက်ဆုံးတွင် ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံ၌ ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင် ကရုရှော့ဗ်က မိမိစီးသော ဘိနပ်ချွတ်၍ စားပွဲကို ထုသည်အထိ ရိုင်းပြော လုပ်ခဲ့သည်။ ဟာမာရှိုးလ်ဒ်ကိုလည်း အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရာထူးမှ နှုတ်ထွက် ရန် တင်းမာစွာ တောင်းဆိုခဲ့သည်။ ဘန်ချ်သည် ကွန်ဂိုမှ အပြီးအပိုင် ထွက်ခွာချိန်တွင် ရန်ပြိုင်ဘက်အချင်းချင်း ကွန်ဂိုအရေးကိစ္စတွင် ထိပ်တိုက် ရင်ဆိုင်မှု ပြစ်လုနီးပါးအခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်လျက်ရှိသည်။ ဤ ဖြစ်ရပ်ကား ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံးတွင် ပြန်နဲ့သွားပြီဖြစ်သော အရှေ့အုပ်စု နှင့် အနောက်အုပ်စုတို့၏ စစ်အေးစစ်ပွဲအားပြိုင်မှု၏ တစ်စိတ်တစ်ဒေသ အဖြစ် ရောင်ပြန်ဟပ်လျက်ရှိသည်။

ဘန်ချ်သည် ကွန်ဂိုမှ မထွက်ခွာမီ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲတစ် ရပ် ကျင်းပခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂ၏ စိတ်ရှည်သည်းခံစွာ အကြမ်းမဖက် လက်နက်မသုံးဘဲ ငြိမ်းချမ်းရေးထိန်းသိမ်းပုံနှင့် နိုင်ငံတကာအသိုင်းအဝိုင်း မှ အားတက်သရော ထောက်ခံအားပေးပုံကို ဂုဏ်ပြုချီးကျူးသွားသည်။ ဘန်ချ်တာဝန်လွှဲပြောင်းချိန်တွင် ကွန်ဂို၌ ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့၏ အင်အား မှာ ၁၆၀,၀၀ ထိပင် ရှိနေပေပြီ။ ဘယ်လ်ဂျီယံတပ်သည် ထိုနေ့၌ပင် အပြီးအပိုင် ထွက်ခွာတော့မည်ဖြစ်သည်။ ကိုလိုနီစနစ်၏ အမွေဆိုးအကျိုး ဆက်များကြောင့် ဤအခြေအနေ ဖြစ်ရကြောင်း သူ့အတွက် ကွန်ဂို အတွေ့အကြုံသည် အခက်ခဲဆုံးလုပ်ငန်းဖြစ်ကြောင်း ဖော်ထုတ်ဝန်ခံခဲ့ သည်။

ဘန်ချ်သည် ကွန်ဂိုကို ကြောခိုင်းခဲ့ပြီးနောက် ရက်ပိုင်းအတွင်း အခြေအနေမှာ ပို၍ ဆိုးလာခဲ့ပြီး ကုလသမဂ္ဂပင် မကယ်နိုင်သည့်အနေ အထားကို ရောက်ခဲ့သည်။ စက်တင်ဘာလ ၆ ရက်တွင် ကာဆာဗူးဘူး နှင့် လူမွမ်းဘားတို့ အကြီးအကျယ် ကွဲကြသဖြင့် အစိုးရအဖွဲ့ ပြုတ်ကျခဲ့ သည်။ တစ်ပတ်အကြာတွင် ဗိုလ်မှူးကြီး မိုဘူတူသည် အစိုးရတာဝန်ကို ရယူခဲ့ပြီး အတတ်ပညာရှင်များကောင်စီတစ်ရပ် ဖွဲ့စည်း၍ တိုင်းပြည်ကို အုပ်ချုပ်လာသည်။ မိုဘူတူအား အနောက်အုပ်စုဝင် နိုင်ငံများက ထောက်ခံ ပြီး လူမွမ်းဘားကို အရှေ့အုပ်စုဝင်နိုင်ငံများက ထောက်ခံကြသည်။ ဟာမာ

ရိုးလိမ်နှင့် ကွန်ဂိုရို ယင်းကိုယ်စားလှယ်များကတော့ မိုဘူတူနှင့် လူမွမ်း
ဘား နှစ်ဦးစလုံး တရားဥပဒေနှင့်ညီမညီ သံသယရှိလေသည်။

ဩဂုတ်လအခြေအနေကို သုံးသပ်လျှင် ကတန်ဂါမှ ဘယ်လ်ဂျီ
ယံတပ်များ ငြိမ်းချမ်းစွာ ရုပ်သိမ်းပြီး ကုလသမဂ္ဂဘက်များက ငြိမ်းချမ်းရေး
ထိန်းသိမ်းရင်း အုပ်ချုပ်ရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး ပံ့ပိုးကူညီမှုများ အင်
တိုက်အားတိုက် ပြုလုပ်ပေးလျှင် ကတန်ဂါနှင့် ကဆိုင်ပြည်နယ်ခွဲထွက်
သည့်ပြဿနာမှာ ပြေလည်ပြီး ကွန်ဂိုနိုင်ငံအတွက် တည်ငြိမ်လာနိုင်ရန်
အလားအလာကောင်းများ ရှိနိုင်မည်ဟု ဘန်ချ် စိတ်ကူးယဉ်အိပ်မက်မက်
ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ကာဆာဗူးဘူးနှင့် လူမွမ်းဘားတို့ ကွဲသွားပြီး ကုလ
သမဂ္ဂအဖွဲ့အတွင်း၌ စစ်အေးဂယက် ရိုက်ခတ်လာသဖြင့် ထိုစိတ်ကူးယဉ်
အိပ်မက် ပျက်ပြားခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် နယူးယောက်သို့ ပြန်ရောက်ပြီးနောက် ကွန်ဂိုတွင်
မိမိရာထူးကို ဆက်ခံမည့် ဒါယားလ်အား လုပ်ငန်းသဘာဝအကြောင်းနှင့်
နောက်ဆုံးအခြေအနေများကို ရှင်းပြခဲ့သည်။ ဘန်ချ်သည် ကွန်ဂိုအခြေ
အနေကို ထိန်းသိမ်းပေးရန် ကုလသမဂ္ဂ၏သမိုင်းတွင် အကြီးမားဆုံးသော
တပ်နှင့် မြို့ပြဆိုင်ရာ ငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်းမှု စီမံချက်တစ်ရပ်ကို
ကနဦး စတင်ထူထောင်ခဲ့သည်။ ထို့အပြင် နယ်မြေအတွင်း လက်တွေ့
ဆောင်ရွက်နိုင်သည့်အထိ မနေမနား အားသွန်ခွန်စိုက် ကြိုးပမ်းခဲ့သည်။
ဤသို့လျှင် ဘန်ချ်သည် မဖြစ်နိုင်ဆုံးအလုပ်ကို စိတ်ရှည်သည်းခံ၍ မဆုတ်
မနစ်သော အားမာန်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဘက်စုံ၊ အလွှာစုံမှ ဝေဖန်
ပြစ်တင်သံများ၊ ယုံမှားသံသယဖြစ်မှုများနှင့်လည်း နာရီမလပ် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရ
သေးသည်။ အကွပ်မဲ့ ပရမ်းပတာကျလှသော ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ဖြစ်က
တတ်ဆန်း စုစည်းထားသည့် အဖွဲ့နှင့် အတွေ့အကြုံလှသေးသည့် အိမ်
ရှင်အစိုးရများနှင့် ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်ရင်း ပေးအပ်သည့်တာဝန်ကို အောင်
မြင်ပြီးမြောက်သည်အထိ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ကွန်ဂိုတွင် ဘန်ချ်နှင့်အတူ
လုပ်ဖူးသူတိုင်း သူ့အား ကြည်ညိုလေးစားကြသည်ချည်းဖြစ်သည်။

ကွန်ဂို၌ တာဝန်ထမ်းဆောင်နေစဉ်အတွင်း ကုလသမဂ္ဂ ပဋိညာဉ်

စာတမ်းပါ ပဓာနအကျဆုံးဖြစ်သော ငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်းမှုလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုက်နာရမည့် ကျင့်စဉ်မှ မသွေဖည်အောင် ထိန်းသိမ်း ရသည်မှာ လွယ်လှသည်မဟုတ်ပေ။ ဘန်ချ်သည် မိမိ၏ တပ်တွင်းမှ ဝေဖန်ဆန့်ကျင်မှုများ (အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု အပါအဝင်)နှင့် အနောက် အုပ်စုဝင် ကိုယ်စားလှယ်များ၏ အတိုက်အခံပြုသည့် အကြားမှ ကြံ့ကြံ့ ခံ၍ ရည်မှန်းချက်ရောက်အောင် မထောက်မညှာ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ အကယ်၍သာ ချွတ်ချော်တိမ်းပါး ဘက်လိုက်မှားလျှင် ဤကွန်ဂိုစီမံချက် မှာ လုံးဝ ပျက်သုဉ်းသွားမည်သာဖြစ်သည်။

ဘန်ချ်သည် ငယ်စဉ်ကပင် ကိုလိုနီစနစ် ချုပ်ငြိမ်းရေးကို အစဉ် တစိုက် ကြိုးပမ်းခဲ့သူဖြစ်သည်။ သူ အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန တွင် ဆောင်ရွက်ချိန်မှစ၍ ကုလသမဂ္ဂ ဝန်ထမ်းသက်တမ်းတစ်လျှောက် လုံး ကိုလိုနီစနစ် ဖျက်သိမ်းရေး၊ ကိုလိုနီလက်အောက်ခံနိုင်ငံများ လွတ် လပ်ခွင့်ရ၍ ကိုယ့်ဘဝကိုယ်ဖန်တီးနိုင်ရေးအတွက် ပံ့ပိုးထောက်ပံ့ခဲ့သည်။ ကိုလိုနီနိုင်ငံများ လုံးဝ လွတ်လပ်ခွင့်ရမည့်ကာလမှာ အနည်းဆုံး အနှစ် ၇၀ မှ ၂၀၀ အတွင်းကြာလိမ့်မည်ဟု ၁၉၄၅ ခုနှစ်ပိုင်းက ဘန်ချ်ထင်ကြေး ပေးခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် သမိုင်း၏ ပြောင်းလဲဖြစ်စဉ်များအရ ၁၉၆၀ ခုနှစ်ပိုင်းကွင် ကိုလိုနီလက်အောက်ခံနိုင်ငံ အများအပြား လွတ်လပ်ရေးရ ပြီး ကိုယ့်ဘဝကိုယ် ဖန်တီးနိုင်ခွင့် အပြည့်အဝ ရခဲ့ကြ၍ ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်သို့ လက်တွေ့တက်လှမ်းနိုင်ကြကြောင်း တွေ့မြင်နိုင်ပြီဖြစ်သည်။

ကွန်ဂိုနိုင်ငံကို လေ့လာရာ၌ လွတ်လပ်ရေးရချိန်တွင် စစ်အေး စစ်ပွဲဂယက် ရိုက်ခတ်မှုနှင့် ရောပြွမ်းရင်ဆိုင်ခဲ့ရသဖြင့် ပြဿနာကြီးမားခဲ့ ရသည်။ ဘန်ချ်၏ ခံယူချက်သည် လွတ်လပ်ရေးကို အမြန်ဆုံးရယူရန် အရေးအကြီးဆုံးဖြစ်သည်။ လွတ်လပ်ရေးရပြီးမှ နိုင်ငံကို ထူထောင်ရင်း ရင့်ကျက်မှုများ ရရှိလာမည်ဖြစ်သည်။ အမှန်ပြောရလျှင် မည်သည့်နိုင်ငံ မှ လွတ်လပ်ရေးရယူရန် အသင့်မဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံရမည်။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု အပါအဝင် အနောက်အုပ်စုဝင် နိုင်ငံများသည်ပင် လွတ် လပ်ရေးရယူရန် အသင့်အနေအထား ရှိသည်ဟု ပြောနိုင်ပါသလားဟု

ဘန်ချီက ၁၉၆၁ ခုနှစ်တွင် စစ်တမ်းပြုပုစ္ဆာ ထုတ်ခဲ့သေးသည်။ ကွန်ဂို၏ အခြေအနေကား အဆိုးဘက်ကို တွန်းပို့သည့်ဖြစ်ရပ်နှင့် ကြုံခဲ့ရသည်။ ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီသည် ထိုအချိန်က အဖွဲ့ဝင်အချင်းချင်း ညီညွတ်ခဲ့လျှင် ကွန်ဂိုအား ကယ်တင်ကောင်းကယ်တင်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ စစ်အေးဂယက်သည် လုံခြုံရေးကောင်စီ အတွင်းသို့ ဝင်နှောင့်ခဲ့သဖြင့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးပင်လျှင် ထက်ခြမ်း အက်ကြောင်းထင်ခဲ့တော့သည်။

အခန်း (၂၃)

ဟာမာရိုးလ်ဒ်အား ဆုံးရှုံးခြင်း

ကြီးမြတ်သောဉာဏ်ပညာ၊ ထူးခြားသောသတ္တိ

ဘန်ချ်သည် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် အထွေထွေညီလာခံအမိ နယူး
 ယောက်သို့ ပြန်ရောက်ခဲ့သည်။ ထိုအထွေထွေညီလာခံသည် သမိုင်းတွင်
 ထူးခြားသော ညီလာခံဖြစ်ခဲ့သည်။ အဟုန်ပြင်းစွာ ပြောင်းလဲနေသော
 ကမ္ဘာကို ကိုယ်စားပြုသည့် အထင်ကရ နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များ စုံညီစွာ
 တက်ရောက်သည့် ပွဲတော်လည်းဖြစ်နေသည်။ ထင်ရှားသောခေါင်းဆောင်
 များမှာ အိုင်ဆင်ဟောင်းဝါး၊ ခရုရှော့ဖ်၊ မက်ကီမီလဲန်၊ နေရူး၊ တီးတိုး၊
 ဆူကာနို၊ ရော်ဒန်ဘုရင် ဟူစီန်၊ နာဆာ၊ နခရူးမား၊ ကက်စ်ထရီ၊ ဂီနီနိုင်ငံမှ
 ဆေကို တူရေတို့ ဖြစ်ကြသည်။ ညီလာခံတွင် တင်ပြဆွေးနွေးသော
 အကြောင်းအရာများတွင် ကွန်ဂိုပြဿနာသည် ထိပ်တန်းအစီအစဉ်တွင်
 ပါဝင်သည်။ စစ်အေးစစ်ပွဲ ပြင်းထန်ချိန်တွင် လွတ်လပ်ရေးရခါစ အာရှ
 နှင့် အာဖရိကနိုင်ငံများအား အင်အားကြီး အနောက်အုပ်စုနှင့် အရှေ့အုပ်စု
 က အားပြိုင်ဆွဲဆောင်ချိန်နှင့် တိုက်ဆိုင်နေသည်။ နိုင်ငံငယ်များကလည်း
 စစ်အေးစစ်ပွဲကို အကြောင်းပြု၍ မိမိတို့ အကျိုးဖြစ်ထွန်းရေးကို ရှေ့ရှုကာ
 အမြတ်ထုတ်လျက်ရှိသည်။ ဤသို့ အင်အားပြိုင်နေသည့် အကြားတွင်
 ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ လွတ်လပ်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ခွင့် အတိုင်း
 အတာကို မှတ်ကျောက်တင်သည့် ပွဲကောင်းလည်း ဖြစ်နေသည်။

စစ်အေးစစ်ပွဲ၏ အတွေ့အကြုံကို ကောင်းစွာ ရခဲ့ပြီးဖြစ်သော
 ဟာမာရိုးလ်ဒ်နှင့် ဘန်ချ်တို့သည် ဆိုဗီယက်တို့၏ ရှည်လျားလှသော မိန့်ခွန်း

များ၊ အပြောင်းအလဲမြန်သော လုပ်ဆောင်ချက်များနှင့် အနောက်အုပ်စုတို့၏ တန်ပြန်လုပ်ဆောင်ချက်များကို နောက်ကျနေပြီဖြစ်သည်။ မိမိကိုယ်ကို အာဖရိကတိုက်၏ ကြမ္မာဖန်တီးသူအဖြစ် အထင်ရောက်နေသော ဂါနာ သမ္မတ နခရူးမား၏ ဟန်အမူအရာသည် ဟာမာရိုးလ်ဒ်အား စိတ်အနှောင့်အယှက်ဖြစ်စေခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက်တို့၏ ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း မြောက်ပင်မုသည်လည်း စက်ဆုပ်ဖွယ်ဖြစ်နေသည်။ ကွန်ဂိုအရေးကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ဘန်ချ်၏ ပြောဆိုမှုများကို ဘယ်လ်ဂျီယံအစိုးရနှင့် ဆိုဗီယက်တို့က ပြင်းထန်စွာ ပြစ်တင်ရှုတ်ချသည်။ ဘန်ချ်က ဘယ်လ်ဂျီယံနိုင်ငံအား ကွန်ဂိုကို လွတ်လပ်ရေးအတွက် အသင့်မပြင်ပေးထားသဖြင့် ဤကဲ့သို့ ပြဿနာ ကြီးထွားရသည်ဟု အပြစ်တင်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဟာမာရိုးလ်ဒ်ကလည်း ကုလသမဂ္ဂအရာရှိတို့၏ မှန်ကန်သော ရပ်တည်မှုကို ခိုင်ခိုင်မာမာ ခုခံကာကွယ်ခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက်တို့သည် ဟာမာရိုးလ်ဒ်၏ မူဝါဒနှင့် လုပ်ဆောင်ချက်များကို ဝေဖန်ရင်း ဟာမာရိုးလ်ဒ်အား ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ သဲကြီးမည်းကြီး တိုက်ခိုက်သည့်အဆင့်သို့ ပြဿနာ ကြီးထွားလာတော့သည်။

အထွေထွေညီလာခံသို့ ခရုရှော့ဖ်ကိုယ်တိုင် တက်ရောက်ရန် နယူးယောက်မြို့တော်သို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့သည်။ ညီလာခံတွင် အာဖရိကန်နိုင်ငံအများစုက ကုလသမဂ္ဂဆောင်ရွက်နေသော ကွန်ဂိုပြဿနာကို ထောက်ခံကြသည်။ သို့ရာတွင် ခရုရှော့ဖ်က ကွန်ဂိုတွင် ကြီးစိုးနေသော ကိုလိုနီအရင်းရှင်တို့အား ပြင်းထန်စွာ တိုက်ခိုက်သည်။ ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ်နှင့် ရုံးအဖွဲ့အား သူတို့အကျိုးအတွက် အသုံးချနေကြောင်းလည်း စွပ်စွဲလိုက်သည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံးကို အတွင်းရေးမှူးချုပ်တစ်ဦးတည်း တာဝန်ခံသည့်စနစ်ကို ဖျက်သိမ်းပြီး သုံးဦးအဖွဲ့ (ထရိုင်ကာ) နှင့် အစားထိုးရန် အဆိုပြုလိုက်သည်။ သုံးဦးအဖွဲ့တွင် အနောက်အုပ်စု ကိုယ်စားပြုတစ်ဦး၊ ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံများ ကိုယ်စားပြုသူတစ်ဦးနှင့် ကြားနေနိုင်ငံများ ကိုယ်စားပြုသူတစ်ဦး ပါဝင်စေပြီး ရွေးချယ်ရန်ဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြသည်။

အောက်တိုဘာလတွင် ခရုရှော့ဖ်က တစ်ဆင့်တက်ပြီး အတွင်း

ရေးမှူးချုပ် ဟာမာရိုးလ်ဒ်အား ရာထူးမှ နှုတ်ထွက်ရန် တောင်းဆိုလိုက်ပြန်သည်။ ဟာမာရိုးလ်ဒ်သည် ခရုရှော့စ်အား တုံ့ပြန်ချေပသည့် မိန့်ခွန်းကိုရေးပြီး ဘန်ချ်နှင့် ကော်ဒီယေးအား ဖတ်ရှုတည်းဖြတ်ခိုင်းသည်။ ဟာမာရိုးလ်ဒ် မိန့်ခွန်းပြောပြီးသောအခါ ဆိုရှယ်လစ်အုပ်စုဝင်နိုင်ငံများမှလွဲ၍ ညီလာခံတက်ရောက်ကြသော ကိုယ်စားလှယ်များက မတ်တပ်ရပ်ကာ သြဘာပေးကြသည်။ ဟာမာရိုးလ်ဒ်က မိမိ၏ မိန့်ခွန်းကို ဤသို့နိဂုံးချုပ်ထားသည်။

“ဆိုဗီယက်နိုင်ငံ ကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးက ကျွန်တော့်ကို သတ္တိရှိဖို့ပြောတယ်။ အမှန်ပြောရရင် ရာထူးမှ နှုတ်ထွက်ရတာ လွယ်ပါတယ်။ ဆက်နေဖို့သာ မလွယ်ပါဘူး။ အင်အားကြီးနိုင်ငံတစ်ခုရဲ့ ဆန္ဒကို ခေါင်းလျှိုးပြီး လိုက်လျောရတာ အလွန်လွယ်ပါတယ်။ တင်းခံဖို့ကတော့ မလွယ်ကူတာ အမှန်ပါပဲ။ ညီလာခံကိုယ်စားလှယ်တော်ကြီးများ အားလုံးသိတော်မူကြတဲ့အတိုင်း ကျွန်တော်ဟာ ဒီလိုပဲ ပြဿနာပေါင်းများစွာကို အကြိမ်များစွာ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းခဲ့ပြီးဖြစ်ပါတယ်။ မျက်မှောက်ကမ္ဘာပတ်ဝန်းကျင်မှာ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးသာလျှင် အကောင်းဆုံး အကာအကွယ်ပေးနိုင်လိမ့်မယ်လို့ ယုံကြည်မျှော်လင့်ကြတဲ့ နိုင်ငံများက ဆန္ဒရှိခဲ့လျှင် ကျွန်တော်ဟာ ဒီလိုပဲ ဆက်လုပ်ဦးမှာ ဖြစ်ပါတယ်ခင်ဗျား”

ဟာမာရိုးလ်ဒ်သည် ပင်ကိုယ်ကပင် သိပ်သိပ်သည်းသည်း နေတတ်သူဖြစ်ရာ ဤသို့ တစ်ခဲနက်သြဘာပေးခြင်းခံရသဖြင့် မနေတတ်မထိုင်တတ် ရိုးတိုးရှန်းတန်းဖြစ်သွားသည်။ လိပ်ပြာမလုံသဖြင့် သူဖတ်ပုံ မှန်မှ မှန်ရဲ့လားဟု ဘန်ချ်အား မှတ်စုတို့၍ ပို့လိုက်သည်။ ဘန်ချ်က “အရမ်းကောင်းပဲ။ အသံသြဇာလည်းပြည့်တယ်။ ဖတ်တဲ့အရှိန်လည်း လေးလေးနဲ့ မှန်မှန်ပဲ။ ရှင်းလင်းချက်တွေလည်း ကြည်လင်ပြတ်သားတယ်။ ရေးထားတဲ့စာသားကို ပိုမို လေးနက်စေတယ်။ ကုလသမဂ္ဂသမိုင်းစဉ်မှာ ကြိုတင်ညှိထားခြင်း၊ စေ့ဆော်ခြင်း မရှိဘဲ စိတ်ရောကိုယ်ပါ တစ်ခဲနက်သြဘာပေးတာ ထူးထူးခြားခြား မှတ်တမ်းတင်ထိုက်ပါပေတယ်။ ကွန်ဂရက် ကျူးလေးရှင်း” ဟု မဆိုင်းမတွ ပြန်ကြားလိုက်သည်။

ကွန်ဂိုပြဿနာကား ကုလသမဂ္ဂအား ဆက်လက်၍ ခေါင်းခဲ

စေခဲ့သည်။ ဘန်ချ်၏ တာဝန်ကို ဆက်ခံသော ရာဂျက်ရွာ ဒါယားလ် ကွန်ဂိုရောက်ချိန်တွင် သမ္မတ ကာဆာဗူးဘူးနှင့် လူမွမ်းဘားတို့ ကွဲ သွားပြီးဖြစ်သည်။ ဗိုလ်မှူးကြီး မိုဘူတူက အစိုးရအာဏာကို ရယူထိန်း သိမ်းထားသည်။ ထို့ကြောင့် ကွန်ဂိုတွင် ဥပဒေနှင့်ညီသော အစိုးရ မရှိတော့ချေ။ ဟာမာရိုးလ်ဒ်၏ ထောက်ခံချက်အရ ဒါယားလ်သည် မိုဘူတူအစိုးရကို တရားဝင် အသိအမှတ် မပြုချေ။ ဒါယားလ်၏လုပ်ဆောင် ချက်ကြောင့် မိုဘူတူနှင့် ကာဆာဗူးဘူးတို့၏ ထောက်ခံချက် မရဘဲ အမေ ရိကန်နှင့် ဗြိတိသျှတို့၏ စိတ်ကွက်ဒေါသဖြစ်မှုကို ခံရသည်။ အထွေထွေ ညီလာခံတွင် ကွန်ဂိုနိုင်ငံအား တရားဝင် ကိုယ်စားပြုရန် ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ အချေအတင် ဆွေးနွေးကြရာတွင် ကာဆာဗူးဘူးနှင့် မိုဘူတူတို့အဖွဲ့က အမေရိကန်ထောက်ခံမှုဖြင့် တရားဝင် ကိုယ်စားပြုခွင့်ရခဲ့သည်။ အာဏာ လက်လွတ် ရှုံးနိမ့်သွားသော လူမွမ်းဘားသည် အင်အားစုရန် ကုလ သမဂ္ဂ အကာအကွယ် ပေးထားသော လီယိုပိုဗီးလ် နေအိမ်မှ ထွက်ခွာစဉ် မိုဘူတူ၏ တပ်သားများက ကဆိုင်းပြည်နယ် မွေကာမြို့၌ ဒီဇင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့တွင် တွေ့ပြီး ဖမ်းဆီးလိုက်သည်။ မကြာမီအချိန်အတွင်း မိုဘူတူ၏ တပ်သားများက လူမွမ်းဘားအား ညှင်းဆဲနှိပ်စက်ကြောင်း သတင်းများ ဆက်တိုက်ထွက်လာသည်။ ဟာမာရိုးလ်ဒ်က လူမွမ်းဘားအား ချမ်းသာခွင့်ပေး၍ လီယိုပိုဗီးလ်သို့ ခေါ်ဆောင်ခွင့်ပြုရန် သမ္မတ ကာဆာ ဗူးဘူးထံ အကြိမ်ကြိမ် မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သော်လည်း ထူးခြားမှု မရှိခဲ့ပါ။ ၁၉၆၁ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် ထွက်ပေါ်ခဲ့သည့် သတင်းအရ လူမွမ်းဘား အား ကတန်ဂါပြည်နယ်သို့ ခေါ်ဆောင်သွားကြောင်း သိလိုက်ရသည်။ ဟာမာရိုးလ်ဒ်သည် လူမွမ်းဘားအား ဥပဒေနှင့်အညီ စစ်ဆေးရန်၊ လီယို ပိုဗီးလ်သို့ ပြန်ခေါ်ဆောင်လာရန် ကာဆာဗူးဘူးထံ မေတ္တာရပ်ခံပြီး ကတန်ဂါသို့လည်း လူမွမ်းဘားအား ညှင်းပန်းနှိပ်စက်မှု မပြုရန် ထပ်မံ မေတ္တာရပ်ခံသော်လည်း မျက်ကွယ်ပြုခြင်း ခံရပြန်သည်။ ဆိုဗီယက် ကိုယ် စားလှယ်က လူမွမ်းဘားအား အဖမ်းခံရသည့်ကိစ္စတွင် ဟာမာရိုးလ်ဒ်၏ ပယောဂ မကင်းဟု စွပ်စွဲလိုက်သည်။ အင်ဒိုနီးရှား၊ မော်ရိုကိုနှင့်

အိဂျစ်နိုင်ငံများက ကန့်ကွက်သည့်အနေဖြင့် ကုလသမဂ္ဂတွင် ပို့ထားသော မိမိတပ်များကို ရုပ်သိမ်းလိုက်သည်။ နေရူးက ဟာမာရီးလ်ဒ်အား ပြဿနာကိုင်တွယ်ပုံ နှေးကွေးကြောင်း ဝေဖန်သည်။

လူမွမ်းဘား၏ ကြမ္မာဆိုးကား ဤတွင် မရပ်သေးပါ။ လူမွမ်းဘားနှင့် အဖော်များသည် ကတန်ဂါပြည်နယ်မှ ထွက်ပြေးရာတွင် အမည်မဖော်သော ရွာတစ်ရွာမှ ရွာသားများက တွေ့သဖြင့် လိုက်လံဖမ်းဆီးပြီး သတ်ဖြတ်လိုက်ကြောင်း ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၃ ရက်နေ့တွင် ကတန်ဂါပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး မူနွန်ဂိုက ကျေညာချက် ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။ ဤသတင်းကြားရသည်နှင့် ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံး အုတ်အုတ်ကျက်ကျက်ဖြစ်သွားသည်။ မကျေနပ်သူများက လုံခြုံရေးကောင်စီ ဧည့်ခန်းဆောင်တွင် ဆန္ဒပြသဖြင့် ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေးတာဝန်ခံများနှင့် ရုန်းရင်းဆန်ခတ် ဖြစ်သွားသည်။ ဆန္ဒပြသူများသည် ဟာမာရီးလ်ဒ်နှင့် အမေရိကန်ကိုယ်စားလှယ် အက်ဒ်လေ စတီဗင်ဆင်တို့အား ဆဲရေးတိုင်းထွာကြသည်။ နယူးယောက် ကုလသမဂ္ဂ အဆောက်အဦးတွင် ဆန္ဒပြသူ လူများစုမှာ အမေရိကန်လူမည်းများဖြစ်ကြသည်။ ဘန်ချ်ကိုလည်း အမေရိကန်လူမည်းများအား သစ္စာဖောက်ပြီး လူဖြူများ ကွန်ဂိုတွင် ဆက်လက်၍ ချုပ်ကိုင်စိုးမိုးနိုင်ရန် အားပေးသူဟု စွပ်စွဲကြသည်။

ဘန်ချ်သည် ရုံးမှ ဆင်းလာစဉ် ကုလသမဂ္ဂရှေ့တွင် ဆိုင်းဘုတ်တစ်ခုကိုင်ကာ ဆန္ဒပြသော လူမည်းတစ်ဦးနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်ရပ်လိုက်မိသည်။ သူကိုင်သော ဆိုင်းဘုတ်တွင် “ဘန်ချ်ကိုသတ်” ဟု အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးထားသည်။ ဘန်ချ်သည် မည်သူမည်ဝါဖြစ်ကြောင်း ဆန္ဒပြသူအား မေးလိုက်ရာတွင် “ကုလသမဂ္ဂမှာလုပ်နေတဲ့ လူပျက်တစ်ယောက်လို့ ထင်တာပဲ” ဟု အဖြေရလိုက်သည်။ ဘန်ချ်သည် လူမွမ်းဘားအား အသက်ရှင်စဉ်က ယုံလည်းမယုံ၊ နှစ်မြို့ခြင်းလည်း မရှိကြောင်း ဝန်ခံခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ဤသို့ အသတ်ခံရခြင်းအတွက် စိတ်မကောင်းဖြစ်ခဲ့သည်။ ခွင့်မလွှတ်နိုင်သော လုပ်ရပ်တစ်ခုဟု မှတ်ယူခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂ၏ အနာဂတ် လုပ်ငန်းများအတွက် အကျပ်အတည်းဖြစ်စေခဲ့သည်။

ကွန်ဂိုနိုင်ငံတွင်လည်း အပြောင်းအလဲများ ဆက်တိုက်ဖြစ်ခဲ့၍ ဟာမာရီးလ်ဒ်နှင့် ဘန်ချ်တို့ လုံးဝ မနားရဘဲ အချိန်ပြည့် လုံးပန်းနေရသည်။ မတ်လအတွင်း ကွန်ဂိုတပ်များက ကုလသမဂ္ဂဆူဒန်တပ်ဖွဲ့အား မတဒီဆိပ် ကမ်းမြို့မှ အင်အားသုံး၍ မောင်းထုတ်လိုက်သည်။ ဧပြီလတွင် ကွန်ဂို ခေါင်းဆောင်များနှင့်အတူ အစည်းအဝေးတက်နေသော ရွန်းဘေးအား မိုဘူတူ အစိုးရ ဖမ်းဆီးလိုက်သဖြင့် နိုင်ငံရေးအကျပ်အတည်းနှင့် ရင်ဆိုင်ရ ပြန်သည်။ ဇွန်လကျမှ ပြန်လွတ်ပေးသည်။ မေလတွင် ကွန်ဂိုဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂတာဝန်ခံ ရာဂျက်စ်ရွာ ဒယားလ်သည် ရာထူးမှ နှုတ်ထွက် ခဲ့သည်။ ကာဆာဗူးဘူးနှင့် မိုဘူတူတို့က ဒယားလ်နှင့် ဆက်ဆံရန် ငြင်းဆိုခဲ့ကြသည်။ ဇွန်လတွင် ကွန်ဂိုသမ္မတ ကာဆာဗူးဘူးက ကွန်ဂို ပါလီမန် ပြန်ခေါ်နိုင်ရန်နှင့် တရားဝင်အစိုးရ ဖွဲ့စည်းနိုင်ရန်အတွက် ကုလသမဂ္ဂမှ ကူညီရန် တရားဝင် တောင်းခံလာသဖြင့် အခြေအနေ တိုး တက်မှုကို တွေ့လာရသည်။

ကွန်ဂိုငြိမ်းချမ်းရေး စီမံချက်ကို ဟာမာရီးလ်ဒ်ကိုယ်တိုင် ဦးဆောင် ပြီး နိုင်ငံရေး၊ စစ်ရေးနှင့် မြို့ပြရေးရာ ကိစ္စများကို ၂၄ နာရီ ဆက်တိုက် ခန့်ခွဲရသည်။ ဟာမာရီးလ်ဒ်အား ထောက်ကူရန် ဝါရင့်အရာရှိကြီးများအား တာဝန်ချထားသည်။ အဓိက တာဝန်ခံများမှာ ဘန်ချ်၊ ကော်ဒီယေးနှင့် ဟယ်ရီ လာဗွီစ်တို့ဖြစ်ကြသည်။ သူတို့အား ကွန်ဂိုကလပ်၊ ကွန်ဂိုအသင်း ဟု ခေါ်တွင်ကြသည်။ သူတို့သုံးဦးစလုံး အမေရိကန်နိုင်ငံသားများဖြစ် ခြင်းကြောင့် ဆိုဗီယက်တို့၏ လက်ညှိုးထိုးမှုကို ခံကြရပြန်သည်။

၁၉၆၀ နိုဝင်ဘာလတွင် ကျင်းပသော အမေရိကန်သမဂ္ဂရွေး ကောက်ပွဲ၌ ဒီမိုကရက်ပါတီဝင် သမ္မတလောင်း ဂျွန် ကဲနီဒီ အနိုင်ရရှိခဲ့ သည်။ ဒီဇင်ဘာလအတွင်း ကဲနီဒီအစိုးရအဖွဲ့တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင် ရန် ဘန်ချ်အား လာရောက်ကမ်းလှမ်းကြရာ ဘန်ချ်က ယဉ်ကျေးစွာငြင်း ခဲ့သည်။ တဖန် နယူးယောက်ပြည်နယ်ဆိုင်ရာ ဒီမိုကရက်ပါတီ၏ အထက် လွှတ်တော်အမတ်အဖြစ် အရွေးခံရန် လာရောက် တိုက်တွန်းကြပြန်ရာ ရှေးနည်းတူ ငြင်းလိုက်ရပြန်သည်။

ဇွန်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ဘန်ချ်သည် ကုလသမဂ္ဂဝန်ထမ်း အဖြစ်မှ နှုတ်ထွက်လွှာကို တရားဝင် တင်ခဲ့သည်။ သူသည် အသက် ၆၀ ပြည့်ချိန်တွင် ကုလသမဂ္ဂမှ အနားယူမည်ဟု ဟာမာရီးလ်ဒ်အား ရှေးဦးမဆွကပင် ပြောထားသည့်စကား ရှိခဲ့သည်။ ယခု တရားဝင် နှုတ်ထွက်လွှာတင်ချိန်တွင် သူ ၅၈ နှစ်ရှိပြီဖြစ်သည်။ နှုတ်ထွက်ခြင်း အကြောင်းကို ရှည်ရှည်ဝေးဝေး အကျယ်မချဲ့ဘဲ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာကိစ္စ အတွက်ဟူ၍သာ ဖော်ပြခဲ့သည်။

ဟာမာရီးလ်ဒ်က ဘန်ချ်အား ယခုကဲ့သို့ အကျပ်အတည်းနှင့် ရင်ဆိုင်နေရချိန်တွင် မနှုတ်ထွက်ရန် တောင်းပန်သဖြင့် လိုက်လျောလိုက် သည်။ ဘန်ချ် ကုလသမဂ္ဂမှ နှုတ်ထွက်ရန် စီစဉ်နေကြောင်း သတင်းဖြစ် လာသည့်အခါတွင် သမ္မတအိမ်ဖြူတော်မှ ဘန်ချ်အား ဝေါရှင်တင်အစိုးရ အဖွဲ့တွင် ဘာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် ထပ်မံ ကမ်းလှမ်းလာသေးသည်။ ထို ကမ်းလှမ်းချက်ကိုလည်း ဘန်ချ်က ယဉ်ကျေးစွာ ငြင်းခဲ့သည်။

ဘန်ချ် နှုတ်ထွက်လွှာ တင်ရသည့်အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မည်သူမျှ ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာ မသိခဲ့ရပါ။ တွေးဆရသမျှ ဖော်ပြရလျှင် ဟာမာရီးလ်ဒ်အား ဆိုဗီယက်တို့က ပြင်းပြင်းထန်ထန် တိုက်ခိုက်နေခြင်း အတွက် စိတ်မချမ်းမသာဖြစ်ပုံရသည်။ ထို့ပြင် ကွန်ဂိုကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ တာဝန်ပေးခံရသည့် ထိပ်တန်းအရာရှိ သုံးဦးစလုံးမှာ အမေရိကန်နိုင်ငံသား များဖြစ်သဖြင့် ဟာမာရီးလ်ဒ်အတွက် ဆိုဗီယက်၏ ထိုးနှက်မှုကို လှလှကြီး ခံနေခြင်းကို စိတ်မကောင်းဖြစ်ပေမည်။ ဤသို့ ဒရစပ် ဆိုဗီယက်တို့၏ ဝေဖန်တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် မတ်လအတွင်း ကွန်ဂိုအဖွဲ့သို့ အာဖရိကနိုင်ငံ သား သုံးဦးဖြည့်စွက် ခန့်ခဲ့သည်။ ထိုသူများမှာ ဂါနာမှ ရောဘတ် ဂါဒီ နာ၊ နိုင်ဂျီးရီးယားမှ ဖရန်ဆစ္စ နဂိုကေဒီနှင့် တူနီးရှားမှ တိုင်အိမ် ဆာ ဘာနီတို့ဖြစ်ကြသည်။ ထို့ပြင် ဟာမာရီးလ်ဒ်၏ အုပ်ချုပ်ရေးလက်ထောက် ကော်ဒီယေးကိုလည်း ဌာနပြောင်းလိုက်သည်။ ဤအခြေအနေမျိုးတွင် မိမိ နှုတ်ထွက်စာ တင်လိုက်ခြင်းဖြင့် ဟာမာရီးလ်ဒ်အဖို့ အားမနာရတော့ဘဲ မိမိကိုလည်း ဖယ်ရှားနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဘန်ချ်သည် ကုလသမဂ္ဂရာထူးမှ အနားယူလိုသည့် အခြား
အကြောင်းတစ်ရပ် ရှိသေးသည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင် တက်ကြွ
စွာ ရှင်သန်လာသော ပြည်သူ့အခွင့်အရေး လှုပ်ရှားမှုတွင် အချိန်ပြည့်ပါ
ဝင်ဆောင်ရွက်လိုသည့်ဆန္ဒမကုန်သေးသဖြင့် အခြေအနေပေးခိုက် ဆောင်
ရွက်လိုစိတ် ရှိပုံရသည်။ သို့ရာတွင် သူ၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေ ရာ
နှုန်းပြည့် မကောင်းမွန်သေးသည့်အဖြစ်၊ ဟာမာရီးလ်ဒ်အပေါ် သံယောဇဉ်နှင့်
သစ္စာတရား ကြီးမားလွန်းသောအဖြစ်ကြောင့် ဟာမာရီးလ်ဒ်က မထွက်ရန်
တောင်းပန်ချက်ကို လိုက်လျော၍ အလုပ်ထွက်ရန် နားပူနားဆာ မလုပ်
တော့ဘဲ ကုလသမဂ္ဂတွင် အေးဆေးစွာ ဆက်လက်တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့
သည်။

၁၉၆၁ ခုနှစ် နွေရာသီကာလသည် ဟာမာရီးလ်ဒ်နှင့်အတွင်းရေး
မှူးချုပ်ရုံး အဖွဲ့သားများအတွက် ကြမ္မာဆိုးမွေသောကာလဟု ဆိုရမည်ဖြစ်
သည်။ မပြီးနိုင်သော ကွန်ဂိုပြဿနာကို ဖြေရှင်းနေချိန်တွင် အတွင်းရေး
မှူးချုပ်အား ဆိုဗီယက်တို့က ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း သပိတ်မှောက်သည့်
ဖြစ်ရပ်နှင့် သူ၏ ကတိပြည်နယ်ဆိုင်ရာ မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်အပေါ်
အနောက်အုပ်စုဝင်များ၏ ဆန့်ကျင်မှုများကို မရှုမလှခံနေရပြန်သည်။
ထိုမျှသာမက ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၏ စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် ပတ်သက်၍ သူ၏
ဆောင်ရွက်ချက်များကိုပါ သံသယဝင်သည့် အနေအထားများကိုပါ ရင်
ဆိုင်နေရသည်။ မြေပူရာ ကင်းမှောင့်ဟူသည့်ပုံပမာ တူနီးရှားနိုင်ငံ
ဘီဇတ်တ် ဆိပ်ကမ်းမြို့ကို ပြင်သစ်တပ်များက ဇူလိုင်လအတွင်း ဝင်
ရောက် သိမ်းပိုက်သည့်ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ဟာမာရီးလ်ဒ်က
တူနီးရှားဘက်မှ ရပ်တည်ပေးသဖြင့် ပြင်သစ်သမ္မတ ဒီဂေါနှင့် အဆက်
ပြတ်ခဲ့ပြန်သည်။

ဩဂုတ်လအတွင်း ကွန်ဂိုနိုင်ငံရေးအခြေအနေ အနည်းငယ်တိုး
တက်သည့်အသွင် တွေ့လာရသည်။ ကုလသမဂ္ဂ၏ အကာအကွယ်ဖြင့်
ကွန်ဂိုပါလီမန် အစည်းအဝေးသည် လီယိုပိုမီးလ်မြို့တော် ဆင်ခြေပုံးရပ်ရှိ
လိုဗာနီယံ တက္ကသိုလ်နယ်မြေအတွင်း ကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုပါလီမန်က

အတွေးအခေါ်မျှတ၍ သမာသမတ်ရှိသူ စီရိလ် အဒူလာ ဦးဆောင်သော အမျိုးသားညီညွတ်ရေးအစိုးရ ဖွဲ့စည်းခြင်းကို တစ်ညီတစ်ညွတ်တည်း သဘောတူခဲ့ကြသည်။ အစိုးရအဖွဲ့၏ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် အင်တိုင်း ဂီဇင်းဂါကို ရွေးချယ်ခဲ့သည်။ ဩဂုတ်လ ၂၄ ရက်နေ့တွင် အစိုးရသစ်က ရွန်းဘေးခေါ်ယူထားသော ကြေးစား နိုင်ငံခြားစစ်သားများအား နိုင်ငံမှ နှင်ထုတ်သည့် အမိန့်ပြန်တမ်းကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ကတန်ဂါတွင် ငှားရမ်းထားသော ကြေးစားစစ်သားများသည် မျက်နှာဖြူများဖြစ်ပြီး တောင်အာဖရိက၊ ရိုဒီးရှား၊ ဗြိတိန်၊ ပြင်သစ်နှင့် ဘယ်လ်ဂျီယံနိုင်ငံသားများ ပါဝင်ကြသည်။ ထိုသို့ နှင်ထုတ်လိုက်သော ကြေးစားစစ်သားများနေရာတွင် ကုလသမဂ္ဂတပ်များက လွှဲပြောင်းတာဝန်ယူကြရန် အစိုးရသစ်က မေတ္တာရပ်ခံလာသည်။ ထိုအမိန့်ပြန်တမ်းအရ ဩဂုတ်လ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့ဝင်များက အလစ်ဘောက်ဗီးလ်မြို့တွင်းနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်တွင် တပ်စွဲထားသော ကြေးစားစစ်သားများအား ဝိုင်းရံစုစည်းစေကာ ပြည်နယ်မှ ထွက်ခွာစေခဲ့ရာ အစစ အေးအေးချမ်းချမ်း အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်ပြီးစီးခဲ့သည်။

အဒူလာ၏အစိုးရသစ်က ဟာမာရိုးလ်ဒ်အား လီယိုပိုဗီးလ်အား လာရောက်လည်ပတ်ရန် ဖိတ်ကြားခဲ့သည်။ ကွန်ဂိုနှင့် ကတန်ဂါပြည်နယ် ပြဿနာများ ပြေလည်စေရေးနှင့် အဒူလာနှင့် ရွန်းဘေးတို့နှစ်ဦးအား မျက်နှာစုံညီ ဆွေးနွေးရန် စီစဉ်ပေးခြင်းဖြင့် အငြင်းပွားနေသော အရေးကိစ္စများ ဖြေရှင်းခွင့် ရရှိစေရေးအတွက် စေ့စပ်ညှိနှိုင်းပေးရန် အလားအလာကို မြင်သည့်အတွက် ဟာမာရိုးလ်ဒ်သည် အဒူလာ၏ ဖိတ်ကြားချက်ကို လက်ခံရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

ဘန်ချ်နှင့် ဇနီးရုသ်တို့သည် သားငယ် ရှာဖွေ ဂျူနီယာအား မိန်းပြည်နယ်ရှိ ကိုလ်ဗီကောလိပ်သို့ ပြန်ပို့ရင်း ကွိုဘက်သို့ အနားယူအပန်းဖြေရန် ခရီးထွက်ခဲ့ကြသည်။ ခရီးထက်ဝက်မျှပင် မရောက်သေးမီ ဟာမာရိုးလ်ဒ်က ဘန်ချ်အား နယူးယောက်သို့ အမြန်ပြန်လာရန် အကြောင်းကြားစာရခဲ့သည်။ ဘန်ချ်အား မိမိနှင့်အတူ ကွန်ဂိုသို့ လိုက်ခဲ့ရန် မေတ္တာ

ရပ်ခံခြင်းဖြစ်သည်။ ဘန်ချ်သည် မိမိ၏ အပန်းဖြေခရီးစဉ်ကို ဖျက်၍ နယူးယောက်သို့ ချက်ခြင်းပြန်ခဲ့သည်။

နယူးယောက်သို့ ဘန်ချ်ရောက်သည့်အခါတွင် ဟာမာရီးလ်ဒ်က မိမိကိုယ်စား နယူးယောက်ရုံးချုပ်တွင် နောက်ချန်ရစ်၍ လုပ်ငန်းအဝဝကို စီမံခန့်ခွဲပေးရန် အစီအစဉ် ပြောင်းလိုက်ကြောင်း ဆီးပြောသည်။ ဘန်ချ် ကိုယ်စား ဝါရင့်အရာရှိ ဟိုင်းဇ် ဝစ်ရှ်ဟော့ဖ်အား ခေါ်သွားရန် ဆုံးဖြတ် ကြောင်း ရှင်းလင်းပြောပြသည်။ ဟာမာရီးလ်ဒ်နှင့်အဖွဲ့သည် စက်တင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် နယူးယောက်မြို့မှ ထွက်ခွာခဲ့သည်။

ယခုတစ်ခေါက် ကွန်ဂိုသို့ ခရီးထွက်ရာတွင် ဟာမာရီးလ်ဒ်သည် ခါတိုင်းထက် ရွှင်ရွှင်လန်းလန်းရှိသည်။ အဒူလာနှင့် ရွန်းဘေးတို့အား ရင်ကြားစေ့ပေးနိုင်လျှင် ကွန်ဂို ကတန်ဂါဒေသတွင် ငြိမ်းချမ်းရေး ပြန်လည်ရရှိမည်ဖြစ်ပြီး ကုလသမဂ္ဂတပ်များ အမြန်ဆုံး ရပ်သိမ်းနိုင်မည်ဖြစ်၍ ထိုမျှော်လင့်ချက် ပြည့်ဝစေရန် စိတ်စောလျက်ရှိသည်။

သို့ရာတွင် အလစ်ဘောက်ဗီးလ်မြို့တွင် ကုလသမဂ္ဂတပ်များနှင့် ကြေးစားတပ်တို့ ရင်ဆိုင်တိုက်ပွဲဖြစ်သည့် ပြဿနာသစ်တစ်ခု ထပ်ပေါ်ခဲ့ပြန်သည်။ ဖြစ်ရပ်ကား ဤသို့တည်း။ ကုလသမဂ္ဂတပ်များသည် အလစ်ဘောက်ဗီးလ်မြို့တော် ပတ်ဝန်းကျင်တွင်ရှိသော နိုင်ငံခြားမျက်နှာဖြူကြေးစားတပ်သားများအား ဩဂုတ်လ ၂၈ ရက်နေ့က စုစည်းရာတွင် လွတ်ကျန်ခဲ့သော စစ်သားများ ရှိနေသည်။ ကုလသမဂ္ဂတပ် ကွပ်ကဲရေးမှူးက ကျန်နေသော ကြေးစားစစ်သားများအား ဒုတိယအကြိမ် စုစည်းသိမ်းသွင်းရန် ဆောင်ရွက်ရာတွင် အစီအစဉ် ချော်သွားသဖြင့် ရင်ဆိုင်တိုက်ပွဲများ ဖြစ်ပွားခဲ့ရသည်။ ဤသတင်းကို ဟာမာရီးလ်ဒ်သည် ဂါနာနိုင်ငံ အက္ကရာလေယာဉ်ကွင်း၌ ဆီဖြည့်ရန် ရပ်နားစဉ် ကြားခဲ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် လီယိုပိုဗီးလ်မြို့ကို ရောက်လျှင်ရောက်ခြင်း ကုလသမဂ္ဂတပ်များနှင့် ရွန်းဘေး၏ ကြေးစားတပ်များအကြား တိုက်ပွဲများ အမြန်ဆုံး ရပ်စဲရန် ဆောင်ရွက်ရသည်။ အဒူလာနှင့် ရွန်းဘေးတို့နှစ်ဦး တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရန် အစီအစဉ်ကို ခေတ္တဆိုင်းထားလိုက်ရသည်။

ကတန်ဂါပြည်နယ်တွင် ဖြစ်ပျက်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ ဝေါရှင်တင် ရှိ ရွန်းဘေးဘက်တော်သား အမတ်များက မခံမရပ် ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ အမေရိကအား ကုလသမဂ္ဂတပ်များသည် ကြိုတင်အသိပေးခြင်း မရှိဘဲ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လက်နက်ကို အသုံးပြုခြင်းများအတွက် ယင်းသို့ မကြေ မချမ်း ဖြစ်ခဲ့သည်။ စက်တင်ဘာလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ဘန်ချ်သည် ကဲနဲနဒီအစိုးရအဖွဲ့၏ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဒီးန် ရပ်စ်နှင့် ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ နောက်ဆုံး ဖြစ်ပွားခဲ့သည့် ဖြစ်ရပ်နှင့် ပတ်သက်၍ ကဲနဲနဒီအစိုးရက စိုးရိမ်မကင်း ဖြစ်နေကြောင်း၊ ကွန်ဂိုစီမံချက်ကို အဓိက ထောက်ကူ နေသော အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအား အသိမပေးဘဲ ဆောင်ရွက်ခြင်းကို အပြစ်တင်ကြောင်း ပြောခဲ့သည်။ ဗြိတိသျှတို့ကလည်း အလားတူပင် စိတ်မချမ်းမြေ့ကြောင်း ထုတ်ဖော်ကျေညာခဲ့သည်။

အမေရိကန်တို့ မကျေနပ်သည့် အဓိကအချက်တစ်ခု ရှိသေး ကြောင်း ဘန်ချ်သိခဲ့ရသည်။ အဒူလာအစိုးရသည် ဂီဇင်းဂါဘက်တော်သား လက်ဝဲယိမ်းသည့် အေဂျစ် ဘော့ချ်လီဒေးဗစ်ဆန်အား အထူးမင်းကြီး အဖြစ် ခန့်ထားလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ၎င်းအား နောင်တစ်ချိန်တွင် ရွန်းဘေး နေရာဆက်ခံရန် ရည်ရွယ်ချက်ထားရှိသည်။ အမေရိကန်အစိုးရအနေဖြင့် ဂီဇင်းဂါအုပ်စုဝင် လက်ဝဲ ဝါဒီများ ကြီးစိုးသွားမည်ကို အလွန်စိုးရိမ်သဖြင့် ဟာမာရီးလ်ဒ်အား အဒူလာနှင့် ရွန်းဘေးများနှာချင်းဆိုင် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး ရေးကို အမြန်ဆုံး ဆောင်ရွက်ပေးရန် တိုက်တွန်းကြောင်း ဘန်ချ်မှတစ်ဆင့် အကြောင်းကြားရန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ရပ်စ်က ပြောသည်။ ဘန်ချ် သည် ဒီးန် ရပ်စ်နှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးချက် အားလုံးကို ဟာမာရီးလ်ဒ်ထံ အကြောင်းကြား အသိပေးခဲ့သည်။

ကွန်ဂိုတွင် ကုလသမဂ္ဂလုပ်ငန်း မအောင်မြင်ပါက ဂီဇင်းဂါ အတွက် အနိုင်ရပြီး ကုလသမဂ္ဂလုပ်ငန်း အောင်မြင်ပါက ဂီဇင်းဂါ အာဏာရဖို့ မရှိနိုင်တော့ပေ။ ထို့ကြောင့် ဟာမာရီးလ်ဒ်သည် အခြေအနေ အရပ်ရပ်ကို သုံးသပ်ကာ အင်အားကြီး နိုင်ငံများအား အချက်အလက် ဖြစ်ရပ်မှန်များ မသိမီ အဆောတလျှင် မဆောင်ရွက်ကြရန်နှင့် လုံခြုံရေး

ကောင်စီနှင့် အထွေထွေညီလာခံမှ ချမှတ်ထားသော မူများ တတိုင်း လိုက်နာကြရန် မေတ္တာရပ်ခံရသည်။ ဟာမာရိုးလ်ဒ်၏ ကျိုးကြောင်းရှင်းလင်းချက်ကို ဘန်ချ်က ဒီးန် ရပ်စ်ထံ တင်ပြရာ ကျေနပ်ပုံရကြောင်း မှတ်တမ်းတင်ပေးသည်။

ကွန်ဂိုတွင် ဟာမာရိုးလ်ဒ် ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းနေရသော ပြဿနာ၏ ထုထည်ကားကြီးမားသည်။ အဒူလာသည် မလွန်ဆန်နိုင်သော အကြောင်းများကြောင့် မိမိတပ်များကို ကတန်ဂါပြည်နယ်သို့ စေလွှတ်ရန် တကဲကဲ ဖြစ်နေသဖြင့် ဟာမာရိုးလ်ဒ်က စစ်ရေးပဋိပက္ခ မကျယ်ပြန့်စေရန် ဖျောင်းဖျာပေးနေရသည်။ ကတန်ဂါပြည်နယ် ခွဲထွက်ရေးအတွက် တွန်းအားပေးနေသော နိုင်ငံခြားပယောဂများကို ဟာမာရိုးလ်ဒ်က ဖယ်ရှားပေးနေရသည်။ ရွန်းဘေး၏တပ်ကိုလည်း နိုင်ငံခြားသြဇာနှင့်ကွပ်ကဲမှုမှ လွတ်မြောက်ရန် ဆောင်ရွက်ပေးရသည်။ သို့မှသာလျှင် ပဓာနလုပ်ငန်းဖြစ်သော အဒူလာနှင့် ရွန်းဘေး မျက်နှာချင်းဆိုင် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရန်ကိစ္စ အောင်မြင်နိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အနောက်နိုင်ငံများက ကွန်ဂိုစီမံချက်အား ငွေကြေးထောက်ပံ့ရခြင်းကို အကြောင်းပြ၍ ဝေဖန်ပုတ်ခတ်မှုများ လျော့ပါးသွားစေရန်၊ ကတန်ဂါပြည်နယ်အတွင်း ရင်ဆိုင်တိုက်ခိုက်မှုများလည်း ရပ်တန့်သွားစေရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဟာမာရိုးလ်ဒ်သည် စက်တင်ဘာလ ၁၈ ရက်၌ မြောက်ရိုဒီးရှားဒေသရှိ နဒိုလာမြို့တွင် ရွန်းဘေးနှင့်တွေ့ဆုံရန် သွားရောက်ရေးကို ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ ဖြစ်နိုင်လျှင် ရွန်းဘေးအား လီယိုပိုဗီးလ်သို့ မိမိနှင့်အတူ တစ်ပါတည်း ခေါ်ဆောင်လာပြီး အဒူလာနှင့် တွေ့ဆုံရေးကို စီစဉ်ရန် ရည်ရွယ်လိုက်သည်။ ထို့ကြောင့် ဟာမာရိုးလ်ဒ်သည် စက်တင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့ ညနေ ၄:၃၀ တွင် ကုလသမဂ္ဂ ဒီစီ-၆ လေယာဉ်ငယ်ဖြင့် လီယိုပိုဗီးလ်မှ ထွက်ခွာပြီး နဒိုလာမြို့သို့ ဦးတည်ပျံသန်းခဲ့သည်။

စက်တင်ဘာလ ၁၈ ရက် တနင်္လာနေ့ နံနက် လင်းလုနီးအချိန်တွင် လီယိုပိုဗီးလ်ရှိ ကုလသမဂ္ဂ တာဝန်ခံအရာရှိ စတူး လင်းနားထံမှ ဟာမာရိုးလ်ဒ်၏ လေယာဉ် ပျောက်ဆုံးနေကြောင်းသတင်းကို ဘန်ချ်ထံ

တဲလက်စံဖြင့် အကြောင်းကြားခဲ့သည်။ ဘန်ချ်သည် မိမိ၏ ရုံးအဖွဲ့သားများအား ရုံးခန်းတွင် စုရုံးစေပြီး စိုးရိမ်တကြီး နောက်ဆုံးသတင်းများကို စောင့်စားနေခဲ့သည်။ မွန်းမလွဲမီအချိန်တွင် လင်းနားထံမှ တဲလက်စံသတင်းဝင်လာသည်။ ဟာမာရိုးလ်ဒ်စီးနင်းခဲ့သော လေယာဉ်ပျက် အပိုင်းအစများကို နာဒိုလာလေဆိပ်မရောက်မီ ၁၀ မိုင်အလိုနေရာတွင် အမေရိကန်လေတပ်မှ ဗိုလ်မှူးကြီး ဘဲန် မက်တ်လစ်က ဝေဟင်မှ မြင်ခဲ့ရကြောင်း အသက်ရှင်သူမရှိကြောင်း သတင်းပင်ဖြစ်သည်။

ဟာမာရိုးလ်ဒ်နှင့် လက်ပွန်းတတီးလုပ်ခဲ့သူများနှင့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးအတွက် ဟာမာရိုးလ်ဒ် ကွယ်လွန်ခဲ့ခြင်းမှာကြီးစွာသောဆုံးရှုံးမှုဖြစ်သည်။ ဘန်ချ်အတွက် ကြည်ညိုလေးစားဖွယ်ကောင်းသော ဆရာတစ်ဆူ မိတ်ဆွေကောင်းတစ်ယောက် ဆုံးရှုံးရခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ယခင် ၁၃ နှစ်တိတိကာလကလည်း သူ၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဘက် မြို့စားကြီး ဘားနားဒေါ့ထံအား ဆုံးရှုံးခဲ့ဖူးပြီးဖြစ်သည်။ ဘန်ချ်သည် မချိတင်ကဲဝမ်းနည်းကြေကွဲမှုကို ဇွတ်မှိတ်မြိုသိပ်ရင်း ဟာမာရိုးလ်ဒ် ချမှတ်ခဲ့သော လမ်းစဉ်နှင့် လုပ်ငန်းများကို ဆက်လက် အကောင်အထည်ဖော်ရန် သန့်ဋ္ဌာန်ချခဲ့သည်။ သူ၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဘက် ဝန်ထမ်းအဖွဲ့သားများကိုလည်း စိတ်ဓာတ်မကျစေရန် အားပေးရသေးသည်။ ဟာမာရိုးလ်ဒ်နေရာတွင် ယာယီအစီအစဉ်အရ တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် ခေါင်းဆောင်မှု အရည်အချင်းပြည့်ဝသူ တစ်ဦးကိုလည်း အပူတပြင်း ရှာဖွေရသေးသည်။

ဟာမာရိုးလ်ဒ် လေယာဉ်ပျက်ကျသည့်အကြောင်းမှာ လေယာဉ်မှူး၏ အဆုံးအဖြတ် မှားယွင်းမှုကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု သက်သေခံအထောက်အထားအရ အများက အတည်ပြုလက်ခံခဲ့ကြသည်။ ကုလသမဂ္ဂ၏ ငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်းမှုလုပ်ငန်းများ ပိုမိုထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် အမေရိကန်နိုင်ငံထံမှ တိုက်လေယာဉ်အုပ်စုတစ်စု အကူအညီတောင်းရန် ဘန်ချ်က လင်းနားအား အကြံပြုခဲ့သည်။ လင်းနားက နိုင်ငံရေးရှုထောင့်မှ မျှတမှုရှိစေရန်အတွက် အမေရိကထံမှ အကူအညီတောင်းသည့်နည်းတူ အီဂျစ်နိုင်ငံမှလည်း အကူအညီတောင်းသင့်ကြောင်း ဘန်ချ်

အား အကြောင်းပြန်ခဲ့သည်။ သမ္မတ ကဲနီနဒီက လေယာဉ် ရှစ်စင်း ကူညီမည်ဟု အလွတ်သဘော ကတိပြုခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် စက်တင်ဘာလ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ဆွီဒင်နိုင်ငံက ဆာဘာဂျက်တိုက်လေယာဉ် လေးစင်းကို ကုလသမဂ္ဂလက်သို့ လွှဲပြောင်းပေးလာသည်။ အီသီယိုးပီးယားကလည်း လေယာဉ် လေးစင်း ပို့လာသည်။ အိန္ဒိယလေတပ်က ဗြိတိသျှလုပ် ကင်ဘာရာ ဗုံးကြဲလေယာဉ် ခြောက်စင်း ပေးပို့လာသည်။ ဤနည်းဖြင့် ကွန်ဂို ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့အတွက် လေယာဉ်အင်အား ပြည့်စုံသွားသောကြောင့် အမေရိကန်ထံမှ အကူအညီတောင်းရန် အကြောင်းမပေါ်တော့ပါ။

ကွယ်လွန်သူ ဟာမာရီးလ်ဒ်အား ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် အသက်စွန့် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းကို ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့် နိုဘယ်ငြိမ်းချမ်းရေးဆုကို ချီးမြှင့်ရန် ၁၉၅၀ ခုနှစ် ငြိမ်းချမ်းရေး နိုဘယ်ဆုရှင် တစ်ဦးဖြစ်သော ဘန်ချ်က မိမိ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ပထမဆုံးအကြိမ် အသုံးပြုကာ စက်တင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် အဆိုပြုခဲ့သည်။ နော်ဝေးစတော်တင်း (ပါလီမန်) မှ နိုဘယ်ဆုချီးမြှင့်ရေး ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သူ ဝွန်းနာ ယျန်ထံ ကိုယ်တိုင် ရေးသော အမှာစာတွင် အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြမှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်။

“နိုဘယ် ငြိမ်းချမ်းရေးဆုအတွက် အဆိုပြုရာတွင် ဤမျှသိသာထင်ရှားသော သာဓက ရှိမည် မထင်ပါ။ အဆိုပြုခြင်းခံရသူ မစ္စတာ ဟာမာရီးလ်ဒ်သည် ထူးခြား ပြောင်မြောက်သော နိုင်ငံရေးရာ အမြင်ကျယ်မှု၊ ကြီးမားသော ဉာဏ်ပညာနှင့် စံတင်ထိုက်သော သတ္တိဖြင့် ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် မဆုတ်မနစ်သော သန္နိဋ္ဌာန်ချကာ ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သည်။”

၁၉၆၁ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၃ ရက်တွင် နော်ဝေးနိုင်ငံ အော်စလိုမြို့မှ ဟာမာရီးလ်ဒ်အား နိုဘယ်ငြိမ်းချမ်းရေးဆုကိုချီးမြှင့်ကြောင်း ထုတ်ပြန်ကျေညာခဲ့သည်။ ဘန်ချ်သည် ကျေညာချက်ကို ကြားရသောအခါ အံ့ဩခြင်း မဖြစ်ပါ။ ဝမ်းနည်းကြေကွဲမှုကိုမူ မတားဆီးနိုင်ခဲ့ပါ။

“အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဟာမာရီးလ်ဒ်သည် ကွယ်လွန်ပြီးမှ ဤသို့ အမြင့်ဆုံး ဂုဏ်ပြုခံရခြင်းမှာ ဝမ်းနည်းကြေကွဲဖွယ်ဖြစ်သည်။ သူသာ

အသက်ထင်ရှားရှိ၍ ကုလသမဂ္ဂတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေဆဲကာလဖြစ်လျှင် သူ့နာမည်ကို အဆိုပြုတင်ပြခွင့် လုံးဝ မပြုမည်မှာ သေချာသည်” ဟု ဘန်ချ်က သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တွင် ရေးသားထုတ်ဖော်ခဲ့သည်။ ဘန်ချ်အား ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်က နိဘယ်ငြိမ်းချမ်းရေးဆု ချီးမြှင့်စဉ်က မိမိမှာ ကုလသမဂ္ဂ တာဝန်အရ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်၍ လက်ခံသင့်မသင့် စဉ်းစားခဲ့ပုံ၊ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ထရစ်ဂ်ဗာ လီးက လက်ခံရန် တိုက်တွန်းခဲ့ပုံ နှင့် ဟာမာရိုးလ်ဒ်၏ သဘောထားမှတ်ချက်များကို ပြန်ပြောင်းသတိရမိသည်။

ကွယ်လွန်သူများ၏ ကြွင်းကျန်ခဲ့သော ရုပ်ကလာပ်ကို စနစ်တကျ ဖော်ထုတ်စစ်ဆေးပြီး စက်တင်ဘာလ ၂၈ ရက်မှပင် သက်ဆိုင်ရာ ကျန်ရစ်သူ မိသားစုများ၏ နေအိမ်များသို့ ပို့ဆောင်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။ ဘန်ချ်သည် ဆွီဒင်နိုင်ငံသို့ ကိုယ်တိုင်သွားပြီး စက်တင်ဘာလ ၂၉ ရက်နေ့၌ အုဆာလာမြို့တွင် ကျင်းပသော ဟာမာရိုးလ်ဒ်၏ ဈာပနအခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် မြို့စားကတော် အက်စ်တဲလ် ဘားနားဒေါ့ထံနှင့်အတူ မြို့စားကြီး၏ သင်္ချိုင်းဝူသို့ သွားရောက် အရိုအသေပြုခဲ့သည်။

တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင်ပင် ဘားနားဒေါ့နှင့် ဟာမာရိုးလ်ဒ်နှစ်ဦးစလုံး စက်တင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့ကြသည်။ ကွယ်လွန်သည့် နှစ်မှာ ၁၉၄၈ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၆၁ ခုနှစ် အသီးသီးဖြစ်ကြသည်။

ဘန်ချ်သည် နယူးယောက်သို့ ပြန်လာပြီး အောက်တိုဘာလ ၁ ရက်နေ့တွင် သင်္ဂြိုဟ်မည့် သူ၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဘက် ဟိုင်းစ် ဝီးစ်ချော့ဖ် ဈာပနသို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ သူနှင့် ဝီးစ်ချော့ဖ်သည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက အိုအက်စ်အက်စ်တပ်တွင် အတူလုပ်ခဲ့ဖူးသည်။ ယခင် သုံးပတ်ခန့်က ဟာမာရိုးလ်ဒ်နှင့်အတူ ကွန်ဂိုသို့ သွားရန် ကိစ္စတွင် ဝစ်ရှ်ဟော့ဖ် နေမကောင်းသဖြင့် သူ့ကိုယ်စား ဘန်ချ်က လိုက်သွားဖို့ ကမ်းလှမ်းခဲ့သေးသည်။ ဝစ်ရှ်ဟော့ဖ်က လက်မခံခဲ့၍ ဘန်ချ် အမေရိက၌ ကျန်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ လူ့ဘဝကြမ္မာကား ဆန်းကြယ်လှသည်။

ဟာမာရိုးလ်ဒ်နှင့်အဖော်များ ကွယ်လွန်သည့်အတွက် ဘန်ချ်ယူ

ကြိုးမရ ဝမ်းနည်းကြေကွဲခဲ့သည်။ သို့ရာတွင်သူ၏လုပ်ငန်းတာဝန်များကိုမူ မထိခိုက်စေရန် . သတိထားသည်။ ဟာမာရိုးလ်ဒ် ကွယ်လွန်ခြင်းကြောင့် ကတန်ဂါပြည်နယ်ပြဿနာအပေါ် တစ်နည်းတဖုံ ဂယက်ရိုက်လာနိုင်မည် ကို ဘန်ချ် တွေးဆမိသည်။ စက်တင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ကွန်ဂို ဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂတပ်မှူးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရွန်းန့် မက်ကွမ်အား ကတန်ဂါ၏ စစ်ရိုက်မြှင့်ရန် အလားအလာကို မေးခဲ့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မက်ကွမ်က ရွန်ဆာသည် ဖာယီ အတိုက်အခိုက် ရပ်စဲရေး သဘောတူ ညီချက်ကို အခွင့်ကောင်းယူကာ စစ်အင်အား ဖြည့်တင်းပြီး ကုလသမဂ္ဂ တပ်ဖွဲ့များအား တိုက်ကောင်းတိုက်မည်ဖြစ်ကြောင်း ထင်မြင်ချက်ပေး သည်။ ထို့ကြောင့် ကြိုတင်ပြင်ဆင်သည့်အနေဖြင့် သံချပ်ကာကားများ၊ တင့်ကားများ အင်အားဖြည့်ပေးရန် တောင်းခဲ့သည်။ ဘန်ချ် ကြိုတင် စိုးရိမ်တွက်ဆထားသည့်အတိုင်းပင် နောက် နှစ်လအကြာတွင် အခြေအနေ ပေါက်ကွဲပြန်တော့သည်။

အခန်း (၂၄)

ကတန်ဂါ ခွဲထွက်ရေးနိဂုံး

ဒက်ဂ်အတွက် ဖြည့်ဆည်းခြင်း

၁၉၆၁ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့တွင် အထွေထွေညီလာခံ က ကွယ်လွန်သူ ဒက်ဂ် ဟာမာရိုးလ်ဒ်၏ ကျန်ရှိနေသော အတွင်းရေးမှူးချုပ် သက်တမ်းကာလအတွက် ရာထူးဆက်ခံဆောင်ရွက်ရန် လူသစ်တစ်ဦးအား ခန့်ထားခဲ့သည်။ ဟာမာရိုးလ်ဒ် အသက်ထင်ရှားရှိစဉ်က သူ့အနားယူလျှင် ဆက်ခံရန် အလားအလာအရှိဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် ကိုယ်စားလှယ်နှစ်ဦးအား နှစ်ခြိုက် လျာထားခဲ့သည်။ တစ်ဦးမှာ တူနီးရှားနိုင်ငံမှ မွန်ဂျီ စလင်းဖြစ်ပြီး ကျန်တစ်ဦးမှာ မြန်မာနိုင်ငံမှ ကုလသမဂ္ဂဆိုင်ရာ အမြဲတမ်းကိုယ်စားလှယ် ဦးသန့်တို့ဖြစ်သည်။ ဒက်ဂ် ဟာမာရိုးလ်ဒ်နေရာဆက်ခံသူအဖြစ် ဦးသန့် အား ရွေးချယ်ခဲ့သည်။

ဦးသန့်၏ ဟန်အမူအရာ ပြောပုံဆိုပုံ ဆက်ဆံပုံ၊ လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ပုံများသည် ဟာမာရိုးလ်ဒ်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရ သည်။ ဟာမာရိုးလ်ဒ်သည် ဝေလည်ကြောင်ပတ် ဖွဲ့နွဲ့ကိုးကား ပြောတတ် သည်။ ဦးသန့်သည် ရိုးရိုးစင်းစင်းနှင့် ဒဲဒဲးပြောတတ်သည်။ ဟာမာရိုးလ်ဒ် သည် စကားကို ဖောင်ဖွဲ့အောင် ပြောသည်။ ဦးသန့်ကား စကားနည်း သူဖြစ်သည်။ ဟာမာရိုးလ်ဒ်သည် ကိုယ်ပိုင်ခံယူချက်ရှိသော အတွေးအခေါ်ရှင် တစ်ဦးဖြစ်သည်။ ဦးသန့်သည် ဗုဒ္ဓဘာသာကိုလေးလေးနက်နက်ယုံကြည် ကိုးကွယ်သူဖြစ်သည်။ ဟာမာရိုးလ်ဒ်သည် စိတ်လှုပ်ရှားလွယ်ပြီး စိတ်လိုက် မာန်ပါလုပ်တတ်သည်။ ဦးသန့်မှာမူ လွန်စွာတည်ငြိမ်သည်။ ဟာမာရိုးလ်ဒ်

သည် ထင်ရှားသော ပညာရှင်တစ်ဦးအဖြစ် ခံယူသည်။ ဦးသန့်သည် ဟိတ်ဟန်မထား မော်ကြားခြင်း မရှိသော သာမန်ပညာတတ်အဖြစ် ခံယူသည်။ ဟာမာရိုးလ်ဒ်သည် မိမိထင်မြင်ချက်ကို တစ်ယူသန် အစွဲအမြဲကြီးသူ ဖြစ်ပြီး သူတစ်ပါးကို ဩဇာပေးတတ်သည်။ ဦးသန့်သည် အကြံဉာဏ် များကို နားထောင်လက်ခံတတ်သည်။ သို့ရာတွင် ဒက်ဂ် ဟာမာရိုးလ်ဒ်နှင့် ဦးသန့်တို့နှစ်ဦးတွင် တူညီသော အရည်အချင်း နှစ်ခုရှိသည်။ ၎င်းတို့မှာ ရဲစွမ်းသတ္တိရှိခြင်းနှင့် သိက္ခာသမာဓိ ရှိခြင်းဖြစ်သည်။ ဆိုဗီယက်တို့က အတွင်းရေးမှူးချုပ်အသစ်အား နိုင်ငံရေးအုပ်စု သုံးခုမှ ကိုယ်စားလှယ် သုံးဦးကို အကြံပေး လက်ထောက်အတွင်းရေးမှူးချုပ်များအဖြစ် ခန့်ထားရန် အကျပ်ကိုင်လိုက်သေးသည်။ သို့ရာတွင် ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ချက် မအောင်မြင်သဖြင့် နောက်ဆုံး အတွင်းရေးမှူးချုပ်အသစ်အား ဒက်ဂ် ဟာမာရိုးလ်ဒ်၏ ကျန်ရှိသည့် တစ်နှစ်ခွဲသက်တမ်းအတွင်း တာဝန်ယူစေရန် သဘောတူ လိုက်ကြသည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဦးသန့်သည် ဘန်ချ်အား သူ၏ ညာ လက်ရုံးအဖြစ် ဆက်လက်ယုံကြည်စွာ တာဝန်ထမ်းဆောင်စေသည်။ ဤ သို့လျှင် ဘန်ချ်သည် အတွင်းရေးမှူးချုပ်သစ်နှင့် အသက်ထက်ဆုံး လက်တွဲ ဆောင်ရွက်ရန် အကြောင်းဖန်လာတော့သည်။

ကွန်ဂိုနိုင်ငံရေးအခြေအနေသည် ထူးထူးခြားခြား တိုးတက်လာခြင်း မရှိချေ။ ကုလသမဂ္ဂတပ်များ ကွပ်ကဲမှု အားနည်းနေသည်။ စည်းကမ်းနှင့် စိတ်ဓါတ်လည်း ကျဆင်းနေသည်။ ကတန်ဂါပြည်နယ်၌လည်း ရွန်းဘေးက ခွဲထွက်ရေးကိစ္စကို အားသွန်ခွန်စိုက် ဆောင်ရွက်နေသည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် ဥရောပရှိ ရွန်းဘေးကို အားပေးထောက်ခံသူ များ၏ လှုံ့ဆော်မှုများကလည်း ကျယ်လောင်နေသည်။ ကြေးစားစစ်သားများနှင့် ကတန်ဂါတပ်များလည်း စစ်သွေးကြွနေကြသည်။ စက်တင်ဘာလ၌ အလစ်ဘောက်ဗီးလ်တွင် ဖြစ်ပွားသော စစ်ပွဲတွင် အနိုင်ရသဖြင့် စိတ်ဓါတ် တက်ကြွနေကြသည်။ မကြာမီပင် ကုလသမဂ္ဂတပ်များကို ကတန်ဂါပြည်နယ်မှ အပြီးအပိုင် မောင်းထုတ်နိုင်လိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ကာ စစ်ရေးပြနေကြသည်။

နိဝင်ဘာလ ၂၄ ရက်တွင် လုံခြုံရေးကောင်စီက ရွန်းဘေး၏ ခွဲထွက်ရေးလမ်းစဉ်ကို ရှုတ်ချပြီး ကုလသမဂ္ဂတပ်များအား နိုင်ငံခြားကြေးစားတပ်များအား လိုအပ်လျှင် အင်အားသုံး၍ နှိမ်နင်းတိုက်ထုတ်ရန် လုပ်ပိုင်ခွင့် ပေးလိုက်သည်။ ရွန်းဘေးကလည်း ကုလသမဂ္ဂတပ်များကို နှောင့်ယှက်ရန်စလာသည်။ မြေလှန်စနစ်သုံး၍ ဆိပ်လူးမြားနှင့် ပစ်မည်ဟု တသွင်သွင် ခြိမ်းခြောက်လျက်ရှိသည်။ နိဝင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေ့ညနေတွင် ရွန်းဘေးအား ထောက်ခံအားပေးနေသော အမေရိကန်အထက်လွတ်တော်အမတ် သောမတ်စ် တော့ဒ်အား ဂုဏ်ပြုဧည့်ခံသော ညစာစားပွဲတွင် ဖိတ်ကြားချက်ဖြင့် တက်ရောက်လာသော ကုလသမဂ္ဂ ထိပ်တန်းအရာရှိဂျော့ အိုင်ဗင် စမစ်နှင့် စာရေးသူ ဘရိုင်ယင် အာကူးဟတ်ထံတို့နှစ်ဦးအား ရွန်းဘေးစစ်သားများက ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း ဧည့်ခံပွဲအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်၍ ပြန်ပေးဆွဲသွားသည်။ ဂျော့ဂျီအား အချိန်မီ ကယ်တင်နိုင်သော်လည်း ကျွန်ုပ်သည် ပြန်ပေးသမားလက်သို့ ပါသွားသည်။ ပြန်ပေးသမားများ၏ နှိပ်စက်ညှင်းပန်းခြင်းကို ခံရပြီးမှ လွတ်မြောက်ခဲ့သည်။ ရွန်းဘေး၏ ရိုင်းပြစော်ကားမှုကို ကမ္ဘာမှ ပြင်းထန်စွာ ရှုတ်ချခဲ့သည်။

အနောက်အုပ်စုမှ ရွန်းဘေးအား ထောက်ခံအားပေးကြသူများပင် ရွန်ဘောအပေါ် ငြိုငြင်ခဲ့သည်။ နောက်ဆုံး ရွန်းဘေးသည် မကျေမနပ်ဖြင့် မိမိ၏ အပြုအမူအတွက် ဝန်ချတောင်းပန်ခဲ့သည်။ သို့တစေ ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့ဝင်များအား တိုက်ခိုက်မှုများ ပို၍တိုးခဲ့သည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည်ပင်လျှင် မခံမရပ်နိုင်အောင် ဖြစ်ရပြီး သူ၏ ဒီဇင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့ပထမဆုံး သတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲတွင် ရွန်းဘေးအား စိတ်မမှန်မတည်ငြိမ်သူဟု ကင်ပွန်းတပ်ခဲ့သည်။ ကတန်ဂါရှိ မိမိ၏ ကုလသမဂ္ဂကိုယ်စားလှယ်များအားလည်း ဥပဒေပြန်လည်စိုးမိုးရေးအတွက် အင်တိုက်အားတိုက်ပြုလုပ်ရန် ဦးသန့်က အမိန့်ပေးသည်။ ရွန်းဘေး၏ ကြေးစားတပ်များလက်ချက်ကြောင့် ဒီဇင်ဘာလ ၅ ရက်မှ ၁၉ ရက်အတွင်း ကုလသမဂ္ဂတပ်သား ၂၁ ဦး သေဆုံးပြီး ၈၄ ဦး ဒဏ်ရာရခဲ့သည်။

ကတန်ဂါ အရေးကိစ္စ အကျပ်အတည်းကာလအတွင်း ဘန်ချ်

နှင့် အတွင်းရေးမှူးချုပ်တို့သည် ကုလသမဂ္ဂတပ်များအား စိတ်ဓာတ်မကျ စေရန် အစဉ်တစိုက် ထောက်ခံအားပေးခဲ့သည်။ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများကလည်း ရွန်းဘေးအား ဖိအားပေးလာကြသည်။ အမေရိကန်သမ္မတ ကဲနီနဒီက ကုလသမဂ္ဂ၏ လုပ်ဆောင်ချက်များကို အင်တိုက်အားတိုက် ထောက်ခံခဲ့ သည်။ ဗြိတိသျှဝန်ကြီးချုပ် ဟဲရာလ်ဒ် မက်ခ်မီလဲန်မှာမူ ကုလသမဂ္ဂတပ် များ၏ လုပ်ဆောင်ချက်ကို ထောက်ခံရန် ဖိအားပေးသော အတိုက်အခံ လေဘာပါတီနှင့် ဗြိတိသျှတပ်များ ပါဝင်ပတ်သက်မှုကို လုံးဝ ရပ်ဆိုင်း ရန် အကျပ်ကိုင်နေသော မိမိ၏ လက်ျာစွန်းရောက် အာဏာရပါတီ၏ အကြား ညှပ်ပူးညှပ်ပိတ် မိနေသည်။

ဒီဇင်ဘာလအတွင်း ဘန်ချ်သည် တန်ဇာနီးယားနိုင်ငံ လွတ်လပ် ရေး အခမ်းအနားသို့ ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်အား ကိုယ်စားပြု၍ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ဒီဇင်ဘာလ ၂၂ ရက်တွင် ကွန်ဂိုနိုင်ငံ လီယိုပိုမီးလ် သို့ ရောက်ခဲ့ရာ ဝန်ကြီးချုပ် အဒူလာနှင့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဘွန်ဘိုကို တို့ ကိုယ်တိုင် လေဆိပ်တွင် လာရောက်ကြိုဆိုသည်။ ကုလသမဂ္ဂနှင့် ကွန်ဂိုတပ်သားများ ပါဝင်သော ဂုဏ်ပြုတပ်ဖွဲ့ အဆောင်အယောင်ဖြင့် ဘန်ချ်အား ဂုဏ်ပြုချီးမြှင့်ခဲ့သည်။

ကတန်ဂါပြည်နယ်ပြဿနာသည် ဆက်လက် တင်းမာဆဲ ဖြစ် သဖြင့် အမေရိကန်သမ္မတ ကဲနီနဒီက ကွန်ဂိုသံအမတ် အက်ဒ်မန် ဝူလီယွန် အား အဒူလာနှင့် ရွန်းဘေးတို့ မျက်နှာစုံညီ ဆွေးနွေးပွဲ ပြုလုပ်ရေးအတွက် ဖိအားပေးရန် ကိုယ်တိုင် ဖုန်းမှတစ်ဆင့်တိုက်တွန်းခဲ့သည်။ ဤသို့ ခေါင်း ဆောင်နှစ်ဦးအကြား သဘောတူညီချက်ရခဲ့လျှင် ကတန်ဂါရှိ ကုလသမဂ္ဂ စစ်ရေးလှုပ်ရှားမှုများကို အမြန်ဆုံး ရပ်သိမ်းပေးရန် ဘန်ချ်ကိုလည်း သိ စေခဲ့သည်။

ဝေါရှင်တင်အစိုးရသည် ပြင်သစ်အစိုးရအား ရွန်းဘေးအပေါ် ဖိအား ပေးရန် တိုက်တွန်းရပြန်သည်။ နောက်ဆုံး အမေရိကန်နှင့် ပြင်သစ်တို့ ညှိနှိုင်းချက်အရ ကွန်ဂိုဝန်ကြီးချုပ် အဒူလာနှင့် ကတန်ဂါပြည်နယ်သမ္မတ ရွန်းဘေးတို့ ဆွေးနွေးပွဲကို ပံ့ပိုးပေးရန် အနောက်အုပ်စု ကိုယ်စားလှယ်

အဖြစ် ကန်နဒီကိုယ်တိုင် ခန့်ထားတာဝန်ပေးလိုက်သည်။ ကုလသမဂ္ဂက
လည်း ဘန်ချ်အား အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ခန့်အပ်
တာဝန်ပေးခဲ့သည်။

ဘန်ချ်နှင့် ဂူလီယွန်တို့သည် ခေါင်းဆောင်နှစ်ဦး ဆွေးနွေးပွဲ
ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် တာဝန်ခွဲဝေကာ စည်းရုံးဆောင်ရွက်ကြသည်။
သုံးရက်ကြာမျှ ပင်ပန်းကြီးစွာ ညှိနှိုင်းချက်အရ ကုလသမဂ္ဂ၏ အခြေခံ
စခန်းတစ်ခုဖြစ်သော ကီတိုနာစခန်း၌ မျက်နှာချင်းဆိုင် ဆွေးနွေးရန် နှစ်ဦး
နှစ်ဖက် သဘောတူညီမှု ရခဲ့ကြသည်။ ကုလသမဂ္ဂတပ်များကလည်း
ဆွေးနွေးပွဲ ကျင်းပနေစဉ်ကာလအတွင်း တစ်ဖက်သတ် အပစ်အခတ် ရပ်
စဲရန် သဘောတူလိုက်သည်။

ဒီဇင်ဘာလ ၁၈ ရက်တွင် ဂူလီယွန်က နဒိုလာမြို့သို့ သွား
ရောက်၍ ရွန်းဘေးအား ခေါ်ဆောင်ခဲ့သည်။ ဘန်ချ်သည် လီယိုပိုဗီးလ်တွင်
စောင့်ဆိုင်းနေပြီး ၁၉ ရက်နေ့တွင် ကုလသမဂ္ဂလေယာဉ်ဖြင့် အဒူလာအား
ကီတိုနာစခန်းသို့ ခေါ်ဆောင်ခဲ့သည်။

ခေါင်းဆောင်နှစ်ဦး၏ ဆွေးနွေးပွဲကို ဆေးရုံအဆောက်အဦ
တစ်ခုထဲတွင် ကျင်းပခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂမှ နိုင်ဂျီးရီးယားတပ်သားများက
ဆွေးနွေးပွဲလုံခြုံရေးကို တာဝန်ယူ စောင့်ကြပ်ပေးသည်။ ဒီဇင်ဘာလ ၁၉
ရက်နေ့တွင် ပထမအကြိမ် တွေ့ဆုံရာ၌ ယဉ်ကျေးမှု ထုံးတမ်းစဉ်လာနှင့်
အညီ ဆက်ဆံကြသော်လည်း လှိုက်လှိုက်လှဲလှဲ မရှိကြောင်းတွေ့ရသည်။
ညပိုင်းတွင် ကျင်းပသော ညစာစားပွဲတွင်မူ ရယ်ရယ်မောမောနှင့် တရင်း
တနီးဖြစ်ခဲ့သည်။ ဒီဇင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ခေါင်းဆောင်နှစ်ဦးတည်း
တံခါးပိတ် အစည်းအဝေး ကျင်းပသည်။ ညနေပိုင်းတွင် ခေါင်းဆောင်
နှစ်ဦးနှင့် ဘန်ချ်၊ ဂူလီယွန်တို့ တွေ့သည့်အခါတွင် ခတ်တည်တည်နှင့်
သုန်သုန်မှန်မှန်ဖြစ်နေကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဘန်ချ်နှင့် ဂူလီယွန်တို့က
ပြေလည်ရာပြေလည်ကြောင်း ကြားဝင်ပေးသော်လည်း အကျိုးမထူးဘဲ
သန်းခေါင်အချိန်တွင် ဆွေးနွေးပွဲ ပျက်ပြားခဲ့သည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် ခေါင်းဆောင်နှစ်ဦးတို့ ပြည်တော်ပြန်ရန်

လေဆိပ်သို့ ရောက်ကြသည်။ လေယာဉ် အသင့်မဖြစ်သဖြင့် အချိန် အနည်းငယ် ကြန့်ကြာသွားသည်။ ဘန်ချ်နှင့် ဝူလီယွန်တို့သည် ရသမျှ အချိန်ကို အတတ်နိုင်ဆုံး အသုံးချကာ ထပ်မံစေ့စပ်ကြပြန်သည်။ ထိုအချိန် တွင် အရေးအကြီးဆုံးအချက်ကား ကတန်ဂါသမ္မတ ရွန်းဆေးအနေဖြင့် ခွဲထွက်ရေး အစီအစဉ်ကို စွန့်လွှတ်ကြောင်း တရားဝင် ကြေညာရေးပင် ဖြစ်သည်။ ရွန်းဆေးသည် ကွန်ဂို အခြေခံဥပဒေကို လက်ခံကြောင်း ကြေညာခဲ့ပြီးဖြစ်ရာ တစ်ဆင့်တိုးတက်ခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ ခက်သည်ကား အဒူလာ နှင့် ရွန်းဆေးတို့ နှစ်ဦးသဘောတူ ထုတ်ပြန်ချက်တစ်ရပ် ထုတ်ပြန်နိုင်ရန် အတွက် သဘောတူရန် အခက်အခဲဖြစ်နေသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဘန်ချ် နှင့် ဝူလီယွန်တို့က အချက် ၈ ချက်ပါ ကြေညာချက်တစ်ရပ် ပြုစုပြီး ရွန်းဆေးအား တစ်ဖက်သတ် ကြေညာရန် ညှိနှိုင်းခဲ့ရာ ရွန်းဆေးက ထုတ်ပြန်ပေးမည်ဟု သဘောတူခဲ့သည်။ ရွန်းဆေး၏ လိုက်လျောချက်ကို အဒူလာက နောက်ဆုံး လက်ခံခဲ့သည်။

ရွန်းဆေး၏ ရှစ်ချက်ပါ ကြေညာချက်တွင် အောက်ပါ အရေးကြီးသော ကဏ္ဍများ ပါဝင်သည်။

၁။ တစ်စည်းတစ်လုံးတည်းဖြစ်သော ကွန်ဂိုနိုင်ငံ၏ ရပ်တည်မှုနှင့် သမ္မတ ကာဆာဗူးဘူး၏ နိုင်ငံအကြီးအကဲအဖြစ် ခေါင်းဆောင်မှုကို အသိအမှတ်ပြုသည်။

၂။ လီယိုပိုဗီးလ်တွင် ဖွဲ့စည်းထားသော အခြေခံဥပဒေကော်မရှင်သို့ ကတန်ဂါမှ ကိုယ်စားလှယ်များ စေလွှတ်မည်။

၃။ ကွန်ဂိုပါလီမန်တွင် ကတန်ဂါအမတ်များ ကိုယ်စားပြုတက်ခွင့်ပြုမည်။

၄။ ကတန်ဂါ၏တပ်အား ကွန်ဂိုတပ်မတော်၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုဖြစ်ကြောင်း လက်ခံသဘောတူသည်။

အထက်ပါ သဘောတူညီချက်မူကြမ်းရလျှင်ရခြင်း ဘန်ချ်သည် စာချော အမြန်ဆုံး ပြုစု၍ နှစ်ဖက်ခေါင်းဆောင်များ၏ အတည်ပြုချက်ရယူနိုင်ခဲ့သည်။ ခေါင်းဆောင်နှစ်ဦးသည် နံနက်အာရုံမကျင်းမီ ၃ နာရီမှ

ပြည်တော်ပြန်နိုင်ခဲ့သည်။ လေယာဉ် မထွက်ခွာမီ ခေါင်းဆောင်နှစ်ဦးတို့ သည် ချစ်ကြည်စွာ တွေ့ဆုံနှုတ်ဆက်ကြသည်။ အခုလာက ရွန်းဘေးအား ဆင်ခြင်တုံတရားရှိသူ၊ သတ္တိရှိသူ၊ နိုင်ငံအကြီးအကဲ အရည်အချင်းပြည့်ဝ သူဖြစ်ကြောင်း ထုတ်ဖော်ချီးကျူးခဲ့သည်။

ဤမျှ တိုတောင်းသော အချိန်အတွင်း ကွန်ဂို-ကတန်ဂါပြဿနာ ကို အောင်မြင်စွာ ဖြေရှင်းပေးနိုင်သည့် ဖြစ်ရပ်ကို ကမ္ဘာက တအံ့တဩ ဖြစ်ကြသည်။ ဖြစ်ပျက်ပုံ အလုံးစုံကိုလည်း သိလိုစိတ် တဖွားဖွားဖြစ်ကြ သည်။ ဘန်ချ်သည် ဒီဇင်ဘာလ ၂၂ ရက်တွင် နယူးယောက်သို့ ပြန် ရောက်သည့်အခါ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲခေါ်၍ အစအဆုံး ရှင်းပြခဲ့သည်။ အပြောထက် အလုပ်လုပ်ခဲ့ပြီး ထိုအလုပ်ကပင် သက်သေခံမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောခဲ့သည်။

ဤဆွေးနွေးပွဲ အောင်မြင်သည်အထိ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဘက် မလိုက် ဩဇာမခံဘဲ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း သက်သေပြရန် အောက်ပါ အတိုင်း ဖော်ထုတ်ရေးသားခဲ့သည်။

“သူ (အမေရိကန်သံအမတ်) သည် သူနှင့် ပတ်သက်သည့် ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း လိုက်နာခဲ့သည်။ ထိုညွှန်ကြားချက်သည် ကျွန်ုပ် အပေါ် မည်သည့် အကျိုးသက်ရောက်မှုမျှ မရှိပါ။ ကျွန်ုပ်လည်း ကျွန်ုပ် နှင့် ပတ်သက်သော ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း လိုက်နာသည်။ ကျွန်ုပ်၏ ညွှန်ကြားချက်သည် မည်သူ့အပေါ် မည်သည့် အကျိုးသက်ရောက်မှုမျှ မရှိခဲ့ပါ။ ကျွန်ုပ် ကုလသမဂ္ဂတွင် နိုင်ငံတကာဝန်ထမ်းအဖွဲ့ဝင်အဖြစ် တာ ဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သော ၂၆ နှစ်တာ သက်တမ်းကာလ တစ်လျှောက်လုံး မည်သည့် ဩဇာပေးမှု၊ ညွှန်ကြားမှုကိုမျှ ပြုရန် မကြိုးစားခဲ့ပါ။ ကျွန်ုပ် သည် ကုလသမဂ္ဂအား အလုပ်အကျွေးပြုသည့် ဝန်ထမ်းစစ်စစ်တစ်ဦး ဖြစ်ကြောင်း ဂုဏ်ယူစွာ ကြေညာလိုက်ပါသည်။”

၁၉၆၂ ခုနှစ် ဆောင်းဦးပေါက်ရာသီတွင် ယာယီအတွင်းရေးမှူး ချုပ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်နေသော ဦးသန့်အား သက်တမ်းပြည့် အတွင်းရေး မှူးချုပ်အဖြစ် ခန့်ထားရန် အထွေထွေညီလာခံက စဉ်းစားလာပြီဖြစ်သည်။

မိမိအတွင်းရေးမှူးချုပ်တာဝန် ထမ်းဆောင်ခြင်း ပြုမပြု ဆုံးဖြတ်ရာတွင် ရှာဖွေ ဘန်ချ်သည် မိမိနှင့် ဆက်လက်၍ အတူလုပ်မလုပ်ဆိုသည့် အချက် အပေါ် တည်ကြောင်း ဘန်ချ်ရှေ့တွင် အက်ဒ်လေ စတီဗင်ဆင်အားပြော သည်။ ဘန်ချ်သည် ဦးသန့်အား ကြည်ညိုလေးစားမှုရှိသည်။ အတွင်း ရေးမှူးချုပ်ရာထူးတွင် ၁၉၆၁ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလမှ ၅ နှစ်သက်တမ်းထိသာ ထမ်းဆောင်မည်ဟု ပြောထားခြင်းကြောင့် နောက်ထပ် သုံးနှစ်ခွဲမျှသာ ကျန်ရှိနေသဖြင့် ဘန်ချ်က ဆက်လုပ်မည်ဟု ကတိပြုလိုက်သည်။ ဦးသန့် အား အထွေထွေညီလာခံက ၁၉၆၀ ခု နိုဝင်ဘာလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် လေးနှစ်သက်တမ်းကာလအတွက် အတွင်းရေးမှူးချုပ်အဖြစ် ထမ်းဆောင် စေရန် တစ်ညတစ်ညွတ်တည်း သဘောတူဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

ကွန်ဂိုဝန်ကြီးချုပ် အဒူလာနှင့် ကတန်ဂါပြည်နယ်သမ္မတ ရွန်း ဘေးတို့ လက်မှတ်ရေးထိုးကြသော ကီတိုနာ သဘောတူညီချက်အရ ကတန်ဂါပြည်နယ် ခွဲထွက်ရေးကိစ္စ ပြဿနာကို အဆုံးသတ်ပြီဟု ယူဆ ရန်ရှိသည်။ သို့ရာတွင် လက်တွေ့အားဖြင့် အဒူလာနှင့် ရွန်းဘေးတို့ အကြား နှောင့်နှေးကြန့်ကြာမှု၊ ဆွေးနွေးရန် အခြေအနေ မပေးမှုကြောင့် တစ်နှစ်ကြာသည်တိုင်အောင် အီလည်လည်ဖြစ်နေခဲ့သည်။ ဇူလိုင်လတွင် ရွန်းဘေးသည် ကတန်ဂါပြည်နယ် လွတ်လပ်ရေးပွဲတော်ကို ခမ်းနားကြီး ကျယ်စွာ ကျင်းပခဲ့သည်။ ပရိယာယ်သစ်ဆင်၍ ရာပေါင်းများစွာသော အမျိုးသမီးများကို အတင်းအကျပ်စုကာ ကုလသမဂ္ဂတပ်များ မလှုပ်ရှား နိုင်ရန် လမ်းဆုံလမ်းခွများ ပိတ်ဆို့လာသည်။ ဤသို့ လက်နက်မဲ့အရပ် သားများအား စစ်ရေးအတွက် အသုံးပြုလာသဖြင့် ကုလသမဂ္ဂ ပြဿနာ သစ်များနှင့် ရင်ဆိုင်ရပြန်သည်။ ဇူလိုင်လ ၂၀ ရက်နေ့၌ ဖင်လန်နိုင်ငံ ဟယ်လ်ဆင်ကီတွင် ပြုလုပ်သော သတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲတွင် အတွင်းရေး မှူးချုပ်က ရွန်းဘေးနှင့် အပေါင်းပါများအား စိတ်မချရ၍ စကားမတည် သော လူပြောင်တစ်စုဟု စွပ်စွဲကင်ပွန်းတပ်လိုက်သည်။ အတွင်းရေးမှူး ချုပ် နယူးယောက်သို့ ပြန်ရောက်သည့်အခါ ဘန်ချ်က ဆီးကြိုရင်း ပထ မဆုံးမေးသော မေးခွန်းကား “လူပြောင်တစ်စု” ဟူသည့်စကားကို

တကယ်ပြောမပြော စောကြောလိုက်သည်။ “ကျွန်တော် ရွန်းဆေးတို့ကို လူပြောင်တစ်စုဟု ခဲ့ဒိုးပြောချလိုက်သည့် အသုံးအနှုန်းကို တကယ်ပြောခဲ့ကြောင်း ဝန်ခံလိုက်သည့်အခါ ဘန်ချ်မှာ တအံ့တဩဖြစ်သွားပုံရကြောင်း သူ့မျက်နှာအမူအရာက ပြနေသည်။ ဤသို့ ပရိယာယ်ကင်းမဲ့လှသည့် စကားအသုံးအနှုန်းကို ကျွန်တော်သုံးခြင်းမှာ ဗီစီစရိုက်နှင့် မဆီလျော်ကြောင်း ဘန်ချ် ထင်ပုံရသည်။ သူ့တွေးဆချက်မှာလည်း အမှန်ဖြစ်သည်” ဟု အတွင်းရေးမှူးချုပ်က မှတ်ချက်ပြုခဲ့သည်။

ဩဂုတ်လတွင် ကွန်ဂိုနိုင်ငံ ပြန်လည်ပေါင်းစည်းရေး မဟာစီမံချက် ရေးဆွဲပြီး အဒူလာနှင့်ရွန်းဆေးထံ အတွင်းရေးမှူးချုပ်က ပေးပို့လိုက်သည်။ ထိုစီမံချက်ကို ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက် ဖြတ်တောက်ခြင်း မပြုရဘဲ နှိုင်းချက်မရှိ တစ်ခုလုံးကို လက်ခံရန် သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ရန် အဖြေတစ်ခုကို ပြတ်သားစွာ ပြန်ကြားရန်ကိုလည်း တိုက်တွန်းထားသည်။ ရွန်းဆေးသည် သူ့ဝသီအတိုင်း ဆင်ခြေအမျိုးမျိုးပေးကာ အချိန်ဆွဲလိုက်သည်။ ဤအတောအတွင်း ကတန်ဂါတပ်နှင့် ကုလသမဂ္ဂတပ်အကြား ဆက်ဆံရေးပိုမိုတင်းမာလာခဲ့သည်။ အောက်တိုဘာလကုန်ပိုင်းတွင် ဘန်ချ်သည် လီယိုပိုမီးလ်တွင် တစ်ပတ်ကြာ နေထိုင်ပြီး အဒူလာနှင့် ရွန်းဆေးတို့အား ကွန်ဂိုနိုင်ငံ ပြန်လည်ပေါင်းစည်းရေး မဟာစီမံချက်ကို လက်ခံလာစေရန် နောက်ဆုံးအကြိမ်အဖြစ် ကြိုးစားညှိနှိုင်းခဲ့သည်။ ဤညှိနှိုင်းချက်ကို နှစ်ဖက်လုံးက လက်မခံလျှင် ဤစီမံချက်ကို လုံးဝ စွန့်လွှတ်လိုက်မည်ဖြစ်ကြောင်း စာဖြင့် ရာဇသံပေးလိုက်သည်။

ဘန်ချ် လီယိုပိုမီးလ်တွင် နေစဉ်အတွင်း ကုလသမဂ္ဂတပ်များ ကွပ်ကဲရေးမှူးများနှင့် အရေးပေါ် စစ်ဆင်ရေးစီမံချက်များ ညှိနှိုင်းခဲ့သေးသည်။ ကွန်ဂိုနိုင်ငံ ပြန်လည်ပေါင်းစည်းရေး မဟာစီမံချက် ပျက်ပြားခဲ့လျှင် စစ်ဆင်ရေး ပထမအဆင့်အဖြစ် ကတန်ဂါပြည်နယ် အလစ်ဘောက်ဗီးလ်မြို့တော် ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ဝိုက်နှင့် ရိုဒီရှားနယ်စပ်ရှိ ကီပူရှိမြို့အထိ လမ်းတစ်လျှောက် ကုလသမဂ္ဂတပ်များ အဟန့်အတားမရှိဘဲ လွတ်လပ်စွာ လှုပ်ရှားသွားလာနိုင်ရန် စီမံရမည်။ ဒုတိယအဆင့်အဖြစ် ကိုလ်ဝေဒီနှင့်

ယာဒေါက်ဗီးလ် သတ္တုတွင်း တူးဖော်သည့်မြို့များသို့ ချီတက်ဝိုင်းရံပြီး နိုင်ငံခြားကြေးစားတပ်သားများအား ထိန်းသိမ်းရမည်။ တတိယအဆင့် အဖြစ် ကာမိနာဗီးလ်မြို့ရှိ နိုင်ငံခြားကြေးစားတပ်သားများအား ထိန်းသိမ်း ရမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် လိုအပ်မှသာအင်အားကို လိုသလောက် ချင့်ချိန်သုံးရမည်ဟု ဘန်ချ် စီစဉ်ခဲ့သည်။

ရွန်းဘေးသည် ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့၏ စစ်ဆင်ရေးစီမံချက်ကို သိရှိ သဘောပေါက်သဖြင့် ကွန်ဂို ဗဟိုအစိုးရအပေါ် အပြစ်ပုံချလိုက်သည်။ ကုလသမဂ္ဂတပ်ကိုလည်း အင်အားသုံးရန် အကြောင်းရှာနေသည်ဟု စွပ်စွဲ ပြန်သည်။ အမှန်စင်စစ် ကတန်ဂါစစ်သားများသည် ကုလသမဂ္ဂတပ်များကို တိုက်ထုတ်ရန်အချက်ကို စောင့်နေသူများဖြစ်သည်။ ဒီဇင်ဘာလ ၂၄ ရက် နေ့တွင် ကုလသမဂ္ဂတပ်များကို စတင်၍ အင်အားဖြင့် ပစ်ခတ်လာတော့ သည်။ ကုလသမဂ္ဂ ရဟတ်ယာဉ်တစ်စင်းကိုလည်း ပစ်ချလိုက်သည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်နှင့် ဘန်ချ်တို့သည် အပစ်အခတ် ရပ်စဲနိုး ဒီဇင်ဘာလ ၂၈ ရက်အထိ စိတ်ရှည်စွာ စောင့်ကြည့်ကြသေးသည်။ ထူးခြားမှု မတွေ့ ရမှ ကတန်ဂါ ကြေးစားတပ်သားများအား အလစ်ဘောက်ဗီးလ်ဒေသ ပတ်ဝန်းကျင်မှ အင်အားသုံး ဖယ်ရှား၍ ကတန်ဂါပြည်နယ် တစ်ခွင်လုံး ကုလသမဂ္ဂတပ်များ အဆီးအတားမရှိ လွတ်လပ်စွာ လှုပ်ရှားနိုင်ရေးကို ဆောင်ရွက်ရန် အတွင်းရေးမှူးချုပ်က စစ်ဆင်ရေးအမိန့် ချမှတ်လိုက် သည်။

ကုလသမဂ္ဂတပ်များ၏ စစ်ရေးအခြေအနေသည်လည်း တပ်မှူး သစ်များ လဲလှယ်ပြီးနောက်တွင် ယမန်နှစ်ထက် ပိုမို၍ ကျစ်လျစ်တိုးတက် လာသည်။ ယခု တာဝန်ယူထားသော တပ်မှူးများမှာ အိန္ဒိယတပ်မတော် မှ ဗိုလ်ချုပ် ဒေဝမ် ပရဲမ် ချန်ဒ်နှင့် စစ်ဆင်ရေးဒုတိယတပ်မှူးချုပ် ဗိုလ် မှူးချုပ် ရက်ဂျီ နိုရိုနာတို့ဖြစ်ကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ် ချန်ဒ်သည် စကားချိုသာ ၍ သတ္တိပြောင်မြောက်သူဖြစ်သည်။ သူ၏လက်ထောက် ဗိုလ်မှူးချုပ် နိုရိုနာ နာသည် မြင်းတပ်မှလာ၍ ဆုံးဖြတ်ချက် ပြတ်သားပြီး ရဲဝံ့စွန့်စားသည်။ ထိုတပ်မှူးနှစ်ဦး၏ ခေါင်းဆောင်ကွပ်ကဲမှုနှင့် စစ်ဆင်ရေးကို ရွန်းဘေး၏

ကြေးစားတပ်သားများ မယှဉ်သာအောင်ရှိသဖြင့် အရုံးနှင့် ရင်ဆိုင်ကြရသည်။ ကုလသမဂ္ဂဆိုင်ရာ အရပ်သားကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် နယူးယောက် ဌာနချုပ်မှ ဂျော့ ရှယ်ရီအား တာဝန်ပေးထားသည်။

ရွန်းဘေးသည် သံတမန်ရေးရာ နည်းပရိယာယ်ကိုသုံး၍ ကုလသမဂ္ဂ၏ ထိုးနှက်မှုကို ဟန့်တားပျက်ပြယ်စေရန် ထပ်မံကြိုးစားပြန်သည်။ ကုလသမဂ္ဂတပ်များ ကိုလံဝေဒီနှင့် ယာဒေါ့တ်ဗီးလ် သတ္တုမိုင်းမြို့များသို့ ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်လျှင် မြေလှန်စနစ်သုံး၍ ဖျက်ဆီးပစ်မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ထိုမြို့များ၏ သတ္တုစီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွင် ဘယ်လ်ဂျီယံနှင့် ဗြိတိသျှတို့က ငွေကြေးမြောက်မြားစွာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံထားရာ အလွန် အကင်းပါသော ရွန်းဘေးက ဘယ်လ်ဂျီယံနှင့်ဗြိတိသျှတို့အား အကျပ်ကိုင်လိုက်သည်။ ဘယ်လ်ဂျီယံနှင့် ဗြိတိသျှ သံအမတ်များက ဘန်ချ်အား ကုလသမဂ္ဂတပ်များကို ခေတ္တထားပေးရန် မေတ္တာရပ်ခံကြသည်။ သူတို့၏ တင်ပြချက်များမှာ လက်ခံနိုင်ဖွယ်ရှိသဖြင့် ဘန်ချ်က ကုလသမဂ္ဂတပ်များ လူဖီရာမြစ်ကို ဖြတ်ကျော်၍ ယာဒေါ့တ်ဗီးလ်သို့ ချီတက်ခြင်းကို ခေတ္တရပ်ဆိုင်းထားရန် တပ်မှူး ရောဘတ် ဂါဒီနားအား အမိန့်ပေးလိုက်သည်။

ကုလသမဂ္ဂ၏ ခေတ်မမီတော့သော ကြေးနန်းဆက်သွယ်ရေး စနစ်၏ နှောင့်နှေးမှုကြောင့် ဤသို့ ဆိုင်းငံ့ရန် အမိန့်သည် ကုလသမဂ္ဂတပ်မှူးချုပ်ထံ အချိန်မီ မရောက်ခဲ့ပါ။ ထို့ပြင် စိတ်မြန်၍ထက်မြက်သော ဗိုလ်ချုပ်သည် ပရမ်းချန်းဒ်နှင့် နီရိုနာတို့၏ ပြတ်သားသော ခေါင်းဆောင်မှုဖြင့် ကုလသမဂ္ဂတပ်များသည် အချိန်မဆိုင်းဘဲ လူဖီရာမြစ်ကို ဖြတ်၍ ယာဒေါ့တ်ဗီးလ်မြို့သို့ အတားအဆီး အခုအခံမရှိ လွယ်ကူစွာ ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့ကြသည်။

မြို့ခံပြည်သူများအပြင် အဓိကကျသော ယူနီယံမင်းနီးယဲ သတ္တုလုပ်ငန်းမှ မန်နေဂျာနှင့် ဝန်ထမ်းများက ကုလသမဂ္ဂ နယ်သိမ်းတပ်များအား နွေးထွေးပျူငှာစွာ ကြိုဆိုကြသည်။ ရွန်းဘေးသည် ရိုဒီးရှားသို့ ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်သွားသည်။ လီယိုပိုဗီးလ်တွင် ရုံးစိုက်သော ဗိုလ်ချုပ် ဂါဒီနာသည် လက်လွန်ခြေလွန်ဖြစ်ခဲ့သောကိစ္စအတွက် မရွံ့မရဲ

ဘန့်ချိထံ ဖြစ်ရပ်အမှန်ကို ၁၉၆၃ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၃ ရက်နေ့တွင် အစီရင်ခံခဲ့သည်။

ကုလသမဂ္ဂတပ်များ လူဖီရာမြစ်ကို ဖြတ်ကျော်သည့်ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ အတွင်းရေးမှူးချုပ်နှင့် ဘန့်ချိတို့ မျက်နှာပူစရာဖြစ်ခဲ့သည်။ ဒီဇင်ဘာလ ၂၉ ရက်နေ့တွင် ဘန့်ချိက ရပ်စ်နှင့် စတီဗင်ဆင်အား ကုလသမဂ္ဂ စစ်ဘက်ရေးရာအစီအစဉ်သည် အကန့်အသတ်ရှိကြောင်း အာမခံချက်ပေးလိုက်သည်။ နောက်တစ်နေ့တွင်မူ ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့သည် ကီမူရှိ မြို့ကို ခုခံမှု မရင်ဆိုင်ရဘဲ ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်နိုင်သည်။ ဂါဒီနာက လီယိုပိုဗီးလ်မြို့တွင် သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲ၌ “ဒီတစ်ခါတော့ အရင်တစ်ခါက မှားခဲ့သလို ခရီးမဆုံးခင် မရပ်နေတော့ဘူး။ ဒီတစ်ခါ ပြတ်ပြတ်သားသား ဖြစ်စေရမယ်” ဟု ဝမ်းပန်းတသာပြောလေသည်။ အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဒီးန့် ရပ်စ်နှင့် ကုလသမဂ္ဂ အမြဲတမ်းကိုယ်စားလှယ် အက်ဒ်လေ စတီဗင်ဆင်တို့က ဂါဒီနာ၏ ပြောဆိုချက်ကို ရှင်းလင်းချက်တောင်းကြသည်။ ယင်းတပ်များသည် အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ အတည်ပြုချက် မရဘဲ ဆက်လက်လှုပ်ရှားမည် မဟုတ်ကြောင်း၊ ရွန်းဘေးထံမှ နောက် နှစ်ပတ်အတွင်း တိုးတက်မှု တစ်စုံတစ်ရာ မတွေ့ရလျှင် ယာဒေါ့တ်ဗီးလ်နှင့် ကိုလ်ဝေဇီ သတ္တုမိုင်းမြို့များကို ဝင်ရောက်တပ်စွဲမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြန်ကြားလိုက်သည်။

တစ်ဖက်မှ ဤသို့ ခိုင်မာစွာ ကတိပေးရင်း ကျန်တစ်ဖက်မှလည်း ကုလသမဂ္ဂဌာနချုပ်မှ အမိန့်ကို အဘယ့်ကြောင့် မျက်ကွယ်ပြုကြောင်း ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်ကို လီယိုပိုဗီးလ်မှ တာဝန်ခံ ဂါဒီနာထံ ဘန့်ချိက ထုချေစေခဲ့သည်။ ဌာနချုပ်ကို မျက်ကွယ်ပြုသည်ဖြစ်စေ၊ နားမထောင်သည်ဖြစ်စေ ကုလသမဂ္ဂတပ်များအနေနှင့် ကွန်ဂိုတွင် အောင်မြင်မှု ရရှိခဲ့သည်မှာ မငြင်းနိုင်သည့်အချက်ဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်အနေနှင့် အပြောတစ်မျိုး၊ အလုပ်တစ်မျိုးဖြစ်သွားသည့် အနေအထားကိုမူ ငြင်းကွယ်၍ မရနိုင်ချေ။ ကွန်ဂို၏ တည်ဆဲ နိုင်ငံရေး၊ စစ်ရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး အခြေအနေများကို တာဝန်ခံအရာရှိနှင့်

တပ်မှူးများထံမှ လေ့လာရန်နှင့် အနာဂတ် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများကို လိုအပ်သလို လမ်းညွှန်မှု ပြုစေရန်အတွက် ဘန့်ချ်အား ကွန်ဂိုသို့ ဇန်နဝါရီလ ၃ ရက်နေ့တွင် သွားရောက်ရန် ညွှန်ကြားလိုက်ကြောင်း ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်က ထုတ်ပြန်ကြေညာခဲ့သည်။

ကတန်ဂါတွင် တာဝန်ရှိ စစ်ဖက်နယ်ဖက် အရာရှိများသည် ကောင်းကောင်းအဆူခံရမည်ကို ကြိုတင်မျှော်မှန်းထားကြကြောင်း ဘန့်ချ် ရိပ်စားမိသည်။ တစ်ဖက်မှကြည့်လျှင်လည်း ကွန်ဂိုနိုင်ငံ ပေါင်းစည်းရေး အတွက် ထင်ရှားသော တိုးတက်မှုကို လက်ဆုပ်လက်ကိုင် ပြခဲ့သည့် အချက်ကိုလည်း မျက်ကွယ်ပြုနိုင်ကြောင်း ဘန့်ချ် သဘောပေါက်လိုက်သည်။ ဤအခြေအနေမျိုးကိုပင် ရရှိနိုင်ရန် သူတို့မည်မျှ ကြိုးစားခဲ့ရသည်ကို ကာယကံရှင်များ ကောင်းစွာသိကြသည်။ ဤကိစ္စအတွက် ဟာမာရိုးလ်ဒ်သည်ပင် အသက်ဆုံးရှုံးခဲ့ရပြီ မဟုတ်လော။ ဗိုလ်ချုပ် ပရမ်းချန်းဒ်တို့တပ်များ၏ အောင်မြင်မှုအရှိန်ကို မပျက်ပြယ်စေသင့်ကြောင့် ဘန့်ချ်သဘောရသည်။ ထို့ကြောင့် ကတန်ဂါပြည်နယ်အတွင်း မြေလှန်စနစ် ကျင့်သုံးပျက်ဆီးရန် ရွန်းဘေး၏ ကြိမ်းဝါးခြိမ်းခြောက်မှုများကို ရှုတ်ချရန်နှင့် ဤအဖြစ်ဆိုးမျိုး မဖြစ်စေရေးအတွက် ကုလသမဂ္ဂအနေနှင့် အစွမ်းကုန်ကာ ကွယ် တားဆီးမည်ဖြစ်ကြောင်း အတွင်းရေးမှူးချုပ်အား ကြေညာချက် ထုတ်ပြန်ပေးရန် ရောမလေဆိပ်တွင် လေယာဉ်ခေတ္တရပ်နားစဉ် ဘန့်ချ်က အတွင်းရေးမှူးချုပ်အား ကြေးနန်းစာပို့၍ အစီရင်ခံခဲ့သည်။

ဘန့်ချ် ကွန်ဂိုနိုင်ငံ လီယိုပိုဗီးလ်မြို့သို့ ရောက်သောအခါ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲတစ်ရပ် ကျင်းပ၍ အခြေအနေကိုတင်ပြခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂ ဌာနချုပ်နှင့် ဒေသဆိုင်ရာ စစ်ဆင်ရေးစခန်းများအကြား ဆက်သွယ်ရေး အခက်အခဲ ရှိသည်မှာ မလွဲမရှောင်သာပါကြောင်း၊ ကတန်ဂါပြည်နယ်အတွင်း ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့များ အဆီးအတားမရှိ လွတ်လပ်စွာ လှုပ်ရှားနိုင်မှသာလျှင် နယ်မြေအေးချမ်းသာယာရေးနှင့် ဥပဒေအာဏာစက် ထိရောက်စိုးမိုးရေးကို ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ယနေ့အနေအထားအရ ထိုရည်မှန်းချက်မှာ အောင်မြင်ခဲ့ပြီဖြစ်ကြောင်း၊ ကုလသမဂ္ဂ၏

အမြော်အမြင် ကြီးမားစွာ တွေးခေါ်စီမံလှုပ်ရှားမှုကြောင့် မကြာမီအချိန် အတွင်း ကွန်ဂိုတစ်နိုင်ငံလုံး ပေါင်းစည်းသွားပြီး ကြေးစားတပ်များကို လည်း အပြီးအပိုင် နှိမ်နင်းမောင်းထုတ်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ရှင်းလင်း ခဲ့သည်။

ဘန့်ချ် လီယိုပိုဗီးလ်တွင် ရောက်နေကြောင်းသိသော်လည်း လာမတွေ့ဘဲ ရှောင်နေသူတစ်ဦးမှာ ဗိုလ်ချုပ် ပရဲမ် ချန်းဒ်ပင်ဖြစ်သည်။ မိမိ၏ လျှပ်တစ်ပြက်ထိုးစစ်ဆင်မှုကြောင့် ကွန်ဂိုပေါင်းစည်းရေးအတွက် များစွာ တိုးတက်မှုဖြစ်စေခဲ့သော်လည်း ကုလသမဂ္ဂဌာနချုပ်တွင် ဆူဆူပူပူ ဖြစ်တင်မောင်းမဲမှု ခံရသည်ကို ဗိုလ်ချုပ်ပရဲမ် သိထားသည်။ ဘန့်ချ်အား မတွေ့လိုသည့် အခြားအကြောင်းတစ်ရပ်ကား ဘန့်ချ်နှင့် ကောင်းစွာ မရင်းနှီးသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ဘန့်ချ်သည် အလစ်ဘောက် ဗီးလ်သို့ ရောက်သောအခါ ဗိုလ်ချုပ် ပရဲမ် ချန်းဒ်ထံ မရောက်ရောက် အောင်သွား၍ နှစ်သိမ့်စကားများပြောကာ စိတ်သက်သာရာ ရစေခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ် ပရဲမ် ချန်းဒ်သည် နောက်တစ်နေ့တွင် ဘန့်ချ်ကိုခေါ် ဆောင်၍ မိမိချီတက်ခဲ့ရသော လမ်းကြောင်းကို လိုက်လံပြသပြီး ဖြစ် ပျက်ခဲ့သမျှ အခြေအနေအရပ်ရပ်နှင့် ဖြစ်ရပ်များကို ရှင်းပြလိုက်သည်။

ကုလသမဂ္ဂတပ်များသည် ပြင်းပြင်းထန်ထန် ရင်ဆိုင်တိုက်ပွဲများ မကြုံလိုက်ရဘဲ ယာဒေါ့တ်ဗီးလ်မြို့ကိုလည်း အပျက်အစီး အဆုံးအရှုံးပြော ပလောက်အောင် မရှိဘဲ ထိန်းသိမ်းနိုင်သည့်အတွက် အောင်မြင်မှုပမာဏ ကို ကျေနပ်အားရခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် ဤဖြစ်ရပ် တွင် အပြောတစ်မျိုး အလုပ်တစ်မျိုးဖြစ်သွားသည့်အတွက် မျက်နှာပျက်ရ ခြင်းကို ဗိုလ်ချုပ် ပရဲမ် ချန်းဒ်အား ရှင်းလင်းစွာ နားလည်စေခဲ့သည်။ နောင်အလားတူ ဖြစ်ရပ်မျိုး မဖြစ်စေရေးအတွက် ဌာနချုပ်နှင့် နယ်မြေ အကြား ဆက်သွယ်ရေးစနစ်ကို အမြန်ဆုံး ပြုပြင်ရန် ညွှန်ကြားခဲ့သည်။

ကွန်ဂို ကတန်ဂါပြည်နယ်အတွင်း ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့၏ အောင် မြင်မှုကို ကမ္ဘာက အသိအမှတ်ပြုလာခဲ့သည်။ ဘယ်လ်ဂျီယံနှင့် ဗြိတိသျှ တို့က ရွန်းဘေးအား ကုလသမဂ္ဂမှရေးဆွဲထားသော အမျိုးသားပေါင်းစည်း

ညီညွတ်ရေး မဟာစီမံချက်ကို လက်ခံရန်နှင့် ကတိဂါခွဲထွက်ရေးပြဿနာကို အဆုံးသတ်ရန် ဖိအားပေးလာသည်။

ဇန်နဝါရီလ ၈ ရက်နေ့တွင် ဘန်ချ်ထံ အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ လမ်းညွှန်ချက် ရောက်လာသည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု အစိုးရက ရိုဒီးရှားတွင် တိမ်းရှောင်နေသော ရွန်းဘေးနှင့် အဆက်အသွယ်ရယူရန် ဖိအားပေးနေကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ ဘန်ချ်ကမူ လက်ရှိအနေအထား အရ ရွန်းဘေးအား တွေ့ခြင်းဖြင့် အကျိုးမရှိသည့်အပြင် ပြဿနာများ ပိုမို ရှုပ်ထွေးရန် အလားအလာရှိသဖြင့် မတွေ့သင့်ကြောင်း ငြင်းဆန်ခဲ့သည်။

ရွန်းဘေးကသာ ကွန်ဂိုနိုင်ငံ ပေါင်းစည်းညီညွတ်ရေး စီမံချက်ကို လက်ခံကြောင်း လူသိရှင်ကြား ကြေညာရန်နှင့် လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်မည်ဟု ကတိပြုရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ပြည်ထောင်စု အစိုးရက ရွန်းဘေးအား အလစ်ဘောက်မီးလ်သို့ ပြန်လာရန် လိုလားလျှင် မိမိ၏ သံအမတ်အား ကွန်ဂိုဝန်ကြီးချုပ် အဒူလာနှင့် ဆွေးနွေးရန် စေလွှတ်သင့်ကြောင်း ဘန်ချ်က အကြံပြုလိုက်သည်။ ရွန်းဘေး ပြန်လာမည့် ကိစ္စကို အဒူလာက ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဆန့်ကျင်နေသည့်အဖြစ်ကို အများက သိကြသည်။

ဘန်ချ်၏ ခိုင်မာသော ရပ်တည်ချက်ကို အလျှော့ပေး၍ ရွန်းဘေးအား တွေ့ရန် သံအမတ် ဝူလီယွန်က ထပ်မံ ဖျောင်းဖျလာပြန်သည်။ ဘန်ချ်ကလည်း မှန်ကန်သော မိမိ၏ ရပ်တည်ချက်ကို လျှော့ပေးမည် မဟုတ်ကြောင်း ငြင်းဆန်လိုက်သည်။ လက်ရှိ ဆုပ်ကိုင်ထားသော ကုလသမဂ္ဂ၏ ရပ်တည်ချက်အတိုင်း ကြံ့ကြံ့ခံလျှင် မကြာမီအတွင်း ကွန်ဂိုစစ်ဆင်ရေး အောင်မြင်စွာ ပြီးနိုင်ရန် အလားအလာကို မိမိမြင်နေပြီဖြစ်၍ လျှော့မပေးရန် အကြံပေးလိုကြောင်း ဘန်ချ်က အတွင်းရေးမှူးချုပ်ထံ အစီရင်ခံလိုက်သည်။

ဘန်ချ်သည် ဇန်နဝါရီလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် နယူးယောက်သို့ ပြန်ခဲ့သည်။ ဇန်နဝါရီလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ရွန်းဘေးက ကြေညာချက်တစ်ရပ် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ မိမိသည် ကွန်ဂိုနိုင်ငံပေါင်းစည်းရေး မဟာစီမံချက်

ကို လက်ခံကြောင်း ကတန်ဂါပြည်နယ် ခွဲထွက်ရေးကိစ္စကိုလည်း အပြီး အပိုင် စွန့်လွှတ်ကြောင်း၊ ကုလသမဂ္ဂတပ်များအား ကတန်ဂါပြည်နယ် အတွင်း လုံးဝ လွတ်လပ်စွာ လှုပ်ရှားသွားလာစေရန် ခွင့်ပြုကြောင်း ကြေညာချက်တွင် ဖော်ပြပါရှိသည်။ ဇန်နဝါရီလ ၂၁ ရက်တွင် ရွန်းဆား ၏ နောက်ဆုံး အမာခံဖြစ်သော ကိုလ်ဝေဇီသတ္တုမြိုင်းမြို့သို့ ကုလသမဂ္ဂ တပ်များ အေးချမ်းစွာ ဝင်ရောက် ထိန်းသိမ်းနိုင်ခဲ့သည်။ ဤသို့လျှင် ကာလအတန်ကြာအောင် ဒုက္ခပင်လယ်ဝေခဲ့သော ကတန်ဂါပြည်နယ် ပြဿနာသည် နိဂုံးချုပ် အဆုံးသတ်ခဲ့သည်။ ဘန်ချ်သည် ဝါသနာအတိုင်း ၁၉၆၃ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၂၁ ရက်နေ့တွင် အောက်ပါအတိုင်း မှတ်တမ်း တွင် ရေးထားသည်။

“ယနေ့သည်ကား ကွန်ဂိုစစ်ဆင်ရေးအတွက် ထူးထူးခြားခြား မှတ်တမ်းတင်ရမည့်နေ့ဖြစ်သည်။ ကိုလ်ဝေဇီမြို့သို့ ကုလသမဂ္ဂတပ်များ အေးချမ်းစွာ ဝင်ရောက်နိုင်ခဲ့သည်။ နှစ်နှစ်ခွဲတိုင်တိုင် လေးလေးပင်ပင် သယ်ပိုးခဲ့ရသည့် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးတစ်ခုကို စွန့်ပစ်နိုင်ပြီ။ စစ်ဆင်ရေးကို လည်း နိဂုံးချုပ် အဆုံးသတ်နိုင်တော့မည်။ ယခုမှပင် အသက်ရှူချောင် တော့မည်ဖြစ်သည်။ ဒက်ဂ်အတွက် ကျွန်ုပ် တတ်စွမ်းသမျှ တစ်ခန်းတစ် ကဏ္ဍ ဆောင်ရွက်ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်ခဲ့ပြီ ဟု ခံစားမိသည်။”

အခန်း (၂၅)

ယီမင်

နှစ်ပေါင်းနှစ်ထောင် နောက်ကြောင်းပြန်သော်

နှစ်နှစ်ခွဲတာကာလမျှ ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့အား အကျပ်အတည်း တွေ့စေပြီး အတွင်းရေးမှူးချုပ်နှင့် ရုံးအဖွဲ့သားများအား ချုံးကျအောင် ပင်ပန်းစေခဲ့သော ကွန်ဂိုပြဿနာသည် ယခုအခါတွင် အရှိန်လျော့လာပြီ ဖြစ်သည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ် ဧပြီလအတွင်း ဘန်ချ်သည် ကွန်ဂိုတွင် စစ်ရေး တာဝန် ထမ်းဆောင်နေကြသော တပ်မှူးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရွန်း မက်ကွမ်၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ပရဲမ် ချန်းဒ်၊ ဗိုလ်မှူးချုပ် ရက်ဂျီ နိုရိုးနာနှင့် ဝါရင့် အရပ်သား အရာရှိကြီးများအား နယူးယောက်သို့ တစ်ပတ်ကြာ ဆွေးနွေး ရန် ဖိတ်ခေါ်လိုက်သည်။ တပ်မှူးများနှင့် အရပ်သား အရာရှိများ ရောက် လာသည့်အခါ ဘန်ချ်ကိုယ်တိုင် ဝမ်းသာအယ်လဲ ကြိုဆိုခဲ့သည်။ ဆွေး နွေးပွဲမှာ မည်ကာမျှပင်ဖြစ်သည်။ ရည်ရွယ်ရင်းမှာ ကတန်ဂါပြဿနာ အေးဆေးစွာ ဇာတ်သိမ်းသည့်အတွက် အထိမ်းအမှတ် ဂုဏ်ပြုပွဲ ကျင်းပ လို၍ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ကွန်ဂိုတွင် တပ်စွဲထားသော ကုလသမဂ္ဂတပ်များ အားလုံး နှစ်ကုန်တွင် အပြီးအပိုင် ရုပ်သိမ်းနိုင်ရန် ရည်ရွယ်ကြောင်း နိုဝင်ဘာလတွင် အတွင်းရေးမှူးချုပ်က လုံခြုံရေးကောင်စီအား ပြောကြား ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ကွန်ဂိုဝန်ကြီးချုပ် အဒူလာ၏ မေတ္တာရပ်ခံချက်အရ တပ်သားအင်အား ၅,၀၀၀ ကို ဆက်လက်တာဝန်ချထားခဲ့သည်။ ထိုတပ် သားများသည် ၁၉၆၄ ခုနှစ်လယ်ခန့်တွင်မူ ရုပ်သိမ်းနိုင်ခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် ယခုအချိန်ပိုင်းမှပင် အမောဖြေနိုင်ခဲ့သည်။ နိုင်ငံ

တကာရေးရာကိစ္စများ အေးဆေးနေချိန်တွင် အမေရိကန်နိုင်ငံတွင်း လှုပ်ရှားလျက်ရှိသော ပြည်သူ့အခွင့်အရေး အပြည့်အဝ ရရှိရန် ဆော်ဩရေးအဖွဲ့တွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ မစ္စစ္စပီပြည်နယ် ဂျက်ဆင်မြို့တွင် အသတ်ခံရသော လူမည်းအမေရိကန် ပြည်သူ့အခွင့်အရေး လှုံ့ဆော်ရေးမှူး မက်ဒ်ဂါ အဲဗားစ်အတွက် ၁၉၆၃ ခုနှစ် ဇွန်လတွင် ကျင်းပသော ဈာပန အခမ်းအနားသို့ ဘန်ချ်ကိုယ်တိုင် တက်ရောက်ပို့ဆောင်ခဲ့သည်။

၁၉၆၃ ခုနှစ်သစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် နိုင်ငံတကာရှုခင်းတွင် ကွန်ဂို-ကတန်ဂါပြဿနာအရှိန် လျော့၍မှ အမောမပြေနိုင်မီ ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း ယီမင်ပြဿနာတစ်ခု ပေါ်လာပြန်သည်။ ဘန်ချ်သည် ၁၉၆၃ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း ဆွီဒင်နိုင်ငံ စတော့ဟုန်းမြို့တွင် ကျင်းပသော ဒက်ဂ်ဟာမာရိုးလ်ဒ်ဖောင်ဒေးရှင်းရန်ပုံငွေဆိုင်ရာ ဘုတ်အဖွဲ့အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်နေစဉ် ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ် ဦးသန်းက သူ့အား ယီမင်နိုင်ငံသို့ ချက်ခြင်း သွားရောက်ရန် တယ်လီဖုန်းဖြင့် ညွှန်ကြားချက်ကို လက်ခံရရှိခဲ့သည်။ ဘန်ချ်သည် ညွှန်ကြားချက်နှင့်အညီ အချိန်မဆိုင်းဘဲ ဘောဂ္ဂတ်သို့ လေယာဉ်ခရီးဖြင့် သွားခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဘောဂ္ဂတ်မှ တစ်ဆင့် ကုလသမဂ္ဂလေယာဉ်ဖြင့် ယီမင်နိုင်ငံ တိုင်အိမ်မြို့သို့ ခရီးဆက်ခဲ့သည်။

ယီမင်နိုင်ငံ၏ ပြဿနာသည် ယမန်နှစ်ကပင် အစပျိုးခဲ့သည်။ ယီမင်အကြီးအကဲ ဗိုလ်မှူးချုပ် အယ်လ် ဆာလာလ်သည် ယီမင် မင်းမျိုးမင်းနွယ်ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်အီမန်ကို ဖြုတ်ချပြီး ယီမင်အာရပ်သမ္မတနိုင်ငံအဖြစ် ပြောင်းလဲထူထောင်ကာ မိမိကိုယ်ကို သမ္မတအဖြစ် ကြေညာခဲ့သည်။ ဗိုလ်မှူးချုပ် အယ်လ် ဆာလာလ်က အီဂျစ်အား အကူအညီတောင်းသဖြင့် နာဆာက အီဂျစ်တပ်ကို ပေးပို့ကို အစိုးရကို ကျားကန်ပေးထားသည်။ တစ်ဖက်မှလည်း အီမန်သည် ဆော်ဒီအာရေဗျနိုင်ငံ၏ အထောက်အကူ ရယူကာ ပျောက်ကျားစစ်ကို ဆင်နွှဲလျက်ရှိသည်။ ယီမင်ပြည်တွင်းရေး မငြိမ်သက်မှုသည် ကြီးထွားလာပြီး အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသတွင် ထိန်းမနိုင်သိမ်းမရ ကျယ်ပြန့်စွာ ပျံ့နှံ့လာမည်ကို အတွင်းရေးမှူး

ချုပ်က စိုးရိမ်ပူပန်လျက်ရှိသည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက ဤဒေသ အတွင်း စစ်အရှိန်မြင့်လာပါက ဆော်ဒီအာရေဗျနှင့် အီဂျစ်တို့ အကျုံးဝင် ပတ်သက်လာနိုင်ပြီး အာရေဗျပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံး စစ်မီးတောက်လောင် လာမည့် အန္တရာယ်ကို စိုးရိမ်လာသည်။ ထို့ပြင် မိမိတို့၏ စီးပွားရေးနှင့် လုံခြုံရေးကို ထိပါးလာမည့် အရေးကိုလည်း ဘဝင်မကျဖြစ်နေသည်။

ထို့ကြောင့် နိုင်ငံရေး မဟာဗျူဟာရှုထောင့်မှ သုံးသပ်ပြီး အယ်လ် ဆာလာလ်၏ အစိုးရကို မလွဲမရှောင်သာဘဲ အသိအမှတ်ပြုလိုက် ရသည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ လုပ်ဆောင်ချက်ကို ဆော်ဒီအာရေဗျ နှင့် ဂျော်ဒန်တို့က အကြီးအကျယ် စိတ်ဆိုးကြသည်။ ဗြိတိသျှတို့က လည်း ယီမင်စစ်ပွဲ အရှိန်မြင့်လာလျှင် နယ်စပ်ချင်း ဆက်စပ်နေသော ဗြိတိသျှကွပ်ကဲမှု လက်ဝယ်ရှိ အေဒင်နယ်မြေထဲသို့ ကူးစက်ပြန့်နှံ့လာ မည်ကို စိုးရိမ်နေရသည်။ တစ်ဖန် နာဆာကလည်း တစ်စခန်းထလာပြန် သည်။ ယီမင် အရေးကိစ္စထဲသို့ ဆော်ဒီအာရေဗျနှင့် ဂျော်ဒန်တို့ ဝင် ရောက်ပါဝင်ခြင်း မပြုရန် နာဆာက ရာသေပေးပြန်သဖြင့် သပွတ်အူလိမ် နေပြီးဖြစ်သည့် အခြေအနေများကို ပိုဆိုးစေခဲ့သည်။ ရှုပ်ထွေးလာသော အခြေအနေများကို အထိုက်အလျောက် ထိန်းသိမ်းနိုင်ရေးအတွက် အမေရိ ကန်ပြည်ထောင်စုအစိုးရက သမ္မတ၏ အထူးသံတမန် အဲလ်စ်ဝပ်သ် ဘန် ကာအား စေလွှတ်ခဲ့သည်။ နာဆာ၏ လေတပ်လေယာဉ်များက ဆော်ဒီ အာရေဗျတို့အား လျှပ်တစ်ပြက် ရှောင်တခင် တိုက်ခိုက်လာမည့်အန္တရာယ် ကို တားဆီးစေရန်အလို့ငှာ လေတပ်တိုက်လေယာဉ်အုပ်စုတစ်စုကို ဆော် ဒီအာရေဗျနိုင်ငံသို့ စေလွှတ်လိုက်သည်။

ဘန်ချ်သည် တိုင်အိန်မြို့သို့ မတ်လ ၁ ရက် ညနေစောင်းတွင် ဆိုက်ရောက်သည်။ သူ့အား ရိုင်ဖယ်သေနတ်များနှင့် ရိုးရာခါးကောက် များ ကိုင်ဆောင်ထားသော ယီမန် လူအုပ်ကြီးက ကြိုဆိုလျက်ရှိကြောင်း တွေ့လိုက်သည်။ သူ့အား လက်ဆွဲနှုတ်ဆက်လိုသည့် အမှုအရာနှင့် လူ အုပ်ကြီး ရှေ့သို့ ပြိုဆင်းလာသဖြင့် လေယာဉ်ကွင်းစောင့်စစ်သားများက မနည်းတားရသည်။ လူအုပ်ကြီးသည် နာဆာနှင့် အယ်လ် ဆာလာလ်

အား ကောင်းချီးဩဘာပေး ကြွေးကြော်ကြပြီး ဘုရင် ဟူစိန်၊ ဘုရင် ဆောဒ်နှင့် ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့တို့အား ရှုတ်ချကြသည်။

ဘန်ချ်သည် လူအုပ်ကြီးကြားတွင် ခက်ခဲစွာ တိုးဝေ့၍ ကား ပေါ်တက်ရသည်။ လမ်းတစ်လျှောက်လုံး ဆန္ဒပြနေသော လူအုပ်များကို တွေ့ရသည်။ တစ်နေရာတွင် ဘုရင်ဟူစိန်၏ ရုပ်တုကို မီးရှို့နေကြောင်း မြင်လိုက်ရသည်။ တဖြည်းဖြည်းနှင့် လူအုပ်မှာ ထိန်းမနိုင်သိမ်းမရသည့် အခြေအနေသို့ ရောက်လာပြီး အန္တရာယ်ပြုမည့် အနေအထားတွင် ရှိနေ သည်။ ကုလသမဂ္ဂဆိုင်ရာ ယီမန်သံအမတ် မိုရှင် အယ်လ် အိုင်နီသည် ဘန်ချ်နှင့် လိုက်ပါ၍ စောင့်ရှောက်ပေးသည်။ နောက်ဆုံး လူအုပ်ကြီးက ဘန်ချ်စီးလာသော မော်တော်ယာဉ်ကို တွန်းလာသည်အထိ အတင့်ရဲ ရမ်းကားလာသဖြင့် ယာဉ်မောင်းက ကျင်လည်စွာ ရှောင်တိမ်းရင်း လယ် ကွင်းထဲ ဖြတ်မောင်းက အလွတ်ရုန်းခဲ့ရသည်။

နောက်တစ်နေ့ဖြစ်သော မတ်လ ၂ ရက်တွင် ဘန်ချ်သည် ယီ မင်နိုင်ငံ၏ မြို့တော်ဆာနာသို့ လေယာဉ်ဖြင့် ခရီးဆက်ခဲ့သည်။ ဆာနာ လေယာဉ်ကွင်း၌လည်း အီဂျစ်နှင့် ယီမင်တပ်သားများက ဘန်ချ်အဖွဲ့အား ဆီးကြိုနေကြသော လူအုပ်ကြီးအား စောင့်ကြပ်ထိန်းပေးထားကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဘန်ချ် လူအုပ်ထဲမှ ဖြတ်မောင်းရင်း သူ့ကား ရေတိုင်ကီဖုံး ပေါက်သွားသဖြင့် ရုတ်ရုတ်ရက်ရက်ဖြစ်သွားသေးသည်။ နောက်မှ သူ တည်းခိုမည့် နန်းတော်သို့ ရောက်ခဲ့သည်။ လူအုပ်ကြီးသည် လူစုလူဝေး ဖြင့် ဝင်းအတွင်း စောင့်နေကြရာ ဘန်ချ်က နန်းတော်အပေါ်ထပ် ဆင်ဝင် သို့ထွက်၍ မိန့်ခွန်းပြောမှ တစ်ခဲနက် ဩဘာပေး၍ လူစုကွဲသွားသည်။

ယီမင်သမ္မတ အယ်လ် ဆာလာလ်က ဘန်ချ်အား ညစာဖြင့် ဂုဏ်ပြုတည်ခင်းဧည့်ခံသည်။ ဟန်အမူအရာ တည်သည်။ စကားပြောရာ တွင် ပျော့ပြောင်းနူးညံ့သည်။ စိတ်အားထက်သန်သည့် အမူ အရာ ပြသည်။ ပြုံးရယ်တတ်ခြင်း ရှိပုံ မရဟု ဘန်ချ် သုံးသပ်မိသည်။ သူ့အား ယီမင် ဘုရင် အီမန် အစိုးရက ထောင်ရှစ်နှစ် ပြစ်ဒဏ်ချခြင်းကို ခံရဖူးသည်။ ထောင်ထဲ၌လည်း အနှိပ်စက်ခံရသည်ဟုဆိုသည်။ ဤသို့ အတိတ်ဖြစ်ရပ်

ရှိခဲ့သော်လည်း အိမ်နီးအား နာကျည်းမုန်းတီးသည့် အမှုအရာ မပြုပါ။ သူ၏ရည်မှန်းချက် မပြည့်လျှင် ကြောက်စရာကောင်းအောင် လက်တုန့် ပြန်မည့်အတွင်းသဘောရှိကြောင်း ဘန့်ချ် အကဲခတ်မိသည်။ ယီမင်နိုင်ငံ ၏ ခေတ်နောက်ကျခြင်းမှာ အိမ်နီးအစိုးရ၏ အုပ်ချုပ်မှု ညံ့ဖျင်းခြင်း ကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု ရှုတ်ချသည်။

ယီမင်နိုင်ငံသို့ ရောက်စဉ် သမိုင်းဝင် ရှိဘာမိဘုရား စံမြန်းခဲ့ သည်ဟု အဆိုရှိသော မာရပ်စ်မြို့တော်သို့ အီဂျစ်ဟယ်လီကော့ပ်တာဖြင့် သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့သည်။ ဤမြို့တော်ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသသည် ဘုရင့် မျိုးနွယ်စုနှင့် ဘုရင့်သစ္စာတော်ခံများ၏ ကြီးစိုးရာဖြစ်သည်။

ဘန့်ချ်အား ဒေသခံတိုင်းရင်းသား ရိုတ်စော်ဘွား ၆၀ က ကြို ဆိုသည်။ အေဒင်နယ်စပ်တွင် ဗြိတိသျှတို့နှင့် အချင်းဖြစ်ပွားသဖြင့် လှုပ် လှုပ်ရှားရှား ဒေါသထွက်နေကြသည်။ ဘန့်ချ်က ဒေသခံစော်ဘွားများ အား စိတ်ရှည်သည်းခံကြရန်နှင့် ရန်ရန်ချင်း မတုံ့နှင်းရန် နှစ်သိမ့်ခဲ့သည်။ မာရပ်စ်မြို့သည် သမ္မာကျမ်းစာလာ နှစ်ပေါင်း ၂,၀၀၀ ကျော်က အခြေ အနေ၌ပင် ရှိနေသေးကြောင်း ဘန့်ချ် အံ့ဩစွာ တွေ့ခဲ့ရသည်။ ဖုံတစ် ထောင်းထောင်းထနေသော ရွှံ့မြေများ၊ ပြိုလဲ ဆွေးမြေ့နေပြီဖြစ်သော နန်းတော်ဟောင်းများနှင့် အချုပ်ထောင်များ တွေ့ရသည်။ ကျောင်းဟူ၍ မည်မည်ရရ မတွေ့ပါ။ နေရာအနှံ့တွင် ယင်တလောင်းလောင်းဖြစ်နေ သည်။

ဘန့်ချ်သည် လုပ်ငန်းကိစ္စများ ဆောင်ရွက်ပြီးနောက် ယီမင်မြို့ တော် ဆာနာလေဆိပ်မှပြန်လည် ထွက်ခွာခဲ့သည်။ အေဒင်လေဆိပ်တွင် ဆီဖြည့်ရန် ဆင်းသက်ရင်း ဗြိတိသျှဘုရင်ခံ၏ ဧည့်သည်အဖြစ် တစ်ည ရပ်နားခဲ့သည်။ ဘုရင်ခံ ဆာချားလ် ဂျန်စတင်က ယီမင်နိုင်ငံတွင်း ဘုရင့် သစ္စာတော်ခံအုပ်စုဘက်မှ ရပ်တည်၍ ဆွေးနွေးသည်။ အီဂျစ်တပ် ဆုတ်ခွာ လျှင် ယီမင်နိုင်ငံကို အိမ်နီးတို့ကပင် ပြန်လည်အာဏာရမည်ဟု ယုံကြည် နေသူဖြစ်သည်။ ရှိဘာမိဘုရား၏ မာရပ်စ်မြို့တော်ကိုလည်း အီဂျစ်တို့က ဖုံးကြီးသဖြင့် ပျက်စီးသွားပြီဖြစ်ကြောင်း သူကြားသမျှ ပြောပြသည်။

ဘန့်ချီက ဘုရင်ခံအား ဖြစ်ရပ်မှန်များကို ရှင်းပြခဲ့ရသည်။

ဘန့်ချီသည် ပြည်တော်ပြန်ခရီးတွင် ကိုင်ရိ၌ ခေတ္တရပ်နား၍ သမ္မတ နာဆာနှင့် တွေ့ခဲ့သည်။ အာရပ်အမျိုးသားရေးနှင့် လွတ်မြောက်ရေး လှုပ်ရှားမှု၏ခေါင်းဆောင်အဖြစ် နာဆာအား ယီမင်သမ္မတ အယ်လ်ဆာလာလ်က ခံယူကာ အကူအညီ တောင်းခံသဖြင့် အီဂျစ်တပ်သား ၂၅၀,၀၀ ပို့၍ ကူခဲ့ကြောင်း နာဆာက ဘန့်ချီအား ရှင်းပြသည်။ အီဂျစ်တပ်များအား နေရပ်သို့ အမြန်ဆုံး ပြန်ခေါ်ရန် ဆန္ဒရှိကြောင်း၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက အဆိုပြုသော စစ်ရပ်စဲရေး အစီအစဉ်ကို မိမိက သဘောတူသော်လည်း ဆော်ဒီတို့က ပယ်ချခဲ့ကြောင်း၊ ဘန့်ချီရောက်နေခိုက် အီဂျစ်တပ်များ နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်တိုက်ပွဲများ ရပ်ထားရန် မိမိ၏ တပ်မှူးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး အမီးရ်အား အမိန့်ပေးထားကြောင်း ပြောပြသည်။ ဆော်ဒီဘုရင်က မိမိအား နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် လုပ်ကြံရန် ကြံစည်သည်ဟု သိရကြောင်း၊ အောင်မြင်ခဲ့လျှင် စတာလင်ပေါင် နှစ်သန်းအထိ ပေးရန် ဆုငွေထုတ်ထားကြောင်း၊ မိမိက ဆော်ဒီဘုရင်အား အဘယ့်ကြောင့် မိမိအား လုပ်ကြံလိုသနည်းဟုမေးရာ နာဆာနှင့် ပတ်သက်၍ သတင်းမှားကို နားထောင်မိ၍ဖြစ်သည်ဟု ဖြေကြားကြောင်း ပြောသည်။

ယီမင်၏ အခြေအနေမှာ ဒီထက် ယိုယွင်းနိုင်ကြောင်း၊ နောက်ဆုံးတွင် ကျူးဘားအခြေအနေမျိုးအထိ ဖြစ်သွားနိုင်ကြောင်း ဘန့်ချီက တွက်ထားသည်။ ထို့ကြောင့် ယီမင်ပြဿနာ ဖြေရှင်းရေးနှင့် ပတ်သက်၍ စီမံချက်တစ်ခုကို ဘန့်ချီ တွေးခေါ်ကြံဆ၍ ရေးပြီး အတွင်းရေးမှူးချုပ်ထံ အဆိုပြုတင်ပြခဲ့သည်။ အဆိုပါ စီမံချက်၏ သဘောအနှစ်ချုပ်မှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။ (က) ဗြိတိသျှတို့က ယီမင်၏ ပြည်တွင်းရေးကိစ္စများတွင် ဝင်ရောက် မစွက်ဖက်ပါဟု အာမခံချက်ပေးရမည်။ (ခ) ယီမင်ကလည်း ဗြိတိသျှတို့ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲထားသော အေဒင်နိုင်ငံနှင့် ဗြိတိသျှအကာအကွယ်အောက်ရှိ အခြားပင်လယ်ကွေ့နိုင်ငံများ၏ အရေးကိစ္စများကို ဝင်ရောက် မစွက်ဖက်ပါဟု အပြန်အလှန် အာမခံချက်ပေးရမည်။ (ဂ) ဗြိတိသျှတို့က ယီမင်အစိုးရအဖွဲ့သစ်ကို တရားဝင် အသိအမှတ်

ပြုရမည်။ (ဃ) ယီမင်တို့ကလည်း ဗြိတိသျှ အကာအကွယ်အောက်ရှိ ပင်လယ်ကွေ့နိုင်ငံများအား ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း တောင်းဆိုချက်ကို လျှော့ပေးရမည်။ (င) ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့သည် ယီမင်နိုင်ငံအား စီးပွားရေး၊ သိပ္ပံနည်းပညာဆိုင်ရာ အရေးပေါ် ထောက်ပံ့မှုအစီအစဉ်များကို အမြန်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ပေးရမည်။ (စ) အမေရိကန်အထူးကိုယ်စားလှယ် အဲလ်စ်ဝပ်သ် ဘန်ကာသည် ဆော်ဒီတို့အား မထိန်းနိုင်လျှင် လုံခြုံရေးကောင်စီတွင် အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို တင်ပြဆွေးနွေး၍ ယီမင်နှင့် အခြား ဒေသတွင်းနိုင်ငံများ၏ ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြင်းမှ ရှောင်ကြရန် တိုက်တွန်းမည်။ (ဆ) အတွင်းရေးမှူးချုပ်ကလည်း ဆော့ဒီဘုရင်၊ နာဆာနှင့် အယ်လ် ဆာလာလ်တို့အား စုပေါင်းဆွေးနွေးရေးအတွက် မျက်နှာစုံညီ တွေ့ဆုံပွဲ ကျင်းပပေးမည်။ ဤကား ဘန်ချ်၏ အကြံပြုစီမံချက်ပေတည်း။ ယီမင်နယ်မြေ၏ ပထဝီဝင်အနေအထား ခက်ခဲမှုကြောင့် ကုလသမဂ္ဂ ငြိမ်းချမ်းရေးတပ်များ ချထားသည့်တိုင် အကျိုးရှိမည် မဟုတ်ဟု ဘန်ချ်က ယူဆသည်။

ဘန်ချ် နယူးယောက်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိလာပြီး အတွင်းရေးမှူးချုပ်ထံ အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို တင်ပြခဲ့သည်။ ဤအတောအတွင်း အမေရိကန်အထူးကိုယ်စားလှယ် ဘန်ကာသည် အစီအစဉ်တစ်ရပ်ကို ရေးဆွဲတင်ပြထားပြီးဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဘန်ကာ၏ စီမံချက်အရ ဆော်ဒီတို့က ယီမင်နိုင်ငံတွင်း ဘုရင်သစ္စာခံတို့အား ကူညီထောက်ပံ့မှုရပ်ဆိုင်းရန်နှင့် အီဂျစ်နိုင်ငံက အပြန်အလှန်အားဖြင့် အီဂျစ်တပ်ဖွဲ့များအား အရစ်ကျ ရုပ်သိမ်းပေးရန်ဖြစ်သည်။ ထိုအစီအစဉ်များ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြီးကြပ်ရန် ကုလသမဂ္ဂ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းတာဝန်ပေးရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

ဧပြီလ ၂၉ ရက်တွင် ယီမင်နိုင်ငံပြဿနာ ဖြေရှင်းရေးနှင့်ပတ်သက်၍ ယီမင်၊ ဆော်ဒီအာရေဗျနှင့် အီဂျစ်တို့က ယီမင်နိုင်ငံပြည်တွင်းရေးတွင် ဆော်ဒီတို့နှင့် အီဂျစ်တို့က ပါဝင်ပတ်သက်နေသည့်ကိစ္စအဝဝကို ရုပ်သိမ်းပေးရန် သဘောတူသည်ဟု အတည်ပြု ပြန်ကြားချက် ရရှိပြီဖြစ်

ကြောင်း ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်က လုံခြုံရေးကောင်စီသို့ တင်ပြ အစီရင်ခံခဲ့သည်။ ဤသို့ ပြည်ပ နှစ်နိုင်ငံ၏တပ်များ ရုပ်သိမ်းသည့်အစီ အစဉ်ကို စောင့်ကြပ်ရန် ကုလသမဂ္ဂဆိုင်ရာ ယူဂိုဆလပ်တပ်ဖွဲ့ဝင် ၂၀၀ နှင့် ကနေဒါလေယာဉ်အုပ်စုတစ်စု ပါဝင်သော ကုလသမဂ္ဂ ယီမင်ဆိုင်ရာ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရေးမစ်ရှင်ကိုဖွဲ့စည်းလိုက်သည်။ ထိုမစ်ရှင်သည် ဇူလိုင် လ ၄ ရက်နေ့တွင် လုပ်ငန်းစခဲ့သည်။

ဘန်ချ် ကြိုတင်တွက်ဆထားသည့်အတိုင်း ကုလသမဂ္ဂ စောင့် ကြပ်ရေးမစ်ရှင်သည် လုပ်ငန်းထိရောက်စွာ မဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပါ။ ယီမင် နိုင်ငံ၏ အချို့ဒေသများတွင် တိကျစွာ သတ်မှတ်ထားသော နယ်နိမိတ် စည်းမျဉ်းပင် မရှိပါ။ ပါဝင် ပတ်သက်နေသော ယီမင်၊ အီဂျစ်နှင့် ဆော်ဒီ တို့ပင်လျှင် ကုလသမဂ္ဂ၏ အစီအစဉ်ကို အလေးအနက် လိုက်နာလိုဟန် မရှိပါ။ ထို့ကြောင့် အချင်းချင်း အပြန်အလှန် စွပ်စွဲပုတ်ခတ်မှုများနှင့် အချိန်ကုန်လွန်ခဲ့သည်။ ယီမင်ဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂ စောင့်ကြည့်ရေးမစ်ရှင် တာဝန်ခံဖြစ်သူ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဗွန် ဟွန်းသည် ကုလသမဂ္ဂ ဌာနချုပ်နှင့်စကား ကတောက်ကဆဖြစ်ခဲ့သည်။ မိမိ၏ တပ်ဖွဲ့ဝင်များနှင့်လည်း အဆင်မပြေ ခဲ့ပါ။ ထို့ကြောင့် မကြာမီ မိမိသဘောအလျောက် တာဝန်မှ နုတ်ထွက် သွားတော့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဗွန် ဟွန်း၏နေရာတွင် အိန္ဒိယတပ်မှ ဗိုလ် ချုပ်ကြီး ပီ အက်စ် ဂျာနီက ဆက်ခံခဲ့သည်။ စစ်ရေးထိမ်းသိမ်းမှုကို အစား ထိုးရန် အရပ်သား ဖြန့်ဖြေရေး အရာရှိတစ်ဦး လိုအပ်နေကြောင်း တွေ့ရှိ သဖြင့် ကုလသမဂ္ဂဆိုင်ရာ ဥရောပရုံးခွဲမှ အကြီးအကဲဖြစ်သူ အီတလီနိုင် ငံသား ပီရဲရို စပီနဲလီအား အတွင်းရေးမှူးချုပ်က ခန့်အပ်တာဝန်ပေးအပ်ခဲ့ သည်။ ထို့နောက် စောင့်ကြပ်ထိန်းသိမ်းရေးတပ်ဖွဲ့ကို ရုပ်သိမ်းမည်ဖြစ် ကြောင်း လုံခြုံရေးကောင်စီသို့ အစီရင်ခံခဲ့သည်။

နှစ်နှစ်ကျော်ကြာသည့်တိုင်တောင် ယီမင်ပြဿနာမှာ ပြေလည်မှု မရခဲ့သေးပါ။ အယ်လ် ဆာလာလ်အား အီဂျစ်က ပံ့ပိုးပြီး ယီမင်တွင် ပြန်လည်၍ အာဏာရယူစေခဲ့သည်။ အီဂျစ်တပ်ဖွဲ့သည် ယီမင်၌ တပ်စွဲ ထားဆဲဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်းသည့် အနေအထား

မဟုတ်တော့ဘဲ ပြည်သိမ်းတပ် အနေအထား ဖြစ်နေသည်။ ယီမင်ပြည်သူ များကလည်း မခံမရပ်နိုင်ဘဲ အုံကြွမည့် အခြေအနေသို့ ရောက်နေသည်။ ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ခဲ့သော အစွရေး-အီဂျစ်စစ်ပွဲတွင် အစွရေးတပ်က အီဂျစ်တပ်များအား ပြတ် ပြတ်သားသား အောင်ပွဲခံလိုက်သဖြင့် အီဂျစ်က မိမိတပ်များကို ယီမင်မှ အပြီးအပိုင် ရုပ်သိမ်းလိုက်တော့သည်။

ကတန်ဂါခွဲထွက်ရေးပြဿနာကို ကုလသမဂ္ဂမှ ငြိမ်းချမ်းစွာ ဖြေရှင်းပေးလိုက်သဖြင့် ကွန်ဂိုအရေးကိစ္စမှာ ရှေ့တန်းသတင်းများမှ တိမ် မြုပ်သွားသည်။ ကုလသမဂ္ဂသည် စစ်ရေးထက် စီးပွားရေးနှင့် အတတ် ပညာဆိုင်ရာ ကူညီထောက်ပံ့မှုကို ပိုမို၍ ဆောင်ရွက်ပေးနေရသည်။ (၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် တစ်စုတစ်စည်းတည်းသော ကွန်ဂိုနိုင်ငံတွင် ရွန်းဆားသည် ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်းခံခဲ့ရသည်။ ဇွန်လအတွင်း ကုလသမဂ္ဂတပ်များ ကွန်ဂိုမှ အပြီးအပိုင် ရုပ်သိမ်းနိုင်ခဲ့သည်။) ယီမင်နိုင်ငံ အရေးကိစ္စလည်း အေးချမ်းသွားပေပြီ။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသနှင့် ကက်ရှ် မီးယားပြည်နယ်ကိစ္စလည်း တည်ငြိမ်လျက်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် ၁၉၆၃ ခုနှစ် နွေရာသီအတွင်း ဘန်ချ်သည် ရုသ်နှင့် သားငယ် ရှာဖ် ဂျူနီယာတို့ နှင့် ဥရောပသို့ အပျော်ခရီးထွက်ခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် နယူးယောက်သို့ သြဂုတ်လ ၂၂ ရက်နေ့တွင် ပြန်လည်ရောက်ရှိသည်။ သြဂုတ်လ ၂၈ ရက်နေ့တွင် လူမည်းအမေရိကန် လူထု စုပေါင်း၍ ဝေါရှင်တင်မြို့တော်ထိ ချီတက်ပွဲသို့ တက်ရောက်ဆင်နွှဲ ခဲ့သည်။ လူမည်းခေါင်းဆောင် မာတင် လူသာ ကင်း (ဂျူနီယာ) ၏ သမိုင်းဝင်မိန့်ခွန်းကိုလည်း နားထောင်ခဲ့သည်။

စက်တင်ဘာလ ၂၀ ရက်တွင် နယူးယောက်မြို့၌ ကျင်းပသော ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံတွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသမ္မတ ကန်နဒီမိန့်ခွန်းပြောကြားခြင်းကို ဘန်ချ်သည် အတွင်းရေးမှူးချုပ်ဦးသန့် နှင့်အတူ တက်ရောက်နားထောင် ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။ ထိုတဒဂ်အချိန်လေးမှာပင် သမ္မတ ကန်နဒီသည် ခါးနာသည့်ဝေဒနာကို ပြင်းထန်စွာခံစားနေကြောင်း ဘန်ချ် သတိထားမိသည်။ မိန့်ခွန်းအပြီး သမ္မတ ကန်နဒီ ကုလသမဂ္ဂသံ

အမတ် စတီဗင်ဆင်၊ အတွင်းရေးမှူးချုပ်နှင့် ဘန်ချ်တို့ တရင်းတနှီးဆွေး
နွေးကြသည်။ ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့ကို ကွန်ဂို၌ ဆက်ထားရန် ကဲန်နဒီက
ဦးသန်ကို ဖိအားပေးသည်။ ဘန်ချ်သည် သမ္မတကဲန်နဒီအား အတွင်းရေး
မှူးချုပ်ရုံးသို့ ခေါ်ဆောင်သွား၍ အမေရိကန်နိုင်ငံသား ရုံးဝန်ထမ်းများ
အား သြဝါဒစကား ပြောစေခဲ့သည်။

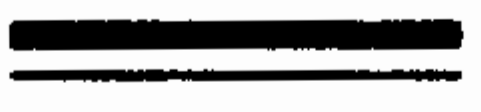
သမ္မတကဲန်နဒီသည် နိုဝင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် တက္ကဆတ်စ်
ပြည်နယ် ဒါးလပ်စ်မြို့တွင် ခရီးလှည့်လည်ခိုက် လုပ်ကြံခြင်းခံလိုက်ရ
သည်။ သုံးရက်အကြာတွင် ဘန်ချ်သည် အတွင်းရေးမှူးချုပ်နှင့်အတူ
ကဲန်နဒီ၏ ဈာပနအခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။

အောက်တိုဘာလအတွင်း ကဲန်နဒီ မကွယ်လွန်မီ ဘန်ချ်အား
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု လွတ်လပ်ရေးတံဆိပ်ကို ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။ အတွင်း
ရေးမှူးချုပ်က ဘန်ချ်အား ထိုဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ်ကို လက်ခံရန် တရား
ဝင် ခွင့်ပြုခဲ့သည်။ ဘန်ချ်သည် ဒီဇင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့တွင် အိမ်ဖြူတော်
၌ ကျင်းပသော ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ် ချီးမြှင့်ပွဲအခမ်းအနားသို့ တက်
ရောက်၍ ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ်ကို လက်ခံခဲ့သည်။

“ကျွန်ုပ်၏ အစိုးရက အရပ်သားတစ်ဦးအား ချီးမြှင့်သည့် အမြင့်
ဆုံး ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ်ကို လက်ခံရခြင်းကို များစွာဂုဏ်ယူမိပါတယ်။
ဒါပေမယ့် နိုင်ငံတော်ရဲ့ ဝမ်းနည်းကျေကွဲရတဲ့ ဆုံးရှုံးမှုကြီးနဲ့ ကြုံကြိုက်
နေချိန်ဖြစ်လို့ ဝမ်းမသာနိုင်ပါ” ဟု တံဆိပ်လက်ခံ မိန့်ခွန်းပြောခဲ့သည်။

ကဲန်နဒီ ဆုံးရှုံးခဲ့သည့်အတွက် ဘန်ချ် အထူးတလည် ထိခိုက်
ခံစားရသည်။ ဝေါရှင်တင်ဗဟိုအစိုးရတွင် ဦးဆောင်ခဲ့သော သမ္မတပေါင်း
များစွာအနက် ကဲန်နဒီနှင့် အရင်းနှီးဆုံးဖြစ်သည်။ ကဲန်နဒီသည် ဘန်ချ်
အား မိမိ၏ အစိုးရအဖွဲ့တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် တစ်ကြိမ်မက ကမ်း
လှမ်းခဲ့သည်။ ကဲန်နဒီသည် မိမိ၏ နိုင်ငံရေးဘဝ ငြိုငြင်ထိခိုက်မှုကိုပင်
ဂရုမထားဘဲ ကုလသမဂ္ဂကွန်ဂိုစစ်ဆင်ရေးကို အားတိုက်အင်တိုက်ထောက်
ခံအားပေးခဲ့သည်။ ကဲန်နဒီ၏ အားပေးမှုသာမရခဲ့လျှင် ကတန်ဂါပြဿနာ
ဖြေရှင်းရန် လွယ်ကူမည် မဟုတ်ပေ။ အမေရိကန်လူမည်းများ၏ ပြည်သူ့

အခွင့်အရေး လှုပ်ရှားမှုများကိုလည်း ပြီးခဲ့သော အစိုးရများထက် စာနာ
ထောက်ထားစွာ တုံ့ပြန်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် ဘန်ချ်သည် ကဲန်နဒီ
ဆုံးရှုံးရသည့်အတွက် ဖြေမဆည်နိုင်အောင် ဝမ်းနည်းကြေကွဲစွာ ခံစားခဲ့ရ
ခြင်းဖြစ်သည်။

အခန်း (၂၆)

ဆိုက်ပရပ်စ်နှင့် ကက်ရှ်မီးယား

ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် လမ်းခင်းခြင်း

၁၉၆၄ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၈ ရက် စနေနေ့တွင် ဘန်ချ်နှင့် ရုသ်တို့သည် မကြာခဏ သွားရောက်ကြည့်ရှုနေကျ အော်ပရာပွဲကို နယူးယောက်မြို့ မက်ထရိုပိုလီတန်အော်ပရာကပွဲရုံသို့ အထွေထွေမန်နေဂျာ ရုဒေါ့ဖ်ဘင်၏ အထူးဧည့်သည်တော်များအဖြစ် သွားရောက်ကြည့်ရှုအပမ်းဖြေခဲ့သည်။ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင် ထိုညတွင်ပြသည့် ဇာတ်လမ်းမှာ ဆိုက်ပရပ်စ်ဘုရင်ခံ တစ်ဦးဖြစ်သော အော်သဲလို ၏ ကြေကွဲဖွယ်ပုံပြင် ဖြစ်ခဲ့သည်။

ဆိုက်ပရပ်စ်ကျွန်းကို ဗြိတိသျှတို့က အုပ်ချုပ်ခဲ့ရာမှ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်တွင် ကိုယ်ပိုင်လွတ်လပ်ခွင့် ရရှိခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ဂရိနွယ်ဖွား ဆိုက်ပရပ်စ် လူများစုနှင့် တူရကီနွယ်ဖွား ဆိုက်ပရပ်စ်လူနည်းစုအကြား လူမျိုးရေး ပဋိပက္ခများ ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် ပေါက်ကွဲပျံ့နှံ့လာသဖြင့် မကြာခဏ အကြမ်းဖက် ပစ်ခတ်မှုများ၊ သေကြေပျက်စီးမှုများရှိပြီး ငြိမ်းချမ်းရေး ထိခိုက်ခဲ့သည်။ ဆိုက်ပရပ်စ် ပြည်တွင်းရေးဆူပူမှုကို ထိန်းသိမ်းပေးရန် ဗြိတိသျှတပ် အမြောက်အများ ချထားသော်လည်း ထိရောက်အောင် မဆောင်ရွက်နိုင်ကြောင်း တွေ့နေရသည်။

အမှန်ဆိုလျှင် ဆိုက်ပရပ်စ်သည် ကျွန်းငယ်တစ်ခုသာဖြစ်၍ လူဦးရေ ၆၀၀,၀၀၀ ခန့်ရှိသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်းငယ်၏ တည်နေရာသည် အချက်အခြာကျခြင်း၊ မြောက်အတ္တလန်တစ်စာချုပ် (နေတိုး) အဖွဲ့

ဝင် ဂရိတ်နှင့် တူရကီနှစ်နိုင်ငံအကြား ပြင်းထန်စွာအငြင်းပွားသောပြဿနာ ဖြစ်နေခြင်း၊ စစ်အေးစစ်ပွဲ၏ နိုင်ငံရေးကစားကွက်ထဲ ကျနေခြင်းစသည့် အချက်များကြောင့် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေးဇာတ်ခုံတွင် ဂယက်ရိုက်ခဲ့သည်။

ဆိုက်ပရပ်စ်ကျွန်း၏ နောက်ခံသမိုင်းသည် ရှည်လျားပြီး စိတ် ဝင်စားဖွယ်ကောင်းသည်။ ရောမနတ်သမီး ဗီးနပ်စ်၏ မွေးဖွားရာဒေသဟု ရှေးဟောင်းပုံပြင်အရ ထင်ရှားသည်။ ရှေးခေတ်အခါက ထွန်းကားလာခဲ့ သောမြေထဲပင်လယ် ယဉ်ကျေးမှု၏ အချက်အခြာကျသော ကျွန်းငယ်လည်း ဖြစ်ခဲ့သည်။ ပထဝီအနေအထားအရ စိမ်းစိုသော တောင်တန်းများ၊ ကျယ် ပြန့်သော လွင်ပြင်များ၊ ထူထပ်စွာ ပေါက်ရောက်နေသော ထင်းရှူးတော များ၊ သပွန်ခြံများ၊ မျက်စိတဆုံး ကျယ်ပြန့်လှပသော ပင်လယ်ဆိပ်ကမ်း များနှင့် သာယာဖွယ်ဖြစ်သည်။ ကျွန်းငယ်တစ်ဝိုက်တွင် ရှေးကျသော သံခေတ်လူနေမှုစနစ် အထောက်အထားများအပြင် အီဂျစ်၊ ရောမခေတ်၏ ယဉ်ကျေးမှု အမွေအနှစ် အဆောက်အအုံများ၊ ခရစ်ယာန်တို့၏ ခရူးဆိတ်ဒ် ဘာသာရေးစစ်ပွဲ ဆင်နွှဲစဉ်က ကျန်ရစ်ခဲ့သည့် သမိုင်းဝင် နန်းတော်နှင့် ခံတပ် အဆောက်အအုံများ၊ ဗဲန်းနစ္စယဉ်ကျေးမှု လက်ရာမွန် ဆိပ်ကမ်း အဆောက်အအုံများနှင့် တာရီးများ၊ တူရကီလက်ရာ မူဆလင်ဝတ်ပြုဗလီ ကျောင်းများ၊ လှပသောမြို့နှင့် ကျေးရွာရှုခင်းများဖြင့် ပသာဒရှိလှသည်။ ဗြိတိသျှတို့သည် အရည်အချင်းပြည့်ဝသော မြို့ပြဝန်ထမ်းအုပ်ချုပ်ရေးစနစ်၊ ခေတ်သစ် ဥပဒေ ကျင့်ထုံးစနစ်များ၊ စည်းကမ်းရှိသော ရဲအဖွဲ့စသည့် အုပ်ချုပ်ရေးအခြေခံ အစဉ်အလာကောင်းများကို ပြုစုပျိုးထောင်ပေးထား သည်။ ထို့ပြင် ကမ္ဘာ့အဆင့်အတန်းမီ စစ်ရေးအရ အချက်အခြာကျသော စစ်စခန်းနှစ်ခုလည်း တည်ဆောက်ထားသည်။

၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် ယိုယွင်းလာသည့် အခြေအနေအရ ဗြိတိသျှ တို့သည် ဆိုက်ပရပ်စ်ကျွန်းအတွင်း ငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်းမှု ဝန်ထုပ် ဝန်ပိုးကို ရေရှည်ထမ်းဆောင်ရန် မစွမ်းဆောင်နိုင်တော့သောကြောင့် အမေ ရိကန်ပြည်ထောင်စုအား ဦးဆောင်စေကာ မြောက်အတ္တလဲန်တစ် နေတိုး တပ်များဖြင့် အစားထိုးထိန်းသိမ်းရန် ကြိုးပမ်းခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ဗြိတိ

သျှတို့၏ အစီအစဉ်ကို ဆိုက်ပရပ်စ်သမ္မတဂိုဏ်းချုပ်ဘုန်းတော်ကြီး မကား ရိုးရောစ်က လက်မခံဘဲ ပယ်ချခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက်ဝန်ကြီးချုပ် နီကီတာ ခရုရှော့ဖ်ကလည်း ဆိုက်ပရပ်စ်နိုင်ငံ၏ ပြည်တွင်းရေးတွင် နေတိုးအဖွဲ့ဝင် များ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်လာလျှင် အန္တရာယ်ကြီးမည့် နိုင်ငံတကာပြဿနာ ဖန်တီးရာရောက်မည်ဟု မှတ်ယူရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖေဖော်ဝါရီလ ၇ ရက် နေ့တွင် သတိပေးလိုက်သည်။

၁၉၆၄ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဦးသန့်က ကွန်ဂိုတပ်များ ကွပ်ကဲရေးတပ်မှူး အိန္ဒိယတပ်မတော်မှ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ပီ အက်စ် ဂျာနီအား ဆိုက်ပရပ်စ်၏အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို သုံးသပ်၍ အစီရင်ခံရန် ဆိုက်ပရပ်စ်ကျွန်းသို့ စေလွှတ်ခဲ့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဂျာနီ၏ တာဝန်မှာ ဆိုက်ပရပ်စ်အခြေအနေကို လေ့လာရုံမျှသာဖြစ်ပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးတပ် နေရာချထားရန်ကိစ္စကို စိုးစဉ်းမျှပင် ဆွေးနွေး အကြံပေးခြင်း မပြုရန် ဘန်ချ်က ထပ်ဆင့်၍ အလေးအနက် မှာကြားလိုက်သေးသည်။

ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ဆိုက်ပရပ်စ်အစိုးရနှင့် ဗြိတိသျှအစိုးရတို့က ဆိုက်ပရပ်စ်ပြဿနာကို လုံခြုံရေးကောင်စီသို့ တင်ပြလိုက်သည်။ လုံခြုံရေးကောင်စီက ဆိုက်ပရပ်စ်၏ အရေးကိစ္စကို မတ်လ ၄ ရက်တွင် ဆွေးနွေးကြပြီးနောက် ဆိုက်ပရပ်စ်ဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂငြိမ်းချမ်းရေးတပ်ဖွဲ့ (အန်ဖီစစ်ပ်) ကို ဖွဲ့စည်းရန် သဘောတူလိုက်သည်။ တပ်ဖွဲ့၏ အခြေခံလုပ်ငန်းတာဝန်များမှာ ဆိုက်ပရပ်စ်အတွင်း မျိုးနွယ်စုအချင်းချင်း တိုက်ခိုက်မှုများ တားဆီးပေးရန်၊ တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးနှင့် အေးချမ်းသာယာရေးကို ထိန်းသိမ်းပေးရန်၊ နိုင်ငံအတွင်း ပုံမှန်အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ပေးရန်ဟူ၍ ဖော်ပြထားသည်။

ဆိုက်ပရပ်စ် ငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်းမှုတပ်၏ တပ်မှူးအဖြစ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဂျာနီအား တာဝန်ပေးလိုက်သည်။ ကြားဝင်ဖြန့်ဖြေရေးအရာရှိအဖြစ် ဖင်လဲန်နိုင်ငံမှ ဆာခါရီ တိုမိုဂျာအား ခန့်ထားသည်။ ဆိုက်ပရပ်စ်ကျွန်းသည် ငယ်ပင်ငယ်သော်လည်း ပြဿနာများ ရှုပ်ထွေးလှသဖြင့်

ကုလသမဂ္ဂတာဝန်ဖြင့် စခန်းချထားသော ကနေဒါတပ်သည် ၂၈ နှစ်တိုင်အောင် မထွက်ခွာနိုင်သေးဘဲ တပ်စွဲထားရသည်။

ဘန်ချ်သည် မိမိဆည်းပူးရရှိခဲ့သည့် ရှည်လျားကြွယ်ဝလှသော အတွေ့အကြုံများကို ပြည့်ပြည့်ဝဝ အသုံးချ၍ ဆိုက်ပရပ်စ်ပြဿနာကို ပြေလည်စေရန် လုံ့လပြုခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂတပ်သည် ဆိုက်ပရပ်စ်အစိုးရအား ကိုယ်စားပြုနေခြင်း မဟုတ်ကြောင်း၊ မည်သည့်အစိုးရ၏ ဩဇာခံလည်း မဟုတ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် တပ်မှူးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဂျာနီအနေနှင့် လွတ်လပ်စွာ ဆုံးဖြတ်၍ လုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန်လိုကြောင်း ဘန်ချ်က ဂျာနီအား လမ်းညွှန်ပြုခဲ့သည်။ ကွန်ဂိုတွင် ရင်ဆိုင်ခဲ့သော ပြဿနာမျိုး ထပ်မံ မဖြစ်ပွားရေးကို အထူးသတိထားရန် မှာကြားရသည်။ ဆိုက်ပရပ်စ် အစိုးရနှင့် ဆက်ဆံရေးပြေလည်အောင် ဆောင်ရွက်ရန်လည်း တိုက်တွန်းရသေးသည်။ ပြဿနာအရပ်ရပ်ကို ဖြေရှင်းရာ၌ စေ့စပ်ဆွေးနွေးရေး နည်းဗျူဟာကိုသာ အဓိကထားရန်၊ အင်အားသုံးခြင်းကို အတတ်နိုင်ဆုံး ရှောင်ရန်၊ နိုင်ငံရေးပြဿနာများကို အထူးတာဝန်ပေးထားသော အဆင့်မြင့် နိုင်ငံရေးရာ တာဝန်ခံအရာရှိအား ဆောင်ရွက်စေရန် ပြတ်ပြတ်သားသား ကဏ္ဍခွဲခြား၍ ပြောကြားရသည်။

ထို့ပြင် ဆိုက်ပရပ်စ်ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့အား ယခင်က တာဝန်ယူခဲ့သော ဗြိတိသျှတပ်ဖွဲ့နှင့် လုံးဝ အပတ်အသက် အဆက်အစပ် မရှိစေရန် ပြတ်ပြတ်သားသား စည်းခြားလိုက်ရသည်။ ကုလသမဂ္ဂသည် ဗြိတိသျှတို့၏ တာဝန်များကို ဆက်ခံသည်ဟူသော ဝါးလုံးသိမ်းမှတ်ချက်မျိုးကို ပင် လုံးဝ အစွန်းအထင်း အဖြစ်မခံနိုင်သည့် အနေအထားတွင် ရပ်တည်ရသည်။ သို့မှသာ ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့သည် ဘက်လိုက်ခြင်းမှ ကင်းရှင်းပြီး လုံခြုံရေးကောင်စီ၏ အာဏာအပ်နှင်းချက်အတိုင်း လွတ်လွတ်လပ်လပ် ပြတ်ပြတ်သားသား ဆောင်ရွက်သည့် တပ်ဖွဲ့အဖြစ် လေးစားယုံကြည်မှုကို ရနိုင်မည်။ နောက်ဆုံးမှာကြားချက်ကား ကုလသမဂ္ဂတပ်များသည် ဆိုက်ပရပ်စ် အရပ်သားများအား မပစ်ခတ်မိစေရန် အတတ်နိုင်ဆုံး စောင့်စည်းကြရမည်ဖြစ်သည်။

ဧပြီလတွင် ဘန့်ချ်သည် ကက်ရှီမီးယားသို့ ခရီးထွက်ရင်း ဆိုက်ပရပ်စ်သို့ ခရီးတစ်ထောက်နားကာ ကုလသမဂ္ဂ ငြိမ်းချမ်းရေးတပ်ဖွဲ့၏ တာဝန်ထမ်းဆောင်မှု အနေအထားကို ကိုယ်တိုင်စစ်ဆေးရာ အားလုံး သတ်မှတ်ချက်အတိုင်း နေသားတကျဖြစ်နေကြောင်း တွေ့သဖြင့် ကျေနပ်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် သမ္မတ မကားရီးရော့စ်နှင့် ဒုတိယသမ္မတကတော်တာဝန် ယူထားသော တူရကီမျိုးနွယ် ဆိုက်ပရပ်စ်တို့၏ ခေါင်းဆောင် ဖာဇီလ် ကုချ်စ်တို့အား တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ သမ္မတ မကားရီးရော့စ်သည် ဆွေးနွေးရာတွင် လိုက်လိုက်လျောလျော ရှိသော်လည်း အယူအဆကွဲပြား ခြားနားမှုရှိကြောင်း ဘန့်ချ် မှတ်ချက်ပြုသည်။ ဒုတိယသမ္မတဖြစ်သူ ဒေါက်တာ ကုချ်စ်သည် အမြဲတမ်း ငြီးငြူ၍ အပြစ်ရှာတတ်သည့်ဗီဇ ဝါသနာရှိကြောင်း ဘန့်ချ် သတိပြုမိသည်။ ကုလသမဂ္ဂ တပ်မှူးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဂျာနီက သူ့အား မည်သည့်ညွှန်ကြားချက် အမိန့်များကိုမှ မပြကြောင်း ဘန့်ချ်ကို တိုင်တန်းသည်။ ဂျာနီသည် ကုလသမဂ္ဂကို တာဝန်ခံ ဆောင်ရွက်ရသည့် တပ်မှူးဖြစ်ပြီး ညွှန်ကြားချက်၊ လမ်းညွှန်ချက်နှင့်အမိန့် များသည် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းအချင်းချင်း ဆက်သွယ်သည့် ဌာနတွင်း ကိစ္စဖြစ်၍ မည်သူ့ကိုမျှ ပြရန် တာဝန်မရှိကြောင်း ဘန့်ချ်က ဒေါက်တာ ကုချ်စ်အား ပြောလိုက်ရသေးသည်။

ဘန့်ချ်သည် ဟယ်လီကော့ပ်တာတစ်စီးဖြင့် ဆိုက်ပရပ်စ်ကျွန်း တစ်ဝိုက် ကုလသမဂ္ဂတပ်များ နေရာယူထားသော စခန်းများကို လှည့် လည်ကြည့်ရှု စစ်ဆေးခဲ့သည်။ မျိုးနွယ်စုချင်း စစ်ခင်းတိုက်ခိုက်မှုများ ကြောင့် တူရကီမျိုးနွယ်စုများ နေအိမ်အဆောက်အဦများ၊ ဗလီများ ပျက် စီးနေပြီး လူအများအပြား အိုးမဲ့အိမ်မဲ့ဖြစ်နေသည်ကို ရင်နှင့်ဖွယ်တွေ့ခဲ့ရ သည်။ ထို့ထက်ဆိုးသည်ကား လူမျိုးနွယ်စုနှစ်စုအကြား ရင်ကြားစေ့မရ လောက်အောင် မုန်းတီးနာကျည်းမှုနှင့် သံသယစိတ်များ ပျံ့နှံ့ကိန်းအောင်း နေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ဘန့်ချ်သည် ဆိုက်ပရပ်စ် အရေးကိစ္စတွင် ကုလသမဂ္ဂမှ အရေး တကြီး ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများကို တန်းစီ၍ ရေးဆွဲ

ကြည့်သည်။ အိုးမဲ့အိမ်မဲ့ ပြည်သူပြည်သားများအား မိမိတို့နေရပ်ဌာနသို့ ပြန်ပို့၍ အိုးအိမ်ပြန်လည်ထူထောင် နေရာချထားပေးရမည်။ နေရာအနှံ့ အပြား အတားအဆီး ပြုလုပ်ထားသော ခံတပ်များ၊ အရံအတားများကို ဖျက်၍ သွားလာမှု လုံခြုံချောမွေ့အောင် ဆောင်ရွက်ရမည်။ လူထုအား ရှာဖွေစစ်ဆေးခြင်း၊ နှောင့်ယှက်ဟန့်တားခြင်းများ ရပ်ဆိုင်းပေးရမည်။ တူရကီမျိုးနွယ်စုသား ရဲအဖွဲ့ဝင်များနှင့်ဝန်ထမ်းများအား အလုပ်တာဝန်များ ပြန်လည်ထမ်းဆောင်စေရမည်။ မကားရီးရော့စ်နှင့် ဒေါက်တာ ကုချ်တို့နှစ်ဦးအား မျက်နှာချင်းဆိုင် ဆွေးနွေးစေပြီး ရင်ကြားစေ့သွားရန် ဆောင်ရွက်ရမည်။ တပ်မှူးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဂျာနီမှာ ဝန်နှင့်အား မမျှဘဲ မနိုင်ဝန်ထမ်းဆောင်နေရသဖြင့် အဆင့်မြင့်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးအား ခန့်ထားရန် လိုအပ်နေပြီဖြစ်သဖြင့် အတွင်းရေးမှူးချုပ်အား တင်ပြအစီရင်ခံရမည်။ ဤကား ဘန်ချ်အမြင်အရ ဆောင်ရွက်ရမည့်လုပ်ငန်းတာဝန်များဖြစ်သည်။

ဆိုက်ပရပ်စ်ဆိုင်ရာ အရပ်သားကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဘန်ချ် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ပေးရန် စိတ်ယိုင်သေးသည်။ သို့ရာတွင် အကြောင်းအမျိုးမျိုးကို ထောက်ရှု၍ အထူးသဖြင့် မိမိသည် အမေရိကန်နိုင်ငံသား ဖြစ်နေသဖြင့် မဖြစ်နိုင်မှန်း သိသဖြင့် ထိုအကြံကို စွန့်လွှတ်လိုက်သည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်က အက်ကွာဒေါနိုင်ငံ၏ သမ္မတဟောင်းဖြစ်သူ ဂါလို ပလာဇာ လာဆိုအား အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ အထူးကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ခန့်အပ်တာဝန်ပေးခဲ့သည်။

ဇွန်လတွင် ဆိုက်ပရပ်စ်အခြေအနေ ဆိုးဆိုးရွားရွားဖြစ်ခဲ့သည်။ တူရကီတပ်များက ဆိုက်ပရပ်စ်သို့ ကျူးကျော်ဝင်ရောက်လာမည့်အန္တရာယ်နှင့်ပင် ရင်ဆိုင်နေရသည်။ သို့ရာတွင် အမေရိကန်သမ္မတ လင်ဒင် ဘီဂျန်ဆင်က တူရကီအား တင်းမာစွာ သတိပေးလိုက်သဖြင့် ယင်းအန္တရာယ် လျော့ပါးခဲ့သည်။ ဤအတောအတွင်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဂျာနီသည် ဆိုက်ပရပ်စ် ကုလသမဂ္ဂတပ်မှူးချုပ်၏တာဝန်ကို အိန္ဒိယတပ်မတော်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကေအက်စ် သင်းမေယာသို့ လွှဲပြောင်းပေးခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂတပ်များအနေနှင့် နယ်မြေငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်းရန်တာဝန်ကို အခက်အခဲများစွာကြား

မှ ဆောင်ရွက်နေရသည်။ ဂရိန္ဒယံဖွား ဆိုက်ပရပ်စ်တိုင်းရင်းသားများသည် အပေါ်စီးရထားသူများ ဖြစ်သည့်အလျောက် ကုလသမဂ္ဂအား မထေမဲ့မြင် ပြု၍ အခွင့်အရေးရလျှင်ရသလို ပြစ်တင်ဝေဖန်အပုပ်ချကြသည်။ တူရကီ နွယ်ဖွား ဆိုက်ပရပ်စ်တိုင်းရင်းသားများကမူ သူတို့အား ဂရိန္ဒယံဖွား တိုင်းရင်းသားအုပ်စုတို့က အနိုင်ကျင့်ခြင်းကို ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့များက မကာကွယ်ပေးနိုင်မည်ကို စိုးရိမ်တကြီးဖြစ်နေကြသည်။ ၁၉၆၄ ခုနှစ်ကုန်ပိုင်းတွင်မူ အခြေအနေ အနည်းငယ် တည်ငြိမ်၍ တိုးတက်လာကြောင်း တွေ့ရသည်။

ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ လက်အောက်တွင် လက်ထောက်အတွင်းရေးမှူးချုပ်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် ဆိုဗီယက်ကိုယ်စားလှယ် အဆင့်မြင့် အရာရှိတစ်ဦး၊ အမေရိကန်ကိုယ်စားလှယ် အဆင့်မြင့် အရာရှိတစ်ဦးကို ဆိုဗီယက်တို့၏ တောင်းဆိုချက်အရ ခန့်ထားခဲ့သည်။ အမေရိကန်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဘန့်ချ် ခန့်ထားခြင်းခံရသည်။ ဆိုဗီယက်ကိုယ်စားလှယ်များကိုမူ အခြေအနေအရ ပြောင်းလဲခန့်ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

ဘန့်ချ်သည် ဆိုဗီယက်ကိုယ်စားလှယ် အရာရှိနှင့်လက်တစ်ကမ်းထား၍ ဆက်ဆံခဲ့သည်။ ယခင်က တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ကြသော အိလီယ ချာနီချက်ဗ်နှင့် အနာတိုလီ ဒိုဗရီနင်တို့နှင့် ဆက်ဆံရေး ပြေလည်ခဲ့သည်။ ဗွီ ပီ စူးစလော့ဗ်နှင့်မူ အဆင်မပြေခဲ့ပါ။ စူးစလော့ဗ်သည် အစွန်းရောက်ပါတီကေဒါဝင်တစ်ဦးဖြစ်သည်။ အမေရိကန်များအား အထက်စီးမှနေ၍ ပုတ်ခတ် ဝေဖန်တတ်သဖြင့် အထစ်အငေါ့ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ဒီဇင်ဘာလတွင် ဆိုက်ပရပ်စ်ပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ စူးစလော့ဗ်က ဘန့်ချ်အား ပုတ်ခတ်တိုက်ခိုက်လာသည်။ ဘန့်ချ်သည် ဆိုက်ပရပ်စ်ပြဿနာနှင့်ပတ်သက်သည့် အစီရင်ခံစာများကို မထုတ်ပြန်မီ သူ့အား မပြသဖြင့် အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ အရေးပါသော အကြံပေးတာဝန်ခံတစ်ဦးအနေဖြင့် တရားဝင်ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများ မလုပ်ဆောင်နိုင်ရန် ဟန့်တားရာရောက်နေသည်ဟု စွပ်စွဲပြောဆို လာတော့သည်။ ဘန့်ချ်ကကလည်း ငုံ့မခံဘဲ ပြန်လှန်

ချေပလိုက်သည်။ သူသည် ကုလသမဂ္ဂ၏တာဝန်များ ထမ်းဆောင်ခဲ့သည့် ကာလတစ်လျှောက်လုံး အစီရင်ခံစာများကို အတွင်းရေးမှူးချုပ်ထံသို့သာ တိုက်ရိုက် တင်ပြခဲ့ခြင်းမှာ အစဉ်အလာဖြစ်ကြောင်း၊ မည်သည့် လက်ထောက်ကိုမျှ ပြရန် တာဝန်မရှိကြောင်း၊ စူးစလော့စ်သည် လက်ထောက် အတွင်းရေးမှူးချုပ်နှစ်ဦးအကြား ဆက်ဆံရေးလမ်းကြောင်းကို လွဲမှားစွာ တွေးခေါ်ခံယူနေခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိ၏ အလုပ်အား စူးစလော့စ်၏ ဝေဖန်ဆန်းစစ်မှုပြုရန် မလိုအပ်သလို စူးစလော့စ်အလုပ်ကိုလည်း မိမိက တစ်စုံတစ်ရာပြောရန် မရှိကြောင်း တုံ့ပြန်လိုက်သည်။

စူးစလော့စ်က အတွင်းရေးမှူးချုပ်ထံ ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ဖြေရှင်းပေးရန် တိုင်တန်းလိုက်သည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် အဓိက ကျသော မူဝါဒရေးရာ ဖြတ်ထုံးပြုရမည့် အနေအထားရှိနေခြင်းကို သတိမမူမိသောကြောင့် နောင်အခါတွင် ဘန့်ချ်၏ အစီရင်ခံစာများကို စူးစလော့စ်အား ပြရမည်ဟု ဖြတ်ထုံးပြုလိုက်သည်။ သို့ရာတွင် စူးစလော့စ်က တစ်စုံတစ်ရာ ပြင်ဆင်ထားမှု ဖြည့်စွက်မှု၊ ဝေဖန်မှု ပြုခြင်းများအပေါ် ဘန့်ချ် သဘောတူမှ လက်ခံရန်၊ သဘောမတူလျှင် ပယ်ရန် လုပ်ပိုင်ခွင့် ရှိကြောင်းကိုပါ ဖော်ပြထားသည်။ ဘန့်ချ်က ထိုဖြတ်ထုံးကို လက်မခံနိုင်ကြောင်း ပြန်လည် ချေပလိုက်သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် မိမိကျင့်သုံးနေသည့် မူပိုင်းဆိုင်ရာ ခံယူချက်များအား ထိခိုက်အားနည်းစေမည်ဖြစ်ပြီး ရန်စောင်မှုများနှင့် အမြဲတမ်း ရင်ဆိုင်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း ရှင်းပြခဲ့သည်။ ဘန့်ချ်သည် လက်ရှိရာထူးမှ နှုတ်ထွက်ရန် ဆုံးဖြတ်ထားကြောင်း အမေရိကန်သံအမတ်ကြီး အက်ဒ်လေ စတီဗင်ဆင်အား အသိပေးလိုက်သည်။ ဘန့်ချ်သည် အလုပ်မှ အမှန်တကယ် နှုတ်ထွက်တော့မည့်သတင်းကို အတွင်းရေးမှူးချုပ် ကြားသိသောအခါ မိမိ ချမှတ်ထားသော အမိန့်ကို ပြန်လည် ရုပ်သိမ်းလိုက်ပြီး စူးစလော့စ်အား ရာထူးမှ ရုပ်ပြီး ပြန်ခေါ်ရန် မော်စကိုသို့ အကြောင်းကြားလိုက်သည်။ စူးစလော့စ်သည် ၁၉၆၅ ခုနှစ် မတ်လ ၁၇ ရက်နေ့တွင် အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံး၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို စွန့်လွှတ်၍ မော်စကိုသို့ ထွက်ခွာသွားခဲ့သည်။

ဆိုက်ပရပ်စ်ပြဿနာ ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းရာတွင် နောက်ထပ်ရင် ဆိုင်ရသော အခက်အခဲတစ်ခုမှာ တပ်မှူးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သင်းမေယာ၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေ ကျဆင်းခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သင်းမေယာသည် သူ့အား ဝေဖန်သည့် သဘောဆောင်သော အမိန့်ညွှန်ကြားချက်များကို လုံးဝ လက်မခံဘဲ ဆတ်ဆတ်ခါ နာကျည်းတတ်သော အမူအရာရှိသဖြင့် လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ရာတွင် မကြာခဏ မကျေလည်မှု များနှင့် တွေ့ရသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သင်းမေယာသည် ၁၉၆၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် နှလုံးရောဂါဖြင့် ဆိုက်ပရပ်စ်၌ တာဝန် ထမ်းဆောင်ရင်း ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ အထူးကိုယ်စားလှယ်နှင့် ဖြန့်ဖြေရေးသမား ဖြစ်သော ဂါလို ပလာဇာ လာဆိုသည် ဆိုက်ပရပ်စ်ပြဿနာ ဖြေရှင်းရန် စီမံချက်တစ်ရပ်ကို ၁၉၆၅ ခုနှစ်ကုန်ခန့်တွင် အတွင်းရေးမှူးချုပ်ထံ တင်ပြ အစီရင်ခံခဲ့သည်။ တည်ဆဲ ဆတ်ဆတ်ထိမခံ အခြေအနေထဲတွင် အသင့်တော်ဆုံး အမျှတဆုံး တင်ပြချက်ဖြစ်သည်ဟု အများက သုံးသပ် လက်ခံကြသည်။ သို့ရာတွင် တူရကီနွယ်ဖွား ဆိုက်ပရပ်စ် တိုင်းရင်းသား အုပ်စုက ပစ်ပစ်ခါခါ ပယ်ချလိုက်ပြီး ဂါလို ပလာဇာ၏ စေ့စပ်ဖြန့်ဖြေမှုကို လုံးဝ လက်ခံမည် မဟုတ်ကြောင်း တင်းတင်းမာမာ ရပ်တည်ခဲ့သည်။ ဂရိ နွယ်ဖွား ဆိုက်ပရပ်စ် တိုင်းရင်းသားအုပ်စုကမူ စေ့စပ်ဖြန့်ဖြေရေးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဂါလို ပလာဇာမှတစ်ပါး မည်သူ့ကိုမျှ လက်ခံမည် မဟုတ်ကြောင်း တုံ့ပြန်ခဲ့သည်။ ဤနည်းဖြင့် ကုလသမဂ္ဂ ဖြန့်ဖြေရေး အရာရှိ၏ လုပ်ငန်းသည် ညှိနှိုင်းမရနိုင်သော ဆန့်ကျင်ဖက်အယူအဆကို တင်းတင်းမာမာ ဆုပ်ကိုင်ထားသူနှစ်ဖွဲ့၏ အကြားတွင် မလူးသာ မလွန် သာ အခြေအနေမျိုးနှင့် ရင်ဆိုင်ကာ ရပ်ဆိုင်းသွားတော့သည်။

ဆိုက်ပရပ်စ်ပြဿနာသည် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရင်း အထစ်အငေါ့ များ၊ ပြစ်တင်မှုများ၊ ရန်စမှုများ၊ အပြန်အလှန် စွပ်စွဲပြောဆိုမှုများဖြင့် သံသရာလည်ကာ အဖြေမပေါ်ဘဲ အချိန်ကြာမြင့်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ကုလသမဂ္ဂတပ်များ၏ ကြားခံထိန်းသိမ်းထားမှုကြောင့် အချင်းချင်းသတ်

ဖြတ်မှုများ မပေါ်ခြင်းကိုပင် ကျေးဇူးတင်ရပေသည်။

ဘန့်ချ်သည် နယူးယောက်သို့ပြန်ရန် နီကိုးရှားလေဆိပ်၌ စောင့်ဆိုင်းနေစဉ် ဆိုက်ပရပ်စ်သတင်းထောက်များက ဆိုက်ပရပ်စ်အခြေ အနေနှင့် ပတ်သက်၍ မေးမြန်း သတင်းယူကြသည်။ “လူကြီးမင်းဟာ ဆိုက်ပရပ်စ်နဲ့ပတ်သက်ပြီး အကောင်းဖက်က မြင်ပါသလား” ဟူသည့် မေးမြန်းချက်ကို ဘန့်ချ်က အောက်ပါအတိုင်း အချိန်ယူကာ အလေးအနက် အဖြေပေးခဲ့သည်။

“ကျွန်ုပ်ဟာ အမြဲတမ်း အကောင်းမြင်တတ်သူဖြစ်တယ်။ ဒါ ဟာ လုပ်ငန်းသဘာဝက တောင်းဆိုတဲ့ အရည်အချင်းဖြစ်တယ်။ ကုလ သမဂ္ဂ လုပ်သက် ၂၁ နှစ်အတွင်း ပြဿနာထူပြောတဲ့ ပဲလ်လက်စတိုင်း၊ ကွန်ဂို၊ ဆိုက်ပရပ်စ်နဲ့ ကက်ရှ်မီးယားအရေးကိစ္စတွေကို အကောင်းမြင်ဝါဒ လက်ကိုင်ထားပြီး မလုပ်ရင် ကျွန်ုပ်ရူးသွားမှာ သေချာတယ်။ ကျွန်ုပ်ရဲ့ အယူအဆက ဘယ်ပြဿနာမှ ဖြေရှင်းလို့ မရအောင် ခက်ခဲတာ မရှိဘူး လို့ ခံယူလိုက်တယ်။ ပြီးတော့ ပြေလည်ရာ ပြေလည်ကြောင်း ဖြစ်မဲ့ နည်းလမ်းတွေ တစိုက်မတ်မတ် လိုက်ရှာတယ်။ ပြီးတော့ ဒီပြဿနာကို ဖြေရှင်းနိုင်လိမ့်မယ်လို့ ခိုင်ခိုင်မာမာ ယုံကြည်ထားတယ်။ ဒါဟာ ကျွန်ုပ် ရဲ့ အကောင်းမြင်ဝါဒ ဒဿနပဲ။ တစ်ခါတစ်ခါတော့လည်း အခြေအနေ တွေ ကောင်းမှကောင်းလာပါတော့မလားလို့ အဆိုးဖက်က တွေးမိပြီး စိတ်ပျက်အားလျော့သွားတဲ့အခါလည်း ရှိတာပေါ့။ ဒါပေမယ့် လုပ်ငန်း သဘောအရ အကောင်းဖက်ကို အမြဲတမ်း ဦးတည်ရှေ့ရှုထားရတယ်။ ဒီ တော့မှပဲ ချိန်ခွင်လျှာလို့ အဆိုးအကောင်း မျှတတော့မှာပေါ့။” ဤကား ဘန့်ချ်၏ ခံယူချက်ဖြစ်သည်။

ဘန့်ချ်သည် ကုလသမဂ္ဂ ငြိမ်းချမ်းရေးထိန်းသိမ်းမှုလုပ်ငန်းများ တွင် နေ့ရောညပါ အခါမလပ် ကိုယ်ရောစိတ်ပါ မြှုပ်နှံဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ တပ်ဖွဲ့များနှင့် အမြဲတမ်း ထိတွေ့ လမ်းညွှန်ရသည်။ ပါဝင်ပတ်သက်နေ သော အစိုးရအဖွဲ့ဝင်များနှင့်လည်း အစဉ်မပြတ် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးလမ်းညွှန် နေရသည်။ ကောင်းမြတ်သော အစဉ်အလာများ၊ ပုံစံများ၊ ဥပဒေဖြတ်ထုံး

များ၊ လုပ်နည်းစနစ်များကို မူပိုင်ဆိုင်ရာမှ လက်တွေ့နယ်ပယ်တွင် စမ်းသပ်၍ ချမှတ်ပေးခဲ့သည်။ လက်တွေ့နယ်ပယ်၏ တွေ့ရှိချက်များအပေါ် သုံးသပ်ကာ လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေမည့်မူများ ချမှတ်ပြဋ္ဌာန်းရသည်။ ဤနည်းဖြင့် နိုင်ငံတကာကျင့်စဉ်တစ်ရပ်၊ အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ကို အနာဂတ်မျိုးဆက်များအတွက် ပြုစုပျိုးထောင်ပေးခဲ့သည်။

၁၉၆၆ ခုနှစ် ဇူလိုင်လအတွင်း ဘန်ချ်သည် ဆိုက်ပရပ်စ်၌ သဲအထပ်ထပ်၊ ဖုန်အလိမ်းလိမ်းဖြင့် လှုပ်ရှားနေပြန်သည်။ မျက်စေ့အား နည်းပြီး စက္ခုအာရုံ ပျောက်သွားသည့် အဖြစ်ကိုလည်း ခံစားနေရသည်။ ဤကာလပိုင်းအတွင်း သူ၏မိတ်ဆွေဖြစ်သူ မော်နာကိုဘုရင်၏ ကြင်ယာတော် ရိန်းနီးယားမင်းသမီး (ယခင်ရုပ်ရှင်မင်းသမီး ဂရေစ် ကယ်လီ) က သူနှင့် ရသ်အား မော်နာကိုသို့ လာလယ်ရန် တရားဝင်ဖိတ်ကြားစာကို လက်ခံရရှိခဲ့သည်။ ဘန်ချ်က မင်းသမီး၏ ဖိတ်ကြားချက်ကို လက်ခံမည် ဖြစ်၍ အတွင်းရေးမှူးချုပ်အား တင်ပြခွင့်ပြုချက် ရယူပေးရန် စာရေးသူ (အာကူးဟတ်ထ်) အား တာဝန်ပေးခဲ့သည်။ ဘန်ချ်သည် ရသ်နှင့်အတူ ရခဲသော အခွင့်အရေးကိုယူကာ အနားယူ အပမ်းဖြေလိုသည့် သဘောလည်း ပါသည်။ အင်္ဂလန်၌ ဘန်ချ်သည် ဆွေးနွေးပွဲတစ်ခုတွင် ပါဝင်မိန့်ခွန်း ပြောရန် ရှိနေသဖြင့် တစ်ချက်ခုတ် နှစ်ချက်ပြတ် ဆောင်ရွက်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆိုက်ပရပ်စ်ပြဿနာသည် ၁၉၆၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလအတွင်း တစ်ကြိမ် ဆူဆူပူပူ ဖြစ်ပြန်သည်။ အိုင်ယိုစ် သီယိုဒေါရိစ်ကျေးရွာငယ် တစ်ခုတွင် ဆိုက်ပရပ်စ်ရဲအဖွဲ့၊ ဂရိမြို့စောင့်တပ်ဖွဲ့၊ တူရကီနွယ်ဖွားပြည်သူ့စစ်တပ်ဖွဲ့များအကြား ရင်ဆိုင်တိုက်ပွဲများ ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ထိုအတွင်း အခြေအနေ ယိုယွင်းလာသဖြင့် တူရကီတပ်များက ဆိုက်ပရပ်စ်ကျွန်းပေါ်သို့ ကျူးကျော်ဝင်ရောက်လာရန် အန္တရာယ်နှင့် ပက်ပင်းတွေ့နေရသည်။ တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် အပြန်အလှန်စွပ်စွဲမှုများလည်း ပြင်းထန်လှသည်။ နိုင်ငံတကာအရေးအခင်းအနေအထားသို့ ကြီးထွားလာသောကြောင့် ကုလသမဂ္ဂမှ အရေးမကြီးသော ဝန်ထမ်းမိသားစုများကို ဘေရွတ်မြို့သို့ပင်

သယ်ပို့တိမ်းရှောင်ရန် စီစဉ်ပေးရသည်။ အမေရိကန် အစိုးရကလည်း ဘန်ချ်အား စေလွှတ်၍ ပြဿနာဖြေရှင်းပေးရန် တိုက်တွန်းလာသည်။ ဘန်ချ်က ထိုအဆိုပြုချက်ကို လက်မခံခဲ့ပါ။ သူ့ကပင် အတွင်းရေးမှူးချုပ် အား သက်ဆိုင်ရာ သုံးနိုင်ငံ အစိုးရများသို့ အခြေအနေကို ထိန်းသိမ်း ပေးရန် မေတ္တာရပ်ခံရေး၊ အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ အထူးကိုယ်စားလှယ် တစ်ဦးအား စေလွှတ်ဖြန့်ဖြေပေးရေးကို အမြန်ဆုံး ပြုလုပ်သင့်ကြောင်း အကြံပြုတင်ပြခဲ့သည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်က လက်ထောက်အတွင်းရေး မှူးချုပ်ဖြစ်သူ ဝွာတီမာလာနိုင်ငံသား ဟိုဇေ ရော်ဇ် ဘဲန်းနက်ဂ်အား စေလွှတ်ခဲ့သည်။ ရော်ဇ်အား သုံးနိုင်ငံအစိုးရအဖွဲ့ဝင်များက ကောင်းစွာ သိရှိပြီး လက်ခံနိုင်သူဖြစ်၍ အဆင်ပြေသွားသည်။ ယင်း၏တာဝန်မှာ ပါဝင်ပတ်သက်နေသူ အားလုံးအား ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် သတ်မှတ်ထားသည့် စစ်အင်အားထိ လျှော့ချခိုင်းရန်ဖြစ်သည်။

တူရကီနိုင်ငံက တပ်ဖွဲ့များကို ဆိုက်ပရပ်စ်နိုင်ငံသို့ မစေလွှတ် အောင် ဟန့်တားရန်အတွက် အမေရိကန်သမ္မတ ဂျန်ဆင်ကိုယ်တိုင် နိုင်ငံ ခြားရေးဝန်ကြီး စိုင်းရပ်စ် ဗန့်စ်အား တူရကီနိုင်ငံ အန်ကာရာမြို့တော်သို့ နိုဝင်ဘာလ ၂၉ ရက်နေ့တွင် စေလွှတ်ခဲ့သည်။ ဒီဇင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့ နံနက် ၇:၃၀ နာရီအချိန်တွင် ကုလသမဂ္ဂဆိုင်ရာ အမေရိကန်သံအမတ် ကြီး အာသာ ဂိုးလ်ဘတ်စ်က ဘန်ချ်အား ဖုန်းဖြင့် အကြောင်းကြားရာတွင် သမ္မတဂျန်ဆင်၏ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဗန့်စ်၏ အဆိုပြုချက်ကို ဆိုက် ပရပ်စ်သမ္မတ မကားရီးရော့စ်က လက်မခံဘဲ ပယ်ချခဲ့ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် တူရကီအား ဆိုက်ပရပ်စ်သို့ စစ်ရေးအရ မကျူးကျော်ရန် တားနိုင်ခဲ့ ကြောင်း စသည့်သတင်း ရခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် ဤသို့သော နိုင်ငံရေးရာပြဿနာများ၏ ဖြစ်တတ် သည့် သဘာဝကို အတွေ့အကြုံရှိပြီးဖြစ်ရာ အကယ်၍ နိုင်ငံခြားရေးဝန် ကြီး ဗန့်စ် မအောင်မြင်ခဲ့လျှင် ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်က တိုက် ရိုက်ဝင်ရောက်စေ့စပ်ညှိနှိုင်းရန် ကြိုတင်၍စီစဉ်ထားသည်။ ဗန့်စ်၏ ကြား ဝင် ဖြန့်ဖြေရေး မအောင်မြင်ကြောင်း သတင်းရလျှင်ရချင်း မဆိုင်းမတွ

ကြိုတင်ရေးဆွဲထားသော ဆိုက်ပရပ်စ် ငြိမ်းချမ်းရေးအဆိုပြုချက်ကို ဆိုက်ပရပ်စ်သမ္မတ၊ တူရကီနှင့် ဂရိစ်အစိုးရအဖွဲ့ ဝန်ကြီးချုပ်များထံ ဘန်ချ်က ပို့လိုက်သည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ကလည်း နယူးယောက်ဌာနချုပ်မှ ယင်းခေါင်းဆောင်သုံးဦးတို့ထံတစ်ဦးအပေါ်တစ်ဦး လုံခြုံရေးအရ ခြိမ်းခြောက်မှုများ ချက်ခြင်း ရပ်ဆိုင်းရန်၊ ဆိုက်ပရပ်စ်ကုန်းပေါ်တွင် ထားရှိရန် တရားဝင် ခွင့်ပြုထားသည့် စစ်အင်အားထက် ကျော်လွန်၍ တပ်စွဲခြင်း မပြုရန်နှင့် သတ်မှတ်အင်အားထက် ပိုနေက ချက်ခြင်းရပ်သိမ်းရန် ရာဇသံ ပို့လိုက်သည်။ ကုလသမဂ္ဂတပ်များကိုလည်း လိုအပ်လျှင် ကျွန်းတစ်စိုက် ငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်းပေးရန်နှင့် တပ်အင်အားကိုလည်း တိုးချဲ့သင့်က တိုးချဲ့ရန် တပ်မှူးချုပ်အား အာဏာပေးလိုက်သည်။ ဆိုက်ပရပ်စ်၊ ဂရိစ်နှင့် တူရကီအစိုးရများကလည်း စစ်ဖြစ်မည့်အခြေအနေကို ရှောင်လိုကြပြီး အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ အဆိုပြုချက်ကို အသာတကြည် လက်ခံလိုက်သဖြင့် ထိုနေ့မှာပင် ပေါက်ကွဲလုနီးအခြေဆိုက်ခဲ့သော ဆိုက်ပရပ်စ်ပြဿနာသည် အေးချမ်းစွာ ပြီးဆုံးခဲ့သည်။ ဘန်ချ်သည် ထိုနေ့ညနေ ၅:၃၀ နာရီ လေယာဉ်ခရီးစဉ်ဖြင့် နယူးယောက်မြို့သို့ ဦးတည်ထွက်ခွာလာနိုင်ခဲ့သည်။

ဆိုက်ပရပ်စ်ပြဿနာကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းနေချိန်တွင် ဘန်ချ်သည် အလားတူ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးကို အန္တရာယ်ပြုသည့် အခြားပြဿနာများစွာကိုလည်း တစ်ချိန်တည်းလိုလို ဖြေရှင်းပေးရသေးသည်။ ကက်ရှ်မီးယားအရေးကိစ္စသည်လည်း မသေးလှသော ပြဿနာဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယနှင့် ပါကစ္စတန်တို့သည် ကက်ရှ်မီးယားနယ်မြေကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ ၁၉၄၈ ခုနှစ်က စစ်ဖြစ်ခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကပင် နှစ်နိုင်ငံအကြား အပစ်အခတ် ရပ်စဲရန် ဖြန့်ဖြေပေးပြီးနောက် အခြေအနေများ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုပေးရန် ကုလသမဂ္ဂ ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ကိုဖွဲ့စည်း၍ ကက်ရှ်မီးယားနယ်စပ်မျဉ်းတစ်လျှောက် စခန်းချထားသည်။ ယင်းနယ်နိမိတ်မျဉ်းသည် စိမ်းလန်းစိုပြေ၍သာယာလှပသော ကက်ရှ်မီးယားတောင်ကြားတစ်လျှောက် ဆန့်တန်း၍ ဟိမဝန္တာတောင်တန်းများတိုင်အောင် မြောက်စူးစူးထိ ကျယ်

ပြန်ခဲ့သည်။ ကက်ရှီမီးယားဒေသ အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်းမှုစီမံချက်ကို ဘန်ချ်ကပင် တာဝန်ယူခန့်ခွဲရသည်။ ၁၉၆၄ ခုနှစ် ဧပြီလအတွင်း ဂါဇာကမ်းမြောင်ဒေသနှင့် ဆိုက်ပရပ်စ်ကျွန်းသို့ သွားရောက် စစ်ဆေးပြီးနောက် အိန္ဒိယနှင့် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံများသို့ ရောက်ရှိပြီး နှစ် နိုင်ငံအစိုးရအဖွဲ့ဝင်များနှင့် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းခဲ့သည်။ ထို့နောက် ကက်ရှီမီးယားတောင်ကြားဒေသရှိ လှပသော ရှရီနာဂါးမြို့သို့ သွားရောက်ပြီး ကုလသမဂ္ဂ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရေးစခန်းများကို စစ်ဆေးခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ၏ ဗဟိုအစိုးရ ရုံးစိုက်သည့် ရာ ဝါလ်ပင်ဒီမြို့တော်နှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဗဟိုအစိုးရ ရုံးစိုက်ရာ နယူးဒေလီမြို့ တော်တို့တွင် တာဝန်ရှိ နိုင်ငံအကြီးအကဲများနှင့် ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ နှစ် ရှည်လများ ကြာမြင့်ပြီဖြစ်သော်လည်း မပြီးပြတ်နိုင်သည့် ကက်ရှီမီးယား ပြဿနာ ပြေလည်ရန် အလားအလာ မတွေ့ခဲ့ရပေ။ ဘန်ချ်သည် ပါကစ္စ တန်သမ္မတ အာယွတ် ခန်နှင့် သူ၏ စံအိမ်တော်တွင် တွေ့ခဲ့သည်။ သမ္မတ ကြီးသည် အူကျရောဂါမှ ခွဲစိတ်ကုသမှု ခံယူထားသဖြင့် နားနေသည်။ သူ၏ ပြောပြချက်အရ အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် ကက်ရှီမီးယားအား သိမ်းပိုက် ၍ နယ်ချဲ့ရန် စိတ်ကူးယဉ်နေခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ ဤပြဿနာ ပြေလည် သွားလျှင် အိန္ဒိယနှင့် ပါကစ္စတန် နှစ်နိုင်ငံအကြား မဟာမိတ်အဖြစ် အကျိုးတူလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် အလားအလာများစွာ ရှိနေကြောင်း၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ် ဂျဝါဟာလာလ် နေရူးသည် မရိုးသားဘဲ ပရိယာယ် များသူဖြစ်ကြောင်း၊ အိန္ဒိယနှင့် ပါကစ္စတန်တို့၏ စစ်ပူတိုက်ပွဲဖြစ်လျှင် ကမ္ဘာတစ်ဝှန်းလုံး ကူးစက်သွားနိုင်ကြောင်း၊ ပါကစ္စတန်သည် ပီကင်းနှင့် မဟာမိတ်ဖြစ်ရန် ကြိုးစား ဆက်သွယ်လျက်ရှိကြောင်း၊ ပါကစ္စတန်နှင့် တရုပ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံအကြား ရှည်လျား၍ ကာကွယ်ရန် ခက်ခဲသော နယ်နိမိတ်ချင်း ဆက်စပ်လျက်ရှိသဖြင့် အရေးကြီးကြောင်း ပြောပြသည်။

ဘန်ချ် နယူးဒေလီသို့ သွားရောက်သည့်အခါ ဘုရင်ခံချုပ် နေထိုင်ခဲ့သော ခမ်းနားကြီးကျယ်သည့် စံအိမ်တော်တွင် တည်းခိုခဲ့သည်။ ဝန်ကြီးချုပ် ဂျဝါဟာလာလ် နေရူးနှင့် ဆွေးနွေးရာတွင် အာယွတ် ခန်ထက်

နှိုင်းစာလျှင် စကားအသုံးအနှုန်း ပိုမိုနူးညံ့ သိမ်မွေ့သော်လည်း အနှစ်သာရမှာ အတူတူပင်ဖြစ်သည်။ ဂျဝါဟလာလ် နေရူးသည် ၁၉၆၄ ခုနှစ် မေလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။ လားလ် ဘာဟာဒူးလ် ရှုစထရီးက ရာထူးဆက်ခံသည်။

ကက်ရှ်မီးယားပြည်နယ်သို့ ရောက်စဉ် ဘန်ချ်သည် ဂျစ်ကားတစ်စီးဖြင့် လူသူ မရောက် လမ်းမရှိသော တောင်ကြားများ၊ လယ်ကွင်းများပေါ်ဖြတ်၍ ကုလသမဂ္ဂ ကင်းစန်းချထားသော ဒေသများသို့ အရောက်သွားကြည့်ကာ စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရေးအဖွဲ့သားများကို အားပေးစကား ပြောကြားခဲ့သည်။ လေယာဉ်နှင့်လည်း နှင်းဖုံး၍ မြင့်မားလှသော ဟိမဝန္တာတောင်တန်းများပေါ်သို့ ပျံသန်းကာ လေ့လာခဲ့သည်။ အံ့တခါလင်းတစ်လှည့် ပျံလွင့်နေသော တိမ်တောင်များ၊ ဇိမ်းညိုညို သစ်တောများနှင့် ဖြူလွသော နှင်းထုများဖြမ်းသည့် သဘာဝအလှရှုခင်းကို မျက်စေ့တစ်ဆုံး သာယာကြည်နူးဖွယ် မြင်တွေ့ခဲ့ရသည်။ စောင့်ကြည့်တပ်ဖွဲ့မှူးချုပ် ဩစတြေးလျနိုင်ငံသား ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရောဘတ် နင်မိုအား တွေ့ဆုံ၍ ကက်ရှ်မီးယားအခြေအနေကို ဆွေးနွေးခဲ့သည်။

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးနင်မို၏ သုံးသပ်ချက်အရ ကက်ရှ်မီးယားပြဿနာကြောင့် အိန္ဒိယနှင့် ပါကစ္စတန်အကြား ဆက်ဆံရေးအခြေအနေမှာ လျင်မြန်စွာ ယိုယွင်းလျက်ရှိသဖြင့် အချိန်မရွေး စစ်မက်ဖြစ်ပွားနိုင်ကြောင်း၊ နယ်စပ်မှာ ပိတ်ထားသည်ဟု ဆိုရမည်ဖြစ်သော်လည်း ပါကစ္စတန်သားများသည် နယ်နိမိတ်မျဉ်းကြောင်းကို ဖြတ်ကျော်၍ သိုးကျောင်းခြင်း၊ မြက်ရိတ်ခြင်းများ ပြုလုပ်ကြသည်။ ဤသို့ ကျူးကျော်ခြင်းကြောင့် အိန္ဒိယ နယ်စောင့်တပ်သားများ၏ ပစ်ခတ်ခြင်းကို မကြာခဏ ခံခဲ့ကြရသည်။ နယ်နိမိတ်၏ တစ်ဖက်၌ရှိသော ပါကစ္စတန်ပိုင်နက်တွင်လည်း လက်နက်ကိုင် အရပ်သား အများအပြားကို မြင်တွေ့နေရသည်။

နယ်မြေအခြေအနေ၏ ကြီးမားသော ပြဿနာအတိုင်းအတာကို ကြီးကြပ်ဖြန့်ဖြေရန် တာဝန်ချထားသော ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၏ အင်အားမှာ နည်းလှကြောင်း ဘန်ချ် သုံးသပ်မိသည်။ ကြီးကြပ်ရန် တာဝန်ရှိသော်

လည်း နယ်မြေ၏ လိုအပ်ချက်အရ ကင်းလှည့်တာဝန်များ ထမ်းဆောင် ကြရသေးသည်။ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့အစည်း မဟုတ်သဖြင့် မိမိကိုယ်ကို ပင် ခုခံကာကွယ်ရန် လက်နက်ကိုင်ဆောင်ထားခြင်း မရှိပေ။ အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေးများသည် မိုင်ငါးရာမျှပင် ရှည်လျားသည်။ ဤဒေသတွင် ပဲလ်လက် စတိုင်းဒေသရှိ ဂါဇာနှင့် ဆင်းနိုင်းတွင် ဆောင်ရွက်သည့်နည်းတူ လက် နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့ ချထားလျှင် ပိုမို၍ အောင်မြင်ရန် ရှိပေမည်။ ဤသို့ ပြောင်းလဲဖွဲ့စည်း တာဝန်ချထားရန် အဆိုပြုချက်များကိုလည်း လုံခြုံရေး ကောင်စီက တညီတညွတ်တည်း ဆုံးဖြတ်ရန် အခြေအနေပေးမည် မဟုတ်ချေ။

ပါကစ္စတန်တွင် ချထားသော ကုလသမဂ္ဂ၏ စောင့်ကြည့်တပ် ဖွဲ့အနေနှင့်လည်း လုပ်ငန်းအောင်မြင်သည့်အတွက် မမျှော်လင့်သောအကျိုး ဆက်ရလဒ်ကို ခံစားနေရသည်။ ကုလသမဂ္ဂတပ်များ စနစ်တကျ ကြားဝင် ဖြန့်ဖြေထားခြင်းကြောင့် နယ်စပ်တစ်လျှောက် ရန်စတိုက်ခိုက်ပစ်ခတ်မှုများ ကို သိသိသာသာ ထိန်းထားနိုင်ခဲ့သည်။ ပြင်ပလောကတွင် စီကနဲ၊ ညံ ကနဲ အသံများ စဲနေခြင်းကြောင့် သတင်းစာလောကအပါအဝင် ပြည်သူ များ၏ အာရုံစိုက်မှု နည်းပါးခဲ့သည်။ လုံခြုံရေးကောင်စီတွင်လည်း ပြဿနာ မတက်လာသဖြင့် အေးစက်စက်ဖြစ်နေသည်။ ဤကား အောင် မြင်ခြင်း၏ အကျိုးဆက်ဟု ဆိုရမည်လော မသိနိုင်ပါ။ အိန္ဒိယနိုင်ငံက ကက်ရှီမီးယားပြဿနာမှာ ဖြေရှင်းပြီးသည့် အခြေအနေသို့ ရောက်သွား ပြီဖြစ်၍ ယခု လက်ခံထားသော အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး နယ်နိမိတ်များ သည်ပင်လျှင် နှစ်နိုင်ငံ၏ နယ်နိမိတ်အဖြစ် နိုင်ငံတကာက လက်ခံမည်ဟု သဘောပေါက်လိုက်သည်။ ပါကစ္စတန်ကမူ အိန္ဒိယ၏ ခံယူထားချက်နှင့် ဖြောင့်ဖြောင့်ကြီး ဆန့်ကျင်သည်။ ကုလသမဂ္ဂတပ်များ နယ်နိမိတ်များ ကြောင်းတစ်ဝိုက် ချထားရခြင်းသည်ပင်လျှင် နှစ်နိုင်ငံနယ်စပ်ပြဿနာ ရှင်းလင်းခြင်း မရှိသေးကြောင်း သက်သေပြုရာရောက်ပြီး ယင်းအပစ် အခတ် ရပ်စဲရေးများကြောင်းသည် ဘယ်တော့မှ အမြဲတမ်းနယ်နိမိတ်ဟု မသတ်မှတ်နိုင်ကြောင်း အခိုင်အမာ ငြင်းဆိုသည်။

တည်ဆဲ စစ်အေးစစ်ပွဲကာလ နိုင်ငံရေးအခြေအနေများကြောင့် ကက်ရှိုမီးယားဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂ ဖြန့်ဖြေရေးအဖွဲ့အား တင်းပြည့် ငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်းမှုတပ်ဖွဲ့အဖြစ်သို့ အသွင်ပြောင်းရန် မဖြစ်နိုင်ကြောင်း ဘန်ချ် နားလည်ထားသည်။ ထို့ကြောင့် လက်ရှိ ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့၏ လုပ်ငန်းကို ပေးလာသော အခြေအနေထဲမှ ပို၍ ထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဘန်ချ် ကြံဆရတော့သည်။ ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့အချင်းချင်း လည်းကောင်း၊ ယင်းတို့နှင့် ဗဟိုဌာနချုပ်တို့ ဆက်သွယ်မှု မြန်ဆန်ချောမွေ့ရေးတို့အတွက် ဟယ်လီကော့ပ်တာများ၊ အပေါ့စား လေယာဉ်ငယ်များကို အားဖြည့်ပေးရန် အတွင်းရေးမှူးချုပ်အား အကြံပြုတင်ပြ တောင်းဆိုလိုက်သည်။ ထို့အပြင် အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး ချိုးဖောက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်တိုင်း ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်က နှစ်နိုင်ငံအစိုးရများထံ စာဖြင့် ပြင်းပြင်းထန်ထန် သတိပေးရန်နှင့် ထိုဖြစ်ရပ်များကို လုံခြုံရေးကောင်စီဝင်များထံ ဖြန့်ချိအသိပေးရန် ဘန်ချ်က ဆက်လက် အကြံပြုထားသည်။ ဤသို့ ဆောင်ရွက်မှသာ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများရှိ အစိုးရများနှင့် ပြည်သူများက ကုလသမဂ္ဂ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေပုံများကို ပိုမို၍ သိရှိနားလည် သဘောပေါက်ကြပေမည်။

၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် ကက်ရှိုမီးယားပြဿနာမှာ ပို၍ ဆိုးရွားလာခဲ့သည်။ နွေရာသီကာလအတွင်း ပါကစ္စတန်မှ လက်နက်ကိုင်ဆောင်သူများက အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး နယ်နိမိတ်မျဉ်းကို ဖြတ်ကျော်ပြီး အိန္ဒိယကင်းစောင့်တပ်သားများအား ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်လာကြသည်။ စစ်အရှိန် မြင့်မားလာမည့် အန္တရာယ်ကို မြင်နေရသဖြင့် အတွင်းရေးမှူးချုပ်က နှစ်ဖက်အစိုးရများအား အပစ်အခတ် ရပ်ဆိုင်း၍ ထိန်းသိမ်းကြရန် မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် နှစ်နိုင်ငံစလုံးက လက်ခံလိုပုံ မပြဘဲ လျစ်လျူရှုခဲ့ကြသည်။ ဘန်ချ်ကလည်း ကက်ရှိုမီးယားဒေသအတွင်း ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုများနှင့် ပတ်သက်၍ အတွင်းရေးစာတစ်စောင် ပြုစု၍ လုံခြုံရေးကောင်စီဝင်များအား ဖြန့်ဝေခဲ့သည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်က တပ်မှူးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး နင်မိုအား နယူးယောက်သို့ ခေါ်လိုက်သည်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်

စက်တင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့တွင် အတွင်းရေးမှူးချုပ်က နှစ်နိုင်ငံအစိုးရ များထံ နယ်နိမိတ်မျဉ်းကြောင်းကို ဖြတ်ကျော်တိုက်ခိုက်ခြင်းများ မပြုလုပ် ရန်၊ ပုံမှန်အခြေအနေသို့ ရောက်အောင် စောင့်စည်းကြရန်၊ လက်ရှိသိမ်း ပိုက်ထားသော စခန်းများကို လက်လွှတ်၍ ဆုတ်ခွာပေးကြရန်နှင့် နယ် နိမိတ်နှစ်ဖက်အကြား ပစ်ခတ်မှု ရပ်ဆိုင်းကြရန် အလေးအနက် မေတ္တာ ရပ်ခံလိုက်ရပြန်သည်။

အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ မေတ္တာရပ်ခံချက်ကို အိန္ဒိယနှင့်ပါကစ္စတန် အစိုးရများက လိုက်လျောညီထွေတုံ့ပြန်မှု အလျဉ်းမပြုခဲ့ပါ။ လုံခြုံရေး ကောင်စီကလည်း ခိုင်မာလေးနက်သော တုံ့ပြန်မှုမျိုး မတွေ့ရပါ။ ပေါက် ကွဲလုနီးပြဿနာကို အချိန်မီ အဖြေမရှာနိုင်ကြသဖြင့် စစ်ပွဲကြီးအသွင်သို့ တစ်ခဏချင်း တိုးတက်ပြောင်းလဲလာခဲ့သည်။ အိန္ဒိယနှင့် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ တို့အကြား နိုင်ငံတကာ အသိအမှတ်ပြုထားသော နယ်နိမိတ်တစ်ဝိုက်နှင့် ကက်ရှိုင်းယားပတ်ဝန်းကျင်တွင် စစ်မီး ကူးစက်တောက်လောင်ခဲ့သည်။ ပါကစ္စတန်နှင့် အိန္ဒိယတို့သည် လူဦးရေ များပြားသည့် နိုင်ငံကြီးများဖြစ် သည့်အလျောက် စစ်တပ်အင်အားလည်း ကြီးမားလှသည်။ ထို့အပြင် အိန္ဒိယသည် ဆိုဗီယက်နှင့် မဟာမိတ်ပြုထား၍ ပါကစ္စတန်သည် တရုတ် ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံနှင့် မဟာမိတ်ပြုထားသည့် အနေအထားသည် ကမ္ဘာ နိုင်ငံရေးနှင့် စစ်ရေး အခြေအနေကို ပိုမိုဆိုးရွားစေမည့် လက္ခဏာဖြစ်နေ သည်။ ထို့အပြင် ဟိန္ဒူနှင့် မွတ်ဆလင်တို့၏ ဘာသာရေး ရုန်းရင်းဆန် ခတ်ဖြစ်ရန် အလားအလာလည်း ရှိနေသည်။ ဤသို့ နိုင်ငံတကာ ပတ် ဝန်းကျင်ကို အကြီးအကျယ် ဂယက်ရိုက်ရန် အခြေအနေအထိ ယိုယွင်း လာသဖြင့် လုံခြုံရေးကောင်စီသည် မျက်ကလဲဆန်ပြာဖြစ်လာပြီး အတွင်း ရေးမှူးချုပ်အား အိန္ဒိယတိုက်သို့ ကိုယ်တိုင်သွားရောက်ရန် ဟိုက်တွန်းလာ ကြသည်။ လုံခြုံရေးကောင်စီ၏ တိုက်တွန်းချက်အရ အတွင်းရေးမှူးချုပ် သည် စက်တင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့တွင် ခရီးထွက်ခွာခဲ့သည်။ အတွင်းရေး မှူးချုပ်အား ထောက်ကူရန် စာရေးသူ လိုက်ပါသွားရပြီး ဘန်ချ်သည် နယူးယောက် ဌာနချုပ်တွင် စောင့်ကျန်ခဲ့သည်။

အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် နှစ်နိုင်ငံအစိုးရတို့အား စစ်ဆင်မှုရပ်စဲ
ကြရန် မေတ္တာရပ်ခံသော်လည်း နှစ်ဖက်စလုံးမှ လိုက်လျောရန် မဖြစ်နိုင်
သော တောင်းဆိုမှုများ အပြန်ပြန်အလှန်လှန် ပြုလုပ်ရင်း စစ်ကို ဆွဲခဲ့ကြ
သည်။ ဤသို့ အိန္ဒိယနှင့်ပါကစ္စတန်နိုင်ငံများသို့ ကိုယ်တိုင်သွားရောက်ညှိ
နှိုင်းသော်လည်း နှစ်နိုင်ငံစလုံးက တစ်နိုင်ငံနှင့်တစ်နိုင်ငံ လက်မခံနိုင်သည့်
ခြွင်းချက်များ တင်ပြလာသဖြင့် အောင်မြင်မှု မရခဲ့ဘဲ အတွင်းရေးမှူးချုပ်
သည် နယူးယောက်သို့ ပြန်လာပြီး လုံခြုံရေးကောင်စီသို့ အခြေအနေ
များကို အရှိအတိုင်း တင်ပြခဲ့သည်။ ကက်ရှ်မီးယားပြဿနာ၏ လေးနက်မှု
ကို ကမ္ဘာ့ကသိစေရန် ရည်ရွယ်၍ လုံခြုံရေးကောင်စီ အလှည့်ကျဥက္ကဋ္ဌ
အာသာ ဂိုလ်ဘတ် ဦးဆောင်ပြီး လုံခြုံရေးကောင်စီဝင်အားလုံး အတွင်းရေး
မှူးချုပ်အား ကဲနဲဒီလေဆိပ်တွင် သွားရောက်ကြိုဆိုကြရန် ဘန်ချ်၏
လုံ့ဆော် တိုက်တွန်းချက်အရ ဆောင်ရွက်လိုက်သဖြင့် ကမ္ဘာ့သတင်း
ရပ်ကွက်တွင် လူသိရှင်ကြားဖြစ်ခဲ့သည်။ ဦးသန့်က လုံခြုံရေးကောင်စီကို
စစ်ရပ်စဲရန် အမိန့်ပေးဖို့ တိုက်တွန်းသည်။ လုံခြုံရေးကောင်စီက အိန္ဒိယနှင့်
ပါကစ္စတန်တို့အား အမြန်ဆုံး အပစ်အခတ် ရပ်စဲသင့်ကြောင်း စက်တင်
ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် အဆုံးအဖြတ်ပြုခဲ့သည်။ နောက် နှစ်ရက်အကြာတွင်
နှစ်နိုင်ငံစလုံးက အပစ်အခတ် ရပ်စဲကြရန် သဘောတူလိုက်ကြသည်။
ဤသို့လျှင် အိန္ဒိယတိုက်အတွင်း စစ်ကြီး ဖြစ်လုဖြစ်ဆဲ အခြေအနေကို
ငြိမ်းစေခဲ့သည်။ ၁၉၆၆ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ
ဝန်ကြီးချုပ် လာလ် ဘာဟာဒူး ရှုစယဒီနှင့် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံသမ္မတ အာယွတ်
ခန်တို့သည် တတ်ရှ်ကဲနဲတွင် တွေ့ဆုံကြပြီး နှစ်ဖက် စစ်တပ်များကို
၁၉၆၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ အနေအထားအထိ ရောက်အောင် ၁၉၆၆ ခုနှစ်
ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၅ ရက် နောက်ဆုံးထား၍ တပ်ရပ်ပေးကြမည်ဟု သဘော
တူညီချက် တစ်ရပ် လက်မှတ်ရေးထိုးကြသည်။ သို့ရာတွင် ကက်ရှ်မီး
ယားပြဿနာသည် နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာသည့်တိုင်အောင် မဖြေရှင်းနိုင်ဘဲ
ဖွဲ့မီးကဲ့သို့ တငွေငွေ လောင်မြိုက်ဆဲဖြစ်ကြောင်း တွေ့နေရသည်။

ကက်ရှ်မီးယားပြဿနာ မအေးမိပင် တောင်အမေရိကတိုက်ရှိ

ဒိုမီးနီကင်း သမ္မတနိုင်ငံတွင် စစ်အစိုးရကို တော်လှန်တိုက်ခိုက်မှုတစ်ရပ် ၁၉၆၅ ခုနှစ် နွေရာသီအတွင်း ပေါက်ကွဲပြန်သည်။ ဒိုမီးနီကင်းအရေးကိစ္စ တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက ပါဝင်ပတ်သက်နေပြန်သည်။ ဒိုမီးနီကင်း နိုင်ငံတွင် နေထိုင်ကြသော အမေရိကန်နိုင်ငံသားများ၏ အသက်အန္တရာယ် ကို ကာကွယ်ပေးရန် အကြောင်းပြသော်လည်း အဓိက ရည်ရွယ်ချက်ကား ဒိုမီးနီကင်းနိုင်ငံကို ကျူးဘားကဲ့သို့ အခြေအနေမျိုး နောက်ထပ် မဖြစ်ရန် ဟန့်တားခြင်းဖြစ်သည်။ ဒိုမီးနီကင်းနိုင်ငံ၏ ဆူပူမှုကို ထိန်းသိမ်းပေးရန် အမေရိကန်နိုင်ငံပေါင်းစုံမှ ငြိမ်းချမ်းရေးတပ်များကို စုစည်းခြင်းဖြစ်သော် လည်း အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအား အမာခံထားသည့်သဘောဆောင်နေ သည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု အမှတ် ၈၂ ဝေဟင်တပ်မတစ်ခုကို ချထားသည့်အတွက် ဆိုဗီယက်ကိုယ်စားလှယ်က ကန့်ကွက်လာသည်။ ဤမျှနှင့် မရပ်သေးဘဲ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအား ဤလုပ်ရပ်အတွက် လုံခြုံရေးကောင်စီက ရုတ်ချရန် ဆိုဗီယက်တို့က အဆိုပြုလာသည်။ လုံခြုံရေးကောင်စီက ယတိပြတ် မဆုံးဖြတ်သေးဘဲ အတွင်းရေးမှူးချုပ် အား ဒိုမီးနီကင်းနိုင်ငံသို့ ကိုယ်စားလှယ် စေလွှတ်၍ အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး ဆောင်ရွက်ရန် အမေရိကန်နိုင်ငံပေါင်းစုံ တပ်၏ လှုပ်ရှားမှုကို ကြီးကြပ် ရန် တာဝန်ပေးလိုက်သည်။ (ဘန်ချ်သည် ၁၉၆၅ ခုနှစ် နွေရာသီအချိန် ၌ အမေရိကအား ဒိုမီးနီကင်းသမ္မတနိုင်ငံတွင်းသို့ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်မှု နှင့် ယင်းနိုင်ငံအပေါ်တွင် ထားရှိသည့် အမေရိကန်ပေါ်စလီတို့ကို ဝေဖန် ခဲ့သည်။)

ဘန်ချ်သည် အချိန်ပြည့်မျှ ကမ္ဘာအနှံ့ရှိ နိုင်ငံရေး၊ စစ်ရေး ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းနေရသည်။ သို့ရာတွင် တစ်ခါတစ်ရံ စိတ်လက် ရွှင်မြူးစရာ အကြောင်းများလည်း ကြီးကြား ပေါ်လာတတ်သည်။ ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် ဘန်ချ်အား နယူးယောက်မြို့တွင် ခင်းကျင်းပြသသည့် ကမ္ဘာ့ဈေးပွဲတော် ကော်မတီဝင်အဖြစ် ခန့်ထားခြင်း ခံရသည်။ သူသည် ဝါသနာမီအေတိုင်း စိတ်ပါလက်ပါ သွက်လက်ချက်ချာစွာ ဆောင်ရွက်ခဲ့ သည်။ အားလပ်ချိန်ရတိုင်း ဈေးပွဲတော်သို့ သွားရောက်၍ ကိုယ်တိုင်ပင်

ဧည့်ကြိုလုပ်ခဲ့သေးသည်။ နိုင်ငံတကာ ချစ်ကြည်ရင်းနှီးမှုနှင့် ပူးပေါင်း
ဆောင်ရွက်မှုကို လက်တွေ့ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်သည့် ပြကွက်အဖြစ်
လည်း သက်သေထူနိုင်ခဲ့သည်။

အခန်း (၂၇)

ဗိယက်နမ်

အဆင်ခြင်ကင်းမဲ့၍ မတရားသော လုပ်ရပ်တစ်ခု

ဗိယက်နမ်စစ်ကြီးသည် အင်ဒိုချိုင်းနား ကျွန်းဆွယ်နှင့် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုနေ ပြည်သူအများအား ကာလရှည်ကြာအောင် လှိုင်းဂယက် ရိုက်ခတ်ခဲ့သည်။ ဗိယက်နမ်စစ်ကို မပြန်ပွားစေရပါဟု အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု သမ္မတလောင်းများက ရွေးကောက်ပွဲ ကတိပေးချက်များတွင် တဖွဖွမည်မျှပင် ပြောသော်လည်း သမ္မတ လင်ဒင် ဂျန်ဆင်၏ အစိုးရ လက်ထက်တွင် သိသိသာသာ အရှိန်မြင့်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ကမ္ဘာ့ပတ်ဝန်းကျင်က ဗိယက်နမ်စစ်နှင့် ပတ်သက်၍ နှုတ်ပိတ်ရေငုံ သဘောဆောင်ကြသည်။ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့တွင်လည်း လေးနက်သော ပြဿနာတစ်ခု အဖြစ် တင်ပြဆွေးနွေးခြင်းမရှိကြချေ။ အာရှတိုက်သား အတွင်းရေးမှူးချုပ်ဖြစ်သူ ဦးသန့်ကသာလျှင် ဤစစ်ပွဲ၏ အနိဋ္ဌာရုံများကို အမြန်ဆုံး ရပ်စဲစေရန် ဂရုဏာနှင့် မဆုတ်နစ်သော သန့်ဋ္ဌာန် စိတ်ရောကိုယ်ပါ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ဗိယက်နမ်စစ်ပွဲ စတင်ဖြစ်ပွားချိန်ကတည်းက အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု၏ ပါဝင်ပတ်သက်မှုကို ဘန့်ချ်က သဘောမတူခဲ့ပေ။ စစ် အရှိန် မြင့်လာသည်နှင့်အမျှ အမေရိကန်တို့၏ ရုန်းထွက်၍ မရသည့်အနေအထားကို မြင်ရသော ဘန့်ချ်မှာ ပို၍စိတ်မချမ်းမြေ့ခဲ့ပါ။ သို့ရာတွင် သူ၏ကိုယ်ရေး ခံစားမှုကို မြဲသိပ်ခဲ့သည်။ သူသည် သမ္မတ ဂျန်ဆင်အား လေးစားသည်။ ပြည်သူ့ အခွင့်အရေးကဏ္ဍများတွင် ဂျန်ဆင်၏ သဘောထားရပ် တည်ချက်နှင့် အခြား ပြည်တွင်းပြည်ပရေးရာ ကိစ္စများတွင် ဂျန်ဆင်၏

ဆောင်ရွက်ပုံကို နှစ်ခြိုက်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့်ပင်လျှင် နယူးယောက်တိုင်းမိစ် သတင်းစာက ဆော်ဩသော သမ္မတ ဂျွန်ဆင်နှင့် ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲပြဿနာ ကို ကန့်ကွက်ဆန္ဒပြ လက်မှတ်ရေးထိုးပွဲများတွင် ဘန်ချ်လက်မှတ်ရေးထိုး ခြင်း မပြုခဲ့ပါ။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင် နိဘယ်ဆုရ ပညာရှင်အများ အပြားသည် ဗီယက်နမ် ဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှု၌ ပါဝင်ကြသော်လည်း ၁၉၅၀ ခုနှစ် နိဘယ်ငြိမ်းချမ်းဆုရှင် တစ်ဦးဖြစ်သော ဘန်ချ်သာလျှင် မပါ ဝင်ခဲ့ပါ။ ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲ ပြီးဆုံးရေးကို မဖြစ်မနေ ဇွဲလုံ့လ ခံယူချက်ဖြင့် တစ်ကိုယ်တော်ဆောင်ရွက်နေသည့် အတွင်းရေးမှူးချုပ်အား အတတ်နိုင်ဆုံး ကူညီခဲ့သည်။

ထိုအချိန်က ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲကိစ္စကို ကုလသမဂ္ဂတွင် တရားဝင် ဆွေးနွေးရန် အစီအစဉ်များတွင် လုံးဝ မပါခဲ့ပါ။ ဦးသန့်သည်သာလျှင် ပြင်းပြသော သန္နိဋ္ဌာန်ဖြင့် ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲ အမြန်ဆုံး ရပ်ဆိုင်းရေး ထိုးရေးကို တစ်စိုက်မတ်မတ် တစ်ကိုယ်တည်း အလွတ်သဘော ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ နောက်ဆုံးတွင် မျှော်မှန်းချက် မပြည့်ဝဘဲ အရှုံးတရား နှင့် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။ သူ၏ ကိုယ်ရေးမှတ်တမ်းတွင် ဤသို့ ရေးသား မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်။ “ဤစစ်ပွဲနှင့် ပတ်သက်၍ စဉ်းစားရမည့် အချက်မှာ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ နိုင်ငံရေးရာမူဝါဒ ရည်မှန်းချက်မှန်သည် မှား သည် အပေါ်မတည်ပါ။ အမေရိကန်တို့ ဤစစ်ပွဲကို ဆင်နွှဲခြင်းကို နိုင်ငံ ရေးအမြင်အရ မှန်သည်ဟုပင်ဆိုစေငြားလည်း ဤမျှအတိုင်းအတာ ကြီးမား သော စစ်မျိုးကို လူကျင့်ဝတ်အရ မဆင်နွှဲထိုက်ဟု ကျွန်ုပ် ယူဆသည်။ ပေ ၃၅,၀၀၀ အမြင့် ဝေဟင်မှ မြေပြင်ရှိ ကျေးရွာများပေါ်သို့ လူများအစု လိုက်အပြုလိုက် သေစေနိုင်သော ဗုံးများ ကြံချခြင်း၊ မီးလောင်ဗုံးများဖြင့် လောင်တိုက်သွင်းခြင်းစသည့် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်မှုများကို ကြားနေမြင် နေရသူတိုင်း ဒေါမနဿ စိတ်ဖြင့် ရှုတ်ချကြမည်သာ ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ကန့်ကွက်ကြသူတိုင်းကို စစ်ဆန့်ကျင်သူဟု မစွပ်စွဲသာပေ။”

ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲအပေါ် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုက လက်ကိုင် ထားကျင့်သုံးနေသော မူဝါဒကို ပြောင်းရန်ဆွဲဆောင်နိုင်မှသာ စစ်မက်အခြေ

အနေ ချုပ်ငြိမ်းစေမည့် သော့ချက်ဖြစ်ကြောင်းအတွင်းရေးမှူးချုပ်က မမှိတ်
မသုံ ယုံကြည်ထားသည်။ သို့ရာတွင် ဝေါရှင်တင် ရုံးစိုက် သမ္မတဂျွန်ဆင်၏
ဗဟိုအစိုးရအသိုင်းအဝိုင်းထဲသို့ ဝင်မဆန့်ချေ။ သူ့အားလည်း အပြည့်အဝ
မယုံကြည်ကြပေ။ စစ်ပြိုင်နေသော နိုင်ငံခေါင်းဆောင်များအား စစ်မြေပြင်
မှ ဆွေးနွေးပွဲခန်းများသို့ ဖျောင်းဖျစည်းရုံး ခေါ်ဆောင်ရေးအတွက် ဘန်ချ်
က အကျိုးဆောင် ပေးနေရသည်။ ဘန်ချ်သည် သမ္မတ ဂျွန်ဆင်မှအစ
နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ရပ်စ်၊ ကုလသမဂ္ဂ အမြဲတမ်း ကိုယ်စားလှယ်
အက်ဒ်လေ စတီဗင်ဆင်တို့နှင့် ခင်မင်ရင်းနှီးသူဖြစ်ရာ ဦးသန့် အတွက်
တန်ဘိုး မဖြတ်နိုင်သည့် အကျိုးဆောင်ကောင်း ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဗီယက်နမ်
ဆိုင်ရာ ပြဿနာများကို နိုင်ငံရေးနှင့် သံတမန်နည်းလမ်းများဖြင့်သာ ဖြေ
ရှင်းနိုင်မည့်အကြောင်းကို အတွင်းရေးမှူးချုပ်က အာပေါက်အောင် မည်မျှ
ပြောသော်လည်း ဝေါရှင်တင်ဗဟိုအစိုးရက လက်မခံဘဲ ခပ်ဖယ်ဖယ် ပြုထား
သည်။ အမြဲတန်း ကိုယ်စားလှယ် အက်ဒ်လေ စတီဗင်ဆင်နှင့် စကား
အောင်သွယ် ပြုသော်လည်း ထိရောက်မှု မရှိကြောင်း တွေ့နေရသည်။
စတီဗင်ဆင်သည် သမ္မတ ဂျွန်ဆင် အစိုးရအပေါ် ဩဇာမလွှမ်းသောကြောင့်
ဆောင်ရွက်ထားသမျှ အရာမထင် ဖြစ်ခဲ့သည်။

၁၉၆၄ ခုနှစ် ဩဂုတ်လတွင် အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် ဘန်ချ်
နှင့်အတူ သမ္မတ ဂျွန်ဆင်အား ဝေါရှင်တင်မြို့ အိမ်ဖြူတော်တွင် သွားရောက်
တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ စစ်တီးဝိုင်းဖြင့် တခမ်းတနား ကြိုဆိုပြီး နိုင်ငံခြားရေး
ဝန်ကြီးဌာနတွင် ဝန်ကြီး ဒီးန့် ရပ်စ်နှင့် တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးခဲ့သည်။
အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုအား မြောက်ဗီယက်နမ် ကိုယ်စားလှယ်များကို
လက်ခံတွေ့ဆုံပြီးစစ်ကြီးအဆုံးသတ်ရေးအတွက် အလွတ်သဘောဆွေးနွေး
ကြရန် အတွင်းရေးမှူးချုပ်က အလေးအနက် တိုက်တွန်းခဲ့သည်။ သို့သော်
ဤရှေ့ဆောင်မှုကို အမေရိကန်နိုင်ငံက သမ္မတအား အသိမပေးဘဲနှင့်
တစ်ချိန်တွင် ပယ်ချလိုက်ကြောင်း ဦးသန့်က ထောက်ပြသည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ရပ်စ်က အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏
ကနဦးလမ်းသစ်ထွင် ဆောင်ရွက်သည့်အစီအစဉ်ကို လက်ခံသည့်အမှုအရာ

ရှိကြောင်း ယုံမှတ်သဖြင့် ဆွေးနွေးပွဲအပြီးတွင် မြောက်ဗီယက်နမ် သမ္မတ ဟိုချီမင်းနှင့် အဆက်အသွယ် ရရန် ကြိုးစားခဲ့သည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ် သည် မြောက်ဗီယက်နမ်နှင့် တိုက်ရိုက်ဆက်သွယ်မှု မရှိသဖြင့် ဆိုဗီယက် လက်ထောက် အတွင်းရေးမှူးချုပ်အား ဆက်သွယ်စေလိုက်သည်။ ပီကင်း အစိုးရနှင့် ဆက်သွယ်ရန် စိတ်ကူးမိသော်လည်း ဝါရှင်တန်နှင့် လုံးဝ ရင်မဆိုင်လိုဟု ခါးခါးသီးသီး ငြင်းဆန်ထားသဖြင့် ထိုအကြံအစည်ကို လက်လျှော့လိုက်ရသည်။

စက်တင်ဘာလခန့်တွင် ဟန့်ရှင်းအစိုးရက အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ အဆိုပြုချက်ကို လက်ခံကြောင်းပြန်ကြားလာသည်။ ထိုသတင်းကောင်းကို ဦးသန့်က မဆိုင်းမတွ အမေရိကန် အမြဲတန်းကိုယ်စားလှယ် စတီဗင်ဆင် ထံသို့ အကြောင်းကြားလိုက်သည်။ ၁၉၆၄ ခုနှစ်ကုန် ကာလအထိ ဝေါရှင်တင် အစိုးရထံမှ အကြောင်းပြန်ကြားချက် တစ်စုံတရာ မရခဲ့ သဖြင့် နေမထိ ထိုင်မသာ စိုးရိမ်တကြီး ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် ဇနူးဝါရီလတွင် ဘန်ချ် သည် မနေသာတော့ ဘဲ အမြဲတန်းကိုယ်စားလှယ် စတီဗင်ဆင်၏ လက်ထောက် ချားလ်စ် ယိုစ် အား အခြေအနေကို တီးခေါက်ကြည့်ရာ သူဘာမျှ မသိကြောင်း အံ့ဩ တကြီး ဖြေလိုက်သည်။ ဟန့်ရှင်း၏ ပြန်ကြားချက်ကို စတီဗင်ဆင်က ဗဟို အစိုးရအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဦးအား ခတ်ပေါ့ပေါ့ပင် တယ်လီဖုန်းဖြင့် အကြောင်း ကြားပုံ ရကြောင်း၊ အထက်ပိုင်း တာဝန်ရှိ အကြီးအကဲအဆင့်မှ သိပုံမရ ကြောင်း မရေရာ မတိကျသော တုံ့ပြန်မှုကိုသာ ရခဲ့သည်။ ဘန်ချ်က ဤတွင် မရပ်သေးဘဲ စတီဗင်ဆင်အား ကိုယ်တိုင်တွေ့ဆုံ၍ အခြေအနေ ကို စုံစမ်းလိုက်သည်။ စတီဗင်ဆင်က ဦးသန့်အား မည်သည့်နေရာတွင် တွေ့ဆုံရန် သင့်တော်သနည်းဟု မေးရာ ဦးသန့်က ပါဝင်မည့်နိုင်ငံတိုင်း သံရုံးစိုက်သည့် ရန်ကုန်မြို့ကို အကြံပြုလိုက်သည်။ ထိုအချိန်မှပင် စတီ ဗင်ဆင်က ဗဟို အစိုးရသို့ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ပြီး ဇနူးဝါရီလ ၃၀ ရက်နေ့ တွင်မှ တိကျသောအဖြေကို စတီဗင်ဆင်က ဘန်ချ်ထံ အကြောင်းပြန်ကြား ခဲ့သည်။ ဝေါရှင်တင်က မြောက်ဗီယက်နမ်နှင့် တွေ့ရန် ဆန္ဒ မရှိကြောင်း

ဤသို့ မျက်နှာချင်းဆိုင်တွေ့မည့် သတင်းစကား တစွန်းတစမျှပင် ပေါက်ကြားသွားပါက တောင်ဗီယက်နမ် အစိုးရပိုင်းမှ စိတ်ဓာတ် အကြီးအကျယ် ကျမည်ကို စိုးရိမ်ကြကြောင်းဖြင့် ဗဟိုအစိုးရ၏ သဘောထားကို ရှင်းလင်းခဲ့သည်။

၁၉၆၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၇ ရက်နေ့တွင် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုက မြောက်ဗီယက်နမ်နိုင်ငံအား စတင်ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်တော့သည်။ မြောက်ဗီယက်နမ် အစိုးရကလည်း အမေရိကန်တို့ ဗုံးကြဲခြင်း မရပ်ဆိုင်းသမျှ ဝေါရှင်တင်အစိုးရနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင် ဆွေးနွေးခြင်း လုံးဝပြုလုပ်တော့မည် မဟုတ်ကြောင်း လူသိရှင်ကြားကျေညာခဲ့သည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲ ရပ်စဲရေးအတွက် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် ဆွေးနွေးကြရင်း အဖြေရှာရန် စေတနာ အရင်းခံ၍ တစ်ကိုယ်တည်းကြိုးစားကာ ကနဦးလမ်းသစ် ထွင်ပေးခဲ့သည်မှာ အမှန်ပင် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အမေရိကန် အစိုးရမှ တုံ့ပြန်ချက်နှေးကွေးခြင်းနှင့် နောက်ဆုံး ယင်းအစီအစဉ်ကို ပယ်ချလိုက်ခြင်းကြောင့် ဆွေးနွေးပွဲဖြစ်မြောက်ရန် ပထမအကြိမ် ကြိုးပမ်းချက် ပျက်ပြားခဲ့ရသည်။ ယင်းသို့ အမေရိကန် အစိုးရက တစ်ချက်လွှတ်ပယ်ချလိုက်ခြင်းသည် သမ္မတ ဂျန်ဆင်ထံသို့ပင် တင်ပြအသိပေးခြင်းမရှိဘဲ လက်အောက်အဆင့်မှ ဆောင်ရွက်လိုက်သည့် သာဓကတစ်ရပ်ဖြစ်ကြောင်း အတွင်းရေးမှူးချုပ်က စိတ်ပျက်စွာ မှတ်ချက်ပြုသည်။ ဤဖြစ်ရပ်ကြောင့် ဟန့်တိုင်အစိုးရက ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်အား အယုံအကြည် ကင်းမဲ့သူ အဖြစ် မျက်နှာပျက်သိက္ခာကျခဲ့ရသည်။

၁၉၆၅ ခု ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ်က ခေါ်ယူသော သတင်းစာ ရှင်းလင်းပွဲတစ်ခုတွင် ဤသို့ လူသိရှင်ကြား ကြေညာခဲ့သည်။

“အမေရိကန် လူမျိုးများသည် တောင်ဗီယက်နမ်တွင် ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသော နောက်ခံသမိုင်းနှင့် အခြေအနေများကို အမှန်တကယ် သိခွင့်ရခဲ့ကြလျှင် ယခု တွေ့ကြုံနေရသည့် စစ်မက်ဖြစ်ပွားမှု၊ သွေးထွက်သံယိုမှုများ ရပ်တန့်သင့်ပြီဟု ကျွန်ုပ်နှင့် ထပ်တူထပ်မျှ သဘောဆန္ဒ ရှိကြမည်

ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေးနှင့် သံတမန်နည်းလမ်းများအရ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးခြင်း သာလျှင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအနေနှင့် စစ်မြေပြင်မှ သိက္ခာရှိစွာ ရုပ် သိမ်းရန် အခြေအနေကောင်းများ ရရှိမည် ဖြစ်သည်။”

သူ၏ ကိုယ်ရေးမှတ်တမ်းတွင်လည်း အောက်ပါစာသားများဖြင့် ရေးမှတ်ထားခဲ့သည်။ “ဝေါရှင်တင်ဗဟို အစိုးရ၏ အမြင်အရ ကျွန်ုပ်အဖို့ ဤကိစ္စ (ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲ) နှင့် ပတ်သက်၍ အောင်သွယ်ကောင်း တစ်ဦး အနေဖြင့် တန်ဘိုးရှိရှိ ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် အလားအလာသည် ချုပ်ငြိမ်း ပြီးဆုံးခဲ့ပြီဖြစ်သည်။”

အထက်ပါ ဒီးနဲ ရပ်စ်နှင့် အတွင်းရေးမှူးချုပ် အကြား ပေါ် ပေါက်ခဲ့သည့် ဖြစ်ရပ်နှင့် ပတ်သက်၍ နောင် ၂၅ နှစ်အကြာ ၁၉၉၀ ခု နှစ်၌ ထုတ်ဝေသော ကိုယ်ရေးဖြစ်စဉ် စာအုပ်တွင် ဒီးနဲ ရပ်စ်က သူ့ အမြင်ဖြင့် ဤသို့ ရေးသား ဖော်ပြထားကြောင်း ဖတ်ရမည် ဖြစ်သည်။ ဟန့်ရှင်း၏ ဆွေးနွေးရန် ထောက်ခံသည်ဟူသော ပြန်ကြားချက်ဆိုသည်မှာ ဦးသန့်၏ ထွင်လုံးသာ ဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်းတို့ပြန်ချက်ဆိုသည်မှာလည်း အမှန်တကယ် မဟုတ်ကြောင်း၊ ဦးသန့်၏ ကနဦးလမ်းသစ်ထွင် ဦးဆောင်မှု ဆိုသည်မှာ မဟုတ်မဟတ် လုပ်ဇာတ်အဆင့်သာ ရှိကြောင်း၊ သူ ညာပြော နေသည်ဟု မိမိထင်ကြောင်းဖြင့် ဒီးနဲ ရပ်စ်က မထောက်မညှာ ဝေဖန် ရှုတ်ချထားသည်။ အထက်ပါ ရေးသား ပြောဆိုချက်များကို ထောက်ရှု ခြင်းဖြင့် ဒီးနဲ ရပ်စ်သည် ဦးသန့်၏ ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲ ရပ်စဲရန်ကြိုးပမ်း လုပ်ဆောင်မှုများထက် ဦးသန့်အပေါ် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ အာဇာတစိတ်က ပိုမိုကြီးမားလှကြောင်း ပေါ်လွင်ထင်ရှားစေသည်။

အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် အခက်အခဲ အမျိုးမျိုးကြားမှပင် စိတ် မပျက် ဇွဲမလျော့ဘဲ ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲ ပြီးဆုံးရေးအတွက် တစိုက်မတ်မတ် ဆက်လက် ကြိုးစားခဲ့သည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်နှင့် အနီးကပ် တာဝန် ထမ်းဆောင်ရသော ဘန်ချ်သည် သူ့အား ပို၍လေးစားလာခဲ့သည်။ သမ္မတ ဂျွန်ဆင် အစိုးရသည် အမေရိကန်နိုင်ငံအား ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲ ဝဲဂယက်ထဲသို့ ဇွတ်ဆွဲသွင်းသည့် လမ်းကြောင်းပေါ် ရှေ့ရှုသည့် လုပ်ဆောင်ချက်များကို

ရင်လေးစွာဖြင့် ကြည့်နေမိသည်။ ကုလသမဂ္ဂအမြဲတန်း ကိုယ်စားလှယ် အက်ဒ်လေ စတီဗင်ဆင်လည်း ဂျွန်ဆင်အစိုးရနှင့် အဆင်မပြေသဖြင့် ဘန်ချ် ထံသို့ မကြာခဏ လာရောက်၍ သူ့ဒုက္ခများကို ရင်ဖွင့်ခဲ့သည်။ အတွင်း ရေးမှူးချုပ်နှင့် အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးအကြား အချင်းများမှ ကြောင့် ဝေါရှင်တင်အသိုင်းအဝိုင်းနှင့် ကုလသမဂ္ဂသိက္ခာကျနေကြောင်း၊ မိမိ ပင်လျှင် မကြာမီ အမြဲတန်းကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့မှ နှုတ်ထွက်ပေးရဖွယ် ရှိကြောင်း ညည်းညူခဲ့သည်။

ကုလသမဂ္ဂ၏ အနှစ် ၂၀ ပြည့် အထိမ်းအမှတ်ပွဲတော် အခမ်းအနားကို ၁၉၆၅ ခုနှစ် ဇွန်လတွင် ဆန်ဖရန်စစ္စကိုမြို့၌ ကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုအစည်းအဝေးကို သမ္မတ ဂျွန်ဆင်လည်း တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲနှင့် ပတ်သက်၍ ဂျွန်ဆင်က မူဝါဒဆိုင်ရာ မိန့်ခွန်းပြောလိမ့်မည်ဟု အများက မျှော်လင့်စောင့်စားကြသည်။ သို့ရာတွင် သမ္မတ၏ မိန့်ခွန်းတွင် အရေးပါသည့်အကြောင်းအရာ တစ်စုံတစ်ခုမှ ဖော်ပြရည်ညွှန်းထားခြင်း မရှိသဖြင့် စိတ်ပျက်ကြကြောင်း ဘန်ချ်က မှတ်ချက်ပြုသည်။

သမ္မတ ဂျွန်ဆင် မိန့်ခွန်းပြောပြီးနောက် အတွင်းရေးမှူးချုပ်နှင့် ဘန်ချ်တို့ အဖွဲ့အား တွေ့ရန် ကြိုတင်စီစဉ်ထားသည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်နှင့် ဘန်ချ်တို့ နှစ်ဦးသည် သမ္မတနှင့် တွေ့ရန် သူ့အခန်းပြင်ပတွင် စောင့်ဆိုင်းနေစဉ် အက်ဒ်လေ စတီဗင်ဆင်က နိမြန်းသော မျက်နှာဖြင့် သမ္မတ တည်းခိုးခန်းမှာ ထွက်လာသည်ကို တွေ့လိုက်ရသည်။ ဘန်ချ်က အကျိုးအကြောင်းကို မေးမြန်းရာ ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်နှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရာ၌ စတီဗင်ဆင် ရှိရန် မလိုကြောင်းပြောသဖြင့် အရှက်ရပြီး ထွက်ခဲ့ရကြောင်း ရှင်းပြသည်။ ထိုစကားကို ကြားရသောအခါ ဘန်ချ်လည်း မူလအစီအစဉ်ကို ဖျက်ပြီး အခန်းပြင်ပ၌ပင် နောက်ချန်ရစ်ခဲ့သည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်တစ်ဦးတည်း သမ္မတဂျွန်ဆင်နှင့်တွေ့ရန်ဝင်သွားခဲ့သည်။

သမ္မတဂျွန်ဆင်သည် အတွင်းရေးမှူးချုပ်နှင့် နှစ်ကိုယ်တည်း တွေ့ဆုံ၍ ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲကိစ္စဆွေးနွေးခဲ့ကြောင်း အမေရိကန်နှင့် မြောက်ဗီယက်နမ်ကိုယ်စားလှယ်များ မျက်နှာချင်းဆိုင် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရန် အတွင်း

ရေးမှူးချုပ်၏ ဦးဆောင် စီစဉ်မှုကို ဂျန်ဆင်က မသိရဟု ဝန်ခံကြောင်း၊ ဟန့်ဇင်းသို့ ယခုချက်ချင်းသွားရန် လိုအပ်လျှင် အဲဗရဲလ် ဟဲရီမင်းအား စေလွှတ်နိုင်ရန် လေယာဉ်ပျံ အသင့်စီစဉ်ထားသည်ဟု ဂျန်ဆင်က ပြောကြောင်း၊ အတွင်းရေးမှူးချုပ်က ယင်းအစီအစဉ်မှာ အချိန်နှောင်းသွားပြီ ဖြစ်၍ဆောင်ရွက်ရန် မဖြစ်နိုင်တော့ကြောင်း၊ မြောက်ဗီယက်နမ်အား အမေရိကန်တို့ ဗုံးကြဲပြီးကတည်းက မြောက်ဗီယက်နမ်တို့၏ ရပ်တည်ချက် ပြောင်းလဲသွားပြီဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုလောလောဆယ် အမေရိကန်တို့၏ ဗုံးကြဲခြင်းကို ရပ်ဆိုင်းရန်နှင့် ဆွေးနွေးပွဲကို ဗီယက်ကောင်း ကိုယ်စားလှယ်များ ပါဝင်စေရန် တောင်းဆိုကြောင်း စသည်ဖြင့် ဆွေးနွေးကြသည်ဟု အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ ပြောပြချက်အရ ဘန်ချ် သိခဲ့သည်။

၁၉၆၆ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ အတွင်း သမ္မတ ဂျန်ဆင်သည် ကြိုတင်အစီအစဉ် မရှိဘဲ နယူးယောက်သို့ သွားရောက်၍ အတွင်းရေးမှူးချုပ်အား တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲ ရပ်စဲရေး ဆွေးနွေးပွဲကိစ္စတွင် အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ ဦးဆောင်လမ်းထွင်မှုကို မိမိမသိခဲ့ရကြောင်း ထပ်မံ ပြောပြသည်။ သူနှင့်အတူ လိုက်ပါသွားသော နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဒီးန့် ရပ်စ်က လှည့်ကွက်အသစ်ဖြင့် ထိုးနှက်လိုက်ပြန်သည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ အဆိုပြုချက်ကို ပယ်ချရန် စတီဗင်ဆင်ကို အာဏာ ပေးထားခြင်း မရှိကြောင်းဖြင့် ပြောခဲ့သည်။ စတီဗင်ဆင်သည် ၁၉၆၅ ခု ဇူလိုင်လကပင် ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီးဖြစ်ရာ အတည်ပြုရန် မဖြစ်နိုင်တော့သော သတင်းတစ်ပုဒ်ကို ယင်းသို့ ရပ်စ်က ပြောလိုက်ခြင်းကို ကြားရသည်။ ဘန်ချ်နှင့် အတွင်းရေးမှူးချုပ်တို့မှာ အံ့ဩလွန်းသဖြင့် ကြောင်တက်တက်ပင် ဖြစ်သွားခဲ့သည်။

ကုလသမဂ္ဂ နှစ်ပတ်လည်အခမ်းအနား ပြီးသည့်နောက် ၁၀ ရက်အကြာ ၁၉၆၅ ခု ဇူလိုင်လ အတွင်း သံအမတ်ကြီး စတီဗင်ဆင်သည် တာဝန်ဖြင့် လန်ဒန်မြို့သို့ ခရီးထွက်ခဲ့သည်။ လန်ဒန်၌ လမ်းတစ်ခုပေါ် လမ်းလျှောက်သွားစဉ် ရုတ်ခြည်းလဲကျကာ ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

စတီဗင်ဆင် ကွယ်လွန်သည့် သတင်းကို ဘန်ချ် ကြားရသော အခါ များစွာ စိတ်ထိခိုက်ကြေကွဲ ဝမ်းနည်းခဲ့သည်။ စတီဗင်ဆင်၏ ရုပ်

ကလာပ်ကို လန်ဒန်မှ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ ပြန်လည် သယ်ယူရန် ဒုတိယသမ္မတ ဟူးဘတ် ဟန်ဖရီ ခေါင်းဆောင်သော အဖွဲ့ဖွဲ့စည်း၍ စေလွှတ်လိုက်သည်။ ထိုအဖွဲ့တွင် ပါဝင်လိုက်ပါရန် သမ္မတ ဂျွန်ဆင်က မေတ္တာရပ်ခံသဖြင့် ဘန်ချ်သည် ထိုအဖွဲ့ဝင်များနှင့်အတူ လန်ဒန်သို့ လိုက်ပါသွားခဲ့သည်။

လေယာဉ်ပေါ်၌ စတီဗင်ဆင်၏သား တတိယမြောက် အဲဒလေ စတီဗင်ဆင်နှင့် စကားလက်ဆုံကျခဲ့သည်။ သူ့အဖေ မကွယ်လွန်မီအတွင်း ကုလသမဂ္ဂတွင် တာဝန် ထမ်းဆောင်ရာ၌ စိတ်ဆင်းရဲပြီး အနားမရပုံကို ညည်းညူကြောင်း ပြောပြသည်။ အက်ဒလေ စတီဗင်ဆင်အား သိက္ခာ ချလိုက်မိသည့်အတွက် အဖတ်ဆည်သော သဘောကြောင့်လား မသိ၊ အဲဒ်ဒရူးစ် လေတပ်စခန်း၌ လေယာဉ်ဆိုက်ချိန်တွင် သမ္မတဂျွန်ဆင် ကိုယ်တိုင် ကြိုဆိုခဲ့သည်။

စတီဗင်ဆင်၏ အမြဲတန်းကိုယ်စားလှယ် ရာထူးနေရာ ဆက်ခံမည့် ပုဂ္ဂိုလ်အား လူအများက စိတ်ဝင်တစား စောင့်ကြည့်လျက် ရှိသည်။ အလားအလာ ရှိသူများ၏ အမည်စာရင်းတွင် ဘန်ချ် ထိပ်ဆုံးမှ ပြေးနေသည်။ သို့ရာတွင် အမေရိကန်တို့၏ ဗီယက်နမ်၊ ဒိုမီနီကင်းသမ္မတ နိုင်ငံတို့အပေါ် ထားရှိသည့် မူဝါဒကို ဆန့်ကျင်သည့် ဘန်ချ်က ထိုရာထူးကို လက်ခံမည် မဟုတ်ကြောင်း အတွင်းရေးမှူးချုပ်ကို ပြောခဲ့သည်။

အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး ဒီးန် ရပ်စ်နှင့် ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်တို့၏ ဆက်ဆံရေးမှာ တိုးတက် ကောင်းမွန်လာခြင်း မရှိပါ။ ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲကိစ္စတွင် အတွင်းရေးမှူးချုပ်ကပါဝင်သဖြင့် အမေရိကန်အစိုးရအတွက် ပိုမိုရှုပ်ထွေးစေကြောင်း ဒီးန် ရပ်စ်က ပြစ်တင် ဝေဖန်သည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ကလည်း သူ့အား ဒီးန် ရပ်စ်က အယုံအကြည် မရှိကြောင်း မိမိအကြံပြုသမျှလည်း အလေးအနက် ခံယူခြင်း မရှိကြောင်း အပြန်အလှန် ဝေဖန်လိုက်သည်။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု၏ မြောက် ဗီယက်နမ်နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင် ဆွေးနွေးရန်ဆန္ဒရှိသဖြင့် ဟန့်ရှိုင်းထံမှ အပြုသဘောကမ်းလှမ်းချက်ကို စောင့်လျက်ရှိကြောင်း၊ သို့ရာတွင် ကွန်မြူနစ်

များက စစ်အရှိန် မြင့်ထားသဖြင့် သူတို့မှာ တာဝန်ရှိကြောင်း ပြစ်တင်
ဝေဖန်လိုက်သည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ ကြားဝင်ဦးဆောင် အောင်သွယ်
မှုကြောင့် ဟန့်နှိပ်က ကမ်းလှမ်းလာသည့် သဘောထားကို တစ်နှစ်ကျော်
ကာလက ပစ်ပစ်ခါခါ ချောင်ထိုးလိုက်ပြီးမှ ယခုကဲ့သို့ ပြောလာခြင်းဖြစ်၏။
ဒီးနဲ ရုပ်စံ၏ အကွက်လှည့်ခြင်းကို အတွင်းရေးမှူးချုပ်က ဖော်ထုတ်၍
ဒီးနဲ ရုပ်စံ ဆွေးနွေးချက်များကို သဘောမတူကြောင်း ငြင်းချက်ထုတ်
ခဲ့သည်။ ထိုဆွေးနွေးပွဲတွင် ရုပ်စံသည် ကိုယ်ရောစိတ်ပါ မတည်ငြိမ်
သည့် အမူအရာပေါ်လွင်ခဲ့သည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည်လည်း ဒူးကို
တဆတ်ဆတ်လှုပ်ခြင်းဖြင့် စိတ်မငြိမ်ခြင်းကို ပြသခဲ့သည်။ ဒီးနဲ ရုပ်စံသည်
အဆိုးမြင်ဝါဒ လက်ကိုင်ထားသူ၊ အဖျက်ဘက်ရှေ့ရှုသူ၊ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့
ကို ဆန့်ကျင်သူ တစ်ဖက်စွန်း တစ်ယူသန်သမားဟု ဦးသန့်က အမြင်ရှိပြီး
စစ်သွေးကြွသူ ယခင် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဟောင်း မက်နမာရာထက်ပင်
ဆိုးသူဖြစ်ကြောင်း အတွင်းရေးမှူးချုပ်က သဘောထားသည်ဟု ဘန့်ချ်က
မှတ်စုတွင် မှတ်ချက်ပြုရစ်ခဲ့သည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂ အမြဲတန်း ကိုယ်စားလှယ်
သံအမတ်ကြီးအဖြစ် အမေရိကန်တရားလွှတ်တော်ချုပ်မှ တရားသူကြီးချုပ်
ဖြစ်သူ ဂျူးဖြစ်သူ အာသာ ဂိုးလ်ဘတ်ခ်အား သမ္မတဂျွန်ဆင်က ခန့်အပ်
ရန် ရာထားပြီးဖြစ်သော ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံကိုယ်စားလှယ်များနှင့်
အာရပ်အဖွဲ့ဝင် ကိုယ်စားလှယ်များက ၎င်းဂိုးလ်ဘတ်ခ်အား လက်ခံရန်
စည်းရုံးပေးစေလိုကြောင်း ဒီးနဲ ရုပ်စံက ဘန့်ချ်အား ကမ်းလှမ်းအကူအညီ
တောင်းခဲ့သည်။ ဂိုးလ်ဘတ်ခ်သည် နောက်တစ်ပတ်အကြာတွင် ကိုယ်စား
လှယ် ခန့်အပ်လွှာကို အတွင်းရေးမှူးချုပ်ထံ တင်ပြခဲ့သည်။ ဂိုးလ်ဘတ်ခ်
သည် တစ်ခါတစ်ရံ ဟိတ်ကြီးဟန်ကြီး ရှိတတ်ပြီး ရွတ်နောက်လှောင်ပြောင်
ခြင်း မပြုတတ်သူ၊ ဟာသဇာတ်ခံ နည်းသူဟု ဘန့်ချ်သုံးသပ်သည်။
သို့ရာတွင် သတ္တိနှင့် အရည်အချင်းကို ဘန့်ချ် လေးစားသည်။ သူသည်
ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲ ငြိမ်းချမ်းစွာ ပြီးဆုံးရေးအတွက် နည်းလမ်းရှာ ဖြစ်ဖြေ
ပေးရန် ကုလသမဂ္ဂ ရာထူးကို လက်ခံကြောင်း သတင်းထွက်နေသည်။

သို့ရာတွင် သမ္မတ ဂျွန်ဆင်က ဇူလိုင်လ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ဗီယက်နမ်သို့ တပ်သား ၅၀,၀၀၀ ထပ်မံ အင်အား ဖြည့်တင်းလိုက်ရာ စစ်မြေတွင် စုစုပေါင်း ၁၂၅,၀၀၀ ရှိသွားပြီဖြစ်သည်။ တစ်ဖက်မှလည်း ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်အား နှစ်နိုင်ငံစစ်ရပ်စဲရေးအတွက် အစွမ်းကုန်ကူညီရန် စာရေးလိုက်သေးသည်။

သမ္မတ ဂျွန်ဆင် စာရသောအခါ ဘန့်ချ်သည် အနည်းငယ် အားတက်သွားသည်။ ထို့နောက် နှစ်ဖက်စစ်ပြိုင်တပ်များအား အပစ်အခတ် ရပ်စဲရန် ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ မေတ္တာရပ်ခံချက် အသစ်ကို ထပ်မံရေးသားပေးပို့ရာတွင် စစ်ရပ်စဲရေးနှင့် ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရေး၏ အခြေခံလိုအပ်ချက်သည် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံအတွင်း စစ်ပြိုင်မှု ရပ်စဲရန်၊ နိုင်ငံ၏ အနာဂတ်ကို ဒီမိုကရေစီနည်းဖြင့် ဦးတည်ဆုံးဖြတ်ရန်၊ နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ကြီးကြပ်မှုဖြင့် ရွေးကောက်ပွဲများ ကျင်းပရန် အချက်များ ပါဝင်သည်။ လောလောဆယ်အားဖြင့် ပဏာမ ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးပွဲများ ချက်ခြင်းကျင်းပပြီး တရားဝင်ဆွေးနွေးပွဲအဆင့်ရောက်အောင် တိုးမြှင့်သွားရန်၊ စစ်ပြိုင်တိုက်ခိုက်မှုများ အားလုံး ရပ်ဆိုင်းရန်၊ ဆွေးနွေးပွဲ စားပွဲသို့ လက်နက်ကိုင်အဖွဲ့ အားလုံးဖြစ်သော ဗီယက်ကောင်း၊ တောင်ဗီယက်နမ်၊ မြောက်ဗီယက်နမ်နှင့် အမေရိကန်များ ပါဝင်စေရန် အတွင်းရေးမှူးချုပ်က ထပ်မံမေတ္တာရပ်ခံချက် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ မေတ္တာရပ်ခံချက်ကို အမေရိကန်အမြဲတန်း ကိုယ်စားလှယ် ဂိုးလ်ဘတ်ခ်က ယူသွားသည်။ ထိုအမှာစာကို ဆိုင်းဂွန်းအစိုးရ ထံသို့ ပေးပို့ပြီးဖြစ်ကြောင်း ဝေါရှင်တင်ဗဟိုအစိုးရထံမှလည်း အပြုသဘော ဆောင်သော တုံ့ပြန်မှုရရှိနိုင်မည့် အလားအလာ ရှိကြောင်း ဂိုးလ်ဘတ်ခ်က ဘန့်ချ်အား သတင်းကောင်းပါးလိုက်သည်။ သို့ရာတွင် ဤကာလအတွင်း မှာပင် အမေရိကန်စစ်လေယာဉ်များက မြောက်ဗီယက်နမ်ရှိ စစ်ရေးပစ်မှတ် များမဟုတ်သော ဆည်မြောင်း တာတမံများ၊ ရေအားလျှပ်စစ် အဆောက်အအုံများကို ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက် ဖျက်ဆီးလိုက်သဖြင့် အခြေအနေ ဆိုးရွားခဲ့သည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်က ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်မှုသည် အရပ်သားများအား

သေကြေပျက်စီးစေသဖြင့် ပြင်းထန်စွာ ကန့်ကွက်လိုက်သည်။ ဟန့်နှိုင်းကလည်း အမေရိကန်တို့အပေါ် တင်းမာသွားပြီး ပီကင်းအစိုးရနှင့် စစ်မဟာမိတ် ပြုခဲ့သည်။ ပီကင်း အစိုးရကလည်း ဟန့်နှိုင်းအား အကူအညီ အလုံးအရင်းနှင့် ပို့လာသည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်နှင့် ဝေါရှင်တင်အစိုးရ၏ ဆက်ဆံရေးလည်း များစွာ ကျဆင်းခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အတွင်းရေးမှူးချုပ်ကား စိတ်ဓာတ်မကျ။ အလျော့မပေးဘဲ ၁၉၉၆ ခု မတ်လ ၉ ရက်နေ့တွင် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံအား ဗုံးကြဲခြင်းကို ရပ်ဆိုင်းပေးရန် လူသိရှင်ကြားမေတ္တာရပ်ခံခဲ့သည်။ ယင်း မတ်လအတွင်းမှာပင် ဝေါရှင်တင်တွင် ကျင်းပမြဲဖြစ်သော နှစ်ပတ်လည် ညစာစားပွဲတစ်ခုသို့ ဘန်ချ် တက်ရောက်ခဲ့ရာ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ရပ်စ်က ဘန်ချ်အား “ခင်ဗျားရဲ့ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ကို စကားမပြောဘဲ ငြိမ်ငြိမ်နေဘို့ ပိတ်ထားလို့ မရဘူးလား” ဟု ကလေးဆန်ဆန် ခဲ့ဒိုးမေးလိုက်သည်။ ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲတွင် ဗီယက်ကောင်းများပါဝင်သင့်ကြောင်း အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ တိုက်တွန်းချက်အား ဒီးန် ရပ်စ်က မကျေမနပ် ဖြစ်ပုံရပြီး ဝေါရှင်တင်အစိုးရ အဝန်းအဝိုင်း ထဲတွင်လည်း ခေါင်းဆိတ်မခံ အနေအထားဖြစ်နေပုံရကြောင်း ဘန်ချ် သိလိုက်သည်။

အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် ဝေါရှင်တင်အစိုးရ၏ ပူးပေါင်း ကူညီမှု မရှိသည့်အကြားမှာပင် ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲရပ်စဲရေးအတွက် ဆက်လက်ကြိုးပမ်းခဲ့သည်။ စတီဗင်ဆင် နေရာကို ဆက်ခံသော သံအမတ်ကြီး ဂိုးလ်ဘတ်ခ်လည်း ဂျန်ဆင်နှင့် အဆင်မပြေသဖြင့် စိတ်ပျက်နေသည်။ သူသည် ဂျန်ဆင်ထံ အချက် သုံးချက်ပါဝင်သော ငြိမ်းချမ်းရေး အဆိုပြုချက်တစ်ရပ်ကို တင်ပြခဲ့သည်။ ယင်းအဆိုပြုချက်အရ ပထမအချက် ချွင်းချက်မရှိ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရန်၊ ဒုတိယအချက် အင်ဒိုချိုင်းနား ကျွန်းဆွယ် ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ဂျီနီဗာညီလာခံတစ်ခု ခေါ်ယူကျင်းပပေးရန်နှင့် တတိယ အချက် အမေရိကန်တပ်များ ဗီယက်နမ်မှ ရုတ်သိမ်းပေးရန် စသည်များ ပါဝင်ခဲ့သည်။ ဤအဆိုပြုချက်သည် ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ အဆိုပြုချက်နှင့် ခပ်ဆင်ဆင်ဖြစ်သည်။

ဂိုးလ်ဘတ်ခ်၏ အဆိုပြုချက်ကို အိမ်ဖြူတော်မှ သဘောမကျသည့်

လေသံ ထွက်လာသည်။ သို့ရာတွင် နောက်ပိုင်း၌ ဂျန်ဆင်က ဂိုးလ်ဘတ်ခ် အား ဒီးန် ရပ်စ် လက်ခံလျှင် သူလည်း လက်ခံမည်ဟု ပြောလိုက်သည်။ ရပ်စ်သည် ထိုအချိန်တွင် နိုင်ငံခြား၌ ခရီးထွက်လျက်ရှိရာ အချိန်မီ အဆက် အသွယ် မပြုနိုင်သဖြင့် ထိုငြိမ်းချမ်းရေး အဆိုပြုချက် လမ်း ပျက်ပြယ်ခဲ့ရ ပြန်သည်။

၁၉၆၇ ခု မတ်လဆန်းတွင် အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် ဟန့်ရှင်းမှ ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့နှင့် ရန်ကုန်မြို့တွင် တွေ့ခဲ့သည်။ ထိုမြောက် ဗီယက်နမ် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့အား ဗီယက်နမ်စစ်ရပ်စဲရန်နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး ရရှိရန်နှင့် ပတ်သက်၍ အဆိုပြုချက်များကို နှုတ်တိုက်ဆွေးနွေးခဲ့ရာ ဟန့်ရှင်း မှ ကိုယ်စားလှယ်များက မှတ်ယူသွားပြီး မိမိ အစိုးရအား တင်ပြမည်ဟု ကတိပြုခဲ့ကြောင်းဖြင့် ဘန်ချ် သိလိုက်သည်။ ဘန်ချ်က အတွင်းရေးမှူး ချုပ်အား ဟန့်ရှင်း ကိုယ်စားလှယ်နှင့် ဆွေးနွေးချက် အနှစ်ချုပ်ကို စာဖြင့် ရေးသားမှတ်တမ်းတင်ပေးရန် ပြောရာ အတွင်းရေးမှူးချုပ်က မိမိကိုယ်တိုင် ရေးထားသော လက်ရေးမူကို ဘန်ချ်အား ပေးခဲ့သည်။ အတွင်းရေးမှူး ချုပ် ကိုယ်တိုင် ရေးထားသော အဆိုပြုချက်ကို လေ့လာရာ၌ အမေရိကန် တို့၏ ဗုံးကြဲမှုကို ရပ်ဆိုင်းပေးရန် အချက်လုံးဝ မပါကြောင်း အံ့ဩစွာ တွေ့လိုက်ရသည်။

ဤမျှ အရေးကြီးသည့် အချက်ကို ချန်လှပ်ထားသည့် အကြောင်းကို ဘန်ချ်က မေးရာ အမေရိကန်တို့က ဗုံးကြဲခြင်းကို ရပ်ဆိုင်း ပေးရန် တောင်းဆိုချက်ကို လက်ခံမည်မဟုတ်သောကြောင့် ချန်ခဲ့ကြောင်း ဖြင့် အတွင်းရေးမှူးချုပ်ထံမှ အဖြေကို ရခဲ့သည်။ ဗုံးကြဲခြင်းကို ရပ်ဆိုင်း ရန် တောင်းဆိုချက်မပါလျှင် ဟန့်ရှင်းမှ လက်ခံမည်မဟုတ်သည့်ပြင် အမေရိ ကန်ပြည်သူများ၏ သဘောထားဆန္ဒကိုလည်း မျက်ကွယ်ပြုရာရောက်မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုပင်လျှင် အထက်လွတ်တော်အမတ်များဖြစ်သော ရောဘတ် ကဲနီနီနှင့် ဝီလျံ ဖူးလ်ဘရိုက်တို့က ဗုံးကြဲခြင်းရပ်ဆိုင်းရန် ဂျန်ဆင် အစိုးရ ကို တိုက်တွန်းလျက် ရှိကြောင်းတို့ကြောင့် ဗုံးကြဲခြင်းကို ရပ်ဆိုင်းရန် စာပိုဒ်ထည့်ရန်သင့်ကြောင်း ဘန်ချ်က အတွင်းရေးမှူးအားအကျိုးအကြောင်း

ဒေါင့်စုံမှရှင်းပြ၍ အကြံပြုခဲ့ရာ အတွင်းရေးမှူးချုပ်က လက်ခံ၍ လိုအပ်သလို ဖြည့်စွက်လိုက်သည်။

ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ နောက်ဆုံး အဆိုပြုချက်ကို အမေရိကန် အစိုးရက ၁၉၆၇ ခု မတ်လ ၁၇ ရက်နေ့တွင် လက်ခံလိုက်သည်။ ယင်းအဆိုပြုချက်တွင် နှစ်ဖက်ကိုယ်စားလှယ်များ ညှိနှိုင်းသဘောတူရန် ပဓာနအချက် သုံးချက်ပါဝင်သည်။ ယင်းတို့မှာ-

(၁) အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး

(၂) ပဏာမညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရေးနှင့်

(၃) ဂျီနီဗာညီလာခံ ပြန်လည်ကျင်းပရေးတို့ ဖြစ်သည်။ သမ္မတဂျွန်ဆင်က ဟန့်နှိုင်း အစိုးရနှင့် အမြန်ဆုံး ဆွေးနွေးပွဲများ စတင်နိုင်မည်ဟု မျှော်လင့်ကြောင်း မိမိအစိုးရ၏ ဆန္ဒသဘောထားကို ထုတ်ဖော်ပြောကြားခဲ့သည်။

အမေရိကန်အစိုးရက ဗီယက်နမ် စစ်ရပ်စဲရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး အစီအစဉ်ကို လက်ခံလာချိန်တွင် ဟန့်နှိုင်းဘက်မှ ပယ်လိုက်ပြန်သည်။ ယခု တင်ပြလာသော ငြိမ်းချမ်းရေးအဆိုပြုချက်သည် အမေရိကအတွက် အသာစီးရနေကြောင်း၊ ကျူးကျော်သူနှင့် ကျူးကျော်ခြင်းခံရသူအား တန်းတူအဆင့်တွင် ထားခြင်းမှာ မလျော်ကန်ကြောင်း၊ ယခုပင်လျှင် အမေရိကန်တို့က ကျူးကျော်ရေးစစ် အရှိန်မြှင့်လျက်ပင် ရှိသေးကြောင်း ထောက်ပြလာသည်။

ဤတွင် အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ ကြိုးပမ်းချက်သည် သောင်မတင် ရေမကျ လိပ်ခဲတည်းလည်း ဖြစ်ရပြန်သည်။ ဘန်ချီသည် နှစ်ဖက်လက်ခံနိုင်အနေအထားသို့ ရောက်ရန် လိုအပ်သည့် ပြင်ဆင်ချက်များ ဖြည့်စွက်၍ အတွင်းရေးမှူးချုပ်အား တင်ပြခဲ့ရာ ၎င်းကသဘောတူသဖြင့် နှစ်ဖက်အစိုးရတို့အား ပေးပို့လိုက်သည်။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုသည် အင်အားအတောင့်တင်းအခိုင်မာဆုံး နိုင်ငံဖြစ်သောကြောင့် သဘောထားကြီးစွာဖြင့် တစ်ဖက်သတ် အပစ်အခတ်ရပ်စဲပေးရန် ယင်းပြင်ဆင်ထားသော အဆိုပြုချက်တွင် မေတ္တာရပ်ခံထားသည်။ ဤအချက်ကို အမေရိကန်နာမည်ကျော် သတင်းစာဖြစ်သော နယူးယောက်တိုင်းမ်စ် ကထောက်ခံရေးသားပေးသည်။

သို့ရာတွင် လက်တွေ့စစ်မြေပြင်တွင် အကောင်အထည် ဖော်နိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။

၁၉၆၇ ခု ဧပြီလတွင် အမေရိကန်လူမည်းခေါင်းဆောင် မာတင်လူသာ ကင်းသည် ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲတွင် လူမည်းလူဖြူ အပါအဝင် ပြည်သူများ ဝင်ရောက် မတိုက်ကြဘဲ ဆန့်ကျင်ကြရန် ဆော်ဩလာသည်။ ဤဆော်ဩချက်ကို ဘန်ချီက လူသိရှင်ကြား ကန့်ကွက်ခဲ့သည်။ လူမည်းများ၏ ပြည်သူ့ အခွင့်အရေးလှုပ်ရှားမှုနှင့် ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲကိစ္စ ရောလိုက်ခြင်းဖြင့် ပြည်သူ့အခွင့်အရေး လှုပ်ရှားမှုကို ရှုတ်ထွေး အားနည်းစေမည် ဖြစ်ကြောင်း သုံးသပ် တင်ပြသည်။ မိမိ၏ မိန့်ခွန်းနှင့် ရပ်တည်ချက်ကို လူမည်း ခေါင်းဆောင် တစ်ဦးဖြစ်သူ ဘန်ချီက ကန့်ကွက် ဝေဖန်ကြောင်း သိရသဖြင့် မာတင် လူသာ ကင်းက သူနေထိုင်သည့် လော့စ်အဲန်ဂျယ်လိစ် မြို့မှ ဘန်ချီကို ဧပြီလ ၁၃ ရက်နေ့တွင် တယ်လီဖုန်းဖြင့် ဖြစ်ရပ်လုံးစုံကို ရှင်းပြကာ ပြေလည်စေခဲ့သည်။

သုံးရက် အကြာတွင် နယူးယောက်မြို့ ကုလသမဂ္ဂ ရုံးချုပ် အဆောက်အအုံရှေ့တွင် ဗီယက်နမ် စစ်ဆန့်ကျင်ရေး ဆန္ဒပြမှုကြီး ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ ဘန်ချီသည် စစ်ဆန့်ကျင်ရေး ဆန္ဒပြနေသော ခေါင်းဆောင်ပိုင်းအား မိမိ၏ ရုံးခန်းသို့ ခေါ်ယူတွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ထိုခေါင်းဆောင်များမှာ မာတင် လူသာ ကင်း၊ ဘင်ဂျမင်း စပေါ့ခ်၊ ဒေးဗစ် ဒဲလင်းဂျားတို့ ပါဝင်ကြသည်။ ဘန်ချီက ထိုလူမည်းခေါင်းဆောင်များအား ရှင်းပြရာတွင် ကမ္ဘာ့ပြည်သူများက ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့ကြီးအပေါ် စိတ်ပျက်သဘောဆန္ဒများ ကြီးထွားလျက်ရှိကြောင်း၊ ကုလသမဂ္ဂအနေဖြင့်လည်း စစ်ရပ်စဲရေးအတွက် ထိထိရောက်ရောက် ပါဝင်ကူညီနိုင်ခြင်း မရှိကြောင်း၊ အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည်လည်း ပုဂ္ဂိုလ်အရေးရပင်လျှင် ကြိုးစားနေရကြောင်း ယခုလောလောဆယ်တွင် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုသည် ဗုံးကြဲခြင်းကို ရပ်ဆိုင်းရန်နှင့် တစ်ဖက်သတ် အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေးကို စတင် အကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်ကြောင်း စသည့် ဆွေးနွေးချက်များ ပါဝင်သည်။

လူမည်းများ ဦးစီး၍ နယူးယောက်တွင် လှုံ့ဆော်လိုက်သော ဗီယက်နမ် စစ်ဆန့်ကျင်ရေး ဆန္ဒပြပွဲကို ဘန့်ချိက မထောက်ခံခဲ့ပါ။ ဤသို့ ဆောင်ရွက်လိုက်ခြင်းဖြင့် လူမည်းခေါင်းဆောင် မာတင် လူသာ ကင်း အတွက် အကျိုး မသက်ရောက်ကြောင်း သုံးသပ်သည်။ မာတင် လူသာ ကင်း၏ မိန့်ခွန်းသည်လည်း ပြောင်မြောက် ထက်မြက်ခြင်း မရှိဘဲ ပျော့လွန်းသည်ဟု သဘောရသည်။ လူမည်းအုပ်စုများ၏ အစွန်းရောက် လုပ်ဆောင်မှုများ ဖြစ်သော အမေရိကန် စစ်မှုထမ်းရန် ဆင့်ခေါ်လွှာများ စုပြုံ မီးရှို့ခြင်း၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု အလံများအား ဖျက်ဆီးခြင်း၊ သမ္မတ ဂျွန်ဆင်အား တစ်လအတွင်း ဗီယက်နမ် စစ်ပွဲအား ရပ်ဆိုင်းရန် ရာဇသံပြုခြင်းစသည့် ပုဂ္ဂိုလ်ရေး တိုက်ခိုက်မှုများကိုလည်း ဘန့်ချိက ရှုတ်ချသည်။

၁၉၆၇ ခု နှစ်ကုန်ပိုင်း လများတွင် သမ္မတ လင်ဒင် ဂျွန်ဆင် သည် ကုလသမဂ္ဂ သံအမတ်ကြီး အာသာ ဂိုးလ်ဘတ်ခ်အပေါ် အမြင် မကြည်သဖြင့် ခွာပြီတော့မည့် အနေအထားသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့သည်။ သံအမတ်ကြီးကလည်း မိမိသည် သမ္မတဂျွန်ဆင်နှင့် အဆက်ပြတ်နေပြီ ဖြစ်ကြောင်း ဘန့်ချိအား ညည်းညည်းညူညူ ပြောခဲ့သည်။ ဂိုးလ်ဘတ်ခ်နှင့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဒီးန် ရပ်စ် တို့လည်း ခပ်တန်းတန်း ဖြစ်နေသည်။ အောက်တိုဘာလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ဝေါဒေါ့ဖ်အက်စတိုးရီးယား ဟိုတယ်၌ ကုလသမဂ္ဂ အသင်း၏ နှစ်ပတ်လည် မိတ်ဆုံကပွဲတွင် ဂိုးလ်ဘတ်ခ်က မိမိသည် သံအမတ်အဖြစ်မှ နှစ်ကုန်တွင် နှုတ်ထွက်တော့မည် ဖြစ်ကြောင်း ဘန့်ချိအား ပြောခဲ့သည်။ ဂိုးလ်ဘတ်ခ်သည် ၁၉၆၈ ခုနှစ် ဧပြီလတွင်မှ အမှန်တကယ် နှုတ်ထွက်သွားခဲ့သည်။

၁၉၆၈ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် ဟန့်ရှင်း ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် နှစ်ကြိမ်ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ အမေရိကန်တို့က ဗုံးကြဲခြင်းကို ချွင်းချက်မရှိ ရပ်ဆိုင်းပေးလျှင် ဝေါရှင်တင်အစိုးရနှင့် စစ်ရပ်စဲရေး ဆိုင်ရာကိစ္စများကို ဆွေးနွေးမည်ဖြစ်ကြောင်း ကမ်းလှမ်းခဲ့သည်။ တစ်ချိန်ထဲတွင် ပီကင်းအစိုးရက အတွင်းရေးမှူးချုပ်အား ဗီယက်နမ် ပြဿနာကို မဖွယ်မရာနည်းဖြင့် ကိုင်တွယ်နေကြောင်း အပုတ်ချ စွပ်စွဲလိုက်ပြန်သည်။

ယင်းသို့ ပီကင်းက ဆန့်ကျင်ရှုတ်ချလိုက်ခြင်းကြောင့် ဂျွန်ဆင် အစိုးရက အတွင်းရေးမှူးချုပ်အပေါ် အမြင်ပြောင်းကာ ပြန်လည်ကြည်ဖြူ ယုံကြည် သည့်သဘောထားကို မြင်လာရပြန်သည်။

အတွင်းရေးမှူးချုပ်နှင့် ဘန်ချ်သည် ဖေဖော်ဝါရီလကုန်ပိုင်းတွင် သမ္မတဂျွန်ဆင်အား အိမ်ဖြူတော်သို့ သွားရောက်တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ဟန့်ရှိုင်း အစိုးရက ကမ်းလှမ်းလာသော အဆိုပြုချက် အသစ်ကို ဂျွန်ဆင်ထံ အသိ ပေး တင်ပြခဲ့သည်။ မတ်လအတွင်း အမေရိကန် အစိုးရက ဗီယက်နမ် အပေါ် ဗုံးကြဲခြင်းကို အကန့်အသတ်ဖြင့် ရပ်ဆိုင်းပေးလိုက်သည်။ မတ် လ ၃၁ ရက်နေ့တွင် ဂျွန်ဆင်က ဒုတိယသမ္မတသက်တမ်းအတွက် အရွေး မခံတော့ကြောင်း ကြေညာလိုက်သည်။ အရှေ့တိုင်းသား ဖြစ်သည့် အား လျော်စွာ နက္ခတ်ကို ယုံသော အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဦးသန့်က ဂြိုဟ်သွား ဂြိုဟ်လာနှင့် စနေဂြိုဟ်၏ လှုပ်ရှားမှုအရ ဤသို့ဖြစ်လာမည်ကို နိဝင်ဘာ လခန့်ကပင် ကြိုတင် ပြင်ထားပြီး ဖြစ်ကြောင်း ဘန်ချ်ကို ပြောပြသည်။ နက္ခတ်ဗေဒင်မယုံသော အနောက်တိုင်းသား ဘန်ချ်က ဂျွန်ဆင် အရွေးမခံ ခြင်းမှာ ဂြိုဟ်အပြောင်းအလဲကြောင့် မဟုတ်ဘဲ ပြည်သူ့ သဘောထား ဆန္ဒမဲလေ့လာချက်ကြောင့် ပို၍ဖြစ်တန်ရာ၏ဟု မှတ်ချက်ပြုသည်။

ဂျွန်ဆင်က တရားဝင်ကျေညာချက် ထုတ်ပြန်ပြီး ၃ ရက်အကြာ တွင် နယူးယောက်မြို့သို့ ခရီးထွက်ကာ အတွင်းရေးမှူးချုပ်အား ဆိုင်း မဆင့် ဗုံမဆင့် ရှောင်တခင်တွေ့ဆုံရန် ကုလသမဂ္ဂရုံးချုပ်သို့ သွားခဲ့သည်။ သမ္မတ ဂျွန်ဆင်လာမည့် သတင်းကို ဘန်ချ် ခုနှစ်မိနစ်သာ ကြိုတင်သိရ သဖြင့် အဝင်တံခါးသို့ ကသောကမြောပြေးကာ သမ္မတကြီးအား ကြိုဆို ခဲ့သည်။ အမေရိကန်အစိုးရသည် ဗီယက်နမ်အပေါ် ဗုံးကြဲခြင်း ရပ်ဆိုင်း လိုက်သည့် အတွက် သမ္မတကြီး ဂျွန်ဆင်၏ အမြော်အမြင် ကြီးမားမှုနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက် ပြတ်သားမှုကို အတွင်းရေးမှူးချုပ် ချီးကျူးဂုဏ်ပြု ပဋိသန္တာရ စကား ပြောကြားခဲ့သည်။ သမ္မတဂျွန်ဆင်ကလည်း အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ ကူညီပံ့ပိုးမှုကို တောင်းခံလာသည်။

“ကျွန်ုပ်ဟာ အကျိုးဆောင် အောင်သွယ် အလုပ်မှာ အတော်

အားနည်းတယ်။ ဆက်သွယ်ရေးညံ့တယ်။ ဒါပေမယ့် အတွင်းရေးမှူးချုပ် နဲ့တော့ ဆက်သွယ်ပြောဆိုရတာ သိပ်အဆင်ပြေတယ်။ ခင်လဲခင်ပါတယ်။ အများကြီးလေးစားပါတယ်” ဟု ဂျွန်ဆင်ကိုယ်တိုင် ထုတ်ဖော်မြွက်ကြား ခဲ့ကြောင်း ဘန့်ချ်က မိမိကိုယ်ရေးမှတ်စုတွင် ရေးသားထားသည်။ ဟန့်ရှိုင်း အစိုးရက အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် ပဏာမဆွေးနွေးညှိနှိုင်းရန်လိုလား ကြောင်း ဧပြီလဆန်းတွင် ကမ်းလှမ်းခဲ့သည်။ ပဏာမဆွေးနွေးပွဲများ ပါရီ မြို့တွင် မေလ ၁၀ ရက်နေ့၌ ကျင်းပနိုင်ခဲ့သည်။

ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများ ထင်သလောက် ခရီးမပေါက်သော်လည်း နှစ်ဦးနှစ်ဖက် မျက်နှာချင်းဆိုင်နိုင်သော ဖြစ်စဉ်က ပင်လျှင် ထူးခြားသော တိုးတက်မှုတစ်ရပ်ဟု ခေါ်ဆိုနိုင်သည်။ အမေရိကန်သံအမတ် ဂိုးလ်ဘတ်ခ် သည် ဧပြီလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် နှုတ်ထွက်ခဲ့သည်။ သူ့နေရာတွင် ဂျော့ ဘောလ်အား အစားထိုးခန့်ခဲ့သည်။ သမ္မတဂျွန်ဆင်သည် ဂိုးလ်ဘတ်ခ်အား ကုလသမဂ္ဂတာဝန်များ ထမ်းဆောင်မှုကို အသိအမှတ်မပြု လျစ်လျူရှုသည့် အတွက် ဘန့်ချ်က မခံချိမခံသာ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲကိစ္စအပေါ် ဂိုးလ်ဘတ်ခ်သည် သမ္မတဂျွန်ဆင်နှင့် အမြင်ချင်းမတူသဖြင့် ချိုးနှိမ်ခြင်းဖြစ် ၍ သဘောထားသေးသိမ်မှုကို ပြောရောက်သည်ဟု ဘန့်ချ်က မှတ်တမ်း တင်ခဲ့သည်။ ဂိုးလ်ဘတ်ခ်အား ဂျွန်ဆင်က တရားရုံးချုပ် တရားသူကြီး အဖြစ် ပြန်လည် အဆိုမပြုသဖြင့် စိတ်မကောင်း ဖြစ်ရကြောင်း ဘန့်ချ်အား ရင်ဖွင့်ခဲ့သည်။ ဂျော့ ဘောလ်လည်း ကုလသမဂ္ဂတွင် အဆင်မပြေပါ။ လုပ်ငန်းနှင့် အဝင်ဝင်ကျဖြစ်အောင် ကြိုးစားပုံမရပါ။ မလိုအပ်ဘဲ တင်းမာ သောအသွင်အပြင် ရှိသည်။ ရန်လိုစိတ် ပြင်းထန်သည်။ မောက်မာသည်။ ကုလသမဂ္ဂတာဝန်ကို နှစ်မြို့ခြင်းလည်း မရှိပါ။ ငါးလ အကြာတွင် ဂျော့ ဘောလ်သည် ရာထူးမှ နှုတ်ထွက်ခဲ့သည်။

၁၉၆၈ ခုနှစ် ဇွန်လတွင် ဘန့်ချ်သည် ဗီယက်နမ်စစ်နှင့် တနည်း တဖုံ ပတ်သက်လာပြန်သည်။ ယခုအခါတွင်မူ နိုင်ငံရေးယက် ကိုယ်ရေး ဘက်ပို၍ ဆက်နွယ်သည်။ သူ၏သားငယ် ရာဖ် ဂျူနီယာသည် ဗီယက် နမ်တွင် စစ်မှထမ်းရန် ဆင့်စာရသဖြင့် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် ပြင်ဆင်ရ

တော့သည်။ ဇနီးဖြစ်သူ ရသံက မိန်းမသားဖြစ်သည့် အားလျော်စွာ တစ် ဦးတည်းသောသားအား အန္တရာယ်မဖြစ်စေရန် စစ်မှန်ထမ်းမိန့်ကို ရုပ်သိမ်း ဆိုင်းငံ့နိုင်မည့် နည်းလမ်းများကို လင်တော်မောင်အား ရှာခိုင်းသည်။ ဘန်ချ်ကလည်း ဤသို့မိမိအနေဖြင့် မဆောင်ရွက်ထိုက်ကြောင်း ခံယူထား သည်။ ကာယကံရှင်ဖြစ်သူ ရှာဖွေကလည်း ဖခင်အား ယင်းသို့ဆောင်ရွက် ပေးစေရန် မလိုလားကြောင်း ဖော်ထုတ်ပြောကြားခဲ့သည်။

“သား မင်းဒီလိုစစ်မှန်ထမ်းရတဲ့အဖြစ်ကို ဖေဖေ ဘယ်လောက် စက်ဆုတ်တယ်ဆိုတာ မင်းသိမယ် ထင်တယ်။ မင်းအမြန်ဆုံး ဖေဖေတို့ ဆီ ပြန်လာနိုင်ပါစေလို့လဲ မျှော်လင့်ထားတယ်။ မင်းသိတဲ့အတိုင်းဘဲဖေဖေ ဟာ ဒီစစ်ပွဲကို အလွန်စက်ဆုတ်ရုံရှာခဲ့တယ်။ အင်မတန် အဆင်ခြင်ကင်းမဲ့ ပြီး မတရားတဲ့ အလုပ်ဘဲ။ မင်းဒီစစ်ပွဲနဲ့ ပတ်သက်ရတဲ့အတွက် ဖေဖေ ဝမ်းနည်းလို့ မဆုံးဘူး။ အသက်အန္တရာယ် မဖြစ်အောင် သတိထားပြီး လှုပ်ရှားပါလို့ စိတ်ထဲက အရှိအတိုင်း ဆုတောင်းရင်း သတိပေးလိုတယ်။ မင်းကိုယ်တိုင်ကလဲ သူများကို ဒုက္ခရောက်စေမဲ့ အခြေအနေမျိုးနဲ့ မတွေ့ အောင် ရှောင်တတ်မယ်ဆိုရင် ဖေဖေဝမ်းသာပါပြီ။”

သားဖြစ်သူ ရှာဖွေ ဂျူနီယာ ဗီယက်နမ်သို့ မထွက်ခွာမီ အချိန် လေးတွင် သားဖတ်ရန် ဖခင် ဘန်ချ်က ဤသို့စာစီကုံးခဲ့သည်။

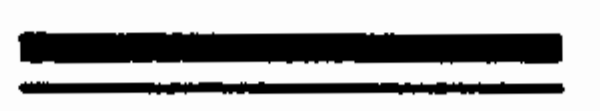
ဘန်ချ်သည် ၁၉၆၉ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၃ ရက်တွင် ဗီယက်နမ် သို့ ထွက်ခွာခဲ့သည်။ မိဘ နှစ်ပါးစလုံးအား လိုက်မပို့ရန် ပြောသည်။ ဘန်ချ်နှင့် ရသံတို့လည်း သားမထွက်ခွာမီ ကာလလေးအတွင်း ဣန္ဒြေ မပျက်အောင် မနည်းချုပ်တီးခဲ့ရသည်။

“သားငယ် အိမ်ကထွက်သွားရတာ စဉ်းစားမိတိုင်း ဒေါသဖြစ်ရ တယ်။ ဒို့ရဲ့ တစ်ယောက်တည်းသော သားဟာ လုံးဝအဓိပ္ပာယ်မရှိတဲ့ စစ် ပွဲ၊ ဘယ်သူ့ကိုမှ ကောင်းကျိုးမပေးတဲ့ စစ်ပွဲ၊ ဘယ်ဘက်ကမှ အနိုင်မရမဲ့ စစ်ပွဲထဲကို ဆွဲသွင်း ခံရတယ်လေ။ ဒို့နိုင်ငံလဲ မရည်ရွယ်ဘဲ ဒီစစ်ပွဲကြီး ဆင်နွှဲ လာရတယ်။ တစတစနဲ့လဲ နွံနစ်သလို ဖြစ်နေတယ်။ ရုန်းထွက်ဖို့ လဲ သတ္တိမရှိကြဘူး။ ငါ့သားငယ်ကို စစ်မှန်ထမ်းဘို့ မလွှတ်လိုတာ အမှန်

ပါဘဲ။ ဒါပေမဲ့ အမိနိုင်ငံကို တကယ်တန်း ကာကွယ်ဘို့ လိုအပ်လာရင် လိုလိုလားလား ဆုတောင်း မေတ္တာပို့ပြီး ကြည်ကြည်ဖြူဖြူ လွတ်ပေးဘို့ အသင့်ဘဲ။ ကိုယ့်နိုင်ငံကို ကာကွယ်ရဘို့ ဘာအကြောင်းမှ မရှိတဲ့ စစ်ပွဲ မျိုး၊ နိုင်ငံရဲ့အရေးကိစ္စရယ်လို့ လက်ညှိုး ထိုးပြစရာမရှိတဲ့ စစ်ပွဲမျိုးမှာ ဒို့ သား အသက်ကို စွန့်ပြီး တိုက်ရမဲ့ အဖြစ်မျိုးကတော့ တကယ်လွန်လွန်း ပြီထင်တယ်။ စိတ်ပေါက်ပေါက်နဲ့ လမ်းပေါ်ထွက်ပြီး အသံကုန်ဟစ်ကြွေး ရင်း ဒီစစ်ပွဲကို ရှုတ်ချလိုစိတ်တောင် ပေါ်လာတယ်။ ဒီစစ်ထဲဆွဲ သွင်းတဲ့ လူတွေ၊ ဒီစစ်ကို မရပ်ဘဲ ဆက်တိုက်ခိုင်းသူတွေ၊ ဒို့နိုင်ငံက တာဝန်ရှိသူ တွေကို ဝါးလုံးသိမ်း စိတ်ရှိသလောက် ဆဲပစ်လိုက်ချင်တာ တကယ်ပါဘဲ။ အခြေအနေအားလုံးကို ခြုံငုံသုံးသပ်လိုက်တဲ့အခါ ငါစိတ်လိုက်မာန်ပါ လုပ် လို့မရပါလား။ ငါကိုယ်တိုင် ဘေးကျပ်နံကျပ် ဖြစ်နေရပါလားဆိုတာ သိ လာရင်ဘဲ ပိုပြီး ဒေါသဖြစ်ရပြန်တယ်။ ငါစိတ်ထင်တိုင်း ပေါက်ကွဲလိုက် ရင် ဟိုးလေးတကျော် တိုင်းသိပြည်သိ ကမ္ဘာသိဖြစ်ပြီး သားငယ် အနေ ခက်ရှာတော့မယ်။ သူပတ်ဝန်းကျင်ကလဲ သူကို အညှိုးထားကြလိမ့်မယ်။ စစ်မြေပြင်ပတ်ဝန်းကျင်မှာ အများရဲ့ ပစ်မှတ် ဖြစ်ရင် အန္တရာယ် သိပ်ကြီး တယ်။ ဒါနဲ့ဘဲ အရှိန်တက်နေတဲ့ ဒေါသကို ရင်ထဲမှာ ကြိတ်ပြီး မြို့သိပ် ရင်း ရုံးကိုထွက်ခဲ့ရတယ်။ ရုသ်ကိုလဲ ဖွင့်မပြောရက်ဘူး။ မိန်းမသား ဖြစ် လို့ ငါ့ထက် ပိုပြီးခံစားရမှာ သေချာတယ်။ ဒီနေ့ဟာ ငါအတွက် ခါးသီး တဲ့နေ့တစ်နေ့လို့ မှတ်တမ်းတင်လိုက်ရတယ်။”

ဤကိုယ်ရေးမှတ်စုကို ဘန်ချ် ၁၉၆၉ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၃ ရက် နေ့တွင် ရေးခဲ့သည်။

ရှာဖွေ ဂျူနီယာသည် ဗီယက်နမ်မှ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ် အောက်တို ဘာလအတွင်း ဘေးမသိရန်မခဲ ပြည်တော်ပြန်နိုင်ခဲ့သည်။

အခန်း (၂၈)

အမှောင်ဖုံးလာသော ကြေးမုံပြင်

စိတ်ကူးယဉ်အိပ်မက်များ စွန့်လွှတ်ခြင်း

၁၉၆၆ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၉ ရက်နေ့တွင် ဘန်ချ်နှင့် ရုသ် တို့သည် နယူးယောက်မြို့ ရိုးယား အားကစားကွင်း၌ ကျင်းပသော နယူးယောက်ဂျက်စ်အသင်း ကစားသည့် အမေရိကန်ဘောလုံး (အင်္ဂလိပ် အခေါ်ရပ်ဂ်ဘီ)ပြိုင်ပွဲကို သွားရောက်ကြည့်ကြသည်။ ထိုညမိုးချုပ်မှ အိမ်ပြန် ရောက်ကြသည်။ သန်းခေါင်လွန်၍ နောက်တစ်နေ့ကူးပြီး လင်းအားကြီး နံနက် ၂:၁၀ မိနစ်တွင် တယ်လီဖုန်းမြည်လာသည်။ တယ်လီဖုန်းကို ထူးလိုက်သောအခါ ရဲအဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး၏ အသံကို ကြားလိုက်ရသည်။

“ဦးရဲ့သမီး တစ်ခုခု ဖြစ်နေပြီ” ဟုပြောကာ တယ်လီဖုန်းခွက် ကို သမီးဂျိန်း၏ ခင်ပွန်း ဘတ်ထံ ပီးယားစ်ထံ လှမ်းပေးလိုက်သံ ကြား ရသည်။ ဘတ်ထံသည် ထိန်းမရလောက်အောင် တရှုံ့ရှုံ့ ငိုကြွေးလျက်ရှိ သည်။ အတော်ကြာမှ ဂျိန်းသည် သူတို့နေသော ၁၂ ထပ်တိုက် ခေါင်မိုး ပေါ်မှ ချော်ကျသဖြင့် မြေကြီးပေါ်တွင် လိမ့်ကျသေဆုံးသွားကြောင်း ရင်နင့်ဖွယ်သတင်းကို သိလိုက်ရတော့သည်။

ဘန်ချ်သည် ဇနီးရုသ်ကို လှုပ်နှိုးပြီး နှစ်ဦးသား သမီးရှိရာ ရိုး ဗားဒေးလ်ရပ်သို့ အပြင်းမောင်းသွားသည်။ မျက်စိ မကောင်းသဖြင့် အရေးထဲ လမ်းမှားသွားခဲ့ရာ တာဝန်ကျ ရဲသားတစ်ဦး၏ အကူအညီဖြင့် တိုက်ခန်းသို့ ချောမောစွာ ရောက်သွားသည်။ ညလုံးပေါက် သမီး၏ဇော ဖြင့် သောကပရိဒေဝမီး တငြီးငြီးလောင်ကာ သည်းအူပြတ်မျှ ခံစားကြရ သည်။

ဘန့်ချ်သည် သမီးကွယ်လွန်ပြီးနောက် နှစ်နှစ်ကျော်တိုင်အောင် ပူဆွေးသောက စိတ်ဓာတ်ကျဝေဒနာ ခံစားခဲ့ရသည်။ ဤအတောအတွင်း သားငယ် ရှာဖွေ ဂျူနီယာလည်း ဗီယက်နမ်စစ်မြေပြင်တွင် စစ်မှုထမ်းရန် အကြောင်းဆုံစည်းလာသဖြင့် သမီးနှင့်သေကွဲ ကွဲရသည့်အပူတွင် သားအား ရှင်ခွဲ ခွဲရမည့်ဒုက္ခ ထပ်ဆောင်းလာသဖြင့် ဖြေမဆည်နိုင်အောင် ဖြစ်ခဲ့ရ သည်။ အတန်ကြာမှ စိတ်လျှော့ကာ မှတ်တမ်း ဆက်ရေးနိုင်တော့သည်။

ဂျိန်းသည် မိမိကိုယ်ကို အဆုံးစီရင်ခဲ့ကြောင်း သက်သေ အထောက်အထားများ ရဲစစ်ချက် မှတ်တမ်းများအရထင်ရှားသဖြင့် ဘန့်ချ် အနေနှင့် သူ့သမီး၏ ကြမ္မာဆိုးကို ရင်ထုမနာနှင့် လက်ခံကာ ကိုယ့်ကိုယ် ကိုယ် နှစ်သိမ့်ရသည်။ သားသမီး သုံးယောက်ထဲတွင် ဂျိန်းသည် ဉာဏ် ရည် အထက်မြက်ဆုံးဖြစ်သော်လည်း ငယ်စဉ်ကပင် စိတ်ဝေဒနာ ခံစား နေရသူဖြစ်သည်။ ရဲဒ်ကလစ်ဖ်ကောလိပ်တွင် တက်ရောက် ပညာသင်နေ စဉ်မှာပင် စိတ်ရောဂါ ဖြစ်လာသဖြင့် စိတ်အထူးကုဆရာဝန်၏ ကုသမှု ကို ခံယူခဲ့ရသည်။ ဂျိန်းသည် သူ၏ ခင်ပွန်းလောင်း ဘတ်ထ် ပီးယားစ် နှင့် တွေ့လျှင်တွေ့ချင်း အရူးအမူး စွဲလမ်းခဲ့၍ မရမနေ ဇွတ်လက်ထပ်ခဲ့ သည်။ ဂျိန်း၏ စိတ်နေသဘောထား အတွေးအခေါ်များသည် ကလေး သာသာပင် ရှိနေသေးသည်ဟု ဖခင်ဘန့်ချ်က မှတ်ချက်ပြုသည်။ အစ်မ ဂျူးကလည်း ညီမဂျိန်းသည် အိမ်ထောင်ရှင်မဖြစ်ရန် စိတ်နေသဘောထား ရင့်ကျက်မှု အတန်ပင် လိုသေးကြောင်း၊ ဂျိန်းသည် အိမ်တွင် နေလိုစိတ် လုံးဝ မရှိတော့သောကြောင့် ထွက်ပေါက်ရှာသည့်အနေဖြင့် ယောက်ျား ယူလိုက်ခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပြောပြသည်။ ဂျိန်းသည် မိမိခင်ပွန်းဖြစ်သူ ပီးယားစ် အမေရိကန်ဘောလုံးပွဲ သွားကြည့်ခြင်းကို အမျက်ဒေါသထွက် ပြီး မိမိကိုယ်ကို အဆုံးစီရင်ခြင်း ဖြစ်တန်ရာသည်ဟု ဘန့်ချ် မချီတင်ကဲ လက်ခံလိုက်ရတော့သည်။

ဂျိန်းကွယ်လွန်ပြီးမှ ဘန့်ချ်သည် မိမိ၏ မိသားစုဆက်ဆံရေးနှင့် အိမ်ထောင်ဦးစီးအနေဖြင့် တာဝန်ကျေပွန်မှု အတိုင်းအတာကို မထောက် မညှာ အပြန်ပြန်အလှန်လှန် သုံးသပ်ခဲ့သည်။ သူသည် စည်းကမ်းကြီး

သော ဖခင်တစ်ဦးဖြစ်သည်။ အိမ်တွင် နေချိန်နည်းပြီး ခရီးထွက်ရင်း အချိန်ကုန်လွန်သည့်ကာလက များနေခဲ့သည်။ ဖခင်၏ အုပ်ထိန်းကွပ်ကဲမှု အားနည်းခြင်းကြောင့် ဂျိန်းကို ဆုံးရှုံးရခြင်းဖြစ်သလောဟု မိမိကိုယ်ကို ဝေဖန်ပြန်သည်။ သမီးကြီး ဂျူးသည်လည်း မိဘ၏ အုပ်ထိန်းမှုအောက်မှ ရုန်းထွက်ရန် ကြံစည်နေပြီဟု မိမိသိထားရာ ဂျူးလည်း ညီမကဲ့သို့ လက်လွတ်စပယ် ဖြစ်လေမည်လားဟု စိုးရိမ်စိတ်ဖြင့် ရင်ဝယ် ဗလောင်ဆူရပြန်သည်။ ဇနီးဖြစ်သူ ရသ်သည်လည်း သမီးငယ် ဆုံးပါးရခြင်းအတွက် သောကပင်လယ် ဝေခဲ့သည်။ ဝမ်းနည်းပူဆွေးမှုကို ဖြေဆည်ရာမရတိုင်း ခင်ပွန်းအား အပြစ်ဖို့ခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် ဧရာပိုင်းသို့ရောက်၍ ရောဂါ ဖိစီးနှိပ်စက်လာချိန် တွင် ဂျိန်း ကွယ်လွန်ရသည့်အတွက် ဒွေးနှင့်ဥပါဒ် စုံယှဉ်ကာ စိတ်ရော ကိုယ်ပါ ထောင်းထောင်းကြေခဲ့သည်။ အဆိုးဆုံး ဝေဒနာကား ဆီးချိုဖြစ်သည်။ ၁၉၆၆ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအနောက် ဖက်ကမ်းခြေတစ်ဝိုက် တရားဟောထွက်စဉ် မိမိရှေ့တွင် ချထားသော စာလုံးမဲကြီးများဖြင့် ပုံနှိပ်ထားသော စာရွက်များကိုပင် မမြင်တော့ဘဲ မျက်စိများ ပြာဝေခဲ့သည်။ မကြာခဏ မူးဝေခြင်း၊ အမောဖောက်ခြင်း၊ အားနည်းခြင်း ဝေဒနာများကို ခံစားနေရသည်။ စက္ခုအာရုံ အလင်းဓာတ်ကို ထိခိုက်သဖြင့် ဘန်ချ် ရင်လေးခဲ့ရသည်။ ဂျိန်း မကွယ်လွန်မီ သုံးရက်အလိုတွင် မိမိမျက်စိ အလင်းဓာတ် ပျက်ယွင်းမှုနှင့် ပတ်သက်၍ အောက်ပါမှတ်စုကို ရေးဖြစ်ခဲ့သည်။

“ကျွန်ုပ်၏ မျက်စိအာရုံ ချို့ယွင်းခဲ့သည်မှာ လနှင့်ချီ၍ပင် ရှိနေပြီ။ ပြန်၍ ကောင်းလာမည်ကို မျှော်လင့်ချက်ထား၍ မရတော့ပြီ။ သွေးကြောယိုစီးမှုများကို ကုသထားသော်လည်း အမာရွတ်များ ကျန်ခဲ့၍ အမြင်ဓါတ်ကို ထိခိုက်သည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်သည်။ နောက်ထပ် သွေးကြောများ ပေါက်ဦးမည်လော။ မျက်ကန်းဘဝနှင့်ပင် နေရဦးမည်လော။ မတွေးဝံ့အောင် ခံစားနေရသည်။ တရားနှင့်ဖြေ၍နေရပေတော့မည်။ ယခုတလော လမ်းလျှောက်ရာတွင် မမြင်မကန်းနှင့် ခလုတ်တိုက်သည့် အကြိမ်ကား

မနည်းတော့ပြီ။ လှေခါးတက်လျှင် ပို၍ အန္တရာယ်ကြီးသည်။”

၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် မျက်စိအခြေအနေမှာ ပို၍ ဆိုးလာသဖြင့် ကိုယ်တိုင် မော်တော်ကား မမောင်းနိုင်တော့ပေ။ ယာဉ်မောင်းလိုင်စင်ကို လည်း သက်တမ်းမတိုးတော့ပေ။

“ကျွန်ုပ် နောက်လေးရက်သာ ကိုယ်တိုင် ကားမောင်းနိုင်တော့မည်။ လေးရက်ကျော်လျှင်လိုင်စင်မရှိတော့ပါ။ စိတ်ဆင်းရဲပေစွတကား” ဟု ရေးသားခဲ့သည်။

၁၉၆၇ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁ ရက်နေ့တွင်လည်း ဤသို့ ရေးခဲ့သည်။

“လိုင်စင်မဲ့ဘဝ၏ ပထမဆုံးနေ့ဖြစ်သည်။ အသက် ၁၅ နှစ်မှ စ၍ ကားမောင်းခဲ့ရာ ယခုမှ ကိုယ့်ဖာသာ ကားမမောင်းနိုင်တော့။ ကျွန်ုပ်၏ လွတ်လပ်မှု ဆုံးရှုံးခဲ့သည့်အတွက် အလွန် စိတ်ထိခိုက်မိသည်။ သူတစ်ပါးအပေါ် အမှီသဟဲပြုရသည့်ဘဝကို အလွန် စက်ဆုပ်သော်လည်း မလွဲသာဘဲ လက်ခံရတော့မည်”

ဘန်ချ်အား ရုံးပို.ရုံးကြိုအတွက် ကုလသမဂ္ဂရုံးမှ လုံခြုံရေးဝန်ထမ်းများက အလှည့်ကျ တာဝန်ယူရန် အတွင်းရေးမှူးချုပ်က စီစဉ်ပေးသည်။ ကုလသမဂ္ဂ အဆင့်မြင့် အရာထမ်းများပင်လျှင် ကိုယ်ပိုင်ယာဉ်မောင်းများ မရှိကြပေ။ ခြိုးခြံရွှေ့တာရေးကိုထိပ်တန်းတင်ထားသော နိုင်ငံတကာဝန်ထမ်း အဖွဲ့ဝင် တစ်ဦးအနေနှင့် ဤသို့သော အခွင့်အရေး ယူရသဖြင့် လိပ်ပြာ မလုံမလဲဖြစ်ရသည်။ အခြား ဝန်ထမ်းများက မနာလိုသဝန်တိုမည်ကိုလည်း ကြောင့်ကြသည်။ သို့ရာတွင် ဤတစ်ချိန်၌ အထင်နှင့်အမြင် ပါစင်အောင် လွဲခဲ့လေပြီ။ အားလုံးကပင် ဘန်ချ်အတွက် စီစဉ်ပေးချက်ကို နှစ်ထောင်းအားရ အသာတကြည် လက်ခံကြသည်။ အတန်ကြာသော် ယာဉ်မောင်းနှင့် ရုံးတက်ရုံးဆင်းရခြင်းကိုပင် နှစ်ခြိုက်လာသည်။ အိမ်မှ ရုံးသို့အသွား၊ ရုံးမှအိမ်သို့အပြန် လမ်းခရီးတွင် စိတ်အေးလက်အေး စာရေးရန် အချိန်ပိုရခဲ့ရာ တန်ဖိုးရှိအောင် အသုံးချနိုင်ခဲ့သည်။ သူ၏ ကိုယ်ရေးမှတ်စုများမှာ ကားစီးစဉ် ရေးသည်က များသည်။

ဘန်ချ်သည် အသက်ရလာသည်နှင့်အမျှ မကြာခဏ အထိအခိုက်

ပိုများလာသည်။ မော်နာကိုသို့ သွားစဉ် တိုက်မိသဖြင့် ခြေမတွင် ဒဏ်ရာ ရခဲ့သည်။ အနာမကျက်ဘဲ ပြည်တည်လာပြီး ထိ၍ ထိမှန်း မသိအောင် ထုံကျင်သည့်ဝေဒနာ ခံစားခဲ့ရသည်။ အချိန်လွန်မှ ဆရာဝန်ထံ ပြရာ ကောင်းစွာ ကြိမ်းမောင်းခြင်း ခံရပြီး အတွင်းလူနာအဖြစ် ဆေးရုံလေး ပတ် တက်ရောက်ကုသခဲ့ရသည်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလအတွင်း နယူး ယောက်တွင် လျှပ်စစ်မီးများ ပျက်စဉ်က ဓါတ်လှေခါး မရသဖြင့် မိမိရုံး ခန်းရှိရာ ၃၈ ထပ်ကို အတက်အဆင်း ပြုရသောကြောင့် ရောဂါပြန်ထ ၍ ဆေးရုံပြန်တက်ရပြန်သည်။ ဇက်ကြောတင်းသည့်ဝေဒနာ၊ ခါးနာသည့် ရောဂါများလည်း ပေါ်လာသည်။ သို့ရာတွင် ဘန်ချ်သည် အလုပ်ကို မလျှော့သည့်ပြင် လူမှုရေး၊ သာရေးနာရေး ဝတ္တရားများကိုပါ မပျက် မကွက် ဖြည့်ဆည်းခဲ့သည်။ သူဝါသနာကြီးသော ပြဇာတ်များ၊ အော်ပရာ အကများ၊ အားကစားပွဲများကိုလည်း ကြည့်မြဲတိုင်း ကြည့်ခဲ့သည်။

မိမိ၏ ကားလိုင်စင် သက်တမ်းကုန်ဆုံးသွားချိန်မှစ၍ ဘန်ချ် သည် မိမိ၏ ဘဝရှေ့ရေးကို အလေးအနက် စဉ်းစားလာတော့သည်။ တစ်သက်လုံး အရှိန်ပြင်းပြင်းနှင့် ဇရာ၊ မရုဏ်ဘေးကို မျက်ကွယ်ပြုကာ လှုပ်ရှားရာခဲ့ရာ ယခု ၆၃ နှစ် ရောက်ပြီး ရောဂါပေါင်းစုံ ဖိစီးနှိပ်စက်လာ မှသာ ဆေးခြင်းတရားကို တွေးမိတော့သည်။ အနည်းငယ်မျှသာ ကျန် တော့သည့် သက်တမ်းအတွက် မိမိဘဝကို မည်သို့ ထိန်းကျောင်းရမည် နည်း။

ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ် ဦးသန့်၏ ပထမသက်တမ်းသည် ၁၉၆၆ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် စေ့တော့မည်။ သက်တမ်းကုန်လျှင် ဆက် မလုပ်လိုတော့ဟု မိမိအား ပြောဖူးသည်ကို ဘန်ချ် အမှတ်ရသည်။ မိမိ ကိုယ်တိုင်ကလည်း ပင်ပန်းလွန်းပြီး ကျန်းမာရေး မကောင်းသဖြင့် ၁၉၆၆ ခုနှစ်တွင် ကန်ထရိုက်ကုန်လျှင် ဆက်မလုပ်လိုပါဟု အပြန်အလှန်ပြောခဲ့သည်။ အရေးကြီးသည်ကား ဘန်ချ်နေရာတွင် ဆက်ခံရန် အတွင်းရေးမှူးချုပ်က အသစ်တစ်ဦးအား လျာထားရန်ဖြစ်သည်။ ဘန်ချ်သည် ကုလသမဂ္ဂတွင် ထမ်းဆောင်ခဲ့သော နိုင်ငံတကာ ဝန်ထမ်းတစ်ဦး အနေဖြင့် တာဝန်နှင့်

ခံယူချက်ကို ဤသို့ သုံးသပ် ရေးသားခဲ့သည်။

“ကျွန်ုပ်သည် နိုင်ငံတကာဝန်ထမ်းတစ်ဦးအဖြစ် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည့် သက်တမ်းတစ်လျှောက်လုံး မိမိအစိုးရ၏ ဩဇာနှင့် လွှမ်းမိုးခြင်းကို လုံးဝ လက်မခံဘဲ လွတ်လွတ်လပ်လပ် ကိုယ်ပိုင်အသိစိတ်ဓာတ်၊ ခံယူချက်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်းကို ဂုဏ်ယူမဆုံးဖြစ်သည်။ ဤလွတ်လပ်မှုရှိခြင်းကြောင့် ကျွန်ုပ်သည် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့နှင့် အတွင်းရေးမှူးချုပ် အဆက်ဆက်အား ကိုယ်စွမ်းရှိသရွေ့ ထောက်ကူပေးခဲ့သည်။ ကျွန်ုပ်အနားယူပြီးနောက် ကျွန်ုပ်နေရာတွင် အမေရိကန်နိုင်ငံသားတစ်ဦးကို အစားထိုးခန့်ထားရန် ကြိုးစားမည်ဖြစ်သည်။ ထိုသူသည် အမေရိကန်အစိုးရနှင့် ဆက်ဆံရာတွင် ဆိုဗီယက်လက်ထောက် အတွင်းရေးမှူးချုပ်က သူ၏ အစိုးရနှင့် ဆက်ဆံရသည့် အနေအထားကဲ့သို့ အသွင်သဏ္ဍာန်ချင်း တူမည်ဟု ကျွန်ုပ် တွက်ထားသည်။”

ဘန်ချ်သည် တတိယမြောက် အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဦးသန့်အား ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရ ခင်မင်ရင်းနှီးသည်။ သူ၏ သတ္တိနှင့် သမာဓိကို လေးစားသည်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် ဦးသန့်အား နိဘယ်ငြိမ်းချမ်းရေးဆု ချီးမြှင့်ပေးရန် ကိုယ်တိုင် အလေးအနက် အဆိုပြုခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ယူနိုဆက်အဖွဲ့ကို ချီးမြှင့်လိုက်သဖြင့် စိတ်မကောင်းဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ဦးသန့်သည် ဗဟိုဌာနသဏ္ဍာန် မျက်နှာသွင်ပြင်မှာ တည်ငြိမ်ပုံရသော်လည်း ဝမ်းတွင်း၌ ပူပန်သောကနှင့် နာရီမလပ် ရင်ဆိုင်နေရသည်။ ယင်းဒုက္ခများကို မြို့သိပ်ရဖန်များသဖြင့် ခန္ဓာယိုယွင်းလာပြီး မကြာခဏ ဆေးရုံတက်ရောက်ကုသမှု ခံယူနေရသည်။

“ဦးသန့်သည် အပြင်ပန်းအားဖြင့် ဈာန်ရသူ သူတော်စင်များကဲ့သို့ အေးချမ်းတည်ငြိမ်လှသည်။ သို့ရာတွင် စိုးရိမ်ကြောင့်ကြမှုကြီးမားကြောင်း သူနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် နေဖူးသူများမှ သိကြသည်။ သူထိုင်သည့်အခါ ခြေထောက်ကိုယိမ်းပြီး ဒူးတဆတ်ဆတ် နန့်တတ်သည်။ ဆေးပြင်းလိပ်ကိုလည်း အဆက်မပြတ် သောက်တတ်သည်။ ရုံးခန်းတွင် ခေါက်တုံ့ခေါက်ပြန် လမ်းလျှောက်တတ်သည်။ သူ့မျက်လုံးများလည်း

ကြည်လင်တောက်ပခြင်းမရှိ။ ဤအချင်းအင်္ဂါလက္ခဏာများသည် အလုပ် ရှိန်ပိခြင်း၊ စိတ်ဂဏှာမငြိမ်ခြင်းကို ဖော်ညွှန်းသည်။ သူသည် ပျော်ရွှင် တတ်ပြီး ဟာသဓာတ်ခံရှိသည်။ အရွတ်အနောက် ပျက်လုံးများကိုလည်း ပြောတတ်၊ ခံစားတတ်သည်” ဤကား ၁၉၆၆ ခုနှစ် မတ်လအတွင်း မှတ်တမ်းတင်ချက်ဖြစ်သည်။

ဘန်ချ်သည် အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဦးသန့်နှင့် ဆက်ဆံပုံသည် ယခင် ကွယ်လွန်သွားသော ဟာမာရိုးလ်ဒ်အား ဆက်ဆံပုံနှင့်များစွာ ကွဲပြား ခြားနားသည်။ သူသည် ဦးသန့်လက်အောက်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင် နေရသူဖြစ်သော်လည်း ဆက်ဆံရေးအနေအထားမှာ ညီအစ်ကိုကဲ့သို့ ပို၍ နီးစပ်သည်။

၁၉၆၆ ခုနှစ် တစ်နှစ်ပတ်လုံး ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံများ၏ အစိုးရများက ဦးသန့်အား ဒုတိယသက်တမ်းအတွက် အတွင်းရေးမှူးချုပ် ရာထူးတွင် ဆက်လက်တာဝန်ယူရန် လိုလားကြသည်။ သို့ရာတွင် ကာ ယကံရှင်ကိုယ်တိုင်က ဆက်လုပ်ရန် စိတ်မပါတပါဖြစ်နေသည်။ ဗီယက် နမ်စစ်ပွဲရပ်ရေး ကြိုးပမ်းချက်မထိရောက်၊ အရာမထင်ဖြစ်ရသဖြင့် စိတ် ပျက်သည့်အကြောင်းလည်း ပါသည်။ နိုင်ငံတကာငြိမ်းချမ်းရေးထိန်းသိမ်း မှုလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ရာတွင် တတိယကမ္ဘာမှ နိုင်ငံအများအပြား စိတ် ရောကိုယ်ပါ ထောက်ပံ့ခြင်း မရှိသည်ကို အားမရသော အချက်လည်း ပါသည်။ အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဒီးန့် ရပ်စ်၏ ရန်သူပမာ အငြိုးထား ဆက်ဆံမှုကိုလည်း အကြီးအကျယ် စိတ်ပျက်သည့်အကြောင်း လည်းပါသည်။ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာကိစ္စများ၊ မိသားစုရေးရာကိစ္စများ ကြောင့် မွေးရပ်မြေကို ပြန်လိုသည့်ဆန္ဒ ပြင်းပြမှုလည်း ပါသည်။ ခြံငုံ သုံးသပ်ရလျှင် ဤနှစ်ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေသည် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ အတွက် စိတ်ပျက်ဖွယ်ကောင်းသောနှစ်ဟု ဆိုရပေမည်။

ဘန်ချ်သည် မိမိကျန်းမာရေးကြောင့် ကုလသမဂ္ဂမှ အနားယူ ရန် စဉ်းစားကြောင်း၊ အတွင်းရေးမှူးချုပ်လည်း နောက်ထပ် အရွေးမခံ မည့် အနေအထားတွင်ရှိကြောင်း ကုလသမဂ္ဂဆိုင်ရာ အမေရိကန်သံအမတ်

ကြီး ဂိုးလ်ဘတ်ခ်အား ထုတ်ဖော် ပြောကြားလိုက်သည်။ ဂိုးလ်ဘတ်ခ်က ဘန်ချ်ရော ဦးသန်ပါ နှုတ်ထွက်လျှင်လည်း ကုလသမဂ္ဂ ပြိုကွဲမည့် အန္တရာယ်ရှိသည်ဟု မှတ်ချက်ပြုသည်။

ဇွန်လအတွင်း ဝေါရှင်တင်သမ္မတ အိမ်ဖြူတော်တွင် ကျင်းပသော ဧည့်ခံပွဲတစ်ခုသို့ ဘန်ချ် တက်ရောက်ရာ ဒီးန် ရပ်စ်နှင့် တွေ့ဆုံစကား ပြောခဲ့သည်။ “ဦးသန် ဆက်လုပ်သည်ဖြစ်စေ၊ မလုပ်သည်ဖြစ်စေ ခင်ဗျား တော့ ဆက်နေရမယ်” ဟု ရပ်စ်က သူ့အား ပြောခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ဘန်ချ်သည် အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို အလေးအနက် ပြန်လည်ဝေဖန် စဉ်းစားပြီးနောက် ကုလသမဂ္ဂတာဝန်များမှ ထိုနှစ်ကုန်တွင် အမှန်တကယ် အနားယူတော့မည်ဟု အတွင်းရေးမှူးချုပ်အား အခိုင်အမာ ပြောခဲ့သည်။

“ကျွန်ုပ်သည် မိမိကိုယ်တိုင် စံတင်ထားသော အရည်အသွေး နှင့် ဝိရိယစွမ်းအား၊ စူးစိုက်မှုဖြင့် ပေးအပ်သော တာဝန်များကို တင်း ပြည့်ကျပ်ပြည့် ဖြည့်ဆည်းနိုင်စွမ်း မရှိတော့သည့်အတွက် ရာထူးမှ အနား ယူလိုခြင်းကို နားလည်သဘောပေါက်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်”

“ငါးနှစ်တာကာလအတွင်း အတူတကွ အလုပ်လုပ်ခဲ့ကြရာတွင် ရရှိခဲ့သော ခင်မင်ရင်းနှီးမှု၊ နားလည်မှုများကို ကျွန်ုပ်မည်မျှ တန်ဖိုးထား သည်ကို အတွင်းရေးမှူးချုပ် သိမည်ထင်ပါသည်။ ဤမျှ နာယကဂုဏ်နှင့် ပြည့်ဝသော အကြီးအကဲမျိုးနှင့် နောင်တွင် တွေ့နိုင်တော့မည် မထင်ပါ။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ ခေါင်းဆောင်မှုအောက်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရ ခြင်းအတွက် ဂုဏ်ယူဖွယ်ရာ၊ နှစ်သက်ကြည်နူးဖွယ်ရာ အတိပင် ဖြစ်ခဲ့ပါ သည်။” ဤသို့လျှင် ၁၉၆၆ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၉ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ဘန်ချ် က ဦးသန်ထံ ရေးခဲ့သည်။

ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်တစ်ဦးသည် အတွင်းရေးမှူးချုပ် ရာထူးတွင် သက်တမ်းတစ်ခု (ငါးနှစ်) ထက် ကျော်လွန်၍ ထမ်းဆောင် ရန် မသင့်ဟူသော အကြောင်းပြချက်ဖြင့် တတိယမြောက် အတွင်းရေးမှူး ချုပ်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသော ဦးသန်သည် ဒုတိယသက်တမ်း အတွက် အရွေးမခံတော့ပါဟု စက်တင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့စွဲဖြင့် ကုလ

သမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင် ကိုယ်စားလှယ် အားလုံးထံ စာရေးအကြောင်းကြားခဲ့သည်။
ထို့နောက် တစ်ပတ်ကျော်ကျော် ရုံးမှ ကိုယ်ရောင်ဖျောက်ခဲ့သည်။ အမေရိ
ကန်သံအမတ်ကြီး ဂိုးလ်ဘတ်ခ်သည် အတွင်းရေးမှူးချုပ်အား ဆက်သွယ်
သော်လည်း မရနိုင်သဖြင့် ဘန်ချ်နှင့် တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး ဦးသန့်အား အတွင်း
ရေးမှူးချုပ်ရာထူးတွင် ဒုတိယသက်တမ်း ဆက်လက်တာဝန်ထမ်းဆောင်
စေရန် မည်သို့ ဆွဲဆောင်ရမည်ကို အကြံဉာဏ်တောင်းခဲ့သည်။ ဘန်ချ်
သည် ဦးသန့်အားတွေ့သောအခါ ဂိုးလ်ဘတ်ခ်၏အဘော်ကို ပြောပြလိုက်
သည်။ ဦးသန့်က မလှုပ်တလှုပ်အမူအရာဖြင့် ထိုကိစ္စများ အရှိန်သေသွား
အောင် ဓေတ္တမေ့ထားလိုက်ရန် မှတ်ချက်ပေးလိုက်သဖြင့် ဘန်ချ်သည်
အရှေ့တိုင်းသားများ၏ အတွေးအခေါ်များကို မှန်းဆ၍ မရနိုင်အောင်
ဖြစ်ခဲ့ရသည်။

“အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် ဒုတိယသက်တမ်းအတွက် ဆက်လုပ်
မည် မလုပ်မည်ကို ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း မပြောပါ။ ကျွန်ုပ်အား ခပ်မဆိတ်ပင်
မျက်နှာတည်တည်နှင့် စိုက်ကြည့်နေသည်။ အရှေ့တိုင်းသားများ၏ တွေး
ခေါ်မြော်မြင်ပုံကို ကျွန်ုပ် အဓိပ္ပာယ်မဖွင့်တတ်ပါ။ နိုဝင်ဘာလ ၃ ရက်
မတိုင်မီ သူ့နေရာ လူစားရရှိရန်ကိစ္စမှာ တန်ခိုးတော်ရှင်များ ဖန်တီးမှသာ
ရနိုင်ပေမည်။ သူသည် အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို ကောင်းစွာ လေ့လာသုံး
သပ်ပြီးဖြစ်သဖြင့် အရှိန်သေအောင် မြှောထားပုံရသည်။ နိုဝင်ဘာလ ၃
ရက်ရောက်သည့်အခါ လူစားမရနိုင်မည်မှာ သေချာသည်။ သူ့အနေနှင့်
လည်း ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးအား မျက်ကွယ်ပြုဥပက္ခာထား၍ ထွက်သွား
ရန် လားလားမှ မသင့်လျော်ကြောင်း သိထားသည်။ ထိုအခါတွင် သူ့
အား ဆက်လက် တာဝန်ထမ်းဆောင်စေရန် တောင်းဆိုချက်၊ မေတ္တာရပ်ခံ
ချက်များ ပို၍ တိုးလာမည်။ သူ့အား ခန့်ထားရန်ကိစ္စသည်လည်း အများ
ဆန္ဒက လွှမ်းမိုးနေခြင်းကြောင့် ကန့်ကွက်သူမရှိ အလိုအလျောက် အောင်
မြင်ပြီးမြောက်မည်ဖြစ်သည်။” တတိယမြောက် အတွင်းရေးမှူးချုပ်အား
၁၉၆၆ ခုနှစ်မှ ဒုတိယငါးနှစ်သက်တမ်းအတွက် အရွေးခံရေးကိစ္စနှင့်ပတ်
သက်၍ ဘန်ချ်၏ သုံးသပ်ချက်ကို ၁၉၆၆ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၄

ရက်နေ့ ကိုယ်ရေးမှတ်တမ်းတွင် အထက်ပါအတိုင်း ရေးခဲ့သည်။

ပထမသက်တမ်းစေ့ရန် အချိန်နီးကပ်လာသည်နှင့်အမျှ ဦးသန့်အား အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဒုတိယသက်တမ်းအတွက် ဆက်လက်တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် ဖိအားပေးမှု ပိုမို များပြား ပြင်းထန်လာသည်။ အောက်တိုဘာလ ၇ ရက်နေ့တွင် အမေရိကန်သမ္မတ လင်ဒင် ဂျန်ဆင်ကိုယ်တိုင် ကြိုတင် အကြောင်းမကြားဘဲ ကုလသမဂ္ဂသို့ လာရောက်၍ အတွင်းရေးမှူးချုပ်နှင့် တွေ့သည်။ ဒုတိယသက်တမ်းအတွက် ဆက်လက်တာဝန်ထမ်းဆောင်ခြင်း မပြုရန် ဆုံးဖြတ်ထားခြင်းကို သမ္မတကြီးက လုံးဝ သဘောမတူကြောင်း ဦးသန့်အား အသိပေးလိုက်သည်။

ဒီဇင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့တွင် လုံခြုံရေးကောင်စီမှ အမြဲတမ်းကိုယ်စားလှယ် လေးဦးက ဦးသန့်အား လာရောက်တွေ့ဆုံပြီး ဒုတိယသက်တမ်းအတွက် အတွင်းရေးမှူးချုပ်အဖြစ် ဆက်လက် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် မေတ္တာရပ်ခံစာကို လက်ရောက် တရားဝင် ပေးအပ်သည်။ ဦးသန့်၏ ဆန္ဒနှင့်အညီ လုံခြုံရေးကောင်စီဝင်အားလုံးက ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲ ပြဿနာ၊ ကုလသမဂ္ဂမှ တာဝန်ယူဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော ငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်းမှု အစီအစဉ်များအား ဆိုဗီယက်နှင့် ပြင်သစ်တို့က ဆန့်ကျင်သော ရပ်တည်ချက် စသည့်ကိစ္စများကို အထူး အလေးပေး စဉ်းစားပါမည်ဟူသော ကတိပြုချက်ကို ဖော်ပြပါ မေတ္တာရပ်ခံစာတွင် ရေးသားပါရှိခဲ့သည်။

အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် လုံခြုံရေးကောင်စီဝင် ကိုယ်စားလှယ်များ၏ မေတ္တာရပ်ခံချက်ကို လက်ခံကြောင်း ပြန်ကြားလိုက်သည်။ ဤတွင် သံအမတ်ကြီး လေးဦးက ဝမ်းသာကြောင်း ပဋိသန္ဓာရစကား ပြောကြားခဲ့သည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်နှင့် တပူးတွဲနေသော ဘန်ချီက သူ၏ ၁၉၆၆ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁ ရက် ကိုယ်ရေးမှတ်တမ်းတွင် ဤသို့ ရေးသားထားသည်။

“ယခုရက်ပိုင်းများတွင် ဦးသန့်၏ အပြုအမူများ ပဟောဠိဆန်လွန်းသည်။ သူသည် အတွင်းရေးမှူးချုပ် ရာထူးတွင် ဒုတိယသက်တမ်း

မဆောင်ရွက်တော့ပါဟု လပေါင်းများစွာကပင် ခိုင်ခိုင်မာမာ အစဉ်တစိုက် ပြောခဲ့သည်။ ယခုတွင်မူ သူ အတွင်းရေးမှူးချုပ်အဖြစ်ဆက်၍ တာဝန်ယူ လိုသည့်ဆန္ဒ ပြင်းပြနေကြောင်း ကျွန်ုပ်အား အရိပ်ပြ အကောင်ထင်စေခဲ့ သည်။ ပြန်လည်အရွေးခံရေးတွင် အထစ်အငေါ့ဖြစ်စေမည့် အပြောအဆို အပြုအမူများကိုလည်း တတ်နိုင်သမျှ ဆင်ခြင်နေပုံရသည်။”

ဘန့်ချ်သည် ကျန်းမာရေးအခြေအနေ သိသိသာသာ ယိုယွင်း မှုကြောင့် အနားယူရန် စိတ်ဆန္ဒပြင်းပြလျက်ရှိသည်။ မိမိ နှစ်ကုန်တွင် အနားယူတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း ဒီဇင်ဘာလ ၃ ရက်၌ အတွင်းရေးမှူးချုပ် အား ပြောပြရာ သူထိတ်ထိတ်ပြာပြာဖြစ်သွားပြီး မထွက်ရန် တားပြန် သည်။ “ရာဖ် ကျွန်ုပ်နဲ့ ဆက်လုပ်စေချင်တယ်။ ကျွန်ုပ် အတွင်းရေးမှူး ချုပ်ရာထူးမှာ ဆက်နေဘို့ ဆုံးဖြတ်ရာမှာ ရာဖ် ဆက်နေမယ်ဆိုတဲ့ ယုံ ကြည်ချက်ဟာ အဓိကပါပဲ” ဟု ထပ်လောင်းပြောခဲ့သည်။ ဘန့်ချ်သည် အင်းမလုပ်ဘဲ နေသောအခါ တစ်နှစ်ဆက်နေရန် ငံ့ဖျောင်းဖျပ်ပြန်သည်။ ကုလသမဂ္ဂလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ အခြေအနေ တိုးတက် မှု မရှိလျှင် မိမိကိုယ်တိုင်ပင် တစ်နှစ်သာ နေမည်ဟု သိစေခဲ့သည်။ ဘန့်ချ်သည် သံအမတ် ဂိုးလ်ဘတ်ခ်ကိုလည်း မိမိမျက်လုံး မကောင်းတော့ သဖြင့် ဆက်မလုပ်လိုကြောင်းပြောရာ မျက်လုံးမကောင်းခြင်းမှာ ပဓာန မဟုတ်၊ ကြွယ်ဝလှသော အတွေ့အကြုံ ဘက်စုံနဲ့စပ် ကျွမ်းကျင်သော အရည်အသွေးနှင့် အဆုံးအဖြတ် ပေးတတ်သည့် စွမ်းအင်များသာ အဓိက ဖြစ်သဖြင့် ဘန့်ချ်အား ကုလသမဂ္ဂတွင် မရှိမဖြစ် လိုအပ်နေခြင်းဖြစ် ကြောင်း ဂိုးလ်ဘတ်ခ်က ပြန်ဖြေလိုက်သည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန် ကြီး ဒီးန် ရပ်စ်ကလည်း သမ္မတ ဂျွန်ဆင်၏ ကိုယ်စားပြု၍ ဘန့်ချ်အား ဆက်သွယ်ကာ ကုလသမဂ္ဂမှ မထွက်ရန် ပြောပြန်သည်။ ကနေဒါ၊ ဗြိတိ သျှနှင့် ပြင်သစ်နိုင်ငံများကလည်း မထွက်ရန် ဖျောင်းဖျပ်ကြသည်။

၁၉၆၇ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၆ ရက်နေ့တွင် ဘန့်ချ်သည် မိမိ အလုပ်မှ အနားယူ၍ ရှေးဦးမဆွကပင် ချထားသော ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပြန်လည် ပြောင်းလဲ ရုပ်သိမ်းရန် အစီအစဉ် မရှိပါသဖြင့် နှုတ်ထွက်

လွှာကို လက်ခံရန် ဝမ်းနည်းစွာဖြင့် ဆက်လက် တင်ပြအပ်ပါသည်ဟု ဖော်ပြကာ တရားဝင် နှုတ်ထွက်လွှာကို ထပ်မံ တင်လိုက်ပြန်သည်။ ဤ သို့ အနားယူရန် ဇွတ်တိုးခြင်းသည် ကိုယ်ရေးကိုယ်တာကိစ္စများ ပါဝင် သော်လည်း ကမ္ဘာ့အရပ်ရပ်ရှိ စစ်ရေးပြဿနာ ပေါ်နေသော ဒေသများ တွင် ငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်းမှုတာဝန် ယူနေရသော ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့ များ၏ အရေးပါမှုကို အာရုံမထား၊ စိတ်ဝင်စားမှု မရှိကြသော အထွေ ထွေညီလာခံအပေါ် စိတ်ပျက်ခြင်းမှာ အဓိကအကြောင်းတစ်ချက်ဖြစ်သည်။

ဘန်ချ် တကယ်တမ်း အနားယူလျှင် လူစားထိုးရန် အမေရိကန် နိုင်ငံသား ဝန်ထမ်းများဖြစ်သော ချားလ်စ် ယို.စ်နှင့် ယူနီဆက်မှ ညွှန်ကြား ရေးမှူး ဟယ်ရီ လာဘွိစ်တို့အား လွှဲပြောင်း ခန့်ထားနိုင်မည်ဖြစ်သည် ဖြစ်ကြောင်း ကြိုတင်လျာထား တီးခေါက်ကြည့်ပြီးဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အတွင်းရေးမှူးချုပ်က အတွေ့အကြုံရှိပြီး တစ်ယောက်အထာတစ်ယောက် သိသော လူဟောင်းကို ပို၍ လိုလားသဖြင့် မထွက်ရန် ထပ်မံတောင်းပန် မေတ္တာရပ်ခံပြန်သည်။ ဇန်နဝါရီလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် အိမ်ဖြူတော်မှ သမ္မတဂျွန်ဆင်ကိုယ်တိုင် ဘန်ချ်အား ကုလသမဂ္ဂမှ မထွက်ရန် ညွှန်ကြား လိုက်သည်။ နောက်ဆုံးတွင် အများဆန္ဒ မလွန်ဆန်သာတော့သဖြင့် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် အလုပ်ထွက်ရန် အစီအစဉ်ကို မလွဲသာ ဘဲ စွန့်လိုက်သည်။

“ကျွန်ုပ် အလုပ်မှ အနားယူရန် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို စွန့်လွှတ်လိုက် ရသည့်အတွက် ကျွန်ုပ်နှင့် ဇနီးရုသ်တို့ လွန်ခဲ့သည့် ခြောက်နှစ်ခန့်ကစ၍ စိတ်ကူးယဉ်အိပ်မက်မက်ကာ ရေးဆွဲခဲ့သော တတိယအရွယ်ဘဝရှေ့ရေး အစီအစဉ်များသည်လည်း ပျက်ပြယ်ခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ ဤသို့ ဆုံးဖြတ်ရ သည့်အတွက် ကျွန်ုပ် မချီတင်ကဲ ခံစားရသည့် ဖြစ်အင်ကို အတွင်းရေးမှူး ချုပ် စာနာလိမ့်မည်ဟု ယူဆပါသည်” ဟု ဘန်ချ်က အတွင်းရေးမှူးချုပ် ထံ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် စာရေးခဲ့သည်။

ကုလသမဂ္ဂရုံးမှ အနားယူရန် အစီအစဉ် ပျက်ပြားသွားခြင်း ကြောင့် ဘန်ချ်အတွက် ဘဝကြမ္မာ အလှည့်အပြောင်းတစ်ခုဖြစ်ခဲ့ရသည်။

ရသံအတွက်လည်း သူ၏ ခင်ပွန်းအနားယူပြီးနောက် ဇနီးမောင်နှံနှစ်ဦး တတိယအရွယ်တွင် ချမ်းမြေ့စွာ နေကြရန် စိတ်ကူးယဉ် မြော်လင့်ခဲ့သမျှ သဲရေကျဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ယခင် ၃၇ နှစ်ခန့်က ကြင်ဖက်သက်နှံအဖြစ် သာယာသော အိမ်ထောင်တစ်ခုကို ရာသက်ပန် ရိုးမြေကျ ရွယ်စူးကာ နှစ်ကိုယ်တူ တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ ဘဝစတင်စဉ်ကပင် ပုံမှန်အိမ်ထောင် ရေး အရသာကို မခံစားခဲ့ကြရပေ။ တာဝန်စေစားမှုကြောင့် ဘန်ချ်သည် အိမ်ကို စွန့်ခွာရသည့် အကြိမ်ပေါင်း မရေမတွက်နိုင်အောင် များခဲ့သည်။ ရသံအတွက်လည်း စိတ်ပျက်ခဲ့ရပေါင်းလည်း များလှသည်။ ၆၀ ကျော် သက်ကြီးရွယ်အိုဘဝ ရောက်ချိန်တွင် ကျန်းမာရေးလည်း ယိုယွင်းလာခဲ့ လေပြီ။ ဝါသနာပါသည့် ပြည်သူ့အခွင့်အရေးလှုပ်ရှားမှုတွင် ပါဝင်ဆောင် ရွက်ရန် အချိန်မပေးနိုင်။ ဘဝဖြစ်စဉ်မှတ်တမ်းကိုလည်း မရေးနိုင်ခဲ့ပါ။ မပြီးနိုင်သော အလုပ်ထဲသာ မိုးလင်းမိုးချုပ် စုန်းစုန်းမြုပ်ခဲ့ရသည်။

သမီးငယ်ဂျိန်း ကွယ်လွန်သည့်အတွက် ရင်ထဲတွင် ဟာတာတာ ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ကျင်လည်နေကျ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် အချိန်ပြည့်လုပ်ခြင်းသာ လျှင် သူ့အတွက် အကောင်းဆုံး ဖြေဆေးဖြစ်ကြောင်း မှတ်ယူလိုက်တော့ သည်။

အခန်း (၂၉)

ခြောက်ရက်စစ်ပွဲ

ဖြစ်ရပ်မှန်နှင့် ကြားခံဒဏ်သင့်သူ

ကုန်လွန်ခဲ့သည့် နှစ်များနှင့် မခြား ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် အရှေ့အလယ်ပိုင်း ဒေသ၌ ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ် အကြမ်းဖက်မှုများ နယ်စပ်ကျော်၌ တိုက်ခိုက်မှု များကို ဖတ်ရှု ကြားသိနေရသည်။ အိဂျစ် စစ်တပ်အင်အား သုံးပုံ တစ်ပုံသည် ယီမင်နိုင်ငံ၌ တပ်စွဲလျက် ထားရှိသည်။ အစွရေးနိုင်ငံ တွင် ဝန်ကြီးချုပ် လဲဗီ အက်ရှ်ခိုလ် အစိုးရ လက်ထက်တွင် ရန်လိုသည့် အမှုအရာများ မတွေ့ရပေ။ ဆီးရီးယား နယ်စပ်တစ်လျှောက်တွင် အစွရေးဘက်သို့ ကျူးကျော်၍ အဖျက် လုပ်ငန်းများကို ဒမတ်စ်ကပ်စ်အစိုးရကမူ အားပေးအားမြှောက် ပြုလျက် ရှိသည်။ ၁၉၆၆ ခု နိုဝင်ဘာလ ၁၃ ရက်နေ့တွင် ဆီးရီးယား၏ ကျူးကျော်ရန်စေမှုများကို အစွရေးက အင်အားသုံး၍ အလုံးအရင်းနှင့် ဂျော်ဒန်နိုင်ငံ အက်စ်စမူးရွာလေးကို တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးလိုက်သည်။ ဘန်ချ်သည် ထိုသို့ အကြောင်းမဲ့ ရက်စက်စွာ တိုက်ခိုက်မှုကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် ရှုတ်ချခဲ့သည်။

ဆီးရီးယားကို အပြစ်တင်ပြီး ဂျော်ဒန်ကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခြင်းသည် ရှက်စရာကောင်းပြီး လမ်းမှားခြင်းသက်သက်သာဖြစ်သည်ဟု ဘန်ချ်ကမြင်သည်။ ဤတိုက်ခိုက်မှုအတွက် ဂျော်ဒန်တွင် အန္တရာယ်များလှသည့် ဆူပူမှု၊ ဆန္ဒပြမှုများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ ဂျော်ဒန်ရှိ ပဲလ်လက်စတိုင်းလူမျိုးက ဂျော်ဒန်ဘုရင် ဟူစိန်ကို ရှုတ်ချ၍ “ပဲလ်လက်စတိုင်းလွတ်မြောက်ရေးတပ်” ၏ ခေါင်းဆောင် အာမက် ရှူကေရီကို ထောက်ခံအားပေးကြသည်။

ဆီးရီးယားတို့ကမူ ယင်းသို့ အစွရေးတို့က တန်ပြန်တိုက်ခိုက်ခြင်းကို လုံးဝမမျှ ဂရုမထားဘဲ ရန်စမြဲရန်စလျက် ရှိသည်။ ၁၉၆၇ ခုနှစ် ဧပြီလ ၇ ရက်တွင် အစွရေး လေတပ်က ဒမတ်စ်ကပ်စ်မြို့ကို ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်၍ ဆီးရီးယား လေယာဉ် ခြောက်စင်းကို ဝေဟင်တိုက်ပွဲ ဆင်၍ ပစ်ချခဲ့သည်။ ဤသို့ ဖြစ်သော်လည်း ဆီးရီးယားတို့က မလျှော့သေး။ အစွရေးက ဆီးရီးယားတို့ ဆက်လက် ရန်စလျှင် စစ်ပွဲကြီး အဆင့်သို့ တိုးမြှင့်၍ ကျူးကျော်မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ထားသည်။ ဤသို့ ပွက်စီပွက်စီ ဖြစ်နေသော်လည်း စစ်ပွဲကြီးအဆင့်သို့ ကြီးကျယ်စွာ ဆင်နွှဲကြမည်ဟု မည်သူကမျှ မတွက်ဆထားပေ။

ဘန်ချ်သည် အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ ရေးရာများကို နောကျေအောင် သိထားသူဖြစ်ရာ ဆိုးရွားစွာယိုယွင်းလာသော အခြေအနေများကို မြင်တွေ့နေရသဖြင့် စိုးရိမ် ပူပန်မိသည်။ ဂျော်ဒန်နိုင်ငံတွင် ပဲလ်လက်စတိုင်းတို့၏ အကြမ်းဖျက် လှုပ်ရှားမှုများ ပိုမို ပြင်းထန်လာပြီး ဘုရင်ဟူစိန်၏ အာဏာကိုပင် ခြိမ်းခြောက်နေသည်။ အစွရေး-ဆီးရီးယား နယ်စပ် တစ်လျှောက် စစ်အင်အားသိသိသာသာ တိုးချဲ့ခြင်းကို စိုးရိမ်ဖွယ် တွေ့နေရကြောင်း ကုလသမဂ္ဂ ငြိမ်းချမ်းရေး တပ်မှူးချုပ် နော်ဝေး ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အော့ဒ် ဘူးလ်က အတွင်းရေးမှူးချုပ်ထံ ၁၉၆၇ ခု ဇူလိုင်လတွင် အစီရင်ခံခဲ့သည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်က နှစ်နိုင်ငံ အစိုးရများထံ ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်း သည်းခံကြရန်နှင့် အစွရေး-ဆီးရီးယား အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး ကော်မရှင် အစည်းအဝေး ကျင်းပပြီး ဖြေရှင်းကြရန် တိုက်တွန်းခဲ့သည်။ အစွရေးတို့က ဒမတ်စ်ကပ်စ် မြို့တော်ကို ဧပြီလတွင် ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်သဖြင့် နှစ်နိုင်ငံညှိနှိုင်းကော်မရှင် ဆွေးနွေးပွဲ ပျက်ပြားခဲ့သည်။

၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် အရှေ့အလယ်ပိုင်း ဒေသ၌ ခြောက်ရက်စစ်ပွဲဟု သမိုင်းတွင် ထင်ရှားခဲ့သော အစွရေး-အာရပ်စစ်ကြီး မဖြစ်မီ အကြိုကာလတွင် အချင်းချင်းအထင်လွဲမှုများ၊ သွေးထိုး လှုံ့ဆော်မှုများ၊ ရန်စမှုများ၊ အကောက်ကြံမှုများ ဆက်တိုက် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။ မေလ ၁၃ ရက်နေ့တွင် ကိုင်ရီရီ ဆိုဗီယက်သံအမတ်ကြီး ဒမီထရီ ပိုဂျီဒက်က အီဂျစ်နိုင်ငံ

ခြားရေး ဝန်ကြီးဌာနသို့ အစွဲရေးတို့သည် ဆီးရီးယားနယ်စပ်တွင် တပ်မ
 ၁၂ ခု စုစည်းလျက် ရှိသည်ဟု အခြေမခိုင်သော သတင်းပေးပို့ခဲ့သည်။
 (အမှန်မှာ တပ်မ နှစ်ခုသာရှိသည်။ မေလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး
 အော့ဒ် ဘူးလ်၏ အစီရင်ခံစာအရ အစွဲရေးစစ်အင်အား ဖြည့်တင်းမှုများ
 မတွေ့ရဟု ပါလေသည်။) မေလ ၁၂ ရက်နေ့ကလည်း အစွဲရေးကာကွယ်ရေး
 ဦးစီးချုပ် ရစ်ဇတ် ရာဘင်က မိမိတပ်များသည် ဒမတ်စ်ကပ်စ် မြို့တော်
 ကို ချီတက်သိမ်းပိုက်မည်ဟု ခြိမ်းခြောက်ကြောင်း ယူပီအိုင် သတင်းဌာန
 က သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တစ်ရပ် ပေါ်ထွက်ခဲ့သည်။ ဤသတင်းကို ရာဘင်
 က ချက်ခြင်း ငြင်းဆိုသည်။ ဤအကြောင်းရင်းများကြောင့်ဆိုပြီး
 မေလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် အီဂျစ်တို့က စစ်အင်အား သိသိသာသာ တိုးချဲ့
 ပြီး ဆင်းနိုင်းဒေသတွင် စခန်းချထားလိုက် သည်။ ဤသို့ မေလဆန်းတွင်
 လှုပ်ရှားနေမည့် ဖြစ်ရပ်များကို အတွင်းရေးမှူးချုပ်နှင့် ဘန်ချ်တို့ လုံးဝ
 မသိကြဘဲ မျက်ခြည်ပြတ်ခဲ့သည်။

အရှေ့အလယ်ပိုင်း ဒေသတွင် ၁၉၅၆ ခုနှစ်၌ ကုလသမဂ္ဂမှ
 ဆောင်ရွက်ခဲ့သော ငြိမ်းချမ်းရေးထိန်းသိမ်းမှုအရေးပေါ်တပ်ဖွဲ့စီမံချက်သည်
 မှတ်တမ်းတင်ထိုက်သော အောင်မြင်မှုတစ်ရပ်ဟု ဆိုကြသည်။ ဤတပ်ဖွဲ့
 သည် ဆယ်နှစ်နီးပါး အစွဲရေးနှင့် အီဂျစ်နယ်စပ်တွင် သွေးထွက် သံယိုမှု
 မဖြစ်ပွားစေရန် ထိန်းသိမ်းနိုင်ခဲ့သည်။ အခြေအနေ အရပ်ရပ် တည်ငြိမ်
 အေးဆေးနေခြင်းကြောင့် လူအများ၏ အာရုံမှာ တိမ်မြုပ်လျက် ရှိသည်။
 ဤတပ်ဖွဲ့များ၏ ထိန်းသိမ်းမှုစရိတ်ကိုပင် ကြီးလေးလွန်းသည်ဟု ငြီးငြူ
 ကာ တပ်ဖွဲ့အင်အား၌ အသုံးစရိတ်ချိုးခြံချွေတာကြရန် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများက
 တောင်းဆို၍ပင် နေသည်။ ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် စစ်သားအင်အား ၁,၀၀၀ မှ
 ဖြင့် မိုင် ၃၀၀ ရှည်လျားသော နယ်နိမိတ်ကို နဲနဲကျဲကျဲဝိုင်းကာ ထိန်းသိမ်း
 နေကြရသည်။ တပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် မိမိတို့ကိုယ်ကိုကာကွယ်နိုင်ရုံမျှလက်နက်
 ငယ်များကို ကိုင်ဆောင်ခွင့်ပြုထားသည်။ ဆိုဗီယက်ယူနီယံနှင့် ပြင်သစ်နိုင်ငံ
 တို့က ဤတပ်ဖွဲ့စည်းခြင်းမှာ တရားမဝင်ဟု စွပ်စွဲပြီး ထည့်ဝင်ကြေးပေး
 ရန် ငြင်းဆန်ခဲ့သော်ငြားလည်း လောလောလတ်လတ်အချိန်၌မူ ငြိမ်းချမ်း

ရေး ထိန်းသိမ်းမှု အရေးပေါ်တပ်ဖွဲ့နှင့် ပတ်သက်၍ တစ်ခွန်းတစ်ပါးမျှ မပြောကြချေ။ ဦးသန်းအနေနှင့်လည်း နှစ်စဉ်ထုံးစံအရ ယင်း၏ လုပ်ငန်းများကို အစီရင်ခံ၍ အခြားကိစ္စများအပေါ် အာရုံစိုက်ထားသည်။

အရှေ့အလယ်ပိုင်း ဒေသတွင် အတွင်းအန္တရာယ်ဖြစ်ရန် ရှေ့ရှုနေသည် ဟူသော စိုးရိမ်ဖွယ် သတင်းကို မေလ ၁၆ ရက်ခန့်တွင် စတင် သိကြရမည်။ ဂါဇာတွင် တာဝန်ကျနေသော တပ်မှူးချုပ် ဗိုလ်ချုပ် အင်ဒါ ရီခိုင်းက သတင်းပို့ရာတွင် အီဂျစ် ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဖော်ဇီက အီဂျစ်နယ်စပ်တွင် တစ်လျှောက် တပ်စွဲထားသော ကုလသမဂ္ဂ တပ်ဖွဲ့များ၏ လုံခြုံမှုအတွက် တပ်ဖွဲ့များအား ချက်ခြင်း ရုပ်သိမ်းပေးရန် မေတ္တာရပ်ခံကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။

ဗိုလ်ချုပ် ရီခိုင်း၏ သတင်းပို့ချက်ကို ရလျှင်ရခြင်း ဘန်ချီက အတွင်းရေးမှူးချုပ်ထံ တင်ပြရာ ကုလသမဂ္ဂဆိုင်ရာ အီဂျစ် သံအမတ်ကြီး မူဟာမက်ဒ် အယ်လ်ခိုနီအား ဖိတ်ခေါ်ပြီး ကျိုးကြောင်း မေးမြန်းကြသည်။ အီဂျစ်သံအမတ်ကြီးက ကိုင်ရီသို့ မေးခဲ့ရာ အီဂျစ်နိုင်ငံအနေဖြင့် ကုလသမဂ္ဂ တပ်များ အချိန်မရွေး ရုပ်သိမ်းပေးရန် ဥပဒေအရ တရားဝင် တောင်းဆို ပိုင်ခွင့် ရှိကြောင်း၊ ဤ သဘောတူညီချက်ကို ယခင် အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဟာမာရီးလ်ဒ်နှင့်သမ္မတ နာဆာတို့ တရားဝင်ချုပ်ဆိုထားခြင်းဖြစ်၍ မှန်ကန် သောလုပ်ဆောင်ချက် ဖြစ်ကြောင်း ထို့ကြောင့် ကုလသမဂ္ဂ တပ်ဖွဲ့များကို အီဂျစ် နယ်စပ်မှ ရုပ်သိမ်းပေးရန် တောင်းဆိုချက်ကို မပြင်ပေးနိုင်ကြောင်း ပြန်စာရခဲ့သည်။

ကုလသမဂ္ဂတပ်များ ရုပ်သိမ်းစေရန် ကိစ္စတွင် သမ္မတ နာဆာနှင့် တပ်မှူးချုပ်ဖီးလ်မာရှယ် ဟာကင်မ် အာမီးရပ်တို့အကြောင်း သဘောထား အယူအဆ ကွဲပုံရသည်ဟု ဆိုကြသည်။ နာဆာသည် ကုလသမဂ္ဂတပ်များ အား နေရာ ပြောင်းရွှေ့ချထားသည့် အနေအထားမျှသာ လိုလားပုံရသည်။ အစွဲရေးနှင့် စစ်ဖြစ်လျှင် အီဂျစ်တပ်များသည် ဂါဇာ ကမ်းမြောင်ဒေသကို ထိန်းသိမ်း ထားနိုင်စွမ်း ရှိမည်မဟုတ်ဟု တွက်ထားသည်။ ထို့ကြောင့် ကုလသမဂ္ဂ တပ်များ ဂါဇာနှင့် ရှမ်းမ် အယ်လ်ဂျိတ် ရေလက်ကြားမြို့တွင်

တပ်စွဲထားစေပြီး မိမိတို့ တပ်များအား ကျန်စစ်မျက်နှာများတွင် လွတ်လပ်
စွာ လှုပ်ရှားနိုင်စေရန် စီစဉ်လိုပုံရသည်။

ဖီးလ်မာရှယ် ဟာကင် အာမီးရ်ကမူ အီဂျစ်တပ်များ၏ တိုက်ရည်
ခိုက်ရည်ကို လုံးဝယုံကြည်စိတ်ချသဖြင့် ကုလသမဂ္ဂတပ်များ အပြီးအပိုင်
ရုပ်သိမ်းစေလိုသည့် သဘောရှိသည်။ နာဆာက ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဟာကင်
အာမီးရ်အား ကုလသမဂ္ဂတပ်မှူးချုပ် ဗိုလ်ချုပ် ရီခိုင်းထံပို့သည့် အမှာစာတွင်
“ရုပ်သိမ်းရန်” ဟူသည့် စကားလုံးအစား “ပြောင်းလဲနေရာချထားရန်” ဟု
သည့် စကားလုံးနှင့် ပြင်ရေးရန် ညွှန်ကြားလိုက်သည်။ သို့ရာတွင် ခြေမြန်
စာပို့တပ်သား ဂါဇာသို့ ထွက်သွားပြီဖြစ်သဖြင့် ပြင်ရန်မမီလိုက်တော့ပေ။
အီဂျစ်နိုင်ငံဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂ သံအမတ်ကြီး အယ်လ်ခိုနီ ကလည်း
ဂါဇာ ဒေသရှိ ကုလသမဂ္ဂတပ်များ အပြီးအပိုင် ရုပ်သိမ်းခြင်း အစား
ပြန်လည် နေရာချခြင်းဟူသည့် သဘောထားရှိသည်ဟု ယူဆချက်ဖြင့်
အီဂျစ်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ရှိရစ် အမိန့်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရန်
စီစဉ်လျက် ရှိသည်။ သံအမတ်ကြီး အယ်လ်ခိုနီက ဘန်ချ်အား ကုလသမဂ္ဂ
တပ်များကို တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ရုပ်သိမ်းပေးရန် တောင်းဆိုလာသည်။
ဘန်ချ်က ထိုတောင်းဆိုချက်ကို ငြင်းဆန်လိုက်သည်။ ဤသို့ လိုက်လျော
လိုက်လျှင် အစွဲရေးနှင့် အီဂျစ်တို့ စစ်တိုက်ရန် အခြေအနေ ဖန်တီးသလို
ဖြစ်မည်ဟု ဘန်ချ်မြင်ထားသည်။

“ဂါဇာနှင့် ဆင်းနိုင်းဒေသတွင် ကုလသမဂ္ဂတပ်များ ထားရှိ
သည့် ရည်ရွယ်ချက်မှာ တိုက်ခိုက်မှုများ ပြန်လည်မဖြစ်ပွားစေရန် ကာကွယ်
ရေးဖြစ်သည်။ နှစ်ဖက် စစ်ပြိုင်တပ်များ ပြန်လည်စစ်တိုက်ရန် ရှောင်ပေး
သည့်သဘောမျိုးကို မတောင်းဆိုသင့်ပါ” ဟုဘန်ချ်က အယ်လ်ခိုနီထံ ရေး
သော အမှာစာတွင် ဖော်ပြခဲ့သည်။

ဤအမှာစာသည် နောင်အခါတွင် ဝေဖန်စရာ အဓိကသက်သေ
အထောက်အထားဖြစ်ခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂ၏ ရပ်တည်ချက်သည် တင်းကျပ်
လွန်းသည်ဟု အပြစ်ရှာလိုသူများက အတွင်းရေးမှူးချုပ်အား ဝေဖန်ခဲ့
သည်။ ဤစာသည်ပင်လျှင် အီဂျစ်-အစွဲရေးပြဿနာကို ပိုမို ဆိုးရွားသွား

အောင် တွန်းပို့ခဲ့သည်ဟု စစ်ရှုံးသော အီဂျစ်တို့က ဝေဖန်သည်။ ထို့အပြင် အီဂျစ်တို့အား သိက္ခာကျအောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သော အမေရိကန်-အစ္စရေး၏ ဆင်ကွက်တွင် ဘန်ချ်ကလည်း အလိုတူအလိုပါ ဖြစ်ခဲ့သည်ဟု စွပ်စွဲထားပြန်သည်။ အစ္စရေး-အီဂျစ်ပြဿနာတွင် တစ်စုံတရာ ပြောစရာ ဖြစ်ခဲ့လျှင် ဘန်ချ်အား လက်ညှိုးထိုးအပြစ်ဖို့နိုင်ရန် ကျားစာ အဖြစ် ကြိုတင် အကွက်ဆင်ထားသည့်သဘော ပေါ်လွင်နေကြောင်း စာရေးသူ အာကူးဟတ်ထံက မှတ်ချက်ပြုထားပေသည်။

အီဂျစ် သံအမတ်ကြီးက နယူးယောက် ကုလသမဂ္ဂဌာနချုပ်တွင် သံတမန် နည်းပရိယာယ်အရ မည်သို့ပင် လျှောက်လဲနေစေကာမူ အီဂျစ်နိုင်ငံ အခင်းဖြစ် စစ်မြေပြင်တွင် အခြေအနေမှာ ထင်ထင်ရှားရှား ဖြစ်နေသည်။ နှစ်နိုင်ငံ နယ်စပ်များ တစ်လျှောက် အချက်အချာကျသည့် အယ်လ် ဆာဗား၊ ရှမ်းမ် အယ်လ်ရှိတ်နှင့် တီရန်ရေလက်ကြား ဒေသများတွင် တာဝန်ချထားသော ကုလသမဂ္ဂတပ်များအား ချက်ခြင်း ဆုတ်ခွာပေးရန် အီဂျစ်က မေလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ရာဇသံ ပြုလာသည်။ အီဂျစ်တပ်များသည် နေ့ခင်းကတည်းက ထိုဒေသများသို့ ဦးတည်ကာ တပ်ပြောင်းနေကြသည်ကို တွေ့မြင်နေရပြီး ထိုည၌ပင် ကုလသမဂ္ဂ စခန်းများကို သိမ်းယူကာ တပ်စွဲထားတော့မည်ဟု ဆိုသည်။ ဤသို့ ကုလသမဂ္ဂတပ်များ ရုပ်သိမ်းရန် ရာဇသံကို ကုလသမဂ္ဂ တပ်မှူးချုပ် ဗိုလ်ချုပ် ရီခိုင်းထံ ထိုနေ့၌ပင် တောင်းဆိုလိုက်သည်။ ဤလုပ်ဆောင်ချက်များကို ကြည့်လျှင်ပင် အီဂျစ်နိုင်ငံသည် မလွဲသာမရှောင်သာဘဲ ကုလသမဂ္ဂ ဝန်ထမ်းတစ်ဦး၏ လှည့်ကွက် ထောင်ချောက်ထဲသို့ အဝင်ခံလိုက်ရကြောင်း စွပ်စွဲချက်မှာ အခြေအမြစ်မရှိကြောင်း သိသာထင်ရှားသည်။

မေလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် အတွင်းရေးမှူးချုပ်နှင့် ဘန်ချ်တို့သည် ကုလသမဂ္ဂတပ်များ ပေးပို့ကူညီထားသော နိုင်ငံများ၏ သံအမတ်များအား ဖိတ်ခေါ်တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ဤနောက်ဆုံး အခြေအနေကို ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ကြသည်။ ကုလသမဂ္ဂ ဥပဒေအကြံပေးပုဂ္ဂိုလ် ကွန်စတန်တင် စတပ်စ်ရိုပူးလော့စ်က ရှင်းပြရာ၌ မိမိနိုင်ငံအတွင်း၌ ချထားသော ကုလသမဂ္ဂ

ငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်းမှုတပ်ဖွဲ့များအား ဆက်လက်နေခွင့် ပြုထားသည့် ဆန္ဒ ရုပ်သိမ်းခဲ့လျှင် အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် ထိုနိုင်ငံအစိုးရ၏ ဆန္ဒ အတိုင်း တသွေမတိမ်းလိုက်လျော့ရမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ယင်းသို့ တောင်းဆို ခြင်းသည် ဥပဒေစည်းမျဉ်းနှင့်ညီညွတ်ကြောင်း ဆွေးနွေး တင်ပြသည်။ စကဲန်ဒီနေဗီးယား၊ ဘရာဇီးနှင့် ကနေဒါသံအမတ်ကြီးများက အခြေအနေ များကို စိုးရိမ်မကင်း ဖြစ်ကြောင်း ထုတ်ဖော်ဆွေးနွေးကြသည်။ ဥပဒေ ရေးရာ ရှုဒေါင့်မှ ရပ်တည်ချက်ကိုမူ ငြင်းချက်မထုတ်နိုင်ခဲ့ပါ။ ယူဂိုဆလပ် နှင့် အိန္ဒိယသံအမတ်ကြီးများက ကုလသမဂ္ဂတပ်များ ချက်ချင်းရုပ်သိမ်းရန် သဘောတူကြောင်း ဆန္ဒပေးကြသည်။

မေလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် အီဂျစ်သံအမတ်ကြီး အယ်လ်ခိုနီက အီဂျစ်နိုင်ငံအတွင်းမှ ကုလသမဂ္ဂ တပ်များအား ရုပ်သိမ်းပေးရန် တရားဝင် တောင်းဆိုလွှာကို အတွင်းရေးမှူးချုပ်ထံ ပေးအပ်လိုက်သည်။ ထိုအီဂျစ် တောင်းဆိုချက်ကို ပြန်လည်စဉ်းစားရန် အတွင်းရေးမှူးချုပ်က မေတ္တာရပ် ခံရန် စီစဉ်နေမှာပင် အီဂျစ်သံအမတ်ကြီး အယ်လ်ခိုနီက ယင်းသို့ ဆောင် ရွက်ခြင်းဖြင့် ထူးတော့မည် မဟုတ်ကြောင်း၊ မေတ္တာရပ်ခံလျှင်လည်း တစ် ချက်လွတ် ပယ်ချမည်ဖြစ်သည်ဟု မိမိထံကြိုတင် အသိပေးထားပြီး ဖြစ် ကြောင်း ပြောပြသည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ကလည်း ကြားဝင် စေ့စပ်ရန် ကြိုးပမ်းချက်ကို မစွန့်သေးဘဲ မိမိကိုယ်တိုင် ကိုင်ရိုသို့ သွားရောက်၍ သမ္မတ နာဆာနှင့် တွေ့ဆုံ ဖျောင်းဖျရန် ကြိုးစားမည်ဟု သူ၏ ဆန္ဒကို ဖော်ထုတ်ပြောကြားသည်။ ယင်းတွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးပွဲသို့ ဘန်ချ်အား ခေါ် ရန် ရည်ရွယ်သော်လည်း အမေရိကအပေါ် မကျေနပ်ချက် ပြင်းထန်ချိန် တွင် အမေရိကန်နိုင်ငံသား ဘန်ချ်အားခေါ်သွားခြင်းဖြင့် ဆွေးနွေးပွဲ ပျက် ပြားနိုင်မည့် အန္တရာယ်ရှိကြောင်း နှစ်ဦးလုံးစဉ်းစားမိကြသည်။ ထို့ကြောင့် အတွင်းရေးမှူးချုပ် တစ်ဦးတည်းကိုင်ရိုသို့ ထွက်ခွာသွားခဲ့သည်။

ကုလသမဂ္ဂတပ်များ အပြီးအပိုင် ရုပ်သိမ်းပေးရန် အီဂျစ် အစိုးရ ထံမှ တရားဝင် အကြောင်းကြားစာ ရပြီးနောက် အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံးမှ လည်း မူပိုင်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ အမြန်ဆုံး ဆောင်ရွက်ကြသည်။

ကုလသမဂ္ဂ အရေးပေါ်တပ်ဖွဲ့ စတင် အကောင်အထည်ဖော်သည့် ၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် ယင်းတပ်များ၏ မူပိုင်းနှင့် လုပ်ငန်းတာဝန် ချထားမှုဆိုင်ရာကိစ္စ များ ညှိနှိုင်း အကြံပြုရန် အကြံပေးကော်မတီ တစ်ခုကို ဟာမာရိုးလ်ဒ်က ဖွဲ့စည်းထားခဲ့သည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်ဦးပိုင်း ကုလသမဂ္ဂတပ်များ ဆင်းနိုင်ဒေသတွင် ပထမဆုံး စတင် တာဝန်ချထားချိန်၌ ထိုအကြံပေးကော်မတီ၏ လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုအကြောင်း အထွေထွေညီလာခံသို့ အသိပေးတင်ပြ ထားသည်။ အကယ်၍ တစ်ချိန်ချိန်တွင် အီဂျစ်နိုင်ငံက ကုလသမဂ္ဂ တပ် များ ရုပ်သိမ်းပေးရန် တောင်းဆိုလာလျှင် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း လမ်းညွှန် ချက်အရ အတွင်းရေးမှူးချုပ်က အကြံပေးကော်မတီသို့ တင်ပြလမ်းညွှန် ချက်တောင်းရမည်။ အကြံပေး ကော်မတီက အီဂျစ်၏ တောင်းဆိုချက်နှင့် ပတ်သက်၍ အထွေထွေညီလာခံသို့ တင်ပြသင့် မသင့် အဆုံးအဖြတ်ပြုရ မည်ဟု လုပ်ထုံးလုပ်နည်း လမ်းညွှန်ချက်ကို အများသဘောတူ မှတ်ချက် ရှိခဲ့သည်။

အီဂျစ်နိုင်ငံရှိ ကုလသမဂ္ဂတပ်များ ရုပ်သိမ်းရန် အရေးပေါ်အခြေ အနေသည် ၁၉၆၇ ခုနှစ်မှ ပေါ်ခဲ့သည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဦးသန့် သည် ဟာမာရိုးလ်ဒ် ချမှတ်ခဲ့သော လုပ်ထုံးလုပ်နည်း လမ်းညွှန်ချက်နှင့်အညီ လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုသို့တင်ပြရန် တာဝန်မှာ အကြံ ပေးကော်မတီပင်ဖြစ်သည်။ ထူးဆန်းသည်ကား အကြံပေးကော်မတီသည် ဦးသန့်၏ တင်ပြချက်အား မည်သို့မျှဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုခဲ့ပေ။ မည်သည့်ကော်မတီဝင် တစ်ဦးတစ်ယောက်ကမှ အထူးအထွေထွေညီလာခံ အရေးပေါ် အစည်းအဝေးခေါ်ရန် သို့မဟုတ် လုံခြုံရေးကောင်စီ အထူး အစည်းအဝေးခေါ်ရန် ကြိုးပမ်းမှုစေ့ဆော်တိုက်တွန်းမှု တစ်စုံတစ်ရာ မရှိခဲ့ ချေ။ နောက်ဆုံး ပြဿနာ အကြီးအကျယ် ပေါ်ခါမှ ပုခုံးလွှဲရန် တရားခံ ရှာကြရာမှ အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် ဓားစာခံဖြစ်သွားတော့သည်။

ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့များ ရုပ်သိမ်းပြီး နောက်ပိုင်း ပေါ်လာမည့် ပြဿနာများအတွက် ရင်မအေးဖွယ် ဖြစ်သော်လည်း အကြံပေးကော်မတီ ဝင်များအနက် မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မျှ အီဂျစ်နိုင်ငံ အစိုးရ၏ တရားဝင်

တောင်းခံပိုင်ခွင့်ကို အငြင်းမပွားခဲ့ချေ။ တပ်ဖွဲ့အင်အား အများဆုံး ပေးပို့ ထားသော အိန္ဒိယနှင့် ယူဂိုဆလားဗီးယား နိုင်ငံဆိုင်ရာ သံအမတ်ကြီးများ က မိမိတို့နိုင်ငံ၏ တပ်များကို ချက်ခြင်း ရုပ်သိမ်းပေးမည်ဟု ထပ်မံ အတည်ပြုပြောဆိုကြသည်။ ကိုင်ရိုမြို့ရှိ မိမိတို့ နှစ်နိုင်ငံမှ သံအမတ်ကြီး များအား အီဂျစ်အစိုးရက သီးခြား ဆက်သွယ်၍ တပ်များ ရုပ်သိမ်းရန် တောင်းဆိုသဖြင့် လိုက်လျောလိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်း သတင်းကို ထုတ်ဖော် ပြောကြားသည်။ ဤသို့လျှင် ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့များ ရုပ်သိမ်းရန် အစီအစဉ်များသည် အတွင်းရေးမှူးချုပ် မသိဘဲ နောက်ကွယ်မှာပင် ညှိပြီး သည့် အခြေအနေသို့ ရောက်ခဲ့သည်။ အကြံပေးကော်မတီဝင် အားလုံးက သမ္မတနာဆာအား မိမိ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပြန်လည်စဉ်းစားရေး အတွက် ဖျောင်းဖျရန် အတွင်းရေးမှူးချုပ်အား တိုက်တွန်းကြသည်။

ယင်းအကြံပေး ကော်မတီအစည်းအဝေးတွင် ဘန်ချ်က ဥပဒေ ရေးရာနှင့် နယ်မြေတွင်းလက်တွေ့အခြေအနေများကို နှိုင်းယှဉ်ကာ ရှင်းပြ သည်။ အီဂျစ်နိုင်ငံတွင်း ကုလသမဂ္ဂတပ်များ ချထားခြင်းသည် အတွင်း ရေးမှူးချုပ် ဟာမာရီးလ်ဒ်နှင့် သမ္မတ နာဆာတို့၏ သဘော တူညီချက်အရ ဖြစ်ကြောင်း၊ ၁၉၅၇ ခု မတ်လအတွင်း ကုလသမဂ္ဂတပ်များကို အီဂျစ်- အစွရေးနယ်နိမိတ်မျဉ်းတစ်လျှောက်နှင့် ဂါဇာဒေသများတွင် စခန်းချစေရာ ၌ အီဂျစ်တပ်ဖွဲ့များသည် နိုင်ငံတကာအသိအမှတ်ပြုနယ်နိမိတ်၏ တစ်ဖက် တစ်ချက်မှ မီတာ ၅၀၀ မှ မီတာ ၂,၀၀၀ အကွာအဝေးတွင်သာ တပ်စွဲကြ ရန် သဘောတူထားသည်။ နှစ်ဖက်နယ်နိမိတ်၏ ကြားခံနယ်မြေ အတွင်း ကုလသမဂ္ဂတပ်များက အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးလုပ်ငန်းကို စောင့်ကြပ်ကြည့် ရှုကြရန် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အစွရေးနိုင်ငံက ကုလသမဂ္ဂတပ်များအား မိမိနယ်နိမိတ်အတွင်း လုံးဝစခန်းချခွင့် မပြုခဲ့ပေ။ အီဂျစ်တပ်များက ကုလသမဂ္ဂတပ်စွဲထားသော မိမိတို့ပိုင် ကြားခံနယ်မြေသို့ ဝင်ရောက်လာ လျှင်လည်း ကုလသမဂ္ဂတပ်များက တားပိုင်ခွင့် မရှိပေ။ ယခုအချိန်တွင် အီဂျစ်တပ်များက ကုလသမဂ္ဂတပ်များ စခန်းချတာဝန်ယူထားသော ကြားခံ နယ်မြေအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်လှုပ်ရှားခြင်းကြောင့် ကုလသမဂ္ဂ တပ်များ

သည် နှစ်နိုင်ငံ စစ်တပ်များအကြား အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး ထိန်းသိမ်း ကြပ်မတ်ပေးရန် အခြေအနေ မပေးတော့ချေ။

ကုလသမဂ္ဂတပ်များ စခန်းချ တာဝန်ယူနေစဉ်အတွင်း လုံခြုံရေး ကိစ္စသည်လည်း အဓိကအကျိုးဝင်လျက်ရှိသည်။ အိမ်ရှင်နိုင်ငံက မကြည်ဖြူလျှင် အစိုးရက တရားဝင် လုပ်ဆောင်ရန် မလိုဘဲ နိုင်ငံပိုင် ရေဒီယိုမှ တစ်ဆင့် လှုံ့ဆော်လိုက်လျှင်ပင် ပြည်သူများ အုံကြွလာကာ လူထုနည်းဖြင့် ကုလသမဂ္ဂတပ်များ မနေနိုင်အောင် ပြုလုပ်နိုင်စွမ်း ရှိကြောင်း ကွန်ဂို ဝန်ကြီးချုပ် လူမွမ်းဘားက ဘန်ချ်အား တစ်ခါက ပြောပြခဲ့ဘူးသည်။

အီဂျစ်နိုင်ငံ ဂါဇာဒေသတွင် တပ်စွဲထားသော ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့ အတွက် အလားတူပြဿနာမျိုး ပေါ်ပေါက်နိုင်ကြောင်း ဘန်ချ် သုံးသပ်မိသည်။ ပင်မ ဆက်သွယ်ရေး လမ်းကြောင်းဖြစ်သည့် အယ်လ်အာရစ်ရှိ သည် စစ်သုံးလေယာဉ်ကွင်းဖြစ်ရာ ယင်းလေဆိပ်ကို ဆင်းသက်ခွင့် မပြုလျှင်ပင် ကုလသမဂ္ဂတပ်များ ရိက္ခာပြတ်ရန် သေချာသည်။ လက်ရှိအနေအထားအရ ကုလသမဂ္ဂ တပ်များကို ဣန္ဒြေရရ သိက္ခာရှိရှိ စည်းကမ်းတကျ ရုပ်သိမ်းရန် စီစဉ်သင့်ကြောင်း ကော်မတီဝင်များအား ဘန်ချ်က အကြံပြုဆွေးနွေးတင်ပြသည်။

ကုလသမဂ္ဂတပ်များသည် အီဂျစ်နိုင်ငံမှ ရုပ်သိမ်းရေး အစီအစဉ်ကို ကော်မတီတွင် အကျေအလည်ဆွေးနွေးပြီးနောက် တပ်ရပ်ရန်သဘော တူလိုက်ကြသည်။ ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်အညီ အီဂျစ်ရှိ တပ်မှူးချုပ်ထံ ပို့ရန် ညွှန်ကြားချက်ကို ဘန်ချ်ကပင် စာကြမ်းရေး၍ အတွင်းရေးမှူးချုပ်က လက်မှတ်ရေးထိုး ဖြန့်ချိလိုက်သည်။ မေလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် အီဂျစ်မှ တပ်ရပ်သည့် ကိစ္စကို အတွင်းရေးမှူးချုပ်က လုံခြုံရေးကောင်စီသို့ အောက်ပါအတိုင်း တင်ပြအစီရင်ခံခဲ့သည်။

“ကျွန်ုပ်သည် ကောင်စီဝင်များအား အထိတ်တလန့် ဖြစ်စေရန် တင်ပြနေခြင်း မဟုတ်ပါ။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ၏ လက်ငင်း အခြေအနေသည် ၁၉၅၆ ခုနှစ်အခြေအနေထက် ပိုမိုဆိုးဝါးဖွယ်ရှိကြောင်းမပြောမဖြစ်သဖြင့် တင်ပြအသိပေးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။”

အိဂျစ်နိုင်ငံမှ ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့များ ရုပ်သိမ်းမည့် သတင်းသည် နိုင်ငံ အများအပြားသို့ ပြင်းစွာ ဂယက်ရိုက်ခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂ တပ်များ ရုပ်သိမ်းမည့်အတွက် အစွဲရေးနှင့် အိဂျစ်အကြား စစ်ဖြစ်ရန်အန္တရာယ်ပို၍ ကြီးမားလာကြောင်း အစွဲရေးတို့က ပြောသည်။ သို့ရာတွင် ကုလသမဂ္ဂ တပ်များအား မိမိနယ်နိမိတ်အတွင်း စခန်းချရန် ယခုထိ လုံးဝသဘောမတူဘဲ ငြင်းဆန်ဆဲဖြစ်သည်။ အမေရိကန် သံအမတ်ကြီး အာသာ ဂိုးလ်ဘတ်စ် ကလည်း စိုးရိမ်တကြီးဖြစ်၍ ဘန်ချ်နှင့်ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ဝေါရှင်တင်အစိုးရက အတွင်းရေးမှူးချုပ်အား ကိုင်ရိုသို့ သွားရောက် ညှိနှိုင်းရန် ဆန္ဒကို ထုတ်ဖော်ပြောကြားရာ အစီအစဉ်ရှိပြီးဖြစ်ကြောင်း ဘန်ချ်က ပြောကြားခဲ့သည်။ သမ္မတ ဂျန်ဆင်က အတွင်းရေးမှူးချုပ် စီးနင်းရန် မိမိလေယာဉ်ကို ပေးလာခြင်းကို ဘန်ချ်ကပင် လိမ္မာပါးနပ်စွာ ငြင်းလိုက်သည်။

ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့တွင် ကနဦးကတည်းက ပါဝင်တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည့် ကနေဒါနိုင်ငံကလည်း ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့များ ရုပ်သိမ်းပေးရခြင်းအတွက် မကျေမနပ် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဆိုက်ပရပ်စ်မှ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကိုလည်း သမ္မတ မာကာရီးရော့စ်က တောင်းဆိုလျှင် ရုပ်သိမ်းမည်လောဟု ကနေဒါသံအမတ်က စောဒကတက် မေးသေးသည်။ ဘန်ချ်က တပ်ဖွဲ့နှစ်ခု ဖွဲ့စည်းခဲ့သည့် အခြေအနေများ မတူကြောင်း ရှင်းပြလိုက်သည်။ အိဂျစ်တွင် တပ်စွဲထားသည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းရန် ဟာမာရီးလ်ဒ်နှင့် နာဆာတို့ သဘောတူခဲ့၍ ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ထိုအချိန်တွင် ပြင်သစ်နှင့် ဗြိတိသျှတို့ ဗီတိုအာဏာ သုံးနေသဖြင့် လုံခြုံရေးကော်မတီ အလုပ်မလုပ်နိုင်ချေ။ ဆိုက်ပရပ်စ်ဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့ကိုမူ လုံခြုံရေးကော်မတီက ဦးဆောင်တည်ထောင်ခဲ့သဖြင့် ရုပ်သိမ်းနိုင်သည်။ အိဂျစ်တွင် ချရန် ကုလသမဂ္ဂမှာ လုံခြုံရေးကောင်စီနှင့် လုံးဝ မသက်ဆိုင်သဖြင့် ရုပ်သိမ်းရန် ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ အတွင်းရေးမှူးချုပ်အပေါ်တွင်သာ တာဝန်ရှိသည်။ ဤကာလအတွင်း မြေထဲပင်လယ် အရှေ့တောင်ဒေသသို့ ကနေဒါ ရေတပ်ဖျက်သင်္ဘော နှစ်စင်း စေလွှတ်ခြင်းကို အိဂျစ်က ပြင်းထန်စွာ ကန့်ကွက်ပြီး မိမိနိုင်ငံတွင် တပ်စွဲထားသော ကနေဒါနိုင်ငံသားတပ်သား

များ၏ လုံခြုံရေးကို တာဝန် မခံနိုင်ကြောင်း ခြိမ်းခြောက်လာသည်။ ဤသို့ အီဂျစ်နှင့် ကနေဒါနိုင်ငံတို့ အချင်းများကြသဖြင့် ကနေဒါတပ်များ နှင့် ထောက်ပံ့အကူပစ္စည်းနှင့် ယာဉ်များကို ဇွန်လ ၆ ရက်နေ့တွင် စစ်ပွဲမစမီအချိန်တွင် ရုပ်သိမ်းခဲ့သည်။

အနောက်အုပ်စု သတင်းလောကသည် အီဂျစ်မှ တပ်ရုပ်ရေးကိစ္စ နှင့် ပတ်သက်၍ မထောက်မညာ ပွင့်ပွင့်လင်းလင်း ရေးသား ဝေဖန်ကြ သည်။ လန်ဒန် စပက်တေတာ သတင်းစာခေါင်းကြီးပိုင်းတွင် အီဂျစ် ပြဿနာကို “ဦးသန့်၏စစ်ပွဲ” ဟု ဖော်ပြခဲ့သည်။ နာမည်ကျော် သတင်းရေး သူ ဂျိုးဇက် အယ်လ်ဆော့ပ်က သူရဲဘောကြောင့် သတ္တိနည်းသော လုပ် ဆောင်ချက်ဟု ရှုတ်ချလိုက်သည်။ ဆူးကြားက ဗူးပမာ ဘေးကျပ်နံကျပ် ရင်ဆိုင်ဖြေရှင်းနေရသော အတွင်းရေးမှူးချုပ်နှင့် ဘန့်ချ်အပေါ် စာနာစိတ် လုံးဝမရှိ၊ ပြဿနာအရင်းအမြစ်ကိုလည်း ယထာဘူတကျကျ သုံးသပ်ခြင်း လည်းမရှိဘဲ သူတို့နှစ်ဦးအပေါ် အပြစ်ပုံချခဲ့သည်။

ဤသို့အနောက်အုပ်စု သတင်းလောကအား ကုလသမဂ္ဂ ငြိမ်းချမ်း ရေးတပ်ဖွဲ့၏ အနေအထားကို အသိပေးရင်း လက်တွေ့အခြေအနေကို ရိပ် စားနိုင်ရန် ဘန့်ချ်က မေလ ၂၀ ရက်တွင် သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲ ကျင်းပ၍ သမိုင်းအစမှ နောက်ဆုံးအချိန်အထိ ဇာတ်စုံခင်း၍ ရှင်းပြခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂ တပ်များသည် အီဂျစ်အစိုးရ သဘောတူချက်မရှိဘဲ နေခွင့်ရှိမည် မဟုတ် သည့်အပြင် အီဂျစ်တပ်များ နယ်နိမိတ်မျဉ်းကြောင်းအထိ တပ်ချထားလျှင် ငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်းမှုလုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်နိုင်တော့မည် မဟုတ် ကြောင်း ရှင်းပြခဲ့သည်။

ဤအခြေအနေမျိုးတွင် အတွင်းရေးမှူးချုပ်နှင့် ဘန့်ချ်အတွက် ရွေးချယ်နိုင်ရန် နည်းလမ်းအနည်းငယ်သာ ရှိသည်။ လုံခြုံရေး ကောင်စီ ကို တင်ပြရန် စဉ်းစားရာတွင် အရှေ့အနောက် အုပ်စုချင်း စစ်အေးဂယက် ကြောင့် ညှိမရအောင် ဖြစ်နေသည်။ အထွေထွေညီလာခံ အထူး အစည်း အဝေး ခေါ်ရန်မှာလည်း အဖွဲ့ဝင်တို့၏ သုံးပုံနှစ်ပုံ မဲရမှ ဆောင်ရွက်နိုင် မည် ဖြစ်သည်။ အဖွဲ့ဝင်အများစုက ကုလသမဂ္ဂတပ်များ မိမိ၏ အချုပ်

အခြားအာဏာပိုင်သော နယ်မြေမှ ရုပ်ပေးရန် အတွက် ဥပဒေအရ အီဂျစ် တွင်တောင်းဆိုပိုင်ခွင့် အပြည့်အဝ ရှိကြောင်း ယုံကြည်ထားသဖြင့် အစည်းအဝေးအစီအစဉ်ထဲတွင်ပင် ပါဝင်ရန်ခက်ခဲမည်ဖြစ်သည်။ ဆင်းနိုင်းနယ်မြေ အတွင်းသို့လည်း အီဂျစ်စစ်တပ်က ဝင်ရောက် နေရာယူထားလိုက်ခြင်းဖြင့် မိမိ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို လက်တွေ့ပြသခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ဤသို့ပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် လည်း အီဂျစ်သည် မိမိသေတွင်းကို တူးလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ တခြားနည်းလမ်းများ ဆောင်ရွက်ရန် အခြေအနေမပေးတော့သဖြင့် အတွင်းရေးမှူးချုပ် ကိုင်ရီသို့သွားရန်မှတစ်ပါး အခြားမရှိတော့ပြီ။

အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် မေလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် ကိုင်ရီသို့ ခရီးထွက်ခဲ့သည်။ လေယာဉ်ပေါ် မတက်မီ အစွဲရေး သံအမတ် ဂီဒီယွန် ရာဖေးယဲလ်သည် လာရောက်တွေ့ဆုံပြီး သမ္မတ နာဆာက တီရန်ရေလက်ကြားမှ အလတ်မြို့သို့ အစွဲရေးသင်္ဘောများ ဖြတ်သန်းခွင့်ကို ပိတ်လျှင် အစွဲရေးက ပြင်းထန်စွာ တုံ့ပြန်မည်ဖြစ်ကြောင်း သတင်းကို နာဆာအား အသိပေးရန်မှာခဲ့သည်။ ထိုနေ့မှာပင် နာဆာသည် အီဂျစ် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဖီးလ်မာရှယ် အာမီးရ် လိုက်ပါလျက် ရှေ့တန်း လေတပ်စခန်းဖြစ်သော ဘီရ် ဂိဖ်ဂါဖာသို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ အီဂျစ်သည် အစွဲရေးသင်္ဘောများ မဖြတ်သန်းနိုင်ရန် တီရန်ရေလက်ကြားကို ပိတ်လိုက်ပြီ ဖြစ်ကြောင်း၊ ဤလုပ်ရပ်ကြောင့် စစ်ဖြစ်လျှင် ဖြစ်ပါစေတော့ဟု နာဆာက လူသိရှင်ကြား ထုတ်ပြန်ကြေညာလိုက်သည်။

အစွဲရေး-အီဂျစ်စစ်ပွဲနှင့် ပတ်သက်၍ စစ်နောင်ပိုင်းတွင် ဝေဖန်ချက် သုံးသပ်ချက် ရှင်းလင်းချက်များစွာ ပေါ်ခဲ့သည်။ အီဂျစ်တို့သည် စစ်ပွဲတွင် ဝင်တိုက်ပြီး ရုံးရခြင်းမှာ အကွက်ဆင်ထားသော ထောင်ချောက်ထဲ မရုန်းသာအောင် မိသွားသောကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု အကြောင်းပြသည်။ မေလ ၂၂ ရက်နေ့၏ ကြေညာချက်ကို သုံးသပ်ခြင်းဖြင့် နာဆာ၏ စကားရှေ့နောက် မညီသည်ကို တွေ့နိုင်မည် ဖြစ်သည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် ကိုင်ရီအသွား ပါရီတွင် ခေတ္တရပ်စဉ် နာဆာ၏ ကြေညာချက်ကို သိခဲ့သည်။ ထိုကြေညာချက်၏ ဂယက်ကို ကြိုတင်မျှော်မှန်းနိုင်သဖြင့် ကိုင်ရီ ခရီးစဉ်ကို

ဖျက်ပြီး နယူးယောက်ကို ချက်ချင်းပြန်ရန် စဉ်းစားမိသေးသည်။ သို့ရာတွင် နယူးယောက်ဒေသ စံတော်ချိန်မှာ နံနက်လင်းအားကြီး ၃ နာရီသာ ရှိသေးသည်။ ဘန်ချ်ကိုလည်း မနိုးရက်ချေ။ ထို့ကြောင့် မူလ အစီအစဉ်အတိုင်း ကိုင်ရီသို့ ရောက်အောင် ခရီးဆက်ခဲ့သည်။

အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် နာဆာအား တီရန်ရေလက်ကြား ပိတ်ဆို့သည့် အတွက် အပြစ်တင်လိုက်သည်။ နာဆာက ထိုကိစ္စမှာ အတန်ကြာကပင် ဆုံးဖြတ်ပြီးဖြစ်ကြောင်း အတွင်းရေးမှူးချုပ် ကိုင်ရီသို့ မရောက်မီကြေညာလိုက်ခြင်းမှာ ကုလသမဂ္ဂကို မထေမဲ့မြင်ပြုသည့် သဘောမသက် ရောက်စေလို၍ဖြစ်ကြောင်း ပြန်လည်ချေပလိုက်သည်။ ဤချေပချက်သည် အန္တရာယ်ကြားမှ ငြိမ်းချမ်းစွာ ထွက်ပေါက်ရှာသည့် လူတစ်ဦး၏ ကျိုးကြောင်းဆင်ခြင်မှုဟု မည်သို့မျှ ပြောဆို၍ မရပါ။

အတွင်းရေးမှူးချုပ်က တီရန်ရေလက်ကြားပိတ်ဆို့ခြင်းကို ကာလအကန့်အသတ် ဆိုင်းငံ့ထားသင့်ကြောင်း နာဆာက အဆိုပြုလိုက်သည်။ နာဆာကလည်း နှစ်ပတ်ဆိုင်းငံ့ရန် သဘောတူမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အစွဲရေးအားလည်း အလားတူဆိုင်းငံ့ ကာလကို လိုက်နာရန် တိုက်တွန်းသင့်ကြောင်း၊ သို့ရာတွင် မိမိသည် ပိတ်ဆို့ခြင်းကို လုံးဝ မရုပ်သိမ်းပေးနိုင်ကြောင်း အဖြေပေးလိုက်သည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် ကိုင်ရီမှ မေလ ၂၆ ရက်တွင် ပြန်လည် ထွက်ခွာခဲ့သည်။ အစွဲရေးတို့က အိဂျစ် အဆိုပြုချက်ကို လုံးဝ ပယ်ချလိုက်သည်။ ကုလသမဂ္ဂ အထူးကိုယ်စားလှယ် ခန့်ထားခြင်းကိုလည်း အသိအမှတ်မပြုဘဲ ပယ်ချလိုက်သည်။

အတွင်းရေးမှူးချုပ် ကိုင်ရီသို့ သွားနေစဉ်အတွင်း ဘန်ချ်သည် အိဂျစ်နှင့် အစွဲရေးတို့ ရင်ဆိုင်စစ်ပွဲ မဖြစ်ပွားရေးအတွက် အတတ်နိုင်ဆုံး နည်းလမ်းများ ရှာကြံခဲ့သည်။ အစွဲရေးတို့က ကုလသမဂ္ဂ တပ်ဖွဲ့များအား မိမိ၏နယ်နိမိတ်အတွင်း ချထားရန် လုံးဝလက်မခံဘဲ ငြင်းပယ်ထားသည်။ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး အစီအစဉ်များ ပြန်လည်ဖော်ထုတ် အကောင်အထည်ဖော်ရေးကိစ္စကိုလည်း သဘောမတူဘဲ ကန့်ကွက်ထားသည်။ ကုလသမဂ္ဂ အထူးကိုယ်စားလှယ် ခန့်အပ်တာဝန်ပေးခြင်းကိုလည်း ပယ်ချလိုက်သည်။

နောက်ဆုံးတွင် အီဂျစ်-အစ္စရေးနှစ်ဖက်လုံး အခြေအနေ ဆိုးဝါးသွားခြင်း မရှိစေရန် ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်း ဆောင်ရွက်ရန် တစ်ဖက်နှင့်တစ်ဖက် စဉ်းစားရန် အချိန်ပေးခြင်းဖြင့် အသက်ရှူပေါက် ရရှိစေရန် ငြိမ်းချမ်းစွာ ဖြေရှင်းရေးအတွက် လုံခြုံရေးကောင်စီ၏ ကြိုးပမ်းမှုကို ကူညီ ပန်ပိုးပေး ရန် စသည့်အချက်များ ပါဝင်သော ဆုံးဖြတ်ချက်မူကြမ်းကို ဘန်ချ်က ပြုစု ၍ ယခုမှကျင်းပသည့် လုံခြုံရေးကောင်စီသို့ တင်ပြရန်အတွင်းရေးမှူးချုပ် ထံ ပေးပို့ခဲ့သည်။

အတွင်းရေးမှူးချုပ် ကိုယ်တိုင် အီဂျစ်သမ္မတနာဆာနှင့် အစ္စရေး သမ္မတ အက်ရှ်နိုလ်ထံသို့ ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်း ဆောင်ရွက်ကြရန် ထို့ပြင် တီရန်ရေလက်ကြားမှတစ်ဆင့် အစ္စရေးနိုင်ငံသို့ ဦးတည်သွားသော သင်္ဘော များအား မနှောင့်ယှက်ရန်ကိုပါ မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သည်။ ဘန်ချ်ထံ အလွန် စိတ်လှုပ်ရှားနေသည့် အီဂျစ်သံအမတ် အယ်လ်ခိုနီထံမှ ဖုံးဆက်လာသည်။ ဦးသန့်၏ မေတ္တာရပ်ခံချက်သည် ကိုင်ရိုတွင် ဆွေးနွေးချက်များနှင့် မကိုက်ညီဟုဆိုသည်။ ထိုဆွေးနွေးစဉ်အခါက ဦးသန့်က တီရန်ရေလက် ကြားကို ပိတ်ဆို့ခြင်းအား ကန့်သတ်ဆိုင်းငံ့ရန် မေတ္တာရပ်ခံရာတွင် နိုင်ငံ များအားလုံးအား အစ္စရေးသို့ ရေနံနှင့် စစ်ဆင်ရေးနှင့် ပတ်သက်သည့် ပစ္စည်းများ ရေကြောင်းနှင့် မပို့ရန် ပါရှိမည်ဟု သဘောတူခဲ့ကြောင်း အယ်လ်ခိုနီက ပြောသည်။ ဘန်ချ်က ဤအချက်ကို ဦးသန့် လက်ခံခဲ့ သည်ကို အံ့အားသင့်လေသည်။ ဤသို့ လက်ခံခြင်းဖြင့် နာဆာက ရေ လက်ကြားကို ပိတ်ဆို့စရာ မလိုတော့ချေ။ ဦးသန့်အနေနှင့် စစ်ပစ္စည်း များကို ပို့ဆောင်ခြင်း ကန့်သတ်လိုက်သဖြင့် ရေလက်ကြား ပိတ်ဆို့ခြင်း ကို ထောက်ခံရာရောက်ကြောင်း ဘန်ချ်က ထောက်ပြသည်။ ထိုမှ ဦးသန့် က မေတ္တာရပ်ခံချက်ကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းလိုက်သည်။

အစ္စရေး-အီဂျစ် ပြဿနာကို လုံခြုံရေး ကောင်စီတွင် တစ်ပတ် ကြာမျှ ငြင်းခုံကြရင်း အဖြေမပေါ်ဘဲ အချိန်ကုန်ခဲ့သည်။ ဇွန်လ ၅ ရက် တနင်္လာနေ့ နံနက် ၂ နာရီ ၄၀ အချိန်တွင် ဗိုလ်ချုပ် ရီခိုင်းထံမှ ပေးပို့ခဲ့ သော ကြေးနန်းတစ်စောင်ကို ဘန်ချ် လက်ခံရရှိသည်။ အစ္စရေးတို့သည်

အိဂျစ်တို့နှင့် စစ်စတင် တိုက်နေပြီဖြစ်ကြောင်း၊ နံနက်ပိုင်းတွင် ကုန်းပိုင်း
နှင့် လေကြောင်းမှ ပြင်းပြင်းထန်ထန် စစ်ဆင်ခွဲခဲ့ကြောင်း၊ အပျက်အစီး
အထူးများပြားကြောင်း၊ ဂါဇာဒေသတွင် ပထမနာရီပိုင်းအတွင်း ကုလသမဂ္ဂ
တပ်သား ၇၄ ဦး ကျဆုံးခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ လေယာဉ်ကွင်း
တစ်ဝိုက် မြေပြင်ပေါ်တွင် အစီအရီ ရပ်ထားသော လေတပ်မှ လေယာဉ်
အားလုံးနီးပါး နာရီပိုင်းအတွင်း ပျက်စီးသွားခဲ့သည်။ ဇွန်လ ၈ ရက်တွင်
ဆင်းနိုင်ဒေသရှိ အိဂျစ်တပ်မကိုလည်း အစွရေးတို့က ပြတ်ပြတ်သားသား
ချေမှုန်းနိုင်ခဲ့သည်။ စစ်မဖြစ်မီ ရက်ပိုင်းလေးတွင် ဂျော်ဒန်နိုင်ငံက အိဂျစ်
နှင့် နှစ်နိုင်ငံ အပြန်အလှန် စစ်အကူပေးရေး စာချုပ်ကိုချုပ်ခဲ့သည်။ အိဂျစ်
နှင့် အစွရေး စစ်စတင် တိုက်သည့်အခါ ဂျော်ဒန်တို့က ဂျေရုဇလင်မြို့ရှိ
အစွရေးစစ်ဘက်ဆိုင်ရာ ပစ်မှတ်များအား အမြောက်ကြီးများဖြင့် ပစ်ခတ်
သည်။ အစွရေးတပ်များက အင်အားအလုံးအရင်းဖြင့် ပြန်တိုက်ခဲ့ရာ အာရပ်
ဂျေရုဇလင် အပိုင်းနှင့် ဂျော်ဒန် အနောက်ဖက်ကမ်း ဒေသတစ်ခုလုံးကို သုံး
ရက် အတွင်း သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။ ဇွန်လ ၁၀ ရက်အတွင်း ဆီးရီးယားပိုင်
ဂိုလန်ကုန်းမြင့်ဒေသကို သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။ လုံခြုံရေး ကောင်စီသည် မည်
သို့မှ တားဆီးနိုင်ခြင်းမရှိဘဲ ပွဲကြည့်ပရိသတ်ကဲ့သို့ လက်ပိုက်ကြည့်နေခဲ့
ရသည်။

၁၉၅၆ ခုနှစ်မှစ၍ ၁၀ နှစ်တာကာလမျှ ဆင်းနိုင်နှင့် ဂါဇာကမ်း
မြောင် ဒေသတွင် ကုလသမဂ္ဂ ငြိမ်းချမ်းရေး တပ်ဖွဲ့များ ချထား၍ အပစ်
အခတ်ရပ်စဲမှုကို ထိန်းသိမ်းပေးခဲ့ရသည်။ လုပ်ငန်းသည် ရက်ပိုင်းအတွင်း
ပျက်စီးသွားခဲ့သည်။ ဘန်ချ်၏ ကာလ ရှည်ကြာစွာ ကြိုးပမ်းခဲ့မှုမှာလည်း
သဲထဲရေသွန် ဖြစ်ခဲ့သည်။ လုံခြုံရေးကောင်စီတွင်း၌လည်း အဖွဲ့ဝင်အချင်း
ချင်း ငြင်းခုံကြရင်းနှင့် အချိန်နှောင်းခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက် ကိုယ်စားလှယ်
သည် နာဆာအား ဖျောင်းဖျေနိုင်ခဲ့သည်။ ဩဇာရှိသော်လည်းနောက်ကွယ်
မှမြောက်ပေးသည့် သဘောမျိုးတွေ့ခဲ့ရသည်။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု
ကာလည်း အစွရေးအား ထိန်းသိမ်းဟန့်တားမည့်အခါ ဘန်ချ်နှင့် အတွင်း
ရေးမှူးချုပ်အား အပြစ်ဖို့ရန် စိတ်စောနေခဲ့သည်။ ဘန်ချ်သည်လည်း

ရောဂါဖိစီးသဖြင့် တက်တက်ကြွကြွ ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခြင်း မရှိသည်ကို တွေ့နေရသည်။ မဝေးသောအနာဂတ်တွင် ရင်ဆိုင်ရမည့်ကပ်ဆိုး၏ အတိုင်း အတာပမာဏကို ဘန်ချ်ရင်လေးစွာ သုံးသပ်မိသည်။

အစွရေးတို့၏ ထက်မြက်ကြီးမားသော စစ်အင်အားနှင့် စွမ်းရည်၊ အီဂျစ်တို့အပေါ် အပြတ်အသတ် စစ်နိုင်မှုများကြောင့် အပေါ်စီးရခဲ့သည်။ အာရပ်တို့နှင့် ဆွေးနွေးရာတွင်လည်း ကုလသမဂ္ဂကို ကြားခံအဖြစ် မထားတော့ဘဲ တိုက်ရိုက် ဆက်သွယ်လာကြောင်း တွေ့ရသည်။ ကုလသမဂ္ဂငြိမ်းချမ်းရေးတပ်ဖွဲ့ စီမံချက် ပျက်ပြားသွားသဖြင့် ကုလသမဂ္ဂ၏ သိက္ခာလည်း ကျဆင်းခဲ့ရသည်။

အစွရေး-အာရပ်စစ်ပွဲ၏ နောက်ပိုင်း ကုလသမဂ္ဂမှပင် တာဝန်ယူပေးရသည့် ရှင်းလင်းရေးလုပ်ငန်းကား များလှသည်။ ဆူးအက်တူးမြောင်း တစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် မျက်နှာချင်းဆိုင် တပ်စွဲထားသော အစွရေး စစ်တပ်နှင့် အီဂျစ်စစ်တပ်များအကြား အပစ်အခတ်ရပ်စဲကြရန် စေ့စပ်ပေးရသည်။ ဂျော်ဒန်အနောက်ဖက်ကမ်းနှင့် ဂိုလန်ကုန်းမြင့်ဒေသများတွင်လည်း အလားတူပင် စစ်ပြိုင်တပ်များအကြား အပစ်အခတ်ရပ်စဲရန်နှင့် စောင့်ကြပ် ကြည့်ရှုရန် စီစဉ်ရသည်။ အစွရေးနှင့်အီဂျစ်၏ ဒုတိယအကြိမ်စစ်ပွဲကြောင့် အိုးမဲ့အိမ်မဲ့ မြေယာလက်လွတ် ကြပြန်သော ပဲလ်လက်စတိုင်း ဒုက္ခသည်များအား နေရာချထားရေးကိစ္စကို စီစဉ်ပေးရသည်။ ကုလသမဂ္ဂအရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ ရုံးစိုက်ရာဌာနဖြစ်သော ဂျေရုဇလင်မြို့ရှိ အစိုးရအိမ်တော်ကို အစွရေးတို့က သိမ်းပိုက်ထားသဖြင့် ပြန်တောင်းရသည်။ ဂျေရုဇလင်မြို့သည် ယခင်က နှစ်ခြမ်း ကွဲနေရာမှ အစွရေးတို့က လုံးဝသိမ်းပိုက်လိုက်သဖြင့် နိုင်ငံတကာ ပြဿနာဖြစ်လာခဲ့ရာ ဖြေရှင်းရန် နည်းလမ်းရှာဆဲ ဖြစ်သည်။ ကုလသမဂ္ဂငြိမ်းချမ်းရေးတပ်ဖွဲ့ဆက်လက်ထားရန် အကြောင်း မရှိတော့သဖြင့် ဖျက်သိမ်းပြီး တပ်များကို ပင်ရင်းနိုင်ငံများသို့ ပြန်ပို့ရသည်။ ဒေသငြိမ်းချမ်းရေးကို ကကြီးမှ ပြန်စေတော့သည်။

ကုလသမဂ္ဂ ငြိမ်းချမ်းရေး တပ်ဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်း တာဝန်ချထားခြင်း၊ ဖျက်သိမ်းခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဘက်စုံဒေါင့်စုံမှ ပြစ်တင် ရှုတ်ချ

ဝေဖန်မှုများ အတောမသတ်အောင် ပေါ်ခဲ့သည်။ ဤစစ်ဆင်ရေး စီမံချက်တွင် အစအဆုံး ပါဝင်ခဲ့သော ဘန်ချ်သည် သမိုင်း သုတေသီများနှင့် နောင်လာနောက်သားများ ဖြစ်ရပ်မှန်ကို သိစေရန်အတွက် စာတမ်းနှစ်စောင် ပြုစုရေးသား၍ မှတ်တမ်းတင်ထားခဲ့သည်။ ပထမစာတမ်းကို ကုလသမဂ္ဂ အရေးပေါ်တပ်များ ရုပ်သိမ်းခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့်မှတ်စုဟု ခေါင်းစဉ် တပ်ထားသည်။ ဤစာတမ်းကို အစွဲရေး-အီဂျစ်စစ်မဖြစ်မီ နှစ်ရက်အလို တွင် ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။ ကုလသမဂ္ဂ အရေးပေါ် ငြိမ်းချမ်းရေးတပ် စတင် ဖွဲ့စည်းရသည့် ရည်ရွယ်ချက်၊ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် တာဝန်ချထားပုံ သမိုင်းကြောင်းမှ စ၍ နောက်ဆုံး ပြဿနာများအထိ ပြည့်ပြည့်စုံစုံ သုံး သပ်ထားသည်။

ဒုတိယစာတမ်းသည် မေလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသော အထွေထွေညီလာခံ အထူးအရေးပေါ် အစည်းအဝေးတွင် တင်ပြရန် အထူး ရေးသားချက်ဖြစ်သည်။ ထိုအထူးအရေးပေါ်အစည်းအဝေးကို ကမ္ဘာ့အစိုးရ အကြီးအကဲများ တက်ရောက်ကြသည်။ ထင်ရှားသော ခေါင်းဆောင်များမှာ ဆိုဗီယက် ဝန်ကြီးချုပ် အဲလက်ဆေး ကိုဆီဂင်၊ ဂျော်ဒန်ဘုရင် ဟူစိန်တို့ပါဝင် ကြသည်။ ထိုအစီရင်ခံစာကိုအောက်ပါသုံးသပ်ချက်ဖြင့် နိဂုံးချုပ်ထားသည်။

“ကုလသမဂ္ဂ အရေးပေါ်တပ်ဖွဲ့သည် နှစ်နိုင်ငံ နယ်နိမိတ် တစ် လျှောက် အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ရာတွင် အာရပ်- အစွဲရေး ပဋိပက္ခ ဖြစ်ရသည့် အခြေခံပြဿနာကို ကိုင်တွယ်ခြင်းမပြုခဲ့ပါ။ အချင်း ဖြစ်ပွားမှု မကြီးထွား မပြန့်ပွားစေရန် ထိန်းသိမ်းပေးနိုင်ရုံမျှသာ စွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂ ငြိမ်းချမ်းရေးတပ်ဖွဲ့ တာဝန်ယူခဲ့သည့် ဆယ်နှစ်တာကာလအတွင်း ရန်ဖက်နှစ်နိုင်ငံမှ အချိန်မရွေးစစ်တိုက်နိုင်သည့် အခြေအနေ ရှိသည်။ ယင်းသို့ စစ်ဆင်နှံ့ခဲ့လျှင် ထိုတပ်ဖွဲ့၏ ထိရောက်မှု သည် အလိုအလျောက် ပျောက်ကွယ်သွားမည်သာ ဖြစ်သည်။”

ဘန်ချ် ပြုစု တင်ပြခဲ့သောအစီရင်ခံစာကို ဇွန်လ ၂၈ ရက်နေ့ထုတ် နယူးယောက် တိုင်းမ်စ် နေ့စဉ်သတင်းစာက အပြည့်အစုံ ဖော်ပြခဲ့သည်။ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံရေး ဇာတ်ခုံတွင် ပြဿနာတစ်ရပ်ရပ် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြီ

ဆိုလျှင် ဖြစ်ရပ်မှန်အပေါ်အရှိအတိုင်း ဆင်ခြင်တုံတရားဖြင့် သုံးသပ်တင်ပြ သူ မရှိသလောက် ရှားသည်။ အမှန်တရားကို သတ္တိရှိရှိ ရင်ဆိုင်ခြင်း ထက် အပြစ်ကို ပုံချနိုင်မည့် ဓါးစာခံကို ရှာလေ့ရှိသည်မှာ သဘာဝ ဖြစ် သည်။ အီဂျစ် အစွရေး၏ ၁၉၆၇ စစ်ပွဲမဖြစ်မီ ကာလတွင် အီဂျစ်တို့က တရားခံရှာလိုသည့် အနေအထားကို တွေ့ရသည်။ မိမိတို့သည် ကုလသမဂ္ဂ တပ်များအား တီရန် ရေလက်ကြားမှ ရုပ်သိမ်းစေရန် အကြံအစည် မရှိခဲ့ ကြောင်း၊ ကုလသမဂ္ဂတပ်များကို တစ်နေရာမှာ မထားလျှင် အခြားနေရာ တွင်လည်း ထားရန်မဖြစ်နိုင်ကြောင်း အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ အဆိုပြုချက် အရ ဆောင်ရွက်ရခြင်း ဖြစ်သည်ဟု အီဂျစ်တို့က နယူးယောက် တိုင်းမ်စ် သတင်းစာမှ ဂျိန်းမ်စ် ရက်စတင်အား ပြောကြောင်း ရည်ညွှန်း ကိုးကားခဲ့ သည်။

အီဂျစ်တို့က အဘယ့်ကြောင့် ကုလသမဂ္ဂတပ်များကို ရှမ်းမ် အယ်လ် ရှိတ်မှ ထွက်ခွာခိုင်းခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ တီရန်ရေလက်ကြားကို နာဆာက ပိတ်ဆို့လိုက်သော်လည်း ကုလသမဂ္ဂတပ်များ တီရန်တွင် ဆက်လက် တာဝန်ထမ်းဆောင်နိုင်စေရေးအတွက် အီဂျစ်တို့မည်သို့ သဘောထားသည် ကိုလည်းကောင်း၊ ရက်စ်တွန် ပြန်လည် ရှင်းလင်းချက်တောင်းသင့်သော် လည်း မေးရန်ပျက်ကွက်ခဲ့သည်ကို တွေ့နေရကြောင်း ဘန်ချ်က မှတ်ချက် ပြုသည်။ သူသည် ရက်စတင်အား နှစ်ပေါင်းများစွာကပင် သိကျွမ်း ခဲ့သည်။ ဤမျှ သိသာထင်ရှား၍ တစ်ဖက်သတ်ကျသော မဟုတ်မမှန် လုပ်ကြံသတင်းကို ဖော်ပြခဲ့သည့် အတွက် ရက်စတင်အပေါ် မကျေမချမ်း ဖြစ်ခဲ့သည်။ နယူးယောက် တိုင်းမ်စ် သတင်းစာတိုက်သို့လည်း ခြေပချက် ရေးသားပေးပို့ခဲ့သေးသည်။

မည်သို့ပင် ဖြစ်စေကာမူ အီဂျစ်တို့သည် စစ်ပွဲပြီးဆုံး၍ အတန် ကြာသည့်တိုင်အောင် မိမိတို့ မှန်ကြောင်း သက်သေထူဆဲ ဖြစ်သည်။ ဖေဖော်ဝါရီလ အတွင်း အီဂျစ်သမ္မတ နာဆာက သတင်းစာ ရှင်းလည်းပွဲ တစ်ရပ်ကျင်းပရာ ၁၉၆၇ ခု စစ်ပွဲဖြစ်ရသည့် အကြောင်းနှင့် ကုလသမဂ္ဂ တပ်ဖွဲ့များအခန်းကို ဖြေကြားချက်များသတင်းစာတွင် ဖော်ပြခဲ့သည်။ ထို

သတင်းကို ဖတ်ပြီးသောအခါ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ပင် တအံ့တဩ ကြောင် အမ်းအမ်းဖြစ်ခဲ့သည်။

“ကျွန်ုပ်သည် အစွရေးသင်္ဘောများ အာကားဘား မြစ်ကြောင်းမှ ဖြစ်သန်းဝင်ရောက်ခြင်းကို ပိတ်ပစ်ရန် ရည်ရွယ်ချက်မရှိပါ။ ဂါဇာနဲ့ ရှမ်းမိ အယ်လ်ရှိတ်စ် ဒေသများတွင် တပ်စွဲထားသော ကုလသမဂ္ဂ တပ်များအား ရုပ်သိမ်းပေးရန် အတွင်းရေးမှူးချုပ်အား မပြောပါ။ သို့ရာတွင် အမေရိကန် သံတမန်အရာရှိ ရာဖ် ဘန်ချ်၏ အကြံပြုချက်အရ အတွင်းရေးမှူးချုပ်က ကုလသမဂ္ဂတပ်များ ရုပ်သိမ်းရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အီဂျစ်တပ်များကို ရှမ်းမိ အယ်လ်ရှိတ်စ်သို့ ပို့ကာ တူးမြောင်းဝကို ပိတ်ဆို့ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤသို့လျှင် ကျွန်ုပ်တို့အား ဆင်ထားသော ထောက်ချောက်ထဲသို့ ကျရောက်သွားခဲ့ရသည်။”

အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် ထိုသတင်းကို ညှပ်ပြီး ဘန်ချ်ထံ ပို့ခဲ့သည်။ ဘန်ချ်သည် ထိုသတင်းကို ကိုင်ရိုမှ ထုတ်ဝေသော အာရဗစ်စာသားနှင့် တိုက်ကြည့်ရာ ထိုအပိုင်း မပါကြောင်း တွေ့လိုက်သဖြင့် မှတ်ချက်ပြုကာ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ထံ ပြန်ပို့ခဲ့သည်။

အီဂျစ်-အစွရေး စစ်ရေးနှင့် နိုင်ငံရေး ပြဿနာများ၏ ဖြစ်ရပ်မှန်များကို အတွင်းကျကျသိနိုင်သည့် အာဏာပိုင် အဆင့်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်များပင် လျှင် အမှန်ကို မျက်ကွယ်ပြုတတ်ကြသည်။ ဗြိတိသျှ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး ဂျော့ ဘရောင်းသည်ပင် သူ၏ ကိုယ်ရေးဖြစ်စဉ် မှတ်တမ်းစာအုပ်တွင် အလွဲလွဲအချော်ချော် ရေးခဲ့သည်။

အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဒီးန် ရပ်စ်သည် လူစမ်ဘာစ် တွင် ကျင်းပသော မြောက်အတ္တလန်တစ် စာချုပ်သည် (နေတိုး) ဝန်ကြီး အဆင့်အစည်းအဝေးတွင် “အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဦးသန်သည် ကုလသမဂ္ဂ တပ်ဖွဲ့များ အီဂျစ်နယ်မြေမှ ရုပ်သိမ်းပေးရန် တောင်းဆိုချက်ကို ချက်ခြင်း လက်ခံလိုက်သည့် ဖြစ်ရပ်ကို သမ္မတ နာဆာပင်လျှင် အံ့အားသင့်သွားခဲ့သည်” ဟုပြောခဲ့ကြောင်း ဇွန်လ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ဘန်ချ် အံ့ဩတကြီး သိလိုက်သည်။ ဘန်ချ်သည် မဆိုင်းမတွ အမေရိကန် ကုလသမဂ္ဂ မစ်ရှင်

သို့ ခက်ထန်သော စကား အသုံးအနှုန်းဖြင့် ဖြေကြား ပေးပို့ခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂတပ်များဆုတ်သည့်ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး၏ ခါးသီးသော ဝေဖန်ချက်များသည် အခြေအမြစ် မရှိသည့် အပြင် မိတ်ဆွေ မပီသရာရောက်သည်ဟု အတွင်းရေးမှူးချုပ်က သဘောထားကြောင်း ဖော်ပြထားသည်။ ယင်းအမှာစာ၌ အီဂျစ်တို့၏ မောက်မာသော တောင်းဆိုချက်၊ စစ်ရေး လှုပ်ရှားမှုများ အကြောင်း ရှင်းလင်းပြီး “မကြာသေးမီက စစ်မီးတောက်လောင်ခဲ့သော အရှေ့ပိုင်းဒေသ၏ ပြဿနာနှင့် ပတ်သက်၍ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် အခြားနိုင်ငံများက အပြစ်ပုံချရန် ခါးစာခံ ရှာနေချိန်တွင် အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး၏ ပြောကြားချက်များသည် ထိုဖြစ်ရပ်ကို ထောက်ခံနေသည့် သဘော သက်ရောက်ကြောင်း စိတ်မချမ်းမြေ့ဖွယ် သုံးသပ်မိသည်” ဟု ပြန်လည်ချေပလွှာကို အဆုံးသတ်ခဲ့သည်။

နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဒီးန့် ရပ်စ်သည် ဇွန်လ ၂၀ ရက်နေ့တွင် နယူးယောက်မြို့သို့ ရောက်လာသည်။ သူ့တွင်လည်း ပြဿနာပေါင်းစုံ အရူးမီးပိုင်းဖြစ်နေသဖြင့် ဆက်ဆံရေးတင်းမာခက်ထန်နေသည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်နှင့် ဘန်ချ်တို့အား ဆက်ဆံရာတွင် ပြုငှာခြင်းမရှိရိုင်းပြုမောက်မာသည်။ ခတ်ဆတ်ဆတ်နှင့် စိတ်တိုလျက်ရှိသည်။ မျက်နှာပူနေသော သံအမတ်ကြီး ဂိုးလ်ဘတ်ခ်က ဒီးန့် ရပ်စ်သည် အစည်းအဝေးတစ်ခုတွင် ပြင်သစ် သံအမတ်နှင့် စကားများခဲ့သဖြင့် ဓါတ်ကူးသွားပုံ ရကြောင်း အတွင်းရေးမှူးချုပ်အား တောင်းပန်ပေးရန် ပြောလာသည်။

အနောက်တိုင်း သတင်းလောကမှ သတင်းထောက် အချို့ကမူ ဦးသန့်ဘက်မှ ထောက်ခံကြသည်။ အစိုးရ ဘက်တော်သား သတင်းစာဆရာများသည် ဦးသန့်အား ဗီယက်နမ်နှင့် ပတ်သက်၍ မကျေနပ်ကြပေ။ ယင်းတို့အား ရည်စူး၍ နယူးယောက် ပို့စ် သတင်းစာမှ ဂျိန်းဝက်ရှ်လာက “ဦးသန့်သည် ကျွန်ုပ်တို့ အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ပုဂ္ဂိုလ်များထက် သာလွန်မြင့်မားသူဖြစ်သည်။ မိမိတို့အစိုးရ၏ အားနည်း ပျော့ညံ့မှုကို ဖုံး

ကွယ်ရန် ဓားစာခံရှာခြင်း ဖြစ်သည်” ဟု ၁၉၆၇ ခု ဇွန်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ထင်မြင်ချက်ရေးခဲ့သည်။

ဇွန်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင်လည်း အထွေထွေ ညီလာခံ အစည်း အဝေး တစ်ခုတွင် အစွရေး ဝန်ကြီးချုပ် အက်ဘာ အိဘန်က အတွင်းရေးမှူး ချုပ်အား ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း ပစ်ပစ်ခါခါ ဝေဖန်မိန့်ခွန်းပြောခဲ့သည်။

“မီးခိုးတွေ အူလာပြီး မီးညွန့်တက်လာသည်နှင့် မီးသတ် အဖွဲ့ မီးလောင်သည့်နေရာမှ ပျောက်ခြင်းမလှ ပျောက်ရသည့် အတွက် မည်သို့ အကျိုး ထူးပါတော့မည်နည်း။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ခနော်တီ ခနော်နဲ့ အခြေခံ အုတ်မြစ်မခိုင်သော အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုအား မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ အစွရေး နိုင်ငံ၏ လုံခြုံရေးနှင့် ရပ်တည်မှုအတွက် ယုံမှတ်အပ်နှံခြင်း မပြုဟု ခိုင်မာ စွာ ဆုံးဖြတ်ထားခြင်းသည် ထူးဆန်းပါသလော” ဤကား အိဘန်၏ ပြစ်တင်ဝေဖန်ချက်ဖြစ်သည်။

“သူပြောခဲ့သည် ဥဒါဟရုံအတိုင်း မီးသတ်အဖွဲ့ကို မိမိနယ်မြေ အထွင်း လုံးဝ အဝင်မခံ၊ စစ်ကိုလည်း စတိုက်ခဲ့သော နိုင်ငံ၏ ကိုယ်စား လှယ်က ဤသို့ပြောခြင်းမှာ ကိုယ့်ဖက်ကိုယ်ယက်သည်မှာ ထင်ရှားလွန်း သည်” ဘန်ချီကလည်း ပြန်ကြားချက်ကို ခပ်ဆတ်ဆတ်ရေး၍ အတွင်း ရေးမှူးချုပ်အား ပေးလိုက်သည်။ အမှန်ဆိုလျှင် ၁၀ နှစ်တာ ကာလမျှ ကုလသမဂ္ဂ တပ်အနေနှင့် ထိထိရောက်ရောက် အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းမှာ အီဂျစ်၏ ပူးပေါင်း ကူညီမှုကြောင့်သာ ဖြစ်သည်။ ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံက ကုလသမဂ္ဂငြိမ်းချမ်းရေးတပ်များ အီဂျစ်- အစွရေးနယ်စပ်နှစ်ဖက်လုံးတွင် ထားရှိရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သော်လည်း အစွရေး အစိုးရက မိမိတို့၏ အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင်စိုးမှူးရှိခြင်းကို အကြောင်းပြ၍ မိမိတို့ နယ်နိမိတ်အတွင်း လက်မခံနိုင်ကြောင်း တင်းတင်းမာမာ အစဉ် တစိုက်ငြင်းပယ်ခဲ့သည်။ အီဂျစ်နယ်နိမိတ်ဘက်၌လည်း အချုပ်အခြာအာဏာ ပိုင်စိုးမှူး တန်းတူရည်တူပင် ရှိနေသည်။ လက်ရှိ အီဂျစ်-အစွရေး ပဋိပက္ခ စကတည်းက ကုလသမဂ္ဂငြိမ်းချမ်းရေးတပ်၏ လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုကို အစွရေးတို့က လုံးဝ ငြင်းပယ်ခဲ့သည်။ အမှန်ဆိုလျှင် ကုလသမဂ္ဂတပ်များ

သည် ၁၀ နှစ်တိုင်တိုင် ဖိဒယင်း အကြမ်းဖက်သမားများ အစွဲရေ နယ် နိမိတ် အတွင်းသို့ ဝင်ရောက် ဖျက်ဆီးခြင်းများကို ထိထိရောက်ရောက် တားဆီးကာ ရန်မီးငြိမ်းသတ်နိုင်ခဲ့ခြင်းကို အိဘန် သဘောပေါက်လက်ခံရ မည်ဖြစ်သည်။ ဤသို့လျှင် အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် အစွဲရေ ဝန်ကြီးချုပ် အိဘန်၏ တစ်ဖက်သတ်ပြစ်တင်ရှုတ်ချမှုကို ချက်ကျကျ အထောက်အထား များဖြင့် ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင် ချေပခဲ့သည်။

အီဂျစ်-အစွဲရေ ပြဿနာသည် ဤသို့ မတင်မကျ အခြေအနေ မျိုးနှင့်ပင် အထွေထွေညီလာခံ အထူးအစည်းအဝေးတွင် မည်မည်ရရ ထိ ရောက်သော ပြေလည်မှုရအောင် မဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပါ။ ဇူလိုင်လ ၁ ရက် တွင် ဆူးအက် တူးမြောင်းဒေသတွင် နှစ်ဖက်ကြား ပစ်ခတ် တိုက်ခိုက်မှု များ ပြန်လည်ဖြစ်ခဲ့သည်။ စစ်မီးမပြန့်ပွားစေရန် တူးမြောင်း နယ်နိမိတ် နှစ်ဖက်စလုံးတွင် ကုလသမဂ္ဂစောင့်ကြည့်အဖွဲ့က အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး ကြပ်မတ်ပေးခြင်းကို နှစ်နိုင်ငံလုံးက လက်ခံရန် ဘန်ချ်က တိုက်တွန်းခဲ့ သည်။ တစ်ပတ်ကြာမျှ သဘောတူညီမှု မရဘဲ မြောနေခဲ့ရာမှ ဇူလိုင် ၁၁ ရက်နေ့တွင် သဘောတူညီမှုရသဖြင့် ကုလသမဂ္ဂစောင့်ကြည့်စခန်းများကို တည်ဆောက် တာဝန် ချထားခဲ့သည်။ တူးမြောင်း တစ်ဖက်တစ်ချက်မှ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ပစ်ခတ်နေဆဲဖြစ်ရာ ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့ဝင်များအတွက် အန္တရာယ်ကြီးလှသည်။

ကုလသမဂ္ဂငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်းမှု အရေးပေါ်တပ်ကို စတင် ဖွဲ့စည်းချိန်မှစ၍ အတွင်းရေးမှူးချုပ်က ဦးဆောင်ခဲ့ရာ ယနေ့ထိဖြစ်သည်။ ယခုဆူးအက်တူးမြောင်း တစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် စောင့်ကြည့်ရေး အဖွဲ့များ ချထားသည့် ကိစ္စကို ဆိုဗီယက် ကိုယ်စားလှယ် ဖယ်ဒိုရင်ကိုက လုံခြုံရေး ကောင်စီကသာ လုပ်ဆောင်သင့်ကြောင်း နာမည်ကောင်းယူ၍ ပြောလာ သည်။ ဤကိစ္စသည် မူသဘော အကျုံးဝင်သဖြင့် အစအလယ်အဆုံး သိ သော ဘန်ချ်က ဖယ်ဒိုရင်ကို၏ အပေါ်စီး ပြောခြင်းကို ငုံ့မခံဘဲ အတွင်း ရေးမှူးချုပ်၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ခိုင်ခိုင်မာမာ ကျင့်သုံးရန် မဖြစ်မနေ တိုက် တွန်းခဲ့သည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ကလည်း အလျော့မပေးဘဲ ကြံ့ကြံ့ခံခဲ့

သဖြင့် ဖယ်ဒိုရင်ကိုက နောက်ဆုံးအလျှော့ပေးခဲ့သည်။

ဇူလိုင်လလယ်ခန့်တွင် အစွရေးနှင့် အီဂျစ်တို့ အကြား ပစ်ခတ် တိုက်ခိုက်မှုများ ပြန်လည် ပြင်းထန်လာပြန်သည်။ ဘန်ချ်သည် အစွရေး နှင့် အီဂျစ်တို့အား အပစ်အခတ် ရပ်စဲကြရန် စေ့စပ်ပေးနေရသည်။ ဘန်ချ် သည် လူ၏ စိတ်သဘာဝကို နှော့ကြေပြီး ဖြစ်သည်။ ဖြန်ဖြေသူ ရှိလျှင် ပို၍ ကဲတတ်သကဲ့သို့ ပို၍လည်း ပြေလွယ်ကြသည်။ ဤနည်းဖြင့် အပစ် အခတ်ရပ်စဲရေးကို နှစ်ဖက်စလုံးက လက်ခံကြပြီး ဇူလိုင်လ ၁၅ ရက် ညနေ ၆ နာရီမှစ၍ အသက်ဝင်ခဲ့သည်။ အခြေအနေအေးဆေးသွားသဖြင့် သြဂုတ် လတွင် ဘန်ချ်နှင့် မိသားစုတို့သည် မွန်ထရီယယ်မြို့တွင် ကျင်းပသော အိတ်စ်ပို ၆၇ ဈေးပွဲတော်သို့ သွားလည်ကြသည်။

အီဂျစ်-အစွရေးစစ်ပွဲ ဖြစ်ပွားခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ အီဂျစ်ဘက်မှ သံတမန်ရော နိုင်ငံရေးစစ်ရေးအရ ပြင်ဆင်လှုပ်ရှားမှုများနှင့် တွက်ဆချက် များကို ဘန်ချ် အလွန်သိချင်စိတ် ပြင်းပြခဲ့သည်။ စစ်ပွဲအပြီး တစ်နှစ်ခန့် အကြာတွင် ဘန်ချ်သည် နှစ်ပေါင်းများစွာကပင် ခင်မင်ရင်းနှီးမှုရှိပြီး ယခု အီဂျစ်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး၏ လက်ထောက်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေ သူ မိုဟာမက် ရိုင်ယတ်အား အကျိုးအကြောင်းမေးခဲ့သည်။

နာဆာ စစ်ရုံးရသည့်အကြောင်းများအနက် သတင်းမှားအပေါ် စီမံချက်ဆွဲရခြင်း၊ အီဂျစ်စစ်တပ်၏ လူအင်အားသာလွန်မှု၊ လက်နက်အရေ အတွက် များပြားမှုကို အယုံလွန်ခဲ့ခြင်းအပြင် အစွရေးတို့က မိမိတို့တစ်ဦး တည်း အထောက်အကူ မပါဘဲ စစ်မတိုက်နိုင်ဟု တွက်ထားခြင်း စသည့် အချက်များ ပါဝင်ကြောင်း ရိုင်ယတ်က ပြောပြသည်။

အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် ကုလသမဂ္ဂတပ်များ အီဂျစ်တွင် ချထား ခြင်းကြောင့် ငွေကြေးအကုန်အကျ များလွန်းသဖြင့် ထိုဝန်ထုပ် ဝန်ပိုးကို ဆက်လက် တာဝန်ယူလိုတော့သောကြောင့် တပ်ရပ်ရန် ခြင်းဖြစ်သည်ဟု အီဂျစ်အဆင့်မြင့် တာဝန်ခံအရာရှိ အများအပြားက ယုံကြည်လျက် ရှိကြောင်း ရိုင်ယတ်၏ ပြောပြချက်ကို ဘန်ချ် သိလိုက်သဖြင့် အံ့သြတကြီးဖြစ်ခဲ့ ရသည်။ ဘန်ချ်က မိမိတို့ ကုလသမဂ္ဂ၏ ရပ်တည်ချက်ကို ရိုင်ယတ်အား

ပြန် ရှင်းပြရသည်။ ကုလသမဂ္ဂတပ်များ မရုပ်သိမ်းရန် အတွင်းရေးမှူးချုပ် ၏ မေတ္တာရပ်ခံချက်ကို ကိုင်ရိုမှ လုံးဝ လက်ခံမည်မဟုတ်ကြောင်း သံအမတ် အယ်လ်နိုနီ၏ သတိပေးချက် အရလည်းကောင်း၊ ကုလသမဂ္ဂတပ်များ ရုပ်သိမ်းပေးရန် ကိစ္စကို နာဆာက ကိုင်ရိုရှိ တပ်ဖွဲ့များ ထည့်ဝင်ထားသော နိုင်ငံများ၏ သံအမတ်များအား ပြောဆို၍ သဘောတူညီချက်ရပြီး ဖြစ် သည်ဟု သိထားချက် အရလည်းကောင်း အတွင်းရေးမှူးချုပ်က မေလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသော အကြံပေးကော်မတီအစည်းအဝေး ဆုံးဖြတ် ချက်နှင့် အညီဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု အဓိကကျသော အကြောင်း ရင်း နှစ်ရပ်ကို ရိုင်ယတ်အား ဇာတ်ကြောင်းပြန်ခဲ့သည်။

အစွဲရေးနှင့် အီဂျစ်အကြား ဖြစ်ခဲ့သော ခြောက်ရက် စစ်ပွဲတွင် အတွင်းရေးမှူးချုပ်နှင့် မိမိတို့ပါဝင်ပတ်သက်မှုကို ဘန်ချ် ကွယ်လွန်ချိန်ထိ စိတ်အာရုံထဲမှ မပျောက်ဘဲ စွဲလမ်းခဲ့သည်။ ဖြစ်ပျက်ခဲ့ပုံ အကြောင်းစုံကို လည်း အဖန်ဖန် အခါခါ ဝေဖန် သုံးသပ်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်က လွမ်းမိုးခဲ့ သော နိုင်ငံရေး အခြေအနေများအရ ရွေးချယ်ရန် အခြားနည်းလမ်း မရှိ တော့ကြောင်း ဘန်ချ်သိထားသည်။ အီဂျစ်နိုင်ငံတွင်း နိုင်ငံရေးအားပြိုင်မှု၊ သတင်းမှားမှု၊ အတွက်မှားမှု၊ ဖိအားပေးမှုများ အပြင် အီဂျစ်စစ်တပ်၏ အင်အားနှင့် စွမ်းရည်ကို အထင်ကြီးခဲ့သဖြင့် နာဆာသည် စစ်တားဆီး ရန် အကြံပေးမေတ္တာရပ်ကြသူများ၏ စကားကို နားမဝင်တော့သဖြင့် ဤမျှ အရှုံးကြီး ရှုံးပြီး အထိနာခဲ့သည်။ အကယ်၍ ဆိုဗီယက်ရုရှားနှင့် အမေရိ ကန်ပြည်ထောင်စု အင်အားကြီးနှစ်နိုင်ငံတို့သည် သူတို့၏ ဩဇာ အရှိန် အဝါကိုသုံး၍ ဖိအားပေးဖြန်ဖြေခဲ့လျှင် တစ်မျိုးတဖုံဖြစ်သွားနိုင်သည်။ သို့ ရာတွင် သူတို့သည်ပင်အချင်းချင်း ရန်စောင်နေကြသဖြင့် အခြေအနေပို၍ ဆိုးဝါးစေခဲ့သည်။ လုံခြုံရေးကောင်စီ ကလည်း မည်သို့မှ ကူညီနိုင်ရန် အလားအလာ မရှိပေ။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် စစ်အေးစစ်ပွဲ ဂယက် ကြောင့် မလှုပ်သာအောင် ဖြစ်နေသည်။ အထွေထွေ ညီလာခံကိုလည်း အားကိုး၍ မရနိုင်။ အဖွဲ့ဝင်အများစုက နာဆာသည် ဥပဒေအရ မှန်သည် ဟု ယုံကြည်ထားကြသဖြင့် ဆွေးနွေးရန် အကြောင်းမရှိတော့ချေ။

ဤသို့သော အခြေအနေမျိုးတွင် လက်ရှိ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ထက် သာလွန်၍ ဆောင်ရွက်နိုင်သူ ရှိမည်မဟုတ်ပါ။ အီဂျစ်-အစ္စရေးစစ်ပွဲ ကိစ္စတွင် ကုလသမဂ္ဂတပ် ရုပ်ခြင်းအတွက် အပြင်းအထန် ဝေဖန်သော အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ လက်ထောက်ဝန်ကြီး ယူဂျင်း ရော့စ်တောထံ ဘန်ချ်က စာရေးရာတွင်

“ကျွန်ုပ်သည် ဒုတိယမြောက် အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဒက်ဂ် ဟာမာ ရိုးလ်ဒ်နှင့် လက်ပွန်းတတီး တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ကုလသမဂ္ဂ တပ် စတင် ဖွဲ့စည်းချိန် မှစ၍ အီဂျစ်တွင် တာဝန်ချထားသည့် ကာလ တစ်လျှောက်လုံး လုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရာတွင် အတွင်းရေးမှူး ချုပ် နှစ်ဦးလုံးနှင့် တွဲ၍ လုပ်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ ကုလသမဂ္ဂတပ်များ အီဂျစ်မှ ရုပ်သိမ်းသည့်ကိစ္စကို ဟာမာရိုးလ်ဒ်သည်ပင် ယခု အသက်ထင်ရှား ရှိခဲ့လျှင် လက်ရှိအတွင်းရေးမှူးချုပ် ဦးသန့်ဆောင်ရွက်သည့်အတိုင်း တသွေမတိမ်း ဆောင်ရွက်မည်ဟု ကျွန်ုပ် မမှိတ်မသုံ ယုံကြည်သည်။ ရွေးချယ်ရန် ဤ နည်းလမ်း မှတစ်ပါး အခြား မရှိတော့ပါ။ ကုလသမဂ္ဂတပ် ရုပ်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဦးသန့်အား မှန်ကန်မှုလည်း မရှိဘဲ လွဲချော်သွေဖီပြီး အချို့ အပိုင်းများတွင် တမင်လုပ်ကြံသော သတင်း ထင်မြင်ချက်များဖြင့် အပုတ် ချ တရားခံပြုခဲ့ကြသည်။ ဤသို့ ပြုခြင်းဖြင့် ကုလသမဂ္ဂ၏ လုပ်ငန်းများ ထိခိုက်စေသည့်အပြင် မျက်မှောက်ခေတ်နိုင်ငံတကာ ဆက်ဆံရေး၊ အခြေ အနေမှန်ကို ယထာဘူတကျကျ သဘောပေါက်ရေးကိုပါ အဟန့်အတား ဖြစ်စေသည် သာမက သမိုင်းကိုပင် စွန်းထင်းစေခဲ့ပါသည်။” ဤကား ဘန်ချ်၏ ၁၉၆၈ ခု ဖေဖော်ဝါရီလ ၇ ရက်နေ့စွဲပါ ပြန်ကြားချက် ဖြစ်သည်။

ကုလသမဂ္ဂတပ်ဖွဲ့ ကုန်ကျစရိတ်ကို ထောက်ပံ့ခဲ့သော အစိုးရ များက စရိတ်ကြီးလေးလွန်းသဖြင့် အင်အားလျှော့ချရန် တောင်းဆိုလာကြ သည်။ ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော ခြောက်ရက်စစ်ပွဲ၏ အတွေ့ အကြုံနှင့် စစ်နှောင်းကာလ ဂယက်များအရ အရှေ့ အလယ်ပိုင်းဒေသတွင် လက်နက်မကိုင်ဆောင်ဘဲ လူအင်အား အနည်းငယ်မျှပါဝင်သော ငြိမ်းချမ်း ရေး ထိန်းသိမ်းမှုအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းတာဝန်ပေးခြင်းဖြင့် ဤဒေသအခြေအနေ

နှင့် ပို၍ဆီလျော်အပ်စပ်မည် ဖြစ်ကြောင်း တွေ့လာရသည်။

ဘန်ချ်သည် ဘဝ၏ ခါးသီးသောအတွေ့အကြုံများကို ရင်ဆိုင်ရန် ဝန်မလေးခဲ့ပါ။ ပြဿနာကို ရှောင်ပြေးခြင်းလည်း မပြုခဲ့ပါ။ သူလုပ်ခဲ့သမျှ လုပ်ငန်းတာဝန်တိုင်း ပြဿနာအနည်းနှင့်အများ တွေ့ရမည်ကို ကြိုတင်တွက်ဆကာ လက်ခံထားပြီး တတ်နိုင်သမျှ အကောင်းဆုံး လုပ်ခဲ့သည်။ အကောင်းမမြင်တတ်သူများ၏ ဝေဖန်ရှုတ်ချမှုကိုလည်း မျှော်လင့်ထားပြီး ဖြစ်ရာ တုန်လှုပ်ခြင်းလည်း မရှိပါ။ သူ့ အတွေ့အကြုံအရ နိုင်ငံတကာ အရေးအခင်းများ ဖြေရှင်းရာ၌ အားလုံးကျေနပ်လက်ခံနိုင်သည့် အခြေအနေမျိုးရောက်ခဲ့သည့် သာဓကကား ရှာမှရှားသည်။ ဤခြောက်ရက်စစ်ပွဲသည် အရှေ့အလယ်ပိုင်းရှိ အာရပ်နိုင်ငံများအတွက် ကံဆိုးမိုးမှောင်ကျစေခဲ့သည်။ ပဲလ်လက်စတိုင်းသားများ အတွက်လည်း အကျပ်အတည်း ဖြစ်စေခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့အစည်းကြီးအတွက်ပင်လျှင် မျက်နှာပျက်စရာ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဘန်ချ်ကိုယ်တိုင် ဦးဆောင်သော လမ်းသစ်တွင် အစပျိုးခဲ့သော ငြိမ်းချမ်းရေး ကြိုးပမ်းမှုများအတွက်လည်း အရှုံးပေါ်ကာခါးပြတ်စေခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂ ဖြစ်စဉ် သမိုင်းတလျှောက် ကြုံခဲ့ရသည့် ပြဿနာများနှင့် ဖြေရှင်းရသည့် ဖြစ်စဉ်များကို အမှန်အတိုင်းမှတ်တမ်းတွင်ရစ်စေရန် ဘန်ချ်သည် ကွယ်လွန်ချိန်ထိ အတတ်နိုင်ဆုံး ကြိုးစားခဲ့သည်။ ပေးလာသော အခြေအနေအရ ဒီထက်ကောင်းသောနည်းလမ်းများကို မရရှိနိုင်သည့် အဆုံးတွင် ဖြစ်သမျှ နှင့် ကျေနပ်နှစ်သိမ့်ရတော့သည်။ ဤသို့ ဆောင်ရွက်ရသည့်အတွက် ဘန်ချ်သည် ပူပင်သောက မဖြစ်ခဲ့ပါ။ နောင်တမရခဲ့ပါ။

အခန်း (၃၀)

စခန်းသိမ်းခြင်း

ဂုဏ်ပြုစရာ မယ်မယ်ရရ မရှိပါ

၁၉၆၇ ခုနှစ်သည် အတွင်းရေးမှူးချုပ်နှင့် ဘန်ချ်အတွက် စိတ်ပမ်းကိုယ်ပမ်း ခြေကုန်လက်ပမ်းကျသောနှစ်ဟု ဆိုရပေမည်။ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးအတွက်လည်း အကျပ်အတည်းနှင့် ရင်ဆိုင်ရသောကာလဖြစ်သည်။ အရှေ့အုပ်စုနှင့် အနောက်အုပ်စုအကြား ပြင်းထန်စွာဖြစ်နေသော စစ်အေးစစ်ပွဲတွင် မလှုပ်သာအောင် ဖြစ်နေသည်။ ထို့အပြင် အနောက်အုပ်စုဝင် ဖွံ့ဖြိုးပြီး စက်မှုနိုင်ငံများနှင့် လွတ်လပ်စ တတိယကမ္ဘာဟု အမည်တွင်သော ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများအကြား၌လည်း ရန်စောင်နေကြခြင်းကိုလည်း စိတ်မချမ်းမြေ့ဖွယ် မြင်တွေ့နေရသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ကုလသမဂ္ဂ စတင်ထူထောင်ချိန်မှ ၂၅ နှစ်ပြည့်သော ငွေရတုသဘင်ကို ဆန်ဖရန်စစ္စကိုမြို့၌ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ် ဇွန်လအတွင်း ကျင်းပခဲ့သည်။ ဘန်ချ်သည် ဝမ်းမြောက် အားတက်ဖွယ်ရာ မရှိသော ထိုအခမ်းအနားသို့ မတက်ရောက်ခဲ့ပေ။ အင်ဒိုချိုင်းနားကျွန်းဆွယ်တွင် တောက်လောင်ဆဲဖြစ်သော ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲ၊ ငြိမ်းချမ်းရေး အလားအလာ မရှိသော အရှေ့အလယ်ပိုင်းပြဿနာသည် သူ၏ အာရုံထဲတွင် စွဲနေသည်။

ဗြိတိသျှလူမျိုး ပန်းပုဆရာမကြီး ဘာဘရာ ဟက်ပ်ဝပ်သ်က ဘန်ချ်ထံ ရေးသားပေးပို့သော ငွေရတုသဝဏ်လွှာကိုမူ ဝမ်းသာအားရ လက်ခံခဲ့သည်။ ကွယ်လွန်သူ ဒုတိယမြောက် ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ် ဟာမာရိုးလ်ဒ်အား သတိတရ အထိမ်းအမှတ် ရုပ်တုကို ဟက်ပ်ဝပ်သ် ထုလုပ်ပေးခဲ့သည်။ ဘန်ချ်သည် ၁၉၆၄ ခုနှစ်အတွင်းပန်းပုဆရာမကြီးနှင့်

လက်ပွန်းတတီးနေခဲ့သည်။ ဘန်ချ်သည် အောက်တိုဘာလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ဟက်ပ်ဝပ်သ်အား ဤသို့ စာပြန်ကြားခဲ့သည်။

“သတိတရပေးပို့တဲ့ ကြေးနန်းသဝဏ်လွှာကို ကျေးဇူးတင်စွာရခဲ့ပါတယ်။ ငွေရတုသဘင် ကျင်းပရာမှာ မဆုံးနိုင်တဲ့ မိန့်ခွန်းတွေ၊ ရှည်လျားလှတဲ့ ခေါင်းကြီးသတင်းတွေ၊ စိတ်ပျက်အားလျော့သံတွေ၊ ပြစ်တင်ဝေဖန်ချက်တွေကြားထဲက မိတ်ဆွေကောင်းတစ်ယောက်ဆီက ပေးပို့ခဲ့တဲ့ ရိုးရိုးရှင်းရှင်း သဝဏ်လွှာကလေးဟာ ကျွန်ုပ်တို့အတွက် အားတက်လန်းဆန်းစေခဲ့ပါတယ်”

ကုလသမဂ္ဂအတွက် အရှေ့အလယ်ပိုင်းပြဿနာသည် စိုးရိမ်ကြောင့်ကြဖွယ် ပြဿနာတစ်ခုဖြစ်သည်။ ကာလရှည်ကြာစွာဆွေးနွေးကြပြီးနောက် ၁၉၆၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် လုံခြုံရေးကောင်စီက ဆုံးဖြတ်ချက်အမှတ် ၂၄၂ ကို ချမှတ်ခဲ့သည်။ သမိုင်းတွင်ခဲ့သော ဤဆုံးဖြတ်ချက်အရ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ ငြိမ်းချမ်းရေး ရရှိပြီး တည်တံ့ခိုင်မြဲစေရန် အစွဲအစွဲတို့က သိမ်းပိုက်ထားသော နယ်မြေအားလုံးပြန်ပေးရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြပါရှိသည်။ ဤဆုံးဖြတ်ချက် အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရေးအတွက် ကုလသမဂ္ဂအထူးကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးအား ခန့်ထားတာဝန်ပေးရန်လည်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

အထူးကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် မော်စကိုတွင် ဆွီဒင်နိုင်ငံသံအမတ်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသော ဝုန်းနာယာရင်းအား အတွင်းရေးမှူးချုပ်က ခန့်ခဲ့သည်။ ဝုန်းနာယာရင်းသည် ၁၉၅၀ ခုနှစ်များက ကုလသမဂ္ဂဆိုင်ရာ သံအမတ်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သူဖြစ်ပြီး ဘန်ချ်နှင့် လက်တွဲလုပ်ဖူးသည်။

ယာရင်းသည် ပေးအပ်သည့်တာဝန်ကို ကြိုးစား၍ ဆောင်ရွက်သော်လည်း အားတိုက်အင်တိုက် ထောက်ခံမှု မရခဲ့ပါ။ အာရပ်နှင့်အစွဲတို့အား ဩဇာညောင်းစေမည့် စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး ကြောထောက်နောက်ခံလည်း မရခဲ့ပါ။ လုံခြုံရေးကောင်စီကလည်း အရှေ့အလယ်ပိုင်းပြဿနာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တိကျသော လမ်းညွှန်မှုနှင့် ထောက်ခံမှု မပေးခဲ့ပါ။ ထို့

ကြောင့် ယာရင်းသည် ပေးအပ်သည့် တာဝန်ကို အကျပ်အတည်းအကြား မှ စိတ်ပျက်လက်ပျက် လှုပ်ရှားနေရသည်။ ယာရင်းသည် နယူးယောက် တွင် ရှိနေစဉ် ဘန်ချိတ် တစ်နေ့လျှင် သုံးခေါက်ထက်မနည်း လာတွေ့ ပြီး သူ့အခက်အခဲများကို နှစ်ကိုယ်ကြား ရင်ဖွင့်ခဲ့သည်။ ဘန်ချိတ်၏ ချင့်ချိန် ဝေဖန်သည့် စွမ်းရည်နှင့် နှုတ်လုံမှုကို ယုံကြည်သဖြင့် သူ့အတွေး၊ သူ့အမြင်၊ သူ့ခံစားချက်များ မထိန်းမချန်ပြောခဲ့သည်။ ဘန်ချိတ်ကလည်း ပြောသမျှ လေးလေးနက်နက် နားထောင်ပြီး ပြောရန် လိုအပ်သမျှ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ထံ တင်ပြခဲ့သည်။

ယာရင်းသည် ပင်ရင်း မော်စကို သံအမတ်ကြီးရာထူးကို မစွန့် လွှတ်ဘဲ ဆက်လက်တာဝန်ယူထားသည်။ ကုလသမဂ္ဂ အထူးကိုယ်စား လှယ်တာဝန်ကို အကြောင်းပေါ်မှ ဆောင်ရွက်ပေးသည်။ ဘန်ချိတ်ကပင် ယာရင်းအား စိတ်ဓာတ်မကျစေရန် အားပေးနှစ်သိမ့်ရသည်။ ၁၉၆၉ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် ပထမအတွင်းရေးမှူးချုပ် ထရစ်ဂ်ဗာ လီး၏ ဈာပနကို နော်ဝေးနိုင်ငံအော့စလိုမြို့တွင် ကျင်းပရာ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ကိုယ်စား ဘန်ချိတ် တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ထိုအခမ်းအနားတွင် ယာရင်းလည်းတက်ရာ ဘန်ချိတ် က နယူးယောက်သို့ အချိန်ကြာကြာ လာနေရန် ဖိတ်ကြားလိုက်သည်။

၁၉၆၀ ဆယ်စုနှစ်အတွင်း အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသတွင် အာရပ် နှင့် အစ္စရေးအကြား ဆူးအက်တူးမြောင်း တစ်ဖက်ကမ်းမှ အခြားတစ်ဖက် သို့ လက်နက်ကြီးငယ်များဖြင့် ပစ်ခတ် ဖောက်ခွဲမှုများ အစဉ်တစိုက်ဖြစ် ခဲ့သည်။ ဤသို့ ပစ်ခတ်သည့်ကြားနယ်စပ် စည်းမျဉ်းတပ်လျှောက် စစ်မဲ့ နှံတွင် ကုလသမဂ္ဂတပ်များ စခန်းချ တပ်စွဲထားရသည်။ တာဝန်ကျ စောင့်ကြည့်ရေးတပ်ဖွဲ့များက နှစ်ဖက်မှ ပစ်ခတ်ကြသော အမြောက်နှင့် သေနတ်ကျည်များကို ရှေ့တစိုက် မှတ်သား၍ နယူးယောက်သို့ ပေးပို့ ကြရာ ထူးခြားတိကျသော စစ်ရေးမှတ်တမ်းအဖြစ် ကျန်ရစ်သည်။ ယင်း တပ်သားများအတွက်လည်း အသက်အန္တရာယ် နီးလှသော တာဝန်ချထား ချက်ဖြစ်သည်။ ထိုခိုက်ဒဏ်ရာရမှု၊ သေကြေပျက်စီးမှုများလည်း ရှိသဖြင့် ဘန်ချိတ် များစွာစိတ်မကောင်းဖြစ်မိသည်။ ဤအကြားတွင် တာဝန်မဲ့ စာနာ

စိတ် မရှိသော သတင်းထောက်များ၏ ကဲ့ရဲ့ရှုတ်ချမှုများ ခံရသေးသည်။
ဘန်ချီက ငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်းမှုတပ်ဖွဲ့၏ စွန့်လွှတ်စွန့်စားစိတ်ဓာတ်
ကို အမြဲ ဖော်ထုတ်ကာ ချီးကျူးခဲ့သည်။

အရှေ့အလယ်ပိုင်း စစ်မက်တိုက်ခိုက်မှုများတွင် ယင်းသို့ တစ်
ဖက်နှင့်တစ်ဖက် ပစ်ခတ်သည့် တိုက်ပွဲများ၊ ချုံခိုတိုက်ခိုက်မှုများအပြင်
နိုင်ငံတကာ လေကြောင်းပိုင် လေယာဉ်များ ပြန်ပေးဆွဲမှုများ ခေတ်စား
လာသည်ကို တွေ့ရသည်။ အထူးအားဖြင့် အစွရေးပိုင် ခရီးသည်တင်
လေယာဉ်များကို ပစ်မှတ်ပြုထားသည်။ တစ်ကြိမ်တွင် အစွရေးလေကြောင်း
ကုမ္ပဏီပိုင် အယ်လ်အဲလ် ခရီးသည်တင် လေယာဉ်တစ်စီးကို အကြမ်း
ဖက်သမားတစ်စုက အပိုင်စီး၍ အယ်လ်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံသို့ မောင်းနှင်သွား
ခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂက ကြားဝင်ဖြန်ဖြေ ညှိနှိုင်းပေးသဖြင့် အောင်မြင်
အေးချမ်းစွာ ပြီးခဲ့သည်။ နောက်တစ်ကြိမ် အေသင်လေဆိပ်၌ ၁၉၆၈
ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလအတွင်း အာရပ်သေနတ်သမားများက အစွရေးလေယာဉ်
အား ထပ်မံ ပစ်ခတ်ကြပြန်သည်။

ဤတစ်ကြိမ်တွင် အစွရေးတို့ကလည်း မခံဘဲ လက်စားချေ
သည့်အနေဖြင့် ဘာရွတ်လေဆိပ်ကို ကွန်မန်ဒိုတပ်ဖြင့် ဝင်ရောက်စီးနင်း
ပြီး ခရီးသည်တင် လေယာဉ် ၁၃ စီးကို ဖောက်ခွဲဖျက်စီးခဲ့သည်။ အပြင်း
ထန်ဆုံးသော လေယာဉ်အပိုင်စီးမှုတစ်ခု ၁၉၇၀ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင်
ထပ်မံဖြစ်ပွားပြန်သည်။ ပဲလ်လက်စတိုင်း အကြမ်းဖက်သမားများသည် ခရီး
သည်တင် လေယာဉ် ငါးစင်းကို အပိုင်စီးပြီး ရော်ဒန်နိုင်ငံ ရောဘတ် ဖီးလ်
လေယာဉ်ကွင်းသို့ ပျံသန်းစေပြီး ထိုလေယာဉ်ကွင်း၌ပင် ရပ်ထားသည်။
စီးနင်းလိုက်ပါလာကြသော ခရီးသည်နှင့် လေယာဉ်အဖွဲ့သားများအား
လေယာဉ်မှ ဆင်းခိုင်းပြီး သုံးစင်းကို ဖောက်ခွဲဖျက်စီးလိုက်သည်။ ဤဖြစ်
ရပ်များကို လုံခြုံရေးကောင်စီတွင် ရှည်လျားစွာ ဆွေးနွေးကြရသည်။

အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဦးဆောင် ကျင်းပသော ဆွေးနွေးပွဲတိုင်း
တွင် ဘန်ချီကိုယ်တိုင် မှတ်စုရေးသည့် အလေ့အထကို ယခု မျက်စိချွတ်
ယွင်းလာသည့်တိုင်အောင် လက်မလွှတ်ဘဲ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

မိမိကိုယ်တိုင် ရေးရမှ ကျေနပ်သူဖြစ်သည်။ မျက်စိမမြင်တော့သောကြောင့် စာလုံးများ မညီမညာ သေးလိုက်ကြီးလိုက် ဖြစ်သည့်ပြင် စာကြောင်း များ ကျော်ခြင်း ထပ်ခြင်းများကို မြင်ရသူများ ရင်နှင့်ဖွယ်တွေ့နေရသည်။ ဘန်ချ်ကိုယ်တိုင် နှုတ်တိုက်ချပေးသောမှတ်တမ်းများကား စံတင်ရလောက် အောင် တိကျပြတ်သား ရှင်းလင်းလှကြောင်း လူတိုင်း ဝန်ခံကြရသည်။ ယခုအထိပင် ကမ္ဘာအနှံ့ရှိ နယ်ရုံးခွဲမှလာသော ကြေးနန်းစာများကို ဉာဉ် နက်သန်းခေါင် လင်းအားကြီးစေသည့် အကာလအချိန်များတွင် သူ့အား ကိုယ်တိုင်နှိုး၍ သတင်းပို့ရန် ပြောထားသည်။ အရေးကြီးသတင်းများ၊ အဦးအဖျားသိရသဖြင့် အလုပ်တွင်ကျယ်သည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်သည်။

၁၉၆၈ ခုနှစ် သြဂုတ်လအတွင်း ဆိုဗီယက်ရုရှားနှင့် ဝါဆော စာချုပ်ဝင် နိုင်ငံများ၏ တပ်များသည် ချက်ကိုစလိုဗေးကီးယားနယ်စပ်တွင် စုရုံးလျက်ရှိကြောင်း ထိတ်လန့်ဖွယ်သတင်းဖြစ်လာသည်။ အတွင်းရေးမှူး ချုပ်သည် ဆိုဗီယက်ရုရှားနှင့် ချက်ကိုစလိုဗေးကီးယား သံအမတ်များအား ဖိတ်ခေါ်ပြီး ညှိလိုက်သည်။ အခြေအနေမှာ အချိန်မဆိုင်း ပေါက်ကွဲနိုင် သဖြင့် အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ ဥရောပခရီးစဉ်ကို ပယ်ဖျက်ကာ နယူး ယောက်တွင် စောင့်ကြည့်နေရသည်။

နိုင်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံတွင်လည်း ဘီယာဖရာ ပြည်နယ် ခွဲထွက် ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ ပြည်တွင်းစစ် အကြီးအကျယ် ဖြစ်ပွားပြန်သည်။ ပြည်တွင်းစစ် ဖြစ်ပွားနေခြင်းကြောင့် ကုလသမဂ္ဂသည် နိုင်ငံရေးနှင့်စစ်ရေး အရ ကြားဝင်ဖြန်ဖြေခြင်း မပြုနိုင်ခဲ့ပါ။ ထို့ကြောင့် လူမှုရေးအကူအညီ များသာ ပို့နိုင်ခဲ့သည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် စစ်တိုက်ကြသော ပြည် တွင်းအုပ်စုများအား ရာထူး၏ အရှိန်အဝါအရ ကြားဝင်ဖြန်ဖြေရန် ကြိုး စားသော်လည်း မထိရောက်ခဲ့ပါ။ ကုလသမဂ္ဂလုပ်သမျှ အကောင်းမမြင် ဘဲ အမြဲတမ်း အပြစ်တင်ရန် ဝန်မလေးကြသော ဝေဖန်ရေးသမားများ သည် ရသည့်အခွင့်အရေးကို အလွတ်မပေးဘဲ အတွင်းရေးမှူးချုပ်အား ပြစ်တင်ရှုတ်ချခဲ့သည်။

၁၉၆၈ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ သောကြာနေ့တစ်နေ့တွင် နိုင်ဂျီးရီးယား

အမျိုးသားဝတ်စုံဝတ်ထားသော အမျိုးသမီးငယ်တစ်ဦးသည် ဘန်ချ်၏ ရုံးခန်းသို့ ဒေါသတကြီး ပြာလောင်ခတ်ကာ ဝင်ရောက်လာသည်။ ပြည်တွင်းစစ်၏ သားကောင်အဖြစ် ခံရသော ဘီယာဖရားနယ်သားများအတွက် ကန့်ကွက်ဆန္ဒပြခြင်းဖြစ်ကြောင်း၊ မိမိသည် ဘန်ချ်၏ ရုံးခန်းမှ လုံးဝ မထွက်တော့ဘဲ အငတ်ခံ ထိုင်သပိတ်မှောက်ရန် ဆုံးဖြတ်ထားကြောင်း ပြောပြအရေးဆိုသည်။ ကုလသမဂ္ဂရုံးမှ လုံခြုံရေးအရာရှိများက ထိုအမျိုးသမီးငယ်အား ဆွဲထုတ်ရန် တက်ကြွစွာဖြစ်နေသည်။ ဘန်ချ်က အတင်းအကျပ်မလုပ်ရန် တားမြစ်ပြီး သူကိုယ်တိုင် ထိုအမျိုးသမီးအား နားချခဲ့သည်။ ဆင်းဒဝစ် အသားသွပ်ပေါင်မုန့်များ ကျွေးသော်လည်း မစားဘဲ ငြင်းဆန်သည်။ အတန်ကြာအောင် ဖျောင်းဖျသောအခါမှပင် အမျိုးသမီးငယ်သည် ဒေါသပြေ၍ ငြိမ်သွားပြီး သုံးနာရီကြာမျှ ဘန်ချ်နှင့် အေးအေးသက်သာစွာ ဆွေးနွေးကြသည်။ မိမိ၏ရုံးခန်းတွင် သပိတ်မှောက်ခြင်းဖြင့် အကျိုးထူးမည်မဟုတ်ကြောင်းပြောရာ အမျိုးသမီးငယ်မှာ သဘောပေါက်သွားပြီး ဘန်ချ်အား နှုတ်ဆက်ကာ ပြန်သွားတော့သည်။

အိုင်ယာလန်ပြည်၏ ကိစ္စလည်း ကုလသမဂ္ဂထံ ဦးတည်လာသေးသည်။ ၁၉၆၉ ခုနှစ် ဩဂုတ်လအတွင်း အိုင်ယာလန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ပက်ထရစ် ဂျေ ဟီလာရီသည် နယူးယောက်သို့ လာရောက်၍ အတွင်းရေးမှူးချုပ်နှင့် ကိုယ်တိုင်တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ အိုင်ယာလန်နိုင်ငံတွင် အချုပ်အခြာအာဏာနှင့် နယ်နိမိတ်ပိုင်းခြားရေးပြဿနာများ ရှိနေသဖြင့် မြောက်အိုင်ယာလန်နိုင်ငံသို့ ကုလသမဂ္ဂ ငြိမ်းချမ်းရေးတပ်ဖွဲ့ ပို့ပေးရေး ကိစ္စကို စိတ်ဝင်တစား လာရောက် ဆွေးနွေးခြင်းဖြစ်သည်။ ဤကိစ္စသည် ဗြိတိသျှတို့နှင့် တိုက်ရိုက်ပတ်သက်နေသဖြင့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးက ဆန္ဒရှိလျှင် ပြည်သူ့အခွင့်အရေးကိစ္စများကို လေ့လာရန် အထူးကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဘန်ချ်အား စေလွှတ်ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း အတွင်းရေးမှူးချုပ်က ပြောခဲ့သည်။ သို့သော်လည်း ထိုအစီအစဉ် အကောင်အထည် မပေါ်ခဲ့ပါ။ ရက်အနည်းငယ်အကြာတွင် မြောက်အိုင်ယာလန် ပရော်တက်စ်တန်ဂိုဏ်းဝင် ခေါင်းဆောင် ဘုန်းတော်ကြီး အီယန် ပေစလီနှင့် တွေ့ဆုံရပြန်သည်။

ပေစလီနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရင်း ဆိုက်ပရပ်စ်မျိုးနွယ်စုချင်း ဖြစ်ခဲ့သော ပြဿနာကို ဘန့်ချ် သတိရမိလိုက်သည်။ အိုင်ယာလန် ပြဿနာသည် ဆိုက်ပရပ်စ်ကဲ့သို့ပင် ငြိမ်းချမ်းစွာ ဖြေရှင်းနိုင်ချေ မရှိဘဲ ပစ်ရင်းခတ်ရင်း အကြမ်းဖက်မှုဖြင့် ကာလရှည်ကြာခဲ့သည်။

ဤနှစ်ပိုင်းသည် ကမ္ဘာတစ်ဝန်းလုံးနှင့် အမေရိကန်နိုင်ငံအတွက် မိုးမှောင်ကျသည့်ပမာ စိတ်မချမ်းမြေ့ဖွယ်ရာကြုံခဲ့ရသည်။ အမေရိကန်နိုင်ငံ တွင် လူမည်းခေါင်းဆောင် မာတင် လူသာ ကင်းနှင့် သမ္မတလောင်း ရောဘတ် ကဲနီနဒီတို့ လုပ်ကြံခံကြရသည်။ ဘန့်ချ်သည် ရောဘတ်နှင့် ခင်မင်သဖြင့် ပို၍ စိတ်ထိခိုက်ရသည်။ နှစ်များမကြာမီ တစ်ချိန်က ရောဘတ် ကဲနီနဒီ ဗာဂျီးနီးယားတက္ကသိုလ်တွင် ဥပဒေပညာတက်ရောက်သင်ကြားနေစဉ် ဘန့်ချ်အား မိန့်ခွန်းပြောကြားပေးရန် မေတ္တာရပ်ခံဖူးသည်။ ထိုစဉ်က ဗာဂျီးနီးယားပြည်နယ်သည် လူဖြူလူမည်း ခွဲခြားရေးစိတ်ဓာတ် ပြင်းထန်သဖြင့် လူဖြူနှင့်လူမည်း အတူမရောသည့်စနစ် တင်းကျပ်စွာ ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ဘန့်ချ်သည် ပညာသမ္ဘာနှင့် အတွေ့အကြုံရင့်ကျက်ပြီး ကုလသမဂ္ဂဝန်ထမ်းအဖွဲ့ဝင် ကျွမ်းကျင်သူ ပညာရှင်ဖြစ်သောကြောင့် ထိုဟောပြောပွဲတွင် ချွင်းချက်အနေဖြင့် လူဖြူလူမည်းရောကာ တက်ရောက်ရန် စီစဉ်ထားကြောင်း ရောဘတ်က အာမခံချက်ပေးသည်။ ဘန့်ချ်လည်း ဟောပြောပွဲတက်ရန် ဖိတ်ကြားချက်ကို လက်ခံ၍ ဟောပြောခဲ့ရာ အထူးအောင်မြင်ခဲ့သည်။

ရောဘတ် ကဲနီနဒီ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခြင်း ခံခဲ့ရသဖြင့် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲအလားအလာကို ဘန့်ချ် စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုရွေးကောက်ပွဲတွင် ရီပတ်ဘလီကင်ပါတီမှ သမ္မတလောင်း ရစ်ချတ် နစ်ဆင် အနိုင်ရခဲ့သည်။

ဒီဇင်ဘာလအတွင်း ၃၇ ဦးမြောက် သမ္မတအဖြစ် ရွေးချယ်ခံထားပြီးဖြစ်သော နစ်ဆင်သည် အတွင်းရေးမှူးချုပ်အား လာရောက်တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ဘန့်ချ်သည် နစ်ဆင်နှင့် ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်များ တရင်းတနှီး စကားလက်ဆုံကျခဲ့သည်။ နစ်ဆင်နှင့်အတူ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး

အဖြစ် လျာထားသော ဝီလျံ ရော်ဂျားစ်၊ အမျိုးသားလုံခြုံရေးအကြံပေး ဟင်နရီ ကစ်ဆင်ဂျာတို့ လိုက်ပါလာကြသည်။ နိုင်ငံခေါင်းဆောင် ပီသ သော နစ်ဆင်၏ လုပ်ဆောင်မှုများသည် ဘန်ချ်၏ အတွေးအမြင်ကို တစ်နည်းတစ်ဖုံ ပျော့ပြောင်းစေခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် ၁၉၆၉ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလအတွင်း ရုရှားနိုင်ငံ ကရိုင်းမီးယားနှင့် မော်စကိုသို့ အလည်အပတ်ရောက်သေးသည်။ သံအမတ် ယာရင်း၏အိမ်တွင် နှစ်ည တည်းခိုခဲ့သည်။ အေးလွန်းသောရာသီဥတု ကြောင့် နေမကောင်း ထိုင်မသာဖြစ်ရသည်။ မျက်စိဒုက္ခပေးသဖြင့် ရုရှား မိတ်ဆွေများက နာမည်ကျော် အိုဒက်ဆာမြို့ရှိ ဖိလတ်တော့စ် မျက်စိရောဂါ ကုဆေးရုံတွင် စမ်းသပ်စေပြီး အထူးမျက်မှန်တစ်စုံ လုပ်ပေးခဲ့သည်။ မျက် မှန်သစ်တပ်ရာတွင် အနည်းငယ် ကြည်လင်ပြတ်သားလာသော်လည်း လေးလွန်းသဖြင့် ကြာကြာ မတပ်နိုင်ပါ။ မော်စကို၌ နေစဉ်အတွင်း နျူကလီးယားသိပ္ပံဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲတက်ခဲ့သေးသည်။ လူသားတစ်ရပ်လုံး ကို လောင်တိုက်သွင်းနိုင်သည့်အထိ စွမ်းပကားကြီးမားသော နျူကလီး ယားလက်နက်များကို ပိုင်ဆိုင်သူများ၊ တီထွင် ထုတ်လုပ်သူများအနေနှင့် လူသားချင်း စာနာစိတ် ကင်းမဲ့စွာ အပြိုင်ထုတ်လုပ်နေကြပုံများကို စိတ် ပျက်မိသည်။ သူ့အတွက် ဆိုချီဆပ်ကပ်တွင် ဝက်ဝံနှင့်လူပြောင်များ၏ သရုပ်ဆောင်မှုများကို မြင်ရသည်မှာ ပို၍ သာယာပျော်ရွှင်မှု ရခဲ့သည်။

ဘဝတစ်လျှောက်လုံး စိတ်ညစ်ဖွယ်၊ ထိတ်လန့်ဖွယ်၊ ရင်ဖိုဖွယ် ပြဿနာအရပ်ရပ်နှင့် ကျင်လည်ခဲ့ရသည့် ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ဖြေကွက် အနည်းငယ်မျှသာ တွေ့ခဲ့ရသည်။ ၁၉၆၉ ခုနှစ် မေလအတွင်း လော့စ် အဲန်ဂျလိစ်မြို့ရှိ ယူစီအယ်လ်အေတက္ကသိုလ်တွင် ကျင်းပသော တက္ကသိုလ် ခန်းမဆောင်ပွင့်ပွဲကား ဘန်ချ်အတွက် စိတ်ကြည်နူးစရာ၊ အမှတ်တရဖြစ် ခဲ့သည်။ အဆောက်အဦသစ်သည် ၁၁ ထပ်မြင့်ပြီး လူမှုရေးသိပ္ပံဌာန အတွက် လျာထားဆောက်လုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ကျောင်းသားများ၏ ဆန္ဒ ပြုချက်အရ ယင်းအဆောက်အဦကို ရှာဖွေ ဘန်ချ်ဆောင်ဟု ကင်ပွန်းတပ် ခဲ့သည်။ ထိုပွင့်ပွဲတွင် ခံစားရသော ပီတိသည် နိဘယ်ငြိမ်းချမ်းရေးဆု

ရစဉ်က ခံစားရခြင်းထက်ပို၍စိတ်လှုပ်ရှားစေသည်ဟု ဘန့်ချ် ဝန်ခံခဲ့သည်။

“ဤအဆောင်သည် ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းသာယာရေးကို ခိုင်ခိုင်မာမာ မမှိတ်မသုန် ယုံကြည်သူတစ်ဦး၏ အမည်ဖြင့် ကမ္ဘာ့ထိုးထားသည်။ စကြာဝဠာအတွင်းရှိ လူသားများ နေထိုင်သောဂြိုဟ်တွင် လူအချင်းချင်း ချစ်ခင်လေးစားမှု သင့်တင့်မျှတစွာ နားလည်မှု၊ စာနာမှုနှင့် နေထိုင်ကြရင်း ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့သော လောကတစ်ခုကို ထူထောင်နိုင်မည်ဟု ထိုသူက အပြည့်အဝ ယုံကြည်ထားသည်။ မှန်သောစကားဆိုရလျှင် လူသားများ၏ ကောင်းသော စရိုက်လက္ခဏာတို့ကို လေးလေးနက်နက်ယုံကြည်သူဖြစ်သည်။” ဤကား ရှာဖွေ ဘန့်ချ် အဆောင်ဖွင့်ပွဲတွင် ပြောခဲ့သော စကားများဖြစ်သည်။ ဘန့်ချ်၏ မျက်စိကား အလျဉ်း ဆိုးဝါးနေသဖြင့် သူဖတ်နိုင်ရန် စာရွက်ရှည်ရှည်တွင် စာလုံးကြီးကြီးဖြင့် ရေးပေးရသည်။ ဘန့်ချ်ပြောခဲ့သော မိန့်ခွန်းစာရွက်ကို တက္ကသိုလ်၏ မော်ကွန်းတိုက်တွင် တရိုတသေ သိမ်းထားသည်။

လော့စ်အဲန်ဂျလစ်သို့ ရောက်တုံးရောက်ခိုက် ဘန့်ချ်သည် မိသားစုများအား သွားရောက် တွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ဒေါ်လေး အက်သာလ်အား အသက်ရှင်စဉ် နောက်ဆုံးတွေ့ခဲ့သည်။ ထိုနှစ်တွင် ဒေါ်လေး ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။ ဘန့်ချ်သည် လူမှုရေးဝတ္တရားများ အချိန်မလပ် ဖြည့်ဆည်းရင်း တစ်ကြိမ်တွင် ဝါးဒေါ့ဖ်အက်စတိုးရီးယားဟော်တယ်၌ ငယ်စဉ်က လန်ဒန်တွင် ကျောင်းနေဖက်သူငယ်ချင်း ပီတာ ကွမ်နန်းဂျီနှင့် အမှတ်မထင် ဆုံစည်းခဲ့သည်။ ကွမ်နန်းဂျီသည် ယခု ကင်ညာနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးတာဝန် ထမ်းဆောင်နေကြောင်း ပြောပြသည်။ ဘန့်ချ်နှင့် တွေ့ချိန်၌ သူတယ်လီဖုန်းပြောနေသည်။ ဘန့်ချ်ကိုမြင်သည့်အခါ လက်ယပ်ခေါ်၍ ဖုန်းခွက်ကို တိုးပေးလိုက်သည်။ ဘန့်ချ်က နားထောင်လိုက်ရာ တစ်ဖက်မှ စကားပြောနေသူမှာ ကင်ညာနိုင်ငံသမ္မတ ယိုမို ကဲန့်ယက်တာ ဖြစ်နေကြောင်း ဝမ်းမြောက်စွာ သိခဲ့ရသည်။ လန်ဒန်၌ ကျောင်းတက်စဉ် မိမိအား အာဖရိကန် ဆွာဟီလီဘာသာစကား သင်ပေးခဲ့ပုံကို သတိရလိုက်သည်။

၁၉၆၉ ခုနှစ် ဇူလိုင်လနှင့် ဩဂုတ်လအတွင်း ဘန့်ချ်သည်

ရသ်၊ ဂျုံး၊ ရှာဖ်ဂျူနီယာနှင့်အတူ မိသားစု စုံစုံညီညီ နိုင်ငံရပ်ခြား အပျော်
ခရီးထွက်ခဲ့သည်။ ထိုခရီးသည် ဘန်ချ်၏ မိသားစုနောက်ဆုံးခရီး ဖြစ်ခဲ့
သည်။ ရော့ကဖဲလားဖောင်ဒေးရှင်းမှ တာဝန်ပေးချက်အရ နိုင်ငံရပ်ခြားရှိ
စီမံကိန်းများ စစ်ဆေးရန်၊ ဟာဝိုင်အီကျွန်းတွင် ဟောပြောပွဲတစ်ခု၌
မိန့်ခွန်းပြောရန်အပြင် ဆိုက်ပရပ်စ်သို့ လှည့်လည်စစ်ဆေးရန် လုပ်ငန်း
တစ်ခုလည်း ပါဝင်ခဲ့သည်။ သူ့အတွက် ထိုလုပ်ငန်းများမှာ သက်သောင့်
သက်သာရှိသဖြင့် အေးအေးဆေးဆေး ဆောင်ရွက် ပြီးစီးခဲ့သည်။ ထိုမှ
တစ်ဆင့် ခရီးဆန်ကာ ဟိုနိုလူလူ၊ တိုကျို၊ မနီလာ၊ ဟောင်ကောင်၊
ဘန်ကောက်၊ နယူးဒေလီ၊ တီဟီရန်၊ အစ္စတန်ဘူလ်၊ ဘေဂျက်နှင့် နီကိုးရှား
မြို့များသို့ လည်ပတ်ခဲ့သည်။ အမှတ်တရအဖြစ် လက်ဘနွန်သို့ ရောက်စဉ်
ရောမတို့ဆောက်ထားသော အားကစားကွင်း၌ ကျင်းပသော လိုက်ပီစစ်သံစုံ
တီးဝိုင်းနှင့် အကပဒေသာကွန်ဆတ်ကို ရင်တသိမ့်သိမ့် ကြည့်ခဲ့ရသည်။
တိုကျိုတွင် ရှိစဉ် အပိုလိုအာကာသယာဉ်၏ လကမ္ဘာခရီးအစကိုလည်း
ကောင်း၊ လပေါ် အာကာသယာဉ်မှူးများ စတင်ခြေချလမ်းလျှောက်ခြင်းကို
မနီလာမြို့တွင်လည်းကောင်း၊ ပင်လယ်ထဲတွင် ဂြိုဟ်တု ပြန်လည်
ဆင်းသက်ခြင်းကို ဘန်ကောက်မြို့တွင်လည်းကောင်း ကြည့်လိုက်ရသည်။

ဘန်ချ်၏ မွေးရာပါဗီဖြစ်သည့် မဟုတ်မခံစိတ်ကိုမူ လုံးဝ
မလျှော့ခဲ့ပါ။ ၁၉၆၇ ခုနှစ်၌ ဖြစ်ပွားသော အရှေ့အလယ်ပိုင်းစစ်ပွဲနှင့်
ပတ်သက်၍ ၁၉၇၀ နှစ်အတွင်း လန်ဒန်တိုင်းမ်စ် သတင်းစာ၌ အခန်းဆက်
ဖော်ပြသော ဂျော့ ဘရောင်း၏ စာအုပ်ပါ အချို့အချက်အလက်များ မှား
ယွင်းဖော်ပြချက်များ၊ တကယ်ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သော ခေါင်းဆောင်များ
ကို ချန်လှပ်ထားပြီး မိမိကိုယ်ကို အသားပေးဖော်ပြချက်များကို ပြင်းပြင်း
ထန်ထန် ချေပခဲ့သည်။

၁၉၆၉ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၉ ရက်နေ့တွင် နယူးယောက်မြို့
တွင် နှင်းသည်ထန်စွာကျသဖြင့် မိမိနေထိုင်ရာ ကွင်းစ်ပတ်ဝန်းကျင်နေ
အိမ်နှင့် လမ်းများနှင်းပုံး၍ သုံးရက်တိုင်တိုင် အဆက်အသွယ်ပြတ်ခဲ့သည်။
တာဝန်ရှိသူ မြို့တော်ဝန်၏ ဝန်ထမ်းများက အချိန်မီ လမ်းရှင်းခြင်း မပြု

သဖြင့် ဝိဇ္ဇာအတိုင်း မြို့တော်ဝန် ဂျွန် လင်းဒ်ဆေးထံ စာဖြင့် ခတ်ထိထိ ရေးသားတိုင်တန်းခဲ့သည်။

မြို့တော်ဝန် လင်းဒ်ဆေးသည် ဘန်ချ်၏စာကြောင့် အုတ်အော် သောင်းသင်းဖြစ်သွားပြီး သတင်းထောက်များ၏ မေးမြန်းဝေဖန်ခြင်းကို ပင် ခံခဲ့ရသည်။ လင်းဒ်ဆေးကလည်း ငဲ့မခံဘဲ ဘန်ချ်က မိမိအပေါ် နိုင်ငံ ရေးတိုက်ကွက်ဆင်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဘန်ချ်၏ အကြီးအကဲ အတွင်းရေး မှူးချုပ်ထံ တိုင်လိုက်သည်။ ဤတွင် ဘန်ချ်ပို၍ ဒေါသဖြစ်ကာ မိမိသည် အမေရိကန်နိုင်ငံသား၊ အခွန်ဇုမ်း၊ မဲဆန္ဒပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူ၊ အခွန်ဆောင် ထားသော အိမ်ပိုင်ရှင်တစ်ဦးအနေဖြင့် တိုင်တန်းခြင်းဖြစ်ကြောင်း ပြန် လည်၍ ချေပလိုက်သည်။

ငြိမ်းချမ်းရေး အလှမ်းဝေးပြီး စစ်ပြိုင်တိုက်ခိုက်ဆဲဖြစ်သော အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ အရေးကိစ္စအား ဖြေရှင်းရန် ကုလသမဂ္ဂမှ ကိုယ် စားလှယ် ဝှန်းနာ ယာရင်း၏ ဆောင်ရွက်မှုကို အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဝီလျံ ရော်ဂျားစ်က တက်တက်ကြွကြွ ထောက်ခံ ပါဝင်လှုပ်ရှားခဲ့သည်။ ၁၉၆၉ ခုနှစ်အတွင်း လုံခြုံရေးကောင်စီဝင် အင်အားကြီးလေးနိုင်ငံဖြစ်သော ဗြိတိန်၊ ပြင်သစ်၊ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် ဆိုဗီယက်ယူနီယံတို့သည် ကုလသမဂ္ဂဌာနချုပ်တွင် စည်းဝေးကြပြီး ယာရင်း မစ်ရှင်အား ထိထိ ရောက်ရောက် လှုပ်ရှားနိုင်စေရန် နည်းလမ်းများ ကြံဆခဲ့ကြသည်။ သို့ ရာတွင် အစွဲရေးတို့၏ သံသယနှင့် အာရပ်တို့၏ စိတ်ဝင်စားခြင်း မရှိမှု များကြောင့် ခရီးမရောက်ခဲ့ပါ။

စစ်ပြိုင်နှစ်နိုင်ငံမှ စစ်သားအရပ်သားများ သေကြေပျက်စီးဒဏ် ရာရကြပြီး လူအင်အား ပြုန်းတီးစေခဲ့သော အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ စစ်မီးသည် ၁၉၇၀ ခုနှစ်အတွင်း ပြန်လည်တောက်လောင်ခဲ့ပြန်သည်။ ဩဂုတ်လတွင် အီဂျစ်၊ အစွဲရေးနှင့် ဂျော်ဒန်တို့က မိမိနိုင်ငံများ၏ ကိုယ် စားလှယ်များအား နယူးယောက်သို့ စေလွှတ်ပြီး ကုလသမဂ္ဂအထူးကိုယ် စားလှယ် ယာရင်း၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် အပစ်အခတ် ရပ်စဲရေး ဆွေးနွေးပွဲ များသို့ ပါဝင်တက်ရောက်မည်ဖြစ်ကြောင်း သဘောတူခဲ့ကြပြန်သည်။

ဆွေးနွေးပွဲ ဖြစ်မြောက်ရန် ရည်ရွယ်၍ သြဂုတ်လ ၇ ရက်နေ့မှစ၍ ရက်ပေါင်း ၉၀ အပစ်အခတ် ရပ်စဲထားမည်ဟု သုံးနှိုင်းက ကြေညာ သည်။ တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင်ပင် ထိုနေ့သည် ဘန်ချ်၏ ၆၇ နှစ်ပြည့်သည့် နေ့ဖြစ်သဖြင့် မွေးနေ့မင်္ဂလာပွဲကို ကျင်းပခဲ့သည်။ နှစ်ဖက်နှိုင်းမှ စစ်သား များသည် ဆူးအက်တူးမြောင်း တစ်ဖက်တစ်ချက်တွင် နေရောင်အောက် အေးဆေးစွာ လမ်းသလားနေသော ရှုခင်းသည် ဘန်ချ်အတွက် အနှစ် သာရ အရှိဆုံး မွေးနေ့လက်ဆောင်ဖြစ်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ဤအခြေ အနေကား တာရှည်မခံခဲ့ပါ။ အီဂျစ်စစ်တပ်က အပစ်အခတ် ရပ်စဲသည့် ကာလကို အခွင့်ကောင်းယူပြီး လေယာဉ်ပစ်စင်-၂ နှင့် စင်-၃ ခုံးကျည်စင် များကို တူးမြောင်းဒေသသို့ ရွှေ့ထားသည်ဟု အစွဲရေးတို့က စွပ်စွဲလိုက် ပြီး မိမိတို့ ပို့ထားသော ကိုယ်စားလှယ်ကို ချက်ချင်း ရုပ်သိမ်းခဲ့သည်။ နှစ်သစ်ကူးမတိုင်မီ တစ်ရက်အလိုမှ နယူးယောက်သို့ ပြန်လွှတ်ပေးသည်။

ယာရင်း၏ ငြိမ်းချမ်းရေးမစ်ရှင်သည် ယခုထက်တိုင် ရည်မှန်း ချက် ပြည့်မြောက်အောင်မြင်ခြင်း မရှိခဲ့ပါ။ တိုးတက်မှုလည်း ထင် သလောက် မရခဲ့ပါ။ ၁၉၇၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၈ ရက်နေ့တွင် ယာရင်း သည် ဘန်ချ်နှင့် တိုင်ပင်အကြံယူကာ အီဂျစ်နှင့် အစွဲရေးတို့ထံ အဆိုပြု ချက်သစ် ပါရှိသော သဝဏ်လွှာကို ပေးပို့ခဲ့သည်။ ထိုသဝဏ်လွှာတွင် အစွဲရေးတို့က ၁၉၆၇ ခုနှစ် စစ်ပွဲ၌ သိမ်းပိုက်ထားသော နယ်မြေများမှ စွန့်လွှတ်ဆုတ်ခွာပေးရန်၊ အီဂျစ်နှင့် ဂျော်ဒန်တို့က အပြန်အလှန်သဘော ဖြင့် ငြိမ်းချမ်းရေး အစီအစဉ်ကို လက်ခံရန်ဟူသည့် သော့ချက်ကျသော အစီအစဉ် နှစ်ခုပါခဲ့သည်။ အီဂျစ်တို့က ယာရင်း၏ အဆိုပြုချက်ကို တစ် ပတ်အကြာတွင် လက်ခံကြောင်း ပြန်ကြားလာသည်။ အစွဲရေးတို့ကမူ ယာရင်းသည် လုပ်ပိုင်ခွင့်ကျော်လွန်၍ ဆောင်ရွက်သည်ဟု ဒေါသတကြီး ပြစ်တင်ကာ အဆိုပြုချက်ကို လက်မခံဘဲ ပယ်ချခဲ့သည်။ ဤနည်းဖြင့် ယာရင်း၏ ငြိမ်းချမ်းရေးကြိုးပမ်းမှုမစ်ရှင်၏ လုပ်ငန်း တစ်ခန်းရပ်ခဲ့တော့ သည်။

၁၉၆၈ ခုနှစ် နောက်ပိုင်းမှစ၍ ဘန်ချ်၏ ကျန်းမာရေးအခြေ

အနေမှာ သိသိသာသာကျဆင်းခဲ့သည်။ ၁၉၆၈ ခုနှစ်တွင် အဆုပ်အအေးမိ နမိုးနီးယားဖြစ်သဖြင့် ဆေးရုံတက်ရောက် ကုသခဲ့ရသည်။ အနည်းငယ် သက်သာလာသည်နှင့် လုပ်မြဲအလုပ်ကို နွတ်တရွတ် လုပ်ခဲ့ပြန်သည်။ ကျန်းမာရေး ယိုယွင်းနေသည့်အလျောက် အချိန်ကြာလှသော လုံခြုံရေး ကောင်စီ အစည်းအဝေးများသို့ တက်ရောက် နားထောင်ရသော ဘန့်ချီ အတွက် ဒုက္ခဝေဒနာကို ပင်ပန်းကြီးစွာ ခံစားရသည်။ ၁၉၆၉ ခုနှစ် နိုဝင် ဘာလအတွင်း ဘယ်လက်နှင့် လက်ပြင်တစ်ခုလုံး နာကျင်ကိုက်ခဲ အကြော တက်ဝေဒနာကို သုံးလဆက်တိုက် ခံစားရပြန်သည်။ ယခုမှပင် ရောဂါ ပေါင်းစုံသည် တစ်ချိန်ထဲ ပေါင်းစု၍ နှိပ်စက်ကြသည်။ သူ့ရောဂါကို စစ်ဆေးရာတွင် ဆီးချို၊ ဘယ်ခြေထောက်တွင် သွေးမလျှောက်ခြင်း၊ အမြင် ဓာတ်ပျက်စီးခြင်း၊ နှာခေါင်းပြည်တည်ခြင်း၊ ဝမ်းချုပ်ခြင်း၊ ပျို့အန်ခြင်း၊ နားပြည်ယိုခြင်း၊ ခြေဖျားလက်ဖျား ထုံကျင်ခြင်း၊ သွေးတိုးခြင်း၊ ဆီး နောက်ခြင်းစသည်များ စုံလင်စွာ တွေ့နေရသည်။

ဤသို့ ဝေဒနာ ပြင်းထန်သည့်ကြားမှပင် ဘန့်ချီသည် ရုံးတာ ဝန်၊ လူမှုရေးတာဝန်များကို မပျက်မကွက် ဖြည့်ဆည်းခဲ့သည်။ အမေရိ ကန်ပြည်ထောင်စုတွင် ပြည်သူ့အခွင့်အရေး တောင်းဆိုမှုများလည်း ပြင်း ထန်တက်ကြွစွာ လှုပ်ရှားနေသည်။ ဤအထဲ နိုင်ငံတကာရေးရာပြဿနာ တစ်ခုကိုလည်း ဖြေရှင်းပေးခဲ့ရသေးသည်။

အခန်း (၃၁)

ဘာရိန်း

အောင်မြင်သဖြင့် လူမသိလိုက်သောဖြစ်ရပ်

ဗြိတိသျှတို့သည် ပါးရှင်းပင်လယ်ကွေ့ဒေသအတွင်း နှစ်ပေါင်းများစွာ လွှမ်းမိုးချယ်လှယ်ခဲ့ရာမှ ၁၉၆၀ ခုနှစ်နှောင်းပိုင်းတွင် တဖြည်းဖြည်း ရုပ်သိမ်းနေပြီဖြစ်သည်။ ဗြိတိသျှတို့၏ ကြီးကြပ်မှုအောက်တွင် ကာလရှည်ကြာစွာ စိုးစိုးခဲ့သော ဘာရိန်းကျွန်းမှ ဗြိတိသျှတို့ အပြီးအပိုင် ထွက်သွားသည့်အခါတွင် ယင်းစော်ဘွားနိုင်ငံလေး၏ လွတ်လပ်စွာ ရပ်တည်ရေးမှာ စိုးရိမ်ဖွယ်အခြေအနေဖြစ်ခဲ့သည်။ ဘာရိန်းနိုင်ငံ၏ သမိုင်းကြောင်းကို လေ့လာသည့်အခါ အစဉ်တစိုက် ပါးရှင်းနိုင်ငံ၏ အစိတ်အပိုင်းတစ်ရပ်အဖြစ်တည်ရှိခဲ့သည်။ သက္ကရာဇ် ၁၇၈၃ ခုနှစ်တွင် အာရပ်မျိုးနွယ်စုမှ အယ်လ်ခါလီဖာ စော်ဘွားမင်းဆက်က သိမ်းပိုက်ခဲ့သည်။ ၁၉ ရာစုနှစ်တွင် ဗြိတိသျှလက်အောက်သို့ အထိန်းသိမ်းခံနိုင်ငံအဖြစ်ရောက်ခဲ့သည်။ ပါးရှားနိုင်ငံက ဘာရိန်းအား မိမိ၏ အချုပ်အခြာအာဏာပိုင်စိုးမှုအောက်တွင် ရှိကြောင်းကို ရာစုတစ်ခေတ်တိုင်တိုင် တစိုက်မတ်မတ် ကြေညာခဲ့သည်။ ဗြိတိသျှတို့သည် ဘာရိန်းနိုင်ငံမှ ထွက်ခွာလျှင် ဘာရိန်းအား မိမိ၏ နယ်မြေအဖြစ် သွတ်သွင်းအုပ်ချုပ်မည်ဟု ကြိမ်းဝါးနေသည်။ ပါးရှားတစ်ဖြစ်လဲ ခေတ်သစ်အီရန်နိုင်ငံက ဘာရိန်းနိုင်ငံအား ၁၄ ခုမြောက် ပြည်နယ်အဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည်။ မဂျလီခေါ် အီရန်ပါလီမန်တွင် ဘာရိန်းပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ် အမတ်များ ထိုင်ရန် ကုလားထိုင်အလွတ်များကို ခင်းကျင်း

ထားသည်။ အီရန်၏ ခံယူချက်ကို ဗြိတိသျှနှင့် ဘာရိန်းအစိုးရအဖွဲ့အကြီး အကဲ ရိုက် အီဆာ ဘင် စူလေမန် အယ်လ်ခါလီဖာတို့က ပြင်းပြင်းထန်ထန် ကန့်ကွက်သည်။ အီရတ်၊ ဆော်ဒီအာရေဗျနှင့် အခြားပင်လယ်ကွေ့နိုင်ငံ များကလည်း အီရန်အား ဆန့်ကျင်ခဲ့သည်။ ဤသို့လျှင် စီးပွားရေးနှင့် ပထဝီ အနေအထားအရ အချက်အခြာကျသော ဤကျွန်းငယ်ကို အကြောင်းပြု၍ အားပြိုင်မှုများ ပေါ်နေပြီး ပဋိပက္ခဖြစ်ရန် ဦးတည်နေကြောင်း စိုးရိမ်ဖွယ်ရာ တွေ့နေရသည်။

၁၉၆၉ ခုနှစ်ဦးပိုင်က အစပြု၍ ဗြိတိသျှနှင့် အီရန်အာဏာပိုင် များက အတွင်းရေးမှူးချုပ်အား သိက္ခာရှိ၊ သမာဓိလူကြီးအနေအထားဖြင့် ဘာရိန်းပြဿနာကို ဖြေရှင်းပေးရန် ချဉ်းကပ်ခဲ့ကြသည်။ ဘာရိန်းနိုင်ငံ အပေါ် အင်အားသုံး၍ မဖြေရှင်းပါဟု ရှားဘုရင်က လူသိရှင်ကြား ကြေညာထားသည်။ အီရန်၊ ဗြိတိသျှနှင့် ဘာရိန်းနိုင်ငံ အကြီးအကဲတို့က တစ်ညီတစ်ညွတ် သဘောတူလက်ခံသော လုပ်ထုံးအရ ဘာရိန်းပြည်သူ များ၏ ဆန္ဒသဘောထားများကို ရယူပြီး လုံခြုံရေးကောင်စီ၏ အတည်ပြုချက်ဖြင့် ဘာရိန်းနိုင်ငံ၏ ရပ်တည်မှုကို ပြဋ္ဌာန်းပေးရန် ရည်ရွယ်ထားသည်။ ဤနည်းဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်လျှင် အီရန်နိုင်ငံသည် သိက္ခာမကျ၊ မျက်နှာမပျက်ဘဲ ဘာရိန်းကို စွန့်လွှတ်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဘာရိန်းပြည်သူများကလည်း မိမိတို့ဆန္ဒသဘောထားများနှင့်အညီ နိုင်ငံ၏ အနာဂတ်ကို တည်ဆောက်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် ဘာရိန်းပြဿနာကို ဖြေရှင်းပေးရန် သဘောတူလိုက်ပြီး ဘန်ချ်အား ဆက်လက် တာဝန်ယူ ပေးရန် လွှဲအပ်လိုက်သည်။ ဘာရိန်းပြဿနာကို တစ်နှစ်ကြာမျှ စေ့စပ်ညှိနှိုင်း ဆွေးနွေးကာ ပြေလည်စေခဲ့သည်။

ဘာရိန်းပြဿနာမှာ ရှုတ်ထွေးသည့်အပြင် သိမ်မွေ့လွန်း၍ အမှားမခံခြင်းကြောင့် စေ့စပ်ရာတွင် ပါးနပ်လိမ္မာရသည်။ နှစ်ဖက်အုပ်စုမှ သံသယမဝင်ဘဲ ယုံကြည်မှု အပြည့်အဝရှိစေရန်၊ လျှို့ဝှက်ကျစ်လျစ်စွာ ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် ဆင်ခြင်တုံတရား လက်ကိုင်ထားရန် လိုအပ်သည့်အခြေအနေတွင် ရှိခြင်းကြောင့်လည်း သတိနှင့်ယှဉ်ကာ ဆောင်ရွက်ခဲ့ရသည်။

ဘန်ချ်သည် နယူးယောက် ကုလသမဂ္ဂဌာနချုပ်တွင် အီရန်သံအမတ်
မေးဒီ ဗာကီလ်နှင့် ဗြိတိသျှကောင်စစ်ဝန်ချုပ် အဲန်တနီ ပါဆင်းစ်တို့
နှစ်ဦးအား ပင်တိုင်ထား၍ စေ့စပ်ညှိနှိုင်းပေးခဲ့သည်။ ပါဆင်းစ်သည် ယခင်က
ဘာရိန်းနိုင်ငံတွင် ဗြိတိသျှအစိုးရ၏ နိုင်ငံရေးရာ တာဝန်ခံအဖြစ်
ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် အတွေ့အကြုံရှိသူဖြစ်သည်။

စေ့စပ်ညှိနှိုင်းပွဲ၏ ပဏာမကာလများတွင် နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အယူ
အဆ၊ ရပ်တည်မှု များစွာ ခြားနားသဖြင့် ရင်ကြားစေ့၍ မရနိုင်အောင်ရှိ
နေသည်။ အီရန်အစိုးရက ပြည်သူ့အားလုံးပါဝင်သည့် ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒ
ခံယူပွဲဖြင့် ပြည်သူတို့၏ ဆန္ဒသဘောထားကို ဖော်ထုတ်လိုသည်။ ဗြိတိ
သျှနှင့် ဘာရိန်းစော်ဘွားတို့က ထိုအစီအစဉ်ကို လက်မခံဘဲ ပယ်ချသည်။
အာရပ်နယ်မြေတွင် နာဆာ၏ ဝါဒဖြန့်ချက်များ လွှမ်းမိုးနေသဖြင့် မခန့်မှန်း
နိုင်သည့် အဖြေရလဒ်များအတွက် စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်နေကြသည်။ ထို့အပြင်
ဘာရိန်းပြည်သူများသည် နိုင်ငံရေးအသိအမြင် နိုးကြားဖွံ့ဖြိုးခြင်း မရှိ
သေးဘဲ ပဒေသရာဇ်ခေတ်နှောင်း၏ သက်ဦးဆံပိုင်စနစ်အောက်တွင် ကျင်
လည်နေဆဲဖြစ်သဖြင့် ပြည်လုံးကျွတ် ဆန္ဒခံယူပွဲကျင်းပ၍ လွတ်လပ်သော
ဆန္ဒသဘောထားရယူရန် အခက်အခဲများစွာနှင့် ရင်ဆိုင်ရမည်ဖြစ်သည်။
ခံယူချက်သဘောထားခြင်း ညှိမရသောကြောင့် ရှေ့မတိုးသာ၊ နောက်
မဆုတ်သာ အခြေအနေတွင် ဆွေးနွေးပွဲများ တန့်လျက်ရှိသည်။ ဤတွင်
အီရန်မှ ရှားဘုရင်က ပြည်သူ့ဆန္ဒခံယူသည့် အစီအစဉ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း
များနှင့် ပတ်သက်၍ ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ သဘောဆန္ဒ
အတိုင်း ရွေးချယ်ကျင့်သုံးရန် လွှဲအပ်လိုက်သဖြင့် အကျပ်အတည်းမှ လွတ်
မြောက်ခဲ့သည်။ ဆွေးနွေးပွဲကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးဖြစ်သည့် ဗြိတိသျှကောင်
စစ်ဝန်ချုပ် ပါဆင်းစ်က ဘန်ချ်၏ ချီးကျူးဖွယ်ဆောင်ရွက်ချက်များကို
ဤသို့ ရေးသားမှတ်တမ်းတင်ထားသည်။

“စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲသည် ခက်ခဲပြီး အချိန်များစွာ ယူရသည်။
ဒေါက်တာဘန်ချ်သည် သေလုမြောပါးရောဂါ ဖိစီးလျက်ရှိသည်။ မျက်
လုံးများလည်း ကွယ်လုနီးအခြေတွင် ရှိသည်။ သို့ရာတွင် သူ့ဦးနှောက်

ကား ထက်မြက်ရှင်သန်စွာ လှုပ်ရှားလျက်ပင်ရှိသည်။ ခန္ဓာကိုယ် ချိနဲ့နေ ပြီးဖြစ်သော်လည်း အာရုံစူးစိုက်မှုကား အံ့ဖွယ်ကောင်းသည်။ ကျွန်ုပ်ကပင် မှတ်တမ်းများကို သူကြားအောင် ဖတ်ပြပေးရသည်။”

“ဘန်ချ်၏ မှတ်ဉာဏ်သည်လည်း အံ့ဩဖွယ်ဖြစ်သည်။ ဝေဖန် ပိုင်းခြားတတ်သည့် ဉာဏ်ရည်စွမ်းအားလည်း ရှင်သန်ထက်မြက်ဆဲဖြစ် သည်။ မှတ်တမ်းဟောင်းများကိုလည်း တိတိကျကျ နှုတ်တိုက်ရွတ်ကာ ထောက်ပြနိုင်စွမ်း ရှိနေသေးသည်။ မူကြမ်းများကို နှုတ်တိုက်ပြင်ပေးနေ ပုံမှာ မျက်စိနှင့် တပ်အပ်မြင်ရသည့်အလား ထင်မှတ်မှားလောက်အောင် ကျွန်ုပ်ကိုယ်တွေ့ ကြုံခဲ့ရသည်။”

ဘာရိန်းပြဿနာ ဖြေရှင်းရာတွင် သင့်လျော်မည့် နည်းလမ်း ရွေးချယ်ကျင့်သုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန် အတွင်းရေးမှူးချုပ်အား လွတ် လပ်စွာ လုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုလျှင် သူ့အနေဖြင့် နောင်အနာဂတ်တစ်ချိန်တွင် အပြစ်တင်ခြင်း မခံရလေအောင် ဘက်မလိုက်ဘဲ တရားမျှတစွာ ဆောင် ရွက်လိုမည်ဟု ဘန်ချ် သဘောရသည်။ ဘာရိန်းစော်ဘွားက ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ ကိုယ်စားလှယ်သည် ပြည်သူ့ဆန္ဒသဘောထားကို ဆန်းစစ်လေ့လာရာတွင် မိမိရွေးချယ်ပေးထားသော တည်ဆဲ အဖွဲ့အစည်း အချို့နှင့်သာ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးရန် ကန့်သတ်တောင်းဆိုလာသည်။ ဘန်ချ် က ဤသို့ ကန့်သတ်ခြင်း မပြုဘဲ လွတ်လွတ်လပ်လပ် ဆောင်ရွက်ခွင့် ရှိစေသင့်ကြောင်း သဘောထားကို အသိပေးခဲ့ရာ စော်ဘွားကြီးက သဘောတူလိုက်လျောပေးခဲ့သည်။

ဤသို့ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းဆိုင်ရာ ကိစ္စများ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေး ရင်း ၁၉၆၉ ခုနှစ် ကုန်လွန်ခဲ့သည်။ ဒီဇင်ဘာလခန့်တွင် ဗြိတိသျှနှင့် အီရန်တို့ သဘောတူညီချက် ရခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် အဆိုပါ သဘောတူ ညီချက်ကို ဘာရိန်းပြည်သူများအား ချပြရန် လိုနေသေးသည်။ ထိုတာဝန် ကို ဘန်ချ်၏ ခေါင်းပေါ်၌ပင် ကျလာပြန်သည်။ နေမကောင်းသည့်ကြား ကပင် စော်ဘွား၏ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ဂျီနီဗာတွင် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး ရန် ချိန်းဆိုလိုက်သည်။

ဘန်ချ်၏ ကျန်းမာရေးမှာ လွန်စွာ စိုးရိမ်နေရပြီး အိမ်မှ လွဲ၍ အခြားနေရာတွင် မအိပ်စက်လိုပေ။ ထို့ကြောင့် ဒီဇင်ဘာလ ၃၀ ရက် တွင် ဆွစ်ဇာလန်လေကြောင်း ခရီးစဉ်ဖြင့် ညအချိန် နယူးယောက်မှ ထွက်ခွာခဲ့သည်။ ဂျီနီဗာသို့ နောက်တစ်နေ့ နံနက် ၈ နာရီ ၁၅ မိနစ် တွင် ဆိုက်ရောက်သည်။ ဓေတ္တနားပြီး ကြိုတင်ရောက်ရှိနေသော ဘာရိန်း ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းသည်။ နေ့လည်တွင် လေကြောင်း ခရီးဖြင့် ဂျီနီဗာမှ ထွက်ခွာခဲ့ရာ နယူးယောက်သို့ ညတွင် ပြန်ရောက် သည်။

ဂျီနီဗာ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက် ချောမောစွာ ထမြောက် အောင်မြင်ပြည့်ဝခဲ့သည်။ ဘာရိန်း ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် ဘန်ချ်နှင့် ကိုယ်တိုင် ဆွေးနွေးခွင့်ရပြီး ဘန်ချ်၏ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက် မှုကို မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့သိခွင့်ရလိုက်သည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ အထူး ကိုယ်စားလှယ် ဗစ်တိုရီးယိုး ဝင်းနစ်စပီးယား ဝိုဂါးဒီးနှင့်လည်း တွေ့ခဲ့ သည်။ ကုလသမဂ္ဂ၏ စေတနာမှန်မှန်နှင့် ဦးစီးဦးဆောင်ပြုသူများ၏ သိက္ခာ သမာဓိ အရည်အချင်းများကို ယုံကြည်သွားသဖြင့် ကုလသမဂ္ဂက ချမှတ် ဆောင်ရွက်မည့် လုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်မှု အစီအစဉ်အားလုံးကို အသာတကြည် လက်ခံကြသည်။

“ဂျီနီဗာဆွေးနွေးပွဲ အထစ်အငေါ့မရှိ ချောချောမောမော အောင် မြင်သဖြင့် သွားရကျိုး နပ်ခဲ့သည်။ တရားဝင် အဆိုပြုချက်ကို စောင့်ဆိုင်း နေသည်။ အဆင်ပြေမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကောင်းမြတ်သော နှစ် သစ်မင်္ဂလာပါခင်ဗျား” ဤသို့ ဘန်ချ်က ဆီနီဂဲနိုင်းငံသို့ ခရီးထွက်နေသော အတွင်းရေးမှူးချုပ်ထံ ကြေးနန်းပို့ခဲ့သည်။

၁၉၇၀ ခုနှစ် မတ်လတွင် အီရန်နှင့် ဗြိတိသျှတို့က ဘာရိန်း ကျွန်းစုနိုင်ငံ၏ အနာဂတ် ရပ်တည်ချက်နှင့် ပတ်သက်၍ ပြည်သူများ၏ စစ်မှန်သော ဆန္ဒသဘောထားကို အခိုင်အမာသိနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ပေး နိုင်မည့် အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ အထူးကိုယ်စားလှယ်ကို တာဝန်ချစေလွှတ် ပေးရန် တရားဝင် အဆိုပြုလွှာကို ပေးပို့ မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သည်။ အထူးကိုယ်

စားလှယ် ဝင်းနံစပီးယားသည် မတ်လကုန်တွင် ဘာရိန်းနိုင်ငံသို့ ရောက် ခဲ့သည်။

ဘာရိန်းနိုင်ငံဆိုင်ရာ မစ်ရှင်သည် တစ်နှစ်တာကာလပတ်လုံး အထစ်အငေါ့မရှိဘဲ ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သည်။ ပါဝင်သူများ၏ စောင့်စည်း ထိန်းသိမ်းမှုကြောင့် လုံးဝ သတင်းပေါက်ကြားမှု မရှိခဲ့ပါ။ သတင်းစာ စာနယ်ဇင်းများတွင်လည်း သတင်းမှတ်ချက်များ လုံးဝ ဖော်ပြခြင်း မရှိခဲ့ ပါ။ အမှားမခံသော အခြေအနေမျိုးဖြစ်ခြင်းကြောင့် အစစ သတိကြီးစွာ ဖြင့် လှုပ်ရှားကြရသည်။ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရာတွင် တိကျစေရန် ဘန်ချ် ကိုယ်တိုင် ဝင်းနံစပီးယားအား လမ်းညွှန်ချက် ရေးပေးလိုက်သည်။

ထိုမစ်ရှင်လုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်၍ အလွတ်သဘော လုံးဝ မဆွေးနွေးရန်၊ ဘက်လိုက်သည်ဟု ထင်မြင်ရာများ လုံးဝ ရှောင်ကြဉ်၍ သမာသမတ်နေကြရန်၊ ဒေသဆိုင်ရာ နိုင်ငံရေးကို လုံးဝ ရှောင်ကြရန်၊ အလိမ္မာသုံး၍ ပဋိပက္ခ ရှောင်ရန်၊ အစစ ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်းရှိကြရန် ဩဝါဒကို ဦးထိပ်ပန်ဆင်၍ ဆောင်ရွက်ကြရသည်။ ထိုလမ်းညွှန်ချက် သည် ဘန်ချ် အသက်ထင်ရှားရှိစဉ် ရေးသားပြုစုခဲ့သော နောက်ဆုံး စာတမ်းဖြစ်ခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် နယူးယောက်မှပင် ဝင်းနံစပီးယားအား ဆက်လက် လမ်းညွှန်ထိန်းကျောင်းပေးခဲ့သည်။ ဧပြီလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် ဝင်းနံစပီး ယား ဘာရိန်းမှ ဂျီနီဗာသို့ ထွက်ခဲ့ပြီး အပြီးသတ် အစီရင်ခံစာရေးသား နိုင်ခဲ့သည်။

ထုံးစံအတိုင်းပင် ဆိုဗီယက်သံအမတ် ဂျက်ကော့ မာလစ်ခဲက အတွင်းရေးမှူးချုပ်အား ဘာရိန်းကိစ္စတွင် မိမိ၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ကျော်လွန် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်ဟု ပြစ်တင်ဝေဖန်လိုက်ပြန်သည်။

အတွင်းရေးမှူးချုပ်က ဆိုဗီယက်သံအမတ်ကြီးထံ ပြန်ကြား ချက်မူကြမ်းကို ဘန်ချ်ကပင် ပြုစုပေးခဲ့သည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်အား ရာထူးအရ ယုံကြည်ကိုးစားမှုဖြင့် အကူအညီတောင်းသော အကျိုးဆောင် လုပ်ငန်း၏ အဓိပ္ပာယ်ကိုလည်း ကျမ်းကိုးဖြစ်စေရန် ဖွင့်ဆိုခဲ့သည်။

“အချို့နိုင်ငံများသည် သိမ်မွေ့ခက်ခဲသော ပြဿနာများ ဖြေရှင်းပေးရန် အတွင်းရေးမှူးချုပ်ထံ တိုက်ရိုက် ဆက်သွယ် ချဉ်းကပ်၍ အကူအညီတောင်းခံတတ်သည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် ရာထူး၏သိက္ခာ၊ သမာဓိနှင့် သြဇာအရ ကြားဝင် ဖြေရှင်း အကျိုးဆောင်ပေးခြင်းဖြင့် ပြဿနာထုထည် မကြီးမားမီ နှစ်အချိန်၌ပင် သံတမန်နည်းအရ သို့သို့ သိပ်သိပ် ပြေလည်စေနိုင်မည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။ လုံခြုံရေးကောင်စီထံ တင်ပြအဆုံးအဖြတ် ရယူရန်အဆင့် သို့မဟုတ် လုံခြုံရေးကောင်စီဝင်တစ်ဦးချင်းထံ ချဉ်းကပ်၍ တိုင်ပင်ဆွေးနွေးရန် အဆင့်ထိရောက်ရန် မလိုလားကြပါ။ ဤနည်းဖြင့် ဖြေရှင်းခြင်းသည်လည်း ပြဿနာများကို ပြေလည်စေကြောင်း လက်တွေ့သာဓကများက ထင်ရှားစေပြီးဖြစ်သည်။”

ဘာရိန်းပြဿနာ အေးချမ်းစွာ ပြေလည်သွားသည့်အတွက် မေလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသော လုံခြုံရေးကောင်စီက ကြိုဆိုပြီး အကျုံးဝင်ကြသူများအား ဂုဏ်ပြုချီးကျူး မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်။ ဗြိတိသျှ သံတမန် မြို့စားကြီး ကယ်ရဒင်က ခရစ်ယာန် ဆိုင်းယင့် မော်နီတာ နေ့စဉ် သတင်းစာတွင် ဘာရိန်း၏ဖြစ်ရပ်ကို အောက်ပါတိုင်း ရေးသားခဲ့သည်။

“ဘာရိန်းဖြစ်ရပ်တွင် ကောင်းမွန်သော အချင်းလက္ခဏာများ ပေါင်းဆုံခဲ့သည့် သာဓကကို တွေ့ရသည်။ ထိုအချင်းအရာများကား ဗြိတိသျှတို့၏ ထိန်းထိန်းသိမ်းသိမ်း စောင့်စည်းမှု၊ အီရန်တို့၏ သဘောထားကြီးမှု၊ ကုလသမဂ္ဂ၏ ဘက်မလိုက်ဘဲ သမာသမတ်ဆောင်ရွက်မှု၊ အီတာလျံတို့၏ တရားမျှတမှုနှင့် ဆင်ခြင်တုံတရား၊ အာရပ်လူမျိုးများ၏ သိက္ခာနှင့် ကိုယ်ကျင့်တရား ဖြစ်ကြသည်။” ဘာရိန်း အရေးကိစ္စကို သံတမန်ရေးရာ ကျင့်ထုံးအရ သို့သို့သိပ်သိပ် စေ့စပ် ဆွေးနွေးခြင်းဖြင့် ဖြေရှင်းသည့်ပုံစံသည် ကုလသမဂ္ဂသမိုင်းတွင် စံထားလောက်သည့် သာဓကတစ်ရပ် ဖြစ်ခဲ့သည်။

“ရန်ဘက် အဖွဲ့အစည်းနှစ်ခုက မိမိတို့အကြား ပေါ်ပေါက်သော ပြဿနာကို ဖြေရှင်းပေးရေးအတွက် ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ်အား ရာထူးအရ အကျိုးဆောင်ပေးရန် ယုံကြည်စွာ အပ်နှင်းသည့် ဖြစ်

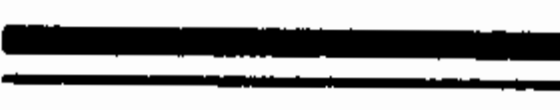
ရပ်သည် ကုလသမဂ္ဂသမိုင်းတွင် ပထမဆုံးသော သာဓကဖြစ်သည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် ကိုယ်စား ယုံမှတ်အပ်နှံသည့် ကိုယ်စားလှယ်၏ စူးစမ်းလေ့လာချက်နှင့် တွေ့ရှိ အဆိုပြုချက်များအားလုံးကို ချွင်းချက်မရှိ လက်ခံမည်ဟု ကြိုတင် ဝန်ခံကတိပြုခဲ့ခြင်းကိုလည်း မှတ်တမ်းတင်ထိုက် လှသည်။” ဤသို့ အတွင်းရေးမှူးချုပ်ဦးသန့်က မှတ်တမ်းတင်ရင်း တစ်ဆက်တည်းမှာပင် ဘန့်ချ်၏ ပါဝင်ဖြည့်ဆည်းမှုကို နှစ်ထောင်းအားရ နွေးထွေးစွာ အသိအမှတ်ပြုခဲ့သည်။

ဘာရိန်းပြဿနာကို ချောမောပြေပြစ်စွာ ပြေလည်သွားခြင်း ကြောင့်လောမသိ။ အများပြည်သူ၏ အာရုံစူးစိုက်မှုကို မရခဲ့ပေ။ ဤကား လောက၏ နိယာမ တရားစစ် တရားမှန်ဖြစ်ပေသည်ဟု ဦးသန့်က မှတ် ချက်ပြုသည်။

ဘာရိန်းအရေးကိစ္စသည် ကုလသမဂ္ဂအတွက် အရေးပါသော ဖြစ်စဉ်တစ်ခုဟု ဘန့်ချ်က မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ ထောက်ခံချက်အရ လုံခြုံရေးကောင်စီက အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သော ပထမဆုံးသာဓကအဖြစ် ထင်ရှားခဲ့သည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ အကျိုး ဆောင်မှု အခန်းကဏ္ဍ အရေးပါပုံကိုလည်း ရှေ့တန်းတင်နိုင်ခဲ့သည်။

လုပ်ရိုးလုပ်စဉ်ဖြစ်သော ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူသည့်နည်းဖြင့် အများပြည်သူ၏ သဘောထားကို ထုတ်ဖော်သည့်ပုံစံကို မကျင့်သုံးဘဲ ဖြေရှင်းသည့်စနစ်သစ်တစ်ရပ်ကို ရှေ့သွားလမ်းညွှန်အဖြစ် သာဓကတွင် စေခဲ့သည်။ ဤလမ်းညွှန် သာဓကသည် ဖြေရှင်း၍ မရလောက်အောင် ခက်ခဲသော ကက်ရှ်မီးယားကဲ့သို့သော ပြဿနာ ဖြေရှင်းရေးအတွက် ထောက်ကူနိုင် ဖွယ်ရှိပေမည်။

နယူးယောက်ရှိ ဌာနချုပ်တွင် ရုံးစိုက်သော ဗြိတိသျှမစ်ရှင်က ဘာရိန်းအရေးကိစ္စကို လန်ဒန်သို့ အစီရင်ခံရာတွင် “ဒေါက်တာဘန့်ချ် ၏ စိတ်ကောင်းစေတနာ ထားရှိမှု၊ သည်းခံမှုနှင့် ကျွမ်းကျင်လိမ္မာမှုသည် စံတင်လောက်အောင် ထူးထူးခြားခြား ပေါ်လွင်ထင်ရှားခဲ့ပါသည်” ဟု ချီးကျူး ဂုဏ်ပြုထားကြောင်း ဖတ်ရှုလိုက်ရပါသည်။

အခန်း (၃၂)

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင်း
ပြည်သူ့အခွင့်အရေးနှင့် လူမျိုးရေးပြဿနာများ

သည်နိုင်ငံသည်လည်း ကျွန်ုပ်၏နိုင်ငံဖြစ်သည်

ဘန်ချ်မွေးသည့် ၁၉၀၃ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်လူမည်း ခေါင်းဆောင် ပညာရှင် ဒဗလျူ အီး ဘီ ဒူဗွားက အမေရိကန်လူမည်းများ၏ ဘဝကို ဤသို့ရေးခဲ့သည်။-

“အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရှိ အမေရိကန်နီဂရိုးသည်လူတစ်ကိုယ်တည်း ဘဝနှစ်ခု၌ ကျင်လည်ရသည်။ သူသည် အမေရိကန်လည်း ဟုတ်သည်။ နီဂရိုးလည်းဟုတ်သည်။ ဝိညာဉ်နှစ်ခု၊ အတွေးအခေါ် နှစ်မျိုး ကိန်းအောင်းသည်။ ပေါင်းစပ်၍ မရသော ခံယူချက်နှစ်မျိုးနှင့် ရုန်းကန်လှုပ်ရှားသည်။ အသားရောင်မည်းသော ခန္ဓာကိုယ်တွင် ဒွန်တွဲလွန်ဆွဲဆန့်ကျင်သော ယုံကြည်မျှော်မှန်းချက် နှစ်ခု ပေါင်းစပ်တည်ရှိသည်။ အမေရိကန်နီဂရိုး၏ ဖြစ်စဉ်သမိုင်းသည် မတူညီသော ဘဝနှစ်ခု၏ ပဋိပက္ခကို မှတ်တမ်းတင်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ သူ၏ တောင့်တချက်ကား ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် တန်ဖိုးထားနိုင်သော လူရွယ်ဘဝ ရရှိရေးဖြစ်သည်။ နှစ်စိတ်တစ်ကိုယ်ဘဝမျိုးမှ ပို၍ ကောင်းမွန်တည်ကြည်သော ဘဝသို့ ပေါင်းစပ်ဖွံ့ဖြိုးရှင်သန်နိုင်ရေးကို မျှော်မှန်းသည်။ သူသည် အမေရိကအား အာဖရိကန်ဖြစ်အောင် ပြောင်းလဲရန် မရည်ရွယ်ပါ။ အမေရိကသည် အာဖရိကအပါအဝင် ကမ္ဘာတစ်ခုလုံးကို ဖြန့်ချိနိုင်သည့် အသိပညာ၊ အတတ်ပညာ

များစွာရှိသည်။ မိမိ၏ မည်းသော အသားအရောင်ကို ဖြူသွားအောင် ချွတ်၍ မညှိလိုပါ။ ကမ္ဘာ့မိသားစုဝန်းကျင်တွင် နီဂရိုးမျိုးနွယ်စုများ ပါဝင် ကပြရန် အခန်းကဏ္ဍ ရှိနေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ သူသည် အမေရိကန် သား၊ နီဂရိုးမျိုးနွယ်စုဝင်တစ်ဦးအဖြစ် သိက္ခာရှိစွာ ရပ်တည်နိုင်ရန်ကိုသာ လိုလားသည်။ နိုင်ငံသားအချင်းချင်းက ချိုးချိုးနှိမ်နှိမ် ရှုတ်ချမောင်းမဲခြင်း ခံရသည့်ဘဝမျိုးကို မလိုလားပါ။ တန်းတူရည်တူ အခွင့်အရေး ခံစားမှု အား တားဆီး ပိတ်ပင်အဆင့်ခွဲခြားသည့် ဘဝမျိုးကိုလည်း မလိုလားပါ။”

ဘန့်ချ်သည် လူမျိုးရေးအဆင့်နှင့် လူနေမှုဘဝ နှစ်တန်းနှစ်စား ပိုင်းခြားထားမှုကို အပြုသဘောနှင့် ခိုင်မာသော သန္နိဋ္ဌာန်ချ၍ ရင်ဆိုင် ခဲ့သည်။ သူ၏ မျိုးရိုးစဉ်ဆက်နှင့် နီဂရိုးဖြစ်ရခြင်းကို ဂုဏ်ယူသည်။ မိမိအား အသားအရောင်ကြောင့် ခွဲခြားခြင်း မပြုဘဲ လူသားတစ်ယောက် အဖြစ် တန်းတူရည်တူ လေးစားစွာ ဆက်ဆံမှုကို လိုလားသည်။ သူ့ အဖို့ နီဂရိုးဟူသော ဝေါဟာရသည် မျိုးနွယ်စုတစ်ခု၏ မျိုးရိုးစဉ်ဆက်ကို ခေါ်ဝေါ်သည့်အမည်ဟု မှတ်ယူထားသည်။ နီဂရိုးဟု ဆိုရုံမျှဖြင့် နှိမ် သည့်သဘော၊ သေးသိမ်စေသည့်သဘော အကျုံးမဝင်ဟု မှတ်ယူထား သည်။ နီဂရိုးဖြစ်ရခြင်းကိုလည်း လေးလေးနက်နက် ဂုဏ်ယူသည်။

ဘန့်ချ်အား ကမ္ဘာတစ်ဝှန်းလုံးမှ ရိုသေ လေးစားကြသည်။ ဂုဏ်ပြု ချီးကျူးကြသည်။ သို့ရာတွင် မိမိဇာတိနိုင်ငံတွင်းမှာမူ အဆင့် အတန်း နိမ့်ကျ၊ အခွင့်အလမ်းညီမျှမှု မရှိ၍ မကျေမနပ်ဖြစ်နေသော လူ နည်းစုမျိုးနွယ်သားများ၏ ရှေ့တန်းခေါင်းဆောင်အဖြစ်သာ ရပ်တည်ခဲ့ သည်။ သူ၏ စွမ်းရည်နှင့် စွမ်းဆောင်မှုကြောင့် အထူးအခွင့်အရေးပေး ကာ ချီးကျူး ဂုဏ်ပြုဆက်ဆံမှုများကို ဘန့်ချ်သည် သာယာခြင်းမရှိဘဲ တန့်န့် စာနာကာ တွေးနေမိသည်။ အမေရိကန်လူမည်းများ၏ လူနေမှု ဘဝသည် ယခင်ထက်စာလျှင် တိုးတက်၍ မျှော်လင့်ချက်များ ရှိလာသည် မှာ မှန်သော်လည်း ၁၉၆၀ ခုနှစ်ပိုင်းတွင် အမေရိက၏ ဒွိဟပြဿနာမှာ ဆက်လက်ကြီးထွားဆဲဖြစ်သည်။ အမေရိကန်လူမည်းများနေထိုင်ကြသော ဂက်တိုခေါ် အဆင့်အတန်း နိမ့်ကျသော ရပ်ကွက်များ ပို၍ ပြွတ်သိပ်ကာ

ကြီးထွားနေသည်။ ပြဿနာပေါင်းစုံနှင့်လည်း ရောထွေးယှက်တင်ဖြစ်နေသည်။ ဘန်ချ်၏ သက်တမ်း နေဝင်ချိန်တွင် ဤပြဿနာများကို စွဲလမ်းကြီးစွာ အာရုံဝင်စားနေသဖြင့် ဥပဒါန်ပင် ကပ်နေသည်။

ဘန်ချ်၏ဘဝ သက်တမ်းကျင်လည်ရာ၌ လူမျိုးအဆင့်အတန်း ခွဲခြားမှု၊ တစ်ယူသန်စိတ်ပြင်းထန်မှုများစွာ ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည်။ ဘန်ချ် အောင်မြင်မှုများကို ဂုဏ်ပြုချီးကျူးတိုင်း သူ၏ လူမည်းမျိုးနွယ်ဆက် အကြောင်း ထုတ်ဖော်နိဒါန်းပြုလေ့ရှိသည်။ အမြဲတမ်း ဖော်ပြလေ့ရှိသော စကားစပ်များမှာ “ဤသို့ ဂုဏ်ပြုချီးကျူးခြင်းခံရသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များတွင် ပထမဆုံး နိဂရိုးဖြစ်သည်” သို့မဟုတ် “ငွေဝယ်ကျွန်တစ်ဦး၏ မြေးဖြစ်ကြောင်း” ဖော်ထုတ်လေ့ရှိသည် (ဘန်ချ်၏အဆိုအရ သူသည် ငွေဝယ် ကျွန်၏ မြစ်သာဖြစ်ကြောင်း မှတ်ချက်ပြုထားသည်။) ထိုစကားစပ်များကို အမေရိကန်လူဖြူများက ဂုဏ်ပြု အမွမ်းတင်သည့်သဘောဖြင့် ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်သော်လည်း ဘန်ချ်တို့မိသားစုက မိမိတို့အား နှိမ်ခြင်းဖြစ်၍ စက်ဆုပ် ဖွယ်ဖြစ်သည်ဟု သဘောထားကြသည်။ အမေရိကန်ပြည်နယ်များသို့ သွားရောက်လည်ပတ်ရင်း ဟော်တယ်များတွင် တည်းခိုသည့်အခါ အသား အရောင် ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း ခွဲခြားဆက်ဆံမှုမျိုးကို တွေ့ခဲ့ရသည်။ ၁၉၅၉ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်း ဘန်ချ်သည် အယ်လ်လာဘားမားပြည်နယ် ဘာမင်ဂန်မြို့သို့ အလည်သွားစဉ် မြို့တော်ဝန် သူ့အား ဂုဏ်ပြုသည့် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် မြို့တော်၏သော့ကို ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် လူဖြူများသာ နေခွင့်ရှိသော ဒင်ကလာ တွတ်ဝိုင်လာဟိုတယ်၌ တည်းခိုခွင့်ကို ငြင်းပယ်ခြင်း ခံရသည်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ် ဇူလိုင်လအတွင်း ဂျော်ဂျီယာ ပြည်နယ် အက်တလန်တာမြို့သို့ လည်ပတ်စဉ်ကလည်း ဒင်ကလာဟိုတယ်၌ တည်းခိုခွင့် မရခဲ့ပါ။ ၁၉၅၉ ခုနှစ်အတွင်း ဟားဗတ်တက္ကသိုလ်မှ ဘန်ချ်အား ပညာရှင်ဘုတ်အဖွဲ့တစ်ခုတွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ခန့်ထားခြင်းကို လက်ယာစွန်းရောက် ဗာရီတတ်စ် ဖောင်ဒေးရှင်းက ကန့်ကွက်ခဲ့သည်။

၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်အမျိုးသား တံခွန်စိုက်ပွဲများနှင့် ဒေးဗစ်ဖလား တင်းနစ်ပြိုင်ပွဲများ ကျင်းပလေ့ရှိသည်။ ဖောရက်စ်ဟီးလ်ရှိ

ဝက်စ် ဆိုက်ဒ် တင်းနစ်အသင်း၏ ကစားကွင်းတစ်ခုတွင် ဘန်ချ်၏ သား
ငယ် ရှပ်ဂျူနီယာအား အားကစားနည်းပြတစ်ဦးက သင်ပြပေးခဲ့သည်။
ထိုနည်းပြက ဘန်ချ်အား အသင်းဝင်အဖြစ် လျှောက်ထားသင့်ကြောင်း
အကြံပြုသဖြင့် လျှောက်လွှာတင်ခဲ့ရာ အသင်းဥက္ကဋ္ဌ ဝီလ်ဖရက် ဘာဂလဲန်းဒ်
က ထိုအသင်းသို့ နီဂရီးနှင့် ဂျူးများကို လက်မခံဟု အကြောင်းပြကာ
ပယ်ချလိုက်သည်။ ထိုတင်းနစ်အသင်း၏ စည်းမျဉ်းခွဲခြားမှုကို မကျေနပ်
သဖြင့် ဥပဒေအရာတွင် ညီမျှမှု ရှိစေရန် မူသဘောအရ ဘန်ချ်က လူသိ
ရှင်ကြား ကန့်ကွက်ခဲ့သည်။ ဘန်ချ်အား လူအများက ထောက်ခံခဲ့သည်။
ထောက်ခံသူများတွင် အထက်လွတ်တော်အမတ် ဂျွန် အက်ဖ် ကဲနီနဒီ
လည်း ပါဝင်ခဲ့သည်။ ဤတွင် တင်းနစ်အသင်း အုပ်ချုပ်ရေးဘုတ်အဖွဲ့က
မနေသာတော့ဘဲ ဘန်ချ်လျှောက်လွှာကို ပယ်ချသူ ဥက္ကဋ္ဌ ဘာဂလဲန်းဒ်
အား ရာထူးမှ နှုတ်ထွက်စေခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဘန်ချ်၏ လျှောက်လွှာ
ကို ဂရုတစိုက် မကြန့်ကြာစေဘဲ စဉ်းစားမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြန်ကြား
ခဲ့သည်။ ဘန်ချ်က မိမိသည် တင်းနစ်ကစားရန် အရွယ်လွန်ပြီဖြစ်၍
အသင်းဝင် မဖြစ်လိုတော့ကြောင်း ငြင်းလိုက်သည်။ ဤအချင်းဖြစ်ပွားမှု
ကို နယူးယောက်မြို့တော် ကော်မရှင်လက်အောက်ရှိ လူမျိုးစုအချင်းချင်း
ဆက်ဆံရေး ကြီးကြပ်မှု အဖွဲ့ငယ်က ကြားနာပြီး မကြာမီ အသင်းဝင်ခွင့်
စည်းမျဉ်းများ ပြင်ဆင်လိုက်ကြောင်း ထိုအသင်းက ကြေညာချက် ထုတ်
ပြန်ခဲ့သည်။ အမှန်ဆိုလျှင် ဘန်ချ်နှင့် ရှပ် ဂျူနီယာတို့ သားအဖနှစ်ဦး
စလုံးသည် အသင်းဝင်လိုစိတ် ပြင်းပြစွာ မရှိခဲ့ပါ။ အားကစားအသင်း
တစ်ခုအနေနှင့် ထားရှိရန် မသင့်သော လူမျိုးခွဲခြားသည့် တစ်ယူသန်
စတိုင်လ်ကိုမူ သဘောအရ တိုက်ဖျက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ဘန်ချ်သည် လော့စ်အဲန်ဂျလစ်မြို့တွင်နေသော နှမ ဂရေစ်အား
အိမ်ဝယ်ရန် စရန်ငွေကို ထုတ်ပေးခဲ့သည်။ ၁၉၆၁ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင်
ဂရေစ်က အစ်ကိုထံ အောက်ပါစာကို ရေးခဲ့သည်။-

“ကျွန်မတို့ အိမ်သစ်မှာ နေရတာ ဘယ်လောက်ဝမ်းသာတယ်
ဆိုတာ အစ်ကိုသိအောင် စာရေးလိုက်ပါတယ်။ ဒီရပ်ကွက်ဟာ လူဖြူများ

သာနေတဲ့ သီးသန့်ရပ်ကွက်ဖြစ်လို့ ကျွန်မတို့ဝင်လာတာ ဟက်ဟက်ပက်ပက် မရှိတာ တွေ့ရတယ်။ ဂုဏ်သရေရှိ မိန်းမကြီးတစ်ယောက်ဟာ ကျွန်မတို့ လာနေကြလို့ သူတို့ရဲ့ လူမှုဆက်ဆံရေး ပျက်သွားတယ်လို့ ပွဲစားကို သူက ပြောကြောင်း ကြားလိုက်ရတယ်။ ဒီ အတွေ့အကြုံဟာ ကျွန်မအတွက် ပထမဆုံးပါပဲ။ လူမျိုးခွဲခြားရေး ပြင်းထန်တဲ့ အယ်လ်လာ ဘားမားနဲ့ သိပ်မထူးပါဘူး။ ကျွန်မတို့ ရောက်ပြီးနောက် အဲဒီရပ်ကွက်က အိမ်တွေ ရောင်းမယ့် ကြော်ငြာတွေ ပလူပျံနေတယ်လေ”

ဘန့်ချ်၏ မိသားစုအတွင်း၌ပင် ဇနီးရသ်က သူ့ခင်ပွန်းဘန့်ချ် အား သူ၏ လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်က လူဖြူများက အကျိုးလိုလားသယောင် ဟန်ဆောင်ဆက်ဆံမှုကို မြင်နေရသဖြင့် မကြာခဏ ဘန့်ချ်အား ထောက်ပြရင်း ကတောက်ကဆ ဖြစ်ခဲ့ကြရသည်။ “ရှင့်ကို သူတို့ ဘယ်လောက်ပဲ အထင်ကြီးကြီး၊ ဘယ်လောက်ပဲ လေးစားတယ်၊ သဘောထားကြီး တယ်လို့ပဲ ပြောပြော၊ သူတို့ရဲ့ ကလေးတွေကို ရှင့်သားသမီးနဲ့ လက်ထပ်ပေးလိုကြမှာ မဟုတ်ဘူး” ဟု ၁၉၅၉ ခုနှစ်ခန့်က ဒေါ်မာန်ပါပါ ရေးသားခဲ့သည်။

ဘန့်ချ်သည် အမေရိကန် လူမည်းများ၏ ပြည်သူ့အခွင့်အရေး အပြည့်အဝ ရရှိရေး၊ လူမျိုးအချင်းချင်း ပေါင်းစည်းရေးကိစ္စ ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ရန် နှောင့်နှေးကြန့်ကြာမှုနှင့် တိုးတက်မှု မရှိခြင်းများကြောင့် လူမည်းများပတ်ဝန်းကျင်တွင် မကျေနပ်မှုပြင်းထန်နေခြင်းများကို ကောင်းစွာ သဘောပေါက် နားလည်ထားသည်။

ဘန့်ချ်သည် အမေရိကန်လူမည်းများ အခွင့်အလမ်း တိုးတက်ရေးအတွက် အားသွန်ခွန်စိုက် လုပ်ဆောင်ပေးရန် အချိန်နှင့် အခြေအနေ မပေးခြင်းကြောင့် အားမလိုအားမရဖြစ်ပြီး ကွယ်လွန်ချိန်အထိ ကြိုးပမ်းခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ လူမည်းများအတွက် အချိန်ပြည့် ဆောင်ရွက်လို၍ ကုလသမဂ္ဂဝန်ထမ်းအဖြစ်မှ အနားယူရန် အကြိမ်ကြိမ် ကြိုးစားသော်လည်း မိမိအား လက်မလွှတ်နိုင်သဖြင့် စိတ်ပျက်ခဲ့ရပေါင်းလည်း များခဲ့သည်။ လူမည်းများအတွက် ပြည်သူ့အခွင့်အရေး လှုပ်ရှားမှုကို လမ်းမှန်အတိုင်း

တည့်ပေးရန် လွန်စွာ စိတ်အားသန်ခဲ့သော်လည်း ဆန္ဒမပြည့်ခဲ့ပါ။

ဘန့်ချ်၏ မြင့်မားသည့် ရာထူးအဆင့်နှင့် နိုင်ငံတကာအနံ့ထင် ပေါ်ကျော်ကြား လူသိများမှုကြောင့် အရှိန်အခါ ကြီးမားသော်လည်း တစ်ဖက်မှ ထိုးနှက်တိုက်ခိုက် ဝေဖန်ရှုတ်ချမှုများလည်း များလှသည်။ သူ့အား အမေရိကန်လူမည်းများနှင့် ကင်းကွာခြင်းကြောင့် ဘဝအမှန်နှင့် မျက်ခြေပြတ်သည်ဟု စွပ်စွဲခဲ့ကြသည်။ လူမည်းခေါင်းဆောင်အချို့၏ တာဝန်မဲ့ တဇောက်ကန် လုပ်ရပ်များကို လူသိရှင်ကြား ကန့်ကွက်သည့် အခါများတွင်လည်း သူ၏စေတနာကို မသိကြဘဲ ပြစ်တင်ဝေဖန်ခြင်းကို ခံရသည်။ ဘန့်ချ်၏ အကျိုးပြုလုပ်ငန်းများကို သိသူများ၊ ထောက်ခံသူ များလည်း ရှိခဲ့သည်။ ဂျွန် ဟုတ်ဖ် ဖရဲန့်ကလင်က ရေးရာတွင် ဘန့်ချ် ကုလသမဂ္ဂတာဝန် ထမ်းဆောင်ခြင်းဖြင့် နီဂရိုးများ၏ ဘဝကို တစ်နည်း တစ်ဖုံ မြှင့်တင်ပေးရန် ဆောင်ရွက်နိုင်လိမ့်မည်ဟု မှတ်ချက်ပြုထားသည်။ လူမည်းခေါင်းဆောင် အေ ဖိလစ် ရဲန်းဒေါ့ဖ်ကလည်း ဘန့်ချ် ငယ်ရွယ်စဉ် ၁၉၃၀-၄၀ နှစ်ပိုင်းများအတွင်း လူမည်းများ၏ အရေးကိစ္စကို တက်တက် ကြွကြွ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပုံများအား သူရေးသားသည့် စာအုပ်တွင် မှတ်တမ်း တင်ထားသည်။

အစွန်းရောက်လူငယ်မျိုးဆက်များနှင့် လူငယ်ခေါင်းဆောင်များ က ဘန့်ချ်အား လူမည်းများ၏ လှုပ်ရှားမှုများတွင် ကိုယ်ထိလက်ရောက် ပါဝင်ပူးပေါင်းမှု မပြုခြင်းကို ဝေဖန်ကြသည်။ တစ်ဖက်မှလည်း အမေရိ ကန် ကွန်ဂရက်က ဘန့်ချ်အား ကုလသမဂ္ဂ၏ ရာထူးအဆင့်ကို အခွင့် ကောင်းယူပြီး လူမည်းများ အခွင့်အရေးကိစ္စကို ရှေ့တန်းတင်ခြင်း၊ အမေ ရိကန်ပြည်ထောင်စု အစိုးရအား အပြစ်တင် ဝေဖန်ခြင်း ပြုသည်ဟု စွပ်စွဲ ကြသေးသည်။ ဘန့်ချ်ထံသို့ ဆဲစာ၊ ခြိမ်းခြောက်စာ အများအပြားကို အချိန်နှင့်အမျှ ရေးသားကြသည်။

ဘန့်ချ်သည် လူမည်းများ အခွင့်အရေး လှုပ်ရှားမှုကို ငယ်စဉ် ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်ပိုင်းမှစ၍ အရွယ်လွန်ချိန်တိုင်အောင် တစိုက်မတ်မတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ အခြေအနေနှင့် အချိန်အခါအရ မဟာဗျူဟာနှင့်နည်း

ဗျူဟာများ ပြောင်းလဲ ကျင့်သုံးရသော်လည်း အခြေခံမူဝါဒသဘောထားမှာ မပြောင်းမလဲ ဆုပ်ကိုင်ထားခဲ့သည်။ သူ၏ဆန္ဒခံယူချက်တွင် လူမည်းတစ်ယူသန်များသည် လူဖြူတစ်ယူသန်သမားများနှင့် ထူးခြားနားဖြစ်သည်။ လူဖြူတစ်ယူသန်များကို ပြစ်တင်ဝေဖန်သလို လူမည်းတစ်ယူသန်များကိုလည်း ရွံရှာစက်ဆုပ်ကြောင်း ၁၉၆၂ ခုနှစ် “လူငယ်များည” အခမ်းအနားတွင် ပြောခဲ့သည်။ လူမည်းများ၏ အခွင့်အရေး တောင်းဆိုရာတွင် အကြမ်းမဖက်ဘဲ ဥပဒေဘောင်အတွင်းမှ ဆောင်ရွက်သင့်ကြောင့် စွဲစွဲမြဲမြဲ ယုံကြည်ပြီး ထိုအတိုင်းကျင့်သုံးရန် တိုက်တွန်းခဲ့သည်။ သို့မှသာလျှင် စစ်မှန်သော လူမျိုးရေးအရသာတူညီမျှမျှကိုရနိုင်မည်ဟု ဟောပြောခဲ့သည်။

“ကျွန်ုပ်သည် လူဖြူတစ်ယောက်ကဲ့သို့ တန်းတူရည်တူ အဆင့်အတန်းတူသည့် လူတစ်ယောက်ဖြစ်လိုသည်။ ကျွန်ုပ်သည် လူဖြူနိုင်ငံသားတစ်ယောက်ကဲ့သို့ အနှောင်အဖွဲ့ကင်းစွာ လွတ်လပ်ခွင့်ရှိလိုသည်။ ကျွန်ုပ်သည် လူဖြူအမေရိကန်တစ်ယောက်ကဲ့သို့ ရပိုင်ခွင့်များကို အပြည့်အဝ ကျင့်သုံးလိုသည်။ ကျွန်ုပ်၏ အရည်အချင်းနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်သက်သက်ဖြင့်သာ အလုပ်လုပ်ပိုင်ခွင့် ရလိုသည်။ ကျွန်ုပ်ကျခံနိုင်သည့် ငွေကြေးပမာဏအပေါ် အခြေခံ၍ အိမ်ငှားပိုင်ခွင့်၊ ဝယ်ခွင့်၊ နေခွင့် ရလိုသည်။ လူတိုင်းနည်းတူ ပြည်သူများ သွားလာခွင့်ရှိသည့် နေရာများသို့ သွားလာလိုသည်။ ယင်းသို့ သွားလာရာတွင်လည်း တူညီသော အခွင့်အရေး ရလိုသည်။ ဤသို့ဆိုခြင်းကြောင့် ကျွန်ုပ် လူဖြူတစ်ယောက်ဖြစ်လိုသည်ဟု မယူဆစေလိုပါ။ ကျွန်ုပ်၏ မျိုးရိုးဗီဇ ဘိုးဘွားစဉ်ဆက် ဆင်းသက်လာခြင်းကို ဂုဏ်ယူမဆုံးဖြစ်သည်။ အမေရိကန်ပြည်သူပြည်သားတိုင်း သွားနိုင်သည့်နေရာကို သွားလိုသည့်ဆန္ဒ၊ အမေရိကန်ပြည်သူပြည်သားတိုင်း လုပ်ပိုင်ခွင့်ရှိသမျှ လုပ်လိုသည့်ဆန္ဒရှိကြောင်းကို ညွှန်းခြင်းဖြစ်သည်။”

ထို “လူငယ်များည” ဟောပြောပွဲတွင် အထက်ပါအတိုင်း ဟောပြောခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် အမေရိကန်နိုင်ငံ လူမျိုးခွဲခြားရေးအပေါ် ဆန့်ကျင်

သည့် စိတ်ဓာတ် ၁၉၆၀ ခုနှစ်ကာလများတွင် ပိုမို ပြင်းထန်ခဲ့သည်။ လူ
ဖြူနှင့် လူမည်း ပေါင်းစည်းခြင်းသည်သာလျှင် အမေရိကန်လူမည်းများ
အတွက် မျှော်လင့်ချက်ရှိမည်ဖြစ်ကြောင်း အတွေ့အကြုံနှင့် အသက်အရ
ပို၍ ယုံကြည်လာသည်။ အချို့လူမည်းခေါင်းဆောင်များက လူမည်းနှင့်
လူဖြူ မုန်းတီးရေးနှင့် အကြမ်းဖက်မှုကို ရှေ့ရှုလုံ့ဆော်ကြသည်။ လူ
မည်း စွမ်းအားလမ်းစဉ် (ဘလက်ခ် ပါဝါ) ၏ လှုပ်ရှားမှုလည်း ပေါ်
ပေါက်ခဲ့သည်။ သီးခြား လူမည်းနေထိုင်မှုစနစ်နှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်းများ
ထူထောင်ပြီး လူဖြူလူမည်း ပေါင်းစည်းရေးကို ဆန့်ကျင်သူများလည်း
ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိသည်။ ဘန်ချ်သည် ထိုသို့ အစွန်းရောက်သဘောထား
များကို လက်မခံဘဲ ဆန့်ကျင်ခဲ့သည်။ လူမည်းအမေရိကန်များ၏ မွေးရာ
ပါ သာတူညီမျှ အခွင့်အရေး ရရှိစေရန် လက်တွေ့ဆန်ဆန် ရှေ့ရှုဆောင်
ရွက်ခဲ့သည်။

“ကျွန်ုပ်သည် နီဂရိုးတစ်ဦးဖြစ်သည်။ အမေရိကန်သားတစ်ဦး
လည်းဖြစ်သည်။ ဤနိုင်ငံသည် ကျွန်ုပ်၏နိုင်ငံဖြစ်သည်။ နိုင်ငံကောင်းစား
ရေး ဆောင်ရွက်ရန် ကျွန်ုပ်မှာ တာဝန်ရှိသည်။ ရပိုင်ခွင့်လည်း ရှိသည်။
ကျွန်ုပ်၏ ဘိုးဘွားများက ဤနိုင်ငံသစ်ကို မွေးထုတ်ခဲ့သည်။ တန်ခိုးကြီး
အောင်၊ ချမ်းသာအောင် တည်ဆောက်ခဲ့သည်။ ဤအချင်းအရာအားလုံး
ကို အသားဖြူသော အမေရိကန်များပိုင်သလို ကျွန်ုပ်လည်း တန်းတူရည်
တူပိုင်သည်။ ကျွန်ုပ်၏ ပိုင်ဆိုင်သောအရာကို တာဝန်စဉ် လက်ကိုင်ထားလို
သည်။ လိုအပ်လျှင် တိုက်ယူရမည်ဆိုလျှင် တိုက်ရန် ဝန်မလေးပါ။ ဥပဒေ
အရ ဤလူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် ကျွန်ုပ်ရပိုင်ခွင့်ရှိသော မွေးရာပါ အမွေအနှစ်
ကို အသာတကြည် စွန့်လွှတ်မည် မဟုတ်ပါ။ စိတ်ကူးယဉ် လူမည်း
ကောင်းကင်ဘုံတွင် စံစားနိုင်ရေးအတွက် လူမည်းများခင်းသောလမ်းမှ
လူမည်းလူ့အဖွဲ့အစည်း ထူထောင်ရန်တည်းဟူသော အမှန်ကို မျက်ကွယ်
ပြု၍ ကိုယ်လွတ်ရုန်း ထွက်ပြေးသော လမ်းစဉ်ကို မည်သည့်အခါမှ လက်
ခံရန် မရည်ရွယ်ပါ” ဟု လူမည်း အမေရိကန်လူမျိုးများ တူညီသော ရပိုင်ခွင့်
အပြည့်အဝ ရရှိရေးအတွက် ဦးတည်ကာ ဤစာတမ်းကို ရေးခဲ့သည်။

ဘန့်ချ်သည် လူဖြူလူမည်း အတူယှဉ်တွဲနေထိုင်ရေးကို စေ့ဆော်
သော်လည်း အချို့ လူမည်းခေါင်းဆောင်များ၏ အပုပ်ချ ဟောပြောမှုများ
ကို လွန်စွာ စက်ဆုပ်သည်။ လူမျိုးအချင်းချင်း မုန်းတီးရေးကို လုံးဝ မလို
လားသူဖြစ်သည်။ ဤသို့ မဖြစ်ရန်လည်း မိမိကိုယ်ကိုထိန်းသိမ်းခဲ့သည်။
တစ်ခါက ပြင်သစ်နိုင်ငံ အော်လီလေဆိပ်တွင် ပြင်သစ်ပိုင် အဲဖရန်စ်
လေယာဉ်တစ်စင်း ပျက်ကျသဖြင့် စီးနင်းလိုက်ပါလာကြသော အမေ
ရိကန်ပြည်ထောင်စု ဂျော်ဂျီယာပြည်နယ် အက်တလန်တာမြို့မှ ယဉ်ကျေးမှု
အနုပညာရှင် အများအပြား သေဆုံးခဲ့ကြသည်။ ထိုအဖြစ်အပျက်ကို လူမည်း
မူဆလင်ခေါင်းဆောင် မဲလ်ကမ် အက်စ်က အောက်ပါအတိုင်းပြောခဲ့
ကြောင်း တိုင်းမ်စ် အပတ်စဉ်ထုတ် မဂ္ဂဇင်းက ဖော်ပြခဲ့သည်။

“မကြာမီ အလွန် နှစ်လိုဖွယ်ကောင်းတာ ဖြစ်ခဲ့တယ်။ ကျွန်ုပ်
ဘုရားသခင်ထံမှ ယနေ့ ကြေးနန်းရတယ်။ လူဖြူ ၁၂၀ စီးနင်းလိုက်ပါ
လာတဲ့လေယာဉ်တစ်စင်းကို ကောင်းကင်က ဖြုတ်ချလိုက်တယ်လေ။
နေ့တိုင်း ဒီလိုပဲ လေယာဉ်တွေကို ကောင်းကင်က ဖြုတ်ချဖို့ ကျွန်ုပ်တို့
ဆက်တိုက် ဝတ်ပြုကြရမယ်။”

ထိုမိန့်ခွန်းကို ဘန့်ချ် လုံးဝ မနှစ်မြို့ခဲ့ပေ။ စရိုက်ဆိုးသူ
တစ်ဦး၏ ဟစ်ကြွေးချက်ဟု မှတ်ချက်ပြုသည်။ လူမည်း အခွင့်အရေး
တိုက်ပွဲ အောင်မြင်ရန်အတွက် လူမျိုးရေး မုန်းတီးစိတ် ရှိရန် မလိုပါဟု
“လူငယ်ည” မိန့်ခွန်းတွင် ဆက်လက်ပြောကြားခဲ့သည်။ ဘန့်ချ်သည်
အစွန်းရောက် လူမည်းခေါင်းဆောင်များကို ယုံကြည်မှု မရှိသလို ယင်း
ခေါင်းဆောင်များကလည်း ဘန့်ချ်ကို ယုံကြည်လက်ခံခြင်း မပြုကြပါ။
တစ်ခါတစ်ရံ ရည်ရွယ်ချက်ခြင်း တူ၍ ပေါင်းနေရသော်လည်း သူတို့၏
အစွန်းရောက်မှုကို စက်ဆုပ်အော့နလုံးနာသည့် သာဓကများ ရှိခဲ့သည်။

ဘန့်ချ်သည် လူမည်းခေါင်းဆောင်များနှင့် အမြင်ချင်း မတူ
သော်လည်း ပြည်သူ့အခွင့်အရေး လှုပ်ရှားမှုများကို အားမာန်အပြည့်ဖြင့်
ထောက်ခံအားပေးခဲ့သည်။ ၁၉၅၆ ခုနှစ်အတွင်း လူမည်းခေါင်းဆောင်
မာတင် လူသာ ကင်း ဂျူနီယာသည် အယ်လ်လာဘားမားပြည်နယ်၊

မောန့်ဂမ်းမရီးမြို့၌ ဘတ်စ်ကားစီးရာတွင် လူဖြူလူမည်းခွဲခြားသည့်ကိစ္စ သပိတ်မှောက်ရန် လှုံ့ဆော်ခြင်းကို ဘန့်ချီက ထောက်ခံကြောင်း ကြေးနန်း စာ ပို့ခဲ့သည်။ မာတင် လူသာ ကင်း၏ ရဲဝံ့သောလူမှုရေးလှုပ်ရှားမှုနှင့် အကြမ်း မဖက်မှုကို ချီးကျူးခဲ့သည်။ ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် မာတင် လူသာ ကင်းအား နိဘယ်ငြိမ်းချမ်းရေးဆု ချီးမြှင့်ခဲ့ခြင်းကို ဘန့်ချီက ဝမ်းမြောက်စွာ ချီးကျူးခဲ့သည်။ နိဘယ်ဆု လက်ခံရန် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုမှ နော်ဝေးနိုင်ငံ အော့စလိုမြို့သို့ အသွား နယူးယောက်၌ တစ်ထောက်နား စဉ် ဘန့်ချီက ကင်းနှင့် လူမည်းခေါင်းဆောင် အဲန်ဒရူး ယန်းတို့အား ညစာဖြင့် တည်ခင်းစဉ်ခံခဲ့ရသည်။

၁၉၆၃ ခုနှစ် ဇွန်လအတွင်း မစ္စစ္စပီ အင်အေအေစီပီ လူမည်း အဖွဲ့ အတွင်းရေးမှူး မက်ဒ်ဂါ အဲဗားစ်သည် ဂျက်ခ်ဆင်မြို့ရှိ မိမိနေအိမ် ၌ အသတ်ခံခဲ့ရသည်။ ဘန့်ချီသည် ဈာပနအခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်၍ လူသတ်သမားများကို ရှုတ်ချခဲ့သည်။

အဲဗားစ် အသတ်ခံရပြီး နှစ်လအကြာ ၁၉၆၃ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၈ ရက်နေ့တွင် မာတင် လူသာ ကင်း ဂျူနီယာနှင့် လူမည်းခေါင်းဆောင် များ၏ စည်းရုံးမှုဖြင့် ဝေါရှင်တင်မြို့တော်အထိ လူမည်းများ ချီတက်ပွဲ ကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုလူမည်းလူထုအစည်းအဝေးကြီးတွင် မာတင် လူသာ ကင်းက သမိုင်းဝင် ထင်ရှားခဲ့သည့် “ကျွန်ုပ် မျှော်မှန်းချက် အိပ်မက်တစ်ခု ရှိတယ်” အစရှိသော မိန့်ခွန်းတစ်ခု ပြောခဲ့သည်။ ဘန့်ချီလည်း ချီတက် ပွဲတွင် ပါဝင်ဆင်နွှဲခဲ့ပြီး လင်းကင်းအထိမ်းအမှတ် ဗိမာန်ရှေ့တွင် မိန့်ခွန်း ပြောခဲ့သည်။ ချီတက်ပွဲ ရုပ်သိမ်းပြီးနောက် လူမည်းခေါင်းဆောင်များအား သမ္မတ ကဲနီနဒီက လက်ခံတွေ့ဆုံခဲ့သည်။

၁၉၆၄ ခုနှစ် နွေရာသီကာလတွင် နယူးယောက်၊ ဖီလာဒဲလ် ဖီးယားနှင့် အမေရိကန်မြောက်ပိုင်းပြည်နယ်များရှိ မြို့ကြီးများရှိ လူမည်း များနေသော ရပ်ကွက်များအတွင်း ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုများ ဆက်တိုက်ဖြစ် ပွားခဲ့သည်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် အယ်လ်လာဘားမားပြည်နယ်ရှိ အရွယ်ရောက် သော လူမည်းများ မဲဆန္ဒ ပေးခွင့် ရရှိရေးအတွက် လှုံ့ဆော်ခဲ့သည်။

ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ပြည်နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ကင်းနှင့် ၇၆၆ ဦးတို့အား ဖမ်းဆီးခဲ့သည်။ မတ်လ ၅ ရက်နေ့တွင် ကင်းက ဆယ်လ်မာမြို့မှပြည်နယ်မြို့တော် မောန့်ဂမ်းမရီးသို့ ခရီးရှည် ချီတက်ဆန္ဒပြပွဲ ပြုလုပ်ရန် လူသိရှင်ကြား ကြေညာခဲ့သည်။ မောန့်ဂမ်းမရီးမြို့သို့ရောက်လျှင် လူမည်းများ မဲပေးခွင့် ရရှိစေရန်နှင့် ရဲအဖွဲ့၏ ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်စွာ နှိပ်စက်ခြင်းကို ကန့်ကွက်ရန် အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ရှော့ စီ ဝေါလေ့စ်ထံ အသနားခံလွှာကို လက်ဝယ်ပေးအပ်ရန် စီစဉ်ထားသည်။ ထိုချီတက်ပွဲကို အုပ်ချုပ်ရေးမှူးက တားဆီးမိန့် ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။ သို့ရာတွင် လူ ၇၀၀ တို့က ချီတက်ကြသဖြင့် ပြည်နယ်ရဲများက မျက်ရည်ယိုပုံးများ၊ လျှပ်စစ်စီးနေသော နွားနှင့်တံတုတ်များသုံး၍ နှိမ်နင်းလိုက်သည်။ ထို့နောက် နှစ်ရက် အကြာတွင် ကင်းက ဆန္ဒပြချီတက်ပွဲ ထပ်မံကျင်းပရာ ရဲများက ရိုက်နှက်နှိမ်နင်းစဉ် လူဖြူ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင် ဘုန်းတော်ကြီး ဒေါက်တာ ဂျိန်းမစ် ရိပ်သည် အရိုက်ခံထားရသော ဒဏ်ရာဖြင့် သေဆုံးခဲ့ရာ အုတ်အော်သောင်းတင်းဖြစ်သွားပြီး ဝေါရှင်တင်ရှိ ဗဟိုအဖွဲ့မှ ဝင်ရောက် ဖြန့်ဖြေပေးရန် သမ္မတအား မေတ္တာရပ်ခံကြသည်။

သမ္မတ ဂျွန်ဆင်က မဲပေးပိုင်ခွင့် ဥပဒေမူကြမ်းကို ကွန်ဂရက်သို့ တင်သွင်းရန် ကတိပေးပြီး ငြိမ်းချမ်းစွာ ဆန္ဒပြခြင်းကို ပိတ်ပင်ခြင်း မပြုရန် အယ်လ်လာဘာမား အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအား တားမိန့် ထုတ်လိုက်သည်။ ထို့နောက် အမျိုးသား ပြည်စောင့်တပ်သား ၂၀၀ နှင့် စစ်ရဲ ၁,၀၀၀ စုစည်းပြီး ချီတက်လာကြသော လူမည်းလူအုပ်ကြီးအား ထိန်းသိမ်းကာ ကွယ်ပေးရန် သမ္မတ ဂျွန်ဆင်က တာဝန်ချလိုက်သည်။

မတ်လ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ချီတက်ပွဲတစ်ရပ် ကျင်းပရာသို့ ဘန်ချ်အား ပါဝင်ရန် ကင်းက ဖိတ်ကြားခြင်းကို လက်ခံလိုက်သည်။ ဘန်ချ်သည် ဆီးချိုရောဂါအပြင် အကြောရောင် ရောဂါ ဖိစီးနေသော်လည်း အယ်လ်လာဘာမားပြည်နယ် ဆယ်လ်မာမြို့မှ မောန့်ဂမ်းမရီးမြို့ထိ လမ်းကြောင်းတွင် ကိုးမိုင်အရှည် ခရီးကို ကောင်းစွာ လျှောက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် နယူးယောက်သို့ ပြန်သွားပြီး ကုလသမဂ္ဂရုံးချုပ်တွင် ရုံးတက်

တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ နောက်ရက်များတွင် မောန့်ဂမ်းမရီးမြို့ အဝင် ချီတက်ပွဲကို ဆက်လက်ပါဝင်ခဲ့သည်။ မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ဘန်ချီ က ပြည်နယ်အိမ်တော်ရှေ့တွင် မိန့်ခွန်းပြောခဲ့သည်။ ထိုအချိန်အထိ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဝေါလေ့စ်က မဲဆန္ဒ ပေးပိုင်ခွင့် လျှောက်လွှာကို လက်ခံ ရန် ငြင်းဆန်ဆဲဖြစ်သည်။ ချီတက်သူများအား “အပြင်လူ” “ဝင် ရောက်နှောင့်ယှက်သူ လူရှုတ်များ” ဟူသည့် ဝေါဟာရများသုံး၍ ရှုတ်ချ သည်။ မည်သည့် အမေရိကန် နိုင်ငံသားမဆို မိမိ၏ နိုင်ငံအတွင်း၌ “အပယ်ခံ အပြင်လူသူစိမ်းများ” ဟု မခေါ်ထိုက်ကြောင်းဖြင့် ဘန်ချီက အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဝေါလေ့စ်၏ စွပ်စွဲချက်ကို ချေပလိုက်သည်။ ထို ချီတက်ပွဲများ ကျင်းပရာတွင် အကြမ်းဖက်မှုနှင့် သေဆုံးမှု ရှိသော်လည်း အနှစ်သာရအားဖြင့် လူမျိုး ခွဲခြားမှုစိတ်ဓာတ် ပြင်းထန်သော တောင်ပိုင်း ပြည်နယ်များရှိ သိမ်ငယ်၍ ကြောက်ရွံ့သော နီဂရိုးများအား ရဲဆေးတင် ပေးနိုင်ခဲ့ပြီး ရှေ့သို့ တစ်လှမ်း တိုးတက်စေခဲ့သည်။

လူမည်းအမေရိကန်များ နေထိုင်သော ဂတ်တိုခေါ် ဆင်းရဲသား လူမည်းရပ်ကွက်၏ လူနေမှု ဖွဲ့စည်းပုံနှင့် လူမှုရေးစနစ်သည် တစ်သီး တခြား ရပ်တည် ရှင်သန်လျက်ရှိသည်။ လူဖြူ အမေရိကန်များ၏ ပြင်းထန်သော အသားအရောင် ခွဲခြားသည့်ဝါဒ လူမည်းများအား အထင် သေး၍ သိမ်ငယ်စေသော သဘောထားများကြောင့် လူမည်းများသည် သူတို့၏ သီးခြားကမ္ဘာထဲတွင် ကျဉ်းမြောင်းစွာ ကျင်လည်ခဲ့ကြသည်။ ထိုလူနေမှုပတ်ဝန်းကျင်သည် လူမည်းအမေရိကန်တို့၏ အတွေးအခေါ်နှင့် အပြုအမူများကို ဦးဆောင် ပဲ့ပြင်ပေးသည်။ ဒေသစွဲစိတ် ပြင်းထန်မှု၊ အမြင်ကျဉ်းမှု၊ အရှည်ကို မြော်မြင်တတ်သည့် အရည်အသွေး ဖွံ့ဖြိုးမှု စသည့် အကျိုးတရားများ ထင်ဟပ်စေခဲ့သည်။

ဂတ်တိုခေါ် သီးခြားလူနေမှုဘဝကြောင့် ကောင်းသောအကျိုး တရားများလည်း ရှိခဲ့သည်။ ထိုအကျိုးတရားများကား ကြံ့ခိုင်မာကြော သော စိတ်ဓာတ်၊ ဆင်းရဲဒုက္ခအမျိုးမျိုး ခံနိုင်ရည်ရှိမှု၊ အဆိုးတရားကို မတုန်မလှုပ် ရင်ဆိုင်ရဲသောသတ္တိ၊ လောကကို သရော်တတ်မှု၊ အုပ်စုကို

ခင်သော သဘာဝ၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ယုံကြည်စိတ်၊ မိမိပတ်ဝန်းကျင်ပြင် ပမု ပုဂ္ဂိုလ်များအား နာကျည်းမှုကို အကြောင်းပြု၍ အချင်းချင်း စည်းလုံး မှုစသည့် သွင်ပြင်လက္ခဏာများကို တွေ့လာရသည်။

ဘန်ချ်သည် ငယ်စဉ်ကပင် ဤ ဂက်တိုလူမျိုးနေမှု စနစ်ကို အကြောင်းပြု၍ ပေါ်လာသည့် ပြဿနာများနှင့် အကျိုးဆက်များကို အခါ မလပ် တွေးတောသုံးသပ်ကာ အဖြေရှာခဲ့သည်။ ဂက်တိုဘဝကိုအကြောင်း ပြု၍ လူမည်းအမေရိကန်များ သီးခြား လူမည်းကမ္ဘာထဲ၌ ခွဲ၍နေမည့် အန္တရာယ်ကိုလည်း မြင်ထားသည်။ လူဖြူလူမည်း ပေါင်းစည်းညီညွတ် စွာ အမေရိကန်နိုင်ငံသားအဖြစ် ရပ်တည်မှုကို အဟန့်အတားဖြစ်စေနိုင် ကြောင်း စိုးရိမ်ခဲ့သည်။ အမြင်ကျဉ်းသော ဂက်တိုစိတ်ကြောင့် အရှုံးပေး တတ်ခြင်း၊ စိတ်ဓာတ်ကျခြင်း၊ အပြင်လောကတွင် တန်းတူရည်တူ မယှဉ် ပြိုင်ရဲခြင်းစသည့် အကြောက်တရားဖြင့် အရှုံးကို လက်ခံသည့် အမူအကျင့် စွဲသွားမည်ကိုလည်း ပူပန်ခဲ့သည်။

၁၉၆၅ ခုနှစ်ပိုင်းတွင်လည်း လူမည်းအကြမ်းဖက်မှုများ ဆက် လက်ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ အဆိုဝါးဆုံးဖြစ်ရပ်မှာ ဩဂုတ်လ ၁၁ ရက်မှ ၁၆ ရက်အထိ လော့စ်အဲန်ဂျလိစ်မြို့ ဝပ်ထ်စ်ရပ်ကွက် ရုန်းရင်းဆန်ခတ်အကြမ်း ဖက်မှုဖြစ်သည်။ မိမိကိုယ်တိုင် ကြီးပြင်းလာသော မြို့ဖြစ်သဖြင့် ဘန်ချ် ပို၍ စိတ်ထိခိုက်ခဲ့ရသည်။ ဤပေါက်ကွဲမှုသည် နိုင်ငံရေး လှုံ့ဆော်မှု မဟုတ်ဘဲ ဂက်တိုလူမျိုးစနစ်၏ အကျိုးဆက်ဟု ကောက်ချက်ချပြီး လူမည်းတို့၏ ဂက်တိုလူမျိုးစနစ်ကို အမြန်ဆုံး ပယ်ဖျက်ရန် တိုက်တွန်း လိုက်သည်။

၁၉၆၆ ခုနှစ် နွေရာသီကာလအတွင်း ရှိကာဂို၊ ကလိမ်လင်း၊ အိုမာဟာ၊ ဘော်လ်တီမော၊ ဆန်ဖရန်စစ္စကိုနှင့် ဂျက်ဆင်ဗီးလ် အစရှိသည့် မြို့ကြီးများတွင် လူမည်းအကြမ်းဖက်မှုများ ဆက်တိုက်ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ဤကာလအတွင်း အစွန်းရောက် လူမည်းအဖွဲ့အစည်းသစ်များ ပေါ်ပေါက် လာခဲ့သည်။ “ကော” (CORE) အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် ဖလွိုက် မက်ကစ်ဆစ် က လူမည်း အများစု နေထိုင်သည့် ဒေသများတွင် လူမည်းများအား

အုပ်ချုပ်စေရန်၊ လူမည်း စားသုံးကုန်ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်ရောင်းဝယ်ရေး သီးသန့်ဖွင့်လှစ်ရန် စသည့်အချက်များ တောင်းဆိုလာသည်။ အောက်တိုဘာလတွင် ဘော်ဘီ စီးလ်နှင့် ဟျူးဝေး နယူးတင်တို့က ကယ်လီဖိုးနီးယားပြည်နယ် အုတ်ခဲလဲန်မြို့တွင် ကျားသစ်နက်ပါတီ ထူထောင်ပြီး ဖမ်းထားသော လူမည်းများအား အကျဉ်းထောင်မှ လွတ်ပေးရန်၊ လူမည်း တရားခံများအား လူမည်းများဖြင့်သာ ဖွဲ့စည်းထားသော ဂျူရီအဖွဲ့ဖြင့် တရားစီရင်ရန်နှင့် အမေရိကန်လူမည်းများအပေါ် မှားယွင်းအရေးယူမှုများ အတွက် ထိုက်သင့်သောလျော်ကြေးပေးရန် တောင်းဆိုလာသည်။ လူမည်း အမျိုးသားရေး တောင်းဆိုမှုများ ပိုမို ကျယ်လောင်လာချိန်ဟု ဆိုရမည် ဖြစ်သည်။ လူဖြူများထံမှလည်း ပြင်းထန်သည့် တန်ပြန်မှုများ ရှိခဲ့သည်။

၁၉၆၇ ခုနှစ် နွေရာသီကာလသည်လည်း အကြမ်းဖက်မှုနှင့် ရန်မီးတောက်လောင်ချိန်ဟု ခေါ်ဆိုရပေမည်။ နယူးဂျာစီပြည်နယ် နယူးအာခ်မြို့တွင် ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှု စတင်ခဲ့ရာ လူ ၂၆၀ သေဆုံးပြီး ၁,၅၀၀ ဒဏ်ရာရခဲ့သည်။ မစ်ရှီဂင်ပြည်နယ် ဒီးထရိုက်မြို့တွင် အကြမ်းဖက်မှု ကျယ်ပြန့်ပြင်းထန်သဖြင့် ပြည်ထောင်စုလုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့ ၄,၀၀၀ အင်အား ဖြည့်တင်း၍ အခြေအနေကို ထိန်းသိမ်းပေးခဲ့ရသည်။ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှု တန်ဖိုးကြီးမားလှသည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု အနှံ့အပြားတွင် လူမည်းအုံကြွမှု မည်မျှပင် ကျယ်ပြန့်ပြင်းထန်စေကာမူ သီးခြားလူမည်းနိုင်ငံ ထူထောင်ရန် လက်တွေ့အားဖြင့် မဖြစ်နိုင်ပါ။ စီးပွားရေး၊ ပညာရေးနှင့် လူနေမှုအဆင့် အတန်း များစွာ ကွာဟလျက်ရှိသဖြင့် ဒေသအတွင်း ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး ပေးရန်၊ အာဏာကို အောက်ခြေအဖွဲ့အစည်းအထိ ဖြန့်ဝေပေးရန် အခြေအနေမျိုးကိုသာ ဦးတည်တောင်းဆိုနိုင်ကြသည်။

ထိုနှစ်များအတွင်း တိုးတက်ပြင်းထန် ပျံ့နှံ့ခဲ့သော လူမည်း အမေရိကန်လူမျိုးများ၏ အုံကြွအကြမ်းဖက်မှုများကို ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်း မှာ လူမည်းများ၏ အခြေခံ စုဝေးနေထိုင်ရာ ဂက်တိုသီးခြားလူနေမှုစနစ် နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကို ဖျက်ရန်ဖြစ်သည်ဟု ဘန်ချ် သဘောရသည်။ ဂက်

တို့ လူနေမှုစနစ်သည် လူဖြူများ၏ ဝိုင်းပယ်ထားသော သရုပ်ဆောင်နေသည်။ လူမည်းလူတန်းစားများ စိတ်ပျက်ခြင်း၊ စိတ်နာကျည်းခြင်း၊ မုန်းတီးခြင်း ဖြစ်လိုရာ ဖြစ်စေတော့ဟူသည့်စိတ်ပေါက်ပြီး လုပ်ချင်ရာလုပ်ခြင်းစသည့် မနှစ်မြို့ဖွယ် အကျိုးတရားသို့ တွန်းပို့သည်။ အမေရိကန်လူဦးရေ၏ ဆယ်ပုံတစ်ပုံ နေထိုင်သော ဂက်တို လူနေမှုစနစ် တည်ရှိနေသမျှ လူမျိုးရေး ညီညွတ်မှုနှင့် ငြိမ်းချမ်းစွာ အတူနေမှု မဖြစ်နိုင်ဟု ဘန်ချ် ယုံကြည်သည်။ ဤအမြင်ဖြင့် “ဂက်တိုများအတွင်း အုံကြွခြင်း” ခေါင်းစဉ်ပါ သုတေသနစာတမ်းတစ်စောင်ကို ရေးပြီး နာမည်ကျော် လွတ်ခမ်းမဂ္ဂဇင်း တွင် အခန်းဆက်ဆောင်းပါးအဖြစ် ပုံနှိပ်ဖြန့်ချိရန် ပေးပို့ခဲ့သည်။ မဂ္ဂဇင်းအယ်ဒီတာ အဖွဲ့ဝင်များက ခြောက်ခန်းခွဲ၍ အခြားသတင်းစာ၊ မဂ္ဂဇင်းများတွင် ပြိုင်တူ ပုံနှိပ်ရန် အကြံပေးရာ ဘန်ချ်က သဘောမတူသဖြင့် ဘန်ချ်၏ အလိုဆန္ဒအတိုင်း စောင်ရေ အနည်းငယ်သာ ပုံနှိပ်ဖြန့်ချိခဲ့သည်။

အမေရိကန်နီဂရိုးအများစုသည် ဂက်တိုနေ လူတန်းစားများဖြစ်ကြောင်း၊ လူမျိုးရေး ခွဲခြားခြင်း၊ တရားမျှတမှု မရှိခြင်းကို သက်သေထူရာ ဒေသဖြစ်ခဲ့ကြောင်းကို ယခုဖြစ်ပေါ်နေသော မြို့နေလူတန်းစားများ၏ အကြမ်းဖက်အုံကြွမှုများ၏ ပြဿနာကို အခြေခံအရင်းအမြစ်မှ မဖြေရှင်းလျှင် ဂက်တိုနေ နီဂရိုးများနှင့် မြို့နေလူတန်းစားအကြား ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ်နိုင်ကြောင်း သူ၏ အစီရင်ခံစာနိဒါန်းတွင် ဖော်ပြထားသည်။

တစ်ဖက်မှ သုံးသပ်လျှင် လူဖြူအရာရှိများ၊ အထူးသဖြင့် နယူးဂျာစီ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ရစ်ချတ် ဟျူးစ်နှင့် နယူးအာခ် မြို့တော်ဝန် ဟျူး အာဒိုနီဇီယိုတို့သည် နီဂရိုးအကြမ်းဖက်မှုများ၏ ဖြစ်စဉ်ကို ကောင်းစွာ သဘောမပေါက်ဘဲ လူဆိုးတစ်စု၏ မြှောက်ပေးမှုများကြောင့် ပေါ်ပေါက်ရသော ဥပဒေကျူးလွန်မှုဟု တွက်ဆကာ နှိမ်နင်းကြသည်။

အမေရိကန်လူမည်းများ၏ ဘဝပေးအခြေအနေများ လူ့အဆင့်အတန်း နိမ့်ကျမှုများကို ဘန်ချ်သည် အောက်ပါအတိုင်း ရေးသားထားသည်။

“ဂက်တိုနေ လူမည်းများသည် သူတို့၏ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး ဘဝ အဆင့်အတန်း သိသိသာသာ ပြောင်းလဲတိုးတက်မှုကို မမြင်ရပါ။ ကွန်ဂရက်လွှတ်တော်က ပြည်သူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ဥပဒေများ ပြဋ္ဌာန်းပေးသော်လည်း ထူးခြားမှု မရှိပါ။ သူတို့သည် မိမိတို့၏ ဂက်တို လူ့အဖွဲ့အစည်း ပတ်ဝန်းကျင်၌ပင် တစ်လည်လည် နေကြရသည်။ အဆင့်အတန်း ခွဲခြားထားသော အိုးအိမ်များ၌ နေကြရသည်။ လူမည်းများသာ သင်ကြားပေးသော ကျောင်းများ၊ ဆေးရုံများ၊ ဘုရားဝတ်ပြုကျောင်းများသာ တက်ကြရသည်။ အလုပ်ချိန်ပြီးဆုံး၍ အိမ်သို့ပြန်သည့်အခါ လူမည်းများကိုသာ တွေ့မြင်ကြရသည်။ ဈေးဝယ်ရန် သွားသည့်အခါမှသာ လူဖြူဆိုင်ပိုင်ရှင်များ၊ ရပ်ကွက်တွင် ကင်းလှည့်သော လူဖြူရဲအဖွဲ့များကို မြင်ကြရသည်။

“လူမည်းတို့၏ ဘဝမြှင့်တင်ရေးအတွက် ထုံးတမ်းစဉ်လာ နည်းလမ်းများဖြစ်သော တရားရုံးများ၊ အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးများ၊ ပြည်သူ့အာဆော်ထံ လမ်းစဉ်အတိုင်း အသနားခံကြသော်လည်း ဂရုပြုခြင်းမရှိကြပေ။ အကြမ်းနည်းဖြင့် တောင်းဆိုမှုရမည်ဟူသော အသိတရားများ သူတို့သဏ္ဍာန်တွင် ကိန်းအောင်းလာကြတော့သည်။ ဂက်တိုလူနေရပ်ကွက်တိုင်း ဤပြဿနာမျိုးပေါ်ရန် အလွန် အန္တရာယ်နီးလှသည်” ဟု ရေးခဲ့သည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု တစ်ဝှန်းလုံးတွင် လူမျိုးရေးအရ မျိုးနွယ်စုအချင်းချင်း သဘောထားကြီးမှု မတွေ့ကြရပေ။ နီဂရိုများက လူဖြူများကို မုန်းတီး၍ သံသယနှင့်အကဲခတ်ကြသည်။ လူဖြူများကလည်း လူမည်းများကို တန်းတူ မဆက်ဆံကြပါ။ လူဖြူလူမည်း တန်းတူထားရေးကိစ္စမှာလည်း အကောင်အထည်ဖော်မှု နှေးကွေးလျက်ရှိသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီးသည့်နောက်ပိုင်းတွင် အမေရိကန်လူမည်းများအတွက် ဘက်စုံ တိုးတက်မှုများသိသိသာသာဆောင်ရွက်လာကြသည်။ သို့ရာတွင် လူ့ဘဝ အဆင့်နိမ့်သူများအား တန်းတူအခွင့်အရေး အမြန်ဆုံးပေးရန် လိုအပ်နေသေးသည်။

မြို့များတွင် ဖြစ်ပွားသော အကြမ်းဖက်မှုများကို နှိမ်နင်းရေး၊

လုံခြုံမှု ထိန်းသိမ်းရေး၊ တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းသာယာရေး အတွက် လုံခြုံရေးတပ်ဖွဲ့များက ဥပဒေအရဆောင်ရွက်ကြရသည်။ အခြေအနေ တည်ငြိမ်သွားပြီးနောက်မှ ပြန်လည်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ပေးကြရသည်။ သို့ရာတွင် ဂက်တို လူနေရပ်ကွက်များ ပြန်လည် တည်ဆောက်ပေးရုံမျှဖြင့် နီဂရိုးပြဿနာကို အခြေအမြစ်ကျကျ ဖြေရှင်းနိုင်မည် မဟုတ်ပေ။ ဘန်ချ်၏ ခံယူချက်ကား ဂက်တို လူနေမှုစနစ်ကို အပြီးအပိုင် ဖျက်သိမ်းပြီး လူမည်းများကို လူဖြူများအကြားတွင် ပြန်လည် နေရာချထားရန်ဖြစ်သည်။ လူမည်းများနေခဲ့သော ဂက်တိုရပ်ကွက်နေရာတွင် အဆင့်မြင့်သော တိုက်တာ အဆောက်အဦများ၊ ကျောင်းများ၊ ဆေးရုံများ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကြီးများ၊ လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ ဖြင့် ပြန်လည် တည်ဆောက်ကာ လူဖြူများ နေထိုင်ကြရန် မက်လုံးပေး၍ ဆွယ်သင့်သည်။

အမေရိကန်လူမည်းများ နေထိုင်ရာ ဂက်တို လူနေမှုစနစ်ကို ဖျက်သိမ်းပြီး အမေရိကန် လူ့အဖွဲ့အစည်း အသိုင်းအဝိုင်းထဲသို့ ပြန်လည် နေရာချထားရေးအတွက် မူဝါဒနှင့် စီမံကိန်းကို စနစ်တကျ ရေးဆွဲခြင်း၊ ငွေများ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံ တည်ဆောက်ခြင်း၊ လူဖြူလူမည်းများ လက်တွေ့အားဖြင့် ပေါင်းစည်းနေထိုင်ရန် မြှင့်တင်ခြင်းအလုပ်ကို သမ္မတမှ အစပြု၍ ပြည်နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ၊ မြို့တော်ဝန်များက စတင်ဆောင်ရွက်ရန် သင့်ပြီဟု ဘန်ချ်က တိုက်တွန်းခဲ့သည်။

ဤသို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ငွေကြေးမြောက်မြားစွာ ကုန်ကျမည်ဖြစ်သည်။ တစ်နိုင်ငံလုံးအတိုင်းအတာနှင့် အင်တိုက်အားတိုက်ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။ မြို့နယ်ပြည်နယ် တစ်ခုချင်းမှစ၍ ဗဟိုအစိုးရတိုင်အောင် လူ၊ ပစ္စည်း၊ ငွေအရင်းအနှီးများ ပူးပေါင်းမတည်၍ စိုက်ထုတ်ကုန်ကျခံမည်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ မတည်ရမည့် ငွေကြေးပမာဏသည် များသည်ဟု ထင်မှတ်ဖွယ်ရာ ရှိသော်လည်း ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲတွင် ကုန်ကျသော သုံးလစာစရိတ်မျှသာရှိသည်။ လကမ္ဘာပေါ်တွင် လူလွတ်တင်သော အာကာသစီမံကိန်းစရိတ်ထက်လည်း နည်းမည်ဖြစ်သည်။ လူဖြူလူမည်း

အကြား တင်းမာမှုကို အကြောင်းပြု၍ နောင်တွင်ဖြစ်လာဦးမည့် အကြမ်းဖက်မှုများကြောင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမည့် တန်ဖိုးထက်လည်း နည်းဖွယ်ရှိသည်။ အမေရိကန်မြို့ကြီးများအား လူမျိုးရေးအကြမ်းဖက်မှု ဖြစ်ပွားရာ စစ်တလင်း မဖြစ်စေရေးအတွက် ကာကွယ်ရန် အစီအမံများ ဆောင်ရွက်ရန် ငွေကြေး ကုန်ကျမှုမှာ ပဓာန မဟုတ်ကြောင်း သတိပြုသင့်သည်ဟု ဘန်ချ်က မှတ်ချက်ပြုထားသည်။

ဘန်ချ်၏ ဆောင်းပါးကို ဖတ်သူနည်းလှသည်။ ဖတ်ကြသော တာဝန်ရှိသူများလည်း ဘန်ချ်၏ အကြံပြုချက်အတိုင်း အကောင်အထည် မဖော်ခဲ့ပါ။ ဝေါရှင်တင် ဗဟိုအစိုးရတာဝန်ခံများသည် ထိုအချိန်က ဗီယက်နမ်စစ်ပွဲအပြင် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲအတွက် အာရုံ စူးစိုက်နေကြသဖြင့် ဘန်ချ်၏ ဆောင်းပါးကို အလေးမပေးနိုင်ခဲ့ပါ။ လူမည်းများ အကြမ်းဖက် အုံကြွမှုနှင့် ပတ်သက်၍ စုံစမ်း စစ်ဆေးတင်ပြရန် သမ္မတရွှန်ဆင်က ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့သော ပြည်တွင်း မငြိမ်မသက်မှုများနှင့် ပတ်သက်သည့် အကြံပေးကော်မရှင် (ကာနာကော်မရှင်) သည် စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများ ပြုလုပ်ကာ နောက်တစ်နှစ်တွင် အစီရင်ခံစာ ရေးသားပြုစုတင်ပြခဲ့သည်။ ထိုအစီရင်ခံစာတွင် လူမည်းများ နေထိုင်သော ဂက်တိုရပ်ကွက်များအား အဆင့်မြင့် ပေးပြီး မြို့လည်ခေါင်မှ ရွှေ့ပြောင်းပေးရန်၊ တစ်ခုတည်းသော လူ့အဖွဲ့အစည်းထဲတွင် လူဖြူလူမည်းများ သာတူညီမျှ ပူးပေါင်းနေထိုင်ကြရန် ထောက်ခံထားကြောင်း ဖတ်ရှုရသည်။

ဘန်ချ်သည် နယူးယောက်ရှိ ရော့ကဖဲလားဖောင်ဒေးရှင်း ပရဟိတ ထောက်ပံ့ရေး အဖွဲ့အစည်း၏ အုပ်ထိန်းရေးအဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ၁၉၅၅ ခုနှစ်မှစ၍ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ စည်းမျဉ်းအရ အသက် ၆၅ နှစ်ပြည့်လျှင် အနားယူရမည်ဖြစ်ရာ ဘန်ချ်သည် ၁၉၆၈ ခုနှစ်တွင် အနားယူချိန်စေခဲ့သည်။ ၁၉၆၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ဝီလျံဘတ်မြို့တွင် ကျင်းပသော အုပ်ထိန်းရေးအဖွဲ့ဝင်၏ အစည်းအဝေးတွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၌ ကြုံတွေ့နေရသော ဆင်းရဲတွင်းနက်သူများ၏ အရေးကိစ္စ၊ လူမျိုးချင်း ခွဲခြားသည့် ပြဿနာများကို ဖြေရှင်းသင့်ကြောင်း၊ လူမည်းများ နေထိုင်

သော ဂက်တိုလူနေရပ်ကွက်များ ဖျက်သိမ်းရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အခြေခံ ကျကျ သုတေသနပြုရန်စီစဉ်သင့်ကြောင်း တင်ပြဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ဘန်ချ်၏ ဆွေးနွေးချက်ကို အုပ်ထိန်းရေးအဖွဲ့ဝင် အများစုက စိတ်ဝင်စားကြ သဖြင့် လေ့လာရေး ဆပ်ကော်မတီတစ်ခုကို ဖွဲ့လိုက်ပြီး ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် အိုင်ဘီအမ်ဥက္ကဋ္ဌ သောမတ်စ် ဂျေ ဝပ်ဆင် ဂျူနီယာအား တင်မြှောက် လိုက်သည်။

ဘန်ချ်၏ ကျယ်ပြန့် နက်ရှိုင်းသော အဆိုပြုချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် ထိုဆပ်ကော်မတီက အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ရ သည်။ ထို့ကြောင့် တိကျသော ထောက်ခံချက်များ ပြုစုနိုင်ရန်အတွက် ပြင်ပမှ ပညာရှင်များ၏ အကူအညီကို ရယူခဲ့ရသည်။ ယင်းပညာရှင်များ တွင် လူမည်းစိတ်ပညာရှင် ကဲနက် ကလပ်ခ်၊ ဟားဘတ် အမ်အိုင်တီ တက္ကသိုလ် မြို့ပြရေးရာ လေ့လာရေးမဟာဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူး ဒဲနီ ရယ်လ် ပက်ထရစ် မွိုင်နီဟင်၊ ဝေါရှင်တင်အစိုးရအိုးအိမ်နှင့် မြို့ပြဖွံ့ဖြိုးရေး ဝန်ကြီး ဂျော့ဘတ် ဝီးဘားနှင့် အဲန်အေအေစီပီ အမေရိကန်လူမည်းများ တိုးတက်ရေးအဖွဲ့ ညွှန်ကြားရေးမှူး ရွိုင် ဝိလ်ကင်းစ်တို့ ပါဝင်ကြသည်။

ယင်းဆွေးနွေးပွဲများသို့ ဘန်ချ်ကိုယ်တိုင် တက်ရောက်ပါဝင် ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ဆွေးနွေးပွဲတစ်ခုတွင် ဘန်ချ်က လူမည်းများနေထိုင် သော ဂက်တိုတစ်ခုကို အဖြစ်ရွေးချယ်၍ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးမှု စီမံချက် ရေးဆွဲ ရန် အကြံပြုခဲ့သည်။ မတ်လအတွင်း ကျင်းပသော အစည်းအဝေးတွင် ထင်ရှားသော လူမည်းခေါင်းဆောင်များအား ဖိတ်ကြား၍ ဆွေးနွေးခဲ့ သည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဆပ်ကော်မတီက စီမံကိန်းနယ်ပယ် သတ်မှတ်ရန် လုပ်ငန်း လေးခုကို ရွေးချယ်ခဲ့သည်။ ထိုလုပ်ငန်းနယ်ပယ်များကား -

- (၁) ခေါင်းဆောင်မှုနှင့် လေ့ကျင့်ရေးအထောက်အကူစီမံကိန်း
- (၂) ဂက်တိုကျောင်းများ၏ ပညာရေးစနစ်များ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး
- (၃) သုတေသနနှင့် လုပ်ငန်း ဦးတည်အကောင်အထည်ဖော်ရေး
- (၄) ဆေးဝါးကုသရေးနှင့် ဒေသန္တရ ကျန်းမာရေးစီမံချက်တို့

ဖြစ်ကြသည်။ ထိုအကြံပြုချက် လေးခုအနက် တစ်ခုကို ဖောင်ဒေးရှင်းမှ ရွေးချယ်ပြီး စုပေါင်းအင်အားဖြင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံကာ ဆောင်ရွက်ရန် အဆို ပြုမည်ဖြစ်သည်။ ဂက်တို တစ်ခုတည်းကို ရွေးချယ် ဗဟိုပြု၍ လူမည်း ၁၀ မြင့်တင်ရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲသည့် လုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်ပြီး မေလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ဆပ်ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ ဝပ်ဆင်နှင့် ဘန်ချ်တို့ အကြီး အကျယ် အငြင်းအခွန်ဖြစ်ကာ နှစ်ဦးစလုံး တာဝန်အသီးသီးမှ နှုတ်ထွက် ကြရန် ခြိမ်းခြောက်သည့် အဆင့်ထိ ကြီးကျယ်သွားခဲ့သည်။ ဝပ်ဆင်က ဖောင်ဒေးရှင်းဥက္ကဋ္ဌ ဂျန် ဒီ ရော့ကဖဲလားအား ယင်းသို့ အချင်းများသည့် အကြောင်း ပြောပြလိုက်သည်။ ရော့ကဖဲလားက ဘန်ချ်အား လောလော ဆယ် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှ မနှုတ်ထွက်သေးဘဲ နောက်တစ်ကြိမ် အစည်း အဝေးသို့ တက်ရောက် ဖြေရှင်းရန် မေတ္တာရပ်ခံလိုက်သည်။

နောက်တစ်နေ့တွင် ဖောင်ဒေးရှင်းအစည်းအဝေး ကျင်းပရာတွင် ဘန်ချ်က ပထမ ရှင်းပြသည်။ အခြားအဖွဲ့ဝင်များက ဂက်တိုစီမံကိန်းကို သဘောမတူသည့်ဆန္ဒကို ဖော်ထုတ်ပြောကြားကြသည်။ ဘန်ချ်ကလည်း အလျှော့မပေးဘဲ ခေါင်းမာစွာ တင်းခံသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဥက္ကဋ္ဌ ရော့ ကဖဲလားက ဖြန်ဖြေသည့်အနေဖြင့် စီမံကိန်းကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

ထိုစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ရေးကိစ္စ အကြံ ပူးစမ်း လေ့လာရန်အတွက် ညွှန်ကြားရေးမှူးတစ်ဦး ရွေးချယ် ခန့်အပ်ရန်ကိုပါ ဆက်လက် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ဒါရိုက်တာ ခန့်ထားရေးအတွက် သင့် လျော်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား ရှာဖွေရင်း အချိန်အတန်လင့်ခဲ့သည်။ စက်တင်ဘာ လတွင် ဟောင်းဝပ်တက္ကသိုလ်မှ ဘန်ချ်နှင့် ရင်းနှီးသူ ဒေါက်တာ ကဲနက် ဘီ ကလပ်ခ်အား ဒါရိုက်တာအဖြစ် ခန့်ထားလိုက်သည်။ လုပ်ငန်းစဉ် တွင် ဘန်ချ်မှာ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှ အနားယူ သွားပြီဖြစ်သည်။ လုပ်ငန်း၏ ပမာဏမှာ ကျယ်ပြန့်လွန်းသဖြင့် ပုဂ္ဂလိက ဖောင်ဒေးရှင်းတစ်ခုတည်းမှ ကိုင်တွယ်ရန် လက်လှမ်းမမီကြောင်း တွေ့လာရသည်။ သို့ရာတွင် တန်ဖိုး ရှိသော ပညာပိုင်းနှင့် ခေါင်းဆောင်မှုပိုင်းဆိုင်ရာ ပညာပေးစာတမ်းများ

စွာ စုဆောင်းမိခဲ့သည်။ ယင်းလေ့လာရေးဌာနကို ၁၉၇၆ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ တွင် ဖျက်သိမ်းခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် လုံခြုံရေးကောင်စီ အစည်းအဝေးတစ်ခုကို ၁၉၆၈ ခုနှစ် ဧပြီလ ၄ ရက်နေ့၌ တက်နေစဉ် လူမည်းခေါင်းဆောင် မာတင် လူသာ ကင်း လုပ်ကြံခံရသည့်သတင်း ကြားခဲ့သည်။ သူနှင့် မာတင် လူသာ ကင်းသည် အမြင်ချင်း မတူကြသည်များ ရှိခဲ့သော်လည်း ကင်း၏ သမာဓိရှိမှု၊ ရှင်သန်တက်ကြွသော ခေါင်းဆောင်မှု အရည်အသွေး၊ မျှတသောအမြင်၊ လူမျိုးရေးတစ်ယူသန်မှုကို ဆန့်ကျင်သည့် စိတ်ဓာတ် စသည့် အချင်းအရာများအတွက် များစွာ လေးစားချီးကျူးခဲ့သည်။ ဘန်ချ်သည် ဂျော်ဂျီယာပြည်နယ် အက်တ်လဲန်တာတွင် ကျင်းပသော ဈာပနအခမ်းအနားသို့ ကိုယ်တိုင် တက်ရောက်ပို့ဆောင်ခဲ့သည်။ “ကျွန်ုပ်၏ အကြံကွဲဆုံးခရီးတစ်ခုဖြစ်သည်” ဟု မှတ်ချက်ပြုခဲ့သည်။ မာတင် လူသာ ကင်းအား လုပ်ကြံမှုကို လူသိရှင်ကြား ရှုတ်ချခဲ့သည်။ ယခင်က ဦးဆောင်လှုံ့ဆော်ခဲ့သည့် ဂက်တို ဖျက်သိမ်းရေး စီမံကိန်းကိုလည်း ဇွဲမလျှော့ဘဲ အားသွန်ခွန်စိုက် ကြိုးပမ်းခဲ့သည်။

၁၉၆၈ ခုနှစ် နွေရာသီတစ်လျှောက်လုံး မာတင် လူသာ ကင်း၏ ဘဝခရီးစဉ်ကို စဉ်းစားနေမိသည်။ ဩဂုတ်လတွင် “လူမည်းတော်လှန်ရေးမှတ်တမ်း” ခေါင်းစဉ်ဖြင့် အမေရိကန်လူမည်းများ၏ ပြဿနာကို သူ့အတွေးသူ့အမြင်ရှုထောင့်မှ ရေးသားမှတ်တမ်းတင်ထားခဲ့သည်။ အမေရိကန် လူမှုအဖွဲ့အစည်းအတွင်း လူမည်းများနှင့် လူဖြူများ တစ်သီးတခြား တည်ရှိနေခြင်းကို သူစိတ်မချမ်းသာပေ။ အမေရိကန်လူမည်းများအား စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေး အဝန်းအဝိုင်း၏ အဖျားအနားတွင် ကျင်လည်နေရသည့်ဘဝမှ ပင်မရေစီးကြောင်းသို့ လူဖြူများကဲ့သို့ တန်းတူရည်တူ သာတူညီမျှ ခံစား၍ ယှဉ်တွဲနေထိုင်သွားခွင့် ရစေရန် အလွန်လိုအပ်ကြောင်း စေ့ဆော်ခဲ့သည်။

ဤသို့ အမေရိကန်လူမည်းများ၏ အံ့ကြွမှုကို အမေရိကန်လူဖြူများက သိနားလည်ပုံ မရကြပေ။ လူမည်းများသည် မိမိတို့၏

အသားအရောင်နှင့် လူမျိုးအတွက် အားမာန်နှင့် ဂုဏ်ယူဝင့်ကြွားသည့် တက်ကြွသော စိတ်ဓာတ်များ ကိန်းအောင်းလာကြသည်။

“ကျွန်ုပ်သည် လူမည်းတော်လှန်ရေး၏ ဘက်တော်သားတစ် ယောက်ဖြစ်သည်။ မျက်စိမမြင်သူ၊ ရူးသွပ်သူ၊ မွေးရာပါ အခွင့်အရေးနှင့် မထိုက်တန်သူများမှလွဲ၍ အမေရိကန် လူမည်းတိုင်း တော်လှန်ရေး၏ ဘက်တော်သားကောင်း ဖြစ်ထိုက်သည်” ဟု ဘန်ချ်က ကြွေးကြော် ခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် မြင့်မားလှသော အခွင့်ထူးခံ ရာထူးအဆင့်အတန်း ပညာအရည်အချင်းများကြောင့် သာမန်လူမည်းများ နေ့စဉ် ကြုံတွေ့ခံစား နေရသော အဆင့်အတန်း ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း ခွဲခြားမှု၊ သိက္ခာချမှု၊ ချိုးနှိမ်မှုစသည့် အနိဋ္ဌာရုံများမှ သက်သာခွင့်ရခဲ့သည်။ သူသည် ဂက်တို၌ မနေခဲ့ရပေ။ လူတန်းစားအလွှာအမျိုးမျိုးသို့ လွတ်လပ်စွာ အဟန့်အတား မရှိ ဝင်ဆန်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် မျိုးရိုးဗီဇအားဖြင့် လူမည်းသွေးပါခြင်း ကြောင့် သူလည်း ယင်းအနိဋ္ဌာရုံများကို ခံစားရသည်။

ဘန်ချ်သည် ကယ်လီဖိုးနီးယားပြည်နယ်တွင် မွေးဖွားကြီးပြင်း ခဲ့သည်။ ထိုပြည်နယ်၌ လူမျိုးခွဲခြားစိတ် မပြင်းထန်ဘဲ လူဖြူနှင့်လူမည်း များ သဘောထားတူမျှစွာ ပေါင်းသင်းနေထိုင်ကြသည်။ ငယ်စဉ်က လူ မျိုးရေးစိတ် ပြင်းထန်သော တောင်ပိုင်းနယ်များသို့ မရောက်ဖူးသဖြင့် ပြင်းထန်သော ရန်လိုမှုများနှင့်အကြောက်တရားများကို ကိုယ်တိုင် မခံစား ခဲ့ရပေ။ ၁၉၆၀ ခုနှစ်ပိုင်းရောက်သည့်အခါမှပင် လူမည်းများ၏ ခံပြင်း နာကျည်းမှု၊ ဂက်တိုလူနေမှုစနစ်၏ ဆိုးကျိုးဂယက်များကို မျက်ဝါးထင် ထင် ထိတွေ့လာခဲ့ရသဖြင့် ငယ်စဉ်က လက်ကိုင်ထားခဲ့သော အကောင်း မြင်ဝါဒကိုပင် သံသယ ဝင်ခဲ့ရသည်။ ယခုမူကား အိုမင်းရင့်ရော် ခြောက် ဆယ်ကျော် ဧရာပိုင်းသို့ ချဉ်းနင်း ဝင်ရောက်ခဲ့ပြီဖြစ်ရာ မျက်စိလည်းမဲ့၊ ရောဂါလည်း ဖိစီးခဲ့လေပြီ။ သူ့ပတ်ဝန်းကျင် နိုင်ငံတွင်း နိုင်ငံတကာမြင် ကွင်း၌လည်း ငြိမ်းချမ်းသာယာမှုကင်းပြီး ရုတ်ထွေးပွေလီလျက်ရှိသည်။ သို့ရာတွင် ဂျတ်ဆတ်ဆတ် မာကြောကြော ပင်ကိုယ်ဟန်ဖြင့် အကောင်း

မြင်ဝါဒကို လက်ကိုင်ထားကာ လက်တွေ့ဆန်ဆန် ဆက်လက်လှုပ်ရှား ခဲ့သည်။ ယေဘုယျဆန်ဆန် ချိုသာသော စကားများဖြင့် လွမ်းခြုံရေးသား ပြောဆိုမှုများကို အယုံအကြည် ကင်းမဲ့စွာ ပယ်ရှားခဲ့သည်။

၁၉၆၉ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် ဟိုနိုလူလူမြို့တွင် ဟောပြောပွဲတစ်ခု၌ တက်ရောက်၍ ပဓာနကျသော မိန့်ခွန်းချွေခဲ့သည်။ အမေရိကတွင်ရှိသော လူဖြူလူမည်းများ တရွေ့ရွေ့နှင့် ကင်းကွာသွားမှု၊ ကမ္ဘာ၌လည်း လူဖြူ နှင့် လူဖြူမဟုတ်သူများ မိမိတို့၏ သီးခြားလူနေမှု အဖွဲ့အစည်းအတွင်း၌ တသီးတခြား နေကြပုံကို နှိုင်းယှဉ်ပြပြီး ထိုအချင်းအရာများသည် ကမ္ဘာသူ ကမ္ဘာသားများအတွက် ဘေးဆိုး တွေ့မည့် နိမိတ်လက္ခဏာများဖြစ် ကြောင်း ဟောပြောသည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အချမ်းသာဆုံးလူများသည် လူဖြူဖြစ်သော်လည်း ကမ္ဘာလူဦးရေ၏ ၃၁ ရာခိုင်နှုန်းမျှသာရှိသည်။ (ရာခိုင်နှုန်းသည် ယခုအချိန်တွင် ပို၍ နည်းလာသည်။ နောင်အနာဂတ် ဆယ်စုနှစ်များအတွင်း လူဖြူနှင့် လူဖြူ မဟုတ်သူများအကြား ပဋိပက္ခ ကြီးမား ပြင်းထန်လာနိုင်ပြီး လူဦးရေ တိုးနှုန်း ထိန်းမရလောက်အောင် ပေါက်ကွဲမှု၊ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးသည့် ကပ်ဆိုက်မှုများနှင့် မလွဲမသွေ ရင်ဆိုင်ကြရမည်ဖြစ်ကြောင်း ကြိုတင်ဟောကိန်းထုတ်ခဲ့သည်။

ဤသို့ လူဖြူနှင့် လူဖြူမဟုတ်သူများအကြား စိမ်းကားသွား ရသည့် အခြား အကြောင်းတစ်ရပ်ကား ကိုလိုနီနယ်ချဲ့စနစ်ဆိုးကြောင့် ဖြစ်ကြောင်း ထောက်ပြခဲ့သည်။ လူမျိုးတစ်မျိုးက အခြားလူမျိုးတစ်မျိုး အပေါ် နိုင်ထက်စီးနင်း ကျွန်ုပ်အုပ်ချုပ်ခြင်းဖြင့် လူမျိုးနှစ်မျိုးစလုံးအတွက် ဆိုးကျိုးအသီးအပွင့်များသာ သီးပွင့်စေသည်ဟု အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး ဂျွန် ဖော်စတာ ဒါးလက်စ် ၁၉၄၇ ခုနှစ်က ပြောသောစကားကို ညွှန်းကာ ဥပမာပေးခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် အမေရိကန်များ ပါဝင်တိုက်နေရသော ဗီယက်နမ် စစ်ကို ရှုတ်ချသည်။ အမေရိကန်လူမည်းစစ်သားများသည် တောင်ဗီယက် နမ်နိုင်ငံသား ၁၇ သန်း၏ လွတ်လပ်ရေးနှင့် လူ့အခွင့်အရေးအတွက် အသေခံတိုက်နေရပြီး အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအတွင်းရှိ ၂၂ သန်းသော

အမေရိကန်လူမည်းများအတွက်မူ အခြေခံဥပဒေပါ လူ့အခွင့်အရေးများ တန်းတူရည်တူ ခံစားခွင့်ရရန်အတွက် အင်အားသုံးခွင့် မရှိသည့်အဖြစ်ကို လည်း နှိုင်းယှဉ်ပြခဲ့သည်။ အမေရိကန်ပြည်သူပြည်သားများသည် အကြမ်း ဖက်မှုနှင့် ဥပဒေမဲ့မှုကို ရွံရှာစက်ဆုပ်သည့်နည်းတူ အမေရိကန်လူမည်း များသည်လည်း သူတို့၏ နိမ့်ကျလှသည့် အနှိမ်ခံ အဆင့်အတန်းကို စိတ်ပျက်နေကြပြီဖြစ်ကြောင်း ထောက်ပြခဲ့သည်။

ဘန်ချ်သည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအတွင်း လူဖြူနှင့်လူမည်း များကို တန်းတူရည်တူ တစ်ပေါင်းတစ်စည်းတည်းနေနိုင်ရန် အခြေအနေ အပေါ် များစွာ အားလျော့ခဲ့သည်။ သူ့အသက်ရှင်စဉ် ဖြစ်နိုင်ပါတော့မည် လောဟု သံသယဝင်ခဲ့သည်။ သူမကွယ်လွန်မီ နောက်ဆုံးအချိန်များတွင် ဤစိတ်ဖြင့်သာ ကုန်လွန်ခဲ့သည်။ သူ့ဘဝသက်တမ်းတစ်လျှောက်လုံး မိမိ ဇာတိမြေ၌ လူမျိုးအချင်းချင်း သာတူညီမျှ ဖြစ်နိုင်ရန် ကြိုးစားခဲ့သည်။ နိုင်ငံတကာမိသားစု အသိုင်းအဝိုင်း၌လည်း လွတ်လပ်၍ ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ် ခွင့် ရရှိရေးနှင့် အခွင့်အရေးအရာတွင် သာတူညီမျှ ခံစားနိုင်ရေးအတွက် ဆောင်ကျဉ်းခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ရင်ဆိုင်ရသော ပြဿနာ၏ ထုထည် ပမာဏကား ကြီးမားလှသည်။ ပြဿနာဟောင်းများ ဖြေရှင်းပြီးချိန်တွင် ပြဿနာသစ်များ ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ ပေါ်လာသည်။ ဘန်ချ်၏ ဝမ်းတွင်းပါ အကောင်းမြင်ဝါဒနှင့် လူသားများ၏ အကောင်းမြင်တတ်သော စာနာစိတ် များကို သိထားသောကြောင့် ဖြေသာတော့သည်။ “လူသားတို့သည် အမှန်ကို ရှုမြင်သုံးသပ် လုပ်ဆောင်တတ်သော ဗီဇရှိသည်။ ဤကောင်း မြတ်သော စရိုက်လက္ခဏာကို ကျွန်ုပ် နေ့စဉ် တွေ့မြင်နေရသည်။ လူ သားတို့သည် ဤသို့ ပြုမူကျင့်ကြံနိုင်လျှင် ထိုမျှမက ပို၍ ကောင်းမွန် သာလွန်သော အကြောင်းတရားများကို လုပ်နိုင်စွမ်းရှိသည်ဟု ကျွန်ုပ် ယုံကြည်ပြီဖြစ်သည်” ဤသို့လျှင် ဘန်ချ်သည် ယနေ့ စိတ်ပညာ ဂျာနယ်အတွက် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်းတွင် ဖြေကြားခဲ့သည်။

အခန်း (၃၃)

ဘဝ၏ နိဂုံး

ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံ ဆွေးနွေးပွဲတစ်ခု ကျင်းပနေဆဲ ၁၉၆၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့တွင် ဘန်ချ် တက်ရောက်နားထောင်စဉ် ဤသို့ ကိုယ်ရေးမှတ်တမ်းကို ရေးခဲ့သည်။

“ကျွန်ုပ် သေရတော့မည်ဟူသော အသိတရားသည် ယခုရက်ပိုင်းအတွင်း အာရုံတွင် အမြဲမပြတ် ထင်ဟပ်နေသည်။ ရောဂါထွေပြား၍ ဝေဒနာပြင်းထန်လာခြင်းကြောင့် သေခြင်းတရားကို အခါခါ ဆင်ခြင်မိသည်။ သေရမည်ကို မကြောက်ပါ။ ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်ခြောက်ခြားခြင်း မရှိဘဲ တည်ငြိမ်စွာဖြင့် ရင်ဆိုင်ရန် အသင့်ပြင်ပြီးဖြစ်သည်။ အမှန်တကယ် သေလုဆဲဆဲ ဇောပြန်ချိန်တွင်မှ စိတ်ဓာတ် ကြံ့ခိုင်မှု ရှိမရှိ သိရမည်။ ကျွန်ုပ် တစ်ခုပဲ လေးလေးနက်နက် ဆုတောင်းလိုသည်။ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဝေဒနာ မခံစားရဘဲ အပြုံးနှင့် ဘဝကို နိဂုံးချုပ်လိုသည်။ သို့မှသာ ဘဝကို ဟာသဖြင့် တစ်သက်လုံး ကျင်လည်ခဲ့သူအဖို့ သဘာဝကျပေတော့မည်။”

ဘန်ချ်၏ ရောဂါဖိစီးလာသည်နှင့်အမျှ ဆေးကုသမှု ခံယူချိန်၊ ဆေးရုံတက်ချိန် ပိုမိုများပြားလာသဖြင့် အလုပ်ချိန်ကိုပင် ဖဲ့ပေးနေရလေသည်။ ထွေပြားများမြှောင်လှသည့် ဝေဒနာများအပေါ် ဇက်ကြောတက်သည့်ရောဂါ တိုးလာသဖြင့် ဆေးလည်ပတ် အမာတစ်ခုကို တပ်ထားရသည်။ မကြာခဏ ကြို့ထိုးသည့် ဝေဒနာကိုလည်း ခံစားနေရသည်။ ကြို့ထိုးမိလျှင် မနားရတော့ဘဲ တစ်ခါတစ်ရံ ရက်နှင့်ချီ၍ ကြာတတ်သည်။

၁၉၇၀ ခုနှစ် သြဂုတ်လအတွင်း ချော်လဲသဖြင့် နံရိုးတစ်ချောင်း ကျိုးခဲ့သည်။ သို့တစေ နေ့ရောညပါ နာရီမလပ် ကမ္ဘာအနှံ့ စီကနဲ၊ ညံကနဲ ဖြစ်နေသော ပဋိပက္ခများ ဖြေရှင်းရေး အစီအစဉ်များ၊ လူမှုရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ပေးရန် ပင်ပန်းကြီးစွာ လမ်းညွှန်ခန့်ခွဲပေးနေရသည်။

အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံးတည်ရှိရာ ကုလသမဂ္ဂအဆောက်အဦ ၃၈ ထပ်တွင် အကွပ်မဲ့သော ကြမ်းကဲ့သို့ ဗရမ်းပတာဖြစ်နေသည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဦးသန့်လည်း စိတ်ထောင်းကိုယ်ကျေသဖြင့် ဆေးရုံသို့ မကြာခဏ တက်ကာ ဆေးကုသမှု ခံနေရသည်။ ဘန့်ချ်၏ နိုင်ငံရေးရာလက်ထောက် အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဟိုဇေ ရော်ဇ် ဘဲန်းနက်ဂ်လည်း ဦးနှောက်အကြိတ်ရောင်ရောဂါဖြင့် သေလုမြောပါးဖြစ်နေသည်။ ရုံးလုပ်ငန်းများ အရှိန်မပျက် လည်ပတ်နိုင်ရန် အရာထမ်း၊ အမှုထမ်းများက တာဝန်သိသိ ဆောင်ရွက်နေကြသည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဦးသန့်နှင့် ဘန့်ချ်တို့အား အလုပ်များမှ အနားယူစေရန် မည်သူကမျှ အလေးအနက်စဉ်းစားမိကြပုံ မရပါ။

စာရေးသူအပါအဝင် ရုံးဝန်ထမ်းများသည် ဆေးရုံခန်းတွင် အနေများပြီး ဦးသန့်နှင့် ဘန့်ချ်တို့သည် ရုံးစာများဖတ်ခြင်း၊ လမ်းညွှန်ချက်ပေးခြင်း၊ စာချောလက်မှတ်ထိုးခြင်း အလုပ်များ အကြားအလပ် မရှိအောင် လုပ်ကြရသည်။ ဘန့်ချ်အတွက်ကား ရောဂါထုထည် ကြီးသဖြင့် ပို၍ ခံစားရသည်။ ဆီးချိုကြောင့် မျက်စိကွယ်လုနီးပါး ဖြစ်နေသဖြင့် လူကို ဝိုးတဝါးသာ မြင်တော့ပြီး လူလုံး မကွဲတော့ပါ။ အသံကြားရမှ မည်သူမည်ဝါဖြစ်ကြောင်း သိနိုင်တော့သည်။ စာများကိုလည်း မိမိမျက်စိဖြင့် မမြင်ရတော့ပါ။ ဖတ်ပြသည်များကို နားထောင်၍ စီမံခန့်ခွဲနေရသည်။ သို့သော်လည်း သတိကောင်းဆဲ၊ မှတ်ဉာဏ်ကောင်းဆဲ၊ ခွဲခြားစိတ်ဖြာနိုင်သော စွမ်းရည်လည်း ထက်မြက်ဆဲဖြစ်သည်။ သူ၏ ဆွေးနွေးဟောပြောချက်များသည် ပို၍ ပြတ်သားတိကျလာသည်။ မှတ်စုများ၊ ရည်ညွှန်းစာများဖတ်ရန် မလိုတော့သဖြင့် ရှေ့နောက်ဆက်စပ်မှု ပို၍

ဆီလျော်လာသည်။ စက္ခုအာရုံ ခံစားရသော ဖျော်ဖြေမှုများအစား
သောတအာရုံဖြင့် ကြည်နူးနိုင်သည့် တေးသီချင်းများ၊ သီချင်းသံကဉ်
အရသာခံရသည့် အော်ပရာပြဇာတ်များကို တက်ရောက် အားပေးသည်။

ကုလသမဂ္ဂ သတင်းရုပ်ကွက်နှင့် စာနယ်ဇင်းလောကမှ ပုဂ္ဂိုလ်
များသည် ဘန်ချ်၏ ကျန်းမာရေးကို အရေးတယူ စောင့်ကြည့်၍ သတင်း
ထုတ်ပြန်ကြသည်။ ရုံးကို မှန်မှန် မတက်တော့ဘဲ ပျက်ကွက်ချိန် ပိုမို
များပြားလာသဖြင့် အတိုင်းထက်အလွန် သိလိုကြသည်။ ဘန်ချ်ကလည်း
မိမိကျန်းမာရေးအခြေအနေကို သတင်းထုတ်ပြန်ရန် လုံးဝ ငြင်းဆန်သဖြင့်
သို့လော သို့လောနှင့် တွေးကုန်ကြသည်။ သူ့အနားယူတော့မည်ဟု
သတင်းပျံ့လွင့်လာပြီး နောက်ဆက်တွဲအဖြစ် သူ့နေရာ ဆက်ခံနိုင်ဖွယ်
ရှိသူများကို ထင်ကြေးပေးနေကြပြန်သည်။ ရုံးဝန်ထမ်းများသည် ဤသို့
သော ကောလာဟလများ၊ ထင်ကြေးများကို ဂရုမပြုနိုင်ကြပေ။ ဘန်ချ်
အပြင် ရော်ဇ် ဘဲန်းနက်နှင့် အတွင်းရေးမှူးချုပ်အပါအဝင် အကြီးအကဲ
သုံးဦး၏ အလုပ်နှင့်ပင် မနိုင်မနင်း ရုန်းကန်နေကြရသည်။

ဘန်ချ်၏ ကျန်းမာရေးသည် တစ်နေ့တခြား သိသိသာသာ
ယိုယွင်းခဲ့သည်။ တန်ခိုးတော်ရှင်များ ကယ်တင်၍ ကောင်းလာနိုင်မည်ဟု
သူယုံကြည်လာသည်။ မသက်သာသည့် အခြေအနေ၌ပင် ရာထူးမှ
အနားယူရန် လျှောက်လွှာကို အတွင်းရေးမှူးချုပ်ထံ မတင်ခဲ့ပေ။
အတွင်းရေးမှူးချုပ်ကလည်း သူ့အား အငြိမ်းစားယူရန် မပြောရက်ပေ။
ဘန်ချ်သည် ကုလသမဂ္ဂတွင် တုနှိုင်းဖွယ်ရာ မရှိသည့် ပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်
ခဲ့သည်။ သူ၏ အတွေ့အကြုံနှင့် စွမ်းရည်သည် ကုလသမဂ္ဂ၏ သိက္ခာကို
မြင့်စေခဲ့ပြီး အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ တန်ဖိုးမဖြတ်နိုင်သော ညာလက်ရုံးဖြစ်ခဲ့
သည်။ ဦးသန်ပင်လျှင် ၁၉၇၁ ခုနှစ်ကုန်တွင် ဒုတိယသက်တမ်း ပြည့်
မည်ဖြစ်ပြီး ရာထူးစွန့်ဖွယ်ရှိသည်။ နောက်ဆက်ခံမည့် အတွင်းရေးမှူးချုပ်
သာလျှင် ဘန်ချ်နေရာ လူစားထိုးရွေးသင့်သည်ဟုလည်း ယုံကြည်သည်။

၁၉၇၁ ခုနှစ်တွင် ဘန်ချ်၌ ကျောက်ကပ်ရောဂါ စွဲကပ်လာ
သဖြင့် အပြင်းအထန် ဝေဒနာ ခံစားရသည်။ မတက်မဖြစ်သော အဆင့်

မြင့် အစည်းအဝေးများကို ပင်ပန်းကြီးစွာ တက်ခဲ့သည်။ သူ၏ အကြံ
ဉာဏ် လမ်းညွှန်ချက်များသည် သူမတူအောင် ထူးခြားကောင်းမွန်လှ
သည်။

၁၉၇၁ ခုနှစ် မေလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသော အရှေ့
အလယ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ထိပ်သီးအစည်းအဝေးသည် ဘန်ချ် နောက်ဆုံးတက်
သည့် အစည်းအဝေးဖြစ်သည်။ အစည်းအဝေးကို အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏
ရုံးခန်းတွင် ကျင်းပခဲ့ပြီး အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဝီလျံ ရော့ဂျားစ်၊
လက်ထောက်ဝန်ကြီး ဂျိုးဇက်ဖ် ဆစ္စကို၊ ကုလသမဂ္ဂဆိုင်ရာ သံအမတ်
ကြီး ဂျော့ ဘွတ်ရှ်၊ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂ အထူး
ကိုယ်စားလှယ် ဝွန်းနာ ယာရင်းနှင့် စာရေးသူ ဘရိုင်ရင် အာကူးဟတ်ထံတို့
တက်ရောက်ကြသည်။ အစည်းအဝေးတွင် အမေရိကန်နိုင်ငံခြားရေးဝန်
ကြီး ရော့ဂျားစ်က သူမကြာမီက သွားရောက်ခဲ့သော အရှေ့အလယ်ပိုင်း
ဒေသ ခရီးစဉ်အကြောင်း ရှင်းပြသည်။

အစွဲရေးအနေနှင့် ကုလသမဂ္ဂ အထူးကိုယ်စားလှယ်အပေါ်
ရင်းနှီးစွာ တုံ့ပြန်ရန်ကိစ္စ၊ ဆူးအက်တူးမြောင်းနှင့် အစွဲရေးဖြတ်သန်းခွင့်
ကိစ္စကို အစွဲရေးတို့နှင့် ဆွေးနွေးခဲ့ကြောင်း ဆက်လက် ရှင်းပြသည်။
နာဆာအား ဆက်ခံသူ အီဂျစ်သမ္မတ အန်နွာ ဆာဒတ်သည်
ဆင်ခြင်တုံတရားရှိပြီး ဆက်ဆံရေး ပြေလည်မှုရှိကြောင်း တင်ပြသည်။
ဂျော်ဒန်ဘုရင် ဟူစိန်က ဆွေးနွေးပွဲများတွင် သူ့အား ချန်ထားသကဲ့သို့
ဖြစ်သဖြင့် မကျေနပ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် အစွဲရေးနှင့် ဂျော်ဒန်တို့
အကြား ဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပပေးရန် ယာရင်းအား တိုက်တွန်းလို
ကြောင်း ရှင်းပြသည်။ အစည်းအဝေးသည် နှစ်နာရီ ကြာခဲ့သည်။ ဘန်ချ်
သည် ကောင်းစွာ ကျန်းမာစဉ်က ဤသို့သော အစည်းအဝေးများတွင်
စိတ်ထက်သန်စွာ ဆွေးနွေးလမ်းညွှန်လေ့ရှိကြောင်း သူ့အထာသိသူများက
နားလည်ကြသည်။ ယခုမူကား ရောဂါဖိစီးမှုကြောင့် ငိုက်မြည်းခြင်း မရှိ
ရန် မနည်းကြိုးစားနေရသည်ကို ရင်ထုမနာ ကြေကွဲဖွယ် တွေ့မြင်နေရ
သည်။

၁၉၇၁ ခုနှစ် နှစ်လည်ပိုင်းတွင် ဘန်ချ်သည် နယူးယောက် ဆေးရုံ၌သာ အချိန်ကုန်လွန်ခဲ့သည်။ ပြန်ကောင်းရန် မျှော်လင့်ချက် တစ်နေ့ ထက်တစ်နေ့ ကင်းဝေးခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ ဇွန်လအတွင်း နေအိမ်၌ ချော်လဲ ပြန်သဖြင့် ညာဘက်လက်မောင်းရိုး အက်သွားသည်။ ဆီးချိုရောဂါတက် လာသဖြင့် ဆေးရုံတွင် ရက်ပေါင်းများစွာမေ့မြောနေခဲ့သည်။ အခြေအနေ မလှတော့သဖြင့် ပင်စင်အကျိုး ခံစားခွင့် ရစေရန် ရည်ရွယ်၍ အတွင်း ရေးမှူးချုပ်က သူ့အား လက်ရှိရာထူးမှ အနားယူခွင့်ပြုလိုက်သည်။ ကုလ သမဂ္ဂမှ ခံစားခွင့်ရှိသော တစ်လုံးတစ်စည်းတည်းသော ပင်စင်ဆုငွေသည် သာလျှင် သူ့မိသားစုအတွက် စုဆောင်းငွေ ဖြစ်ခဲ့သည်။

၁၉၇၁ ခုနှစ် ဇွန်လက ကုန်ဆုံး၍ ဆောင်းဦးပေါက်သို့ ချဉ်း နင်းဝင်ရောက်သည်အထိ ဘန်ချ်သည် ပြုံးပန်းဆင်ကာ ရယ်မောကာဖြင့် သေမင်းကို စစ်ခင်းခဲ့သည်။ သူ၏ ဇနီး ရသ်သည် သမီးကြီးဂျိုး၊ သား ငယ် ရာဖ် ဂျူနီယာနှင့်အတူ ကြေကွဲမှုကို ဇွတ်မှိတ်မြိုသိပ်ကာ ဘဝကြင် ဖော် ဘန်ချ်အနားမှ တစ်ဖဝါးမခွာဘဲ ကိုယ်ဖိရင်ဖိ ပြုစုခဲ့သည်။ ဇူလိုင်လ တွင် ဆေးပညာလောကတွင် ထင်ပေါ်ကျော်ကြားသော အထူးကုသမား တော် ဒေါက်တာ အဲလ်ဘတ် ရူဘင်၏ ကြီးကြပ်မှုဖြင့် ကျောက်ကပ်ကို စက်စွမ်းအားဖြင့် သန့်စင်စေခဲ့သည်။

ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့သည် ရှေ့သို့သွားမြဲ သွားဆဲဖြစ်သည်။ ၁၉၇၁ ခုနှစ်အကုန် ဒုတိယငါးနှစ်သက်တမ်းစေ့လျှင် မိမိသည် အတွင်းရေးမှူး ချုပ်ရာထူးကို စွန့်တော့မည်ဖြစ်ကြောင်း အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဦးသန့်က စက်တင်ဘာလတွင် လူသိရှင်ကြား တရားဝင် ကြေညာခဲ့သည်။ အောက် တိုဘာလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံအား ကုလသမဂ္ဂ၏ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် တရားဝင် လက်ခံလိုက်သဖြင့် အထွေထွေညီလာခံတွင် စတင်နေရာယူခဲ့သည်။ အရှေ့ပါကစ္စတန်ပြည်မှ ပြည်သူများသည် ငတ် မွတ်ခေါင်းပါးခြင်း၊ ရေကြီးခြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်းဒဏ်ကို မခံနိုင်ကြတော့ သဖြင့် ပါကစ္စတန်စစ်အစိုးရအား ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ရာ အနိုင်ရရှိပြီး ပါကစ္စတန်နိုင်ငံမှခွဲထွက်ကာ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံသစ်ကို ထူထောင်ခဲ့သည်။

ရာဇ် ဘန်ချ်သည် ၁၉၇၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၉ ရက် ကူး
ပြောင်းပြီး နံနက် ၁၂:၄၀ နာရီအချိန်တွင် နယူးယောက်ဆေးရုံကြီးတွင်
ညင်သာစွာ ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။ သူ၏ အချစ်ဆုံးဦးလေး တောင်ကွယ်လွန်
သည့် နေ့ တစ်နေ့တည်း ၉ နှစ်ခြားကာ မှတ်မှတ်ရရ တိုက်ဆိုင်ခဲ့သည်။
ကမ္ဘာတစ်ဝှန်းလုံးမှ ဘန်ချ်အား ဝမ်းနည်းကြောင်း သတိပေးလွှာများ ပို့ကြ
သည်။ သူ၏ စွမ်းဆောင်ချက် စာရိတ္တတည်ကြည်မှု၊ သမာသမတ်ရှိမှု
စသည့် ဂုဏ်ပုဒ်များကို ထုတ်ဖော်ကာ ချီးကျူးကြသည်။ အထွေထွေညီ
လာခံ အစည်းအဝေးကြီးက သူ့အား သတိတရ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ်
တစ်မိနစ် မတ်တပ်ရပ်ကာ ဆိတ်ငြိမ်စွာဖြင့် အလေးပြုကြသည်။

ဘန်ချ်၏ ဈာပန ဝတ်ပြုဆုတောင်းပွဲ အခမ်းအနားကို နယူး
ယောက်မြို့ ရိုးဗားဆိုက်ဒ် ဘုရားရှိခိုးကျောင်း၌ ဒီဇင်ဘာလ ၁၁ ရက်
စနေနေ့ မွန်းတည့်ချိန်တွင် ကျင်းပသည်။ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဦးသန်း၊
လူမည်းခေါင်းဆောင် ရွှင် ဝီလ်ကင်းစ်၊ စာရေးသူ ဘရိုင်ရင် အာကူးဟတ်ထံ
တို့က ဂုဏ်ပြုစကား မြွက်ကြားခဲ့သည်။ လူမည်းအဆိုကျော် လီယွန်တင်
ပရိုက်စ်က ဘာသာရေးတေးသီချင်းကို လွမ်းဆွတ် ကြေကွဲဖွယ် သီဆို
ကျူးရင့်ခဲ့သည်။

ဘန်ချ်၏ ရုပ်ကလာပ်အား ဘရွန်ရပ်ကွက်ရှိ ကွယ်လွန်သူ
သမီးဂျိန်းအား မြှုပ်နှံသော ဂုဒ်လောန်သုဿန်တွင် မြှုပ်နှံခဲ့သည်။

ကမ္ဘာလူသားအားလုံး ကောင်းစားရေးအတွက် ထူးချွန်ပြောင်
မြောက်စွာ အမှုထမ်းခဲ့သော ဝန်ထမ်းကောင်းတစ်ဦး ဖြစ်သူ ရာဇ် ဘန်ချ်
အား အနယ်နယ်အရပ်ရပ်မှ ဂုဏ်ပြုချီးကျူးခဲ့ကြသည်။ ကျင်းပဆဲဖြစ်သော
အထွေထွေညီလာခံ အစည်းအဝေး၌ ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်က
ဘန်ချ်အား မိမိ၏ သစ္စာရှိသော မိတ်ဆွေကောင်းတစ်ဦးဟု ထုတ်ဖော်ချီး
ကျူးခဲ့သည်။ “နိုင်ငံစွဲစိတ်၊ လူမျိုးရေးစိတ်တည်းဟူသော ကျဉ်းမြောင်း
သည့် ဘောင်ခတ်မှုနယ်နိမိတ်ကို ကျော်လွန်ကာ ကမ္ဘာသူကမ္ဘာသားများ
၏ အကျိုးကို သူမတူအောင် ထမ်းဆောင်ခဲ့သောကြောင့် မှတ်တမ်းတင်
ထိုက်သူ” ဟု ဝိသေသပြုခဲ့သည်။

ရှာဖွေ၏ စာပေအခမ်းအနားတွင်လည်း အတွင်းရေးမှူးချုပ်က ဤသို့ ထောပနာပြုလိုက်သေးသည်။

“ရှာဖွေ၏ ကိုယ်ကျင့်တရားနှင့် စိတ်နေသဘောထားသည် အလွန်ခက်ခဲသော ကုလသမဂ္ဂတာဝန် ထမ်းဆောင်ရေးအတွက် အံဝင် ဝှင်ကျဖြစ်ခဲ့သည်။ လူတကာ မစွမ်းဆောင်နိုင်သော အလုပ်ကို သူမတူ အောင် ထူးချွန်ပြောင်မြောက်စွာ ဖြည့်ဆည်းနိုင်ခဲ့သည်။ သူသည် နိမ့်ချ တတ်သူဖြစ်သော်လည်း စိတ်ဓာတ်ကြံ့ခိုင်သည်။ ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွေး ထက်မြက်သော်လည်း မဏ္ဍပ်တိုင် မတက်၊ အသားမယူတတ်ပေ။ ပင်ပန်း ခံတတ်သော်လည်း စာနာစိတ်နှင့် ကိုယ်ချင်းစာတရား လက်ကိုင်ထားသူ ဖြစ်သည်။ ကိုယ်ရောစိတ်ပါ သန်မာသူဖြစ်သော်လည်း နားလည်မှုအပြည့် ရှိသည်။ ဤအရည်အချင်း စိတ်နေသဘောထားကြောင့် လူတကာ အား ကျလောက်သည့် ထင်ပေါ်ကျော်ကြားမှုနှင့် ရာထူးအဆင့်ကို ကမ္ဘာတစ် လွှား ရှာမှရှားအောင် ထိုက်ထိုက်တန်တန် ရယူနိုင်ခဲ့သည်။ အယူအဆ မတူ၊ သဘောထားကွဲလွဲသူများပင်လျှင် သူ့အား တလေးတစား ဆက်ဆံ နေရာပေးကြသည်။ သူ့အား ဆန့်ကျင် ခြားနားသူများလည်း သူ၏ သမာသမတ်ရှိမှုနှင့် တရားမျှတမှုအပေါ် လုံးဝ သံသယမဝင် ယုံကြည်မှု အပြည့်ရှိကြသည်။ သူ၏ ထူးခြားသော အရည်အချင်းနှင့် စွမ်းဆောင်မှု အပြင် ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် အားမာန်အပြည့် ဆောင်ရွက်ချက်များမှာ စံတင်လောက်သည်။ တရားမျှတခြင်း၊ လူ့ကျင့်ဝတ်သိက္ခာထိန်းသိမ်းခြင်း အတွက်လည်း ဦးလည်မသုန် ဖြည့်ဆည်းပေးသည်။ ရှာဖွေသည် စိတ်ကူး ယဉ်တတ်သူဖြစ်သည်။ လက်တွေ့ဆန်သူလည်းဖြစ်သည်။ ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့၏ ပဋိညာဉ်ပါ တာဝန်များ မဖြစ်မနေ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရေး ကို ရှေ့ရှုဆောင်ရွက်သည်။ တစ်ဖက်မှလည်း ငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်း ရာတွင် စိတ်ပျက်ဖွယ် အကျပ်အတည်းများနှင့် မလွဲမသွေ ရင်ဆိုင်ရမည့် သဘောသဘာဝကို လျော့မတွက်ဘဲ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ထားတတ်သည်။

“သူသည် ထင်ပေါ်ကျော်ကြားမှု ပကာသနကို မက်မောခုံမင် ခြင်းမရှိ မျက်ကွယ်ပြုထားသည်။ အပြောမဟုတ်၊ အလုပ်က သက်သေ

ပြလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်ထားသူဖြစ်သည်။ မိမိလုပ်ဆောင်ချက်ကို သူများက နာမည်ကောင်းယူလိုက်စေကာမူ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိ။ သူသည် အကောင်းမြင်ဝါဒကို ထာဝစဉ် လက်ကိုင်ထားသည်။ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် တရားမျှတမှုအတွက် ကြိုးပမ်းကြရာတွင် မှားသွားသော်လည်း စိတ်ဓာတ်မကျ။ ပျက်အစဉ် ပြင်ခဏ အမှန်ကို ရှာရန် မည်သည့်အခါမှ အချိန်မနှောင်းဟု ခံယူထားသူဖြစ်သည်။ လူသားအချင်းချင်းအပေါ် ထားရှိသော မေတ္တာတရားသည် ပြဿနာအရပ်ရပ်ကိုကျော်လွှားနိုင်မည်ဟု အမြဲတမ်းယုံကြည်ထားသူဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ မေတ္တာဓာတ် လွှမ်းခြုံခြင်းကြောင့် သာမန်လူများထက် သာလွန်သော အာဇာနည်ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်တော့သည်။”

သူလျှောက်ခဲ့ရသည့်ခရီးကား ကျယ်ပြန့် များမြောက်လှသည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတလွှား ဒီးထရွိုက်မြို့၊ အဲလ်ဘာကာကီး၊ လော့စ် အဲန်ဂျလိစ်စသည့် မြို့ကြီးများ၊ များမြောက်လှသော အထင်ကရ တက္ကသိုလ်များ၊ ကမ္ဘာမြို့တော်များနှင့် ပထဝီမျက်နှာပြင်ရှိ တိုက်ကြီးငါးတိုက်သို့ ခြေရာထပ်မျှ အနံ့ ခရီးဆန်ခဲ့သည်။ အချင်းချင်း မသင့်တင့်ရာမှ စခဲ့သည့် ရန်မီးမှသည် တငြီးငြီးတောက်လောင်သည့် စစ်မီးများကိုလည်း ငြိမ်းသတ်နိုင်ခဲ့သည်။ ဤသို့လျှင် ဘန်ချ်သည် ကောင်းမြတ်သော မူဝါဒလမ်းစဉ်၊ တရားမျှတမှု၊ တီထွင်ကြံဆမှု၊ ထိုးထွင်းလုပ်ဆောင်မှုစသည့် စရိုက်လက္ခဏာများကို အနာဂတ် မျိုးဆက်များအတွက် အမွေကောင်းအဖြစ် ကမ္ဘာ့တွင်ရစ်ခဲ့သည်။ လူမျိုးချင်း အဆင့်အတန်းခွဲခြားမှု၊ လူ့သိက္ခာ သေးသိမ်စေမှုကို တိုက်ဖျက်သည့် သူ၏လုပ်ငန်းစဉ်များ၊ အချင်းချင်း ရန်ဖက်တိုက်ခိုက်စစ်ဆင်မှုများ ချုပ်ငြိမ်းရေးအတွက် သူ၏ဆောင်ရွက်ချက်များ၊ ကမ္ဘာလောကကြီး အေးချမ်းသာယာရေးအတွက် ထိရောက်သော အခန်းကဏ္ဍမှ ကုလသမဂ္ဂ တက်ကြွစွာ ပါဝင်လှုပ်ရှားနိုင်ရေးအတွက် သူ၏ အစီအမံများသည် ထာဝစဉ် ဥဒါန်းတွင်ရစ်မည်ဖြစ်သည်။ ဤသည်ပင်လျှင် ရာဖ် ဂျန်ဆင် ဘန်ချ်၏ လိုအင်ဆန္ဒဖြစ်ပေတော့သည် တကား။

